

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ

ပဌမတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗဟိုသင်္ဂဟတိုက်
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

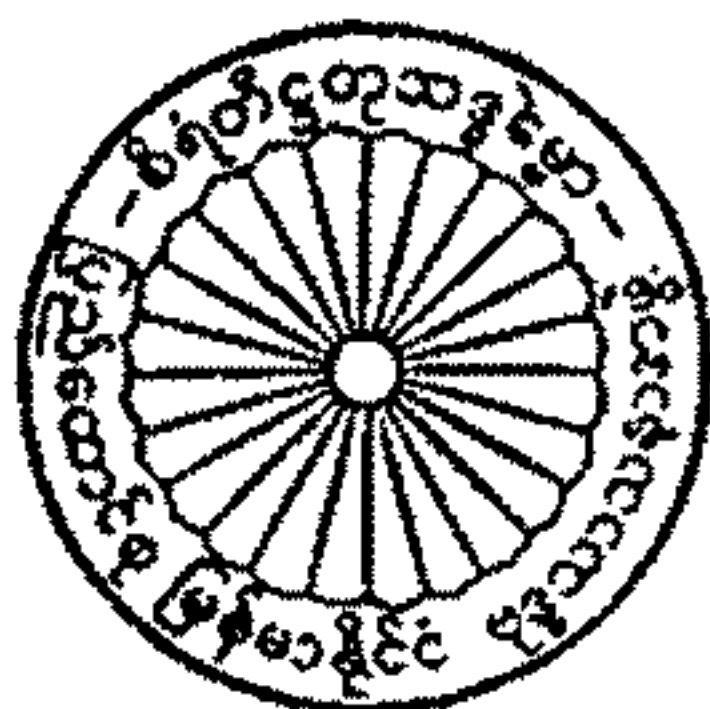
သင်္ဂဟ ၂၅၀၉

ကေခဇာ ၁၃၂၇

ခရစ် ၁၉၆၅

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ

ပဌမတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အဖွဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကဲ့သို့ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၀၉

ကောဇာ ၁၃၂၇

ခရစ် ၁၉၆၅

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ နိဂါနိး

နမော ဗုဒ္ဓဿ သဗ္ဗဓမ္မတ္ထည္ဗနော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဒေသကဿ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဟူသည်မှာ—

သဗ္ဗမလဝိရဟိတံ၊ ခပ်သိမ်းသောမလ (အညစ်အကြေး)တို့မှ ကင်းသော။ အစ္စန္တပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်စစ် ထက်ဝန်းကျင် အဖို့ဖြင့် စင်ကြယ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိသုဒ္ဓိတိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ တဿ၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ထို စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်၏။ ပဂ္ဂေါ၊ ရခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မည်၏။ အဓိဂမ္မပါယော၊ ရခြင်း၏ အကြောင်းကို။ မဂ္ဂေါတိ၊ မဂ် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ် ၏။ (ဤ နိဿယ စာမျက်နှာ ၆-၇)

ဟူသည်နှင့်အညီ နိဗ္ဗာန်ရကြောင်းအကျင့်လမ်းကို ဆိုသည်။ ထို အကျင့် လမ်းကို ပြတတ်သောကြောင့် ဆိုင်ရာ ကျမ်းကိုလည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဟူ၍ပင် ခေါ်ဆိုရပေသည်။

ဤသို့ နိဗ္ဗာန်ရကြောင်း အကျင့်လမ်းကို ပြတတ်သောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိ မဂ် မည်သော ထိုကျမ်းကို ပညာရှိတို့က ချီးကျူးကြသည်မှာ “ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းသည် ပိဋကသုံးပုံ၏ အနှစ်သာရအစု ဖြစ်ပေသည်။ တကမ္ဘာလုံးတွင် ရှိသောပဋိပတ်ကျမ်းတို့တွင် အထက်တန်းအကျဆုံး ချီမွမ်းဖွယ် အကောင်း ဆုံးလည်း ဖြစ်ပေသည်။ အကောင်းဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးကျမ်းလည်း ဖြစ်ပေ သည်”ဟု ဤသို့စသည်ဖြင့် ချီးကျူးကြပေသည်။ ထိုသို့ချီးကျူးရန်လည်း ထိုက်တန်လှပါပေသည်။ အကြောင်းမူကား—ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းတွင် သံဂါ-ယနာ သုံးတန် တင်ထားသော ပိဋကသုံးပုံ-ဟူသော ဘုရားစကားတော်၏ လိုရင်း အနှစ်သာရဖြစ်သော အနက်တို့ကို အကျဉ်းချုံး၍ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဟူသော သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက် သိမ်းယူအပ်သော ဗြဟ္မစရိယ

ဝိသုဒ္ဓိ နိဿယ ၁ (က)—ပ-မ-ဗ-သ-စ

ခေါ် မြတ်သောအကျင့်ကို အပြည့်အစုံ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ ထင်ထင်ရှားရှားကြီး ဖော်ပြထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ ချီးမွမ်းအပ်၊ ချီးမွမ်းထိုက်လှသော ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သိသင့်၊ သိထိုက်သော အချက်အလက်တို့ကို အလွယ်တကူ သိကြစေရန်အလို့ငှါ အောက်ပါ မေးခွန်းများကို ထုတ်ဆိုအပ်ပေသည်။

- (က) ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်က စီရင်ခဲ့ပါသနည်း။
- (ခ) အဘယ်ခေတ်ကာလက စီရင်ခဲ့ပါသနည်း။
- (ဂ) အဘယ်နိုင်ငံ အရပ်ဒေသ၌ စီရင်ခဲ့ပါသနည်း။
- (ဃ) အဘယ်အကြောင်းကြောင့် စီရင်ပါသနည်း။
- (င) အဘယ်အကျိုးငှါ စီရင်ပါသနည်း။
- (စ) အဘယ်ကျမ်းများကို အမှီပြု၍ စီရင်ပါသနည်း။
- (ဆ) အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စီရင်ပါသနည်း။
- (ဇ) ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် တကမ္ဘာလုံး၌ ပျံ့နှံ့ပါသနည်း။

ထိုတွင် (က) အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်က စီရင်ခဲ့ပါသနည်း ဟူသော မေးခွန်း၌ ပိဋကသုံးပုံ၏ သင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာခေါ် ယခုလက်ရှိ အဋ္ဌကထာတို့ကို စီရင်တော်မူသော အရှင်မဟာဗုဒ္ဓသောသမထေရ်မြတ် စီရင်တော်မူခဲ့ပေသည်။

(ခ) အဘယ်ခေတ်ကာလက စီရင်ခဲ့ပါသနည်း ဟူသော မေးခွန်း၌ တလောကလုံး၏ ကိုးကွယ်ရာအစစ် ဖြစ်တော်မူသော ဘုန်းတော်ကြီးသော ငါတို့၏ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရားသခင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက် တဆယ်ရာစုနစ်အတွင်း (သာသနာနှစ် ၉၇၃-ခုနှစ်)က စီရင်တော်မူခဲ့သည်။

(ဂ) အဘယ်နိုင်ငံအရပ်ဒေသ၌ စီရင်ခဲ့ပါသနည်း ဟူသော မေးခွန်း၌ သီဟိုဠ်ကျွန်း အနုရာဓမြို့ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်၌ စီရင်တော်မူသည်။

(ဃ) အဘယ်အကြောင်းကြောင့် စီရင်ပါသနည်းဟူသော မေးခွန်း၌ စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့အား ထို နိဗ္ဗာန်ကို ရကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ပုဂ္ဂိုလ် နည်းလမ်းမှန်ကို သိစေလို

ခြင်းဟူသော မိမိ၏ အလိုအဇ္ဈာသယ က တိုက်တွန်းနှိုးဆော်သောကြောင့်
၎င်း၊ အရှင်သံဃပါလမထေရ်က တောင်းပန် တိုက်တွန်းသောကြောင့်၎င်း
စီရင်တော်မူပေသည်။

ဤအရာတွင် မေးခွန်း၏ အဖြေများကို ရပ်တန့်ပြီးလျှင် အရှင်မဟာ-
ဗုဒ္ဓသောသမထေရ်၏ အဋ္ဌပုတ္တိကို ဖော်ပြသင့်၏။ ထို အဋ္ဌပုတ္တိမှာလည်း
စူဠဝံသဟူ၍လည်း ခေါ်သော မဟာဝံသကျမ်း ဒုတိယတွဲ^၁ ၃၇-ခုမြောက်
အပိုင်းတွင် ဂါထာနံပါတ် ၂၁၅-မှစ၍ ဂါထာပေါင်း ၃၂-ပုဒ်တို့ဖြင့် ဖော်ပြ
ထားပြီး ရှိလေပြီ။ အဘယ်သို့နည်း ဟူမူ—

မဟာဝံသကျမ်းလာ အရှင်ဗုဒ္ဓသောသအကြောင်း

၂၁၅။ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်အနီး (ဗုဒ္ဓဂယာ) အရပ်ဒေသဖွား ပုဏ္ဏားလုလင်
တဦးသည် ဝိဇ္ဇာခေါ်သောပညာ၊ သိပ္ပံခေါ်သောအတတ်၊ ကလာ
ခေါ်သော သိဆိုခြင်း တီးမှုတ်ခြင်းစသော ၆၄-ပါးသော အတတ်
တို့ကို ကတ်သိ၍ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၌ ပါရဂူမြောက် ပေါက်ရောက်
တတ်သိပေ၏။

၂၁၆။ အယူဝါဒ အမျိုးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာတတ်သိ၍ အလုံးစုံသော
အယူဝါဒတို့၌ ရဲရင့်ပေ၏။ (ထိုလုလင်သည်) အခြေအတင်ဝါဒ
ပြောဆိုခြင်းဖြင့် လိုလားသည်ဖြစ်၍ ဗမ္မုဒိပ်ကျန်း (ဣန္ဒြိယနိုင်ငံ)၌
လှည့်လည်ကာ ဝါဒပြိုင်ဆိုင် ပြောဆိုနေလေသည်။

မှတ်ချက်

၁-ဤမဟာဝံသကျမ်း ဒုတိယတွဲ ရွှေပိုင်းကို ဓမ္မကိတ္တိမည်သောမထေရ်က ရေးသား
စီရင်သည်-ဟူ၍၎င်း ထိုမထေရ်မှာလည်း ဒုတိယ ပရက္ကမဗာဟုမင်း၏ လက်ထက်
ရေဒသက္ကရာဇ် ၁၂၃၆-နှင့် ၁၂၇၁-ခုနှစ်တို့ အတွင်းက ထင်ရှားခဲ့သော မထေရ်
ဖြစ်သည်-ဟူ၍၎င်း ထိုမဟာဝံသ၏ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်စာအုပ်နိဒါန်း စာမျက်
နှာ ၁-နှင့် ဒုတိယတွဲ စာမျက်နှာ ၁၅၅-မှတ်ချက် ၃-၌ ဖော်ပြထားသည်။ သို့
ဖြစ်၍ ရေဒသက္ကရာဇ် ၁၁၅၃-နှင့် ၁၁၈၆-ခုနှစ်တို့အတွင်း ပဌမပရက္ကမဗာဟုမင်း၏
လက်ထက်တွင် သာရတ္ထဒီပနီမည်သော ဝိနည်းကျိကကို ရေးသားစီရင်စဉ်ကာလက
စူဠဝံသ-ဟု အနောက်နိုင်ငံသားတို့က ခေါ်သော ဤမဟာဝံသ ဒုတိယပိုင်းကို
မရေးရသေး-ဟု သိအပ်၏။

၂၁၇။ (သူသည်) ကျောင်းတိုက်တခုသို့ ရောက်သောအခါ ညဉ့်အချိန်၌ ပုဒ်ပါဌ်အပြည့်အစုံ အသံအနေအထား ညီညွတ်စွာနှင့် ပတဉ္စလိ၏ အယူဝါဒကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်လေ၏။

၂၁၈။ ထိုကျောင်းတိုက်၌ (သီတင်းသုံးသော) အရှင်ရေဝတ အမည်ရှိသော မထေရ်ကြီးတပါးသည် “ဤသူကား ပညာကြီး၏ ဆုံးမသွန်သင်ရန် သင့်လျော်ထိုက်တန်၏” ဟု သိတော်မူ၍ ထိုမထေရ်ကြီးက—

၂၁၉။ “မြည်း၏အသံဖြင့် မြည်နေသောသူကား အဘယ်သူနည်း” ဟု မိန့်ဆိုလေ၏။ “မြည်းတို့၏အသံ၌ အနက်ကို သိနားလည်ပါ၏လော” ဟု (ထိုလုလင်က) မထေရ်ကြီးကို ပြန်၍ မေးလေ၏။

၂၂၀။ “ငါသိပါသည်” ဟု မထေရ်ကြီးကဆိုလတ်သော် ထိုလုလင်က မိမိ၏ အယူဝါဒကို တင်ပြလေ၏။ မေးတိုင်းမေးတိုင်းကို (မထေရ်ကြီးက) ဖြေကြားသည့်ပြင် ချွတ်ယွင်းချက်ကိုလည်း ထောက်ပြလေ၏။

၂၂၁။ “သို့ဖြစ်လျှင် အရှင်ဘုရားကလည်း မိမိ၏ဝါဒကို တင်ပြပါဦးလော့” ဟု တိုက်တွန်းသဖြင့် (မထေရ်ကြီးက) အဘိဓမ္မာပါဠိကို ဟောပြသောအခါ ထိုလုလင်သည် ထိုအဘိဓမ္မာဒေသနာ၏ အနက်ကို မသိရှာသဲ ရှိလေသည်။

၂၂၂။ (ထို့ကြောင့်) “ဤဗေဒင်ကား အဘယ်သူ၏ ဗေဒင်ပါနည်း” ဟု ထိုလုလင်က မေးလတ်သော် “(ဗုဒ္ဓမန္တ)ဗုဒ္ဓဗေဒင်ခေါ်သည်” ဟု မထေရ်ကြီးက ဆို၏။ အကျွန်ုပ်အား ဤဗုဒ္ဓဗေဒင်ကို ပေးပါ-ဟု ဆိုလတ်သော် ရှင်ရဟန်းပြု၍ ထိုဗေဒင်ကို သင်ယူလော့-ဟု မထေရ်ကြီးက မိန့်ဆို၏။

၂၂၃။ ထိုလုလင်သည် ဗုဒ္ဓဗေဒင်ကို လိုချင်သောကြောင့် ရှင်ရဟန်းပြုပြီးလျှင် ပိဋကသုံးပုံကို သင်ယူလေ၏။ နောက်ကာလ၌ “ဤတရားတော်ကား တကြောင်းတည်းသော လမ်းဖြစ်ပေသည်” ဟု ထိုတရားကို သဘောပေါက်သွားလေ၏။

- ၂၂၄။ မြတ်စွာဘုရား၏ အသံတော်ကဲ့သို့ နက်နဲသော အသံရှိသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ပင် မြေအပြင်၌ ကျော်စော ထင်ရှားသည် (ဖြစ်ရာလတ်ဟု မျှော်တွေး၍) လှိပ်စွန်းလှလင်ရဟန်းကို ဗုဒ္ဓ သောသ-ဟု (ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့က) ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။
- ၂၂၅။ ထိုဗုဒ္ဓသောသသည် ထိုကျောင်းတိုက်၌ ဉာဏောဒယ မည်သော ကျမ်းကို စီမံပြုစုလျှင် ထိုအခါ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၏အပွင့် အဋ္ဌသာလိနိ ကျမ်းကို ပြုစီမံလေ၏။
- ၂၂၆။ (ထို့ပြင်)ပညာကြီးသော အရှင်ဗုဒ္ဓသောသသည် ပရိတ္တဋ္ဌကထာ ခေါ်သော အကျဉ်းချုပ် အဋ္ဌကထာကိုလည်း ပြုစီမံရန် အားထုတ် လေ၏။ ထိုအကြောင်းကို အရှင်ရေဝဟမထေရ် မြင်သိတော်မူ၍ အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။
- ၂၂၇။ “ဤဓမ္မ၊ ဒိပ်ကျွန်း (ဣန္ဒိယနိုင်ငံ) အရပ်ဒေသ၌ ဘုရားဟော ပါဠိ တော်မျှကိုသာလျှင် ဆောင်ရွက် လေ့ကျက်ကြ၏။ ဤအရပ်၌ အနက်အပွင့် အဋ္ဌကထာတို့လည်း မရှိကြ၊ ထို့အတူပင် ကွဲပြားသော အာစရိယဝါဒတို့သည်လည်း မရှိကြ။
- ၂၂၈-၉။ သံဂါယနာသုံးတန် တင်ထားပြီးဖြစ်သော ဘုရားဟော ဒေသနာ တော် အပေါင်းကို၎င်း အရှင်သာရိပုတြာ အစရှိသော မထေရ် မြတ်တို့ မြွက်ဆိုဟောကြားထားသော ဒေသနာအစဉ်ကို၎င်း ကြည့်ရှု၍ အရှင်မဟိန္ဒ အမည်ရှိသော ပညာရှိမထေရ်မြတ်သည် သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် စီရင်ထားခဲ့သော သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာသည် သီဟိုဠ်၌ ဖြစ်လျက်တည်လျက်ရှိ၏။

ပုတ်ချက်

၁-ဉာဏောဒယမည်သော ဤကျမ်းကို ယခုအခါ မည်သည့်အရပ်၌ပျ မတွေ့ရပေ။

၂-ပြုစီမံလေ၏-ဟူသောစကားသည် အကာသိ-ဟူသောပုဒ်၏ သဒ္ဒါနက် အတိအကျ ပြန်ဆိုချက် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယခုအခါ ထင်ရှားရှိနေသော အဋ္ဌသာလိနိ ကျမ်းမှာ သီဟိုဠ်သို့ရောက်ပြီးနောက် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စသည်တို့ကို ပြုစီမံပြီးမှ ရေးသားစီရင်ထားသော ကျမ်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် အကာသိ- ပုဒ်ကို ပြုစီမံရန် အားထုတ်ကြစည်လေ၏ဟု အဓိပ္ပါယ်တ္ထပြန်လျှင် သင့်လျော် ရ၏။

- ၂၃၀။ သင်သည် ထိုကျွန်းသို့သွား၍ သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာကို မဂဓတိုင်းသား တို့၏ (ပါဠိ) ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုလော့၊ ထိုပါဠိဘာသာပြန် အဋ္ဌကထာသည် တလောကလုံး၏အကျိုးကို ဖြစ်ထွန်းစေပါလိမ့်မည်။
- ၂၃၁။ အထက်ပါအတိုင်း အရှင်ရေဝတ မထေရ်က မိန့်ဆိုတော်မူလတ်သော် ကြီးကျယ်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ထိုအရှင် ဗုဒ္ဓဆောသသည် ကြည်လင်ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ ထိုဗုဒ္ဓသီဟိုဠ်ကျွန်း (ဣန္ဒိယနိုင်ငံ)မှ ထွက်ခွါခဲ့၍ ဤ(အပိုင်း၌ ဖော်ပြဆဲဖြစ်သော) မဟာနာမမင်း၏ လက်ထက်၌ပင်လျှင် ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွရောက်လာတော်မူခဲ့ပေသည်။
- ၂၃၂။ အလုံးစုံ သူတော်ကောင်းချည်းဖြစ်သောရဟန်းတော်တို့၏ သီတင်းသုံးရာ ကျောင်းတိုက်ဖြစ်သော မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်ကြီးသို့ ရောက်လာလတ်သော် မဟာပဓာနသရ ခေါ် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းကြီးသို့ သွားပြီးလျှင် အရှင်သံဃပါလ မထေရ်မြတ်ထံ၌—
- ၂၃၃။ အလုံးစုံသော သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာကို၎င်း ထေရဝါဒကို၎င်း ကြားနာသင်ယူပြီးလျှင် “ဤသည်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော် ဖြစ်သည်” ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချ၍—
- ၂၃၄။ ထိုမဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်၌ သံဃာဟော်ကို စည်းဝေးစေပြီးလျှင် “အဋ္ဌကထာကို ရေးသားစီရင်ရန် အကျွန်ုပ်အား အလုံးစုံသော ပိဋကပေစာတို့ကို ပေးကြပါ” ဟု လျှောက်တောင်းလေ၏။ (ထိုအခါ) စည်းဝေးလျက်ရှိသော သံဃာတော်က အရှင်ဗုဒ္ဓဆောသကို စုံစမ်းခြင်းငှါ—
- ၂၃၅။ သူအား ဂါထာ ၂-ပုဒ်ကို ပေးပြီးလျှင် ဤဂါထာတို့၌ သင်၏ စွမ်းရည်ကို ပြဦးလော့၊ ထိုရေးသားချက် စွမ်းရည်ကို ကြည့်ရှုပြီးလျှင် အလုံးစုံသော ပိဋကပေစာတို့ကို ပေးကုန်အံ့ဟု ဆို၏။
- ၂၃၆။ အရှင်ဗုဒ္ဓဆောသသည် အဋ္ဌကထာနှင့် တကွ ပိဋကသုံးပုံကို သံဃာတော်ကပေးသော ၊ ဤ ၂-ဂါထာ၌သာလျှင် အကျဉ်းချုံးလျက် ပေါင်းစု၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မည်သောကျမ်းကို ရေးသားစီရင်တော်မူလေသည်။

- ၂၃၇။ ထိုသို့ စီရင်ပြီးနောက် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသသည် ဘုရားအလိုတော်၌ ကျမ်းကျင်လိမ္မာသော ရဟန်းအပေါင်းသံဃာတော်ကို စည်းဝေး စေပြီးလျှင် သံဃမိတ္တာထေရီမ စိုက်ပျိုးခဲ့သော မဟာဗောဓိပင် အနီး၌ ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ဖတ်စေရန် အားထုတ်စီမံလေသည်။
- ၂၃၈။ (ထိုအခါ) နတ်တို့သည် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ၏ သိမ်မွေ့ထက်မြက်သော ဉာဏ်စွမ်းရည်ကို များစွာသော လူအပေါင်း၌ ထင်ရှားပြခြင်းငှါ ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပေစာထုပ်ကို ကွယ်ဝှက်၍ ထားကုန်၏။ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသသည်လည်း ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ၂-ကြိမ်၊ ၃-ကြိမ် တိုင်တိုင်ပင် ထပ်၍ ရေးသားစီရင်ပြန်လေသည်။
- ၂၃၉။ သုံးကြိမ်မြောက်၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပေစာကို ဖတ်စေရန်ထုတ်ဆောင်သော အခါ နတ်တို့သည် (ယခင်က ကွယ်ဝှက်ထားသော) အခြားပေစာ ၂-ထုပ်ကိုလည်း ထိုအရပ်၌ ထားလေကုန်၏။
- ၂၄၀။ ရဟန်းတော်တို့သည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း ၃-စောင်ကို တပြိုင်နက် ရွတ်ဖတ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ရွတ်ဖတ်နေသောအခါ ကျမ်းဂန်ပါဠိအားဖြင့် သော်၎င်း၊ အနက်အားဖြင့်သော်၎င်း ရွှေ့နောက် အစီအစဉ်အားဖြင့်သော်၎င်း—
- ၂၄၁။ ထေရဝါဒတို့နှင့် ဖြစ်စေ ပါဠိတော်ဝါကျတို့နှင့် ဖြစ်စေ ကွဲလွဲခြင်းမည်သည် ကျမ်းသုံးစောင်လုံးတို့၌ပင် မရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။
- ၂၄၂။ ထိုအခါ ရဟန်းအပေါင်း သံဃာတော်သည် အထူးသဖြင့် ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ ဤဗုဒ္ဓဃောသသည် မချွတ်ကေန် မေတ္ထေယျ ဘုရားအလောင်း ပေတည်း-ဟု ကြွေးကြော်လေသည်။ ဤသို့ အဖန်ဖန် ကြွေးကြော်ပြီးလျှင်—
- ၂၄၃။ အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ပိဋကသုံးပုံ ပါဠိတော်ပေစာတို့ကို (အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသအား) ပေးအပ်လေသည်။ (ထိုအခါ) အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသသည် (လူရှင်ရဟန်းတို့နှင့်) ဧဝံယုက်ခြင်းကင်းသော ပိဋကတိုက်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးလျက်—

၂၄၄။ ထိုခေတ်အခါတွင် ရှိနေသော အလုံးစုံသော အဋ္ဌကထာတို့ကို အလုံးစုံသောလူတို့၏ မူလရင်းဘာသာဖြစ်သော မာဂဓ (ပါဠိ) ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုတော်မူလေသည်။

၂၄၅။ ပါဠိဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုထားသော ထိုအဋ္ဌကထာသစ်သည် ဘာသာအမျိုးမျိုးကို တတ်သိပြောဆိုကြသော ပုဂ္ဂိုလ်အလုံးစုံတို့အား အကျိုးကျေးဇူး များလှပါပေသည်။ (ထို့ကြောင့်) အလုံးစုံသော ထေရဝါဒဂိုဏ်းဝင် ဆရာတော်မထေရ်မြတ်တို့သည် ထို အဋ္ဌကထာသစ်ကို ပါဠိတော်ကဲ့သို့ပင် အလေးတမူ အရေးယူလျက် လက်ခံတော်မူကြလေသည်။

၂၄၆။ ထို့နောင် ပြုဒွယ်ကိစ္စတို့အားလုံး ပြီးဆုံးသွားသောအခါ အရှင်ဗုဒ္ဓဘောဓိသည် (ဗုဒ္ဓဂယာအရပ်၌ရှိသော) မဟာဗောဓိကို ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်ကန်တော့ရန်^၁ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း (ဣန္ဒိယနိုင်ငံ) သို့ ပြန်ကြွတော်မူလေသတည်း—ဟူ၍ မဟာဝံသကျမ်း၌ ဖော်ပြထားပြီး ရှိလေပြီ။

ဤမဟာဝံသစကားကိုပင် အမှီပြု၍ ဗုဒ္ဓဘောဓိသုပ္ပတ္တိမည်သော ကျမ်းငယ်တစောင်၌ ချဲ့ထွင်ကာ အမွန်းတင်၍ ပြဆိုထားချက်လည်း ရှိသေး၏။ သို့ရာတွင် ထိုဗုဒ္ဓဘောဓိသုပ္ပတ္တိကျမ်းလာစကားတို့မှ လိုရင်းအကြောင်းအရာများမှာ မဟာဝံသ၌ ပြဆိုထားသော အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့မှ မထူးခြားလှသည့်ပြင် ၎င်းတို့ကို ထုတ်ပြခြင်းဖြင့် ကျမ်းလေးဖွယ်ရာမျှသာ ရှိသောကြောင့် ဤအရာ၌ ဗုဒ္ဓဘောဓိသုပ္ပတ္တိကျမ်းအဆိုကို မထုတ်ပြတော့ပြီ။

၁-မဟာဗောဓိကို ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်ကန်တော့ရန် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသို့ ပြန်ကြွတော်မူလေသည်-ဟူသော စကားမှာ ရှေး၌ ပြဆိုခဲ့သောစကားနှင့် မနီးနှောမိသကဲ့သို့ရှိ၏။ ရှေး၌ အရှင်ဗုဒ္ဓဘောဓိကို ဗောဓိမဏ္ဍိုင် အနီးအရပ်သား-ဟု ဆိုခဲ့၏။ သီဟိုဠ်သို့ သွား၍ သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာတို့ကို မာဂဓဘာသာပြန်ရန် ဆရာဖြစ်သူ အရှင်ရေဝတမထေရ်က စေခိုင်း၍ သီဟိုဠ်သို့သွားသည်-ဟူ၍လည်း ဆိုခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဤအရာ၌လည်း ဘာသာပြန်ပြီးသော အဋ္ဌကထာတို့ကို ယူဆောင်၍ သာသနာတော်ကို ထွန်းဟောက်စေရန် သာသနာပြုရန်အတွက် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသို့ ပြန်ကြွလေသည်-ဟု ဤသို့စသော အခြင်းအရာဖြင့် အရှင်ဗုဒ္ဓဘောဓိ၏ ပြန်ကြွခြင်းသည် သာသနာတော်ကို ထွန်းပေါ်စေရေးသာလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသင့်၏။ မဟာဗောဓိကို ရှိခိုးခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်း မရှိသင့်ပေ။

မဟာရာဇဝင်ကြီး စသည်အဆို

မဟာရာဇဝင်ကြီး စသည်တို့၌မူ “ သုမုန္တရီဖို ကြွင်း သက္ကရာဇ် ၃၀၈-ခု၊ သာသနာတော် သက္ကရာဇ် ၉၃၀-ခုနှစ် သေလည်ကြောင်မင်း နန်းသက် (၄၂) နှစ်မြောက်တွင် သထုံပြည်မှ အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကူးသွားပြီးလျှင် အဋ္ဌကထာကျမ်းတို့ကို ရေးသားပြုစုတော်မူ၍ ဇမ္ဗူဒီပါ ကျွန်း သထုံပြည်သို့ ဆောင်ယူတော်မူခဲ့သည်” ဟု ပြဆိုထား၏။ ထိုအလို အားဖြင့် အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသကို မြန်မာပြည်သား ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ အထောက်အထားကား မရှိပေ။

ဣန္ဒြိယတောင်ပိုင်းသားဖြစ်ကြောင်းယူတ္တိ

ယခုခေတ် ပညာရှိများစွာတို့ကမူ အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသမထေရ်ကို ဣန္ဒြိယ တောင်ပိုင်းသားဟု ဆိုကြ၏။ ဤသို့ဆိုရာ၌ အကြောင်းယူတ္တိမှာ — အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့ကို ပြုစုစီရင်တော်မူကုန်သော မထေရ်တို့သည် အများ အားဖြင့် ဣန္ဒြိယတောင်ပိုင်းသားတို့ချည်း ဖြစ်ကြ၏။ ထိုအကြောင်းကို ချဲ့၍ ပြရလျှင် ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ၊ အဘိဓမ္မာဝတဘရအဋ္ဌကထာ၊ ဝိနယဝိနိစ္ဆယ၊ ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယ အဋ္ဌကထာတို့ကို ပြုစုစီရင်တော်မူသော အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တမထေရ် သည် စောဠတိုင်း တမ္ပပဏ္ဍိမြစ်အနီး ဥရုမ္မိသားဖြစ်သည်။ အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသနှင့် ခေတ်ကာလတူလည်းဖြစ်သည်။ ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယကျမ်း၊ နာမ ရူပပရိစ္ဆေဒကျမ်း၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းတို့ကို ပြုစုတော်မူသော အရှင် အနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည် ကဉ္စိဝရတိုင်း ကာဝေရိမြို့သားဖြစ်သည်။ ခုဒ္ဒက နိကာယ် ဥဒါန်းပါဠိစသည်၏အဖွင့် ပရမတ္ထဒီပနီအဋ္ဌကထာနှင့် သုတ္တန် ဋီကာ၊ အနုဋီကာတို့ကို ပြုစုစီရင်တော်မူသော အရှင်ဓမ္မပါလမထေရ်သည် လည်း ဣန္ဒြိယတောင်ပိုင်း ကဉ္စိပုရမြို့သားပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူပင် အရှင် ဗုဒ္ဓဇောသမထေရ်ကိုလည်း ဣန္ဒြိယတောင်ပိုင်းသားဖြစ်သည်ဟု သိအပ် ပေ၏။ မှန်ပေ၏။ အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ၏ နိဂုံး၌ အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆို ထားပေသည်။

အာယာစိတော သုမတိနာ၊ ထေရေန အနန္တဇောတိပါလေန။
ကဉ္စိပုရာဒီသု မယာ၊ ပုဗ္ဗေ သဒ္ဓိံ ဝသန္တေန။ (ပ)
ဓမ္မကထာယ နိပုဏပရမနိကာယသုဋ္ဌကထံ အာရဇ္ဈေါ။

“ကဗ္ဗိပုရုမ္မိစသည်တို့၌ ရှေးက ငါနှင့်အတူ နေဘူးသော
ကောင်းသောဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော အရှင်ဇောတိပါလ
မထေရ်က တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍ (ပ) မွေကထာအရာ၌
အလွန်သိမ်မွေ့နူးညံ့သော အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၏ အဋ္ဌကထာကို
ပြုစီရင်ရန် ငါ အားထုတ်ခဲ့ပြီ”။

အထက်ပါဂါထာ၌ ကဗ္ဗိပုရုမ္မိ ဟူသည်မှာ မဒရသမြို့၏ အနောက်
တောင်ဘက် ၄၅-မိုင်ရှိသောအရပ်၌ ယခုအခါ ကဗ္ဗိဝရ်ဟု ခေါ်သော
မြို့ပင်ဖြစ်သည်။

ထို့အတူ မဇ္ဈိမအဋ္ဌကထာ၏ နိဂုံး၌လည်း အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆို
ထားပေသည်။

အာယာစိတော သုမတိနာ၊ ထေရေန ဘဒန္တဗုဒ္ဓမိတ္တေန။
ပုဗ္ဗေ မယူရဒ္ဒတ ပ၊ နုနမိ သဒ္ဓိံ ဝသန္တေန။ (ပ)
ယမဟံ ပပဉ္စသုဒ္ဓနိ-မဋ္ဌကထံ ကာတုမာရဘိ”။

“မယူရဒ္ဒတသင်္ဘောဆိပ်၌ ရှေးက ငါနှင့်အတူ နေဘူးသော
ကောင်းသောဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော အရှင်ဗုဒ္ဓမိတ္တမထေရ်က
တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍ (ပ) ပပဉ္စသုဒ္ဓနိမည်သော အဋ္ဌကထာ
ကို ပြုစီရင်ရန် ငါ အားထုတ်ခဲ့ပြီ”။

အထက်ပါဂါထာ၌ မယူရဒ္ဒတ သင်္ဘောဆိပ်ဟူသည်မှာ ယခုအခါ
ပဒရသမြို့အနီး မိုက်လမိုင်ရှိဟုခေါ်သော အရပ်ပင်ဖြစ်သည်ဟု ရှေးဟောင်း
အကြောင်းအရာကိုရှာသော သုတေသီပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဆိုကြ၏။

အထက်ပါ နိဂုံးဂါထာတို့ဖြင့် အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသမထေရ်သည် ဣန္ဒိယ
တောင်ပိုင်း၌ နေဘူးကြောင်းကိုသာပြ၏။ ဗောဓိမဏ္ဍိုင် အနီး၌သော်၎င်း၊
မြန်မာပြည်၌သော်၎င်း နေဘူးကြောင်း ပြဆိုချက်ကိုကား မတွေ့ရပေ။
ထို့ကြောင့် အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသမထေရ်ကို ဣန္ဒိယတောင်ပိုင်းသား မဟုတ်
ဟု မငြင်းနိုင်ပေ။

ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌လည်း အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသမထေရ်တော်သည် အောက်
ပါစကားကို မိန့်ဆိုထားသေး၏။

ယံ ပန အန္တကဋ္ဌကထာယံ “အပရိက္ခိတ္တေ ပမုခေ အနာပတ္တိတိ
ဘူမိယံ ဝိနာ ဇကတိယာ ပမုခံ သန္ဓာယ ကထိတ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ
အန္တကဋ္ဌေ ပါဠေက္ခသန္တိဝေသာ ကေစ္ဆဒနာ ဂဗ္ဘပါဠိယော
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

အန္တကဋ္ဌကထာ၌ “အရံအတားမရှိသော မျက်နှာစာအရပ်
၌ အာပတ်မသင့် ဟူသောစကားကို အကြည်ခံမြင်မရှိသော မြေအ
ပြင်၌ မျက်နှာစာအရပ်ကို ရည်ရွယ်၍ဆိုသည်”ဟု အကြင်စကား
ကို ဆိုအပ်၏။ ထိုစကားမှာ အန္တကနိုင်ငံ၌ သီးခြားတည်နေကုန်
သော အမိုးတခုတည်းသာ ရှိကုန်သော တိုက်ခန်းအစဉ်
(တန်းလျား အဆောက်အဦ)တို့ကို ရည်၍ ဆိုထားသော စကား
ဖြစ်သည်။

အထက်ပါစကားဖြင့် “အန္တကဋ္ဌကထာ ဟူသည်မှာ အန္တကတိုင်းသား
မထေရ်တို့ ပြုစီရင်ထားသော အဋ္ဌကထာဖြစ်သည်”ဟု ယင်ရှား၏။ အရှင်
ဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်သည်လည်း အန္တကဋ္ဌကထာ၌ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်
ဆိုထားသော စကားကို၎င်း ထိုအန္တကအရပ်၌ ဆောက်လုပ်လေ့ရှိသော
တိုက်ခန်းအစဉ် (တန်းလျား အဆောက်အဦ)တို့၏ တည်နေပုံအခြင်းအရာ
ကို၎င်း ကောင်းကောင်းသိပေ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအရပ်သား မဟုတ်ဟု
မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ပြင် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၏ နိဂုံး၌လည်း “မောရဏ္ဏခေဋ္ဌကဝတ္တဗ္ဗန-
မောရဏ္ဏရွာသားဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော” ဟူသောပုဒ်ကို မိန့်ဆိုထားသေး၏။
ဤပုဒ်၌ ခေဋ္ဌသဒ္ဓါသည် ရွာဟူသောအနက်၊ တောနယ်သား လယ်သမား
တို့၏ နေရာဟူသောအနက်၊ မြို့ငယ်ဟူသောအနက် ဤသုံးခုသောအနက်
တို့၌ ဖြစ်သည်ဟု သက္ကတအဘိဓာန်၌ ပြဆိုထား၏။ ဣန္ဒိယတောင်ပိုင်း၌
ရွာကို ခေဋ္ဌာဟု ယခုထက်တိုင် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်
“မောရဏ္ဏ-ဒေါင်းဥ”မည်သော (ခေဋ္ဌ) ရွာ၌ဖြစ်သောသူသည် မောရဏ္ဏ-
ခေဋ္ဌကမည်၏။ “မောရဏ္ဏခေဋ္ဌက-မောရဏ္ဏရွာသား”ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်
သောသူသည် မောရဏ္ဏခေဋ္ဌကဝတ္တဗ္ဗမည်၏။ ဤသို့ ဝစနတ္ထပြု၍ “မောရဏ္ဏ
ရွာ၌ ဖြစ်သောသူဟု ခေါ်ဆိုအပ်သောမထေရ်သည်” ဟူသော အနက်ကို

ယူအပ်၏။ ယခုခေတ်၌ ဣန္ဒြိယတောင်ပိုင်း ဂန္ဓာဒိစတြိတ်တွင် နာဂါရ်ဇုန-
 ကောဏ္ဍခေါ်သော အရပ်မှ ၅၁-မိုင်ခန့်၊ အမရဝတီခေါ်သော အရပ်မှ ၅၈-
 မိုင်ခန့်ရှိသော အရပ်၌ ကောတနေမလိပုရီဟူသော ဌာနနှင့် ဂန္ဓလ-
 ပလ္လိဟူသော ဌာနတို့သည်ရှိကြ၏။ ထိုအရပ်ဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်၌လည်း
 ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် စပ်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်း အဆောက်အဦပျက်
 များ ပြန့်ကြဲလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ နေမလိဟူသော တေလဂူစကား
 သည် မောရ-ဒေါင်း၏ အမည်ဖြစ်သည်။ ဂန္ဓလဟူသော တေလဂူစကား
 သည် အဏ္ဏ-ဥ၏ အမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုနေမလိပုရီမည်သော
 ဌာနနှင့် ဂန္ဓလပလ္လိမည်သော ဌာနနှစ်ခုသည် ရှေးက မောရဏ္ဍခေဋက-ဟု
 ခေါ်သော အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ၏ ဇာတိရွာ ဖြစ်တန်ရာ၏ဟု ရှေးဟောင်း
 ပစ္စည်းတို့ကို စူးစမ်းရှာဖွေသော ဣန္ဒြိယအစိုးရ စူးစမ်းရှာဖွေရေး
 ပညာရှိတို့က ယူဆထား၏။ သို့သော်လည်း မောရဏ္ဍခေဋကဝတ္ထုဗွေန-
 ဟူသောပုဒ်သည် မောရဏ္ဍဂါမိကေန-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့ ပါဠိနည်းနှင့်
 မသင့်လျော်လှပေ။ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ၏ အခြားသော ဂုဏ်ပုဒ်များစွာ
 တို့မှာ ထေရေန-ဟူသော ပဓာနပုဒ်၏ ရှေး၌သာလျှင် တည်ရှိကြ၏။
 ဤ မောရဏ္ဍခေဋကဝတ္ထုဗွေန-ဟူသော ပုဒ်သည်ကား ထိုပဓာနပုဒ်၏
 နောက်၌ တပုဒ်တည်း အသီးအခြားတည်လျက်ရှိ၏။ အခြားသော
 သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာတို့၏ နိဂုံးတို့၌လည်း ဤပုဒ်ကို
 မတွေ့ရ။ ထို့ကြောင့် ဤပုဒ်ကို အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာတော်၏ ဇာတိ
 အရပ်ဌာနကိုသိသော ထိုခေတ်ကာလ၌ရှိသော တစ်စုံတယောက်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်က နောက်ကာလကျမှ ထည့်ထားဟန် တူပေသည်။

အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာတော်ကိုဗောဓိမဏ္ဍိုင်အနီး ဗုဒ္ဓဂယာအရပ်သား
 ဟူ၍၎င်း မြန်မာပြည်သားဟူ၍၎င်း ဣန္ဒြိယတောင်ပိုင်းသားဟူ၍၎င်း
 ဆိုသော ဤအဆိုသုံးမျိုးတို့တွင် နောက်ဆုံးအဆိုသည်သာလျှင် သာ၍
 အားရှိခိုင်ခံ့ပေသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုအဆိုသည် အရှင်မဟာဗုဒ္ဓ-
 ဃောသဆရာတော်၏ စကားကိုပင်လျှင် မှီသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။
 ထို့ကြောင့် ထိုနောက်ဆုံးအဆိုကိုပင်လျှင်မှီ၍ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်၏
 အဋ္ဌပုတ္တိအကြောင်းအရာကို အောက်ပါအတိုင်း သိအပ်ပေ၏။

အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်၏ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ

အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာတော်၏ အလောင်းလျာသည် သာသနာတော် တဆယ်ရာစုနှစ် (၉၀၀-၁၀၀၀) တွင် ဣန္ဒိယနိုင်ငံ တောင်ပိုင်း မောရဏ္ဍ ချာဗ္ဗ ဗြာဟ္မဏ ပုဏ္ဏားမျိုးမှ ဖွားမြင်တော်မူသည်။ သူသည် ဗေဒင်သုံးပုံ တို့၌၎င်း အလုံးစုံသော ဝိဇ္ဇာခေါ်ပညာနှင့် သိပ္ပံခေါ်အတတ်ဆိုင်ရာ ကျမ်းဂန်တို့၌၎င်း တဖက်ကမ်းရောက်တတ်မြောက်ပြီးနောက် ဗုဒ္ဓသာသနာ တရားတော်ကို ကြားနာရ၍ ထိုတရားတော်ကိုလည်း သင်ယူလိုသဖြင့် ဣန္ဒိယတောင်ပိုင်း၌ပင်လျှင် ထေရဝါဒ ကျောင်းတိုက်တခု၌ အရှင် ရေဝတ မထေရ်အမှူးရှိကုန်သော မဟာဝိဟာရဝါသီ ဂိုဏ်းသား ရဟန်းတော်တို့၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ် ရဟန်းအဖြစ်ကို ခံယူပြီးလျှင် ပိဋကသုံးပုံ ပါဠိတော်ကို သင်ယူတော်မူလေ၏။ ဤသို့ သင်ယူစဉ်ပင်လျှင် “ဤတရားသည် ဉာဏ် အမြင် စင်ကြယ်ရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် တကြောင်းတည်းသော လမ်းဖြစ်သည်” ဟု သဘောပေါက် သိမြင်လေ၏။ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ သည်လည်း သူ၏ထူးခြားသော ဉာဏ်စွမ်းရည်နှင့် ပြည့်စုံပုံကို သိကြသဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ ဤရဟန်းငယ်၏ ဂုဏ်သတင်း ကျော်စောခြင်းသည် ဘုရား၏ ကျော်စောခြင်းကဲ့သို့ပင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မျှော်မြင်ကုန်လျက် ဗုဒ္ဓဃောသဟူသော ဘွဲ့အမည်ကို မှည့်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် “ဗုဒ္ဓဃောသ ဟု ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့က ယူအပ် မှည့်ခေါ်အပ်သော ဘွဲ့အမည်ရှိသော မထေရ်” ဟူ၍ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏နိဂုံး စသည်တို့၌ မိန့်ဆိုထားပေသည်။

အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသသည် ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ပိဋကသုံးပုံ ပါဠိတော်ကို သင်ယူပြီးလျှင် မဒရသ်မြို့၏ အနီးဖြစ်သော မယူရုဒ္ဓတ သင်္ဘောဆိပ် အရပ်၌၎င်း ကမ္ဘိပုရမြို့ စသည်တို့၌၎င်း သီတင်းသုံးနေထိုင်လျက် အန္ဓက အဋ္ဌကထာ၌ လေ့လာပြီးလျှင် ထိုအဋ္ဌကထာဖြင့် အားမရ မရောင့်ရဲသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း လေ့လာလိုသောကြောင့် ၎င်း ထိုသီဟိုဠ် အဋ္ဌကထာတို့ကို ပါဠိဘာသာသို့တင်၍ အသစ်ပြုပြင်စီရင်ရန် လိုလား တောင့်တသောကြောင့်၎င်း သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွသွားတော် မူလေ၏။ ထိုစဉ်ကာလ၌ သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် မဟာနာမ မည်သောမင်းသည် ထီးနန်းအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်လျက်ရှိ၏။ ထိုမင်းသည်လည်း အာယဂိရိဝါသီ

ဂိုဏ်းသား ရဟန်းတို့၌ကြည်ညို၍ ထိုဂိုဏ်းသား ရဟန်းတို့ကိုသာလျှင် အထူးအားဖြင့် ချီးမြှောက်သောကံပုံ အားပေးလျက်ရှိ၏။

အရှင်ဗုဒ္ဓသောသ မကောသညကား သာသနာတော် ၉၆၅ ခုနှစ်တွင် သီဟိုဠ်သို့ ရောက်သည်။ ထိုအခါ မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်သို့ သာလျှင် သွား၍ သီဟိုဠ်မထေရ်တို့၏ အထံ၌ သီဟိုဠ် အဋ္ဌကထာတို့ကို ကြားနာ သင်ယူတော် မူလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ နိဂုံး၌ အောက်ပါဂါထာတို့ကို မိန့်ဆိုထားပေသည်။

“မဟာအဋ္ဌကထာ မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာ ကုရုန္တိအဋ္ဌကထာဟူသော သုံးစောင်သော ဤသီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာတို့ကို...

ဗုဒ္ဓပိတ္တဟူသော သွဲ့အမည်ဖြင့် ထင်ရှားကျော်စော၍ အခြေအရံ များသော၊ ဝိနည်းကို တတ်သိ ကျွမ်းကျင်တော်မူသော ပညာရှိ မထေရ်မြတ်၏ထံ၌ ကြားနာသင်ယူပြီးလျှင် (ဝိနည်း၏ အပွင့် အဋ္ဌကထာကို အားထုတ်စိရင်ခွဲပြီ)။”

အထက်ပါစကားဖြင့် မဟာအဋ္ဌကထာစသော အဋ္ဌကထာကြီး သုံးစောင်တို့ကိုသာလျှင် ကြားနာသင်ယူကြောင်း ပြသည်။ ထိုဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၏ အတွင်းစာသားများ၌မူကား သင်္ခေပအဋ္ဌကထာ အနွက အဋ္ဌကထာတို့၏ အဆုံးအဖြတ်များကိုလည်း ပြထားသေးသည်သာ။ သို့ဖြစ်ရာတွင် ထိုသင်္ခေပ အနွကအဋ္ဌကထာတို့ကို သီဟိုဠ်မထေရ်တို့က၌ အဘယ်ကြောင့် မကြားနာ မသင်ယူပါသနည်းဟူမူ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ နှစ်စောင်တို့တွင် အနွကအဋ္ဌကထာမှာ အနွကတိုင်းဖြစ် အဋ္ဌကထာ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဣန္ဒိယ၌နေစဉ်ကပင် လေ့လာခဲ့ပြီးဖြစ်သော ကြောင့်၎င်း၊ မကြားနာ မသင်ယူကြောင်း ထင်ရှားလှပေ၏။ သင်္ခေပ အဋ္ဌကထာမှာမူ မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာ၏ အကျဉ်းချုပ်မျှ ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းကို သီးသန့်မကြားနာ မသင်ယူလေသည်ဟု သိအပ်ပေ၏။

ဤသို့ ပြဆိုခဲ့သည့်ကတိုင်း သီဟိုဠ်အဋ္ဌကထာတို့ကို ကြားနာသင်ယူစဉ် ပင်လျှင် အရှင်ဗုဒ္ဓသောသ မထေရ်မှာ ထက်မြက်နက်နဲ လျင်မြန်သော ဉာဏ်စွမ်းရည်အကူးနှင့် ပြည့်စုံသည်ကို၎င်း၊ အလွန်စင်ကြယ်သော သဒ္ဓါ

၁-ဤခုန့်မှာ မဟာနာမင်း၏ နန်းစံ ခုနှစ်နှင့် သီဟိုဠ်မှတ်တမ်းအရ ဖြစ်သည်။

ပညာ ဝိရိယတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော ဝါရိတ္တသီလ စာရိတ္တသီလ
 ဖြောင့်မတ်ခြင်း နူးညံ့ခြင်းအစရှိသော ဂုဏ်အပေါင်းတို့၏ စုဝေးရာဖြစ်သည်
 ကို၎င်း၊ မိမိအယူနှင့် ဂိုဏ်းတပါးအယူ တည်းဟူသော တောရှုပ်၌ သက်ဝင်
 ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ပညာ၏ထက်မြက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ကို၎င်း၊ များစွာ
 သောကျမ်းဂန်တို့၌ ဆည်းပူးလေ့လာထားပြီးသော သံဝဏ္ဏနာဖွင့်ပြန်နည်း
 တို့၌ ကောင်းကောင်း ကျမ်းကျင်သည်ကို၎င်း သံကြရ၍ အဋ္ဌကထာတို့ကို
 ကြားနာသင်ယူခြင်းကိစ္စ ပြီးဆုံးသောကာလ၌ အရှင်သံသပါလ အစ
 ရှိသော မထေရတို့သည် အရှင်ဗုဒ္ဓသောသအား ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အစရှိသော
 ကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်ရန် အသီးအသီး တောင်းပန်ကြလေသည်။ ဤအရာ၌
 အရှင်ဗုဒ္ဓသောသမှာ ဆိုခဲ့သောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံကြောင်း အရှင်ဗုဒ္ဓ-
 သောသ၏စကားဖြင့်ပင်လျှင် ထင်ရှားပါသည်။ ၎င်းမှာ အဋ္ဌကထာတို့၏
 နိဂုံး၌ မိန့်ဆိုထားသော အောက်ပါစကားပင် ဖြစ်ပေသည်။

“အလွန်စင်ကြယ်သော သဒ္ဓါပညာ ဝိရိယတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်
 သော ဝါရိတ္တသီလ စာရိတ္တသီလ ဖြောင့်မတ်ခြင်း နူးညံ့ခြင်း အစ
 ရှိသော ဂုဏ်အပေါင်းတို့၏ စုဝေးရာဖြစ်သော မိမိအယူနှင့် ဂိုဏ်း
 တပါး အယူတည်းဟူသော တောရှုပ်၌ သက်ဝင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်
 သော ပညာ၏ထက်မြက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော-ဤသို့ စသည်ပင်
 ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ နိဂုံးစကား၌ မိမိအယူနှင့် ဂိုဏ်းတပါး အယူတည်းဟူသော
 တောရှုပ်၌ သက်ဝင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည် ဟူသောပုဒ်ဖြင့် အရှင်ဗုဒ္ဓသောသ
 မထေရ်သည် စင်ကြယ်သော ကေရဝါဒီဖြစ်ကုန်သော မဟာဝိဟာရဝါသီ
 ထေရ်အရှင်တို့၏ ဟောပြောပျို့ချနည်းဟု ဆိုအပ်သော မိမိအယူ၌၎င်း၊
 မဟာသမိကဂိုဏ်းအစ မဟာယာနဂိုဏ်း အဆုံးရှိသော ဂိုဏ်းတပါးဖြစ်
 သော သူတပါးတို့၏ ပိဋကကျမ်းဂန်အထူးနှင့် ဝါဒအထူး နည်းအထူးဟု
 ဆိုအပ်သော သူတပါးတို့၏ အယူ၌၎င်း၊ ထိုပြင် ထိုခေတ်ကာလ၌ ထင်ရှား
 ကုန်သော သာသနာအပြင်ပ တိတ္ထိတို့နှင့် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဗေဒင်သုံးပုံ
 စသည်ဟု ဆိုအပ်သော သူတပါးတို့၏ အယူ၌၎င်း ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်။
 ထို မိမိအယူနှင့် ဂိုဏ်းတပါးအယူတို့၏ သက်ဝင်နိုင်ခဲ သိနိုင်ခဲသော အနက်
 ဟု ဆိုအပ်သော ရှုပ်ထွေးသော အရာဌာန၌လည်း သက်ဝင်ခြင်းငှါ စွမ်း

နိုင်သည်ဟု ပြ၏။ ပညာ၏ ထက်မြက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဟူသောပုဒ်ဖြင့် အရှင်ဗုဒ္ဓသောသမထေရ်သည် ရှေးအဋ္ဌကထာဟောင်းတို့ကို အကျဉ်းချုံး ခြင်းငှါ၎င်း တဖန် အသစ်ပြုပြင်စီရင်ခြင်းငှါ၎င်း စွမ်းနိုင်သည်ဟု ပြသည် ဟူ၍ သိအပ်၏။

တောင်းပန်ကြခြင်း၏အကြောင်း

ထိုမဟာဝိဟာရဝါသီတို့သည် အရှင်ဗုဒ္ဓသောသအား အဘယ်ကြောင့် အဋ္ဌကထာတို့ကို အသစ်ပြု စီရင်ရန် တောင်းပန်ကြသနည်းဟူမူ-ဤမေးခွန်းကို ပြေလည်စွာ ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် အခြေအမြစ်ပါ ဖော်ပြရန် လိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသောကာလမှစ၍ အရှင်ဗုဒ္ဓသောသဆရာတော်၏ ခေတ်ကာလတိုင်အောင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ဆင်းသက်လာပုံ အစဉ်အဆက်ကို ရှေးဦးစွာ ပြဆိုပါဦးအံ့။

သာသနာတော် ဆင်းသက်လာပုံ အစဉ်အဆက်

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောကာလမှ နောက်အနှစ်တရာအတွင်း၌ ဘုရားသာသနာတော်တွင် ဝါဒကွဲပြားခြင်းမည်သည် တစုံတခုမျှ မရှိခဲ့ပေ။ အနှစ်တရာပြောက် ကာလ၌မူကား ဒုတိယ သံဂါယနာတင် မထေရ်တို့က နှင်ယုတ်လိုက်သော ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတို့သည် အသင်းအပင်းကို ရကုန်၍ တရားတော်ကို၎င်း ဝိနည်းတော်ကို၎င်း တမျိုးတမည်ပြုကုန်လျက် မဟာသမိကီတိဟူသော အမည်ဖြင့် အသီးအခြား သံဂါယနာ တင်ကြလေကုန်၏။ ထိုအခါ၌ ပဌမ ဒုတိယ သံဂါယနာ နှစ်တန်တင်ထားသော ရှေးဟောင်းကရားတော်နှင့် ဝိနည်းတော်ကိုသာလျှင် လက်ခံသော မထေရ် အပေါင်းကို ထေရဝါဒဂိုဏ်း ဟူ၍၎င်း ထိုမှတပါးသော မထေရ်အပေါင်းကို မဟာသမိကဂိုဏ်းဟူ၍၎င်း ခေါ်ကြ၏။

တဖန် မဟာသမိကဂိုဏ်းမှ (၁) ဂေါကုလိကဂိုဏ်း (၂) ဧကဗျောဟာရိကဂိုဏ်း ဟူ၍ နှစ်ဂိုဏ်းကွဲလာပြန်သည်။ တဖန် ဂေါကုလိကဂိုဏ်းမှလည်း (၃) ပညတ္တိဝါဒဂိုဏ်း (၄) ဗာဟုသိကဂိုဏ်း (သို့မဟုတ် ဗဟုဿတိကဂိုဏ်း) ဟူ၍ နှစ်ဂိုဏ်းကွဲလာပြန်သည်။ တဖန် ဗာဟုသိကဂိုဏ်းမှလည်း (၅) ဧတိယဝါဒဂိုဏ်း ကွဲထွက်လာပြန်သည်။ ဤသို့လျှင် မူလရင်း မဟာသမိကဂိုဏ်းနှင့် တကွ ဤဂိုဏ်းကွဲတို့သည် အသီးအခြား ၆-ဂိုဏ်းဖြစ်လေကုန်၏။

စင်ကြယ်သော ထေရဝါဒဂိုဏ်းမှလည်း (၁) မဟိသာသကဂိုဏ်း (၂) ဝဇ္ဇီပုတ္တကဂိုဏ်း ဟူ၍ နှစ်ဂိုဏ်းကွဲလာပြန်သည်။ တဖန် မဟိသာသကဂိုဏ်း မှလည်း (၃) သဗ္ဗတ္ထဝါဒဂိုဏ်း (၄) ဓမ္မဂုတ္တိဂိုဏ်း ဟူ၍ နှစ်ဂိုဏ်းကွဲလာပြန် သည်။ တဖန် သဗ္ဗတ္ထဝါဒဂိုဏ်းမှလည်း (၅) ကဿပိယဂိုဏ်း ကွဲထွက်လာ သည်။ ထိုဂိုဏ်းမှလည်း (၆) သင်္ကန္တိကဂိုဏ်း ကွဲထွက်လာပြန်သည်။ ထို ဂိုဏ်းမှလည်း (၇) သုတ္တဝါဒိဂိုဏ်း ကွဲထွက်လာပြန်သည်။ ဝဇ္ဇီပုတ္တက ဂိုဏ်း မှလည်း (၈) ဓမ္မောတ္တရိယဂိုဏ်း (၉) ဘဒ္ဒယာနိကဂိုဏ်း (၁၀) ဆန္ဒာ- ဂါရိကဂိုဏ်း (၁၁) သမ္ဗိတိယဂိုဏ်းဟူ၍ လေးဂိုဏ်းကွဲလာပြန်သည်။ ဤသို့ လျှင် မူလရင်း စင်ကြယ်သော ထေရဝါဒဂိုဏ်းနှင့် တကွဆိုလျှင် ၎င်းတို့ သည် တဆယ့်နှစ်ပါးသောဂိုဏ်းတို့ ဖြစ်လေကုန်၏။ ရှေးမဟာသဃိက ခြောက်ဂိုဏ်းနှင့် တကွဆိုလျှင် ဂိုဏ်းကြီးတဆယ့်ရှစ်ပါးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်းတို့မှာ သာသနာ နှစ်တရာမြောက် ဒုတိယ သံဂါယနာနှင့် သာသနာ နှစ် ၂၃၅-နှစ်မြောက် တတိယ သံဂါယနာတို့၏ အကြားကာလ၌ ဖြစ်ပေါ် လာသော ဂိုဏ်းများဖြစ်ကြသည်။

ထိုတဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဂိုဏ်းတို့တွင် မူလရင်းဖြစ်သော ထေရဝါဒဂိုဏ်း သည်သာလျှင် ရှေးဟောင်းဖြစ်သော ဓမ္မဝိနယကို အလေးပြုလျက် မယုတ် မလွန် လုံးဝပြည့်စုံ စင်ကြယ်သော ပဌမသံဂါယနာမှ ဆင်းသက်လာသည့် ရှေးဟောင်းဖြစ်သော တရားတော်နှင့် ဝိနည်းတော်ကို ဆောင်တော်မူပေ သည်။ ထိုမှ ကြွင်းသော တဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဂိုဏ်းကွဲတို့သည်ကား ရှေးဟောင်းတရားတော်နှင့် ဝိနည်းတော်ကို တမျိုးတမည် ပြုပြင်ကြလေ ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ ဓမ္မဝိနယသည် အချို့အရာ၌လိမ့် အချို့အရာ၌ ပိုလျက် မပြည့်စုံ မစင်ကြယ်ပဲ ရှိလေသည်။

ထို့ပြင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းတရားကြီး၏ လက်ထက်၌ လာဘ်ပူဇော် သက္ကာရမှ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သော သာသနာပ အညတိတ္ထိယတို့သည် လာဘ် ပူဇော်သက္ကာရကို တောင့်တကုန်၍ ရဟန်းတော်တို့၏အထံ၌ ရှင်ရဟန်း ပြုကြပြီးလျှင် မိမိ မိမိတို့၏ အယူဝါဒတို့ကို “ဤသည်ကား တရား၊ ဤသည် ကား ဝိနည်း၊ ဤသည်ကား ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ” ဟူ၍ ပြောပြကုန်၏။ ရဟန်းတော်တို့၏ အထံ၌ ရှင်ရဟန်းပြုခွင့်ကို မရသော တိတ္ထိတို့သည်လည်း မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် ဆံပင်တို့ကိုရိတ်၍ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်သင်္ကန်းတို့

ကို ဝတ်ရုံကြပြီးလျှင် ကျောင်းတိုက်တို့၌ လှည့်လည်ကုန်လျက် ဥပုသ်ကံ စသည်ပြုသော အခါကာလဝယ် သံဃာလယ်သို့ဝင်ကုန်၏။ ထိုတိတ္ထိတို့ သည် ရဟန်းသံဃာတော်က တရားတော် ဝိနည်းတော် ဘုရားရှင်၏ အဆုံး အမတော်ဖြင့် နှိပ်ကွပ် ဆုံးမသော်လည်း တရားတော် ဝိနည်းတော်အား လျော်သော အကျင့်ပဋိပတ်၌ မတည်ကုန်မူ၍ သာသနာတော်၏ အမြှုပ် ကို၎င်း အညစ်အကြေးကို၎င်း ဆူးငြောင့်ကို၎င်း များပြားစွာ ဖြစ်စေကုန် ၏။ အချို့တိတ္ထိတို့သည် မီးကိုပူဇော်ကုန်၏။ အချို့တိတ္ထိတို့သည် ငါးမျိုး သောအပူ၌ ပူစေကုန်၏။ အချို့တိတ္ထိတို့သည် နေသို့အစဉ်လိုက်၍ ကျင့်ကုန် ၏။ အချို့တိတ္ထိတို့သည် တရားတော် ဝိနည်းတော်ကို ဖျက်ဆီးကုန်အံ့ဟု ထိုထိုအခြင်းအရာဖြင့် အားထုတ်ကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းသံဃာတော်သည် ထိုတိတ္ထိတို့နှင့် တကွ ဥပုသ် ပဝါရဏာကို မပြုပဲ ရှောင်ရှားလေ၏။ အသော- ကာရုံကျောင်းတိုက်၌ ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဥပုသ်ပြုမူ ပြတ်စဲလေ၏။

ဤဖြစ်ပုံ အခြေအနေကို ထောက်ဆကြည့်လျှင် “ကဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဝါဒဂိုဏ်းကဲ့တို့၏ ဓမ္မဝိနယသည် နောက်ကာလတို့၌ အထက်ပါဖြစ်ပုံကဲ့သို့ သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သာ၍မစင်ကြယ်ပဲ ဖြစ်လာခဲ့သည်” ဟု ဤသို့လည်း ယူဆနိုင်ပေ၏။ ထိုသို့ယူဆနိုင်ပုံကို ထင်ရှားပြရလျှင် မြတ်စွာ ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော ဓမ္မဝိနယ ပိဋကတော်၌ “နိဗ္ဗာန်ဇာတ်မှတစ်ပါး မြဲသော ခိုင်သော အစဉ်ထာဝရတည် ရှိသော အရာမည်သည် တစုံတခုမျှမရှိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် အတ္တမည်သည် လည်း မရှိ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့သည် မမြဲကုန် မခိုင်ကုန် အစဉ် ထာဝရ မတည်ကုန် အတ္တ မဟုတ်ကုန်သည်သာ” ဟူသော အနက်သည် အလွန်ပင် ထင်ရှားပေ၏။ သို့သော်လည်း ယခုခေတ်တွင် ထေရဝါဒီမဟုတ် သော အခြားတစ်ပါး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဂိုဏ်းတို့၏ ကျမ်းဂန်တို့၌၎င်း၊ ရှေးခေတ် က ဝေတုလ္လဝါဒ စသည်တို့၌၎င်း “ဗုဒ္ဓဘုရားသည် ပြေ၏ ခိုင်၏ အစဉ်ထာဝရ တည်ရှိ၏ အတ္တတည်းဟူ၍၎င်း၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် မြဲကုန်၏ ခိုင်ကုန်၏ အစဉ်ထာဝရတည်ရှိကုန်၏ အတ္တတို့တည်းဟူ၍၎င်း” ဤသို့သော အနက်ကို တွေ့မြင်နေရချေ၏။

ထိုသို့ အသောကာရုံ ကျောင်းတိုက်၌ ဥပုသ်ပြုခြင်း ပြတ်စဲနေသော အခါ သီရိဓမ္မာသောက မင်းတရားကြီးသည် သာသနာတော်ကို သုတ်သင်

လိုသည်ဖြစ်၍ အရှင် မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်၏ အထံ၌ (အလုံးစုံသော) အယူဝါဒကို ရှေးဦးစွာ သင်ယူပြီးလျှင် အယူတူကုန် တူကုန်သော ရဟန်းတို့ကို တပေါင်းတည်း စုရုံးစေ၍ တစုတစုသော ရဟန်းအပေါင်းကို ပင့်ခေါ်ပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရားတို့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့သော အယူဝါဒ ရှိပါသနည်း” ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ အကြင်အကြင် ရဟန်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရားသည် သဿတအယူဝါဒ ရှိသည်ဟူ၍၎င်း၊ ဧကစ္စသဿတဝါဒအယူ ရှိသည်ဟူ၍၎င်း” ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် မိမိတို့၏ အယူဝါဒအားလျော်စွာ မိစ္ဆာဝါဒကို ဖြေကြားကုန်၏။ ထိုသို့ဖြေဆိုသော ထိုထိုရဟန်းတို့ကို “ဤသူတို့သည်ကား ရဟန်းအစစ် မဟုတ်ကုန်၊ ဤသူတို့သည် သာသနာပ အညတိတ္ထိယတို့သာ ဖြစ်သည်” ဟု အမှန်အတိုင်းသိ၍ ထိုတိတ္ထိရဟန်းတို့အား အဝတ်ဖြူတို့ကိုပေး၍ လူထွက်စေ၏။ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့ တိတ္ထိတို့သည် ခြောက်သောင်းမျှ ရှိကုန်၏။

ထို့နောင် အခြားရဟန်းတို့ကို မေးသောအခါ ထိုရဟန်းတို့က “မြတ်သောမင်းကြီး၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ ဟောပြောသောဝါဒ ရှိတော်မူ၏” ဟု ဖြေကြားလတ်သော် “အရှင်ဘုရားတို့၊ ယခုအခါ သာသနာတော် စင်ကြယ်ပါပြီ၊ ရဟန်းသံဃာတော်သည် ဥပုသ်ပြုတော်မူပါ” ဟု လျှောက်ထားပြီးလျှင် အစောင့်ရှောက်ကိုလည်းပေး၍ မြို့တော်သို့ ဝင်လေ၏။ သံဃာတော်သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးပြီးလျှင် ဥပုသ် ကံကို ပြုတော်မူ၏။ ထိုအစည်းအဝေး၌ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်သည် ထိုခေတ်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော မိစ္ဆာဝါဒအကြောင်း ဝတ္ထုတို့ကို၎င်း၊ နောင်ခေတ်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လတ်သော မိစ္ဆာဝါဒအကြောင်း ဝတ္ထုတို့ကို၎င်း ထို အလုံးစုံတို့ကို ကားမြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရား ပေးတော်မူခဲ့သော နည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရား ထားတော်မူခဲ့သော မာတိကာကို အကျယ်ဝေဖန်တော်မူလျက် တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မိစ္ဆာဝါဒကို နှိမ်နင်းကြောင်းဖြစ်သော ကဏာဝတ္ထု မည်သော ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော အဘိဓမ္မာကျမ်းကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထို့နောင် အရှင် မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ် အမှူးရှိသော ပိဋကသုံးပုံဆောင် ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ရဟန္တာဖြစ်ကုန်သော တထောင်သော ထေရဝါဒီ ရဟန်းတော်တို့သည် ရှေးသံဂါယနာ နှစ်တန်တင်ပြီးသော စင်ကြယ်သော

ရှေးဟောင်း ဓမ္မဝိနယကို တဖန်သံဂါယနာတင်၍ ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တော်မူကုန်၏။

ထို့နောင် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်သည် အစွန်အဖျား ကျသော ကိုးတိုင်းကိုးဌာနတို့၌ သာသနာတော် တည်ထွန်းစေရန် အကျိုး ငှါ ကိုးပါးသော သာသနာပြု နာယကမထေရ်တို့ကို ရွေးချယ်၍ စေလွှတ် တော်မူ၏။ ထိုကိုးပါးတို့တွင် ရှစ်ပါးသော မထေရ်တို့သည် မိမိ မိမိ၏ ကျရောက်ရာဌာနသို့သွား၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို တည်စေပြီးလတ်သော် အရှင်မဟာမဟိန္ဒမထေရ်သည် သာသနာတော် ၂၃၆ ခုနှစ်၌ ဗမ္မုဒ္ဓိပိကျွန်း (ဣန္ဒိယနိုင်ငံ) မှ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွသွားပြီးလျှင် ဒေဝါနံပိယတိဿမင်း အမှူးရှိသော ထိုကျွန်းသူကျွန်းသားအပေါင်းကို သာသနာတော်၌ ကြည်ညို စေ၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ကောင်းစွာ တည်စေတော်မူ၏။ ထိုမင်းက လှူသော မဟာမေဃဝန်ဥယျာဉ် ကိုလည်း ခံယူတော်မူ၍ ထိုဥယျာဉ်၌ မဟာဝိဟာရမည်သော သံဃအရာမံ ကျောင်းတိုက်ကြီးကို တည်စေတော် မူ၏။ ထိုကာလမှစ၍ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်သည် ဝဇ္ဇဂါမဏိ မင်း လက်ထက်တိုင်အောင် ဂိုဏ်းတပါးတို့၏ ဝါဒ ရောယှက်ခြင်းမရှိပဲ အညစ်အကြေးကင်းလျက် ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ထွန်းပခဲ လေပြီ။ ဝဇ္ဇဂါမဏိမင်း၏ လက်ထက်မှစ၍မူကား ဂိုဏ်းတပါးတို့၏ အယူ ဝါဒတို့သည်လည်း သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ချည်းကပ် ဝင်ရောက်လာကုန်၏။ ထို အခါ၌ စင်ကြယ်သော ထေရဝါဒီဂိုဏ်းဝင် မထေရ်ပြတ်တို့သည် ရှေးဟောင်း ဖြစ်သော တရားတော်နှင့် ဝိနည်းတော်ကို ထိုဂိုဏ်းတပါးတို့၏ ဝါဒတို့နှင့် မရောနှော မညစ်နွမ်းပဲ ပကတိအတိုင်း စင်ကြယ်လျက် တည်တံ့အောင် ကြိုးစားသော လုံ့လဖြင့် ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူကုန် ၏။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ—

အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်း ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

ဝဇ္ဇဂါမဏိမင်းသည် သာသနာတော် ၄၄၀ ခုနှစ်၌ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်၍ ငါးလမျှကြာသောအခါ ဩဟန္တတိဿမည်သော သူပုန်ဒဗြုကြီး နှင့် ခုနစ်ဦးကုန်သော ဒမိဇ္ဇ (တမယ်) စစ်သူကြီးတို့က တိုက်ခိုက်နှိပ်စက် သည်ဖြစ်၍ စစ်ပွဲ၌လည်း ရှုံးသည်ဖြစ်၍ ထွက်ပြေးပြီးလျှင် ၁၄ နှစ်ကျော် ကာလပတ်လုံး ပုန်းအောင်းလျက် မထင်ရှားသော အသွင်ဖြင့် နေရ၏။

ထိုအခါ သိဟိန္ဒကျွန်း၌ လူတို့သည် သူခိုးမြဲ သူပုန်ဘေးဖြင့်၎င်း၊ ခေါင်း
 ပါး ငတ်မွတ်ခြင်းဘေးဖြင့်၎င်း နှိပ်စက်သောကြောင့် ရဟန်းတော်တို့အား
 ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ထောက်ပံ့လုပ်ကျွေးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ရှာလေကုန်၊
 ထို့ကြောင့် သိဟိန္ဒမှရဟန်းတော်တို့သည် အများအားဖြင့် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း
 (ဣန္ဒိယနိုင်ငံ)သို့ သွားကုန်၍ ဓမ္မဝိနယကို နှုတ်တက် အာဂုံဆောင်လျက်
 နေတော်မူကုန်၏။ သိဟိန္ဒကျွန်း၌ပင်လျှင် ကျန်ရစ်သော မထေရ်တို့သည်
 လည်း ရတတ်သမျှသော သစ်ဥ သစ်ဖု သစ်မြစ် သစ်ရွက်တို့ဖြင့် မျှတ
 ကုန်လျက် ကိုယ်ကာယစွမ်းဆောင်နိုင်လျှင် ထိုင်လျက် ပရိယတ်တရားတော်
 ကို ရွတ်ဖတ်ပြန်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။ ကိုယ်ကာယ မစွမ်းဆောင်နိုင်လျှင်
 သဲကိုစုပုံ၍ ထိုသဲပုံကို ဝန်းရံကုန်လျက် ဦးခေါင်းတို့ကို အလယ်ဗဟို တနေရာ
 တည်း၌ ထားကုန်၍ ပရိယတ် တရားတော်ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ကုန်၏။
 ဤနည်းဖြင့် ၁၂-နှစ်တို့ကာလပတ်လုံး အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ပိဋက သုံးပုံကို
 မယုတ်လျော့စေပဲ နှုတ်တက်အာဂုံ ဆောင်တော်မူကုန်၏။ ဝဋ္ဋဂါမဏိ
 မင်းသည် ဒမိဋ္ဌ (တမယ်) မင်းကိုသတ်၍ တဖန် မင်းပြုသောအခါကာလ
 (သာသနာ ၄၅၅-၄၆၇-နှစ် အတွင်း)၌ သိဟိန္ဒတွင် ကျန်ရစ်သော
 ထိုမထေရ်တို့သည် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း (ဣန္ဒိယနိုင်ငံ)မှ ပြန်လာသော မထေရ်
 တို့နှင့်အတူတကွ ပိဋကသုံးပုံကို တိုက်ဆိုင်သုတ်သင်ကုန်လတ်သော် အက္ခရာ
 တလုံးမျှသော်လည်း မညီညွတ်ပဲ ကွဲလွဲသည်ကိုမတွေ့ရဟူ၏။ သို့ရာတွင်
 မဟာနိဒ္ဒေသကျမ်းကိုကား ထိုစဉ်ကာလက ဒုဿီလ ရဟန်းတဦးသာလျှင်
 နှုတ်တက် ဆောင်ထားလျက် ရှိ၏။ ထိုကျမ်းကိုလည်း မဟာတိပိဋက
 မထေရ်က ထိုဒုဿီလရဟန်းထံမှ မဟာရက္ခိတမထေရ်ကို သင်ယူစေလျက်
 ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခဲ့ပေသည်။ ဤဆိုခဲ့သည်အတိုင်း ခေါင်းပါး
 ငတ်မွတ်ခြင်း တိုင်းပြည် ချောက်ချား ပျက်စီးခြင်း ဘေးတို့ဖြင့် နှိပ်စက်
 သောကြောင့် နှုတ်ငုံဆောင်ရန် ခဲယဉ်းသော အခါသမယ၌သော်လည်း
 ပိဋကသုံးပုံဟူသော ဓမ္မဝိနယကို ရှိသေစွာဆောင်လာခဲ့ကြပေသည်။

ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းသည် အဘယဂိရိမည်သော ကျောင်းတိုက်ကို ဆောက်
 လုပ်ပြီးလျှင် (မထင်ရှားသောအသွင်ဖြင့် တိမ်းရှောင်ပုန်းအောင်းနေစဉ်
 က) မိမိအား ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်လျက် ကျေးဇူးပြုဘူးသော မဟာ-
 တိဿမထေရ်အား လှူဒါန်းလေ၏။ ထိုမထေရ်မှာ ဒါယကာတို့နှင့်

ရာနောဆက်ဆံခြင်း များသောကြောင့် မဟာဝိဟာရဝါသီ ရဟန်းတော်
တို့က ၎င်းကို ပဗ္ဗာဇနိယကံပြု၍ နှင်ထုတ်လေ၏။ ထိုအခါ ၎င်း၏တပည့်
ဗဟလမဿုတိဿမည်သော မထေရ်သည် ထိုကံကို ကန့်ကွက်တားမြစ်၏။
ထို့ကြောင့် ၎င်းအားလည်း ဥက္ခေပနိယကံပြု၍ ကြည်ထုတ်ပြန်လေ၏။
ထိုဗဟလမဿုတိဿမထေရ်သည် မဟာဝိဟာရဝါသီရဟန်းတို့ကို အမျက်
ထွက်၍ အဘယဂိရိကျောင်းတိုက်သို့သာလျှင် သွားလေ၍ ထိုမဟာတိဿ
မထေရ်နှင့် တပေါင်းတည်းဖြစ်ခါ သီးသန့်ဂိုဏ်းဂဏကို ဆောင်လျက်
နေလေတော့၏။ ထိုမထေရ်နှစ်ပါးတို့သည် မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်
(ဂိုဏ်းဂဏ)သို့ တဖန် ပြန်၍ မလာကြတော့လေပြီ။ ထိုအခါမှစ၍
သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မဟာဝိဟာရဝါသီဂိုဏ်း၊ အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းဟူ၍ နှစ်
ဂိုဏ်းကွဲလေသည်။ ဤသို့နှစ်ဂိုဏ်းကွဲခြင်းသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သာသနာ
ဆုတ်ယုတ်ရန် ပဌမအကြောင်း ဖြစ်လေသည်။

ဓမ္မရုစိဂိုဏ်းဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

ထိုစဉ်အခါက ဝဇ္ဇဂါမဏိမင်းသည် အဘယဂိရိဝါသီ ရဟန်းတို့၌သာလျှင်
အထူးသဖြင့် ကြည်ညို၍ ၎င်းတို့ကိုသာလျှင် ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ဘိတ်မန်
လျက် ထောက်ပံ့၏။ မင်း၏ အမတ်ကြီး အစရှိကုန်သော ထင်ရှားကုန်
ထင်ရှားကုန်သော တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့သည်လည်း ထိုအဘယ-
ဂိရိကျောင်းတိုက်၌၎င်း အခြားအရပ်တို့၌၎င်း များစွာသောကျောင်း
တို့ကို ဆောက်လုပ်၍ ထိုအဘယဂိရိဝါသီ ရဟန်းတို့အား လှူဒါန်းကုန်၏။
ဤသို့သောနည်းဖြင့် အဘယဂိရိဝါသီ ရဟန်းတို့သည် ထင်ရှားကျော်စော
သော လူအများတို့၏ အရိုအသေပြုလျက် ပေးလှူပူဇော်ခြင်း မြတ်နိုး
ခြင်းကို ခံရကုန်၏။ ထို့ပြင်လည်း ဗဟလမဿုတိဿမထေရ် အစရှိသော
အဘယဂိရိဝါသီရဟန်းတို့သည် ဣန္ဒိယနိုင်ငံမှ ဆောင်ယူလာသော ဝဇ္ဇီပုတ္တက
ဂိုဏ်း၌ အတွင်းဝင်သည့် ဓမ္မရုစိဂိုဏ်း၏ ဓမ္မဝိနယဖြစ်သော သက္ကတ
ဘာသာဖြင့် တင်ထားသော ပိဋကအသစ်အဆန်းကိုလည်း လက်ခံသင်ယူ
ပို့ချကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအဘယဂိရိဝါသီတို့သည်လည်း ဓမ္မရုစိဂိုဏ်းသား
မည်လေကုန်၏။ ဤသည်ကား သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သာသနာ ဆုတ်ယုတ်ရန်
ဒုတိယအကြောင်း ဖြစ်လေသည်။

ပိဋကသုံးပုံကို ပေထက်အက္ခရာတင်ခြင်း

မဟာဝိဟာရဝါသီ မထေရ်တို့သည်ကား ပါဠိဘာသာဖြင့် ကောင်းစွာ တည်လျက်ရှိသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ရှေးဟောင်း ပိဋကကို သာလျှင် လက်ခံလျက် သင်ယူပို့ချကုန်၏။ ၎င်းကိုလည်း နှုတ်ငုံပါဌ်ဖြင့် သာလျှင် ဆောင်ထားကုန်၏။ သို့သော် ထိုခေတ်က မထေရ်တို့သည် နောင်လာနောက်သား ပုဂ္ဂိုလ်အများတို့၏ သတိပညာ ဆုတ်ယုတ်မည်ကို မျှော်မြင်တော်မူကြသောကြောင့် ဘုရားလက်ထက်တော်မူ ထိုခေတ်ကာလ တိုင်အောင် နှုတ်ငုံပါဌ်ဖြင့်သာ ဆောင်လာခဲ့သော အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ပိဋကသုံးပုံကို ပေထက်၌ ရေးသားတင်ထားရန် အားထုတ်ကြ လေသည်။ အားထုတ်သောအခါမှာလည်း မဟာဝိဟာရဝါသီ မထေရ်တို့သည် အနုရာဇမြို့တော်မှ ၆၈-မိုင် ဝေးကွာသော မလယဇနမုဒ် မာတုလမြို့အနီး အာလောကလုံ၏၌ သီတင်းသုံးကုန်လျက် ထိုနယ်ပယ်၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်သောသူ၏ အစောင့်အရှောက်ကို ယူကုန်၍ ပေထက်အက္ခရာ တင်ခြင်း ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်တော်မူကြလေသည်။

ဤအကြောင်းကို ထောက်ဆ၍ “ထိုစဉ်အခါက မဟာဝိဟာရဝါသီ မထေရ်တို့သည် မင်းနှင့် မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့ထံမှ ထောက်ပံ့ကူညီခြင်းကို မရကုန်ပဲ မိမိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင် ပိဋကသုံးပုံ ပေထက်အက္ခရာ တင်ခြင်းကိစ္စကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြသည်” ဟူ၍၎င်း “ထိုပေထက် အက္ခရာတင်ခြင်းမှာလည်း နောင်လာနောက်သားတို့၏ သတိပညာဆုတ် ယုတ်မည်ကို မြင်သောကြောင့် ပြုကြကုန်သကဲ့သို့ပင် ခေါင်းပါး ငတ်မွတ် ခြင်း တိုင်းပြည် ချောက်ချား ပျက်စီးခြင်း စသောဘေးတို့ဖြင့် နှိပ်စက် သော အခါကာလတို့၌ နှုတ်ငုံဆောင်ထားရန် ခဲယဉ်းခြင်းကို မြင်သော ကြောင့်လည်း ပြုခဲ့ကြသည်” ဟူ၍၎င်း ထို့အတူပင် “အဘယဂိရိဝါသီ ဂိုဏ်းသားတို့က လက်ခံသင်ယူ ပို့ချနေသောအယူတပါး အခြားဝါဒတို့နှင့် မရောယှက် မရှုပ်ထွေးစေရန် အကျိုးငှါလည်းရည်ရွယ်၍ ပေထက်အက္ခရာ တင်တော်မူခဲ့ကြသည်” ဟူ၍၎င်း ဤအချက်များကိုလည်း သိအပ် မှတ်ယူ အပ်ပေ၏။

ဤသို့ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မဟာဝိဟာရဝါသီ မထေရ်တို့သည် ထက်ဝန်း ကျင် စင်ကြယ်သော ထေရဝါဒ ပိဋကကို အယူတပါးတို့နှင့် မရောနှောခြင်း

အကျိုးငှါ ရှေးကကဲ့သို့ပင် ပါဠိဘာသာဖြင့်သာလျှင် ပေထက်၌တင်၍ လည်း ကောင်းစွာထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တော်မူခဲ့ကြပေသည်။ အကယ်၍သာ ထိုစဉ်ကာလက ပိဋကသုံးပုံကို ပေတို့၌ တင်မထားခဲ့ပါလျှင် နောက်နောက် ခေတ်ကာလတို့၌အယူတပါးမှ လာသောသုတ်တို့ကို “ဤ သုတ်များသည် ငါတို့၏ ပိဋကမဟုတ်” ဟု ပယ်ရှားရန် မလွယ်ကူပဲ ရှိလေ ရ၏။ စင်စစ်သော်ကား ထိုစဉ်ကာလက အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ပိဋကသုံးပုံ ကို ပေတို့၌ တင်ထားခဲ့သောကြောင့်သာလျှင် နောက်အနာဂတ်ကာလတို့၌ အယူတပါးမှ လာသောသုတ်တို့ကို ထိုပေထက်အက္ခရာ ပိဋကစာတို့နှင့် နှိုင်းနှောတိုက်ဆိုင်၍ ပယ်ရှားရန် လွယ်ကူပေတော့သည်။

ထိုသို့ လွယ်ကူပုံကို ထင်ရှားပြရလျှင်... သာသနာနှစ် ၅၂၄-နှင့် ၅၅၂-ခု နှစ်တို့အတွင်း ဘာတိယမင်း၏ လက်ထက်၌ အဘယဂိရိဝါသီမထေရ်တို့နှင့် မဟာဝိဟာရဝါသီမထေရ်တို့အား ဝိနည်း၌ ငြင်းခုံမှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ဘာတိယမင်းသည် ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်သော ဒီဃကာရာယနမည်သော အမတ်ကို မထေရ်တို့ထံသို့ စေလွှတ်လိုက်၏။ ထိုအမတ်သည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် လုံးတို့၏ သုတ်ကို ကြားနာပြီးလျှင် အဆုံးအဖြတ်ကို ပေးလေသည်။ ထို့ပြင် သာသနာနှစ် ၇၅၈-နှင့် ၇၈၀-တို့အတွင်း ဝေါဟာရကတိဿမင်း၏ လက်ထက်၌၎င်း၊ သာသနာနှစ် ၇၉၇-နှင့် ၈၁၀-တို့အတွင်း ဂေါဠာဘယ မင်း၏ လက်ထက်၌၎င်း ထေရဝါဒီမထေရ်တို့သည် ပေထက်တင်ထားသော ပိဋကတော် ဓမ္မဝိနယနှင့် နှိုင်းနှော၍ မှားယွင်းသော အဓမ္မဝါဒကို ပယ်ရှား တော်မူကြလေသည်။

အဓမ္မဝါဒ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

ဤဆိုလတုံသောစကားမှာ မူလအရင်းမှစ၍ သာသနာတော်၏ အညစ် အကြေးဖြစ်သော အဓမ္မဝါဒတို့ ဖြစ်ပေါ်လာပုံဖြစ်သည်။ သိရိဓမ္မာ- သောကမင်းတရားကြီး၏ လက်ထက်၌ လူဝတ်လဲစေ၍ နှင်ထုတ်လိုက် သော တိတ္ထိတို့သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ ထောက်တည်ရာမရသောကြောင့် အမျက်ထွက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပါဠိလိပုတ်မြို့တော်မှ ထွက်ခွာသွားကြပြီး လျှင် ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီး နာလန္ဒမြို့၌ စည်းဝေးကုန်၍ “ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ လူများအပေါင်းတို့ မသက်ဝင် မယုံကြည်စေရန် အကျိုးငှါ သာကီဝင်နွယ် ရဟန်းတို့၏ တရားဝိနည်းကို ဖျက်ဆီးပစ်ရမည်၊ ထိုသို့ ဖျက်ဆီးခြင်း

မှာလည်း သူတို့၏အယူကို မသိလျှင် ဖျက်ဆီးရန် မတတ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောနည်းဖြင့် ဗုဒ္ဓသမ္မာသနာ၌ တဖန်ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်းပြုရမည်”ဟု ဆွေးနွေးတိုင်ပင်လေကုန်၏။ ထိုတိတ္ထိတို့သည် ဤသို့ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပြီးလျှင် တဖန်ပြန်လာကုန်၍ စင်ကြယ်သော ထေရဝါဒီ ဂိုဏ်းသား ရဟန်းတို့၏အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် ထိုမှတစ်ပါးသော မဟာသမိကဂိုဏ်း အစရှိကုန်သော တဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဂိုဏ်းသားတို့၏ အထဲသို့ ချဉ်းကပ်၍ မိမိတို့ တိတ္ထိဖြစ်ကြောင်းကို အသိ မပေးပဲ ရှင်ရဟန်းပြုကုန်၍ ပိဋကသုံးပုံကို သင်ယူပြီးလျှင် ထိုပိဋကသုံးပုံကို လည်း ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်ပြု၍ ထိုနောင် ကောသမ္ပိမြို့သို့သွား၍ ဓမ္မဝိနယ ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ အကြောင်းဥပါယ်ကို ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် သာသနာတော် ၂၅၃-ခုနှစ်တွင် ခြောက်ပါးသောဌာနတို့၌ နေကုန်လျက် (၁) ဟေမဝတိကဂိုဏ်း (၂) ရာဇဂိရိကဂိုဏ်း (၃) သိဒ္ဓတ္ထိကဂိုဏ်း (၄) ပုဗ္ဗသေလိယဂိုဏ်း (၅) အပရသေလိယဂိုဏ်း (၆) ဝါဇီရိယဂိုဏ်း (၇) ဝေတုလ္လဂိုဏ်း (၈) အန္ဓကဂိုဏ်း (၉) အညမဟာသမိကဂိုဏ်းဟူ၍ ကိုးခုသော ဂိုဏ်းသစ်တို့ကို ဖြစ်စေကုန်၏။ ထိုဂိုဏ်းတို့၏ အမည်နှင့် အယူ တို့မှာ ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ၌ ပြထားလျက်ရှိပေ၏။

ထို့တွင် ဟေမဝတိကဂိုဏ်းသားတို့သည် တရားတု တရားယောင်ကို ဘုရားဟော တရားအဖြစ်ဖြင့်ဖော်ပြ၍ (၁) ဝဏ္ဏပိဋက မည်သော ကျမ်း ကိုပြုကုန်၏။

ရာဇဂိရိကဂိုဏ်းသားတို့သည် (၂) အင်္ဂုလိမာလပိဋက မည်သော ကျမ်းကို ပြုကုန်၏။

သိဒ္ဓတ္ထိကဂိုဏ်းသားတို့သည် (၃) ဂူဠဝေဿန္တရာ မည်သော ကျမ်းကို ပြုကုန်၏။

ပုဗ္ဗသေလိယဂိုဏ်းသားတို့သည် (၄) ရဋ္ဌပါလဂဇ္ဇိတ(ရဋ္ဌပါလ၏ ကြုံးဝါးခမ်း)မည်သော ကျမ်းကို ပြုကုန်၏။

အပရသေလိယဂိုဏ်းသားတို့သည် (၅) အာဠဝကဂဇ္ဇိတ(အာဠ ဝက၏ ကြုံးဝါးခမ်း)မည်သော ကျမ်းကို ပြုကုန်၏။

ဝါဇီရိယဂိုဏ်းသားတို့သည် (၆) ဂူဠဝိနယ မည်သော ကျမ်းကို ပြုကုန်၏။

ထိုဂိုဏ်းသားအားလုံးတို့သည်ပင် မာယာဇာလတန္တကျမ်း သမာဇ-
တန္တကျမ်း အစရှိသော များစွာသော တန္တကျမ်း တို့ကို၎င်း
မရီစိကပ္ပကျမ်း ဟေရမ္ဘကပ္ပကျမ်း အစရှိသော များစွာသော ကပ္ပ
ကျမ်းတို့ကို၎င်း ပြုကုန်၏။

ဝေတုလ္လဝါဒီ ဂိုဏ်းသားတို့သည်ကား (၇) ဝေတုလ္လပိဋကကို
ပြုကုန်၏။

အန္ဓက ဂိုဏ်းသားတို့သည်လည်း (၈) ရတနက္ခန္ဓ အစရှိသော
ကျမ်းတို့ကို ပြုကုန်၏။

အညမဟာသမ္ပိက ဂိုဏ်းသားတို့သည်လည်း (၉) အက္ခရသာရိယ
အစရှိသော သုတ္တန်တို့ကို ပြုကုန်၏။

ထိုတရားတု တရားယောင်ကျမ်းတို့တွင် ဝေတုလ္လဝါဒကျမ်း ဝါဇီရိယ-
ဝါဒကျမ်း ရတနာက္ခန္ဓကျမ်းဟူသော ဤသုံးမျိုးတို့သည်သာလျှင် သီဟိုဠ်
ကျွန်းသို့ ရောက်လာကြသည်။ ထိုမှတစ်ပါးသော ဝဏ္ဏပိဋကအစရှိသောကျမ်း
တို့သည်ကားဗမ္မုဒိပ်ကျွန်း(ဣန္ဒိယနိုင်ငံ)၌သာလျှင် တည်ရှိနေကြသည်ဟု
နိကာယသင်္ဂဟကျမ်း၌ မိန့်ဆို၏။ သို့သော်လည်း ဝဏ္ဏပိဋကစသော
ကျမ်းတို့လည်း သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ရောက်ကြောင်း အရိပ်နိမိတ်ထင်သည်သာ
တည်း။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌—

“ဝဏ္ဏပိဋက အင်္ဂုလိမာလပိဋက ရဋ္ဌပါလ၏ကြုံးဝါးခဏ်း အာဠ
ဝက၏ကြုံးဝါးခဏ်း ဂူဠမဂ်ဂူဠဝေဿန္တရာ ဂူဠဝိနည်း ဝေဒလ္လပိဋက
ဟု ခေါ်သော ကျမ်းတို့သည်ကား ဘုရားစကားတော် မဟုတ်ကုန်
သည်သာဟု ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ မိန့်ဆိုထားသည်”ဟူ၍၎င်း—

သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း—

“ဂူဠဝိနည်း ဂူဠဝေဿန္တရာဇာတ် ဂူဠမဟောသဓာဇာတ် ဝဏ္ဏ-
ပိဋက အင်္ဂုလိမာလပိဋက ရဋ္ဌပါလ၏ ကြုံးဝါးခဏ်း အာဠဝက၏
ကြုံးဝါးခဏ်း ဝေဒလ္လပိဋကဟူသော ဘုရားစကားတော် မဟုတ်
သော ဤကျမ်းအပေါင်းသည် ပရိယတ်တရားတု တရားယောင်
မည်၏”ဟူ၍၎င်း—

ထိုဝဏ္ဏပိဋကစသည်တို့ကို ပယ်ထားခြင်း ထင်ပေသည်။ မှန်ပေ၏။ ထိုဝဏ္ဏပိဋကစသည်တို့ကို မကြားရပဲ ထိုဝဏ္ဏပိဋကစသည်တို့၏အနက်ကို မသိရပဲ သီဟိုဠ် အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည် ၎င်းတို့ကို ပယ်ရန်မစွမ်းနိုင်ချေ။ ထိုပယ်ရှားသော စကားသည်လည်း ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသား အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့၏ စကားမဖြစ်နိုင်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ မဟာမဟိန္ဒမထေရ် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွရောက်သော ခေတ်ကာလ၌ ထိုဝဏ္ဏပိဋကစသော ကျမ်းတို့သည်ပင်လျှင် မရှိသေး မဖြစ်ပေါ်သေးသောကြောင့်တည်း။ သို့ဖြစ်၍ ထိုဝဏ္ဏပိဋကစသော ကျမ်းတို့သည်၎င်း၊ ထိုမှတပါးသော ထိုခေတ်ပေါ် မဟာယာနပိဋကတို့သည်၎င်း အများအားဖြင့် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ချဉ်းကပ် ဝင်ရောက်ကြသည်ဟု ယူသင့်ယူထိုက်၏။ ထိုကျမ်းတို့တွင်လည်း ဝဇ္ဇီပုတ္တက ဂိုဏ်း၌ အတွင်းဝင်သော ဓမ္မရုစိဂိုဏ်း၏ ပိဋကတို့ သီဟိုဠ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းကို ရှေး၌ပင်လျှင် ဆိုခဲ့ပြီ။ ထိုမှတပါးသော ပိဋကကျမ်းဂန်တို့ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဆိုက်ရောက်လာပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

ဝေတုလ္လဝါဒကို ပဌမအကြိမ် နှိမ်နင်းခြင်း

သာသနာနှစ် ၇၅၈ နှင့် ၇၈၀ တို့တွင် ဝေါဟာရကတိဿမင်း၏လက်ထက် ၌ အဘယဂိရိကျောင်းနေ ဓမ္မရုစိဂိုဏ်းသားတို့သည် ရှေး ၂၅-၂၆-မျက်နှာ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သာသနာတော်ကို ဖျက်ဆီးရန်အကျိုးငှါ ရဟန်းအသွင်ကို ဆောင်သော ဝေတုလ္လဝါဒီ ပုဏ္ဏားတို့စီရင်ထားသော ဝေတုလ္လပိဋကကို လက်ခံကုန်၍ “ဤဝေတုလ္လပိဋကသည် ဘုရားဟောတည်း”ဟု ပြကုန်၏။ ထိုဝေတုလ္လပိဋကကို မဟာဝိဟာရကျောင်း၌ နေလေ့ရှိကုန်သော ထေရဝါဒီ ရဟန်းတော်တို့သည် မိမိတို့၏ ဓမ္မဝိနယနှင့် နှီးနှောပြီးလျှင် အဓမ္မဝါဒဟု ဆုံးဖြတ်၍ ပယ်ရှားကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကိုကြား၍ ဝေါဟာရကတိဿမင်းသည် အလုံးစုံသောကျမ်းတို့၌ ပါရဂူမြောက်တတ်သိသော ကပိလအမတ်ကို စေလွှတ်၍ ဆုံးဖြတ်စေပြီးလျှင် ဘုရားဟော မဟုတ်ကြောင်း သိရ၍ အလုံးစုံသော ဝေတုလ္လစာပေဟူသမျှကို မီးရှို့ စေ၍ ထိုဝေတုလ္လအယူရှိသော ရဟန်းယုတ်တို့ကိုလည်း ဖိနှိပ်၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကိုထွန်းလင်းစေခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မဟာဝံသ၌ အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုထားလေသည်။

၃၆-၄၁။ ထိုဝေါဟာရကတိဿမင်းသည် ကပိလမည်သော အမတ်ကြီးဖြင့် (ဆုံးဖြတ်စေ၍) ဝေတုလ္လဝါဒကို နှိမ်နင်း၍ ရဟန်းယုတ်

တို့အား ဖိနှိပ်ခြင်းကိုလည်းပြု၍ သာသနာတော်ကို ထွန်းလင်းစေခဲ့လေပြီ။

သာဂလိယဂိုဏ်း ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့သည် သာသနာတော်နှစ် ၇၉၇ နှင့် ၈၁၀ တို့တွင် ဂေါဌာဘယမင်း၏ လက်ထက်၌လည်း ဝေတုလ္လဝါဒကို ရှေးနည်းအတိုင်း ဟောပြောပြန်ကုန်၏။ ထိုအခါ၌ ထိုအဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့တွင် ဥဿိလိယတိဿ မည်သော မထေရ်သည် ဝေါဟာရကတိဿ မင်းလက်ထက်က ဝေတုလ္လဝါဒီ ရဟန်းတို့အား ပြုဘူးသော နှိပ်ကွပ်ခြင်းကို ကြားသိရ၍ “စူးစမ်းဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ဂေါဌာဘယမင်း၏ လက်ထက်၌လည်း ထို့အတိုင်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် မကောင်း”ဟု ကြံစည်စဉ်းစားပြီးလျှင် “ငါတို့သည် ထိုအဘယဂိရိ ရဟန်းတို့နှင့် တပေါင်းတည်း မဖြစ်ကုန်အံ့”ဟု ဆုံးဖြတ်၍ သုံးရာခန့်မျှသော ရဟန်းတို့ကို ခေါ်ဆောင်ပြီးလျှင် ဒက္ခိဏဂိရိကျောင်းသို့သွား၍ ဓမ္မရူစိဂိုဏ်းမှ အသီးအခြားပြုလျက် နေထိုင်လေ၏။ ထိုရဟန်းတို့တွင် သာဂလမည်သော မထေရ်သည် ထို ဒက္ခိဏဂိရိကျောင်းတိုက်၌ပင်နေလျက် အာဂမဗျာချာန် ခေါ်သော သုတ္တန်အဖွင့်ကျမ်းကို ရေးသားစီရင်လေသည်။ ထိုသာဂလမထေရ်ကို အကြောင်းပြု၍ ၎င်း၏ အန္တောဝါသိက တပည့်တို့သည် ထိုကာလမှစ၍ သာဂလိယဂိုဏ်းသား မည်ကုန်၏။ ထိုသာဂလိယဂိုဏ်းသားတို့၏ ဝါဒသည်လည်း နောက်အခါ မဟာသေနမင်း၏ လက်ထက်တွင် ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌ ပြန့်ပွားလေ၏။

ဝေတုလ္လဝါဒကို ဒုတိယအကြိမ်နှိမ်နင်းခြင်း

ဂေါဌာဘယမင်းသည် မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက် စေတီယကျောင်းတိုက် ထူပါရုံကျောင်းတိုက် ဣဿရသမဏကကျောင်းတိုက် ဝေဿဂိရိကျောင်းတိုက်ဟူသော ငါးခုသောကျောင်းတိုက်ကြီးတို့၌ ရှိသော များစွာသော ရဟန်းအပေါင်း သံဃာတော်ကို တပေါင်းတည်း စည်းဝေးစေပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကိုမေးလျှောက်၍ ဝေတုလ္လဝါဒ၏ ဘုရားဟော မဟုတ်ကြောင်းကို သိရသဖြင့် ထိုဝေတုလ္လအယူရှိသော ဝေ-သော ရဟန်းယုတ်

တို့ကို တံဆိပ်ခပ်နှိပ်၍ သီဟိုဠ်နိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်လိုက်လေ၏။ ဝေတုလ္လကုမ္ပဏီ
စာတို့ကိုလည်း မီးရှို့၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ထွန်းလင်းစေခဲ့ပေ၏။

ထိုအခါ သီဟိုဠ်နိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်လိုက်သော ထိုရဟန်းတို့အနက် အချို့
ရဟန်းတို့သည် ကာဝီရသင်္ဘောဆိပ်သို့သွား၍ ထိုအရပ်၌ နေကုန်၏။ ထိုသို့
နေကြစဉ်ကာလ၌ပင် တဦးသော တိတ္ထိလုလင်သည် အရပ်တပါးမှ ကာဝီရ
သင်္ဘောဆိပ်သို့ ရောက်လာလတ်သော် သင်္ဘောဆိပ် ရွာသူရွာသားတို့က
ထိုရဟန်းတို့အား ပေးလှူပူဇော်သည်ကို မြင်ရသဖြင့် လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရ
ကိုမိ၍ ထိုရဟန်းတို့၏ထံ၌ ရှင်ရဟန်းပြုပြီးလျှင် သံဃမိတ္တဟူသော အမည်
ဖြင့် ထင်ရှားလေသည်။ ထိုသံဃမိတ္တသည် မဟာဝိဟာရဝါသီ ရဟန်းတို့၏
ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုမိ၍ ဝေတုလ္လဝါဒဟူသော အကြောင်းကြောင့် မိမိ၏ ဆရာ
ရဟန်းတို့ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ခံရကြောင်းကို သိရသဖြင့် မဟာဝိဟာရ-
ဝါသီ ရဟန်းတို့အား အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ “ ဝေတုလ္လဝါဒကိုမူလည်း
သူတို့အား ယူစေမည်၊ သူတို့၏ကျောင်းတိုက်တို့ကိုမူလည်း အမြစ်ပါနှုတ်၍
ဖျက်ဆီးပစ်မည်”ဟု ကြိမ်းလျက် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ သွားပြီးလျှင် ဂေါဌာ-
ဘယမင်းကို မိမိအား ကြည်ညိုအောင် ပြောဟော၍ ထိုမင်း၏သားတော်
နှစ်ယောက်တို့ကို အတတ်ပညာသင်ပေးရန် အားထုတ်လေသည်။ သို့သော်
လည်း မိမိ၏ဝါဒကို နားလည်ရိပ်မိနိုင်သော အစ်ကိုကြီး ဇေဋ္ဌတိဿကို
ချန်ထား၍ နောင်အခါ၌ မိမိ၏စကားကို လိုက်နာစေနိုင်သော ညီငယ်
မဟာသေနမင်းသားကို သာလျှင် ချီးမြှောက်၍ အတတ်ပညာ သင်ကြား
ပေးလေသည်။ ခမည်းတော် နတ်ရွာစံ၍ ဇေဋ္ဌတိဿမင်းသား မင်းအဖြစ်
သို့ ရောက်သောအခါ (သာ ၈၁၀-၈၁၉)၌ ထိုသံဃမိတ္တသည် ဇေဋ္ဌတိဿ
မင်းကို ကြောက်သဖြင့် ကာဝီရသင်္ဘောဆိပ်အရပ်သို့သာလျှင် ထွက်သွား
လေ၏။

သာသနာနှစ် ၈၁၉-နှင့် ၈၄၅-တို့အတွင်း မဟာသေနမင်း၏ လက်ထက်
၌မူ ထိုသံဃမိတ္တသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့တဖန်ပြန်လာ၍ အဘယဂိရိကျောင်း
တိုက်၌ နေလျက် မဟာဝိဟာရဝါသီ ဂိုဏ်းသားတို့အား ဝေတုလ္လဝါဒကို
လက်ခံစေရန် အမျိုးမျိုးသော နည်းတို့ဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်လေသည်။
သို့သော်လည်း မဟာဝိဟာရဝါသီတို့အား ‘ထိုဝါဒကိုယူစေရန် မစွမ်းနိုင်
သောအခါ မဟာသေနမင်းကို ချဉ်းကပ်၍ အမျိုးမျိုးသော အကြောင်း

တို့ဖြင့် သွေးဆောင်နားချပြီးလျှင် “တစုံတယောက်သောသူသည် မဟာ-
ဝိဟာရဝါသီ ရဟန်းတပါးအားသော်လည်း ဆွမ်းဘောဇဉ်အာဟာရကို
ပေးလှူငြားအံ့၊ ထိုသူအား ဒဏ်ငွေ တရာတပ်စေ”ဟု မင်း၏အာဏာဖြင့်
မြို့၌ကျွေးကြော်လျက် စည်လည်စေ၏။ ထိုအခါ မဟာဝိဟာရဝါသီ ရဟန်း
တော်တို့သည် မြို့၌ ဆွမ်းခံကြကုန်လတ်သော် ၃ ရက်တိုင်တိုင် ဆွမ်းမရကြ
သောကြောင့် လောဟပါသာဒခေါ် ပြာသာဒ်ကြီး၌ စည်းဝေးကုန်၍
“အကယ်၍ ငါတို့သည် ဆာလောင်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့် တရား
မဟုတ်သည်ကို တရားဟု ယူကုန်ငြားအံ့၊ ပျားစွာသောလူတို့သည် ထို
တရားမဟုတ်သည်ကိုယူ၍ အပါယ်သို့လားရောက်ကုန်လတ်၊ ငါတို့အားလုံး
သည်လည်း အပြစ်ရှိသည် ဖြစ်ကုန်လား၊ ထို့ကြောင့် ငါတို့သည် အသက်
ကိုပင်စွန့်ကြရစေကာမူ ဝေတုလ္လဝါဒကို မယူကုန်အံ့”ဟု ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်
ကြပြီးလျှင် မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက် အစရှိသော အလုံးစုံသော
ကျောင်းတိုက်တို့ကို စွန့်လွှတ်ထားခဲ့ကုန်၍ ရောဟဏနေပုဒ်ခေါ် သီဟိုဠ်
ကျွန်း တောင်ပိုင်းနယ်သို့၎င်း ပလယနေပုဒ်ခေါ် သီဟိုဠ်ကျွန်း အလယ်
ပိုင်းနယ်သို့၎င်း ထွက်ခွါသွားလေကုန်၏။

ဝေတုလ္လအယူဝါဒအကြောင်း

မဟာဝိဟာရဝါသီမထေရ်တို့ အလွန်၌ရှာစက်ဆုပ်သော ဝေတုလ္လဝါဒ
မည်သည်မှာ အဘယ်သို့သော အယူဝါဒပါနည်းဟူမူ၊ ယခုခေတ်အခါ၌
ဝေတုလ္လအယူဝါဒ၏ သရုပ်ကို အပြည့်အစုံဖော်ပြရန် မစွမ်းနိုင်ပါ။
အကြောင်းမှာ ဝေတုလ္လဟူသောအမည်နှင့် ကျမ်းစာတို့သည်၎င်း ဂိုဏ်းဂဏ
သည်၎င်း မကင်ရှားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ကဘိဓမ္မပိဋက
ကကာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ၌ အချို့အနည်းငယ်သော ဝေတုလ္လဝါဒတို့ကို
အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရ၏။ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ—

(၁) ပရမတ္ထအားဖြင့် မဂ်ဖိုလ်တို့သည်သာလျှင် သံဃာမည်
၏၊ မဂ်ဖိုလ်တို့မှတစ်ပါးသော သံဃာမည်သည်မရှိ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့သည်
လည်း တစုံတခုကိုမျှ မခံယူတတ်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် သံဃာသည်
မြတ်သောအလှူကို ခံယူသည်ဟု မဆိုအပ်-ဟူ၍၎င်း—

(၂) မဂ်ဖိုလ်တို့သည်သာလျှင် သံဃာမည်၏။ ၎င်းတို့သည် လည်း မြတ်သောအလှူကို စင်ကြယ်စေခြင်း (အကျိုးကြီးစေခြင်း)ငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် သံဃာသည် မြတ်သော အလှူကို စင်ကြယ်စေသည်ဟု မဆိုအပ်-ဟူ၍၎င်း—

(၃) မဂ်ဖိုလ်တို့သည်သာလျှင် သံဃာမည်၏။ ၎င်းတို့သည် လည်း တစုံတခုကိုမျှ မစားသောက် မသုံးဆောင်တတ်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် သံဃာက စားသည် သောက်သည် ခဲသည် လျက်သည် ဟု မဆိုအပ်-ဟူ၍၎င်း—

(၄) မဂ်ဖိုလ်တို့သည်သာလျှင် သံဃာမည်၏။ ၎င်းတို့အား တစုံတခုကိုမျှ ပေးလှူရန်မတတ်နိုင်၊ ၎င်းတို့ကလည်း ခံယူရန် မတတ်နိုင်၊ ၎င်းတို့အား ပေးလှူခြင်းဖြင့်လည်း အကျိုးကျေးဇူး တစုံတခုမျှ မပြီးစီး၊ ထို့ကြောင့် သံဃာအား လှူခြင်းသည် အကျိုးကြီးသည်ဟု မဆိုအပ်-ဟူ၍၎င်း—

(၅) ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် တစုံတခုကိုမျှ မဘုဉ်းပေး မသုံးဆောင်၊ သို့သော်လည်း လောကသို့အစဉ်လိုက်၍ လျော်စွာ ပြုခြင်းအကျိုးငှါ ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်ဘိသကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကို ပြတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်၍ (ဘုရားအား လှူခြင်းသည်) အကျိုးမရှိသောကြောင့် ထိုဘုရား၌ လှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး ၏ဟု မဆိုအပ်-ဟူ၍၎င်း—

(၆) ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် တုသိတာ နတ်ပြည်၌ဖြစ်လျက် ထိုနတ်ပြည်၌သာလျှင် စံနေတော်မူ၏။ လူ့ပြည်လောကသို့ မကြွလာချေ၊ စင်စစ်အားဖြင့် ဤလူ့ပြည် လောက၌ နိဗ္ဗိတရုပ်ပွားတော်မျှကိုသာလျှင် ဖန်ဆင်းစေလွှတ်လျက် ပြတော်မူသည်-ဟူ၍၎င်း—

(၇) ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် တုသိတာ နတ်ပြည်၌ တည်တော်မူလျက် တရားဟောရန်အလို့ငှါ ဖန်ဆင်း အပ်သော နိဗ္ဗိတရုပ်ပွားတော်ကို 'စေလွှတ်တော်မူ၏။ ထိုနိဗ္ဗိတ ရုပ်ပွားတော်သည်၎င်း၊ ထိုရုပ်ပွားတော်၏တရားကို လက်ခံနာယူ၍

အရှင်အာနန္ဒာသည်၎င်း ဤနှစ်ပါးတို့ကသာလျှင် ဟောကြသည်၊
မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင်ကား တရားမဟော-ဟူ၍၎င်း—

(ဂ) တခုသောအလို တူသောအလိုရှိလျှင် မေထုန်အကျင့်ကို
မှီဝဲအပ် မှီဝဲကောင်း၏။ ဆိုလိုသည်မှာ...သနားခံ့ညှာခြင်းဟူသော
အလိုဖြင့် တခုသောအလိုရှိလျှင် သို့မဟုတ် သံသရာ၌ အတူတကွ
ဖြစ်လျက် ကျင်လည်ကုန်အံ့ဟု မာတုဂါမနှင့်အတူ ဘုရားအား
ပူဇော်ခြင်းစသည်ကိုပြု၍ ဆုပန်သည်၏အစွမ်းဖြင့် တခုတည်း
သော တူသောအလိုရှိခဲ့လျှင် ထိုနှစ်ဦးသောသူတို့၏ ဤသို့ အလို
တူသော မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲအပ် မှီဝဲကောင်း၏-ဟူ၍၎င်း-

အထက်ပါအတိုင်း ဝေတုလ္လဝါဒတို့ကို ကထာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ၌ တွေ့ရ၏။
ဝေတုလ္လဝါဒီတို့၏ အယူဝါဒတို့ကို ထေရဝါဒကျမ်းဂန်တို့၌ ယခုခေတ်တွင်
ဤမျှသာ တွေ့ရပေသည်။

စိစစ်ပြုရလျှင် အထက်ပါ ဝေတုလ္လဝါဒတို့တွင် အစမှ ဝါဒ ၄-ခုတို့ဖြင့်
သုတ္တန်ပိဋက၌လာသော အရိယာသံဃာကို မှားယွင်းစွာ ယူဆထား၏။
ဝိနည်းပိဋက၌လာသော သမ္မုတိသံဃာကိုလည်း လုံးဝ ပယ်ဖျက်ထား၏။
ထို့နောင် သုံးခုသောဝါဒတို့မှာ ဣဿရခေါ် ဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းသည်
ဟူသော အယူသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝါဒတို့ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးဝါဒမှာ
သုယုတ်မာဝါဒဖြစ်ကြောင်း အလွန်ပင် ထင်ရှားလှပေ၏။

အသက် မည်သော ကျမ်းဆရာက သက္ကတဘာသာဖြင့် ရေးသားစီရင်
ခဲ့သော အဘိဓမ္မသမ္ပုဇ္ဈယ ခေါ် မဟာယာနကျမ်း၌မူကား အောက်ပါ
အတိုင်း ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရပေ၏...

“ဝေပုလ္လအင်္ဂါ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗောဓိသတ္တ ပိဋက
(ဘုရားအလောင်းကျမ်းစာ) နှင့် စပ်ဆိုင်လျက် ဟောထားသော
တရားဖြစ်သည်။ အကြင် တရားအင်္ဂါကို ဝေပုလ္လဟု ဆိုအပ်၏။
ထိုတရားအင်္ဂါကို ဝေပုလ္လဟူ၍လည်းဆိုအပ်၏။ ဝေတုလ္လဟူ၍လည်း
ဆိုအပ်၏။ အဘယ်ကြောင့် ဝေပုလ္လ ဟု ခေါ်ဆိုရပါသနည်းဟူမူ၊
အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားချမ်းသာ တည်ရာ ဖြစ်သော
ကြောင့်၎င်း၊ မြင့်မြတ် ကြီးကျယ်၍ နက်နဲသော တရားဒေသနာ

ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ခေါ်ဆိုရပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဝေဒလ္လ
ဟု ခေါ်ဆိုရပါသနည်းဟူမူ၊ အလုံးစုံသော အပိတ်အပင် အာဝ-
ရဏ တရားတို့ကို ခွဲ၍ကပ်ဘတ်သောကြောင့် ခေါ်ဆိုရပေသည်။
အဘယ်ကြောင့် ဝေဒလ္လဟု ခေါ်ဆိုရပါသနည်းဟူမူ၊ ထိုကျမ်း၌
ထုတ်ပြထားသော ဥပမာနတရားတို့သည် အတုမဲ့ဖြစ်သောကြောင့်
ခေါ်ဆိုရပေသည်”-ဟု

ထိုအဘိဓမ္မသမုစ္စယကျမ်း၌ ပြဆိုထား၏။ ယခုခေတ်ကာလတွင် သဒ္ဓမ္မပုဏ္ဏ-
ရိကသုတ္တန်ဟု ခေါ်သော မဟာယာနကျမ်းစာ၌ သာဝကအဖြစ်၊ ပဇ္ဇေက-
ဗုဒ္ဓါအဖြစ်နှင့်လည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်သည်ဟူသော ဝါဒကို လုံးဝ ပယ်ရှား
နှိမ်နင်း၍ လူဘိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်ဘိုင်း ဘုရားဖြစ်အောင်ကျင့်ရန် တိုက်တွန်းလျက်
ဘုရားအလောင်းနှင့် စပ်၍ အတုမရှိ အကြီးအကျယ် ချီးမွမ်းဖော်ပြ
ထားသော ဥပမာတို့ကို များစွာတွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသဒ္ဓမ္မပုဏ္ဏရိက
သုတ္တန်ကျမ်းကဲ့သို့သော ဗောဓိသတ္တ (ဘုရားအလောင်း) နှင့် စပ်၍ ပြဆို
သော ပိဋကကျမ်းစာ၌လာသော ဝါဒကိုလည်း ဝေဒလ္လဝါဒဟု သိအပ်
ပေ၏။

မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း

မဟာဝိဟာရဝါသီ ရဟန်းတို့သည် ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အလုံးစုံသော
ကျောင်းတိုက်တို့ကို စွန့်လွှတ်ထားခဲ့၍ ထွက်ခွာသွားကြသောအခါ သံဃ-
မိတ္တမည်သော ရဟန်းယုတ်သည် မင်းကို နားချ၍ လောဟပါသာဒ အစ
ရှိသော ဥဒေသ-ခုသော ပရိဝုဏ်ပြာသာဒတို့ကို ဖျက်ဆီးစေပြီးလျှင် အမြစ်
ရင်းပါ နှုတ်စေ၍ အဘယဂိရိကျောင်းတိုက်သို့ ဆောင်ယူစေ၏။ ကျောင်း
တိုက်ပြေပြင်၌လည်း ထွန်ယက်စေ၍ ပြောင်း ပဲတို့ကို စိုက်ပျိုးစေ၏။
ဤအခြင်းအရာဖြင့် မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်သည် ထိုအခါက ကျောင်း
အဆောက်အဦမှကင်း၍ ကိုးနှစ်ပတ်လုံး ရဟန်းတို့မှဆိတ်သုဉ်းလျက် ရှိလေ
သည်။ ထိုမှ နောက်ကာလ၌ မဟာသေနမင်းသည် မေဃဝဏ္ဏဘာယ
မည်သော ကလျာဏမိတ္တဖြစ်သော အမတ်ကြီး၏ ခြိမ်းချောက်ခြင်း
ရှေ့သွားရှိသော ဖျောင်းဖျပြောဆိုချက်ဖြင့် မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်
ကို တဖန် ပကတိအတိုင်း ပြုပြင်ပြီးလျှင် ဖဲခွါသွားသော ထိုမဟာ-

ဝိဟာရဝါသီရဟန်းတော်တို့ကိုလည်း ပင့်ဆောင်၍ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ပြုစုထောက်ပံ့လေသည်။

ဇေတဝနဝါသီဂိုဏ်း ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

မဟာသေနမင်းသည် ဒက္ခိဏာရာမကျောင်း၌ နေသော စိတ်နှလုံး ကောက်ကျစ်သော (ဒကာ ဒကာမတို့ အထင်ကြီးအောင် ပြုတတ်၍) ကုဟကတိဿမည်သော မထေရ်ကိုကြည်ညိုပြန်၍ ထိုမထေရ်အတွက်မဟာ-ဝိဟာရကျောင်းတိုက် နယ်ပယ် (သိမ်) အတွင်း ဇေတဝနမည်သော ဥယျာဉ်၌ ဇေတဝနမည်သော ကျောင်းကို ဆောက်လုပ်ရန် အားထုတ် ပြန်လေ၏။ မဟာဝိဟာရဝါသီ ရဟန်းတော်တို့သည် မင်းကိုတားမြစ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် တဖန် မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်မှ ထွက်ခွာ သွားကြပြန်လေ၏။ ထိုအခါ၌လည်း မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်သည် ကိုးလပတ်လုံး ရဟန်းတော်တို့မှ ဆိတ်သုဉ်းလျက် ရှိလေ၏။ မဟာသေန မင်းသည်ကား မိမိအလိုအတိုင်းပင်လျှင် ထိုဇေတဝန ဥယျာဉ်၌ ဇေတဝန ဝိဟာရ မည်သော ကျောင်းကို ဆောက်လုပ်၍ ထိုကုဟကတိဿ မထေရ် အား လှူဒါန်းလေသည် သာတည်း။ ထို ဇေတဝနဝိဟာရ၌ ဒက္ခိဏဂိရိ ကျောင်းတိုက်မှ သာဂလိယ ဂိုဏ်းသား ရဟန်းတို့သည် လာ၍ နေကုန်၏။ နောက်ကာလ သာသနာတော်နှစ် ၁၀၆၇-နှင့် ၁၀၈၀-တို့အတွင်း အဗ္ဗဿာ-မဏေရသိလာကာလမင်း၏ လက်ထက်၌ ထိုဇေတဝနဝိဟာရဝါသီရဟန်း တို့သည် ဝေတုလ္လဝါဒီ ဂိုဏ်းသား ဖြစ်ကြလေကုန်၏။

ဤသို့ ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသမထေရ် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ရောက်သောကာလ (သာသနာတော် ၉၆၅-နှစ်)မှ ရွေးမဆွကပင်လျှင် စင်ကြယ်သော ထေရဝါဒီဖြစ်ကုန်သော မဟာဝိဟာရဝါသီဂိုဏ်းနှင့် ဆန့် ကျင်သော အယူရှိကုန်သော (၁)အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်း (သာ ၄၅၅)၊ (၂) သာဂလိယဂိုဏ်း (သာ ၇၉၇-၈၁၀)၊ (၃) ဇေတဝနဝါသီဂိုဏ်း (သာ ၈၂၉-၈၄၅) ဟူ၍ သုံးခုသောဂိုဏ်းတို့ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိနှင့်ကုန်၏။ ထိုသုံးဂိုဏ်းတို့တွင် အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့သည်သာလျှင် အထူးအား ဖြင့်ထင်ရှား၍ အားလည်းကောင်းကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကိုချဲ့၍ပြရလျှင်- အဘယဂိရိဝါသီဂိုဏ်းသားတို့သည် စင်ကြယ်သောထေရဝါဒ ပိဋကကို၎င်း၊

ဝဇ္ဇိပုတ္တကဂိုဏ်း၌ အတွင်းဝင်သော ဓမ္မရူစိဂိုဏ်းသားတို့၏ပိဋကကို၎င်း၊ မဟိ-
 သာသကအစရှိသောဂိုဏ်းတို့၏ ပိဋကကို၎င်း၊ မဟာယာနဂိုဏ်း၏ ပိဋကကို
 ၎င်း လက်ခံသင်ယူပို့ချကုန်၏။ ထိုပိဋကတို့တွင် ဓမ္မရူစိဂိုဏ်း၏ ပိဋကကို
 လက်ခံထားကြောင်းမှာ ပြခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ထင်ရှားသည်သာ။ မဟိသာသက
 အစရှိသော ဂိုဏ်းတို့၏ ပိဋကကို လက်ခံခြင်းမှာမူ ဖာဟိယန်း မည်သော
 တရုပ်ရဟန်းတော်၏ ခရီးစဉ်မှတ်တမ်းအဆိုဖြင့်၎င်း၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ ပယ်
 ထားသော ဝဏ္ဏပိဋကစသော အမည်ဖြင့်၎င်း သိအပ်၏။ မဟာယာနပိဋက
 ကို လက်ခံခြင်းမှာလည်း ထိုအတူပင် သိအပ်၏။

ဖာဟိယန်း ခရီးစဉ်အဆို

ဖာဟိယန်းမည်သော တရုပ်ရဟန်းတော်သည် သာသနာတော် ၉၅၆-ခု
 နှစ်၌ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ သက္ကတဘာသာဖြင့် တင်ထားသော မဟိသာသက
 ဂိုဏ်း၏ ဝိနည်းပိဋကကို၎င်း၊ ဒိဃနိကာယ်ကို၎င်း၊ သံယုတ္တနိကာယ်ကို၎င်း၊
 သန္နိပါတခေါ် သုတ်အပေါင်းအစု ပိဋကကို၎င်း မိမိနှင့်အတူတကွ တရုပ်
 ပြည်သို့ ဆောင်ယူလာခဲ့သည်-ဟု ၎င်း၏ခရီးစဉ်မှတ်တမ်း၌ ပြထား
 လေသည်။ ထိုပိဋကစာပေ အလုံးစုံကို အဘယဂိရိကျောင်းတိုက်မှသာလျှင်
 ရသွားသည် ဖြစ်ရာ၏။ အကြောင်းမူကား မဟာဝိဟာရဝါသီတို့မှာ သက္ကတ
 ဘာသာဖြင့် ရေးတင်ထားသော ပိဋကစာပေမရှိခြင်းကြောင့် ပေတည်း။
 အဋ္ဌကထာ၌ ပယ်ထားသော ဝဏ္ဏပိဋကစသည်တို့မှာလည်း ထိုအဘယဂိရိ
 ကျောင်းတိုက်၌သာလျှင် ရှိနေသည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ အကြောင်းမူကား
 မဟာဝိဟာရဝါသီတို့သည် ထိုကျမ်းတို့ကို လက်မခံခြင်းကြောင့် ပေတည်း။
 ထို့ပြင် ဖာဟိယန်းမည်သော တရုပ်ရဟန်းတော် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေစဉ်
 ကာလ (သာ ၉၅၄-၉၅၆)က မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်၌ သုံးထောင်
 မျှသော ရဟန်းတို့သည် နေလျက်ရှိကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် ထေရဝါဒပိဋက
 ကိုသာလျှင် သင်ယူကုန်၏။ မဟာယာန ပိဋကကို မသင်ယူကုန်။ အဘယ-
 ဂိရိကျောင်းတိုက်၌ ငါးထောင်မျှသော ရဟန်းတို့သည် နေလျက်ရှိကုန်၏။
 ၎င်းတို့သည်ကား မဟာယာနပိဋကနှင့် ထေရဝါဒပိဋက နှစ်မျိုးလုံးကို
 သင်ယူကုန်၏ဟူ၍လည်း ထိုတရုပ် ရဟန်းတော်သည်ပင်လျှင် ဖော်ပြထား
 လေသည်။

တောင်းပန်ကြခြင်း၏အကြောင်းနိဂုံးချုပ်

ယခုပြဆိုခဲ့သော သာသနာတော် ဆင်းသက်လာပုံ အစဉ်အဆက် အတိုင်းပင် မဟာဝိဟာရဝါသီတို့သည် အစကနဦးကပင်လျှင် စ၍ သံဂါယနာ သုံးတန်တိုင်တိုင် ပါဠိဘာသာဖြင့် တင်ထားသော ပိဋကတော်မူနှင့် သာသနာတော် ၄၅၅-၄၆၇-ခုနှစ်တို့အတွင်း ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း၏ လက်ထက်တွင် ပေထက်အကွရာ တင်ထားခဲ့သော ပါဠိပိဋကတော်မူများအတိုင်းသာလျှင် ရှေးဟောင်းပါဠိပိဋကကိုသာလျှင် သင်ယူပို့ချကုန်၏။ သက္ကတဘာသာဖြင့် တင်ထားသော ပိဋကကို မသင်ယူ မပို့ချကုန်။ အဋ္ဌကထာတို့မှာလည်း အနှစ်သုံးရာကျော် ရှေးကျသော ကာလက စီရင်ထားသော ကျမ်းတို့သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အဋ္ဌကထာတို့၌ သာသနာတော် ၆၀၉-နှင့် ၆၅၃-နှစ်တို့အတွင်း ဝသဘမင်း၏ လက်ထက်မှ နောက်ကာလ၌ဖြစ်ပေါ်သော သီဟိုဠ်မထေရ်တို့၏ ဝတ္ထုကိုလည်းမတွေ့ရ၊ မဟာသေနမင်း၏ ဝတ္ထုမှတစ်ပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဝတ္ထုကိုလည်း မတွေ့ရ။ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ၏ လက်ထက်တိုင်အောင်လည်း ထိုရှေးအဋ္ဌကထာဟောင်းတို့သာလျှင် ရှိကုန်၏။ အသစ်ပြုပြင်ထားသော အဋ္ဌကထာတို့ မရှိကုန်။ ထို့ကြောင့် မဟာဝိဟာရဝါသီတို့၏ ထိုပိဋကကျမ်းစာတို့၌ လေ့လာသင်ကြားရန် လူတို့မှာ အများအားဖြင့် လိုလားတောင့်တခြင်း အားထုတ်ခြင်း မရှိကြကုန်။ အဖွင့်အဋ္ဌကထာတို့ကို သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားစီရင်ထားသောကြောင့် မိမိတို့၏ ပါဠိပိဋကကို ဇမ္ဗူဒိပ် စသော ကျွန်းတစ်ပါးတို့၌ ဖြန့်ချိရန်လည်း မစွမ်းနိုင်ကုန်။ အဘယဂိရိဝါသီ ဂိုဏ်းသားတို့သည်ကား ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်း လက်ထက်မှ စ၍ သက္ကတ ဘာသာဖြင့် တင်ထားသော ဓမ္မရူစိဂိုဏ်း စသည်တို့၏ အသစ်အသစ် ပိဋကကို၎င်း၊ မဟာယာနဂိုဏ်း၏ အသစ်အသစ်သော ပိဋကကို၎င်း သင်ယူပို့ချကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ ပိဋကစာပေတို့၌ လေ့လာသင်ကြားရန် လူတို့မှာ အများအားဖြင့် လိုလားတောင့်တခြင်း အားထုတ်ခြင်းဖြစ်လျက် ရှိကြ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းမှာ သက္ကတတို့သည် အသစ်အသစ်ကဲ့သို့လျှင် ချစ်မြတ်နိုးလေ့ရှိကြသောကြောင့် ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အဘယဂိရိဝါသီ ဂိုဏ်းသားတို့သည် ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း စသော ကျွန်းတစ်ပါးတို့၌လည်း မိမိတို့၏ ဝါဒကို ဖြန့်ချိရန် စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ သို့ဖြစ်၍ ထိုမဟာဝိဟာရဝါသီ

မထေရ်တို့သည် မိမိတို့၏ သိဟိုဠ် အဋ္ဌကထာတို့ကို ပါဠိဘာသာဖြင့် အသစ် ပြုပြင်စီရင်ရန် အလိုရှိနေကြစဉ်တွင် ထိုသို့ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ မထေရ်၏ ဉာဏ်ပညာ စွမ်းရည်အထူးကို၎င်း၊ ဆိုခဲ့ပြီး သောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ကို၎င်း သိကြရသောကြောင့် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ မထေရ်ကို တောင်းပန်ကြလေသည်ဟု သိအပ်ပေ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို စီရင်တော်မူခြင်း

ထိုကျမ်းတို့တွင် ရှေးဦးစွာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို အရှင် သံဃပါလမထေရ် က တောင်းပန်သောကြောင့် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာတော်သည် မဟာ-ဝိဟာရကျောင်းတိုက်၏ တောင်ဘက် ပဓာနသရပရိဝုဏ်တွင် မဟာနိဂမ-သာမိ မည်သော ဒါယကာ၏ ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံးလျက် ရေးသား စီရင်တော်မူသည်။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့် “ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်က စီရင်ခဲ့ပါသနည်း၊ အဘယ်ခေတ်ကာလက စီရင်ခဲ့ပါ သနည်း၊ အဘယ်နိုင်ငံအရပ်ဒေသ၌ စီရင်ခဲ့ပါသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့် စီရင်ပါသနည်း”ဟူသော မေးခွန်းပြဿနာတို့၏ အနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဖြေရှင်းပြအပ်ပြီး ဖြစ်လေပြီ။

ယခုအခါ “အဘယ်အကျိုးငှါ စီရင်ပါသနည်း” အစရှိသော မေးခွန်း ပြဿနာတို့၏ အနက်ကို ဖြေရှင်းပြပါအံ့။ ထိုတွင်—

ရည်ရွယ်ချက်အကျိုး

(င) အဘယ်အကျိုးငှါ စီရင်ပါသနည်း ဟူသော မေးခွန်း ပြဿနာ ၏ အနက်ကို အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာတော် (ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နာဂူ၌) ကိုယ်တိုင် ပင်လျှင် ဖြေရှင်းပြထားပြီး ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ—

“မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ အလွန်ရခဲသော ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရကုန်ပြီး၍ သီလစသည်တို့ဖြင့် ရေတွက် (သိမ်းယူ) အပ်သော ဘေးကင်းသော ဖြောင့်မတ်သော နိဗ္ဗာန်၏ (ရောက် ကြောင်း အကျင့်)လမ်းကို။

မှန်ကန်စွာမသိကုန်သော ယောဂီတို့သည် ဤ(သာသနာတော်)၌ စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိကြ၍ အားထုတ်ပါကုန်သော်လည်း စင်ကြယ်သောနိဗ္ဗာန်ကို မရပဲ ရှိနေကုန်၏။

ထိုသို့သော ယောဂီတို့အား နှစ်သိမ့်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော ကောင်းစွာစင်ကြယ်သည့် အဆုံးအဖြတ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော မဟာဝိဟာရဝါသီ မထေရ်မြတ်တို့၏ ဟောနည်း (သင်ကြားနည်း) ကို မှီ(၍ ပြုလတ်.)သော။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်လမ်း)ကို ဆိုပေအံ့၊ စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိကုန်သော အလုံးစုံသော သင်သူတော်ကောင်းတို့သည် ရှိသေစွာ ဆိုလတ်သော ငါ၏ ထို (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်)ကို (ရှိသေစွာ) နာယူမှတ်သားပါကုန်လော့” ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကိုဝိသုဒ္ဓိဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့၏ သီလ သမာဓိ ပညာဟု ဆိုအပ်သော (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်) နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်လမ်းကို မှန်ကန်စွာသိခြင်းအကျိုးငှါ ရည်ရွယ်၍ ပြုစီရင်ပေသည်— ဟု ပြခန်းသော အကျိုး၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိအပ်၏။ မပြခန်းသော အကျိုး၏အစွမ်းအားဖြင့် မူကား လေးပါးသော နိကာယ် အဋ္ဌကထာတို့၌ ကျမ်းကျဉ်းခြင်း ဟူသော ပေါ့ပါးခြင်း အကျိုးငှါလည်း ရည်ရွယ်၍ ပြုစီရင်သည်ဟု သိအပ်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် နိကာယ် အဋ္ဌကထာတို့၌ အောက်ပါ စကားကို မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

“ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည် နိကာယ်လေးရပ်တို့၏ အလယ်၌ တည်လျက် ထို နိကာယ်လေးရပ်တို့၌ ဟောထားတိုင်းသော အနက်ကို ပြပေလော့” ဟု ရည်ရွယ်မျှော်လင့်၍ သာလျှင် ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ငါ ရေးသားစီရင်ခဲ့ပြီ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၏ မှီရာ

(စ) အဘယ်ကျမ်းများကို အမှီပြု၍ စီရင်ပါသနည်း ဟူသော မေးခွန်း ပြဿနာ၏ အနက်ကိုလည်း အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ ဆရာတော်

ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် ဖြေရှင်းထားပြီး ဖြစ်ပေသည်။ မှန်ပေ၏။ ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဂန္ဓာရမ္မ-ကျမ်းဦး စကားအရာ၌—

“မဟာဝိဟာရဝါသီ မထေရ်မြတ်တို့၏* ဟောနည်း (သင်ကြား နည်းကို) မှီ(၍ပြုလတ်.)သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို ဆိုပေအံ့”-ဟု မိန့်ဆိုထားပေ၏။

ထိုအတူ နိဂုံး၌လည်း အောက်ပါ စကားတို့ကို မိန့်ဆိုထားပေ၏။

“သီလစသည် အပြားရှိကုန်သော ထို(မူရင်းဂါထာ၌ ဟောထား သော) အနက်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်ကို နိကာယ် ငါးရပ်တို့၏ အနက် ကို ဖွင့်ပြရာ အဋ္ဌကထာနည်း၌ မိန့်ဆိုထားလေသည်။

ထို(မိန့်ဆိုထားသော အဆုံးအဖြတ်) အလုံးစုံကို ယေဘုယျအား ဖြင့် စုရုံးဆောင်ယူ၍ ဝါဒချင်းရောယှက်မှု ဟူသော အပြစ်ဒေါသ တို့မှ ကင်းလွတ်သော အနက်ကို အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွ ပြထား အပ်ပေ၏။”

အထက်ပါ စကားဖြင့် “ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ပြုတော်မူသော အရှင် ဗုဒ္ဓဘောဓိ သရာတော်သည် မဟာဝိဟာရဝါသီ မထေရ်မြတ်တို့၏ ဟောပြောသင်ကြားနည်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော နိကာယ်ငါးရပ်တို့၏ ရှေး အဋ္ဌကထာဟောင်းတို့ကို အမှီပြု၍ ထိုအဋ္ဌကထာဟောင်းတို့၌ မိန့်ဆိုထား သော ယူသင့်ယူထိုက်သော အဆုံးအဖြတ် အလုံးစုံကို စုပေါင်းဆောင်ယူ၍ ပြုစီရင်တော်မူလေသည်” ဟူသော အနက်သည် ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပြထားတိုင်းသော ပုဒ်အဖွင့်ဖြစ်စေ၊ အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်စေ၊ သာဓကဝတ္ထုဖြစ်စေ ထိုအလုံးစုံကို ထိုထို ထုတ်ဆောင်ခဲ့ရာ ပါဠိတော် ပုဒ်နှင့်ဆိုင်သော နိကာယ်လေးရပ်၏ အဖွင့်ဖြစ်ကုန်သော ရှေးသီဟိုဠ် အဋ္ဌကထာဟောင်းတို့မှ ဆောင်ယူ၍ ဘာသာပြန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင် ပြထားသည်ဟု သိအပ်၏။ မှန်ပေ၏။ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကိုလည်း မိမိ၏ ဉာဏ်စွမ်းသက်သက်ဖြင့်သာလျှင် ပြုစီရင်ခဲ့သည် မဟုတ်ပေ။ သီးခြား ကျမ်းတစောင်အဖြစ်ဖြင့်လည်း ပြုစီရင်ခဲ့သည် မဟုတ်ပေ။ အမှန်အားဖြင့် သော်ကား နိကာယ်လေးရပ် အဋ္ဌကထာတို့၏ အစိတ်အပိုင်း အဖြစ်ဖြင့် သာလျှင် ပြုစီရင်ခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် နိကာယ်လေးရပ် အဋ္ဌကထာတို့၏ နိဂုံး၌—

“တကြိမ်တလှည့်ရွတ်စာ ဘာဏဝါရ တို့ဖြင့် ငါးဆယ်ကိုးကြိမ် ရွတ်စာမျှရှိသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကိုလည်း နိကာယ်လေးရပ်တို့၏ အနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ ရည်ရွယ်၍ ငါ ပြုစီရင်ခဲ့ပြီ။

ထို့ကြောင့် ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်တကွ ဤဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာသည် တကြိမ်တလှည့်ရွတ်စာ ဘာဏဝါရ အလှည့်အကြိမ် အားဖြင့် ကောင်းစွာချင့်ချိန် ရေတွက်ပိုင်းခြားလျှင် ဘာဏဝါရ တရား လေးဆယ်ရှိ၏”ဟု—

ဤသို့ အစရှိသည်ကို မိန့်ဆိုထားပေ၏။

ထို့ပြင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းတွင် မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ၌ “ဤ သည်ကား ဝိသုဒ္ဓိကထာ၌ ပြဆိုထားသော နည်းတည်း။ အရိယဝံသကထာ ၌ကား” ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် နှစ်ပါးသောကထာတို့ကို မိန့်ဆိုထား၏။ ထိုကထာ နှစ်ပါးတို့သည်လည်း မဟာဝိဟာရဝါသီ မထေရ်မြတ်တို့၏ ဟောပြောသင်ကြားနည်း၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း ၏ မှီရာတို့သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်ဟု သိအပ်၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ပြပုံအခြင်းအရာ

(ဆ) အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စီရင်ပါသနည်းဟူသော မေးခွန်း၌ အခြားမဲ့မေးခွန်းတွင် ဆိုခဲ့သော အပြားအားဖြင့်ပင်လျှင် ပြုစီရင်တော်မူပေသည်။ ချဲ့၍ပြရလျှင် အရှင်ဗုဒ္ဓဘေသာသ ဆရာတော်သည် သံယုတ္တနိကာယ်မှ—

“ပညာရှိသောလူသည် သီလ၌တည်၍ ပူပန်စေမှု (လုံ့လ) ရှိလျက် ရင့်ကျက်သည် (ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသည်)ဖြစ်၍ စိတ်ကို၎င်း ပညာကို၎င်း ပွားစေသော် ထိုသို့သော ရဟန်းသည် ဤအရှုပ်အ ထွေးကို ဖြေရှင်းနိုင်ပေ၏”ဟူသော...

စကားကို ရှေးဦးစွာ ထုတ်ပြပြီးလျှင် ထိုစကား၌ ပဓာနအားဖြင့် ဟောထားသော သီလသမာဓိ ပညာတို့ကို အသီးအသီး အကျယ်ဝေဖန်၍

ပြုစီရင်တော်မူလေသည်။ ဤသို့ ပြုစီရင်သော အခါ၌လည်း နိကာယ် ငါးရပ်တို့မှ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် စပ်ဆိုင်ကုန်သော သုတ်ပုဒ်တို့ကို ထုတ်ဆောင်ပြီးလျှင် ထိုသုတ်ပုဒ်တို့၏ အနက်ကိုလည်း သိဟိန္ဒူအဋ္ဌကထာ တို့မှ ဘာသာပြန်သည့် အစွမ်းဖြင့် ပြ၍ ထိုသိဟိန္ဒူအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုထားသော သိဟိန္ဒူဝတ္ထုတို့ကို၎င်း၊ အဆုံးအဖြတ်တို့ကို၎င်း ပြတော်မူ၏။ အထူးအားဖြင့်မူကား ထိုခေတ်ကာလက မဟာဝိဟာရဝါသီတို့၏ အယူနှင့် ဆန့်ကျင်ကုန်သော ထင်ရှားသော အယူဝါဒကွဲတို့ကိုလည်း များစွာသော အရာဌာနတို့၌ အကြောင်းနှင့်တကွဖော်ပြ၍ ပယ်ဖျက်တော်မူခဲ့၏။ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ—

ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းတွင် စရိုက်အဖွင့်၌ “ထိုတွင် ရှေးစရိုက်သုံးပါးတို့သည် ရှေးဘဝက အလေ့အကျက်လျှင် အကြောင်းရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပထဝီစသောဓာတ်၊ သလိပ်စသောအပြစ်ဒေါသလျှင် အကြောင်းရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏”ဟု ကေစွေ (အချို့) ဆရာတို့က ဆိုကုန်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ “ရှေးဘဝက ကောင်းသော လုံ့လပယောဂနှင့် ကောင်းသော အမှုကိစ္စများခဲ့သောသူသည်၎င်း၊ နတ်ပြည်မှစုတေ၍ ဤလူ့ပြည်လောက၌ ဖြစ်လာသောသူသည်၎င်း ရာဂစရိုက်ရှိ၏။ ရှေးဘဝက ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဟူသော ရန်အမှုများခဲ့သောသူသည်၎င်း၊ ငရဲဘုံ နဂါးဘုံတို့မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်လောက၌ဖြစ်လာသောသူသည်၎င်း ဒေါသစရိုက်ရှိ၏။ ရှေးဘဝက သေရည်သောက်ခြင်း များခဲ့သောသူသည်၎င်း၊ အကြား အမြင်နှင့် မေးမြန်းခြင်းကင်းသောသူသည်၎င်း၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံမှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်၌ဖြစ်လာသောသူသည်၎င်း မောဟ စရိုက်ရှိ၏။ ဤသို့ ရှေးဘဝက အလေ့အကျက်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏”ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုမှတစ်ပါး “ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ်ဟူသော ဓာတ်နှစ်ပါးတို့ များခြင်းကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မောဟစရိုက်ရှိ၏။ ကြွင်းသော ဓာတ်နှစ်ပါးတို့ များခြင်းကြောင့် ဒေါသစရိုက်ရှိ၏။ အလုံးစုံသော ဓာတ်လေးပါးတို့ ညီမျှခြင်းကြောင့် ရာဂစရိုက်ရှိ၏”ဟူ၍၎င်း ‘အပြစ်ဒေါသတို့တွင်လည်း သလိပ်ဒေါသ လွန်ကဲသောသူသည် ရာဂစရိုက်ရှိ၏။ လေဒေါသ လွန်ကဲသောသူသည် မောဟစရိုက်ရှိ၏။ တနည်းကား သလိပ်ဒေါသ လွန်ကဲသောသူသည် မောဟစရိုက်ရှိ၏။ လေဒေါသလွန်ကဲသောသူသည် ရာဂစရိုက်ရှိ၏’ ဟူ၍၎င်း

ဤသို့ ဓာတ်နှင့် အပြစ်ဒေါသလျှင် အကြောင်းရှိကုန်၏”ဟူ၍ ဆိုကုန်၏—
 ဟု ဧကစ္စဝါဒကို ထုတ်ပြပြီးလျှင် ထိုဝါဒကို “ထိုစကားရပ်၌ ရှေးဘဝက
 ကောင်းသော လုံ့လပယောဂနှင့် ကောင်းသော အမှုကိစ္စများခဲ့သော
 သူတို့သည်၎င်း၊ နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ ဤလူ့ပြည်လောက ဖြစ်လာသော
 သူတို့သည်၎င်း အလုံးစုံပင် ရာဂစရိုက်ရှိသည်ချည်း မဟုတ်ကုန်၊ ဤမှ
 တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်မူလည်း ဒေါသစရိုက် မောဟစရိုက်ရှိသည်ချည်း
 မဟုတ်ကုန်။ ဤအတူပင် ပထဝီစသော ဓာတ်တို့၏လည်း ဆိုခဲ့ပြီးသော
 နည်းဖြင့်သာလျှင် များခြင်းဖြင့် ကိန်းသေသတ်မှတ်ခြင်းမည်သည် မရှိချေ။
 သလိပ်စသော ဒေါသတို့ဖြင့် သတ်မှတ်ရာ၌လည်း ရာဂနှင့်မောဟနှစ်ပါးကို
 သာလျှင် ဆိုထား၏။ ထိုအဆိုမှာလည်း ရှေ့နောက် ဆန့်ကျင်လျက်ရှိသည်
 သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ဤအလုံးစုံသည် မပြတ်သားသော စကား
 သာလျှင် ဖြစ်သည်”ဟု ပယ်ဖျက်သွားလေ၏။ ထိုစကားကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
 မဟာဋီကာ၌ “ဧကစ္စ (အချို့) ဟူသောစကားကို ဥပတိဿထေရ်ကို
 ရည်၍ မိန့်ဆိုသည်၊ မှန်ပေ၏။ ထိုဥပတိဿထေရ်သည် ဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်း၌
 ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် မိန့်ဆိုထားလေသည်” အစရှိသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြထား
 လေသည်။

ဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်းအကြောင်း

ဝိမုတ္တိမဂ် မည်သော ထိုကျမ်းသည် အဘယ်သို့သော ကျမ်းပါနည်း
 ဟူမူ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကဲ့သို့ပင် သီလ သမာဓိ ပညာတို့ကို အသီးအသီးဝေဖန်၍
 ပြသော ပဋိပတ္တိကျမ်းတခုဖြစ်ပေသည်။ ထိုဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်း၌—

သီလံ သမာဓိ ပညာ စ၊ ဝိမုတ္တိ စ အနုတ္တရာ။
 အနုဗုဒ္ဓါ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဂေါတမေန ယသဿိနာ။

“သီလ သမာဓိ ပညာ အမြတ်ဆုံး၊ ဝိမုတ္တိဟူသော ဤတရားတို့ကို
 များသော အခြံအရံရှိတော်မူသော ဂေါတမဘုရားသည် လျော်စွာ
 သိအပ်ကုန်ပြီ”ဟူသော....

ဂါထာကို ရှေးဦးစွာထုတ်ပြပြီးလျှင် ထိုဂါထာ၏အနက်ကို ဖွင့်သည်၏
 အစွမ်းအားဖြင့် သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိတို့ကို အသီးအသီး ဝေဖန်၍
 ပြထားလေသည်။ ထိုဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်းကို ယခုအခါမှာမူ တရပ်ပြည် (ဂျပန်

ပြည်တို့)၌သာလျှင် တွေ့ရ၏။ သာသနာတော် ၁၀၄၈-ခုနှစ်တွင် သံဃပါလ မည်သော ရဟန်းက တရုပ်ဘာသာဖြင့်လည်း ပြန်ဆိုထား၏။ ထိုကျမ်းကို တရုပ်ပြည်သို့ အဘယ်သူက အဘယ်နိုင်ငံမှ ဆောင်ယူသွားလေသနည်း ဟူသော အကြောင်းအရာသည် မထင်ရှားပေ။ သို့သော် ထိုဘာသာ ပြန်သူ သံဃပါလ၏ ဆရာဖြစ်သော မဇ္ဈိမတိုက် ဣန္ဒိယနိုင်ငံသား ဂုဏဘဒြ မည်သော မဟာယာန ရဟန်းသည် ဣန္ဒိယနိုင်ငံမှ တရုပ်ပြည်သို့ သွားသော အခါ ရှေးဦးစွာ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့သွားပြီးလျှင် သီဟိုဠ်မှသာသနာတော် ၉၇၈-ခုနှစ်၌ တရုပ်ပြည်သို့ သွားလေသည်။ ထိုအခါက ထိုဂုဏဘဒြ ပင် ဆောင်ယူသွားသည် ဖြစ်တန်ရာ၏။

မဟာဋီကာ၌ မိန့်ဆိုသည့်အတိုင်းပင် မှန်ပေ၏။ ဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်း၌ ရှေး ဘဝက အလေ့အကျက်လျှင် အကြောင်းရှိသည်ကို ပြခြင်းသည်၎င်း၊ ပထဝီ စသော ဓာတ်လျှင် အကြောင်းရှိသည်ကို ပြခြင်းသည်၎င်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပြထားသော ဧကဓမ္မဝါဒအတိုင်းပင် ဖြစ်ပေ၏။ သလိပ် စသော ဒေါသ လျှင် အကြောင်းရှိသည်ကို ပြရာ၌မူကား “သလိပ်ဒေါသ လွန်ကဲသော သူသည် ရာဂ စရိုက်ရှိ၏။ သည်းခြေ ဒေါသ လွန်ကဲသော သူသည် ဒေါသ စရိုက်ရှိ၏။ လေဒေါသ လွန်ကဲသော သူသည် မောဟ စရိုက်ရှိ၏။ တနည်းကား သလိပ်ဒေါသ လွန်ကဲသော သူသည် မောဟ စရိုက်ရှိ၏။ လေဒေါသ လွန်ကဲသောသူသည် ရာဂစရိုက်ရှိ၏” ဟူ၍ ရာဂ ဒေါသ မောဟ သုံးပါးလုံးတို့ကိုလည်း အပြစ်ဒေါသဖြင့် သတ်မှတ်ခြင်းကို ပြဆိုထားပေ၏။ အရှင်ဗုဒ္ဓဘောဓိ ဆရာတော် ကြည့်ရှုရသော ဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်းစာပေ၌ မူကား “သည်းခြေ ဒေါသလွန်ကဲသော သူသည် ဒေါသစရိုက် ရှိ၏” ဟူသောပါဌ် ယုတ်လျော့ နေသည် ဖြစ်ရာ၏။

ထိုမှတစ်ပါး ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ပယ်ထားသော အနက် များစွာတို့ကိုလည်း ထိုဝိမုတ္တိမဂ်၌ ယူအပ်ယူထိုက်သော အနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်တွေ့ရ၏။ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ—

သီလနိဒ္ဒေသ ပါဠိစာမျက်နှာ ၈-၌ “အခြားတစ်ပါးသော ဆရာတို့သည် ကား(သိရ)ဦးခေါင်း ဟူသောအနက်သည် သီလ၏အနက်၊ (သီတလ) အေးမြခြင်း အနက်သည် သီလ၏အနက်” အစရှိသော နည်းဖြင့်လည်း

သီလ၏အနက်ကို ဤအရာ၌ ဖွင့်ပြကုန်သေး၏-ဟု ပယ်ထားသော အနက် ကိုလည်း ထိုဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်း၌ ယူအပ်သောအနက်အဖြစ်ဖြင့် တွေ့ရ၏။

ထို့ပြင် ဓုတင်နိဒ္ဒေသ နှာ ၇၈-၌ “အကြင် ဆရာတို့၏ အလိုအားဖြင့် ဓုတင်သည် ကုသလတိက်မှ လွတ်၏။ ထိုဆရာတို့၏ အလို၌ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ဓုတင်သည်ပင်လျှင် မရှိတော့ချေ။ ထင်ရှားပေရုံသော အရာသည် အဘယ်ကိုခါထုတ် တတ်သောကြောင့် ဓုတင်မည်ပါလိတံ့နည်း။ ထိုဆရာ တို့၏ အလိုအားဖြင့် ကိလေသာကို ခါထုတ်သောဂုဏ်တို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏-ဟူသော ဘုရားစကားနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်လည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုစကားကို မယူအပ်”-ဟူ၍ ပယ်ထားသော ပညတ်ဓုတင် ကိုလည်း ထိုဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်း၌တွေ့ရ၏။ မဟာဋီကာ၌မူကား “အကြင်သူတို့၏ ဟူသောစကားကို အဘယဂိရိဝါသီ တို့ကို ရည်၍ မိန့်ဆိုသည်၊ မှန်ပေ၏။ ထို အဘယဂိရိဝါသီတို့က ‘ဓုတင် မည်သည်မှာ ပညတ်တည်း’ ဟူ၍ ဆိုကုန် ၏”ဟု ဖွင့်ဆိုထား၏။

ထို့ပြင် ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသ နှာ ၁၄၄-၌ “ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ-ရောက် ကြောင်း အကျင့်၏စင်ကြယ်ခြင်း မည်သည်ကား ပရိကံ အဆောက်အဦနှင့် တကွ ဖြစ်သောဥပစာရ သမာဓိတည်း။ ဥပေက္ခာကို ပွားစေခြင်း မည်သည် ကား အပ္ပနာသမာဓိတည်း။ ရွှင်စေခြင်း မည်သည်ကား ဆင်ခြင်မှု-ပစ္စဝေက္ခ-ဏာတည်း” ဟူ၍ ဧကေ (အချို့) ဆရာတို့ဖွင့်ပြကုန်၏” အစရှိသည်ဖြင့် ပယ်ထားသော ဧကေဝါဒကိုလည်း ထိုဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်း၌ တွေ့ရ၏။ မဟာ-ဋီကာ၌မူကား “ဧကေ ဟူသည်ကား အဘယဂိရိဝါသီတို့တည်း” ဟု ဖွင့်ပြ ထားလေသည်။

ထို့ပြင် ခန္ဓနိဒ္ဒေသ နှာ ၈၀-၌ “ဗလရုပ်၊ သမ္ဘဝရုပ်၊ ဇာတိရုပ်၊ ရောဂရုပ်၊ အချို့ ဆရာတို့၏အလိုအားဖြင့် မိဒ္ဓရုပ်” ဟူ၍ (၂၀-ပါးသော ရုပ်တို့မှ) တပါး သော ရုပ်တို့ကို ဆောင်ပြပြီးလျှင် မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ၎င်းရုပ်တို့ကိုပယ်ထား ကြောင်း ပြထား၏။ ထိုအရာတွင် မဟာဋီကာ၌ “ဧကစ္စာနံ-အချို့ဆရာ တို့၏” ဟူသည်မှာ “အဘယဂိရိဝါသီတို့၏”ဟု (ဆိုလိုကြောင်း) ဖွင့်သွား လေသည်။ ထိုပယ်ထားသော ရုပ်တို့တွင် ဇာတိရုပ်နှင့် မိဒ္ဓရုပ်ကို ဝိမုတ္တိမဂ် ကျမ်း၌ ပြထား၏။ ရိုးရိုး ပြထားရုံမျှသာ မဟုတ်သေး၊ စင်စစ်သော်ကား

မိစ္ဆရုပ်ရှိကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ထောက်ခံ၍လည်း ခိုင်မြဲစေသေး၏။ ထောက်ခံပုံကား—

“မိစ္ဆ-ထိုင်းမှိုင်းခြင်း မည်သည်မှာ အာဟာရဇ-အစာကြောင့် ဖြစ်သော ထိုင်းမှိုင်းခြင်း၊ ဥတုဇ-ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ထိုင်းမှိုင်းခြင်း၊ စိတ္တဇ-စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ထိုင်းမှိုင်းခြင်းဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ၎င်းတို့တွင် စိတ္တဇ မိစ္ဆသည်သာလျှင် နိဝရဏ ဖြစ်သည်။ ကြွင်းသော အာဟာရဇနှင့် ဥတုဇ မိစ္ဆ ၂-ပါးတို့သည်ကား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များသော်လည်း ဖြစ်နိုင်ကုန်၏” စသည်ဖြင့် ထောက်ခံ၍ ခိုင်မြဲစေ၏။

ဤမျှဖြင့်လည်း ဝိမုတ္တိမဂ်၌ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် ကွဲလွဲသော အနက်တို့ကို ဆိုထားကြောင်းနှင့် ထိုကျမ်းကိုလည်း အဘယဂိရိဝါသီတို့က လက်ခံထားကြောင်းများကို သိနိုင်လောက်ပြီ။ ထိုမှတစ်ပါး အလားတူပင် ကွဲလွဲသော အဆိုတို့သည်လည်း ထိုကျမ်း၌ များစွာပင် ရှိကုန်သေး၏။ ၎င်းတို့ကိုကား ဤ၌ အလုံးစုံ ဖော်ပြရန် မစွမ်းနိုင်ပေ။

သို့သော်လည်း အများအားဖြင့် မူကား ဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်းကို ရေးသားစီရင်ပုံ အခြင်းအရာသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို ရေးသားစီရင်ပုံနှင့် တူပေ၏။ ချဲ့၍ ပြရလျှင်— အဘိဓမ္မာဝိဘင်း ပါဠိတော်မှဖြစ်စေ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်မှဖြစ်စေ၊ တစ်ပါးသော သုတ္တန်ပါဠိတို့မှဖြစ်စေ ဆောင်ယူ၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ သာဓကအဖြစ်ဖြင့် ပြထားသော ထိုထို ပါဠိကို အများအားဖြင့် ဝိမုတ္တိမဂ်၌လည်း တွေ့ရပေ၏။ ၎င်းတို့တွင် အချို့ အနည်းငယ်မျှသော ပါဠိကို ထုတ်ဆောင်၍ (မှန်းဆ သိနိုင်ရန်) ပြကုန်ဦးအံ့။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၁-၄၇-နာ)၌ “ပဉ္စ သီလာနိ ပါဏာတိပါတဿ ပဟာနံ သီလံ” ဤသို့ အစရှိသော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိကို ပြထား၏။ ၎င်းကို ဝိမုတ္တိမဂ်၌လည်း တွေ့ရပေ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၁-၁၃၇-နာ)၌ “သမာဓိ ကာမစွန္နဿ ပဋိပက္ခော။ပ။ ဝိစာဓော ဝိစိကိစ္ဆာယ” ဟူသော စကားကို ပေဋကကျမ်း၌ ဆိုထားသည်ဟု ပြထား၏။ ၎င်းကို ဝိမုတ္တိမဂ်၌လည်း ထိုအတူပင် ပြ၍ “တိပေဋကကျမ်း၌ ဆိုထားသည်” ဟု ညွှန်းထား၏။ ထိုသို့ ညွှန်းရာ၌ တိပေဋက ဟူသော

အမည်သည် ပေဋကောပဒေသ ကိုသာလျှင်ရည်၍ ဆိုထားသည် ဖြစ်တန်
ရာ၏။ အကြောင်းမူကား-ထိုဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်းတွင် “ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ”
ဟူသော ပါဠိအဖွင့်၌ “အလောဘဿ ပါရိပူရိယာ ကာမေဟိ ဝိဝေကော
သမ္ပဇ္ဇတိ၊ အဒေါသဿ၊ အမောဟဿ ပါရိပူရိယာ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ
ဝိဝေကော သမ္ပဇ္ဇတိ” ဟူသောပါဠိကို တိပေဋကကျမ်း၌ ဆိုထားကြောင်း
ပြထား၏။ ထိုပါဠိကိုလည်း ပေဋကောပဒေသ (၂၆၂-နှာ) ၌ “တတ္ထ
အလောဘဿ ပါရိပူရိယာ ဝိဝိဇ္ဇော ဟောတိ ကာမေဟိ” စသည်ဖြင့်
တွေ့ရပေ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၁-၂၅၈-နှာ)၌ “အယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိ-
သမာဓိ ဘာဝိတော” အစရှိသောပါဠိကို မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်မှ ဆောင်ယူ၍
ပြထားသကဲ့သို့ပင် ထိုဝိမုတ္တိမဂ်၌လည်း ပြထားပေ၏။

ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်(၁-၂၇၂-နှာ)၌ “အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ
အနုဂစ္ဆတော” အစရှိသော ပါဠိကို၎င်း၊ (၁-၂၇၃-နှာ)၌ ကကစ္ဆပမာပါဠိကို
၎င်း ပဋိသမ္ဘိဒါနမှ ဆောင်ယူ၍ ပြထားသကဲ့သို့ပင် ထိုဝိမုတ္တိမဂ်၌လည်း
ပြထားပေ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၂-၆၉-နှာ)၌ “ကတမာ စိန္တာမယာ ပညာ” အစရှိသော
ပါဠိကို၎င်း၊ “တတ္ထ ကဘံ အာယကောသလ္လံ” အစရှိသော ပါဠိကို၎င်း၊
(၂-၇၁-နှာ)၌ “ဒုက္ခေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ” အစရှိသော ပါဠိကို၎င်း
အဘိဓမ္မာ ဝိဘင်း ပါဠိတော်မှ ဆောင်ယူ၍ ပြထားသကဲ့သို့ပင် ဝိမုတ္တိမဂ်
၌လည်း ပြထားပေ၏။ ထိုဝိမုတ္တိမဂ်၌ ဆိုထားသော ဧကဝိဓ ဒုဝိဓ အစရှိ
သော ပညာအပြား အဆိုစကားသည်လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဆိုသောစကားနှင့်
ယေဘုယျအားဖြင့် တူပေ၏။

“ယေန စက္ခုပသာဒေန၊ ရူပါနိ မနု ပဿတိ။

ပရိတ္တံ သုခမံ ဧတံ၊ ဥကာသိရသမူပမံ။”

“အကြင် စက္ခုပသာဒဖြင့် လူသည် အဆင်းတို့ကို မြင်၏။ ထိုစက္ခု
ပသာဒရုပ်သည် သေးငယ် သိမ်မွေ့လှ၏။ သန်းဦးခေါင်းနှင့် အညီ
အမျှ တူပေ၏”-ဟူသော

ဂါထာကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၂-၇၆-နှာ)၌ ပြထားသကဲ့သို့ပင် ဝိမုတ္တိမဂ်၌လည်း
အရှင်သာရိပုတြာဟောသော ဂါထာအဖြစ်ဖြင့်ပင်လျှင် ပြထား၏။ အထူး

မှာ ဦးကာသီရသမ္ပပမံ ဟူရာ၌ ထိုကျမ်းတွင် ဦးကာသမ္ပပမံဟု တွေ့ရ၏။ ၎င်းမှာလည်း အဆင့်ဆင့် ရေးကူးသူတို့၏ မေ့လျော့၍ ရေးမိသော ပမာဒ လေခမျှသာ ဖြစ်ရာ၏။ အထက်ပါ ဂါထာမှာ ယခုအခါ၌ သံဂါယနာ တင်ထားသော ပါဠိတော်တို့တွင် မည်သည့်ပါဠိတော် စာအုပ်မှာမျှ မတွေ့ရတော့ပေ။ သို့ဖြစ်ပါလျက် ထိုဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်းနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌသာလိနီ တို့၌ အရှင်သာရိပုတြာဟောသော ဂါထာအဖြစ်ဖြင့် တူညီစွာ ပြဆိုထားချက်ကို အထူးသတိပြုသင့် ပေ၏။

သစ္စာလေးပါးကို ပြရာတွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ကဲ့သို့ပင် ဝစနတ္ထအားဖြင့်၎င်း၊ လက္ခဏာ အားဖြင့်၎င်း၊ မယုတ်မလွန် အားဖြင့်၎င်း၊ အစဉ်အားဖြင့်၎င်း၊ အတွင်းဝင်သော တရားတို့၏ အပြားအားဖြင့်၎င်း၊ ဥပမာအားဖြင့်၎င်း အဆုံးအဖြတ်ကို ထိုကျမ်း၌ ပြထား၏။ ထိုပြချက်သည်လည်း ယေဘုယျ အားဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် တူညီပေ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၂၂၄၂-၂၄၅-နာ) တို့၌ သမ္မသနဉာဏ်ကို ပြဆိုချက်တွင် ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို အတိတ်စသော ၁၁-ပါးသော အပြားဖြင့်၎င်း၊ အနိစ္စစသော လက္ခဏာ သုံးပါးဖြင့်၎င်း အသီးအသီး သုံးသပ်နည်းကို ပြထားသကဲ့သို့ပင် ဝိမုတ္တိမဂ်၌လည်း ပြထားပေ၏။ အထူးမှာ စက္ခုအစ ဇရာ မရဏ အဆုံးရှိသော တရားတို့တွင် စက္ခုစသော ဒွါရ ၆-ပါး၊ အာရုံ ၆-ပါး၊ ဝိညာဏ် ၆-ပါး၊ ဖဿ ၆-ပါး၊ ဝေဒနာ ၆-ပါး၊ သညာ ၆-ပါး၊ စေတနာ ၆-ပါး၊ တဏှာ ၆-ပါး၊ ဝိတက် ၆-ပါး၊ ဝိစာရ ၆-ပါး ဟူသော ၆၀-သော တရားတို့ကိုသာလျှင် အနိစ္စစသော လက္ခဏာ သုံးပါးဖြင့် သုံးသပ်နည်းကို ထိုဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်း၌ ပြထားလေသည်။ ဤကား အထူး။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဋ္ဌေသ (၂၂၃၀-၂၃၂-နာ)တို့၌ ဆိုထားသော—

“ယမကံ နာမရူပဉ္စပ။ ဥဘော ဘိဇ္ဇန္တိ ပစ္စယာ။”

“နာမ်နှင့် ရုပ်သည် စုံတွဲတည်း။ပ။ နှစ်ပါးလုံးပင် ပျက်ကုန်၏”- ဟူသော ဂါထာကို၎င်း၊

“န စက္ခုတော ဇာယရေ မြင်တွေ့မှု-ဖဿလျှင် ငါးခုမြောက် ရှိသော မြင်သိမှု-နာမ်တရားတို့သည် မျက်စိမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်ကုန်”-အစရှိသော ၆-ဂါထာတို့ကို၎င်း၊

“န သကေန ဇလေန ဇာယရေ-အညီအညွတ် ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်

သော သင်္ခတ တရားတို့သည် မိမိ၏ အားအစွမ်းဖြင့် မဖြစ်ပေါ်နိုင်ကုန်” အစရှိသော ဂြဟိတာတို့ကို၎င်း—

ဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်းတွင် အင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ပြဆိုချက်၌ ပြထားလေသည်။ ထိုဂါထာတို့၌ ပါဠိကဲ့ချက်ကို အနည်းငယ်မျှသာ တွေ့ရ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (၂-၂၆၁-၂-နာ)တို့တွင် အရူးသတ္တက-နာမ်ကိုရှုပုံ ခုနစ်မျိုးတို့၌ အရိယဝံသကထာ နည်းအရဖြင့် ဆိုထားသော ကလာပအားဖြင့် ရှုနည်းနှင့် ယမကအားဖြင့် ရှုနည်းကို ဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်းတွင် အင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ပြဆိုချက်၌သာလျှင် ပြထားလေသည်။ ဤပြဆိုချက်လည်း လက်တွေ့ ယောဂီတို့အတွက် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်း၏။

ဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်းတွင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိကသာ၌ လောကဝိဒ္ဓုပုဒ်၏ အဖွင့်တွင် သတ္တလောကနှင့် သင်္ခါရလောကဟူသော လောကနှစ်ပါး တို့ကိုသာလျှင် ပြထား၏။ မဟာပထဝီမြေကြီး စကြာဠာ မြင့်မိုရ်တောင်စသော သြကာသလောကအကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌မူ ပြမထားချေ။ ဤ အချက်လည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်း၏။

ဤမျှဖြင့်လည်း ဝိမုတ္တိမဂ်မည်သောကျမ်းကို အဘယ်သို့သောကျမ်းဟု မှန်းဆ၍ သိနိုင်လောက်ပြီ။ ထိုဝိမုတ္တိမဂ်သည် မဟာဝိဟာရဝါသီဂိုဏ်းသားတို့၏ ကျမ်းမဟုတ်သကဲ့သို့ပင် မဟာသာနဂိုဏ်းသားတို့၏ ကျမ်းလည်း မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ထေရဝါဒပိဋကကိုသာလျှင် မှီ၍ ရေးသားစီရင်ထားသော ကျမ်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်း၌ သိဟိန္ဒုကျွန်းနှင့်စပ်ဆိုင်သော အမည်ကို၎င်း၊ ထေရဝါဒကို၎င်း မတွေ့ရသောကြောင့် ၎င်းသည် သိဟိန္ဒုကျွန်း၌ ရေးသားစီရင်သော ကျမ်းလည်း မဟုတ်ပေ။ အလျော်အားဖြင့်မူကား ဣန္ဒိယနိုင်ငံနှင့်စပ်ဆိုင်သော အမည်ကို၎င်း၊ ဝေါဟာရစကားကို၎င်း ထိုကျမ်းတွင် များစွာသော အရာဌာနတို့၌ တွေ့ရသောကြောင့် ၎င်းသည် ဣန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ရေးသားစီရင်သော ကျမ်းသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ပြင် ၎င်းကျမ်းသည် ပေဋကောပဒေသကို အမှီပြုကြောင်း များစွာသော ဌာနတို့၌ တွေ့ရ၏။ အထူးအားဖြင့်မူကား ဝိဒ္ဓုရုပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ ရဟန္တာသုဂ္ဂိုလ်မှာသော်လည်း ထိုမိဒ္ဓရုပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း ထိုကျမ်း၌ပြထားသည်မှာ ပေဋကော-

ပဒေသကိုပင်လျှင် မှီ၍ပြုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ဂဏ္ဍိပုဒ်တွင် ပေဋကေဟူသောပုဒ်၏ အနက်အဖွင့်၌ “သုတ္တန်မိဋ္ဌကအကျိုးငှါ အနက်ကို ပြဆိုသောကျမ်းသည် ပေဋကမည်၏။ မဟိသသကဂိုဏ်းသားတို့၏ ကျမ်းပေတည်း” ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထား၏။ ထို့ကြောင့် ဝိမုတ္တိမဂ်သည် မဟိသသကဂိုဏ်းသားဖြစ်သူက ရေးသားစီရင်ထားသည် ဖြစ်တန်ရာ၏။ ဤသည် ကား ငါတို့၏ အလိုတည်း။

မိရာအဋ္ဌကထာတို့ကို ဖော်ပြခြင်း

ကျမ်းပြုပုံကို ဆက်၍ပြရလျှင် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကိုပြုစီရင်သည်မှာ ရှေး၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာ အပြားသက်သက်ဖြင့်သာလျှင် မဟုတ်သေး၊ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ဆိုလတုံသော အခြင်းအရာ အပြားအားဖြင့် လည်း ပြုစီရင်တော်မူပေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ချဲ့၍ပြရလျှင်—အရှင်ဗုဒ္ဓ-သောသမထေရ်သည် ရှေးအဋ္ဌကထာဟောင်းတို့မှ စုပေါင်းဆောင်ယူ၍ ဘာသာပြန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပြတော်မူသော်လည်း ယုံမှားသံသယ ဖြစ်နိုင်သော အနက်အဖွင့်ကိုဖြစ်စေ၊ အဆုံးအဖြတ်ကိုဖြစ်စေ ထုတ်ပြခဲ့ လျှင် ထိုသို့သော အနက်အဖွင့် အဆုံးအဖြတ်ကို ပြရာဟူသမျှ၌—

“ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုထားသည်ဟူ၍၎င်း (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၆၃)၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုထားသည်၊ မဇ္ဈိမအဋ္ဌကထာတို့၌မူကား ဟူ၍၎င်း (၁-၇၀)၊ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကတို့က ဆိုကြသည်ဟူ၍၎င်း (၁-၇၂)၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့၏အလိုသို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့် ဆိုသော အဆုံးအဖြတ်တည်း ဟူ၍၎င်း (၁-၉၉)၊ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုထားသည် ဟူ၍၎င်း (၂-၈၀)။”

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ထိုထိုအနက်အဖွင့် အဆုံးအဖြတ်တို့၏ မိရာအဋ္ဌက-ထာကိုလည်း ထင်ရှားဖော်ပြ၍ နောင်လာနောက်သားတို့အား ဖြစ်လတုံ သော ယုံမှားသံသယကို ပယ်ဖျောက်လျက်သာလျှင် ထိုအဖွင့် အဆုံးအ-ဖြတ်တို့ကို ပြတော်မူလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ပြုစီရင်စဉ်ကာလ၌ အလုံးစုံသော သိဟိဋ္ဌအဋ္ဌကထာတို့သည် အရှင်ဗုဒ္ဓသောသမထေရ်၏ထံ၌ မရှိနေကြသည်

ဟူ၍၎င်း၊ ထိုအဋ္ဌကထာဟောင်းတို့ကို အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသသည် ရှေးမဆွက ပင်လျှင် သီဟိုဠ်မထေရ်တို့၏ထံ၌ ကြားနာသင်ယူခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်-ဟူ၍၎င်း၊ ထိုအဋ္ဌကထာဟောင်းတို့မှ ယူသင့်ယူထိုက်သမျှ အလုံးစုံကိုယူ၍ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသဆရာတော် ရေးသားစီရင်တော်မူခဲ့သည်-ဟူ၍၎င်း၊ ဤအကြောင်းအရာအလုံးစုံသည် အလွန်ပင် ထင်ရှားပေ၏။ သို့ဖြစ်၍ ရှေး၌ပြခဲ့သော ဒုတိယပိုင်း မဟာဝံသကျမ်း၌—

“သံဃာတော်သည် အရှင် ဗုဒ္ဓဇောသကို စူးစမ်းခြင်းငှါ သူ့အား ဂါထာ ၂-ပုဒ်ကိုပေးပြီးလျှင် ဤဂါထာတို့၌ သင်၏ စွမ်းရည်ကို ပြဦးလော”-ဤသို့စသည်ဖြင့်—

ဂါထာ ၂-ခုကိုသင်ကြည့်ရှုပြီးလျှင် တပါးသောကျမ်းစာ တစုံတခုကိုမျှ မကြည့်ရှုပဲ “အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသဆရာတော်သည် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်စွမ်းသက်သက်ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို ပြုစီရင်တော်မူသည်”-ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ဆိုထားသော ချီးကြူးစကားသည်ရှိ၏။ ထိုစကားမှာ ချီးကြူးရုံမျှသာဖြစ်သည်-ဟု သိအပ်ပေသည်။ ။

ပေါရာဏစကားကိုပြခြင်း

အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသဆရာတော်သည် သက်သက်အဋ္ဌကထာတို့ကိုသာလျှင် မှီရာ၏အဖြစ်ဖြင့် ပြတော်မူခဲ့သည်မဟုတ်သေး၊ စင်စစ်သော်ကား “ရှေး

၁-ဤအရာ၌ မဟာဝံသကျမ်းဟူသည်မှာ တဦးတည်းက တခေတ်တကာလတည်းတွင် ရေးထားသည်မဟုတ်၊ ပဌမပိုင်း ဒုတိယပိုင်းဟူ၍ ၂-ပိုင်းရှိရာ ပဌမပိုင်းမှာ ဒီပဝံသ ကဲ့သို့ပင် သာသနာအဦးအစမှစ၍ သာသနာတော် ၈၁၉-နှင့် ၈၄၇-ခုနှစ်အတွင်း မဟာသေနမင်းလက်ထက်တိုင်အောင် အကြောင်းအရာတို့ကိုဖော်ပြလျက် မဟာနာပ မည်သော မထေရ်က ရေးသားစီရင်ခဲ့သည်။ အပိုင်းအားဖြင့် ၃၇-ပိုင်း ရှိသည်။ နောက်ဆုံး ၃၇-ခုမြောက်အပိုင်းတွင် ဂါထာ ၅၀-အထိသာရှိသည်။ ဝိနည်းဋီကာ၌ သာဓကထုတ်ပြသည်မှာ ဤပဌမပိုင်း မဟာဝံသကျမ်းမှသာဖြစ်သည်။ ဒုတိယပိုင်း မဟာဝံသကျမ်းမှာ အပိုင်း ၃၇-၊ ဂါထာ ၅၁-မှစ၍၎င်း၊ မဟာသေနမင်းလက်ထက် ကြွင်းသော နောက်ပိုင်း အကြောင်းအရာများမှစ၍၎င်း စမ္ဘင်္ဂိတ္တိမည်သောမထေရ်က ရေးသားစီရင်ခဲ့သည်။ ၎င်းမထေရ်မှာ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၂၃၆-နှင့် ၁၂၇၁-ခုနှစ် တို့အတွင်း ဒုတိယ ပဌကမ္မဗောဓိဟုမင်း လက်ထက်က ထင်ရှားသော မထေရ် ဖြစ်သည်-ဟု ထိုမဟာဝံသ၏ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် စာအုပ်၌ ဖော်ပြထား၏။ သို့ဖြစ်၍ ပဌမပရက္ကမဗောဓိဟုမင်းလက်ထက် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၁၅၃-နှင့် ၁၁၈၆-ခုနှစ် တို့အတွင်း သာဓကဋီပနီမည်သော ဝိနည်းဋီကာကို ရေးသားစီရင်စဉ်ကာလက ဤမဟာဝံသဒုတိယပိုင်းကို မရေးရသေး-ဟု သိအပ်၏။

ဆရာတို့ကမူ ဆိုကုန်၏”-အစရှိသည်ဖြင့် ပေါရာဏ (ရွေးဆရာတို့၏) စကားကိုလည်း ပြတော်မူခဲ့သေး၏။ ထိုပြဆိုချက်များကို ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်တွင် ၂၂-ခုသော ဌာနတို့၌ တွေ့ရ၏။

ဝိနည်းအဋ္ဌကထာကို ပြုစီရင်တော်မူခြင်း

အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာတော်သည် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို ပြဆိုခဲ့သော အခြင်းအရာ အပြားဖြင့် ရေးသားစီရင်တော်မူပြီးလျှင် အခြားတပါးကုန်သော ပိဋကသုံးပုံ၏ အဖွင့်အဋ္ဌကထာတို့ကိုလည်း အစဉ်အတိုင်း ရေးသားစီရင်တော်မူလေသည်။ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ သမန္တပါသဒိကာ မည်သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာကို အရှင်ဗုဒ္ဓသီရိမထေရ်က တောင်းပန်သောကြောင့် မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်၏ တောင်ဖက် ပဓာနသရပရိဝုဏ်တွင် မဟာနိဂမသမိ မည်သောဒါယကာ၏ ပြာသာဒ်၌သီတင်းသုံးနေထိုင်လျက် ရေးသားစီရင်တော်မူလေသည်။ ထိုဝိနည်းအဋ္ဌကထာသည် သီရိပါလ ဟူသော အမည်တပါးရှိသော မဟာနာမမင်း၏ နန်းသက် အနှစ် ၂၀-မြောက်(သာ ၉၇၃)၌စတင်အားထုတ်ခဲ့၍ နန်းသက် ၂၁-နှစ်မြောက်(သာ ၉၇၄)၌ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်လေသည်။ ပြုစီရင်ပုံကို ရှင်းပြရလျှင် ထိုဝိနည်းအဋ္ဌကထာကို ရေးသားစီရင်တော်မူသော အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ ဆရာတော်သည် အရှင်မဟာမဟိန္ဒမထေရ် ဆောင်ယူခဲ့သော သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် စီရင်ထားသော မဟာအဋ္ဌကထာကို ထိုအဋ္ဌကထာသစ်၏ ကိုယ်ထည်ပြု၍ မဟာပစ္စရီ၊ ကုရုန္တီ၊ သင်္ဃေပ၊ အန္ဓကအဋ္ဌကထာတို့မှလည်း ယူသင့်ယူထိုက်သည်ကို ယူ၍ သီဟိုဠ်ကျန်း၌ ဝသဘမင်း လက်ထက်တိုင်အောင် ထင်ရှားကုန်သော ရွေးဝိနည်းဓိုရ်မထေရ်မြတ်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်သော ထေရဝါဒကိုလည်း ထည့်သွင်း၍ ရေးသားစီရင်တော် မူလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌ အောက်ပါစကားတို့ကို မိန့်ဆိုထားပေသည်။

“ထိုအဋ္ဌကထာသစ်ကို စီရင်ရန်အားထုတ်သော ငါ (ဗုဒ္ဓဃောသ) သည် မဟာအဋ္ဌကထာကြီးကို ထိုအဋ္ဌကထာသစ်၏ အထည်ကိုယ်အရင်းခံပြု၍ မဟာပစ္စရီ အဋ္ဌကထာ၌၎င်း၊ ကျော်စောထင်ရှားကုန်သော ကုရုန္တီအဋ္ဌကထာ အစရှိကုန်သော-

အဋ္ဌကထာဟောင်းတို့၌၎င်း အကြင်အဆုံးအဖြတ်ကို ဆိုထား၏။ ထိုအဆုံးအဖြတ်မှလည်း သင့်လျော်သောအနက်ကို မစွန့်မူ၍ ထိုပြင်

(အရှင်တိပိဋက စုဋ္ဌနာကအစရှိသော မထေရ်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်ဟူသော) ထေရဝါဒများပါ ပါဝင်သော အဋ္ဌကထာသစ်ကို ကောင်းစွာ အားထုတ်စိစစ်ပေအံ့” ဟူ၍ ကျမ်းဦးစကား၌ ဆိုထားပေသည်။

“အကြင် မဟာဝိဟာရ မည်သော ကျောင်းတိုက်သည် မဟာမေဃဝန် ဥယျာဉ်မြေအဖို့၌ တည်ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မဟာဗောဓိပင်ဖြင့်လည်း တန်းဆာဆင်ထားသကဲ့သို့ ရှိ၏။

ထိုမဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်၏ တောင်မျက်နှာအဖို့၌ တည်ရှိသော မြတ်သောပဓာနသရမည်သော အကြင် ပရိဝုဏ်ကို စင်ကြယ်သော စာရိတ္တသီလ ဝါရိတ္တသီလတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းအပေါင်း သံဃာတော်သည် မှီဝဲသုံးဆောင်လျက်ရှိ၏။

မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်သော အခါခပ်သိမ်း သံဃာကိုလုပ်ကျွေး ပြုစုလေ့ရှိသော ရတနာသုံးပါး၌ ရှုပ်ထွေးခြင်းမရှိသည့် သဒ္ဓါတရား ဖြင့်ကြည်ညိုသော-

မဟာနိဂမသာမိ (နိဂုံးပိုင်ရှင်ကြီး) ဟု ထင်ရှားကျော်စောသော ဒါယကာသည် ထိုပဓာနသရ ပရိဝုဏ်၌ တင့်တယ်သော တံတိုင်းဖြင့် စီအပ် ကာရံအပ်သော အရိပ်ထူထဲသည့် သစ်ပင် အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော ကောင်းသောရေနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော အကြင်ပြာသာဒ်ကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းလေပြီ။ မဟာနိဂမသာမိ (နိဂုံးပိုင်ရှင်ကြီးဖြစ်သော) ဒါယကာ၏ ထိုပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်လျက်....

စင်ကြယ်သော ဝါရိတ္တသီလ စာရိတ္တသီလနှင့် ပြည့်စုံသော ဗုဒ္ဓသိရိ အမည်ရှိသော (ကျမ်းပြုရန်တောင်းပန်သူ)မထေရ်ကို ရည်ညွှန်း အကြောင်းပြု၍ ပြည့်စုံသော အကြင် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာကို ငါ အားထုတ် စိစစ်ခဲ့ပြီ။

သီဟိုဠ်တကျွန်းလုံးကို ခိုးသူအမြုပ်ကင်းအောင် စောင့်ရှောက်အုပ်ချုပ်လျက်ရှိသော ကြက်သရေအပေါင်းတို့၏ တည်နေရာဖြစ်သော များသောအခြေအရံရှိသော သိရိပါလ မည်သော မင်း၏ အနှစ်နှစ်ဆယ်မြောက်ဖြစ်သော အောင်တော်မူနှစ် (နန်းစံနှစ်)၌

ဤဝိနည်း အဋ္ဌကထာကို စတင်၍ စီရင်အားထုတ်ခဲ့၏။ နန်းစံ နှစ်ဆယ်တနှစ်မြောက် ရောက်လတ်သော် အပြီးအဆုံးသို့ ရောက် ပေသတည်း။^၁

ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သော ဘေးရန်တို့ဖြင့် ရှုပ်ထွေးလှသော သတ္တု- လောက၌ ဤဝိနည်းအဋ္ဌကထာသည် ဥပဒ္ဒဂေါ ဘေးရန်မရှိပဲ တနှစ် တည်းဖြင့်သာလျှင် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် အလုံးစုံသော လောက၏ တရားနှင့်စပ်ကုန်သော အလုံးစုံသော ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုတို့သည် ဘေးရန်မရှိကုန်ပဲ အလျင်အမြန် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပါစေကုန်သတည်း။” ဟူ၍

နိဂုံး၌ ဆိုထားပေသည်။

ဤအရာနှင့် ပေါ်လျဉ်းသော အဆုံးအဖြတ်တခုကို ပြရလျှင် သမန္တ- ပါသာဒိကာမည်သော ဤဝိနည်းအဋ္ဌကထာသည် ယခုအခါ ပုံနှိပ်ထားသော ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူ စာအုပ်အရအားဖြင့် ၁၃၅၈ မျက်နှာ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ၎င်းကို တနှစ်ဖြင့် ပြီးအောင်ရေးသားစီရင်ရသည်ကို ထောက်ဆ၍ ၇၄၂ မျက်နှာရှိသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကိုလည်း အနည်းဆုံး ငါးလခြောက်လခန့် ဖြင့် ပြီးအောင် ရေးသားစီရင်ရသည် ဖြစ်ရာ၏ဟု သိနိုင်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓသောသပုဏ္ဏိမည်သော ကျမ်းငယ်၌ မဟာဝံသစကားကို အမှီပြု၍ “ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို အရှင်ဗုဒ္ဓသောသမထေရ်သည် တညဉ့်တည်းဖြင့်ပင်

၁-အထက်ပါ ကေးအရအားဖြင့် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာက သာသနာတော်နှစ် ၉၇၄-၌ စ၍ စီရင်သည်။ ၉၇၄-၌ ပြီးစီးသည်ဟု မှတ်အပ်၏။ ခုနစ်တွက်ပုံမှာ-စုဋ္ဌင်သင်္ဂေါ မဟာဝံသ ဒုတိယတွဲ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် ဒုတိယအုပ်၏ နိဒါန်း၌ ဝိဇယ မင်းမှ စ၍ သီရိဝိက္ခမ ရာဇသီဟ မည်သော နောက်ဆုံးမင်းအထိ ၁၈၆-ဦးသော သိဟိန္ဒူ မင်းတို့၏ နန်းစံနှစ်ကို အစဉ်အတိုင်း ပြထားရာတွင် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌ သီရိပါလ် ဟူ၍ ပြဆိုထားသော မဟာနာမ မင်း၏ နန်းစံခုနှစ်ကို ခရစ်သက္ကရာဇ် ၄၀၉-မှ ၄၃၁-အထိဟု ပြထားသည်။ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၄၀၉-တွင် ခရစ်မပေါ်မီက ဗုဒ္ဓ သာသနာနှစ် ၅၄၄ ကိုထည့်လျှင် ၉၅၃-ခုသည် မဟာနာမမင်း၏ နန်းတက်နှစ် ဖြစ်၏။ ထိုတွင် အနှစ် ၂၀-ထပ်၍ထည့်လျှင် ၉၇၃-ခုသည် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ စ၍ စီရင်သောနှစ်ဖြစ်၏။ ထိုနှစ်၌ပင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကိုလည်း စီရင်ပြီးစီးခဲ့မည်ဖြစ် သောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းကို သာသနာတော် ၉၇၃-ခုနှစ်က စီရင်ခဲ့သည် ဟု ဤနိဒါန်းနိပါတ် ၂-၌ ဖော်ပြခဲ့ပေသည်။

လျှင် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ရေး၍ ပြီးစေသည်” ဟု ချီးကြူးစကားကို ဆိုထား၏။ ယင်းစကားမှာ ထိုကျမ်းငယ်ကို ရေးသူ၏ ချီးကြူးစကားမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု သိအပ်၏။

နိကာယ်အဋ္ဌကထာတို့ကို ပြုစီရင်တော်မူခြင်း

စာမျက်နှာ ၉၉၁-ရှိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီ မည်သော ဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၊ စာမျက်နှာ ၁၂၇၀-ရှိ ပပဉ္စသုဒ္ဓနီ မည်သော မဇ္ဈိမနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၊ စာမျက်နှာ ၉၇၉-ရှိ သာရတ္ထပ္ပကာသိနီ မည်သော သံယုတ္တနိကာယ် အဋ္ဌကထာနှင့် စာမျက်နှာ ၁၁၇၀-ရှိ မနောရထပ္ပရုဏီ မည်သော အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် အဋ္ဌကထာ ဟူသော နိကာယ်ကြီး ၄-ရပ်၏ အဋ္ဌကထာကြီး ၄-စောင်တို့ကိုလည်း အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသ ဆရာတော်ပင် စီရင်တော်မူပေသည်။

ပြုစီရင်ပုံအခြင်းအရာမှာမူ အရှင်မဟာမဟိန္ဒမထေရ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ နှုတ်တက်အာဂုံအနေဖြင့် ဆောင်ယူခဲ့၍ သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် တင်ထားသော မူလအဋ္ဌကထာခေါ် မဟာအဋ္ဌကထာကိုသာလျှင် ပါဠိဘာသာပြန်သော အားဖြင့်၎င်း၊ အထပ်ထပ်ဆိုထားသော စကားတို့ကို ချုံးသော အားဖြင့်၎င်း အရှင်ဗုဒ္ဓဇောသ ရေးသားစီရင်တော်မူပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအဋ္ဌကထာတို့၏ ကျမ်းဦးစကားရပ်၌—

“ထိုသို့ တတိယသံဂါယနာ တင်ခဲ့ပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ထို မူလအဋ္ဌကထာကို အရှင်မဟာမဟိန္ဒ မည်သော ရဟန္တာမထေရ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ (နှုတ်တက်အာဂုံ အနေအားဖြင့်) ဆောင်ခဲ့၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းသားတို့ အကျိုးငှါ သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် တင်ထားလေသည်။

ထိုအဋ္ဌကထာဟောင်းမှ သီဟိုဠ်ဘာသာကိုပယ်ရှား၍ ပါဠိတော်နည်းအား လျော်သော အပြစ်ကင်းသော နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော ပါဠိဘာသာသို့ တင်လျက်။ပ။ အထပ်ထပ် ဆိုထားသော အနက်ကို ပယ်၍ (ပါဠိတော်၏) အနက်ကို ဖွင့်ပြပေအံ့” ဟူ၍

မိန့်ဆိုထားပေသည်။ နိဂုံး၌လည်း—

“မူလအဋ္ဌကထာ၏ အနှစ်သာရကိုယူ၍ ဤအဋ္ဌကထာသစ်ကို ပြုစီရင်သော ငါသည် အကြင်ကောင်းမှုကို ဆည်းပူးစုဆောင်းမိပြီ၊ ထိုကောင်းမှုကြောင့် အလုံးစုံသော လောကသည် ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံပါစေသတည်း” ဟူ၍

မိန့်ဆိုထားပေသည်။

အထက်ပါ မိန့်ဆိုချက်တို့၌ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာမှာကဲ့သို့ မဟာပစ္စရိ၊ ကုရုန္တိစသော အဋ္ဌကထာတို့မှ သင့်လျော်သော အဆုံးအဖြတ်ကို ထည့်သွင်း ပြမည့် အကြောင်းလည်း မပါချေ။ ထိုအဋ္ဌကထာကြီး ၄-စောင်တို့၏ အတွင်းစာသားတို့၌လည်း မဟာပစ္စရိ၊ ကုရုန္တိစသော အခြား အဋ္ဌကထာ တို့၏ အဆုံးအဖြတ် အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာကို ပြဆိုခြင်း မရှိချေ။ အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း ထိုအတူပင် ပြဆိုခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် သုတ္တန် အဘိဓမ္မာတို့၌ မဟာအဋ္ဌကထာမှ တပါးသော မဟာပစ္စရိစသည် အမည် ရှိကုန်သော သီဟိုဠ်ဖြစ် အဋ္ဌကထာတို့သည်၎င်း၊ အန္ဓကတိုင်းဖြစ် အန္ဓက အဋ္ဌကထာသည်၎င်း မရှိဟူ၍ မှတ်အပ်ပေ၏။ သို့သော်လည်း (သာသနာ ၆၀၉-၆၅၃) ဝသဘမင်း၏ လက်ထက်တိုင်အောင် ထင်ရှားကုန်သော သီဟိုဠ်မထေရ်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်နှင့် ဝါဒတို့ကို၎င်း၊ ဝတ္ထုကြောင်းတို့ကို၎င်း ထိုသုတ္တန် အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာတို့၌ ပြဆိုထားသေးသည်သာတည်း။

အဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာကို ပြုစီရင်တော်မူခြင်း

ထို့ပြင် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၏ အဖွင့် စာမျက်နှာ ၄၅၇-ရှိ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာ၊ ဝိဘင်္ဂပါဠိတော်၏ အဖွင့် စာမျက်နှာ ၅၀၇-ရှိ သဗ္ဗေဟ- ဝိနောဒနိ အဋ္ဌကထာနှင့် ဓာတုကထာ အစရှိသော ကျန်အဘိဓမ္မာ ပါဠိ- တော် ငါးကျမ်း၏ အဖွင့် စာမျက်နှာ ၄၉၉-ရှိ ပဉ္စပကရဏ အဋ္ဌကထာ ဟူသော အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာကြီးတို့ကိုလည်း သုတ္တန်အဋ္ဌကထာများကို ကဲ့သို့ပင် မူလအဋ္ဌကထာခေါ် မဟာအဋ္ဌကထာကို ပါဠိဘာသာပြန်သော အားဖြင့်၎င်း၊ ချိုးသောအားဖြင့်၎င်း ပြုစီရင်တော်မူပေသည်။

ကင်္ခါဝိတရဏီအဋ္ဌကထာကို ပြုစီရင်တော်မူခြင်း

ထို့ပြင် ပါတိမောက်ပါဠိ၏ အဖွင့်ဖြစ်သော စာမျက်နှာ ၂၇၅-ရှိ ကင်္ခါ- ဝိတရဏီ မည်သော အဋ္ဌကထာကိုလည်း သီဟိုဠ်ပါတိမောက် အဋ္ဌကထာ နည်းကို မှီ၍ ရေးသားစီရင်တော်မူပေသည်။

ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာစသည်ကို ပြုစီရင်တော်မူခြင်း

ထို့ပြင် ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ၊ သုတ္တန်ပါတအဋ္ဌကထာတို့ကိုလည်း ထိုကျမ်းတို့၏နိဂုံးစကားအရအားဖြင့် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ ဆရာတော်ပင် စီရင်ပြုစုတော်မူသည်ဟူ၍ အသိအမှတ် ပြုကြပေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုအဋ္ဌကထာ ၃-ကျမ်းတို့၌ ဆိုထားသော အချို့စကားရပ် တို့သည် နိကာယ် ၄-ရပ် အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌ ဆိုပုံနှင့် မတူကုန်။ ထို့ကြောင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်လေ့ရှိသော အချို့ပညာရှိတို့ကမူ ထိုအဋ္ဌကထာ ၃-ကျမ်း တို့ကို အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ၏ ကျမ်းများမဟုတ်ဟု ဆိုကုန်၏။

ထို့ပြင် ဇာတ်အဋ္ဌကထာကိုလည်း အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ ပြုစီရင်သည်ဟု အများက အသိအမှတ်ပြုကြ၏။ သို့သော်လည်း ထို ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၏ ကျမ်းဦးစကား၌လည်း အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ ပြုစီရင်ကြောင်း အထောက် အထားမရှိချေ၊ နိဂုံးစကားလည်း မရှိချေ။

ဤမျှသော စကားရပ်တို့ဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း ပြုပုံအခြင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသ ဆရာတော်၏ ကျမ်းအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှား ကုန်သော အဋ္ဌကထာအားလုံးတို့ကို ပြုစီရင်ပုံ အခြင်းအရာ ပြဆိုခြင်း ပြည့်စုံပေပြီ။

တကမ္ဘာလုံး၌ ပျံ့နှံ့ခြင်း၏အကြောင်း

(ဇ) ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် တကမ္ဘာလုံး၌ ပျံ့နှံ့ပါသနည်း ? ဟူသော မေးခွန်း၌ စင်ကြယ်သော ပါဠိ ပိဋကလျှင် မှီရာရှိခြင်းကြောင့်၎င်း၊ သိက္ခာ သုံးပါးကို အကျဉ်းချုံး သိမ်းသွင်း ထားခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ရှေးအဋ္ဌကထာဟောင်းတို့၏ ဘာသာပြန်ကျမ်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ တပါးသောဂိုဏ်းသားတို့၏ အယူကိုကြည်ခြင်းကြောင့် ၎င်း၊ မိမိဂိုဏ်း အယူ၏ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ သီလ၊ ဓုတင်္ဂ၊ သမထ၊ အဘိညာဉ်၊ ပညာအပြားစသည်တို့ကို အပြည့်အစုံ ဝေဖန်ပြခြင်းကြောင့် ၎င်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် အကျင့်ပဋိပတ်နည်းကို အပြည့်အစုံ ပြခြင်း ကြောင့်၎င်း၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှား၍ ရှုပ်ထွေးခြင်းကင်းသော ပုဒ် ဝါကျတို့ ဖြင့် ပြုစီရင်ထားခြင်းကြောင့်၎င်း၊ သိလွယ်သောအနက်ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း၊

ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းကုန်၍ တွေ့မြင်ကြားသိရာကို အတုလိုက် ကျင့်ခြင်း (ဒိဋ္ဌာနဂတိ)သို့ ရောက်စေနိုင်သော ဝတ္ထုကြောင်းတို့ကို ပြခြင်းကြောင့် ၎င်း—ဤသို့အစရှိကုန်သော အရာမကများစွာကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကြောင့် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည် တကမ္ဘာလုံး၌ ပျံ့နှံ့လျက် ရှိပေသည်။

ချဲ့၍ပြရလျှင် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည် သံဂါယနာ သုံးတန် တင်ထားသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ပါဠိ ပိဋကကိုသာလျှင် မှီ၍ ရေးသားစီရင်ထားပေသည်။ မဟာသင်္ဃီကဂိုဏ်း အစရှိကုန်သော တဆယ့်ခုနစ်ပါးသောဂိုဏ်းကဲ့တို့၏ ပိဋကကိုလည်း မမှီပေ။ မဟာယာန ဂိုဏ်းသားတို့၏ ပိဋကကိုလည်း မမှီပေ။ အခြံအရံနှင့် တကွသော သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာ သုံးပါးအပေါင်းကိုလည်း ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အပြည့်အစုံပင်လျှင် အကျဉ်းချုံး သိမ်းသွင်း၍ ပြထားပေသည်။ မှန်ပေ၏-အရှင်ဗုဒ္ဓဘောဓိသရာတော်သည် နိကာယ် အဋ္ဌကထာတို့တွင် ကျမ်းဦးအစ၌ အောက်ပါစကားတို့ကို မိန့်ဆိုထားပေသည်။

“သီလ ပြသောစကားကို၎င်း၊ ဓုတင် အကျင့်တရားတို့ကို၎င်း၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို၎င်း၊ စရိုက် အစီအရင်နှင့်တကွ စျာန်သမာပတ် အကျယ်ကို၎င်း၊

အလုံးစုံသော အဘိညာဉ်တို့ကို၎င်း၊ ပညာကို ပေါင်း၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၎င်း၊ ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတန ဣန္ဒြေတို့ကို၎င်း၊ အရိယာသစ္စာလေးပါးတို့ကို၎င်း၊

ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၍ သိမ်မွေ့သောနည်းရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာကို၎င်း၊ မလွတ်မကင်းသော ပါဠိ အစဉ်ရှိသော ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို၎င်း၊

ဤဆိုခဲ့သော အလုံးစုံကို ငါသည် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌ အပြည့်အစုံ စင်ကြယ်စွာ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ထိုအလုံးစုံကို ဤအဋ္ဌကထာ၌ အပိုအလွန်ထပ်၍ မစိစစ်ကုန်တော့အံ့။”

ထို့ပြင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို လေးစောင်သော နိကာယ် အဋ္ဌကထာကြီးတို့၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်ဖြင့် ပြုစီရင်ထား၏။ ထို့ကြောင့် ထိုနိကာယ်

အဋ္ဌကထာတို့ကဲ့သို့ပင် ရှေးသီဟိုဠ် အဋ္ဌကထာဟောင်းတို့ကို ဘာသာ ပြန်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဆိုထားသော အနက် တို့ကို အကျဉ်းချုံးသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ တပါးသော ဂိုဏ်းသား တို့၏ အယူကို ကြည်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ မဟာဝိဟာရ ဝါသီဂိုဏ်း သားတို့၏ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော အဆုံးအဖြတ်ဟု ဆိုအပ်သော မိမိအယူကို ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း ပြစီရင်ထား၏။ ထို့ကြောင့် အရှင်ဗုဒ္ဓဘောဓိ ဆရာတော်က—

“ထိုအဋ္ဌကထာဟောင်းမှ သီဟိုဠ် ဘာသာကို ပယ်ရှား၍ ပါဠိ-တော်နည်းအား လျော်သော အပြစ်ကင်းသော နှလုံး မွေ့လျော် ဖွယ်ရှိသော ပါဠိဘာသာသို့ တင်လျက်၊

အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော မထေရ်တို့၏ အနွယ်ကို ပြတတ် သော ဆီမီးတန်ဆောင် သဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော အလွန် သိမ်မွေ့သော အဆုံးအဖြတ်ရှိကုန်သော မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်း သုံးနေလေ့ရှိကုန်သော မထေရ်တို့၏ အယူကို မဆန့်ကျင်စေမူ၍ ထပ်ကာထပ်ကာ လာသော အနက်ကို ပယ်ရှားလျက် (ပါဠိတော် ၏) အနက်ကို ပြပေအံ့”ဟူ၍၎င်း—

“ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းသည် နိကာယ် လေးရပ်တို့၏ အလယ်၌ တည်လျက် ထို နိကာယ်လေးရပ်တို့၌ ဟောထားတိုင်းသော အနက် ကို ပြပေလတ်ဟု ရည်ရွယ် မျှော်လင့်၍သာလျှင် ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းကို ငါရေးသား စီရင်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဤအဋ္ဌကထာနှင့် တကွ ထို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကိုလည်း ယူ၍ ဒီဃနိကာယ်ကို မှီသောအနက် ကို သိကုန်လော့”ဟူ၍၎င်း—

“ထိုအဋ္ဌကထာသစ်သည် မဟာအဋ္ဌကထာ၏ အနှစ်သာရကိုယူ၍ တကြိမ်တလှည့် ရွတ်စာ ဘာဏဝါရတို့၏ အရအားဖြင့် ၈၁-ဘာဏ-ဝါရ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိဖြင့် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်လေပြီ၊ တကြိမ်တလှည့် ရွတ်စာ ဘာဏဝါရတို့ဖြင့် ၅၉-ဘာဏဝါရ အတိုင်း အရှည်ရှိသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကိုလည်း ဤ နိကာယ် လေးရပ် တို့၏ အနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ ရေးသားစီရင်ခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့်တကွ ဤဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာသည် ဘာဏဝါရ အရေအတွက်အားဖြင့် ကောင်းစွာ ချင့်ချိန် ရေတွက် ပိုင်းခြားလျှင် ဘာဏဝါရ ၁၄၀-ရှိ၏”ဟူ၍၎င်း—

မိန့်ဆိုထားပေသည်။

အကယ်၍ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို အရှင် ဗုဒ္ဓဇောသ ဆရာတော်သည် နိကာယ် အဋ္ဌကထာတို့ကဲ့သို့ မပြုမူ၍ ရှေး သီဟိုဠ် အဋ္ဌကထာဟောင်းတို့ကို လည်း မကြည့်ရှုမူ၍ မိမိ၏ဉာဏ်စွမ်း သက်သက်ဖြင့်သာလျှင် ပြုစီရင်သည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ သို့ဖြစ်လျှင် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို “နိကာယ် အဋ္ဌကထာတို့၏ အစိတ် အပိုင်း”ဟု ယူသင့် ယူထိုက်သည် မဖြစ်လေရာ။ စင်စစ်သော်ကား “နိကာယ် အဋ္ဌကထာတို့သည် မဟာအဋ္ဌကထာ၏ အနှစ်သာရ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် သည်ကား ထိုမဟာအဋ္ဌကထာ၏ အနှစ်သာရ မဟုတ်၊ အရှင် ဗုဒ္ဓဇောသ ဆရာတော်၏အလို အယူသက်သက်ဖြင့်သာလျှင်ပြုစီရင်ထားသည်”ဟု ဤသို့ သာလျှင် ဆိုသင့် ဆိုထိုက်သည် ဖြစ်ရာ၏။ အမှန်အားဖြင့်မူကား ထိုသို့မိမိ ဉာဏ်စွမ်းသက်သက်ဖြင့် စီရင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် မပြုမူ၍ ရှေး၌ ပြဆိုခဲ့သော နိကာယ် အဋ္ဌကထာတို့၏ အစိတ်အပိုင်း အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင် ပြုစီရင်အပ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းကိုလည်း ထိုနိကာယ် အဋ္ဌကထာတို့ကို ပြုပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင် ပြုစီရင် သည်ဟူ၍၎င်း၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် မဟာအဋ္ဌကထာ၏ အနှစ်သာရ ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း မှတ်အပ်ပေ၏။

စူးစမ်း ဝေဖန်လေ့ရှိသော အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကမူကား မြောက်ပိုင်း သာသနာကိုဏ်းဝင် ဖြစ်ကုန်သော အဿဇောသ၊ နာဂဇုန၊ ဝသုဗန္ဓ၊ အစရှိသော ရဟန်းတို့၏ ကျမ်းတို့၌ကဲ့သို့ အရှင် ဗုဒ္ဓဇောသ ဆရာတော်၏ ကျမ်းတို့၌ ရှေးကျမ်းဂန်တို့ကို မမှီမူ၍ မိမိ၏ ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် ကြံဆ၍ ပြထားသော တရားစကား အထူးအဆန်းကိုမတွေ့ရသောကြောင့် အားမရ ကုန်သည်ဖြစ်၍ “ဗုဒ္ဓဇောသသည် တပါးသောကျမ်းကိုမမှီမူ၍ မိမိ၏ဉာဏ် စွမ်းဖြင့်သာလျှင် ကျမ်းဂန်အသစ် ရေးသားစီရင်သည်ကို မတွေ့ရ”ဟု ဆို ကြ၏။ ထိုစကားသည် ထိုအချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုအားဖြင့် ကဲ့ရဲ့စကားပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း ထေရဝါဒီတို့ အလိုအားဖြင့် ချီးမွမ်းစကားသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ မှန်ပေ၏-ထေရဝါဒီတို့သည် ဤသို့ ယူဆ သိမြင်ကြကုန်၏...

“ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မှန်စွာသိတော်မူသော ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင် အသစ်ဖြစ်သော တရားကိုလည်း ဟောအပ်ဟောထိုက်၏။ အသစ်ဖြစ်သောဝိနည်းကိုလည်း ပညတ်အပ် ပညတ်ထိုက်၏။ ထိုတရားတော် ဝိနည်းတော်ကို အကြွင်းမဲ့အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောအပ်ပြီးလည်း ဖြစ်၏။ ပညတ်ပြီးလည်း ဖြစ်၏။ ထိုတရားတော် ဝိနည်းတော်ကိုသာလျှင် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၎င်း လူတို့သည်၎င်း ထိုက်သည်အား လျော်စွာ ကျင့်အပ် ကျင့်သင့် ကျင့်ထိုက်၏။ ထိုတရားတော် ဝိနည်းတော်မှ အခြားတပါးသော တရားဝိနည်းကို ကြံဆ၍ မရှာမှီးအပ် မရှာမှီးထိုက်၊ အကယ်၍ တခြားတပါးသော တရားဝိနည်းကို တစုံတယောက်က ကြံဆ၍ ဟောခဲ့လျှင် ထိုတရား ဝိနည်းသည် ထိုကြံဆသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင် အဆုံးအမ သာသနာ ဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ သာသနာကားမဟုတ်၊ အလျော်အားဖြင့်ကား မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော် ဝိနည်းတော်၌ အနက်အားဖြင့် မထင်ရှားသောပုဒ် ဝါကျရှိလျှင် ထိုထိုပုဒ်ဝါကျ၌ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါး၊ အဘိညာဉ် ခြောက်ပါး အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူး တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်ကို သိကုန်သော ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့ ဖွင့်ပြထားသောနည်းဖြင့် အနက်ကိုယူအပ် ယူထိုက်၏။ မိမိအလိုအတ္တနောမတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်မူကား မယူအပ် မယူထိုက်”ဟူ၍ ယူဆသိမြင်ကုန်၏။ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာတော်သည်လည်း ထိုထေရဝါဒီတို့တွင် တပါးအပါအဝင်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာတော်သည်လည်း ဤအတိုင်းပင်လျှင် ယူဆသိမြင်တော်မူပေသည်။ မှန်ပေ၏။ အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသဆရာတော်သည် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၏ ကျမ်းဦးအစ၌ အောက်ပါစကားတို့ကို မိန့်ဆိုထားပေသည်။

“မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင်တရားတော်ကို၎င်း အကြင်ဝိနည်းတော်ကို၎င်း ဟောတော်မူအပ်၏။ ထိုတရားတော်နှင့် ဝိနည်းတော်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ်ဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတြာအစရှိသော မထေရ်တို့သည် ထိုဘုရားဟောထားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင် သိနားလည်တော်မူကုန်၏။ ထိုသို့ သိနားလည်တော် မူကြသော အရှင်သာရိပုတြာ အစရှိသော

မထေရ်မြတ်တို့၏ အလိုအယူကို မစွန့်ကုန်မူ၍ သီဟိုဠ်ဆရာတော်
တို့သည် ရှေးကာလ၌ အဋ္ဌကထာတို့ကို ပြုစီရင်တော်မူကြ
လေကုန်ပြီ။

ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုထားသော စကားဟူသမျှသည်
မေ့လျော့၍ ရေကူးမိသော ပမာဒလေခမှ တပါးဆိုလျှင် အလုံးစုံ
ပင် ဤသာသနာတော်တွင် သိက္ခာသုံးပါးတို့၌ ရှိသေခြင်းရှိကုန်
သော ပညာရှိတို့၏ စံချိန်သဖွယ်ဖြစ်သော ပမာဏပေတည်း။

ထိုအဋ္ဌကထာဟောင်းမှ သီဟိုဠ်ဘာသာစကားကိုသာလျှင် ပယ်၍
ကျယ်ဝန်းသော စကားအစဉ်ကိုလည်း ချုံး၍။ပ။ ဤအဋ္ဌကထာ
သစ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိတံ့၊ ထို့ကြောင့် ဤအဋ္ဌကထာသစ်ကို
လည်း ရှိသေစွာ သင်ယူအပ်ပေသတည်း။”

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အရှင်ဗုဒ္ဓသောသဆရာတော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏
တရားတော် ဝိနည်းတော်ကိုဖြစ်စေ ရှေးဟောင်း အဋ္ဌကထာကိုဖြစ်စေ
မမှီမူ၍ မိမိဉာဏ်ဖြင့် ကြံဆ၍သော်၎င်း၊ မိမိလေ့လာဘူးသော လောကီ
ကျမ်းတို့မှ ယူ၍သော်၎င်း တစုံတခုသောကျမ်းကိုမျှ မပြုခဲ့ပဲရှိလေသည်။
အပြစ်ကိုပြုရလျှင် အကယ်၍ ထိုသို့သဘောရှိသော ကျမ်းကို ပြုခဲ့ငြားအံ့၊
သို့ဖြစ်လျှင်ထိုကျမ်းကို ထေရဝါဒီတို့သည် မဟာပဒေသသုတ်၌ ဟောတော်
မူသောနည်းဖြင့် “ဤစကားသည် ကေနစင်စစ်ပင် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏
စကားတော်လည်း မဟုတ်၊ ဗုဒ္ဓသောသထေရ်၏သာလျှင် မကောင်းသဖြင့်
ယူဆထားချက်မျှသာတည်း”ဟု ဆုံးဖြတ်၍ စွန့်ပယ်လေကုန်ရာသည်သာ
တည်း။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကား ရှေးအဋ္ဌကထာတို့ကို ဘာသာပြန်ခြင်း
စသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို အရှင်ဗုဒ္ဓသောသ
ဆရာတော်သည် ပြုစီရင်ခဲ့ပေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ထေရဝါဒီတို့သည်
ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို မဟာပဒေသသုတ်၌ ဟောတော်မူသောနည်းဖြင့်
“ဤစကားသည် ကေနစင်စစ်ပင် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ပေ
တည်း၊ အရှင်ဗုဒ္ဓသောသဆရာတော်၏ ကောင်းမွန်မွန်ကန်စွာ ယူဆထား
ချက်လည်း ဖြစ်ပေသည်”ဟု ဆုံးဖြတ်၍ လက်ခံကြပေသည်။ ထို့ကြောင့်
လည်း ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည် တကမ္ဘာလုံး၌ ပျံ့နှံ့လျက် ရှိပေ၏။

ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ သီလ ဓုတင် စသည်တို့ကို ဝေဖန်ဖွင့်ပြခြင်းသည်၎င်း၊ အကျင့်ပဋိပတ်နည်းကို အပြည့်အစုံပြခြင်းသည်၎င်း ထင်ရှားသည်သာ တည်း။ ထို့ပြင် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို သိလွယ်သော ပုဒ်ဝါကျတို့ဖြင့်၎င်း၊ ရှုပ်ထွေးခြင်းကင်းသော ပုဒ်ဝါကျတို့ဖြင့်၎င်း၊ ပါဠိတော်နည်းအား လျော်သော ပါဠိအသွား ပါဠိကတိဖြင့်၎င်း၊ ကောင်းစွာ ပြုစီရင်ထားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ပင်လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်လည်း သိလွယ်ပေ၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို စင်ကြယ်သောအလို အဇ္ဈာသယရှိကုန်သော ပညာရှိတို့သည် ကြည့်ရှုလျှင် ခဏတိုင်းခဏတိုင်း အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သဘောပေါက် သိမြင်ကုန်သည် ဖြစ်၍၎င်း၊ ပါဠိစကားအသွားကို သဘောပေါက် သိမြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၎င်း များပြားလှစွာသော ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းခြင်း ပီတိသောမနဿကို ခံစားရပေကုန်၏။

ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်တတ်ကုန်သော မဟာ-တိဿမထေရ်၏ ဝတ္ထု အစရှိကုန်သော များစွာသော သီဟိုဠ် ဝတ္ထုတို့ကို၎င်း၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတြာမထေရ်၏ ဝတ္ထု အစရှိကုန်သော ဇမ္ဗူဒိပ် (ဣန္ဒြိယ) ဝတ္ထုတို့ကို၎င်း ပြထားပေ၏။ ထိုဝတ္ထုတို့ကို ကြည့်ရှု၍ အောက်မေ့ဆင်ခြင်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့အား အားကြီးသောကြည်ညိုခြင်း သဒ္ဓါတရားသည် တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ “ငါတို့သည်လည်း အဘယ်အခါကာလ၌ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သည် ဖြစ်ရပါကုန်အံ့နည်း”ဟု တွေ့မြင်ကြားသိရာကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ခြင်း (ဒိဋ္ဌာနဂတိ)သို့ ရောက်လိုသော သမ္မာဆန္ဒသည်လည်း တဖွားဖွား ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဤသို့လျှင် စင်ကြယ်သော ပါဠိပိဋကလျှင် မှီရာရှိခြင်း အစရှိကုန်သော အရာမက များစွာကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကြောင့် ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည် တကမ္ဘာလုံး၌ ပျံ့နှံ့လျက် ရှိပေသည်ဟု သိအပ်၏။ ဤမျှသာ မကသေး။ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကဲ့သို့ပင် အရှင်ဗုဒ္ဓဆောသဆရာတော် စီရင်ရေးသားထားသော အခြားပိဋကသုံးပုံ၏ အဖွင့် သင်္ဂဟအဋ္ဌကထာတို့သည်လည်း ရှေးအဋ္ဌကထာဟောင်းတို့၏ ဘာသာပြန်ဖြစ်ခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကြောင့် တကမ္ဘာလုံး၌ ပျံ့နှံ့သည်သာလျှင် ဖြစ်ကြပေသတည်း။

ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့်လည်း “ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို အဘယ်အကျိုး
ငှါ ပြုစီရင်သနည်း? ဤသို့အစရှိသော မေးခွန်းပြဿနာတို့၏ အနက်ကို
အကျယ်ဝိတ္ထာရအားဖြင့် ထင်ရှားပြပြီး ဖြစ်ပါတော့သတည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ အဖွင့်ကျမ်းများ

ယခု ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ထူးခြားသော ဂုဏ်ပေါင်းများစွာတို့ဖြင့်
ချီးကြူးအပ်သော ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းမြတ်သည် အဖွင့်ဖြစ်သော အခြံအရံ
ကျမ်းပေါင်းများစွာတို့နှင့်တကွ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်ကို
တင့်တယ်ထွန်းပစေလျက် ရှိပေ၏။ ထို အဖွင့်အခြံအရံကျမ်းများမှာ—

- (၁) ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာမည်သော မဟာဋီကာ၊
- (၂) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စုဋ္ဌဋီကာ၊
- (၃) ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဂဏ္ဍိပုဒ်၊
- (၄) ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဍိ၊
- (၅) နိဿယများနှင့်
- (၆) ဘာသာပြန်များပင် ဖြစ်ပေသည်။

ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာဋီကာ

ထိုတွင် (၁) ပရမတ္ထမဉ္ဇူသာမည်သော ဋီကာကျမ်းကို သိဒ္ဓါဂါမ
ကျောင်းတိုက်နေ ဒါဌာနာဂမထေရ်က တောင်းပန်၍ အိန္ဒိယပြည်
တောင်ပိုင်ကျွန်းဆွယ်ကြီး၏ အရှေ့တောင်ဖက်အစွန်း တန်ဂျိုးဒိစတြိတ်တွင်
တန်ဂျိုးမြို့မှ အရှေ့ဖက် ၃၅-မိုင်ကွာ ပင်လယ်ကမ်းစ ဗဒရတိတ္ထ (ဦးပင်ဆိပ်)
ဟူ၍၎င်း၊ နာဂပဋန (နာဂပဋန) ဟူ၍၎င်း ခေါ်သော သင်္ဘောဆိပ်အရပ်
ဝယ် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး ဆောက်လုပ်လှူထားခဲ့သော ကျောင်း
တိုက်၌ သီတင်းသုံးသော အရှင်ဓမ္မပါလဆရာတော်က ရေးသားစီရင်တော်
မူခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဋီကာ၏ နိဂုံး၌—

အာယာစိတော သိဒ္ဓါဂါမ-ပရိဝေဏနိဝါသိနာ။
ထေရေန ဒါဌာနာဂေန၊ သုဒ္ဓါစာရေန ဓိမတာ။

သိဒ္ဓ္ဌဂါမကျောင်းတိုက်၌ နေလေ့ရှိသော စင်ကြယ်သောအကျင့်
ရှိသော ပညာရှိ ဒါဌာနာဂမထေရ်က တောင်းပန်၍ (အားထုတ်
အပ်-စီရင်အပ်သည်) ဟူ၍၎င်း၊

ဗဒရတိတ္ထဝိဟာရနိဝါသီနာ အာစရိယဓမ္မပါလေန ကတာ ပရမတ္ထ-
မဉ္ဇူသ၊ နာမ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမဟာဋီကာ သမတ္တာ။

ဗဒရတိတ္ထ (ဆီးပင်ဆိပ်) ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေလေ့
ရှိသော အရှင်ဓမ္မပါလဆရာတော် ပြုစီရင်အပ်သော ပရမတ္ထမဉ္ဇူ-
သာမည်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ ပြီးပြည့်စုံပြီ-ဟူ၍၎င်း—

ထို့ပြင် အရှင်ဓမ္မပါလဆရာတော်သည်ပင် ပြုစီရင်အပ်သော နေတ္တိ-
အဋ္ဌကထာ၏ နိဂုံး၌လည်း—

သဒ္ဓမ္မောတရဏဋ္ဌာနေ၊ ပဋ္ဌနေ နာဂသဝ္ဗဇယ။

ဓမ္မာသောကမဟာရာဇ-ဝိဟာရေ ဝသတာ မယာ။

သူတော်ကောင်းတရား (သာသနာတော်) ၏ သက်ရောက်ထွန်း
ကားရာဖြစ်သော နာဂအမည်ရှိသော သင်္ဘောဆိပ် (နာဂပဋ္ဌန-
နာဂပဋ္ဌနသင်္ဘောဆိပ်) အရပ်တွင် ဓမ္မာသောကမင်း၏ ကျောင်း
တိုက်၌နေသော ငါသည် (ထိုနေတ္တိကျမ်း၏ အနက်အဖွင့်ကို
အားထုတ်စီရင်အပ်သည်) ဟူ၍၎င်း၊

ဣတိ ဗဒရတိတ္ထဝိဟာရနိဝါသီနာ အာစရိယဓမ္မပါလေန ကတာ
နေတ္တိပကရဏဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

ဤဆိုခဲ့သော စကားအစဉ်ဖြင့် ဗဒရတိတ္ထဆိပ်၌ သီတင်းသုံးနေ
လေ့ရှိသော အရှင်ဓမ္မပါလဆရာတော် ပြုစီရင်အပ်သော နေတ္တိ
ကျမ်း၏ အနက်အဖွင့်အဋ္ဌကထာ ပြီးပြည့်စုံပြီ-ဟူ၍၎င်း

မိန့်ဆိုထားပေသည်။

အဘယ်ခေတ်ကာလက ရေးသားစီရင်ခဲ့ပါသနည်း-ဟူမူ၊ ဤမေးခွန်း
ကို အတိအကျဖြေဆိုရန် ခဲယဉ်း၏။ အချို့က ခရစ်သက္ကရာဇ် ၆၃၅-ခုနှစ်က
ဣန္ဒိယနိုင်ငံ နာလန္ဒာကျောင်းတော်ကြီးသို့ရောက်၍ ရေးမှတ်ခဲ့သော

တချွန်ရဟန်းတော် ဟိယင်ဆိုင်၏ မှတ်တမ်းတွင် ထိုနာလန္ဒာကျောင်း
တော်ကြီးမှ ဓမ္မပါလဆရာတော် နာယကဆရာတော်အကြောင်းကို တွေ့ရ
သဖြင့် ဤမဟာဋီကာကျမ်းပြု ဓမ္မပါလဆရာတော်ပင် ထင်မှတ်၍ သာသ-
နာတော် ၁၁-ရာစုနှစ်လောက်က ရေးသားစီရင်ခဲ့သည်-ဟု ခန့်မှန်းပြော
ဆိုကြ၏။ သို့ရာတွင် ထိုမှတ်တမ်း၌ ဖော်ပြထားသော ကမ္ဘီပူရမြို့သား
နာလန္ဒာကျောင်းအုပ်ကြီးဖြစ်သော ဓမ္မပါလဆရာတော်သည် ထေရဝါဒ
မဟာဝိဟာရဝါသီဖြစ်သော ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာကျမ်းပြု အရှင်ဓမ္မ-
ပါလဆရာတော် မဟုတ်ပေ။ အမှန်အားဖြင့် ထိုဓမ္မပါလဆရာတော်သည်
နာလန္ဒာကျောင်းတော်ကြီး၌ ကျောင်းအုပ်နာယကကြီးဖြစ်သော မဟာ-
ယာနဆရာတော်ကြီးတပါးသာ ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၆၂-ခုနှစ်က ပုံလွန်တော်မူသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ သီဟိုဠ်ဆရာ-
တော် အရှင်ဗုဒ္ဓဝတ္ထကမ္မ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၏ နိဂုံး၌—

“သိဋ္ဌဂါမကျောင်းတိုက်နေ ခါဌာနာဂမထေရ်က တောင်းပန်၍
ပြုစီရင်ကြောင်းပြဆိုသော စကားကို၎င်း၊

မဟာဝံသဒုတိယပိုင်း (စုဋ္ဌဝံသ)အခန်း ၅၄-တွင် ဆဋ္ဌမဂါထာ၌—

၆။ ပရိဝေဏံ သိဋ္ဌဂါမံ၊ ကာရေတွာ ဝုတ္တံ မတ္တနာ။

လောကံ ပုတ္တံဝ ပါလေတွာ၊ တိဝဿေန ဒီဝံ ဂတော။

(သေနမင်းသည်) မိမိနေဘူးသော သိဋ္ဌဂါမ၌ ကျောင်းတိုက်ကို
ဆောက်လုပ်စေ၍ တိုင်းသားပြည်သူ လူအပေါင်းကိုလည်း
သားရင်းကဲ့သို့ပင် စောင့်ရှောက်၍ နန်းစံသုံးနှစ်တွင် နတ်ရွာ
စံရွာလေ၏-ဟူသော ပြဆိုချက်ကို၎င်း၊

ထိုအခန်း၌ပင် ၃၅-၃၆-ဂါထာတို့၌—

၃၅။ ထေရေန ဓမ္မမိတ္တေန၊ သိဋ္ဌဂါမကဝါသိနာ။

ပူဇယိတွာန ကာရေသိ၊ အဘိဓမ္မဿ ဝဏ္ဏနံ။

၃၆။ ခါဌာနာဂါဘိဓာနေန၊ ထေရေနာ' ရညဝါသိနာ။

လင်္ကာလင်္ကာရဘူတေန၊ အဘိဓမ္မံ ကထာပယိ။

“(မဟိန္ဒမင်းသည်) သိဋ္ဌဂါမကျောင်းနေ ဓမ္မမိတ္တမထေရ်ကို ပူဇော်ပြီးလျှင် အဘိဓမ္မာ၏ အဖွင့်ကျမ်းကို ပြုစီရင်ရန် တောင်းပန်လေ၏။

သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ အဆင်တန်းဆာသဖွယ်ဖြစ်သော ဒါဌာနာဂ အမည်ရှိသော အရညဝါသီ (တောရ) မထေရ်ကို အဘိဓမ္မာ တရား ဟောကြားစေလေပြီ” ဟူသော ပြဆိုချက်ကို၎င်း

ထောက်၍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာနိဂုံး၌ ဆိုထားသော သိဋ္ဌဂါမပရိဝေဏ- ဟူသည်မှာ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၉၅၃-၉၅၆-အတွင်း သီဟိုဠ်၌ နန်းစံသော စတုတ္ထသေနမင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော ကျောင်းတိုက် ဖြစ်သင့်၏။ ဒါဌာနာဂမထေရ် ဟူသည်မှာလည်း ခရစ်သက္ကရာဇ် ၉၅၆-၉၇၂-အတွင်း နောင်တော် သေနမင်း၏ အရိုက်အရာကို ခံယူလျက် မင်းပြုသော စတုတ္ထ မဟိန္ဒမင်းအား အဘိဓမ္မာတရားကို ဟောကြားသော အရညဝါသီ ဒါဌာ- နာဂမထေရ်ပင် ဖြစ်သင့်၏။ ထိုမထေရ်သည် မူလက သိဋ္ဌဂါမကျောင်း တိုက်၌ သီတင်းသုံးခဲ့ပြီးလျှင် ထိုမဟိန္ဒမင်းလက်ထက်၌ ထိုကျောင်းတိုက်ကို ဓမ္မမိတ္တမထေရ်အား လွှဲအပ်ခဲ့၍ တောကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ပရမတ္ထမဉ္ဇူသော မည်သော မဟာဋီကာကို စတုတ္ထ သေနမင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော သိဋ္ဌဂါမကျောင်းတိုက်နေ စတုတ္ထ မဟိန္ဒမင်းလက်ထက် အရညဝါသီဖြစ်သော ဒါဌာနာဂမထေရ်က တောင်း ပန်သောကြောင့် အရှင်ဓမ္မပါလဆရာတော်က ပြုစီရင်သည်ဟူ၍၎င်း၊ ထို ခေတ်ကာလမှာ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၉၅၃-၉၇၂-အတွင်းဖြစ်၍ သာသနာတော် ၁၅-ရာစုနှင့် ၁၆-ရာစုနှစ်များအတွင်းက ဖြစ်သင့်သည်ဟူ၍၎င်း (အရှင်ဗုဒ္ဓ- ဒတ္တ)က ပြဆိုထား၏။

အရှင်ဓမ္မပါလ ဆရာတော်သည် ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာကိုသာ ပြုစီရင်သည် မဟုတ်သေး၊ ဒီဃ-မဇ္ဈိမ-သံယုတ္တနိကာယ် အဋ္ဌကထာတို့၏ အဖွင့် ဋီကာတို့နှင့် အဘိဓမ္မာ မူလဋီကာ၏ အဖွင့် အနုဋီကာတို့ကိုလည်း ပြုစီရင်တော်မူ၏။ ထို့ပြင် အဖွင့် အဋ္ဌကထာသစ် မရှိသေးသော ဥဒါန်း- ဣတိဝုတ်-ပေတဝတ္ထု-ဝိမာနဝတ္ထု-ထေရဂါထာ-ထေရီဂါထာ-စရိယာပိဋက ပါဠိတော်တို့၏ အဖွင့် ပရမတ္ထဝိပနီမည်သော အဋ္ဌကထာနှင့် နေတ္တိပါဠိ တော်၏ အဖွင့် အဋ္ဌကထာကိုလည်း ပြုစီရင်တော်မူ၏။

ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာကို စီရင်ပုံအခြင်းအရာမှာလည်း သုတ္တန် အဋ္ဌကထာတို့၏ အဖွင့်ဋီကာတို့၌ကဲ့သို့ပင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ အနက်အဓိပ္ပါယ် အသိခက်သော ပုဒ်ဟူသမျှကိုထုတ်၍ စေ့စပ်သေချာ ပြည့်စုံစွာ ဖွင့်ပြရေးသားထားပေ၏။ ထို့ကြောင့် စာမျက်နှာပေါင်း ၉၉၆-အထိ များပြားလှသဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာကိုယ်ကဲ့သို့ပင် ပဌမနှင့် ဒုတိယ နှစ်အုပ်ခွဲ၍ ထားရပေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာ

(၂) ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စူဠဋီကာမှာ ပေထုပ်အဖြစ်နှင့်သာ တည်ရှိ၍ ပုံနှိပ်စာအုပ်အဖြစ်သို့ မရောက်သေးပေ။ ၎င်းကို ဤ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယတွင် စာမျက်နှာ ၁၆၂-၅-၆-စသည်တို့၌ ထုတ်ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပုဒ်

(၃) ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပုဒ် ဟူသည်မှာ ပါဠိဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော ဂဏ္ဌိ ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ မြန်မာအက္ခရာဖြင့် ပုံနှိပ်စာအုပ်ကို မတွေ့ရသေး။ သီဟိုဠ်အက္ခရာဖြင့် ပုံနှိပ်စာအုပ်ကိုသာ တွေ့ရ၏။ စာမျက်နှာ ၈၂ မျှသာ ရှိ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာနှင့် စာလျှင် အလွန် သေးငယ်လှသောကြောင့် ၎င်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ မပေါ်မီ ရှေးကရေးခဲ့သော ကျမ်းဖြစ်လေသလော ဟူ၍ စဉ်းစားဖွယ် ရှိ၏။ ထိုကျမ်း၏ ဂန္ထာရမ္ဘနှင့် နိဂုံးတို့၌ ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်ကို မတွေ့ရချေ။ သို့သော် ထိုကျမ်း၌ မဟာဋီကာနှင့်မတူပဲ ကဲ့လဲ့ထူးခြားသော အဖွင့်တို့ကိုလည်း အနည်းငယ် တွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် ဤနိဿယတွင် စာမျက်နှာ ၁၆၂-အောက်စ၌ ထုတ်ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိ

(၄) ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိ ဟူသည်မှာ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော ဂဏ္ဌိပင် ဖြစ်သည်။ ပုဂံမြို့ ရှင်သဒ္ဓမ္မဇောတိ ပြုသည်။ ၎င်းကိုလည်း ဤနိဿယတွင် စာမျက်နှာ ၃၇-၇၂-စသည်တို့၌ ထုတ်ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

နိဿယများ

(၅) နိဿယများ ဟူသည်မှာ သီတိုဋ်စသော နိုင်ငံခြား နိဿယများနှင့်တကွ မြန်မာနိဿယများပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံခြား

နိဿယများကို ဖော်ပြရန် လွယ်လည်းမလွယ်၊ လိုလည်းမလိုလှသောကြောင့် ဤ၌ မြန်မာနိဿယများကိုသာ ဖော်ပြပါအံ့။

(၁) မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၃၈-ခုနှစ် ရတနာပူရ အဝမြို့၌ နန်းတက်သော ငစဉ့်ကူးမင်း လက်ထက်တွင် ဗန်ကျီတိုက် စီရင်စု ဆံ့ထားရွာဇာတိ အရှင်နန္ဒမာလာ သို့အမည်ရှိသော ဆံ့ထားဆရာတော် စီရင်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယတစောင်။

(၂) ၁၂၁၆-ခုနှစ်တွင် စီရင်ပြီးစီးသော ဤပြည်မှု နိဿယတစောင်၊ (ပဉ္စမတွဲအထိ ၅-အုပ်ရှိသည်။)

(၃) မန္တလေးမြို့ အရှေ့ပြင် အဘယာရာမခေါ် မိုးထိတိုက်၌ သီတင်းသုံးသော မိုးထိဆရာတော် အရှင်ဇာဂရသည် ၁၂၈၉-ခုနှစ်တွင် စီရင်ပြီးစီးသော မိုးထိမှု နိဿယတစောင်၊ (စတုတ္ထတွဲအထိ ၄-အုပ် ရှိသည်။)

(၄) ရွှေကျင်ကိုဏ်းကြီး၏ ဆဋ္ဌမ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက သံဃရာဇာ သာသနာပိုင် ဖြစ်တော်မူသော ကျိုက်လတ်မြို့ ပစ္ဆိမာရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၁၂၉၇-ခုနှစ်တွင် မကျဉ်းမကျယ် အလယ်အလတ် အနေအားဖြင့် ရေးသားစီရင်ပြီးစီးသော ပစ္ဆိမာရုံမှု နိဿယတစောင်၊ (တတိယတွဲအထိ ၃-အုပ်ရှိသည်) ဤသို့အားဖြင့် မြန်မာနိဿယ ၄-စောင် ထင်ရှားရှိကြပေသည်။

ဘာသာပြန်များ

(၆) ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဘာသာပြန်များမှာ သီဟိုဠ်ဘာသာပြန် ၂-စောင်၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် ၂-စောင်၊ ဂျာမန်ဘာသာပြန်၊ ယိုးဒယားဘာသာပြန်၊ မြန်မာဘာသာပြန် စသည်ဖြင့် များစွာ ရှိလေသည်။ ထိုတွင် မြန်မာဘာသာပြန်မှာ ကျိုက်ထိုမြို့ ဘုရားသုံးဆူတောင် အရှင်နန္ဒမာလာ၏ မြန်မာပြန်နှင့် ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်၏ မြန်မာပြန်ဟူ၍ ၂-စောင်ရှိပေ၏။ ထိုတွင် အရှင်နန္ဒမာလာ၏ မြန်မာပြန်မှာအစမှ အဆုံးအထိ ၃-တွဲရှိလေသည်။ မဟာစည်ဆရာတော်၏ မြန်မာပြန်မှာ သီလပိုင်း၊ သမာဓိပိုင်း၊ ပညာပိုင်းတို့မှ အခြေခံ အနည်းငယ်စီနှင့် တကွ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသမှ နိဂုံးအထိ နောက်ဆုံးပိုင်း တအုပ်မျှသာ ပြီးသေးသည်။ ကျန်သော ရွှေပိုင်းတို့ကိုမူ အကြောင်းညီညွတ်သောအခါ၌ ဆက်လက်စီရင်ရန် ရည်သန်ချက်မျှသာ ရှိသေး၏။

နိဿယနှင့် မြန်မာပြန်အထူး

နိဿယဟူသည်မှာ ပါဠိ တပိုဒ်၊ မြန်မာ တပိုဒ် တပုဒ်ချင်း လုံးစေ့ ပါဠိစေ့ မြန်မာပြန်ဆိုထားသော ကျမ်းတမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပြန်ရာတွင် လည်း သိလွယ်သောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မဖော်ပြတော့ပဲ သည်-ကို-စသော ဝိဘတ်နက်မျှလောက်သာ ပြ၍၎င်း၊ အချို့အရာ၌ ပေယျာလဖြင့် မြှုပ်၍ ၎င်း ပါဠိကျမ်းဂန်တို့၌ အတော်အတန် လေ့လာပြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မှီရာရ စေရန်လောက်သာ ရည်ရွယ်၍ အသိဏ်သော ပုဒ်အနက်တို့ကိုသာ အပြည့်အစုံဖော်ပြလျက် ပြန်ဆိုရေးသားထားလေသည်။ မြန်မာပြန်မှာမူ ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ ကျမ်း၎င်းမှ ပါဠိကို မဖော်ပြတော့ပဲ ထိုပါဠိ၏ အနက် ကိုသာလျှင် အပြည့်အစုံဖော်ပြလျက် ပြန်ဆိုထားသော ကျမ်းတမျိုးဖြစ် သည်။ ထိုသို့ ပြန်ဆိုရာတွင်လည်း ပါဠိမှ မြန်မာအသုံးနှင့်မလျော်သော သဒ္ဒါနည်းအချို့ကို မပြတော့ပဲ မြန်မာစကား ချောမောပြေပြစ်ရေးကို သာလျှင် အလေးပြု၍ ပြန်ဆိုရသောအရာများလည်း ရှိပေ၏။

ထို့ကြောင့် ပါဠိကျမ်း၎င်းကို လေ့လာသင်ယူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ဆိုလျှင် မြန်မာပြန်သည် နိဿယလောက် တိတိကျကျ အနက်ဉာဏ်ကို မပေးစွမ်းနိုင်ပေ။ ပါဠိမတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ဆိုလျှင်လည်း နိဿယသည် မြန်မာပြန်လောက် နားမလည်စေနိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် မြန်မာ ပြည်တွင် စာပေသင်ကြားပို့ချရာ၌ နိဿယနည်းအတိုင်းသာလျှင် အသုံးပြု လျက်ရှိကြသောကြောင့်၎င်း၊ ယခုနေအခါတွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယများ အလွန်ရှားပါးနေသောကြောင့်၎င်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယကို ဗုဒ္ဓသာသနာ့ အဖွဲ့မှ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိရန် စီမံအားထုတ်ခဲ့ကြလေသည်။

ထိုသို့အားထုတ်ရာတွင် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ ၄-စောင်ရှိသည့်အနက်မှ ပြည်မှုနိဿယသည် အဆုံးအဖြတ် အမှာ အထားများစွာတို့နှင့် ပြည့်စုံသည့်ပြင် ဋီကာအဖွင့်နှင့်လည်း ညီညာကျန သေချာလှသဖြင့် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံပညာရှိအများတို့က အလေးစားအပ်ဆုံး ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပြည်မှုနိဿယကိုပင် ခေတ်အားလျော်စွာ ပြင်သင့်ရာ၌ ပြင်ဆင်၍ ပုံနှိပ်ရန် ဆဋ္ဌသံဂါယနာဝန်ဆောင် သံဃအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များက ညွှန်ကြားတော်မူကြသည်။

ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဤအရာ၌ နိဿယကျမ်းပြု ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုလည်း ဖော်ပြသင့်သောကြောင့် ၎င်းကို အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြပါဦးအံ့။

ဤပြည်မူနိဿယကို ပြုစီရင်တော်မူခဲ့သော ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မုံရွာခရိုင် အလုံမြို့နယ် ညောင်ကန်ရွာတွင် ခမည်းတော် ဦးမြဲနှင့် မယ်တော် ဒေါ်ညွန့်တို့မှ သက္ကရာဇ် ၁၁၅၀-ခုနှစ် ဝါဆိုလဆန်း (၇)ရက် ကြာသပတေးနေ့၌ ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သည်။ လူအမည် ဦးကျီးဟူ၍၎င်း၊ ဦးကျီးညိုဟူ၍၎င်း ခေါ်ကြသည်။ အသက် ၉-နှစ် ၁၀-နှစ်အရွယ်တွင် (တံဆိပ်ရ ဒုတိယညောင်ကန်ဆရာတော် ဦးပိုး၏ ဆရာဖြစ်သော) လူမည် ဦးသာဘုံခေါ် အရှင်မုနိန္ဒသာရထံ၌ အပ်နှံကျောင်းထားသည်။ ၁၁၆၂-ခုနှစ်တွင် ရှင်သာမဏေပြုသည်။ သာမဏေအမည် ရှင်မေဓာဝီ-ဟု ခေါ်သည်။ သာမဏေ ၇-ဝါရ ၁၁၆၉-ခုနှစ်တွင် ရဟန်းပြုသည်။ ရဟန်းအမည် အရှင်မေဓာလင်္ကာရဟူ၍၎င်း၊ အရှင်မေဇီယဇေဟူ၍၎င်း ခေါ်သည်။ ရတနာပူရ အင်းဝမြို့ အောင်မြေဘုံစံ ပဌမအုတ်ကျောင်းဆရာတော်ဟူ၍၎င်း၊ ပုညဘိသိရိပဝရသဒ္ဓမ္မမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု တံဆိပ်တော်ရ ဒုတိယညောင်ကန်ဆရာတော်ဟူ၍၎င်း ထင်ရှားသောဆရာတော် ဦးပိုးထံတွင် ပိဋကစာပေများကို ဆက်လက်၍ သင်ယူတော်မူသည်။ ဤဆရာတော် ဦးပိုးသည်ကား ဆရာတော် ဦးပုတ် (ဦးဗုဒ္ဓ) ၏ ဆရာလည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော် ဦးပုတ်နှင့် ပြည်ဆရာတော်တို့သည် ဆရာတူတပည့်များဖြစ်ကြသည့်ပြင် ဆရာတော် ဦးပုတ်က ပြည်ဆရာတော်ထက် အသက်သိက္ခာတော် တနှစ်တဝါမျှသာကြီးသည်။ ပြည်ဆရာတော်အလောင်းလျှာ အရှင်မေဓာလင်္ကာရသည် ဆရာတော်ဦးပိုးထံ၌ ပညာသင်ကြားပြီးနောက် ဆရာနည်းမျိုးစုံကို ခံယူလိုသောကြောင့် သဲအင်းတိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့လျက် သဲအင်းဆရာတော်ထံ၌လည်း ထပ်မံ၍ ကျမ်းဂန်များကို သင်ကြားတော်မူပြန်သည်။

သိက္ခာဝါ ၂၀-ကျော်သောအခါ မိမိ၏ဇာတိအရပ် ညောင်ကန်ရွာသို့ ပြန်လာ၍ မိမိ၏ နေရင်းကျောင်းတွင်ပင် သီတင်းသုံးလျက် ရဟန်းသံဃာတော်တို့အား ပိဋကကျမ်းဂန်များကို သင်ကြားပို့ချနေရာ သံဃာတော်

၇၀-ကျော်ရှိသည်ဟူ၏။ ထိုစဉ်အခါက ဆရာတော် ဦးပုတ်သည်လည်း ရတနာမဉ္ဇူကျောင်းတိုက်ကြီး၌ စာပေပို့ချနေရာ သံဃာတော်တရားကျော် ရှိသည်ဟူ၏။ တကျောင်းနှင့်တကျောင်းမှလည်း အလယ်၌ သိမ်နှင့် ဘုရားအဆောက်အဦမျှသာခြားလျက် အနောက်ဖက်က ဆရာတော်ဦးပုတ် ၏ကျောင်း၊ အရှေ့ဖက်က ပြည်ဆရာတော်၏ကျောင်း ခဲတပစ်မျှသာ ကွာဝေး၏။

ထိုသို့ ဆရာတော်တို့များလည်းဖြစ်၊ ကျောင်းနီးချင်းလည်း ဖြစ်ကြ သောကြောင့် တပါးနှင့်တပါး အယူအဆ ကဲ့လဲ့ရာ၌ ဆရာတော်ဦးပုတ်က စာချရင်း ပြည်ဆရာတော်ကိုရည်၍ “ကေစိ၊ အချိုသော ငကျီး ပပ်ကြား ဖက်ခွက်စားတို့သည်။ ဝဒန္တိ ကိရ၊ ဆိုကြကုန်သတတ်” ဟု ဆိုလေ့ရှိသည် ဟူ၏။ ထိုသို့ဆိုရာ၌ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်ဆရာတော်၏ခြေတွင် ဆောင်းခါ ၌ ပပ်ကြားကဲ့ကြောင်း ထင်တတ်သောကြောင့်၎င်း၊ ဆွမ်းစဉ်ပရိတ်ရွတ် လိုက်လျက် ဖက်ခွက်နှင့်ထည့်သောဟင်းကို စားသည်ဟုထင်သောကြောင့် ၎င်း ငယ်မည်နှင့်တကွ “ငကျီး ပပ်ကြား ဖက်ခွက်စား” ဟု ရွတ်ချ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၏။ အကြောင်းတရမှာ ဆရာတော် ဦးပုတ်က “ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ” သာ မှန်သည်ဟု ဆိုသတဲ။ ပြည်ဆရာတော်ကမူ ကရဇာတ် ၏အယှဉ် အဘူတတဗ္ဗောအနက်၌ စီပစ္စည်းနှင့်တကွ “ဟိ-တပ္ပါကဋ္ဌိ ကရောမိ” ဟူ၍သာ မှန်သည်ဟု ဆိုသတဲ။ ထို့ကြောင့် ပြည်ဆရာတော်က လည်း မိမိပြုစုသော ကစွာယနသရူပတ္ထိပနီကျမ်းတွင် ထိုအချက်နှင့် စပ်၍ “ကေစိ-အချိုက တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ မှန်သည်ဟု ဆိုကြသောဟူ၏” ဟူ၍ ဆရာတော် ဦးပုတ်ကိုရည်လျက် ကေစိ ထိုးထားလေသည်။ သို့ရာတွင် ဤပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ ပဌမအုပ်၌ကား “ဟိ-တပ္ပါကဋ္ဌိ ကရောမိ” ဟု ဆိုထားသည်ကို မတွေ့ရချေ။ “ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ” ဟူ၍သာ တွေ့ရ ပေသည်။ နှာ ၃-၈၆-၉၁-စသည်တို့၌ ကြည့်ပါ။ ၎င်းတို့မှာ မူရင်းအတိုင်း ပင်ဖြစ်ပါသည်။ မူဟောင်း ဒုတိယအုပ် ဗုဒ္ဓါနုဿတိအဖွင့် (မူသစ် နှာ ၂၆ စာပိုဒ် ၁၃၅)၌မူ ဟိ-တပ္ပါကဋ္ဌိ ကရောမိ-ဟု ရှိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ နေရပ်၌ စာပို့ချနေစဉ် သက်တော် ၅၁-နှစ်- ဝါတော် ၃၁- ဝါအရ ၁၂၀၁-ခုနှစ်တွင် အမရပူရမြို့တည် နန်းတည် ညီတော်ရွှေဘိုမင်း တရား၏ သားတော်၊ ငယ်မည် မောင်ဘေပု၊ မဟာသီရိသီဟသူရဓမ္မ-

ရာဇာ ဘွဲ့ခံ ပြည်မြို့စားမင်းက ပင့်ဆောင်၍ အမရပူရမြို့ အရှေ့တောင်
ထောင့်၌ စကြာနှစ်ဆောင်ပြိုင် စမြင်လေးမျက်နှာ ရွှေပိန်းချ ဝါဆို
ကျောင်းတော်ကို မေဓာလင်္ကာရပရမသဒ္ဓမ္မမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရုဟူသော
တံဆိပ်တော်နှင့်တကွ တင်လှူလေသည်။ ဤသို့ ပြည်မြို့စားမင်းက
တင်လှူ၍ ကိုးကွယ်သောကြောင့် ထိုကာလမှစ၍ ပြည်ဆရာတော်ဟူ၍
ကျော်စောထင်ရှားတော်မူလေသည်။

ထိုအခါ ပြည်တိုက်၌ သံဃာတော် ရှစ်ရာရှိသည်။ သံဃာများ၍ တပါး
လျှင် သင်ဖြူးဖျာတချပ်စာပင်မရနိုင်သဖြင့် သင်ဖြူးတပိုင်းကို ထောင်ထား
ကာ ကြပ်တည်းစွာ နေထိုင်ကြရလေသည်။ ညဉ့်အခါကျလျှင် တွေ့ကရာ
စကားကိုမပြောကြပဲ သဒ္ဓါဝါသနာပါသူတို့ကစုပေါင်းကာ သဒ္ဓါစကားကို
ပြောကြသည်။ အဘိဓမ္မာဝါသနာပါသူတို့ကလည်း စုပေါင်းကာ အဘိဓမ္မာ
စကားကို ပြောကြသည်။ ဝိနည်း ဝါသနာပါသူတို့ကလည်း စုပေါင်းကာ
ဝိနည်းစကားကို ပြောကြသည်။ တဦးနှင့်တဦး အယူအဆ ကွဲပြား၍
မဆုံးဖြတ်နိုင်သောအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ၌ အဆုံးအဖြတ် ခံယူ
သဖြင့် ပြီးပြတ်လျက် နည်းရကြသောကြောင့် လွန်စွာ နှစ်သိမ့်အားရ
ပျော်မွေ့ကြသည်ဟူ၏။

ပြည်ဆရာတော်သည် နေ့စဉ်စာပေလည်း ပို့ချ၏။ ဘုရားဆုပန်ထား
သည်နှင့်အညီ လူ ဒကာ ဒကာမတို့အား ကရုဏာ မေတ္တာတော်ပွားသဖြင့်
ဆွမ်းစဉ် ပရိတ်ရွတ် စသော အလှူအတန်းများသို့ လိုက်၍ တရားဓမ္မ
ကိုလည်း ဟောတော်မူ၏။ သို့ရာတွင် အလှူအတန်းမှ ပဒေသာပင်
ရလာလျှင် ကျောင်းပေါ်သို့ မတင်ရ၊ မဲချ၍ ဝေငှပေးကမ်းတော် မူလေ
သည်။

ပြည် ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် မိမိ၏ဇာတိအရပ် ညောင်ကန်၌
သီတင်းသုံးနေထိုင်စဉ် ၁၁၉၉-ခုနှစ်ကပင် အောက်ပါကျမ်းတို့ကို ပြုစီရင်
တော်မူခဲ့ပေသည်။

- ၁။ သမ္မန္တစိန္တာနိဿယ။
- ၂။ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာနိဿယ။
- ၃။ ကစ္စာယနသာရနိဿယ။
- ၄။ ကစ္စာယနသာရသရူပတ္ထဒီပနီ။

အမရပူရမြို့ ပြည်တိုက်တွင် သီတင်းသုံးစဉ်၌လည်း ပဋိသေသအမစ္ဆ
ဟု ခေါ်သော သံတော်ဆင့် မိုင်းခိုင်းမြို့စား နန်းမတော်ဝန်မင်း “မင်းကြီး
သီရိမဟာဇေယျသုရ” ဘွဲ့ခံ ဦးယံနှင့် “ဒိသာပါမောက္ခ” ဘွဲ့ခံ တောင်သာ
မြို့စား ဘိုးသူတော်တို့က လျှောက်ထားတောင်းပန်သောကြောင့်—

၅။ ငါးရာငါးဆယ် ဇာတ် ပါဠိတော်နိဿယသစ်ကို စီရင်တော်မူ
သည်။

ထို့ပြင် ၁၂၁၃-ခုနှစ်၌—

၆။ ဋီကာကျော်နိဿယသစ်နှင့်

၇။ ဓာတုမာလာလက်သန်းကျမ်းပါဌ်နိဿယကို၎င်း၊

၁၂၁၆-ခုနှစ်၌—

၈။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယသစ်ကျမ်းကြီးကို၎င်း၊

၁၂၂၃-ခုနှစ်၌—

၉။ ခန္ဓဝိဘာဝနီဋီကာပါဌ်ကို၎င်း စီရင်တော်မူသည်။

ထို့ပြင် ပြည်တိုက်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်မှာပင်

၁၀။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

၁၁။ သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာနိဿယ

၁၂။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာနိဿယတို့ကိုလည်း

စီရင်တော်မူသည်။

ဤသို့ ပြည်တိုက်၌ သီတင်းသုံးလျက် သာသနာ ပြုနေစဉ်မှာပင်
မန္တလေး ရတနာပုံမြို့တည် နန်းတည် ပဉ္စမ သံဂါယနာတင် မင်းတုန်း
မင်းတရားကြီးက မန္တလေး ရတနာပုံမြို့တော်သို့ပင့်၍ အရံတံတိုင်းမီးတား
နှင့်တကွ မဟာတုလွတ်ဘုံကျော် ရွှေပိန်းစံကျောင်းတော်ကြီးကို သက္ကရာဇ်
၁၂၂၅-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ပြည် ဆရာတော် ဘုရားကြီးအား
တင်လှူတော်မူသည်။ မေဓာဘိဝံသ သဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု

သာသနာပြု သုဓမ္မာဆရာတော် ဟူသော တံဆိပ် နာမံတော်ကိုလည်း လှူတော်မူသည်။ ထို ၁၂၂၅-ခုနှစ်မှာပင် --

၁၃။ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယသစ် ကျမ်းကြီးကိုလည်း စီရင် ပြီးဆုံးစေတော်မူသည်။

ထိုသို့ စီရင်ပြီးနောက် မန္တလေး ရတနာပုံမြို့တော် မြောက်မျက်နှာ ထိစံကျောင်းတော်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် အနေကဂန္ထကာရက သာသနာပြု ပြည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် သက်တော် ၇၅-နှစ် သိက္ခာတော် ၅၅-ဝါအရ သက္ကရာဇ် ၁၂၂၅-ခုနှစ် နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၁၃-ရက်နေ့တွင် ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူလေသည်။ (အဟော သင်္ခါရာ အနိစ္စာ)။

နိဿယရေးပုံအခြင်းအရာ

ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယသစ်ကျမ်းကြီးကို ရေးသားစီရင်ရာ၌ ဖြစ်ဆန်းကာမျှမဟုတ်ပဲ အဖက်ဖက်မှ လိုလေသေးမရှိ ရအောင် စေ့စပ်သေချာစွာ ရေးသားစီရင်တော်မူခဲ့ပေသည်။ ရေးသား စီရင်ပုံမှာ အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာရှိသော ပုဒ်ကို အနက်ပြန်လျှင် ထိုအဋ္ဌကထာ ဋီကာအဖွင့်နှင့် အညီ ဖော်၍ တိကျစွာ အနက်ပြန်၏။ အချို့ နေရာ၌မူ ဋီကာအဖွင့်သို့လိုက်၍ အတိအကျပြန်လိုက်သဖြင့် အဋ္ဌကထာပုဒ်၏ သဒ္ဒါ နက် ပျောက်သွားသည်များပင် ရှိသေး၏။ ပုံစံမှာ ဤနိဿယ စာမျက်နှာ ၃၉၃- ကြောင်းရေ ၁၀-၌ ဥပ္ပန္န-ပုဒ်ကို “အဓိဂတန္တိ အတ္ထော”ဟူသော ဋီကာအဖွင့်သို့လိုက်၍ “ဥပ္ပန္နံ ရအပ်၏”ဟု အနက်ပြန်ထား၏။ ထိုသို့သော ပြန်ဆိုချက်များကိုမူ ယခုပုံနှိပ်သောမူသစ်၌ အဋ္ဌကထာ၏ ပုဒ်ရင်းအနက် မပျောက်သင့်သောကြောင့် အဋ္ဌကထာပုဒ် အနက်တိုင်းပင် ပြင်ထားပါ သည်။

သံသယဖြစ်ဖွယ်အရာများ၌ ဆိုင်ရာအဖွင့် သံဝဏ္ဏနာပါဌ်များကိုလည်း ထုတ်ပြထား၏။ ထိုသာဓကပါဌ်များ၌ အနက်အသိခက်လျှင် ထိုပါဌ်များ ကိုလည်း အနက်ပြန်ပြထားသေး၏။ အခြား အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့မှ ယူ၍ အနက်ပြန်လျှင် ထိုအဋ္ဌကထာဋီကာတို့ကိုလည်း ထုတ်ပြထား၏။ အနက် အဓိပ္ပါယ် နက်နဲ၍ အသိခက်လှသော အချို့အရာများ၌မူ အနုသန္ဓေ

အထွက်အတက် စုခံစောဒနာများကိုပါ အကျဉ်းချုပ် ထုတ်ပြထားသေး၏။ အချို့အရာ၌မူ မိမိကိုယ်တိုင်ပင် ဋီကာသဖွယ် ပါဠိဖြင့် ဖွင့်ပြထားသည် လည်း ရှိ၏။ ထို့ပြင် ဟိ-စ-ပန-စသော နိပါတ်ပုဒ်များကိုလည်း ဟိ-သစ္စံ၊ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ-စသည်ဖြင့် ဝါကျတ္ထဇောတကအဖြစ် ထင်ရှားအောင် ပြန်ဆို ထားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ရှေးဆရာတော်ကြီးများက “ပြည်မူနိဿယကို ကြည့်ရှုလျှင် စာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နိုင်သည်” ဟု ဤပြည်မူနိဿယကို ချီးကျူး ကြပေသည်။ ထိုသို့ ချီးကျူးကြသည့်အတိုင်းပင် ပြည်မူနိဿယကို ကြည့်ရှု လေ့လာသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ပိဋကစာပေ အရာ၌ အထူး တတ်သိကျွမ်းကျင်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း တွေ့ရ ကြားသိရပေ၏။

ထို့ပြင် အချို့သောပုဒ်များ၌ သဒ္ဓါနောက်သို့ မလိုက်ပဲ လိုရင်းအနက် ခေတ်သုံး ဝေါဟာရများဖြင့် ပြန်ထားသည်ကိုလည်း များစွာ တွေ့ရ၏။ ပုံစံကား-သုနိဝတ္ထော-သပ္ပိယံစွာ ဝတ်သည် (နာ ၅၁)။ တဏှာလေ နာလတ္ထန္တိ၊ ဆန်ရှာ၍ မရဟု(၇၆)။ ပဟိနံ၊ ပျောက်ကင်းသည် (၉၆)။ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ၊ ဝတ်တိုင်း ဝတ်တိုင်း (၁၁၅)။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို။ န ပဋ္ဌပေသိ၊ အားမထုတ်ပဲ နေသတည်း (၁၂၅)။ အပဿတော၊ မမြင်သောလူပြိုင်းသည် (၁၂၈)။ သစေ အာဟရန္တိ၊ အကယ်၍ ကပ်ကုန်အံ့ (၁၇၇)။ ပဝတ္ထိ၊ အဖြစ်သနစ်ကို (၂၃၆)။ ဂဏှာတိ၊ နှိုက်၏ (၃၉၆)။ ပဟိယန္တိ၊ ပျောက်ကင်းကုန်၏ (၃၉၀) စသည် တို့ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့သော ပြန်ဆိုချက်များကို တွေ့ရသဖြင့် သောတုဇန တို့မှာ အနက်အဓိပ္ပါယ်တူညီသော ခေတ်သုံး ဝေါဟာရများဖြင့်လည်း အနက်ပြန်ဆိုကောင်းသည်ကို နည်းယူမှတ်သားကြရပေသည်။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဂဏဝါစက သောတုဇန စာချ စာသင်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အထူးကျေးဇူးများစေနိုင်သည့် ဂုဏ်ထူးများစွာတို့နှင့် ပြည့်စုံ သောကြောင့် ဤပြည်မူ နိဿယကိုပင် ယခု ထပ်မံပုံနှိပ်ရန် ဗုဒ္ဓသာသနာ့ အဖွဲ့အား ညွှန်ကြားတော်မူကြပေသည်။

ပြင်သင့်သည်ကို ပြင်ခြင်း

သို့ရာတွင် ဤပြည်မူနိဿယ၌ စာကြည့်သူတို့အား အချိန်ဖင့်နဲ့စေလျက် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေနိုင်သော အရာများလည်း ရှိကြပေသေး၏။ ၎င်းတို့မှာ—

- (၁) အနက်နှင့် သာဓကစကားများ ရောနှောနေခြင်း၊
- (၂) ဋီကာအဖွင့်တို့ကို များစွာထုတ်ပြထားခြင်း၊
- (၃) အမှာစကားတို့ကို များစွာပြဆိုထားခြင်း၊
- (၄) ဋီကာအဖွင့်များပါ သိမ်းသွင်း၍ ရှည်လျားစွာ အနက် ပြန်ထားခြင်း၊
- (၅) အဓိပ္ပါယ်ဆွဲနက်များကို ရှည်လျားစွာ ပြဆိုထားခြင်း၊
- (၆) ယခု ၂၀-ရာစုနှစ်အတွင်း၌ သုံးလေ့မရှိသော သို့မဟုတ် အသုံးနည်းသော ၁၉-ရာစုနှစ်သုံး ဝေါဟာရတို့ ပါဝင် နေခြင်းနှင့်၊
- (၇) အချို့အရာ၌ အနည်းငယ် တိမ်းပါးနေခြင်း များပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ပုံမနှိပ်မီ ရှေးဦးစွာ အထက်ပါအချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြင်သင့်သည်အားလျော်စွာ သုတ်သင် ပြင်ဆင်ရန် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်အား ပုံနှိပ်ရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ဆောင် ဆရာတော် များက တာဝန်ပေး လွှဲအပ်တော်မူကြသည်။

ဤသို့ တာဝန်ပေးအပ်ထားသည်အား လျော်စွာ ပြင်ဆင်ရေးတာဝန်ခံ ဖြစ်သော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်သည် အောက်ပါ အစီ အစဉ်ဖြင့် သုတ်သင် ပြင်ဆင်လေသည်။

(၁) ပြမ္မပင် ဆက်လက်၍ ပြထိုက်သော သာဓကနှင့် အမှာစကား များကို နိဿယအနက်နှင့် မရောစပ် အောက်ခြေ၌ မှတ်ချက်အဖြစ်ဖြင့် ပြစေသည်။ အဆုံး၌ (ပြည်)ဟူ၍လည်း ဖော်ပြစေသည်။

အခြားအဋ္ဌကထာ ဋီကာ ဂန္ထန္တရတို့မှဆောင်ပြသော သာဓကဖြစ်လျှင် ထိုကျမ်းစာအုပ်၏ စာမျက်နှာနံပါတ်ကို ဖော်ပြစေပါသည်။

(၂၃) ဋီကာအဖွင့်များမှာ ယခုနေအခါ၌ ဋီကာစာအုပ်များ မရှား သောကြောင့် ၎င်းကို ကြည့်ရှု၍ အလွယ်တကူ သိနိုင်၏။ ထို့ကြောင့်

နိဿယဟောင်း၌ ပြထားသော ထိုဋီကာပါဌ်တို့ကို အများအားဖြင့် နုတ်ပယ်
စေသည်။ အရေးကြီးလှ၍ မနုတ်ပယ်သင့်သော ဋီကာပါဌ် အနည်းငယ်မျှ
ကိုသာ အောက်ခြေ၌ ပြစေသည်။ သို့သော် စာအုပ် ပေထုပ်ရခဲသော
စဉ်ဋီကာနှင့် ဂဏ္ဍီတို့ကိုမူ မူရင်းအတိုင်းပင် အောက်ခြေ၌ ပြစေသည်။
ထို့ပြင် ဋီကာကို ကြည့်ရုံမျှဖြင့် သဘောတော်နိုင်သော အဓိပ္ပါယ်ပြ အမှာ
စကားတို့ကိုလည်း နုတ်ပယ်၍ အသိခက်သော အမှာစကားများကိုသာ
အောက်ခြေ၌ မှတ်ချက်အဖြစ်ဖြင့် ပြစေသည်။ အဆုံး၌ (ပြည်) ဟူ၍လည်း
ဖော်ပြစေသည်။

(၄-၅) ရှည်လျားစွာသော ဋီကာနှင့် အနက်များနှင့် အဓိပ္ပါယ်
ဆွဲနက်များတွင်မူ အရေးမကြီးလှ မလိုလှသည်များကို နုတ်ပယ်စေပါသည်။
၎င်းတို့မှာ အောက်ပါအနက်မျိုး ဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ပါဠိနှင့် ယခုအနက်	ရှေးအနက်
၂	၁၁	ဝိဇ္ဇေယျ၊ ဖြေပြတ်ရှင်းလင်းနိုင်၏။	ဖြေဖြတ် ရှင်းလင်းနိုင်၏။ “ဖြေဖြည် လှစ်ခွါ ကောင်းစွာ ဖြတ်ထွင် မြစ်လျှင် မကြွင်းတျင်းတျင်း တူးနုတ် ထုတ်ပစ်နိုင်၏”။
၅	၁၃	စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒေါ၊ လေးပါး သော ဝေသာရဇ္ဇဂုဏ်ဖြင့် ကြောက်တုန် ထိတ်လန့်ခြင်း ကင်းတော် မူထသော။	ဗုဒ္ဓတ္တ အာသဝက္ခယ အန္တရာယိက နိဿယ နိကာ ဤ လေးပါးသောအရာ တို့၌တစုံတယောက် မျှ မလှုပ် မကြွနိုင်သော တည်တံ့ခြင်း

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ပါဠိပုဒ်နှင့်ယခုအနက်	ရှေးအနက်
၅	၁၈	သမန္တစက္ခု၊ အလုံးစုံသော ဧညယျ တရားတို့ကို ထက်ဝန်းကျင်မြင်စွမ်းနိုင်သော သဗ္ဗညုတညာဏ် မျက်စိ ရှိတော်မူသော။	ရှိသည်ဖြစ်၍ လေးပါးသောဝေသာရဇ္ဇဂုဏ်ဖြင့် ကြောက်တုန် ထိတ်လန့်ခြင်းကင်းတော် မူသော။ အလုံးစုံသော ဧညယျတရားတို့ကိုထက်ဝန်းကျင် ကုန်အောင် စုံသော သဘော လက္ခဏာအခြင်းအရာ အပ္ပိအစုဖြင့် စေတုကျန တွေးဆ လွတ်ကင်းလင်းလင်းမြင်မြော်အာနုဘော် ကြီးမား၍ တရားတို့သာ သုံးဆောင် ရာသော ဉာဏ်တော် မျက်စိ ရှိတော်မူသော။
၆	၁၄	နာဂိဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက် နိုင်ကြကုန်။	အကြောင်းတရားသွားရာလမ်း ရိုးကို မသိသည်ဖြစ်၍ မိမိတို့ရွယ်တိုင်းမရောက် နိုင်ကြကုန်။

အရေးကြီး၍ လိုအပ်သော အနက်အချို့ကိုမူ လက်သည်းကွင်းဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ထားမြဲထားစေပါသည်။ အကျိုးမှာ-သဒ္ဓါနက်အတိုချုပ်မျှ အလို

ရှိသူတို့အတွက် ထိုလက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ အနက်များကို မဖတ်တော့ပဲ ခုန်ကျော်၍ ဖတ်ယူနိုင်သဖြင့် အချိန်မမီခြင်း အကျိုးလည်းရှိနိုင်ပါသည်။ သဒ္ဓါနက်မျှဖြင့် အဓိပ္ပါယ်မပေါ်သော သူတို့အတွက် ထိုလက်သည်းကွင်း အတွင်းရှိ အနက်ပိုများနှင့် ဆက်စပ်ယူခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံသော အဓိပ္ပါယ်ကို နားလည်ခြင်း အကျိုးလည်းရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ပြည်မှ နိဿယဟောင်း ကြီးကို နောင်ကာလမှာ ထပ်မံ၍ ပုံမနှိပ်နိုင်ငြားသော်လည်း အထူးသဖြင့် အကျိုးများစေနိုင်သည့် ထိုအနက်များ မကွယ်မပျောက်ခြင်း အကျိုး လည်း ရှိနိုင်ပါသည်။

(၆) ယခုခေတ်၌ သုံးလေ့မရှိသော သို့မဟုတ် အသုံးနည်းသော ရှေး ဝေါဟာရများကို ယခုခေတ်သုံး ဝေါဟာရနှင့် အများအားဖြင့် လဲလှယ် စေပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ အောက်ပါ ဝေါဟာရမျိုးပင်ဖြစ်သည်။

စာပျက် နာ	စာ ကြောင်း	ပါဠိပုဒ်နှင့်ယခုအနက်	ရှေးအနက်
၃	၃	ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။	သခင်ဂေါတမ။
၅	၃	သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ အလုံးစုံသော ဥ ယျတရားတို့၌။	ကုန်အောင် စုံသော ဥ ယျတရားတို့၌။
၂၂	၂၁	ဟောတိယဿ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။	ဖြစ်၏သို့။
၂၅	၂၈	ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ၊ မင်းပရိ သတ်သို့သော်၎င်း။	စိုးမင်းပရိသတ် သို့ မူလည်း။
၅၀	၁၂	ထေရေ ဘိက္ခု၊ ထေရ်ကြီး ဝါ ကြီးရဟန်းတို့ကို။	ထေရ်ကြီး ဝါကြီး သခင်တို့ကို။
၅၈	၄	ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပေ။	အကယ်၍ကား မရှိ ၏ရှင့်။
၆၇	၂၁	အနုရက္ခမာနကာ၊ အစဉ်စောင့် ရှောက်ရှာကုန်သည်။	သနားစရာ အစဉ် စောင့်ရှောက် ကုန် သည်။
၁၀၂	၂၁	ဗြူဟိ၊ ဟောတော်မူပါလော့။	ဟောဘိလသေး။
၁၀၅	၈	ဝဝတ္ထာနံ၊ ခွဲခြားခြင်းကို။	ခွဲခြား၍ ဝေခြင်းကို။

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ပါဠိပုဒ်နှင့် ယခုနက်	ရှေးအနက်
၁၂၅	၂၁	ထေ၊ ဤသေခါနီး၌ လောကုတ္တရာ တရားကို လျင်စွာဖြစ်စေခြင်း သည် ကား။	သေခါနီး တျား တျား အားမကြီး မကုတ်ချက်တဖြုတ် လျင် လောကုတ္တရာ တရားကိုဖြစ်စေခြင်း သည်ကား။
၁၂၇	၂၃	အဟော ဒုက္ခာတိ၊ ဩဋ္ဌာ ဆင်းရဲကုန်စွဟူ၍။	ဆင်းရဲ ကုန် စွ ဩ ဟူ၍။
၁၃၄	၂၅	ဒွယံဒွယသမာပတ္တိံ၊ နှစ် ယောက် နှစ်ယောက်တို့ သည်....	ရှဉ်းစုံတို့သည်....

သို့ရာတွင် ထိုသို့သော ရှေးခေတ်သုံး ဝေါဟာရအချို့ကို လုံးဝ ပျောက်ကွယ်မသွားစေရန်အတွက် သူ့ဆိုင်ရာပါဠိနှင့် ဆက်စပ်လျက် သိသာ ထင်ရှားသော အချို့အရာ၌ တပုဒ်တလေ ခြွင်းချန်ထားသည်လည်း ရှိသေး၏။

(၇) တိမ်းပါးချွတ်ယွင်းနေသော အရာများမှာ ပြည်မှ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယဟောင်း၌လည်း အလွန်ပင် နည်းပါးလှပေသည်။ ထိုအနည်းငယ် ချွတ်ယွင်းချက်များမှာလည်း အနက်အဓိပ္ပါယ် ပျက်လောက်အောင် မကြီးကျယ်လှပဲ အသေးအဖုံမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့မှာလည်း အဆင့်ဆင့် ရေးကူးရာ ပုံနှိပ်ရာ၌ ချွတ်ယွင်းခဲ့ခြင်းနှင့် မူရင်းစာကိုယ်၌ကားတို့၏ ကွဲပြားခြင်းတို့အတွက်သာ များပေသည်။ အနည်းငယ် ထုတ်ပြုရလျှင်....

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ယခုပြင်ချက်	မူဟောင်း
၁၁	၂၆	နရဟူ၍၎င်း ဘိက္ခုဟူ၍၎င်း	နရဟူ၍၎င်း
၁၂	၁၅	သုံးပါးသော သီသဓမ္မဖြင့်	သုံးပါးသော သီလဖြင့်

စာမျက်နှာ	စာကြောင်း	ယခုပြင်ချက်	မူဟောင်း
၂၃	၅	သီလဿ၊ ဇာ။	သီလဿာပိ၊ ဇာ လည်း။
၂၃	၁၆	ပါဏိနံ၊ ထွက်သက် ဝင်သက် ရှိ ကုန် သော။ ဝါ၊ ဇီဝိ တိန္ဒြေရှိကုန်သော။	ပါဏိနံ၊ ပါဏ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။
၇၇ ၁၇၆	၉ ၁၄	ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဇာ။ ဘောဇနံ ဝါ၊ ဘောဇဉ်သည် မူလည်း။	ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ ဘောဇနံ ဝါ၊ စား ခြင်းသည် မူလည်း။
၁၈၃	၂၉	အိမ်တကာဇာ	အိမ်တံခါးဇာ

ဤသို့ စသည်များပင် ဖြစ်သည်။ စာမျက်နှာ ၁၄၄၊ ၁၆၀၊ ၂၁၈၊ ၂၇၂၊ ၄၁၃-တို့၏ အောက်ခြေ မှတ်ချက်များကိုလည်း ကြည့်ရှု သုံးသပ် နိုင်ပါသည်။

ထို့ပြင် ပြည်မှု နိဿယဟောင်း၌ အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသော အချက် များမှာ ပါဠိပုဒ်၏ အချို့အက္ခရာများကို ပေယျာလဖြင့် မြှုပ်ထားခြင်းနှင့် အချို့ပုဒ်နက်များကို မဖော်ပြခြင်းများ ဖြစ်လေသည်။ ထိုတွင် မြှုပ်ထား သော ပါဠိပုဒ်တို့ကို အကုန်ဖော်လိုက်ရမည်ဆိုလျှင် စာမျက်နှာများ၍ စာအုပ်ကြီးလာဖွယ်ရှိသောကြောင့်၎င်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပါဌ် စာကိုယ်နှင့် တိုက် ဆိုင်ကြည့်ပါမှ အပြည့်အစုံ နားလည်မည်ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ထိုသို့ တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါက မြှုပ်ထားသော ထိုပုဒ်များကို အလွယ်တကူနှင့်ပင် သိနိုင်သောကြောင့်၎င်း ရှည်သောပုဒ်များကို အပြည့်အစုံ မဖော်ပြတော့ ပဲ ပေယျာလသင်္ကေတနှင့် ညီမျှသော အက္ခရာ သုံးလေးလုံးခန့်မျှအထိသာ ဖော်စေပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ပုဒ်နက်များအတွက်မှာမူ ပါဠိ၌ အတော်အသင့် လေ့လာဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အလွယ်တကူပင် သိနိုင်သောကြောင့် ၎င်း၊ ထိုအနက်တို့ကို အကုန်ဖော်လိုက်မည်ဆိုလျှင် ထက်ဝက်ခန့်စာအုပ် ပမာဏ ကြီးလာဖွယ်ရှိသောကြောင့်၎င်း အပြည့်အစုံ မဖော်တော့ပဲ စာ

မျက်နှာ ၁၀၀ ကျော်အတွင်းမှ ထို့မြုပ်ထားသောပုဒ်နှင့် အနက်တို့ကို ပါဠိပုဒ်၏ အက္ခရာစဉ်ဖြင့် ဤစာအုပ်၏ အဆုံးအပိုင်း၌ သီးခြားဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပါဠိအရာ၌ သုတ မပြည့်စုံသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထို အက္ခရာစဉ်အနက်နှင့် တိုက်ဆိုင်၍ ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်းဖြင့် သုတပြည့်စုံ လျက် နိဿယ၌မြုပ်ထားသော နောက်ပိုင်းအနက်တို့ကို ဖော်ထုတ်နိုင်လိမ့် မည်ဟု မြော်လင့်ပါသည်။

ထို့ပြင် ထပ်မံ၍ အဆုံးအဖြတ် အမှာ အထား ထည့်သင့်သည့် အရာ ဌာနများ၌လည်း မှတ်ချက်အဖြစ်ဖြင့် အောက်ခြေ၌ ထပ်မံ၍ ထည့်သွင်း ဖော်ပြစေပါသည်။ ထိုမှတ်ချက်၏ အဆုံး၌ (ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ သောဓက) ဟူ၍ ၎င်း၊ အတိုချုပ်အားဖြင့် (ဆ-သံ-သော) ဟူ၍၎င်း ဤသို့လည်း ဖော်ပြ စေပါသည်။

ထို့ပြင် စာကြည့်ရာ၌ ရှင်းလင်းလွယ်ကူစေရန်အလို့ငှါ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ် ပါဠိနှင့်အညီ စာပိုဒ်ခွဲခြင်း၊ စာပိုဒ်နံပါတ် ဂဏန်းကို ပြခြင်း၊ ပါဠိပုဒ် မြန်မာပုဒ်တို့ကို အသီးအသီး ခွဲခြားထားခြင်း၊ မူလပုဒ်ရင်းနှင့် အတ္ထု သံဝဏ္ဏနာပုဒ်တို့ကို (ဟိုက်ဖင်ခေါ်) ဒက်ကြောင်းအတိုဖြင့် ခွဲခြားပြခြင်း စသည်တို့ကိုလည်း ပြုစေပါသည်။ ထိုသို့ ဒက်ကြောင်းတိုဖြင့် ပြရာ၌ ဒက် ကြောင်း၏ ရှေ့ပုဒ်ကို မူလရင်း ပုဒ်ဟူ၍၎င်း၊ နောက်ပုဒ်စုကို နိဿယ ဆရာတော်၏ အနက်အဖွင့်ဟူ၍၎င်း မှတ်ရာ၏။ ဥပမာ-(နှာ ၃၊ ကြောင်း ၁၂-၌) ဝိဇဇေ-ဝိဇဇေယျ-ဟု ဆိုရာတွင် ဝိဇဇေ-ကား မူလရင်း ပုဒ်တည်း၊ ဝိဇဇေယျ-ကား အဖွင့်ပုဒ်တည်း။ ကြောင်း ၁၉-၂၀-တို့၌ ဟိ-ကသ္မာ၊ ဟိ- တံ ပါကဋံ ကရောမိ-ဟူရာတို့တွင်လည်း ဟိ-ကား မူလရင်းပုဒ်၊ ကသ္မာ နှင့် တံ ပါကဋံ ကရောမိ-တို့ကား အဖွင့်ပုဒ်များတည်း။

ထို့ပြင် နိဿယ၌ ရောက်ရာပုဒ်ပါဠိတို့ကို အလွယ်တကူရှာ၍ တွေ့နိုင် စေရန်အလို့ငှါ အထက်ခေါင်းစီး၏ နောက်၌ စာမျက်နှာနံပါတ်နှင့် စာ ကြောင်း ဂဏန်းများကိုလည်း ပြစေပါသည်။ ဥပမာ-နှာ ၄-ခေါင်းစီး၏ နောက်၌ (၁-၁၁) ဟု ပြထားသည်။ ၎င်းဖြင့် ဤနိဿယ ဤစာမျက်နှာ၌ ရောက်ဆဲ အစပုဒ်ပါဠိကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပါဠိတွင် စာမျက်နှာ ၁-စာကြောင်း ၁၁-ဖြစ်သည်ဟု သိစေ၏။ နှာ ၅-ခေါင်းစီး၏ နောက်၌ ပြထားသော

(၂-ဂ)ဖြင့်လည်း ထိုမျက်နှာ၌ ဝဏ္ဏယန္တော-ဟူသော အဆုံးပုဒ်ကို ဝိသုဒ္ဓိ-မဂ်ပါဌ်တွင် နှာ ၂-စာကြောင်း ၈-ဖြစ်သည်ဟု သိစေ၏။

ယခု ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ပြည်မှ နိဿယဟောင်းကြီးကို ကောင်းသည် ထက် ကောင်းအောင် စွမ်းနိုင်သမျှ ပြုပြင်မွန်းမံကြပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓသာသနာ အဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ ပုံနှိပ်စေကြပါသည်။ ပုံနှိပ်သောအခါ၌လည်း နောက်ဆုံး ပရုကို သြဿာနသောဓကအဖွဲ့က ထပ်မံ၍ စစ်ဆေးသုတ်သင် အပြီးသတ် ပြင်ဆင်၍ အချောပုံနှိပ်စေကြပါသည်။

ထိုသို့ အစွမ်းကုန်ကြိုးစား၍ ပြင်ဆင်ကြသော်လည်း မမြော်လင့်ပဲ တွေ့ရသော အခက်အခဲတခုမှာ မိုနိုစာလုံးစီစက်ဖြင့် စီသော စပ်စာလုံးများမှ အစိတ်အပိုင်းအချို့၏ ပုံနှိပ်နေစဉ်တွင် ကျွတ်ကျခြင်း ပြုတ်ထွက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-(ထို)ဟူသော စာလုံးမှ လုံးကြီးတင် ပြုတ်သွားလျှင် (ထ)ဟု ဖြစ်နေပါသည်။ တချောင်းငင် ပြုတ်သွားလျှင် (ထိ)ဟု ဖြစ်နေပါသည်။ ၎င်း ၂-မျိုးလုံး ပြုတ်သွားလျှင် (ထ)ဟူ၍သာ ဖြစ်နေပါတော့သည်။ ထိုသို့ အက္ခရာအစိတ်အပိုင်းများ ပြုတ်၍ မှားယွင်းနေသည်တို့ကိုလည်း တွေ့ရသမျှအတွက် အမှားအမှန် ပြင်ဆင်ချက် ပြထားပါသည်။ သို့ရာတွင် စစ်ဆေးကြည့်ရှုရသော စာဖောင်၌ မှန်နေသော်လည်း အခြားဖောင်များ၌ အက္ခရာအစိတ်အပိုင်းပြုတ်၍ မှားနေတတ်ပြန်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ထိုကဲ့သို့ မှားနေသည်ကိုတွေ့ရပါက မိမိတို့ဉာဏ်အားဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်၍ ပြင်ဆင် ဖတ်ရှုကြစေလိုပါသည်။

သာသနာ ၂၅၀၈-ခု၊	နိဿယဝိသောဓကနှင့်
ကောဇာ ၁၃၂၆-ခု၊	သြဿာနသောဓကဆရာတော်များ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိသယယ

(ပဌမတွဲ)

မှတ်သားဖွယ်ရာ မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	နိဒါနာဒိကထာ	
၁။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ မှီရာဖြစ်သော သင်္ဂါတာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိ- တော်, ဒေဝတာသံယုတ်, သတ္တိဝဂ်, ဇဇ္ဇာသုတ်၌ လာ သော “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ” စသော ဂါထာ	၁
၂။	မထင်ရှားသော နတ်သားတယောက်သည် ဘုရားရှင် အား လျှောက်ထားအပ်သော အထက်ပါ ဇဇ္ဇာသုတ်၌ လာသည့် “အန္တောဇဇ္ဇာ” စသောဂါထာနှင့် ၎င်း၏ အဖွင့်	၃
၃။	“သီလေ ပတိဋ္ဌာယ” စသောဂါထာကိုမှီ၍ နိဗ္ဗာန်ရောက် ကြောင်း လမ်းကောင်း လမ်းမှန်ကို ပြဆိုရာဖြစ်သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ကျမ်းကိုရေးသားရန် အရှင် မဟာဗုဒ္ဓသောသ ထေရ် ဝန်ခံခြင်း	၆
၄။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ-ပုဒ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် အမျိုးမျိုးကို ဖွင့်ပြ ခြင်း	၆
၅။	“သီလေ ပတိဋ္ဌာယ” စသောဂါထာ၏ အကျဉ်းချုပ် အဖွင့်	၉
၆။	“သီလေ ပတိဋ္ဌာယ” စသောဂါထာ၌ သီလ, သမာဓိ, ပညာကိုပဓာနပြု၍ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်းမှန်ကို ဘုရားရှင်ဟောတော်မူကြောင်း ပြဆိုပုံ	၁၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇။	သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သုံးပါးနှင့်စပ်၍ သိက္ခာတိက် စသောတိက်ကိုးပါးနှင့် အခြားသော ဂုဏ်တိက် စသည် တို့ကို အကျယ်ပြဆိုခြင်း	၁၂
၈။	သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့ဖြင့် အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး ကောင်းခြင်း သုံးတန်ကို ဝေဖန်ပြဆိုပုံ	၁၃
၉။	သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့သည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ အဘိညာဏ် ခြောက်ပါး၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ လေးပါးတို့ကို ရခြင်း၏ အားကြီးသော အကြောင်း ဖြစ်ပုံ	၁၅
၁၀။	သီလဖြင့် ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ ခံစားမှုကို ကြည်ခြင်း၊ သမာဓိဖြင့် ကိုယ်ပင်ပန်းအောင် ကျင့်ကြံမှုကိုကြည်ခြင်း၊ ပညာဖြင့် မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ကျင့်စဉ်အတိုင်း ကျင့်ကြံ အားထုတ်ခြင်းကို ပြဆိုပုံ	၁၅
၁၁။	သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့ဖြင့် အပါယ်ဘုံ၊ ကာမဘုံ၊ ကာမဘဝ စသော ဘဝတို့ကို လွန်နိုင်ခြင်းကို ပြဆိုပုံ....	၁၅
၁၂။	သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့သည် ဝိတိက္ကမ၊ ပရိယဋ္ဌာန၊ အနုသယကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုပုံ....	၁၆
၁၃။	သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့ဖြင့် ဒုစ္စရိတ၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ ဟူသော အညစ်အကြေးတို့ကို သုတ်သင်ဖွပ်လျှော်နိုင်ပုံ	၁၆
၁၄။	သီလသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်၊ သမာဓိ သည် အနာဂါမိဖိုလ်၊ ပညာသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ပုံ	၁၇

၁-သီလနိဇ္ဈေသ

သီလသရူပါဒိကထာ

- ၁၅။ သီလ, သမာဓိ, ပညာ သုံးပါးတို့တွင် သီလနှင့် စပ်၍
အဘယ်သဘောတရားသည် သီလမည်သနည်း, အဘယ်
အနက်သဘောကြောင့် သီလမည်သနည်း စသော
အမေးပုစ္ဆာ (၇)မျိုးတို့ကို ထုတ်ပြခြင်း ၁၈
- ၁၆။ စေတနာသီလ, စေတသိကသီလ, သံဝရသီလ, အဝိ-
တိက္ကမသီလ လေးပါးတို့၏ သဘောသရုပ်ကို ထုတ်ပြ
ခြင်း ၁၉
- ၁၇။ သံဝရသီလနှင့်စပ်၍ ပါတိမောက္ခသံဝရ, သတိသံဝရ,
ဉာဏသံဝရ, ခန္တိသံဝရ, ဝီရိယသံဝရ အားဖြင့် သံဝရ
ငါးမျိုး၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုပြဆိုခြင်း ၁၉
- ၁၈။ အဝိတိက္ကမသီလ၏အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ပြခြင်း ၂၁
- ၁၉။ ကာယကံ, ဝစီကံ တို့ကို ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းခြင်း,
ကုသိုလ်တရားတို့၏ တည်ရာဖြစ်ခြင်းဟူသော သီလန
အနက်သဘောကြောင့် သီလမည်ပုံ ၂၁
- ၂၀။ သီလ၏ လက္ခဏ, ရသ, ပစ္စုပဋ္ဌာန်, ပဒဋ္ဌာန် ၂၂

သီလနိသံသကထာ

- ၂၁။ သီလကြောင့် နှလုံးစိတ်ဝမ်း ရွှင်လန်း ကြည်နူးခြင်း
စသော အကျိုးများရနိုင်ပုံ ၂၄
- ၂၂။ သီလနှင့် ပြည့်စုံသောသူအား စည်းစိမ် များစွာရခြင်း,
ကောင်းသောသတင်း ကျော်စောခြင်း, ပရိသတ် လေး
ပါးသို့ ရဲရင့်စွာ ချဉ်းကပ်နိုင်ခြင်း, မတွေ့မဝေ သေရ
ခြင်း, သေပြီးနောက် နတ်ပြည်သို့ရောက်ရခြင်းဟူသော
အကျိုးငါးပါးရပုံ ၂၅

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၂၃။ သီလသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်း အစ
အရဟတ္တမဂ် အဆုံးရှိသော များစွာသော အကျိုး
တို့ကို ရစေနိုင်ပုံ ၂၆

သီလပွဲဘေဒကထာ

- ၂၄။ သီလသည် ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့ကို ကောင်းစွာထိန်းသိမ်း
ခြင်း သဘောအားဖြင့် တပါးတည်းသာဖြစ်သော်လည်း
စာရိတ္တ၊ ဝါရိတ္တသီလစသော အားဖြင့် နှစ်ပါး၊ ဟိန၊
မဇ္ဈိမ၊ ပဏိတသီလစသော အားဖြင့် သုံးပါး၊ ဟာန-
ဘာဂီယသီလစသော အားဖြင့် လေးပါး၊ ပရိယန္တပါရိ-
သုဒ္ဓိသီလစသောအားဖြင့် ငါးပါးစသည်ကွဲပြားပုံ ၂၉
- ၂၅။ ဘုရားရှင် ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပဒ သီလကို
ဖြည့်ကျင့်ခြင်းဟူသော စာရိတ္တသီလ၊ ဘုရားရှင် ပယ်
တော်မူအပ်သော ဒုစရိုက်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော
ဝါရိတ္တသီလတို့ကို ပြဆိုခြင်း ၃၁
- ၂၆။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလသည် အာခိဗြဟ္မစရိယကသီလ မည်ပုံ
နှင့် ကြွင်း သီလများသည် အာဘိသမာစာရိကသီလ
မည်ပုံ ၃၂
- ၂၇။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက သိက္ခာပဒသီလသည် အာဘိသမာစာရိက
သီလမည်ကြောင်း၊ ကြွင်းသော မဟန္တာမဟန္တ သိက္ခာ-
ပဒသီလသည် အာခိဗြဟ္မစရိယကသီလ မည်ကြောင်း
စသည်အားဖြင့် တနည်းဖွင့်ပြခြင်း ၃၂
- ၂၈။ ပါဏာတိပါတ အစရှိသည်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်
ဝိရတိသီလမည်၍ ကြွင်းသော စေတနာ စသော သီလ
သည် အဝိရတိသီလမည်ပုံ ၃၃
- ၂၉။ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော မှီရာရှိသော နိဿိတသီလ နှင့်
လောကုတ္တရာသီလ၊ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယသီလ ဟူသော
အနိဿိတသီလတို့ကို ပြဆိုပုံ ၃၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၀။	ကာလပိုင်းခြား၍ ဆောက်တည်အပ်သော ကာလပရိယန္တသီလ, အသက်ထက်ဆုံး ဆောက်တည်အပ်သော အာပါဏကောဋိကသီလ နှစ်ပါးကို ဖွင့်ပြခြင်း	၃၄
၃၁။	လာဘ်, အခြံအရံ, ဆွေမျိုးစသည်ကို၎င်း၍ ဆောက်တည်သဖြင့် အဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသော သပရိယန္တသီလ, ထိုလာဘ်စသည်ကို မငဲ့ပဲ ဆောက်တည်သဖြင့် အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိသော အပရိယန္တသီလ နှစ်ပါးကို သာဓကနှင့်တကွ ဖွင့်ပြခြင်း	၃၄
၃၂။	အာသဝေါတရား၏ အာရုံဖြစ်သော လောကီယသီလ, အာသဝေါတရား၏ အာရုံမဟုတ်သော လောကုတ္တရာသီလ နှစ်ပါးကို အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း	၃၅
၃၃။	ဟိန, မဇ္ဈိမ, ပဏိတသီလသုံးမျိုးကို အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း	၃၆
၃၄။	မိမိကိုယ်ကို အလေးဂရုပြုသဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော အတ္တာဓိပတေယျသီလ, လောကကို အလေးဂရုပြုသဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော လောကာဓိပတေယျသီလ, တရားတော်ကို အလေးဂရုပြုသဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော ဓမ္မာဓိပတေယျသီလတို့ကို အကျယ်ပြခြင်း	၃၈
၃၅။	တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ဖျက်ဆီးသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သော ပရာမဋ္ဌသီလ, တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ဖျက်ဆီးသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်သော အပရာမဋ္ဌသီလ, ဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သဖြင့် ကိလေသာ အပူမီး ငြိမ်းအေးပြီးသော ပဋိပ္ပဿဒ္ဓသီလတို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၃၈
၃၆။	အာပတ်မသင့်အောင် စောင့်စည်း ထိန်းသိမ်းခြင်း ကြောင့်ဖြစ်စေ, သင့်ပြီးသော်လည်း ကုစားပြီးခြင်း ကြောင့်ဖြစ်စေ စင်ကြင်သော ဝိသုဒ္ဓသီလ, အာပတ်သင့်လျက် မကုစားခြင်းကြောင့် မစင်ကြယ်သော အဝိသုဒ္ဓသီလ, ဝတ္ထု, အာပတ်, အဇ္ဈာစာရတို့၌ ယုံမှားရှိသော ဝေမတိကသီလတို့ကို အကျယ်ပြခြင်း	၃၈

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၃၇။ အရိယမဂ်လေးပါး၊ အောက်ဖိုလ်သုံးပါးတို့နှင့်ယှဉ်သော
သေက္ခသီလ၊ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော အသေက္ခသီလ၊
လောကီသီလ ဟူသော နေဝသေက္ခနာသေက္ခသီလ
တို့ကို ပြဆိုခြင်း ၃၉

၃၈။ ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိသော ဟာနဘာဂိယသီလ၊
မတိုးပွားပဲ ရပ်တည်သော အဖို့ရှိသော ဌိတိဘာဂိယ
သီလ၊ ထူးသော အဖို့ရှိသော ဝိသေသဘာဂိယသီလ၊
အကုသိုလ်တိုးကိုဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးရာ နိဗ္ဗာန်အဖို့ရှိသော
နိဗ္ဗေဒဘာဂိယသီလတို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း ၄၀

၃၉။ ဘိက္ခုသီလ၊ ဘိက္ခုနီသီလ၊ အနုပသမ္ပန္နသီလ၊ ဂဟဋ္ဌ-
သီလတို့ကို ခွဲခြားပြဆိုခြင်း ၄၁

၄၀။ မည်သည့်အခါမှ မလွန်ကျူးသဖြင့် ပကတိအားဖြင့်ပင်
ပြည့်စုံနေသော မြောက်ကျွန်းသားတို့၏ ပကတိသီလ၊
အမျိုးအနွယ်၊ အရပ်ဒေသ၊ အယူဝါဒအလိုက် ထိုက်သလို
ကျင့်သုံးရသော အာစာရသီလ၊ သဘာဝအလျောက်
ယောကျ်ားတပါးတို့၌ ဖောက်ပြားလိုစိတ် မရှိသော
ဘုရားလောင်းမယ်တော်၏ ဓမ္မတာသီလ၊ အရှင်မဟာ-
ကဿပစသော စင်ကြယ်သောသူတို့၏ သီလကဲ့သို့၎င်း၊
ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ သီလကဲ့သို့၎င်း ရှေး
အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပုဗ္ဗဟေတုကသီလတို့ကို
ပြဆိုခြင်း ၄၂

၄၁။ ပါတိမောက္ခသံဝရ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊
ပစ္စယသန္တိသိတသီလလေးမျိုးတို့၏ သဘောကို ဆိုင်ရာ
ဘုရားဟောပါဠိတော်တို့ဖြင့် ကိုးကား၍ ပြဆိုခြင်း ၄၃

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ

၄၂။ ပါတိမောက္ခ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ၊ ပါတိပောက္ခသံဝရ-
သံဝုတတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုခြင်း ၄၅

၄၃။ အာစာရ၊ အနာစာရ၊ ဂေါစရ၊ အဂေါစရတို့၏
သဘောကို ဝိဘင်း ပါဠိတော်မှ ထုတ်ဆောင်၍
ပြဆိုခြင်း ၄၆

၄၄။ ကာယဒုစရိုက် သုံးပါး၊ ဝစီဒုစရိုက် လေးပါးတို့သည်
အကျင့်ယုတ် (အနာစာရ)မည်ပုံကို ပြဆိုခြင်း ၄၆

၄၅။ ဒါယကာတို့ထံမှ လာဘ်ကိုမြှောင်၍ သစ်၊ ဝါး၊ သစ်သီး၊
သစ်ရွက်၊ ပန်းမာလ်၊ ရေမွှေး၊ ပေါင်ဒါ၊ သွားပွတ်တန်
စသည်ကိုပေးခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချ၍ ဆက်ဆံ
ပြောဆိုခြင်း၊ အမှန်နည်းပါး အမှားများသောစကားကို
ပြောဆိုခြင်း၊ ဒါယကာတို့၏ ကလေးငယ်တို့ကို ထိန်းယ
ချီပိုးခြင်း၊ ဒါယကာတို့၏ အစေအပါးခံခြင်းစသော
ယုတ်မာသော အသက်မွေးမှုတို့တွင် တမျိုးမျိုးဖြင့်
အသက်မွေးခြင်းသည်လည်း အကျင့်ယုတ် (အနာစာရ)
မည်ပုံကို ပြဆိုခြင်း ၄၆

၄၆။ ကာယသုစရိုက်သုံးပါး၊ ဝစီသုစရိုက် လေးပါးတို့သည်
အကျင့်မြတ် (အာစာရ)မည်ပုံကို ပြဆိုခြင်း ၄၇

၄၇။ ပျို၊ ပဏ်၊ သူရာ၊ ပြည့်တန်ဆာ၊ လင်ကွာ၊ ရဟန်းမ
ဟူသော မကျက်စားအပ်ရာ အရပ်များသို့ သွားလာ
ကျက်စားခြင်း၊ မလျော်သော ဆက်ဆံနည်းမျိုးဖြင့်
မင်းစိုးရာဇာတို့နှင့်၎င်း၊ ဘာသာခြားတို့နှင့်၎င်း ရော
နှောဆက်ဆံခြင်း၊ သာသနာတော်ကို မကြည်ညိုသဖြင့်
အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ပြုတတ်သူတို့နှင့် ရောနှောဆက်ဆံ
ခြင်း စသည်တို့သည် ကျက်စားခြင်းငှါ မလျောက်ပတ်
သောအရာ(အဂေါစရ)မည်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၄၇

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၄၈။ သစ်၊ ဝါး၊ သစ်သီး၊ သစ်ရွက် စသည်တို့ကို ပေးခြင်း
စသော ယုတ်မာသော အသက်မွေးမှုကို မပြုခြင်းသည်
လည်း အကျင့်မြတ်(အာစာရ)မည်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၄၉

၄၉။ ပျို၊ ပဏ်၊ သုရာ၊ ပြည့်တန်ဆာ၊ လင်ကွာ၊ ရဟန်းမ
ဟူသော မကျက်စားအပ်ရာ အရပ်များသို့ သွားလာ
ကျက်စားမှု မပြုခြင်း၊ မလျော်သော ဆက်ဆံနည်းမျိုး
ဖြင့် မင်းစိုးရာဇာတို့နှင့်၎င်း၊ ဘာသာခြားတို့နှင့်၎င်း
ရောနှောဆက်ဆံမှု မပြုခြင်း၊ သာသနာတော်ကို ကြည်
ညိုကိုင်းရှိုင်း၍ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တတ်သောသူတို့
နှင့် ရောနှောဆက်ဆံခြင်း စသည်တို့သည် ကျက်စား
ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်သောအရာ(ဂေါစရ)မည်ကြောင်း
ပြဆိုပုံ ၄၈

၅၀။ သံဃာ့ အစည်းအဝေး၌၎င်း၊ ဇရုံးအိမ်၌၎င်း၊ ရေချိုး
ဆိပ်၌၎င်း၊ ရွာတွင်းသို့ဝင်ရာ စသည်၌၎င်း မထေရ်ကြီး
တို့ကို ခိုသေလေးစားမှုမရှိပဲ မထေမဲ့မြင် သဘောမျိုး
ဖြင့် ပြုမူနေထိုင်ခြင်းသည်လည်း ယုတ်သော ကိုယ်
အကျင့် (ကာယိကအနာစာရ)မည်ကြောင်းကို မဟာ-
နိဗ္ဗေသ ပါဠိတော်လာသည့်အတိုင်း ပြဆိုပုံ ၄၉

၅၁။ သံဃာ့ အစည်းအဝေး၌ မထေရ်ကြီးတို့ကို မပန်ကြားပဲ
တရားရှုတ်ဆိုခြင်း၊ ပြဿနာဖြေခြင်း၊ ပါတိမောက်
ပြခြင်း စသည် သည်၎င်း၊ ရွာတွင်းသို့ဝင်သောအခါ
အမျိုးသမီးတို့ကို “မည်သည့် အစားအစာရှိသနည်း”
စသည်ဖြင့် နှုတ်မစောင့်စည်းပဲ မေးမြန်းပြောဆိုခြင်း
သည်၎င်း ယုတ်သော နှုတ်အမူအကျင့် (ဝါစသိက
အနာစာရ)မည်ကြောင်းကို မဟာနိဗ္ဗေသ ပါဠိတော်
လာသည့်အတိုင်း ပြဆိုပုံ ၅၁

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၅၂။ မြတ်သော ကိုယ်အမူအကျင့်ဟူသော ကာယိကအာစာရ၊
မြတ်သော နှုတ်အမူအကျင့်ဟူသော ဝါစသိကအာစာရ
တို့ကိုမူ ကာယိကအာနာစာရ၊ ဝါစသိကအာနာစာရတို့မှ
ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိမှတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၅၁

၅၃။ ရှိသေ့နှိမ့်ချ မာန်မာနမရှိခြင်း၊ အရှက်အကြောက်ရှိ
ခြင်း၊ ယဉ်ကျေးသေသပ်စွာ ဝတ်ရုံခြင်း၊ ကြည်ညိုဖွယ်
ရာ သွားလာခြင်း၊ ဣန္ဒြေစောင့်စည်းခြင်း၊ အလိုနည်း
ခြင်း၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း စသည်သည် အကျင့်မြတ်
(အာစာရ) မည်ကြောင်းကို မဟာနိဒ္ဒေသ အဋ္ဌကထာ
လာသည့်အတိုင်းပြဆိုပုံ ၅၁

၅၄။ မိမိမနာကြားဘူးသေးသော တရားစကားတို့ကို ပြော
ဟောတတ်၍ ယုံမှားသံသယကို ပယ်ဖျောက်ပေးလျက်
အယူမှန်ကို ယူစေနိုင်သော မိမိစိတ်ချမ်းသာမှုကို ပြု
တတ်သည့် မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းသည် သီလ အစရှိ
သောဂုဏ်တို့၏ အားကြီးသောအကြောင်း (ဥပနိဿယ-
ဂေါစရ) မည်ပုံကို မဟာနိဒ္ဒေသ အဋ္ဌကထာ လာသည့်
အတိုင်း ပြဆိုခြင်း ၅၂

၅၅။ ရွာတွင်းသို့ဝင်သောအခါ ထက်၊ အောက်၊ ဝဲ၊ ယာ ဘာကို
မျှမကြည့်ပဲ မျက်လွှာချလျက် သွားလာနေထိုင်ခြင်း
သည် စိတ်၏ အစောင့် အရှောက် ဖြစ်သော သတိ
(အာရက္ခဂေါစရ) မည်ပုံ ၅၃

၅၆။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို စွဲမြဲစွာ ပွားများနေထိုင်ခြင်း
သည် စိတ်ကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း
(ဥပနိဗန္ဓဂေါစရ) မည်ပုံ ၅၃

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ

- ၅၇။ ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံတို့ကို မြင်သည်ရှိသော် ထိုအာရုံတို့၏ ဣဋ္ဌသဘော၊ အနိဋ္ဌသဘောတို့ကို အာရုံမပြုပဲ မြင်ကာ မတ္တမျှသာ စိတ်ကိုထားခြင်းသည် ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ မည်ပုံ.... ၅၅
- ၅၈။ စေတိယတောင်မှ အနုရာဓမြို့သို့ ဆွမ်းခံကြွလာသော အရှင်မဟာတိဿထေရ်သည် ခင်ပွန်းသည်နှင့် အချင်း များ၍ အိမ်မှဆင်းလာသော အမျိုးသွီး တယောက်၏ ရယ်သံကို ကြားသဖြင့် ထိုအမျိုးသွီး၏ သွားတို့၌ ဣဋ္ဌ သဘောကို နှလုံးမသွင်းပဲ အသုဘသညာကို ပွားသဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်ပုံ ၅၆
- ၅၉။ ရူပါရုံကိုအာရုံပြု၍ စက္ခုဒွါရိကဝိထိ ဖြစ်ပုံ ၅၇
- ၆၀။ စက္ခုန္ဓြေကိုစောင့်စည်းမှု၊ မစောင့်စည်းမှုသည် ဘဝင်၊ အာဝဇ္ဇန်း စသည်တို့၏ ကိစ္စမဟုတ်၊ ဇော၏ ကိစ္စသာ ဖြစ်ကြောင်းကို မြှုတ်ခါးဥပမာဖြင့် ပြဆိုခြင်း ၅၈

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ

- ၆၁။ ရဟန်းတော်တို့၏ အသက်မွေးမှုနှင့်စပ်သော သိက္ခာပုဒ် ခြောက်ပါးကို လွန်ကျူးလျှင် အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ ပျက်စီးပုံ ၆၀
- ၆၂။ လာဘ်၊ အကျော်အစောကို မြှော်ကိုး၍ မိမိ၌မရှိသော သီလစသောဂုဏ်ကို ရှိလေယောင် ဟန်ဆောင်လျက် အံ့ဖွယ်သရဲကို ပြုခြင်း ကုဟနာ၊ ဒါယကာ ဒါယိကာမ တို့ကို လောကုတ်စကား ပြောဆိုခြင်း၊ မြှောက်မြှောက် ပင့်ပင့် ပြောဆိုခြင်းစသော လပနာ၊ မိမိအား လှူချင် လာအောင် အရိပ်အမြှက်ပြု၍ ပြောဆိုခြင်း စသော နေမိတ္တိကတာ၊ မလှူပဲ မနေ့ခွဲအောင် ဒါယကာတို့ကို

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ခြင်း၊ လှူချင်လာအောင် မြှောက်ပင့် ပြော
ဆိုခြင်း၊ စကားစောင်းပစ်ခြင်း စသော နိဗ္ဗေသိကတာ၊
ဒါယကာတဦးထံမှ ရသောလာဘ်ကို အခြား ဒါယကာ
တဦးအား ပေး၍ လာဘ်ရအောင် ပြုခြင်း ဟူသော
လာဘေနုလာဘ်နိဇ္ဈိသနတာ တို့ကို ဈာနဝိဘင်း ပါဠိ
တော် လာသည့်အတိုင်း အကျယ်ပြဆိုပုံ

၆၁

၆၂။ ဒါယကာတို့က ပစ္စည်းဝတ္ထု တခုခုကို လှူသည့်ရှိသော်
မိမိကို အလိုနည်းသူ ခြီးခြံစွာကျင့်သူဟု ဒါယကာတို့
ထင်မြင်၍ အကြည်ညိုတိုးလျက် ပိုမိုများပြားသော
ပစ္စည်းဝတ္ထုကို လှူစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထို
မူလလှူရင်း ပစ္စည်းဝတ္ထုကို အလှူမခံ ပယ်လွှန်ခြင်း
သည် ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်မှီဝဲခြင်းနှင့်စပ်သော မစ္စယ
ပဋိသေဝန ကုဟနဝတ္ထု မည်ကြောင်းကို မဟာနိဒ္ဒေသ
ပါဠိတော် လာသည့်အတိုင်း အကျယ်ပြဆိုပုံ

၆၅

၆၄။ ဈာန် မဂ် ဖိုလ် တရားကို မရရှိပါပဲလျက် မိမိ ရလေ
သယောင် ဟန်ဆောင်၍ အရိပ်နိမိတ်ပြုလျက် ပြောဆို
ခြင်း၊ မိမိနှင့်စပ်သော အခြားရဟန်းတော်များ ရရှိ
လေသယောင် ဟန်ဆောင်လျက် အရိပ်နိမိတ် ပြု၍
ပြောဆိုခြင်းတို့သည် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား၏ အနီးအနား
သို့ မိမိကိုဆောင်၍ ပြောခြင်း ဟူသော သာမန္တဗျူဟ-
ကုဟနဝတ္ထု မည်ကြောင်းကို မဟာနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်
လာသည့်အတိုင်း အကျယ်ပြဆိုပုံ

၆၈

၆၅။ မိမိကို သူတပါးတို့ ချီးမွမ်းကြည်ညိုစေလိုသဖြင့် ဖြည်း
ညှင်းသာယာ ဣန္ဒြေသိက္ခာရှိလေယောင် ဟန်ဆောင်၍
သွားလာခြင်း၊ သတိသမ္ပဉ် မကင်းသယောင် ဟန်
ဆောင်၍ သွားလာနေထိုင်ခြင်း စသည်တို့သည် ဣရိ-
ယာပုတ္တကို သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ သိမ်းဆည်းပြုပြင်ခြင်း ဟု
ဆိုအပ်သော ဣရိယာပထ သန္နိဿိတ ကုဟနဝတ္ထု မည်

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ကြောင်းကို မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော် လာသည့် အတိုင်း အကျယ်ပြဆိုပုံ ၇၀	၇၀
၆၆။	ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ကုဟနဝတ္ထု သုံးမျိုးတို့၌ ပါဝင်သော ပစ္စယ ပဋိသေခန သင်္ခါတ စသောပုဒ်တို့၏ အသေးစိတ် အနက်ကို ဖွင့်ပြခြင်း.... ၇၁	၇၁
၆၇။	ဒါယကာတို့အား လောကွတ်စကား ပြောဆိုခြင်း၊ မြှောက်မြှောက်ပင့်ပင့် ပြောဆိုခြင်းဟူသော စကားအရ လောကွတ်စကား ပြောဆိုပုံနှင့် မြှောက်မြှောက်ပင့်ပင့် ပြောဆိုပုံ ၇၂	၇၂
၆၈။	ဥန္တဟနာ, သမုန္တဟနာ, ဥက္ကာစနာ, သမုက္ကာစနာ ဟူသော ပါဠိတို့အရ ဒါယကာတို့ကို မလှူပဲမနေသာအောင် ချည်နှောင်ချီးမြှောက်၍ အထပ်ထပ်ပြောဆိုပုံ ၇၃	၇၃
၆၉။	အနုပ္ပိယဘာဏိတာ, စာဇ္ဈကမ္ပတာ, မုဂ္ဂသုဗျတာ, ပါရိ- အဋ္ဌာတာ ဟူသော ပါဠိတို့အရ ဒါယကာတို့ ကြည်ညို လာအောင် ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သော စကား, အမှန်နည်း ပါး အမှားများသော စကားတို့ကို ပြောဆိုပုံနှင့် မိမိ ကိုယ်ကို နှိမ့်နှိမ့်ချချ ပြုမူပုံစသည်ကို ပြဆိုခြင်း ၇၄	၇၄
၇၀။	နိမိတ္တ, နိမိတ္တကမ္မ, ဩဘာသ, ဩဘာသကမ္မ, သာမန္တဇပ္ပ ဟူသော ပါဠိတို့အရ မိမိအား လှူချင်လာအောင် အရိပ် နိမိတ်ပြ၍ ပြောဆိုပုံစသည်ကို ပြဆိုခြင်း ၇၅	၇၅
၇၁။	မိမိလိုချင်သော ဝတ္ထုပစ္စည်း၏ အနီးအနားပြု၍ ပြော ဆိုခြင်း သာမန္တဇပ္ပအရ သာဓကအဖြစ်ဖြင့် ကုလူပက ရဟန်းတပါး၏ ဝတ္ထုကို ထုတ်ဆောင်ပြဆိုခြင်း ၇၆	၇၆
၇၂။	အက္ခောသနာ, ဝမ္ဘနာ, ဂရဟဏာ စသော ပုဒ်တို့ကို အ သေးစိတ် ဖွင့်ပြခြင်း ၇၇	၇၇
၇၃။	လာဘေန လာဘံ နိဇီဂိသနတာ ပါဠိအရ လာဘ်တခုဖြင့် လာဘ်တခုကို များပုံအကျယ် ၇၈	၇၈

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၇၄။ ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော ယုတ်မာသော အသက်မွေးမှု အလုံးစုံသည်၎င်း၊ ထိုမှတစ်ပါးသော ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ လာသည့် အင်္ဂုဇ္ဇာအဟော၊ ဥပါတ်ပျံတော်လဲအဟော၊ အိပ်မက်တိတ္ထုအဟော၊ လက္ခဏာအဟော၊ ကြွက်ခဲအဟောတို့ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းသည်၎င်း၊ မီးဖြင့် ယဇ်ပူဇော်သောအတတ်၊ ယောက်မဖြင့် ယဇ်ပူဇော်သော အတတ်တို့ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းသည်၎င်း ရဟန်းတော်တို့အား မလျှောက်ပတ်သော ယုတ်မာသော အသက်မွေးမှု (မိစ္ဆာဇီဝ)များ ဖြစ်၍ ထိုအလုံးစုံမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် အာဇီဝပါရီသုဒ္ဓိမည်ကြောင်းကို ပြဆိုခြင်း

၈၀

ပစ္စယသန္နိသ္မိတသီလ

၇၅။ ပစ္စဝေက္ခဏာ လေးပါးတို့တွင် စီဝရပစ္စဝေက္ခဏာ၌ အအေးအပူကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၊ မှက်၊ ခြင်၊ ယဇ်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြေ၊ ကင်း၊ သန်းတို့၏ ကိုက်ခဲခြင်းအတွေ့တို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၊ အရှက်အကြောက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းဟူသော အကျိုးများအနက် အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း အကျိုးသည်သာ ကိန်းသေမြဲသော နိယတအကျိုးဖြစ်၍ ကြွင်းသော အကျိုးများမှာ ကိန်းသေမမြဲသော အနိယတအကျိုးဖြစ်ပုံကို ဖွင့်ပြခြင်း

၈၂

၇၆။ ပိဏ္ဍပါတပစ္စဝေက္ခဏာ၌ မောဟပွားကြောင်း ကစားမြူးတူးခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ နေဝ ဒဝါယ ပုဒ်ကို၎င်း၊ ဝေါသပွားကြောင်း မာန်ယစ်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ န မဒါယ ပုဒ်ကို၎င်း၊ ရာဂပွားကြောင်း တန်ဆာဆင်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ န မဏ္ဍနာယ ပုဒ်ကို၎င်း ဘုရားရှင် ဟောတော်မူကြောင်း ပြဆိုပုံ

၈၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇၇။	နေဝ ဒဝါယစသော လေးပုဒ်လုံးတို့ဖြင့် ရဟန်းတော်တို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် မလျော်သော အကျင့်မှားကို ၎င်း၊ ကာမချမ်းသာကို သုံးဆောင်ခံစားခြင်းကို၎င်း ပယ်ပျက်ပျက် ဖွင့်ပြခြင်း	၈၅
၇၈။	ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၌ သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော အလုံးစုံသော ဘုရားအဆုံးအမတော် ဟူသော သာသနဗြဟ္မစရိယ၊ အရိယမဂ်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယနှစ်ပါးကို ခွဲခြားပြဆိုခြင်း	၈၇
၇၉။	ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ စသော နှစ်ပုဒ်ဖြင့် ရဟန်းတော်တို့အား လျော်သော သုံးဆောင်ခြင်း၊ ကိုယ်ကို ပင်ပန်းစေသော အကျင့်ကိုပယ်ခြင်း၊ တရားနှင့်လျော်သော သုခကို မစွန့်ခြင်းတို့ကို ပြပုံ	၈၉
၈၀။	ယာတြာ စ မေ အဝိဿတိ စသော သုံးပုဒ်ဖြင့် အကျိုးတရားကို သိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် အလယ်အလတ် အကျင့်ကိုပြပုံ	၈၉
၈၁။	သေနာသနပစ္စဝေက္ခဏာ၌ ကျောင်းတွင် သီတင်းသုံးနေထိုင်ခြင်းဖြင့် အအေးအပူကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်း ဟူသော အမြဲရနိုင်သည့် အကျိုးကို ပြခြင်းငှါ ဥတုပရိဿယ။ပ။ ရာမတ္ထံ ဟူသောပုဒ်ကို ထပ်မံဟောရပုံ	၉၂
၈၂။	ဥတုပရိဿယ ဟူသော စကား၌ ဥတုအရ အအေးအပူ ဟူသော ဥတုကို၎င်း၊ ပရိဿယအရ ခြင်္သေ့၊ ကျား စသော ထင်ရှားသောဘေးရန်နှင့် ရာဂဒေါသ စသော မထင်ရှားသော ဘေးရန် နှစ်မျိုးလုံးကို၎င်း ယူရမည်ကို ပြဆိုပုံ	၉၂
၈၃။	ဘေသဇ္ဇပစ္စဝေက္ခဏာ၌ ဂီလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ဟူသောပုဒ်၌ ပရိက္ခာရသဒ္ဒါ၏ ပရိဝါရ၊ အလင်္ကာရ၊	

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

သမ္ဘာရအနက်သုံးမျိုးကိုထုတ်ပြ၍ ဤအရာ၌ သမ္ဘာရ
နှင့် ပရိဝါရအနက်နှစ်မျိုးဖြစ်သင့်ကြောင်းပြဆိုပုံ ၉၅

၈၄။ ဘေသဇ္ဇဟူသည် အနာရောဂါကို ပျောက်ကင်းစေတတ်
သော သမားတော်များ ခွင့်ပြုသည့် ဆီ၊ ပျား၊ တင်လဲ
စသည်ကို ဆိုလိုကြောင်းပြဆိုပုံ ၉၅

စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္ပာဒနဝိမိ

၈၅။ တစ်တိတူးငှက်မသည့် မိမိဥကို၎င်း၊ စမရီမည်သော
တိဗက် (Yak) နွားသည် မိမိအမြီးကို၎င်း၊ သား
တယောက်သာ ရှိသော မိခင်သည် မိမိသားကို၎င်း၊
မျက်လုံးတဖက်သာကောင်းသူသည် မိမိမျက်လုံးကို၎င်း
အသက်ကို မငဲ့ပဲ စောက်ရှောက်သကဲ့သို့ ဘုရား
သားတော်တို့သည်လည်း မိမိတို့သီလ မကျိုးမပေါက်
ရအောင် အသက်ကိုပမာဏမထားပဲ စောင့်ရှောက်ကြ
သင့်ကြောင်း တိုက်တွန်းစကားနှင့် ပါတိမောက္ခသံဝရ
သီလကို သဒ္ဓါတရားဖြင့် ပြည့်စုံစေအပ်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၉၇

၈၆။ အသက်ကို ပမာဏမထားပဲ သီလကို စောင့်ရှောက်ရာ၌
တောအုပ်ကြီးတခု အတွင်းဝယ် ခိုးသားတို့က နွယ်ငန်း
တို့ဖြင့် တုပ်နှောင်ထားသော်လည်း မိမိသီလကျိုးပေါက်
မှာ စိုးသဖြင့် နွယ်ငန်းတို့ကိုမဖြတ်ပဲ ဝိပဿနာကိုသာ
ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ပွားလျက် နေရာမှ အနာဂါမိဖိုလ်ကို
ရ၍ ပျံလွန်တော်မူပြီးလျှင် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ရသော
စံထားထိုက်သည့်မထေရ်တပါးအကြောင်း ၉၈

၈၇။ ဆင်သမနွယ်ဖြင့် အတုပ်နှောင်ခံရသော သီဟိုဠ်သား
မထေရ် တပါးသည်လည်း တောမီး လောင်လာသည်ကို
မြင်ပါလျက် နွယ်ကိုမဖြတ်ပဲ ဝိပဿနာပွားသဖြင့် သမ-
သီသီ ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံကြောင်းပြဆိုပုံ ၉၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၈။	အသက်ကိုပင် စွန့်ရသော်လည်း သီလကို မဖျက်ဆီးအပ် ကြောင်း ပြဆိုသော “ပါတိမောက္ခံ။ ပ။ သီလသံဝရံ” ဟူသော ဂါထာ	၉၉
၈၉။	ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို သဒ္ဓါတရားဖြင့် ပြည့်စုံစေ အပ်သကဲ့သို့ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို သတိဖြင့်ပြည့်စုံစေ အပ်ပုံ	၉၉
၉၀။	ဝရံ ဘိက္ခဝေ စသော (သံ ၂-၃၇၇) အာဒိတ္တပရိယာယ သုတ်ဒေသနာကို အောက်မေ့၍ သတိဖြင့် ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလကို ပြည့်စုံစေအပ်ပုံ	၉၉
၉၁။	ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ မပြည့်စုံခဲ့သော် ပါတိမောက္ခ သံဝရ သီလသည်လည်း အရှည်မခံ မတည်တံ့နိုင်ပုံကို အကာ အရံမရှိသော လယ်၊ တံခါးဖွင့်ထားသော ရွာ၊ အမိုး မကောင်းသောအိမ်ဥပမာတို့ဖြင့် ဖွင့်ပြပုံ	၁၀၀
၉၂။	ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ ပြည့်စုံခဲ့သော် ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလသည်လည်း အရှည်ခံ၍ တည်တံ့နိုင်ပုံကို အကာ အရံရှိသော လယ်၊ တံခါးပိတ်ထားသော ရွာ၊ အမိုး ကောင်းသောအိမ် ဥပမာတို့ဖြင့်ဖွင့်ပြပုံ	၁၀၁
၉၃။	စိတ်အစဉ်၌ ရာဂဖြစ်ပေါ်လာလျှင် အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့် ပယ်ဖျောက်၍ ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလကို ပြည့်စုံစေသင့်ကြောင်း ရဟန်းသစ် အရှင် ဝိနိသထေရ်ကို ဥပမာပြု၍ ဖွင့်ဆိုပုံ	၁၀၂
၉၄။	ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို ဖြည့်ကျင့်လိုသော ရဟန်းသည် ကုရုဏ္ဏကလိုက်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေသော အရှင်စိတ္တ- ဂုတ္တထေရ်ကဲ့သို့၎င်း၊ စောရကမဟာဝိဟာရ၌ သီတင်း သုံးနေသော အရှင်မဟာမိတ္တထေရ်ကဲ့သို့၎င်း ဖြည့်ကျင့် သင့်ပုံ....	၁၀၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉၅။	ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို သတိဖြင့် ပြည့်စုံစေအပ်သကဲ့သို့ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလကို ဝီရိယဖြင့် ပြည့်စုံစေအပ်ပုံ	၁၀၇
၉၆။	အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလကို ဖြည့်ကျင့်လိုသော အမျိုး ကောင်းသားသည် စင်စင်ကြယ်ကြယ် ရရှိသောပစ္စည်း တို့ကို မှီဝဲ၍ မစင်မကြယ်ရသော ပစ္စည်းတို့ကို မြွေပွေး၊ မြွေဟောက်ကဲ့သို့ ရှောင်ကြဉ်လျက် ဖြည့်ကျင့်အပ်ပုံ	၁၀၈
၉၇။	သံဃာ၊ ဂိုဏ်းနှင့် ကြည်ညိုသော ဒါယကာတို့ထံမှရသော ဓုတင်ဆောင်သောရဟန်း၏ ပစ္စည်းတို့သည် စင်ကြယ် သောပစ္စည်းမည်ပုံနှင့် ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်၎င်း၊ သီတင်းသုံး ဖော်များ လှူဒါန်းသဖြင့်၎င်း၊ ပံ့ပိုးကူအဖြစ်ဖြင့်၎င်း ရရှိသောပစ္စည်းတို့သည် အလွန်စင်ကြယ်သော ပစ္စည်း မည်ပုံ....	၁၀၈
၉၈။	ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ကြည်ညိုသော ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းသဖြင့်၎င်း ဓုတင်ဆောင်ရဟန်းရရှိသောပစ္စည်း သည် စင်ကြယ်သောပစ္စည်းမည်ပုံ	၁၀၈
၉၉။	ပစ္စည်းလေးပါးတို့တွင် သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၌ နိမိတ်၊ ဩဘာ၊ ပရိကထာ၊ ဝိညာတ်ဟူသော လေးမျိုး မအပ်ပုံနှင့် ကျောင်းပစ္စည်း၌ ဝိညာတ်တမျိုးသာ မအပ် ၍ နိမိတ်၊ ဩဘာ၊ ပရိကထာ သုံးမျိုးအပ်ပုံ	၁၀၉
၁၀၀။	ပစ္စည်းကိုရည်ရွယ်၍ မိမိအလိုကို ဒါယကာတို့သိအောင် အမှတ်ပြုခြင်း နိမိတ္တ၊ အဖြောင့်တိုက်ရိုက် မဆိုမူ၍ အလိုထင်ရှားအောင် ရိပ်ဝဲပြောဆိုခြင်း ဩဘာသ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ပြောဆိုခြင်း ပရိကထာ သုံးပါးတို့ကို ခွဲခြားဖွင့်ပြပုံ	၁၀၉
၁၀၁။	ဆေးပစ္စည်း၌ နိမိတ်စသော လေးပါးလုံးအပ်ပုံ	၁၁၀
၁၀၂။	“အနာရောဂါ ပျောက်ကင်းလျှင် နိမိတ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရသော ဆေးပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ	

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အပ်၏” ဟု ဝိနည်းဆောင် မဟာထေရ်များ ယူဆကြပုံနှင့်
 “အာပတ်မသင့်သော်လည်း အာဇီဝပျက်သောကြောင့်
 မအပ်” ဟု သုတ္တန်ဆောင် မဟာထေရ်များ ယူဆကြပုံ ၁၁၀

၁၀၃။ သေလောက် ပျောက်လောက်သော အနာရောဂါစွဲကပ်
 လာသော်လည်း သြဇာသစ္စသည်တို့ကိုမပြုပဲ မိုးပေါ်မှ
 ကျသကဲ့သို့ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့ကိုသာ မှီဝဲသော ရဟန်း
 ကို အလွန်ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိသော ရဟန်းမြတ်
 ဟု ဆိုအပ်ကြောင်း အရှင်သာရိပုတ္တရာ မဟာထေရ်
 ဥပမာထား၍ အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း ၁၁၀

၁၀၄။ ဝိရိယဖြင့် အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလကို ပြည့်စုံစေအပ်သကဲ့သို့
 ပစ္စယသန္နိသိတသီလကို ပညာဖြင့် ပြည့်စုံစေအပ်ပုံ ၁၁၄

၁၀၅။ ဆင်ခြင်ခြင်းတို့သည် ပစ္စည်းကိုရသောအခါ၌ ဆင်ခြင်
 ခြင်း၊ သုံးဆောင်သောအခါ၌ ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်
 နှစ်ပါးပြားပုံ ၁၁၅

၁၀၆။ ထေယျပရိဘောဂ၊ ဣဏပရိဘောဂ၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ၊
 သာမိပရိဘောဂအားဖြင့် ပရိဘောဂ လေးမျိုးတို့တွင်
 ဒုဿီလရဟန်း၏ သုံးဆောင်ခြင်းသည် ခိုးသူ၏
 သုံးဆောင်ခြင်းနှင့်တူသောကြောင့် ထေယျပရိဘောဂ
 မည်ပုံနှင့် သီလရှိသော ရဟန်း၏ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်
 ခြင်ပဲ သုံးဆောင်ခြင်းသည် သူ့ကြွေးမြီကို ချေးယူ၍
 ပြန်မဆပ်ပဲ သုံးဆောင်သည်နှင့်တူသောကြောင့် ဣဏ-
 ပရိဘောဂ မည်ပုံ ၁၁၅

၁၀၇။ ဒေသနာသုဒ္ဓိ၊ သံဝရသုဒ္ဓိ၊ ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏ-
 သုဒ္ဓိအားဖြင့် သုဒ္ဓိလေးပါးတို့တွင် ပါတိမောက္ခသံဝရ
 သီလသည် ဒေသနာသုဒ္ဓိမည်ကြောင်း၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ
 သီလသည် သံဝရသုဒ္ဓိမည်ကြောင်း၊ အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- သီလသည် ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိမည်ကြောင်း၊ ပစ္စယသန္နိသိတ
သီလသည် ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ မည်ကြောင်း ဖွင့်ပြခြင်း ၁၁၆
- ၁၀၈။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက်တို့၏ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်
ခြင်းသည် ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ မည်ပုံနှင့် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏ သုံးဆောင်ခြင်းသည် သာမိပရိဘောဂ မည်ပုံ.... ၁၁၇
- ၁၀၉။ ပရိဘောဂလေးမျိုးတို့တွင် သာမိပရိဘောဂနှင့် ဒါယဇ္ဇ-
ပရိဘောဂနှစ်ပါးသည် အလုံးစုံသော အရိယာပုထုဇဉ်
တို့အား အပ်၍ ဣဏပရိဘောဂနှင့် ယေယျ ပရိဘောဂ
နှစ်ပါး မအပ်ကြောင်း ဖွင့်ပြခြင်း ၁၁၈
- ၁၁၀။ ပရိဘောဂလေးမျိုးတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သာမိ
ပရိဘောဂဖြင့် သုံးဆောင်လိုသော ရဟန်းသည် ပစ္စ-
ဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် ပစ္စယသန္နိ-
သိတသီလကို ပြည့်စုံစေသင့်ကြောင်းကို ခုဒ္ဒကပါဌ
ပါဠိတော်လာသည့်အတိုင်း ပြဆိုခြင်း ၁၁၈
- ၁၁၁။ ပစ္စယသန္နိသိတ သီလကို ဖြည့်ကျင့်ရာ၌ မဟာသံဃ-
ရက္ခိတမထေရ် ၏တူ သံဃရက္ခိတ သာမဏေ ကဲ့သို့ ဖြည့်
ကျင့်သင့်ပုံ ၁၂၀

ပဌမသီလပဉ္စက

- ၁၁၂။ ပရိယန္တ၊ အပရိယန္တ၊ ပရိပုဏ္ဏ၊ အပရာမဋ္ဌ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ
ပါရိသုဒ္ဓိ သီလငါးမျိုးတို့ကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်
လာသည့်အတိုင်း ပြဆိုခြင်း ၁၂၁
- ၁၁၃။ သာမဏေတို့၏ သီလသည် အရေအတွက် အပိုင်းအခြား
ရှိသောကြောင့် ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိ သီလမည်ပုံနှင့် ရဟန်း
တော်တို့၏ သီလသည် အရေအတွက် အပိုင်းအခြား
ရှိသော်လည်း အကြွင်းမဲ့ဆောက်တည်ရန် ဖြစ်သင့်သော

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ကြောင့်၎င်း၊ လာဘ် အခြံအရံစသော အပိုင်းအခြားမရှိ
သောကြောင့်၎င်း အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိ သီလမည်ပုံ ၁၂၂
- ၁၁၄။ စိရုပ္ပဝါသိ အပ္ပခါဒက မဟာတိဿ မထေရ် သည် “ဇနံ
စဇေ အင်္ဂဝရဿ ဟေတု” စသော သူတော်ကောင်းတို့၏
တရားကို မစွန့်ပဲ သေရှင်နှစ်ချက် အသက်၌ယုံမှားခြင်း
ရှိငြားသော်လည်း ပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို မလွန်
ကျူးပဲ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလကိုမှီ၍ ဒါယကာ၏
ကျောက်ကုန်းထက်၌ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ပုံ ၁၂၃
- ၁၁၅။ ကလျာဏ ပုထုဇဉ်တို့၏ သီလသည် ရဟန်းဖြစ်သည်မှ
စ၍ အလွန်စင်ကြယ်သဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်၏ နီးသော
အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိ သီလ
မည်ပုံကို မဟာသံဃရက္ခိတထေရ်နှင့် တူတော် စူဠ-
သံဃရက္ခိတထေရ်တို့ကို ဥပမာထား၍ အကျယ်ဖွင့်ပြ
ခြင်း ၁၂၄
- ၁၁၆။ သေက္ခပုထုဇဉ်တို့၏ သီလသည် ဒိဋ္ဌိ ဘဝရာဂ၏ အစွမ်း
ဖြင့် မသုံးသပ်အပ်သောကြောင့် အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိ-
သီလမည်ပုံကို ကုဋုမ္ပိယပုဏ္ဏတိဿထေရ်နှင့် အညတရ
မဟာထေရ်တို့ကို ဥပမာထား၍ ဖွင့်ပြခြင်း ၁၂၆
- ၁၁၇။ ရဟန္တာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့၏ သီလသည်
ကိလေသာအပ္ပ လုံးဝငြိမ်းအေးသောကြောင့်၎င်း၊ ထက်
ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သောကြောင့်၎င်း ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ပါရိ-
သုဒ္ဓိ သီလမည်ပုံ ၁၂၉

ဒုတိယသီလပဉ္စက

- ၁၁၈။ ပဟာန၊ ဝေရမဏိ၊ စေတနာ၊ သံဝရ၊ အဝီတိက္ကမသီလ
တို့ကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်လာသည့်အတိုင်း ဖွင့်ပြ
ခြင်း ၁၂၉

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

သီလသံကိလေသ, ဝေါဓါန

- ၁၁၉။ သီလကျိုးပြတ်ခြင်း စသည်သည် သီလညစ်ညူးကြောင်း မည်၍ သီလမကျိုးမပြတ်ခြင်း စသည်သည် သီလဖြူစင်ကြောင်း မည်ပုံကို အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း ၁၃၃
- ၁၂၀။ အာပတ်ခုနစ်ပုံတို့တွင် အစသိက္ခာပုဒ်နှင့် အဆုံးသိက္ခာပုဒ် ပျက်သောရဟန်း၏ သီလသည် ခဏ္ဍ၊ အလယ် သိက္ခာပုဒ် ပျက်သောရဟန်း၏ သီလသည် ဆိဋ္ဌ၊ သိက္ခာပုဒ် နှစ်ပါးသုံးပါး အစဉ်အတိုင်း ပျက်သော ရဟန်း၏ သီလသည် သဗလ၊ သိက္ခာပုဒ် ကွက်ကျား ပျက်ပြားသော ရဟန်း၏ သီလသည် ကမ္မာသ မည်ပုံ ၁၃၃
- ၁၂၁။ မေထုန်ငယ် ခုနစ်ပါးကို အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် လာသည့် အတိုင်း ပြဆိုခြင်း ၁၃၄
- ၁၂၂။ အခဏ္ဍ, အဆိဋ္ဌ, အသဗလ, အကမ္မာသ လေးပါးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ပြ၍ ထို လေးပါးတို့သည်ပင် ဘုဇိဿ, ဝိညုပသတ္တ, အပရာမဋ္ဌ, သမာဓိသံဝတ္တနိက ဖြစ်ပုံကို ပြဆိုခြင်း ၁၃၇
- ၁၂၃။ သီလ ပျက်စီးခြင်း၏ အပြစ်ကို မြင်ခြင်း, သီလပြည့်စုံခြင်း၏ အကျိုးကို မြင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်း နှစ်ပါးတို့ဖြင့် သီလဖြူစင်ပုံကို ပြဆိုခြင်း ၁၃၈
- ၁၂၄။ သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နတ်လူတို့ မနှစ်သက်ခြင်း, သီတင်းသုံးဖော်တို့ အဆုံးမ မခံရခြင်း, ဒုဿီလ ဟု အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်းကြောင့် စိတ်မချမ်းသာခြင်း စသော အပြစ်များရပုံ ၁၃၈
- ၁၂၅။ မိန်းမနှင့် စပ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို မီးပုံ ဥပမာဖြင့် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် လာသည့်အတိုင်း ပြဆိုခြင်း ၁၄၂

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၁၂၆။ ရှိခိုးခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်းတို့ကို သာယာခြင်းနှင့် သက်န်း၊ ဆွမ်း၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ ကျောင်းတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲ အပေါင်းကို သားမြီးကြီး၊ မြေထက်သောလှံ၊ ရဲရဲတောက်သော သံပြား၊ သံတွေခဲ၊ သံညောင်စောင်း၊ သံအင်းပျဉ်၊ သံ ဒယ်အိုး ဥပမာတို့ဖြင့် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် လာသည့် အတိုင်း ပြဆိုခြင်း ၁၄၃
- ၁၂၇။ သီလစင်ကြယ်သော ရဟန်းသည် သင်္ကန်းဝတ်ရုံပုံ သပိတ်ကိုင်ပုံ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိခြင်း၊ ရဟန်းဖြစ်ကျိုး နပ်ခြင်း၊ အတ္တနုဝါဒဘေး မရှိခြင်း စသော အကျိုးများ ကို ရနိုင်ပုံ ၁၄၆
- ၁၂၈။ သီလ ပျက်စီးခြင်း၏ အပြစ်နှင့် သီလ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကျိုး အာနိသင်များကို ရှုမြော်၍ သီလကို အခါ ခပ်သိမ်း စင်ကြယ်အောင် စောင့်ထိန်းသင့်ပုံ ၁၄၈

သီလနိဋ္ဌေသ ပြီး၏။

၂-ရတနိနိဒ္ဒေသ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၁၂၉။ သီလနိဒ္ဒေသ၌ ပြအပ်ပြီးသော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံသော
ယောဂီသည် အလိုနည်းခြင်း၊ ရောင့်ရဲခြင်း၊ ခေါင်းပါး
အောင်ပျံ့ခြင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊ ကိလေ
သာကို ဖျက်ဆီးသော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ သမထ-
ဝိပဿနာကို လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်ခြင်း၊ မွေးမြူ
လွယ်ခြင်း စသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတည်းဟူသော ရေဖြင့်
မိမိ၏သီလကို ကောင်းစွာ စင်ကြယ်စေလျက် တဆယ့်
သုံးပါးသော ဓုတင်တို့ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်သင့်ပုံ ... ၁၄၉
- ၁၃၀။ သုသာန်မြေ စသည်တို့မှ ရသော ဖုံအလိမ်းလိမ်း
ကပ်သော အဝတ်သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသုံးဆောင်သော
ယောဂီသည် ပံသုကူလိက မည်ကြောင်း၊ ထိုသို့ဝတ်ရုံ
သုံးဆောင်ကြောင်း ဖြစ်သော စေတနာသည် ပံသု-
ကူလိကင်္ဂဓုတင် မည်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ... ၁၅၀
- ၁၃၁။ သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ဝတ်၊ ဒုက္ကုဋ်ဟူသော သင်္ကန်းသုံးထည်ကို
ဝတ်ရုံ သုံးဆောင်သော ရဟန်းသည် တေစီဝရိက မည်
ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဝတ်ရုံ သုံးဆောင်ကြောင်း ဖြစ်သော
စေတနာသည် တေစီဝရိကင်္ဂဓုတင် မည်ကြောင်း
ပြဆိုပုံ ... ၁၅၁
- ၁၃၂။ မိမိကိုယ်တိုင် ခံ၍ရသော ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်
ခြင်းဖြင့် မျှတအောင် နေထိုင်သော ယောဂီသည်
ပိဏ္ဍပါတိက မည်ကြောင်း၊ ထိုသို့ မျှတအောင် နေထိုင်
ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာသည် ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂဓုတင်
မည်ကြောင်း ပြဆိုပုံ... ၁၅၁
- ၁၃၃။ ဆွမ်းခံရာ၌ အိမ်စဉ်ကိုမကျော်ပဲ လှည့်လည်၍ရသော
ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် မျှတစွာနေထိုင်

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- သောယောဂီသည် သပဒါနစာရိက မည်ကြောင်း၊ ထိုသို့
မျှတစွာ နေထိုင်ကြောင်း ဖြစ်သော စေတနာသည်
သပဒါနစာရိကကံစုတင် မည်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၁၅၂
- ၁၃၄။ တထိုင်တည်းသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့်သာ ဆွမ်းကို ဘုဉ်း
ပေး သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် မျှတစွာနေထိုင်သော ယောဂီ
သည် ကောသနိက မည်ကြောင်း၊ ထိုသို့မျှတစွာ နေထိုင်
ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာသည် ကောသနိကကံစုတင်
မည်ကြောင်း ပြဆိုပုံ.... ၁၅၂
- ၁၃၅။ တသပိတ်တည်း၌သာရှိသော ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးသုံး
ဆောင်ခြင်းဖြင့် မျှတစွာနေထိုင်သော ယောဂီသည်
ပတ္တပိဏ္ဍိကမည်ကြောင်း၊ ထိုသို့ မျှတစွာနေထိုင်ကြောင်း
ဖြစ်သော စေတနာသည် ပတ္တပိဏ္ဍိကကံစုတင်မည်
ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၁၅၂
- ၁၃၆။ ပဝါရိတ်သင့်ပြီးနောက်မှ ရသောဆွမ်းကို အတိရိတ်
ဝိနည်းကပြု၍သော်မှလည်း မဘုဉ်းပေးတော့ပဲ မျှတ
စွာနေထိုင်သော ယောဂီသည် ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကမည်
ကြောင်း၊ ထိုသို့ မျှတစွာနေထိုင်ကြောင်းဖြစ်သော စေ-
တနာသည် ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကကံစုတင်မည်ကြောင်း ပြ
ဆိုပုံ ၁၅၂
- ၁၃၇။ မြို့ရွာမှ ကုလလေးတာ ငါးရာဝေးသော တောကျောင်း
၌ နေထိုင်လေ့ရှိသော ယောဂီသည် အာရညိကမည်
ကြောင်း၊ ထိုသို့ နေထိုင်ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာ
သည် အာရညိကကံစုတင်မည်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၁၅၃
- ၁၃၈။ သစ်တပင်ရင်း ဝါးတပင်အောက်၌ နေထိုင်လေ့ရှိသော
ယောဂီသည် ရုက္ခမူလိကမည်ကြောင်း၊ ထိုသို့ နေထိုင်
ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာသည် ရုက္ခမူလိကကံစုတင်
မည်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၁၅၃

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၁၃၉။ လွင်တီးခေါင်၌ နေထိုင်လေ့ရှိသော ယောဂီသည်
အဗ္ဗောကာသိကမည်ကြောင်း၊ ထိုသို့ နေထိုင်ကြောင်း
ဖြစ်သော စေတနာသည် အဗ္ဗောကာသိကဓုတင်မည်
ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၁၅၃
- ၁၄၀။ သုသာန်၌ နေထိုင်လေ့ရှိသော ယောဂီသည် သောသာ-
နိက မည်ကြောင်း၊ ထိုသို့ နေထိုင်ကြောင်းဖြစ်သော
စေတနာသည် သောသာနိကဓုတင်မည်ကြောင်း ပြ
ဆိုပုံ ၁၅၃
- ၁၄၁။ မိမိအတွက် လက်မွန်မဆွ ညွှန်ပြအပ်၊ ရရှိအပ်သော
ကျောင်း၌သာ နေထိုင်လေ့ရှိသော ယောဂီသည် ယထာ-
သန္တတိက မည်ကြောင်း၊ ထိုသို့ နေထိုင်ကြောင်းဖြစ်
သော စေတနာသည် ယထာသန္တတိကဓုတင်မည်
ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၁၅၄
- ၁၄၂။ လည်းလျောင်း အိပ်စက်ခြင်းမရှိပဲ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာ-
ပုထ်ကိုသာ ပဓာနပြု၍ နေထိုင်လေ့ရှိသော ယောဂီ
သည် နေသဇ္ဇိကမည်ကြောင်း၊ ထိုသို့ နေထိုင်ကြောင်း
ဖြစ်သော စေတနာသည် နေသဇ္ဇိကဓုတင်မည်ကြောင်း
ပြဆိုပုံ ၁၅၄
- ၁၄၃။ ထိုပံသုက္ကလိကဓုတင်သော အကျင့် တဆယ့်သုံးပါးသည်
ကိလေသာကို ခါတတ် ဖျက်ဆီးတတ်၍ သီလစသော
သမ္မာပဋိပတ်၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဓုတင်
မည်ပုံ ၁၅၄
- ၁၄၄။ ဓုတင်အကျင့်၏ ဆောက်တည်ကြောင်း စေတနာဟူ
သော လက္ခဏ၊ လောလုပ္ပတဏှာကို ဖျက်ဆီးခြင်းဟူ
သော ကိစ္စရသ၊ လောလုပ္ပတဏှာကင်းသော သဘော
ဖြင့် ယောဂီ၏ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်ခြင်းဟူသော
ပစ္စုပ္ပန်၊ အလိုနည်းခြင်းစသော သူတော်ကောင်း
တရားဟူသော ပဒဋ္ဌာန်တို့ကို ပြဆိုခြင်း ၁၅၄

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၁၄၅။ ဓုတင်တဆယ့်သုံးပါးတို့ကို ဘုရားရှင်သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ် အခါ၌ ဘုရားရှင်၏ အထံတော်တွင် ဆောက် တည်သင့်ကြောင်း၊ ဘုရားရှင် သက်တော်ထင်ရှား မရှိ လတ်သော် မဟာသာဝကစသည်တို့၏ အထံ၌ ဆောက် တည်သင့်ကြောင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း စေတီယင်ပြင်၌ ထိုင်၍ ဘုရားရှင် အထံတော်၌ ဆောက်တည်သကဲ့သို့ ရွတ်ဆို၍ ဆောက်တည်သင့်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၁၅၆

၁-ပံသုက္ကလိကင်္ဂကထာ

- ၁၄၆။ “ဒါယကာတို့လှူသော သင်္ကန်းကို ပယ်စွန့်ပါ၏၊ ဖုံအ လိမ်းလိမ်းကပ်သော ပံသုက္ကသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသုံး ဆောင်လေ့ရှိသော ရဟန်း၏ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါကို ဆောက်တည်ပါ၏” ဟု ရွတ်ဆို၍ ပံသုက္ကဓုတင် ဆောက် တည်ရပုံ ၁၅၆

- ၁၄၇။ ပံသုက္ကဓုတင်ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည် သုသာန် တစ အိမ်ဈေးဝစသည်မှရသော အဝတ်၌ ဆွေးမြေ့ရာ အရပ်ကိုပယ်၍ ဖွပ်လျှော်ပြီးလျှင် သင်္ကန်းချုပ်ရ ကြောင်း၊ ထို့နောင်မှ ဒါယကာတို့လှူသော သင်္ကန်း ကို ပယ်စွန့်၍ ထိုပံသုက္ကသင်္ကန်းကို ဆောင်ရကြောင်း ပြဆိုပုံ.... ၁၅၆

- ၁၄၈။ ပံသုက္ကသင်္ကန်း ဖြစ်ထိုက်သော သုသာန်တစမှရသော သင်္ကန်း၊ အိမ်ဈေးဝမှရသောသင်္ကန်းစသော သင်္ကန်း နှစ်ဆယ့်သုံးမျိုးတို့၏ အကျယ် ၁၅၆

- ၁၄၉။ ပံသုက္ကမဖြစ်ထိုက်သော သင်္ကန်းများနှင့် ဧကတော သုဒ္ဓိကပံသုက္ကသင်္ကန်း၊ ဥဘတောသုဒ္ဓိကပံသုက္ကသင်္ကန်း တို့ကို ပြဆိုပုံ ၁၆၀

- ၁၅၀။ ပံသုက္ကဓုတင်ဆောင်သောရဟန်းသည် သုသာန်စသည်မှ ရသော သင်္ကန်းကိုဆောင်သော ဥက္ကဋ္ဌယောဂီ၊ “ရဟန်း

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- တော်များ ကောက်ယူဝတ်ရုံပါစေ”ဟု ဒါယကာတို့
ချုထားသည့် သင်္ကန်းကို ဆောင်သော မဇ္ဈိမယောဂီ၊
ခြေရင်း၌ချုထားသော သင်္ကန်းကိုဆောင်သော မုဒု
ယောဂီဟူ၍ သုံးပါးပြားပုံ ၁၆၁
- ၁၅၁။ ပံသုက္ကဓုတင်ဆောင်ရဟန်းသည် မိမိသုံးဆောင်လိုသော
ဆန္ဒကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဒါယကာတို့ သဒ္ဓါတရားကိုငဲ့သော
ကြောင့်ဖြစ်စေ ဒါယကာတို့ လှူသောသင်္ကန်းကို
သုံးဆောင်သာယာသောခဏ၌ပင် ပံသုက္ကဓုတင်ပျက်ပုံ ၁၆၂
- ၁၅၂။ ပံသုက္ကဓုတင်ဆောင်ရဟန်းသည် သင်္ကန်းကို စောင့်
ရှောက်ရသော ဒုက္ခမရှိခြင်း၊ သူတပါးနှင့် မစပ်ပဲ
အသက်မွေးရခြင်းစသော အကျိုးများစွာရပုံ ၁၆၃

၂-တိစိဝရိကင်္ဂကထာ

- ၁၅၃။ “ဝတ်ရုံလောက်သော လေးထည်မြှောက်သော သင်္ကန်း
ကို ပယ်ပါ၏။ သုံးထည်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်လေ့
ရှိသောရဟန်း၏ ဖြစ်ကြောင်းအင်္ဂါကို ဆောက်တည်
ပါ၏”ဟု ရွတ်ဆို၍ တိစိဝရိကဓုတင်ဆောက်တည်ရပုံ.... ၁၆၄
- ၁၅၄။ တိစိဝရိကဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် အမြတ်စား၊
အလတ်စား၊ အညံ့စားသုံးပါးပြားပုံနှင့် ထိုသုံးပါးသော
ယောဂီတို့ သင်္ကန်းဖွပ်လျှော်ရာ၊ ဆိုးရာတို့၌ လိုက်နာ
ကျင့်ကြံရပုံ ၁၆၅
- ၁၅၅။ တိစိဝရိကဓုတင်ဆောင် အညံ့စား ယောဂီသည် အလျား
တထွာ အနံ့သုံးတောင်ရှိသော အံသကိုက်ကိုမူ သုံး
ဆောင်အပ်ပုံ ၁၆၆
- ၁၅၆။ တိစိဝရိကဓုတင်ဆောင်ရဟန်းသည် လေးထည်မြှောက်
သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်သောခဏ၌ပင် တိစိဝရိကဓုတင်
ပျက်ပုံ ၁၆၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅၇။	တိစိဝရိုက် ဓုတင်ဆောင်ရဟန်းသည် သင်္ကန်း၌ ရောင့်ရဲခြင်း၊ ငှက်ကဲ့သို့ သွားလိုရာကို အလွယ်တကူ သွားနိုင်ခြင်း၊ ကိစ္စနည်းခြင်း၊ သင်္ကန်း၌တပ်မက်သော တဏှာကို ပယ်ခြင်းစသော အကျိုးများစွာရပုံ	၁၆၇

၃-ပိဏ္ဍပါတိကင်္ကထာ

၁၅၈။	“ပိဏ္ဍိယာလောပ ဆွမ်းမှတစ်ပါးသော ဆွမ်းကိုပယ်ပါ၏။ ဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ဖြစ်ကြောင်းအင်္ဂါကို ဆောက်တည်ပါ၏” ဟု ရွတ်ဆို၍ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ဆောက်တည်ရပုံ	၁၆၈
------	---	-----

၁၅၉။	ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မဘုဉ်းပေးရသော သံဃာတ်စသော ဆွမ်းတဆယ့်လေးမျိုး	၁၆၈
------	--	-----

၁၆၀။	“သံဃာတော်သည် ဘုရား တပည့်တော်များ အိမ်၌ ဆွမ်းခံကြွတော်မူပါ။ အရှင်ဘုရားလည်း ဆွမ်းခံကြွတော်မူပါ” ဟု လျှောက်ထား၍ လှူသောဆွမ်းကိုမူ ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင်ရဟန်း ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်အပ်ပုံ....	၁၆၉
------	--	-----

၁၆၁။	ဆေးပစ္စည်းစသော အာမိသမပါသည့် စာရေးတံ ဆွမ်းကို၎င်း၊ ကျောင်း၌ ဒါယကာတို့ချက်၍ လှူသော ဆွမ်းကို၎င်း ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင်ရဟန်း ဘုဉ်းပေးအပ်ပုံ	၁၆၉
------	---	-----

၁၆၂။	ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင်ယောဂီ အမြတ်စား၊ အလတ်စား၊ အညံ့စား သုံးပါးပြားပုံ	၁၆၉
------	--	-----

၁၆၃။	ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင်ယောဂီ အမြတ်စား၊ အလတ်စား၊ အညံ့စားသုံးပါးတို့တွင် အမြတ်စား ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဓမ္မရသကိုခံစားရ၍ အလတ်စားနှင့် အညံ့စားပုဂ္ဂိုလ်တို့ မခံစားရပုံ သာကေဝတ္ထု	၁၇၀
------	--	-----

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၆၄။	ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် ပိဏ္ဍိယာလောပ ဆွမ်းမှ တပါးသောဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးသောခဏ၌ပင် ဓုတင်ပျက်ပုံ	၁၇၀
၁၆၅။	ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင်ယောဂီသည် သူတပါးနှင့် မစပ်ပဲ အသက်မွေးရခြင်း၊ မပျင်းရိခြင်း၊ မာန်ကိုပယ်ခြင်း၊ ရသ တဏှာကိုပယ်ခြင်းစသော အကျိုးများစွာရပုံ	၁၇၁

၄-သပဒါနစာရိကင်္ကဏာ

၁၆၆။	သပဒါနစာရိကင်္ကဏဓုတင် ဆောက်တည်ပုံ	၁၇၂
၁၆၇။	သပဒါနစာရိကဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား စသော ဘေးရန်ရှိသောရွာကိုမသွားပဲ ဘေး ရန်မရှိသောရွာကိုသာ သွားသင့်ကြောင်း၊ ခဲဖွယ်ဘော- ဇဉ် တစုံတရာမရသော အိမ်၊ လမ်း၊ ရွာတို့ကို ရွာမဟုတ် ဟု အမှတ်သညာပြု၍သွားရကြောင်း၊ ဆွမ်းခံစောစော ဝင်ရကြောင်း ပြဆိုပုံ....	၁၇၂
၁၆၈။	ကျောင်းသို့လာ၍ ဆွမ်းကပ်သော ဒါယကာများကဖြစ် စေ၊ ဆွမ်းခံလမ်းတွင်တွေ့သော ဒါယကာများကဖြစ်စေ မိမိသပိတ်ကိုယူ၍ ဆွမ်းလောင်းလှူလိုက်မှုကား သပ- ဒါနစာရိကဓုတင် မပျက်ပုံ	၁၇၃
၁၆၉။	သပဒါနစာရိက ဓုတင်ဆောင်ယောဂီ အမြတ်စား၊ အလတ်စား၊ အညံ့စားသုံးပါးပြားပုံ	၁၇၃
၁၇၀။	သပဒါနစာရိက ဓုတင်ဆောက်တည်ရာတွင် အရှင်မဟာ- ကဿပထေရ် နှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိပုံ	၁၇၄
၁၇၁။	ဆွမ်းကောင်း ဟင်းကောင်းရလိုသော လောလုပ္ပတဏှာ ဖြင့် အိမ်စဉ်ကိုကျော်၍သွားသော ခဏ၌ပင် သပဒါန- စာရိက ဓုတင်ပျက်ပုံ....	၁၇၄

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၁၇၂။ သပဒါနစာရိကံ ဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် ဒါယကာ
တို့နှင့် ချစ်ကျွမ်းမဝင်ခြင်း၊ ကုလမစ္ဆေရကို ပယ်ခြင်း၊
ကုလူပက အပြစ်မရှိခြင်းစသော အကျိုးများစွာရပုံ ၁၇၄

၅-ကောသနိကင်္ဂကထာ

- ၁၇၃။ ကောသနိကံ ဓုတင်ဆောက်တည်ပုံ ၁၇၅
- ၁၇၄။ ကောသနိကံ ဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် ဆွမ်းစား
ကျောင်းတွင် မိမိနှင့် သင့်လျော်သောနေရာ၌ ထိုင်ရ
ကြောင်း၊ မိမိဆွမ်းစားမပြီးမီ ဆရာဥပဇ္ဈာယ် ကြွလာ
လျှင် ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုအပ်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၁၇၆
- ၁၇၅။ ကောသနိကံ ဓုတင်ဆောင်ယောဂီ အမြတ်စား၊ အလတ်
စား၊ အညံ့စားတို့ အသီးသီး ကျင့်ကြံပုံ ၁၇၇
- ၁၇၆။ နှစ်ထိုင် သုံးထိုင် စသည်ဖြင့် ဘုဉ်းပေးသော ခဏ၌ပင်
ကောသနိကံ ဓုတင်ပျက်ပုံ ၁၇၇
- ၁၇၇။ ကောသနိကံ ဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် ကျန်းမာခြင်း၊
ကိုယ်၏ဆင်းရဲ မရှိခြင်း၊ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ထကြွသွားလာ
နိုင်ခြင်း၊ အတိရိတ် မပြုသောဘောဇဉ်ကို ဘုဉ်းပေး
သဖြင့် သင့်သောအာပတ်မရှိခြင်းစသော အကျိုးများ
စွာရပုံ ၁၇၇

၆-ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂကထာ

- ၁၇၈။ ပတ္တပိဏ္ဍိကံ ဓုတင်ဆောက်တည်ပုံ ၁၇၈
- ၁၇၉။ ပတ္တပိဏ္ဍိကံ ဓုတင်ဆောင်ယောဂီသည် ယာဂုသောက်သော
အခါ၌ယာဂုနှင့်ရောလျှင် ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်နိုင်လောက်သည့်
ငါးပိကောင်စသော ဟင်းလျာများကိုမူ ယာဂုမသောက်
မီဖြစ်စေ၊ သောက်ပြီးမှဖြစ်စေ စားအပ်ကြောင်း၊ တို့စရာ
ဟင်းရွက်စိမ်းကိုမူ လက်ဖြင့်ကိုင်၍ စားအပ်ကြောင်း
ပြဆိုပုံ ၁၇၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၈၁။	ပတ္တပိဏ် ဓုတင်ဆောင်ယောဂီ အမြတ်စား၊ အလတ်စား၊ အညံ့စားတို့ အသီးသီး ကျင့်ကြံကြပုံ	 ၁၇၉
၁၈၁။	နှစ်ခုမြောက်သော ပန်းကန်ခွက်ယောက်ဖြင့် စားသော ခဏ၌ပင် ပတ္တပိဏ်ဓုတင်ပျက်ပုံ	 ၁၈၀
၁၈၂။	ပတ္တပိဏ်ဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် အရသာအမျိုးမျိုး တို့၌ တပ်မက်သောတဏှာကိုပယ်ခြင်း၊ သပိတ်မှတ်ပါး သော ပန်းကန်ခွက်ယောက် အပိုမဆောင်ရခြင်းစသော အကျိုးများရပုံ	 ၁၈၀

၇-ခလုပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂကထာ

၁၈၃။	ခလုပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂဓုတင်ဆောက်တည်ပုံ	 ၁၈၁
၁၈၄။	ခလုပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် ပဝါရိတ် သင့်ပြီးမှရသောဆွမ်းကို အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုပြီးသော် လည်း မဘုဉ်းပေးရပုံ	 ၁၈၁
၁၈၅။	အမြတ်စား၊ အလတ်စား၊ အညံ့စား ခလုပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂ ဓုတင်ဆောင် ယောဂီတို့အသီးသီး ကျင့်ကြံကြပုံ	 ၁၈၁
၁၈၆။	အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုထားသော ဘောဇဉ်ကို ဘုဉ်းပေး သော ခဏ၌ပင် ခလုပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂ ဓုတင်ပျက်ပုံ	 ၁၈၂
၁၈၇။	ခလုပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် အတိ- ရိတ်မဟုတ်သော ဘောဇဉ်ကိုစားသဖြင့် သင့်သောအာ- ပတ်မရှိခြင်း၊ ဝမ်းပြည့်တင်းအောင် မစားခြင်းစသော အကျိုးများစွာရပုံ	 ၁၈၂

၈-အာရညိကင်္ဂကထာ

၁၈၈။	အာရညိကင်္ဂဓုတင်ဆောက်တည်ပုံ	 ၁၈၂
၁၈၉။	ဂါမ၊ ဂါမူပစာရ၊ အရညတို့၏ အဖွင့်အကျယ်	 ၁၈၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉၀။	တောကျောင်းနှင့်ရွာအကြား အကွာအဝေး တိုင်းတာရာတွင် ဝိနယဥ္စကထာနှင့် မဇ္ဈိမဥ္စကထာတို့ အယူအဆကွဲပုံ	၁၈၅
၁၉၁။	ရွာနေလူတို့၏ အသံကိုကြားလောက်အောင်ပင် ရွာနှင့်တောကျောင်းနီးနေသော်လည်း တောင်၊ မြစ်စသည်တို့ ခြားသဖြင့် ဖြောင့်ဖြောင့်မသွားနိုင်လျှင် အများသွားလာရာ လမ်းရိုးအတိုင်းပင် အကွာအဝေးတိုင်းတာရကြောင်း၊ ရွာနှင့်နီးနေသဖြင့် အာရည်ကင် အင်္ဂါပြည့်စုံစေရန် လမ်းကိုပိတ်၍ အာရည်ကင် ဆောက်တည်မှု စတင်သူခိုးမည်ကြောင်း ပြဆိုပုံ	၁၈၅
၁၉၂။	ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ မကျန်းမာသဖြင့် ရွာကျောင်းသို့ သွား၍ ပြုစုစောင့်ရှောက်သော စုတင်ဆောင် ယောဂီသည် တောရအင်္ဂါ ရလောက်ရာအရပ်သို့သွား၍ အရုဏ်တက်စေရကြောင်း၊ သို့သော်လည်း အရုဏ်တက်ချိန်၌ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့၏ ရောဂါတိုးနေလျှင် စုတင်ကိုပမာဏမပြုပဲ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်ကိုသာ ပြုစုစောင့်ရှောက်သင့်ပုံ	၁၈၅
၁၉၃။	တော၌အမြဲတန်း အရုဏ်တက်စေသူသည် အမြတ်စား၊ ရွာကျောင်း၌ မိုးလေးလနေသူသည် အလတ်စား၊ ရွာကျောင်း၌ မိုးလေးလ ဆောင်းလေးလနေသူသည် အညံ့စား တောရနေယောဂီဖြစ်ပုံ	၁၈၆
၁၉၄။	တောရနေပုဂ္ဂိုလ်သည် ရွာကျောင်းသို့သွား၍ တရားနာနေစဉ် အရုဏ်တက်သော်၎င်း၊ တရားနာပြီးအပြန် လမ်းတွင် အရုဏ်တက်သော်၎င်း စုတင်မပျက်ကြောင်း၊ တရားနာပြီးပါလျက် “ဧကအိပ်ပြီးမှ သွားမည်” ဟု နှလုံးသွင်း၍ အိပ်နေစဉ် အရုဏ်တက်သော်၎င်း၊ အကြောင်းမလုံလောက်ပဲ ရွာကျောင်း၌ အရုဏ်တက်စေသော်၎င်း စုတင်ပျက်ကြောင်း ပြဆိုပုံ	၁၈၇

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၁၉၅။ အာရညိကင် ဓုတင်ဆောင်ယောဂီသည် ဘုရားရှင် အချီး
မွမ်းခံရခြင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌နေသဖြင့် ရအပ်သော ချမ်း
သာကို ခံစားရခြင်း၊ မရသေးသော သမာဓိကို ရနိုင်
ခြင်းစသော အကျိုးများစွာရပုံ ၁၈၇

၉-ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာ

- ၁၉၆။ ရုက္ခမူဓုတင်ဆောက်တည်ပုံ ၁၈၉

- ၁၉၇။ ရုက္ခမူဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် နယ်ခြား၌ ပေါက်
သော သစ်ပင်၊ နတ်စိုးသစ်ပင်၊ အစေးသုံးစွဲရသော
သစ်ပင်၊ အသီးစားရသော သစ်ပင်၊ လင်းနှံရှိသော
သစ်ပင်၊ မြွေကင်းစသည် အောင်းနိုင်လောက်အောင်
အခေါင်းရှိသော သစ်ပင်၊ ကျောင်းတိုက်အလယ်၌
ပေါက်သောသစ်ပင်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်၍ ကျောင်းဝင်း
အစွန်ကျသော သစ်ပင်ရင်း၌သာ ရုက္ခမူဓုတင် ဆောက်
တည်ရပုံ ၁၈၉

- ၁၉၈။ အမြတ်စား၊ အလတ်စား၊ အညံ့စား ရုက္ခမူဓုတင်ဆောင်
ယောဂီတို့ အသီးသီးကျင့်ကြံပုံ ၁၈၉

- ၁၉၉။ အမိုးရှိရာအရပ်တွင်နေသော ခဏ၌ပင် ရုက္ခမူဓုတင်
ပျက်ပုံ ၁၉၀

- ၂၀၀။ သိလျက်အမိုးရှိရာအရပ်၌ အရုဏ်တက်စေလျှင် ဓုတင်
ပျက်၏-ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ်ဆောင် မဟာထေရ်များ ယူဆ
ကြပုံ ၁၉၀

- ၂၀၁။ ရုက္ခမူဓုတင်ဆောင်ယောဂီသည် ဘုရားရှင်အချီးမွမ်းခံရ
ခြင်း၊ သစ်ပင်သစ်ရွက်တို့၏ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲပုံကို
မြင်ရသဖြင့် အမြဲတန်း အနိစ္စသည် ထင်နိုင်ခြင်း၊
ကျောင်း၌ ဝန်တိုမှုမရှိခြင်း၊ ကျောင်းကြောင့်ဖြစ်သော
အမှုကိစ္စမရှိခြင်းစသော အကျိုးများစွာရပုံ ၁၉၀

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၁၀-အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂကထာ

၂၀၂။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂ ဓုတင်ဆောက်တည်ပုံ ၁၉၂

၂၀၃။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂ ဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် တရား
နာခြင်း၊ ဥပုသ်ပြုခြင်း၊ စာပေပရိယတ် သင်ယူခြင်း
စသော ကိစ္စတို့ကိုဆောင်ရွက်ခြင်းငှါ အမိုးရှိရာအရပ်သို့
ဝင်အပ်ကြောင်း၊ မထေရ်ကြီးတို့၏ သပိတ် ပရိက္ခရာကို
ယူလျက် ခရီးသွားစဉ် မိုးရွာသော် အမိုးရှိရာအရပ်၌
မိုးခိုအပ်ကြောင်းစသည်ကို အကျယ်ပြပုံ ၁၉၂

၂၀၄။ အမြတ်စား၊ အလတ်စား၊ အညံ့စား အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂ
ဓုတင်ဆောင်ယောဂီတို့ အသီးသီးကျင့်ကြံကြပုံ ၁၉၃

၂၀၅။ နေထိုင်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမိုးရှိရာ အရပ်
သို့ ဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်အောက်သို့ဖြစ်စေ ဝင်သောခဏ၌
ပင် အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂဓုတင်ပျက်ပုံနှင့် “သိလျက် အမိုး
ရှိရာ အရပ်၌ဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်အောက်၌ဖြစ်စေ အရုဏ်
တက်စေလျှင် ဓုတင်ပျက်၏” ဟု အင်္ဂုတ္တိုရ်ဆောင် မဟာ-
ထေရ်များ ယူဆကြပုံ..... ၁၉၃

၂၀၆။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂဓုတင်ဆောင်ယောဂီသည် ကျောင်း
ကြောင့်ဖြစ်သော ကြောင့်ကြမရှိခြင်း၊ ထိနမိဒ္ဓကို ပယ်
ဖျောက်နိုင်ခြင်းစသော အကျိုးများစွာရပုံ ၁၉၃

၁၁-သောသနိကင်္ဂကထာ

၂၀၇။ သောသနိကင်္ဂ ဓုတင်ဆောက်တည်ပုံ ၁၉၄

၂၀၈။ သုသာန်ဟု သတ်မှတ်ရုံသာ သတ်မှတ်၍ လူသေ အ
လောင်း မဖုတ်မမြှုပ်ရသေးသော နေရာသည် သော-
သာနိကင်္ဂ ဓုတင်အရ သုသာန်မမည်ပုံ..... ၁၉၅

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာနက်နှာ

၂၀၉။ သောသာနီကင် ခုတင်ဆောင် ယောဂီသည် ခုတင်၊
ရေအိုးစင်၊ စင်္ကြံစသည်တို့ဖြင့် တခန်းတနား မနေရ
ကြောင်း၊ စာပေပို့ချလျက်မနေရကြောင်း၊ မထေရ်ကြီး
များနှင့် သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေ အာဏာပိုင်တို့ကို အသိ
ပေး၍နေရကြောင်း ပြဆိုပုံ ၁၉၅

၂၁၀။ သုသာန်သို့သွားသော သောသာနီကင် ခုတင်ဆောင်
ယောဂီသည် အများသွားရိုး မဟုတ်သော လမ်းဖြင့်
သွားရကြောင်း၊ နေ့အခါကပင်လျှင် သစ်ငုတ်၊ ချုံဖုတ်၊
တောင်ပို့စသော မိုး၊ မိုးမဲအရာများကို မှတ်သားထား
ရကြောင်း၊ ညအခါ၌ တစ္ဆေ၊ သရဲ၊ မှင်စာ၊ ဥပါ စသည်
တို့၏ ကြောက်မက်ဖွယ် အဆင်း အသံတို့ကို မြင်ကြား
သော်လည်း တစုံတခုဖြင့် မပစ်ခတ်ရကြောင်း၊ တစ္ဆေ
သဘက်စသည်တို့ နှစ်သက်တတ်သော ငါး၊ အမဲ၊ နို့၊ ရည်၊
ဆီ၊ တင်လဲ၊ ပဲထမင်း၊ ဆီထွေး၊ နှမ်းလှော် စသည်တို့ကို
မစားရကြောင်း ပြဆိုပုံ ၁၉၅

၂၁၁။ အမြတ်စား၊ အလတ်စား၊ အညံ့စား သောသာနီကင်
ခုတင်ဆောင်ယောဂီတို့ အသီးသီးကျင့်ကြံကြပုံ ၁၉၆

၂၁၂။ သုသာန်မဟုတ်သော အရပ်၌နေသော ခဏ၌ပင် သော-
သာနီကင် ခုတင်ပျက်ပုံ ၁၉၆

၂၁၃။ သောသာနီကင်ခုတင်ဆောင်ယောဂီသည် သေရခွေအံ့
ဟူသော အမှတ်သတိကို အဖန်တလဲလဲ ရခြင်း၊ မမေ့
မလျော့ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်ဝတ္ထု၌ တပ်စွန်းသော ရာဂကို
ပယ်နိုင်ခြင်း၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏ အသုဘသဘောကို မပြတ်
မြင်နိုင်ခြင်း၊ သံဝေဂများစွာ ဖြစ်ခြင်းစသော အကျိုး
များ ရပုံ ၁၉၇

၁၂-ယထာသန္တတိကင်္ဂကထာ

၂၁၄။ ယထာသန္တတိကင်္ဂခုတင် ဆောက်တည်ပုံ ၁၉၈

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၂၁၅။ ယထာသန္တတိကင်္ဂ ဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် မိမိ
အတွက် လက်မူနိမိစ္ဆ ညွှန်ပြအပ်၊ ရရှိအပ်သော
ကျောင်းနှင့်သာ တင်းတိမ်ရောင်ရဲ၍ အခြားကျောင်း
ရရှိဖို့ရာ အားမထုတ်ရပုံ ၁၉၈
- ၂၁၆။ အမြတ်စား၊ အလတ်စား၊ အညံ့စား ယထာသန္တတိကင်္ဂ
ဓုတင်ဆောင် ယောဂီတို့ အသီးသီးကျင့်ကြံကြပုံ ၁၉၉
- ၂၁၇။ ကျောင်းနှင့်စပ်၍ အဝေး အနီးစသည်ကို မေးခြင်း၊
လက်ဦးခံယူထားသော ကျောင်းသည် အပြစ်ကင်းပါ
လျက် ထိုကျောင်းကိုစွန့်၍ အခြားကျောင်းကို ရွာဖွေ
ခြင်း၊ ခံယူခြင်းတည်းဟူသော သေနာသန လောလုပ္ပ
ဖြစ်ကာမျှ၌ပင်လျှင် ယထာသန္တတိကင်္ဂ ဓုတင်ပျက်ပုံ ၁၉၉
- ၂၁၈။ ယထာသန္တတိကင်္ဂ ဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် “ရသမျှ
နှင့် မျှတရောင်ရဲရမည်” ဟူသော ဘုရားရှင်၏ သြဝါဒကို
လိုက်နာခြင်း၊ အကောင်းအညံ့ ခွဲခြားမှုကို ပယ်ခြင်း
စသော အကျိုးများကို ရပုံ ၁၉၉

ခဉ္စ-နေသဇ္ဇိကင်္ဂကထာ

- ၂၁၉။ နိသင်္ဃဓုတင် ဆောက်တည်ပုံ ၂၀၀
- ၂၂၀။ နိသင်္ဃဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် ညဉ့်သုံးယာမတို့တွင်
တယာမပတ်လုံး စင်္ကြံလျှောက်အပ်ပုံ ၂၀၁
- ၂၂၁။ အမြတ်စား၊ အလတ်စား၊ အညံ့စား နိသင်္ဃဓုတင်ဆောင်
ယောဂီတို့ အသီးသီးကျင့်ကြံကြပုံ ၂၀၁
- ၂၂၂။ ခြေထောက်လေးချောင်း၊ နောက်မှီတက်ဟူသော အင်္ဂါ
ငါးပါးရှိသော (ပဉ္စင်္ဂ) အင်းပျဉ်သည်၎င်း၊ ခြေထောက်
လေးချောင်း၊ နောက်မှီတက်၊ လက်တင်နှစ်ခုဟူသော
အင်္ဂါခုနစ်ပါးရှိသော (သတ္တင်္ဂ) အင်းပျဉ်သည်၎င်း၊
အညံ့စား နိသင်္ဃဓုတင်ဆောင် ယောဂီအားအပ်ပုံ ၂၀၁

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂၂၃။ အိပ်ရာ၌ ခေါင်းချ၍ အိပ်ကာမျှ၌ပင် ဓုတင်ပျက်ပုံ ၂၀၁

၂၂၄။ နိသင်ဓုတင်ဆောင် ယောဂီသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုံးစုံကို
အားထုတ်သူအား လျော်သည်၏အဖြစ်၊ ကြည်ညိုဖွယ်
ရာဣရိယာပုထ်ရှိသည်၏ အဖြစ်စသော အကျိုးများရပုံ ၂၀၂

ဓုတင်္ဂပကိဏ္ဍကကထာ

၂၂၅။ ဓုတင်အကျင့်သည် ရံခါကုသိုလ်၊ ရံခါအဗျာကတဖြစ်ပုံ
ကို အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း ၂၀၃

၂၂၆။ ဓုတင်အကျင့်သည် ပညတ်မျှသာဖြစ်၏-ဟု ယူသော
အဘယဂိရိဝါသီမထေရ်တို့၏ ဝါဒ ၂၀၅

၂၂၇။ အရှင်ဗာကုလမထေရ်ကဲ့သို့ မိမိသာ ဓုတင်ဆောင်၍
သူတပါးကို ဓုတင်ဆောင်ရန် မဆုံးမသော ပုဂ္ဂိုလ်၊
အရှင်ဥပနန္ဒမထေရ်ကဲ့သို့ မိမိကိုယ်တိုင်ကမူ ဓုတင်
မဆောင်ပဲ သူတပါးကိုသာ ဓုတင်ဆောင်ရန် ဆုံးမသော
ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရှင်လာဠုဒါယီမထေရ်ကဲ့သို့ မိမိလည်း ဓုတင်
မဆောင် သူတပါးကိုလည်း ဓုတင်ဆောင်ရန် မဆုံးမ
သောပုဂ္ဂိုလ်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကဲ့သို့ မိမိလည်း
ဓုတင်ဆောင် သူတပါးကိုလည်း ဓုတင်ဆောင်ရန်
ဆုံးမသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး ၂၀၆

၂၂၈။ ဓုတင်္ဂစေတနာ၏ အခြံအရံဖြစ်သော အလိုနည်းခြင်း၊
ရောင့်ရဲခြင်းစသော ဓုတဓမ္မငါးပါးနှင့် ထိုတရားတို့သည်
ခါတွက်ဖျက်ဆီးအပ်သော အကုသိုလ်တို့ကို ပြဆိုပုံ ၂၀၇

၂၂၉။ ရာဂစရိုက်၊ မောဟစရိုက်၊ ဒေါသစရိုက် ပြောသူများ
ဓုတင်ဆောင်သင့်ပုံ ၂၀၈

၂၃၀။ ပဓာနဖြစ်သော ဓုတင်သုံးပါးနှင့် ဓုတင်တပါးတို့နှင့်
မရောသော အသမ္ဘိန္ဒ ဓုတင်ငါးပါးတို့ကို ခွဲခြားပြဆိုပုံ ၂၀၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၃၁။	သင်္ကန်းနှင့်စပ်သော ဓုတင်နှစ်ပါး၊ ဆွမ်းနှင့်စပ်သော ဓုတင်ငါးပါး၊ ကျောင်းနှင့်စပ်သော ဓုတင်ငါးပါး၊ ဝီရိယနှင့်စပ်သော ဓုတင်တပါးအားဖြင့် ဓုတင်လေးမျိုး ပြားပုံ	၂၀၉
၂၃၂။	ဓုတင်ဆောင်သင့်၊ မဆောင်သင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ	၂၁၀
၂၃၃။	ရဟန်းတို့ ဆောက်တည်ရသော ဓုတင်တဆဲ့သုံးပါး၊ ဘိက္ခုနီတို့ဆောက်တည်ရသော ဓုတင်ရှစ်ပါး၊ သာမဏေတို့ ဆောက်တည်ရသော ဓုတင်တဆဲ့နှစ်ပါး၊ သိက္ခမာန်နှင့် သာမဏေရီတို့ ဆောက်တည်ရသော ဓုတင်ခုနစ်ပါး၊ ဥပါသကာ ဥပါသိကာတို့ ဆောက်တည်ရသော ဓုတင်နှစ်ပါးအားဖြင့် ဓုတင်လေးဆဲ့နှစ်ပါးတို့ကို အကျယ်ပြခြင်း	၂၁၀

၃-ကမ္မဋ္ဌာနုက္ကမာဏနိဓ္ဓေသ

၂၃၄။	ကမ္မဋ္ဌာန်းယူပုံယူနည်းကို ညွှန်ပြရာ ဤအခန်း၌ သမာဓိ၏ အနက်သဘော၊ သမာဓိ၏ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်၊ သမာဓိအပြား၊ သမာဓိညစ်နွမ်းကြောင်းတရား၊ သမာဓိကို ပွားများနည်း၊ သမာဓိကို ပွားများခြင်း၏ အကျိုးတရားတို့ကို အကျယ်ပြခြင်းငှါ အမေးပုစ္ဆာရှစ်ခုတို့ကို ထုတ်ပြခြင်း	၂၁၃
၂၃၅။	ကုသိုလ်စိတ်၌ယှဉ်သော ဧကဂ္ဂတာ စေတသိက်သည် သမာဓိမည်ပုံ	၂၁၄
၂၃၆။	သမာဓိဟူသည် အာရုံအများ၌ စိတ်မပြားပဲ အာရုံတခုတည်း၌သာ အညီအညွတ် ကောင်းစွာတည်သော သဘောဖြစ်ပုံ	၂၁၄
၂၃၇။	သမာဓိ၏လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်	၂၁၅

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၂၃၈။ ကေက, ဒုက, တိက, စတုက္က, ပဉ္စကနည်းများဖြင့်
သမာဓိ၏အပြားကိုပြခြင်း ၂၁၅

သမာဓိ ကေက, ဒုကဝဏ္ဏနာ

- ၂၃၉။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော အနုဿတိခြောက်ပါး, မရဏဿတိ,
ဥပသမာနုဿတိ, အာဟာရေပဋိကူလသညာ, စတု-
ဓာတုဝဝတ္ထာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ပွားများသဖြင့် ရရှိသော
စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ကေဂ္ဂတာသည်၎င်း, အပ္ပနာ
သမာဓိ၏ရှေး၌ဖြစ်သော ကေဂ္ဂတာသည်၎င်း ဥပစာရ
သမာဓိ မည်ပုံနှင့် ဂေါတြဘု၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော
ကေဂ္ဂတာသည် အပ္ပနာသမာဓိ မည်ပုံ ၂၁၆

- ၂၄၀။ လောကီယသမာဓိ, လောကုတ္တရာသမာဓိစသော ဒုက
သမာဓိတို့ကို အကျယ်ပြခြင်း ၂၁၇

သမာဓိ တိကဝဏ္ဏနာ

- ၂၄၁။ ဟိနသမာဓိ, မဇ္ဈိမသမာဓိ, ပဏီတသမာဓိစသော တိက
သမာဓိတို့ကို အကျယ်ပြခြင်း ၂၁၇

သမာဓိ စတုက္ကဝဏ္ဏနာ

- ၂၄၂။ ဒုက္ခာပဋိပဒ ဒန္ဓာဘိည, ဒုက္ခာပဋိပဒ ခိပ္ပါဘိည, သုခါ-
ပဋိပဒ ဒန္ဓာဘိည, သုခါပဋိပဒ ခိပ္ပါဘိညစသော စတုက္က
သမာဓိတို့ကို အကျယ်ပြခြင်း ၂၁၉

- ၂၄၃။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှေးဦးစွာနှလုံးသွင်းသည်မှစ၍ ဥပစာရ
တိုင်အောင်သော သမာဓိဘာဝနာသည် ပဋိပဒါ မည်ပုံ
နှင့် ဥပစာရမှစ၍ အပ္ပနာတိုင်အောင်သော ပညာသည်
အဘိညာ မည်ပုံ ၂၁၉

- ၂၄၄။ သပ္ပာယ် အသပ္ပာယ်အလိုက်, ပလိဗောဓ ပြတ်, မပြတ်,
အပ္ပနာကောသလ္လ ရှိ, မရှိ အလိုက် ထိုက်သင့်သလို သုခါ-
ပဋိပဒ ခိပ္ပါဘိည စသည်ဖြစ်ပုံ ၂၂၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၄၅။	တဏှာ အဝိဇ္ဇာအလိုက်၊ ကိလေသာထက်၊ မထက်၊ ဣန္ဒြေထက်၊မထက် အလိုက် ထိုက်သင့်သလို ဒုက္ခာပဋိ- ပဒဒန္တာဘိည စသည်ဖြစ်ပုံ ၂၂၁	
၂၄၆။	ပရိတ္တာရမ္မဏသမာဓိစသော သမာဓိလေးမျိုးတို့ကို ပြ ဆိုခြင်း ၂၂၂	
၂၄၇။	ပဉ္စဂီက၊ ဒုဝဂီကစသော သမာဓိလေးမျိုးနှင့် ဟာန- ဘာဂီယ၊ ဌိတိဘာဂီယ၊ ဝိသေသဘာဂီယ၊ နိဗ္ဗေဓ- ဘာဂီယဟူသော သမာဓိလေးမျိုးတို့ကို အကျယ်ပြ ခြင်း ၂၂၃	
၂၄၈။	ဆန္ဒကို အကြီးအမှူးပြု၍ ရအပ်သော ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဝီရိယ၊ စိတ္တ၊ ဝီမံသ တို့ကို အကြီးအမှူးပြု၍ ရအပ် သော ဝီရိယသမာဓိ၊ စိတ္တသမာဓိ၊ ဝီမံသသမာဓိဟူ သော စတုက္ကသမာဓိကိုပြခြင်း ၂၂၃	
၂၄၉။	ဉာဏဝိဘင်း ပါဠိတော်ကို ကိုးကား၍ သမာဓိ၏ ညစ် နွမ်းကြောင်းနှင့် ဖြူစင်ကြောင်းတို့ကို ပြဆိုခြင်း ၂၂၃	

ဒသပလိဗောဓဝဏ္ဏနာ

၂၅၀။	လောကီသမာဓိကို ပွားလိုသောယောဂီသည် သီလကို စင်ကြယ်စွာ စောင့်ထိန်း၍ အနှောင့်အရှက် (ဗလိ- ဗောဓ) ဆယ်ပါးကိုဖြတ်ပြီးနောက် သင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာအထံ၌ မိမိနှင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူ၍ ဘာဝနာ အားထုတ်ဖို့ရာ လျှောက်ပတ်သော ကျောင်း၌နေလျက် ပွားများအားထုတ်သင့်ပုံ ၂၂၉
၂၅၁။	ကျောင်း၊ ဒါယကာ၊ လာဘ်လာဘ၊ ဂိုဏ်း၊ အလုပ်ကိစ္စ၊ ခရီးသွားခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မကျန်းမာခြင်း၊ စာပေသင် ကြားပို့ချခြင်း၊ တန်ခိုးလွှဲပြောင်းဟူသော ဆယ်မျိုးတို့ သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို နှောင့်ရှက် ပိတ်ပင်တတ် သောကြောင့် ပလိဗောဓ မည်ပုံ ၂၂၉

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၂၅၂။ ပလိဗောဓဆယ်ပါးတို့တွင် ကျောင်းဟူသော ပလိဗောဓ
သည် ယောဂီအားလုံးတို့အတွက် အနှောင့်အရှက်
(အာဝါသပလိဗောဓ) မဖြစ်ပဲ ပစ္စည်းဥစ္စာ သိုမှီး သိမ်း
ဆည်း၍ အလုပ်ကိစ္စ များပြားသော ရဟန်း၊ ပြည့်စုံ
သာယာသောကျောင်းကို တွယ်တာတတ်သော ရဟန်း
တို့အတွက်သာ အနှောင့်အရှက် (အာဝါသပလိဗောဓ)
ဖြစ်ပုံ.... ၂၃၀
- ၂၅၃။ ထူပါရုံကျောင်း၌ ရဟန်းပြုကြသော အနုရာဓမြို့သား
ရဟန်းနှစ်ပါးအနက် ပစ္စည်းကို သိုမှီး သိမ်းဆည်း
တွယ်တာတတ်သော ရဟန်းအတွက် ကျောင်းသည်
အနှောင့်အရှက်ဖြစ်ပုံနှင့် ပစ္စည်းကို မသိုမှီး မသိမ်း
ဆည်း မတွယ်တာတတ်သော ရဟန်းအတွက် ကျောင်း
သည် အနှောင့်အရှက် မဖြစ်ပုံ ၂၃၀
- ၂၅၄။ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ကို ခင်မင်တွယ်တာတတ်သော
ရဟန်းအတွက် အလုပ်အကျွေး ဒါယကာ ဒါယိကာမ
သော်မှလည်း အနှောင့်အရှက် (ကုလပလိဗောဓ) ဖြစ်
တတ်၍ မခင်မင်မတွယ်တာတတ်သော ရဟန်းအတွက်
မိခင်သည်ပင် အနှောင့်အရှက် (ကုလပလိဗောဓ)
မဖြစ်ပုံ ၂၃၃
- ၂၅၅။ ကောရဏ္ဍကကျောင်းထိုင်ဆရာတော်၏ တူဖြစ်သော
ရဟန်းငယ်တပါးသည် စာပေပရိယတ် သင်ကြားရန်
ရောဟဏ (မာတရ) တိုင်းသို့ ကြွ၍ နှစ်ပေါင်းများစွာ
မိဘနှင့် ခွဲခွါနေပြီးမှ မိဘရပ်ထံသို့ ပြန်လာပြီးလျှင်
တဝါတွင်းပတ်လုံး မိဘအိမ်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး နေသော်
လည်း မိမိကိုယ်ကို သားရဟန်းဟု မပြောပဲ ဝါကျွတ်
သောအခါ ရောဟဏတိုင်းသို့ပင် ပြန်ကြသွားသဖြင့်
ထိုရဟန်းငယ်အတွက် မိဘသည်ပင် အနှောင့်အရှက်
မဖြစ်ပုံ ၂၃၃

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂၂၆။ ဘုန်းကံကြီးမားသော ရဟန်းတို့သည် ရောက်လေရာ
 အရပ်၌ ပစ္စည်းဝတ္ထု လှူဒါန်းရန် လာကြကုန်သော
 ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ကို အမြဲမပြတ် ညှော်ခံ စကား
 ပြောရခြင်း၊ ဆွမ်းစားကွမ်းစား ကြွရခြင်း စသောကိစ္စ
 တို့ကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားမထုတ်နိုင်သဖြင့် ထို
 ရဟန်းတို့အတွက် လာဘ်လာဘသည် အနှောင့်အရှက်
 (လာဘပလိဗောဓ) ဖြစ်ပုံ ၂၃၇

၂၂၇။ ဂိုဏ်းဝင်သံဃာတို့အား စာပေပို့ချရခြင်း၊ အခြားသော
 ဂိုဏ်းကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရခြင်းကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း
 အားမထုတ်နိုင်သော ဂိုဏ်းဝန်ဆောင် ရဟန်းတော်သည်
 ထိုကိစ္စအလုံးစုံကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်တပါးပါးအား လွှဲအပ်
 ၍ ဖြစ်စေ၊ တမ္ဗိတရွာသို့ ခဏခေတ္တ သွားရောက် နေ
 ထိုင်၍ ဖြစ်စေ ထို ဂဏပလိဗောဓကို ဖြတ်သင့်ပုံ ၂၃၈

၂၂၈။ အလုပ်ကိစ္စ များခြင်းကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားမထုတ်
 နိုင်သော ရဟန်းသည် သံဃကိစ္စဖြစ်မှု သံဃဝန်ဆောင်
 ပုဂ္ဂိုလ်အား လွှဲအပ်၍၎င်း၊ မိမိကိစ္စဖြစ်မှု မိမိဝေယျာ-
 ဝစ္စကို ဆောင်ရွက်သူအား လွှဲအပ်၍၎င်း၊ ဆောင်ရွက်သူ
 မရှိလျှင် သံဃာအား လှူဒါန်း၍၎င်း ကမ္မပလိဗောဓကို
 ဖြတ်သင့်ပုံ ၂၃၉

၂၂၉။ ခရီးများခြင်းကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားမထုတ်နိုင်သော
 ရဟန်းသည် သာသနာရေးကိစ္စကြောင့် မသွားမဖြစ်
 သောခရီးဖြစ်မှု လျင်မြန်စွာသွား၍ ကိစ္စပြီးစေခြင်းဖြင့်
 အတ္တိနပလိဗောဓကို ဖြတ်သင့်ပုံ ၂၃၉

၂၃၀။ ဉာတိပလိဗောဓ၌ “ဆွေမျိုး” အရ ဆရာ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊
 အတူနေတပည့်၊ အတွင်းနေတပည့်၊ ဆရာတူတပည့်၊
 ဥပဇ္ဈာယ်တူတပည့်တို့နှင့် အမိ၊ အဘ စသည်တို့ကို ယူ
 ရပုံ ၂၄၀

ဦးဓရ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂၆၁။ ဆရာ,ဥပဇ္ဈာယ် စသည်တို့သည် ဉာတိပလိဗောဓပင်
ဖြစ်သော်လည်း ထိုဆရာ,ဥပဇ္ဈာယ်တို့ မကျန်းမာလျှင်
တသက်လုံးပင် လုပ်ကျွေးပြုစုသင့်ပုံ ၂၄၀

၂၆၂။ အမိအဘတို့မကျန်းမာလျှင် ဆရာ,ဥပဇ္ဈာယ်ကိုပြုစုသည့်
နည်းတူ မိမိပစ္စည်း အကုန်အကျခံ၍ တသက်လုံးပင်
ပြုစု စောင့်ရှောက်အပ်ပုံ၊ ညီအစ်ကို, အစ်မ, နှမတို့ကိုမူ
၎င်းတို့ပစ္စည်းနှင့်ဖြစ်စေ, မိမိ၏ပစ္စည်းကို ခဏ ခေတ္တ
ငှါ၍ ဖြစ်စေ ပြုစုစောင့်ရှောက်အပ်ပုံ၊ ယောက်ဖ,
ခယ်မ, မရီးတို့ကိုမူ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ မအပ်ပုံ ၂၄၁

၂၆၃။ မကျန်းမာမှု (အာဗာဓပလိဗောဓ)ဖြစ်လျှင် ကျန်းမာ
အောင် မြန်မြန်ဆေးစား၍ တရားအားထုတ်သင့်ပုံနှင့်
ဆေးစား၍ မပျောက်နိုင်သော နာတာရှည်ဖြစ်လျှင်
ရောဂါကို ငဲ့မနေပဲ တရားကိုသာ အားထုတ်သင့်ပုံ ၂၄၂

၂၆၄။ စာပေအနှောင့်အရှက် (ဂန္ထပလိဗောဓ)နှင့်စပ်၍ နေ့
ညဉ့်မပြတ် စာပေပရိယတ် သင်အံလေ့ကျက်နေသဖြင့်
ကမ္မဋ္ဌာန်း အားမထုတ်ရသော မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင်
အရှင်ဒေဝမထေရ်သည် မလယနယ်သား အရှင်ဒေဝ
မထေရ်၏ထံ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုယူ၍ တဆယ့်ကိုးနှစ်ပတ်လုံး
ပရိယတ်ကိုဖြတ်လျက် ကမ္မဋ္ဌာန်း သက်သက်ကိုသာ
အားထုတ်သဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်ပုံ ၂၄၂

၂၆၅။ မဟာဝိဟာရတိုက်သား တိပိဋကစူဠာဘယမထေရ်သည်
နိကာယ်ဆောင် ပရိသတ်အလယ်၌ အဋ္ဌကထာကို မသင်
ကြားပဲ ပိဋကသုံးပုံ ပါဠိတော်ကို ဖွင့်ပြလိုသဖြင့် ရော-
ဟဏတိုင်းသို့ကြွ၍ အရှင်ဓမ္မရက္ခိတမထေရ်ကျော်၏
အထံ၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သင်ကြားပြီးသောအခါ ဓမ္မာစရိ-
ယဖြစ်သော အရှင်ဓမ္မရက္ခိတမထေရ်သည် အဘယ
မထေရ် သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်း သိသဖြင့် ၎င်း၏

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အထံ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူ၍ အားထုတ်ရာ ဂန္ထပလိဗောဓ
မဖြစ်ပုံ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ ၂၄၃

၂၆၆။ သမထအားထုတ်ခဲ့သဖြင့် ရရှိထားသော လောကီတန်
ခိုး ဣဒ္ဓိပါဒ်သည် ဝိပဿနာအားထုတ်သော ရဟန်း
အတွက် အနှောင့်အရှက် (ဣဒ္ဓိပလိဗောဓ) ဖြစ်ပုံ ၂၄၇

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ

၂၆၇။ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာန်း၊ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန်းနှစ်မျိုး တို့
တွင် မေတ္တာနှင့် မရုဏဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည် သဗ္ဗတ္ထက
ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်ပုံ ၂၄၇

၂၆၈။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သော ရဟန်းသည် ကျောင်းတိုက်
ရှိ သံဃာ၊ ကျောင်းတိုက်တွင်းရှိ နတ်၊ ဆွမ်းခံရွာ၏
ရွာသူကြီးနှင့် ရွာသူရွာသား စသည်တို့အား မေတ္တာ
ပွား၍ မိမိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အနှောင့်အရှက်ကင်းစွာ အား
ထုတ်ရပုံနှင့် မရုဏဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းကြောင့်
အနေသနမိစ္ဆာဇီဝတို့ကို ပယ်နိုင်ပြီးလျှင် သံဝေဂပွား၍
တရားသားတက်ပုံ ၂၄၈

၂၆၉။ ရဟန်းကိစ္စအားလုံး၌ လိုအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြစ်သော
ကြောင့်၎င်း၊ မိမိနှင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားမ
ထုတ်မီ ရွှေသွားအဖြစ်ဖြင့် အားထုတ်ရသော ကမ္မဋ္ဌာန်း
ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း မေတ္တာနှင့် မရုဏဿတိကို
သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန်း ခေါ်ရပုံ ၂၄၉

၂၇၀။ ထိုထိုရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော ထိုထိုကမ္မဋ္ဌာန်းသည်
အမြဲအားထုတ်အပ်သောကြောင့်၎င်း၊ အထက်အထက်
ဘဝနာ၏ နီးသောအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း
ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာန်းမည်ပုံ ၂၄၉

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

ခာမျက်နှာ

၂၇၁။ “ချစ်လည်းချစ်အပ်၊ လေးစားအပ်၍၊ ပွားအပ်မေတ္တာ၊ သူတကာကို၊ ပြောဆိုဆုံးမ၊ သူဆုံးမလည်း၊ ကိုယ်က နာယူ၊ ဆိုမလေးနက်၊ အချက်မတော်၊ ညွှန်းမလျော်၊ ခြောက်ဖော်မိတ်ကောင်း အင်္ဂါတည်း” ဟူသော စကား အရ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ၏ မိတ်ကောင်းလက္ခဏာ ခြောက်ပါး ၂၅၀

၂၇၂။ ဘုရားရှင်သည်သာ ပြည့်စုံသော မိတ်ကောင်းဖြစ်၍ ဘုရားရှင် သက်တော်ထင်ရှားရှိလျှင် ဘုရားရှင်အထံ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူသင့်ပုံနှင့် ဘုရားရှင်သက်တော်ထင်ရှား မရှိလျှင် မဟာသာဝကစသည်တို့၏ထံ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူသင့်ပုံ ၂၅၀

၂၇၃။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မည့် သူကို ရှင်လန်းအားရ စိတ်တက်ကြွစေခြင်းငှါ မိမိရဟန္တာဖြစ်ကြောင်းသိစေ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးသင့်ပုံ ၂၅၁

၂၇၄။ ရဟန္တာဖြစ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ မတွေ့လျှင် အနာဂါမ်၊ သကဒါဂါမ်၊ သောတာပန်၊ စျာန်ရပုထုဇဉ်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင်၊ နှစ်ပုံဆောင်၊ တပုံဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထံ၌ လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းယူသင့်ပုံ ၂၅၁

၂၇၅။ မိမိနေသောကျောင်း၌ မိတ်ကောင်းအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ မရှိလျှင် ရှိရာအရပ်သို့သွား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူသင့်ပုံနှင့် သွားသောအခါ၌လည်း တပည့်တပန်းတို့နှင့် သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း ကိန်းကြီးခန်းကြီး မသွားပဲ မိမိသပိတ်၊ သင်္ကန်းကို မိမိကိုယ်တိုင်ယူ၍ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးသာ သွားသင့်ပုံ ၂၅၃

၂၇၆။ ခရီးအကြား၌လည်း ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကို ဆန်ကျင်ဖက်ပြုနေသော ရဟန်းတို့ရှိရာ ကျောင်းများကိုမဝင်ပဲ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ ရှိရာအရပ်ကိုသာ ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း သွားသင့်ပုံ ၂၅၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၇၇။	ရောက်စ တဗညှိယောဂီရဟန်းတို့က ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ အပေါ်၌ ပြုကျင့်ရသော လောကဝတ်၊ ဓမ္မဝတ်များ....	၂၅၄
၂၇၈။	ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာအထံသို့ ရောက်သည့်နေ့၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မတောင်းသင့်ကြောင်း၊ ဒုတိယနေ့မှစ၍ ဝတ္တကုန္တက လာသည့်အတိုင်း ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုသင့်ကြောင်း၊ ဆရာကမမေးပဲ လာရင်းကိစ္စကို မလျှောက်ထားသင့်ကြောင်း၊ ဆယ်ရက်၊ ဆယ်ငါးရက်နေ၍ မမေးမှသာ လျှောက်ထားသင့်ကြောင်း ပြဆိုပုံ	၂၅၇

စရိယာဝဏ္ဏနာ

၂၇၉။	ရာဂစရိုက်စသော စရိုက်လေးပါးနှင့် ထိုစရိုက်များ လွန်ကဲသော ပုဂ္ဂိုလ်ခြောက်မျိုး	၂၅၈
၂၈၀။	ရာဂစရိုက်ရှိသူနှင့် သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသူတို့ သဘောတူ ကြပုံ	၂၆၀
၂၈၁။	ဒေါသစရိုက်ရှိသူနှင့် ပညာစရိုက်ရှိသူတို့ သဘောတူ ကြပုံ	၂၆၀
၂၈၂။	မောဟစရိုက်ရှိသူနှင့် ဝိတက်စရိုက်ရှိသူတို့ သဘောတူ ကြပုံ	၂၆၀
၂၈၃။	တဏှာ၊မာန၊ဒိဋ္ဌိစရိုက်များလည်း ရှိသေးကြောင်း ပြဆိုသော အပရေဝါဒ	၂၆၁
၂၈၄။	ရှေးဘဝ၌ လေ့ကျက်ခဲ့ဘူးသော အလေ့အကျက်နှင့် ပထဝီစသော ဓာတ်၊ လေ၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်စသော ဒေါသအနည်းအများအလိုက် ရာဂစရိုက်ထန်သူ စသည် ဖြစ်ကြောင်းပြဆိုသည့် ဝိမုတ္တိမဂ်ကျမ်းပြုအရှင်ဥပတိဿ မထေရ်စသော ကေဇွေဆရာတို့အယူအဆ	၂၆၂
၂၈၅။	ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ဇနကကံကို ပြုခိုက်၌ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊	

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အမောဟစသည်တို့ အားကြီး၊ အားနည်းအလိုက် ရာဂ
စရိုက်ထန်သူ စသည် ဖြစ်ကြောင်း အဋ္ဌကထာဆရာတို့
ဆိုပုံကို အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၊ ဝိပါကုဒ္ဓါရကထာ၌
လာသည့်အတိုင်း ပြဆိုပုံ ၂၆၄

၂၈၆။ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဣရိယာပုထ်လေးပါး၌ နေထိုင်ပြုမူ
ပုံကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ရာဂစရိုက် ထန်သူ စသည်
သိနိုင်ပုံ ၂၆၈

၂၈၇။ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တံမြက်လှည်းခြင်း၊ သင်္ကန်းကိုင်ခြင်း၊
သင်္ကန်းဆိုးခြင်း၊ သင်္ကန်းလျှော်ခြင်းစသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ
အလုံးစုံကို ပြုရာ၌ သိမ်မွေ့ခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းခြင်း၊
ဖြေးဖြေးသက်သာပြုခြင်း၊ အလျင်စလိုပြုခြင်း စသည်
တို့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ရာဂစရိုက်ထန်သူ စသည်
သိနိုင်ပုံ ၂၇၀

၂၈၈။ ရာဂစရိုက် ထန်သူ သဒ္ဓါစရိုက်ထန်သူတို့သည် နူးညံ့
ချိုဆိမ့်သောအစားအစာကို ကြိုက်နှစ်သက်တတ်၍ သိမ်
သိမ်မွေ့မွေ့ စားသောက်တတ်ကြောင်း၊ ဒေါသစရိုက်
ထန်သူ ဗုဒ္ဓိစရိုက်ထန်သူ တို့သည် ကျန်းတန်း ချဉ်စပ်
သော အစားအစာကို ကြိုက်နှစ်သက်တတ်၍ ကြမ်း
ကြမ်းတန်းတန်း ပလုပ်ပလောင်း စားတတ်ကြောင်း၊
သဒ္ဓါစရိုက်ထန်သူ ဝိတက်စရိုက်ထန်သူတို့သည် ချိုချဉ်
ငန်စပ် အမှတ်မထားပဲ တွေ့ရာအစားအစာကို ကြိုက်နှစ်
သက်တတ်၍ ပန်းကန်ခွက်ယောက်၌ အစားအစာကို
ဖြန့်ကြဲလျက် ညစ်ပတ်ပေရေစွာ စားသောက်တတ်
ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၂၇၂

၂၈၉။ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အာရုံငါးပါး၌ စိတ်ထားပုံ၊ ခံစားပုံ
တို့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ရာဂစရိုက်ထန်သူ စသည်
သိနိုင်ပုံ ၂၇၃

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၂၉၀။ ရာဂစရိုက်ထန်သည့် မာယာသာဓဋ္ဌယုများခြင်း၊ မာန်
မာန ထောင်လွှားခြင်း၊ အလိုကြီးခြင်းစသော တရား
များ များစွာဖြစ်တတ်ကြောင်း၊ ဒေါသစရိုက်ထန်သည့်
စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုး၊ ရန်ငြိုးကြီးလျက်၊ ကျေးဇူးဖျက်ကာ
ဣဿာမစ္ဆရိယ စသော တရားများ များစွာဖြစ်တတ်
ကြောင်း၊ မောဟစရိုက် ထန်သည့် ထိုင်းမှိုင်းတွေဝေ၊
စိတ်လေလွင့်ပြား၊ ယုံမှားစွဲသန်၊ ချွတ်ရန် ခဲယဉ်းခြင်း
စသော တရားများ များစွာ ဖြစ်တတ်ကြောင်း၊ သဒ္ဓါ
စရိုက်ထန်သည့် သူမြတ်တို့ကို တွေ့မြင်လို၍၊ ဟောဆို
တရား၊ နာကြားလိုက်လို့ လှူဒါန်းလိုခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်
ခြင်းစသောတရားများ များစွာဖြစ်တတ်ကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓိ
စရိုက် ထန်သည့် ဆင်ခြင်တွေးဆ၊ သတိမချပဲ၊ ဆုံးမ
နာလွယ်၊ ဖြစ်လွယ်သံဝေ၊ အထွေထွေသော တရားများ
များစွာဖြစ်တတ်ကြောင်း၊ ဝိတက်စရိုက်ထန်သည့် စကား
ပြောများ၊ ပေါင်းဖော်များ၍၊ မပွားကုသိုလ် ထိုထို
သို့သောတရား အဖြစ်များတတ်ကြောင်းပြဆိုပုံ ၂၇၄

၂၉၁။ စရိုက်နှင့်စပ်၍ ဆိုအပ်ခဲ့သမျှသည် ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ
တို့၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပါရှိသည် မဟုတ်ပဲ ရှေးရှေးဆရာ
အစဉ်အဆက်တို့၏ အယူအဆမျှကိုသာ ပြခြင်းဖြစ်၍
ကေနံကေ မှန်လှပြီဟု မယူဆသင့်ပုံနှင့် စေတောပရိယ
အဘိညာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ ရာဂစရိုက်ထန်သူ စသည်
အမှန်သိနိုင်ပုံ ၂၇၅

၂၉၂။ ရာဂစရိုက်ထန်သူနှင့် သင့်လျော်သောကျောင်း၊ သင်္ကန်း၊
သပိတ်၊ ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်းစသည်တို့ကို ပြဆိုပုံ ၂၇၆

၂၉၃။ ဒေါသစရိုက် ထန်သူနှင့် သင့်လျော်သော ကျောင်း၊
သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်းစသည်တို့ကိုပြဆိုပုံ ၂၇၉

၂၉၄။ မောဟစရိုက် ထန်သူနှင့် သင့်လျော်သော ကျောင်း၊
သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်းစသည်တို့ကိုပြဆိုပုံ ၂၈၁

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၂၉၅။ သဒ္ဓါစရိုက် ထန်သူနှင့် သင့်လျော်သော ကျောင်း၊
သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်းစသည်တို့ကို ပြဆိုပုံ ၂၇၂
- ၂၉၆။ ဗုဒ္ဓိစရိုက်ထန်သူ၊ ဝိတက်စရိုက်ထန်သူတို့နှင့် သင့်လျော်
သောကျောင်း၊ သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်း
စသည်တို့ကို ပြဆိုပုံ ၂၇၂

စတ္တာလိသ ကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

- ၂၉၇။ သင်္ခါတနိဒ္ဒေသစသော အခြင်းအရာ ဆယ်ပါးတို့ဖြင့်
ကမ္မဋ္ဌာန်း အဆုံးအဖြတ်ကို ပြတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း
စကားပလ္လင်ခံခြင်း ၂၇၃
- ၂၉၈။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၊ အသုဘဆယ်ပါး၊ အနုဿတိဆယ်ပါး၊
ဗြဟ္မဝိဟာရလေးပါး၊ အာရုပ္ပလေးပါး၊ အာဟာရေ-
ပဋိကူလသညာတပါး၊ စတုဓာတုဝဏ္ဏာန်တပါးအားဖြင့်
ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်ကို ပြဆိုပုံ ၂၇၄
- ၂၉၉။ ကာယဂတာသတိ၊ အာနာပါနဿတိတို့မှ တပါး
ကြွင်းသော အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းရှစ်ပါး၊ အာဟာရေ
ပဋိကူလသညာ၊ စတုဓာတုဝဏ္ဏာန်အားဖြင့် ဆယ်ပါး
သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်သာ ဥပစာရကို ဆောင်နိုင်၍
ကြွင်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည် အပ္ပနာကို ဆောင်နိုင်ပုံ ၂၇၅
- ၃၀၀။ အာနာပါနဿတိနှင့် ကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့သည် စတုက္က
ဈာန်၏ အာရုံဖြစ်၍ ကာယဂတာသတိနှင့် အသုဘ
ဆယ်ပါးတို့သည် ပဌမဈာန်၏ အာရုံဖြစ်ကြောင်း၊
မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့သည် တိကဈာန်၏ အာရုံ
ဖြစ်၍ ဥပေက္ခာနှင့် အာရုပ္ပလေးပါးတို့သည် စတုတ္ထ
ဈာန်၏ အာရုံဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၂၇၅
- ၃၀၁။ အင်္ဂါကိုလွန်ခြင်း အင်္ဂသမတိက္ကမ၊ အာရုံကိုလွန်ခြင်း
အာရမ္မဏသမတိက္ကမအားဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ပြဆိုပုံ ၂၇၆

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၀၂။	ကျယ်ပြန့် ပွားများအောင် စီးဖြန်းသင့်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း နှင့် ကျယ်ပြန့် ပွားများအောင် မစီးဖြန်းသင့်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းများကို အကြောင်းနှင့်တကွ အကျယ်ပြဆိုပုံ	၂၈၇
၃၀၃။	ကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်တို့ကို အာရုံအားဖြင့် အကျယ် ဝေဖန်ပြဆိုပုံ	၂၉၁
၃၀၄။	ကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်တို့တွင် အသုဘဆယ်ပါး၊ ကာယ- ဂတာသတိ၊ အာဟာရပဋိကူလသညာတို့ကို နှုတ်ပြည်၍ မရနိုင်ကြောင်း၊ ဆိုအပ်ပြီးသော တဆယ်နှစ်ပါးနှင့် အာနာပါနဿတိကို ရှုပြဟောဘုံ၌ မရနိုင်ကြောင်း၊ အရှုပဘုံ၌ အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းလေးမျိုးကိုသာ ရနိုင် ကြောင်း၊ လူ့ဘုံ၌ မရနိုင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းမရှိကြောင်း ပြဆိုပုံ	၂၉၃
၃၀၅။	အမြင်၊ အကြား၊ အတွေ့အားဖြင့် ပွားများရသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အသီးသီးခွဲခြားပြခြင်း	၂၉၃
၃၀၆။	ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့တွင် ကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့သည် အဘိညာဏ်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်ပုံ၊ အာကာသ ကသိုဏ်းမှတစ်ပါးသော ကသိုဏ်းကိုးပါးတို့သည် အာရုပ္ပ ဈာန်တို့၏အကြောင်းဖြစ်ပုံ၊ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ တို့သည် ဥပေက္ခာ၏အကြောင်းဖြစ်ပုံ၊ အောက်အောက် အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည် အထက်အထက် အာရုပ္ပ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏ အကြောင်းဖြစ်ပုံ၊ စတုတ္ထာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်း သည် နိရောဓသမာပတ်၏ အကြောင်းဖြစ်ပုံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားလုံးတို့သည် မျက်မှောက် ချမ်းသာရရှိခြင်း၊ ဝိပဿနာ ပွားရခြင်း၊ သုဂတိဘဝကိုရခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ပုံ	၂၉၅
၃၀၇။	ထိုထို စရိုက်ထန်သူတို့နှင့် သင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း တို့ကို ခွဲခြားပြဆိုပုံ	၂၉၅

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၃၀၈။ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းမယူမီ မိမိ
ကိုယ်ကို ဘုရားရှင်အားဖြစ်စေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာအား
ဖြစ်စေ အပ်နှံသင့်ကြောင်း၊ ထိုသို့ မအပ်နှံလျှင် အစွန့်
အဖျား ကျောင်းတို့၌ နေ၍ အားထုတ်သည့်အခါ
ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ အာရုံများကြောင့် ပျက်စီးတတ်
ကြောင်း၊ မိမိကိုယ်ကို အပ်နှံသောယောဂီသည်ကား
ထိုသို့မပျက်စီးနိုင်ကြောင်းကို ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်
နှင့် ဥပမာပြု၍ အကျယ်ပြဆိုခြင်း ၂၉၇
- ၃၀၉။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာအား မိမိကိုယ်ကိုမအပ်နှံသူသည် ဆရာ၏
ဆုံးမဩဝါဒ တ၊ န၊ ပဲ့ပြင် သွန်သင်မှုကို မရရှိ၍ အကျိုး
မပြီးပဲ ပျက်စီးတတ်ပုံ ၂၉၉
- ၃၁၀။ စူဠပိဏ္ဍပါတိကတိဿမထေရ်အား မိမိတို့ကိုယ်ကို အပ်နှံ
၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်ကြသော
ရဟန်းသုံးပါးအကြောင်း ၃၀၀
- ၃၁၁။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ၊ နေက္ခမ္မ၊ ပဝိဝေက၊
နိဿရဏ ဟူသော အဇ္ဈာသယခြောက်ပါး နှင့် ပြည့်စုံ
သူတို့သည်သာလျှင် ဗောဓိသုံးပါးအနက် တပါးပါးကို
ရနိုင်ပုံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်ကောင်းသောစိတ် (နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တိ)
ဖြင့် အားထုတ်မှသာလျှင် နိဗ္ဗာန်ကိုရနိုင်ပုံ ၃၀၀
- ၃၁၂။ ထိုသို့ အဇ္ဈာသယ၊ အဓိမုတ္တိတို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း
အားထုတ်လိုသောသူကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည် အမျိုးမျိုး
အဖုံဖုံ စစ်ဆေးမေးမြန်း၍ သင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း
ကို ပေးသင့်ပုံ ၃၀၂
- ၃၁၃။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်ယူဘူး၊ နှလုံး
သွင်းဘူးသော ယောဂီကို မိမိရွှေ့၌ပင် တထိုင်နှစ်ထိုင်
မျှ ရှေးကသင်ယူဘူးသည်ကို ရွတ်ဆိုစေ၍ အားထုတ်
ဘူးသည်ကို နှလုံးသွင်းစေသင့်ပုံ၊ မိမိထံ၌နေသော
ယောဂီကိုမူ လာတိုင်းလာတိုင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း ဟောကြား

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

သင့်ပုံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူပြီးလျှင် အရပ်တပါးသို့သွား၍
အားထုတ်မည့်ယောဂီကိုမူ မကျဉ်းမကျယ်လွန်းသော
ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပေးသင့်ပုံ ၃၀၃

၄-ပထဝီကသိဏနိဋ္ဌေသ

၃၁၄။ ရွေးဦးစွာ ပထဝီကသိုဏ်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပေးသော ဆရာ
သည် ကသိုဏ်းလုပ်ပုံ၊ ကသိုဏ်း၏အပြစ်၊ ကသိုဏ်းကို
ပွားနည်း၊ နိမိတ်နှစ်ပါး၊ သမာဓိနှစ်ပါးစသော အခြင်း
အရာကိုးပါးတို့ကို ပြောကြားအပ်ပုံ၊ ကြွင်းသော
ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ပေးရာ၌လည်း ထို့အတူပင် ဆိုင်ရာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏ အခြင်းအရာကိုးပါးတို့ကို ပြောကြား
သင့်ပုံ.... ၃၀၃

၃၁၅။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နာယူသောယောဂီသည် ဆရာဟောပြော
သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ ပုဒ်ပါဌ်၊ အက္ခရာ၊ သဒ္ဒါ၊ အနက်၊
ဥပမာ စသည်တို့ကို အာရုံစိုက်၍ နာယူမှသာလျှင်
တရားပြည့်စုံနိုင်ပုံ ၃၀၄

၃၁၆။ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာနှင့်ကင်း၍ နေမဖြစ်သေးသော ယောဂီ
သည် ဆရာရှိရာကျောင်း၌ပင် အတူနေသင့်ပုံ၊ အကယ်
၍ ဆရာရှိရာကျောင်းသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရန်
မသင့်လျော်ခဲ့လျှင် မိမိသံသယရှိသော အချက်အလက်
တို့ကို ဆရာထံ လာရောက်မေးမြန်းနိုင်ရန် ဆရာနှင့် မနီး
မဝေးသောကျောင်း၌သာ နေသင့်ပုံ ၃၀၇

အနန္တရူပဝိဟာရ

၃၁၇။ မနေအပ်သောကျောင်းကြီး၊ ကျောင်းသစ်၊ ကျောင်း
အို စသော ကျောင်းအပြစ်တဆယ့်ရှစ်ပါး တို့တွင် တပါး
ပါးရှိသောကျောင်းသည် မလျောက်ပတ်သောကျောင်း
မည်ပုံ.... ၃၀၈

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၃၁၈။ ကြီးမားသောကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်းအများအပြား
နေလေ့ရှိသဖြင့် ထိုရဟန်းတို့ မညီမညွတ် မသင့်မတင့်
ဖြစ်ကာ တံမြက်လှည်းခြင်း၊ သောက်ရေသုံးဆောင်
ရေ တည်ထားခြင်း စသောဝတ်များ ပျက်ကွက်၍
အနှောင့်အရှက်ဖြစ်တတ်ပုံနှင့် ရှင်ငယ်၊ ရဟန်းငယ်တို့
ဆူညံသဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်မှုကို မရတတ်ပုံ ၃၀၈
- ၃၁၉။ ကျောင်းသစ်၌ ဆောင်ရွက်စရာကိစ္စများခြင်း၊ ထိုကိစ္စ
များကို မဆောင်ရွက်ပြန်က အကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း အပြစ်ရှိပုံ
နှင့် ကျောင်းအိ၌ အသစ်ပြုပြင်ရန် ကိစ္စများခြင်း၊ မပြု
ပြင်က အကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း၊ ပြုပြင်က ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းမှု
ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အပြစ်များရှိပုံ ၃၀၉
- ၃၂၀။ လမ်းမနှင့် နီးသောကျောင်း၌ ညဉ့်နေ့မပြတ် အာဂန္တု
များ တလစပ်ကြွရောက်လာတတ်ခြင်း၊ အချိန်မတော်
ရောက်လာသော အာဂန္တုရဟန်းတို့အား မိမိ၏အိပ်ရာ
နေရာကို ပေးရသဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခွင့်မရတတ်
ခြင်းစသော အပြစ်များရှိပုံနှင့် ရေကန်နီးသောကျောင်း
၌ သောက်ရေသုံးဆောင်ရေ ခပ်ရန် လူအများလာ
ရောက်ကြသဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်မှုမရခြင်းစသော အပြစ်များ
ရှိပုံ ၃၀၉
- ၃၂၁။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ခင်း နီးသောကျောင်း၊ ပန်းဥယျာဉ်
ရှိသောကျောင်းတို့သည် အနီးအပါး၌ ဟင်းရွက်ခူးရင်း
ပန်းခူးရင်း သီချင်းဆိုကြသော မိန်းမတို့၏ အသံ
ကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း အနှောင့်အရှက် ဖြစ်တတ်ပုံ ၃၁၀
- ၃၂၂။ သစ်သီး ဥယျာဉ်ရှိသော ကျောင်းသည် သစ်သီးလိုချင်
သူတို့၏ အတောင်းအရမ်း ခံရခြင်း၊ တောင်း၍မပေးက
စိတ်ဆိုးခံရခြင်း၊ အနိုင်အထက်လုယက်၍ အယူခံရခြင်း၊
အဆဲခံရခြင်း၊ ကျောင်း၌ မနေနိုင်အောင် လုံ့လပြု
ခံရခြင်း စသောအပြစ်များ ရှိပုံ ... ၃၁၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၂၃။	နာမညကြီးသော ကျောင်းသည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ လာကြသော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ များပြားသဖြင့် ကျောင်းနေ ရဟန်း၏ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု၌ အနှောင့်အယှက် ဖြစ်တတ်ပုံနှင့် မြို့ကြီးကျောင်းသည် ဝိသဘာကအာရုံများခြင်း စသော အပြစ်များ ရှိပုံ	၃၁၁
၃၂၄။	သစ်တော၊ ဝါးတော နီးသောကျောင်းသည် သစ်ခုတ် သမားတို့၏ ဆူဆူညံညံ သီချင်းဆိုသံတို့ကြောင့် မချမ်းသာခြင်း စသောအပြစ်များ ရှိပုံနှင့် လယ်နားနီးသော ကျောင်းသည် လယ်သမားတို့က ကျောင်းဝင်းထဲ၌ ကောက်နယ်တလင်းပြုလုပ်၍ စပါးနယ်ခြင်း၊ ကျောင်း ဦး၌ အိပ်ခြင်း စသောအပြစ်များ ရှိပုံ	၃၁၂
၃၂၅။	အချင်းချင်း မသင့်မြတ်သော ရဟန်းတို့ရှိရာ ကျောင်း၌ နေသော ယောဂီရဟန်းသည် ထိုရဟန်းတို့ ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားသည်ကို တားမြစ်မိလျှင် အပြစ်ပြောခံရသဖြင့် မချမ်းသာခြင်း စသောအပြစ်များ ရှိပုံ	၃၁၃
၃၂၆။	ရေဆိပ်၊ ကုန်းဆိပ် နီးသောကျောင်းသည် လှေသံ၊ လှည်းသံတို့ဖြင့် ဆူညံရုံမျှမက လှေသွား၊ လှည်းသွား၊ ခရီးသွားတို့က တည်းခိုရန် နေရာတောင်းခြင်း၊ သောက် ရေတောင်းခြင်း၊ ဆားတောင်းခြင်း စသည်တို့ကြောင့် မချမ်းသာခြင်း အပြစ်ရှိပုံ	၃၁၃
၃၂၇။	တောကြိုအုံကြား တိုင်းစွန့်နယ်ဖျားကျသော ကျောင်း သည် အသိဉာဏ်ဗဟုသုတ ခေါင်းပါးသော နယ်သူ နယ်သားတို့ ရတနာသုံးပါးကို မကြည်ညိုတတ် သဖြင့် အပြစ်ရှိပုံ	၃၁၄
၃၂၈။	နယ်ခြားကျောင်းသည် ဟိုဖက်သည်ဖက် မင်းတို့၏ အထင်မှား အမြင်မှားကို ခံရရုံမျှမက သူလျှို့ဟု အစွပ်စွဲ ခံရ၍ မင်းမှုထမ်းတို့၏ အနှိပ်စက်ခံရတတ်ခြင်း စသော အပြစ်များ ရှိပုံ	၃၁၄

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၃၂၉။ ဝိသဘာဂအာရုံ များသောကျောင်းသည်၎င်း၊ သရဲ၊
တစ္ဆေ၊ မြေဘုတ်၊ ဘီလူးတို့ရှိသော ကျောင်းသည်၎င်း
သပ္ပာယ်မဖြစ်သော ကျောင်းမည်ပုံကို တောရနေ
မထေရ်တပါး၏ ဝတ္ထုဖြင့် အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း ၃၁၄

၃၃၀။ ဆရာ၊ ဥပဇ္ဈာယ်၊ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း မရှိသော
ကျောင်းသည်လည်း နေထိုင်ရန် မသင့်လျော်သော
ကျောင်းဖြစ်ပုံကို ဖွင့်ပြခြင်း ၃၁၅

အနုရုပဝိဟာရ

၃၃၁။ ဆွမ်းခံရွာမှ မနီးလွန်း မဝေးလွန်းခြင်း အစရှိသော
အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျောင်းသည် ဘာဝနာ
အား လျှောက်ပတ်သော ကျောင်းမည်ပုံကို အကျယ်
ဖွင့်ပြ၍ ပလိဗောဓဇယ် ဆယ်ပါးတို့ကိုလည်း ဖြတ်အပ်
ကြောင်း တိုက်တွန်းပုံ ၃၁၆

ဘာဝနာဝိစာန

၃၃၂။ ပလိဗောဓဇယ် အားလုံးကို ဖြတ်ပြီးသော ရဟန်းသည်
ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းဆီရစ်ခြင်းကို ပယ်၍ ဆိတ်
ငြိမ်ရာအရပ်ဝယ် ချမ်းသာစွာနေလျက် ပြုပြင်အပ် မပြု
ပြင်အပ်သော မြေ၌ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို ယူအပ်ကြောင်း
အဋ္ဌကထာဟောင်းများ၌ လာသည့်အတိုင်း ဖွင့်ပြခြင်း ၃၁၈

၃၃၃။ သာသနာတော်၌ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ သာသနာပ
ရသေ့အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ ပထဝီကသိုဏ်း၌ စတုက္ကဓျာန်
ပဉ္စကဓျာန်တို့ကို ရှေးကဖြစ်စေခဲ့ဘူးသော ယောဂီအား
မဟာဗ္ဗကမထေရ်ကဲ့သို့ ပကတိပထဝီဖြစ်သော လယ်
ထွန်ရာအရပ်နှင့် ကောက်နယ် တလင်းဝန်း၌ ဥဂ္ဂဟ
နိမိတ်ဖြစ်ပုံကို ဖွင့်ပြခြင်း ၃၂၀

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၃၃၄။ ရွေး၌ပြုဘူးသော အလေ့အကျင့်မရှိသော ယောဂီသည် ဆရာ့ထံမှ သင်ယူခဲ့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်ကို မချွတ် ယှဉ်းစေပဲ အညှို့၊ အရွှေ့၊ အနီ၊ အပြုအားဖြင့် လေးပါး သော ကသိုဏ်းဖြစ်တို့ကို ပယ်ရှား၍ အရုဏ်ရောင် အဆင်းနှင့်တူသော မြေဖြင့် ကသိုဏ်းဝန်းပြုသင့်ပုံ ... ၃၂၀

၃၃၅။ ကသိုဏ်းဝန်းပြုလိုသော ရဟန်းသည်၊ ကျောင်းလယ်၌ ဖြစ်စေ ရှင်သာမဏေစသည်တို့ လှည့်ပတ်သွားလာရာ၌ ဖြစ်စေ မပြုရပဲ ကျောင်းစွန် ကျောင်းဖျား အနားကျ သော ဖုံးကွယ်ရာတောင်ဝှမ်းနှင့် သစ်ရွက်မိုး ကျောင်း များ၌သာ ရွှေ့ပြောင်း၍ ရနိုင်သော သံဟာရိမ ကသိုဏ်းဝန်းနှင့် ရွှေ့ပြောင်း မရနိုင်သော တတြဋ္ဌက ကသိုဏ်းဝန်း နှစ်မျိုး ပြုလုပ်၍ ရှုအပ်ပုံ ... ၃၂၁

၃၃၆။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အချင်း တထွာလက်လေးသစ်ရှိသော ကသိုဏ်းဝန်းကို သဘောမတူသောအဆင်းဖြင့်ပိုင်းခြား လျက် ကျောက်လက်ဝါးဖြင့် ပွတ်တိုက်၍ စည်မျက်နှာ အပြင်နှင့် တူအောင်ပြုပြီးလျှင် ထိုကသိုဏ်းဝန်းထားရာ အရပ်ကို တံမြက်လှည်း၍ ကသိုဏ်းဝန်း၏ နှစ်တောင့် ထွာအတွင်း၌ ခင်းထားသော တထွာလက်လေးသစ် အခြေရှိသော အင်းပျဉ်၌ ထိုင်သင့်ပုံ... ၃၂၂

၃၃၇။ ဆိုအပ်ပြီးသောအစီအရင်ဖြင့် ထိုင်၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် “ငါအားထုတ်သောအကျင့် သည် ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရိယာသာဝကတို့ကျင့်အပ် သော အကျင့်ဖြစ်ပေသည်” ဟု အကျင့်၌ရှိသေလေးစား လျက် ပထဝီကသိုဏ်း၌ မျက်စိဖြင့် ယူအပ်သော နိမိတ် ကို စိတ်ဖြင့် ပွားများရပုံ ... ၃၂၃

၃၃၈။ အဆင်းကိုမလွှတ်ပဲ ပထဝီဟူသော လောကဝေါဟာရ၌ စိတ်စွဲ၍ မိမိသည်အားလျော်သော “ပထဝီ၊ မဟီ”

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

စသော အမည်တို့တွင် ထင်ရှားသော ပထဝီဟူသော
အမည်ဖြင့် ဥက္ကဟနိမိတ်ဖြစ်ပေါ်လာသည့်တိုင်အောင်
အဖန်တလဲလဲ ကြာမြင့်စွာ အားထုတ်သင့်ပုံ .. ၃၂၄

၃၃၉။ ဥက္ကဟနိမိတ် ထင်သောအခါမှစ၍ ကသိုဏ်းဝန်းရှိရာ
အရပ်၌ မနေပဲ မိမိနေရာ၌ပင် ပွားများသော ယောဂီ
သည် သမာဓိနုသောကြောင့် အာရုံပျောက်ပျက်သွား
လျှင် ကသိုဏ်းဝန်းရှိရာသို့ တဖန်သွား၍ ရှေးထင်ဘူး
သော ဥက္ကဟနိမိတ်ကိုပင် တဖန်ပွားများသည်ရှိသော်
နိဝရဏတို့ကွာလျက် ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်ပုံ ၃၂၆

၃၄၀။ ဥက္ကဟနိမိတ်သည် လက်ချောင်းရာ၊ လက်နှောင့်ရာ၊
လက်ဝါးရာ စသော ကသိုဏ်းအပြစ်များရှိ၍ ပဋိဘာဂ
နိမိတ်သည် ထိုဥက္ကဟနိမိတ်ထက် အဆအရာအထောင်
စင်ကြယ်သောကြောင့် ကသိုဏ်းအပြစ်မရှိကြောင်းကို
အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း ၃၂၇

၃၄၁။ ဥပစာရသမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိနှစ်ပါးတို့တွင် ဥပစာရ
အခိုက်၌ နိဝရဏကွာ၍ စိတ်တည်ကြည်ကြောင်းနှင့်
ဈာန်ကိုရခိုက်၌ ဈာန်အင်္ဂါ ထင်ရှားဖြစ်၍ စိတ်
တည်ကြည်ကြောင်း ပြဆိုခြင်း ၃၂၈

၃၄၂။ ဥပစာရသမာဓိဖြစ်သောအခါ ယောဂီ၏စိတ်သည် ရံခါ
နိမိတ်ကိုအာရုံပြု၍ ရံခါ ဘဝင်သို့ သက်ရောက်ပုံနှင့်
အပ္ပနာသမာဓိဖြစ်သောအခါ နေရာညဉ့်ပါ ကုသိုလ်
ဇောချည်းဖြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ တည်ပုံ ၃၂၉

၃၄၃။ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည် ရဘူရာ ခဲယဉ်းသောကြောင့် ပဋိ-
ဘာဂနိမိတ်ရပြီးသော ယောဂီသည် ရပြီး ပဋိဘာဂ
နိမိတ်ကို ပွားများ၍ ဈာန်ရအောင် အားထုတ်သင့်ပုံနှင့်
ဈာန်မရနိုင်လျှင် ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပင် စကြာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

မင်းလောင်းဖြစ်သော ကိုယ်ဝန်ကို စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့
မပျောက်ပျက်အောင် စောင့်ရှောက်သင့်ပုံ

.... ၃၂၉

သတ္တသပ္ပါယ

၃၄၄။ မလျှောက်ပတ်သော ကျောင်း၊ ဆွမ်းခံရွာ၊ စကား၊
ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘောဇဉ်၊ ရာသီဥတု၊ ဣရိယာပုတ်ဟူသော ခုနစ်
ပါးတို့ကို ရှောင်ကြဉ်လျက် လျှောက်ပတ်သော ကျောင်း
စသော ခုနစ်ပါးတို့ကို မှီဝဲ၍ အားထုတ်သော ယောဂီ
သည် မကြာမီ အပ္ပနာသမာဓိရနိုင်ပုံ....

.... ၃၃၀

ဒသဝိဓအပ္ပနာကောသလ္လ

၃၄၅။ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ သင်္ကန်း စသော ဝတ္ထုတို့ကို
သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေခြင်း၊ ဣန္ဒြေကိုမျှစေခြင်း စသော
အပ္ပနာ၌ ကျမ်းကျင်လိမ္မာကြောင်း အစီရင်ဆယ်ပါး

၃၃၄

၃၄၆။ ခြေသည်းလက်သည်းရှည်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်၌ ကြေးညော်
တင်ခြင်း၊ သင်္ကန်း ညစ်နွမ်းနံ့စော်ခြင်း စသည်သည်
ဝတ္ထု အဝိသဒမည်ပုံနှင့် ထိုသို့ ဝတ္ထု မသန့်ရှင်းမစင်
ကြယ်ပဲ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်လျှင် ဉာဏ်မစင်ကြယ်
သဖြင့် သင်္ခါရတို့သဘောကို ပြတ်ပြတ်သားသား
ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မသိနိုင်ပုံ

.... ၃၃၅

၃၄၇။ ဆိုခဲ့ပြီးသော ဝတ္ထုတို့ကို သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေပြီးမှ
ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်လျှင် ဉာဏ်သန့်ရှင်းကြည်လင်သဖြင့်
သင်္ခါရတို့သဘောကို ပြတ်ပြတ်သားသား ရှင်းရှင်း
လင်းလင်းသိနိုင်၍ တရားသားတက်ပုံ....

.... ၃၃၆

၃၄၈။ သဒ္ဓါ စသော ဣန္ဒြေငါးပါးတို့ကိုစွဲအားဖြင့် ညီမျှခြင်း
သည် ဣန္ဒြိယသမပဋိပါဒနမည်ပုံနှင့် ထိုဣန္ဒြေငါးပါး
တို့တွင် တပါးပါးက အားကောင်းနေလျှင် အခြား
ဣန္ဒြေများ မိမိတို့ကိုစွဲကို မဆောင်ရွက်နိုင်ပုံ

.... ၃၃၆

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၃၄၉။ သဒ္ဓါအားကြီး၍ ပညာနည်းလျှင် အကြည်ညိုမှားတတ်ပုံ
နှင့် ပညာအားကြီး၍ သဒ္ဓါနည်းလျှင် ကောက်ကျစ်
စဉ်းလဲတတ်ပုံ ၃၃၇
- ၃၅၀။ သမာဓိအားကြီး၍ ဝီရိယနည်းလျှင် ဖျင်းရိသည့်ဖက်
ပါတတ်ပုံနှင့် ဝီရိယအားကြီး၍ သမာဓိနည်းလျှင် စိတ်
ပျံ့လွင့်တတ်ပုံ ၃၃၈
- ၃၅၁။ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သူအား သဒ္ဓါနှင့် ကေဂ္ဂတာ
အားကောင်းလျှင် အပ္ပနာသို့ရောက်နိုင်ပုံနှင့် ဝိပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သူအား ပညာအားကောင်းလျှင်
သင်္ခါရတရားတို့၏လက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ပုံ ၃၃၈
- ၃၅၂။ သတိမှာမူ ပိုသည်မရှိပဲ သမထဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း
နှစ်မျိုးလုံး၌ပင် အားကောင်းစေသင့်ပုံကို ဆားနှင့်
အမတ်ချုပ် ဥပမာတို့ဖြင့် ပြဆိုခြင်း ၃၃၉
- ၃၅၃။ ကရုဏာ၊ ဘာဝနာ၊ ရက္ခဏကောသလ သုံးပါးတို့တွင်
ရက္ခဏကောသလသည် နိမိတ္တကောသလ မည်ပုံကို
ပြဆိုခြင်း ၃၄၀
- ၃၅၄။ ဝီရိယအားနည်းလွန်းသောကြောင့် ယောဂီ၏စိတ်ဓာတ်
ကျဆင်းသော အခါ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၊ သမာဓိ-
သမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင် တရား သုံးပါးတို့ကို
မပွားစေပဲ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဝီရိယ၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်
တရား သုံးပါးတို့ကိုပွားစေ၍ စိတ်ဓာတ်မြင့်တင်ပေးသင့်
ပုံကို မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အဂ္ဂိသုတ်၌ လာ
သည့်အတိုင်း ပြဆိုပုံ ၃၄၀
- ၃၅၅။ ဓမ္မဝိစယ၊ ဝီရိယ၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်ပွားကြောင်းတရား
တို့ကို မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အာဟာရသုတ်
တွင်လာသည့်အတိုင်း ပြဆိုပုံ ၃၄၃

ဦးရေ	အကြောင်းတရား	စာမျက်နှာ
၃၅၆။	လက်ဦးအားထုတ်မှုသည် အာရမ္မဇာတ်၊ ပျင်းရိခြင်းမှ ထွက်မြောက်သောကြောင့် လက်ဦး အားထုတ်မှုထက် အားကြီးသော အားထုတ်မှုသည် နိက္ခမဇာတ်၊ ထို့နောက် အဆင့်ဆင့်တက်၍ အားထုတ်မှုသည် ပရက္ခမဇာတ်မည် ကြောင်း ပြဆိုပုံ	၃၄၄
၃၅၇။	ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် ဖြစ်ကြောင်း တရား ၇-ပါး၊ ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ်ကြောင်းတရား ၁၁-ပါး၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင် ဖြစ်ကြောင်းတရား ၁၁-ပါးတို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၃၄၅
၃၅၈။	ဝီရိယလွန်သောကြောင့် ယောဂီ၏ ဘာဝနာစိတ်ပျံ့လွင့် နေသောအခါ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်စသော ဗောဇ္ဈင် သုံးပါးတို့ကို မပွားစေပဲ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင် စသော ဗောဇ္ဈင်သုံးပါးတို့ကို ပွားစေသင့်ကြောင်းကို မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ်၊ သာကစ္ဆဝဂ်၊ အဂ္ဂိယုတ်၌ လာသည့် အတိုင်း ပြဆိုပုံ	၃၄၇
၃၅၉။	ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင် ဖြစ်ကြောင်းတရား ၇-ပါး၊ သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင် ဖြစ်ကြောင်းတရား ၁၁-ပါး၊ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင် ဖြစ်ကြောင်းတရား ၅-ပါးတို့ကို တနည်း အားဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း	၃၅၀
၃၆၀။	ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်စသော သုံးပါး တို့ကို မပွားစေပဲ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်စသော သုံးပါးတို့ကို ပွားစေလျှင် စိတ်ကိုနှိပ်သည်မည်ပုံ	၃၅၁
၃၆၁။	ပညာအားနည်းသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ငြိမ်သက်သော သူခကို မရနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်စေ ယောဂီ၏ စိတ် ကြည်ကြည်လင်လင်မရှိလျှင် သံဝေဂဝတ္ထု ၈-ပါးကို သော်၎င်း၊ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကိုသော်၎င်း ဆင်ခြင် စေ၍ ကြည်လင်စေသင့်ပုံ	၃၅၂

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၃၆၂။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဆင်းရဲ၊ အိုခြင်းဆင်းရဲ၊ နာခြင်းဆင်းရဲ၊
 သေခြင်းဆင်းရဲ၊ အပါယ်ဆင်းရဲ၊ အတိတ်ဝဋ်ကြောင့်
 ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၊ အနာဂတ် ဝဋ်ကြောင့် ဖြစ်သော
 ဆင်းရဲ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ အာဟာရရှားမိုးရခြင်း ဆင်းရဲတို့သည်
 ထိတ်လန့်ကြောင်း (သံဝေဂဝတ္ထု) ဂ-ပါးမည်ပုံ ၃၅၂

၃၆၃။ ယောဂီ၏စိတ်သည် တွန့်ဆုတ်ခြင်း၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းမရှိပဲ
 ကြည်ကြည်လင်လင်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌သာစိုက်
 လျက်ရှိမှု မြင့်တင်ပေးခြင်းစသည် တစုံတရာ ပြုစရာ
 မလိုပဲ လျစ်လျူရှုထားသင့်ပုံ ၃၅၂

၃၆၄။ စျာန်ကို ရကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို အားမထုတ်
 ဘူးသူ၊ အမှုကိစ္စများပြားသူ၊ စိတ်ပျံ့လွင့်သူများကို
 ရှောင်ရှားခြင်းသည် အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဋ္ဌနတာ
 မည်ပုံ.... ၃၅၃

၃၆၅။ စျာန်ကို ရကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို ကျင့်ဘူး၍
 ဥပစာရသမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိရရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို
 ရံဖန်ရံခါ ဆည်းကပ်ခြင်းသည် သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝန
 မည်ပုံ.... ၃၅၃

၃၆၆။ စျာန်သမာဓိသို့ ညွတ်ကိုင်သောစိတ်ရှိ၍ မပြတ်မစဲ
 အားထုတ်နေခြင်းသည် တဒဓိမုတ္တတာမည်ပုံ ၃၅၃

၃၆၇။ ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်အောင် အားထုတ်ပြီးသော ယောဂီ
 ရဟန်းသည် “မလျော့မတင်း စောင်းကြိုးညှင်း” ဟူသ
 ကဲ့သို့ မလျော့မတင်း မျှတခြင်းရှိသော ဝီရိယဖြင့်
 အပ္ပနာသို့ ရောက်အောင် အားထုတ်သင့်ပုံကို ပန်းစုတ်
 ပျားဥပမာ၊ ခွံစိတ်ကုသတတ်သော ဆေးကျောင်းသား
 ဥပမာ၊ ပင့်ကူမျှင်ကို ဆောင်သူ ဥပမာ၊ လှေသူကြီး၊
 သင်္ဘောမာလိန်ဥပမာ၊ ဆီလောင်းထည့်သူဥပမာတို့ဖြင့်
 ထင်ရှားစွာဖွင့်ပြပုံ ၃၅၅

ဦးရေ

ဟကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပဌမဇ္ဈာနကထာ

- ၃၆၈။ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော ယောဂီ၏ ပဌမ
ဈာန်ကို ရခါနီး၌ စိတ်အစဉ်ဖြစ်ပုံ ၃၅၀
- ၃၆၉။ အပ္ပနာကို ပြုပြင်တတ်သောကြောင့် ပရိကမ်၊ အပ္ပနာ၏
အနီး၌ ဖြစ်သောကြောင့် ဥပစာရ၊ ရှေးဖြစ်သော
ပရိကမ် ဥပစာတို့နှင့် နောက်ဖြစ်သော အပ္ပနာအား
လျော်သောကြောင့် အနုလုံ၊ ကာမအန္တယ်ကို ဖြတ်၍
မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာအန္တယ်ကို ပူးစေတတ်သော
ကြောင့် ဂေါတြဘူ မည်ပုံ ၃၅၀
- ၃၇၀။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌ ဇောလေးကြိမ်၊ ငါးကြိမ်
စောရာတွင် စတုတ္ထဇောဖြစ်စေ၊ ပဉ္စမဇောဖြစ်စေ
အပ္ပနာဇောဖြစ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာဆရာတို့ ယူဆပုံနှင့်
ဆဋ္ဌဇောဖြစ်စေ၊ သတ္တမဇောဖြစ်စေ အပ္ပနာဇောဖြစ်
သည်ဟု အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တထေရ် ယူဆပုံ ၃၆၀
- ၃၇၁။ ရှေးဦးစွာရအပ်သော အပ္ပနာ၊ လောကီအဘိညာဉ်၊ မဂ်
လေးပါး၊ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်၊ ရူပဘုံ အရူပဘုံတို့၌ ဘဝင်
ဖြစ်သောဈာန်စိတ်၊ နိရောဓသမာပတ်၏ ရှေးဖြစ်သော
စတုတ္ထာရုပ္ပဈာန်၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏
ဖလသမာပတ်အားဖြင့် ခုနှစ်ပါးသော အရာဌာနတို့၌
ကာလအပိုင်းအခြားမရှိပုံ ၃၆၁
- ၃၇၂။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ-ဟူသော ပါဌ်အရ ကာမတရားတို့
မရှိမှသာ ဈာန်တရားဖြစ်နိုင်ပုံကို ဆီမီးဥပမာ၊ မြစ်ကမ်း
ဥပမာတို့ဖြင့် ပြဆိုခြင်း ၃၆၃
- ၃၇၃။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ-ဟူသော
ပါဌ်၌ ဝိဝိဇ္ဇေဝ-ဟူသော ရှေးပုဒ်၌ရှိသော ဝေ-သဒ္ဓါကို
ဝိဝိဇ္ဇ-ဟူသော နောက်ပုဒ်၌လည်း ဆောင်၍ယူရမည်
ဖြစ်ကြောင်းကို အကျိုးအပြစ်နှင့်တကွ စိစစ်ပြဆိုပုံ ၃၆၄

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၃၇၄။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဝတ္ထုကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ ကာယဝိဝေကဖြစ်ပုံ၊ ကာမချမ်းသာကို ပယ်စွန့်ပုံ စသည်တို့ကို ပြဆို၍ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် ကိလေသာကာမနှင့် တကွ အကုသိုလ်အားလုံးတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ စိတ္တဝိဝေကဖြစ်ပုံ စသည်ကို ပြဆိုခြင်း ၃၆၅
- ၃၇၅။ သမာဓိသည် ကာမစွန့်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၊ ပီတိသည် ဗျာပါဒ၏၊ ဝိတက်သည် ထိနမိဒ္ဓ၏၊ သုခသည် ဥဒ္ဓစ္စ-ကုက္ကုစ္စ၏၊ ဝိစာရသည် ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် အားဖြင့် ထိုထိုဈာန်အင်္ဂါတို့သည် ထိုထိုနိဝရဏတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်ပုံ ၃၆၈
- ၃၇၆။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ-ဟူ သောပါဠိတို့ဖြင့် ဆိုင်ရာ နိဝရဏ၊ သံယောဇဉ်စသော အကုသိုလ်တရားတို့၏ ခွါသောအားဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်း (ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေက)ကို ပြပုံ ၃၆၉
- ၃၇၇။ ပဌမဈာန်၏ အင်္ဂါဖြစ်သော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့ကို ပြဆိုခြင်း ၃၇၀
- ၃၇၈။ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ အထူးကို ခေါင်းလောင်းသံ၊ ငှက်ပျံ ခြင်း၊ ပိတုန်းနားခြင်းတို့ဖြင့် ဥပမာပြု၍ အကျယ်ပြဆိုပုံ ၃၇၁
- ၃၇၉။ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏အထူးကို ကြေးဖလားပွတ်သူ၏လက်၊ အိုးထိန်းစက်လှည့်သော အိုးထိန်းသည်၏လက် စသည် တို့ဖြင့် ဥပမာပြု၍ အကျယ်ဖွင့်ပြပုံ ၃၇၂
- ၃၈၀။ ပီတိသုခဟူသောပါဠိအရ ပီတိသည် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထရုံမျှ နှစ်သက်ခြင်း ခုခွိကာပီတိ၊ လျှပ်စီးလက်သကဲ့သို့ ခဏခဏနှစ်သက်ခြင်း ခဏိကာပီတိ၊ ပင်လယ်ရေလှိုင်း သည် ကမ်းကိုရိုက်၍ ပျက်ကျသကဲ့သို့ တကိုယ်လုံးကို

ဥပေသ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

စိမ့်ဝင်၍ ပျက်ကျသကဲ့သို့ ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း
 သြက္ခန္ဓာကပီတိ၊ ကိုယ်ကိုအထက်သို့ မြောက်ကြပုံတက်
 စေနိုင်လောက်အောင် နှစ်သက်ခြင်း ဥဗ္ဘေဂါပီတိ၊
 တကိုယ်လုံးသည် လေသွင်းထားသော စိမ့်ဝင်ကဲ့သို့
 ၎င်း၊ တောင်ကျချောင်းရေအယဉ် စီးဝင်သော တောင်
 ဝှမ်းကဲ့သို့၎င်း အမြဲမပြတ် ပီတိဖြင့် စိမ့်ဝင်ထုံမွမ်းသကဲ့
 သို့ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း ဖရဏာပီတိအားဖြင့် ငါးပါး
 ပြားပုံ....

၃၇၄

၃၈၁။ လ၊ သာသောညတည၌ မိမိကျောင်းတွင်းရှိ စေတီ
 ယင်ပြင်မှနေ၍ မဟာစေတီရှိရာအရပ်သို့ မျက်နှာ
 မူလျက် ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြုသဖြင့် ဥဗ္ဘေဂါပီတိ
 ဖြစ်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ မဟာစေတီ
 ယင်ပြင်၌ ကျရောက်တည်နေသော ပုဏ္ဏဝေဏ္ဍိက
 ကျောင်းနေ မဟာတိဿမထေရ်၏ ဝတ္ထု

၃၇၅

၃၈၂။ ဂိရိကဏ္ဍကကျောင်းတွင်းရှိ စေတီကို မိမိအိမ်မှနေ၍
 အာရုံပြု ကြည်ညိုသဖြင့် ဥဗ္ဘေဂါပီတိ ဖြစ်ပြီးလျှင်
 ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ပြီးနောက် စေတီယင်ပြင်၌
 ထိုင်လျက်သား ကျရောက်ရသော ဓတ္တကာလကရွာသူ
 ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသွီးဝတ္ထု

၃၇၆

၃၈၃။ ပီတိကြောင့် ပဿဒ္ဓိ၊ ပဿဒ္ဓိကြောင့် သုခ၊ သုခကြောင့်
 ခဏိကသမာဓိ၊ ဥပစာရသမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိသုံးမျိုး
 ဖြစ်ပုံနှင့် ပီတိသုခပါဌ်အရ အပ္ပနာသမာဓိနှင့်ယှဉ်သော
 ဖရဏာပီတိကို ယူရပုံ

၃၇၈

၃၈၄။ ဣဋ္ဌာရုံကိုရခြင်းကြောင့် နှစ်သက်ခြင်းသည် ပီတိ၊ ထို
 ဣဋ္ဌာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်းသည် သုခ စသည်
 အားဖြင့် ပီတိနှင့် သုခတို့၏ အထူးကို အကျယ်ပြဆိုပုံ

၃၇၉

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပဉ္စင်ဝိပ္ပဟိနာဒိ

- ၃၀၅။ ဈာန်တို့သည် “က၊ ဗျ၊ ထိ၊ မိဒ်၊ ဥဒ်၊ ကုက်၊ ကိဇ်၊ ငါးစိတ်နိဝရဏာ” ဟူသော နိဝရဏ ငါးပါးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ပဉ္စင်ဝိပ္ပဟိန မည်ပုံနှင့် ဈာန်ရနေခိုက်၌ တခြားအကုသိုလ်တရားတို့ကိုပါ ပယ်သော်လည်း ဤနိဝရဏငါးပါးတို့သည်သာလျှင် ဈာန်ကို အထူးသဖြင့် အန္တရာယ်ပြုတတ်သောကြောင့် ယင်းတို့ကိုသာ ပဟာနက်ဟု ခေါ်ပုံ ၃၀၂
- ၃၀၆။ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ကေဂ္ဂတာတို့သည် အသီးသီး မိမိတို့ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်သောကြောင့်သာ ဈာန်ဖြစ်ပေါ်လာရသဖြင့် ယင်းဝိတက်စသည်တို့ကို သမန္တာဂတက်ခေါ်ရပုံ ၃၀၃
- ၃၀၇။ ဝိတက်စသော ငါးပါးတို့သည် ဥပစာရ အခိုက်၌ပင် ယှဉ်ကြသော်လည်း ဤဈာန်အခိုက်၌မူ အင်အားအကြီးမားဆုံး ဖြစ်ကြသဖြင့် ရူပါဝစရ လက္ခဏာဖြစ်ကြရပုံနှင့် ကေဂ္ဂတာသည် သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ စသောပါဌ်၌ မပါရှိသော်လည်း ဝိဘင်းပါဌ်တော်၌မူ ယင်းကေဂ္ဂတာကို ဈာန်အင်္ဂါတခု အဖြစ်ဖြင့် ဟောခဲ့ပုံ ၃၀၅

တိဝိဓကလျာဏ

- ၃၀၈။ ဈာန်ရကြောင်း အကျင့်၏ စင်ကြယ်ခြင်းဟူသော အစ၏ ကောင်းခြင်း၊ တဩမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၏ ပူးခြင်းဟူသော အလယ်၏ကောင်းခြင်း၊ ရှင်ခြင်းဟူသော အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းအားဖြင့် တိဝိဓကလျာဏဖြစ်ပုံနှင့် အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး ကောင်းခြင်းတို့၌ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ ၁၀-ပါးကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဌ်တော်၊ အာနာပါနကထာ၊ ဝေါဒါနဉာဏနိဒ္ဒေသ၌ လာသည့်အတိုင်း ပြဆိုပုံ ၃၀၆

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၃၈၉။	ကလျာဏ ဉ-မျိုးနှင့်စပ်၍ အဘယဂီရိမထေရ် တို့၏ အယူအဆနှင့် အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အယူအဆကို ရှင်းလင်းတင်ပြပုံ				၃၈၈
------	---	------	------	------	-----

စိရဋ္ဌိတိသမ္ပာဒန

၃၉၀။	မိမိနှင့် သင့်လျော်သော ဘောဇဉ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၊ ဣရိယာပုတ်တို့ဖြင့် တကြိမ်တခါ ဈာန်ရပြီးသော ယောဂီသည် ထိုသင့်လျော်သော ဘောဇဉ် စသည်ကို မှတ်သားထားသင့်ပုံနှင့် မိမိရပြီးသောဈာန် ပျောက်ပျက်သောအခါ၌ မိမိမှတ်သားထားသော ထိုလျောက်ပတ်သော ဘောဇဉ် စသည်တို့ကို တဖန်မှီဝဲ၍ ပွားများအားထုတ်လျှင် ပျောက်ပြီးဈာန်ကို လွယ်ကူစွာပြန်၍ ရနိုင်ပုံကိုဝါလဝေမိလေးသွား ဥပမာ၊ စဖို့သည် ဥပမာတို့ဖြင့် ပြဆိုခြင်း			၃၉၃
------	--	------	------	-----

၃၉၁။	ဆိုခဲ့ပြီးသော မိမိမှတ်သားထားသည့် ဘောဇဉ် စသည်တို့ဖြင့် ဈာန်ရသော ယောဂီသည် သမာဓိ၏ ဘေးရန် ဖြစ်သော ကာမစွန္ဒနီဝရဏ စသည်တို့ကို စင်ကြယ်စွာ သုတ်သင် ရှင်းလင်းခြင်း မပြုသမျှ ရရှိထားသောဈာန် ကြာရှည်စွာ မတည်တံ့ကြောင်းနှင့် ထိုသမာဓိဘေးရန်တို့ကို စင်ကြယ်စွာ သုတ်သင်ရှင်းလင်းခဲ့မှသာလျှင် ကြာရှည်စွာ တည်တံ့နိုင်ကြောင်းကို ဝါးလုံးခေါင်းသို့ ဝင်သော ပိတုန်းနှင့် ဥယျာဉ်သို့ဝင်သော မင်းဥပမာတို့ဖြင့် အကျယ်ပြဆိုပုံ		...	၃၉၈
------	--	------	-----	-----

၃၉၂။	လယ်သမားသည် ပိုင်း၍ပိုင်း၍ ထွန်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဟင်္သာငယ်ကလေးများသည် အတောင်ပေါက်သည်မှ စ၍ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သာ ပျံသကဲ့သို့၎င်း၊ ကသိုဏ်း နို့မိတ်ကို တလက်သစ်၊ နှစ်လက်သစ် စသည်ဖြင့် အနည်းငယ်မှစ၍ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်လျက် ပွားများသင့်ပုံ			၄၀၁
------	--	--	--	-----

ဦးစေရ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၃၉၃။ ပဌမဈာန်ရပြီးစ ရဟန်းသည် မိမိရသောပဌမဈာန်ကို ဆင်ခြင်မှု မများစေပဲ အဖန်ဖန် ဝင်စားသင့်ပုံနှင့် ဆင်ခြင်မှုများလျှင် ဈာန်အင်္ဂါများ အားနည်းသဖြင့် ဒုတိယဈာန်ကိုရရန် တဆင့်တက်၍ အားထုတ်သောအခါ အစာရေစာ ရှာဖွေရန် တောင်ပေါ်သို့တက်သောနွားသည် ရွှေခြေမြဲစွာ မနင်းနိုင်ပဲလျက် နောက်ခြေကိုလွှတ်လျှင် အစာရေစာလည်းမရ၊ တောင်ပေါ်မှလည်း ကျသကဲ့သို့ ဒုတိယဈာန်ကို မရသည်သာမက ပဌမဈာန်ပါ ပျောက်ကွယ်နိုင်ပုံကို အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ နဝကနိပါတ်၊ ဂါဝိဉပမာသုတ်၌လာသည့်အတိုင်း အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း ၄၀၂

ပဉ္စမသိကဏာ

၃၉၄။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ ဝုဋ္ဌာနဝသီ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီဟု ဆိုအပ်သော ဝသီဘော် ငါးပါးအနက် အာဝဇ္ဇနဝသီနှင့် သမာပဇ္ဇနဝသီတို့ကို အကျယ်ပြခြင်း ၄၀၅

၃၉၅။ အာဝဇ္ဇနဝသီ ဖြစ်ခိုက် စိတ်အစဉ် ဖြစ်ပုံနှင့် ယင်းအာဝဇ္ဇနဝသီဘော်သည် ဘုရားရှင် တန်ခိုးပြာဋိဟာပြသောအခါ၌ ဖြစ်စေ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ စသော သာဝကကြီးများ တန်ခိုးပြသောအခါ၌ ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ပေါ်တတ်ပုံ ၄၀၅

၃၉၆။ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကို အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ဆုံးမသောအခါ၌ ဖြစ်သော ဝသီဘော်မျိုးသည် သမာပဇ္ဇနဝသီဘော်ဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုခြင်း ၄၀၆

၃၉၇။ အဓိဋ္ဌာနဝသီဘော်နှင့် ဝုဋ္ဌာနဝသီဘော်တို့၏ သဘောကို ဗုဒ္ဓရက္ခိဘထေရ်၏ ဝတ္ထုဖြင့် ဥပမာပြု၍ အကျယ်ပြခြင်း ၄၀၆

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၉၈။	အာဝဇ္ဇနဝသီဘော၏ဝီထိအစဉ်၌ပါသော ဇောတို့သည် ပင်လျှင် ပစ္စဝေက္ခဏဝသီဘော် မည်ပုံ	 ၄၀၇

ဒုတိယဇ္ဈာနကဏ္ဍာ

၃၉၉။	ပဌမဈာန်ရပြီး ပုဂ္ဂိုလ်သည် “မိမိဈာန်သည် နိဝရဏ ဟူသော နီးသောရန် ရှိ၏၊ ဝိတက်ဝိစာရ ဟူသော ရုန့်ရင်းသော အင်္ဂါရှိသောကြောင့် အားနည်း၏”ဟု ပဌမဈာန်၏ အပြစ်ကိုမြင်၍ “ဒုတိယဈာန်သည် ငြိမ် သက်၏”ဟု နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် မူလနိမိတ်ကိုပင် အာရုံ ပြု၍ ဒုတိယဈာန်ကို ရရန် အားထုတ်ရပုံ	 ၄၀၈
------	--	----------

၄၀၀။	ထိုသို့ အားထုတ်သော ယောဂီသည် ဝိတက်၊ ဝိစာရ ငြိမ်း၍ ပီတိ၊ သုခ၊ ကေဂ္ဂတာ အင်္ဂါသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံ သော ဒုတိယဈာန်ကို ရပုံ	 ၄၀၈
------	---	----------

၄၀၁။	ဝိတက္ကဝိစာရာန် ဝုပသမာ၊ အဇ္ဈတ္တံ၊ သမ္ပဿာဒန်၊ ကောဓိဘာဝံ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်အကျယ်	 ၄၀၉
------	--	----------

၄၀၂။	ဝိတက္ကဝိစာရာန် ဝုပသမာ-ဟူသော စကားရှိပြီးလျှင် အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ-ဟူသော စကားကို ထပ်မံ ဟောရ ခြင်း အကြောင်း	 ၄၁၅
------	---	----------

၄၀၃။	ပဌမဈာန်သည်လည်း ယှဉ်ဖက်သမာဓိကြောင့် ဖြစ်စေ ကာမူ ဒုတိယဈာန်သည်သာ ဝိတက်၊ ဝိစာရကင်း၍ အလွန်ငြိမ်သက် ကြည်လင်သောကြောင့် ဒုတိယဈာန် ကို ချီးမွမ်းလိုသဖြင့် ၎င်းဈာန်ကိုသာ “သမာဓိဇံ”ဟု ဟောရပုံ	 ၄၁၇
------	--	----------

၄၀၄။	ပဌမဈာန်သည် ဥပစာရခဏ၌ နိဝရဏတို့ကို ပယ်သော် လည်း ဒုတိယဈာန်မှာမူ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို ဥပစာရ ခဏ၌ မပယ်ပဲ အပ္ပနာအခိုက်သို့ ရောက်မှသာလျှင် ပယ်ကြောင်း ပြဆိုပုံ	 ၄၁၈
------	--	----------

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သဘောအတိုင်း လျစ်လျူရှုကာနေခြင်းကို ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာခေါ်ပုံ ၄၂၃	၄၂၃
၄၁၂။	သတ္တဝါတို့အပေါ် ချစ်မှု၊ မုန်းမှုမရှိပဲ အလယ် အလတ် သဘောထားခြင်းသည် ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ မည်ပုံနှင့် သဟဇာတ်တရားတို့၌ အလယ်အလတ် သဘောရှိခြင်းသည် ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ မည်ပုံ ၄၂၄	၄၂၄
၄၁၃။	မတင်းလွန်း မလျော့လွန်းသော ဝိရိယသည် ဝိရိယပေက္ခာမည်ပုံနှင့် ခွါအပ်ပြီးသော နိဝရဏစသည်တို့ကို သဘောမှန်အတိုင်းသိ၍ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် သင်္ခါရပေက္ခာ မည်ပုံ ၄၂၄	၄၂၄
၄၁၄။	အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည် ဝေဒနပေက္ခာမည်ပုံနှင့် ခန္ဓာငါးပါးကို လက္ခဏာယာဉ်တင်၍ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း၌ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော သဘောသည် ဝိပဿနပေက္ခာ မည်ပုံ.... ၄၂၅	၄၂၅
၄၁၅။	သဟဇာတ်တရားတို့ကို မျှတစွာ ဆောင်တတ်သော သဘောသည် တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာမည်ပုံနှင့် မြတ်သော သုခဖြစ်သော တတိယဈာန် သုခ၌သော်မှလည်း တဖက်သတ် လိုက်ခြင်းမရှိပဲ အလယ်အလတ်အားဖြင့်ဖြစ်သော သဘောသည် ဈာနပေက္ခာ မည်ပုံ ၄၂၅	၄၂၅
၄၁၆။	နိဝရဏ၊ ဝိတက်စသော ဆန့်ကျင်ဖက်တရားအားလုံးတို့မှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍ ဆန့်ကျင်ဖက်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း၌ ကြောင့်ကြကင်းသော သဘောသည် ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာမည်ပုံ ၄၂၆	၄၂၆
၄၁၇။	လူတယောက်သည် ၎င်း၏ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်ကို လိုက်၍ သူငယ်၊ လုလင်ပျို၊ လူကြီး၊ စစ်သူကြီး၊ မင်းစသည်အားဖြင့် အခေါ်အဝေါ် ကဲ့ပြားသကဲ့သို့ “ဆဋ္ဌင်္ဂ	

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဗြဟ္မ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ တတြဈာန်ပါ၊ ရတုသာ” ဟူသော
စကားအရ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာစသော ဥပေက္ခာငါးပါး
သည်လည်း တရားကိုယ်အားဖြင့် တတြမဇ္ဈတ္တတာ
စေတသိက်တခုတည်းသာ ဖြစ်လျက် ဖြစ်ရာအခိုက်
အတန်လိုက်၍ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာစသည် ငါးပါးပြားသော
ကြောင့် ဥပေက္ခာတပါး ဖြစ်ရာစိတ်၌ အခြားဥပေက္ခာ
များ မဖြစ်နိုင်ပုံ

၄၂၆

၄၁၈။ သင်္ခါရပေက္ခာနှင့် ဝိပဿနပေက္ခာတို့သည် တရားကိုယ်
အားဖြင့် ပညာစေတသိက်သာ ဖြစ်သော်လည်း ကိစ္စ
ကွဲပြားသဖြင့် နှစ်ပါးပြားရပုံကို မြေဥပမာဖြင့်
အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း

၄၂၇

၄၁၉။ ဝိရိယပေက္ခာနှင့် ဝေဒနပေက္ခာတို့သည် မိမိတို့ချင်း
တရားကိုယ်အရ ကွဲပြားသည်သာမကပဲ အခြားဥပေက္ခာ
ရှစ်ပါးနှင့်လည်း အရမတူပုံ

၄၂၈

၄၂၀။ ဥပေက္ခာဆယ်ပါးတို့တွင် “ဥပေက္ခာကော စ ဝိဟရတိ”
ဟူသော ဤတတိယဈာန်အရာ၌ ဈာနပေက္ခာကိုသာ
ယူရကြောင်းနှင့် ထိုဈာနပေက္ခာ၏ လက္ခဏာ၊ ရသ၊ ပစ္စု-
ပဋ္ဌာန်၊ ပဒဋ္ဌာန်တို့ကို ပြဆိုပုံ

၄၂၉

၄၂၁။ သတော၊ သမ္ပဇာနောပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထနှင့် လက္ခဏာ၊
ရသ၊ ပစ္စုပဋ္ဌာန်တို့ကို ပြဆိုခြင်း

၄၃၀

၄၂၂။ ပီတိမှခွဲခွါခြင်းအားဖြင့်သာ တတိယဈာန်သုခကို ရနိုင်
ရကား ယင်းသုခကို နောက်ထပ်တဖန် ပီတိနှင့်ပြန်လည်
မပူးပေါင်းမိစေရန် မိခင်နှားမကြီးမှ ခွဲခွါထားသော
နှို့စို့နှားငယ်ကို စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ သတိ၊ သမ္ပဇာန်တို့
ဖြင့် မပြတ်စောင့်ရှောက်ရပုံ

၄၃၁

၄၂၃။ တတိယဈာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုခကို ခံစားမှုမရှိ
သော်လည်း ထိုသုခကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်နှင့်

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ကျန်တိဇရုပ်တို့ ဇေတုထိခြင်း၊ နံ့ခြင်းကို၎င်း၊ ဈာန်မှ
ထသောအခါ၌ ကာယိကသုခကို ခံစားခြင်းကို၎င်း
ပြလို၍ “သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ” ဟု ဟော
ရပုံ ၄၃၂
- ၄၂၄။ တတိယဈာန်ကို ဘုရားစသော အရိယာတို့ ချီးမွမ်းကြ
ခြင်း၏အကြောင်း ၄၃၃
- ၄၂၅။ တတိယဈာန်သည် ပီတိကို ဥပစာရခဏ၌ မပယ်ပဲ
အပ္ပနာ အခိုက်သို့ရောက်မှသာ ပယ်ပုံ ၄၃၄
- ၄၂၆။ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ “ဈာနန္တိ ဥပေက္ခာ သတိ သမ္ပဇညံ
သုခံ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ” ဟု ဟောသော်လည်း ဥပေက္ခာ၊
သတိ၊ သမ္ပဇညတို့မှာ ပရိယာယဒေသနာသာဖြစ်၍
မုချဈာန်အင်္ဂါမှာမူ သုခနှင့် ကေဂ္ဂတာနှစ်ပါးသာဖြစ်ပုံ ၄၃၄

စတုတ္ထဈာန်ကထာ

- ၄၂၇။ စတုတ္ထဈာန်ကိုရလိုသော ယောဂီသည် တတိယဈာန်မှ
ထ၍ တတိယဈာန်၌ရှိသော ပီတိနှင့် သုခကို အပြစ်မြင်
အောင်ရှုလျက် စတုတ္ထဈာန်၏ ငြိမ်သက်သောသဘော
ကို နှလုံးသွင်း၍ ယခင်ပွားများခဲ့ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်း
ကိုပင် ဆက်လက်အားထုတ်ပါက စတုတ္ထဈာန်ကို ရနိုင်ပုံ ၄၃၅
- ၄၂၈။ စတုတ္ထဈာန်၏ ရှေး၌ဖြစ်သော ပရိကမ်၊ ဥပစာ၊ အနု-
လုံဂေါတြဘူတောတို့သည် ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ရ
ခြင်းအကြောင်း ၄၃၆
- ၄၂၉။ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊ ဒေါမနဿတို့ကို ဥပစာရ
ဘေခဏ၌ပင်လျှင် ပယ်ကြောင်းနှင့် “သုခဿ စ ပဟာ-
နာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ” ဟူသော စကားသည် ပဟာ-
နက္ကမ မဟုတ် ဥဒ္ဓေသက္ကမဖြစ်ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၄၃၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၃၀။	သုခ၊ ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊ ဒေါမနဿ ဝေဒနာတို့ကို ဆိုင်ရာများ အသီးသီးတို့၏ ဥပစာရခဏ၌ ပယ်အပ်သော်လည်း ဤစတုတ္ထများ၌သာ “သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ” စသည်ဖြင့် ဘုရားရှင်ဟောတော်မူရခြင်း အကြောင်းကို နှားဆိုး ဥပမာဖြင့် အကျယ်ပြဆိုခြင်း	၄၄၁
၄၃၁။	ဥပေက္ခာ သတိပါရိသုဒ္ဓိ* ဟူသော ပါဠိကို ဤစတုတ္ထများ၌သာ ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်းကို လမင်း ဥပမာဖြင့် အကျယ်ပြဆိုခြင်း	၄၄၄
၄၃၂။	စတုတ္ထများသည် သောမနဿကိုပယ်၍ ဥပေက္ခာ၊ ကေဂ္ဂတာများ အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံကြောင်းပြဆိုပုံ	၄၄၆

ပဉ္စကဏ္ဍာနကထာ

၄၃၃။	ပဌမများကိုရ၍ အလေ့အလာများပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိရသော ပဌမများမှ ထပြီးလျှင် များအင်္ဂါတို့ကို ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် “ဝိတက်သည် ရှန်ရင်းကြမ်းတမ်း၏” ဟု ဉာဏ်၌ထင်သောအခါ ဒုတိယများဖြစ်ပေါ်ပုံ၊ ဒုတိယများကို အပြစ်မြင်အောင်ရှု၍ “ဝိစာရသည်ကြမ်းတမ်း၏” ဟု ဉာဏ်၌ထင်သောအခါ တတိယများဖြစ်ပုံ၊ ထိုနောက် စတုတ္ထများ ပဉ္စမများတို့သည်လည်း ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကြပုံ	၄၄၆
------	---	-----

၅-သေသကသိကနိဒ္ဒေသ

အာပေါကသိကကထာ

၄၃၄။	အာပေါကသိုဏ်းကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများလိုသော ယောဂီသည် ချမ်းသာစွာထိုင်လျက် ရေ၌ အာရုံနိမိတ်ယူ၍ အားထုတ်ရပုံ	၄၄၉
------	--	-----

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၄၃၅။ ရှေးဘုန်း ရှေးကံရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား မပြုပြင်
အပ်သေးသော အာပေါကသိုဏ်း၌ လေးထောင့်ကန်၊
တဖက်ဆည်ကန်၊ ဆားကျင်း၊ ဒီချောင်း၊ သမုဒြာတို့
ဝယ် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်နှစ်ပါးဖြစ်ပုံကို စုဋ္ဌ-
သိဝထေရ် ဥပမာဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ၄၄၉

၄၃၆။ ပါရမီနည်းပါးသော ယောဂီသည် အညှို့ အဝါ၊ အနီ
စသော အဆင်းတမျိုးမျိုးရှိသောရေကို မယူပဲ ကြည်
လင်သောရေကိုယူ၍ ခွက်တခုခု၌ အပြည့်ထည့်ပြီးလျှင်
ချမ်းသာစွာထိုင်လျက် အဆင်းနှင့် လက္ခဏာကို နှလုံး
မသွင်းပဲ ရေကိုသာ နှလုံးသွင်း၍ “အာပေါ၊ အာပေါ”
ဟူ၍ သော်၎င်း၊ “ရေ၊ ရေ” ဟူ၍သော်၎င်း ပွားများ
အားထုတ်ရပုံ ၄၅၀

၄၃၇။ ထိုသို့ပွားများသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊
ပဋိဘာဂနိမိတ်နှစ်ပါး ထင်ရှားဖြစ်ပုံ၊ အာပေါကသိုဏ်း
၌ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည် လွှပ်သကဲ့သို့ထင်၍ ပဋိဘာဂနိမိတ်
သည် တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းလျက်ထင်ပုံ ၄၅၁

၄၃၈။ ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဥပစာရဈာန်
နှင့် စတုက္က၊ ပဉ္စကဈာန်များသို့ ရောက်ပုံ ၄၅၁

တေဇောကသိဏကထာ

၄၃၉။ တေဇောကသိုဏ်းကို ပွားများလိုသော ပါရမီရှိသူ
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား ပကတေသော ဆီမီးလျှံ၊ စဖို့၊
သပိတ်ဖုတ်ရာအရပ်၊ တောမီးလောင်ရာအရပ် စသော
အရပ်တို့၌ မီးလျှံကို ကြည့်ရှုစဉ် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂ
နိမိတ်နှစ်ပါး ထင်ရှားဖြစ်ပုံကို စိတ္တဂုတ္တထေရ် ဥပမာ
ဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ၄၅၁

၄၄၀။ ပါရမီနည်းပါးသော ယောဂီသည် အစေးလည်းရှိ
အနှစ်လည်း ကောင်းသော ထင်းခြောက်တို့ကို ဖြတ်၍

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

သင့်ရာအရပ်၌ ပုံပြီးလျှင် မီးညှို့ပြီးနောက် အလယ်
တွင် တထွာလောက် အပေါက်ဖောက်ထားသော ဖျာ၊
သားရေ၊ အဝတ်စသည်တို့တွင် တခုခုကို ရွှေ့မှကာ၍
ထင်းနှင့် မီးခိုးကို၎င်း၊ အဆင်းနှင့် လက္ခဏာကို၎င်း
နှလုံးမသွင်းပဲ အပေါက်မှမြင်ရသော မီးလှံကိုသာ
နှလုံးသွင်း၍ “တေဇော၊ တေဇော”ဟု ဖြစ်စေ၊ “မီး၊
မီး”ဟု ဖြစ်စေ ပွားများရပုံ

....

....

၄၅၂

၄၄၁။ ထိုသို့ ပွားများသော ယောဂီအား ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်း
ဖြင့် နိမိတ်နှစ်ပါး ထင်ပုံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ထင်ရာ၌ မီး
တောက်သည် ပြတ်၍ပြတ်၍ ကျသကဲ့သို့ ထင်လျက်
ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်ရာ၌ မလှုပ်ရှားသော ကမ္မလာနိ
ကဲ့သို့ ဖြစ်စေ၊ ရွှေယပ်ဝန်းကဲ့သို့ ဖြစ်စေ၊ ရွှေတိုင်ကဲ့သို့
ဖြစ်စေ ထင်ပုံ၊ ထိုသို့ ပဋိဘာဂနိမိတ် ထင်သည်နှင့်
တပြိုင်နက် ဥပစာရဈာန် စတုက္က၊ ပဉ္စကဈာန်များသို့
ရောက်ပုံ

....

....

....

၄၅၃

၄၄၂။ ထို ဝါယောကသိုဏ်းကို ပွားများသော ယောဂီသည်
လေတိုက်၍လှုပ်နေသော ကြံတော၊ ဝါးတော၊ သစ်ပင်
စသည်တို့ကို ကြည့်၍ဖြစ်စေ၊ ပြတင်းပေါက်၊ နံရံပေါက်
တို့မှ တိုက်ခတ်လာသောလေ၏ မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ ထိတွေ့
ရာအရပ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်စေ “ဝါတော၊ ဝါတော”
ဟူ၍သော်၎င်း “လေ၊ လေ”ဟူ၍သော်၎င်း ပွားများ
ရပုံနှင့် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည် ဖိုပေါ်မှ ချစဖြစ်သော နွားနို့
အိုးမှထွက်သော အငွေ့လုံးကဲ့သို့ လှုပ်ရှားလျက် ထင်၍
ပဋိဘာဂနိမိတ်မှာမူ မလှုပ်ရှားပဲ ငြိမ်သက်လျက်ထင်ပုံ

၄၅၄

နီလကသိဏကထာ

၄၄၃။ နီလကသိုဏ်းကို ပွားများရာ၌ ပါရမီရှိသော ယောဂီ
သည် ပန်းချို၊ အဝတ်ညှို့၊ ပတ္တမြားညှို့ စသည်တို့တွင်

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

တခုခုကို မြင်၍ နိမိတ်နှစ်ပါး ထင်ပုံ၊ ပါရမီမရှိသော
 ယောဂီသည် ကြာညှိပန်းစသည်တို့ကို အညှာနှင့်ဝတ်ဆံ
 တို့ကို မမြင်ရအောင် ပန်းခြင်း၊ ပန်းတောင်း၊ သပိတ်
 တခုခုဖြင့် အပြည့်ထည့်၍ဖြစ်စေ၊ အဝတ်ညှိနှင့် ထုပ်၍
 ဖြစ်စေ၊ ကသိုဏ်းဝန်း လုပ်၍ဖြစ်စေ “နီလံ၊ နီလံ” ဟူ၍
 သော်၎င်း၊ “အညှိ၊ အညှိ” ဟူ၍သော်၎င်း ပွားများရပုံ
 နှင့် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထင်ရာ၌ ပန်းဝတ်ဆံ၊ ပန်းညှာ စသည်
 တို့ထင်၍ ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်ရာ၌ ပတ္တမြားညှိယပ်ဝန်း
 ကဲ့သို့ ထင်ပုံ

၄၅၅

ပိတကသိဏကထာ

၄၄၄။ ပိတကသိုဏ်းကိုပွားများသော ပါရမီရှိသည့် ယောဂီသည်
 ပန်းဝါ၊ အဝတ်ဝါနှင့် ကျောက်ဓာတ် အဝါတို့ကို မြင်ရုံ
 ဖြင့် နိမိတ်နှစ်ပါး ထင်ကြောင်းကို စိတ္တလတောင်နေ
 အရှင်စိတ္တဂုတ္တထေရ် ဝတ္ထုဖြင့် အကျယ်ပြဆိုခြင်း

၄၅၆

၄၄၅။ ပါရမီမရှိသော ယောဂီမှာမူ မဟာလှေခါးပန်း စသော
 ပန်းဝါဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဝတ်ဝါ၊ ကျောက်ဓာတ်ဝါတို့ဖြင့်
 ဖြစ်စေ ပိတကသိုဏ်းဝန်း ပြုလုပ်၍ ပွားများရပုံ

၄၅၇

လောဟိတကသိဏကထာ

၄၄၆။ လောဟိတကသိုဏ်းကို ပွားများသော ပါရမီရှိသည့်
 ယောဂီသည် ပန်းချိုနီ၊ ပန်းခင်းနီ၊ အဝတ်နီ၊ ကျောက်
 ဓာတ်အနီ စသည်တို့ကိုမြင်ရုံဖြင့် နိမိတ်နှစ်ပါး ထင်ပုံ
 နှင့် ပါရမီမရှိသော ယောဂီမှာမူ လယ်ခေါင်းရမ်းပွင့်
 စသော ပန်းနီတို့ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဝတ်နီ၊ ကျောက်
 ဓာတ်နီတို့ဖြင့်ဖြစ်စေ လောဟိတကသိုဏ်းဝန်း ပြုလုပ်၍
 ပွားများရပုံ

၄၅၈

သြဝါတကသိဏကထာ

၄၄၇။ သြဝါတကသိုဏ်းကိုပွားများသော ပါရမီရှိသည့် ယောဂီ
 သည် ပန်းချိုဖြူ၊ ပန်းခင်းဖြူ၊ အဝတ်ဖြူ၊ ကျောက်

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဓာတ်ဖြူ စသည်တို့ကို မြင်ရုံဖြင့် နိမိတ်နှစ်ပါး ထင်ပုံနှင့်
ပါရမီမရှိသောယောဂီမှာမူ ပန်းဖြူ၊ အဝတ်ဖြူ၊ ကျောက်
ဓာတ်ဖြူ စသည်တို့ဖြင့် ဩဒါတကသိုဏ်းဝန်း ပြုလုပ်၍
ပွားများရပုံ

၄၅၈

အာလောကကသိဏကထာ

၄၄၈။ အာလောကကသိုဏ်းကို ပွားများသော ပါရမီရှိသည့်
ယောဂီသည် နံရံပေါက်၊ သစ်ခက်ကြား စသည်တို့ကို
ဖြတ်သန်း ဝင်ရောက်လာသော နေရောင်၊ လရောင်၊
ကျရောက်ရာ နေရောင်ဝန်း၊ လရောင်ဝန်းတို့ကို မြင်ရုံ
ဖြင့် အာလောကကသိုဏ်း ထင်ပုံနှင့် ပါရမီမရှိသော
ယောဂီမှာမူ ထိုနေရောင်ဝန်း၊ လရောင်ဝန်းတို့ကို၎င်း၊
နံဘေးမှ အပေါက်ဖောက်ထားသော အိုးထဲတွင် ဆီမီး
ထွန်း၍ အိုးဝကို ပိတ်ပြီးလျှင် အိုးပေါက်မှထွက်၍ နံရံ
ပေါ်၌ ထင်ဟပ်နေသော ဆီမီးရောင်ဝန်းကို၎င်း ကြည့်ရှု
၍ ပွားများရပုံ

၄၅၈

ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏကထာ

၄၄၉။ ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိုဏ်းကို ပွားများသော ပါရမီရှိသည့်
ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် နံရံပေါက်စသည်ကို မြင်ရုံဖြင့်
နိမိတ်နှစ်ပါး ထင်ပုံနှင့် ပါရမီမရှိသော ယောဂီမှာမူ
နေပြောက်မထိုးသော မဏ္ဍပ်၊ သားရေ၊ ဖျာစသည်တို့
တွင် တခုခုကို တထွာခန့်၊ လက်လေးသစ်ခန့် အပေါက်
ဖောက်ပြီးလျှင် ထိုအပေါက်ကိုကြည့်၍ ပွားများရပုံ....

၄၆၀

ပကိဏ္ဍကကထာ

၄၅၀။ ကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့တွင် ပထဝီကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် တယောက်တည်းက အများဖြစ်နိုင်ခြင်း၊ ကောင်း
ကင်နှင့်ရေတို့၌ မြေကိုဖန်ဆင်း၍ ခြေဖြင့်သွားနိုင်ခြင်း၊

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ရပ်နိုင်ခြင်း၊ ထိုင်နိုင်ခြင်း၊ မပွါးခြင်း ပွါးခြင်းနည်းဖြင့်
အဘိဘာယတနကို ရနိုင်ခြင်းစသော အကျိုးများပြည့်
စုံပုံ ၄၆၁

၄၅၁။ အာပေါကသိုဏ်း၏ အစွမ်းဖြင့် မြေ၌ ငုတ်ခြင်း၊ ပေါ်
ခြင်း၊ မိုးရွာစေနိုင်ခြင်း၊ မြစ်သမုဒြာစသည်ကို ဖန်ဆင်း
နိုင်ခြင်း၊ မြေ၊ တောင်၊ ပြာသာဒ်စသည်တို့ကို တုန်လှုပ်
စေနိုင်ခြင်းစသော အကျိုးများပြည့်စုံပုံ ၄၆၁

၄၅၂။ တေဇောကသိုဏ်း၏ အစွမ်းဖြင့် အခိုးအလျှံလွှတ်နိုင်
ခြင်း၊ မီးကျိုးမိုးရွာစေနိုင်ခြင်း၊ မိမိအရှိန်ဖြင့် သူ့အရှိန်
ကို ကုန်ခန်းစေနိုင်ခြင်းစသော အကျိုးများပြည့်စုံပုံ ၄၆၁

၄၅၃။ ဝါယောကသိုဏ်း၏ အစွမ်းဖြင့် လေ၏အလား လျင်-
လျားစွာ သွားနိုင်ခြင်း၊ လေဟုန်လေစုကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း
စသော အကျိုးများပြည့်စုံပုံ ၄၆၂

၄၅၄။ နီလကသိုဏ်း၏ အစွမ်းဖြင့် ညိုသောအဆင်းကို ဖန်ဆင်း
နိုင်ခြင်း၊ မှောင်မိုက်အောင်ပြုနိုင်ခြင်းစသော အကျိုး
များပြည့်စုံပုံ ၄၆၂

၄၅၅။ ပီတကသိုဏ်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဝါသောအဆင်းကို ဖန်ဆင်း
နိုင်ခြင်း၊ ရွှေဖြစ်အောင် ဓိဋ္ဌာန်နိုင်ခြင်းစသော အကျိုး
များပြည့်စုံပုံ ၄၆၂

၄၅၆။ လောဟိတကသိုဏ်း၏ အစွမ်းဖြင့် နီသောအဆင်းကို
ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်းစသော အကျိုးများပြည့်စုံပုံ ၄၆၂

၄၅၇။ သြဝါတကသိုဏ်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြူသောအဆင်းကို
ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း၊ ထိနမိဋ္ဌကို ဝေးစေနိုင်ခြင်းစသော
အကျိုးများပြည့်စုံပုံ ၄၆၂

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၄၅၈။ အာလောကကသိုဏ်း၏ အစွမ်းဖြင့် အရောင်နှင့် တကွ
သော အဆင်းကို ဖန်ဆင်းနိုင်ခြင်း၊ ထိနမိဒ္ဓကို ဝေးစေ
နိုင်ခြင်းစသော အကျိုးများပြည့်စုံပုံ ၄၆၃

၄၅၉။ အာကာသကသိုဏ်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းကာကွယ်
ထိန်းသော ဝတ္ထုတို့ကို ဟင်းလင်းပွင့်စေနိုင်ခြင်း၊ မြေ၏
အတွင်း၊ ကောင်၏အတွင်း စသည်တို့၌ ကောင်းကင်ကို
ဖန်ဆင်း၍ ဣရိယာပုထ်ကို ပြုနိုင်ခြင်းစသော အကျိုး
များပြည့်စုံပုံ

၄၆၀။ အားလုံးသောကသိုဏ်းဆယ်ပါးတို့သည် ထက်၊အောက်၊
ဖီလာ၊ နှစ်ဖြာမပိုင်း၊ အတိုင်းအရှည် မရှိခြင်းအားဖြင့်
ပြားနိုင်ပုံ

၄၆၁။ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို တားမြစ်တတ်သော ကံ၊ ကိလေ-
သာ၊ အဟိတ် ခွိဟိတ် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ဘုရားစသည်၌
ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါမရှိပဲ သမ္မာဆန္ဒ ကင်းကွာကြသည့်
ပညာမဲ့သတ္တဝါတို့မှာ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော
သဘောဟု ဆိုအပ်သော အရိယမဂ်သို့ သက်ရောက်
ခြင်းငှါ မထိုက်တန်သူများဟု ဘုရားရှင်ဟောကြား
ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်၍ ဘာဝနာမပြည့်စုံနိုင်ပုံ ၄၆၅

2025-09-07 09:00:00

၂၅။ မာတကာဝိပဿတဝဏ္ဏာ

၄၆၂။ သေသည်မှ နောက်ကာလ၌ ပူးရောင်ကြွတက်သော
အကောင်ပုပ်သည် ဥဇ္ဈမာတက၊ ပြု၊ နီ၊ ညို၊ မည်း ရော
သော အကောင်ပုပ်သည် ဝီနီလက၊ ပြည်တစိုစို ယိုကျ
သော အကောင်ပုပ်သည် ဝိပုဗ္ဗက၊ ဓားစသည်ဖြင့်
နှစ်ပိုင်းဖြတ်ထားသော အကောင်ပုပ်သည် ဝိစ္ဆိဒ္ဓက၊
ခွေး၊ မြေခွေးများ ခဲစားထားသော အကောင်ပုပ်သည်
ဝိက္ခာယိတက မည်ပုံ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- ၄၆၃။ အိမ်ခွေး၊ မြေမခွေးစသည်တို့ ကိုက်ဖွဲ့ ခဲစားကြသဖြင့် အသားတုံး အသားတစ်မျှား ပြန့်ကြဲနေသော အကောင် ပုပ်သည် ဝိက္ခိတ္တက၊ ရန်သူများ ဓားသန်လျက်ဖြင့် မှန်း၍ နေရာအနှံ့ပြန့်ကြဲနေသော အကောင်ပုပ်သည် ဟတဝိက္ခိတ္တက၊ သွေးတို့ဖြင့် ပေကုံးနေသော အကောင် ပုပ်သည် လောဟိတက၊ ပိုးလောက်တို့ဖြင့် ပြည့်သော အကောင်ပုပ်သည် ပုဠက၊ အဆက်မပြတ်သေးသော အရိုး၊ အဆက်ပြတ်ပြီးသော အရိုးတို့သည် အဋ္ဌိကမည်ပုံ ၄၇၀

ဥဒ္ဓါမာတက ကမ္မဋ္ဌာန

- ၄၆၄။ ဥဒ္ဓါမာတကစွာန်စသည်ကို ပွားစေလိုသောယောဂီသည် ဆရာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နည်းကျအောင် သင်ကြားသင့်ပုံနှင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြ ဆရာကလည်း အသုဘနိမိတ်ကို ယူခြင်းအကျိုးငှါ သွားခြင်း၏ အစီအရင်၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကိုမှတ်ခြင်း၊ တဆယ့်တပါး အပြားအား ဖြင့် နိမိတ်ယူခြင်း၊ အသွားအလာ လမ်းနှစ်ဖြာကို ဆင်ခြင်ခြင်းမှစ၍ အပ္ပနာအစီအရင်တိုင်အောင် အစီအရင်အားလုံးကို ပြောကြားသင့်ပုံ ၄၇၂
- ၄၆၅။ အသုဘနိမိတ်ကိုရှုလျက် နေထိုင်သော ယောဂီသည် “ဤမည်သော ရွာတံခါး၊ တောအုပ်ဝ၊ ခရီးမစသည်တို့၌ ဖူးဖူးရောင်သော သူသေကောင်ကို စွန့်ပစ်ထားသည်ဟု ကြားသော်လည်း ကြားသောခဏ၌ အဆောတလျင် ရှောင်တခင် မသွားသင့်သေးကြောင်း အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ပြပုံ ၄၇၂
- ၄၆၆။ ဥဒ္ဓါမာတက အသုဘနိမိတ်ကို ရှုရန်သွားသော ယောဂီသည် သံဃထေရ်အား၎င်း၊ အခြားထင်ရှားသော ရဟန်းအား၎င်း ပန်ကြား၍ သွားသင့်ပုံကို အကြောင်း နှင့်တကွ ဖွင့်ပြခြင်း ၄၇၃

စာမျက်နှာ

၄၆၇။ ဥဒ္ဓုမာတက အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပဓာနထား၍ သွား
သော ယောဂီသည် အုတ်အာသေခင်းသဲ မဖြစ်စေပဲ
အဖော်မမှီး တကိုယ်တည်းသာလျှင် မိမိနှလုံးသွင်းနေ
ကျ မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို မြဲစွာနှလုံးသွင်းလျက် သွားသင့်
ပုံ

၄၆၈။ ကျောင်းမှထွက်စဉ် ဥဗ္ဗုမာတက အသုဘရှုရန် သွားရ
မည့် ဂမနဝတ်နှင့် ယင်းသို့သွားရာဝယ် ရှေးဦးစွာ
အသုဘနိမိတ်ကို မကြည့်သေးပဲ အရပ်မျက်နှာတို့ကို
မှတ်သားသင့်ပုံ

၄၆၉။ သင့်ရာအရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးသောယောဂီရဟန်း၏ ဘေး
ပတ်ပတ်လည်ရှိ နိမိတ်များကို မှတ်သားပုံ အစီအစဉ်နှင့်
ဖူးရောင်ကြွတက် စက်ဆုပ်ဖွယ်အကောင်ပုပ်၏ သဘာဝ
လက္ခဏာကို နှလုံးသွင်းပုံ

၄၇၀။ အရပ်မျက်နှာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်နိမိတ်တို့ကို မှတ်သား
ပြီးသော ယောဂီသည် အသုဘကောင်၏ အဆင်း၊
အရွယ်၊ သဏ္ဌာန်၊ ချက်၏ အထက် အောက် ဟူသော
အရပ်၊ ကိုယ်အင်္ဂါအသီးအသီးတို့၏ တည်ရာဌာနနှင့်
အပိုင်းအခြားဟူသော ခြောက်မျိုးတို့တွင် တမျိုးမျိုး
ဖြင့် အာရုံနိမိတ်ယူရပုံ

၄၇၁။ ဥဒ္ဓုမာတကအသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများသော ယောဂီ
သည် ဝိသဘာဂအသုဘကောင့်၌ အာရုံနိမိတ်မယူရပဲ
သဘာဂအသုဘကောင့်၌သာ အာရုံနိမိတ်ယူရပုံ

၄၇၂။ ဆိုခဲ့ပြီးသော ခြောက်မျိုးဖြင့် ရှုပါလျက် နိမိတ်နှစ်ပါး
မထင်လျှင် အစပ်၊ အကြား၊ နိမ့်ရာ၊ မြင့်ရာ၊ တကိုယ်လုံး
ဟူသော ငါးမျိုးတို့တွင် တမျိုးမျိုးဖြင့် အာရုံနိမိတ်ယူရပုံ

၄၇၃။ ဆိုခဲ့ပြီးသော အစီအစဉ်ဖြင့် အားထုတ်သော ယောဂီ
အား ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ထင်ပုံနှင့်

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

- အကယ်၍ ဘာဝနာလမ်းဆုံးသို့ မရောက်နိုင်သေးလျှင်
မိမိနေရာ ကျောင်းသို့ပြန်၍ ထိုအသုဘ နိမိတ်ကိုပင်
အာရုံယူကာ အားထုတ်ရပုံ ၄၉၁
- ၄၇၄။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သစ်ပင်၊ ချုံဖုတ်၊ သစ်ငုတ်၊ ကျောက်တုံး
စသော နိမိတ်တို့ကို မမှတ်သားပဲ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း
အားထုတ်လျှင် ထိုသစ်ပင်၊ ချုံဖုတ်စသည်တို့ကို ထ၊ လာ
သော အသုဘကောင်ဟု အမှတ်မှား၍ ထိတ်လန့်ပြီး
လျှင် ရူးသွပ်သွားတတ်သောကြောင့် နိမိတ်တို့ကို မှတ်
သားထားသင့်ပုံ ၄၉၂
- ၄၇၅။ ဆိုခဲ့ပြီးသော နှစ်ဆယ့်တမျိုးဖြင့် ဥဒ္ဓုမာတက အသုဘ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများအားထုတ်သော ယောဂီသည်
ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၊ ဈာန်၊ အရဟတ္တဖိုလ်တို့သို့
အစဉ်အတိုင်း ရောက်နိုင်ပုံ ၄၉၄
- ၄၇၆။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းရှုရန်သွားသောယောဂီ၏ သွားသော
ခရီး၊ လာသောခရီးကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည် ကမ္မဋ္ဌာန်း
အစဉ်ကို ကောင်းစွာ ပြီးစေနိုင်ခြင်းဟူသော အကျိုး
ရှိကြောင်း အကျယ်ဖွင့်ပြချက် ၄၉၄
- ၄၇၇။ ဥဒ္ဓုမာတကဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော သူသေကောင်
အာရုံနိမိတ်၌ ဝိပဿနာ ပွားလိုသောယောဂီသည် “ဤ
အကျင့်ဖြင့် အိခြင်းသေခြင်းမှ မချွတ်မုချ လွတ်မြောက်
ရပေတော့မည်”ဟု နှလုံးပြု၍ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အကျိုး
အာနိသင်ကို ရှုမြင်သင့်ကြောင်းကို အဖိုးတန် ပတ္တမြား
ရတနာရသော လူဆင်းရဲ ဥပမာထား၍ ထင်ရှားစွာ
ဖွင့်ပြခြင်း ၄၉၇
- ၄၇၈။ ဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သူအား ဥဂ္ဂဟ
နိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် နှစ်ပါးထင်ပုံနှင့် ပဋိဘာဂနိမိတ်
ငယ် ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ကေဂ္ဂတာဟူသော
ဈာန်အင်္ဂါငါးပါး ထင်ရှားဖြစ်ပုံ ၄၉၉

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဝိနိလကကမ္မဋ္ဌာန *

- ၄၇၉။ ဝိနိလကကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်ကို စီးဖြန်းရာ၌လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်း နိမိတ်ယူပုံယူနည်း စသည်မှာ ဥဒ္ဓုမာတက ကမ္မဋ္ဌာန်းအတိုင်းပင်ဖြစ်၍ ဆိုင်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အမည်မျှကိုသာ လဲလှယ်၍ နှလုံးသွင်းရပုံ ၅၀၁
- ၄၈၀။ ဝိနိလကကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းရာ၌ ပြောက်ကျားသော အဆင်းများစွာထင်လျှင် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ အနီ အဖြူ အညို များစွာထင်လျှင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပုံ ၅၀၁
- ၄၈၁။ ဝိပုဗ္ဗကကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းရာ၌ သွေးပြည်တတွေတေ့ယိုစီးသကဲ့သို့ထင်လျှင် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ မလှုပ်မရွက် ငြိမ်သက်လျက် ထင်လျှင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပုံ.... ၅၀၂
- ၄၈၂။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓက ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီသည် အပိုင်းပိုင်းပြတ်သော သူသေကောင်ကို ရနိုင်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ဖြစ်စေ၊ သူခိုး ခားပြု ထကြွသောင်းကျန်းသော အရပ်သို့ဖြစ်စေ၊ သုသာန်သို့ဖြစ်စေ၊ သစ်ကျားစသော သားရဲတို့ အစာစားရာဌာနသို့ဖြစ်စေ သွားရောက်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကောင်ကို ရွာသင့်ပုံ ၅၀၂
- ၄၈၃။ အပိုင်းပိုင်းပြတ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကောင်၏ ကိုယ်အင်္ဂါတို့သည် ပြန့်ကြဲလျက်နေမှု တနေရာတည်းတွင် တခုတည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ နှလုံးသွင်း၍ စီးဖြန်းရပုံနှင့် ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်လျှင် တဦးဦးကိုခိုင်းစေ၍ တနေရာတည်း၌ စုပုံစေအပ်ပုံ ၅၀၂
- ၄၈၄။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းရာ၌ အလယ်တွင် အပေါက် အပြတ်ကဲ့သို့ အာရုံထင်လျှင် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ အပြည့်အစုံ အာရုံထင်လျှင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပုံ ၅၀၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၈၅။	ဝိက္ခာယိတကကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ခွေး၊ မြေခွေးစသည်တို့ ကိုက် ရာ၊ ခဲစားရာကဲ့သို့ အာရုံထင်လျှင် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ အပြည့် အစုံ အာရုံထင်လျှင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပုံ	၅၀၃
၄၈၆။	ဝိက္ခိတ္တကကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ထင်ရှားသော အကြားရှိသကဲ့သို့ အာရုံထင်လျှင် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ အပြည့်အစုံအာရုံထင်လျှင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပုံ	၅၀၄
၄၈၇။	ဟတဝိက္ခိတ္တက ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ လက်နက် ဒဏ်ချက် ထိရာ အမာဝကဲ့သို့ အာရုံထင်လျှင် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ အပြည့်အစုံ အာရုံထင်လျှင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပုံ	၅၀၄
၄၈၈။	လောဟိတက ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ လေတိုက်၍ တဖြတ်ဖြတ် လှုပ်သည့် နီသော တံခွန်ကဲ့သို့ အာရုံထင်လျှင် ဥဂ္ဂဟ နိမိတ်၊ မလှုပ်မရှက် ငြိမ်သက်လျက် အာရုံထင်မှု ပဋိ- ဘာဂ နိမိတ်ဖြစ်ပုံ	၅၀၄
၄၈၉။	ပုဋ္ဌဝကကမ္မဋ္ဌာန်းကိုစီးဖြန်းလျှင် သေဆုံးပြီး၍ နှစ်ရက် သုံးရက်ကြာပြီ ဖြစ်သော သူသေကောင်၏ ခွံရ ကိုးပေါက်တို့မှ ပိုးလောက်တို့ တဖွားဖွားကျသောအခါ၌ စီးဖြန်းသင့်ပုံနှင့် တလှုပ်လှုပ်ကဲ့သို့ အာရုံထင်လျှင် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဖြစ်၍ သလေးထမင်းခဲကဲ့သို့ အာရုံထင်လျှင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပုံ	၅၀၅
၄၉၀။	အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းသူသည် အရိုးစုကို ဝဏ္ဏ၊ လိင်္ဂစသော အခြင်းအရာ ဆယ့်တမျိုးတို့တွင် တမျိုး မျိုးဖြင့် ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ယူသင့်ပုံနှင့် ထိုသို့မှ မယူနိုင်လျှင် နဖူးရိုး၌ စိတ်စိုက်ထားသင့်ပုံ	၅၀၆
၄၉၁။	အဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်နှင့် ပဋိဘာဂနိမိတ် တူ၊ မတူ စိစစ်ဝေဖန်ပုံ	၅၀၈

၂၁၄

အမေရိကန်အစိုးရ

03000000

ပင်လယ်ကန်ကန်

- ၄၉၂။ အသုဘအကောင်ပုပ်သည် ဖူးဖူးရောင်ခြင်း၊ အညိုကွက်၊ အမဲကွက်ထခြင်း စသည်ဖြင့် သဘောအမျိုးမျိုးရှိသော ကြောင့် အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆယ်မျိုးဟောရပုံ ၅၁၀
- ၄၉၃။ ယောဂီတို့စရိုက်သည် အသွင်သဏ္ဌာန်ကို တပ်မက်ခြင်း၊ အဆင်းကို တပ်မက်ခြင်းစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိကြရာ ထိုထိုယောဂီတို့၏စရိုက်နှင့် ကိုက်ညီစေရန် အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆယ်မျိုးဟောရပုံ ၅၁၁
- ၄၉၄။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း ဆယ်ပါး၌ အာရုံအားနည်းသော ကြောင့် ဝိတက်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ စိတ်တည်တံ့နိုင်၍ ဝိတက်နှင့်ကင်းလျက် စိတ်မတည်တံ့နိုင်သောကြောင့် ပဌမဈာန်သာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်၍ ဒုတိယဈာန် စသည်တို့ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြပုံကို ထိုးဝါး၏အစွမ်းဖြင့်သာ ရပ်တည် နိုင်သော လောဥပမာဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ၅၁၃
- ၄၉၅။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ဖြစ်သော် လည်း ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အားထုတ်သော ယောဂီသည် ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အကျိုးကိုမြင်သောကြောင့်၎င်း၊ နိဝရဏ အပူကို ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့်၎င်း ထိုအသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ပီတိသောမနဿဖြစ်ပုံကို ပန်းမှိုက်သွန် ဥပမာ၊ ပျိုအန်မှ ရောဂါသက်သာသည့် လူမမာ ဥပမာတို့ဖြင့် အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း ၅၁၃
- ၄၉၆။ အသုဘဆယ်ပါး ပြားငြားသော်လည်း လက္ခဏာ အားဖြင့် တပါးတည်းသာရှိပုံနှင့် ယင်းအသုဘသဘော သည် သူသေကောင်၌သာ ထင်နိုင်သည်မဟုတ်ပဲ အသက်ရှင်သူ၏ကိုယ်၌လည်း ထင်နိုင်ပုံကို စေတီယ- ပဗ္ဗတဝါသိမဟာတိဿထေရ် ဥပမာ၊ သယ်ရကွိတထေရ် ၏ အလုပ်အကျွေးသာမဏေ ဥပမာများဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ၅၁၃

- ၄၉၃။ ယောဂီတို့စရိုက်သည် အသွင်သဏ္ဌာန်ကို တပ်မက်ခြင်း၊
အဆင်းကို တပ်မက်ခြင်းစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိကြရာ
ထိုထိုယောဂီတို့၏စရိုက်နှင့် ကိုက်ညီစေရန် အသုဘ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆယ်မျိုးဟောရပုံ ၅၁၁

- ၄၉၄။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း ဆယ်ပါး၌ အာရုံအားနည်းသော
 ကြောင့် ဝိတက်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ စိတ်တည်တံ့နိုင်၍
 ဝိတက်နှင့်ကင်းလျက် စိတ်မတည်တံ့နိုင်သောကြောင့်
 ပဌမဈာန်သာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်၍ ဒုတိယဈာန် စသည်တို့
 မဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြပုံကို ထိုးဝါး၏အစွမ်းဖြင့်သာ ရပ်တည်
 နိုင်သော လောဥပမာဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ၅၁၃

- ၄၉၅။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည် စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ် ဖြစ်သော်
လည်း ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အားထုတ်သော ယောဂီသည်
ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အကျိုးကိုမြင်သောကြောင့်၎င်း၊ နိဝရဏ
အပူကို ငြိမ်းစေတတ်သောကြောင့်၎င်း၊ ထိုအသုဘ
ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ပီတိသောမနဿဖြစ်ပုံကို ပန်းမှိုက်သွန်
ဥပမာ၊ ပျို့အန်မှ ရောဂါသက်သာသည့် လူမမာ
ဥပမာတို့ဖြင့် အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း ၅၁၃

- ၄၉၆။ အသုဘဆယ်ပါး ပြားငြားသော်လည်း လက္ခဏာ
အားဖြင့် တပါးတည်းသာရှိပုံနှင့် ယင်းအသုဘသဘော
သည် သူ့သေကောင်၌သာ ထင်နိုင်သည်မဟုတ်ပဲ
အသက်ရှင်သူ၏ကိုယ်၌လည်း ထင်နိုင်ပုံကို စေတီယ-
ပဗ္ဗတဝါသိမဟာတိဿထေရ် ဥပမာ၊ သယ်ရက္ခိတထေရ်
၏ အလုပ်အကျွေးသာမဏေ ဥပမာများဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ၅၁၃

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၄၉၇။ သူသေကောင်သည် အသုဘသာဖြစ်သကဲ့သို့ အသက် ရှိသော သတ္တဝါသည်လည်း အသုဘစင်းစင်းသာဖြစ်ပုံ နှင့် ယင်းသို့ အသုဘစင်းစင်းဖြစ်သော်လည်း အသက် ရှင်သူ၏ကိုယ်၌ အခိုက်အတန့်မျှ နံ့သာရေမိုး ချိုးလိမ်း သုတ်သင် တန်ဆာဆင်ခြင်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားသော ကြောင့် လူအများမှာ အသုဘလက္ခဏာမထင်နိုင်ပုံ.... ၅၁၄

၄၉၈။ သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည် အရိုးသုံးရာကျော်၊ အဆစ် အဆက် တရာ့ရှစ်ဆယ်၊ အကြောကိုးရာ၊ သားတစ် ကိုးရာ၊ အရေစို အရေပါးစသည်တို့ဖြင့် တည်ဆောက် ထားသည်ဖြစ်၍ ဒွါရကိုးပေါက်၊ မွေးညှင်းပေါက် ကိုးသောင်းကိုးထောင်တို့မှ မပြတ် ယိုစီးထွက်ကျနေ သော မစင်မကြယ် ရွံ့စဖွယ်တို့ဖြင့် ပြည့်နှက်နေသော် လည်း နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဖီးလိမ်းသုတ်သင် ပြင်ဆင်ချယ်သ ထားကြသဖြင့် ရွံ့ရှာဖွယ်ရာ အသုဘသဘောလက္ခဏာ ကို မသိမမြင် ဉာဏ်မဝင်နိုင်ကြပဲ ယောက်ျားမိန်းမတို့ အချင်းချင်း ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်ကြည်ဖြူ ချစ်သွေး မြှူနေကြရှာပုံကို အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း.... ၅၁၄

၄၉၉။ ခန္ဓာကိုယ်သည် ပရမတ္ထအားဖြင့် တပ်မက် နှစ်သက်စရာ ဘာမျှမရှိ စပ်ဆုပ်ရွံ့ရှာစရာသာ ဖြစ်သော်လည်း အဝိဇ္ဇာအမှိုက်တရား မြွေးရစ်ထားသဖြင့် သတ္တဝါ များမှာ ဣဋ္ဌ၊ ကန္တ၊ နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တ ဟု စွဲလမ်းနေကြ ပုံကို ပင်မြင်တွင်ရှိသော ပေါက်ပွင့်အား သားတစ်ဟု အထင်မှား၍ သွားရည်း တမြားမြား ဖြစ်နေသော မြေခွေးအို ဥပမာဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ၅၁၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ

ပဌမတွဲ

မှတ်သားဖွယ်ရာ မာတိကာ

ပြီး၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿယ

(ပဌမတွဲ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဂန္ထာရမ္ဘကဿ

- (က)။ သိဒ္ဓိံ သိဃံ သမာရဒ္ဓံ၊ နမော ဗုဒ္ဓါယ သာဒရံ။
ဇိနစက္ကံ စိရံ ဌာတု၊ ဣဒ္ဓံ ဖိတံ သုဒ္ဓိမ္မလံ။
- (ခ)။ ဝိသုဒ္ဓိဒါယကံ ဗုဒ္ဓံ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဿ ကောဝိဒံ။
ဝိသုဒ္ဓိပါပကံ ဓမ္မံ၊ နမေ သိဃံ ဝိသုဒ္ဓိဂံ။
- (ဂ)။ ဝတ္ထုတ္တယံ နမဿိတု၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂနိဿယံ။
ကရိယံ တရုပန္နိနံ၊ ကုလပုတ္တာန နိဿယံ။

နိဒါနာဒိကဿ

- ၁။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊
စိတ္တံ ပညည ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကော တိက္ခု၊
သော ဣမံ ဝိဇဋ္ဌယေ ဇဋ္ဌန္တိ။

☞ ၁။ သပညော၊ (တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှင့် ယှဉ်သော ကမ္မဇ)ⁱ ပညာ ရှိသော။ နရော၊ သူသည်။ သီလေ၊ (သမထဝိပဿနာ၏ ဥပနိဿယပါဒက

မှတ်ချက် ၁-ဤသို့သော လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ အနက်ကောင်းများမှာ ခိုင်ရာ အဖွင့်မှ ယူ၍ပြဆိုထားသော အဓိပ္ပါယ်အနက်များဖြစ်သည်။ သဒ္ဓါနက်အကျဉ်းလှ သာ အလိုရှိလျှင် ၎င်းတို့ကို ခြင်းချန်ထားနိုင်သည်။ (ဆဋ္ဌသံဂီတိဝိသုဒ္ဓိသော)

၂

ဖြစ်သော ကုသိုလ်) သီလ၌၊ ပတိဋ္ဌာယ၊ (ကောင်းစွာ ဖြည့်ကျင့်သော အားဖြင့်) မြို့စွာတည်ဦး၍။ အာတာပီ၊ အကုသိုလ်ကို ပူပန်စေတတ်သော အလွန် လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ နိပကော၊ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို ခြောက်သွေ့စေ တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့မှ မိမိကို စောင့် တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်ခြင်း၌ ယှဉ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ စိတ္တဉ္စ၊ သမာဓိကို၎င်း။ ပညဉ္စ၊ ဝိပဿနာပညာကို၎င်း။ ဘာဝယံ-ဘာဝယန္တော၊ ပွားစေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော-တာဒိသော၊ ဆိုသို့သော (သီလ သမာဓိ တိဝိပေညာ အာတာပ ဟူသော ဆဓမ္မနှင့် ပြည့်စုံ သော)။ ဘိက္ခု၊ သံသရာဘေးကို ရှုလေ့ရှိသသူသည်။ လူမံ ဇဋ္ဌံ၊ (ဝါးရံ အခက် အရှက်အမြေးနှင့်တူသော) ဤတဏှာဟူသော အရှက်အမြေးကို။ ဝိဇဇ္ဇယေ-ဝိဇဇ္ဇယ၊ ဖြေဖြတ်ရှင်းလင်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေ့ဖြင့် သံဝဏ္ဏေ- တဗ္ဗသုတ် ပုဒ်ပြီးလတ်သတည်း။

ဣတိ ဟိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝါ၊ ဤသို့ ယခု ငါတားအပ်တိုင်းသော “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ” စသော အခြင်းအရာဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒံ၊ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ မှီရာ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗဖြစ်သော) ဤသုတ်ပုဒ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ကသ္မာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အဘယ်အဋ္ဌပ္ပတ္တိကြောင့်။ ဧတံ၊ ထိုသုတ်ပုဒ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ ပန၊ နည်း။ ကိရ၊ တဆင့်ကြားဘူး သည်ကား။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဝိဟရန္တံ၊ နေတော်မူစဉ်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ရတ္တိ- ဘာဂေ၊ ညဉ့်၏ တခုသောအဖို့ (ဖြစ်သော သန်းခေါင်ယံ) ၌။ အညတရေား (သက္က ပဇာပတိ မောတလိ ဝေဿဝဏ္ဏ စသည်တို့ကဲ့သို့) မထင်ရှားသော။ ဒေဝပုတ္တော၊ နတ်သားတယောက်သည်။ ဥပသကံမိတွာ၊ ကပ်၍။ အတ္တနော၊

* အထက်ခေါင်းစီးနောင် လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ ဂဏန်း ၂-မျိုးဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာမျက်နှာနှင့် စာကြောင်းကိုပြသည်။ လက်ဝဲဖက်စာမျက်နှာရှိ ဂဏန်းသည် နိဿယ စာမျက်နှာ အစဖြစ်၍ လက်ျာဖက်စာမျက်နှာရှိ ဂဏန်းသည် နိဿယစာမျက်နှာ အဆုံး ဖြစ်သည်။

၁-ဉာဏ်ရင့်ကျက်သည်ဖြစ်၍-ဟုလည်း ပြန်သင့်၏။ ဉာဏပရိပါကဝေသန နိပစ္စတိတံ နိပကောဟု အဝုဒ္ဓိကပဒသိဒ္ဓိ ကြံရာ၏။ (ဆ-သံ-လော)

၂-သဿ-ဟူရာ၌ သောဿ-ဟူ၍လည်း ပြင်၍ ဆိုနိုင်၏။ မူဟောင်းပေါ်ဟာရ မပျက်စေ လိုသောကြောင့်၎င်း အက္ခရာစာနေကျဉ်း၍ စာသားကျဉ်းနိုင်လောကြောင့်၎င်း မူရင်း အတိုင်းပင် သားလိုက်သည်။ (ဆ-သံ-လော)

၏။ သံသယသမုတ္တိဋ္ဌတ္တံ၊ ယံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာကို ကောင်းစွာ နုတ်ခြင်း အကျိုးငှါ—

ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ယာ တဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ အန္တောဇဋ္ဌာ၊ (ဝါးရုံအခက်ကဲ့သို့) အတွင်း၌ ဖွဲ့ရှက်တတ်၏။ ဗဟိဇဋ္ဌာ၊ အပ၌ ဖွဲ့ရှက်တတ်၏။ (တနည်း) ယာ တဏှာ၊ ကို။ အန္တောဇဋ္ဌာ ဗဟိဇဋ္ဌာ၊ (ဝါးရုံခက်အရှက်ကဲ့သို့ အတွင်းအပ၌ ဖွဲ့ရှက်ရှုပ်ထွေး ရစ်မြှေးတတ်သောကြောင့်) အန္တောဇဋ္ဌာ ဗဟိဇဋ္ဌာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်အပ်၏။ တာယ ဇဋ္ဌာယ၊ ထိုအတွင်းအပ ဖွဲ့ရှက်ရှုပ်ထွေး ရစ်မြှေးတတ်သော တဏှာသည်။ ပဇာ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇဋ္ဌိတာ၊ ငြိတုယ်ချုပ်စပ် မြှေးရစ်အပ်၏။ တံ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ အရှင်ဂေါတမကို။ အဟံ၊ သည်။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးလျှောက်ပါ၏။ ဣမံ ဇဋ္ဌံ၊ ကို။ ကော၊ အဘယ်သို့သော ယောက်ျားကောင်းသည်။ ဝိဇဋ္ဌယေ-ဝိဇဋ္ဌယျ၊ ဖြေဖြတ် ရှင်းလင်းနိုင် အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့—

ဣမံ ပဉ္စ၊ ဤ (ဝိမတိစ္ဆေဒနာ) ပုစ္ဆာကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်၏။ တဿာ-ဂါထာယ၊ ထိုပုစ္ဆာဂါထာ၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသော။ သင်္ခေပတ္တော၊ အနက်ကျဉ်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဇဋ္ဌာတိ-ဧတံ၊ ဇဋ္ဌာ ဟူသော ဤအမည်သည်။ ဇာလိနိယာ၊ ဝါးရုံခက်အရှက် ကွန်ရက်နှင့် တူသော^၁။ ဝါ၊ (မိမိ၏ အစိတ်ဖြစ်သော တရားရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက် အပြားဟူသော) အမြှေးအရှက်ရှိသော^၂။ တဏှာယ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ ဝါ၊ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ သာ-တဏှာ၊ ကို။ ရူပါဒိသု၊ ရူပါရုံ အစရှိကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ဟေဋ္ဌပရိယဝသေန၊ အောက်၌ ဖြစ်တုံ အထက်၌ ဖြစ်တုံ ကပြောင်းကပြန်ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ဖြစ်သောအားဖြင့်။ သံသိဗ္ဗနဋ္ဌေန၊ ငြိတုယ်ချုပ်စပ် ဖွဲ့ရှက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောဖြင့်။ ဝေဠုဂုဗ္ဗာ-

၁-ဇာလိနိန္ဒိ ဇာလသဒိသံ။ ယထာ ဇာလံ သမန္တတော သိပ္ပိတံ အာကုလံ ဗျာကုလံ၊ ဧဝံ တဏှာပိ ဇာလသဒိသတာယ ဇာလိနိတိ ဝုတ္တာ။ (အံ ၄ ၂-၃၇၅)

၂-၎င်း ၄ အဖွင့်ကို မှီသည်။ ပဟူတ-အနက်ဖြစ်သည်။ (ပြည် မူရင်း)

ဒီနံ၊ ဝါးရုံစသည်တို့၏။ သာခါဇာလသင်္ခါတာ၊ အခက်အရှက် ကွန်ရက်ဟုဆို အပ်သော။ ဇဇ္ဇာ ဝိယ၊ အဖွဲ့အရှက်အမြှေးအရှုပ်ကဲ့သို့။ ဝါ၊ အရှုပ်နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ဤသို့သော ဝစနတ္ထကြောင့်။ ဇဇ္ဇာ၊ ဇဇ္ဇာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်အပ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သာ-သော၊ ထိုဇဇ္ဇာဟူ၍ ခေါ်အပ်သော ဤတဏှာကို။ သကပရိက္ခာရပရပရိက္ခာရေသု၊ မိမိ၏သက်န်း စသော ပရိက္ခရာ၊ သူတပါး၏ ပရိက္ခရာတို့၌၎င်း။ သကအတ္တဘာဝ ပရအတ္တ-ဘာဝေသု၊ မိမိအတ္တဘော၊ သူတပါးအတ္တဘောတို့၌၎င်း။ အဇ္ဈတ္တိကာယတန-ဗာဟိရာယတနေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ အန္တောဇဇ္ဇာ ဗဟိ-ဇဇ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအပြား အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ၊ သော။ တာယ ဇဇ္ဇာယ၊ ထိုတဏှာဟူသော ကွန်ရက် အဖွဲ့အရှက် အရှုပ်အထွေးသည်။ ပဇာ၊ ကို။ ဇဋ္ဌိတာ၊ ငြိတုယ်ချုပ်စပ် မြှေးရစ် အပ်၏။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။ ဝေဠုဂုမ္မဇဇ္ဇာဒီဟိ၊ ဝါးရုံ၏ အစိတ်ဖြစ်သော အခက်အလက် ကွန်ရက် အဖွဲ့အရှက်စသည်တို့သည်။ ဝေဠု-အာဒယော၊ အပေါင်းဖြစ်သော ဝါးရုံစသည်တို့ကို။ ဇဋ္ဌိတာ ယထာ၊ မြှေးရှက် ငြိတုယ်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။ တာယ တဏှာဇဇ္ဇာယ၊ သည်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သတ္တနိကာယသင်္ခါတာ၊ သတ္တဝါအပေါင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ အယံ ပဇာ၊ ဤသတ္တဝါကို။ ဇဋ္ဌိတာ ဝိနဒ္ဓိ၊ မြှေးရစ် အပ်၏။ သံသိဗ္ဗိတာ၊ ချုပ်စပ်ငြိတုယ်အပ်၏။ ဣတိ-အယံ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။ စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဇဋ္ဌိတာ၊ ၏။ တံ တံ ဂေါတမ ပုစ္ဆာမိတိ၊ ဤဝါကျ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မြှေးရစ်ချုပ်စပ် ငြိတုယ်အပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ အရှင်ဂေါတမကို။ အဟံ ပုစ္ဆာမိ၊ အကျွန်ုပ် မေးလျှောက်ပါ၏။ ဂေါတမာတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဂေါတေေန၊ အနွယ် တော်ဖြင့်။ အာလပတိ၊ ၏။ ဧကော ဣမံ ဝိဇဇ္ဇယေ ဇဋ္ဌန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ တေဓာတုကံ၊ သုံးပါးသော ဓာတ်အပေါင်းကို။ ဇဇ္ဇေတွာ၊ မြှေးရစ် ချုပ်စပ်၍။ ဌိတံ၊ သော။ ဣမံ ဇဋ္ဌံ၊ ကို။ ဧကော၊ သည်။ ဝိဇဇ္ဇေတုံ၊ ဖြေဖြတ် ရှင်းလင်းခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်ပါမည်နည်း။ ဣတိ-အတ္ထံ၊ ကို။ ပုစ္ဆံ၊ ၏။ ဣတိ-အယံ၊ သော။ သင်္ခေပတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

☞

[၂] ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝါ၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ-ဣမိနာ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အန္တောဇဋ္ဌာစသည်ဖြင့်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးလျှောက်အပ်သည် ဖြစ်ရကား။ သဗ္ဗဓမ္မေသု၊ အလုံးစုံသော ဥပယုတရားတို့၌။ အပ္ပဋ္ဌိဟတဉာဏစာရော၊ အထိအခိုက် (အငြိအတွယ် အနှောက်အရှက် အဖျက်အဆီး) ကင်းသော ဉာဏ်ဟူသော သွားခြင်းရှိတော်မူထသော။ ဒေဝဒေဝေါ၊ သမ္မုတိနတ် ဥပပတ္တိနတ် ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့ထက် ထူးမြတ်သော နတ်ဖြစ်တော်မူသော။ ဝါ၊ သမ္မုတိနတ် ဥပပတ္တိနတ် ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့သည် ပူဇော်ထိုက်သော နတ်ဖြစ်တော်မူထသော။ ဝါ၊ တို့၏ မှီခို ကိုးကွယ် လည်းလျောင်းရာ မဟာနတ်ကြီး ဖြစ်တော်မူထသော။ သက္ကာနံ၊ (ခပ်သိမ်းသော လောကဓာတ်၌ နေကုန်သော) သိကြားအပေါင်းတို့ထက်။ အတိသက္ကော၊ (သဗ္ဗညုတ ဆအသာဓာရဏ စသော ဂုဏ်တန်းဆာဖြင့်) လွန်စွာ တင့်ကဲသော သိကြားဖြစ်တော်မူထသော။ ဗြဟ္မာနံ၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့ထက်။ အတိဗြဟ္မာ၊ (ရူပနာမ ဂုဏ်နှစ်ဝဖြင့် ဆဆ) လွန်မြတ်သော ဗြဟ္မာဖြစ်တော်မူထသော။ စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒေါ၊ လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဂုဏ်ဖြင့် ကြောက်တုန်ထိတ်လန့်ခြင်း ကင်းတော်မူထသော။ ဒသဗလဓရော၊ ဌာနာဌာနကောသလ္လစသော ဆယ်ပါးသော ဉာဏ်အားကို ဆောင်တော်မူထသော။ အနာဝရဏဉာဏော၊ အလုံးစုံသော ဥပယုတရားတို့၌ အပိတ်အပင် ကင်းသဖြင့် ဟင်းလင်းသိမြင်နိုင်သောဉာဏ်ရှိတော်မူထသော။ သမန္တစက္ခု၊ အလုံးစုံသော ဥပယုတရားတို့ကို ထက်ဝန်းကျင် မြင်စွမ်းနိုင်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်မျက်စိ ရှိတော်မူထသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဿဒေဝပုတ္တဿ၊ အား။ တမတ္ထံ၊ ထို မေးလျှောက်အပ်သော အနက်ကို။ ဝိဿဇ္ဇန္တော၊ ဖြေတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ “သီလေ။ ပ။ ဇဇ္ဇ”န္တိ၊ ဇဇ္ဇဟူသော။ ဣမံ ဂါထံ၊ ဤဝိဿဇ္ဇနာ ဂါထာကို။ အာဟ၊ ပြီ။

၂။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ၌။ မဟေသိနာ၊ မြတ်သော သီလကျေးဇူး အစုစသည်ကို ရှာတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကထိတာယ၊ သော။ ဣမိဿာ ဂါထာယ၊ ၏။ ‘ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ထသော။ သီလာဒိဘေဒနံ၊ သီလ သမာဓိ ပညာစသည် အပြားရှိသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊ အဟုတ်အမှန်။ ဝဏ္ဏယန္တော၊ ချဲ့ဖွင့်သည်ဖြစ်၍။

[] ဤသို့သော ၄-တောင့်ကွင်း အတွင်းရှိ ဂဏန်းမှာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပါ၌ ဘေအုပ်မှ စာမျက်နှာ နံပါတ်ဖြစ်သည်။

ဗီနသဘနေ၊ ဌိ။ သုဒ္ဓလ္လတံ၊ အလွန်လျင်ရဲခဲစွာသော။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ကို၊ လတိတွာန၊ ရပါကုန်လျက်။ သီလာဒိသင်္ဂဟံ၊ သီလအစရှိသော ခန္တတ္ထယ ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်အပ်ထသော။ ခေမံ၊ (ကိလေသာခိုးသူ၏ ပိတ်ဆို့ နှောင့်ယှက်မှုဟူသော) ဘေးရန်ကင်းထသော။ ဥဇ္ဇံ၊ (အန္တဒ္ဓယ မာယာဒိ- ကာယဝက်အစရှိသည်ကို ကြဉ်ရှောင်ပယ်လွှဲသဖြင့် လမ်းကွဲမရှိ တရိုးတည်း) ပြောင့်မတ်စွာထသော။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အဋ္ဌဂီကအရိယမဂ်ကို။

ယထာဘူတံ၊ အဟုတ်အမှန်။ အဇာနန္တာ၊ မသိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မသိကုန်သောကြောင့်။ ဣမ၊ ဤ အရှင်ဂေါတမ သာသနာတော်၌။ သုဒ္ဓိ- ကာမာပိ၊ ဝိသုဒ္ဓိကို လိုချင်တောင့်တကုန်သည် ဖြစ်လျက်လည်း။ ယေ ယောဂီနေ၊ အကြင် (ဘာဝနာ၌ မပြတ်ယှဉ်သော လုံ့လရှိသော အမျိုး သား) ယောဂီတို့သည်။ ဝါယမန္တာပိ၊ (ဝိသုဒ္ဓိသို့ ရောက်စိမ့် ရည်မှန်း၍ ရဟန်းတရား) အားထုတ်ပါကုန်လျက်လည်း။ ဝိသုဒ္ဓိံ၊ ရည်ရွယ်စိတ် ရှိသော ဝိသုဒ္ဓိကို။ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်နိုင်ကြကုန်။

တေသံ ယောဂီနံ၊ တို့၏။ ပါမောဇ္ဇကရဏံ၊ ဝမ်းမြောက်သော သူ၏ အဖြစ်(ဝမ်းမြောက်ခြင်း)ကို ပြုတတ်ထသော။ သုဝိသုဒ္ဓဝိနိစ္ဆယံ၊ (နိကာယ် တပါးတို့၏အယူနှင့် မရောသည်ဖြစ်၍) ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ် သော အဆုံးအဖြတ်ရှိထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ မဟာဝိဟာရ တိုက်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေကုန်သော အရှင်မြတ်တို့၏။ ဒေသနာနယ- နိသိတံ၊ ဓမ္မသံဝဏ္ဏနာအစရှိသော ဒေသနာနည်းကို မှီထသော။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို။ ဘာသိဿံ၊ ဟောပေအံ။ သက္ကစ္စ၊ ရိုသေလေးမြတ်သည်ကိုပြု၍။ ဘာသတော၊ ဟောသော။ မေ၊ ၏။ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဝိသုဒ္ဓိကာမာ၊ နိဗ္ဗာန် အရဟတ္တဖိုလ်ကို လိုချင်တောင့်တ ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သာဓဝေါ၊ သူတော် ကောင်းဖြစ်ကုန်သော။ တုမေ၊ တို့သည်။ သက္ကစ္စ၊ ရိုရိုသေသေ လေးလေး မြတ်မြတ်ပြု၍။ နိသာမယထ၊ နာကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤရှေ့သော စကားအစဉ်ဖြင့် ဂန္ထာရမ္မအစီအရင်ပြီးပြီ။ (သံ အာဒရံ ကစ္စ သက္ကစ္စ)။

၃။ တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဟူသောပုဒ်၌။ သဗ္ဗမလဝိရဟိတံ၊ ခပ်သိမ်းသော (ရာဂစသော မလ၊ ဒုစွရိတသံကိလေသ စသော) မလတို့မှ ကင်းသော။

အစွန္တပရိသုဒ္ဓိ၊ စင်စစ်ထက်ဝန်းကျင်အဖို့ဖြင့် စင်ကြယ်သော။ ဝါ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း၎င်း၊ အချင်းခပ်သိမ်း၎င်း၊ စင်ကြယ်သော။ နိဗ္ဗာန်၊ ကို။ ဝိသုဒ္ဓိတိ၊
ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တဿာ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ထို (ရာဂစသောမလ၊
သံကိလေသမလ တို့မှ) စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်၏။ မဂ္ဂေါ၊ ရခြင်း၏
အကြောင်းတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ အဓိဂ-
မူပါယော၊ ရခြင်း၏ အကြောင်းကို။ မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာသိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သော အယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ကို။ ကတ္တစိ၊ အချို့
သောသုတ်၌။ ဝိပဿနာမတ္ထဝသေနော၊ ဝိပဿနာသာမည၏ အစွမ်း
အားဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသိတော၊ ၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်သို့သော စကားကို
ဘုရားဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ။ပ။ ဝိသုဒ္ဓိယာ”တိ၊
ဟူသော သာဓကစကားကို။ အာဟ၊ ၏။

[သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တေဘုမ္မက သင်္ခါရတို့သည်။
အနိစ္စာ၊ မြဲသည်မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယဒါ၊ ၌။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာ
ပညာဖြင့်။ ပဿတိ၊ သုံးသပ်၏။ အထ-ပစ္စာ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်စသည်တို့၏
ဖြစ်သည်မှ နောက်ကာလ၌။ ဒုက္ခေ၊ အနိစ္စအခြင်းအရာအားဖြင့် ရှုအပ်
သော တေဘုမ္မက ခန္ဓာပဉ္စကဝဋ်ဒုက္ခ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ဝါ၊ နိဗ္ဗိဒါ
ဉာဏ်ကိုရ၏။ သေ-ဇေသော၊ ဤနိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဟူသော မဂ်သည်။
ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏။ မဂ္ဂေါ၊ ရခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။]

ကတ္တစိ၊ ၌။ ဈာနပညာဝသေန၊ ဈာန်ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
ဒေသိတော၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ “ယမိ ဈာနဉ္စ ပညာ စ၊ သဝေ နိဗ္ဗာန-
သန္တိကေ”တိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

[ယမိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဈာနဉ္စ၊ ဝိပဿနာ၏ အခြေဖြစ်သော ဈာန်
သည်၎င်း။ ပညာ စ၊ ဝိပဿနာသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊

၁-သီလသမာဓိတိဝိပေညာအာတာပသင်္ခါတာ ဆ ဓမ္မာ မုချေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊
တမ္မဇာသကောပိ ဂန္ဓော တဗ္ဗောဟာရေန။ (ပြည်)

၂-ဤသို့သော ၄-တောင့်ကွင်းအတွင်းရှိ အနက်များမှာ လုတ်ပြုအပ်ဆဲ သာဓက
ပါရှိ၏ အနက်များဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဝ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၂၅)

သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ နိဗ္ဗာနသန္တိကေ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်နီးသော အကျင့်၌။
ဌိတော၊ တည်သည် မည်၏။]

ကတ္တစိ၊ ၌။ ကမ္မာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ၏။ ယထာဟ၊
ကား။ [၃] “ကမ္မံ။ပ။ ဓနေန ဝါ”တိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

☞

[ကမ္မံ၊ မဂ်စေတနာ၎င်း။ ဝိဇ္ဇာ စ၊ သမ္မာဒိဌိ၎င်း။ သီလဉ္စ၊ သမ္မာဝါစာ
သမ္မာကမ္မန္တ၎င်း။ ဥတ္တမံ၊ သော။ ဇီဝိတံ၊ သမ္မာအာဇီဝ၎င်း။ ဓမ္မော စ၊
ကြွင်းသော အရိယမဂ်တရား၎င်း။ ဧတေန၊ ဤစေတနာနှင့် တကွသော
အဋ္ဌကိကအရိယမဂ်ဖြင့်။ (တနည်း) ကမ္မံ၊ သမ္မာကမ္မန္တသည်၎င်း။ ဝိဇ္ဇာ
စ၊ သမ္မာဒိဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပသည်၎င်း။ ဓမ္မော စ၊ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိ
သမ္မာသမာဓိသည်၎င်း။ သီလံ၊ သမ္မာအာဇီဝသည်၎င်း။ ယထာ၊ အကြင်
အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံဘူတဿ၊ ဤသို့ဖြစ်သော အရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ဥတ္တမံ၊ သော။ ဇီဝိတံ၊ မည်၏။
ဧတေန၊ ဤအဋ္ဌကိကအရိယမဂ်ဖြင့်။ မစ္စာ၊ တို့သည်။ သုဇ္ဈန္တိ၊ သံသရာမှ
စင်ကုန်၏။ ဝါ၊ သံကိလေသမလမှ စင်ကုန်၏။ ဂေါတ္တေန ဝါ၊ မျိုးနွယ်ဖြင့်
၎င်း။ ဓနေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ န သုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်။]

ကတ္တစိ၊ ၌။ သီလာဒိဝသေန၊ သီလစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေသိ-
တော၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ “သဗ္ဗဒါ။ပ။ ဒုတ္တရ”န္တိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

[သဗ္ဗဒါ၊ ဆောက်တည်သည်မှစ၍ အခါခပ်သိမ်း။ သီလသမ္ပန္နော၊ စတု-
ပါရိသုဒ္ဓိသီလဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံထသော။ ပညာဝါ၊ လောကီလောကုတ္တရာ
ပညာနှင့် ပြည့်စုံထသော။ သုသမာဟိတော၊ (ထိုပညာနှင့် ယှဉ်သော
သမာဓိဖြင့်) ကောင်းစွာ တည်ကြည်ထသော။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊
(အကုသိုလ်ဓမ္မတို့ကို ပယ်ခြင်း ကုသိုလ်ဓမ္မတို့ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ)
အားထုတ်သော လုံ့လရှိထသော။ ပဟိတတ္တော၊ ကိုယ်အသက်၌ ငဲ့ခြင်း
ကင်းလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ ရှေးရှုလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိထသော။ သိက္ခာ၊
သည်။ ဒုတ္တရံ၊ ကူးခပ်နိုင်ခဲ့သော။ ဩဃံ၊ လေးပါးသော ဩဇာကို။ ဝါ၊
သံသရာမဟာဩဇာကို။ တရတိ၊ ကူးခပ်နိုင်၏။]

ကတ္တစိ၊ ၌။ သတိပဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိကော၊ ၏။ ယထာဟ၊
ကား။ “ကောယနော အယံ သိက္ခာဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ပ။ နိဗ္ဗာ-
နဿ သတ္တိကိရိယာယ၊ ယဒိဓံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ၊ ကို။
အာဟ၊ ၏။

နိဒါနာဒိကထာ (၃-၁၅)

၆

[ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယဒိဒံ-ယေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကာယနေ၊ ခရီးနှစ်ကွဲမရှိ တကြောင်းတရိုးတည်းသော ခရီးဖြစ်ထသော။ (မြတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်သော ခရီးဖြစ်သော။ အပေါင်းအဖော် အခြွေအရွှေနှင့် တသောသော ပေါင်းဖော်ခြင်းကို ပယ်ပြီး၍ တကိုယ်တည်း ဆိတ်ဆိတ်ညံ့ညံ့ လှသံမနှော သော အရပ်၌နေလျက် သွားအပ်သော ခရီးဖြစ်သော။ မြတ်သောဘုရားရှင် ၏ ခရီးဖြစ်သော။ တခုတည်းသော ဘုရားသာသနာတော်၌သာ ပေါ်သော ခရီးဖြစ်သော။) အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤသတိပဋ္ဌာန်တည်းဟူသော ခရီးသည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ရာဂစသော မလ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘ အစ ရှိသော ဥပက္ကိလေသတို့မှ အထူးသဖြင့် စင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပ။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ သစ္စိကိရိယာယ၊ ငှါ၊ ဟောတိ၊ ၏။]

သမ္ပပ္ပဓာနာဒိသုပ္ပါ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကား။ ဣမသ္မိံ ပဉ္စာဗျာက- ရဏေ၊ ဤနတ်မေးသော ပဉ္စာကို ဖြေဆိုရာ၌။ သီလာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ၏။

၄။ တတြ-တိဿ ဂါထာယံ၊ ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သော သံဝဏ္ဏနာ သည်။ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယာတိ၊ ယဟူသောပုဒ်၏။ (သီလေ ဌတှာတိ အတ္ထော၊ ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) သီလေ၊ ကုသိုလ်သီလ၌။ ဌတှာ၊ ၍။ (ဣတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော) စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ သီလံ၊ ကို။ ပရိပူရယမာနောယေဝ၊ ဖြည့်သသူကိုသာလျှင်။ သီလေ ဌိတောတိ၊ သီလ၌ တည်သသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို (သို့သီလကို ဖြည့်ကျင့်သသူ ကိုသာ သီလ၌ တည်သသူဟု ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်) ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ ဟူသော ပါဌ၌။ သီလံ၊ ကုသိုလ်သီလကို။ ပရိပူရဏေန၊ အားဖြင့်။ သီလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌဟိတှာ၊ ၍။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ နရောတိ၊ ကား။ သတ္ထော၊ သည်။ သပညောတိ၊ ကား။ ကမ္မဇ- တိဟေတုကပဋိသန္နိမညာယ၊ တိဟိတိပဋိသန္ဓေနှင့်ယှဉ်သော ကံကြောင့် ဖြစ်သော ပညာဖြင့်။ ပညဝါ၊ ပညာရှိသော။ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယန္တိ၊ ကား။ သမာဓိဉ္စေဝ၊ သမာဓိကို၎င်း။ ဝိပဿနဉ္စ၊ ဝိပဿနာကို၎င်း။ ဘာဝယမာနေ၊ ပျိုးစေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ

စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာယံ ဟူသော ပါဠိ၌။ စိတ္တသီသေန၊ စိတ်ကို ပဓာနပြုသဖြင့်။ သမာဓိ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ၏။ ပညာနာမေန စ၊ ပညာဟူသော အမည်ဖြင့် လည်း။ ဝိပဿနာ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ အတ္ထော၊ ကို၊ ပစ္စေတဗ္ဗော၊ ၏။ အာတာပီတိ၊ ကား။ ဝီရိယဝါ၊ အလွန်လုံ့လရှိသော။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အာတာပနပရိတာပနဋ္ဌေန၊ အစဉ်ပူပန်စေခြင်း အဖန်တလဲလဲ ပူပန်စေခြင်းဟူသော သဘောကြောင့်။ အာတာပေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အဿ-နရဿ၊ အား။ တံ-ဝီရိယံ၊ ထို အာတာပမည်သော လုံ့လသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော-နရော၊ သည်။ အာတာပီ၊ အကုသိုလ်ကို ပူပန်စေနိုင်သော အလွန်လုံ့လ ရှိသမျှမည်၏။ နိပကောတိတ္ထေ၊ ၌။ ပညာ၊ ကို။ နေပက္ကံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တာယ၊ ထို(အကုသိုလ်ဟူသော အစေးညှန်နှံကို ခြောက်သွေ့စေ၍ နေပက္ကဟု ခေါ်အပ်သော) ပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသမျှတည်း။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤနိပကောဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ပါရိဟာရိက-ပညံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုဆောင်ခြင်း၌ ယှဉ်သော ပညာကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ပညာဗျာကရဏေ၊ ၌။ တိက္ခတ္ထံ၊ သုံးကြိမ်။ ပညာ၊ သည်။ အာဂတာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ပဌမာ၊ လက်မှန်ပညာသည်။ ဇာတိပညာ၊ ပဋိသန္ဓေကပါသည့် ပညာတည်း။ ဒုတိယာ၊ သည်။ ဝိပဿနာပညာ၊ တည်း။ တတိယာ၊ သည်။ သဗ္ဗကိစ္စပရိဏာယိကာ၊ အဘိက္ကမစသော အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့ကို သာတ္တကသမ္ပဇဉ် စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ဆောင် ဟတ်သော။ ဝါ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသင်ခြင်း အဖန်တလဲလဲမေးခြင်း ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်း အစီအရင်စသော) ကုန်အောင်စုံသော ကိစ္စ တို့ကို သိမ်းဆည်း၍ ဆောင်တတ်သော။ ပါရိဟာရိကပညာ၊ တည်း။ ယော-ယောဂါဝစရော၊ သည်။ သံသာရေ၊ ၌။ ဘယံ၊ ဘေးမျိုးစုံကို။ ဣက္ခတိ၊ ချွတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော-ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ မည်၏။ သော ဣမံ ဝိဇဇယေ ဇဇန္တိ၊ ကား။ သော-တာဒိသော၊ ထိုသို့သော။

၁-ပဟူတေ စ ပသံဘာယံ၊ နိန္ဒာယဉ္ဇာတိသာယနေ။

နိစ္စယောဂေ စ သံသဂ္ဂေ၊ ဟောန္တိမေ မန္တုအာဒယော။

ပဟူတေ-နေဝါ။ ပသံဘာယံ-သီလဝါ။ နိန္ဒာယံ-ဝသလီ၊ ပါပီ။ အတိသံဘာယနေ-

အာတာပီ။ နိစ္စယောဂေ-ဒဏ္ဍိ။ သံသဂ္ဂေ-တေလီ။ ။ ဤသို့ သဒ္ဓါလက္ခဏာ-

သာ၍ အလွန် လုံ့လရှိသမျှဟု ယောဇနာသည်။ (ပြည်)

ဣမိနာ စ သီလေန၊ နှင့်၎င်း။ ဣမိနာ စ စိတ္တသီလေန နိဒ္ဒိဋ္ဌသမာဓိနာ၊
 ဤ စိတ်ကို ခေါင်းတပ်၍ ပြအပ်သော သမာဓိနှင့်၎င်း။ တိဝိဓာယ၊ သော။
 ဣမာယ စ ပညာယ၊ နှင့်၎င်း။ ဣမိနာ စ အာတာပေန၊ နှင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဆဟိ ဓမ္မဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သံသရာဘေးကို ရှုလေ့
 ရှိသသူသည်။ သေယျတာပိ နာမ၊ ပုံတူပမာ မည်သည်ကား။ ပုရိသော၊
 သည်။ ပထဝီယံ၊ ဌံ။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ရပ်၍။ သုနိသိတံ၊ ကောင်းစွာ သွေးအပ်ပြီး
 ၍ အလွန်မြမြထက်သော။ သတ္တံ၊ လက်နက်ကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ မိုး၍။ မဟန္တံ၊
 ကြီးမားသော။ ဝေဠုဂုမ္ဘံ၊ ဝါးရုံကို။ ဝိဇ္ဇေယျ ယထာ၊ ထွင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊
 ဤအတူလျှင်။ သီလပထဝီယံ၊ ဌံ။ [၄] ပတိဋ္ဌာယ၊ ၍။ သမာဓိသီလာယံ၊
 ဌံ။ သုနိသိတံ၊ မြမြထက်အောင် ကောင်းစွာ သွေးအပ်သော။ ဝိပဿနာ-
 ပညာသတ္တံ၊ လက်နက်ကို။ ဝိရိယဗလပဂ္ဂဟိတေန၊ လုံ့လအစွမ်းသည် ချီးပင့်
 အပ်သော။ ပါရိဟာရိကပညာဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ၍။ အတ္တနော၊
 မိမိ (ဟု ဆိုအပ်သော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်) ၏။ သန္တာနေ၊ ခန္ဓာအစဉ်၌။
 ပတိတံ၊ အစဉ်သဖြင့်ကျသော။ သဗ္ဗမ္မိ၊ လည်းဖြစ်သော။ တံ တဏှာဇဉ်၊
 ထိုတဏှာဟူသော ကွန်ရက်အရွပ်အထွေး အမြွေးအရစ်ကို။ ဝိဇ္ဇေယျ၊
 သဉ္ဇိန္ဒေယျ၊ ကောင်းစွာဖြတ်နိုင်ရာ၏။ သမ္ပဒါလေယျ၊ အကြွင်းမဲ့ကောင်းစွာ
 ဆုံးဖောက် နုတ်ပစ်နိုင်ရာ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ဌံ။ သေ-
 သော ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ ဇဉ်၊ ကို။ ဝိဇ္ဇေတိ နာမ၊ ခွါထွင် ဖျက်ဆီးဆဲ
 မည်၏။ ဖလက္ခဏေ၊ ဖိုလ်ခဏ၌။ ဝိဇ္ဇိတဇဉော၊ ဖြေအပ်ပြီးသော တဏှာ
 ကွန်ရက်ဟူသော အရွပ်အထွေး အမြွေးအရစ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သဒေဝကဿ၊
 နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ၊ ၏။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊ တမလွန်လောက
 ကို ယုံကြည်၍ လှူအပ်သော ဝတ္ထုကို ခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို(သို့ ခြောက်စင်းသော ဓမ္မနှင့် ပြည့်စုံသော ဘိက္ခု
 သည် တဏှာအမျှင်ကို ခုတ်ထွင်ပယ်ခွါ ဖျက်ဆီးနိုင်ရာသည်၏ အဖြစ်)
 ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ။ ပ။ ဇဉ္ဇ” န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

၅။ တတြ-တိဿံ ဂါထာယံ၊ ဌံ။ အယံ၊ (နရဟူ၍၎င်း ဘိက္ခုဟူ၍၎င်း
 ဟောအပ်သော) ဤ ယောဂါဝစရကို။ ယာယ ပညာယ၊ အကြင် တိဟေ-
 တုက ပဋိသန္ဓေ၌ ယှဉ်သော ကမ္မဇပညာဖြင့်။ သပညောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊
 ပြီ။ တတြ-တိဿံ ပညာယံ၊ ဌံ။ အဿ-ယောဂါဝစရဿ၊ သည်။ ကရုဏီယံ၊

ပြုအပ်သော ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ပုရိမကမ္မာနုဘာဝေ-
နေဝ၊ ရှေးဘဝ၌ ပြုဘူးသော တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌကုသိုလ်ကံ၏ အာနုဘော်
ကြောင့်သာလျှင်။ အဿ-ယောဂါဝစရဿ၊ ၏။ သာ-ပညာ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊
ပြီး၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရဏီယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
တေန-ယောဂိနာ၊ သည်။ အာတာပီ နိပကောတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ဝုတ္တဝီရိယ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ သာတစ္စကာရိနာ စ၊ မပြတ်ပြုလေ့ရှိသည်၎င်း။ ပညာဝသေန၊
နေပက္ကဟု ဟောအပ်သော ပညာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပဇာနကာရိနာ စ၊
ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှုမြော်၍ ပြုလေ့ရှိသည်၎င်း။ ဟုတု၊ ၍။
သီလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ၍။ စိတ္တပညာဝသေန၊ စိတ်ပညာ၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ သမထဝိပဿနာ၊ သမာဓိ ဝိပဿနာတို့ကို။
ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အတြ-အဿံ
ဂါတာယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သီလသမာဓိပညာမူနေ၊ ဖြင့်။ ဣမံ
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှတည်းသော သီလ သမာဓိ ပညာ
ဟူသော သုံးပါးသော သီလဓမ္မဖြင့်။ (တနည်း) ဟိ-ဝိဘာဂံ ကရောမိ၊ အံ့။
ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသော ဒေသနာဖြင့်။ တိဿော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ၊
တို့ကို။ ပကာသိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တိဝိဓကလျာဏံ၊ အာဒိ-
ကလျာဏစသော သုံးပါးပြားသော ကောင်းခြင်းရှိသော။ သာသနဉ္စ၊ ပဋိ-
ပတ္တိသာသနာကို၎င်း။ တေဝိဇ္ဇတာဒီနံ၊ တို့၏။ ဥပနိဿယော စ၊ အားကြီး
သောအကြောင်းကို၎င်း။ အန္တဒ္ဓယဝဇ္ဇနမဇ္ဈိမပဋိပတ္တိသေဝနာနိ စ၊ (ကာမ-
သုခလ္လိကာနုယောဂ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ ဟူသော) ယုတ်သော အဖို့
နှစ်ပါးသို့ မကပ်မှု၍ ကြည်ခြင်း၊ မဇ္ဈိမပဋိပတ်ကို ပူးစေသည်ဖြစ်၍ မှီဝဲခြင်း
တို့ကို၎င်း။ အပါယာဒိသမတိက္ကမနုပါယော စ၊ အပါယ်စသည်ကို လွန်နိုင်
ခြင်း၏ အကြောင်းကို၎င်း။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
ကိလေသပ္ပဟာနဉ္စ၊ ကိလေသကို ပယ်ခြင်းကို၎င်း။ ဝီတိက္ကမာဒီနံ၊
လွန်ကျူးခြင်းစသည်တို့၏။ ပဋိပက္ခော စ၊ ပဟာယကပဋိပက္ခကို၎င်း။
သံကိလေသတ္တယဝိသောနေဉ္စ၊ (တဏှာသံကိလေသစသော) သံကိလေသ
သုံးပါးအပေါင်းကို သုတ်သင်ခြင်းကို၎င်း။ သောတာပန္နာဒိသာဝဿ၊
သောတာပန်စသည်တို့၏ အဖြစ်၏။ ကာရဏဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပကာသိတံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နိဒါနာဒိကထာ (၄-၂၆)

၁၃

ကယ်၊ သို့။ ပကာသိတံ၊ နည်း။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးတို့တွင်။ သီလေန၊ ဖြင့်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ ကို။ ပကာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ ကို။ ပကာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ ကို။ ပကာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ထိုမှ တပါး။ သီလေန၊ အဓိသီလသိက္ခာဖြစ်သော သီလဖြင့်။ သာသနဿ၊ ၏။ အာဒိကလျာဏတာ၊ ကို။ ပကာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ (ဟိကား လုတ္တ) “ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓိ” န္တိ ဝစနတော စ၊ သုဝိသုဒ္ဓိဟူသော စကားကို ဘုရား ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၎င်း။ “သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ” န္တိ အာဒိဝစန- တော စ၊ အကရဏဟူ၍ (ဂါထာ၌ ဟောအပ်ကုန်သော သမာဓိပညာ တို့၏) အစ၌ သီလကို ဘုရားဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ အကရဏ- ဤသို့အစရှိသော စကားကို ဘုရား ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၎င်း။ သီလံ၊ အဓိသီလသိက္ခာဖြစ်သော သီလသည်။ သာသနဿ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ တော်၏။ အာဒိ၊ အစ အခြေအမြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[ကုသလာနံ၊ မဂ်ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပြစ်ကင်းကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အာဒိ၊ အစ အခြေအမြစ်သည်။ ကော စ၊ အဘယ်တရား နည်း။ သုဝိသုဒ္ဓိ၊ ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော။ သီလဉ္စ၊ သည်သာ။ အာဒိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗပါပဿ၊ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို။ ယံ အကရဏံ၊ အကြင်မပြုမကျင့်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။]

စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထို အဓိသီလသိက္ခာဖြစ်သော သီလသည်။ အဝိပ္ပဋ္ဌိ- သာရာဒိဂုဏာဝဟတ္တာ၊ နှလုံးသာရွှင်ခြင်းစသော ကျေးဇူးကို ဆောင်တတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာ- ဓိနာ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာဖြစ်သော သမာဓိဖြင့်။ သာသနဿ၊ ၏။ မဇ္ဈေ- ကလျာဏတာ၊ ကို။ ပကာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ (ဟိလုတ္တ) “ကုသလာယ ဥပသမ္ပဒါ” တိ အာဒိဝစနတော၊ သမ္ပဒါ ဤသို့ စသောစကားကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ သမာဓိ၊ သည်။ သာသနဿ၊ ၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ မဇ္ဈေ-မဇ္ဈံ၊ အလယ်ကျေးဇူး သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[ကုသလဿ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကို။ ဝါ၊ စတုဘုမ္မက ကုသိုလ်ကို။ ယာ ဥပသမ္ပဒါ၊ အကြင် ပြည့်စုံစေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။]

စ၊ ဆက်။ သော-သမာဓိ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဂုဏာဝဟတ္တာ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ သော ကျေးဇူးကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကလျာဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပညာယ၊ အဓိပညာသိက္ခာဟု ဆိုအပ်သော ပညာ ဖြင့်။ သာသနဿ၊ ဤ။ ပရိယောသာနကလျာဏတာ၊ ကို။ ပကာသိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။ “သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသန”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော စ၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၎င်း။ [၅] ပညတ္ထရတော စ၊ သာသနာတော်၏ ပညာလျှင် အလွန်အမြတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပညာ၊ သည်။ သာသနဿ၊ ဤ။ ပရိယောသာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

[ယံ သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ အကြင် မိမိစိတ်ကို အလုံးစုံသော သံကိလေသမလတို့မှ မဂ်ရေစင်ဖြင့် ဖွပ်လျှော်သုတ်သင်ဖြူစင်စေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဧတံ၊ ဤအဓိသီလသိက္ခာကို ဖြည့်ခြင်း၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဓိ ကို ပြည့်စုံစေခြင်း၊ အဓိပညာသိက္ခာ မဂ်ပညာဖြင့် စိတ်စဉ်ကို ဖြူစင်စေ ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဤသိက္ခာသုံးပါးသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ သစ္စာသိမြင် ဘုရားရှင် တို့၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမတည်း။]

စ၊ ဆက်။ သာ-ပညာ၊ သည်။ ဣဉ္ဇာနိဋ္ဌေသု၊ လာဘစသော ဣဉ္ဇ အလာဘစသော အနိဋ္ဌတို့၌။ တာဒိတာဝါဝဟနတော၊ စုံစုံမက်မက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်းမရှိ ပကတိအဖြစ်ကို ဆောင် ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အကောင်းအဆိုး ၂-ခုကို အတူပြု၍ ရှုနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ ကလျာဏာ၊ ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။ “သေလော။ ပ။ ပဏ္ဍိတာ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

[ဧကဃနေ၊ တလုံးတခဲတည်းသော။ သေလော၊ ကျောက်တောင် သည်။ ဝါတေန၊ အရပ်လေးမျက်နှာမှ သည်းစွာလာသော လေကြောင့်။ န သမီရတိ ယထာ၊ မတုန်လှုပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ နိန္ဒာပသံသာသု၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်းတို့ကြောင့်။ န သမိဉ္ဇန္တိ၊ မတုန်လှုပ်ကုန်။]

တထာ၊ တပါး။ သီလေန၊ ဖြင့်။ တေဝိဇ္ဇတာယ၊ သုံးပါးဝိဇ္ဇာ ပု-ဒိ-
 အာနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်၏။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသော
 အကြောင်းကို။ ပကာသိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
 သီလသမ္ပတ္တိံ၊ သီလ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ချ်။ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊
 တို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသုံးပါးသော ဝိဇ္ဇာထက်။ ပရံ၊
 အလွန် ဆအဘိညာ စတုပဋိသမ္ဘိဒါသို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ သမာ-
 ဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဆဋ္ဌဘိညတာယ၊ အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသောသူ
 အဖြစ်၏။ ဥပနိဿယော၊ ကို။ ပကာသိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သမာဓိသမ္ပဒံ၊ သမာဓိ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ချ်။
 ဆ အဘိညာ၊ တို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ တတော၊ ထို ဆ အဘိညာ
 ထက်။ ပရံ၊ အလွန် ပဋိသမ္ဘိဒါသို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ ပညာယ၊
 ဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒဿ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါအထူး၏။ ဥပနိဿယော၊ ကို။
 ပကာသိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပညာသမ္ပတ္တိံ၊ ကို။
 နိဿာယ၊ ချ်။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ တို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊
 ၏။ အညေန၊ ပညာမှတစ်ပါးသော။ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ န ပါပုဏာတိ၊
 မရောက်။

စ၊ ထိုမှ တပါး။ သီလေန၊ ဖြင့်။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂသင်္ခါတဿ၊
 ဝတ္ထုကာမလျှင် အာရုံရှိသော ကိလေသကာမနှင့် ယှဉ်သော သုခကို
 သုံးဆောင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အန္တဿ-ကောဠာသဿ၊ အဖို့အစုကို။
 ဝဇ္ဇနံ၊ ကြည်ဖဲရဲ့ခွဲခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိနာ၊
 အပ္ပနာ သမာဓိဖြင့်။ အတ္တကိလမဏာနုယောဂသင်္ခါတဿ၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်း
 ခြင်းကို ယှဉ်ခြင်း အဖန်တလဲလဲ ပြုကျင့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အန္တဿ၊
 ကို။ ဝဇ္ဇနံ၊ ကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ မဂ်ပညာဖြင့်။
 မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊ နှစ်ပါးသော အဖို့သို့ မကပ်မှု၍ အလတ်ဖြစ်သော
 အကျင့်ကို။ သေဝနံ၊ မှီဝဲခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သီလေန၊ ဖြင့်။ အပါယသမတိက္ကမနုပါယော၊
 အပါယ်လေးဝကို လွန်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ပကာသိတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိနာ၊ အပ္ပနာသမာဓိဖြင့်။ ကာမဇောတုသမတိက္ကမနု-
 ပါယော၊ အလုံးစုံသော ကာမဘုံကို လွန်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။
 ပကာသိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ မဂ်ပညာဖြင့်။

သဗ္ဗဘဝသမတိက္ကမနုပါယော၊ ကုန်အောင်စုံသော ကာမဘဝ အစရှိသော ကိုးဘဝတို့ကို လွန်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ပကာသိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ တပါး။ သီလေန၊ ဖြင့်။ တဒဂ်ပ္ပဟာနဝသေန၊ (ဆီးမီးရောင်ဖြင့် မွှောင်ကိုဖျောက်သကဲ့သို့ ပုညကြိယာဝတ္ထု၌ဖြစ်သော ထိုထိုကုသိုလ်အင်္ဂါ ဖြင့် ထိုထိုအကုသိုလ်အင်္ဂါကို ပယ်ခြင်းဟူသော) တဒဂ်ပဟာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိနာ၊ ဥပစာရအပ္ပနာအပြားရှိသော သမာဓိဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဝသေန၊ (ရေအပြင်၌ မွှော်ကိုအိုးဖြင့်ခပ်၍ ပယ်ရှားသကဲ့သို့ ထိုထို နိဝရဏစသော အကုသိုလ်ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပစ်ခြင်းခွါခြင်း ဟူသော) ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ မဂ်ပညာဖြင့်။ သမုဇ္ဈေဒပ္ပဟာနဝသေန၊ (စင်စစ်တဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုခြင်းဟူသော အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်း) သမုဇ္ဈေဒ ပဟာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တထာ၊ တပါး။ သီလေန၊ ဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခော၊ (ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရတို့၌) လွန်ကျူးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို။ ပကာသိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိယုဋ္ဌာနပဋိပက္ခော၊ အကုသိုလ်တို့၏ ထကြွဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို။ ပကာသိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အနုသယပဋိပက္ခော၊ အနုသယတို့၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ကို။ ပကာသိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ပါး။ သီလေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဝိသောနေ၊ ဒုစ္စရိတ ဟူသော (ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်တတ်သော) အညစ်အကြေးကို သုတ်သင် ဖွပ်လျှော်ခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ တဏှာသံကိလေသဝိသောနေ၊ တဏှာဟူသော အညစ်အကြေးကို သုတ်သင် ဖွပ်လျှော်ခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဝိသောနေ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော အညစ်အကြေးကို သုတ်သင် ဖွပ်လျှော်ခြင်းကို။ ပကာသိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တထာ၊ ပါး။ သီလေန၊ ဖြင့်။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိဘာဝဿ၊
 သောတာပတ္တိဖိုလ် သကဒါဂါမိဖိုလ်၏။ ကာရဏံ၊ ဥပနိသျည်းကို။ ပကာ-
 သိဘံ၊ သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ အနာဂါမိဘာဝဿ၊ ဖိုလ်၏။
 ကာရဏံ၊ ကို။ ပကာသိဘံ၊ သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။
 အရဟတ္တဿ၊ ၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ ပကာသိဘံ၊ သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။
 သောတာပန္နော၊ ကို။ သီလေသု၊ တို့၌။ ပရိပူရကာရီတံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို
 ပြုလေ့ရှိ၏ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ သကဒါဂါမိ၊ ကို။ သီလေသု၊
 တို့၌။ ပရိပူရကာရီတံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ [၆] ပန၊ အထူး။ အနာဂါမိ၊ ကို။
 သမာဓိသ္မိံ၊ ၌။ ပရိပူရကာရီတံ၊ ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အရဟာ ပန၊ ကိုကား။
 ပညာယ၊ ၌။ ပရိပူရကာရီတံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤ(တ္ထေ သီလေန စသည်ဖြင့်)ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ တော-
 ဝဘာ၊ ဖြင့်။ တိဿော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ၊ တို့၎င်း။ တိဝိကေလျာဏံ၊
 သော။ သာသနံ၊ ၎င်း။ တေဝိဇ္ဇတာဒိနံ၊ တို့၏။ ဥပနိဿယော၊ ၎င်း။
 အန္တဒ္ဓယဝဇ္ဇနမဇ္ဈိမပဋိပတ္တိသေဝနာနံ၊ တို့၎င်း။ အပါယာဒိသမတိက္ကမနုပါ-
 ယော၊ ၎င်း။ တိဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ၎င်း။ ဝိတိက္ကမာ-
 ဒိနံ၊ တို့၏။ ပဋိပက္ခော၊ ၎င်း။ သံကိလေသတ္တယဝိသောဓနံ၊ ၎င်း။ သောတာ-
 ပန္နာဒိဘာဝဿ၊ ၏။ ကာရဏဉ္စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ နဝ တိကာ၊ ဤ
 ကိုးပါးသော တိက်တို့ကို၎င်း။ အညေ၊ သိက္ခာတိက်စသည်မှ တပါး
 ကုန်သော။ ဧဝံ၊ ယင်းသည့် သိက္ခာတိက် စသည်တို့ကဲ့သို့ (ဤဂါထာ၌
 လာသော သီလစသည်တို့ဖြင့် ပြသင့်)သော သဘောရှိကုန်သော။ ဂုဏတ္ထိ-
 ကာ စ။ (တယော ဝိဝေကာ တိဏိ ကုသလမူလာနိ တိဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ
 တိဏိ ဣန္ဒြိယာနိ ဤသို့ အစရှိသော) ဂုဏ်တိက်တို့ကို၎င်း။ ပကာသိတာ၊
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣသိ၊ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သံဝဏ္ဏနာ
 သည်။ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁-သီလနိဒ္ဒေသ (၇-၁)

သီလသရူပါဒိကထာ

[၇] ၆။ ပန၊ ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာကို ဆိုအံ့။ ဧဝံ-ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာ အပြားဖြင့်။ အနေကဂုဏသင်္ဂါဟကေန (အဓိ သီလသိက္ခာစသော) များစွာသော ဂုဏ်သို့ကို သိမ်းယူစေတတ်သော။ သီလသမာဓိပညာမုခေန၊ သီလ သမာဓိ ပညာဟူသော ပဓာနသီသဖြင့်။ ဧသ-ဧသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဒေသိတောပိ။ ဟောတော်မူအပ်ငြား သော်လည်း။ အဘိသခေပဒေသိတောယေဝ၊ အလွန်အကျဉ်းမျှဖြင့် ဟော တော်မူအပ်သည်သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧသ-ဧသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ နာဘိသခေပနာတိဝိတ္ထာရရုစိ၊ ဝိတ္ထာရရုစိပုဂ္ဂိုလ်သို့အား။ ဝါ၊ ဝိပဉ္စိတညူ ပုဂ္ဂိုလ် နေယျပုဂ္ဂိုလ်သို့အား။ ဥပကာရာယ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣဘိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ-ဝိသုဒ္ဓိဂေယျ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရံ၊ ကို။ ဒဿေဘုံ၊ ငှါ။ တာဝ၊ သမာဓိပညာဘို့၏ ရှေးဦးစွာ။ သီလံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ရည်၍။ ဣဒံ ပဉ္စာကမ္မံ၊ ဤဆိုလတံ သော ပြဿနာမေးခြင်းအမှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကိံ၊ အဘယ် သဘောတရားသည်။ သီလံ၊ မည်သနည်း။ ဝါ၊ ကိံ၊ ကို။ သီလံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ ကေနဌေန၊ အဘယ်အနက် အဘယ်သဘော ကြောင့်။ သီလံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ အဿ-သီလဿ၊ ၏။ လက္ခဏာရသ- ပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ ကာနိ၊ တို့နည်း။ ဧတံ သီလံ၊ သည်။ ကိမာနိသံသံ၊ အဘယ်အာနိသင်ရှိသနည်း။ ဧတဉ္စ၊ ဤသီလသည်လည်း။ ကဘိဝိဓံ၊ အဘယ်မျှအပြားရှိသနည်း။ အဿ သီလဿ၊ ၏။ သံကိလေသော စ၊ ညစ်နွမ်းကြောင်းကား။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဝေါဒါနဉ္စ၊ ဖြူစင်ကြောင်း ကား။ ကိံ၊ နည်း။ ဣဘိ-ဣဒံ ပဉ္စာကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတြိ-တသ္မိံ ပဉ္စာကမ္မေ၊ ဌံ။ (တနည်း) တတြိ-တဿ ပဉ္စာကမ္မဿ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ သည်ကား။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေတည်း။ ကိံ သီလန္တိ

၁-လတ်+အံ မှ လတ်-ဟု ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် သံယုတ်မဲ့ တ-တလုံးသာ သင့်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

ပဉ္စကမ္မဿ၊ ဧ၊ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကိ၊ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတံသော နည်းဖြင့်။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ၊ ပါဏာတိပါတာဒီဟံ ဝါ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသော ဒုဿီလ
 အမှုတို့မှမူလည်း။ ဝိရမန္တဿ၊ (သမာဒါနဝိရတိ သမ္ပတ္တိဝိရတိအားဖြင့်)
 ကြဉ်သသူ၏။ ဝတ္ထုပဋိပတ္တိံ ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ်အစရှိသော ဝတ်တို့ကို ပြုခြင်း
 တည်းဟူသော အကျင့်ကိုမူလည်း။ ပူရေန္တဿ၊ ဖြည့်သသူ၏။ စေတနာ-
 ဒယော၊ စေတနာ အစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သီလံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ စ။
 ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ဌ။ “ကိံ သီလန္တိ စေတနာ သီလံ ။ပ။ အဝီတိက္ကမော သီလ”န္တိ၊
 ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကိ၊ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ကိံ ၊ အဘယ်သဘောတရားသည်။ သီလံ၊ သီလမည်သနည်း။ ဣတိ စေ၊
 ဤသို့ မေးငြားအံ့။ စေတနာ၊ သည်။ သီလံ၊ မည်၏။ စေတသိကံ၊ သည်။
 သီလံ၊ မည်၏။ သံဝရော၊ (အကုသိုလ်မေတ္တတို့ကို စိတ်သို့ မဝင်မသက်ရအောင်)
 ပိတ်ဆို့ စောင့်ရှောက်တတ်သော တရားသည်။ သီလံ၊ မည်၏။ အဝီတိက္ကမော၊
 မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ ဝါ၊ မလွန်ကျူးသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော
 စိတ်စေတသိက်သည်။ သီလံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဧ၊]

တတ္ထ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌။ ပါဏာတိပါတာဒီဟံ၊ တို့မှ၊ ဝိရမန္တဿ၊
 ကြဉ်သသူ၏။ စေတနာ၊ သည်။ စေတနာသီလံ နာမ၊ မည်၏။ ဝတ္ထုပဋိပတ္တိံ
 ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ပူရေန္တဿ၊ ဖြည့်သသူ၏။ စေတနာ၊ သည်။ စေတနာသီလံ
 နာမ၊ မည်၏။ ပါဏာတိပါတာဒီဟံ၊ တို့မှ။ ဝိရမန္တဿ၊ ဧ၊ ဝိရတိ၊ ဝိရတိ
 စေတသိက်သည်။ စေတသိကံ သီလံ နာမ၊ မည်၏။ အပိစ-အပရော နယော၊
 ကိ၊ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဧ၊ ပါဏာတိပါတာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပဇဟန္တဿ၊
 ပယ်စွန့်သသူ၏။ သတ္တကမ္မပထစေတနာ၊ (ပါဏာတိပါတာသည်တို့ကို ပယ်စွန့်
 ခြင်းကို ပြီးစေတတ်သော အစဉ်အတိုင်း) ခုနစ်ပါးကုန်သော ကုသလကမ္မ
 ပထစေတနာတို့သည်။ စေတနာသီလံ နာမ၊ မည်၏။ အဘိဇ္ဈံ၊ သူ့ စည်းစိမ်ကို
 ရှေးရှုတပ်သောအားဖြင့် ကြံသောလောဘကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ဝိဂတာ-
 ဘိဇ္ဈေန၊ အဘိဇ္ဈာကင်းသော။ စေတသ၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ဧ၊ ဣတိအာဒိ-
 နာ နယေန၊ ဤသို့ စသော နည်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ကုန်သော။ အနဘိဇ္ဈာဗျာပါ-
 ဒသမ္မာဒိဋ္ဌိဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စေတသိကံ၊ သော။ သီလံ နာမ၊ ဧ၊ သံဝရော
 သီလန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ ၎င်း။ (ဝါ၊ စာရိတ္တ ဝါရိတ္တ

အပြားရှိသော ဝိနယပရိယာပန္နသိက္ခာပဒသီလ ဟူသော သံဝရဂုဏ်း။) သတိ-
သံဝရော၊ (မနိန္ဒြေလျှင် ခြောက်ခုမြောက်သော ဣန္ဒြေဘို့ကို ပိတ်ဆို့တတ်
သော) သတိဟူသော သံဝရဂုဏ်း။ ဉာဏသံဝရော၊ (တဏှာစသော အယဉ်ကို
စောင့်ရှောက် ပိတ်ဆို့တတ်သော) ပညာဟူသော သံဝရဂုဏ်း။ ခန္တိသံဝရော၊
(အအေး အပူ စသည်ဘို့ကို သည်းခံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော)
အဒေါသပြဓာန်းသော ခန္တိဟူသော သံဝရဂုဏ်း။ ဝီရိယသံဝရော၊ (ကာမ
ဝိဘက်စသည်တို့ကို ပယ်ဖျောက်လျက် စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့တတ်သော)
ဝီရိယဟူသော သံဝရဂုဏ်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စဝိနေ၊ ငါးပါးအပြားအားဖြင့်။
သံဝရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော သံဝရတို့တွင်။
“ဣမိနာ။ပ။ သမုပေတော”တိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ (အာဂတော၊ လာသော။)
အယံ သံဝရော၊ သည်။ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ မည်၏။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကို။
ရက္ခဘိ၊ ၏။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ၌။ သံဝရံ၊ ပိတ်ဆို့ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇဘိ၊ ရောက်၏။
ဣတိ - ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ (အာဂတော၊ သော။) အယံ၊ ဤသံဝရသည်။
သတိသံဝရော၊ မည်၏။

အဇိတာ၊ ရသေ့။ လောကသ္မိံ*၊ ၌။ ယာနိ သောတာနံ၊ အကြင် (တဏှာ
ဒိဋ္ဌိ စသော ကိလေသာ) အယဉ်ဘို့သည်။ သဝန္တိ၊ သွားကုန်၏။ သတိ၊
အမှတ်ရသော သတိသည်။ တေသံ၊ ထိုအယဉ်ဘို့ကို။ နိဝါရဏံ၊ မြစ်တဝ်၏။
ဝါ၊ နိဝါရဏံ၊ မြစ်တတ်သည်ကား။ သတိ၊ တည်း။ တေသံ-သောတာနံ၊ ဘို့ကို။
သံဝရံ၊ ပိတ်ဆို့တတ်သော တရားကို။ အဟံ၊ သည်။ ဗြူမိ၊ ဟောပေအံ့။
ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဧတေ၊ ဤ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိစသော ကိလေသာ) အယဉ်တို့ကို။
ပိဓိယျရေ၊ ပိတ်ဆို့အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ-
ဧတ္ထ၊ ဤ ပါဠိ၌။ (အာဂတော၊ သော။) [၈] အယံ၊ ဤသံဝရသည်။
(သောဘာနံ သံဝရံ ဗြူမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတှာ၊ ၍။ ပညာယေတေ ပိဓိယျ-
ရေဘိ ဝစနေန၊ ရေဘူသော စကားကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။)
ဉာဏသံဝရော၊ မည်၏။ ပစ္စယပဋိသေဝနမ္ပိ၊ ပစ္စည်းကို အသင့်အားဖြင့်

၁-ဤသို့သော လက်သည်းကွင်း အတွင်းရှိ ပါဠိနှင့် အနက်များမှာ မူရင်းနိဿယ၌ ဖြည့်
စွက်၍ ပြထားသော ပါဠိသေသများဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ များသောအားဖြင့် ဋီကာ၌
ဖွင့်ပြထားသော ပါဠိများပင်ဖြစ်သည်။ အနက်ကျဉ်းမျှသာ အလိုရှိလျှင် ၎င်းတို့ကို
ခြွင်းချန်ထားနိုင်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဆင်ခြင်၍ မှီဝဲကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်သည်လည်း။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤဉာဏ်-
သံဝရ၌သာလျှင်။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းခြင်းရေဘွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။
ပန၊ တပါး။ သီတဿ၊ အအေးကို။ ဥဏှဿ၊ အပူကို။ ခမော၊ ခံနိုင်သည်။
ဟောဘိ၊ ဧ။ ဣဘိ အာဒိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ယော အယံ သံဝရော၊ အကြင်
သံဝရသည်။ အာဂတော၊ ဧ။ အယံ သံဝရော၊ သည်။ ခန္တိသံဝရော နာမ၊ ဧ။
စ၊ တပါး။ ဥပ္ပန္နံ၊ ထိုထိုအာရုံ၌ ဖြစ်သော။ ကာမဝိဘက္ကံ၊ ကာမဂုဏ်နှင့်
စပ်သော အကြံကို။ နာမိဝါသေဘိ၊ သည်းမခံ။ ဝါ၊ စိတ်သို့ တက်စီး၍
မနေစေ။ ဝါ၊ ကိုယ်တွင်း အောင်း၍ မနေစေ။ ဣဘိ အာဒိနာ နယေန၊ ဖြင့်။
ယော အယံ သံဝရော၊ အကြင် သံဝရသည်။ အာဂတော၊ ဧ။ အယံ
သံဝရော၊ သည်။ ဝီရိယသံဝရော နာမ၊ ဧ။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိပိ၊ အာဇီဝပါရိ-
သုဒ္ဓိသီလသည်လည်း။ ဧတ္ထေဝ- ဝီရိယသံဝရော ၌သာလျှင်။ သမောဓာနံ၊
သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။ ဣဘိ-ဣမိနာ ပတေဒေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓောပိ၊ (ပါဘိမောက္ခ-
သံဝရစသော) ငါးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ အယံ သံဝရော၊
သည်၎င်း။ ပါပတီရုကာနံ၊ မကောင်းမှု ကို ကြောက်ကုန်သော။ ကုလပုတ္တနံ၊
အာစာရကုလပုတ္တတို့၏။ သမ္ပတ္တဝတ္ထုတော၊ ဟောကြံဆိုက်ရောက်လာသော
ဝတ္ထုမှ၊ ယာ စ ဝီရိယံ၊ အကြင်မလွန်ကျူးမှု၍ ကြည်ခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊
ဧ။ ဧတံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ဤအလုံးစုံ (သော သမ္ပတ္တဝီရတိနှင့် တကွ သံဝရငါးပါး)
ကိုလည်း။ သံဝရသီလန္တိ၊ ဟူ၍ ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ အဝီတိက္ကမော သီလန္တိ၊
ဤပါဠိ၌။ သမာဒိန္နသီလဿ၊ ဆောက်တည်အပ်သော သီလရှိသသူ၏။
ကာယိကဝါစသိကော၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်၊ ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော။ အနုတိက္ကမော၊
မလွန်ကျူးကြောင်း ကုသိုလ်စိတ္တပွါဒ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား။
တာဝ၊ စွာ။ ကိံ သီလန္တိ ပဉ္စဿ၊ ဧ။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ တည်း။

၇။ ပန၊ ပါး။ (လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌ) အဝသေသေသု၊ (ကိံ သီလံ ဟူသောပဉ္စာမှ)
ကြွင်းကုန်သော ပဉ္စာသို့တွင်။ ဧကေနဇ္ဈေန သီလန္တိ ပဉ္စာကမ္မဿ၊ ဧ။
ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ သီလနဇ္ဈေန၊ သီလနအနက် သဘောကြောင့်။
သီလံ၊ မည်၏။ ဣဒံ သီလနံ နာမ၊ ဤသီလနမည်သည်ကား။ ကိံ၊
အဘယ်နည်း။ သမောဓာနံ ဝါ၊ ကာယကံ ဝစီကံသို့ကို သိမ်းသိမ်းဆည်းဆည်း
ကောင်းစွာ သိုထားခြင်းသည်မူလည်း။ သီလနံ၊ သီလနမည်၏။ ကာယ-
ကမ္မာဒိနံ၊ တို့၏။ သုသီလျဝသေန၊ စင်ကြယ်သော သီလရှိသော သူ၏

အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဝိပွကိဏ္ဍတာ၊ ဖရိုဖရဲမရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။
ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။ ဥပဓာရဏံ ဝါ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်
လွန်စွာဆောင်ခြင်းသည်မူလည်း။ သီလနံ၊ မည်၏။ ကုသလာနံ၊ အနဝဇ္ဇ
ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပတိဋ္ဌာနဝသေန၊ အကြောင်း
မူလ တည်ရာ၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဓာရတာဝေါ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်တည်း။
ဝါ၊ လွန်စွာ ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား
အနက်။ ဟိ၊ စ။ ဝါ၊ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသီလဟူသော ပုဒ်၌။
တေဒေဝ အတ္တဒ္ဓယံ၊ ကိုသာ။ သဒ္ဓလက္ခဏဝိဒ္ဓ၊ ဘဒ္ဒါ၏ မှတ်ကြောင်း သုတ်
ဝုတ္တိကို တတ်သိနားလည်သော ပညာရှိတို့သည်။ ဝါ၊ ဗျာကရုဏ်းတတ်သိ
ပညာရှိတို့သည်။ အနုဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဒေဝ အတ္တ-
ဒ္ဓယံ၊ ကိုသာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညေ ပန၊ ငါမှတပါးသော ဆရာများတို့
သည်ကား။ သိရတ္ထော၊ ဦးခေါင်းနှင့်တူသော အနက်သည်။ သီလတ္ထော၊
သီလအနက်မည်၏။ သီတလဋ္ဌော၊ ကိလေသာအပူကို ငြိမ်းစေတတ်၍
အေးမြသော အနက်သည်။ သီလတ္ထော၊ ၏။ ဣတိ ဧဝမာဒိနာပိ နယေန၊
ဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤသီလပုဒ်၌။ အတ္တံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ချဲ့ဖွင့်ကြကုန်၏။

ဂ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ကာနဿ၊ ပ။ နိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပဉ္စာ၌။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။
ဝေ၊ ဤဆိုလတုံသော နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အနေကဓာ၊ အညိအရွှေ
စသော များသော အပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နဿ၊ ပြားသော၊ ရူပဿ၊
ရူပါယတန၏။ သနိဒဿနတ္ထံ၊ မြင်အပ်သော အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သည်၏
အဖြစ်သည်။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းသဘော၊ မှတ်အပ်သောသဘောသည်။
ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ဝူ။ အနေကဓာ၊ စေတနာ
စေတသိက စသော များသော အပြားအားဖြင့်။ ဘိန္နဿာပိ၊ ပြားငြား
သော်လည်း။ တဿ သီလဿ၊ ၏။ သီလနံ၊ ကာယ စသည်တို့ကို ဖရိုဖရဲ
မရှိစေရ သိမ်းသိမ်း ဆည်းဆည်း ကောင်းစွာ သိုထားခြင်းသည်။ ဝါ၊
ကုသိုလ်ဓမ္မတို့ကို လွန်စွာဆောင်ခြင်းသည်။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းသဘော၊
မှတ်အပ်သော သဘောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ နီလပီတာဒိတေဒေန၊ အညိအရွှေ၊ အစရှိသော
အပြားအားဖြင့်။ အနေကဓာ၊ တပါးမက များသော အပြားအားဖြင့်။
ဘိန္နဿာပိ၊ ပြားငြားသော်လည်း။ ရူပါယတနဿ၊ ၏။ သနိဒဿနတ္ထံ၊ သည်။

လက္ခဏံ၊ သည်။ ဟောဘိ ယထာ၊ သို့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ နီလာဒိ-
 ဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ဘိန္နဿာပိ၊ ပြားငြားသော်လည်း။ ရူပါယတနဿ၊ ၏။
 သနိဒဿနဘာဝါနတိက္ကမနတော၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို မလွန်ခြင်း
 ကြောင့်တည်း။ တထာ၊ ထိုအဘူ။ စေတနာဒိဘေဒေန၊ ဖြင့်။ အနေကော၊
 ဖြင့်။ ဘိန္နဿာပိ၊ ပြားငြားသော်လည်း။ သီလဿ၊ ၏။ ကာယကမ္မာဒိနံ၊
 တို့ကို။ သမာဓာနဝသေန၊ ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်း သိုထားသည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်၎င်း။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပတိဋ္ဌာနဝသေန စ၊ တည်ရာ၏ အစွမ်း
 ဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ယဒေတံ-ယံ ဧတံ သီလနံ၊ အကြင် သီလန
 သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုသီလနသဘောသည်သာလျှင်။
 လက္ခဏံ၊ သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ စေတနာဒိဘေဒေန၊ ဖြင့်။
 ဘိန္နဿာပိ၊ လည်း။ သီလဿ၊ ၏။ သမာဓာနပတိဋ္ဌာနဘာဝါနတိက္ကမနတော၊
 ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်း သိုထားခြင်းသဘော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ဟူသော
 သဘောကို မလွန်နိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ပါး။ ဧဝံလက္ခဏဿ၊ ဤသို့
 သီလနလက္ခဏာရှိသော။ အဿ-သီလဿ၊ ၏။—

ဒုဿီလျဝိဒ္ဓံသနတာ၊ သီလမရှိသောသူ၏အဖြစ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏
 အဖြစ်ကို၎င်း။ တထာ၊ ပါး။ အနဝဇ္ဇဂုဏော၊ မကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
 ဂုဏ်ကို၎င်း။ ကိစ္စသမ္ပတ္တိအတ္ထေန၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စ ပြည့်စုံခြင်းဂုဏ်အနက်
 အားဖြင့်။ ရသော နာမ၊ ရှိ။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။ (သမ္ပတ္တိသဒ္ဓေါ ဂုဏပရိယာယော၊
 တေန ဝုတ္တံ “အနဝဇ္ဇဂုဏော”တိ။)

☞ [၉] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သီလံ နာမ၊ သည်။ ကိစ္စဋ္ဌေန၊ ကိစ္စ
 အနက်ဖြစ်သော။ ရသေန၊ ရသအားဖြင့်။ ဒုဿီလျဝိဒ္ဓံသနရသံ၊ (ကာယိက
 အသံဝရစသော အပြားရှိသော) ဒုဿီလျကို ဖျက်ဆီးဖျောက်လွှင့်ခြင်း ကိစ္စ
 ရှိ၏။ သမ္ပတ္တိအတ္ထေန၊ သမ္ပတ္တိအနက်ဖြစ်သော။ ရသေန၊ ဖြင့်။ အနဝဇ္ဇရသံ၊
 မကဲ့ရဲ့ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဂုဏ်ရှိ၏။ ဝါ၊ (ပညာရှိသို့သည် ကြည်ရှောင်
 စွန့်ပစ်ကြောင်းဖြစ်သော) အပြစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဂုဏ်ရှိ၏။ ဝါ၊
 အပြစ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ဟူသော ဂုဏ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ဟိ၊ စူ။ လက္ခဏာဒီသု၊ လက္ခဏာစသည်သို့ကို။ ဝုစ္စမာနေသု၊ ကုန်သည်
 ရှိသော်။ ကိစ္စမေဝ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စကိုသာ၎င်း။ သမ္ပတ္တိ ဧဝ ဝါ၊ သမ္ပတ္တိကိုသာ
 ၎င်း။ ရသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တယိဒံ-သီလံ၊ သည်။ သောစေယုပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ (ကာယစသည်တို့၌) စင်ကြယ်သော သူ၏အဖြစ်ဖြင့် ရှုသူ၏ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ စင်ကြယ်သော သူ၏အဖြစ်ဟူသော ရှေးရှုထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏။ ဩတ္တပ္ပဉ္စ၊ ကိုဌင်း။ ဟိရိ စေဝ၊ ကိုဌင်း။ တဿ-သီလဿ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိညဟိ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ဆိုအပ်၏။

တယိဒံ သီလံ၊ သည်။ ကာယသောစေယံ၊ ကာယဒွါရ၌ စင်ကြယ်သော သူ၏အဖြစ်။ ဝစီသောစေယံ၊ အဖြစ်။ မနောသောစေယံ၊ အဖြစ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တသောစေယုပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ကာယစသည် တို့၌ စင်ကြယ်သော သူ၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏။ သောစေယုဘာဝေန၊ စင်ကြယ်သော သူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောဖြင့်။ ပစ္စုပဋ္ဌာတံ၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဂဟဏဘာဝံ၊ သောစေယုဟူ၍ ယူအပ် သိအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဟိရိ စ၊ ကိုဌင်း။ ဩတ္တပ္ပဉ္စ၊ ကိုဌင်း။ အဿ-သီလဿ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိညဟိ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ၏။ အာသန္နကာရဏံ၊ နီးသော အကြောင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟိရောတ္တပေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သီလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ၊ သမာဒါနအားဖြင့် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏။ တိဋ္ဌတိ စ၊ အဝီတိက္ကမအားဖြင့် တည်လည်း တည်၏။ ဟိရောတ္တပေ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သမာဒါနအားဖြင့် မဖြစ်သည်သာတည်း။ န တိဋ္ဌတိ၊ အဝီတိက္ကမအားဖြင့် မတည်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟိရောတ္တပုံ၊ သည်။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သီလဿ၊ ၏။ လက္ခဏံ ။ပ။ ပဒဋ္ဌာနာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

သီလနိသံသကထာ

၉။ ကိမာနိသံသံ သီလန္တိ ပဉ္စဿ၊ ၏။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သီလံ၊ သည်။ အဝိပ္ပဋ္ဌိ ။ပ။ နိသံသံ၊ နှလုံးသာရွှင်ခြင်း စသော များသောအကျိုးကို ရခြင်းဟူသော အာနိသင်ရှိ၏။ ဝါ၊ ဝိပ္ပဋ္ဌိသာရ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်စသော အကျိုးကို ရခြင်းဟူသော အာနိသင်ရှိ၏။ ဟိ၊ စ၊ ဧတံ၊ ဤသီလ၏ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရာဒိ အနေကရုဏာနိ သံသကို။ “အဝိပ္ပဋ္ဌိ ။ပ။ နိသံသာနိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကုသလာနိ၊ အပြစ်ကင်းကုန်သော။ သီလနိ၊ တို့သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အဝိပ္ပဋိသာရတ္တာနိ၊ နှလုံးသာရွှင်ခြင်းဟူသော အကျိုးရှိကုန်၏။ အဝိပ္ပဋိသာရာနိသံသာနိ၊ အဝိပ္ပဋိသာရဟူသော စီးပွားခြင်း ရှိကုန်၏။]

အပရမ္ပိ၊ တပါးသော အကျိုးကိုလည်း။ “ပဉ္စမေ ဥပ။ သမ္ပဒါယာ”တိ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ “ပဉ္စမေဥပ။ သမ္ပဒါယာ”တိ၊ ဟူသော။ အပရမ္ပိ၊ တပါးသော စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဂဟပတယော၊ သူကြွယ်တို့။ သီလဝတော၊ စင်ကြယ်ပြည့်စုံသော သီလရှိသောသူ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလပြည့်စုံခြင်း၏။ အာနိသံသာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ ပဉ္စ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ နည်း။ ဂဟ-ပတယော၊ တို့။ ဣမေ ဤလူရွာ၌။ သီလဝါ၊ သော။ သီလသမ္ပန္နော၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသသူသည်။ အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ၊ မမေ့မပျေ့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မဟန္တံ၊ သော။ ဘောဂက္ခန္ဓံ၊ စည်းစိမ်အစုကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ အယံ၊ ကား။ သီလဝတော၊ ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ ၏။ ပဌမော၊ သော။ အာနိသံသော၊ တည်း။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ပုန၊ တဖန်။ အပရမ္ပိ၊ တပါးသော အကျိုးကိုလည်း။ ဘာသိဿာမိ၊ အံ့။ ဝါ၊ အပရမ္ပိ၊ တပါးသော အကျိုးကား။ သီလဝတော၊ သော။ သီလသမ္ပန္နဿ၊ ၏။ ကလျာဏော၊ သော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ (နတ်လူတို့ ကောင်းချီးပေးသောအားဖြင့်ဖြစ်သော) ကျော်စောသော အသံသည်။ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အရပ်ထက်ဝန်းကျင် ပျံ့နှံ့၏။ အယံ၊ ကား။ သီလ-ဝတော၊ ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ ၏။ ဒုတိယော၊ သော။ အာနိသံသော၊ တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အပရမ္ပိ၊ ကား။ ဂဟပတယော၊ တို့။ သီလဝါ၊ သော။ သီလသမ္ပန္နော၊ သည်။ ယံ ယဒေဝ ပရိသံ၊ အကြင်အကြင် ပရိသတ်သို့။ ဥပ-သင်္ကမတိ၊ ကပ်အံ့။ ခတ္တိယပရိသံ၊ သို့မူလည်း။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊ အံ့။ ဗြာဟ္မဏပရိသံ၊ သို့မူလည်း။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊ အံ့။ ဂဟပတိပရိသံ၊ သို့မူလည်း။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊ အံ့။ သမဏပရိသံ၊ သို့မူလည်း။ ယဒိ ဥပသင်္ကမတိ၊ အံ့။ (တနည်း) ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ၊ မင်းပရိသတ်မူလည်း ဖြစ်သော။ပ။ ယဒိ သမဏပရိသံ၊ သော။ ယံ ယဒေဝ ပရိသံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမတိ၊ အံ့။ (တနည်း) ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ၊ မင်းပရိသတ်သို့

သော်၎င်း ။ပ။ ယဒိ သမဏပရိသံ၊ ရဟန်းပရိသတ်သို့သော်၎င်း။ ယံ ယဒေဝ
 ပရိသံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒံ့။ (ပစ္ဆိမဝိကပ္ပဒယေ ယဒိသဒ္ဓေါ ဝိကပ္ပတ္ထော)
 တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို ကပ်လေရာ ကပ်လေရာသော ပရိသတ်၌။ ဝိသာရဒေါ၊
 ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ကပ်ရ၏။ အမင်္ဂု-
 ဘူတော၊ အသရေရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အရှိန်အစော်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မျက်နှာ
 သာယာ ရှင်လန်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ သီလဝတော၊
 ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ ၏။ တတိယော၊ သော။ အာနိသံသော၊ တည်း။
 ဂဟပတယော၊ တို့။ ပုန၊ ဖန်။ အပရည၊ ကား။ သီလဝါ၊ သော။ သီလ-
 သမ္ပန္နော၊ သည်။ အသမ္ပုဇ္ဈော၊ မတော့မဝေ ကြည်ကြည်လင်လင် စိတ်ရှိသည်
 ဖြစ်၍။ ကာသံကရောသိ၊ စုတေရ၏။ အယံ၊ ကား။ သီလဝတော၊ ၏။
 သီလသမ္ပဒါယ၊ ၏။ စတုတ္ထော၊ သော။ အာနိသံသော၊ တည်း။ ဂဟပတ-
 ယော၊ တို့။ ပုန၊ ဖန်။ အပရည၊ ကား။ သီလဝါ၊ သော။ သီလသမ္ပန္နော၊
 သည်။ ကာယဿ၊ (ဝိပါက်ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ဟူသော ဥပါဒိန္နက) ခန္ဓာကိုယ်လို့။
 ဘေဒါ၊ စွန့်သည်ဟုဆိုအပ်သော။ မရဏာ၊ သည်မှ။ (တနည်း) ကာယဿ၊
 ဇီဝိသိန္ဓြေ၏။ ဘေဒါ၊ ပြတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ မရဏာ၊ သည်မှ၊ ပရံ၊
 နောက်ကာလ၌။ [၁၀] သုဂတိံ၊ ကောင်းသော နတ်လူသို့၏ ဂတိဟု
 ဆိုအပ်သော။ သဂ္ဂံ၊ ရူပါရုံ စသည်သို့ဖြင့် လွန်မြတ်သော ဒေဝဂတိဟု ဆိုအပ်
 သော။ လောကံ၊ လူ့ပြည်နတ်ရပ် မြတ်သောဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ မချွတ်
 ဖြစ်ရ၏။ အယံ၊ ကား။ သီလဝတော၊ ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ ၏။ ပဉ္စမော၊
 သော။ အာနိသံသော၊ တည်း။]

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗြဟ္မစာရီနံ၊ သီတင်းသုံးဖော်ဘိသည်။ ပိယော စ၊
 (ပိယစက္ခုဖြင့်ရှုအပ်) ချစ်မြတ်နိုးအပ်သသူသည်လည်း။ အယံ၊ ဖြစ်ချင်၏။
 မနာပေါ စ၊ သဗြဟ္မစာရီသို့၏ နှလုံးကို ပျိုးစေတတ်သော သူသည်လည်း။ ဝါ၊
 သဗြဟ္မစာရီတို့ သည် မေတ္တာစိတ်ဖြင့်ရောက်အပ်သို့နှင့် အပ်သောသူသည်လည်း။
 အယံ၊ ၏။ ဂရု စ၊ ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော သူသည်
 လည်း။ အယံ၊ ၏။ ဘာဝနီယော စ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော သူသည်လည်း။
 အယံ၊ ၏။ ဣဘိ၊ သို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စေ အာကခေယျ၊ အကယ်၍ အလိုရှိပါ
 ဌားအံ့။ ဧဝံ၊ သတိ၊ သော်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလေသ္မဝေ၊ တို့၌
 သာလျှင်။ ပရိပူရကာရီ၊ ဖြည့်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ပြည့်အောင်

ပြုလေ့ရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ အာဒိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အပရေပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပိယမနာပတာဒယော၊ ပိယအဖြစ် မနာပအဖြစ် အစရှိကုန်သော။ အာသဝက္ခယပရိယောသာနာ၊ အရဟတ္တမဂ် အဆုံးရှိ ကုန်သော။ အနေကာ၊ ကုန်သော။ သီလာနိသံသာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ သီလံ၊ သည်။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရာဒိအနေကဂုဏာနိသံသံ၊ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရအစရှိသော များစွာသော ကျေးဇူး အာနိသင် ရှိ၏။

အပိစ၊ တပါးသောနည်းကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။)

သာသနေ၊ (အလုံးစုံသော လောကီ လောကုတ္တရာဂုဏ်ကို ဆောင်တတ် သော အရှင်ဂေါတမ) သာသနာတော်၌။ ကုလပုတ္တာနံ၊ အာစာရဖြင့် ကုလ ပုတ္တဖြစ်ကုန်သော သူတို့၏။ ယံ သီလံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ရှိ။ ပတိဋ္ဌာ၊ သက်၍ တည်ရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သီလမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်း။ (ဧဝံ မဟာနုဘာဝဿ၊ ဤသို့ ကြီးမားသော အာနုတော်ရှိလော။) တဿ သီလဿ၊ ၏။ အာနိသံသ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အကျိုးအပိုင်းအခြား ပရိမာဏကို။ ကော၊ အဘယ် ဓမ္မကထိကသည်။ ဝဒေ၊ ကုန်စင်အောင် ဟောပြောနိုင်ရာအံ့နည်း။

ဣဓ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ပါဏီနံ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ အသက်ရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ယံ မလံ၊ အကြင် ရာဂ စသော အညစ်အကြေးကို။ သီလဇလံ၊ သီလဟူသော ရေသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဝိသောဓယတိ၊ သုတ်သင် ဆေးလျှော်ဘတ်၏။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါ တို့၏။ တံ မလံ၊ ကို။ ဂင်္ဂါ ဝါ၊ ဂင်္ဂါမည်သော မြစ်သည်၎င်း။ ယမုနာ စာပိ၊ သည်၎င်း။ သရသ္မတိ၊ တသံသ အသံရှိသော။ သရဘူ ဝါ၊ သရဘူမည်သော မြစ်သည်၎င်း။ အစိရဝဘိ၊ အစိရဝဘိမည်သော။ နိန္ဒဂါ ဝါ၊ မြစ်သည်၎င်း။ မဟိ ဝါပိ မဟာနဒီ၊ မဟိမည်သော မြစ်ကြီးသည်၎င်း။ ဧတာ နဒိယော၊ ဤမြစ်ကြီးငါးစင်းသို့သည်။ ဝိသောဓေတုံ၊ ခြင်းငှာ။ န သက္ကုဏန္တိ၊ ကုန်။

သုရက္ခိဘံ၊ ကောင်းစွာ စောင့်အပ်ပြီးထသော။ အရိယံ၊ စင်ကြယ် ထသော။ အုစ္ဆန္တသီတလံ၊ စင်စစ် အေးထသော။ ဣဒံ သီလံ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ယံ ပရိဋ္ဌာဟံ၊ အကြင်ရာဂစသော ပူလောင်ခြင်းကို။ သမေဘိ၊ ၏။ တံ ပရိဋ္ဌာဟံ၊ ကို။ သဇလဒါ၊ ရေနှင့်တကွဖြစ်၍ ချမ်းအေး

ခြင်းကို ပေးတတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ရေကို ပေးတတ်ကုန်သော မိုးကြီးတို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဝါဘာ၊ လေအေးဘို့သည်။ န သမယန္တိ၊ မငြိမ်းအေးစေနိုင်ကုန်။ ဟရိစန္ဒနဉ္စာပိ၊ ဂေါသီတမည်သော စန္ဒကူးရွှေသည်လည်း။ န သမယတိ၊ နိုင်။ ဟာရာ၊ ပုလဲသွယ်တို့သည်။ နေဝ သမယန္တိ၊ အလျင်းပင် မငြိမ်းအေး စေနိုင်ကုန်။ မဏယောပိ၊ မြကျောက်တို့သည်လည်း။ န သမယန္တိ၊ ကုန်။ စန္ဒကိရဏကုရာ၊ လမင်း၏ ရောင်ခြည်ညွှန်တို့သည်လည်း။ န သမယန္တိ၊ ကုန်။

ယော ဂန္ဓော၊ အကြင်နံသာသည်။ ဝါ၊ အကြင် အမွှေးနံသာသည်။ အနုဝါတေ စ၊ လေကြေဉ်၎င်း၊ ပဋိဝါတေ စ၊ လေညာဉ်၎င်း။ သမံ၊ အမျှ၊ ဝါယတိ၊ တကြိုင်ကြိုင်လှိုင်၏။ သီလဂန္ဓသမော၊ သီလနံသာနှင့် တူသော။ ဝါ၊ သီလ၏ ရနံနှင့် တူသော။ သော တာဒိသော၊ ထိုသို့ အညာအကြ ရနံသျှိုင်စေနိုင်သော သဘောရှိသော။ ဂန္ဓော နာမ၊ နံသာမျိုးမည်သည်။ ဝါ၊ အမွှေးနံမည်သည်။ ကုတော ဘဝိဿတိ၊ အတယ်ကြောင့် ရှိသည်ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။

ဘီလသမံ၊ သီလနှင့်တူသော။ အညံ၊ သီလမှ တပါးသော။ သဂ္ဂါရောဟဏသောပါနံ၊ နတ်ရွာသို့ တက်ရာ စောင်းတန်းသည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အတိမှာ ရှိအံ့နည်း။ ပန၊ တနည်းအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနနဂရဿ၊ တဆွဲတသီး မီးငြိမ်းရာ နေရဗာန်မြို့ကြီးသို့။ ပဝေသနေ၊ ဝင်ရာ၌။ သီလသမံ၊ သော။ (အညံ၊ သော။) ဒွါရံ ဝါ၊ တံခါးသည်မူလည်း။ ကုတော ဘဝိဿတိ၊ နည်း။

သီလဘူသနဘူသိတာ၊ သီလဟူသော တန်းဆာဖြင့် ဆင်အပ်ကုန်သော။ ယတိနော၊ ရဟန်းဘို့သည်။ သောဘန္တိ ယထာ၊ တင့်တယ်ကုန် သကဲ့သို့။

၁-မော်လမြိုင် တောင်ပေါက်ဆရာတော် ဦးစက္ကပါလကမူ ဒွါရံ ဝါ ပုန ရှိသင့်သည်ဟု ဆို၏။ ထိုအသို့အားဖြင့် ပုန၊ တဖန်-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-နိဗ္ဗာန-ဟူသော ပါဠိသည် သက္ကတ၌ နိရဝါဏ-ဟု ရှိ၏။ ထိုသက္ကတပုဒ်ကို မှီ၍ နေရဗာန်-ဟု မြန်မာဝေါဟာရ ဖြစ်လာသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ဤ အရာ၌ ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဤဂါထာ၌ ယတိနောပုဒ်ကား ပါဠိဟောင်းတည်း။ ရုပ်အထူးရှိသည်ကို ဉာဏ်မဝင် အမြင်များရာ ဉာဏ်သက်၍ အဂ္ဂယော စသည်နှင့် နှီးနှောလျက် ယတယောဟု ပြင်မှားသည်။ ထိုသို့ ယတိနောဟု ပါဠိဟောင်း ရှိသောကြောင့် သဒ္ဓနီတိ (၁-၂၅၅)၌ ယံ ပန

နိဒ္ဒေသ]

သီလပ္ပဘေဒကထာ (၁၁-၆)

၂၉

ဝေံ၊ ဤအတူ။ မုတ္တာမဏိဝိတူသိတာ၊ ပုလဲပတ္တမြားသို့ဖြင့်ဆင်အပ်ကုန်သော။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ န သောတန္တိ၊ ကုန်။

သီလံ၊ သည်။ သဒါ၊ သိမ်း။ သီလဝတံ၊ သီလရှိသသူတို့၏။ အတ္တာနု-
ဝါဒါဒိဘယံ၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိပင် ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲခြင်း၊ သူတပါးတို့ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲခြင်း
စသော ဘေးကို။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ဝိဓံသယတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။
သီလဝတံ၊ တို့၏။ ကိတ္တိဉ္စ၊ အကြေအညာ ကျော်စောခြင်းကို၎င်း။ ဟာသဉ္စ၊
ရှင်ခြင်းကို၎င်း။ ဇနေတိ၊ ၏။

☞ [၁၁] ဣတိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားသည်။ ဂုဏာနံ၊ လောကီ
လောကုတ္တရာဖြစ်သော ကျေးဇူးတို့၏။ မူလဘူတဿ၊ အရင်းအမြစ်ဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ ဒေါသာနံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပြစ်တို့၏။ ဗလသာ-
တိနော၊ ဝတ္ထုကို လွန်ကျူးခြင်းဟူသော အစွမ်းကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။
သီလဿ၊ ၏။ အာနိသံသကထာမုခံ၊ အာနိသင်ကိုဆိုရာ စကားအမြွက်
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညေယံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွေးလျှင် စကားတရပ်
အပြီးသတ်တည်း။

သီလပ္ပဘေဒကထာ

၁၀။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ကတိဝိဓံ စေတံ သီလန္တိ၊ ဟူ၍။ ယံ-ဝစနံ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တဩ-ဝစနေ၊ ဌ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသော။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဣဒံ သီလံ၊ သည်။
တာဝ၊ စွာ။ အတ္တနော၊ ၏။ သီလနုလက္ခဏေန၊ သီလနုဟူသော သဘော
ဖြင့်။ ကေဝိဓံ၊ အကဲ့အပြားမရှိ တပါးတည်းသာ အဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စာရိတ္တဝါရိတ္တဝသေန၊ စာရိတ္တသီလ ဝါရိတ္တသီလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ဖို့နှစ်စန့်စေ့ကဲ့သည်။ ဝါ၊ နှစ်ပါးအကဲ့အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
အာဘိ။ပ။ ဝသေန၊ အာဘိသမာစာရိကသီလ၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလ၏

အာယသ္မာ ဗုဒ္ဓဆောသော ယထာ သောတန္တိ ယတိနော၊ သီလဘူသနဘူသိ-
တာတိ ဧတ္ထ ယတိသဒ္ဓဿ ဣကာရန္တဿ အဂ္ဂိသဒ္ဓဿ အဂ္ဂယောတိ ရူပံ ဝိယ
ယတယောတိ ရူပံ အဝတ္ထာ ကသ္မာ ဤကာရန္တဿ ဒဏ္ဍိသဒ္ဓဿ ဒဏ္ဍိနောတိ
ရူပံ ဝိယ ယတိနောတိ ရူပံ ဒဿေတိ စသည်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း လျော်ပြ
တော်မူ၏။ (ဆ-သံ-သော)

အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဝိရတိ ။ပ။ ဝသေန၊ ဝိရတိသီလ၊ အဝိရတိသီလ၏ အစွမ်း
ဖြင့်၎င်း။ နိဿိတာ ။ပ။ ဝသေန၊ နိဿိတသီလ၊ အနိဿိတသီလ၏အစွမ်း
ဖြင့်၎င်း။ ကာလ ။ပ။ ဝသေန၊ ကာလပရိယန္တသီလ၊ အာပါဏကောဋ္ဌိကသီလ၏
အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ သပရိ ။ပ။ ဝသေန၊ ပျက်စီးခြင်းအဆုံးရှိသောသီလ၊
ပျက်စီးခြင်းအဆုံးမရှိသော သီလ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ လောကီယ ။ပ။ ဝသေန
စ။ ၎င်း။ တထာ-ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။

ဟိနမဇ္ဈိမပဏီတဝသေန၊ အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်ဝှို့၏ အစွမ်းဖြင့်။
တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ အတ္တာ ။ပ။ ဝသေန စ၊ ဓမ္မာဓိပတေယျသီလ၏
အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပရာမဋ္ဌာ ။ပ။ ဝသေန စ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသီလ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။
ဝိသုဒ္ဓိ ။ပ။ ဝသေန စ၊ ဝေမတိကသီလ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ သေက္ခာ ။ပ။
ဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တထာ-တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။

ဟာန ။ပ။ ဝသေန၊ နိဗ္ဗေဒဘာဂီယသီလ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဆုတ်ယုတ်
သော အဖို့ရှိသည်၊ တည်တန့်သော အဖို့ရှိသည်၊ ထူးသော အဖို့ရှိသည်၊ ထိုး
ထွင်းသော အဖို့ရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။
ဘိက္ခု ။ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ပကတိ ။ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ပါတိ ။ပ။ ဝသေန
စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တထာ-စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။

ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလာဒိဝသေန၊ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလသည်တို့၏
အစွမ်းဖြင့် ။ ပဉ္စဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ စ-သစ္စံ၊ ၎်။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ပါဠိ၌။
“ပဉ္စ သီလာနိ ။ပ။ ပါရိသုဒ္ဓိသီလ” ။ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊
ဟောလည်းဟောဘော်မှအပ်၏။ [ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပိုင်းအခြား
အဆုံးလည်းရှိ စင်ခြင်းလည်းရှိသော သီလ၎င်း။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊
အပိုင်းအခြား အဆုံးလည်းမရှိ၊ စင်ခြင်းလည်းရှိသော သီလ၎င်း။ ပရိပုဏ္ဏပါရိ-
သုဒ္ဓိသီလံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသော စင်ခြင်းလည်းရှိသော သီလ၎င်း။
အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မသုံးသပ်အပ် မဖျက်ဆီးအပ်
သော စင်ခြင်းလည်း ရှိသော သီလ၎င်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ကိလေသာ
မီး ငြိမ်းပြီးသည်ဖြစ်၍ စင်ခြင်းရှိသော သီလ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သီလာနိ၊
တို့သည်။ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။] ပဟာနဝေရ ။ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တထာ-ပဉ္စဝိဓံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၎်။

၁၁။ တတ္ထ၊ ထို ကေဝိဓ စသော ကောဠာသတ္တိတို့၌။ ကေဝိဓကော-
ဠာသေ၊ ခွံ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ (သီလနဋ္ဌေန သီလံ စသည်ဖြင့်
အောက်၌) ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗျော၊ ဧ။ ဒုဝိဓ-
ကောဠာသေ၊ ခွံ။ ဣဒံ၊ ဤအာတိသမာစာရိကအကျင့်ကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်
ကျင့်အပ်၏။ ဣဘိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယံ-ပညတ္တသိက္ခာပဒပူရဏံ၊
အကြင် ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပဒသီလကို ဖြည့်ကျင့်ခြင်းသည်။
အတ္ထိ၊ ဧ။ တံ၊ ထို ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပဒသီလကို ဖြည့်ကျင့်
ခြင်းသည်။ စာရိတ္တံ၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤဒုစရိုက်ကို။ ဝါ၊ မေထုနသေဝနစသော
အမှုကို။ န ကတ္တဗ္ဗံ၊ မပြုမကျင့်ကောင်း။ ဣဘိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
ပဋိက္ခိတ္တဿ၊ ပယ်တော်မူအပ်သော ဒုစရိုက်ကို။ ဝါ၊ မေထုနသေဝနစသော
အမှုကို။ ယံ အကရဏံ၊ အကြင် မပြုခြင်း ကြည်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ တံ
အကရဏံ၊ ထိုမပြုခြင်း ကြည်ခြင်းသည်။ ဝါရိတ္တံ၊ မည်၏။ တတြ၊ ထိုစာရိတ္တ
ဝါရိတ္တဟူသော ပုဒ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ သည်ကား။ ဝစနတ္ထော၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်
အနက်သည်း။ သီလေသု၊ တိဋ္ဌံ။ ပရိပူရကာရိတာယ၊ ဖြည့်ခြင်းကို ပြုလေ့
ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (တံသမဂီနော၊ ထိုသီလနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့သည်။)
တသ္မိံ၊ ထိုအာတိသမာစာရိကအကျင့်ဝတ်သီလ၌။ စရန္တိ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်
ကုန်၏။ ဣဘိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-သီလံ၊ သည်။ စာရိတ္တံ၊ မည်၏။ တေန-
သီလေန၊ ဖြင့်။ ဝါရိတံ၊ ဤအမှုကိုမပြုလင့်ဟု မြစ်အပ်သောအမှုကို။ တာယန္တိ
ရက္ခန္တိ၊ (မပြုမကျင့်မလွန်မကျူးမချီ) စောင့်ကုန်၏။ ဣဘိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့
စောင့်ကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ-သီလံ၊ သည်။ ဝါရိတ္တံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထို
စာရိတ္တ ဝါရိတ္တ နှစ်ပါးသို့တွင်။ စာရိတ္တံ၊ သည်။ သဒ္ဓါဝီရိယသာဓနံ၊ သဒ္ဓါဝီရိယ
ဖြင့် ပြီးစေအပ်၏။ ဝါရိတ္တံ၊ သည်။ သဒ္ဓါသာဓနံ၊ သဒ္ဓါဖြင့် ပြီးစေအပ်၏။
ဝေ၊ သို့။ စာရိတ္တဝါရိတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

[၁၂] ဒုတိယဒုကေ၊ ခွံ။ အာတိသမာစာရေတိ၊ ကား။ ဥတ္တမသမာ-
စာရေ၊ ထူးမြတ်သော အကျင့်တည်း။ အာတိသမာစာရေ ဝေ၊ ထူးမြတ်
သော အကျင့်သည်သာလျှင်။ အာတိသမာစာရိကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။
အာတိသမာစာရံ၊ ထူးမြတ်သော မဂ်သီလ ဖိုလ်သီလကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရည်ရွယ်၍။
(တဒတ္ထံ၊ ထိုထူးမြတ်သော မဂ်သီလဖိုလ်သီလအကျိုးငှါ) ပညတ္တံ၊ ပညတ်
တော်မူအပ်သော သိက္ခာပဒသီလသည်။ အာတိသမာစာရိကံ၊ မည်၏။

တော၊ ဤအာဘိသမာစာရိကဟူသော အမည်သည်။ အာဇီဝဋ္ဌမကတော၊ အာဇီဝလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော သီလမှ။ အဝသေသသီလဿ၊ ကြွင်းသော သီလ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ၊ မဂ်ဟူသော မြတ်တော အကျင့်၏။ အာဒိဘာဝဘူတံ၊ အစ၌ ပွားစေအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်တည်း။ ဝါ၊ အရင်းမူလ အစ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော အကျင့်တည်း။ ဣဘိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ သည်။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဟိ၊ စ။ တံ၊ ထိုအာဇီဝလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော သီလသည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အာဒိဘာဝဘူတံ၊ အစ၌ ပွားစေအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂေယေဝ၊ မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌သာလျှင်။ ပရိသောဓေတဗ္ဗတော၊ သုတ်သင်အပ် စင်ကြယ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ထို(သို့မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌ သုတ်သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်)ကြောင့်။ “ပုဗ္ဗေဝ ပ။ ဟောတီ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ [ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေ့အဖို့၌ပင်လျှင်။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ သည်။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ သည်။ အာဇီဝေါ၊ သည်။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။] ဝါ၊ ကား။ ယာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ လို့ကို။ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကာနီတိ၊ ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော သိက္ခာပဒ်တို့ ဟူ၍။ ဘဂဝဘာ၊ သည်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကသိက္ခာပဒ်သီလသည်။ အာဘိသမာစာရိကံ၊ မည်သော။ သီလံ၊ မည်၏။ သေသံ၊ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကမှ ကြွင်းသော မဟန္တာမဟန္တသိက္ခာပဒ်သီလသည်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂပရိယာပနံ၊ ဥဘတောဝိဘင်း၌ အကံျူးဝင်သော သီလသည်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ မည်၏။ ခန္ဓကဝတ္ထပရိယာပနံ၊ ခန္ဓကဝတ် ၌ အကံျူးဝင်သော သီလသည်။ အာဘိသမာစာရိကံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအာဘိသမာစာရိကသီလ၏။ သမ္ပတ္တိယာ၊ ပြီးပြည့်စုံသဖြင့်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ သည်။ သမ္ပတ္တိတိ၊ ပြီးပြည့်စုံ၏။ တေနော၊ ထို (သို့အာဘိသမာစာရိကသီလပြည့်စုံက အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလပြည့်သည်၏ အဖြစ်) ကြောင့်သာလျှင်။ “သောဝတ။ ပ။ ဝိဇ္ဇတီ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ အာဘိသမာစာရိကံ၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ သီလံကို။ အပရိပုရေတွာ၊ မပြည့်မူ၍။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပရိပုရေသတိ၊ ပြည့်ပေလတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။] ဧဝံ၊ သို့။ အာဘိ ။ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ]

သီလပ္ပဘေဒကထာ (၁၂-၂၂)

၃၃

တဘိယဒုကေ၊ ဌ။ ပါဏာတိပါတာဒီဟံ၊ တို့မှ။ ဝေရမဏိမတ္တံ၊ ကြည်ခြင်း
မျှသည်။ ဝါ၊ ကြည်ကြောင်းဖြစ်သော ဝိရတိသည်သာလျှင်။ ဝိရတိသီလံ၊
မည်၏။ သေသံ၊ ဝိရတိမှ ကြွင်းသော။ စေတနာဒိ၊ စေတနာစသော
သီလသည်။ အဝိရတိသီလံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိရတိ၊ ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စဘုတ္တဒုကေ၊ ဌ။ နိဿယောတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်ဌ။ နိဿယာ၊ မှီအပ်
မှီရာဘို့သည်။ တဏှာနိဿယော၊ တဏှာဟူသော မှီအပ် မှီရာ၎င်း။ ဒိဋ္ဌိ-
နိဿယော၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော မှီအပ် မှီရာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတဏှာနိဿိတ ဒိဋ္ဌိနိဿိတ နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝါ၊
တတ္ထ-ဧတေသု၊ ဤတဏှာ ဒိဋ္ဌိဟူသော နှစ်ပါးသော နိဿယတို့တွင်။ ယံ-
သီလံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဣမိနာ သီလေန၊ ဖြင့်။ ဒေဝေါ ဝါ၊ သိကြား
သုယာမစသော ကျော်စောထင်ရှားသော နတ်သည်မူလည်း။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့။
ဝါ၊ ဖြစ်လို၏။ ဒေဝညတရော ဝါ၊ မထင်ရှားသော နတ်သည်မူလည်း။
ဘဝိဿာမိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဝသမ္ပတ္တိံ၊ သမ္ပတ္တိဘဝကို။ အာကခိ-
မာနေန၊ တောင့်တသဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤ (သမ္ပတ္တိဘဝကို
တောင့်တ၍ ဖြစ်စေအပ်သော) သီလသည်။ တဏှာနိဿိတံ၊ တဏှာကို မှီ
သော သီလမည်၏။ သီလေန၊ ဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ သံသရာမှ စင်သည်။ ဘဝိဿတံ၊
ဖြစ်လာဘုံ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိယာ၊ စင်လတုံသော အယူဖြင့်။ ယံ-သီလံ၊
ကို။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤ စင်လတုံဟု ဖြစ်သောအယူဖြင့်
ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်။ ဒိဋ္ဌိနိဿိတံ၊ ဒိဋ္ဌိကိုမှီသော သီလမည်၏။ ပန၊
နိဿိတမှတစ်ပါး အနိဿိတကိုဆိုအံ့။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။
ယဉ္ဇ၊ အကြင်သီလသည်၎င်း။ တဿေဝ၊ ထိုလောကုတ္တရာသီလ၏သာလျှင်။
သမ္ဘာရဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ လောကီယံ၊ လောကီဖြစ်
သော။ ယဉ္ဇ၊ အကြင် ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယသီလသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊
ဤလောကုတ္တရာသီလ၊ ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယလောကီသီလသည်။ အနိဿိတံ၊ တဏှာ
ဒိဋ္ဌိကို မှီသော သီလမည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နိဿိ၊ ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပဉ္စမဒုကေ၊ ဌ။ ကာလပရိစ္ဆေဒံ၊ ကာလအားဖြင့် အပိုင်းအခြားရှိသည်
ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သမာဒိန္ဒသီလံ၊ သည်။ ကာလပရိယန္တံ၊ ကာလအားဖြင့်

အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော သီလမည်၏။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ ဝါ၊ အသက်ရှင်သရွေ့။ သမာဒိယိတော၊ ရှိ။ တထေဝ၊ ထိုဆောက်တည်တိုင်း သာလျှင်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သီလသည်။ အာပါဏကောဠိကံ၊ အသက်ရှင်သရွေ့ အစွန်အဆုံးရှိသော သီလမည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကာလ ။ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဆဋ္ဌဒုကေ၊ ဌ။ လာဘ ။ပ။ ဇီဝိတဝသေန၊ လာဘ်၊ အခြံအရံ၊ ဆွေမျိုး၊ အင်္ဂါကြီးငယ်၊ အသက်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌပရိယန္တံ၊ မြင်အပ်သော အဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသော သီလသည်။ သပရိယန္တံ နာမ၊ ၏။ ဝိပရိတံ၊ ထိုမှ ပြန်သော သီလသည်။ အပရိယန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော သီလ မည်၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ဌ။ “ကတမံ တံ သီလံ ။ပ။ လာဘ-ပရိယန္တံ” နှို၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ယံ သီလံ၊ သည်။ သပရိယန္တံ၊ ပျက်စီးခြင်း အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ တံ သီလံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ လာဘပရိယန္တံ၊ လာဘ်၏ အစွမ်းဖြင့် ပျက်စီးခြင်း အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသော။ သီလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယသ-ပရိယန္တံ၊ အခြံအရံ၏ အစွမ်းဖြင့် ပျက်စီးခြင်းအဆုံးရှိသော။ သီလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ [၁၃] ဉာတိပရိယန္တံ၊ ဆွေမျိုး၏ အစွမ်းဖြင့် ပျက်စီးခြင်း အဆုံးရှိသော။ သီလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အင်္ဂပရိယန္တံ၊ လက်ခြေစသော အင်္ဂါ၏ အစွမ်းဖြင့် ပျက်စီးခြင်း အဆုံးရှိသော။ သီလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဇီဝိတပရိယန္တံ၊ အသက်၏ အစွမ်းဖြင့် ပျက်စီးခြင်းအဆုံးရှိသော။ သီလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယံ သီလံ၊ အကြင်သီလသည်။ လာဘပရိယန္တံ၊ လာဘ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပျက်စီးခြင်း အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ တံ သီလံ၊ သည်။ ကာမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဓ၊ ဌ။ ဧကစ္စော၊ အချို့သသူသည်။ လာဘဟေတု လာဘပစ္စယာ လာဘကာရဏာ၊ လာဘ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ယသာသမာဒိန္နံ၊ အကြင်အကြင်ဆောက်တည်အပ်သော။ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ဝိဘိက္ကမတံ၊ လွန်ကျူး၏။ ဣဒံ တံ သီလံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ထိုသီလသည်။ လာဘပရိယန္တံ၊ သီလမည်၏။]

ဧတေနော ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣတရာနိပိ၊ ဤလာဘ ပရိယန္တံသီလမှ တပါးသော ယသပရိယန္တံသီလအစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ၊ ချဲ့အပ်ကုန်၏။ အပရိယန္တဝိသုဇ္ဇနေပိ၊ လာဘ်စသည်

နိဗ္ဗေသ]

သီလပုဒေသနာ (၁၃-၁၄)

၃၅

တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် ပျက်စီးခြင်း အဆုံးမရှိသော သီလ၏ဝိသုဇ္ဈာန်လည်း။
“ကတမံ တံ သီလံ ။ပ။ န လာဘပရိယန္တံ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ယံ သီလံ၊ သည်။ န လာဘပရိယန္တံ၊ လာဘ၏အစွမ်းဖြင့် ပျက်စီးခြင်း အဆုံးမရှိ။ တံ သီလံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ဣမ၊ ဤသာသနာ၌။ ဧကဇ္ဇော၊ သည်။ လာဘ ။ပ။ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ယထာသမာဒိန္တံ၊ သော။ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ဝီတိက္ကမာယ၊ လွန်ကျူးခြင်းငှါ။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်ကိုမျှလည်း။ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ သော၊ ထို(လွန်ကျူးခြင်းငှါ စိတ်ကိုမျှ မဖြစ်စေသ) သူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်မှာ။ ဝီတိက္ကမိဿတိ၊ ကာယဝါစာတို့ဖြင့် လွန်ကျူး ပေလတံနည်း။ န လာဘပရိယန္တံ၊ သော။ တံ သီလံ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤ မိန့်ပြီးသော သဘောရှိသော သီလပင်တည်း။]

ဧတေနော ဥပါယေန၊ သာလျှင်။ ဣတရာနိပိ၊ ဤမှတပါးကုန်သော နယသပရိယန္တသီလ အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သပရိ ။ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ ဟောတိ။

သတ္တမဒုကော၊ ၌။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ သာသဝံ၊ အာသဝေါ၏ အာရုံ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မိမိကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော အာသဝေါတို့နှင့် တကွသော။ သီလံ၊ သည်။ လောကီယံ၊ ၏။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါ၏ အာရုံမဟုတ်သော။ သီလံ၊ သည်။ လောကုတ္တရံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလောကီ လောကုတ္တရာ နှစ်ပါး တို့တွင်။ လောကီယံ၊ သည်။ ဘဝဝိသေသာဇဟံ၊ သမ္ပတ္တိဘဝအထူးကို ဆောင်တတ်၏။ ဘဝနိဿရဏဿ၊ ဘဝမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၏။ သမ္ဘာရော စ၊ အကြောင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ နည်း။ “ဝိနယော သံဝရတ္ထာယ ။ပ။ ဝိမောက္ခော”တိ၊ ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဝိနယော၊ ဝိနည်းသင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဝိနည်း၌ လာသော သိက္ခာပုဒ် တော်သည်။ သံဝရတ္ထာယ၊ စောင့်စည်းခြင်း အကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ပါ-သ-ဉာ-ခံ-ဝီရိယံ-ဟု ငါးတန်သော သံဝရအကျိုးငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ သံဝရော၊ သည်။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရတ္ထာယ၊ နှလုံးသာယာ ရှင်လန်းခြင်းအကျိုးငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရော၊ သည်။ ပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ နှသော ဝမ်းမြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ပီတတ္ထာယ၊ အားကြီးသော ပီတိအကျိုးငှါ။ ပီတိံ၊ သည်။ ပဿဒ္ဓတ္ထာယ၊ ကာယပဿဒ္ဓိ စိတ္တပဿဒ္ဓိအကျိုးငှါ။ ပဿဒ္ဓိံ၊ သည်။

သုခတ္ထာယ၊ ကိုယ်စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းငှါ။ သုခံ၊ သည်။ သမာဓတ္ထာယ၊ သမာဓိ အကျိုးငှါ။ သမာဓိ၊ သည်။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနတ္ထာယ၊ ယထာ-
 ဘူတဉာဏ်အမြင်အကျိုးငှါ။ ဝါ၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော နာမ်ရုပ်ကို
 သိမ်းဆည်းသော မဖောက်မပြန်သော ဉာဏ်အမြင် အကျိုးငှါ။ ဝါ၊
 အကြောင်းနှင့်တကွ နာမ်ရုပ်ကို မဖောက်မပြန် သိမြင်သော ဉာဏ်လျှင်
 တည်ရာရှိသော တရုဏဝိပဿနာအကျိုးငှါ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊ သည်။
 နိဗ္ဗိဒ္ဓတ္ထာယ၊ သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့သော ဗလဝိပဿနာအကျိုးငှါ။ နိဗ္ဗိဒါ၊
 သည်။ ဝိရာဂတ္ထာယ၊ မဂ်အကျိုးငှါ။ ဝိရာဂေါ၊ သည်။ ဝိမုတ္တတ္ထာယ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှါ။ ဝိမုတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနတ္ထာယ၊
 ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အကျိုးငှါ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ၊ သည်။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာ-
 နတ္ထာယ၊ တစုံတခုသော တရားကို မစွဲယူမူ၍ ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ် အကြွင်းမရှိ
 ငြိမ်းစဲခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ တစုံတခုသော တရားကို မစွဲလမ်းမူ၍ တဖန်
 ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းမဟုတ်သော အပ္ပစ္စယပရိနိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ ဟောတိ၊
 ၏။ အနုပါဒါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် တစုံတခုသော အာရုံကို မစွဲလမ်းမူ၍။
 စိတ္တဿ၊ ၏။ ယဒိဒိ-ယော အယံ ဝိမောက္ခော၊ အကြင် အရဟတ္တမဂ်
 အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ဝိမောက္ခသည်။ ဝါ၊ လွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 ကဿ၊ ဝိနည်းကို ပြောခြင်းသည်။ ဧတဒတ္ထော၊ ထိုဝိမောက္ခဟူသော အကျိုး
 ရှိ၏။ မန္တနာ၊ ဝိနည်းကို စိစစ်ခြင်းသည်။ ဧတဒတ္ထော၊ ၏။ ဥပနိဿ၊ မိန့်ခွဲ
 ပြီးသော အကြောင်းအဆင့်ဆင့်ဟူသော ဥပနိဿယသည်။ ဧတဒတ္ထော၊ ၏။
 သောတာဝဓာနံ၊ ဤ ပရိပရပစ္စယကဏ္ဍာကို နာခံမှတ်သားသော ဉာဏ်သည်။
 ဧတဒတ္ထံ၊ ထိုဝိမောက္ခဟူသော အကျိုးရှိ၏။]

လောကုတ္တရံ၊ သီလသည်။ ဘဝနိဿရဏာဝဟံ၊ ဘဝမှ လွတ်ကင်းရာ
 နိဗ္ဗာန်ကို ဆောင်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿ၊ ၏။ ဘူမိ
 စ၊ အာရုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ လောကံ ။ပ။ ဝသေန၊
 ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၂။ တိကေသု၊ တို့တွင်။ ပဌမတ္တိကေ၊ ၌။ ဟိနန၊ ယုတ်ညံ့သော။
 ဆန္ဒေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝီရိယေန၊ ဖြင့်။ ဟိနာယ၊ သော။ ဝိမံသာယ၊
 ဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ သည်။ ဟိနံ၊ ၏။ မဇ္ဈိမေဟိ၊ အလတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဆန္ဒာ-
 ဒိဟိ၊ ဆန္ဒ စိတ္တ ဝီရိယ ဝိမံသတို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ ၏။ ပဏီတေဟိ၊

ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ သည်။ ပဏီတံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယသကာမဘာယ၊ သုတထူးတိ ချီးမွမ်းအံ့သြ အကျော်အစောကို တောင့်တနှစ်သက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ အခြံအရံကို လိုချင်တောင့်တသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော သီလသည်။ ဟိနံ၊ ၏။ ပုညဒသကာမဘာယ၊ လောကီကောင်းကျိုးကို ခံစားလိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤအကျင့်သီလမည်သည်ကို။ အရိယေဟိ၊ သူတော်ကောင်း အလောင်းအလျာဘို့သည်။ ကတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ပြုသင့်ကောင်းသော အမှုပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အရိယတာဝံ၊ အရိယာတို့သဘောကို။ ဝါ၊ စင်ကြယ်သော သူတော်ကောင်း၏ အဖြစ်ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ ။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ပဏီတံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဟံ၊ ငါသည်သာ။ သီလသမ္ပန္နော၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အညေ၊ ငါမှ တပါးကုန်သော။ ဣမေ ပန ဘိက္ခု၊ တို့သည်ကား။ ဒုဿီလာ၊ သီလချိုကုန်၏။ ပါပဓမ္မာ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္တ၊ ။ပ။ ဒိဟိ၊ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်ပလွှားခြင်း၊ သူတပါးကို ရှုတ်ချခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသော သီလသည်။ ဟိနံ၊ ၏။ အနုပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ အတ္တုက္ကံသန ပရဝတ္တန စသည်တို့ဖြင့်၎င်း၊ တပါးသော ဥပက္ကိလေသတို့ဖြင့်၎င်း မညစ်နွမ်းသော။ လောကိယံ၊ သော။ သီလံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ ၏။ လောကုတ္တရံ၊ သော။ သီလံ၊ သည်။ ပဏီတံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တဏှာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘဝဘောဂတ္ထာယ၊ ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိအကျိုးငှါ။ ပဝတ္တိတံ၊ သည်။ ဟိနံ၊ ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိမောက္ခတ္ထာယ၊ သံသရာအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဝတ္တိတံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ ၏။ သဗ္ဗသတ္တဝိမောက္ခတ္ထာယ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ကို သံသရာအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဝတ္တိတံ၊ သော။ ပါရမီတာသီလံ၊ ဘုရားလောင်းတို့၏ ပါရမီတော်သီလသည်။ ပဏီတံ၊ ၏။ ဣဘိ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဟိနံ ။ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁-ဤကား စာကိုယ်ရှိတိုင်း ယောဇနာတည်း။ ဋီကာ၌ကား “ကလံ နာမ မာဒိသော ဤဒိသံ ကရေယျာတိ ပါပဇိဂုစ္ဆတာယ အရိယတာဝံ နိဿာယ” ဟု ရှိ၏။ ဂံဏိ၌လည်း “ကလံ နာမ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ မာဒိသော၊ သည်။ ဤဒိသံ၊ ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပါပဇိဂုစ္ဆတာယ၊ ဖြင့်။ အရိယတာဝံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။” ဟု ယောဇနာ၏။ (ပြည်)

☸ [၁၄] ဒုတိယတ္တိကော ဌိ။ အတ္တနော၊ အာ။ အနန္တရပံ၊ မလေ့ကံ ပတ်သည်ကို။ ပဇာတိဘူတာမေန၊ ပယ်စွန့်လိုသော။ အတ္တဂရုနာ၊ မိမိလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော သူသည်။ အတ္တနိ၊ ဌိ။ ဂါရဝေန၊ ရိုသေသဖြင့်။ ပဝတ္တိဘံ၊ သည်။ အတ္တာဓိပတေယံ၊ မိမိဟူသော အကြီးအမှူးမှ လာသည် မည်၏။ ဝါ၊ မိမိလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော သူမှ လာသည်မည်၏။ လောကာ- ပဝါဒံ၊ လူအများ၏ စွပ်စွဲခြင်းကို။ ပရိဟရိတုကာမေန၊ ရှောင်လိုသော။ လောကဂရုနာ၊ လောကလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော သူသည်။ လောကော၊ ဌိ။ ဂါရဝေန၊ သဖြင့်။ ပဝတ္တိဘံ၊ သည်။ လောကာဓိပတေယံ၊ လောကလျှင် အကြီးအမှူးရှိသော သူမှ လာသည်မည်၏။ ဓမ္မမဟတ္တံ၊ တရားတော်၏ (ကောန္တနိယျာနိကဖြစ်၍) မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပူဇေတုကာမေန၊ (သီလ ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်ဖြင့်) ပူဇော်လိုသော။ ဓမ္မဂရုနာ၊ တရားလျှင် အကြီးအမှူး ရှိသော သူသည်။ ဝါ၊ ဓမ္မကို အလေးပြုသသူသည်။ ဓမ္မေ၊ တရားတော်၌။ ဂါရဝေန၊ အလေးပြုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိဘံ၊ သည်။ ဓမ္မာဓိပတေယံ၊ တရားလျှင် အကြီးအမှူးရှိသောသူမှ လာသည်မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ အတ္တာဓိ ။ပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတိယတ္တိကော ဌိ။ ယံ-သီလံ၊ ကို။ ဒုကောသု၊ တို့၌။ နိဿိတန္တံ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိကိုမှီသော သီလဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ-သီလံ၊ သည်။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟံ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ (မဂ်၏ ဥပနိဿယ မဟုတ်သည်၏အဖြစ် ကိုပြု၍) ဖျက်ဆီးသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရာမဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဿ၊ ကလျာဏပုထုဇဉ်၏။ ဝါ၊ ပုထုဇဉ်တို့တွင် သီလ သမာဓိ ပညာစသော ကလျာဏဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံသော လူထူး၏။ မဂ္ဂသမ္ဘာရဘူတံ၊ မဂ်၏ အကြောင်း ဥပနိဿယဖြစ်သော။ သီလံ၊ သည်၎င်း။ သေက္ခာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တံ၊ သော၊ သီလံ၊ သည်၎င်း။ အပရာမဋ္ဌံ၊ ဖျက်ဆီးသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်သော သီလမည်၏။ သေက္ခာသေက္ခာနံ၊ တို့၏။ ဖလသမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သောသီလသည်။ ပဋိပဿဒ္ဓံ၊ (ထိုထိုများစွာ ကံလေသာအပူမီး ငြိမ်းအေးပြီးသည်ဖြစ်၍) ပဋိပုဿဒ္ဓသီလမည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရာမဋ္ဌာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စတုတ္ထတ္တိကော ဌိ။ ယံ-သီလံ၊ ကို။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အနာပဇ္ဇန္တေန၊ မရောက်စေသည်ဖြစ်၍။ ပူရိတံ၊ ဖြည့်အပ်၏။ အာပဇ္ဇိတှာ ဝါ၊ အာပတ်သို့

နိဒ္ဒေသ]

သီလပုဒေသနာကထာ (၁၄-၂၀)

၃၉

(မတော်မသင့် မေ့လျော့သဖြင့်) ရောက်သော်လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ကတပဋိ-
ကမ္မံ၊ (ဒေသနာဝုဋ္ဌာနတို့ဖြင့် အာပတ်အားလျော်စွာ) ပြုအပ်ပြီးသော
ကုခြင်းရှိ၏။ တံ-သီလံ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၏။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပန္နဿ၊
ရောက်သော ရဟန်း၏။ အကတပဋိကမ္မံ၊ (ဒေသနာဝုဋ္ဌာနတို့ဖြင့် အာပတ်
အားလျော်စွာ) ပြုအပ်ပြီးသော ကုခြင်းမရှိသော သီလသည်။ အဝိသုဒ္ဓိ၊ ၏။
ဝတ္ထုမှိ ဝါ၊ ဦးရင်း။ အာပတ္တိယာ ဝါ၊ ဦးရင်း။ အဇ္ဈာစာရေ ဝါ၊ ဦးရင်း။ ဝေမတိ-
ကဿ၊ ယုံမှားရှိသော သူ၏။ သီလံ၊ သည်။ ဝေမတိကသီလံ နာမ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုသုံးပါးသော သီလသို့တွင်။ ယောဂီနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝိသုဒ္ဓိ၊ သော။
သီလံ၊ ကို။ ဝိသောဓောဗ္ဗံ၊ (အာပတ်အားလျော်စွာ ကုသဖြင့်) သုတ်သင်
စင်ကြယ်စေအပ်၏။ ဝေမတိကော၊ ယုံမှားသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။
ဝတ္ထုဇ္ဈာစာရံ၊ ဝတ္ထုကို လွန်ကျူးခြင်းကို။ အကတွာ၊ ရှိ။ ဝိမတိ၊ ယုံမှားကို။
ပဋိဝိနေတဗ္ဗာ၊ (ကိုယ်တိုင်မူလည်း ဝတ္ထုကို စိစစ်၍ ဝိနည်းခိုရ်ဆရာကိုမူလည်း
မေးမြန်း၍) ဖြေဖျောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ (အဝိသုဒ္ဓိသီလကို သုတ်သင်
၍ ယုံမှားသင်္ကာကို ဖြေဖျောက်ခြင်းကို) ပြုသည်ရှိသော်။ အဿ-ယောဂီနော၊
အား။ ဖာသု၊ ဈာန်မဂ်ရလွယ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
ဝိသုဒ္ဓိဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပဉ္စမတ္တိကော၊ ဦး။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်၎င်း။
တိဟိ၊ သော။ သာမညဖလေဟိ စ၊ တို့နှင့်၎င်း။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ သီလံ၊
သည်။ သေက္ခံ၊ မည်၏။ အရဟတ္တဖလသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ သီလံ၊ သည်။
အသေက္ခံ၊ မည်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော လောကီသီလသည်။ နေဝသေက္ခ-
နာသေက္ခံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ သေက္ခာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဆက်။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ဦး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
လောကော၊ ဦး။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပကတိပိ၊ ပင်ကိုရင်း သဘော
ကိုလည်း။ သီလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင် ပင်ကိုရင်း သဘောကို။
သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အယံ၊ ဤသူသည်။ သုခသီလော၊ ပြေပြစ်လှစွာ ချမ်းသာ
စေသော အလေ့သဘောရှိ၏။ ဝါ၊ ချမ်းချမ်းသာသာ ပေါင်းဖက်နေထိုင်
ခြင်း သဘောရှိ၏။ ဝါ၊ ကိုယ်ရှင်ကို ချမ်းချမ်းသာသာ နေခြင်း အလေ့
သဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဒုက္ခသီလော၊ သူတပါးကို ဆင်းရဲစေသော

အလေ့သဘောရှိ၏။ အယံ၊ သည်။ ကလဟသီလော၊ ငြင်းခုံခြင်း အလေ့
သဘောရှိ၏။ အယံ၊ သည်။ မဏ္ဍနသီလော၊ တန်းဆာဆင်ခြင်း အလေ့
သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဏန္တိ၊ ဆိုတတ်ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေန ပရိယာယေန၊ ထို (ပကတိ အနက်ကို ဟောတတ်သည်၏ အဖြစ်
ဟူသော) အမြဲအားဖြင့်။ သီလနိ၊ တို့သည်။ ကုသလသီလံ၊ ကုသိုလ်
သီလ၎င်း။ အကုသလသီလံ၊ ၎င်း။ အဗျာကတသီလံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
တိဏိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ကုသလာဒိဝသေနာပိ၊
အစွမ်းဖြင့်လည်း။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ အကုသလံ၊ သီလသည်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤ။ အဓိပ္ပေတဿ၊
သော။ သီလဿ၊ ၏။ လက္ခဏာဒီသု၊ တိတွင်။ ဧကေနပိ၊ တခုခုမျှနှင့်သော်
လည်း။ န သမေတိ၊ မတူလှ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤသီလတိက်၌။
(ကုလလတ္တိကံ၊ ကို။) န ဥပနိတံ၊ မဆောင်အပ်သင့်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့
ကုသလတိက်ကို မဆောင်အပ်သင့်ပြီဖြစ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနော၊
ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဟိနတိက်စသော
ငါးတိက်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အဿ-သီလဿ၊ ၏။ တိဝိဓော၊ ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၁၃။ စတုက္ကေသု၊ တိတွင်။ ပဌမစတုက္ကေ၊ ၌—

ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ယော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒုဿီလေ၊ တို့ကို။
သေဝတိ၊ ဆည်းကပ်၏။ သီလဝန္တေ၊ တို့ကို။ န သေဝတိ၊ မဆည်းကပ်။
အဝိဒ္ဓသု၊ အကျိုးအပြစ်ကို မသိမမြင်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ သိမြင်တတ်သော
ပညာဉာဏ်ကင်းသော အပဏ္ဍိတဖြစ်၍။ ဝတ္ထုဝိတိက္ကမေ၊ အာပတ်၏ ဝတ္ထုကို
လွန်ကျူးခြင်း၌။ ဒေါသံ၊ ကို။ န ပဿတိ၊ မရှု။

☞ [၁၅] မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဗဟုလော၊ (ကာမဝိတက်စသော ကိုးပါးသော
ဝိတက်ဖြင့်) မသင့်လျော်သော အကြံများသည်ဖြစ်၍။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခု
သောတ စသော ဣန္ဒြိယတို့ကို။ န ရက္ခတိ၊ မတိန်းကျောင်း။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့
သဘောရှိသော ရဟန်းဖျင်း၏။ သီလံ၊ သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဟာနဘာဂီယံ၊
ဆုတ်ယုတ်အံ့သော အဖို့ရှိသည်။ ဇာယတေ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှ တပါး။ ဣမ၊ ၌။ ယော-ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊
စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းမျှဖြင့်သာ။ အတ္တမနော၊ နှစ်သက်အားရ

နိဒ္ဒေသ]

သီလပုဘောဒကထာ (၁၅-၁၅)

၄၁

သော စိတ်ရှိသည်။ ဟောဘိ၊ ဇာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂမ္ပိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ခြင်း၌။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ အဖန်ဖန် တတေတေ ဝီရိယကို ယှဉ်စေခြင်း၌။ မာနသံ၊ စိတ်ကိုမျှ။ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ စေ။

သီလမတ္တေန၊ မျှတည်းဖြင့်။ တုဋ္ဌဿ၊ ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍။ ဥတ္တရိ၊ အထက်ဖြစ်သော ဈာန်မဂ်ဝိသေသကို။ အဓိဂမာယ၊ ရစိမ့်သောငှာ။ အသုဋ္ဌန္တဿ။ (စေ့ဆော်မပြတ် အပတ်ဘကုတ်) အားမထုတ်သော။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ဇာ၊ တံ သီလံ၊ သည်။ ဌိတိတာဂိယံ၊ မတိုးမပွား တည်ရပ်သော အဖို့ရှိသည်။ ဘဝတိ၊ ဇာ။

ပန၊ အထူးကား။ သမ္ပန္နသီလော၊ စင်စင်ကြယ်ကြယ် ပြည့်စုံသော သီလရှိသော။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ သမာဓတ္တာယ၊ (သမထ၏ အစွမ်း အားဖြင့် ဖြစ်သော) ဈာန်သမာဓိအကျိုးငှါ။ သုဋ္ဌတိ၊ (စေ့ဆော်မပြတ် အပတ်ဘကုတ်) အားထုတ် ကြိုးပမ်း၏။ တေဿ ဘိက္ခုနော။ ဤရဟန်း၏။ သီလံ၊ သည်။ ဝိသေသဘာဂိယံ၊ ထူးသော အဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။

ယော ပန၊ သည်ကား။ သီလမတ္တေန၊ မျှဖြင့်။ အတုဋ္ဌော၊ မရောင့်ရဲ သည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗိဒံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၌ ငြီးငွေ့ကြောင်း ဗလဝိပဿနာကို။ အနုယုဉ္ဇတိ၊ အားထုတ်၏။ တေဿ ဘိက္ခုနော၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်သော ဤရဟန်း ၏။ သီလံ၊ သည်။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်းနိုင်သော မဂ်အဖို့ရှိသည်။ ဝါ၊ အကုသိုလ်တုံးကို ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးရာ နိဗ္ဗာန်အဖို့ရှိ သည်။ (ဤကား နိဗ္ဗေဓံ နိဗ္ဗာန် ဟူသည်နှင့် အညီတည်း) ဟောတိ၊ ဇာ။

ဣတိ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဟာန ဥပ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။

ဒုတိယစတုက္ကေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းယောကျ်ားတို့ကို။ အာရပ္ပ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပညတ္တသိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ ပညတ္တိတော၊ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်မှ။ ယာနိ စ၊ အကြင် သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုလည်း။ နေသံ၊ ထိုရဟန်းယောကျ်ားတို့သည်။ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤအံသာဓာရဏ သာဓာရဏသိက္ခာပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဘိက္ခု သီလံ၊ မည်၏။ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို။ အာရပ္ပ၊ ၍။ ပညတ္တသိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခုနီ၊ တို့အား။ ပညတ္တိတော၊ မှ။ ယာနိ စ၊ တို့ကိုလည်း။ တာသံ၊ ထိုဘိက္ခုနီတို့သည်။ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ၊ သည်။

ဘိက္ခုနီသီလံ၊ ၏။ သာမဏေရသာမဏေရီနံ၊ တို့၏။ ဒသသီလနိ၊ တို့သည်။
 အနုပသမ္ပန္နသီလံ၊ သာမဏေသီလမည်၏။ ဥပါသကဥပါသိကာနံ၊ တို့သည်။
 နိစ္စသီလဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စသိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။
 ဥဿာဟေ၊ အားထုတ်တိုးပွား၍ စောင့်ခြင်းငှါ တတ်နိုင်သည်။ သတိ၊ သော်။
 ဒသ ဝါ၊ သာမဏေနည်းသူ ဆယ်ပါးတို့ကိုမူလည်း။ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။
 ဥပေါသထဂံဝသေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌ၊ တို့ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ-သီလံ၊
 သည်။ ဂဟဋ္ဌသီလံ နာမ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဘိက္ခုသီလာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။
 စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတိယစတုက္ကော ဌ။ ဥတ္တရကုရုကာနံ မနုဿာနံ၊ မြောက်ကျွန်းသူတို့၏။
 အပီတိက္ကမော၊ ငါးပါးသော သီလကို မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ ပကတိသီလံ၊
 သဘာဝသီလမည်၏။ ကုလဒေသပါသဏ္ဌာနံ၊ အမျိုးလိုက်ကျင့်သည့် အရပ်
 လိုက်ကျင့်သည့် ပါသဏ္ဌအယူလိုက်ကျင့်သည့်တို့၏။ အတ္တနော အတ္တနော၊
 ၏။ မရိယာဒါစာရိတ္တံ၊ အပိုင်းအခြား စည်းကမ်းဖြစ်သော အလေ့အကျင့်
 သည် ။ အာစာရသီလံ၊ အမျိုးလိုက်၊ အရပ်လိုက်၊ အယူလိုက် အလေ့အကျင့်
 သီလမည်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယဒါ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မာတု-
 ကုစ္စံ၊ သို့။ ဩက္ကန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တမာတု၊
 ၏။ ပုရိသေသု၊ တို့၌။ ကာမဂုဏ္ဍပသံဟိတံ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ သာယာခြင်းနှင့်
 ယှဉ်သော။ မာနသံ၊ သည်။ ယံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အကြင် မဖြစ်။ သော၊ ဤသို့
 မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဓမ္မတာ၊ ဓမ္မတာတရုတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။
 ဗောဓိသတ္တမာတုသီလံ၊ သည်။ ဓမ္မတာသီလံ၊ (ကာရဏနိယာမမှ လာသော)
 ဓမ္မတာသီလမည်၏။ ပန၊ ပါး။ မဟာကဿပါဒီနံ၊ ကုန်သော။ သုဒ္ဓသတ္တာနံ၊
 စင်ကြယ်သော သူတို့၏။ သီလံ၊ သည်၎င်း။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ တာသု
 တာသု ဇာတိသု၊ ထိုထို (သီလဝမ်းဇာတ် ကျွမ်းကျင်စသော) ဘဝတို့၌။
 သီလံ၊ သည်၎င်း။ ပုဗ္ဗေဟေတုကသီလံ၊ ရှေးအကြောင်းရှိသော သီလမည်၏။
 ဣတိ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပကတိသီလာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁-လူမျိုး၊ အရပ်ဒေသ၊ ပါသဏ္ဌခေါ် သာသနာပရသေ့ရဟန်းတို့၌ ရှေးရှေးပုဂ္ဂိုလ်တို့က
 မပြုကျင့်ရန် သတ်မှတ်ပညတ်ထားခဲ့သောစည်းကမ်းအရ အလေ့အကျင့်ဟုဆိုလို၏။
 (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

သီလပ္ပဘေဒကထာ (၁၆-၃)

၄၃

စတုတ္ထစတုတ္ထေ၊ ဌ။ “ဣမ ဘိက္ခု။ပ။ သိက္ခာပဒေသု”တိ၊ ဟူ၍။ ယံ သီလံ၊ ကိ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧဝံ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣဒံ-သီလံ၊ သည်။ ပါတိ။ပ။ နာမ၊ မည်၏။

[ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပါတိ။ပ။ ဝုတော၊ ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရဖြင့် (ချဉ်းကပ်လာသမျှ အကုသိုလ်ရန်အမျိုးကို မတိုးမဝင်နိုင်အောင်) ကာယဝစီဒ္ဓါရ တံခါးနှစ်ဝကို ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အာစာရဂေါစရ နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ဧ။ အဏုမတ္တေသု၊ ပရမာဏုမ္ပူ အဘိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ အပြစ်သေးသို့၌သော်လည်း။ ဘယဒဿာဝီ၊ ဘေးကြီးဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အဏုမတ္တေသု-အဏုမတ္တံ၊ ပရမာဏုမ္ပူ အဘိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝဇ္ဇေသု-ဝဇ္ဇမ္ပိ၊ သဗ္ဗလဟုက ဒုဗ္ဘာသိတမျှကိုသော် လည်း။ ဘယဒဿာဝီ-ဘယဒဿနသီလော၊ ပါရာဇိကရည်တူ ဘေးကြီးပြု၍ ရှုခြင်း သဘော အဓလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍။ သိက္ခာပဒေသု၊ တို့၌။ (ယံကိဉ္စ၊ အကြင်အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ် ဖြည့်အပ်သော သီလသည်။ အတ္ထံ၊ ဧ။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံ (ကျင့်ကောင်းသမျှ သိက္ခာပဒ သီလ)ကို။ [၁၆] သမာဒါယ၊ ကောင်းမွန်ရှိသော အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့် ယူ၍။ သိက္ခတိ၊ ဧ။]

ပန၊ ပါး။ ယံ သီလံ၊ ကိ။ “သော စက္ခုနာ။ပ။ အာပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣဒံ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ၊ မည်၏။

[သော-ဘိက္ခု၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရ၌ တည်ပြီးသော ရဟန်းသည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကိ။ ဒိဿာ၊ ၍။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ (ကိလေသာဖြစ်ပွား ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော မိန်းမ ယောက်ျားဟူသော) အမှတ်နိမိတ်ကို ယူသည်။ ဝါ၊ ရာဂုပ္ပတ္တိဟေတု ဣဉ္ဇာကာရ၊ ဒေါသုပ္ပတ္တိဟေတု အနိဉ္ဇာကာရ စသည်ကို ယူသည်။ န၊ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ကိလေသာကို အဖန်ဖန် ထင်ရှား ဖြစ်ပွားလာအောင် ပြုတတ်သည်ဖြစ်၍ အနုဗျဉ္ဇနဟု ဆိုအပ်သော၊ လက်ခြေ ပြုံးရယ်ခြင်း ပြောဆိုခြင်း ကြည့်ခြင်းစသော အဖို့အစကို ယူသည်။ န၊ ဟောတိ၊ ဧ။ ယတွာဓိကာရဏံ၊ အကြင် စက္ခုဋ္ဌေကို မစောင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊

ကို။ အသံဝုတံ၊ မပိတ်မစောင့် ဟင်းလင်းထား၍။ ဝိဟရန္တံ၊ သော။
 နေံ-ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ၊ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿဟု ဆိုအပ်
 ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဝါ၊ အပါယ်လေးဝ ယုတ်မာရာ
 ကျစေတတ်ကုန်သော။ အကုသလာ၊ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။
 အန္ဓာဿဝေယျံ၊ အစဉ်မပြတ် လိုက်ကုန်ရာ၏။ တဿ-စက္ခုန္ဒြိယဿ၊ ကို။
 သံဝရာယ၊ သတိဘူသော တံခါးရှက်ဖြင့် ပိတ်ဆို့ခြင်းငှါ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ၏။
 စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကို။ ရက္ခတိ၊ ၏။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ဌံ။ သံဝရံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။
 သောတေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ သုတွာ ။ ပ ။ သာနေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ ကို။
 သာယိတွာ၊ ၍ ။ ဇိဝှိယ၊ ဖြင့်။ ရသံ၊ ကို။ သာယိတွာ၊ လျက်၍။ ကာယေန၊
 ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ကို။ ဖုသိတွာ၊ ၍။ မနဿ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊
 ဓမ္မာရုံကို။ ဝိညာယ၊ ၍။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ၊ သုတ သုခ အတ္တဟု အထင်ကပ်ခြင်း
 စသော အမှတ်နိမိတ်ကို ယူသည်။ န ဟောဘိ ။ ပ ။ မနိန္ဒြိယေ၊ ဌံ။ သံဝရံ၊
 ပိတ်ဆို့ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။]

ပန၊ ပါး။ အာဇီဝဟေတု၊ အာဇီဝအကြောင်းကြောင့်။ ပညတ္တာနံ၊
 ကုန်သော။ ဆန္နံ၊ (ပါရာဇိကစသည်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော) ခြောက်ပါးအပြား
 ရှိကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့ကို။ ဝီတိက္ကမဿ၊ ၏။ ဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။
 ကုဟနာ၊ သုံးပါးသော ကုဟနဖြင့် အံ့ဩစေခြင်း၎င်း။ လပနာ၊ မိမိကိုယ်ကို
 ချီးမြှင့်ပလွှား၍ ပြောခြင်း ဒါယကာတို့ကို မြှောက်ပင့်၍ ပြောခြင်း၎င်း။
 နေမိတ္တိကတာ၊ ပစ္စည်းလှူခြင်း၌ အမှတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော နိမိတ်
 ပြုတတ်သော သူ၏အဖြစ်၎င်း။ နိဗ္ဗေသိကတာ၊ လာဘ်အလို့ငှါ သူတပါး
 တို့အား ဆဲရေးခြင်းစသည်ဖြင့် ကြိတ်သောသူ၏အဖြစ်၎င်း။ လာဘေန၊
 မိမိရသော လာဘ်ဖြင့်။ လာဘံ၊ သူတပါးရသော လာဘ်ကို၊ နိဇီဂီသနတာ၊
 ဆောင်တတ် ရှာတတ်သော သူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒိနံ၊ ကုန်သော။
 ပါပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တာ၊ သော။ မိစ္ဆာဇီဝါ၊ မှ။
 ယာ ဝိရတိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤမိစ္ဆာဇီဝမှ ကြဉ်ခြင်းသည်။
 အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။ “ပဋိသင်္ခါ ။ ပ ။ ယာ”တိအာဒိနာ၊ သော။
 နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ သော။ ပဋိသင်္ခါနပရိသုဒ္ဓေါ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်
 စင်သော။ စတု ။ ပ ။ ဘောဂေါ၊ လေးပါးသော ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ကြောင်း
 ဖြစ်သော အနုဝဇ္ဇစေတနာသည်။ ပစ္စယသန္နိသိတသီလံ နာမ၊ ၏။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ

၁၄။ တကြ-တေသု ပါတိမောက္ခသံဝရဒီသု၊ တို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသော စကားသည်။ အာဒိတော၊ (ဣဓ ဘိက္ခု ဤသို့စသည်ဖြင့် လာသော ဒေသနာတော်၏) အစမှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ အနုပဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိနိစ္ဆယကထာ၊ (ယုံမှားသော သံသယကို ဖျောက်သဖြင့် မဖောက်မပြန် အမှန်) ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ဉာဏ်ကို ဆောင်တတ်သော စကားတည်း။ ဣဓာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣမသ္မိံ သာသနော၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခုတိ၊ ကား။ သံသာရေ၊ ၌။ ဘယံ၊ ကို။ ဣက္ခန္တတာယ ဝါ၊ ရှုဘတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဆိန္နဘိန္နပဋ္ဌဓရာဒိတာယ ဝါ၊ ဓားငယ်ဖြင့် အပိုင်းပိုင်းဖြတ်အပ်သော အဖိုး၊ အဆင်း၊ အတွေ့ပျက်သော အဝတ်ကို ဆောင်တတ်သည် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ဋီကာ၌ကား ဆိန္နမပါ) ဧဝံလဒ္ဓဝေါဟာရော၊ ဤသို့ ဘိက္ခုဟု ရအပ်သော ဝေါဟာရ ရှိသော။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော၊ သာသနာတော်ကို နိယျာနိကဟု ယုံ၍ ရဟန်းပြုသော။ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ ပါတိ ။ပ။ ဝုတောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပါတိမောက္ခန္တိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒသီလံ၊ (စာရိတ္တ ဝါရိတ္တအပြားရှိသော) သိက္ခာပုဒ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ပညတ်တော်မူအပ်သော သီလတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-သိက္ခာပဒသီလံ၊ သည်။ ယော၊ သည်။ နံ-သီလံ၊ ထိုဝိနည်း၌ အကျုံးဝင်သော သီလကို။ ပါတိ ရက္ခတိ၊ ၏။ တံ-ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အာပါယိကာဒိဟိ၊ အပါယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲအစရှိကုန်သော။ ဒုက္ခေဟိ၊ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးတို့မှ။ မောက္ခေတိ မောစယတိ၊ လွတ်စေတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခန္တိ၊ ဟူ၍ ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သံဝရဏံ၊ (ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ တံခါးနှစ်ဝကို အကုသိုလ်ရန်အမျိုး မတိုးမဝင်ရအောင်) ပိတ်ဆို့တတ် ပိတ်ဆို့ကြောင်းသည်။ သံဝရော၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤသံဝရဟူသော အမည်သည်။ ကာယိကဝါစသိကဿ အဝီတိက္ကမဿ၊ ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော မလွန်ကျူးခြင်း၏။ ဝါ၊ ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော အာပတ် ရန်စုံပုံကို လွန်ကျူးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အဝီတိက္ကမသီလ၏။ နာမံ၊ တည်း။ ပါတိမောက္ခဓေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သံဝရော၊ မည်၏။ (ဣတိ၊ ကြောင့်။) ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ ၏။ ဧတန ပါတိမောက္ခသံဝရေန၊ ဖြင့်။ သံဝုတော။ (ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ တံခါးနှစ်ဝကို) လုံစွာ ပိတ်ဆို့တတ်သည်တည်း။ ဝါ၊

လုံခြုံစွာ ပိတ်ဆို့အပ်သော ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ တံခါးနှစ်ဝရှိသည်တည်း။
 ပါတိ။ပ။သံဝုတော၊ သည်။ ဥပဂတော၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသို့ ကပ်သည်။
 သမန္နာဂတော၊ ထိုပါတိမောက္ခသံဝရနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား
 အဓိပ္ပါယ်စကားကျ အနက်တည်း။ ဝိဟရတိတိ၊ ကား။ ဣရိယတိ၊ အတ္တဘော
 ကို ဖြစ်စေ၏။ အာစာရ ။ပ။ သမ္ပန္နောတိအာဒိနံ၊ ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။
 ပါဠိယံ၊ ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ အာဂတနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ “အာစာရ ။ပ။ တေန ဝုစ္စတိ အာစာရဂေါစရ-
 သမ္ပန္နော”တိ၊ ဟူသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိ ဣတ္ထံ၊ ဤပုဒ်၌။ အာစာရော၊ သည်။
 အတ္တံ၊ ၏။ အနာစာရော၊ သည်။ အတ္တံ၊ ၏။

[၁၇] တတ္ထံ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အနာစာရော၊ သည်။ ကတမော၊
 နည်း။ ကာယိကော၊ ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော။ ဝိတိက္ကမော၊ (ဘုရားအာဏာ
 တော် သိက္ခာပုဒ်ကို) လွန်ကျူးကျော်နင်းသော ကာယဒုစရိုက်သည်။ ဝါစသိ-
 ကော၊ ဝစီဒွါရ၌ ဖြစ်သော။ ဝိတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးသော ဝစီဒုစရိုက်သည်။
 ကာယိကဝါစသိကော၊ ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော ဝစီဒွါရ၌ ဖြစ်သော။ ဝိတိက္ကမော၊
 လွန်ကျူးသော ဒုစရိုက်နှစ်ပါးသည်။ အတ္တံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဒုစရိုက်
 နှစ်ပါးကို။ အနာစာရော၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဒုဿိလုံ၊ ဒုဿိလအဖြစ်ကို။ အနာစာရော၊ ဟူ၍ ၊ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ရဟန်းယုတ်သည်။ ဝေဠုဒါနေန ဝါ၊
 ပစ္စည်းရစိမ့်သောငှါ ဝါးပေးခြင်းဖြင့်၎င်း။ ပတ္တဒါနေန ဝါ၊ ထန်းရွက် အုန်း
 ရွက်စသည်တို့ကို ပေးခြင်းဖြင့်၎င်း။ ပုပ္ဖ ။ပ။ ဒါနေန ဝါ၊ ပန်းသစ်သီး ကသယ်မှုန့်
 ဒန်ပူပေးခြင်းဖြင့်၎င်း။ စာဠုကမ္ပတာယ ဝါ၊ ချစ်မြတ်နိုးစေလိုသည်၏အဖြစ်
 ဖြင့်မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်နှိမ့်ချချ ဒါယကာတို့ကို ချီးချီးမြှင့်မြှင့် ပျူပျူငှါငှါ
 ဆိုတတ်သောသူ၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ မုဂ္ဂသုပ္ပတာယ ဝါ၊ အမွန်နည်းပါး မမွန်
 များ၍ ပဲနောက်ဟင်းနှင့်တူသောနှုတ်အမှု အဆိုအမိန့်ရှိသောသူ၏အဖြစ်
 ဖြင့်၎င်း။ ပါရိဘဠု တာယ ဝါ၊ ဒါယကာတို့ သားငယ်ကို (တန်းဆာဆင်ယင်
 ပြုပြင် သုတ်သင်ခြင်းစသည်ဖြင့်) ထိန်းယ ဆောင်ရွက်သော သူ၏အဖြစ်
 ဖြင့်၎င်း။ ဇဗ္ဗပေသနိကေန ဝါ၊ (ထိုထိုဒါယကာတို့၏ ဂါမန္တရဒေသန္တရတို့၌
 သာသနပဋိသာသနကို ဆောင်ခြင်းဟူသော) သလုံးမြင်းခေါင်းအစေအပါး

နံဒွေသ]

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ (၁၇-၁၆)

၄၇

ခံသော အမှုဖြင့်၎င်း။ အညတရညတရေန၊ (ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဝေဠုဒါန စသော အမှုတို့တွင်၎င်း၊ ဤမှတစ်ပါး ဝေဠုကမ္မ ဘဏ္ဍာဂါရိကကမ္မ ပိဏ္ဍပဋိ- ပိဏ္ဍကမ္မ သင်္သပစ္စည်းကို စီရင်ခြင်း စေတီပစ္စည်းကို စီရင်ခြင်း အစရှိ ကုန်သော မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးကြောင်း အမှုတို့တွင်၎င်း) တစ်ပါး ပါးသော။ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌေန၊ ဘုရား စက်ဆုပ်ပစ်ပယ်တော်မူအပ်သော။ မိစ္ဆာ- အာဇီဝေန ဝါ၊ ယုတ်မာဖောက်ပြန်သော အသက်မွေးကြောင်း အမှုဖြင့်၎င်း။ ဇီဝိကံ၊ ကို။ ကပ္ပေတိ၊ မွေးမြူ၏။ အယံ၊ ဤ(ဝေဠုဒါနစသော) အလုံးစုံသော အမှုကို။ အနာစာရော၊ အကျင့်ယုတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ တွင်။ အာစာရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ကာယိကော၊ သော။ အဝီတိက္ကမော၊ လွန်ကျူးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် သံဝရသည်။ ဝါစသိကော၊ သော။ အဝီတိက္ကမော၊ သံဝရသည်။ ကာယိကဝါစသိကော၊ သော။ အဝီတိက္ကမော၊ သံဝရသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသော သီလသံဝရကို။ အာစာရော၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သဗ္ဗော၊ သော။ သီလသံဝ- ရောပိ၊ ကိုလည်း။ အာစာရော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣမ၊ ဤ။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော ရဟန်းကောင်းသည်။ ဝေဠုဒါနေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ ကို။ န ကပ္ပေတိ၊ မမွေး။ ပတ္တ-ပတ္တဒါနေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ ကို။ န ကပ္ပေတိ၊ မမွေး။ (ဤနည်း ယောဇနာလေ) ပုပ္ဖ-ပုပ္ဖဒါနေန၊ ဖလ-ဖလဒါနေန၊ သိနာန-သိနာန- ဒါနေန၊ ဖြင့် ။ပ။ မိစ္ဆာအာဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိ၊ မမွေး။ အယံ သဗ္ဗော၊ ဝိ။ အာစာရောတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဂေါစရောတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဂေါစရော၊ ဆွမ်းစသည်တို့၏ အကျိုးငှါ ကပ်ခြင်းငှါ သင့်သော အရပ်ဌာနသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အဂေါစရော၊ ကပ်ခြင်းငှါ မသင့်သော ဌာနသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အဂေါစရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣမ၊ ဤ။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ဝေသိယာဂေါစရော ဝါ၊ ပြည့်တန်းဆာမလျှင် ရည်သဖြင့် ဆည်းကပ်ရာဌာနရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိဓဝါ-ဝိဓဝါ- ဂေါစရော ဝါ၊ မွှဲဆိုးမလျှင် ကျက်စားရာရှိသည်၎င်း။ ထုလ္လကုမာရိကာ- ထုလ္လကုမာရိကာဂေါစရော ဝါ၊ မိန်းမဟိုင်းလျှင် ကျက်စားရာရှိသည်၎င်း။ (နောက်ကိုလည်း ဤနည်း) ပဏ္ဍကဂေါစရော ဝါ၊ ပဏ္ဍုက်လျှင် ကျက်စားရာ ရှိသည်၎င်း။ ဘိက္ခုနိဂေါစရော ဝါ၊ ၎င်း။ ပါနာဂါရဂေါစရော ဝါ၊ သေတင်း

ကုပ်လျှင် ကျက်စားရာရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ရာဇဟိ ဝါ၊ တို့နှင့်၎င်း။ ရာဇမဟာမတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်၎င်း။ တိတ္ထိယေဟိ၊ တို့နှင့်၎င်း။ တိတ္ထိယသာဝကေဟိ၊ တို့နှင့်၎င်း။ သဒ္ဓိ၊ တထွေးတည်း။ အနန္တလောမိကေန၊ သိက္ခာသုံးပါး တိအား မလျော် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ သံသဂ္ဂေန၊ ရောနှောပေါင်းဖက်ခြင်းဖြင့်။ သံသဋ္ဌော၊ နှီးနှော ရှက်တင်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ဧ၊ ဝါ ပန၊ နည်း။ ယာနိ တာနိ ကုလာနိ၊ အကြင်အမျိုးတို့သည်။ အဿဒ္ဓါနိ၊ ကံကံ၏ အကျိုးကို မယုံကြည်ကုန်။ အပ္ပသန္ဓာနိ၊ ရတနာသုံးပါး၌ မကြည်ညိုကုန်။ အနောပါနဘူတာနိ၊ ခရီးဆုံ၌ တူးအပ်သော ရေနံ ရေတွင်းကဲ့သို့ မဖြစ်မူ၍ ရဟန်းတို့ သက်ဝင်ခြင်းငှါ မခံကုန်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့ကို။ ဥပါသကာနံ၊ ရတနာ သုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကုန်သော ဒါယကာ ယောက်ျားတို့ကို။ ဥပါသိကာနံ၊ ဒါယိကာမိန်းမတို့ကို။ အက္ခောသကပရိဘာသကာနိ၊ ဆဲရေးတတ် ဘေးကိုပြု၍ ခြိမ်းချောက်တတ်ကုန်၏။ အနတ္တကာမာနိ၊ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းကို လိုကုန်၏။ ဝါ၊ ဆင်းရဲကို လိုကုန်၏။ အဟိတကာမာနိ၊ စီးပွားမဲ့ ဗျသနဒုက္ခ၏ အကြောင်းကို လိုကုန်၏။ (အနတ္တံ ဗျသနံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ အဟိတံ တဿ ဟေတု။ မူလဒ္ဓိကာ) (တနည်း) အနတ္တကာမာနိ၊ သဒ္ဓါစသည်တို့၏ ပွားခြင်းကို မလိုကုန်။ (သဒ္ဓါစသည်တို့၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို လိုကုန်၏) အဟိတကာမာနိ၊ သဒ္ဓါစသည်တို့၏ ဖြစ်ပွားကြောင်းကို မလိုကုန်။ (သဒ္ဓါဆုတ်ယုတ်ခြင်း စသည်တို့၏ အကြောင်းကိုသာ လိုကုန်၏) အဗာသုကာမာနိ၊ ဗာသုဝိဟာရကို မလိုကုန်။ (ဒုက္ခဝိဟာရကိုသာ လိုကုန်၏) အယောဂက္ခေမကာမာနိ၊ လေးပါးသော ယောဂတို့ဖြင့် ခေမ နိဗ္ဗယ ဝိဝဇ္ဇကို မလိုကုန်။ (သဘယဝဇ္ဇကိုသာ လိုကုန်၏) ဝါ၊ တစုံတရာသောဘေး ကင်းငြိမ်းခြင်းကို မလိုကုန်။ တထာရူပါနိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ကုလာနိ၊ အမျိုးတို့ကို။ သေဝတိ၊ မှီ၍ အသက်မွေး၏။ ဘဇတိ၊ ဆည်းကပ်၏။ ပယိရုပါသတိ၊ အခေါက်ခေါက် ဆည်းကပ်၏။ အယံ၊ (ဤပြည့်တန်းဆာစသော မင်းစသော မသဒ္ဓါသည့် အမျိုးစသော) ဤအလုံးစုံကို။ အဂေါစရော၊ ကျက်စားခြင်းငှါ မလျောက်ပတ်သော အရာဌာနဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊

တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဂေါစရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣမ၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သည်။ ဝေသိယာဂေါစရော၊ သည်။ န ဟောတိ ။ပ။ သံသဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။

(ဂိဟိသံသဂ္ဂေန ပါဠိရှိ၏။ လူချင်းချင်းကဲ့သို့ နှီးနှောရှက်တင် အကျွမ်းတဝင် ပေါင်းဖက်ခြင်းဖြင့် သမ္မုနံ။ ဋီကာ၌ ဂိဟိမပါ) အသံသဋ္ဌော၊ မနှီးနှော မရှက်တင်မူ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဝါ ပန၊ ကား။ ယာနိ တာနိ ကုလာနိ၊ တို့သည်။ သဒ္ဓါနိ၊ ကံကံ၏ အကျိုးကို ယုံကုန်၏။ ပသန္နာနိ၊ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ကုန်၏။ သြပါနဘူတာနိ၊ ခရီးဆုံ၌ တူးအပ်သော ရေကန် ရေဘွင်းကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ရဟန်း တို့ သက်ဝင်ခြင်းငှါ ခံကုန်၏။ ကာသာဝပဇ္ဇောတာနိ၊ ရဟန်းတို့ ဝတ်ရုံ အပ်သော သင်္ကန်းရောင် တောက်ကုန်၏။ ဣသိဝါတပဋ္ဌိဝါတာနိ၊ အိမ်သို့ ထွက်ဝင်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ သင်္ကန်းလေ၊ ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော လေတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ယပ်ခတ်သကဲ့သို့ လှိုင်ကုန်၏။ ဝါ၊ လေ တို့ဖြင့် ဖျောက်လွှင့် ခါဘွက်အပ်ပြီးသော ကြမ်းကြုတ်သော ဘေးရန် ရှိကုန်၏။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ပ။ ဥပါသကာနံ၊ တို့၏။ အတ္တကာမာနံ၊ ပါးစီး ခြင်းကို လိုကုန်၏။ ပ။ ယောဂက္ခေမကာမာနံ၊ ဘေးကင်းခြင်းကို လိုကုန်၏။ ထဿာရူပါနိ၊ ကုန်သော။ ကုလာနိ၊ တို့ကို။ သေဝတိ ဘဇတိ ပယိရူပါသတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသဒ္ဓကုလ စသော အလုံးစုံကို။ ဂေါစရော၊ လျှောက်ပတ်သော ကျက်စားရာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣမိနာ စ အာစာရေန၊ ဤဆို့ခဲ့ပြီးသော အာစာရသီလနှင့်၎င်း။ ဣမိနာ စ ဂေါစရေန၊ ဤဆို့ခဲ့ပြီးသော ဂေါစရသီလ နှင့်၎င်း။ [၁၈] ဥပေတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမုပေတော၊ သည်။ ဥပဂတော၊ ကပ်သည်။ သမုပဂတော၊ ကောင်းစွာကပ်သည်။ ဥပပန္နော၊ ပြည့်စုံသည်။ သမုပန္နော၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသည်။ သမန္နာဂတော၊ တကွ မကွာ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုဆို့ခဲ့ပြီးသော အာစာရဂေါစရနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာစာရ။ ပ။ သမ္ပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အပိစ-အပရော နယော၊ ဈာနဝိဘင်း ပါဠိတော်နည်းမှ တပါးသော မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိ၌ လာသောနည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပါတိမောက္ခသီလနိဒ္ဒေသ၌။ ဣမိနာပိ နယေန၊ ဤယခုဆိုလတုံသော အစီရင်နည်းဖြင့်လည်း။ အာစာရဂေါစရာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကို ဆိုအံ့။ အနာစာရော၊ သည်။ ကာယိကော စ၊ ၎င်း။ ဝါစ သိကော စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဇော၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ကာယိကော၊ သော။ အနာစာရော၊ မလျော်သော အကျင့်သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကေစ္စော၊ သည်။ သံဃဂတောပိ၊ သင်္ဃာအစည်း အဝေးသို့ရောက်သော်

လည်း။ အစိတ္တိကာရကတော၊ ရှိသောသောအမှုကို မပြုသည်ဖြစ်၍။ ထေရေ
 တိက္ခူ၊ ထေရ်ကြီး ဝါကြီး ရဟန်းတို့ကို။ ဃဇ္ဈယန္တော၊ တိုးဝှေ့ ထိပါး ချွတ်
 ချယ်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိပိ၊ ရပ်လည်း ရပ်၏။ ဃဇ္ဈယန္တော၊ ဖြစ်၍။ နိသီဒတိပိ၊
 ထိုင်လည်း ထိုင်၏။ ပုရတော၊ ရွှေဘူရ၌။ အစိတ္တိကာရကတော၊ ၍။ (လိုက်
 သည်) တိဋ္ဌတိပိ၊ ၍။ ပုရတော၊ ၌။ နိသီဒတိပိ၊ ၍။ ဥစ္စေပိ အာသနေ၊
 မြင့်မြတ်သော နေရာ၌လည်း။ နိသီဒတိ၊ ၍။ သသိသံ ပါရူပိဘွာပိ၊
 ဦးခေါင်းနှင့်ဘာကွဲခြံ၍လည်း။ နိသီဒတိ၊ ၍။ ဌိတကောပိ၊ ရပ်လျက်လည်း။
 ဘဏတိ၊ ၍။ ဗာဟာဝိက္ခေပကောပိ၊ လက်ရုံးဆန့်တန်းလျက်လည်း။
 ဘဏတိ၊ ၍။ ထေရာနံ တိက္ခူနံ၊ တို့သည်။ အနုပါဟနာနံ၊ ဘိနပ်မစီးကုန်ဘဲ။
 စက်မန္တာနံ၊ စကြံ ကြကုန်စဉ်။ သဉ္ဇပါဟနော၊ ဘိနပ်စီးလျက်။ စက်မတိ၊
 ၍။ နီစေ စက်မေ၊ ၌။ စက်မန္တာနံ၊ သွားကုန်စဉ်။ ဥစ္စေ စက်မေ၊ ၌။
 စက်မတိ၊ ၍။ ဆမာယံ၊ မြေ၌။ စက်မန္တာနံ၊ ကုန်စဉ်။ စက်မေ၊ ၌။ စက်မတိ၊
 ၍။ ထေရေ တိက္ခူ၊ တို့ကို။ အနုပဇ္ဇေပိ၊ တိုးဝှေ့၍လည်း။ ဝါ၊ အနီးသို့ ဝင်၍
 လည်း။ တိဋ္ဌတိ၊ ၍။ အနုပဇ္ဇေပိ၊ လည်း။ နိသီဒတိ၊ ၍။ နဝေ တိက္ခူ၊
 တို့ကို။ အာသနေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဗာဟတိ၊ မြစ်၏။ ဇန္တာသရေပိ၊ ဇရုံးအိမ်၌
 လည်း။ ထေရေ တိက္ခူ၊ တို့ကို။ အနာပုစ္ဆော၊ မပန်ဘဲ။ ကဋ္ဌံ၊ ထင်းကို။
 (အဂ္ဂိကုဏ္ဍေ၊ မီးဖို၌)။ ပက္ခိပတိ၊ ၍။ ဒွါရံ၊ ဇရုံးအိမ်တံခါးကို။ ပိဒဟတိ၊
 မပန်ဘဲ ပိတ်၏။ ဥဒကတိတ္ထေပိ၊ ရေဆိပ်၌လည်း။ ထေရေ တိက္ခူ၊ တို့ကို။
 ဃဇ္ဈယန္တောပိ၊ တိုးဝှေ့ လျက်လည်း။ ဩဘရတိ၊ သက်၏။ ပုရတောပိ၊
 လည်း။ ဩဘရတိ၊ ၍။ ဃဇ္ဈယန္တောပိ၊ လည်း။ နှာယတိ၊ ၍။ ပုရတောပိ၊
 မှလည်း။ နှာယတိ၊ ၍။ ဃဇ္ဈယန္တောပိ၊ လည်း။ ဥတ္တရတိ၊ တက်၏။
 ပုရတောပိ၊ လည်း။ ဥတ္တရတိ၊ ၍။ အန္တရသရံ၊ ရွာဘွင်း မြို့တွင်းသို့။ ပဝိ-
 သန္တောပိ၊ ဝင်သော်လည်း။ ထေရေ တိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဃဇ္ဈယန္တောပိ၊ လည်း။
 ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ ပုရတောပိ၊ လည်း။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ ဝေါက္ကမ္မ စ၊ နံပါးမှ ဖဲတည်၍
 လည်း။ ထေရာနံ တိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ပုရတော ပုရတော၊ ရွှေက ရွှေက။
 ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ ကုလာနံ၊ ဒါယကာတို့၏။ ယာနိပိ တာနိ ဩဝရကာနိ၊
 အကြင် အိပ်ရာတိုက်ခန်းတို့သည်လည်း။ ဂူဠာနိ စ၊ ပကတိအားဖြင့်
 လျှိုဝှက်အပ်ကုန်သည်၎င်း။ ပဋိစ္ဆန္တာနိ စ၊ တင်းတိမ်အရံစသည်တို့ဖြင့်
 ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်အိပ်ရာတိုက်
 ခန်း၌။ ကုလိတ္ထိယော၊ အမျိုးမိန်းမတို့သည်၎င်း။ ကုလကုမာရိယော၊ အမျိုး

နိဒ္ဒေသ]

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ (၁၉-၂)

၅၁

သွီးငယ်တိသည်၎င်း။ နိသီဒန္တ၊ နေကုန်၏။ တတ္ထပိ၊ ထိုဘုံကံခန်း၌လည်း။ သဟဿ၊ လျင်။ ပဝိသဘိ၊ ၏။ ကုမာရကဿပိ၊ သဘို့သားငယ်၏လည်း။ သီသံ ပရာမသတိ၊ ဦးခေါင်းကို သုံးသပ်တည့်၏။ အယံ သဗ္ဗေ၊ (ဣဇေ-
ကစ္စော သံဃဂတောပိ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော) ဤအပြုအမူ အလုံး
စုံကိုလည်း။ ကာယိကော အနာစာရော၊ မလျောက်ပတ်သော ကိုယ်အပြု
အမူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ တို့ဘွင်။ ဝါစသိကော၊ သော။ အနာစာရော၊ သည်။ ကတမော၊
နည်း။ ဣဇ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ သံဃဂတောပိ၊ သော်လည်း။ အစိတ္တိကာရ-
ကတော၊ ဖြစ်၍။ ထေရေ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အနာပုစ္ဆော၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဘဏဘိ၊
၏။ ပဉ္စ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ၏။ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိသတိ၊ ၏။ ဌိတကောပိ၊
လည်း။ ဘဏဘိ၊ ၏။ ဗာဟာဝိက္ခေပကောပိ၊ ၍လည်း။ ဘဏဘိ၊ ၏။
အန္တရဃရံ၊ သို့။ ပဝိဇ္ဇောပိ၊ သော်လည်း။ ဣတ္ထိ^၁ ဝါ၊ မိန်းမကို၎င်း။ ကုမာ-
ရိ^၂ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဧဝံ ဤဆိုလဘုံသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတ္ထန္နာမေ၊
ဤအမည်ရှိသောမိန်းမ။ ဣတ္ထံဂေါတ္ထေ၊ ဤအနွယ်ရှိသသူ။ ကိ^၃၊ အဘယ်စား
ကောင်း သောက်ဖွယ်သည်။ အတ္ထိ၊ နည်း။ ယာဂ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။
ဘတ္တံ အတ္ထိ၊ လော။ ခါဒနီယံ အတ္ထိ၊ လော။ ကိ^၄ ပိဝိဿာမ၊ အဘယ်ကို
ငါတို့ သောက်ရကုန်မည်နည်း။ ကိ^၅ ခါဒိဿာမ၊ နည်း။ ကိ^၆ ဘုဉ္ဇိဿာမ၊
နည်း။ ကိ^၇ ဝါ၊ အဘယ်ကိုမူလည်း။ မေ အား။ ဒဿထ၊ လှူဒါန်းကြမည်
နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိပုလပတိ၊ အတွေ့ထွေ ပြောဆို၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်
ပြီးသော အမိန့်အမူ အလုံးစုံကိုလည်း။ ဝါစသိကော အနာစာရော၊ မလျောက်
ပတ်သော နှုတ်ထွက် အမိန့်အမူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အဿ-အနာ-
စာရဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခဝသေန၊ ဖြင့်။ အာစာရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၉] အပိစ - အပရော၊ နိဒ္ဒေသပါဠိနည်းမှ တပါးသောအဋ္ဌကထာ
နည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဂါရဝေါ၊ အရိအသေ
အလေးဂရုပြုခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သည်။ (ဟုတ္တာ ဝိဟရတိ၌ ချည်းစပ်) သပ္ပ-
တိဿော၊ တုံ့ဝပ်နှိမ့်ချ ကျိုးနွံပျပ်ဝပ်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟိရောတ္တပ္ပ-
သမ္ပန္နော၊ အရှက်အကြောက်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ သုနိဝတ္ထော၊ (သေခံယ
ကျင့်ဝတ်နှင့် မချွတ်) သပ္ပိယံစွာ ဝတ်သည်။ သုပါရုတော၊ သပ္ပိယံစွာ
ရုံသည်။ ပါသာဒိကေန၊ ကြည်ညိုဘွယ်ကို ဆောင်တတ်သော။ အဘိက္ခန္ဓေန၊

ရွှေသို့ဘက်ခြင်းဖြင့်။ ပဋိက္ခန္ဓေန၊ နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်းဖြင့်။ အာလော-
ကိတေန၊ တူရုကြည့်ခြင်းဖြင့်။ ဝိလောကိတေန၊ တစောင်းကြည့်ခြင်းဖြင့်။
သမိဉ္ဇိတေန၊ ကွေးခြင်းဖြင့်။ ပသာရိတေန၊ ဆန့်ခြင်းဖြင့်။ (ပါသာဒိကေန
စသည်ကား လူ့ဗ္ဗမ္ဘူတ) ဥပလက္ခိတော၊ မှတ်အပ်သည်။ သြက္ခိတ္တစက္ခု၊
ချအပ်သော မျက်လွှာရှိသည်။ ဣရိယာပထသမ္ပန္နော၊ ကြည်ညိုဘွယ်သော
ဣရိယာပုတ်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ ကွေ့မြေ့စသော
ခြောက်ဝသော တံခါးပေါက်သို့၌ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော သတိဟူသော
အစောင့်အရှောက်ရှိသည်။ ဘောဇနော၊ ဘောဇဉ်၌။ ဝါ၊ သုံးဆောင်အပ်
သော အနက်ခကြောင့် ဘောဇနမည်သော ပစ္စည်းလေးပါး၌လည်း။ မတ္တည။
(ရှာမှီးခြင်း ခံခြင်း သုံးဆောင်ခြင်း စသော အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်) ပမာဏ
ကို သိသည်။ ဇာဂရိယံ၊ (ညဉ့်ဦးယံ မိုးသောက်ယံပတ်သုံး ဘာဝနာကို
နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော) နိုးချပ်ခြင်းကို။ အနုယုတ္တော၊ အစဉ်မပြတ်
လုံ့လပြုသည်။ သတိသမ္ပဇညေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ အပ္ပိစ္ဆော၊
တပ်မက်မောခြင်း တဏှာမရှိသည်။ သန္တုဋ္ဌော၊ (ယထာလာဘစသည်တို့၏
အစွမ်းဖြင့် မိမိဝတ္ထုထင်ရှားရှိသည့် ဝတ္ထုဖြင့်သာ) ရောင့်ရဲသည်။ အာရဒ္ဓ-
ဝီရိယော၊ သည်။ အာဘိသမာစာရိကေသု၊ ခုခွါနုခွေကသိက္ခာပုဒ်တို့၌။ ဝါ၊
ခန္ဓကသိက္ခာပုဒ်တို့၌။ သက္ကစ္စကာရီ၊ အရိုအသေပြုလေ့ရှိသည်။ ဂရုစိတ္တိကာရ-
ဗဟုသော၊ အလေးပြုသင့်သော အရာတို့၌ အလေးပြုခြင်းများသည်။ ဟုတူ၊
၍။ ဝိဟရဘိ၊ နေ၏။ အယံ၊ ဤသဂါရဝအဖြစ်စသော အလုံးစုံကို။ အာစာ-
ရော၊ (ကိုယ်ကျိုးလိုသော သူတို့သည် ကျင့်အပ်ကောင်းသောကြောင့်)
အာစာရ ဟူ၍။ ဝုစ္စဘိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ အာစာရော၊ ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဂေါစရော၊ သည်။ ဥပနိဿယဂေါစရော၊ (သီလအစရှိသော
ဂုဏ်တို့၏ အားကြီးသော အကြောင်းဖြစ်သော) ဥပနိဿယဂေါစရ၎င်း။
အာရက္ခဂေါစရော၊ (စိတ်၏ အစောင့်အရှောက်ဖြစ်သော သတိဟူသော)
အာရက္ခဂေါစရ၎င်း။ ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော၊ (စိတ်ကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်းဖြစ်သော
ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော) ဥပနိဗန္ဓဂေါစရ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိစိဓော၊ သည်။
ဟောဘိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥပနိဿယဂေါစရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။
ဒသကထာဝတ္ထုဂုဏသမန္နာဂတော၊ (အပ္ပိစ္ဆတအစရှိသော) ဆယ်ပါးကုန်

နိဒ္ဒေသ]

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ (၁၉-၂၁)

၅၃

သော ကထာဝတ္ထုတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ ကလျာဏမိတ္တော၊ သည်။ ဥပ။ပ။
 ရော၊ မည်၏။ ယံ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ အဿုတံ၊ မကြားဘူး
 သေးသော သုတ္တ ဂေယျ စသည်ကို။ သုဏာတံ၊ ၏။ သုတံ၊ ကြားဘူး (ရုံမျှဖြစ်
 ရှိ မစင်သေး) သော သုတ္တဂေယျစသည်ကို။ ပရိယောဒပေတံ၊ (အဖန်တလဲလဲ
 မေးခြင်း စသောအားဖြင့် အစင်ဆေးကြော) သုတ်သင်ရှင်းလင်းရ၏။ ကင်္ခံ၊
 (ကင်္ခါဌာနီယဓမ္မဘို့၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်သော) ယုံမှားသံသယကို။ ဝိတရတံ၊ လွန်
 မြောက်နိုင်၏။ ဒိဋ္ဌိံ၊ (ကမ္မ ကမ္မဗလ ရတနတ္တယဘို့၌ မဖောက်မပြန်သော)
 သမ္မာဒိဋ္ဌိဉာဏ်အမြင်ကို။ ဥဇုံ၊ ကရောတံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ပြုနိုင်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။
 ပသာဒေတံ၊ (ကမ္မ ကမ္မဗလ ရတနတ္တယဘို့၌ ယုံသောသဒ္ဓါဖြင့်) ကြည်စေ
 နိုင်၏။ ဝါ ပန၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင်ကလျာဏမိတ်၏။ အနုသိက္ခမာနော၊
 အတုကျင့်သသူသည်။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်။ ဝဇုတံ၊ တိုး၏။ သီလေန၊ သုတေန၊
 စာဂေန၊ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဝဇုတံ၊ တိုး၏။ အယံ၊ ဤမိန့်ခဲ့သည် ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ
 သော ကလျာဏမိတ်ကို။ ဥပနိဿယဂေါစရော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတံ၊ ၏။

အာရက္ခဂေါစရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ အန္တရသရံ၊ ရွာဘွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်လတ်၍။ ဝီထိံ၊ ပဋိပန္နော၊
 ဆွမ်းရှာမှီးခြင်းငှါ ခရီး၌ လှည့်လည်သည်ရှိသော်။ ဩက္ခိတ္တစက္ခု၊ သည်။
 ယုဂမတ္တဒဿာဝီ၊ ရထားထမ်းပိုးတပြန် လေးတောင်မျှ ကြည့်သည်။ သုသံ-
 ဝုတော၊ ကောင်းစွာ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဂစ္ဆတံ၊ ၏။
 ဟတ္ထိံ၊ ကို။ န ဩလောကေန္တော၊ မကြည့်မှီ၍။ ဂစ္ဆတံ၊ သွား၏။
 န အဿံ၊ န ရထံ၊ န ပတ္တိံ၊ န ဣတ္ထိံ၊ န ပုရိသံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓံ၊ သို့။ န ဥလ္လောကေ-
 န္တော၊ ရှိ။ ဂစ္ဆတံ၊ ၏။ န အဓော ဩလောကေန္တော၊ ဒိသာဝိဒိသံ၊ ကို။ န
 ပေက္ခမာနော၊ ရှိ။ ဂစ္ဆတံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤစက္ခုစသောဣန္ဒြေကို စောင့်ထိန်း
 နိုင်သော အမြဲထင်သော သတိကို။ အာရက္ခဂေါစရော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတံ၊ ၏။

ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ယတ္ထ-ယေသု သတိပဋ္ဌာ-
 နေသု၊ တို့၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပနိဗန္ဓတံ၊ ဆောင်၍ မြဲစွာ ဖွဲ့
 ချည်၏။ ဣဓ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော၊
 မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ စွ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ “ကော စ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ သတိ-
 ပဋ္ဌာနာ”တိ၊ ဟူသော။ တေ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခုနော၊ ဧ၊။ သကော ပေတ္တိကော၊ မိမိခမည်းတော် ဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝိသယော၊ ထိုခမည်းတော်ဘုရားသည် ပြအပ် ညွှန်ပြအပ်သော နယ်ပယ်ဖြစ်သော။ ဂေါစရော၊ ကျက်စားရာသည်။ ကော စ၊ နည်း။ ယဒိဒိ-ယေ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ဤသတိပဋ္ဌာန်သည်။ ဝိသယော၊ သော။ ဂေါစရော၊ ဧ၊။]

အယံ၊ ဤသတိပဋ္ဌာန် ဟူသော စိတ်ကို ဆောင်၍ မြဲစွာဖွဲ့ချည်ရာ အာရုံကို။ ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ စ အာစာရေန၊ နှင့်၎င်း။ ဣမိနာ စ ဂေါစရေန၊ နှင့်၎င်း။ ဥပေတော၊ ပြည့်စုံသည် ။ပ။ သမန္နာဂတော၊ တကွမကွာ အစဉ်ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊။ တေနပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အာ။ ပ။ သမ္ပန္နောတိ၊ ဟူ၍ ။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊။

အဏုပတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီတိ၊ ဟူသည်ကား။ အဏုပမာ-
ဏေသု၊ ပရမာဏုမြူ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ အသဉ္စိစ္စ ။ပ။ ဘေဒေသု၊
လွန်ကျူးလို့သော စေတနာမရှိမူ၍ ရောက်သော သေခံယဝတ်နှင့် အကုသိုလ်
စိတ်ဥပါဒ်ခြင်း စသည် အပြားရှိကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ အပြစ်သေးတို့
သော်လည်း။ ဘယဒဿနသီလော၊ (တသိန်းခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင်
မြင့်မိုရ်တောင် အထူပြု၍ ဘေးကြီးအားဖြင့်) ဘေးကြီးဟု ရှုလေ့ရှိသည်။
ဟုတော့၊ ၍ ။ သမာဒါယ ။ပ။ သူတိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒေသု၊ တို့၌။ ယံကိဉ္စိ၊
(မူလပညတ် အနုပညတ်စသည်) အလုံးစုံသော။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်သော
သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ဧ၊။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော သီလကို။ သမာဒါယ၊
ကောင်းမွန်ရှိသေစွာ အချင်းခပ်သိမ်းယူ၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ စ၊ ဆက်။
တ္ထေ၊ ဤစျာနဝိဘင်း ပါဠိတော်၌။ “ပါတိ ။ပ။ တော” တိ၊ ဟူသော။
[၂၀] တောဝတာ စ၊ ဤမျှတည်းသော ပါဠိဖြင့်သာလျှင်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ၊
ပုဂ္ဂိုလ်လျှင် တည်ရာရှိသော။ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ ပါတိ ။ပ။ သီလံ၊ ကို။
ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ “အာစာရ ။ပ။ သမ္ပန္နော”တိအာဒိ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ ကို။
ယထာပဋိပန္နဿ၊ အကြင် အကျင့်ကို ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံ သီလံ၊
ထိုပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည်။ သမ္ပတ္တိ၊ ဧ၊။ တံ ပဋိပတ္တိံ၊ ထိုပါတိမောက္ခ-
သံဝရပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တိ၊ ဧ၊။ ဣတိ၊
ဤသိ (အာစာရဂေါစရစသည်ကို တဖန်ဆင့်၍ဟောကျိုးကို) ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ၊။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ

၁၅။ ပန၊ ပါး။ တဒနန္တရံ၊ ထိုပါတိဒမာက္ခသီလ၏ အခြားမဲ့၌။
 “သော စက္ခုနာ ။ပ။” တိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ယံ ဧဝံ ဣန္ဒြိယ-
 သံဝရသီလံ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၌။ (ဝိနိစ္ဆယော၊
 ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) (တနည်း) တတ္ထ၊ ထိုဣန္ဒြိယသံဝရကို
 ပြရာ ပါဠိ၌။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) သောတိ၊ ကား။
 ပါတိ။ပ။ သီလေ၊ ၌။ ဌိတော၊ ဖြည့်ကျင့်သောအားဖြင့် တည်သော။ သော
 တိက္ခ၊ သည်။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာတိ၊ ကား။ ကာရဏဝသေန၊ အသာဓာ-
 ရဏဖြစ်သော အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ စက္ခုတိ လဒ္ဓဝေါဟာရေန၊ စက္ခုဟု
 ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ရူပဒဿနသမတ္တေန၊ စွမ်းနိုင်သော။ စက္ခု-
 ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍ ။ ပေါရာဏာ ပန၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ
 ဆရာဘို့သည်ကား။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ ရူပံ၊ ကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်။
 ကသ္မာ၊ ကား။ အစိတ္တကတ္တာ၊ (မိမိကိုမှီသော စက္ခုဝိညာဉ်) စိတ်မရှိ
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ရူပံ၊ ကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်။
 ကသ္မာ၊ ကား။ အစက္ခုကတ္တာ၊ အမှီ စက္ခုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 ပန၊ အသင့်အလျော် အတော်ကို ဆိုအံ့။ ဒွါရာရမ္မဏသံဃာဓူနေ၊ စက္ခုဒွါရ၏
 ရူပါရုံနှင့်တကွ ထိကြခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ စက္ခုပသာဒဝတ္ထုကေန၊
 စက္ခုပသာဒလျှင် မှီရာဝတ္ထုရှိသော။ စိတ္တေန၊ စက္ခုဝိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။
 ပဿတိ၊ မြင်၏။ ပန၊ ထိုသို့ စက္ခုပသာဒလျှင် မှီရာရှိသော စက္ခုဝိညာဉ်
 ဖြင့် မြင်သော်လည်း။ “ဓနုနာ ဝိဇ္ဈတိ”တိအာဒိသု ဝိယ၊ ဓနုနာ ဝိဇ္ဈတိ
 ဤသို့ အစရှိသော ပြယုဂ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဤဒိသိ၊ ဤကဲ့သို့ သဘောရှိသော။
 သော၊ ဤစက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိဟူသော စကားသည်။ သသမ္ဘာရကထာ
 နာမ၊ မြင်ခြင်း၏ အကြောင်းနှင့် တကွသော စိတ်ကို ဆိုသော စကားမည်
 သည်။ ဝါ၊ အဆောက်အဦအကြောင်းနှင့် တကွ မြင်ခြင်းကို ဆိုသော
 စကားမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို(သို့သက်သက်သော စက္ခုဖြင့်၎င်း၊
 သက်သက်သော ဝိညာဉ်ချည်း၎င်း မြင်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်) ကြောင့်။
 တတ္ထ၊ ဤ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာဟူသော ပါဠိ၌။ စက္ခုဝိညာဏေန၊ စက္ခုဝတ္ထုကို
 မှီသော ဝိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ အာဟု၊ ကုန်၏။ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိတိ၊ ကား။

ဣတ္ထိပုရိသနိမိတ္တံ ဝါ၊ ဤသုကား မိန်းမ၊ ဤသုကား ယောက်ျားဟု သိခြင်း၏ အကြောင်း (ဖြစ်သော အသွင် သဏ္ဌာန် သမုတ် မုတ်ဆိတ်စသော) အမှတ် နိမိတ်မူလည်း ဖြစ်သော။ သုဘနိမိတ္တာဒိကံ ဝါ၊ ရာဂုပ္ပတ္တိ၏အကြောင်း ဣဋ္ဌာကာရ သုဘနိမိတ်၊ ဒေါသုပ္ပတ္တိ၏အကြောင်းအနိဋ္ဌာကာရ အသုဘနိမိတ် စသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ကိလေသဝတ္ထုဘူတံ၊ ကိလေသာ၏ ဖြစ်ပွား ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နိမိတ္တံ၊ အမှတ်အကြောင်းနိမိတ်ကို။ န ဂဏှာတိ၊ မယူ။ ဒိဋ္ဌမတ္တေယေဝ၊ မြင်အပ်ကာမျှ၌ သာလျှင်။ သဏ္ဌာတိ၊ မဖောက်မပြန် တည်၏။ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီတံ၊ ကား။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အနု အနု၊ အစဉ်မပြတ် အဆင့်ဆင့် အဖန်ဖန်။ ဗျဉ္ဇနတော ပါကဋ္ဌ- ဘာဝကရဏတော၊ ထင်ရှားပေါ်ထွက်လာသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုဗျဉ္ဇနန္တိ၊ ဟူ၍ ။ လဒ္ဓဝေါဟာရံ၊ ရှိသော။ ဟတ္ထပါဒ- သိဘဟသိဘကသိဘအာလောကိတဝိလောကိတာဒိဘေဒံ၊ လက် ခြေ ပြုံး ခြင်း ရယ်ခြင်း ပြောဆိုခြင်း တူရူကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်း စသည် အပြားရှိသော။ အာကာရံ၊ အခြင်းအရာအဖို့အစုကို။ န ဂဏှာတိ၊ မယူ။ တတ္ထ-တသ္မိံ သရီရေ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင်ဆံအမွေးစသော စက်ဆုပ် ရှုံရှာဘွယ် သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော အစုသည်။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားရှိ၏။ (တနည်း) ယံ၊ အကြင်ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်မျှသည်။ ဘူတံ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်ရှိ၏။ ဟုတ်မှန်၏။ တဒေဝ၊ ထိုစက်ဆုပ် ရှုံရှာဘွယ်သော ဆံ အမွေးစသော ကောဋ္ဌာသ၊ ဘူတရုပ် ဥပါဒါရုပ်မျှကိုသာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ (ကော ဝိယ၊ နည်း။) စေတိယ- ပဗ္ဗတဝါသီ မဟာတိဿတ္ထေရော ဝိယ၊ တည်း။

ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ ထေရံ၊ မဟာတိဿမထေရ်ကို။ စေတိယ- ပဗ္ဗတော၊ စေတိယတောင်မှ။ အနုရာဓပုရံ၊ သို့။ ပိဏ္ဏာစာရတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ စဉ်။ (ဒိသ္မာ၌ စပ်) အညတရာ၊ သော။ ကုလသုဏှာ၊ အမျိုးချွေးမသည်။ သာမိကေန၊ လင်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဘဏ္ဍိတော၊ ငြင်းခုံ၍။ သုမဏ္ဍိတ- ပသာမိဘာ၊ ကောင်းစွာ ဖီးလိမ်း ပြုပြင်တန်းဆာဆင်ယင်အပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဒေဝကညာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကာလသေဝ၊ ကလျင်။ အနုရာဓပုရတော၊ မှ။ နိက္ခမိတော၊ ၍။ ဉာတိသရံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သော်။ အနုရာမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဝိပလ္လတ္တစိတ္တာ၊ ရာဂဖြင့် ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ မဟာဟသိတံ၊ ကို။ ဟသိ၊ ရယ်သတတ်။ ထေရော၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤ တခါခါအသံကား။

နိဒ္ဒေသ]

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ (၂၁-၉)

၅၇

ကိံ၊ အဘယ်အသံနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဩလောကေန္တော၊ သော်။ အဿာ-ကုလသုဏှာယ၊ ၏။ အဋ္ဌိကော၊ သွားရိုး၌။ အသုဘသညံ၊ အဋ္ဌိကအသုဘသညာကို။ ပဋိလဘိတုာ၊ ရှိ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “တဿာ။ပ။ အပါပုဏိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ထေရော၊ သည်။ တဿာ၊ ၏။ ဒန္တဋ္ဌိကံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ပုဗ္ဗသညံ၊ ရှေး၌ ရအပ်ဘူးသော အဋ္ဌိကသညာကို။ အနုဿရိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ သော ထေရော၊ သည်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ အပါပုဏိ၊ ပြီ။]

☞ [၂၁] ပန၊ ဆက်။ အဿာ၊ ၏။ သာမိကောပိ၊ ချစ်လင်သည်လည်း။ အနုမဂ္ဂံ၊ ခရီးစဉ်အတိုင်း။ ဂစ္ဆန္တော၊ လိုက်သည်ရှိသော်။ ထေရံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကဉ္စိ ဣတ္ထိံ၊ တစုံတယောက်သော မိန်းမကို။ ပဿထ အပိ၊ လော။ (အပိကျေ) ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆံ၊ ၏။ တံ-ပုရိသံ၊ ကို။ ထေရော၊ သည်။ “နာဘိဇာနာမိ ။ပ။ ပထေ”တိ၊ ထေဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။

[သပ္ပုရိသ၊ ကောင်း။ ဣတော ဂတော၊ ဤမှ သွားသသူသည်။ ဣတ္ထိံ ဝါ၊ မိန်းမဟူ၍၎င်း။ ပုရိသော ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ နာဘိဇာနာမိ၊ ငါမသိ။ အပိစ၊ စင်စစ်မှုကား။ ဧသ အဋ္ဌိသဿံ၊ ဧသ၊ ဤအရိုးစုသည်။ မဟာပထေ၊ ခရီးမ၌။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားလေ၏။]

ယတုာ။ပ။ အာဒိမ္မိ၊ ၌။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ယံ ကာရဏာ ယဿ စက္ခုန္ဒြိယသံဝရဿ ဟေတု၊ အကြင် စက္ခုန္ဒြိယကို မစောင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သတိကဝါဠေန၊ သတိဟူသော တံခါးရွက်ဖြင့်။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယဟူသော တံခါးဝကို။ အသံဝုတံ၊ မပိတ် မဆို့သည်။ အပိဟိတစက္ခုဒွါရံ၊ မပိတ်မဆို့အပ်သော စက္ခုတံခါး ရှိသည်။ ဟုတုာ၊ ရှိ။ ဝိဟရန္တံ၊ ပေါက်လွှတ်နေသော။ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အဘိဇ္ဈာ-ဒယော၊ ကုန်သော။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ထိုပါပက အကုသလဓမ္မတို့သည်။ အန္ဓာဿဝေယျံ၊ အံနုဗန္ဓေယျံ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်ရာ၏။ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇဘိတံ၊ ကား။ တဿ စက္ခုန္ဒြိယဿ၊ ကို။ သတိကဝါဠေန၊ ဖြင့်။ ပိဒဟ-နတ္ထာယ၊ ငှါ။ ပဋိပဇ္ဇဘိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇန္တောယေဝ၊ ကျင့်နိုင်သော သူကိုသာလျှင်။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကို။ ရက္ခတိတိ၊ စောင့်နိုင်ပေသော သူဟူ၍၎င်း။

စက္ခုန္တိယေ၊ ဌံ။ သံဝရံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိတိပိ၊ ရောက်ပေသယူဟူ၍၎င်း။
 ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊။ တတ္ထ၊ ထို စက္ခုန္တိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ ဟူသော ပါဌ်၌။ စက္ခုန္တိ-
 ယေ၊ ဌံ။ သံဝရော ဝါ၊ သည်၎င်း။ အသံဝရော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ကိဉ္ဇာပိ
 နတ္ထိ၊ အကယ်၍ ကား မရှိပေ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုပသာဒံ၊ ကို။
 နိဿယ၊ ၍ ။ သတိ ဝါ၊ သည်၎င်း။ မုဋ္ဌသစ္စံ ဝါ၊ လွတ်သော သတိရှိသော
 သူ၏အဖြစ်သည်၎င်း။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။
 အပိစ၊ စင်စစ် မှတ်စရာသော်ကား။ ယဒါ၊ ဌံ။ ရူပါရမ္မဏံ၊ သည်။ စက္ခုဿ၊
 အား။ အာပါယံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ဧ၊။ တဒါ၊ ဌံ။ ဘဝဂံ၊ သည်။ ဒွိက္ခတ္တံ၊
 ကြိမ်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ၍ ။ နိရုဇ္ဈေ၊ သော်။ ကိရိယမနောဓာတု၊ သည်။ အာဝဇ္ဇန-
 ကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ၍ ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဧ၊။
 တတော၊ မှ။ (ပရံ၊ ဌံ။) စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဒဿနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓယမာနံ၊
 လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ၍ ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဧ၊။ တတော၊ မှ။ (ပရံ၊ ဌံ။) ဝိပါကမနော-
 ဓာတု၊ သည်။ သမ္ပုဋ္ဌန္တနကိစ္စံ၊ ကို။ တတော၊ မှ။ (ပရံ၊ ဌံ။) ဝိပါကာ ။ပ။
 ဓာတု၊ သည်။ သန္တီရဏကိစ္စံ၊ ကို။ တတော၊ မှ။ (ပရံ၊ ဌံ။) ကိရိယာ ။ပ။
 ဓာတု၊ သည်။ ဝေါဠဗ္ဗနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓယမာနာ၊ လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊
 ၍ ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဧ၊။ တဒနန္တရံ၊ ထိုဝုဋ္ဌောချုပ်သည်၏ အခြားမဲ့၌။ ဇဝနံ၊
 သည်။ ဇဝတိ၊ ဧ၊။

တကြာပိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌လည်း။ ဝါ၊ ထိုဘဝင် အာဝဇ္ဇန်းအခါ အစ
 ရှိသည်သို့တိုင်လည်း။ ဘဝဂံသမယေ၊ ဘဝင်ဖြစ်ရာအခါ၌။ သံဝရော ဝါ၊
 သည်၎င်း။ အသံဝရော ဝါ၊ သည်၎င်း။ နေဝ အတ္ထိ၊ အလျင်း မရှိသေး။
 အာဝဇ္ဇနာဒိနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းအစ ဝုဋ္ဌောအဆုံးရှိသော စိတ်တို့တိုင်။ အညတရ-
 သမယေ၊ တပါးပါး၏ ဖြစ်ရာ အခါ၌။ န အတ္ထိ၊ မရှိသေးသည်သာတည်း။
 ပန၊ အန္တယကိုဆိုအံ့။ ဇဝနက္ခဏေ၊ ဌံ။ ဒုဿိလုံ၊ ဝါ၊ သီလမရှိသော သူ၏
 အဖြစ်ဟူသော ကာယဝစိဒ္ဓစရိုက်သည်၎င်း။ မုဋ္ဌသစ္စံ ဝါ၊ သတိ၏ ဆန့်ကျင်-
 ဘက် အကုသိုလ်သည်၎င်း။ အညာဏံ ဝါ၊ ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်
 သည်၎င်း။ အက္ခန္တိ ဝါ၊ ခန္တိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အကုသိုလ်သည်၎င်း။
 ကောသဇ္ဇံ ဝါ၊ ပျင်းသောသူ၏အဖြစ် ဟူသော ဝီရိယ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 အကုသိုလ်သည်၎င်း။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) အသံဝရော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊။ ပန၊ ထိုသို့ စက္ခုန္တိယမရှိ ဇောဓဏမှရှိသည်

ဖြစ်သော်လည်း။ ဧဝံဟောန္တော၊ ဤသို့ ဇောဓဏ၌ ဖြစ်သော။ သော
 အယံ အသံဝရော၊ ကို။ “စက္ခုန္ဒြိယေ အသံဝရော”တံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ၏။
 ကဿော၊ နည်း။ ယဿော၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုဇောဓဏ၌။ (အသံဝရော
 အသံဝရသည်။) သတံ၊ ရှိလတ်သော်။ ဒွါရမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဂ္ဂတ္တံ၊
 မလုံသည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဘဝဂ္ဂံ၊ သည်လည်း။ အဂ္ဂတ္တံ၊ သည်။ ဟောတံ၊
 ၏။ အာဝဇ္ဇနာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ဝီထိစိတ္တာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ အဂ္ဂတ္တာနိ၊
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿော၊ ကြောင့်။ “စက္ခုန္ဒြိယေ အသံဝရော”-
 တံ၊ ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ၏။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ (တနည်း)ယထာ-
 ယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဇဝနေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ သော။ အသံဝရော၊ ကို။
 စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ၌။ အသံဝရောတံ၊ ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ၏။ တန္တိဒဿနံ၊ ထိုပကာရကို
 ညွှန်းပြကြောင်း ဥပမာသည်။ ကိံ၊ နည်း။ နဂရေ၊ ၌။ စတုသု၊ ခွါရေသု၊
 တံခါးမ လေးပေါက်တို့ကို။ အသံဝုတေသု၊ ကုန်သော်။ အန္တောသရဒွါရကော-
 ဌကဂဗ္ဘာဒယော၊ အိမ်တွင်း တံခါးမုခ် တိုက်ခန်းစသည်တို့သည်။ (တနည်း)
 အန္တော၊ မြို့တွင်း၌။ သရဒွါရကောဌကဂဗ္ဘာဒယော၊ အိမ်တံခါးမုခ် တိုက်ခန်း
 စသည်တို့သည်။ သုသံဝုတာ၊ ကောင်းစွာ ပိတ်အပ်ကုန်သည်။ ကိဉ္စာပိ
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ အန္တောနဂရေ၊ ၌။ သဗ္ဗံ၊ သော။
 ဘဏ္ဍံ၊ သည်။ အရက္ခိတံ၊ သည်။ အဂေါပိတမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတံ ယထာ၊
 သကဲ့သို့။ ဟိ၊ စ။ နဂရဒွါရေန၊ ဖြင့်။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ စောရာ၊ တို့သည်။
 ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ကို။ ကရေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဧဝမေဝ၊
 ဤကဲ့သို့ပင်။ ဇဝနေ၊ ၌။ ဒုဿီလျာဒိသု၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေသု၊ ကုန်သော်။
 တသ္မိံ၊ ထိုဇော၌။ အသံဝရော၊ သည်။ သတံ၊ ရှိသော်။ ဒွါရမ္ပိ၊ သည်လည်း။
 အဂ္ဂတ္တံ၊ သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဘဝဂ္ဂံ၊ သည်လည်း။ အဂ္ဂတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတံ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇနာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ဝီထိစိတ္တာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။
 အဂ္ဂတ္တာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

[၂၂] ပန၊ ပါး။ တသ္မိံ၊ ထိုဇော၌။ သီလာဒိသု၊ သီ-သ-ည-ခန့်-ငီရိယံဟု
 ငါးဘန်သော သံဝရတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေသု၊ ကုန်သော်။ ဒွါရမ္ပိ ။ပ။ ဝီထိစိတ္တာနိ၊
 တို့သည်လည်း။ ဂ္ဂတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာ ကိံ၊ နည်းဟူမူ။ နဂရဒွါ-
 ရေသု၊ တို့ကို။ သံဝုတေသု၊ ကုန်သော်။ အန္တော၊ ၌။ သရာဒယော၊ တို့သည်။
 အသံဝုကာ၊ ကုန်သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်စေကာမူ။

တထာပိ၊ သော်လည်း။ အန္တောနဂရေ၊ ၌။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဘဏ္ဍံ၊ သည်။ သုရက္ခိတံ၊ သည်။ သုဂေါပိတမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ နဂရဒ္ဒါရေသု၊ တို့ကို။ ပိဟိတေသု၊ ကုန်သော်။ စောရာနံ၊ တို့၏။ ပဝေသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝေမေဝ၊ ဤကဲ့သို့ပင်။ ဇေနေ၊ ၌။ သီလာဒီသု၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ကုန်သော်။ ဒွါရမ္ပိ ဂုတ္တံ ဟောတိ ။ပ။ ဝိထိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်လည်း။ ဂုတ္တာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ တို့သို့ ဇော၌ သီလသံဝရစသည်ဖြင့် ဒွါရစသည် လုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇေနက္ခဏေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ၊ သော်လည်း။ သံဝရော၊ ကို။ “စက္ခုန္ဒိယေ သံဝရော”တိ၊ ဟူ၍ ။ ဝုတ္တော၊ ၏။

သောတေန သဒ္ဓိ သုတွာတိအာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေ နယော၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သင်္ခေပဘော၊ ဖြင့်။ ရူပါဒီသု၊ တို့၌။ ကိလေသာ ။ပ။ လက္ခဏံ၊ ကိလေသာအစဉ်လိုက်ခြင်းရှိသော နိမိတ်စသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဣဒံ-သီလံ၊ ကို။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ

၁၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလာနန္တရံ၊ ၌။ ဝုတ္တေ၊ (ဤအဋ္ဌကထာ၌ပင် ဥဒ္ဓေသအားဖြင့် ရှေး၌) ဆိုအပ်ပြီးသော။ အာဇီဝ။ပ။ သီလေ၊ ၌။ အာဇီဝ။ပ။ ပဒါနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဇီဝဟေတု အာဇီဝကာရဏာ၊ အသက်မွေးလိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပါပိစ္ဆော၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣစ္ဆာပကတော၊ အလိုယုတ် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍။ အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ အဘူဘံ၊ မဖြစ်စဘူးသော။ ဝါ၊ မဟုတ်မမှန်သော။ ဥတ္တရိမနုဿခမ္ပံ၊ မြက်သော လူဟုဆိုအပ်သော စျာနလာဘီ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စျာန်မဂ်ဖိုလ်ဘုရားကို။ ဥလ္လပတံ၊ ဝါကြွားပြောဆိုငြားအံ့။ ဝါ၊ သီလအသက် စင်ထွက်ပြေးသွား ပြောဟောငြားအံ့။ ပါရာဇိကံဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ-အာပဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ ။ပ။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္တာယ၊ ငှါ။ ဝိညာပေဘူ၊ ၍။ ဘုဉ္ဇဘိ၊ ၏။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဘိ-ဝေ၊ သို့။ ပညတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိ တာနိ ဆ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊

နိဒ္ဒေသ] အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ (၂၂-၂၉)

၆၁

ကုန်၏။ ဆန္ဒ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ သိက္ခာပဒါနံ၊ ထို့ကို။ (ဝီတိက္ကမဿဉ္စ ဖပ်)

ကုဟနာဘိအာဒိသု၊ ကုဟနာ ဤသို့ အစရှိကုန်သော (အောက်၌ ပြအပ်ပြီးသော) ဥဒ္ဒေသပါဠိဘို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ ပါဠိ၊ (ဝိဘင်း၌ လာသော) နိဒ္ဒေသပါဠိတည်း။ “တတ္ထ ကတမာ ကုဟနာ ။ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ လာဘေန လာဘံ နိဇီဂီသနတာ”တိ၊ နိဇီဂီသနတာ တိုင်အောင် စကားသည်။ ပါဠိ၊ ဈာနဝိဘင်း၌ လာသော နိဒ္ဒေသပါဠိတည်း။

[တတ္ထ၊ ထို ကုဟနာ အစရှိသော ဥဒ္ဒေသ၌။ ကတမာ၊ အတယ်ကို။ ကုဟနာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ လာဘ ။ပ။ သန္နိဿိဘဿ၊ ရအပ်သော သင်္ကန်း စသော လာဘ်၊ အရိအသေ အကောင်းအမှန် ပြုပြင်၍ လှူအပ်သော သင်္ကန်း စသော ပစ္စည်း၊ ကျော်စောခြင်းကို တဏှာဖြင့် မှီထသော။ ပါပိစ္ဆဿ၊ (မိမိ၌ မရှိသော သဒ္ဓါ သီလစသော ဂုဏ်ကို ရှိလေယောင် ပကာသန ပြုလိုသော) အလိုယုတ်ရှိထသော။ ဣစ္ဆာပကတဿ၊ အလိုယုတ်သည် သမ္မာအာဇီဝမှ ကင်းသည်ကို ပြအပ်ထသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပစ္စယ-ပဋိသေဝနသင်္ခါတေန၊ ပစ္စည်းကို မှီဝဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကုဟနဝတ္ထုနာ ဝါ၊ (ပစ္စည်းကို ဖြစ်စေခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော) အံဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်၎င်း။ သာမန္တဇပွိတေန၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ အနီးအနား စကားကို ပြောဆိုခြင်းဟူသော။ ကုဟနဝတ္ထုနာ ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ယာ ဘာကုဋိကာ၊ အကြင် မျက်မှောင်တရှုံ့ရှုံ့ ပြုခြင်းသည်။ ယံ ဘာကုဋိယံ၊ အကြင် မျက်မှောင်တရှုံ့ရှုံ့ ပြုလေ့ရှိသော သူ၏အဖြစ်သည်။ ယာ ကုဟနာ၊ အကြင် အံဩစေခြင်းသည်။ ယာ ကုဟာယနာ၊ အကြင် အံဩခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းသည်။ ယံ ကုဟိတတ္ထံ၊ အကြင် အံဩစေသော သူ၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣရိယာပထဿ ဝါ၊ လေးပါးသော ဣရိယာပုထ်ကိုမူလည်း။ အဌပနာ၊ အစစွာထားခြင်း၊ ရိသေစွာထားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ (အာ-ဟု ဒီသရှိသည်မှာ ဋီကာနှင့်မညီ) ဌပနာ၊ ထားသော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော။ သဏ္ဌပနာ၊ ကြည်ဘွယ်ရှိအောင် လွန်စွာပြုပြင်၍ ထားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယာ ဘာကုဋိကာ၊ သည်။ပ။ ယံ ကုဟိတတ္ထံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသုံးပါးသော ကုဟနဝတ္ထုဖြင့် အံဘွယ်ပြုခြင်းကို။ ကုဟနာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စထိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ခွံ။ ကတမာ၊ ကို။ လပနာ၊ ရှိ။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ လာဘ။ ပ။ ပကဘဿ၊ ၏။ ပရေသံ၊ ဒါယကာဘူတအား။ ယာ အာလပနာ၊ အကြင် ရှေးဦးစရှိ (လာဘ်လာဘနှင့် စပ်သော စကားကို) ဆိုခြင်းသည်။ ယာ လပနာ၊ အကြင် ဒါယကာဘူတက မေး၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ သလ္လပနာ၊ အကြင် လွန်စွာ အဖန်ဖန် ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ ဥလ္လပနာ၊ အကြင် မြှောက်မြှောက်ပင့်ပင့် ဒါယကာဘူတကို ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ သမုလ္လပနာ၊ အကြင် ခပ်သိမ်းသော အဖို့ဖြင့် ချီးချီးမြှောက်မြှောက် သာသာယာယာ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ယာ ဥန္နဟနာ၊ အကြင် ဒါယကာဘူတကို အထက်ထက်သို့ လိုက်၍ ပစ္စည်းလှူခြင်းမှ မလွတ်သာအောင် ချည်နှောင်၍ ဆိုခြင်းသည်။ ယာ သမုန္နဟနာ၊ အကြင် ခပ်သိမ်းသော အဖို့ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ချည် နှောင်၍ ဆိုခြင်းသည်။ ယာ ဥက္ကာစနာ၊ အကြင် ဒါယကာဘူ ကျေးဇူးဂုဏ် ကို မြှောက်၍ ပြသော စကားသည်။ ယာ သမုက္ကာစနာ၊ အကြင် ခပ်သိမ်း သော အဖို့ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ မြှောက်၍ပြသော စကားသည်။ ယာ အနုပ္ပိယတာဏိတာ၊ အကြင် (သစ္စာနှင့်စပ်သော စကား၊ ဓမ္မနှင့်လျော်သော စကားကို မငဲ့မူ၍) အဖန်တလဲလဲ ချစ်ဘွယ်သာ ဆိုတတ်သော သူ၏ အဖြစ် သည်။ ယာ စာဠုကမျတာ၊ အကြင် ဒါယကာဘူ ချစ်မြတ်နိုးစေလို၍ မိမိ ကိုယ်ကို နှိမ့်နှိမ့်ချချ ကျင့်သော သူ၏အဖြစ်သည်။ ယာ မုဂ္ဂသုပ္ပတာ၊ အကြင် အမှန်နည်းပါး မမှန်များ၍ ပဲနောက်ဟင်းနှင့် တူသော နှုတ်အမှုအဆိုအမိန့် ရှိသော သူ၏အဖြစ်သည်။ ယာ ပါရိတဠုတာ၊ အကြင်အမျိုးသားငယ်ဘို့ကို အထိန်းအယာဉ်သို့ ထိန်းယချော့မော့တတ်သော သူ၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသို့ပြအပ်သော နှုတ်အမှုအဆိုအမိန့်ကို။ လပနာ၊ ရှိ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ခွံ။ ကတမာ၊ ကို။ နေမိတ္တိကတာ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ ပ။ ပရေသံ၊ ဒါယကာဘူအား။ ယံနိမိတ္တံ၊ အကြင် ပစ္စည်းလှူခြင်း၌ အမှတ် သညာကို ဖြစ်စေတတ်သော ကိုယ်အမှုနှုတ်အမိန့်သည်။ နိမိတ္တကမ္မံ၊ နိမိတ် အမှတ်ကို ပြုခြင်းသည်။ ဩသာသော၊ မိမိအလိုကို အရိပ်ပြသော (ပစ္စည်းနှင့် စပ်သော) စကားသည်။ ဩဘာသကမ္မံ၊ မိမိလိုချင်သည်ကို အရိပ်ပြသော အမှုသည်။ သာမန္တဇပ္ပ၊ လိုအပ်သော ဝတ္ထု၏ အနီးအနား စကားဆိုခြင်းသည်။ ယာ ပရိကထာ၊ အကြင်ပစ္စည်းရအံ့သော အခြင်းဖြင့် တရစ်ရစ်တဝေ့ဝေ့ ဆိုခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ယံ၊ ယော၊ ယာကို လျော်စွာ

နိဗ္ဗေသ]

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ (၂၃-၁၂)

၆၃

ယဉ်) အယံ၊ ဤပါပိစ္ဆိဖြင့် လာတသက္ကာရနှင့် စပ်သည့်နှုတ်အမိန့်အဆို ကိုယ်အမူအရာ ခပ်သိမ်းစုံကို။ နေမိတ္တိကတော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။

တတ္ထ၊ ဌ။ နိဗ္ဗေသိကတော၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ပ။ ပရေသံ၊ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့အား။ ယာ အက္ခောသနာ၊ (ဆဲရေးခြင်းမှ ကြောက် သဖြင့်လည်း ပေးလှူငြားအံ့ဟု နှလုံးထား၍) အကြင် ဆယ်ပါးသော အက္ခောသဝတ္ထုတို့ဖြင့် ဆဲရေးခြင်းသည်။ ဝမ္ဘနာ၊ နှိပ်နှိပ်စက်စက် ဆိုခြင်း သည်။ ဂရဟနာ၊ (ကံ၊ကံ၏ အကျိုးကို မယုံ ရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကို မကြည် သသူစသည်ဖြင့်) ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် ဆိုခြင်း သည်။ ဥက္ခေပနာ၊ (ဥပါသကာတို့ကို ဒါယကာစသည်တို့၏ အဖြစ်မှ) အပ စွန့်ပစ်ခြင်းသည်။ (ဥက္ခေပနာ ဥပါ သကာနံ ဒါယကာဒိဘာဝတော ဗဟိ ဆဉ္စနာ၊ ဋီကာ) ဝါ၊ (မလှူသ သူကို မြင်တည့်လျှင်) အံ့ဘွယ်အလှူရှင်ပေဟု ချီးဆောင်၍ ဆိုခြင်းသည်။ (ချီးမြှောက်မဟုတ်၊ ချီးဆောင်ဟူလို) သမုက္ခေပနာ၊ အလှူကြီးရှင် ပေတကားဟု နားမခံသာအောင် လွန်စွာ ချီးဆောင်၍ ဆိုခြင်းသည်။ ခိပနာ၊ မနာလိုဘစေး အဝေးက စကားစောင်း ပစ်ခြင်းသည် (သဒ္ဓတ္ထ) ဝါ၊ အသွမ်းပြက်ရယ် ဆိုခြင်းသည်။ သံခိပနာ၊ (အဘယ်ကြောင့် ဤသူကို မလှူဆိုကြသနည်း၊ နိစ္စကာလပင် ငါ့ရှင်တို့အား မရှိပါဟူသော စကားကို လှူတတ်ရှာသည် မဟုတ်လောဟု) လွန်စွာ အသွမ်း ပြက်ရယ် ဆိုခြင်းသည်။ ပါပနာ၊ မလှူသသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ သမ္မာပနာ၊ ခပ်သိမ်း သော အဖို့ဖြင့် ရောက်စေခြင်းသည်။ အဝဏ္ဏဟာရိတာ၊ (ဤသို့ပြုက အရှက်ရ၍ ခဏဤသူ လှူလတံ့ဟု ပါပိစ္ဆန္တလုံးဖြင့်) ကျေးဇူးမဲ့ အထွေ ထွေကို ပလေဆောင်တတ်သော သူ၏ အဖြစ်သည်။ ယာ ပရပိဋ္ဌိမံသိကတော၊ အကြင် သူ့ကျောက်ကုန်းသားကို ခြစ်စားတတ်သော သူ၏ အဖြစ်သည်။ (သဒ္ဓတ္ထ) ဝါ၊ ရှေ့ဌိသာယာ ကောင်းစွာဆိုလျက် မျက်ကွယ်ရောက်က ရှုတ်ချကျိုးမဲ့ ဝါဒီခွဲ၍ ကဲ့ရဲ့ဆိုတတ်သော သူ၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ အယံ၊ ဤအက္ခောသနာစသော အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗေသိကတော၊ သူတပါးဂုဏ်ဘင် သည်ကို သုတ်သင်တတ်သော သူ၏အဖြစ်ဟူ၍။ ဝါ၊ သူတပါးဂုဏ်ကို မုန့်မုန့် ညက်ညက် ချေဖျက်ကြိတ်နှိပ်၍ ပါပိစ္ဆ၏ လာဘ်ရှာသော အမူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။

တတ္ထ၊ ဌံ။ လာဘေန၊ ဖြင့်။ လာဘံ၊ လာဘ်ကို။ နိဇီဝိသနတာ၊ ရှာ
တတ်သော သူ၏အဖြစ်သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ လာဘသက္ကာရသိလောက-
သန္နိဿိတော၊ သော။ ပါပိစ္ဆော၊ သော။ ဣစ္ဆာပကတော၊ သည်။ ဣတော၊
ဤအိမ်မှ။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ အာမိသံ၊ အာမိသကို။ အမုတြ၊ ထိုအိမ်သို့။
ဟရတံ၊ ၏။ အမုတြ ဝါ၊ ထိုအိမ်၌မူလည်း။ လဒ္ဓံ၊ သော။ အာမိသံ၊ ကို။
ဣဓ၊ သို့။ အာဟရတံ၊ ဆောင်ခဲ့၏။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အာမိ-
သေန၊ ဖြင့်။ အာမိသဿ၊ ကို။ ယာ ဇဠိ၊ အကြင်ရှာခြင်းသည်။ ယာ ဂဝေဠိ၊
အကြင် ရှာခြင်းသည်။ ယာ ပရိယေဠိ၊ အကြင် အဖန်ဖန် ရှာခြင်းသည်။
ယာ ဇေနာ၊ အကြင် တောင့်တခြင်းသည်။ ယာ ဂဝေသနာ၊ အကြင် တောင့်
တ၍ ရှာခြင်းသည်။ ယာ ပရိယေသနာ၊ အကြင် တောင့်တ၍ အဖန်ဖန်
ရှာခြင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤရပြီးသော လာဘ်ဖြင့် မရသေးသော
လာဘ်ကို ရှာခြင်းကို။ လာဘေန။ပ။တ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတံ၊ ၏။]

၁၇။ ပန၊ ဆက်၍ဆီအံ။ ဣမိဿာ ပါဠိယာ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကို။
ဇဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိဘဗ္ဗော၊ ၏။ ကုဟနနိဒ္ဒေသေ၊ ဌံ။ တာဝ၊ စွာ။ လာဘ-
သက္ကာရ။ပ။ဿာတံ၊ ကား။ လာဘဉ္စ၊ ရအပ်သော သက်န်းစသော သာမည
ပစ္စည်းကို၎င်း။ သက္ကာရဉ္စ၊ ကောင်းမွန်စွာ ပြုပြင်အပ်သော သက်န်းစသော
ဝိသေသပစ္စည်းကို၎င်း။ ကိဉ္စိသဒ္ဓဉ္စ၊ ကြေညာကျော်စောခြင်း အသံကို၎င်း။
သန္နိဿိဘဿ၊ (တဏှာဖြင့်) မှီသော။ ပတ္တယန္တဿ၊ (တဏှာဖြင့်) လိုချင်
တောင့်တသော။ ဣဘိ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပါပိစ္ဆဿာတံ၊ ကား။
အသန္တဂုဏဒီပနကာမဿ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော သဒ္ဓါသီလစသော ဂုဏ်ကို
ရှိလေယောင်ယောင်နှင့် ဟန်ဆောင်ပြစားလိုသော။ ဣစ္ဆာပကတဿာတံ၊
ကား။ ဣစ္ဆာယ၊ အလိုယုတ်သည်။ အပကဘဿ၊ သမ္မာအာဇီဝမှ ကင်းသည်ကို
ပြုအပ်သော။ ဥပဒ္ဓုတဿ၊ (မိစ္ဆာဇီဝဟူသော ဥပဒ္ဓဝေါဖြင့်) နှိပ်စက်အပ်
သော။ ဣဘိ အတ္ထော၊ ဤကား အဓိပ္ပါယ်။ ဣတော၊ ဤအခါမှ။ ပရံ၊ နောက်
ကာလ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယ ။ပ။ သန္နိဿိဘဝသေန၊ တ၏ အစွမ်းဖြင့်။
မဟာနိဒ္ဒေသေ၊ ဌံ။ တိဝိဓံ၊ သော။ ကုဟနဝတ္ထု၊ အံ့သြစေခြင်း ဟူသော
ပစ္စည်းဖြစ်စေခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ အာဂတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တိဝိဓမ္မိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဧတံ ကုဟနဝတ္ထု၊ ကို။ (တဿ၊ ထိုမဟာ-
နိဒ္ဒေသ၏။ ဝါ၊ သုံးပါးသော ကုဟနဝတ္ထု၏။ နိဿယဘူတာယ၊ မှီရာ

နိဒ္ဒေသ]

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ (၂၃-၂၄)

၆၅

ဖြစ်သော။ ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဤမူလရင်း ဝိဘင်းပါဠိဖြင့်) ၁ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
ပစ္စယ။ပ။ တေန ဝါတိ ဝေမာဒိ၊ တေန ဝါ ဟု ဤသို့ အစရှိသော စကားကို ၂။
မယာ၊ သည်။ အာရဒ္ဓံ၊ ဝိဘင်း ပါဠိရင်းမှ ယူဆောင်၍ အားထုတ်အပ်၏။
တတ္ထ၊ ထိဝိဘင်းပါဠိ ရင်း၌။ စိဝရာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိမန္တိတဿ၊ ပင့်ဖိတ်
အပ်သော ရဟန်း၏။ တဒတ္ထိကဿေဝ၊ ထိုသင်္ကန်း စသည်ဖြင့် လိုချင်ရရ
စိတ်ကရှိသည်သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်လျက်။ ပါပိစ္ဆတံ၊ ယုတ်မာသော
အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဋိက္ခိပနေန၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။
(သုပ္ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓေတိ သမ္ပန္နော) (တနည်း) ပဋိက္ခိပနေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။
(ပဋိက္ခိပနေန စ ပဋိဂ္ဂဟဏေန စ ဝိမ္ဘာပနန္တိ ယောဇနီယံ) (စ၊ ဆက်။)
တေ၊ ဂဟပတိကေ၊ ထိုဒါယကာတို့ကို။ အတ္တနိ၊ ၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဓေ၊ မတုန်
မလှုပ်မြဲစွာ တည်သော သဒ္ဓါရှိသည်တို့ကို။ ဥ တွာ၊ အရိပ်သိ၍။ ပုန၊ တဖန်။
အယော၊ တိအရှင်သည်။ အဟော အပ္ပိစ္ဆော၊ ဪ အလိုနည်းပေစွ။ ကိဉ္စ၊
တစုံတခုသော ဝတ္ထုကို။ ပဋိဂ္ဂဟိတုံ၊ ငှါ။ န ဣစ္ဆတိ၊ မရှိ။ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ၊
အနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုကို။ သစေ ပဋိဂ္ဂဟေယျ၊
အကယ်၍ ခံတော်မူပါဌားအံ့။ နော၊ ငါတိသည်။ ဝဘ၊ စင်စစ်။ ပုညံ၊
(အကျင့်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၌ ပျိုးချအပ်သော) ကုသိုလ်ထူးကို။ (ထည့်)

(မှတ်ချက်) ၁-လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ ၃-ပုဒ်မှာ ဋီကာမှယူ၍ ပြထားသောပုဒ်များ
ဖြစ်သည်။

၂-ဤ၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် သာမန္တဇပိတေန ဝါ ဣရိယာပထဿ အဋ္ဌပနာ။ပ။
ကုဟိတတ္ထံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ကုဟနာ-ဟူသော ဤစာပိုဒ်အတွင်းရှိ စကားရပ်
ကိုသာ ယူသင့်၏။ ပြည်မှ နိဿုဉ်ကား “ပစ္စယ။ ပ။ တေန ဝါတိဝေမာဒိ၊
တေန ဝါဟူသည့် ဤစကားလျှင် အစိတ်ရှိသော။ ဝါကျ၊ လာဘေန
လာဘံ နိဇီဝိသနတာ ဆုံးအောင်သော ဝါကျကို”ဟု အနက်ပြန်ဆိုထား
၏။ ပြဆိုဆဲ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စကားရပ်သည် ကုဟနာပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသသာလျှင်
ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း (၁) ပစ္စယပဋိသေဝန၊ (၂) သာမန္တဇပိတ၊
(၃) ဣရိယာပထသဏ္ဌာပန-ဟူသော ဤသုံးပါးကိုသာလျှင် ရည်-
ရွယ်သောကြောင့်၎င်း ထိုအနက် သင့်မည်မထင်။ (ဆ-သံ-သော)

၃-တေ စ-၌ စသဒ္ဓါကား သမုစ္စည်းသာ သင့်သည်။ ဝါကျ၏ အလယ်၌ ဝါကျာ-
ရမ္ဘကား မသင့်။ ဤအရာ၌ တေ စ-ဟု သမုစ္စည်း စ-သဒ္ဓါရှိလျှင် နောက်
ပဋိဂ္ဂဟဏေန ပုဒ်နောင်၌ စသဒ္ဓါ ပိုသည်။ ဆင်ခြင်ရန်။ (ဆ-သံ-သော)

သုလဒ္ဓံ၊ အရတော်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးထား၍။ နာနာဝိဓေဟိ၊ အသူးထူးအထွေထွေကုန်သော။ ဥပါယေဟိ၊ အကြောင်း တို့ဖြင့်။ ပဏီတာနိ၊ အကောင်းအမွန် ဖြစ်ကုန်သော။ [၂၄] စိဝရာဒိနိ၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ကို။ ဥပနေန္တာနံ၊ ကပ်လှူကုန်သော။ တေသံ ဂဟပတိကာနံ၊ တို့အား။ တဒန္တဂ္ဂဟကာမတံယေဝ၊ ထိုဒါယကာတို့အား ချီး မြှောက်ခြင်းငှါ လိုသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ (သင်တို့အား သနားသဖြင့် ချီးမြှင့်ခြင်းငှါသာ ငါခံသည်၊ ငါလိုချင်လှ၍ မဟုတ် ဟူလို) အာဝိကတွာ၊ ၍။ ပဋိဂ္ဂဟဏေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တဘော၊ ထိုနေ့မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ သကဋ္ဌဘာရေဟိ အပိ၊ လှည်းကြီးလှည်းငယ်တိုက်သော ပစ္စည်းတို့ဖြင့် သော်လည်း။ ဥပနာမနဟေတုဘူတံ၊ သူ့ထက်ငါ ကပ်လှူလာခြင်း၏ အ ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝိမ္ဘာပနံ၊ အံ့ဩစေခြင်းကို။ ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတံ၊ သော။ ကုဟနဝတ္ထုတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ မဟာနိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ “ကတမံ ။ပ။ ကုဟနဝတ္ထု”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝတ္ထံ၊ ပြီ။

[ပစ္စယ။ပ။သင်္ခါတံ၊ သော။ ကုဟနဝတ္ထု၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဌ။ ဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ စိဝရ။ပ။ရေဟိ၊ အသက်၏ အရံ အကာ သူနာ၏ ပစ္စည်းဖြစ်သော ဆေးတို့ဖြင့်။ နိမန္တန္တိ၊ ဖိတ်ကုန်၏။ သော-ဘိက္ခု၊ ထိုဖိတ်အပ်သော ရဟန်းသည်။ ပါပိစ္ဆေ၊ ၍။ ဣစ္ဆာပက- တော၊ ၍။ အတ္ထိကော၊ လိုချင်မှူးမှူးရှိလျက်။ စိဝရ။ပ။ ရာနံ၊ တို့၏။ ဘိယျော- ကမျှတံ၊ အမျှားကို လိုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ စိဝရံ၊ ကို။ ပစ္စက္ခာတိ၊ ဖြူခါသည့်နယ် ပယ်၏။ ပိဏ္ဍပါဘံ၊ ကို။ သေနာသနံ၊ ကို။ ဝိလာန။ပ။ရံ၊ ကို။ ပစ္စက္ခာတိ၊ ၏။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ အာဟ၊ ဤသိ ဆို၏။ သမဏဿ၊ ကံလေသာငြိမ်းအောင် ကျင့်သော ရဟန်းအား။ မဟဇ္ဈေန၊ အဖိုးကြီးသော။ စိဝရေန၊ ဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်မှုအံ့နည်း။ ဝါ၊ အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။ သမဏော၊ မည်သည်ကား။ သုသာနာ ဝါ၊ မှ၎င်း။ သင်္ကာရကုဋ္ဌာ ဝါ၊ တံမြက်ချေးစုမှ၎င်း။ ပါပဏိကာ ဝါ၊ အိမ်စျေးမှ၎င်း။ (ဋီကာ၌ ပါပဏိကာ- နိတိ အာပဏတော ဆဋ္ဌိတာနိ ရှိ၏) ပါပဏိကာနိ၊ အိမ်စျေးမှ စွန့်အပ် ကုန်သော။ နန္တကာနိ၊ ဟောင်းနွမ်းဆွေးရိ အနားမရှိသော ပုဆိုးတို့ကို။ ဝါ၊ ပုဆိုးပိုင်းတို့ကို။ ဥစ္စိနိဘွာ၊ ရှာဖွေ ရွေးကောက် ရုံးစု၍။ သင်္သာဋ္ဌိံ၊ ကို။ ကဘွာ၊ ၍။ ယံ ဓာရေယျ၊ အကြင်ဝတ်ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ (ဟောင်းနွမ်း

နိဗ္ဗေသ]

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ (၂၄-၂၃)

၆၇

ပံသုက္က စူဠဗာဗာ သင်္ဘောဋ္ဌိပြု၍) ဝတ်ရုံခြင်းသာလျှင်။ သမဏဿ၊ အား။
 သာရုပ္ပံ၊ လျှောက်ပတ်၏။ သမဏဿ၊ အား။ မဟဇ္ဈေန၊ သော။ ပိဏ္ဏ-
 ပါတေန၊ ဖြင့်။ ကိံ၊ နည်း။ သမဏော၊ သည်။ ဥဉ္ဇာစရိယာယ၊ ဆွမ်းခံ
 အကျင့်ဖြင့်။ ဝါ၊ ဆွမ်းခံကြွသဖြင့်။ လဇ္ဈေန၊ သော။ ပိဏ္ဏိယာလောပေန၊
 တလုပ်တခဲချင်း ပေါင်းစုအပ်သော ဆွမ်းဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ ကို။ ယံ ကပ္ပေယျ၊
 အကြင် မွေးရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ (သလုံးမြင်းခေါင်းရင်း၍ ရသောဆွမ်းဖြင့်
 နုကြမ်းမရွေး) အသက်မွေးခြင်းသည်။ (သမဏဿ သာရုပ္ပန္တိ ယောဇနာ)
 သမဏဿ၊ အား။ မဟဇ္ဈေန၊ သော။ သေနာသနေန၊ ဖြင့်။ ကိံ၊ နည်း။
 သမဏော၊ သည်။ ရုက္ခမူလိကော ဝါ၊ သစ်ပင်အောက်၌ နေလေ့ရှိသည်၎င်း။
 အဗ္ဗောကာသိကော ဝါ၊ ဟင်းလင်းပြင်အရပ်၌ နေလေ့ရှိသည်၎င်း။ ယံ
 အဿ၊ အကြင် ဖြစ်ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ (သစ်ပင်အရင်း ဟင်းလင်းအပြင်
 လွင်တီးခေါင်၌) နေခြင်းသည်။ သမဏဿ၊ အား။ သာရုပ္ပံ၊ ၏။ သမဏဿ၊
 အား။ မဟဇ္ဈေန၊ သော။ ဂီလာနံ ။ပ။ ရေန၊ (အနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်သော ဆေးသမားဘို့၏ အမှုဟု ဆိုအပ်သော အသက်၏အရံအကာ
 သမ္ဘာရ ဆီဥ ထောပတ် စသော) ဆေးပစ္စည်းဖြင့်။ ကိံ၊ နည်း။ သမဏော၊
 သည်။ ပူတိမုတ္တေန ဝါ၊ နွားကျင်ငယ်ရေဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ပုပ်နံသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
 သူတပါးတို့စွန့်အပ်သော ဝတ္တုဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အပုပ်အနံ့ လှိုင်ပျံ့လှောင်းလှောင်း
 နွားရေဟောင်းဖြင့်၎င်း။ ဟရိဒ္ဓကီခဏ္ဍေန ဝါ၊ ဖန်ခါးသီးပိုင်းဖြင့်၎င်း။ ဩသဓံ၊
 ဆေးကို။ ယံ ကရေယျ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤဂေါ်မုတ် ဖန်ခါးကို ဆေးဝါးပြု၍
 သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သာရုပ္ပံ၊ ၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့သော စကားကို။
 အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမိမိဆိုသော စကားကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ လူခံ၊ သော။ စိဝရံ၊
 ကို။ ဓာရေတိ၊ ၏။ လူခံ၊ ကြမ်းတန်းသော။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။
 လူခံ၊ သော။ သေနာသနံ၊ ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ လူခံ၊ သော။ ဂီလာနံ ။ပ။
 ရံ၊ ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ တမေနံ-ဘိက္ခု၊ ကို။ ဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။
 အယံ သမဏော၊ သည်။ အပ္ပိဇ္ဈော၊ အလိုနည်းလှပေ၏။ သန္တုဇ္ဈော၊
 ရောင့်ရဲလွယ်ပေ၏။ ပဝိဝိဇ္ဈော၊ ကာယဝိဝေက စိတ္တဝိဝေကကို လိုလှပေ၏။
 အသံသဇ္ဈော၊ ဒါယကာဘို့နှင့် မရောမပြွမ်းပေ။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အားထုတ်
 လို့လရှိလှပေ၏။ ဓုတဝါဒေါ၊ သူတပါးဘို့အားလည်း ဓုတင်ကျေးဇူးကို
 ဟောတတ်ပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဇာနိတော၊ ၍။) ဘိယျော
 ဘိယျော၊ လွန်စွာ လွန်စွာ။ စိဝရံ ။ပ။ ရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိမန္တေန္တိ၊ မရမက

ပင့်ကြကုန်၏။ သောဘိက္ခု၊ နှလုံးညစ်ညမ်း ထိုရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤတရားကို။ အာဟ၊ ဟော၏။ (ဥပါသကာ၊ ဒါယကာတို့။) တိဏ္ဍ၊ အကြောင်းသုံးပါးတို့၏။ သမ္မုခိဘာဝါ၊ အစုံအညီ မျက်မှောက်အားဖြင့် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသော။ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ ဗဟုံ၊ များစွာသော။ ပုညံ၊ ကို။ ပသဝတိ၊ ပွားစေ၏။ သဒ္ဓါယ၊ ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးစသည်ကို ယုံသော သဒ္ဓါတရား၏။ သမ္မုခိဘာဝါ၊ ကြောင့် ။ပ။ ဒေယျဓမ္မဿ၊ လှူဘွယ်ဝတ္ထု၏။ သမ္မုခိဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိဏေယျာနံ၊ တမလွန်လောကကို ယုံ၍ လှူအပ်သော အလှူဝတ္ထုကို ခံခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော သီလဝန် ဂုဏဝန် သခင်မွန်တို့၏။ သမ္မုခိဘာဝါ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓေါ ။ပ။ ပသဝတိ၊ ၏။ တုမ္မာကဉ္စ၊ ဒကာတော်တို့အားလည်း။ အယံ သဒ္ဓါ၊ ဤငါ၌ ယုံကြည်သောသဒ္ဓါသည်။ အတ္တိ ဧဝ၊ ရှိလှပေသည်ပင်။ အယဉ္စ ဒေယျဓမ္မော၊ သည်လည်း။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဟဉ္စ၊ ငါ ဆရာတော်သည်လည်း။ ပဋိဂ္ဂါဟကော၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ထူး တယောက်ပင်တည်း။ အဟံ၊ သည်။ သစေ န ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ အကယ်၍မခံချေအံ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မခံချေသည် ရှိသော်။ တုမ္မေ၊ တို့သည်။ ပုညေန၊ မှ။ ပရိဗာဟိရာ၊ အပလွင့်စင်ကုန်သည်။ ဘဝိဿထ၊ ဖြစ်ရှာကုန်လတ်။ မယံ၊ အား။ ဣမိနာ၊ ဤအလှူဝတ္ထုဖြင့်။ န အတ္ထော၊ လိုချင်လှသည်မဟုတ်။ အပိစ၊ စင်စစ်ပင် ဆရာမလိုချင်သော်လည်း။ တုမ္မာကံယေဝ၊ ဒကာတော်တို့ကိုသာလျှင်။ အနုကမ္မာယ၊ သနားသဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဏိဿာမိ၊ ခံရတော့အံ။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤတရားကို။ အာဟ၊ ဟော၏။ တံ-ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဗဟုမ္ပိ၊ များစွာလည်း။ စီဝရံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဏာဘိ၊ ၏ ။ပ။ [၂၅] ဧဝရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ယာ ဘာကုဋိကာ၊ အကြင် မျက်မှောင်တရှုံ့ရှုံ့ ပြုခြင်းသည်။ ယံ ဘာကုဋိယံ၊ အကြင် မျက်မှောင်တရှုံ့ရှုံ့ ပြုခြင်းအလေ့ရှိသော သူ၏အဖြစ်သည်။ ယာ ကုဟနာ၊ အကြင် အံ့ဩစေခြင်းသည်။ ယာ ကုဟာယနာ၊ အကြင် အံ့ဩခြင်းကို ဖြစ်စေသော အခြင်းအရာသည်။ ယံ ကုဟိတတ္ထံ၊ အကြင် အံ့ဩစေသောသူ၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံသော အမှုအကျင့်ကို။ ပစ္စယ ။ပ။ ဝတ္ထုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စကိ၊ ၏။]

ပန၊ ပါး။ ပါပိစ္ဆယေဝ၊ သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်သော ရဟန်း၏။ ဥတ္တရိ ။ပ။ ဝါစာယ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကိုရခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကား

ဖြင့်။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိမ္မာပနံ၊
အံဩစေခြင်းကို။ သာမန္တဇပုနသင်္ခါတံ၊ မိမိကို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ရခြင်း၏
အနီးအနားပြု၍ ပြောခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကုဟနဝတ္ထုတံ၊ ဟူ၍။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယထာဟ၊ နည်း။ “ကတမံ ။ပ။ ကုဟနဝတ္ထု”တံ၊ ၍။ ဓမ္မ-
သေနာပတိ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

[သာမန္တ ။ပ။ တံ၊ သော။ ကုဟနဝတ္ထု၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ဣဓေ၊ ဤ။
ဧကဇ္ဇော၊ သည်။ ပါပိဇ္ဈော၊ ဖြစ်၍။ ဣစ္ဆာပကတော၊ ၍။ သမ္ဘာဝနာ-
ဓိပ္ပါယော၊ စျာနလာဘိအရိယာဟု ချီးမွမ်းခြင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊
ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော်။ မံ၊ ကို။ ဇနော၊ သည်။ သမ္ဘာဝေဿတိ၊ ချီးမွမ်း
လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ယုတ်မာအလို နှလုံးသိ၍။ အရိယ ။ပ။ တံ၊ အရိယာ
တို့၏ တရားနှင့်စပ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ၏။ ယော သမဏော၊ သည်။
ဧဝပပံ၊ သော။ စိဝရံ၊ ကို။ ဓာရေတိ၊ ဝတ်ရုံ၏။ သော သမဏော၊ သည်။
မဟေသက္ခော၊ တန်ခိုးကြီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဏတိ၊ ၏။ ယော သမဏော၊
သည်။ ဧဝပပံ၊ သော။ ပတ္တံ၊ ကို။ လောဟထာလကံ၊ ကြေးခွက်ကို။
ဓမ္မကရဏံ၊ ဓမ္မကရိုဏ် ရေစစ်ကို။ ပရိဿာဝနံ၊ ပဝါရေစစ်ကို။ ကုဉ္ဇိကံ၊ သံ
ကောက်ကို။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ကို။ ဥပါဟနံ၊ ကို။ ဓာရေတိ၊ ၏။ သော သမဏော၊
သည်။ မဟေသက္ခော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဏတိ၊ ၏။ ယဿ၊ အကြွင် ရဟန်း
၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ သည်။ ဧဝပပေါ၊ ရှိ၏။ (ဧဝပပဂ္ဂဟဏံ သဗ္ဗတ္ထ ယော-
ဇနိယံ) အာစရိယော၊ သည်။ သမာနုပဇ္ဈာယကော၊ တူသော ဥပဇ္ဈာယ်
ရှိသော သူသည်။ သမာနာစရိယကော၊ တူသော ဆရာရှိသောသူသည်။
မိတ္တော၊ အဆွေသည်။ သန္တိဋ္ဌော၊ မြင်ဘူးကာမျှသော အဆွေသည်။
သမ္ဘတ္တော၊ တကွ ဆည်းကပ်ဘူးသော အဆွေသည်။ သဟာယော၊ ဆင်းရဲ
ချမ်းသာ ခံစားဘော် ခင်ပွန်းသည်။ ဧဝပပေါ၊ ၏။ (သော သမဏော
မဟေသက္ခောတိ ဘဏတိတိ သမ္ပန္နော) ယော သမဏော၊ သည်။ ဧဝပပေါ၊
သော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတိုက်၌။ အဘုယောဂေ၊ တဖက်ရပ်မှီးသော
ကျောင်း၌။ ပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်ရှည်၌။ ဟမ္မိယေ၊ ပြာသာဒ်ဦးပြည်း၌။
ဂူဟာယံ၊ ဂူ၌။ လေဏေ၊ လိုဏ်၌။ ကုဋိယာ၊ ၌။ ကုဋ္ဌာဂါရေ၊ စုလစ်
မွန်းခေါင်တပ်သော ကျောင်း၌။ အဇ္ဇေ၊ ပြအိုး၌။ မာဠေ၊ တန်ဆောင်း၌။
ဥဒ္ဒဏေ၊ ဥဇ္ဇာထားရာတိုက်၌။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ ညီမှုရာ၌။ မဏ္ဍပေ၊ ၌။

ဝေရူပေ၊ သော။ ရုက္ခမူလေ၊ ဌ။ ဝိဟရတိ၊ ဧ။ (ဂုဟာယံ စသည်၌ ဝေ-
ရူပါယံဟုပြင် လိုက်) သော သမဏော၊ သည်။ မဟေသက္ခော၊ ဧ။ ဣတိ၊
ကို။ ဘဏတိ၊ ဧ။ အထ ဝါ၊ တထေသော်တုံ။ ဣဓ၊ ဌ။ ဧကစ္စော၊ သည်။
(ဣဧကစ္စောကား ရှေးမှလိုက်သည်) ကောရဇိကကောရဇိကော၊ စက်-
ဆုပ်ဖွယ် မြူမျိုး အလိုဆိုးဖြင့် အကျိုးမဲ့ လွန်စွာ နှိပ်ကွပ်စောင့်စည်းခြင်း
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘာကုဋ္ဌိကဘာကုဋ္ဌိကော၊ အလွန်လျှင် မျက်မှောင်ကုပ်ခြင်း
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကုဟကကုဟကော၊ အလွန် အံ့ဘွယ်ကို ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍။
လပကလပကော၊ အလွန် အပြောကြီးသည်ဖြစ်၍။ မုခသမ္ဘာဝိတော၊ မိမိ
နှုတ်ထွက်စကားဖြင့် သူတပါးချီးမွမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ (ကထံ ကထေတိတံ
သမ္ပန္နော) အယံ သမဏော၊ သည်။ ဝေရူပါနံ၊ ကုန်သော။ သန္တာနံ၊
ငြိမ်သက်ကုန်သော။ ဣမာသံ ဝိဟာရသမာပတ္တိနံ၊ ဤဒိဗ္ဗဝိဟာရ ဗြဟ္မ
ဝိဟာရ အရိယဝိဟာရဖြစ်သော သမာပတ်တို့ကို။ လာဘီ၊ ရလေ့ရှိ၏။
ဣတိ၊ သို့။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်သော။ ဂုဠံ၊
လျှိုဝှက်အပ်သော။ နိပုဏံ၊ သိမ်မွေ့သော။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။
လောကုတ္တရံ၊ ရာဖြစ်သော။ သုညတပဋိသံယုတ္တံ၊ သုညတနှင့်စပ်သော။
ကထံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ဧ။ ဝေရူပါ၊ သော။ ယာ ဘာကုဋ္ဌိကော၊ သည်။ပ။
ယံ ကုဟိတတ္ထံ၊ အကြင်အံ့ဩစေသော သူ၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဧ။)
ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အမှုအကျင့်ကို။ သာမန္တဇပုနသင်္ခါတံ၊ သော။
ကုဟနဝတ္ထုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။]

ပန၊ ပါး။ ပါပိစ္ဆသေဝ၊ သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်သော ရဟန်း၏။
သမ္ဘာဝနာဓိပ္ပါယကတေန၊ မိမိကို လူအများ ချီးမွမ်းစေလိုသော ပါပိစ္ဆဖြင့်
ပြုအပ်သော။ ဣရိယာပထေန၊ ဖြင့်။ ဝိမ္ဘာပနံ၊ အံ့ဘွယ် ပြုခြင်းကို။
ဣရိယာပထသန္နိသိတံ၊ သော။ ကုဟနဝတ္ထုတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။
ယထာဟကံ အာဟ၊ ကား။ “ကတမံ ။ပ။ ကုဟနာဝတ္ထု”တိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ဧ။

[ဣရိယာပထသင်္ခါတံ၊ ဣရိယာပုထ်ကို ပြုပြင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။
ကုဟနဝတ္ထု၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဌ။ ဧကစ္စော၊ သည် ။ပ။ သမ္ဘာ-
ဝနာဓိပ္ပါယော၊ (မိမိကို အရိယာဟူ၍၎င်း ဝိသေသလာဘီဟူ၍၎င်း) ချီးမွမ်း
စေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အမှုအကျင့်ကို ပြုသည်ရှိသော်။ မံ၊ ကို။

၀၀၀

ဇနော၊ သည်။ သမ္ဘာဝေဿတိ၊ အရိယာဟူ၍ ချီးမွမ်းလတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ယုတ်မာအလို နှလုံးသို့၍။ ဂမနံ သဏ္ဌပေတိ၊ (တရားအထူး ရသော သူ၏ သွားခြင်းကဲ့သို့) မိမိသွားခြင်းကို ကောင်းစွာ ပြုပြင်သိုထား၏။ ဝါ၊ သတိ သမ္ပဇဉ် မကင်း သွားလေယောင် ဟန်ဆောင်၏။ (အဓိပ္ပာယ်တွင်) [၂၆] ဌာနံ၊ မိမိရပ်ခြင်းကို။ နိသဇ္ဇံ၊ မိမိထိုင်ခြင်းကို။ သယနံ၊ မိမိအိပ်ခြင်းကို။ သဏ္ဌပေတိ၊ ပြုပြင်၏။ ပဏိဓာယ၊ (ရဟန္တာဟု ငါ့ကိုအများ သိစေသားဟု) နှလုံးအလိုသို့ထား၍။ ဝါ၊ တောင့်တ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ သွား၏။ ပဏိဓာယ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ ပဏိဓာယ၊ ၍။ နိသီဒတိ၊ ၍။ ပဏိဓာယ၊ ၍။ သေယံ၊ ကို။ ကပ္ပေတိ၊ ၍။ သမာဟိတော ဝိယ၊ ဈာန်သမာဓိဖြင့် ကောင်းစွာ တည်ကြည်သကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ သမာဟိတော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တိဋ္ဌတိ၊ ၍။ နိသီဒတိ၊ ၍။ သေယံ၊ ကို။ ကပ္ပေတိ၊ ၍။ အာပါထကဇ္ဈာယီ စ၊ လူအများအား ထင်မြင်ကောင်းရာ အရပ်၌ ဈာန်ဝင်စားသကဲ့သို့ ရှု၍ နေသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၍။ ဝေရူပါ၊ သော။ ဣရိယာပထဿ၊ ကို။ ယာ အဋ္ဌပနာ၊ အကြင်ရှေးဦးစွာ ထားခြင်းသည်။ ဝါ၊ အရိအသေ ထားခြင်း သည်။ ပ။ ယံ ကုဟိတတ္ထံ၊ အကြင် အံ့ဩစေတတ်သော သူ၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထံ၊ ၍။) ဣဒံ၊ ဤချီးမွမ်းစေလို၍ အယောင်ဆောင်သော ကိုယ် အမှုကို။ ဣရိ ပ။ တံ၊ ဣရိယာပုထ်ကို (သိမ်သိမ်မွေမွေ သိမ်းဆည်း) ပြုပြင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကုဟနဝတ္ထု၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၍။]

တတ္ထံ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော။) ပစ္စယ ပ။ သင်္ခါတေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စယပဋိသေဝနန္တိ၊ ပစ္စည်းကို မှီဝဲခြင်း ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ သင်္ခါတေန၊ ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယပဋိသေဝနေန၊ ပစ္စည်းကို မှီဝဲခြင်းဖြင့်။ သင်္ခါတေန၊ ဟောအပ်သော။ သာမန္တဗျူတေနာတိ၊ ကား။ သမိပဘဏိတေန၊ (တပါးသူကဲ့သို့ ပြု၍) မိမိ၏အနီး၌ ဆိုခြင်းဟူသော။ ဝါ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ အနီးအနား စကားဆိုခြင်းဟူသော။ ဣရိယာပထဿ ဝါတိ၊ ကား။ စတုဣရိယာပထဿ၊ ကို။ အဋ္ဌပနာတိ၊ ကား။ အာဒိဋ္ဌပနာ၊ ရှေးဦးစွာ ထားခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ အာဒရေန ဌပနာ၊ ရှိသေသဖြင့် ထားခြင်း။ ဌပနာတိ၊ ကား။ ဌပနာကာရော၊ ထားသော အခြင်းအရာတည်း။ သဏ္ဌပနာတိ၊ ကား။ အဘိသင်္ခရဏာ၊ ပြုပြင်ပြင် လုပ်ခြင်း။ ပါသာဒိကဘာဝကရဏံ၊ ကြည်ညိုဘွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို လုပ်ခြင်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဘာကုဋ္ဌိကာတိ၊ ကား။ ပဓာနပရိမတ္တိတဘာဝဒဿနေန၊ မိမိ၏ပြဓာန်းသော ပမာဏအဖြစ်၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်၍ တည်သော သူ၏ အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ (ဂဏ္ဌိ) ပဓာနပရိမတ္တိတဘာဝဒဿနေန၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်၊ သိမ်မွေ့ ပြေပြစ် သည်၏ အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ (နိသျည်း) ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် နယ်ချေအပ်သည် ဖြစ်၍ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို ပြသဖြင့် ။ (နောမတိ။ ယော ယော ယုဇ္ဇတိ၊ သော သော ဂဟေတဗ္ဗော) ဘာကုဋ္ဌိကရဏံ၊ မျက်မှောင်ကုပ် ခြင်းကိုပြုခြင်း။ မုခသကောစော၊ မျက်မှောင်တူန့်ခြင်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သီလံ၊ သဘောကား။ ဘာကုဋ္ဌိကရဏံ၊ မျက်မှောင်ကုပ် ခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သော-ဘိက္ခု၊ သည်။) ဘာကုဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ ဘာကုဋ္ဌိကဿ၊ မျက်မှောင်ကုပ်လေ့ရှိသော သူ၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ ဘာကုဋ္ဌိယံ၊ ဖြစ်။ ကုဟနာတိ၊ ကား။ ဝိမ္မာပနာ၊ အံဩစေခြင်း။ ကုဟဿ၊ အံဩခြင်းကို။ အာယနာ၊ ဖြစ်စေခြင်း။ ကုဟာ-ယနာ၊ ခြင်း။ (တနည်း) ကုဟဿ၊ အံသွယ်ကိုဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာယနာ၊ အလား အပြု အမူသည်။ ကုဟာယနာ၊ ၏။ ကုဟိတဿ၊ အံဩ စေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊ တည်း။ ကုဟိတတ္ထံ၊ ဖြစ်။

လပနာနိဇ္ဈေသေ ဌိ။ အာလပနာတိ၊ ကား။ ဝိဟာရံ၊ သိ။ အာဂတေ၊ ကုန်သော။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဘောဇ္ဈော၊ ဒါယကာတို့။ ကိမတ္ထာ-ယ၊ ငှါ။ အာဂတာ၊ ကုန်သနည်း။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ နိမန္တိတုံ၊ ငှါ။ အာဂတာ ကိံ၊ လော။ နိမန္တိတုံ၊ ငှါ။ ယဒိ အာဂတာ၊ အကယ်၍ လာ ကုန်အံ့။ ဧဝံ သဇ္ဈေသု၊ ကုန်သော်။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ဂစ္ဆထ၊ သွားနှင့် ကြကုန်။ အဟံ ။ပ။ အာဂစ္ဆာမိ၊ အံ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဒိတောဝ၊ မဆွကာလျှင်။ လပနာ၊ (လာဘ်နှင့်စပ်သော စကားကိုသာ) လမ်းကြောင်း ပေး၍ ပြောခြင်းတည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဥပနေတော၊ ဆောင်၍။ တိဿော၊ တိဿဟူသည်ကား။ အဟံ၊ ငါတည်း။ မယိ၊ ဌိ။ ရာဇာ၊ ရေမြေရှင်သည်။ ပသန္နော၊ ကြည်ညိုတော်မူ၏။ မယိ၊ ဌိ။ အသုကော စ အသုကော စ ရာဇမဟာမတ္ထော၊ ဤမည်သော ဤမည်သော မင်း၏ အမတ်ကြီးသည်လည်း။ ပသန္နော၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထုပနာယိကာ၊

၁-ပဓာနပရိမတ္တိတဘာဝဒဿနေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ဖြင့် မွေ့နှောက် ချေမှုန်းအပ် သည်၏ အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်။ (သိမ္မနှင့်အညီ အနက်သစ်၊ ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ (၂၇၃)

၇၃

မိမိကို ဆောင်ခြင်းရှိသော။ ဝါ၊ မိမိသို့ ဆောင်ခြင်းရှိသော။ လပနာ၊ သည်။ အာလပနာ၊ မည်၏။ လပနာတိ၊ ကား။ ပုဋ္ဌဿ (အဘယ်အရှင် တိဿ ထေရ်နည်း၊ အဘယ်အရှင်ကို မင်းပူဇော်အပ်သနည်းဟု) ဒါယကာတို့ မေး အပ်သည်။ သတော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ၊ (အဟံ တိဿော အစရှိသော) ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော စကားကိုသာလျှင်။ လပနံ၊ ဆိုခြင်းတည်း။ သလ္လပနာတိ၊ ကား။ ဂဟပတိကာနံ၊ တို့၏။ ဥက္ကဏ္ဌနေ၊ ပျင်းရိခြင်းမှ။ တိတဿ၊ ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်သည် ဖြစ်၍။ ဩကာသံ၊ ပြောဆိုခွင့်ကို။ ဒတာ ဒတာ၊ ရှိ။ သုဋ္ဌ၊ လွန်စွာ အထပ်ထပ်။ လပနာ၊ တည်း။ ဥလ္လပနာတိ၊ ကား။ မဟာကုဋုမ္ပိကော၊ သူကြွယ်ကြီး။ မဟာနာဝိကော၊ လှေပိုင်ရှင်ကြီး။ မဟာဒါနပတိ၊ အလှူကြီးရှင်။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ ဥဒ္ဓံကတာ၊ မြှောက်မြောက်ပင့်ပင့် ပြု၍။ လပနာ၊ ပြောဆိုခြင်းတည်း။ သမုလ္လပနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ခပ်သိမ်းစုံအဖို့ဖြင့်။ ဥဒ္ဓံကတာ၊ မြှောက်မြောက် ပင့်ပင့် ပြု၍။ လပနာ၊ တည်း။

ဥန္တဟနာတိ၊ ကား။ ဥပါသကာ၊ တိ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဤဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကာလေ၊ ၌။ နဝဒါနံ၊ ကောက်ဦးစသော အလှူကို။ ဒေထ၊ လှူကြကုန်၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုကား။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ န ဒေထ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (နဟနာဉ္စိစပ်) ဘန္တေ၊ အရှင်တို့။ ဒဿာမ၊ လှူကုန်အံ့။ ဩကာသံ၊ လှူခွင့်ကို။ န လဘာမ၊ မရပါကုန်သေး။ ဣတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကို။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဝ၊ ထိုလှူပါကုန်အံ့ ဝန်ခံသည်တိုင်အောင်။ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ၊ အထက် ထက်သို့ လိုက်၍။ နဟနာ၊ မလှူမနေသာအောင် ဖွဲ့နှောင်၍ ပြော ခြင်း။ ဝေဌနာ၊ တရစ်ရစ်ဆိုခြင်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ၊ ကား။

[၂၇] ဥစ္ဆုဟတ္ထံ၊ ကြံလက်စွဲသောသူကို။ ဒိဿာ၊ ရှိ။ ဥပါသကာ၊ ကာ။ ကုတော အာဘတံ၊ အဘယ်မှ ဆောင်ခဲ့သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်။ ဥစ္ဆုခေတ္တတော၊ ကြံခင်းမှ။ အာဘတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သိ။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ တတ္ထ၊ ထိုကြံခင်း၌။ ဥစ္ဆု၊ သည်။ မဓုရံ ကိံ၊ ချို၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်။ ခါဒိတာ၊ သော်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တေ၊ သော်။) ဥပါသကာ၊ ကာ။ တိက္ခဿ၊ အား။ ဥစ္ဆု၊ ကို။ ဒေထာတိ၊ လှူကြကုန်ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ န ဝန္တတိ၊ မအပ်။

ဣတိ၊ သို့။ ဝေရူပါ၊ သော။ နိဗ္ဗေဒဋ္ဌန္တဿာပိ၊ ဖြေသော သုအားလည်း။
ယာ ဝေဌနကထာ၊ အကြင်ရစ်ပတ်သော စကားသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ သာ၊
သည်။ ဥန္တဟနာ၊ ဤ။ သဗ္ဗတောတာဂေန၊ ဖြင့်။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ ဥန္တဟနာ၊
သည်။ သမုန္တဟနာ၊ ဤ။

ဥက္ကာစနာတိ၊ ကား။ ဧတံ ကုလံ၊ သည်။ မံယေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။
ဇာနာဝိ၊ ဤ။ ဧတ္ထ-ကုလေ၊ ဤ။ ဒေယျဓမ္မော၊ သည်။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ မယုမေဝ၊ သာလျှင်။ ဒေတိ၊ ဤ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
ဥက္ခိပိဘ္ဗာ၊ ချီမြောက်၍။ ကာစနာ၊ ပြခြင်းသည်။ ဥက္ကာစနာ၊ မည်၏။
ဥဒ္ဓိပနာ၊ ချီမြောက်၍ပြခြင်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတ္ထ၊ ဤဥက္ကာစနာ
ပြုရာ၌။ တေသကန္တရိကဝတ္ထု၊ ကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဤ။ ပန၊ ပါး။ သဗ္ဗတောတာဂေန၊
ဖြင့်။ ပုနပုနံ၊ အထပ်ထပ်။ ဥက္ကာစနာ၊ သည်။ သမုက္ကာစနာ၊ မည်၏။

အနုပ္ပိယဘာဏိဘာတိ၊ ကား။ သစ္စာနုရူပံ ဝါ၊ မှန်သည်နှင့်
လျောက်ပတ်သည်ကို၎င်း။ ဓမ္မာနုရူပံ ဝါ၊ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားနှင့်
လျော်သည်ကို၎င်း။ ဝါ၊ သစ္စသုဘာသိတမှ တပါးသော သုဘာသိတစကား
သုံးပါးနှင့် လျော်သည်ကို၎င်း။ အနုပလောကေတွာ၊ မငဲ့မူ၍။ ပုနပုနံ၊
ဖွာဖွာ တလဲ။ ပိယဘာဏနမေဝ၊ ချစ်ဘွယ်ကိုသာ ဆိုခြင်းတည်း။ စာဠကမ္ပ-
တာတိ၊ ကား။ နိစဝုတ္တိတာ၊ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်နှိမ့်ချချ ဆိုသောသူ၏ အဖြစ်။
ဝါ၊ နှိမ့်ချသော အကျင့်ရှိသောသူ၏ အဖြစ်တည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။
ဟေဠတော ဟေဠတော ဌပေတွာ၊ အောက်အောက်ကထား၍။ ဝတ္တနံ၊
ဆိုခြင်းကျင့်ခြင်းတည်း။ မုဂ္ဂသုပ္ပတာတိ၊ ကား။ မုဂ္ဂသုပသဒိသတာ၊
ပဲနောက်ဟင်းနှင့်တသော နှုတ်အမှုရှိသောသူ၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ-တံ
ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ မုဂ္ဂေသု၊ ပဲနောက်တိကို။ ပစ္စမာနေသု၊ ချက်အပ်ကုန်
သည်ရှိသော်။ ကောစိဒေဝ၊ အချို့ပဲနောက်သာလျှင်။ န ပစ္စတိ၊ မကျက်။
အဝသေသ၊ တို့သည်။ ပစ္စန္တိ ယထာ၊ ကျက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူပင်။
ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဤ။ ဝစနေ၊ စကားအပေါင်း၌။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစိုးတစိ
သော စကားသည်သာလျှင်။ သစ္စံ၊ အမှန်ပါသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သေသံ၊
ကြွင်းသော စကားသည်ကား။ အလိကံ၊ မမှန်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အယံ
ပုဂ္ဂလော၊ ဤ (အမှန်နည်းပါး မမှန်များသော စကားရှိသည် ဖြစ်၍ ပဲနောက်
ဟင်းနှင့် တူသော နှုတ်အမှုရှိသော) ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မုဂ္ဂသုပ္ပေတာတိ၊ ဟူ၍။

နိဒ္ဒေသ]

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ (၂၇-၂၆)

၇၅

ဝုစ္စတိ၊ ။ ။ တဿ၊ ထိပေနောက်ဟင်းနှင့်တူသော နှုတ်အမှုရှိသောသူ၏။
ဘာဝေါ၊ တည်း။ မုဂ္ဂသုပုတာ၊ အဖြစ်။ ပါရိဘဋ္ဌတတဟိ၊ ကား။ ပါရိဘဋ္ဌ-
ဘာဝေါ၊ ရွာသူသားငယ်တို့ကို ထိန်းယမ္မေးမြူ ချော့မြူတတ်သော သူ၏
အမှု၏ အဖြစ်တည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ယော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကုလ-
ဒါရကေ၊ တို့ကို။ ဇာတိ ဝိယ၊ အထိန်းကဲ့သို့။ အကေန ဝါ၊ ခါးထစ်ဖြင့်၎င်း။
ခန္ဓေန ဝါ၊ ပခုံးဖြင့်၎င်း။ ပရိဘဋ္ဌတိ၊ မွေးမြူတတ်၏။ ဇာရေတိ၊ ချီပိုး ဆောင်
ရွက်တတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။ တဿ ပရိဘဋ္ဌဿ၊ ထိုရွာသူ
သားငယ်တို့ကို ထိန်းယမ္မေးမြူ ချော့မြူတတ်သောသူ၏။ ကမ္မံ၊ အမှုတည်း။
ပါရိဘဋ္ဌံ၊ အမှု။ ပါရိဘဋ္ဌဿ၊ အမှု၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ပါရိဘဋ္ဌတ၊
အဖြစ်။ (ဋီကာ၌ကား ‘တာ’ သုတ္တဟူ၏) ဣတိ ဤကား စကားတရပ်
အပြီးတည်း။

နေမိတ္တိကတာနိဒ္ဒေသော ဌံ။ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စ၊ သော။ ပရေသံ၊
ဒါယကာတို့အား။ ပစ္စယဒါနသညာဇနကံ၊ ပစ္စည်းလှူခြင်း၌ အမှတ်သညာ
ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကာယဝစိကမ္မံ၊ ကိုယ်အမှု နှုတ်အမိန့်တည်း။ နိမိတ္တ-
ကမ္မန္တိ၊ ကား။ ခါဒနီယံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ချီ။ ဂစ္ဆန္တေ၊ တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချီ။
(ကိံ ခါဒနီယံ၊ ကို။ လဘိတ္ထ၊ ရကုန်သနည်း။) ခါဒနီယံ၊ ကို။ လဘိတ္ထ ကိံ၊
ရကုန်သလော။ ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တကရဏံ၊ နိမိတ်
ပြုခြင်းတည်း။ သြဘာသောတိ၊ ကား။ ပစ္စယသံယုတ္တကထာ၊ ပစ္စည်းနှင့်
စပ်သော မိမိအလိုကိုပြသော စကားတည်း။ သြဘာသကမ္မန္တိ၊ ကား။
ဝစ္ဆပါလကေ၊ နွားငယ်ကျောင်းသော သူတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချီ။ ဣမဝစ္ဆာ၊
တို့သည်။ ခီရဂေါဝစ္ဆာ ကိံ၊ နို့ရည်သောက်သော နွားငယ်တို့လော။
ဥဒါဟ၊ မူ။ တက္ကဂေါဝစ္ဆာ ကိံ၊ ရက်တက်ရည်သောက်သော နွားငယ်တို့
လော။ ဣတိ သို့။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ချီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ခီရဂေါဝစ္ဆာ၊ နို့ရည်သောက်
သော နွားငယ်တို့ဘုရား။ ဣတိ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ န ခီရဂေါဝစ္ဆာ၊ နို့ရည်
သောက်သော နွားငယ်မဟုတ်ကုန်။ ခီရဂေါဝစ္ဆာ၊ တို့သည်။ ယဒိ သိယံ၊
ကုန်ငြားအံ့။ ဘိက္ခုပိ၊ တို့သည်လည်း။ ခီရံ၊ ကို။ လဘေယျံ၊ ရကုန်ရာ၏။
ဣတိ ဝေမာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တေသံ ဒါရကာနံ၊ တို့ကို။
မာတာပိဘူနံ၊ တို့အား။ နိဝေဒေတွာ၊ ပြောကြားစေ၍။ ခီရဒါပနာဒိကံ၊
နို့ရည်ကို လှူစေခြင်းအစရှိသော။ သြဘာသကရဏံ၊ မိမိအလိုကို အရိပ်ပြ

ခြင်းကို ပြုခြင်းတည်း။ သာမန္တဇပွါတိ၊ ကား။ သမိပံ၊ လိုအပ်သော ဝတ္ထု၏ အနီးကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဇပွနံ၊ ဆိုခြင်းတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤမိမိလိုအပ်သော ဝတ္ထု၏ အနီးအနား စကားဆိုရာ၌။ ကုလူပကတိက္ခဝတ္ထု၊ အိမ်သို့ ကပ်သောရဟန်း၏ ဝတ္ထုကို။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။

☸ [၂၈] ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ ကုလူပကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘုဉ္ဇိဘုကာမော၊ ရှိ။ ဂေဟံ၊ သို့။ ပဝိသိတော၊ ရှိ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ထိုင်၏။ တံ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ အဒါတုကာမာ၊ မလှူချင်သည်ဖြစ်၍။ ဃရဏီ၊ အိမ်ရှင်မသည်။ တဏှုလော၊ နတ္ထိတိ၊ ဆန်မရှိဟု။ ဘဏန္တိ၊ မြည်တမ်းလျက်။ တဏှုလော၊ တို့ကို။ အာဟရိတုကာမာ ဝိယ၊ ဆောင်လိုသကဲ့သို့။ ပဋိဝိသကဗရံ၊ အိမ်နီးချင်းအိမ်သိ။ ဂတာ၊ သွားလေ၏။ ဘိက္ခုပံ၊ သည်လည်း။ အန္တောဂတ္ထံ၊ အိမ်တွင်းသို့။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လတ်သော်။ ကဝါဠကောဏေ၊ တံခါးထောင့်၌။ ဥစ္ဆု၊ ကို။ ဘာဇနေ၊ အိုး၌။ ဂုဠံ၊ တင်လဲခဲကို။ ပိဋကေ၊ တောင်း၌။ လောဏမစ္ဆဗာလေ၊ ငါးရံ့ခြောက်ခြမ်းသို့ကို။ ကုမ္ဘိယံ၊ အိုးကြီး၌။ တဏှုလော၊ ဆန်တို့ကို။ ဃဋ္ဌေ၊ အိုးငယ်၌။ ဃတံ၊ ထောပတ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ နိက္ခမိတော၊ ရှိ။ နိသိဒ္ဓိ၊ နေလင့်၏။ ဃရဏီ၊ သည်။ တဏှုလော နာလတ္ထန္တိ၊ ဆန်ရှာ၍ မရဟု။ အာဂတာ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥပါသိကေ၊ ဒါယိကာမ။ အဇ္ဇေ၊ ယနေ့။ ဘိက္ခာ န သမ္ပဇ္ဇိယတိတိ၊ ဆွမ်းမပြည့်စုံလတံ့ဟု။ ပဋိကစ္ဆေ၊ မဆွကလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ အဒ္ဓသံ၊ ဆရာ နိမိတ်မြင်နှင့်၏။ ဣတိ အာဟ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကံ၊ အဘယ်နိမိတ်ကို။ (ပဿထ၊ နည်း။) ဣတိ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဥပါသိကေ၊ မ။ ကဝါဠကောဏေ၊ တံခါးထောင့်၌။ နိက္ခိတ္တံ၊ ထောင်ထားသော။ ဥစ္ဆု၊ ဝိယ၊ ကြံကဲ့သို့။ သပ္ပံ၊ မြေကို။ အဒ္ဓသံ၊ တွေ့ခဲ့၏။ တံ-သပ္ပံ၊ ကို။ ပဟရိသာမိတိ၊ ပုတ်ခတ်အံ့ဟု။ ဩလောကေန္တော၊ သော်။ ဘာဇနေ၊ ၌။ ဌပိတံ၊ ထားသော။ ဂုဠပိဏ္ဍံ၊ ဝိယ၊ တင်လဲခဲကဲ့သို့။ ပါသာဏံ၊ ကျောက်ကို။ အဒ္ဓသံ၊ ၏။ လေဉ္စူကေန၊ ကျောက်ခဲဖြင့်။ ပဟဋ္ဌေန၊ ပုတ်ခတ်အပ်သော။ သပ္ပေန၊ သည်။ ကတံ၊ ဖြန့်အပ်သော။ ပိဋကေ၊ တောင်း၌။ နိက္ခိတ္တလောဏမစ္ဆဗာလသဒိသံ ဖဏံ၊ ထားသော ငါးရံ့ခြောက်ခြမ်းနှင့်တူသော ပါးပျဉ်းကို။ အဒ္ဓသံ၊ ၏။ တံ လေဉ္စူ၊ ကို။ ဥသိဘုကာမဿ၊ ကိုက်လိုသော။ တဿ၊ ထိုမြေ၏။ ကုမ္ဘိယာ တဏှုလသဒိသေ၊ အန္တေ၊ အိုး၌ထားသောဆန်နှင့်တူသော သွားတို့ကို။ အဒ္ဓသံ၊ ၏။ အထ-

ပစ္ဆိမံ ခု။ ကုပိတဿ၊ အမုက်ထွက်သော။ အဿ၊ ထိုမြေ၏။ သဇ္ဇေ
ပက္ခိတ္တသတသဒိသံ၊ အိုး၌ သွတ်ထားသော ထောပတ်နှင့်တူသော။ မုခတော
နိက္ခန္တံ၊ ခံတွင်းမှ ထွက်သော။ ဝိသမိဿကံ ခေဋ္ဌံ၊ အဆိပ်နှင့် ရောသောတံတွေး
ကို။ အဒ္ဓသံ၊ ၏။ (ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့ မိမိလိုအပ်သော ဝတ္ထု၏ အနီးအနား
စကားကို။ အာဟ၊ ၏။) သာ-သရဏီ၊ သည်။ မုဏ္ဍကံ၊ ဦးပြည်းယုတ်ကို။
ဝဇ္ဇေတုံ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာတံ၊ မတတ်နိုင်ဟု။ ဥစ္ဆိ၊ ဒေတု၊
ကြံလှူ၍။ သြဒနံ ပစိတု၊ ဆွမ်းချက်၍။ သတဂုဠမစ္ဆေဟံ၊ ထောပတ်
တင်လဲ ငါးရံ၊ ခြောက်ခြမ်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အဒါသံ၊
၏။ ဣတိ-ဣဒံ ဝတ္ထု၊ ကို။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။
သမိပံ ကတု၊ မိမိလိုအပ်သော ဝတ္ထု၏ အနီးအနားပြု၍။ ဇပုနံ၊ သည်။
သာမန္တဇပု၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပရိကထာတံ၊ ကား။
ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ (ကထိယမာနေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။) တံ၊
ထိုလိုအပ်သော ဝတ္ထုကို။ လဘတံ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ပရိ-
ဝတ္ထေတု၊ ပရိဝတ္ထေတု၊ ပြန်၍ ပြန်၍။ ဝါ၊ လှည့်၍ လှည့်၍။ တဿ၊
ကို။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤကား တရပ် အပြီးတည်း။

နိပ္ပေသိကတာနိဒ္ဒေသေ၊ ခု။ အက္ခောသနာတံ၊ ကား။ ဒသဟံ အက္ခော-
သဝတ္ထုဟံ၊ တို့ဖြင့်။ အက္ခောသနံ၊ (ဆဲရေးခြင်းမှ ကြောက်သဖြင့်လည်း
လှူရာ၏ဟု နှလုံးထားနှင့် နားမခံသာအောင်) ဆဲရေးခြင်းတည်း။ ဝမ္ဘ-
နာတံ၊ ကား။ ပရိဘဝိတု၊ နှိပ်စက်၍။ ကထနံ၊ တည်း။ ဂရဟနာတံ၊
ကား။ အဿဒ္ဓေ၊ ကံ၊ကံ၏ အကျိုးကို မယ့်သယူ။ အပ္ပသန္ဓေ၊
မကြည်ညိုသယူ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒေါသာရောပနာ၊
အပြစ်ဘင်ခြင်းတည်း။ ဥက္ခေပနာတံ၊ ကား။ ဝေ၊ ဤသို့ကို။ ဧတ္ထ၊
ဤလှူဒါန်းရာ၌။ မာ ကထေထ၊ မဆိုပါကုန်လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါစာယ၊
နှုတ်ဖြင့်။ ဥက္ခိပနံ၊ လှူတတ်သောသူ၏ အဖြစ်စသည်မှ အပသို့ ထုတ်ပစ်
ခြင်းတည်း။ သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ခပ်သိမ်းသော အဖို့ဖြင့်။ သဝတ္ထုကံ၊
ဝတ္ထုရှိသည်ကို။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းရှိသည်ကို။ ကတု၊ ၍။
ဥက္ခေပနာ၊ လှူတတ်သောသူ၏ အဖြစ်စသည်မှ အပသို့ ထုတ်ပစ်ခြင်း
သည်။ သမုက္ခေပနာ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ အဒေန္တံ၊ မလှူ

သဿကု။ ဒိဿာ၊ ရှိ။ အဟော ဒါနပတိ၊ ဩဝ် အလှူရှင်ပေ။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ ဥက္ခိပနံ၊ ချီဆောင်၍ ဆိုခြင်းသည်။ ဥက္ခေပနာ၊ မည်၏။ မဟာဒါန-
ပတိတံ၊ အလှူကြီးရှင်ပေဟု။ ဧဝံ သို့။ သုဠ၊ လွန်စွာ။ ဥက္ခိပနံ၊ ချီဆောင်၍
ဆိုခြင်းသည်။ သမုက္ခေပနာ၊ မည်၏။ ခိပနာတံ၊ ကား။ ဗီဇဘောဇိနော၊
ရှေးကံဟောင်းမျိုးစေ့သာ သုံးဆောင်ခြင်းရှိသော။ ဣမဿ၊ ၏။ ဇီဝိတံ၊
သည်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးနပ်အံ့နည်း။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ ဥပ္ပဏ္ဍနာ၊ ပြက်ရယ်
ပြုခြင်း။ ဝါ၊ အသွမ်းသွေးခြင်း။ သံခိပနာတံ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
နိစ္စကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော ရဟန်းတို့အားလည်း။
နတ္ထိတိ ဝစနံ၊ မရှိဟူသော စကားကို။ ဒေတိ၊ လှူတတ်ပေ၏။ ဣမံ၊
ဤသူကို။ အဒါယကောတိ၊ မလှူသသူဟူ၍။ ကိံ၊ ဘဏထ၊ အဘယ်ကြောင့်
ဆိုကြပေသနည်း။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ သုဠတရံ၊ အတိုင်းထက် အလွန်။
ဥပ္ပဏ္ဍနာ၊ ပြက်ရယ်ပြုခြင်းတည်း။ ပါပနာတံ၊ ကား။ အဒါယကတ္ထဿ ဝါ၊
မလှူလိုသသူ၏ အဖြစ်သို့၎င်း။ အဝဏ္ဏဿ ဝါ၊ ကျေးဇူးမဲ့သသူ၏ အဖြစ်သို့
၎င်း။ ပါပနံ၊ ရောက်စေခြင်း။ သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပါပနာ၊ သည်။
သမ္မာပနာ၊ မည်၏။ အဝဏ္ဏဟာရိကာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကျေးဇူးမဲ့ကို
ဆောင်သည်ရှိသော်။ အဝဏ္ဏဘယာပိ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုအံ့သည်မှ ကြောက်
သောကြောင့်လည်း။ မေ၊ အား။ ဒဿတိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးထား
၍။ ဂေဟတော၊ မှ။ ဂေဟံ၊ သို့။ ဂါမတော၊ မှ။ ဂါမံ၊ သို့။ ဇနပဒတော၊ မှ။
ဇနပဒံ၊ သို့။ အဝဏ္ဏဟရဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို ဆောင်ခြင်းတည်း။ ပရပိဋ္ဌိမံသိက-
တာတိ၊ ကား။ ပုရတော၊ မျက်မှောက်၌။ မရရံ၊ ဘဏ်တော၊ ချိုသာသော
စကားကို ဆို၍။ ပရမ္ပုခေ၊ မျက်ကွယ်၌ကား။ အဝဏ္ဏဘာသိတာ၊ ကျေးဇူးမဲ့
ကို ဆိုလေ့ရှိသော သူ၏အဖြစ်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော-ကထာ၊ ဤ
(သို့ မျက်မှောက်မှုကား နှုတ်ချီပျားသို့ စကားသာယာ ကွယ်ရာကဲ့ရဲ့ ကျေး
ဇူးမဲ့ကို ဆိုလေ့ရှိသောသူ၏) စကားသည်။ ဝါ၊ ကို။ အတိမုခံ၊ ရှေးရှု။ [၂၉]
ဩလောကေတုံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တဿ၊ မဝံသောသူ၏။ ပရမ္ပုခါနံ၊ တဖက်
သို့မျက်နှာလှည့်နေကုန်သော။ ဝါ၊ နောက်ပြန်နေကုန်သော သူတို့၏။ ပိဋ္ဌိ-
မံသခါဒနမိဝ၊ ကျောက်ကုန်းသားကို ဖဲ့စားသည်နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁-ခိပနာတိ ခေပဝစနံ ဟု ဖွင့်လိုရင်းတည်း။ မလိုတစေး အဝေးစကားစောင်းပစ်သည်
ဟူလို။ ဝါ၊ ရှုတ်ချသောစကားဟူလို။ ထိုခေပဝစနဟူသည် တပါးမဟုတ် ရယ်သွမ်း
သွေး၍ဆိုသော စကားတည်း။ ထိုကြောင့်။ ကိံ။ ပ။ ဥပ္ပဏ္ဍနာဟု မိန့်သည်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ (၂၉-၁၂)

၇၉

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရပိဋ္ဌိမံသိကတာတိ၊ သူ့ကျောက်ကုန်းသားကိုဖဲ့စားလေ့ရှိသော သူ၏အဖြစ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ ဝုစ္စတိ ။ပ။ တာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤအက္ခောသန၊ ဝမ္ဘန စသော နှုတ်အမှုကို။ ဝေဠုပေသိကာယ၊ ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့်။ အဗ္ဘဂံ-အဗ္ဘညနံ၊ ကိုယ်၌ လိမ်းသော နယ်ဆီကို။ နိပုညတိ ဝိယ၊ သုတ်သကဲ့သို့။ ပရဿ ဂုဏံ၊ သူတပါးကျေးဇူးကို။ နိပေသတိ၊ ချေဘတ်၏။ နိပုညတိ၊ စင်စစ် သုတ်သင်၍ ပစ်ဘတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓဇာတံ၊ နံသာမျိုးကို။ နိပိသိန္ဒာ၊ ကြိတ်၍။ ဂန္ဓမဂ္ဂနာ ဝိယ၊ အနံကိုရှာသကဲ့သို့။ ပရဂုဏော၊ သူတပါးကျေးဇူးတို့ကို။ နိပိသိန္ဒာ၊ ကြိတ်၍။ ဝိစုဏ္ဏောတော၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက် ချေထူ၍။ သော၊ ဤအက္ခောသန စသော နှုတ်အမှုသည်။ လာဘမဂ္ဂနာ၊ လာဘ်ရှာကြောင်း အမှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိပေသိကတာတိ၊ (သူ့ကျေးဇူးကို မကြိတ်သော်ကား မရသော ပစ္စည်းတို့ကို ရလေအောင်) ကြိတ်ခြင်းအလေ့ရှိသော သူ၏ အဖြစ် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အဆုံးအဖြတ်ကို မှတ်အပ်၏။

လာဘေန ။ပ။ နိဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ နိဇီဝိသနတာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂနာ၊ (စဉ်းလဲ စဉ်းစား အနည်းဖြင့် အများ လှည့်ပတ်၍ ယူခြင်းငှါ မကောင်းအလိုနှင့်တကွ ဖြစ်သော ပစ္စည်းကို) ရှာမှီးခြင်း။ ဣတော လဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ဣမမှာ ဂေဟာ၊ မှ။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော လာဘ်ကို။ အမုတြာတိ၊ ကား။ အမုကသ္မိံ ဂေဟေ၊ ထိုအိမ်၌။ ဧဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ဣစ္ဆနာ၊ လိုချင်ခြင်း။ ဂဝေဠိတိ၊ ကား။ မဂ္ဂနာ၊ ရှာခြင်း။ ပရိယေဠိတိ၊ ကား။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ မဂ္ဂနာ၊ ခြင်း။ အာဒိတော၊ ရှေးဦးအိမ်မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ၊ ရတိုင်းရတိုင်းသော လာဘ်ကို။ တတြိ တတြိ၊ ထိုထိုအိမ်၌။ ကုလဒါရကနံ၊ တို့အား။ ဒတော၊ ၍။ အန္ဓေ၊ ဌ။ ခီရယာဂံ၊ နို့ရည် ယာဂကို။ လတိဘ္ဘာ၊ ၍။ ဂဘတိက္ခဝတ္ထု၊ သွားသော ရဟန်း၏ ဝတ္ထုကို။ ဧတ္ထ၊ ဤလာဘေန လာဘနိဇီဝိသနကထာ၌။ ကလေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သေနာတိအာဒိနိ၊ ပုဒ်တို့သည်။ ဧဋ္ဌိတိအာဒိနမေဝ၊ ပုဒ်တို့၏သာလျှင်။ ဝေဝစနာနိ၊ စကားလွယ် သဒ္ဓါတို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဋ္ဌိတိ၊ ကား။ သေနာ၊ လိုချင်ခြင်း။ ဂဝေဠိတိ၊ ကား။ ဂဝေသနာ၊ ရှာခြင်း။ ပရိယေဠိတိ၊ ကား။ ပရိယေသနာ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှာခြင်း။ ဣစ္စေဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ ယောဇနာ၊ (ရွှေစကား နောက်စကားတို့၏ ပရိယာယ်အားဖြင့်)

ယှဉ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ကုဟနာဒိနံ၊ ပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ အနက်အဖွင့်တည်း။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဝေမာဒိနဉ္စ ပါပဓမ္မာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ “ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော ။ပ။ ဒဗ္ဗိဟောမ”န္တိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဗြဟ္မဇာလေ၊ သုတ်၌။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ အနေကေသံ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ ယုတ်မာသော အကျင့်တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[ဝါ ပန၊ တနည်း။ ကေ၊ အချို့ကုန်သော။ ဘောန္တော သမဏ-
ဗြာဟ္မဏာ၊ အရှင် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ၊ တမလွန်လောကကို
ယုံ၍ လှူအပ်ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ ဘောဇဉ်တို့ကို။ ဝါ၊ ဘောဇနဟု
ဆိုအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို။ ဘုဒ္ဓိဘူ၊ ၍။ တေ-သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။
ဝေရူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ မဂ်ဖိုလ်၏ ဖီလာဖြစ်
သော အတတ်ဖြင့်။ (ပဝတ္ထေန၊ ဖြစ်သော။) တနည်း၊ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊
အတတ် ဟူသော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ မှားယွင်းယုတ်မာသောအသက်မွေးခြင်းဖြင့်။
ဇီဝိကံ၊ ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ မွေးကုန်၏။ ဣဒံ-ဣမာ၊ ဤမဂ်ဖိုလ်၏ ဖီလာ
အတတ်တို့သည်။ သေယျထာ-ကသာမာ၊ နည်း။ အင်္ဂံ၊ လက်ခြေ စသော
အင်္ဂါတို့ကို ရည်၍ ဖြစ်သော အတတ်၎င်း။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို ဆိုရာ
ကျမ်း၎င်း။ ဥပ္ပါတံ၊ ဥက္ကာပုံခြင်း အရပ်မျက်နှာ ကြိတ်ထခြင်း မြေသွပ်ခြင်း
စသည်နှင့် စပ်သော အတတ်၎င်း။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကျမ်း၎င်း။ လက္ခဏံ၊
ဣတ္ထိပုရိသတိ လက္ခဏာကို သိရာသိကြောင်း ဖြစ်သော ကျမ်း၎င်း။ မုသိ-
ကတ္တိန္တံ၊ အဝတ်စသည်တို့ကို ကြက်ခဲလတ်သော် အကျိုးအပြစ်ကို သိကြောင်း
ဖြစ်သော ကျမ်း၎င်း။ အဂ္ဂိဟောမံ၊ (ဤမည်သော မီးဖြင့် ပူဇော်သည်ရှိသော်
ဤမည်သော အကျိုးဖြစ်၏ဟု) မီး၏ အစွမ်းဖြင့် ယဇ်ပူဇော်ရာ အစီအရင်
အတတ်၎င်း။ ဒဗ္ဗိဟောမံ၊ (ဤမည်သော ယောက်မဖြင့် ပူဇော်သည်ရှိသော်
ဤမည်သော အကျိုးဖြစ်၏ဟု) ယောက်မ၏ အစွမ်းဖြင့် ယဇ်ပူဇော်ရာ
အစီအရင်အတတ်၎င်း။]

ဣတိ-ဝုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အာဇီဝဟေတု၊
အာဇီဝအကြောင်းကြောင့်။ ပညတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဆန္တံ၊ ကုန်သော။
ဣမေသံ ။ပ။ နံ၊ တို့ကို။ ဝိတိက္ကမဝသေန စ၊ ၎င်း။ ကုဟနာ။ပ။ နတာတိ

နိဒ္ဒေသ]

ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ (၃၀-၃)

၈၁

ဝေမာဒီနံ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဣမေသံ ပါပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန
စ၊ ၎င်း။ ပဝတ္ထော၊ သော။ ယှာယံ-ယော အယံ မိစ္ဆာဇီဝေါ၊ ကို။
(ဝုတ္ထော၊ ၏။) သဗ္ဗပ္ပကာရာပိ၊ အလုံးစုံသော အပြားရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော။ တသ္မာ မိစ္ဆာဇီဝါ၊ မှ။ ယာ ဝိရတံ၊ အကြင် ကြည်ခြင်းသည်။
(ကြည်ကြောင်းသည်။) (အတ္တံ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤမိစ္ဆာဇီဝမှ ကြည်ကြောင်း
သည်။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။ တတြ၊ ထိုအာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၌။ အယံ၊
ကား။ ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ ဧတံ၊ ဤသမ္မာဝါယာမကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။
(အကြောင်း ပြု၍။) ဇီဝန္တံ၊ အသက်မွေးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့
အသက် မွေးကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဧသော-သမ္မာဝါယာမော၊ သည်။)
အာဇီဝေါ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုအာဇီဝသည်။ ကော၊ နည်း။ ပစ္စယပရိယေသန-
ဝါယာမော၊ တရားနှင့်အညီ ပစ္စည်းရှာမှီးကြောင်း လုံ့လ သမ္မာဝါယာ-
မတည်း။ ပါရိသုဒ္ဓိတံ၊ ကား။ ပရိသုဒ္ဓတော၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်။
အာဇီဝဿ၊ အသက်မွေးကြောင်း သမ္မာဝါယာမ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်း
အပြစ်ကင်းခြင်း။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ ခြင်း။

ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ

၁၈။ ပန၊ ပါး။ တဒနန္တရံ၊ ထိုအာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၏ အခြားမဲ့ ကာလ
၌။ ယံ ဧတံ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ၌။ ပဋိသင်္ခါ
ယောနိသောတိ၊ ကား။ ဥပါယေန၊ ပျိုးစီးခြင်းအား သင့်လျော်သော အ
ကြောင်းဖြင့်။ ပထေန၊ မှန်ကန်သော နည်းလမ်းဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါယ ဥတှာ၊
(အအေးကို ဖျောက်ခြင်းအစရှိသော ထိုထိုအကျိုးကိုဉာဏ်ဖြင့်) တူရူ
တိုက်ရိုက်သိ၍။ ပစ္စဝေက္ခိတှာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်၍။ ဝါ၊ သက်ဝင်
ရှုကြည့်၍။ [၃၀] ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား လိုရင်းအနက်။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊
ဤပစ္စယသန္နိဿိတသီလ၌။ သီတဿ ပဋိသင်္ခါတာယာတိအာဒိနာ နယေန၊
ဖြင့်။ ဝုတ္တပစ္စဝေက္ခဏမေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သောဆင်ခြင်ခြင်းကိုသာလျှင်။
ယောနိသော ပဋိသင်္ခါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ စီဝရန္တံ၊
ကား။ အန္တရဝါသကာနိဿ၊ တို့တွင်။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိ တထည်ထည်သော
သင်္ကန်းကို။ ဗါ၊ အလုံးစုံသော ဒုက္ခန္တံ၊ ကိုယ်ဝတ်၊ ခါးဝတ်သင်းပိုင်ကို။
ပဋိသေဝတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ နိဝါသေတိ ဝါ၊
ဝတ်မှုလည်း ဝတ်၏။ ပါရူပတိ ဝါ၊ ရုံမှုလည်း ရုံ၏။ ယာဝဒေဝါတိ ဣဒံ၊

ဤပုဒ်သည်။ ပယောဇနာ ။ပ။ ဝစနံ၊ အကျိုးတို့၏ အပိုင်းအခြားကို ပိုင်းခြားသောအားဖြင့် မှတ်ခြင်းကို ဟောသော သဒ္ဓါတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဝါ၊ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သီတဿ ပဋိသုတ္တံ၊ အအေးကို ဖျောက်ခြင်း အစရှိသော။ ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ ပယောဇနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှသော ပယောဇနာသာလျှင်။ ယောဂိနော၊ ၏။ စီဝရပဋိသေဝနေ၊ ဌ။ ပယောဇနံ၊ တည်း။ ဣတော၊ ဤအအေးကို ဖျောက်ခြင်း စသော ပယောဇနာထက်။ ဘိယျော၊ အလွန်ဖြစ်သော ပယောဇနာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သီတဿာတိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တဓာတုက္ခောဘဝသေန ဝါ၊ (ချမ်း၍ဖျားခြင်း စသော အားဖြင့်) ကိုယ်တိုင်းသန္တာန်၌ သီတတေဇောဓာတ် ချောက်ချား ပျက်စီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာန်၌။ ဥတုပရိဏာမ-ဝသေန ဝါ၊ ဥတုဖောက်ပြန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဥပ္ပန္နဿ၊ သော။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ သီတဿ၊ အအေးကို။ ပဋိသုတ္တံယာတိ၊ ကား။ ပဋိဟနနတ္ထိ၊ ဖျောက်ခြင်းငှါ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ (သေဝိယ-မာနေ၊ သုံးဆောင်သည်ရှိသော်။) သရီရေ၊ ဌ။ အာဗာဓံ၊ ကို။ (သီတံ၊ အအေးသည်။) န ဥပ္ပါဒေသိ၊ မဖြစ်စေ။ ဧဝံ-တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ တဿ-သီတဿ၊ ကို။ ဝိနောဒနတ္ထိ၊ ဖျောက်ခြင်းငှါ။ (ပဋိသေဝတိ၊ ၏။) ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရီရေ၊ ကိုယ်ကို။ သီတဗ္ဗာဟတေ၊ အအေးဥတု နှိပ်စက်အပ်သည် ရှိသော်။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဒဟိဘုံ၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းငှါ။ န သက္ခောတိ၊ နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီတဿ၊ ကို။ ပဋိသုတ္တံယာ၊ ဖျောက်ခြင်းငှါ။ စီဝရံ၊ ကို။ ပဋိသေဝိတဗ္ဗံ၊ မှီဝဲအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုညာသိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ (ဥဏှဿ ပဋိသုတ္တံယာ အစ ရှိသော ကြွင်းကျန်သမျှ) အလုံးစုံသော ပယောဇနာတို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ဤသီတဿ ပဋိသုတ္တံယာ၌ ဆိုအပ်သော နည်းကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဥဏှဿ စသည်တို့၌။ ကေဝလံ၊ ရှေးနည်းနှင့် မရောသော အနက်ကို။ (ဝက္ခာမ၊ အံ့။) ဥဏှဿာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိ-သန္တာပဿ၊ မီးပူကို။ တဿ၊ ထိုမီးပူ၏။ ဝနဒါဟာဒိဘု၊ တောမီးလောင်သော အခါ အစရှိသည်တို့၌။ သမ္ဘဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဝါး။ ခုံသ၊ ပ။

နန္ဒိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ခုံသာတိ၊ ကား။ ခုံသနမက္ခိကာ၊ ကိုက်တတ်သော မှက်တို့
 တည်း။ အန္ဓမက္ခိကာ၊ ယင်ကန်းတို့တည်း။ ဝါ၊ ယင်မရိုင်းတို့တည်း။ ဣတိပိ၊
 ဤသို့လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ မကသာ၊ ခြင်တို့သည်။ မကသာ ဧဝ၊ ကိုက်
 နေကျ ခြင်တို့ပင်တည်း။ ဝါတာတိ၊ ကား။ သရဇအရဇာဒိတေဒါ၊ မြူနှင့်
 တက္ကသောလေ မြူမရှိသောလေ အစရှိသည် အထူးရှိသော လေတို့တည်း။
 အာတပေါတိ၊ ကား။ သူရိယာတပေါ၊ နေပူတည်း။ သရိသပါတိ၊ ကား။
 ဒီသဇာဘိကာ၊ ရှည်သောကိုယ်ရှိသော အမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သပ္ပါဒယော၊
 မြေအစရှိကုန်သော။ ယေ ကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။
 သရန္တာ၊ ရွှေတူးကုန်လျက်။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ (တေ သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံ ရွှေ
 တူး၍ သွားတတ်ကုန်သော မြေစသော သတ္တဝါတို့သည်။) သရိသပါ၊
 မည်ကုန်၏။ တေသံ-သရိသပါနံ၊ ထိုရွှေတူး၍ သွားတတ်သော မြေစသော
 သတ္တဝါတို့၏။ ဒဠသမ္ဘယော စ၊ ကိုက်ခြင်းဟူသော အတွေ့၎င်း။ ဖုဠ-
 သမ္ဘယော စ၊ ထိပါးခြင်းဟူသော အတွေ့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ခုဝိဇော၊ နှစ်ပါး
 အပြားရှိသော။ ယော သမ္ဘယော၊ အကြင် အတွေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 သောပိ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အတွေ့သည်လည်း။ ဇီဝရံ၊ ကို။ ပါရုဇိတော၊ ၍။
 နိသိန္နံ၊ နေသော ရဟန်းကို။ န ဗာတေ၊ မနှိပ်စက်နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တာဒိသေသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ တေသံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော
 အတွေ့တို့ကို။ ပဋိဃာတတ္ထာယ၊ ငှါ။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ ယာဝဒေဝါတိ
 ဧဝံ၊ ယာဝဒေဝ ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ပုနဝစနံ၊ တဖန်ထပ်၍ ဟောတော်
 မူခြင်းသည်။ နိယတပ္ပယောဇနာဝဓိပရိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထံ၊ ကိန်းသေမြဲသော
 အကျိုးတို့၏ အပိုင်းအခြားကို ပိုင်းခြားသောအားဖြင့် ပြရခြင်း အကျိုး
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စ။ ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနံ၊ (အရှက်အကြောက်
 ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော) အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည်သာလျှင်။ နိယ-
 တပ္ပယောဇနံ၊ ကိန်းသေမြဲသော အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာနိ၊
 ဤမှတပါး သိတပဋိဃာတစသော အကျိုးတို့သည်။ ကဒါစိ ကဒါစိ၊ ရံခါ ရံခါ
 တွေ့ကြိမ်ရာ၌သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာ-
 ဒနတ္ထံ ဟူသော ပုဒ်၌။ ဟိရိကောပိနန္တိ၊ ကား။ တံ တံ သမ္မာဓဋ္ဌာနံ၊ ထိုထို
 ကျဉ်းမြောင်းရာ အရပ်တည်း။ ဟိ၊ စ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ အင်္ဂေ၊ အကြင် အကြင်
 ကျဉ်းမြောင်းရာ အင်္ဂါသည်။ ဝိဝရိယမာနေ၊ လစ်သည်ရှိသော်။ ဟိရိ၊ အရှက်
 အကြောက်သည်။ (ဟိရောတ္တပ္ပကား အဝိနာဘာဝ) ကပ္ပတိ ဝိနသတိ၊

ပျက်၏။ တံ တံ၊ ထိုထိုကျဉ်းမြောင်းရာ အင်္ဂါကို။ ဟိရိ* ကောပနတော၊ အရှက်အကြောက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိရိကောပိနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဿ ဟိရိကောပိနဿ င၊ ထိုအရှက်အကြောက် အသေရ ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကျဉ်းမြောင်းသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကိုလည်း။ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟိရိကောပိနပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ၊ မည်၏။ ဟိရိကောပိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

ပိဏ္ဍပါတန္တိ၊ ကား။ ယံကိဉ္စိ အာဟာရံ၊ (ခါဒနီယ တောဇနီယ စသည် အပြားရှိသော) အလုံးစုံ မျှအပ်သော အာဟာရဝတ္ထုကို။ ဟိ၊ စ။ ယော ကောစိ အာဟာရော၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အာဟာရ ဝတ္ထုကို။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ပိဏ္ဍောလေျန၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ လှည့်လည်သူ၏ အမှုဖြင့်။ ဝါ၊ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းဖြင့်။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ ပတိဘတ္တာ-ပက္ခိပိတတ္တာ၊ ထည့်လောင်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပိဏ္ဍပါတောတိ၊ ပိဏ္ဍပါတဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပိဏ္ဍာနံ၊ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းမှ ရကုန်သောဆွမ်းတို့၏။ ပါတော၊ အစုအပေါင်းတည်း။ ပိဏ္ဍပါတော၊ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းမှ ရကစု သောင်းပြောင်း ဆွမ်းတို့၏အပေါင်း။ တတ္ထ တတ္ထ-သရေ၊ ၌။ လဒ္ဓါနံ ဘိက္ခုာနံ၊ ရအပ်သော ဆွမ်းတို့၏။ သန္တိပါတော၊ အစုတည်း။ သမ္ပဟော၊ အပေါင်းတည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ နေဝ ဒဝါယာတိ၊ ကား။ ဂါမဒါရကာဒယော ဝိယ၊ ရွာသား သူငယ်အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ဒဝတ္ထံ၊ ပျော်ရွှင် မြူးထူးခြင်းအကျိုးငှါ။ န ပဋိသေဝတိ၊ သုံးဆောင်သည်မဟုတ်။ ကိဋ္ဌာနိမိတ္တံ၊ ပျော်ရွှင်မြူးထူးလိုသော အကြောင်းကြောင့်။ န ပဋိသေဝတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န မဒါယာတိ၊ ကား။ မုဋ္ဌိကမလ္လာဒယော ဝိယ၊ လက်ဈေ့သည် လက်ပမ်းသည် စသည်တို့ကဲ့သို့။ မဒတ္ထံ၊ ခွန်အားမာန်၊ ယောကျ်ားမာန်ဖြင့် ယစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ န ပဋိသေဝတိ၊ မဟုတ်။ ဗလမဒနိမိတ္တံ၊ ခွန်အားကို မှီ၍ ဖြစ်သော ယစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ၎င်း။ ပေါရိသမဒနိမိတ္တဉ္စ၊ ယောကျ်ားအဖြစ်ကို မှီ၍ (ငါယောကျ်ားဟု) ဖြစ်သော ယစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န မဏ္ဍနာယာတိ၊ ကား။ [၃၁] အန္တေပုရိကဝေသိယာဒယော ဝိယ၊ နန်း တိုင်းသူ ပြည့်တန်းဆာမ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ မဏ္ဍနတ္ထံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်

နိဒ္ဒေသ]

ပစ္စယသန္တိသိတသီလံ (၃၁-၁၀)

၈၅

ပြည့်ဖြိုးစေခြင်းငှါ။ န ပဋိသေဝတံ၊ မဟုတ်။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏။ ပီဏဘာဝနိမိတ္တံ၊ ပြည့်ဖြိုးသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န ဝိဘူသနာယာတိ၊ ကား။ နဋ္ဌနစ္စကာဒယော ဝိယ၊ ကချေ သည် ကျမ်းသမား စသည်တို့ကဲ့သို့။ ဝိဘူသနတ္ထံ၊ အရောင်အဆင်း ကြည်လင် တင့်တယ်ရှုဘွယ်ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ န ပဋိသေဝတံ၊ မဟုတ်။ ပသန္တစ္စဝိဝဏ္ဏ- တာနိမိတ္တံ၊ ကြည်လင်သော အရောင်အဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသော အ ကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပုဒ်တို့တွင်။ နေဝ ဒဝါယာတိ ဇေတံ-ပဒံ၊ ကို။ မောဟပနိဿယပ္ပဟာနတ္ထံ၊ မောဟ၏ ဥပနိဿယည်းဖြစ်သော ဒဝကို ပယ်ခြင်းငှါ။ (ဒဝသည် မောဟကို ပွားစေ တတ်သည်၊ မောဟပွားကြောင်း ဥပနိဿယကို ပယ်ခြင်းငှါ ဟူလို) ဝါ၊ မောဟ၏ ဥပနိဿယ ဖြစ်သော မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဒဝအလိုငှါ မှီဝဲခြင်းသည် မောဟကို ကျေးဇူးပြုသည်၊ ထို မောဟကို ကျေးဇူးပြုသော ဒဝအလိုငှါ မှီဝဲခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ ဟူလို) န မဒါ- ယာတိ ဇေတံ-ပဒံ၊ ကို။ ဒေါသပနိဿယပ္ပဟာနတ္ထံ၊ ဒေါသ၏ ဥပနိဿယမဒကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ဒေါသ၏ ဥပနိဿယဖြစ်သော မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယာတိ ဇေတံ-ပဒံ၊ ကို။ ရာဂပနိဿယပ္ပဟာနတ္ထံ၊ ရာဂ၏ ဥပနိဿယ မဏ္ဍနဝိဘူသနကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ရာဂ၏ ဥပနိဿယဖြစ်သော မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ တနည်း။ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယာတိ ဇေတံ-ပဒံ၊ ကို။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော ရဟန်း၏။ သညောဇနပ္ပတ္တိပဋိသေနေတ္ထံ၊ သံယောဇဉ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပွားကြောင်းကို ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ န မဏ္ဍနံ။ ပ။ နာယာတိ ဇေတံ-ပဒံ၊ ကို။ ပရဿာပိ၊ ၏လည်း။ သညောဇနပ္ပတ္တိနိသေနေတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ တနည်း။ စဘူဟိပိ ဇေတံ-ပဒံ၊ ဤလေးပုဒ်တို့ဖြင့် လည်း။ အယောနိသော၊ ဟိတသုခအား မသင့်မလျော်သော အကြောင်း ဖြင့်။ ပဋိပတ္တိယာ၊ မိစ္ဆာပဋိပတ်ကို၎င်း။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂဿ စ၊ ကာမချမ်းသာ၌ ကပ်ငြိသော တဏှာဖြင့် ခံစားသုံးဆောင်ခြင်းကို၎င်း။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ယာဝဒေဝါတိ ပဒံ၊ သည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော အနက်ရှိ သည်သာတည်း။ ဣမဿ ကာယဿာတိ၊ ကား။ စာတုမဟာဘူတိကဿ၊

လေးပါးသော မဟာဘုတ်တို့ကို မှီသော။ တေဿ ရူပကာယဿ၊ ဤစတု
သန္တတိ ရုပ်အပေါင်း၏။ ဌိတိယာတိ၊ ကား။ ပဗန္ဓုတတ္ထံ၊ ပဗန္ဓုအစွမ်းဖြင့်
တည်ခြင်းငှါ။ ယာပနာယာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိယာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊
ဝါ၊ ဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ဝါ၊ ခန္ဓာတည်ကြောင်းဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။
အဝိဇ္ဇေဒတ္ထံ၊ မပြတ်ခြင်းငှါ^၁။ ဝါ၊ ကား။ စိရကာလဌိတတ္ထံ၊ ကြာမြင့်စွာ
သော ကာလပတ်လုံး အာယုကပ် ဆုံးသည်တိုင်အောင် တည်ခြင်း အကျိုး
ငှါ^၂။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဇိဏ္ဏဗုဒ္ဓာယမိကော၊ အိမ်အိုအိမ်ဆွေး
ရှင်သည်။ (အပတနတ္ထံ၊ မတိမ်းမပြုစိမ့်သောငှါ။) ဗုဒ္ဓပတ္တမ္ဘံ၊ အိမ်ကို
ထောက်ခြင်းကို။ ကရောတိ ဣဝ၊ ပြု၏သို့၎င်း။ သာကဋ္ဌိကော၊ လှည်းမူး
သည်။ (ပဝတ္တနတ္ထံ၊ ညင်သာစွာလိမ့်လည်စိမ့်သောငှါ။) အက္ခဗ္ဗဉ္ဇနံ၊ ဝင်ရိုးကို
ဆီဆွတ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ လှည်းစာထိုးခြင်းကို။ ကရောတိ ဣဝ စ၊ ၎င်း။ (ဝေ၊
ဤနှင့် ပုံတူ။ သေ ယောဂီ၊ သည်။) ကာယဿ၊ ၏။ ဌိတတ္ထဉ္စ၊ တည်မြဲ
တည်ခြင်းငှါ၎င်း။ ယာပနတ္ထဉ္စ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး (အာယုကပ်
ဆုံးသည်တိုင်အောင်) ဖြစ်ခြင်းငှါ၎င်း။ ဝါ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး
(ရူပကာယစက်ရထား အသွားမပျက် ညက်ညက်ညင်သာ) လည်စေခြင်းငှါ
၎င်း။ ပိဏ္ဏပါဘံ၊ ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ သုံးဆောင်၏။ ဒဝမဒမဏ္ဍနဝိဘူသနတ္ထံ၊
ပျော်ရွှင်မြူးတူးခြင်း၊ ခွန်အားကို မှီး၍ ယစ်ခြင်း၊ ငါယောကျ်ားဟူ၍ ယစ်ခြင်း၊
အင်္ဂါကြီးငယ် ပြည့်ဖြိုးစေခြင်း၊ အရောင်အဆင်း ကြည်လင်တင့်တယ် ရှုဘယ်
ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ န ပဋိသေဝတိ၊ မဟုတ်။ အပိစ-အပရော နယော၊ ကို။
မယာ ဝုစ္စတေ။ ဌိတိတိ တေ၊ သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

၁-ဤအလိုသော် “ယာပနာယ၊ ခန္ဓာမျှကြောင်း ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ အဝိဇ္ဇေဒတ္ထံ၊ မပြတ်
ခြင်းငှါ”ဟု ပါဠိသေသနှင့်တကွ ယောဇနာ။ ပဝတ္တိသဒ္ဓါကား ဇီဝိတ၏ ပရိယာယ်တည်း။
ယင်းသည့် ပဝတ္တိယာ ကိုလည်း အဝိဇ္ဇေဒတ္ထံဟူသော ပါဠိသေသနှင့်စပ်။ ထို့ကြောင့်
ဋီကာ၌ ပဝတ္တိယာတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဝတ္တိယာ၊ တတာ ဟိ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ “ယာပနာ ဝတ္တနာ”တိ
စ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ တဿာ စ အဝိဇ္ဇေဒေါ အာဟာရူပယောဂေန ဟောတိ-မိန့်။ (ပြည်)

၂-ဤအလိုမူ “ဣမဿ ကာယဿ၊ မဟာဘုတ်လေးပါးကို မှီသော ဤစတုသန္တတိ
ရုပ်အပေါင်း၏။ ဌိတိယာ၊ ပဗန္ဓုအစွမ်းဖြင့် တည်ခြင်းငှါ။ ယာပနာယ၊ ကြာမြင့်စွာသော
ကာလပတ်လုံး အာယုကပ် ဆုံးသည်တိုင်အောင် တည်ခြင်းငှါ” ယောဇနာ။ ကာယဿ
စိရတရံ ယာဝ အာယုကပေါ၊ တာဝ အဝဋ္ဌာနံ ယာပနာတိ ဒဿေန္တော စိရကာလဌိတတ္ထံ
ဝါတိ အာဟ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ပစ္စယသန္တဿိတသီလ (၃၁-၂၃)

၈၇

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမဿ။ ပ။ ယာပနာယာတိ၊ ယာပနာယ ဟူသော။
 ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသော စကားဖြင့်။ ဧတဿ ကာယဿ၊ ၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပ္ပ-
 ဝတ္တာပနတ္ထံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဝုတ္တံ
 ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိဟိံ သူပရတိယာတိ၊ ကား။ အာဗာဓဋ္ဌေန၊ နှိပ်စက်
 ခြင်းသဘောကြောင့်။ ဝါ၊ ရောဂါ၏အဖြစ်ဟူသောသဘောကြောင့်။ ဇီဃတ္ထာ၊
 ဆာမ္မတ်ခြင်းသည်။ ဝိဟိံ သာ နာမ၊ ၏။ တဿာ၊ ထိုဆာမ္မတ်ခြင်း ဟူသော
 နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်သောအနာ၏။ ဥပရမတ္ထမ္ပိ၊ ကင်းငြိမ်းခြင်းငှါလည်း။
 ဝဏိကော၊ အိုင်းနာ စသည်ရှိသော သူသည်။ ဝဏာလေပနံ၊ အမာလိမ်းဆေး
 ကို။ ပဋိသေဝတိ ဣဝ စ၊ ၎င်း။ ဥဏှသိတာဒိသု၊ တို့သည်။ (အဘိဘဝန္တေသု၊
 နှိပ်စက်ကုန်သည်ရှိသော်။) တပုဋ္ဌိကာရံ၊ ထိုဥဏှသိတစသည်ကို အတုံ့ အဖြန်
 ကုစားသော သိတ ဥဏှ စသည်ကို။ ပဋိသေဝတိ ဣဝ စ၊ ၎င်း။ ဧသ ယောဂီ၊
 သည်။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယာတိ၊ ကား။
 သကလသာသနဗြဟ္မစရိယဿ စ၊ (သိက္ခာသုံးပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သော)
 အလုံးစုံသော ဘုရားအဆုံးအမတော် ဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို၎င်း။
 မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ စ၊ အရိယမဂ်ဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို၎င်း။ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ၊
 ချီးမြှင့်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဝါ၊ အစဉ်သင့် အဆင့်ဆင့် ယူခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ပြည့်စုံ
 စေခြင်းငှါ။ ဟိ၊ စ။ အယံ - ယောဂီ၊ သည်။ ပိဏ္ဍပါတပဋိသေဝနပစ္စယာ၊
 ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကာယဗလံ၊ (အကြင်
 အကြင် အားထုတ်အပ်သော ဂုဏ်ဝိသေသ ပြည့်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော)
 ကာယဗလမျှကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ သိက္ခတ္ထယာနုယောဂဝသေန၊ သိက္ခာသုံးပါး
 ကို အစဉ်မပြတ် လုံ့လပြုသောအားဖြင့်။ ဘဝကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထံ၊ ဘဝ
 ဟူသော ခရီးခဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။ ပဋိပဇ္ဇန္တော၊ ကျင့်သည်ဖြစ်၍။
 ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊ နှစ်ပါးသော ဗြဟ္မစရိယကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ။
 (ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။) ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ ကန္တာရနိတ္ထ-
 ရဏတ္ထိကာ၊ ကန္တာရ ကျန်း ခရီးလမ်းမှ ထွက်မြောက်လိုကုန်သော လင်မယား
 တို့သည်။ ပုတ္တမံသံ၊ ကို။ (အဂိဒ္ဓါ၊ မမက်မောကုန်သည်ဖြစ်၍။) သေဝန္တိ ဝိယ၊
 မှီဝဲကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ နဒိနိတ္ထရဏတ္ထိကာ၊ မြစ်မှ ထွက်မြောက်လိုသော လှေစီး
 သူတို့သည်။ ကုလ္လံ၊ ဖောင်ကို။ (အဂိဒ္ဓါ၊ ရှိ။) သေဝန္တိ ဝိယ၊ ၎င်း။ သမုဒ္ဒနိတ္ထ-
 ရဏတ္ထိကာ၊ တို့သည်။ နာဝံ၊ လှေသင်္ဘောကို။ (အဂိဒ္ဓါ၊ ရှိ။) သေဝန္တိ ဣဝ စ၊
 ၎င်း။ (ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။)

ဣတိ ။ပ။ မိတိ၊ ကား။ ဧဝံ-ဣမိနာ ပိဏ္ဍပါတပဋိသေဝနေန၊ ဤသို့ ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပုရာဏံ၊ ဆွမ်းမစားမီ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်သော။ ဇီဃတ္ထာဝေဒနဉ္စ၊ ဆာမ္ဘတ်ခြင်း ဟူသော ဝေဒနာနှင့် ဆာမ္ဘတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာကိုလည်း။ ပဋိဟခံါမိ၊ ငါဖျောက်အံ့။ (ဣတိပိ ပဋိသေဝတိ ဌာပနံ) အပရိမိတဘောဇနပစ္စယံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိ (မိမိဝမ်းမီး တေဇော ပမာဏထက် အလွန်အကျူး) စားခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ နဝဉ္စ ဝေဒနံ၊ အသစ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဝေဒနာကိုလည်း။ အာဟာရဟတ္ထက။ပ။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ မိမိအလိုလို မထနိုင်၍ လက်ကိုဆွဲပါ ဆိုရအောင် စားသော ပုဏ္ဏား၊ ဝမ်းပိုက်စူးကား၍ ခါးဝတ်ပုဆိုး မြဲစွာမဝတ်နိုင်အောင် စားသော ပုဏ္ဏား၊ ဝမ်းဝန်လေးလံသဖြင့် မထနိုင်၍ ထိုစားရာအရပ်၌ပင် စပါးကြီးမြေ ကဲသို့ လူးလှိမ့်နေရအောင် စားသော ပုဏ္ဏား၊ ခံတွင်းဝဆိုက်၍ ကျီးနှိုက် မှီအောင်စားသော ပုဏ္ဏား၊ ခံတွင်းမဆံ့ အန်အောင်စားသော ပုဏ္ဏားတို့တွင်။ အညတရော ဝိယ၊ တယောက်ယောက်ကဲ့သို့။ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍လည်း။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ဂိလာနော၊ သူနာ သည်။ တေသဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဋိသေဝတိဣဝ၊ တည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယာ ဝေဒနာ၊ ကို။ အဓနာ၊ ယခုတဝဉ္စ။ အသပ္ပါယာပရိမိတဘောဇနံ၊ မသင့် မလျောက်ပတ်သော အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်း၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော အာဟာရကိုသုံးဆောင်ခြင်း (ပယောဂဝိပတ္တိ) ကို။ နိဿယ၊ ၍ ။ ပုရာဏ- ကမ္မပစ္စယဝသေန၊ ရှေးတဝဉ္စ ပြုအပ်သော ကြမ္မာဟောင်းဟူသောအကြောင်း ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ [၃၂] ပုရာဏဝေဒနာတိ၊ ကာရဏူပစာအားဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းဟူ၍ ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သပ္ပါယပရိမိတ- ဘောဇနေန၊ သင့်မြတ်လျောက်ပတ်သောအာဟာရ၊ အတိုင်းအထွာရှိသော အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်း (ပယောဂသမ္ပတ္တိ) ဖြင့်။ တဿာ-ပုရာဏ- ဝေဒနာယ၊ ၏။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော ကြမ္မာဟောင်းကို။ ဝိနာ- သေန္တော၊ (ထောက်ပံ့တတ်သောပယောဂဝိပတ္တိကို ကြည်ရှောင်သဖြင့်) ဖျက်ဆီးပယ်ဖျောက် (အထောက်အကူမရ အားနည်းအောင်ပြု) လျက်။ တံ ပုရာဏံ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပဋိဟခံါမိ၊ ဖျောက်အံ့။ အဓနာ၊ ယခုတဝဉ္စ။ ကတံ၊ သော။ အယုတ္တပရိဘောဂကမ္မူပစယံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်မှု၍ သုံး ဆောင်ခြင်းဟူသော ဆည်းပူးအပ်သောကံကို။ ဝါ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင် မှု၍ သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် ဆည်းပူးအပ်သောကံကို။ နိဿယ၊ စွဲ၍။

နိဒ္ဒေသ]

ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ (၃၂-၁၁)

၈၉

အာယတိံ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ အပါယ်စသည်တို့၌ ဖြစ်လတ်သောကြောင့်။ ယာ စာယံ၊ အကြင် ဝေဒနာကိုလည်း။ နဝ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊ ယုတ္တပရိဘောဂဝသေန၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍ ပစ္စည်းတို့ကို သုံးဆောင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဝေဒနာသစ်၏။ မူလံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အယုတ္တပရိဘောဂကံကို။ အနိဗ္ဗတ္တေန္တော၊ အချင်းခပ်သိမ်း မဖြစ်စေမူ၍။ တံ နဝဉ္စ ဝေဒနံ၊ ကိုလည်း။ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးစိုက်၍။ ပဋိသေဝတိ၊ ဧ၊ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ စသော ပါဌ်၌။ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အတ္တာဝတာ၊ ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဤမျှပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဝိဟိံ သုပရတိယာ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဤမျှသော ပဒေစတုက္ကဖြင့်။ ယုတ္တပရိဘောဂသင်္ဂဟော၊ ရဟန်းတို့အား လျှောက်ပတ်သော သုံးဆောင်ခြင်းကို ပေါင်းယူခြင်းကို၎င်း။ အတ္တကိလမထာနုယောဂပ္ပဟာနံ၊ ကိုယ်ကိုပင်ပန်းစေသော အကျင့်ကို လုံ့လပြုခြင်းကို ပယ်ခြင်းကို၎င်း။ ဓမ္မိကသုခါပရိစ္စာဂေါ စ၊ တရားနှင့် လျော်သော သုခကို မစွန့်ခြင်းကို၎င်း။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ ဤသို့သော ဒီပကတ္တိကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ၊

ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိတိ၊ ကား။ ပရိမိတပရိဘောဂေန၊ မိမိဝမ်းမီးတေဇောဘေတ်နှင့် နှိုင်း၍သို့အပ်သော ဘောဇဉ်ကို (သာတ္ထကသပ္ပိယသမ္ပဇဉ်မကင်း) သုံးဆောင်ခြင်း (ပယောဂသမ္ပတ္တိ)ဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္စေဒကဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဖြတ်တတ်သော။ ပရိဿယဿ ဝါ၊ ဘေးရန်၏၎င်း။ ဣရိယာပထဘဉ္စကဿ၊ လျောင်း ထိုင် ရပ် သွားခြင်း ဣရိယာပုထ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။ ပရိဿယဿ ဝါ၊ ၏၎င်း။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိနော၊ အကြောင်းနှင့် စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ဣဿကာယဿ၊ ဤရူပကာယ၏။ စိရကာလဂမနသင်္ခါတာ၊ (အာယုကပ်ဆုံးသည်တိုင်အောင် တည်သဖြင့်) ရှည်မြင့်စွာကာလတိုင် ရောက်နိုင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ယာတြာ-ယာပနာ စ၊ မျှခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ (အာယုကပ်လမ်းရိုးဆုံးအောင်) သွားနိုင် ရောက်နိုင်ခြင်းသည်လည်း။ မေ ငါ့အား။ ဘဝိဿတိ၊ တံ။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ ဧ၊ ကိမိဝ၊ ကား။ ယာပုရောဂီ၊ ရပ်စောက်နာ

ရှိသသူသည်။ (တုံးလုံးပျပ်စပ် မဟုတ်၊ မတ်တတ်မခံသာ တာရှည်နာဟူလို) တပုစ္ဆယံ၊ ထိုအနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဆေးကို။ ဝါ၊ ထိုအနာငြိမ်းခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောဆေးကို။ ပဋိသေဝယံ ဝိယ၊ တည်း။ အနဝဇ္ဇေ။ပ။ စာတိ၊ ကား။ အယုတ္တံ ။ပ။ နေန၊ မသင့်သော အားဖြင့် ရှာမှီးခြင်း၊ မသင့်သောအားဖြင့် ခံခြင်း၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ပဲ မသင့်သောအားဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းကို ကြဉ်သဖြင့်။ အနဝဇ္ဇတာ စ၊ အပြစ်ကင်းသော အဖြစ် သည်၎င်း။ ပရိမိတပရိဘောဂေန၊ ဖြင့်။ ဖာသုဝိဟာရော စ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်၎င်း။ ဝါ၊ ကား။ အသပ္ပိယာပရိမိတပရိဘောဂပစ္စယာ၊ မသင့်မလျောက်ပတ်သော အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်း၊ (မိမိဝမ်းမီး တေဇောဓာတ်နှင့် အားအင်မမျှ) အတိုင်းအရှည်မရှိ အလွန်အကျူး ဖြစ်သော အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အရတိတန္တိ ဝိဇ္ဇိတော ဝိညူဂရဟိတာဒိဒေါသာဘာဝေန၊ ဆိတ်ငြိမ်သော သေနာသနမြတ်သောကုသလဓမ္မသို့၌ မဓမ္မလျော်ခြင်း၊ မျက်လွှာတလှုပ်လှုပ် မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် အိပ်ဓမ္မခြင်း၊ ထိနမိဒ္ဓဆင်ကြီး နှိပ်စက်သဖြင့် ကိုယ်လက် တလွန့်လွန့် ဆန့်တင်ငင် ရှိခြင်း၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ခြင်းအစရှိသော အပြစ် ကင်းသဖြင့်။ အနဝဇ္ဇတာ စ၊ သည်၎င်း။ သပ္ပိယပရိမိတဘောဇနပစ္စယာ၊ သင့်သောအာဟာရ၊ မိမိဝမ်းမီး တေဇောဓာတ်နှင့် နှိုင်းရှည့်မျှတသော အာဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကာယ-ဗလသမ္ဘဝေန၊ ကာယဗလ၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဖာသုဝိဟာရော စ၊ သည်၎င်း။ ဝါ၊ ကား။ ယာဝဒတ္တဉဒရာဝဒေဟကဘောဇနပရိဝဇ္ဇနေန၊ အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စားခြင်းမှ ကြဉ်သဖြင့်။ သေယျသုခပဿသုခမိဒ္ဓသုခါနံ၊ လျောင်းအိပ်ခြင်းဖြင့် ရအပ်သော ချမ်းသာ၊ တယ်ညာတစောင်း ပြောင်းလဲ အိပ်သောသူ၏ ချမ်းသာ၊ တမိန်းမိန်း တမှိတ်မှိတ် အိပ်ဓမ္မခြင်းဖြင့် ရအပ်သောချမ်းသာတို့ကို။ ပဟာနတော၊ ပယ်ရခြင်းကြောင့်။ အနဝဇ္ဇတာ စ၊ သည်၎င်း။ စတုပဉ္စာလောပမတ္တဉ္စိနဘောဇနေန၊ လေးငါးလုပ် ခန့်မျှ လျော့၍ သုံးဆောင်သဖြင့်။ စဘုဣရိယာပထယောဂျဘာဝပဋိပါဒနတော၊ ဣရိယာပုတ် လေးပါးအား လျောက်ပတ်သည်၏ အံ့ဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း ကြောင့်။ ဖာသုဝိဟာရော စ၊ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ရခြင်းသည်၎င်း။ မေ၊ အား။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ပဋိသေဝတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ “စတ္တာရော ။ပ။ ဘိက္ခုနော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ နောဟူသော။ တေံ၊

နိဒ္ဒေသ]

ပစ္စယသန္နိသိတသီလ (၃၃-၁)

၉၁

ဤဖာသုဝိဟာရလက္ခဏာကို ပြတတ်သော စကားကို။ ဝုတ္တမ္မိ၊ ဟောလည်း ဟောတော်မူအပ်၏။^၁

[စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ တို့ကို။ အဘူတော၊ ရှိ။ ဥဒကံ ပိဝေ၊ ရေသောက်ရာ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သုံးဆောင်သည်ရှိသော်။ ပဟိတတ္ထဿ၊ ကိုယ်အသက်၌ ငဲ့ခြင်းမရှိ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ လျောက်ပတ်၏။]

စ၊ ဆက်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ယာတြာစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပဒတ္တယဖြင့်။ ပယောဇနပရိဂ္ဂဟော၊ ပယောဇနကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို၎င်း။ မဇ္ဈိမာ စ ပဋိပဒါ၊ ကို၎င်း။ ဒိပိတာ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သေနာသနန္တိ၊ ကား။ သေနဉ္စ၊ အိပ်ရာကို၎င်း။ အာသနဉ္စ၊ နေရာကို၎င်း။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ သော။ ဝိဟာရေ ဝါ၊ နှစ်ဖက်မှီးသော ကျောင်း၌၎င်း။ အစုယောဂါဒိမ္မိ ဝါ၊ တဖက်စောင်း မှီးသော ကျောင်း အစရှိသည်၌၎င်း။ သေတိ၊ အိပ်၏။ တံ၊ ထိုအိပ်ရာဌာန ကျောင်း စသည်သည်။ သေနံ၊ ၏။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ သော။ ဝိဟာရေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ အစုယောဂါဒိမ္မိ ဝါ၊ ၌၎င်း။ အာသတိ နိသိဒတိ၊ နေတတ်၏။ တံ၊ ထိုနေရာ ဌာနသည်။ အာသနံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအိပ်ရာဌာန နေရာဌာနကို။ ဧကတော ကတော၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ သေနာသနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဥတု ။ ပ ။ မတ္တန္တိ၊ ကား။ ပရိသဟနဋ္ဌေန၊ နှိပ်စက်တတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဥတုယေဝ၊ သီတဥဏှဥတုသည်ပင်လျှင်။ ဥတုပရိဿယော၊ နှိပ်စက်တတ်သော ဥတု ဘေးရန်မည်၏။ [၃၃] ဥတုပရိဿယဿ၊ (အသပ္ပါယဖြစ်၍ နှိပ်စက်တတ်သော) ဥတုဘေးရန်ကို။ ဝိနောဒနတ္ထဉ္စ၊ ဖျောက်ခြင်းငှါ၎င်း။ ပဋိသလ္လာနာရာမတ္ထဉ္စ၊ စိတ်လွင့်ပါးရာ အထူးထူးသော အာရုံမှဆုတ်နစ်ရုပ်သိမ်း၍ တခုတည်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌သာလျှင် စိတ်၏ ငြိမ်ဝပ်စွာ ကိန်းအောင်းခြင်း၊ မွေ့လျော်ပျော်ပါးခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ သရီရာဗာစေတိတ္ထဝိက္ခေပကရော၊ ကိုယ်၏ ကျင်နာခြင်း၊ စိတ်၏ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို ပြတတ်သော။ အသပ္ပါယော၊ မလျောက်ပတ်သော။ ယော ဥတု၊ အကြင် နှိပ်စက်တတ်သော ဥတုသည်။

၁-ငါလည်းဆို၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာလည်း ဟော၏။ ငါ့စကားနှင့် အရှင်စကား ကွဲပြားမရှိ၊ ဂင်္ဂါဒက-ယမုနောဒကကဲ့သို့ နှီးနှောလှ၏ ဟူလို။ (ပြည်)

(ဥတုကို။) သေနာသနပဋိသေဝနေန၊ ကျောင်းကိုသုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။
 ဝိနောဒေတဗ္ဗော၊ ဖျောက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို (ကိုယ်၏
 ကျင်နာခြင်း၊ စိတ်၏ပျံ့လွင့်ခြင်းကို ပြုတတ်သော) မလျောက်ပတ်သော
 ဥတုကို။ ဝိနောဒနတ္ထံ၊ ငှါ၎င်း။ ဧကီဘာဝသုတ္တေဉ္စ၊ (အခြွေအရံဟူသော
 အပေါင်း၊ ကိလေသာဟူသောအဖော်မရှိ) ကိုယ်ထီးနေခြင်းကြောင့် ရအပ်
 သော ဝိဝေကသုခအကျိုးငှါ ၎င်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သီတပဋိသင်္ဘာတဒိ-
 နာဝ၊ အချမ်းကို ဖျောက်ခြင်းစသည်ဖြင့်သာလျှင်။ ဥတုပရိဿယဝိနောဒနံ၊
 ဥတုပရိဿယဝိနောဒနအကျိုးကို။ ကာမဉ္စ ဝုတ္တမေဝ၊ အကယ်၍ကား ဆိုအပ်
 ပြီးသာလျှင် ဖြစ်ပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဆိုအပ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း။ စီဝရပဋိသေ-
 ဝနေ၊ ဌံ။ ဟိရိကောပိနပဋိစ္စာဒနံ၊ အရှက်အကြောက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော
 အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းအကျိုးသည်။ နိယတပ္ပယောဇနံ၊ အခါပေါ်သိမ်း
 မြဲသောအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတ်ပါးသော သီတ
 ဥတုကိုဖျောက်ခြင်းစသော အကျိုးသို့သည်။ ကဒါစိ ကဒါစိ၊ ကြိုးကြား
 ကြိုးကြားသာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝံ၊
 တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤသေနာသနပဋိသေဝန၌လည်း။ နိယတံ၊ မြဲသော။ ဥတု-
 ပရိဿယဝိနောဒနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤဥတု။ ပ။ မတ္တံဟူသော
 ပုဒ်ကို။ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရော၊ သီတ
 အစရှိသည် ဟူ၍၎င်း၊ အသပ္ပိယဟူ၍၎င်း ဆိုအပ်သော အပြားရှိသော။
 အယံ ဥတု၊ သည်။ ဥတုယေဝ၊ ဥတုသာလျှင်တည်း။ ပန၊ ပါး။ ပရိဿယော၊
 သည်။ ပါကဋ္ဌပရိဿယော စ၊ ထင်ရှားသောဘေးရန်၎င်း။ ပဋိစ္စန္ဓပရိဿ-
 ယော စ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍ မထင်ရှားသောဘေးရန်၎င်း။ ဣတိ
 ဒုဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ၊ တွင်။ ပါကဋ္ဌပရိဿယာ၊ တို့သည်။ သီဟဗျုတ္ထိ-
 ဒယော၊ ခြင်္သေ့ ကျားစသည်တို့ပေတည်း။ ပဋိစ္စန္ဓပရိဿယာ၊ တို့သည်။
 ရာဂဒေါသဒယော၊ ဒေါသစသည်တို့ပေတည်း။ တေ၊ ထိုထင်ရှားသော
 ဘေးရန် မထင်ရှားသောဘေးရန်တို့သည် ။ (ဝိဝဋ္ဌင်္ဂဏရုက္ခမူလာဒီသု၊
 ဟင်းလင်းပြင်အရပ်၊ သစ်ပင်ရင်းစသည်တို့၌။ နိသိန္နဿ၊ အား။ အပရိဂုတ္တိယာ
 စ၊ မလုံခြုံခြင်းကြောင့်၎င်း။ အသပ္ပိယရူပဒဿနာဒိနံ၊ စ၊ မလျောက်
 ပတ်သော ရူပါရုံကိုမြင်ခြင်းစသည်ကြောင့်၎င်း။ အာဗာဓံ၊ ကိုယ်စိတ်ကို

၁-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်၌ ယေ-ဟု ရှိ၏။ ယင်းထင်ရှား မထင်ရှားသော ဘေးရန်
 တို့သည်-ဟု အနက်ပြန်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ကရေယျုံ၊ ကုန်ရာ၏။) ၁ ယတ္ထ၊ အကြင်ပိတ်ဆီးကွယ်ကာ လုံစွာသောသေနာသနဉ်။ အာဗာဓံ၊ ကို။ န ကရောန္တိ၊ ကုန်။ တံ သေနာသနံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤနှစ်ပါးသောဘေးရန်ကင်းလွတ်ရာဟူ၍။ ဇာနိတော၊ ၍။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ၍။ ပဋိသေဝန္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ၊ ၍။ သေနာသနံ၊ ကို။ ဥတုပရိယယဝိနောဒနတ္ထံ၊ (ကိုယ်၏ ကျင်နာခြင်း၊ စိတ်၏ပျံ့လွင့်ခြင်းကိုပြုဘက်သော) အချမ်းအပူဟူသော အသပ္ပိယဥတု၊ ခြင်္သေ့ သစ်ကျားအစရှိသောထင်ရှားသောဘေးရန်၊ ရာဂ-ဒေါသ မောဟ ဣဿာ မိစ္ဆာဝိတက် အစရှိသော မထင်ရှားသောဘေးရန်ကို ပျောက်ခြင်းငှါ။ ပဋိသေဝတီတိ၊ သုံးဆောင်သောရဟန်းဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။

ဂိလာန။ပ။ ကွာရန္တိ ဧတ္ထ၊ ဉှ။ ရောဂဿ၊ အနာ၏။ ပဋိအယနဋ္ဌေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောအနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော အနက်ကြောင့်။ ပစ္စယော၊ ပစ္စယမည်၏။ ပစ္စနီကဂမနဋ္ဌေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက် ၂။ ဧဝံ၊ ဤပစ္စယဟူသောအမည်သည်။ ယဿ ကဿစိ၊ (ထောပတ် ပျား ဆီ စသည်တို့တွင်) အမှတ်မဲ့တခုခုသော။ သပ္ပိယဿ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သောဆေး၏။ အမိဝစနံ၊ တည်း။ တေန၊ ထို့ သမားသည်။ အနုညာတတ္တာ၊ စီရင်ဖော်စု ခွင့်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘိသက္ကဿ၊ ၍။ ကမ္မံ၊ စီရင်ဖော်စပ် ပြုလုပ်အပ်သည့် ဆေးတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ၍။ ဂိလာနပစ္စယောဝ၊ သူနာတို့၏ရောဂါကိုပျောက်စေ တတ်သော ဆီ ပျား တင်လဲစသောဆေးသည်ပင်လျှင်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးသမား ၍။ အမူတည်း။ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ၊ သူနာတို့၏ရောဂါကို ပျောက်စေတတ် သော ဆေးသမား၏အမူ။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဂိလာနဿ၊ သူနာ အား။ သပ္ပိယံ၊ အနာကို ငြိမ်းစေသဖြင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော။ ဘိသက္ကကမ္မံ၊ ဆေးသမား၏ အမူဖြစ်သော။ ဘေလမဓုဖာဏိတာဒိ၊ စသော

၁-ဝိဝေဇ္ဇိကရုက္ခမူလာဒိသု၊ နိသိန္နဿ၊ အာဗာဓံ၊ ကရေယျုံ ဤ ၄-ပုဒ်ကားဋီကာမှ ဆော်စံပြသော ပါဠိသေသများ ဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ခြင်း ဟူသည်မှာ ရောဂါကို ပျောက်စေခြင်း ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ဥပသမနဋ္ဌေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟု မိန့်ဆို၏။ (ပြည်)

ဆေးတည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပန၊ ထိမ္မတပါး။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။
 နဂရပရိက္ခာရေဟိ၊ မြို့ကိုရံ၍ စောင့်ရှောက်ကွယ်ကာကုန်သော ကျုံးမြောင်း
 မြို့ရိုး စသည်တို့ဖြင့်။ သုပရိက္ခတံ၊ ကောင်းစွာရံအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့စသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ပရိဝါရော၊ အကွယ်အကာအရံ
 အတားကို။ ပရိက္ခာရောတိ၊ ဟူ၍ ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သီလပရိက္ခာရော၊ သီလ-
 ဟူသော တန်းဆာရှိသော။ ဈာနက္ခော၊ ဈာန်ဟူသော ဝင်ရိုးရှိသော။
 စက္ကဝီရိယော၊ ဝီရိယဟူသော လှည်းဘီးရှိသော။ ရထော၊ အရိယမဂ်ဟူ
 သော ရထားသည်။ ဣတိအာဒိသု အလင်္ကာရောတိ ဝုစ္စတိ။ ပဗ္ဗဇိတေန၊
 ရဟန်းဖြစ်သော သူသည်။ ယေ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဇီဝိတပရိက္ခာရော၊
 ဤဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို။ သမုဒါနေတဗ္ဗာ၊ ကောင်းစွာ
 စုဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သမ္ဘာရော၊ အကြောင်း အ
 ဆောက်အဦကို။ (ပရိက္ခာရောတိ ဝုစ္စတိ။) ဣဓ ပန၊ ဤဂီလာန။ ပ။ ရံဟူသော
 ပါဠိ၌ကား။ သမ္ဘာရောပိ၊ အကြောင်း အဆောက်အဦဟူသော အနက်
 သည်၎င်း။ ပရိဝါရောပိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ တားမြစ်ဟန်ပယ် အကာအကွယ်
 အစောင့်အရှောက်ဟူသော အနက်သည်၎င်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဟိ၊ စူ။
 တံ ဂီလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ၊ ထိုသူနာတို့၏ ရောဂါကို ပျောက်စေတတ်သော
 ဆေးသမား၏ အမှုဟုဆိုအပ်သော ဆီ ပျား တင်လဲစသော ဆေးသည်။
 ဇီဝိတဝိနာသကာဗာဗ္ဗေတ္တိယာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အနာ
 ဖြစ်ခြင်း၏။ အန္တရံ၊ အခွင့်ကို။ အဒတော၊ မပေးမူ၍။ ရက္ခဏတော၊ စောင့်
 ရှောက်ကာရံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇီဝိတဿ၊ ၏။ ပရိဝါရောပိ၊
 အန္တရာယ်တို့ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ တားမြစ်ပယ်ခွါ ကာရံစောင့်ရှောက်တတ်
 သော အရံအတားသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ
 ဖြင့်။ စိရံ၊ မြင့်ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အာယုကပ်ဆုံးသည်တိုင်အောင်။
 ပဝတ္တတိ၊ တည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အဿ-ဇီဝိတဿ၊
 ၏။ ကာရဏဘာဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဇီဝိတဿ၊ ၏။)
 သမ္ဘာရောပိ၊ အကြောင်းအဆောက်အဦသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိက္ခာရောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်း
 ဖြင့်။ တံ၊ ထို ဆီ ပျား တင်လဲ စသော ဆေးသည်။ ဂီလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇံ၊
 သူနာတို့၏ ရောဂါကို ပျောက်စေတတ်သော ဆေးသမား၏ အမှုသည်လည်း။
 (ဟောတိ၊ ၏။) ပရိက္ခာရော စ၊ အသက်၏ အန္တရာယ်တို့ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ

နိဒ္ဒေသ]

စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိမိ (၃၄-၄)

၉၅

တားမြစ်ပယ်ခွါ ကာရံစောင့်ရှောက်တတ်သော အရံအတားသည်လည်း။
 ဝါ၊ အသက်မြင့်ရှည် တည်ခြင်း၏ အကြောင်း အဆောက်အဦသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဂိလာနံ ။ပ။ ပရိက္ခာရော၊ မည်၏၊ တံ
 ဂိလာနံ ။ပ။ ပရိက္ခာရံ၊ သူနာဘို့၏ ရောဂါကို ပျောက်စေတတ်သော ဆေး
 သမား၏ အမှုဟုဆိုအပ်သော အသက်၏ အန္တရာယ်ဘို့ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ
 ထားမြစ်ပယ်ခွါ ကာရံစောင့်ရှောက်တတ်သော အရံအတား၊ အသက်မြင့်ရှည်
 တည်ခြင်း၏အကြောင်း အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆီ ပျား တင်လဲ စသော
 ဆေးကို။ ဂိလာနံ၊ အား။ သပ္ပာယ်၊ သော။ ယံကိဉ္စ၊ သော။ ဘိသက္ကာ-
 နုညာတံ၊ သော။ တေလမဓုဖာဏိတာဒိ၊ သော။ ဇီဝိတပရိက္ခာရံ၊ အသက်၏
 အန္တရာယ်ဘို့ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ တားမြစ်ပယ်ခွါ ကာရံ စောင့်ရှောက်တတ်
 သော အရံအတား၊ အသက်မြင့်ရှည် တည်ခြင်း၏အကြောင်း အဆောက်အဦ
 ကို။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [၃၄] ဥပ္ပန္နာနန္တိ၊ ကား။ ဇာဘာနံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်ပြီး
 သော။ ဘူတာနံ၊ ရောက်ကုန်ပြီးသော။ နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်ပြီးသော။
 ဝေယျာဗာဓိကာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဉ္စ။ ဓာတုက္ခောဘော စ၊ သလိပ်သည်းခြေ
 သွေးလေမညီ ပထဝီစသော ဓာတ်တို့၏ ချောက်ချားခြင်းကို၎င်း။ တံ-
 သမုဋ္ဌာနာ၊ ထိုဓာတုက္ခောဘလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ကုဋ္ဌဂဏ္ဍပိဋ္ဌကာ-
 ဒယော စ၊ နူနာ အိုင်းနာ ထွတ်နာ အစရှိသော အနာဘို့ကို၎င်း။ ဗျာဗာ-
 ဓောတိ၊ သူနာရှင်ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်သောကြောင့် ဗျာဗာဓဟူ၍။
 ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗျာဗာဓတော၊ အထူးထူးသောအခြင်းအရာဖြင့် နှိပ်စက်
 ညှဉ်းဆဲတတ်သော နူနာ အိုင်းနာ ထွတ်နာစသည်တို့ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တံ၊
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေယျာဗာဓိကာ၊ ကမည်ကုန်၏ ။

ဝေဒနာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဉ္စ။ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ကုန်သော။
 အကုသလဝိပါကဝေဒနာ၊ အကုသလဝိပါကဝေဒနာတို့ကို။ (အဓိပ္ပေတာ၊
 ကုန်၏။) တာသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဝေယျာဗာဓိကာနံ၊ သူနာရှင်ကို
 နှိပ်စက်တတ်သောအနာရောဂါတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊

၁-ဗျာဗာဓတော၊ ဥပ္ပန္နာတိ ဝေယျာဗာဓိကာ၊ ပြု။ ဝိ+အာဗာပေဒ်ခွဲ၊
 ကိတ်ပစ္စည်း။ ဝေယျာကရဏိကကဲ့သို့ စီရင်။ ဝေယျာဗျာဓိက ရှိသည်ကား
 ပုဒ်ပျက်။ ဝိအာဗာဓအရကား ဓာတုက္ခောဘ တံသမုဋ္ဌာနကုဋ္ဌဂဏ္ဍပိဋ္ဌကာဒိ
 ရောဂတည်း။ ကိကအရကား ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတည်း။ (ပြည်)

ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာတို့ကို။ အဗျာဗဇ္ဈပရမတာယာဘိ၊ ကား။ နိဒ္ဒုက္ခ-
 ပရမတာယ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာကင်းရာကာလ အဘိုင်းအရှည်ရှိသည်၏ အဖြစ်-
 ဟူသောအကျိုးငှါ။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ သဗ္ဗ၊ သော။ တံ ဒုက္ခံ၊
 ရောဂါလျှင်အကြောင်းရှိသော ထိုဒုက္ခဝေဒနာသည်။ ပဟိနံ၊ ပျောက်ကင်း
 သည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက် ရောဂါရှင်းရှင်း ပျောက်သည်
 တိုင်အောင်။ ပဋိသေဝတိ၊ သုံးဆောင်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။

ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ၊
 ရှိ။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ပစ္စယပရိဘောဂလက္ခဏံ၊ ပစ္စည်းကို
 သုံးဆောင်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဣဒံ-သီလံ၊ ကို။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ၊
 ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပစ္စယ-
 သန္နိဿိတဟူသော ပုဒ်၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ (ဧဝံ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။)
 ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိဝရာဒယော၊ သင်္ကန်း
 အစရှိကုန်သော အသုံးအဆောင်တို့ကို။ (ဝုစ္စန္တိတံ သမ္ပန္နော) တေ စိဝရာ-
 ဒယော၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ နိဿယ၊ ရှိ။ ပရိဘုဉ္ဇမာနာ၊ သုံးဆောင်
 ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ ရဟန်းတို့သည်။ အယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အာယုအစွန်သို့
 ရောက်ကုန်၏။ ပဝတ္တန္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်ကုန်၊ တည်ကုန်၏။ ဝါ၊ အသက်ရှင်ကုန်၏။
 တသ္မာ၊ ထိုသို့ အသက်ရှင်ကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယာဘိ၊ ဟူ၍။
 ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ-ပစ္စယေ၊ ထိုအသက်ရှင်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော သင်္ကန်း
 စသော အသုံးအဆောင်တို့ကို။ သန္နိဿိတံ၊ အသင့်အတင့် သုံးဆောင်သဖြင့်
 ကောင်းစွာ မှီသည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယသန္နိဿိတံ၊
 မည်၏။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္ပာဒနဝိမိ

၁၉။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓေ၊ သော။ ဧတသ္မိံ
 သီလေ၊ တွင်။ ပါဝိမောက္ခသံဝရော၊ ကို။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်။ သမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊
 ပြီး ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော-ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ သည်။
 သဒ္ဓါသာဓနော၊ သဒ္ဓါတရားလျှင် ပြီးပြည့်စုံကြောင်းရှိ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။
 သိက္ခာပဒပညတ္ထိယာ၊ ၏။ သာဝကဝိသယာဘိဘတ္တာ၊ သာဝကတို့၏ အရာကို
 လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤသာဝကတို့၏ အရာကို လွန်၏

နိဒ္ဒေသ] စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိမိ (၃၄-၂၁)

၉၇

ဟူသော စကား၌။ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာစနပဋိက္ခေပေါ စ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူပါဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာ တောင်းပန်သည်ကို ပယ်တော် မူခြင်းသည်လည်း။ (စသဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော၊ ဋီကာ) နိဒ္ဒေသနံ၊ ညွှန်ကြောင်း ပင်တည်း။ တသ္မာ၊ ထို (သို့သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်း၏ သာဝကအရာမဟုတ် တရားအရာသာ ဖြစ်သော) ကြောင့်။ ယထာပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ် တိုင်းသော။ ဝါ၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ သဒ္ဓါယ၊ ဘုရားတရားတော်၌ ယုံကြည်သဖြင့်။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ သမာဒိယိတှာ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍။ ဇီဝိတေပိ၊ အသက်၌သော်လည်း။ အပေက္ခံ၊ ငြိတယ် ဝံ့ကွက်ခြင်းကို။ အကရောန္တေန၊ မပြုသည်ဖြစ်၍။ သာဓုကံ၊ စွာ။ သမ္မာ- ဒေဝဗ္ဗံ၊ ပြီးပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဟိ၊ စ။ တေ၊ ဤအသက်ကို မငဲ့မူ၍ စောင့် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ “ကိ၊ ဝိဝ အဏ္ဏံ ။ပ။ သဂါရဝါ”တိ၊ ဟူ၍ ။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောလည်းဟောတော်မူအပ်၏။

[ကိ၊ ကိ၊ တိတိတုးငှက်မသည်။ အဏ္ဏံ၊ မိမိအဉာဏ်ကို။ ရက္ခတိ၊ လူဝ၊ အသက်ကိုမငဲ့ စောင့်သကဲ့သို့၎င်း။ စမရိ၊ စမရိမည်သော သားသည်။ ဝါ၊ တိဗက်ယက်နှားသည်။ ဝါလမိံ၊ မိမိမြီးဆံကို။ ရက္ခတိ၊ လူဝ၊ ၎င်း။ (ကေ- ပုတ္တိကာ၊ သားတယောက်သာ ရှိသော မိခင်သည်။) ပိယံ၊ အသက်တူမျှ ချစ်အပ်လှသော။ ဧကကံ ပုတ္တံ၊ တဦးတည်းသော သားကို။ ရက္ခတိ၊ လူဝ၊ သို့၎င်း။ (ဧကနယနေ၊ မျက်စိတဖက်သာရှိသော သူသည်။) ဧကကံ နယနံ၊ တဖက်မျှသာကျန်ရှိပါသော မျက်စိကို။ ရက္ခတိ၊ လူဝ၊ ၎င်း။ တထေဝ၊ လျှင်။ တုမေ၊ တို့သည်။ သီလံ၊ ကို။ အနုရက္ခမာနကာ၊ အစဉ် စောင့်ရှောက် ရှာကုန်သည်။ သုပေသလာ၊ လွန်စွာချစ်အပ်သော သီလရှိကုန်သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဝါ၊ နဝ မဇ္ဈိမ ထေရကာလဘို့၌။ သဂါရဝါ၊ (ခြောက် ပါးသော ဂါရဝအားဖြင့်) ရိုသေလေးမြတ်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်လော့။]

အပရမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ “ဝေမေဝ ။ပ။ မန္တိ”တိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ။

၁-က-သည် အနုကမ္မနတ္ထတည်း။ ထို့ကြောင့် ရှာ-ဟု ထည့်၍ ပြန်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

[မဟာရာဇ။ ကြီး။ ဌိတဓမ္မော၊ တည်ခြင်းသဘောရှိသော။ မဟာ-
သမုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝေလံ၊ ကမ်းကို။ နာတိက္ကမတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊
လျှင်။ မယာ၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ယံ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ပညတ္တံ၊
၏။ တံ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ မမ၊ ၏။ သာဝကာ၊ အရိယသာဝကတို့သည်။
ဇီဝိတဟေတုပိ၊ ကြောင့်လည်း။ နာတိက္ကမန္တံ၊ ကုန်။]

ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိဉ္စ အတ္ထေ၊ ဤသို့ အသက်ကြောင့်လည်း သိက္ခာပုဒ်
ကို မလွန်ကျူးရာ၌။ အဋ္ဌဝိယံ၊ တောအုပ်ကြီး၌။ စောရေဟိ၊ တို့သည်။
ဗဒ္ဓတ္ထေရာနံ၊ တုပ်နှောင်အပ်သော မထေရ်တို့၏။ ဝတ္ထုနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊
ကုန်၏။

ကိရ၊ အဆင့်ဆင့် ကြားဘူးသည်ကား။ မဟာဝဇ္ဇနိအဋ္ဌဝိယံ၊ ပညောင်
ပင်ကြီးရှိသော ဝိဇ္ဇျာဋ္ဌဝိတောအုပ်၌။ ဝါ၊ ဟိမဝန္တာတောအုပ်၌။ ထေရံ၊
မထင်ရှားသော မထေရ်ကို။ စောရာ၊ တို့သည်။ ကာဠဝလ္လီဟိ၊ နွယ်ငန်း
တို့ဖြင့်။ ဗန္ဓိတော၊ တုပ်နှောင်၍။ နိပဇ္ဇာပေသံ၊ ကုန်၏။ (ဂန္ဓာ ကဿစိ မာ
အာရောစေယျာတိ) ထေရော၊ သည်။ ယထာနိပဇ္ဇော၊ လျောင်းမြဲတိုင်း
သာလျှင်။ သတ္တဒိဝသာနိ၊ ပတ်လုံး။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေတော၊ ၍။
အနာဂါမိဖလံ၊ သို့။ ပါပုဏိတော၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ကာလံ ကတော၊
၍။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ပြီ။

[၃၅] အပရမ္မိ ထေရံ၊ အခြားတပါးသော မထေရ်ကိုလည်း။ တမ္ဗ-
ပဏ္ဍိဒိပေ၊ ၌။ စောရာ၊ တို့သည်။ (လိက်) ပူတိလတာယ၊ ဆင်သမ
နွယ်ဖြင့်။ ဗန္ဓိတော၊ ၍။ နိပဇ္ဇာပေသံ၊ ကုန်၏။ သော-ထေရော၊ သည်လည်း။
ဝနဒါဟေ၊ တောမီးသည်။ အာဂစ္ဆန္တေ၊ သော်။ ဝလ္လိံ၊ ကို။ အတ္ထိန္နိတော၊
မဖြတ်မှု၍လျှင်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ပဌပေတော၊ ၍။ သမသီသိ၊ ဇီဝိတသမသီသီ
ရဟန္တာသည်။ ဝါ၊ ကိလေသာ၏ သီသဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာနှင့် ဝဋ်၏ သီသ
ဖြစ်သော ဇီဝိတတို့၏ ကုန်ရာ ဝါရညီမျှခြင်းရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊
၏။ ဒီသဘာဏကအဘယတ္ထေရော၊ သည်။ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ တို့နှင့်။
သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အာဂစ္ဆန္တော၊ သော်။ ဒိသော၊ ၍။ ထေရဿ၊ ၏။
သရီရံ၊ ကို။ ဈာပေတော၊ မီးသဂြိုဟ်စေ၍။ စေတိယံ၊ ကို။ ကာရာပေသံ၊
ပြုစေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညောပိ၊ သော။ သဒ္ဓေါ၊ သော။ ကုလ-
ပုတ္တော၊ သည်။

နိဗ္ဗေသ] စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိမိ (၃၅-၁၅)

၉၉

ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသိလကို။ ဝိသောဓေန္တော၊ ဖြူစင်
စေလိုမှ။ ဇီဝိတံ၊ မိမိအသက်တချောင်းကိုသော်လည်း။ အပ္ပေဝ-အပိ ဝေ
ဇဟ၊ စွန့်သော်မူကား စွန့်ရာ၏။ လောကနာထေန၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်
ရာ ဆရာဘုရားသခင်သည်။ ပညတ္တံ၊ သော။ သီလသံဝရံ၊ ကို။ န ဘိန္ဒေ၊
အလျှင်း မဖျက်မစွန့်ရာ။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ ကို။ သဒ္ဓါယ၊ ဖြင့်။ သမ္မာဒေ-
တဗ္ဗော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ကို။ သတိယာ၊
ဖြင့်။ သမ္မာဒေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ၏။ သော ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ သည်။ သတိ-
သာဓနေ၊ သတိ ဟူသော ပြီးပြည့်စုံကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊
ကား။ သတိယာ၊ ရှေးဦးကလျှင် ထင်စေအပ်ပြီးသော သတိသည်။ အဓိဋ္ဌိ-
တာနံ၊ စောင့်ရှောက် စိုးအုပ်အပ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေ
တို့၏။ အဘိဇ္ဈာဒိဟိ၊ တို့သည်။ အနန္တာဿဝနီယတော၊ အစဉ်မလိုက်အပ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာဒိတ္တာယ၊
အစမှစ၍ ပြောင်ပြောင်လောင်ထသော။ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ၊ ထက်ဝန်းကျင်
တောက်ထသော။ သဇောတိဘူတာယ၊ တခဲနက်မီးလျှံသဖွယ် ဖြစ်ထသော။
တတ္တာယ၊ အယောသလာကာယ၊ လောလောပူသော သံချောင်းဖြင့်။
စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကို။ သမ္ပလိမဋ္ဌံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ သုံးသပ်လျက် ထည့်ခတ်
ပေးခြင်းသည်။ ဝရံ၊ ၏။ စက္ခုဝိညေယျေသု၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်
သော။ ရူပေသု၊ တို့၌။ အနုဗျဉ္ဇနသော၊ ကိလေသာတို့ကို အဆင့်ဆင့်
ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်စေသောအားဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ သုတစသော နိမိတ်ကို
ယူခြင်းသည်။ (တနည်း) အနုဗျဉ္ဇနသော၊ လက်ခြေစသော အသေးစိပ်
အင်္ဂါအားဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ ဣတ္ထိ ပုရိသ စသော သုတစသော နိမိတ်ကို
ယူခြင်းသည်။ န တောဝ ဝရံ၊ အလျှင်း မမြတ်သည်သာတည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊
သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာဒိတ္တပရိယာယံ၊ အာဒိတ္တဒေသနာတော်ကို။
သမနုဿရိတွာ၊ အောက်မေ့၍။ ရူပါဒိသု၊ ကုန်သော။ ဝိသယေသု၊ တို့၌။
စက္ခုဒွါရာဒိပဝတ္တဿ၊ စက္ခုဒွါရစသည်တို့မှ ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဿ၊ ဇော
ဝိညာဉ်၏။ အဘိဇ္ဈာဒိဟိ၊ တို့သည်။ အန္တာဿဝနီယံ၊ အစဉ်မလိုက်အပ်သော။
နိမိတ္တဂ္ဂါဟံ၊ သုတစသောနိမိတ်ကို စွဲလမ်းခြင်းကို။ အသမုဋ္ဌာယ၊ မမေ့
မလျော့ မပေါ့မလစ်သော။ သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ နိသေဓေန္တေန၊ မြစ်သည်

ဖြစ်၍။ သေ-သေဝါ လူနွယ်သံဝရော၊ ကို။ သာဓုကံ၊ မြဲမြံစွာ။ သမ္မာဒေ-
တဗ္ဗာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်၏။ ဟိ၊ ဒေါသကိုဆိုအံ့။ ခေံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော
နည်းဖြင့်။ တေသ္မိံ-လူနွယ်သံဝရော၊ ကို။ အသမ္မာဒိတေ၊ သော်။ ပါတိမောက္ခ-
သံဝရသီလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အနုဒ္ဓနိယံ၊ အရှည်မခံသည်။ အစိရဋ္ဌိတိကံ၊
ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့
နည်းဟူမူကား။ အသံဝိဟိတသာခါပရိဝါရံ၊ ကောင်းစွာ မစီရင်အပ်သော
စောင်ရန်းအရံ မရှိသော။ သဿံ၊ ကောက်သည်။ အနုဒ္ဓနိယံ၊ သည်။
အစိရဋ္ဌိတိကံ၊ သည်။ ဟောတိ လူဝ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ပရဿဟာရီဟိ၊ သူ့ဥစ္စာကို
ခိုးယူတတ်ကုန်သော။ (စောရေဟိ၊ တို့သည်။) ဝိဝဋ္ဌဒ္ဓါရော၊ တံခါး
ဟင်းလင်းရှိသော။ ဂါမော၊ ကို။ ဟညတေ ဝိယ၊ ညှဉ်းဆဲအပ်သကဲ့သို့။
ကိလေသစောရေဟိ၊ တို့သည်။ အယည၊ ဤစက္ခုမြေစသော တံခါးကို မပိတ်
မဆို့ ဟင်းလင်းထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ဟညတေ၊ ၏။ အဿ၊
ထိုဣန္ဒြေကို မစောင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ရာဂေါ၊ သည်။
သမတိဝိဇ္ဈတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ လွန်စွာထိုး၏။ ဝါ၊ အစဉ်မပြတ်ဝင်၏။
ကိမိဝ၊ ကား။ ဒုစ္ဆန္တံ၊ ပျက်သောအမိုးရှိသော။ ဝါ၊ မကောင်းသဖြင့် မိုးအပ်
သော။ အဂါရံ၊ အိမ်ကို။ ဝုဋ္ဌိ၊ မိုးပေါက်သည်။ သမတိဝိဇ္ဈတိ ဝိယ၊ ထက်
ဝန်းကျင်မှ ဖျင်ဖျင်ယိုဝင်သကဲ့သို့တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ “ရူပေ ။ပ။
သမတိဝိဇ္ဈတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောလည်းဟောတော်
မူအပ်၏။

[ရူပေသု၊ ရူပါရုံတို့ကြောင့်၎င်း။ သဒ္ဓေသု၊ ၎င်း။ အထော၊ ထိုမြို့။
ဂန္ဓေသု၊ ၎င်း။ ရသေသု၊ ၎င်း။ ဖသေသု၊ ၎င်း။ (ဥပ္ပဇ္ဇနကအနတ္တတော၊ ဖြစ်-
လတံသော အကျိုးမဲ့မှ။) လူနွယ်၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေကို။ ရက္ခ၊ စောင့်လော့။
ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသကိုဆိုအံ့။ ပရဿဟာရီနော၊ ပရသန္တကကိုခိုးယူတတ်သော လက်
သည် လူမယဉ်တို့သည်။ ဂါမံ၊ ကို။ ဟနန္တိ လူဝ၊ ကဲ့သို့။ ဝိဝဋ္ဌာ၊ သတိ ဟူသော
တံခါးရွက်ဖြင့် မပိတ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဟင်းလင်းပွင့်ကုန်သော။ အရက္ခိတာ၊
အပ်ကုန်သော။ ဧတေ ဒ္ဓါရာ၊ ဤစက္ခုစသော ဒ္ဓါရ်တို့သည်။ (တံသမဂ္ဂိနံ၊
ထိုမပိတ်ဆို့အပ်သော ဒ္ဓါရ်နှင့် ပြည့်စုံသောသူကို။) ဟနန္တိ၊ နှိပ်စက်ကုန်၏။
(တနည်း) ဧတေ-ရူပါဒယော၊ ကိလေသာ၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော ဤရူပါရုံ
စသည်တို့သည်။ ဝိဝဋ္ဌာ၊ သတိဟူသော တံခါးရွက်ဖြင့် မပိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍

နိဒ္ဒေသ] စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိမိ (၃၆-ဂ)

၁၀၁

ဟင်းလင်းပွင့်သော။ အရက္ခိတာ၊ မစောင့်အပ်သော။ ဒွါရာ၊ စက္ခုစသော
ဒွါရကြောင့်။ (တံသမဂီနံ၊ ကို။) ဟနန္တိ၊ ကုန်၏။

ဒုစ္ဆန္တံ၊ သော။ အဂါရံ၊ ကို။ ဝုဠိ၊ ရွာသောမိုးပေါက်သည်။ သမတိ-
ဝိဇ္ဇတိ ယထာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဖျင်ဖျင်ယိုဝင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။
အဘာဝိတံ၊ မပွားစေအပ်သော။ ဝါ၊ လောကုတ္တရာဘာဝနာမှ ကင်းသော။
စိတ္တံ၊ ကို။ ရာဂေါ၊ သည်။ သမတိဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။]

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တသ္မိံ - ဣန္ဒြိယသံဝရေ၊ ကို။ သမ္မာဒိတေ၊ ကောင်းစွာ
ပြည့်စုံစေအပ်သည်ရှိသော်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သုသံ-
ဝိဟိတာ ဘခါပရိဝါရံ၊ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော စောင့်ရန်အရံရှိသော။
သဿံ၊ သည်။ အဒ္ဓနိယံ၊ သည်။ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ သည်။ ဟောတိ ဣဝ၊ သကဲ့သို့။
အဒ္ဓနိယံ၊ သည်။ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရဿဟာရိဟိ၊ တို့သည်။
သုသံဝုတဒွါရော၊ ကောင်းစွာ ပိတ်ဆို့အပ်သော တံခါးရှိသော။ ဂါမော၊ ကို။
န ဟညတိ ဣဝ၊ မနှိပ်စက်အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အယံ စ၊ ဤစက္ခု
စသော တံခါးခြောက်ပေါက်ကို စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။
ကိလေသစောရေဟိ၊ တို့သည်။ [၃၆] န ဟညတေ၊ အပ်။ သုစ္ဆန္တံ၊ ကောင်းစွာ
မိုးအပ်သော။ အဂါရံ၊ ကို။ ဝုဠိ၊ သည်။ န သမတိဝိဇ္ဇတိ ဣဝ၊ သို့။
အဿ၊ ထိုဣန္ဒြိယကို စောင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ စ၊ ကိုလည်း။ ရာဂေါ၊
သည်။ န သမတိဝိဇ္ဇတိ၊ မထိုးမဝင်နိုင်။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ “ရူပေသု။ပ။ ဝိဇ္ဇတိ”တိ၊
ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ၏။

[ရူပေသု၊ တိကြောင့်၎င်း။ပ။ ဖဿေသု စ၊ တို့ကြောင့်၎င်း။ (ဥပ္ပဇ္ဇနက-
အနတ္တတော၊ မှ။) ဣန္ဒြိယံ၊ ကို။ ရက္ခ၊ လော့။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ပရဿ-
ဟာရိနော၊ တို့သည်။ (ပိဟိတဒွါရံ၊ ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသော။)
ဂါမံ၊ ကို။ န ဟနန္တိ ဣဝ၊ မနှိပ်စက်နိုင်ကုန်သကဲ့သို့။ ပိဟိတာ၊
သတိတံခါးရှက်ဖြင့် ပိတ်ဆို့အပ်ကုန်သော။ သုသံဝုတာ၊ ကောင်းစွာ စောင့်
ရှောက်အပ်ကုန်သော။ ဧတေ ဒွါရာ၊ တို့သည်။ (တံသမဂီနံ၊ ထိုစောင့်အပ်
သော စက္ခုစသော ဒွါရနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။) န ဟနန္တိ၊ ကုန်။

သုစ္ဆန္တံ၊ သော။ အဂါရံ၊ ကို။ ဝုဠိ၊ သည်။ န သမတိဝိဇ္ဇတိ ယထာ၊ သို့။
ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သုဘာဝိတံ၊ ကောင်းစွာ ပွားအပ်သော။ ဝါ၊ လောကုတ္တရာ

ဘာဝနာရှိသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ရာဂေါ၊ သည်။ န သမတိဝိဇ္ဈတိ၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ မထိုးမဝင်နိုင်။]

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အယံ၊ ဤ (အချင်းခပ်သိမ်း ကိလေသာတို့၏ မဖြစ် ခြင်းကို ဟောတော်မူသော) ဒေသနာတော်သည်။ အတိဉ္ဇက္ကဋ္ဌဒေသနာ၊ အလွန်ဆုံးဖြစ်သော သံဝရကိုပြသော ဒေသနာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတံ စိတ္တံ နာမ၊ ဤစိတ်မည်သည်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျင်သော အပြန်ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ စိတ်အစဉ်၌ ကျလာ ဖြစ်လာ သော။ ရာဂံ၊ ကို။ အသုတမနသိကာရေန၊ အသုတဟု နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ ဝိနောဒေတွာ၊ ဖျောက်၍။ အဓနာပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းသစ်ဖြစ်သော။ ဝဂီသတ္ထေရေန၊ သည်။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ကို။ (သမ္မာဒိတော ဝိယ၊ ပြည့်စုံစေ ဘူးသကဲ့သို့။) သမ္မာဒေကဗ္ဗော၊ ပြည့်စုံစေအပ်၏။ အဓနာပဗ္ဗဇိတဿ၊ ရဟန်း သစ်ဖြစ်သော။ ထေရဿ၊ အရှင်ဝဂီသထေရ်အား။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ စရတော-စရန္တဿ၊ ကြွစဉ်။ ဧကံဣတ္ထိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်သောကြောင့်။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ချေ၏။ တတော၊ ထိုသို့ရာဂဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာနန္ဒတ္ထေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ်ကို။ အာဟ၊ လျှောက်၏။

ဂေါတမ၊ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော အရှင်အာနန္ဒာ။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ကာမရာဂေန၊ ကာမရာဂဟူသော မီးပြင်းသည်။ ဥယျာမိ၊ လောင်အပ်၏။ (တနည်း) အဟံ၊ သည်။ ကာမရာဂေန၊ ဖြင့်။ ဥယျာမိ၊ ပူလောင်၏။ မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိဥယျတိ၊ လောင်အပ်၏။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ (မံ၊ ငါ့ကို။) အနုကမ္မာယ၊ သနားသဖြင့်။ နိဗ္ဗာပနံ၊ ရာဂမီးကို ငြိမ်းအေးစေကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းကို။ ဗြူဟိ၊ ဟောတော်မူပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ အာဟ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဝဂီသ။ သညာယ၊ သညာ၏။ ဝိပရိယေသ၊ အသုဘ၌ သုတဟူ၍ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်။ တေ၊ သင်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိဥယျတိ၊ လောင်အပ်၏။ ရာဂူပသဉ္စိတံ၊ ရာဂဖြစ်ခြင်းနှင့် စပ်သော။ (ရာဂဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော။) သုတံ နိမိတ္တံ၊ သုတနိမိတ်ကို။ ပရိဝဇ္ဇေဟိ၊ ကြဉ်ဘိလော့။ အသုဘာယ၊ အသုဘဘာဝနာဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေဟိ၊ ထုံစေလော့။ ဝါ၊ ပွားစေလော့။ (ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ဘာဝိတေ၊ ပွားစေ

အပ်သည်ရှိသော်။) ကေဂုံ၊ တခုတည်းသော အသုတအာရုံရှိသည်၎င်း။ သုသမာဟိတံ၊ အသုတအာရုံ၌ ကောင်းစွာထားအပ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ဘာဝေဟိ၊ လော့။

သင်္ခါရေ၊ တေဘူမကသင်္ခါရတို့ကိုလည်း။ ပရတော၊ သူစိမ်းပြင်ပဟူ၍။ ပဿ၊ လော့။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ပဿ၊ လော့။ နော အတ္တတော စ၊ အတ္တမဟုတ်ဟူ၍လည်း။ ပဿ၊ လော့။ မဟာရာဂံ၊ (ဘုံသုံးပါးကို လွှမ်းမိုးနှိပ်နင်းနိုင်၍ မဟာဝိသယ အာဏာရှု၍) ကြီးလှသော ရာဂမီးကို။ နိဗ္ဗာပေဟိ၊ ငြိမ်းစေလော့။ (တေရဟိ ယထာ၊ ယခု လောင်ပူသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။) ပုနပုနံ၊ တလဲလဲ။ မာ သုယိတ္တော၊ မလောင်စေလင့်။ ဣတိ အာဟ၊ ၏။

ထေရော၊ အရှင်ဝဂီသထေရ်သည်။ ရာဂံ၊ ကို။ ဝိနောဒေတွာ၊ ၍။ ပိဏ္ဏာယ၊ ငှါ။ စရိ၊ ကြွ၏။ အပိစ၊ နည်းမှီသက်သေ တထေ့ဆိုအံ့။ ဣန္ဒြိယသံ-
ဝရပူရကေန၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို ဖြည့်လိုသော။ ဘိက္ခုနာ၊ မည်သည်။ ကုရဏ္ဏကမဟာလေဏဝါသိနာ၊ ကုရဏ္ဏကလိုက်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေသော။ စိတ္တဂုတ္တတ္ထေရေန ဝိယ၊ ထေရ်ကဲ့သို့၎င်း။ စောရကမဟာဝိဟာရဝါသိနာ၊ သုံးသော။ မဟာမိတ္တတ္ထေရေန ဝိယ၊ ၎င်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ကုရဏ္ဏက-
မဟာလေဏေ၊ ၌။ သတ္တန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဝိပဿီ သိခီ ဝေဿဘူစသော ခုနစ်ဆူ သော ဘုရားရှင်တို့၏။ အဘိနိက္ခမနစိတ္တကမ္မံ၊ တောထွက်ခန်း ပန်းချီရုပ်သည်။ မနောရမံ၊ (မြင်သူတို့) နှလုံးမွေ့လျော်ရာသည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ် သဘတ်။ သမ္မဟုလော၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သေနာသန-
စာရိကံ၊ ကျောင်းစဉ်လှည့်ခြင်းကို။ အာဟိဏ္ဏန္တာ၊ လှည့်ကုန်လတ်သော်။ စိတ္တကမ္မံ၊ (အဆန်းတကြယ် ရှုဘွယ်ရေးသော) ပန်းချီဆေးရုပ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ [၃၇] ဘန္ဓေ၊ ဘုရား။ စိတ္တကမ္မံ၊ သည်။ မနောရမံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်သည်။ အာဝုသော၊ တို့။ လေ-
ဏေ၊ ဤလိုက်၌။ မေ၊ ငါသည်။ ဝသန္တဿ၊ နေစဉ်။ အတိရေကသဠိဝဿာနိ၊ အဝါခြောက်ဆယ် လွန်ကုန်ပြီ။ စိတ္တကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိတိပိ၊ ရှိ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း။ နတ္ထိတိပိ၊ မရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ န ဇာနာမိ၊ ငါမသိ စဘူးပေ။ အဇ္ဇ ဒါနိ၊ ယခုမကား။ စက္ခုမန္တေ၊ မျက်စိကောင်းသော ငါ့ရှင် တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဣတိ၊ သိရပေ၏။ ဣတိ အာဟ၊ ၏။ ထေရေန၊ သည်။ တွေ့ကံ အဒ္ဓါနံ၊ ဤမျှ အဝါခြောက်ဆယ်ကျော် ကာလပတ်လုံး။ ဝသန္တေန၊

၀၀၀

လိုက်၌နေသည် ဖြစ်လျက်။ စက္ခု ဥမ္မိလေတွာ၊ မျက်စိဖွင့်၍။ လေဏံ၊ ကို။ န ဥလ္လောကိတပုဗ္ဗံ၊ မော်၍မျှ မကြည့်ဘူးသတတ်။ အဿ-ထေရဿ၊ ၏။ လေဏဒွါရေ စ၊ လိုက်ဝံ့လည်း။ မဟာနာဂရုက္ခော၊ ကံ့ကော်ပင်ကြီးသည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ရှိသတတ်။ သောပိ-မဟာနာဂရုက္ခော၊ ကိုလည်း။ ထေရေန၊ သည်။ ဥဒ္ဓံ န ဥလ္လောကိတပုဗ္ဗော၊ အထက်သို့ မော်၍ မကြည့်စဘူး။ အနုသံဝစ္ဆရံ၊ နှစ်စဉ်မပြတ်။ ဘူမိယံ၊ ၌။ ကေသရနိပါတံ၊ ကျသောဝတ်ဆံကို။ ဒိသ္မာဝ၊ မြင်မှသာလျှင်။ အဿ-နာဂရုက္ခဿ၊ ၏။ ပုပ္ဖိတဘာဝံ၊ ကို။ ဇာနာတိ ကိရ၊ သိသတတ်။

ရာဇာ၊ သည်။ ထေရဿ၊ ၏။ ဂုဏသမ္ပတ္တိံ၊ သီလပညာ သမာဓိက္ခန် စသော ကျေးဇူးဂုဏ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ သုတွာ၊ ၍။ ဝန္တိတုကာမော၊ ဦးခိုက်လိုရကား။ တိက္ခတ္ထံ၊ သုံးကြိမ်။ ပေသေတွာ၊ ပင့်စေ၍။ ထေရေ၊ သည်။ အနာဂစ္ဆန္တေ၊ မကြွလာလတ်သော်။ တသ္မိံ၊ ဂါမေ၊ ထိုမဟာဂါမ၌။ တရုဏပုတ္တနံ၊ နို့စို့သားငယ် သွီးငယ်ရှိကုန်သော။ ဣတ္တိနံ၊ တို့၏။ ထနေ၊ သားမြတ်တို့ကို။ ဗန္ဓာပေတွာ၊ ရင်လွှမ်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းစေ၍။ လဉ္ဇ္ဈာပေသိ၊ မင်း၏ တံဆိပ်ခတ်စေ၏။ ယာဝ၊ လောက်။ ထေရော၊ သည်။ နာဂစ္ဆိ၊ မကြွလာ။ တာဝ၊ လောက်။ ဒါရကာ၊ တို့သည်။ ထညံ၊ နို့ရည်ကို။ မာလတိံ၊ သု၊ စို့ခွင့်မရစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ လဉ္ဇ္ဈာပေသိ၊ ၏။ ထေရော၊ သည်။ ဒါရကာနံ၊ တို့အား။ အနုကမ္ပာယ၊ သနားတော်မူသဖြင့်။ မဟာဂါမံ၊ သို့။ အဂမာသိ၊ ၏။ ရာဇာ၊ သည်။ သုတွာ၊ ၍။ ဘဏေ၊ မင်းမတ်တို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားချေကုန်။ ထေရံ၊ ထေရ်အရှင်ကို။ ပဝေသေထ၊ နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်စေကုန်လော့။ သီလာနိ၊ တို့ကို။ ဂဏှိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အန္တေပုရံ၊ နန်းတွင်းသို့။ အဘိဟရာပေတွာ၊ ပင့်ဆောင်စေ၍။ ဝန္တိတု၊ ၍။ ဘောဇေတွာ၊ ဆွမ်းကျွေး၍။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဇ္ဇေ၊ ယနေ့။ ဩကာသော၊ သီလဆောက်တည်ခွင့်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါသေး။ သွေ၊ နက်ဖြန်။ သီလာနိ၊ တို့ကို။ ဂဏှိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤစကားကိုဆို၍။ ထေရဿ၊ ၏။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ထောက် အနုဂန္ဓာ၊ တစ်လောက် လိုက်ပို့၍။ ဒေဝိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ဝန္တိတု၊ ၍။ နိဝတ္တိ၊ ပြန်ခဲ့၏။ ထေရော၊ သည်။ ရာဇာ ဝါ ဝန္တတု၊ မင်းရှိခိုးသည်မူလည်း ဖြစ်စေ။ ဒေဝီ ဝါ ဝန္တတု၊ မိဘုရားရှိခိုးသည်မူလည်း ဖြစ်စေ။ သုခိ ဟောတု၊ မဟာရာဇာတိ၊

နိဗ္ဗေသ]

စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္ဘာဒနဝိမိ (၃၇-၂၆)

၁၀၅

ရာဇဟူ၍သာလျှင်။ ဝဒတိ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နေရက်ငင်၍ အရှည်သွေးသဖြင့်။ သတ္တဒိဝသာ၊ တို့သည်။ ဂတာ၊ လွန်ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ တုမေ၊ တို့သည်။ ရညေ ဝန္တမာနေပိ၊ မင်းရှိခိုးသော်၎င်း။ ဒေဝိယာ ဝန္တမာနာယပိ၊ ၎င်း။ သုခိ ဟောတု မဟာရာဇ ဣစ္စေ၊ မဟာရာဇဟူသော စကားကိုသာလျှင်။ ကိံ ဝဒေထ၊ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုတော်မူကုန်သနည်း။ ဣတိ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ အာရုသော၊ တို့။ အဟံ၊ ကား။ ရာဇာတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဒေဝီတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ခွဲခြားခြင်းကို။ န ကရောမိ၊ မပြု။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခာ၊ ၍။ သတ္တာဟာတိက္ကမေ၊ သော်။ ထေရဿ၊ ၏။ ဣဝေါသော၊ ဤမဟာဂါမ၌ သီတင်းသုံးရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးတော်သွင်း၍။ ရညာ၊ သည်။ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ လွတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ကုရဏ္ဏကမဟာလေဏံ၊ သို့။ ဂန္တော၊ ၍။ ရတ္တိဘာဂေ၊ ၌။ စက်မံ၊ သို့။ အာရူဟိ၊ တက်တော်မူ၏။ နာဂရုက္ခော၊ ၌။ အဓိဝတ္ထော၊ စိုးအုပ်၍နေသော။ ဒေဝတာ၊ နတ်သည်။ ဒဏ္ဍဒီပိကံ ဂဟေတွာ၊ မီးရှူးစွဲကိုင်၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်လာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ-ထေရဿ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အတိပရိသုဒ္ဓိ၊ အလွန်သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ထေရော၊ သည်။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ မေ၊ အား။ အဇ္ဇေ၊ နေ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အတိ ဝိယ၊ အတိုင်းထက်အလွန်လျှင်။ ပကာသတိ န၊ ထင်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်လျက်။ အတ္တမနော၊ ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍။ မဇ္ဈိမယာမသမနန္တရံ၊ သန်းခေါင်ယံ၏ အခြားမဲ့၌။ သကလံ ပဗ္ဗတံ၊ တတောင်လုံးကို။ ဥန္နာဒယန္တော၊ တခဲနက် ပဲ့တင်သံကို ပြုလျက်။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ ပါပုဏံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို (သို့ ပြည့်စုံစေအပ်သော ဣန္ဒြိယသံဝရ၏ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်သော အကျိုး ကိုဆောင်နိုင်သည်၏အဖြစ်)ကြောင့်။ အညောပိ၊ စိတ္တဂုတ္တထေရ်မှ တပါး လည်းဖြစ်သော။ အတ္တတ္ထကာမော၊ မိမိအကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိသော။ ကုလပုတ္တော၊ သည်။

အရညမ္ပိ၊ တောကြီး၌။ မက္ကဋ္ဌော၊ မျောက်ကဲ့သို့၎င်း။ ဝနေ၊ ၌။ ဘန္တော၊ မရပ်မတည်သည်ဖြစ်၍ တုန်လှုပ်သော။ မိဂေါ ဝိယ၊ ၎င်း။ ဥတြတ္ထော၊ (မိဘမျိုးဆွေ ကင်းကွေ့ပျောက်၍) ကြောက်လန့်သော။

ဗာလော ဝိယ စ၊ သက်ရွယ်နုနယ် သူငယ်ကဲ့သို့၎င်း။ လောလလောစနေ၊
ထိုထို ဤဤ လှည့်လည်ရွှေ့မျှော် လျှပ်ပေါ်သော မျက်စိရှိသည်။ န
ဘဝ၊ ရာ။

စက္ခုနိ၊ တို့ကို။ အဓော၊ အောက်သို့။ ခိပေယျ၊ ချရာ၏။ ယုဂမတ္တ-
ဒသော၊ ရထားထမ်းပိုး တပြန်မျှသာ ကြည့်လေ့ရှိသည်။ သိယာ၊ ၏။
ဝနမက္ကဋ္ဌလောလဿ၊ တောမျောက်တူလျော် လျှပ်ပေါ်တုန်လှုပ်သော။
စိတ္တဿ၊ (ခုန်ကျော်ဝင်ထွက် အရေးဖျက်တတ်သော) စိတ်၏။ ဝသံ၊ အလို
နိုင်ငံသို့။ န ဝဇေ၊ မလိုက်ရာ။

[၃၈] မဟာမိတ္တတ္ထေရဿပိ၊ ၏လည်း။ မာဘု၊ အား။ ဝိသဂဏ္ဌ-
ကရောဂေါ၊ ဆိပ်အိုင်းနာသည်။ ဝါ၊ နို့အိုင်းနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပေါက်၏။
အဿာ၊ ထိုဒါယိကာမကြီး၏။ ဓိတာပိ၊ သည်လည်း။ ဘိက္ခုနီယ၊ တို့၌။
ပဗ္ဗဇိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ-မာတာ၊ သည်။ တံ-ဘိက္ခုနီ၊ ကို။
အာဟ၊ ၏။ အယေ၊ ရှင်မ။ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ ဘာဘု သန္တိကံ၊ ရှင်မမောင်-
တော်အထံသို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ မမ၊ ၏။ အဖာသုကဘာဝံ၊ မကျန်းမာသည့်
အဖြစ်ကို။ အာရောစေတော၊ ရှိ။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ချေ
လော့။ ဣတိ အာဟ၊ ၏။ သာ၊ သည်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ အာရောစေသိ၊
မောင်တော်အား လျှောက်ကြား၏။ ထေရော၊ သည်။ အဟံ၊ ငါကား။
မူလဘေသဇ္ဇာဒိနိ၊ ဆေးမြစ်စသည်တို့ကို။ သံဟရိတော၊ ရုံးစု၍။ ဘေသဇ္ဇံ၊
ကို။ ပစိတုံ၊ ချက်ခြင်းငှါ။ န ဇာနာမိ၊ မတတ်ချေ။ အပိစ၊ သို့သော်လည်း။
ဝါ၊ အပိစ-အပရံ၊ မြစ်ပေါင်းဖော်စု သမားကုဆေးမှတစ်ပါးသော။ ဘေသဇ္ဇံ၊
ဆေးကို။ ဝါ၊ မြစ်ခေါက်မပါ အနာတိုင်းလျော်သော ဆေးကျော်သစ္စာကို။
တေ၊ အား။ အာစိက္ခိဿံ၊ ကြားလိုက်အံ့။ အဟံ၊ သည်။ ယတော၊ အကြင်
အခါ၌။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၏။ တတော-ပဗ္ဗဇိတကာလတော၊ မှ။
ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ မယာ၊ သည်။ လောဘသဟဂတေန၊ လောဘနှင့် တကွ
ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ဘိန္ဒိတော၊
ဖျက်၍။ ဝိသဘာဂရူပံ၊ မာတုဂါမ အဆင်းကို။ န သြလောကိတပုဗ္ဗံ၊ မကြည့်
စဘူး။ ဣမိနာ သစ္စဝစနေ၊ ဤသစ္စာစကားကြောင့်။ မေ မာတုယာ၊ အား။
ဖာယု၊ ချမ်းသာသည်။ ဟောဘု၊ တည်း။ (ဣတိ ဣမံ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဤဆေး
ကျော်သစ္စာကို။ အာစိက္ခိဿံ၊ အံ့။) (ဣတိ-ကား လုတ္တံ) တံ၊ သည်။

နိဗ္ဗေသ]

စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္ပာဒနဝိမိ (၃၈-၁၈)

၁၀၇

ဂစ္ဆ၊ ချေ။ ဣဒံ-သစ္စဝစနံ၊ ကိ။ ဝတော၊ ရှိ။ ဥပါသိကာယ၊ ဒါယိကာ
မကြီး၏။ သရီရံ၊ ကိ။ ပရိမဇ္ဇ၊ သုံးသပ်လေလော့။ ဣတိ အာဟ၊ ၏။ သာ၊
ထိုနုမတော် ဘိက္ခုနီမသည်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို။
အာရောစေတော၊ ရှိ။ တထာ၊ ထိုမထေရ်မိန့်မှတိုင်း။ အကာသိ၊ ၏။
ဥပါသိကာယ၊ ၏။ ဂဏ္ဍော၊ အိုင်းနာသည်။ တခံဏံယော၊ ထို(အရှင်၏ သစ္စာ
စကားကို ကြားသော) ခဏ၌ပင်လျှင်။ ဖေဏပိဏ္ဍော ဝိယ၊ ရေမြုပ်စိုက်ကဲ့သို့။
ဝိလိယိတော၊ ကျေ၍ ။ အန္တရဓာယိ၊ ပျောက်လေ၏။ သာ-မာတာ၊ သည်။
ဥဋ္ဌဟိတော၊ ထ၍။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ သစေ ခရေယျ၊ အကယ်၍ ကိုယ်
တော်ထင်ရှားရှိသည် ဖြစ်အံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ မမ ပုတ္တသဒိသဿ ဘိက္ခု-
နော၊ ငါ့သားနှင့် တူသော ရဟန်းကောင်း၏။ သီသံ၊ ကိ။ ဇာလဝိစိတြေန၊
လေသောက်တံခါး၌ စိထားအပ်သော ရွှေပွတ်လုံးသဘွယ် ဆန်းကြယ်သော။
ဟတ္ထေန၊ ရွှေလက်တော်ဖြင့်။ န ပရာမသေယျ၊ မသုံးသပ်ပဲ နေတော်မူလှည့်
အံ့နည်း။ (ပရာမသေယျ ဝေ၊ သုံးသပ်တော်မူရာသလျှင်ကတည်း။) ဣတိ၊ သို့။
အတ္တမနဝါစံ၊ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်သော စကားကို။ နိစ္ဆာရေသိ၊ မြက်၏။
တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်ရကား။

(ဒါနိ၊ ယခု။) အညောပိ၊ မဟာမိတ္တမထေရ်မှ တပါးလည်းဖြစ်သော။
ကုလပုတ္တော၊ သည်။ သာသနေ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရှိ။ မိတ္တတ္ထေရော၊ ကဲ့သို့။
ဝရေ၊ သော။ ဣန္ဒြိယသံဝရေ၊ ၌။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရာ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ကိ။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ သမ္မာဒေတဗ္ဗော
ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ ကိ။ ဝီရိယေန၊ ဖြင့်။
သမ္မာဒေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သာ-အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဝီရိယ-
သာနေ၊ ဝီရိယဟူသော ပြီးကြောင်းရှိ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သမ္မာရဒ္ဓ-
ဝီရိယဿ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသော ရဟန်းအား။
မိစ္ဆာဇီဝပ္ပဟာနသမ္ဘဝတော၊ မိစ္ဆာဇီဝကို ပယ်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်
တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝီရိယဖြင့် ပြီးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပတိ-
ရူပံ၊ ဘုရားသာသနာတော်အား မလျှောက်ပတ်သော။ အနေသနံ၊ မသင့်
သော ရှာဗွီးခြင်းကို။ (တနည်း) အနေသနံ၊ ကို၎င်း။ အပ္ပတိရူပဉ္စ၊
မလျှောက်ပတ်သော (ဓုတင်္ဂနိယမ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ သံကိလေသ
ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော) အကျင့်ကို၎င်း။ (စ-သဒ္ဓါလုတ္တ) ပဟာယ၊ ပယ်၍။

ဝီရိယေန၊ အပြစ်မရှိသော ဝီရိယဖြင့်။ ပိဏ္ဍပါတစရိယာဒီဟိ၊ ဆွမ်းခံအကျင့် အစရှိကုန်သော။ သမ္မာဒေသနာဟိ၊ သင့်သော ရှာမှီးခြင်းတို့ဖြင့်။ ကုလ-ပုတ္တေန၊ သည်။ (ဝတ်ပြန်၍ လိုက်သည်) ပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒေယေဝ၊ စင်ကြယ်သဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ စင်ကြယ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပဋိသေဝမာနေန၊ မှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ အပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒေ၊ မစင်မကြယ် ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ အာသီဝိသေ ဝိယ၊ မြွေပွေးမြွေဟောက် ဆိပ်တောက် ပြင်းသော အကောင်တို့ကိုကဲ့သို့။ ပရိဝဇ္ဇယတာ-ပရိဝဇ္ဇယန္တေန၊ ကြည်သည်ဖြစ်၍။ သော၊ ဤအာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒအပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒ နှစ်ပါးတို့တွင်။ အပရိဂ္ဂဟိတဓုတင်္ဂဿ၊ မသိမ်းဆည်းအပ်သော ဓုတင်ရှိသော ရဟန်းအား။ သံသတော၊ မှုဂ်း။ ဂဏတော၊ မှုဂ်း။ (ဥပ္ပန္နာဌိစပ်) အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဓမ္မဒေသနာဒီဟိ၊ (စင်ကြယ်သော အာသယလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော) ဓမ္မဒေသနာ (ဗာဟုဿစ္စ ဝတ္တပရိပူရဏ ဣရိယာပထသမ္ပတ္တိ) အစရှိကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပသန္နာနံ၊ ကုန်သော။ ဂိဟိနံ၊ တို့၏။ သန္တိကာ စ၊ အထံမှုဂ်း။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒါ နာမ၊ စင်ကြယ်သဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ပစ္စည်းမည်ကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ ပိဏ္ဍပါတ-စရိယာဒီဟိ၊ ဆွမ်းခံခြင်း မိတ္တသုဟဇ္ဇ အထံ ရှာမှီးခြင်း ပံသုကူ ရှာမှီးခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ အတိပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒါ-ယေဝ၊ အလွန်စင်ကြယ်သဖြင့် ဖြစ်သော ပစ္စည်းမည်ကုန်သည်သာတည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတဓုတင်္ဂဿ၊ သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသော ဓုတင်ရှိသော ရဟန်းအား။ ပိဏ္ဍပါတစရိယာဒီဟိ စ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ အဿ၊ ထိုဓုတင်ဆောက်တည်သော ရဟန်း၏။ ဓုတဂုဏေ၊ (စင်ကြယ်သော အာသယလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော) ဓုတင်ကျေးဇူး၌။ ပသန္နာနံ၊ ကုန်သော။ ဂိဟိနံ၊ လူတို့၏။ (လိုက်) သန္တိကာ၊ မှ။ ဓုတင်္ဂနိယမာနုလောမေန၊ ထိုထိုဓုတင်၌ မှတ်အပ်သော အကျင့်အားလျော်သဖြင့်၎င်း။ ဥပ္ပန္နာ၊ တို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒါ နာမ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုဓုတင်ဓရပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧကဗျာဓိ-ဝူပသမတ္ထံ၊ တခုသောအနာကို ငြိမ်းစေခြင်း အကျိုးငှါ။ ဖူတိဟရိဋ္ဌကိ-စတုမဓုရေသု၊ နွားကျင်ငယ်ရေဖြင့် ထိုအပ်သော ဖန်ခါးသီး၊ ဝါ၊ ပုပ်သည် ဖြစ်၍ စွန့်ပစ်အပ်သော ဖန်ခါးသီးနှင့် စတုမဓုဆေးတို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊

နိဒ္ဒေသ] စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္ဘာဒနဝိဓိ (၃၉-၇)

၁၀၉

ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ စတုမဇရုံ၊ ကို။ အညေပိ၊ ဝါမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်
သော။ သဗြဟ္မစာရိနေ၊ တို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိ၊ ကုန်လတံ။ ဣတိ၊ သို့။
စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ ဟရိဋ္ဌကီဓန္ဒမေဝ၊ ဖန်ခါးသီးတုံးမျှကိုသာလျှင်။ ပရိ-
ဘုဉ္ဇမာနဿ၊ လျက်။ ဓုတင်္ဂသမာဒါနံ၊ သည်။ ပတိရူပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧသ၊ ဤ(ဥက္ကံသဂတအပ္ပိစ္ဆတာနှင့်
ပြည့်စုံသော) ရဟန်းကို။ ဥတ္တမအရိယဝံသိကော ဘိက္ခုတိ၊ မြတ်သော
အရိယာဘို့၏ အနွယ်ရှိသော ရဟန်းဟူ၍။ ဝါ၊ အနွယ်၌ ယှဉ်သော ရဟန်း
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ စိဝရာဒယော၊ ကုန်သော။ ယေ ဧတေ
ပစ္စယာ၊ အကြင်ပစ္စည်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသု-စိဝရာဒိသု ပစ္စ-
ယေသု၊ တိဘွင်။ ယဿ ကဿစိ၊ (ဓုတင်ဆောင်မဆောင်သော ရဟန်းတို့
တွင်) အမှတ်မဲ့ တယောက်ယောက်သော။ အာဇီဝံ၊ ကို။ [၃၉] ပရိ-
သောဓန္တဿ၊ သုတ်သင်သော။ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ စိဝရေ စ၊ ၌၎င်း။
ပိဏ္ဍပါတေ စ၊ ၌၎င်း။ နိမိတ္တောဘာသပရိကထာဝိညတ္တိယော၊ တိသည်။
န ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အထူး။ သေနာသနေ၊ ၌။ အပရိဂ္ဂဟိတဓုတင်္ဂဿ၊ အား။
နိမိတ္တောဘာသပရိကထာ၊ တို့သည်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိမိတ်
စသည်တို့တွင်။ သေနာသနတ္ထံ၊ ကျောင်းအသို့၌။ ဘူမိပရိကမ္မာဒိနိ၊
မြေသုတ်သင်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ကရောန္တဿ၊ အား။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။
ကိံ၊ အဘယ်အမှုကို။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။
ကာရာပေတိ၊ ပြုစေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂိဟိဟိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တေ၊
မေးလတ်သော်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ န ကာရာပေတိ၊
မပြုစေ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဝစနံ၊ ပြန်ကြားခြင်း မူလည်း ဖြစ်သော။ အညံ၊
ဆိုအပ်ပြီးသည်မှတပါးသော။ ယံ ဝါ ပန၊ အကြင်အမှတ်မရှိသော။ ဧဝရူပမ္ပိ၊
ဤသို့သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ နိမိတ္တကမ္မံ၊ (ပစ္စည်းကိုရည်၍ အလို
သိအောင်) နိမိတ်ပြုခြင်းသည်။ နိမိတ္တံ နာမ၊ မည်၏။ ဥပါသကာ၊ တို့။
တုမ္ပေ၊ တို့သည်။ ကုဟိံ၊ ၌။ ဝသဿ၊ နေကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇ္ဇိ၊
မေး၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ပါသာဒေ၊ ၌။ ဝသာမ၊ နေပါကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဥပါသကာ၊ တို့။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ပါသာဒေါ၊ သည်။
န ဝဇ္ဇတိ ယ၊ မအပ်သလော။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့ဆိုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။
ဩဘာသကမ္မံ၊ (အဖြောင့်တိုက်ရိုက်မဆိုမူ၍ အလိုလင်ရှားအောင်) ရိပ်ဝံ၍
ပြောဆိုခြင်း အမှုသည်။ ဩဘာသော နာမ၊ မည်၏။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်း

၁၁၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၃၉-၇)

[၁-သီလ

ဖြစ်သော။ ယံ ဝါ ပန၊ အကြင်အမှတ်မရှိသော။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘော
ရှိသော။ ဩဘာသကမ္မံ၊ (အဖြောင့်တိုက်ရိုက် မဆိုမ၍ အလိုထင်ရှား
အောင်) ရိပ်ဝဲ၍ ပြောဆိုခြင်းအမှုသည်။ ဩဘာသော နာမ၊ မည်၏။
ဘိက္ခုသံသယ၊ အား။ သေနာသနံ၊ သည်။ သမ္မာဓံ၊ ကျဉ်းမြောင်း၏။
ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့ ဆိုခြင်းမူလည်းဖြစ်သော။ ယာ ဝါ ပန၊ အကြင်အမှတ်
မရှိသော။ အညာ၊ သော။ ဧဝရူပါပိ၊ ဤသို့ သဘော ရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော။ ပရိယာယကထာ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဆိုခြင်းသည်။ ပရိကထာ
နာမ၊ မည်၏။ ဘေသဇ္ဇေ၊ ဆေး ပစ္စည်း၌။ သဗ္ဗမ္မိ၊ အလုံးစုံသော
နိမိတ် စသည်သည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ ဥပ္ပန္နံ၊ ထိုနိမိတ်စသည်တို့၏
အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ရအပ်သော။ ဘေသဇ္ဇံ ပန၊ ကိုကား။ ရောဂေ၊
သည်။ ဝူပသန္တေ၊ သော်။ ပရိဘုဉ္ဇိတံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်မည်လော။
န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်မည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးငြားအံ့။

တတ္ထ၊ ထိုအပ် မအပ်ကို မေးမြန်းစိစစ်ရာ၌။ ဝိနယဓရာ၊ တို့သည်။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒွါရံ၊ သုံးဆောင်ခြင်း၏ အခွင့်ကို။ ဒိန္နံ၊ ပေးတော်
မူအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အဖြေကို။
ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သုတ္တန္တိကာ ပန၊ တို့သည်ကား။ အာပတ္တိ၊ သည်။
ကိဉ္ဇာပိ န ဟောတိ၊ မသင့်ပေ။ ပန-တထာပိ၊ ထိုသို့ အာပတ်မသင့်
သော်လည်း။ အာဇီဝံ၊ သလ္လေခ အာဇီဝကို။ ကောပေတိ၊ ပျက်စေ၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝဇ္ဇတိစ္စေဝ၊ (သလ္လေခပဋိပတ်၌ တည်သော
ပုဂ္ဂိုလ်အား) မအပ်ဟူ၍ သာလျှင်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ယော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနု-
ညာတာပိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်သော်လည်း။ နိမိတ္တောဘာသပရိကထာ-
ဝိညတ္တိယော၊ တို့ကို။ အကရောန္တော၊ မပြုမ၍။ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဓဏယေဝ၊
တို့ကိုသာလျှင်။ နိဿယ၊ ၍။ ဇီဝိတက္ခယေ၊ သေလောက် ပျောက်
လောက်သော အနာသည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတေပိ၊ စွဲကပ်ဖြစ်လာသော်လည်း။
ဩဘာသာဒီဟိ၊ တို့ကို။ အညတြေ၊ ကြည်၍ သာလျှင်။ ဝါ၊ ထား၍
သာလျှင်။ ဥပ္ပန္နပစ္စယေ၊ မိုးကကျသကဲ့သို့ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့ကိုသာလျှင်။
ပဋိသေသတိ၊ ၏။ သေ-ဘိက္ခု၊ ကို။ ပရမသလ္လေခဝုတ္တိတိ၊ အလွန်ခေါင်းပါးသော

နိဒ္ဒေသ]

စတုပါရိသဒ္ဓိသမ္ဘာဒနဝိဓိ (၃၉-၂၉)

၁၁၁

အကျင့်ရှိပေသော အရှင်ဟူ၍ ။ ဝုဇ္ဇတိ၊ ဧ၊ ။ ကော ဝိယ၊ ကား။ သာရိပုတ္တော
ထေရော သေယျထာပိ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မ္တန်ကဲ့သို့တည်း။

ကိရ၊ ကျမ်းဂန်စကား တဆင့်ကြားရသည်ကား။ သော အာယသ္မာ၊
ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ကေသ္မိံ သမယေ၊ အခါတပါး၌။ ပဝိဝေကံ၊ (အရ-
ဟတ္တဖိုလ် သမာပတ် ဟူသော) ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကကို။ ဗြူဟယမာနော၊
ပွားစေသည်ဖြစ်၍။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အညတရသ္မိံ
အရညေ၊ အမှတ်မရှိသော တောကြီး၌။ ဝိဟရတိ၊ ဧ၊ ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။
အထ၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာအား။ ကေသ္မိံ ဒိဝသေ၊ ၌။ ဥဒရဝါတာဗာဓော၊
ဝမ်းကိုမှီသော လေနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ၍။ အတိဒုက္ခံ၊ အလွန်သော ဆင်းရဲ
ကို။ ဇနေသိ၊ ဧ၊ ။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော၊ သည်။ သာယန္တသမယေ၊ ၌။
တဿာယသ္မတော၊ အား။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ စကားခြင်းငှါ။ ဂတော၊ ကြွလေသော်။
ထေရံ၊ ကို။ နိပန္နံ၊ လျောင်းသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထိုအကြောင်း
ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ ၍။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တေ၊ သင်အား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကာလ၌။
ကေန၊ အဘယ်ဆေးဖြင့်။ ဖာသု၊ ချမ်းသာတူးသည်။ ဟောသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊
သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ဧ၊ ။ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ အာဟ၊ ဧ၊ ။ အာဝုသော၊
ငါ့ရှင်။ ဂိဟိကာလေ၊ လူဖြစ်စဉ်ကာလ၌။ မေ မာတာ၊ ငါ့မယ်တော်သည်။
သပ္ပိမဓုသက္ကရာဒိဟိ၊ ထောပတ်ပျားသကာသို့နှင့်။ ယောဇေတော၊ နှော၍။
အသမ္ဘိန္နခီရပါယာသံ၊ ရေမနှောသော နို့ရည်ရှိသော ဃနာထမင်းကို။
အဒါသိ၊ ပေး၏။ တေန၊ ထိုရေမနှောသော နို့ရည်ဖြင့် ချက်သော ဃနာ
ထမင်းဖြင့်။ မေ၊ အား။ ဖာသု၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ အာဟ၊ ဧ၊ ။
သောပိ အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်သည်လည်း။ အာဝုသော၊
ငါ့ရှင်။ ဟောတု၊ ထိုသို့ဖြစ်ပစေ။ မယံ ဝါ၊ အား၎င်း။ တုယံ ဝါ၊
အား၎င်း။ ပုညံ၊ ဘုန်းကံသည်။ သစေ အတ္ထိ၊ အံ့။ (ဝေံ သတိ၊ ဤသို့
ဘုန်းကံရှိလတ်သော်။) သေ၊ နက်ဖြန်။ အပ္ပေဝ နာမ လဘိဿာမ၊
ရပါကုန်ငြားအံ့လည်းမသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဧ၊ ။

နေသံ၊ ထိုမဟာထေရ်နှစ်ပါးတို့၏။ ဣမံ ပန ကထာသလ္လာပံ၊ ဤသို့
ပြောဟောကြသော စကားမျိုးစုံကို။ စင်္ကမနကောဋ္ဌိယံ၊ စကြံ ဦး၌။ ရုက္ခေ
အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ၊ သစ်ပင်စောင့်နတ်သည်။ သုတော၊ ၍။ သေ၊ ဖြန်။
အယျဿ၊ အား။ ပါယာသံ၊ ဃနာနို့ ဆွမ်းကို။ ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။

(စိန္တေသိ၊ ဧ၊) တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကျော်၏။ [၄၀] ဥပဋ္ဌာကကုလံ၊ အလုပ်အကျွေးအိမ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ၊ ဧ၊ သရီရေ၊ ၌။ အာဝိသိတော၊ ပူးဝင်၍။ ပိဋ္ဌံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို။ ဇနေသိ၊ ဧ၊ အတ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုသားကြီးအား။ (တိကိစ္ဆာတွင်စပ်) ဝါ၊ ထို သစ်ပင်စောင့်နတ်အား။ တိကိစ္ဆာနိမိတ္တံ၊ ဆေးကုလိုသောကြောင့်။ သန္နိပတိတေ၊ စည်းဝေးကုန်သော။ ဉာတကေ၊ တို့ကို။ အာဟ၊ ဧ၊ သော၊ ဖြန်။ ထေရဿ၊ အား။ ဝေရူပံ နာမ ပါယာသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော နို့၊ သနာဆွမ်းကို။ သစေ ပဋိယာဒေထ၊ အကယ်၍ စီရင်ကုန်ငြားအံ့။ မုဉ္ဇိဿာမိ၊ လွှတ်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ၊ တေ-ဉာတကော၊ တို့သည်။ တယာ၊ သည်။ အဝုတ္တေပိ၊ သော်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ထေရေနံ၊ တို့အား။ နိဗ္ဗဒ္ဓံ၊ မပြတ်။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဘ္ဘာ၊ ရှိ။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ၌။ တထာရူပံ၊ သော။ ပါယာသံ၊ ကို။ ပဋိယာဒိယိံ သု၊ ကုန်၏။

မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော၊ သည်။ ပါတောဝ၊ စောစောကလျှင်။ အာဂန္ဓာ၊ ရှိ။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ယာဝ၊ လောက်။ အဟံ၊ သည်။ ပိဏ္ဏာယ၊ စရိတွာ၊ ဆွမ်းခံသွား၍။ အာဂစ္ဆာမိ၊ လာအံ့။ တာဝ၊ လောက်။ ဣဓေ ဟောဟိ၊ ဤအရပ်၌ သာလျှင်နေလင့်ပါလော့။ ဣတိ ဝဘ္ဘာ၊ ရှိ။ ဂါမံ ပါဝိသိ၊ ရွာသို့ဝင်တော်မူ၏။ တေ မနုဿာ၊ ထိုအလုပ်အကျွေး ဖြစ်သော သူတို့သည်လည်း။ ပစ္စုဂန္ဓာ၊ ခရီးဦးကြိုဆို၍။ ထေရဿ၊ အရှင် မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်၏။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ၊ သော။ ပါယာသဿ၊ ဖြင့်။ ပူရေတွာ၊ ရှိ။ အဒိသု၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ ဂမနာကာရံ၊ သွားအံ့သော အခြင်းအရာကို။ ဒဿေသိ၊ ပြ၏။ တေ-မနုဿာ၊ တိသည်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ဘုဉ္ဇေထ၊ ဘုဉ်းပေး တော်မူကုန်။ အပရမ္ပိ၊ တပါးသော သနာဆွမ်းကိုလည်း။ ဒဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ထေရံ၊ ကို။ ဘောဇေတွာ၊ ဘုဉ်းပေးစေ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပတ္တပ္ပရံ၊ သပိတ်အပြည့် သနာဆွမ်းကို။ အဒိသု၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ဟန္တ၊ ယူလော့။ ပရိဘုဉ္ဇေ၊ ဘုဉ်းပေး

၁-အထဿ-အရာ၌ အထ သာ-ဟု ရှိသင့်၏။ သို့ရှိလျှင်“အထ၊ ၌။ သာ၊ ထိုပူးဝင်သော နတ်သည်”ဟု အနက်ပြန်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပနာမေသိ၊ ကပ်၏။ ထေရောပိ၊ သည်လည်း။ တံ၊
 ထိုဆနာဆွမ်းကို။ ဒိဿာ၊ မြင်လတ်သော်။ ပါယာသော၊ သည်။ အတိ-
 မနာပေါ၊ အလွန်နှလုံးကိုပွားစေတတ်၏။ ကသံ၊ အဘယ်အကြောင်းဖြင့်။
 ဥပ္ပန္နော န ခေါ၊ ဖြစ်လေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တော၊ လျက်။ တဿ-
 ပါယာသဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိမူလံ၊ (ဂိဟိကာလေ မေ အာဝုသော မာတာ
 စသည်ကို မိမိနှုတ်မြှောက်၍ဆိုခြင်းတည်းဟူသော) ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။
 ဒိဿာ၊ ၍။ အာဝုသော မောဂ္ဂလ္လာန၊ လ္လာန်။ ပိဏ္ဍပါတော၊ သည်။
 အပရိဘောဂါရဟော၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါမထိုက်။ ဣတိ အာဟ၊ ၏။ သောပိ
 အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ထေရ်မှန်သည်လည်း။ မာဒိသေန နာမ၊
 ငါကဲ့သို့သော မထေရ်သည်။ အာဘတံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆောင်ခဲ့သော ဆွမ်းကို။
 န ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ မသုံးဆောင်ပါလေ။ ဣတိ စိတ္တဗ္ဗိ၊ ဤသို့သောစိတ်ကိုမျှလည်း။
 အနုပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ ဧကဝစနေနေဝ၊ တခွန်းတည်းသော စကားဖြင့်သာလျှင်။
 ပတ္တံ၊ ကို။ မုခဝဋ္ဋိယံ၊ မျက်နှာရေး၌။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဧကမန္တေ၊ ၌။
 နိကုဇ္ဇေသိ၊ မှောက်သွန်၏။ ပါယာသဿ၊ ၏။ ဘူမိယံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာနာ၊
 တည်သည်နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ထေရဿ၊ အား။ အာဗာဓော၊ သည်။
 အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်ပျောက်၏။ တတော ပဋ္ဌာယ၊ ထိုနေ့မှစ၍။ ပဉ္စစတ္တာ-
 လီသ ဝဿာနိ၊ လုံး။ ပုန န ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တဖန် မဖြစ် မပေါ်လာပြီ။ (စတုစတ္တာ-
 လီသ ဝဿာနိ ရှိမူ သုန္ဓရ) တတော၊ ထိုနောက်မှ။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ၊ ကို။
 အာဟ၊ ၏။ အာဝုသော၊ လ္လာန်။ ဝစီဝိညတ္တိံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။
 ဥပ္ပန္နော၊ သော။ ပါယာသော၊ သည်။ အန္တေသု၊ အမှုမခွေတို့သည်။ နိက္ခမိတွာ၊
 ၍။ ဘူမိယံ၊ ၌။ စရန္တေသုပိ၊ ဆာ၍ အစာရှာသွားကုန်သော်လည်း။
 ပရိဘုဉ္ဇတုံ၊ ငှါ။ အယုတ္တရူပေါ၊ မသင့်သော သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊
 ဤစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဝတွာ၊ ၍။ ဣမဉ္စ ဥဒါနံ၊ ဤဥဒါန်းကိုလည်း။
 ဥဒါနေသိ၊ မြက်၏။

ဝစီဝိညတ္တိဝိပ္ပုရ၊ ဝစီဝိညတ်ပြန်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ဝါ၊ နှုတ်မြှောက်မိခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ မဓုပါယသံ၊ ပျားသကာတို့နှင့်
 ရောနှောအပ်သော ဆနာဆွမ်းကို။ အဟံ၊ သည်။ ဘုတ္တော၊ စားမိသည်။
 သစေ ဘဝေယျံ၊ အံ့။ မမ၊ ၏။ အာဇီဝေါ၊ အသက်မွေးခြင်းသည်။ ဂရ-
 ဟိတော၊ သူတော်သဖြတ်တို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်။ အဿ၊ ၏။

မေ၊ ဇာ၊ အန္တဂုဏ်၊ အူဇေသည။ နိက္ခမိတော၊ မိမိတည်ရာမှထွက်၍။ ဗဟိ၊ ဌ။ ယဒိပိ စရေ၊ အကယ်၍ ကျက်စားစေကာမူ။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့ အူဇေထက်၍ ကျက်စားငြားသော်လည်း။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ စဇမာနောပိ၊ စွန့်ရသည်ဖြစ်စေကာမူ။ အာဇီဝံ၊ ကို။ နေဝ ဘိန္ဒေယံ၊ ငါမဖျက်သည်သာတည်း။

အဟံ၊ သည်။ သကံ စိတ္တံ၊ ကို။ အာရာဓေမိ၊ အစမှစ၍ နှစ်သက်စေအံ၊ ဝါ၊ ငါ့အလိုသို့ လိုက်စေအံ။ အနေသနံ၊ မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းကို။ ဝိဝဇ္ဇေမိ၊ ကြဉ်အံ။ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌံ၊ ဘုရားစက်ဆုပ်အပ်သော ဝါ၊ စက်ဆုပ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အနေသနံ၊ ကို။ န ကာဟာမိ စ၊ အလျှင်း မပြုအံ့သည်သာတည်း။ ဣတိ ဣမံ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသိ၊ ဇာ။

စိရဂုဗ္ဗဝါသိကအမွခါဒကမဟာတိဿတ္ထေရဝတ္ထုပိ စ၊ ကိုလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလအရာ၌။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဇာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်လည်း။

☞ [၄၁] သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော၊ သဒ္ဓါ၍ရဟန်းပြုသော။ ဝိစက္ခဏော၊ မြော်မြင်သော။ ယတိ၊ ရဟန်းသည်။ အနေသနာယ၊ မလျောက်ပတ်သော ရှာမှီးခြင်းငှါ။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်ကိုမျှလည်း။ အဇနေတော၊ ၍။ အာဇီဝံ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလကို။ ပရိသောဓေယျ၊ ဖြူစင်စေရာဇာ။

စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝီရိယေန၊ ဖြင့်။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗာယထာ၊ ပြည့်စုံစေအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူပင်။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ၊ ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်သာ။ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ဇာ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဇာ။ တံ-ပစ္စယသန္နိဿိတသီလံ၊ သည်။ ပညာသာဓနံ၊ ပညာလျှင်ပြီးပြည့်စုံကြောင်းရှိ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပညဝတော၊ သူအား။ ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌။ အာဒိန-ဝါနိသံသဒဿနသမတ္တဘာဝတော၊ ဣဏပရိဘောဂအာပတ္တိ ဟူသော အဖြစ်နှင့် ဣဏပရိဘောဂအာပတ္တိမှ လွတ်ခြင်းအကျိုးကို မြင်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထို(သို့ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ၏ပညာဖြင့် ပြည့်စုံစေအပ်သည်၏ အဖြစ်)ကြောင့်။ ပစ္စယဂေမံ၊ ပစ္စည်းတို့၌ မက်မောသော တဏှာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်ချ၍။ ဓမ္မေန၊ တရားဖြင့်။ သမေန၊ ညီညွတ်သော ကိုယ်အကျင့် နှုတ်အကျင့်ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ရအပ်ကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ တံကို။ ယထာဝုတ္တေန၊ သီတဿ ပဋိသဘာဝာယ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြား

နိဗ္ဗေသ] စတုပါရိသုဒ္ဓိသမ္မာဒနဝိမိ (၄၁-၁၇)

၁၁၅

ရှိသော။ ဝိမိနာ၊ အစီအရင်ဖြင့်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန၊ သုံးဆောင်သည်ဖြစ်၍။ (တံ ပစ္စယသန္တိသိတသီလံ)ကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပစ္စဝေက္ခိတွာ ဟူသောပါဌ်၌။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ပစ္စယာနံ၊ တို့ကို။ ပဋိလာဘကာလေ၊ ရသောကာလ၌။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ၎င်း။ ပရိဘောဂကာလေ၊ ၌။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဋိလာဘကာလေပိ၊ ရသောကာလ၌လည်း။ ဓာတုဝသေန ဝါ၊ ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပဋိကူလဝသေန ဝါ၊ ပဋိကူလ၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ၍။ ဌပိဘာနိ၊ ကုန်သော။ စိဝရာဒိနိ၊ တို့ကို။ တတော၊ ထိုပဋိလာဘကာလမှ။ ဥတ္တရိ၊ အထက်၌။ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်း၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ အနဝဇ္ဇောဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ပရိဘောဂကာလေပိ၊ ၌လည်း။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ၍။ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊ ၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ အနဝဇ္ဇောဝ၊ သာလျှင်တည်း။ တတြ၊ ထိုပရိဘောဂအခါ ဆင်ခြင်ခြင်း၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ သန္တိဌာနကရော၊ ယုံမှားကင်းခြင်းကို ပြုတတ်၍ ကေန္တိက ဖြစ်သော။ ဝိနိစ္ဆယော၊ တည်း။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ ပရိဘောဂေါ၊ တို့သည်။ ထေယျပရိဘောဂေါ၊ ၎င်း။ ဣဏပရိဘောဂေါ၊ ၎င်း။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ၊ ၎င်း။ သာမိပရိဘောဂေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့တည်း။ တတြ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ သံသမဇ္ဈေပိ၊ ၌လည်း။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ (အနရဟဿ၊ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းငှါ မထိုက်ပဲလျက်။) ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သော။ ဒုဿီလဿ၊ ၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ ထေယျပရိဘောဂေါ နာမ၊ ခိုးသောသူ၏အဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း မည်၏။ သီလဝတော၊ သီလရှိသော ရဟန်း၏။ အပ္ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်မှု၍။ ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ ဣဏပရိဘောဂေါ နာမ၊ သူ့မြီကို ချေးယူသဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ သူ့မြီကို ချေးယူ၍သုံးဆောင်သည် နှင့်တူသော သုံးဆောင်ခြင်းမည်၏။ တသ္မာ၊ ထို(သို့ သီလဝန္တ၏အပ္ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂ၏ ဣဏပရိဘောဂ မည်သည်၏ အဖြစ်)ကြေခင်း။ စိဝရံ၊ ကို။ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ၊ (ကိုယ်မှ လွတ်စေ၍ အသစ်)ဝတ်ရုံတိုင်း ဝတ်ရုံတိုင်း။ ပစ္စဝေက္ခိဘဗ္ဗံ၊ ၏။ ပိဏ္ဏပါတော၊ ကို။ အာလောပေ အာလောပေ၊ အလုပ်သိုင်း အလုပ်သိုင်း။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊

၏။ တထာ၊ ထိုဝတ်ရုံတိုင်း၊ ဝတ်ရုံတိုင်း၊ အလုပ်တိုင်း၊ အလုပ်တိုင်းအားဖြင့်။ အသက္ကောန္တေန၊ ဆင်ခြင်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သော ရဟန်းသည်။ ပုရေ-
ဘတ္တပစ္ဆာဘတ္တပုရိမယာမမဇ္ဈိမယာမပစ္ဆိမယာမေသု၊ တို့၌။ (ကေသ္မိံ
ဒီဝဿေ၊ ၌။ စတုက္ခတ္တံ၊ လေးကြိမ်၎င်း။ တိက္ခတ္တံ၊ ၎င်း။ ဒွိက္ခတ္တံ၊
၎င်း။ သကိံယေဝ ဝါ၊ တကြိမ် သာလျှင်၎င်း။) ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။
အဿ၊ ထိုရဟန်း၏၊ ဝါ၊ သည်။ အပစ္စဝေက္ခတောဝ၊ မဆင်ခြင်မိပင်လျှင်။
အရုဏံ၊ အရုဏ်သည်။ သစေ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ တက်အံ့။ ဣဏပရိဘောဂ-
ဌာနေ၊ အရာ၌။ တိဌတိ၊ တည်၏။ သေနာသနမ္ပိ၊ ကျောင်းကိုလည်း။
ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ၊ ဝင်တိုင်း ဝင်တိုင်း။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘေသဇ္ဇဿ၊
ကို။ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ၊ ခံခြင်း၌၎င်း၊ ဝါ၊ ၏၎င်း။ ပရိဘောဂေပိ၊ သုံးဆောင်ခြင်း
၌၎င်း၊ ဝါ၊ ၏၎င်း။ သတိပစ္စယတာဝ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာသတိ၏ အကြောင်း၏
အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ သတိဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်
သာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ နှစ်ပါးသော ဌာနတို့၌ ဆင်ခြင်
သင့်သော်လည်း။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ခံခြင်း၌။ သတိံ၊ ကို။ ကတော၊ ပြု၍။
ပရိဘောဂေ၊ ၌။ အကရောန္တဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ အာပတ္တိ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ၌။ သတိံ၊ ကို။ အကတော၊ ၍။ ပရိဘောဂေ၊ ၌။
ကရောန္တဿ ပန၊ အားမူကား။ အနာပတ္တိ၊ မသင့်။

ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ကြောင်းသည်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိ၊
ဒေသနာဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း၎င်း။ သံဝရသုဒ္ဓိ၊ သံဝရဟူသော စင်
ကြယ်ကြောင်း၎င်း။ ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိ၊ ရွာမှီးခြင်းဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း
၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းဟူသော စင်ကြယ်ကြောင်း၎င်း။ ဣတိ၊
သို့။ စတုဗ္ဗိမာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော သီလတို့တွင်၊
ဝါ၊ စင်ကြယ်ကြောင်းတို့တွင်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ၊ သည်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိ
နာမ၊ ဒေသနာကြားခြင်းလျှင် စင်ကြယ်ကြောင်းရှိသော သီလမည်၏။ ဟိ-
သစ္စံ၊ ၏။ တံ-ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ၊ ကို။ ဒေသနာယ၊ ပြောကြားခြင်းဖြင့်။
သုဇ္ဈနတော၊ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိတုံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ၊ သည်။ သံဝရသုဒ္ဓိ နာမ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းလျှင် စင်ကြယ်
ကြောင်းရှိသော သီလမည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ-ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ၊ ကို။
ပုန၊ ဖန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဣန္ဒြိယသံဝရကို ဖျက်ခြင်းကို။ န ကရိဿာမိ၊ မပြု

တော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တာဓိဋ္ဌာနသံဝရေနော၊ စိတ်ကိုဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်
 အထူးပြုအပ်သော ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ သုဇ္ဈနတော၊
 ကြောင့်။ သံဝရသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ သည်။
 ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိ နာမ၊ တရားနှင့်အညီ ရှာမှီးခြင်းလျှင် စင်ကြယ်ကြောင်းရှိသော
 သီလမည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ တံ-အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ကို။ အနေသနံ၊ မသင့်
 သော ရှာမှီးခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်ကြဉ်ရှောင်၍။ ဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ သမေန၊
 ညီညွတ်သော ကိုယ်နှုတ်အကျင့်ဖြင့်။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ဖြစ်စေ
 သော ရဟန်းအား။ “ဧ”။ ပရိယေသနာယ၊ ရှာမှီးခြင်းဖြင့်။ သုဒ္ဓတ္တာ၊
 စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [၄၂] ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။
 ပစ္စယပရိဘောဂသန္နိဿိတသီလံ၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ နာမ၊ ဆင်ခြင်
 ခြင်းလျှင် စင်ကြယ်ကြောင်းရှိသော သီလမည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ တံ ပစ္စယ-
 ပရိဘောဂသန္နိဿိတသီလံ၊ ကို။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ သီတဿ ပဋိဗ္ဗာတာယ
 အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အပြားရှိသော။ ပစ္စဝေက္ခဏေန၊
 ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်။ သုဇ္ဈနတော၊ ကြောင့်။ ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ တေန၊ ထို(သို့ သုဒ္ဓိလေးပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်)ကြောင့်။
 “ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပန။ပ။ အနာပတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ဦးကုန်သော။ သေက္ခာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယပရိဘောဂေါ၊
 ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ နာမ၊ အမွေခံ အဖြစ်ဖြင့်
 သုံးဆောင်ခြင်းမည်၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ တေ၊ ထိုသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ပုတ္တော၊ သားတော်မည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊
 ထိုကြောင့်။ ပိတုသန္တကာနံ၊ အဘဘုရား၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊
 ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏။ ဒါယာဒါ၊ အမွေခံတို့သည်။ ဟုတ္တော၊ ၍။ တေ ပစ္စယေ၊
 ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေ၊ ထိုသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဘဂဝတော၊ ဧ။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ ကိံ ပန၊ သုံးဆောင်ကုန်သလော။
 ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မှုကား။ ဂိဟိနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊
 သုံးဆောင်ကုန်သလော။ ဣတိ-အယံ၊ လျှင်။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။ ဂိဟိဟိ ဒိန္နာ၊
 လူတို့လှူအပ်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ သမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်လျှင်းမူလည်း။
 ဘဂဝတော၊ သည်။ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဘဂဝတော၊ ဧ။ သန္တကာ၊ ဥစ္စာမည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်သည် မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ-တေသ္မိံ၊ အတ္ထေ၊ ဤ။ ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ သာဓကံ၊ ပြီးကြောင်းသာဓကတည်း။

ခိဏာသဝါနံ၊ တို့၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ သာမိပရိဘောဂေါ၊ နာမ၊ အရှင်၏ သုံးဆောင်ခြင်းမည်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုရဟန္တာသခင်တို့သည်။ တဏှာဒါသဗျံ၊ တဏှာ၏ ကျွန်အဖြစ်ကို။ အတိတတ္တာ၊ လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာမိနော ဟုတော၊ အရှင်ဖြစ်ကုန်၍။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခိဏာသဝါနံ၊ တို့၏။ ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ သာမိပရိဘောဂေါ၊ နာမ၊ မည်၏။

ဣမေသု ပရိဘောဂေသု၊ တိဘွင်။ သာမိပရိဘောဂေါ စ၊ သည်၎င်း။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ စ၊ သည်၎င်း။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော အရိယာပုထုဇဉ်တို့အား။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣဏပရိဘောဂေါ၊ သည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ထေယျ-ပရိဘောဂေ၊ ဤ။ ကဏာ၊ ဆိုဘွယ်သည်။ နတ္ထိယေဝ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သီလဝတော၊ သီလရှိသောသူ၏။ ယော အယံ ပစ္စ-ဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ၊ အကြင်ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော- ပရိဘောဂေါ၊ သည်။ ဣဏပရိဘောဂဿ၊ ၏။ ပစ္စနိ-ကတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဏဏျပရိဘောဂေါ ဝါ၊ မြီကင်းသောသူ၏ အဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း မည်သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေယေဝ၊ ဤသာလျှင်။ သင်္ဂဟံ ဝါ၊ ပေါင်း၍ရေတွက်ခြင်း သို့မူလည်း။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလဝါ၊ သည်။ ဣမာယ သိက္ခာယ၊ အဓိသီလဟူသော ဤသိက္ခာနှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သေက္ခောတော၊ သေက္ခဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ချံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလဝတော၊ ၏။ ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ၊ သည်။ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေယေဝ၊ ဤသာလျှင်။ သင်္ဂဟံ၊ သိ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ (တနည်း) အထူးကိုဆိုအံ့။ ဣမေသု ပရိဘောဂေသု၊ ဤလေးပါးသောပရိဘောဂတို့ဘွင်၊ ဝါ၊ ဤနှစ်ပါးသော ပရိဘောဂတို့ဘွင်။ သာမိပရိဘောဂေါ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂေါ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-သာမိ-ပရိဘောဂံ၊ ကိ။ ပတ္ထယမာနေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ သော။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတာ၊ ၍။ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန၊ သုံးဆောင်

သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စယသန္တိသိတသီလံ၊ ကိ။ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ကရောန္တော၊ ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းကို ပြုသောရဟန်းသည်။ ကိစ္စကာရီ၊ ပြုသင့်သော ကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသောသူ မည်သည်။ ဟောဘိ၊ ဧ။ စ-သစ္စံ၊ ဧ။ ဧဝံ၊ ဤကိစ္စကာရီ အဖြစ်ကို။ “ပိဏ္ဏံ၊ ပ။ မုစ္ဆိတော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဧ။

[သုဂတေန၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ပဋိသင်္ခါ၊ ယောနိသော စီဝရံ၊ ပဋိသေဝတိ၊ သိတဿ၊ ပဋိသာတာယ၊ အစရှိသော ပါဠိကို။ သုတ္တာ၊ ၍။ ဝရပညသာဝကော၊ မြတ်သော ပညာရှိသော ဘုရား၏ သာဝကသည်။ ပိဏ္ဏဉ္စ၊ ဆွမ်းကို၎င်း။ ဝိဟာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သယနာသနဉ္စ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်စသော အိပ်ရာ နေရာကို၎င်း။ သင်္ခာဋီရဇပ္ပဝါဟဏံ၊ ဒုက္ခ၌ ကပ်သော မြူအညစ်အကြေး စသည်ကို ဆေးလျော်တတ်သော။ အာပဉ္စ၊ ရေကို၎င်း။ ဝါ၊ ရေကိုပမာနပြု၍ ဟောအပ်သော ဆေးပစ္စည်းကို၎င်း။ (တနည်း) ရဇပ္ပဝါဟဏံ၊ မြူအညစ်အကြေး စသည်ကို ဆေးလျော်တတ်သော။ အာပဉ္စ၊ ရေကို၎င်း။ ရဇပ္ပဝါဟဏံ၊ မြူအညစ်အကြေး စသော ဘေးရန်ကို ဖျောက်လွှင့်ကွယ်ကာ တတ်သော။ သင်္ခာဋီ - သင်္ခာဋီစီဝရံ၊ ဒုက္ခ၌ သက်န်းကို၎င်း။ သင်္ခါယ၊ ဆင်ခြင်၍သာလျှင်။ သေဝေ၊ သုံးဆောင်မှီဝဲရာ၏။

[၄၃] (ယသ္မာ စ၊ အကြင်ကြောင့်လည်း။ ဝရပညသာဝကော၊ သည်။ သင်္ခါယ၊ လျှင်။ သေဝိ၊ မှီဝဲသုံးဆောင်လေ့ရှိ၏။) တသ္မာ ဟိ၊ ထို့ကြောင့်လျှင်။ ပေါက္ခရေ၊ ကြာဖက်၌။ ဝါရိဗိန္နု၊ ရေပေါက်သည်။ အနုပလိတ္တောယထာ၊ မလိမ်းကျံသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပိဏ္ဏေ၊ စ၊ ၌၎င်း။ သယနာသနေ၊ စ၊ ၌၎င်း။ သင်္ခာဋီရဇပ္ပဝါဟဏေ၊ သော။ အာပေ၊ စ၊ ၌၎င်း။ ဧတေသု ဓမ္မေသု၊ ဤသည့်ပစ္စည်းလေးပါးသို့၌။ အနုပလိတ္တော၊ တဏှာဖြင့် မလိမ်းကျံ မကပ်ငြိသည်။ ဟောဘိ၊ ဧ။

ကာလေန၊ အရိယာတို့၏ သုံးဆောင်ရာကာလ၌။ ပရတော၊ တပါးသော ဒါယကာမှ။ လုဒ္ဓါ၊ ရ၍။ ခဇ္ဇေသု၊ ခဲဘွယ်တို့၌၎င်း။ ဘောဇ္ဇေသု၊ စ၊ စားဘွယ်တို့၌၎င်း။ သာယနေသု၊ စ၊ လျက်ဘွယ်တို့၌၎င်း။ အနုဂ္ဂဟာ၊ ချီးမြှောက်သဖြင့်၊ ဝါ၊ သနားသဖြင့်။ သတဘံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဥပဋ္ဌိတော၊ ထင်သောသတိရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝဏဿ၊ အမာ၏။ အာလေပနရူပဏေ

ယထာ၊ ဆေးလိမ်းသဖြင့် အသားနုတက်ခြင်းကဲ့သို့။ (ဗဟုမှ၊ များစွာကို။ ဥပနိတေပိ၊ ဆောင်ကပ်လာသော်လည်း။) သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ မတ္တံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ ဇညာ-ဇာနေယျ၊ သိသင့်၏။ သိကောင်းပေ၏။

ကန္တာရေ၊ ခရီးခဲ၌။ ပုတ္တမံသံ၊ သား၏အသားကို။ အာဟာရန္တာ၊ သုံးဆောင်ကုန်သော။ ဇာယမ္ပတိကာ ဣဝ၊ လင်မယားတို့ကဲ့သို့၎င်း။ အက္ခယ၊ လှည်းဝင်ရိုးကို။ အဗ္ဘဉ္ဇနံ ယထာ၊ ဆီသုတ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ယာပနတ္တံ၊ ဤကိုယ်ခန္ဓာကို မျှစေခြင်းငှါ။ အမုစ္ဆိတော၊ တဏှာဖြင့် မမက်မောသည်ဖြစ်၍။ အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရေ၊ ဆောင်ရာ၏။]

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမဿ ပစ္စယသန္နိသိတသီလဿ၊ ၏။ ပရိပူရကာရိတာယ၊ ပြည့်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ ဘာဂိနေယျ-သံဃရက္ခိတသာမဏေရဿ၊ မဟာသံဃရက္ခိတ၏ တူတော် သံဃရက္ခိတသာမဏေ၏။ ဝတ္ထု၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ သော၊ ထိုတူတော်သာမဏေသံဃရက္ခိတသည်။ သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ၍။ ပရိတုဉ္ဇိ၊ သုံးဆောင်၏။ (မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သော စကား၏။ သာမကံ၊ ပြီးကြောင်းသက်သေဖြစ်သော။) ယထာ-ကိံ၊ အဘယ်သို့သော စကားကို။ အာဟ၊ မိန့်တုံသနည်း။ “ဥပဇ္ဈာယော။ပ။ ပုနဗ္ဘဝေါ”တိ၊ ဝေါ ဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။

[သုနိဗ္ဗုတံ၊ အလွန်အေးမြသော။ သာလိကူရံ၊ သလေးဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇမာနံ၊ သုံးဆောင်ဆဲသော။ မံ၊ ကို။ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဦးရီးတော် ဥပဇ္ဈာယ်သည်။ သာမဏေရ၊ ဧက။ အသညတော၊ မစောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်သည်ဖြစ်၍။ တံ၊ သည်။ ဗိဝံ၊ ကို။ မာဟောဝ စျာပေသိ၊ မလောင်စေလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အဟံ၊ သည်။ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ ၏။ ဝစော၊ စကားကို။ (ဝစော-ကား အံ-ကို သြ-ရေးသည်) သုတော၊ ၍။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို။ အလဘိံ၊ ရခဲပြီ။ ကောသနေ၊ တနေရာတည်း၌။ နိသီဒိတော၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ အပါပုဏိံ၊ ခဲပြီ။

၁-အာဟာရသည် အာဟာရဇရုပ်ကို ဆောင်တတ်၏။ စားသုံးသောသူသည် ထိုအာဟာရကို အာဟာရဇရုပ်ကို ဆောင်စေသည်မည်၏။ ထို့ကြောင့် အာဟာရေဟု ကာရိုက်နှင့်တကွသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမသီလပဉ္စက (၄၄-၄)

၁၂၁

သောဟံ၊ သည်။ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ၊ တဆယ့်ငါးရက်တက်၍
ထွန်းသော လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့။ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပေါ စ၊ ပြည့်သော နှလုံးအကြံ
ရှိသည်၎င်း။ သဗ္ဗာသဝပရိက္ခန္ဓော စ၊ ကုန်ပြီးသော ခပ်သိမ်းသောအာသဝေါ
ရှိသည်၎င်း။ အမှို၊ ဖြစ်ပြီ။ ဒါနိ၊ ယခု။ ပုနဗ္ဗဝေါ၊ တဖန်အသစ်ဖြစ်လတံ့သော
ဘဝသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲအပေါင်း၏။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ရာဖြစ်
သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပတ္တယန္တော၊ တောင့်တသော။ အညောပိ၊ သံဃာ-
ရက္ခိတသာမဏေမှ တပါးသော အမျိုးသားသည်လည်း။ ယောနိသော၊ သင့်
သော အကြောင်းဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်၍။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပဋိ-
သေဝေထ၊ သုံးဆောင်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား အနုသာသနီဟည်း။
ဝေ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာ အပြားအားဖြင့်။ ပါတိ ။ပ။ဝသေန၊
ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပဌမသီလပဉ္စက

၂၀။ ပဉ္စဝိဓကောဌာသဿ၊ ၏။ ပဌမပဉ္စကေ၊ ၌။ အနုပသမ္ပန္နသီလာ-
ဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပဋိသမ္ဘိ-
ဒါယံ၊ ၌။ “ကတမံ ။ပ။ သီလ”န္တိ၊ လံ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊
မိန့်အပ်ပြီ။

[၄၄] [ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော စင်ကြယ်သော
သီလသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ၊ ဂဏန်းအားဖြင့် အပိုင်း
အခြားရှိသော သိက္ခာပုဒ်ရှိကုန်သော။ အနုပသမ္ပန္နာနံ၊ သာမဏေတို့၏။
ယံ သီလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ- သီလံ၊ သည်။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊
မည်၏။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိ စင်ကြယ်သောသီလ
သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ အပရိယန္တသိက္ခာပဒါနံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော
သိက္ခာပုဒ်ရှိကုန်သော။ ဥပသမ္ပန္နာနံ၊ (ကလျာဏပုထုဇဉ်၊ သေက္ခ၊ အသေက္ခ
တို့မှ တပါးကုန်သော) ရဟန်းပဉ္စင်းတို့၏။ ယံ သီလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
ဣဒံ-သီလံ၊ သည်။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိ-
သီလံ၊ အပြည့်အစုံ စင်ကြယ်သော သီလသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ကုသလ-
ဓမ္မေ၊ ဝိပဿနာအကျင့်၌။ ယုတ္တာနံ၊ မပြတ်လုံ့လ ယှဉ်ကုန်သော။

သေက္ခပရိယန္တေ၊ သေက္ခဓမ္မလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသော (ဂေါတြဘူတိုင် အောင်ဖြစ်သော) ကုသလဓမ္မပဗ္ဗန္တံ၊ ဝါ၊ သေက္ခဓမ္မဘူတိ၏ အောက်အပိုင်း အခြားဖြစ်သော လောကီသိက္ခာသုံးပါး၌။ ပရိပူရကာရီနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြည့်လေ့ရှိကုန်သော။ ကာယေ စ၊ ၌၎င်း။ ဇီဝိတေ စ၊ ၌၎င်း။ အနုပေက္ခာနံ၊ ကုန်သော။ ပရိစ္ဆတ္တဇီဝိတာနံ၊ စွန့်အပ်သော အသက်ရှိကုန်သော။ ပုထုဇ္ဇန- ကလျာဏကာနံ၊ တို့၏။ ယံ သီလံ၊ သည်။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ-သီလံ၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသသည် မသုံးသပ်အပ်သည် ဖြစ်၍ စင်ကြယ်သော သီလသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ သတ္တန္တံ သေက္ခာနံ၊ ခုနစ်ဦးသော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ယံ သီလံ၊ သည်။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ-သီလံ၊ သည်။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ- ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော သီလသည်။ ကတမံ၊ နည်း။ တထာဂတသာဝကာနံ၊ ကုန်သော။ ခိဏာ- သဝါနံ၊ တို့၏၎င်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏၎င်း။ အရဟန္တာနံ၊ ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ ကုန်သော။ တထာဂတာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ယံ သီလံ၊ သည်။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ-သီလံ၊ သည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ၏။]

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌၊ ဝါ၊ ထိုငါးပါးသော သီလတို့တွင်။ အနုပသမ္ပန္နာနံ၊ တို့၏။ သီလံ၊ သည်။ ဂဏနဝသေန၊ ဖြင့်။ သပရိယန္တတ္တာ၊ အပိုင်းအခြား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မည်၏။ ဣတံ၊ သို့။ ဝေဒိ- တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပသမ္ပန္နာနံ၊ တို့၏။ သီလံ၊ ကို။ “နဝကောဋ္ဌိ။ပ။သံဝရေ”တံ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဂဏနဝသေန၊ ဖြင့်။ သပရိယန္တမ္ပိ၊ အပိုင်းအခြားရှိလျှင်းမူလည်း။ အနဝသေသဝသေန၊ မကြွင်းမကျန်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမာဒါနဘာဝဉ္စ၊ ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို၎င်း။ လာဘယသညတိအင်္ဂဇီဝိတ- ဝသေန၊ လာဘ် အခြံအရံ ဆွေမျိုး အင်္ဂါကြီးငယ် အသက်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဒိဋ္ဌပရိယန္တဘာဝဉ္စ၊ မမြင်အပ်သော အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[သိက္ခာ၊ ကျင့်အပ်ကုန်သော။ ယေ သံဝရဝိနယာ၊ တံခါးနှစ်ပေါက်ကို စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့ကြောင်း ကိုယ်နှုတ်ကိုဆုံးမကပြစ်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အကြင်အဓိသီလတို့သည်။ (ဂဏနတော၊ အရေအတွက် သင်္ချာအချုပ် အားဖြင့်။) နဝကောဋ္ဌိသဟဿာနံ၊ ကုဋေ ကိုးထောင် တို့သည်၎င်း။

နိဇ္ဈေသ]

ပဌမသိလပဉ္စက (၄၄-၂၃)

၁၂၃

အသိတိသတကောဋီယော၊ ကုဋေ တရားရှစ်ဆယ်တို့သည်၎င်း။ ပညာသ-
သတသဟဿာနိ၊ ငါးသန်း တို့သည်၎င်း။ ပုန၊ တဖန်။ အပရေ၊ တပါး
ကုန်သော။ ဆတ္တိ သသဟဿာနိ၊ သုံးသောင်း ခြောက်ထောင်တို့သည်
၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧတေ သံဝရဝိနယာ၊ ဤကုဋေကိုးထောင်တရားရှစ်ဆယ် ငါးသန်း သုံး
သောင်း ခြောက်ထောင်ကုန်သော သံဝရဝိနယအဓိသီလတို့ကို။ သမ္မုဒ္ဓေန၊
သဗ္ဗညုဘုရားသည်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ပကာသိတာ၊ (ထိုထို
သိက္ခာပုဒ်၌) ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ သင်္ဂါယနာတင်
အရှင်မြတ်တို့သည်။) ဝိနယသံဝရေ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်၌။ ပေယျာလမုခေန၊
ပေယျာလနည်းအမြွက်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ချုံး၍ပြအပ်ကုန်ပြီ။]

ကိမိဝ၊ အဘယ်အရှင်သီလကဲ့သို့နည်းဟူမူ။ စိရဂုမ္ဘဝါသိကအဗ္ဗခါဒက-
မဟာတိဿတ္ထေရဿ၊ ၏။ သီလံ ဣဝ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊
ကို။ ဟိ- ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ သော အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်သည်။

အင်္ဂဝရဿ၊ မြတ်သောအင်္ဂါ၏။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ (ပါရိပန္နိကစောရာ-
ဒီဟိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပိတ်ဆီး၍ ခရီး၌ လုယက်သော ခိုးသူ စသည်တို့သည်။
ဥပဒ္ဓုတော၊ နှိပ်စက်အပ်သော။) နရော၊ သည်။ ခနံ၊ ကို။ စဇေ၊ စွန့်ရာ၏။
(သပ္ပဒဋ္ဌာဒိကာလေ၊ မြေခဲရာ ကာလစသည်၌။) ဇီဝိတံ၊ ကို။ ရက္ခ-
မာနော၊ စောင့်လိုသော သူသည်။ အင်္ဂံ၊ ကို။ စဇေ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ တရား
တော်ကို။ အနုဿရန္တော၊ ဆင်ခြင်အောက်မေ့သော။ နရော၊ သူ့တော်
ကောင်းသည်။ (သုတသောမမဟာရာဇာဒယော ဝိယ၊ သုတသောမမင်းကြီး
စသည်တို့ကဲ့သို့။) အင်္ဂု၊ ကို၎င်း။ ခနု၊ ကို၎င်း။ ဇီဝိတဉ္စာပိ၊ ကို၎င်း။
သဗ္ဗံ၊ ကို။ စဇေ၊ ၏။

ဣတိ ဣမံ သပ္ပုရိသာနုဿတိံ၊ ဤသူတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်ကို
အစဉ်အောက်မေ့ခြင်းကို။ အဝိဇ္ဇဟန္တော၊ မစွန့်သည်ဖြစ်၍။ ဇီဝိတသံသယေ၊
(ငတ်မွတ်ခြင်း တည်းဟူသော ပင်ပန်းခြင်းဖြင့် သေရှင်နှစ်ချက်) အသက်၌
ယုံမှားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ သိက္ခာပဒံ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်
တော်ကို။ အဝိတိက္ကမ္မ၊ မလွန်ကျူးမူ၍။ တဒေဝ အပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊

အပိုင်းအခြားမရှိ စင်ကြယ်သော ထိုသီလကိုပင်လျှင်။ နိဿယ၊ ရှိ။ ဥပါသကဿ၊ ဒါယကာ၏။ ပိဋ္ဌဂတော၊ ကျောက်ကုန်းထက်စီးလျက်လျှင်။ အရဟတ္တံ၊ သိ။ ပါပုဏံ၊ ပြီ။ ယထာဟ၊ အဘယ်သိ ဆိုသနည်း။ “န ပိတာ၊ ပ။ အပါပုဏံ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အယံ၊ ဤဒါယကာသည်။ တေ၊ ၏။ န ပိတာ၊ အဘလည်း မဟုတ်ပေ။ နာပိ မာတာ၊ အမိလည်းမဟုတ်ပေ။ န ဉာတိ၊ အမျိုးတော်စပ်သူလည်း မဟုတ်ပေ။ နာပိ ဗန္ဓဝေါ၊ အဆွေခင်ပွန်းလည်းမဟုတ်ပေ။ အထ၊ ထိုသို့ သူစိမ်းပြင်ပြင်ဖြစ်လျက်။ သီလဝန္တဿ၊ သီလရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ (တနည်း) သီလဝန္တဿ၊ ရှိသော။ (တယံ၊ ၏။) တောဒိသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် ရွတ်ဆောင်ခြင်းစသော။ ကိစ္စံ၊ ကို။ (သီလဿ) ကာရဏာ၊ သီလဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကရောဘိ၊ ပြုပေ၏။

[၄၅] ဣတိ၊ သိ။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို။ ဇနယိတူန၊ ဖြစ်စေ၍။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ သမ္မသိတူန၊ သုံးသပ်၍။ တဿ၊ ထိုဒါယကာ၏။ ပိဋ္ဌဂတော၊ ကျောက်ကုန်းထက်တည်သည်။ သန္တော၊ ဖြစ်လျက်။ အရဟတ္တံ၊ သိ။ အပါပုဏံ၊ ပြီ။]

ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာနံ၊ တို့၏။ သီလံ၊ သည်။ ဥပသမ္ပဒတော၊ ပဉ္စင်းဖြစ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ သုခောတဇာတိမဏိ ဝိယ၊ ကောင်းစွာ ပွတ်သွေးဆေးအပ်ပြီးသော ပတ္တမြားစစ်ကဲ့သို့၎င်း။ သုပရိကမ္မကဘသုဝဏ္ဏံ ဝိယ စ၊ ကောင်းစွာ ကြည်အပ်ပြီးသော ရွှေစင်ကဲ့သို့၎င်း။ အတိပရိသုဒ္ဓတ္တာ၊ အလွန်စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္ထကေနပိ၊ စိတ်ဖြစ်ကာမျှဖြင့် သော်လည်း။ မလေန၊ ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေးမှ။ ဝိရဟိတံ၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ အရဟတ္တဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ မဟာသံဃရက္ခိတဘဂိနယသံဃရက္ခိတတ္ထေရာနံ၊ မဟာသံဃရက္ခိတမထေရ်၊ တူတော် စူဠသံဃရက္ခိတမထေရ်တို့၏။ သီလံ ဝိယ၊ သီလကဲ့သို့တည်း။

အတိက္ကန္တသဋ္ဌိဝဿံ၊ အဝါခြောက်ဆယ် လွန်ပြီးသော။ မဟာသံဃရက္ခိတတ္ထေရံ၊ ကို။ မရဏမဉ္ဇေ၊ သေအံ့သောညောင်စောင်း၌။ နိပန္နံ၊

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမသီလပဉ္စက (၄၅-၁၉)

၁၂၅

လျောင်းစဉ်။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ လောကုတ္တရာဓိဂမံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိ ကိရ၊
 မေးသတတ်။ ထေရော၊ သည်။ လောကုတ္တရာဓမ္မော၊ သည်။ နတ္ထိတိ၊
 မရှိဟူ၍။ အာဟ၊ ဧ။ အထ၊ ဌ။ အဿ-ထေရဿ၊ ဧ။ ဥပဌာကော၊
 အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော။ ဒဟရဘိက္ခု၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။
 တုမ္ပေ၊ တို့သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတာတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူကုန်၏ ဟူ၍။ သမန္တော၊
 မှ။ ဒွါဒသယောဇနာ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ တိုင်အောင်သော အရပ်မှ။
 မနုဿာ၊ တို့သည်။ သန္နိပတိတာ၊ ကုန်၏။ တုမ္ပာကံ၊ တို့၏။ ပုထုဇနကာလ-
 ကိရိယာယ၊ ပုထုဇာန်အဖြစ်ဖြင့် စုတေ့ခြင်းကြောင့်။ မဟာဇနဿ၊ အား။
 ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ နှလုံးမသာခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ သို့။
 အာဟ၊ ဧ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ ငါကား။ မေတ္တေယံ၊ ဘဂဝန္တံ၊
 မေတ္တေယျရှင်တော်ဘုရားကို။ ပဿိဿာမိတိ၊ ဖူးအံ့ဟူ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။
 န ပဌပေသိ၊ အားမထုတ်ပဲနေသတည်း။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဆိုတပြီးကား။
 မံ၊ ငါ့ကို။ နိသီဒါပေတွာ၊ ထူ၍။ ဩကာသံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ လော့။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ သော၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သည်။ ထေရံ၊ ကို။
 နိသီဒါပေတွာ၊ ထူ၍။ ဗဟံ၊ သို့။ နိက္ခန္တော၊ ဧ။ ထေရော၊ သည်။
 တဿ၊ ဧ။ သဟ နိက္ခမနာဝ၊ ထွက်သည်နှင့်တကွလျှင်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။
 ပတွာ၊ ၍။ အစ္ဆရိကာယ၊ လက်ဖျစ်သံဖြင့်။ သညံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ဧ။
 သံဃော၊ သည်။ သန္နိပတိတွာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေရူပေ၊ သော။ မရဏ-
 ကာလေ၊ ဌ။ လောကုတ္တရာဓမ္မံ၊ ကို။ နိဗ္ဗုတ္တေန္တာ၊ ချက်တဖြုတ်ဖြစ်စေသော
 အရှင် ဘုရားတို့သည်။ ဒုက္ကရံ၊ ပြုခဲ့သောအမှုကို။ ကရိတ္တံ၊ ပြုတော်မူကုန်၏။
 ဣတိ အာဟ၊ ဧ။ အာဝုသော၊ တို့။ တေ၊ သေခါနီး၌ လောကုတ္တရာတရားကို
 လျင်စွာ ဖြစ်စေခြင်းသည်ကား။ န ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းသည်မဟုတ်သေးဘူး။ အပိစ၊
 စင်စစ်သော်ကား။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းသည့်အမှုကို။ ဝေါ၊ တို့အား။ အာစိက္ခိဿာမိ၊
 ကြားပေအံ့။ အာဝုသော၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတကာလတော၊ မှ။
 ပဌာယ၊ ၍။ အသတိယာ-သတိသမ္ပောသေန၊ သတိလွတ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ သတိ
 မှောက်သဖြင့်။ အညာဏံပကတံ၊ မသိသဖြင့် ချွတ်ယွင်း၍ ပြုဘူးသော။
 ကမ္မံ နာမ၊ အမှုမည်သည်ကို။ န ပဿာမိ၊ မမြင်စဘူး။ ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။
 ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်းသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ အာဟ၊ ဧ။ အဿ၊ ထိုဦးရီးတော်
 မထေရ်၏။ ဘာဂိနေယျောပိ၊ တူတော်သည်လည်း။ ပညာသဝဿကာလေ၊
 ဌ။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူပင်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိ၊ ပြီ။

အပ္ပဿတောပိ၊ သုတ္တဂေယျ စသော ကြားနာအပ်သော သုတမ္မကင်းသည်လည်း။ စေ ဟောတိ၊ အံ။ သီလေသု၊ ပါတိမောက္ခသံဝရအစရှိကုန်သော သီလတို့၌လည်း။ အသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ မတည်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ။ သီလတော စ၊ အားဖြင့်၎င်း။ သုဘေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဥဘယေန၊ နှစ်ပါးစုံဖြင့်။ နံ-ဘိက္ခူ၊ ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ ဂရဟန္တိ၊ ကုန်၏။

အပ္ပဿတော၊ သည်။ စေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်စေကာမူ။ သီလေသု၊ တို့၌။ သုသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ဘုံအံ။ နံ၊ ကို။ သီလတော၊ ကြောင့်။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ အဿ၊ ၏။ သုဘံ၊ သုဘသည်။ သမ္ပဇ္ဇတော၊ ပြည့်စုံပေ၏။

ဗဟုဿတော၊ သည်။ စေပိ ဟောတိ၊ မူ။ သီလေသု၊ တို့၌။ အသမာဟိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ အံ။ သီလတော၊ ကြောင့်။ နံ၊ ကို။ ဂရဟန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿ၊ ထိုသီလကင်းသောသူ၏။ သုဘံ၊ သည်။ န သမ္ပဇ္ဇတော၊ မိမိ သမ္ပတ္တိ သူ့ သမ္ပတ္တိကို မဆောင်နိုင်၍ ပြည့်စုံသည်မမည်ချေ။

ဗဟုဿတောပိ၊ သည်၎င်း။ သီလေသု၊ တို့၌။ သုသမာဟိတောပိ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ အံ။ (စေတိ နိပါဘမတ္တံ၊ ဋီကာ) သီလေန စ၊ ကြောင့်၎င်း။ သုဘေန စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဥဘယေန၊ ကြောင့်။ နံ-ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ ပသံသန္တိ၊ ကုန်၏။

[၄၆] ဗဟုဿတံ၊ ကြားနာမှတ်သား များသောသုတရှိသော။ ဓမ္မဓရံ၊ သီလက္ခန္ဓစသည် ကျေးဇူး၏ တည်ရာဖြစ်သော။ သပ္ပညံ၊ လောကီလောကုတ္တရာ ပညာစုံသော။ ဗုဒ္ဓသာဝကံ၊ သော။ တံ-ဘိက္ခူ၊ ကို။ ဇမ္ဗောနဒဿ၊ ဇမ္ဗုရစ်ရွှေစင်၏။ နေက္ခံ၊ လူဝ၊ ကျပ်ချိန်တန်ကွရိ၊ ရွှေသားကိုကဲ့သို့။ ကော၊ အတယ်သူသည်။ နိန္ဒိတံ၊ ငှါ။ အရဟတံ၊ အံ့နည်း။ ဒေဝိပိ၊ တို့သည်လည်း။ နံ-ဘိက္ခူ၊ ကို။ ပသံသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗြဟ္မနာပိ၊ သည်လည်း။ ပသံသိတော၊ ချီးမွမ်းထိုက်သည်သာ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေ စကားတရပ် ပြီးလတ်တည်း။

ပန၊ တပါး။ သေက္ခာနံ၊ ဟို့၏။ သီလံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဖြင့်။ အပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ မသုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပရာမဋ္ဌပါရိသုဒ္ဓိတံ၊

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမသီလပဉ္စက (၄၆-၁၇)

၁၂၇

ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။ ရာဂ-
ဝသေန၊ ဘဝရာဂ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အပရာမဋ္ဌသီလံ၊ ကို။ အပရာမဋ္ဌပါရိ-
သုဒ္ဓိတံ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ကုဋ္ဌုမ္ပိယပုတ္တတိဿတ္ထေရဿ၊
၏။ သီလံ ဝိယ၊ တည်း။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်ရှားဆိုအံ့။ သော
အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်သည်။ တထာရူပံ၊ လို၍ (ဘဝရာဂအားဖြင့်
အပရာမဋ္ဌ) သဘောရှိသော။ သီလံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အရဟတ္တေ၊ ဌ။
ပတိဋ္ဌာတုကာမော၊ တည်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဝေရိကေ၊ တို့ကို။

ဘောန္တော၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ဥဘော၊ ပါဒါနံ၊ တို့ကို။ ဘိန္နိတွံ-ဟနိတွံ၊
ရိုက်ချိုး ညှဉ်းဆဲ၍။ ငေါ၊ တို့ကို။ သညာပေဿာမိ၊ သိစေအံ့။ အဟံ၊
သည်။ သရာဂမရဏံ၊ ရာဂနှင့်တကွ သေခြင်းကို၊ ရာဂရှိသောသူ၏
သေခြင်းကို။ အဋ္ဌိယာမိ၊ စက်ဆုပ်ပါ၏။ ဟရာယာမိ၊ ရှက်စနိုးပါ၏။
ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ မိန့်ရှာ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့ရာဂနှင့်တကွ သေရမည်ကား စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟူ၍။ စိန္တ-
ယိတွံ၊ ကြံ၍။ အဟံ၊ သည်။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ သမ္မသိတွံ၊ ၍။
အရုဏုပ္ပံ၊ အရုဏ်တက်လတ်သော အခါသည်။ သမ္ပတ္တေ၊ သော်။ အရဟတ္တံ၊
သို့။ အပါပုဏိံ၊ ၏။ ဣတိ ဥဒါနဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဥဒါဟရိ၊ မြက်တော်မူ၏။

အညတရော၊ သော။ မဟာထေရောပိ၊ သည်လည်း။ ဗာဠဂီလာနော၊
အသည်းအထန် အနာနှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍။ သဟတ္တာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ အာဟာ-
ရမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပရိဘုဉ္ဇိဘုံ၊ ဌ။ အသက္ကောန္တော၊ ၍။ သကေ မုတ္တကရီသေ၊
မိမိ၏ ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး၌။ ပလိပန္နော၊ ကျုံနစ်သည် ဖြစ်၍။ သမ္ပရိဝတ္တတံ၊
တလူးလည်းလည်း ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုသို့ တလူးလည်းလည်း ခံရသော အရှင်ကို။
ဒိသ္မာ၊ ၍။ အညတရော၊ သော။ ဒဟရော၊ ပဉ္စင်းငယ်သည်။ ဇီဝိတသင်္ခါရာ၊
ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်စပ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ အဟော ဒုက္ခာတိ၊ ဪ ဆင်းရဲ
ကုန်စွ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တမေနံ၊ ကို။ မဟာထေရော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
အာဝုသော၊ ရှင်။ အဟံ၊ သည်။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ မိယုမာနော၊ သေသည်
ဖြစ်အံ့။ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ၊ နတ်စည်းစိမ်ကို။ လဘိဿာမိ၊ ရတည့်လအံ့။ ဧတ္ထ၊
ဤနတ်စည်းစိမ်ကို ရအံ့သည်၌။ မေ၊ အား။ သံသယော၊ ယုံမှားခြင်းသည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုသို့ ယုံမှားမဲ့ ဖြစ်သော်လည်း။ ဣမံ သီလံ၊ ကို။ ဘိန္နိတွံ၊
၍။ လဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ နာမ၊ ရအပ်သော စည်းစိမ်မည်သည်။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ၊

သိက္ခာကို စွန့်၍။ ပဋိလဒ္ဓဂိဟိတာဝသဒိသိ၊ ရအပ်သော လူအဖြစ်နှင့်တူ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ၍။ သီလေနော၊ သီလနှင့်သာလျှင်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
မရိယာမိ၊ အံ့။ ဣတိ အာဟ၊ ၏။ ဝတော၊ ၍။ တတ္ထော၊ ထိုအိပ်ရာ၌
သာလျှင်။ နိပဇ္ဇော၊ လျောင်းလျက်။ တမေဝ ရောဂံ၊ ရုဇ္ဇန သဘောရှိသော
ထိဝေဒနာကိုပင်လျှင်။ သမ္မသဇ္ဇော၊ သုံးသပ်လျက်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။
ပတော၊ ၍။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ “ဗုဋ္ဌဿ။ ပ။ ပတ္တိယာ”တိ၊ ဟူကုန်သော။
ဣမာဟိ ဂါထာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

[အာဝုသော၊ တိ။ အညတရေန၊ တပါးသော။ ဗျာဓိနာ၊ နှိပ်စက်တတ်
သော။ ရောဂေန၊ သည်။ ဗုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်ဖိစီးသည်ဖြစ်၍။ ဗာဠံ၊ အသည်း
အသန်။ ဒုက္ခိတဿ၊ ဆင်းရဲရောက်လျက်။ ရုပ္ပတော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့
ရောက်စေအပ်သော ကိုယ်ရှိသော။ မေ၊ ငါ၏။ ဣဒံ ကဋ္ဌေဝရံ၊
ဤကိုယ်ကောင်သည်။ အာတပေ၊ နေပူဖြင့် အပူဖြင်းသော။ ပံသုနိ၊ မြေမှုန့်
၌။ ကတံ၊ ပစ်ထားအပ်သော။ ပုပ္ဖံ ယထာ၊ ပန်းကဲ့သို့။ ခိပ္ပံ၊ စွာ။ ပရိသုဿတိ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ ခြောက်လတ်။

ယတ္ထ၊ အကြင်အပုပ်ကောင်၌။ ပမတ္တာ၊ ရာဂကြောင့် မေ့လျော့ကုန်
သော။ အဓိမုစ္ဆိတာ၊ ရာဂဖြင့် အလွန်မိန်းမောတွေဝေကုန်သော။ ပဇာ၊
သတ္တဝါတိသည်။ သုဂတူပပတ္တိယာ၊ သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ခြင်း၏။ မဂ္ဂံ၊
အကြောင်းဖြစ်သော သီလကိုလည်း။ ဟာပေန္တိ၊ ယုတ်စေကုန်၏။

အဇညံ၊ မနှစ်သက်ဖွယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်လျက်။ ဇညသင်္ခါတံ၊ နှစ်သက်
ဖွယ်ဟူ၍ သူမှိုက်ဘို့သည် ပြောဆိုအပ်ထားသော။ အသုစိံ၊ မစင်ကြယ်သည်
ဖြစ်လျက်။ သုစိသမ္ပတံ၊ စင်ကြယ်၏ဟု ရာဂပြောထူ သူမှိုက်ဘို့သာ သမုတ်
အပ်ထားသော။ နာနာကုဏပပရိပူရံ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စသော အပုပ်
အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် အတိပြည့်ထားသော။ အပဿတော၊ ပညာစက္ခုဖြင့် မရှု
မမြင်သော လူပြိန်းသည်။ ဇညရူပံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဟူ၍ ချီးမွမ်းအပ်သော
သဘောရှိထားသော။ ဝါ၊ အပဿတော၊ လူပြိန်းအား။ ဇညရူပံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်
ထင်အောင် အယောင်ဆောင်ပြတတ်ထားသော။

☞ [၄၇] အာတုရံ၊ ရောဂါအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ကျင်နာထားသော။ ဒုဂ္ဂန္ဓိယံ၊
ပုပ်ညှိသော အနံ့ရှိထားသော။ အသုစိံ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ် တပ်မက်ဖွယ်

နိဒ္ဒေသ]

ဒုတိယသီလပဉ္စက (၄၇-၁၁)

၁၂၉

ကင်းထသော ။ ဗျာဓိဓမ္မံ၊ နာခြင်းသဘောရှိသော။ ဣမံ ပူတိကာယံ၊ ဤ အပုပ်ကောင်၏။ ဓိ-ဓိကာရော၊ ရွံရှာမသဒိ ထို့ဘွယ်သည်။ ဝါ၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာခြင်းသည်။ တုမ္မာကံ၊ ထို့အား။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေလော့။

ပန၊ တပါး။ အရဟန္တာဒိနံ၊ ရဟန္တာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ရှင်တော် မြတ်တို့၏။ သီလံ၊ ကို။ သဗ္ဗဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ စ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာပူပန်ခြင်း ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ စ၊ ထက်ဝန်း ကျင်စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုပြီးသော နည်းဖြင့်။ ပရိယန္တပါရိသုဒ္ဓိအာဒိဝေသန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဒုတိယသီလပဉ္စက

ဒုတိယပဉ္စကေ၊ ဌ။ ပါဏာတိပါတာဒိနံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသည် တို့ကို။ ပဟာနာဒိဝေသန၊ ပယ်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ဌ။ “ပဉ္စ သီလနိံ ပ။ သံဝတ္တန္တိ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[သီလနိံ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပယ်ကြောင်း ဖြစ်သော (ဟိရိဩတ္တပ္ပကရုဏာ အလောဘ စသည် အမှူးရှိသော) စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်။ သီလံ၊ မည်၏။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ (ဝိတတ်ပြန်၍လှိုက်) ဝေရမဏိ၊ ကြည်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကြည်ကြောင်းဖြစ်သော ဝိရတိသည်။ သီလံ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ၏။ (ပဋိပက္ခာ၊ သော။) စေတနာ၊ သည်။ သီလံ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ကို။ သံဝေရာ၊ ပိတ်ဆို့ စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ သီလံ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတဿ၊ ကို။ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ သီလံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ အနိန္ဒာဒါ- နဿ၊ ကို။ပ။ (သမ္မပ္ပလာပတိုင် အတူ) အဘိဇ္ဈာယ၊ ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ် ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော အနဘိဇ္ဈာသည်။ သီလံ၊ ၏။ ဝေရမဏိ၊ ကြည်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကြည်ကြောင်းဖြစ်သော အနဘိဇ္ဈာနှင့် ယှဉ် သော ဝိရတိသည်။ စေတနာ၊ အနဘိဇ္ဈာနှင့် ယှဉ်သော စေတနာသည်။ သံဝေရာ၊ ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်း

သည်။ သီလံ၊ ဧ၊ ဗျာပါဒဿ၊ ကိ။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပယ်ကြောင်း
 ဖြစ်သော အဗျာပါဒသည်။ ဝေရမဏိ၊ ကြည်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကြည်ကြောင်း
 ဖြစ်သော အဗျာပါဒနှင့်ယှဉ်သော ဝိရတိသည်။ စေတနာ၊ အဗျာပါဒနှင့်
 ယှဉ်သော စေတနာသည်။ သံဝရော၊ ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ အဝီ-
 တိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ သီလံ၊ ဧ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ ကိ။ ပဟာနံ၊
 ပယ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ဝေရမဏိ၊
 ကြည်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကြည်ကြောင်းဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သော ဝိရတိ
 သည်။ စေတနာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သော စေတနာသည်။ သံဝရော၊ ပိတ်ဆို့
 စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ သီလံ၊ ဧ၊
 နေက္ခမေန၊ အလောဘပြဓာန်းသော ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြင့်။ ကာမတ္ထန္တဿ၊
 ကိ။ (ပဟာနံ သီလံ စသည်၌ ယှဉ်လေ) အဗျာပါဒေန၊ မေတ္တာဖြင့်။
 ဗျာပါဒဿ၊ ကိ။ အာလောကသညာယ၊ အလင်း၌ဖြစ်သော သညာဖြင့်။
 ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ကိ။ အဝိက္ခေပေန၊ သမာဓိဖြင့်။ ဓမ္မဝဝတ္တာနေ၊ ကုသိုလ်
 စသော ဓမ္မတို့ကို အမှန်ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပါမောဇ္ဇေန၊ ပါ-
 မောဇ္ဇဖြင့်။ အရတိယာ၊ ဈာနသမာပတ္တိတို့၌ မမေ့လျော့ခြင်းကို။ ပဌမေန
 ဈာနေ၊ ဖြင့်။ နိဝရဏာနံ၊ တို့ကို။ ဒုတိယေန ဈာနေ၊ ဖြင့်။ ဝိတက္က-
 ဝိစာရာနံ၊ တို့ကို။ တတိယေန ဈာနေ၊ ဖြင့်။ ပီတိယာ၊ ကိ။ စတုတ္ထေန
 ဈာနေ၊ ဖြင့်။ သုခဒုက္ခာနံ၊ တို့ကို။ အာကာသနဉာယတနသမာပတ္တိယာ၊
 ဖြင့်။ ရူပသညာယ၊ (ရူပဈာန် ရူပဈာန်၏ အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းရုပ်၌
 ဖြစ်သော) ရူပသညာကို။ ပဋိသသညာယ၊ ပဋိသသညာကို။ နာနတ္တသညာ-
 ယ၊ နာနတ္တသညာကို။ ဝိညာဏဉာယတနသမာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အာကာ။ပ။
 ယ၊ ကိ။ပ။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာယ၊ ကိ။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။
 နိစ္စသညာယ၊ မြဲသည်ဟု ထင်သော နိစ္စသညာကို။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။
 သုခသညာယ၊ ကိ။ အနတ္တာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တသညာယ၊ ကိ။ နိဗ္ဗိဒါ-
 နုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နန္ဒိယာ၊ သပ္ပိတိကတဏှာကို။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊
 ဖြင့်။ ရာဂဿ၊ သင်္ခါရတို့၌ ကပ်ငြိသောရာဂကို။ နိရောဓာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။
 သမုဒယဿ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဖြစ်စေတတ်သောအကြောင်းကို။ ပဋိ-
 နိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အာဒါနဿ၊ နိစ္စစသည်ဖြင့် စွဲလမ်းခြင်းကို။
 ဓယာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သနသညာယ၊ တခွဲတည်းဟုထင်သော သန-
 သညာကို။ ဝယာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အာယူဟနဿ၊ ပြုပြင်ရုံးစုခြင်းကို။

နိဇ္ဈေသ]

ဒုတိယသိလပဉ္စက (၄၈-၈)

၁၃၁

ဝိပရိကာမာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဓုဝသညာယ၊ ခိုင်ခံ့မြဲမြံသည်ဟု ထင်မှတ်
 သော ဓုဝသညာကို။ အနိမိတ္တာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဿ၊ အကောင်
 အထည်ရှိဟန်ထင်သောနိမိတ်ကို။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ပဏိ-
 ဓိယာ၊ တောင့်တခြင်းကို။ သုညတာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အဘိနိဝေသဿ၊
 အတ္တဟုမှားသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။
 သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿ၊ အနှစ်ရှိသည်ဟု ယူသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို။
 ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန၊ မဖောက်မပြန်သိမြင်သောဉာဏ်ဖြင့်။ သမ္မော-
 ဟာဘိနိဝေသဿ၊ တွေဝေသောနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အာဒိနဝါနုပဿနာယ၊
 ဖြင့်။ အာလယာဘိနိဝေသဿ၊ သင်္ခါရတို့၌ အားကိုးရာဟု မှားသော နှလုံး
 သွင်းခြင်းကို။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋိသင်္ခါယ၊ မရှုခြင်းကို။
 ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သညောဂါဘိနိဝိသဿ၊ ယှဉ်ပူးငြိတယ်သော
 အားဖြင့် သင်္ခါရတို့၌ အမှားနှလုံးသွင်းခြင်းကို။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊
 ဖြင့်။ [၄၈] ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ တည်ကုန်သော။ပ။ သြဋ္ဌာရိကာနံ၊
 ရှုန့်ရင်းကျန်းတန်းကုန်သော။ပ။ အဏုသဟဂတာနံ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော။
 (သဟဂတ-သဒ္ဓါတဗ္ဗော) ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်
 ခြင်းသည်။ သီလံ၊ မည်၏။ ဝေရမဏိ၊ ကြည်ခြင်းသည်။ သီလံ၊ ၏။ စေတနာ၊
 ပဋိပက္ခစေတနာသည်။ သီလံ၊ ၏။ သံဝရော၊ ပိတ်ဆို့ခြင်းသည်။ သီလံ၊ ၏။
 အဝီတိက္ကမော၊ မလွန်ကျူးခြင်းသည်။ သီလံ၊ ၏။ ဝေရူပါနိ၊ ဤသို့သဘော
 ရှိကုန်သော။ သီလာနိ၊ တို့သည်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အဝိပ္ပဋိသာရာယ၊ သာယာ
 ရှင်လန်းခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါမောဇ္ဇာယ၊ နုသောပီတိဖြစ်ခြင်း
 ငှါ။ ပီတိယာ၊ အားကြီးသော ပီတိဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပဿဒ္ဓိယာ၊ ကိုယ်စိတ်
 ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ။ သောမနဿာယ၊ သုခဖြစ်ခြင်းငှါ။ အာသေဝနာယ၊
 သမာဓိကိုမှီဝဲခြင်း ထုံခြင်းငှါ။ ဘာဝနာယ၊ သမာဓိပွားခြင်းငှါ။ ဗဟုလီ-
 ကမ္မာယ၊ အဖန်ဖန်အကြိမ်ကြိမ်ပြုခြင်းငှါ။ အလင်္ကာရာယ၊ သမာဓိ၏
 တန်းဆာ (ဖြစ်သော သဒ္ဓိန္ဒြေစသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း) အလို့ငှါ။ ပရိက္ခာရာယ၊
 (နှလုံးသာယာခြင်း အစရှိသော) သမာဓိ၏ အထောက်အပံ့ အဆောက်အဦ
 အကျိုးငှါ။ ပရိဝါရာယ၊ သမာဓိ၏ အခြံအရံ (ဖြစ်သော သတိဝီရိယ-
 စသော ဓမ္မ၏ပြည့်စုံခြင်း) အလို့ငှါ။ ပါရိပူရိယာ၊ သမာဓိ၏ပြည့်ခြင်းငှါ။

၁-ဤမဟာဝိပဿနာတို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဤအရာ၌ အကျယ်မှတ်ရန် ခက်သော
 ကြောင့် အကျဉ်းဆုံး အနက်ပြန်ထားသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ၊ စင်စစ်ပြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ ရာဂကင်းခြင်းငှါ။
 နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ဥပသမာယ၊ ငြိမ်းခြင်းငှါ။ အဘိညာယ၊
 ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်းငှါ။
 နိဗ္ဗာနာယ၊ အမတမဟာနိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။]

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌၊ ဝါ၊ ပဟာနသီလစသည်
 တို့တွင်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ ပါဏာတိ-
 ပါတာဒီနံ၊ ပါဏာတိပါတစေတနာအစရှိသည်တို့ကို။ အနုပ္ပါဒမတ္တတော၊
 မဖြစ်စေခြင်း စွန့်ခြင်းမျှကို။ အညတြ၊ ထား၍။ ပဟာနန္တိ၊ ပဟာန
 ဆိုစကောင်းသော။ ကောစိ ဓမ္မော နာမ၊ တစုံတခုသောတရားမည်သည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုသို့ ဘာဝသာင်ဖြစ်၍ အနုပ္ပါဒမတ္တမှတစ်ပါး တစုံတခုမျှ
 မရှိသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ တံ ပဟာနံ၊ ပါဏာတိပါတကို
 ပယ်ခြင်း စသော ထိုထိုပယ်ခြင်းသည်။ တဿ တဿ ကုသလဓမ္မဿ၊ ထိုထို
 ကုသလဓမ္မ၏။ ပတိဋ္ဌာနဌေန၊ တည်ရာဌာန၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဓာရဏံ၊
 လွန်စွာဆောင်တတ်သည်။ ဝါ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိကမ္ပနာ-
 ဘာဝကရဏေန၊ တုန်လှုပ်ခြင်း၏ မရှိသည်ကို ပြသဖြင့်။ သမာဓာနဉ္စ၊
 ကောင်းစွာ အညီအညွတ်သိုတားခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ စောင့်စည်း
 ထိန်းသိမ်းခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။
 ဝုတ္တေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာဖြစ်သော။ ဥပဓာရဏသမာဓာနသင်္ခါတေန၊
 လွန်စွာဆောင်ခြင်းဟူသောအနက်၊ ကောင်းစွာထားခြင်းဟူသော အနက်ဟု
 ဆိုအပ်သော။ သီလနဌေန၊ သီလနအနက်ဖြင့်။ သီလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဣတရေ၊ ပဟာနမှတစ်ပါးကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ဝေရမဏိစေတနာစသော
 လေးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ တတော တတော၊ ထိုထို
 ပါဏာတိပါတစသည်မှ။ ဝေရမဏိဝသေန စ၊ ကြည်တတ်သော ဝိရတိ၏
 အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုပါဏာတိပါတ စသည်ကို။ သံဝရ-
 ဝသေန စ၊ ပိတ်ဆို့စောင့်ရှောက်တတ်သော တရားအစု၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။
 တဒုဘယသမ္ပယုတ္တစေတနာဝသေန စ၊ ထိုနှစ်ပါးဘော ဝေရမဏိသံဝရဓမ္မ
 တို့နှင့်ယှဉ်သော စေတနာ၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ တံ တံ အဝီတိက္ကမန္တဿ၊ ထိုထို
 ပါဏာတိပါတစသည်ကို မလွန်ကျူးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ဓမ္မအပေါင်း၏။
 အဝီတိက္ကမနုဝသေန စ၊ မလွန်ကျူးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ စေတသော၊

နိဒ္ဒေသ]

သီလသံကိလေသ,ဝေါဒါန (၄၉-၁)

၁၃၃

၏။ ပဝတ္ထိသဗ္ဗာဝံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္တာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တေသံ၊ ထိုဝေရမဏိစသော လေးပါးတို့၏။ သီလဋ္ဌော၊ သီလအဖြစ်ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌှိ။ ပကာသိတောယေဝ၊ ပြအပ်ပြီးသည် သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ စကားတရပ်ပြီးလတ်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ် ပြီးသောအခြင်းအရာ အပြားဖြင့်။ ပဟာနသီလာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်အံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤရှေ့ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကား အစဉ်ဖြင့်။ ကိံ သီလံ၊ ပ။ သီလန္တိ၊ သီလံဟူကုန်သော။ ဣမေသံ ပဉ္စာနံ၊ တို့၏။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ အဆုံးရောက်လတ်ပြီ။

သီလသံကိလေသ,ဝေါဒါန

၂၁။ ပန၊ တပါး။ ကော စသ သံကိလေသော၊ ကိံ ဝေါဒါနန္တိ၊ ရှိ။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်ပုစ္ဆာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတြ ဝစနေ၊ ဌှိ။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဝဒါမ၊ ကုန်အံ့။ ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ ကျိုးပြတ်သည် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်။ သီလဿ၊ ၏။ သံကိလေသော၊ ညစ်ညူးကြောင်းမည်၏။ အခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ အခဏ္ဍစသည်တို့၏အဖြစ်သည်။ သီလဿ၊ ၏။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြုတ်ကြောင်းမည်၏။ ပန၊ ချဲ့ဆိုအံ့။ သော ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ ကို။ လာဘယသဒိဟေတုကေန၊ လာဘ၊ ယသ၊ ဉာတိ၊ အင်္ဂံ၊ ဇီဝိတစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဘေဒေန စ၊ ပျက်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ သတ္တဝိဓမ္မေထုန သိယောဂေန စ၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော မေထုနသံယောဂအားဖြင့်၎င်း။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။

တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု၊ ခုနစ်ပါးသော အာပတ်အစုတို့တွင်။ အာဒိမ္ပိ ဝါ၊ ဌှိ၎င်း။ အန္တေ ဝါ၊ ဌှိ၎င်း။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပဒသီလသည်။ သိန္နံ၊ ပျက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ သီလံ၊ သည်။ ပရိယန္တေ၊ အနား အစွန်၌။ ဆိန္ဒုသာဓုကော ဝိယ၊ ပြတ်သောအဝတ်ကဲ့သို့။ ခဏ္ဍံ နာမ၊ အပြတ် ရှိသည်မည်သို့၊ ဝါ၊ ပြတ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၄၉] ပန၊ ပါး။ ယဿ၊ ၏။ သိက္ခာပဒံ၊ သည်။ ဝေမဇ္ဈေ၊ ဌှိ။ သိန္နံ၊ ပျက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ သီလံ၊ သည်။ ဝေမဇ္ဈေ၊ ဌှိ။ ဆိန္ဒုသာဓုကော

ဝိယ၊ အပေါက်ရှိသောအဝတ်ကဲ့သို့။ ဆိဒ္ဓိ နာမ၊ အပေါက်ရှိသည်မည်သည်။
ဝါ၊ ပေါက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဿ၊ ၏။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်
အားဖြင့်။ ဒေ တီဏိ၊ နှစ်ပါးသုံးပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ဘိန္ဒာနိ၊
ပျက်ကုန်အံ့။ တဿ၊ ၏။ သီလံ၊ သည်။ ပိဋိယာ ဝါ၊ ကျောက်ကုန်း၌၎င်း။
ကုစ္ဆိယာ ဝါ၊ ဝမ်း၌၎င်း။ ဥဋ္ဌိတေန၊ ရောက်သော။ ဝိသဘာဝဝဏ္ဏေန၊
မတူသောအဆင်းဖြင့်။ ကာဠရတ္တာဒိနံ၊ အမည်းအနီစသည်တို့တွင်။ အည-
တရသရီရဝဏ္ဏာ၊ တပါးပါးသော ကိုယ်အဆင်းရှိသော။ ဂါဝိ ဝိယ၊ နွားမ
ကဲ့သို့။ သဗလံ နာမ၊ ကြောင်ကျားသည်မည်သည်။ (အကျားရှိသည်
မည်သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ယဿ၊ ၏။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။
သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။ ဘိန္ဒာနိ၊ ပျက်ကုန်အံ့။ တဿ၊ ၏။ သီလံ၊ သည်။
အန္တရန္တရာ၊ ၌။ ဝိသဘာဝဝဏ္ဏဗိန္ဒုဝိစိတြာ၊ မတူသောအဆင်းတို့ဖြင့်
အကွက်အကွက် ဆန်းကြယ်သောအဆင်းရှိသော။ ဂါဝိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။
ကမ္မာသံ နာမ၊ အပြောက်အကွက်ရှိသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊
ဤဆိုအပ်ပြီးသောအခြင်းဖြင့်။ လာဘာဒိဟေတုကေန၊ သော။ တာဝ၊
စွာ။ ဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧဝံ၊ ဤယခုဆိုလတံ့သောအခြင်းဖြင့်။ သတ္တံ ။ပ။ ဝသေန၊ ခုနစ်ပါး
အပြားရှိသော မေထုနသံယောဂနှင့်တူသော အကျင့်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
ဣမ ဗြာဟ္မဏ ။ပ။ ကမ္မာသမ္ပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ဧကစွော၊ အချို့သော။
သမဏော ဝါ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တဖြင့် သမဏခေါ်သော သူသည်၎င်း။
ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ ဇာတိမတ္တဖြင့် ဗြာဟ္မဏခေါ်သော သူသည်၎င်း။ သမ္မာ၊
ကောင်းစွာ။ ဗြဟ္မစာရီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်သူဟု။ ပဋိဇာနမာနော၊
ဝန်ခံသည်ဖြစ်လျက်။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဒွယံဒွယသမာပတ္တိံ၊
နှစ်ယောက်နှစ်ယောက်တို့သည် ရောက်အပ်၊ ကျင့်အပ်သော မေထုန်အကျင့်
သို့။ န ဟေဝ ခေါ သမာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်သည်မှုကားမဟုတ်ပေ။ အပိ စ
ခေါ၊ သို့သော်လည်း။ ဝါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ မာတုဂါမဿ၊ ၏။
ဥစ္ဆာဒနံ၊ နှုင်း ကသယ်မှုန့် လိမ်းကျံ ပွတ်သပ်ခြင်းကို။ ပရိမဒ္ဓနံ၊ နှိပ်နယ်
ခြင်းကို။ နှာပနံ၊ ရေချိုးပေးခြင်းကို။ သမ္မာဟနံ၊ ဆုပ်နယ်ခြင်းကို။

သာဒိယတိ၊ သာယာလက်ခံ၏။ သော၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏသည်။ တံ၊ ထိုဥစ္ဆာဒနစသည်ကို။ အဿာဒေတိ၊ နှစ်သက်သာယာ၏။ တံ၊ ကို။ နိကာမေတိ၊ လိုလား၏။ တေန စ၊ ထိုဥစ္ဆာဒနစသည်ဖြင့်လည်း။ ဝိတ္တံ၊ နှစ်သက်အားရခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤဆို့ခဲ့ပြီးသော သာယာခြင်းစသော အမှုသည်လည်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ မြတ်သောအကျင့်သီလ၏။ ခဏ္ဍမ္ပိ၊ အစုတ်အပြတ်မည်သည်၎င်း။ ဆိဒ္ဓမ္ပိ၊ အပေါက်အထွင်းမည်သည်၎င်း။ သဗလမ္ပိ၊ အကြောင် အကျားမည်သည်၎င်း။ ကမ္မာသမ္ပိ၊ အပြောက်အကွက်မည်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အယံ၊ သမဏဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ဆန်းကာမျှသော ဤသူကို။ မေထုနေန၊ နှင့်။ သံယောဂေန၊ နှင့်။ သံယုတ္တော၊ ယှဉ်လျက်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ အပရိသုဒ္ဓံ၊ မစင်မကြယ်။ စရတိ၊ ကျင့်သည်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဇာတိယာ၊ မှ။ ဇရာယ၊ မှ။ မရဏေန၊ မှ။ န ပရိမုစ္စတိ၊ မလွတ်နိုင်ချေ။ ပ။ ဒုက္ခသွာ၊ မှ။ န ပရိမုစ္စတိ၊ ချေ။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ပုန စ၊ တဖန်။ အပရံ၊ တပါကား။ ပ။ သဉ္ဇ္ဈတိ၊ ကိလေသာအလိုအားဖြင့် သည်းစွာရယ်၏။ သံကိဋ္ဌတိ၊ ကိုယ်လက် ထိပါး၍ ကစား၏။ သံကေလာယတိ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မာတုဂါမကို မြတ်နိုးယုယလျက်နေ၏။ သော၊ သည်။ တံ၊ ထိုမာတုဂါမနှင့်တကွ ကျွမ်းချစ်ကျီစယ်ရယ်မောခြင်းစသည်ကို။ အဿာဒေတိ၊ ၏။ ပ။ မာတုဂါမဿ၊ ၏။ စက္ခု၊ ကို။ စက္ခုနာ၊ မိမိမျက်စိဖြင့်။ ဥပနိဇ္ဈာယတိ၊ ဆိုင်ပိုင်၍ တစိန်းစိန်းကြည့်၏။ ပေက္ခတိ၊ တစိတစောင်း ချောင်းမြောင်း၍ကြည့်၏။ ပ။ [၅၀] တိရောကုဋ္ဌာ ဝါ၊ နံရံတဖက်မှ၎င်း။ တိရောပါကာရာ ဝါ၊ တံတိုင်းတဖက်မှ၎င်း။ ဟသန္တိယာ ဝါ၊ ရယ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဘဏန္တိယာ ဝါ၊ ပြောဆိုသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဂါယန္တိယာ ဝါ၊ သီဆိုသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ရောဒန္တိယာ ဝါ၊ ငိုသည်မူလည်းဖြစ်သော။ မာတုဂါမဿ၊ ၏။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ ရာဂနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်နာခံ၏။ သော၊ သည်။ တံ သဒ္ဓံ၊ ကို။ ပ။ အဿ၊ ထိုဗြဟ္မစာရီဝန်ခံသောသူ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ (အကျင့်ကိုဆောက်တည်သည်မှ) ရှေးကာလ၌။ ပ။ ယာနိ တာနိ ဟသိတလပိတကီဋ္ဌိတာနိ၊ အကြင် ရယ်ရှင်ပြောဆို ကိုယ်လက်ထိပါး ကစားမြူးလူးဘူးသော အမှုအရာတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုသို့မို့ လျော်ဘူးသော အမှုအရာတို့ကို။ အနုဿရတိ၊ အဖန်ဖန်အောက်မေ့၏။ သော၊ သည်။ တံ၊ ထိုသို့ တအောက်

၁၃၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၅၀-၁၁)

[၁-သီလ

မေ့မေ့ စိတ်တော်စေ့သည့် လေ့ကျက်ခဲ့ဘူးသော အမူအကျင့်ကို ။ ပ။
 ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ၊ ငါးပါးသော ကာမအစုတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့နှင့်။
 သမပ္ပိတံ၊ စူးဝင်အပ်သည်၊ ဝါ၊ တကွဖြစ်သည်။ သမင်္ဂိဘူတံ၊ ပြည့်စုံသည်။
 ဟုတော၊ ရှိ။ ပရိစာရယမာနံ၊ စံပယ် ရှင်ပျော်သော၊ ဝါ၊ ဖျော်ဖြေ
 လုပ်ကျွေး အပ်သော။ ဂဟပတိံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝါ၊ ကို၎င်း။
 ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တံ၊ ထိုသို့သုတို့ လျှောက်လျား စံစား
 ကြသော ကာမဂုဏ်ကို ။ ပ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမိနာ သီလေန ဝါ၊ ဤယမ၊
 နိယမ စသော ဆောက်တည်အပ်သော သီလဖြင့်၎င်း။ ဣမိနာ ဝတေန ဝါ၊
 ဤ မလွန်မကျူးသောအကျင့်ဖြင့်၎င်း။ ဣမိနာ တပေန ဝါ၊ ဤပြုနိုင်ခဲ့သော
 အမှုကို ခြိုးခြံစောင့်စည်းသည်းစွာသော အကျင့်ဖြင့်၎င်း။ ဣမိနာ ဗြဟ္မစရိ-
 ယေန ဝါ၊ ဤမေထုန်မှကြဉ်သော မြတ်သောအကျင့်ဖြင့်၎င်း။ ဒေဝေါ ဝါ၊
 ထင်ရှားသောနတ်သည်မူလည်း။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့။ ဒေဝညတရော ဝါ၊ မထင်
 ရှားသော နတ်သည်မူလည်း။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အညတရံ၊
 သော။ ဒေဝနိကာယံ၊ နတ်ပြည်ကို။ ပဏိဓာယ၊ တောင့်တ၍။ ဗြဟ္မစရိယံ၊
 ကို။ စရတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တံ၊ ထိုနတ်ပြည်ကို။ အဿာဒေတိ။ ပ။
 အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤနတ်ပြည်ကို သာယာခြင်း
 စသော အမှုသည်လည်း။ ပ။ ကမ္မာသမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။]

ဝေ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာဖြင့် ။ ပ။ ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ ကို။
 သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ ငေဒိတဗျော၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ အခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ၊ ကို။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့၏။
 ဝါ၊ တို့ကို။ အဘေဒေန၊ မပျက်သောအားဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ မပျက်သော
 အားဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ မလွန်ကျူးသောအားဖြင့်၎င်း။ ဘိန္နာနဉ္စ၊ ပမာဒအား
 ဖြင့် ပျက်ကုန်သော်လည်း။ သပ္ပုဋ္ဌိကမ္မာနံ၊ ကုစားခြင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ၊
 ကုစားကောင်းကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့ကို။ ပဋိကမ္မကရဏေန စ၊ ကုသ
 ခြင်းကို ပြုသဖြင့်၎င်း။ သတ္တဝိဓ။ ပ။ သံယောဂါဘဝဝေန စ၊ ခုနစ်ပါး
 အပြားရှိသော မေထုန သံယောဂမရှိသဖြင့်၎င်း။ [၅၁] အပရာယ၊ တပါး
 သော။ (အနုပုတ္တိယာ၊ ဥပုတ္တိယာ ဌိစပ်) ကောဓော၊ အမျက်ထွက်
 ခြင်း။ ဥပနာဟော၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း။ မက္ခော၊ သူ့ကျေးဇူးကိုချေခြင်း။

နိဒ္ဒေသ] သီလသံကိလေသ, ဝေါဒါန (၅၁-၁၀)

၁၃၇

ပဋ္ဌာသော၊ ဂုဏ်အင်တူပြု၍ ဖက်ပြိုင်ခြင်း။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုခြင်း။ မာယာ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းလှည့်ပတ်ခြင်း။ သာဓဋ္ဌယံ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော ကျေးဇူးကို ချီးမြှောက်ပလွှားခြင်း။ ထမ္မော၊ (ထွန်တုံးကို မျှသော စပါးကြီးကဲ့သို့) မညှတ်ကိုင် မရှိသေနိုင်ခြင်း။ သာရမ္မော၊ သူ့ကို ဖိစီးချုတ်ချယ်လျက် သူ့ထက်ကဲ၍ ပြုခြင်း။ မာနော၊ ငါသာ မြတ်၏ဟု တံခွန်အဖျားကဲ့သို့ မာန်ထောင်လွှားခြင်း။ အတိမာနော၊ အလွန် မာန်ထောင်လွှားခြင်း။ မဒေါ၊ ယစ်ခြင်း။ ပမာဒေါ၊ မေ့လျော့ခြင်း။ ဣတိ အာဒိနံ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပတ္တိယာ စ၊ မဖြစ်ခြင်းဖြင့် ၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာသလ္လေခတာဒိနံ၊ အလိုနည်းသည်၏ အဖြစ်၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်၏ အဖြစ်၊ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ ဂုဏာနံ၊ ကျေးဇူးတရားတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ စ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ၎င်း။ သင်္ဂဟိတော၊ ပေါင်းယူအပ်၏။

ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ ယာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်။ လာဘာဒိနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ အဘိန္နာနိ၊ မပျက်ကုန်။ ပမာဒဒေါသေန၊ မေ့လျော့ခြင်းတည်းဟူသော အပြစ်ကြောင့်။ ဘိန္နာနိပိ၊ ပျက်ကုန်သော်လည်း။ ပဋိကမ္မကတာနိ ဝါ၊ တဖန်ကုခြင်းအမှုကို ပြုအပ်ကုန်ပြီးသည်မှလည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မေထုနသံယောဂေဟိ ဝါ၊ ဖြင့် ၎င်း။ ကောဓုပနာဟာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ပါပဓမ္မေဟိ ဝါ၊ တို့ဖြင့် ၎င်း။ အနုပဟတာနိ ဝါ၊ မနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်မှလည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ သဗ္ဗသောသဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တာနိ သီလာနိ၊ တို့ကို။ အဓဏ္ဍာနိတိ၊ ဟူ၍။ ပ။ အကမ္မာသာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိယေဝ သီလာနိ၊ ထိုမကျိုးမပေါက် မကျားမပြောက်သော သီလတို့သည် ပင်လျှင်။ ဘုဇိဿဘာဝကရဏတော၊ (ဝိဝဋ္ဌုပနိဿယဖြစ်၍ တဏှာအရှင်၏ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်စေသဖြင့်) တော်လှန်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းကြောင့်။ ဘုဇိဿာနိ စ၊ တော်လှန်ကုန်သည် ၎င်း။ ဝိညဟိ၊ တို့သည်။ ပသတ္ထတ္တာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ၊ ဝိညပသတ္တာနိ စ၊ ကုန်သည် ၎င်း။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တို့သည်။ ၊ အပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ မဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပရာမဋ္ဌာနိ စ၊ ကုန်သည် ၎င်း။ ဥပစာရသမာဓိံ ဝါ၊ ကို ၎င်း။ အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ၊ ကို ၎င်း။

သံဝတ္ထယန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမာဓိ-
သံဝတ္ထနိကာနိ စ၊ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်၎င်း။^၁ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ နေသံ-သီလာနံ၊ တို့၏။ ဧသ-ဧသော အဓဏ္ဍာ-
ဒိဘာဝေါ၊ ဤအဓဏ္ဍာသည်တို့၏ အဖြစ်သည်။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြူစင်ကြောင်း
မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တံ-ဧတံ ဝေါဒါနံ၊ သည်။ သီလဝိပတ္တိယာ၊ ဌ၊ ဝါ၊
၏။ အာဒိနဝဒဿနေန စ၊ အပြစ်ကိုမြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ ဌ၊
ဝါ၊ ၏။ အာနိသံသဒဿနေန စ၊ အကျိုးကိုမြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ (ဣတိ၊
သို့။) ဒွိဟာကာရေဟိ၊ နှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်
စုံ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့တွင်။ ပဉ္စမေ ။ပ။ ဝေမာဒိသုတ္တ-
နယေန၊ ဤသို့အစရှိသော သုတ်၌လာသောနည်းဖြင့်။ သီလဝိပတ္တိယာ၊
၏။ အာဒိနဝေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

အပိစ၊ နည်းတပါးကို ဆိုအံ့။ ဒုဿီလော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
ဒုဿီလျဟေတု၊ သီလချို့သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒေဝ-
မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အမနာပေါ၊ နှလုံးကို မပွားစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
သဗြဟ္မစာရီနံ၊ တို့သည်။ အနနုဿာသနီယော၊ မဆုံးမအပ်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဒုဿီလျဂရဟာသု၊ ဒုဿီလဟု ကဲ့ရဲ့ခြင်းတို့ကြောင့်။ ဒုက္ခိတော၊ လွန်စွာ
ဖြစ်သော ဆင်းရဲရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သီလဝတံ၊ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့အား။ ပသံသာသု၊ ချီးမွမ်းခြင်းတို့ကြောင့်။ ဝိပဋ္ဌိသာရီ၊ (ငါကား
အကျင့်ကောင်းကို မကျင့်မိပါလေ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အကြံရတိုင်း) နှလုံး
ပူပန်ခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တာယ ဒုဿီလျတာယ၊
အဖြစ်ဖြင့်။ သာဏသာဋ္ဌကော ဝိယ၊ ပိုက်ဆံလျှော်ပုဆိုးကဲ့သို့။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ၊
(ဂုဏဝဏ္ဏကာယဝဏ္ဏကင်းသည်ဖြစ်၍) အဆင်းမလှသည်လည်း။ ဟောတိ၊
၏။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်၊ ယေ ဘိက္ခု၊ တို့သည် အဿဒုဿီလဿ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌာနု-

၁။ အဋ္ဌကထာအလို အနိယပစ္စည်းကတ္တားဟော၊ ယ-ကို က-ရေးသည်။ ဋီကာ၌ကား
သမာဓိသံဝတ္တနံ ဝါ ဧတေသံ ပယောဇနံ၊ သမာဓိသံဝတ္တနေ ဂါ နိယုတ္တာနီတံ သမာဓိ-
သံဝတ္တနိကာနိဟု နှစ်ဝိကပ်ကဲ့သေး၏။ ရှေးဝိကပ်၌ ဣကပစ္စည်းပယောဇနတဒ္ဓုတ်၊ နောက်၌
နိယုတ္တတဒ္ဓုတ်။ ချင်းအလိုသော် “သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ သမာဓိ၏ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးရှိကုန်
သည်၊ သမာဓိ၏ ဖြစ်ခြင်းအကျိုး၌ ယှဉ်ကုန်သည်”ဟု ယထာဏ္ဏမအတ္ထယောဇနာ။ (ဆ-
သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] သီလသံကိလေသ,ဝေါဒါန (၅၁-၂၇)

၁၃၉

ဂတိံ၊ ဒိဋ္ဌာနဂတိသ္မိ။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ဒိဋ္ဌာနဂတိသ္မိ
 လိုက်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။
 အပါယဒုက္ခာဝဟနဘော၊ အပါယ်ဆင်းရဲဒုက္ခကိုသာ ဆောင်တတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခသမ္ဘုဿော၊ ဒုက္ခကိုဆောင်တတ်သော အတွေ့ရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ယေသံ၊ အကြင်ပစ္စယဒါယကာတို့၏။ ဒေယျဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂ-
 က္ကာတိ၊ ၏။ တေသံ ပစ္စယဒါယကာနံ၊ တို့၏။ နမဟပ္ပလဘာဝကရဏတော၊
 များသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို မပြုခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဇ္ဈေါ၊
 (ကျေးဇူးအာနုဘော် မရှိသည်ဖြစ်၍) အဖိုးအနည်းငယ်သာ ထိုက်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အနေကဝဿဂဏိကဂ္ဂုထကူပေါ ဝိယ၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ
 စုဝေးအပ်သော မစင်တို့ပြည့်သော တွင်းကဲ့သို့။ ဒုဗ္ဗိသောဓနေ၊ သုတ်သင်
 ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဆဝါလာတမိဝ၊ တံရှူးဝါး
 ကဲ့သို့။ ဥဘတောပရိဗာဟိရော၊ နှစ်ပါးသော လူစည်းစိမ် ရဟန်းစည်းစိမ်မှ
 အပဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခုဘာဝံ၊ ကို။ ပဋိဇာနန္ဓောပိ၊ ဝန်ခံ
 သော်လည်း။ အဘိက္ခုယေဝ၊ ရဟန်းမဟုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဂေါဂဏံ၊ နွားအပေါင်းသို့။ အနုဗန္ဓဂါဒြဘော ဝိယ၊ အစဉ်လိုက်သော မြည်း
 ကဲ့သို့ပင်တည်း။ သဗ္ဗဝေရိကပုရိသော ဝိယ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ ရန်သူ
 ဖြစ်သော ယောက်ျားကဲ့သို့။ ဝါ၊ လူခပ်သိမ်းသည်ပင် မိမိ၏ရန်သူဖြစ်သော
 ယောက်ျားကဲ့သို့။ သတတုဗ္ဗိဂ္ဂေါ၊ မပြတ်ထိတ်လန့်ရသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ မတကဠေဝရံ ဝိယ၊ (လူအပေါင်းတို့၏ အလယ်၌) သူသေကောင်ကဲ့သို့။
 အသံဝါသာရဟော၊ သုံးပါးသော သံဝါသကို မထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 သုသာနဂ္ဂိ၊ သူကောင်ဖုတ်သော သုသာန်မီးသည်။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။
 အပ္ပဇာရဟော ဝိယ၊ အပ္ပဇော်ကိုမထိုက်၏သို့။ သုတာဒိဂုဏယုတ္တောပိ၊
 သုတစသော ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံပါသော်လည်း။ သဗြဟ္မစာရီနံ၊ သီတင်း
 သုံးဘော် သံဃာတော်တို့၏။ အပ္ပဇာရဟော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 အန္ဓော၊ စက္ခုနှစ်ဘက် ပျက်သသူသည်။ ရူပဒဿနေ၊ အဖြူအနီစသော
 အဆင်းကို မြင်ခြင်း၌။ အဘဗ္ဗော ဝိယ၊ မထိုက်သကဲ့သို့။ ဝိသေသာဓိဂမေ၊
 ဈာန် မဂ် ဖိုလ် တရားအထူးကို ရခြင်း၌။ အဘဗ္ဗော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 စဏ္ဍာလကုမာရကော၊ ဒွန်းစဏ္ဍား သားငယ်သည်။ ရဇ္ဇေ၊ မင်းအဖြစ်၌။
 နိရာသော ဝိယ၊ အာသာကင်း၏သို့။ သဒ္ဓမ္မေ၊ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မပဋိဝေဓ-
 သဒ္ဓမ္မ၌။ နိရာသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုခိတော၊ ချမ်းသာရောက်

သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနောပိ၊ အောက်မေ့သော်လည်း။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓပရိယာယေ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓဒေသနာတော်၌။ ဝုတ္တဒုက္ခဘာဂိတာယ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်သော သည်းစွာသော ဒုက္ခအဖို့ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခိတောဝ၊ ဆင်းရဲ ရောက်သည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၅၂] ဟိ၊ အကျယ်ကို ဆိုအံ့။ ပဉ္စကာမ။ပ။ စိတ္တာနံ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော သုခ၊ သူတပါးတို့သည် ပြုအပ်သော ရှိခိုးခြင်း မြတ်နိုးခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော သုခ၌ သာယာသဖြင့် မက်မောသော စိတ်ရှိကုန်သော။ ဒုဿီလာနံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့အား။ တပ္ပစ္စယံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သုခ၌ သာယာခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ အနုဿရဏမတ္တေနာပိ၊ အောက်မေ့ကာမျှဖြင့်လည်း။ ဟဒယသန္တာပံ၊ နှလုံး၏ပူပန်ခြင်းကို။ ဇနယိတော၊ ရှိ။ ဥဏှ။ပ။ သမတ္ထံ၊ ပူသော သွေးအန်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ အတိကဋ္ဌုကံ၊ အလွန်ဆိုးဝါးလှစွာသော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ပစ္စက္ခကမ္မဝိပါကော၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သော ကံ၏ အကျိုး ရှိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဿထ နော။ပ။ ဥပပဇ္ဇေယျာတိ၊ ပဇ္ဇေယျ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာဒိတ္တံ၊ ရဲရဲပြောင်ပြောင်လောင်ထသော။ သမ္ပဇ္ဇလိတံ၊ (မီးလျှံမီးပွားတို့ကိုလွှတ်လျက်) ထက်ဝန်းကျင်မှတောက်ထသော။ သဇော-တိဘူတံ၊ (ထက်ဝန်းကျင်မှ တက်ကုန်သော အလျှံတို့ဖြင့်) တခဲနက်သော မီးလျှံအပေါင်းဖြစ်ထသော။ အမုံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ဤသည့်မီးပုံကြီးကို။ တုမော၊ တို့သည်။ ပဿထ နော၊ မြင်ကုန်၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆံ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ အရှင်မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်းပင် မြင်ပါကုန်၏ဘုရား။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုယခုငါဆိုလတံ့သော အနက်ကို။ တုမော၊ တို့သည်။ ကိံမညထ၊ အဘယ်သို့မှတ်ကုန်သနည်း။ပ။ အမုံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ကို။ အာလိဂေတော၊ ပွေဖက်၍။ ယံ ဥပနိ-သီဒေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍မူလည်း နေရာ၏။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ အကြင်ကပ်၍မူလည်း အိပ်ရာ၏။ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒံ၊ နူးညံ့ပျိုနုသော လက်ခြေရှိသော။ ခတ္ထိယကညံ ဝါ၊ မင်းသမီးကိုသော်၎င်း။ပ။ ဂဟပတိကညံ

နိဒ္ဒေသ]

သီလသံကိလေသ,ဝေါဒါန (၅၂-၂၀)

၁၄၁

ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ အာလိဂေတော၊ ချီ။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ဧ။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ဧ။ ဧတေသု ဒွိသု၊ (မီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်၍ အိပ်နေခြင်း၊ သတို့သမီးကို ပွေ့ဖက်၍ အိပ်နေခြင်းဟူသော) ဤနှစ်ထွေတို့တွင်။ ကတမံ၊ အဘယ်သည်။ ဝရံ နံ ခေါ၊ မြတ်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ဧ။ ပ။ ခတ္တိယကညံ ဝါ၊ မင်းသမီးကိုသော်၎င်း၊ ပ။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ၊ ဧ။ ဧတဒေဝ၊ ဤသတို့သမီးကို ပွေ့ဖက်၍ အိပ်နေခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝရံ၊ မြတ်၏။ ဟိ၊ စ။ ပ။ အမုံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ကို။ ပ။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ဧ။ ဧတံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်၏။ ဘိက္ခပေ၊ တို့။ ပါပဓမ္မဿ၊ ယုတ်မာသောသဘောရှိသော။ အသုစိ၊ ပ။ သမာစာရဿ၊ မစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ရွံရှာသဖြင့် အောက်မေ့အပ်သောအကျင့်ရှိသော။ ပဋိစ္ဆန္နကမ္မဿ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သောအမှုရှိသော။ အဿမဏဿ၊ ရဟန်းမဟုတ်သည်။ သတော၊ ဖြစ်လျက်။ သမဏပဋိညဿ၊ ငါရဟန်းဟုဝန်ခံသော။ အဗြဟ္မစာရိဿ၊ မြတ်သောအကျင့်မရှိသည်ဖြစ်လျက်။ ဗြဟ္မစာရိပဋိညဿ၊ ငါမြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံသော။ အန္ဓောပူတိကဿ၊ ကိုယ်တွင်းသို့ဝင်သော သီလဝိပတ္တိတည်းဟူသော အပုပ်ပြည့်သော။ အဝဿုတဿ၊ (ဆဒ္ဓါရတို့မှ ရာဂစသော ကိလေသာ အစဉ်မပြတ် ယိုစီးသဖြင့်) စိုစွတ်သော။ သမ္ဗုဒ္ဓကဇာတဿ၊ အမှိုက်သဖွယ်ဖြစ်သော။ တဿ ဒုဿီလဿ၊ ထိုဒုဿီလ၏။ ပ။ အမုံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ကို။ ပ။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ဧ။ ဧတဒေဝ၊ ဤမီးပုံကြီးစွာကို ပွေ့ဖက်၍ အိပ်နေခြင်းသည်သာလျှင်။ ယထာ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဝရံ၊ မြတ်၏။ တံ ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အာရောစယာမိ၊ ကြားပေအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ အား။ ပဋိဝေဒယာမိ၊ သိစေအံ့။ တံ၊ ထိုဒုဿီလ၏ မီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်၍ အိပ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝရံ၊ မြတ်သနည်းဟူမူကား။ ဟိ၊ ချဲ့ဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုမီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်၍အိပ်သောဒုဿီလသည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုမီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်းသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ မရဏမတ္တံ၊ သေလောက်ရုံမျှသော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ဧ။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုမီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်၍ အိပ်နေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကာယဿ၊ ဧ။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌံ။ အပါယံ၊ အပါယ်

၁၄၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၅၂-၂၀) [၁-သီလ

ဘုံ၌။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းသောသူတို့၏လားရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ဖရိုဖရဲ ကျရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ၌။ န တွေဝ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ စ၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ သမ္မုကဇာတော၊ သော။ သော ဒုဿီလော၊ သည်။ ခတ္တိယကညံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ပ။ ယံ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဦး-တံ ဝေ၊ ထိုမင်းသွီးစသည်ကို ပွေ့ဖက်၍ အိပ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုဒုဿီလအား။ ဒီသရတ္ထံ၊ လုံး။ အဟိဘာယ၊ မပွားစီးခြင်းငှါ။ ဒုက္ခာယ၊ ငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဒုဿီလသည်။ပ။ နိရယံ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဝရံ၊ မြတ်၏။ (ဣတိ-တခုကျေသည်)]

ဝေ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓုပမာယ၊ မီးပုံဥပမာဖြင့်။ ဣတ္ထိ-ပဋိဗဒ္ဓပဉ္စကာမ။ပ။ ယံ၊ မိန်းမနှင့်စပ်သော ငါးပါးသောကာမဂုဏ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဧတေနော ဥပါယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်လျှင်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ၊ မညထ၊ နည်း။ ဗလဝါ၊ အားကောင်းသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဒဠာယ၊ ခိုင်စွာသော။ ဝါဠရဇ္ဈယာ၊ သားမြီးကြီးဖြင့်။ ဥဘော ဇဗံ၊ မြင်းခေါင်းနှစ်ဖက်တို့ကို။ ဝေဠေတွာ၊ ပတ်၍။ ယံ ငဗံသေယျ၊ အကြင်ပွတ်ဆွဲဆွဲရာ၏။ သာ ဝါဠရဇ္ဈ၊ ထိုသားမြီးကြီးသည်။ ဆဝိံ၊ အပေါ်ရေကို။ ဆိန္ဒေယျ၊ ၏။ ဆဝိံ၊ ကို။ ဆေတွာ၊ ၍။ စမ္ပံ၊ အရေထူကို။ ဆိန္ဒေယျ၊ ၏။ စမ္ပံ၊ ကို။ ဆေတွာ၊ ၍။ပ။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ တိဠေယျ၊ ၏။ ဒုဿီလော၊ သည်။ [၅၃] ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဝါ၊ တို့၏။သော်၎င်း။ပ။ အဘိဝါဒနံ၊ ကို။ ယံ သာဒိယေယျ၊ အကြင်သာယာမူလည်းသာယာရာ၏။ ဧတေသု၊တို့တွင်။ ကတမံ၊ သည်။ ဝရံ နုခေါ၊ နည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ပ။ တေလဓောတာယ၊ ဆီဖြင့်သွေးအပ်သော။ တိဏှာယ သတ္တိယာ၊ မြမြထက်သောလုံ့မဖြင့်။ ပစ္စောရသ္မိံ-ပတိဥရသ္မိံ၊ ရင်ဝသို့ရှေးရှု၊ ဝါ၊ ရင်လယ်တည့်တည့်၌။ ယံ ပဟရေယျ၊ အကြင်ထိုးရာ၏။ပ။ အဉ္ဇလိကမ္ပံ၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို။ပ။ တတ္တေန၊ လောလောပူထသော။ အာဒိတ္တေန၊ ရဲရဲပြောင်ပြောင်လောင်ထသော။ သမ္ပဇ္ဇလိတေန၊ (မီးလျှံမီးပွားတို့ကိုလွှတ်လျက်) ထက်ဝန်းကျင်မှတောက်ထသော။ သဇောတိဘူတေန၊ (ထက်ဝန်းကျင်မှတောက်ကုန်သော အလျှံတို့ဖြင့်) တခဲနက်သော မီးလျှံအ

နိဒ္ဒေသ] သီလသံကိလေသ,ဝေါဒါန (၅၄-၁၀) ၁၄၃

ပေါင်းသဖွယ်ဖြစ်ထသော။ အယောပဇ္ဇေန၊ သံပြားဖြင့်။ ကာယံ၊ ကို။ ယံ သမ္ပလိဝေဌေယျ၊ အကြင်ရစ်ပတ်ရာ၏။ပ။ အယောသက္ကံနာ၊ သံညှပ်ကြီး ဖြင့်။ မုခံ၊ ကို။ ဝိဝရိတော၊ ဖွင့်၍။ပ။ တတ္ထံ၊ လောလောပူသော။ လောဟ- ဂုဠံ၊ သံတွေကို။ပ။ တံ၊ ထိုခံတွင်း၌သွင်းအပ်သော သံတွေသည်။ တဿ၊ ၏။ သြဋ္ဌမ္ပိ၊ နှုတ်ခမ်းကိုလည်း။ ဥဟေယျ၊ လောင်ရာ၏။ပ။ အန္တမ္ပိ၊ အူမကို၎င်း။ အန္တဂုဏမ္ပိ၊ အူသိမ်ကို၎င်း။ အာဒါယ၊ ၍။ အဓောဘာဂံ၊ သို့။ ယံ နိက္ခမေယျ၊ အကြင်ထွက်ရာ၏။ပ။ ခန္ဓေ ဝါ၊ လည်ကုပ်၌မူလည်း။ပ။ အယောမဉ္ဇံ ဝါ၊ သံညောင်စောင်းကို၎င်း။ ဝါ၊ ၌၎င်း။ပ။ အဘိနိသီဒါပေယျ ဝါ၊ အကြင် ဖိ၍ နေမူလည်းနေစေရာ၏။ပ။ ဥဒ္ဓံပါဒံ၊ ခြေကားမိုးမျှော်။ အဓောသိရံ၊ ဦးခေါင်းဦးစောက်။ပ။ အယောကုမ္ဘိယာ၊ သံအိုးကြီး၌။ ယံ ပက္ခိပေယျ၊ အကြင်ထည့်လိုက်ရာ၏။ပ။ [၅၄] တတ္ထံ၊ ထိုသံအိုးကြီး၌။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ၊ အမြှုပ်ထစေလျက်။ ပစ္စမာနော၊ ကျက်သည်ဖြစ်၍။ သင်္ကမ္ပိ၊ တကြိမ်လည်း။ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆေယျ၊ အထက်သို့ တက်ရာ၏။ပ။ အဓော ဂစ္ဆေယျ၊ အောက်သို့ ငုပ်ရာ၏။ပ။ တိရိယံ ဂစ္ဆေယျ၊ ဖိလာသွားရာ၏။ပ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။

ဣမာဟိ။ပ။ ဥပမာဟိ၊ ဤသားမြီးကြီး ဥပမာ၊ ထက်လှစွာသော လှံမဥပမာ၊ ရဲရဲလောင်သောသံပြားဥပမာ၊ သံတွေဥပမာ၊ သံညောင်စောင်း သံအင်းပျဉ်ဥပမာ၊ သံဒယ်အိုးဥပမာတို့ဖြင့်။ အဘိဝါဒန၊ပ။ ပဇ္ဇယံ၊ ရှိခိုး ခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ ကျောင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ အပေါင်းကို။ ဒဿေသိ၊ ပြတော်မူပြီ။

တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာလိင်္ဂနဒုက္ခာဓိကဒုက္ခကဋျကဖလံ၊ မီးပုံ ကြီးကို ပွေဖက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဒုက္ခထက်လည်း လွန်ကဲသော ဒုက္ခ အဖြစ်ဖြင့် အလွန်ဆိုးဝါးလှစွာသော ဒုက္ခဟူသောအကျိုးရှိသော။ ကာမ- သုခံ၊ ကို။ အဝိဇ္ဇာဟတော၊ မစွန့်သော။ ဘိန္ဒသီလဿ၊ ပျက်သောသီလ ရှိသော ရဟန်းယုတ်အား။ ကုတော သုခံ၊ အဘယ်မှာသုခရှိအံ့နည်း။ နတ္ထေဝ၊ မရှိစင်စစ်တည်း။

ဒဠ္ဇဝါဠ၊ပ။ ဒုက္ခဘာဂိဿ၊ ကျန်းသော သားမြီးကြီးဖြင့် ပွတ်ဆွဲဆွဲ တိုက်သော ဒုက္ခထက်လွန်ကဲသော ဒုက္ခအဖို့ရှိသော။ ဝိပန္နသီလဿ၊

ပျက်သောသီလရှိသော ရဟန်းယုတ်အား။ အဘိဝါဒနသဒ္ဓါဒေန၊ ဒါယကာ တို့ရှိခိုးခြင်းကို သာယာခြင်းကြောင့်။ သုခံ နာမ၊ မည်သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။

သတ္တိပ္ပဟာရဒုက္ခာဓိမတ္တဒုက္ခဿ၊ ရင်ဝ၌ လုံ့မထိုးဆွဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲထက် ကဲလွန်သောဆင်းရဲ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းဖြစ် သော။ ယံ အဉ္ဇလိကမ္မသာဒိယနံ၊ အကြင်ဒါယကာတို့၏ လက်အုပ်ချီခြင်းကို သာယာခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ တသ္မိံ အဉ္ဇလိကမ္မသာဒိ- ယနေ၊ ကြောင့်။ အသီလဿ၊ အား။ သုခံ၊ သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။

အသံယတဿ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကိုမစောင့်သော ဒုဿီလသည်။ ယေန၊ အကြင်သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ နိရယေ၊ ၌။ ဇလိတအယောပဋ္ဌသ- မ္မဿော၊ အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သောသံပြားဖြင့် ရစ်ပတ်ခြင်း အတွေ့ကို။ စိရံ၊ စွာ။ အနုဘဝိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ အသံယတဿ၊ သော။ ကဿ ဒုဿီလဿ၊ ၏။ တသ္မိံ စိဝရပရိဘောဂေ၊ ၌၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သုခံ၊ သည်။ ကိံ နာမ အတ္ထိ၊ နည်း။ ဝါ၊ ကိံ နာမ သုခံ၊ ကို။ ဘပိဿတိ၊ နည်း။

အသီလဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ သည်။ ယေန၊ အကြင်သုံးဆောင်အပ်သော ဆွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆွမ်းကိုသုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ အာဒိတ္တာ၊ ကုန်သော။ အယောဂုဠာ၊ သံတွေတို့ကို။ စိရရတ္တံ၊ နေညဉ့်ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ ဂိလိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ သော ပိဏ္ဍုပါတော၊ သည်။ မရုရောပိ၊ ကောင်းသော အရသာရှိပါသော်လည်း။ တဿ အသီလဿ၊ အား။ ဟလာဟလဝိသု-

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်၌ စိဝရပရိဘောဂသုခံ-ဟု သမာသ်စပ်လျက်ရှိ၏။ ပရိဘောဂ- မှ ဇ-ကို အ-ပြု၍ သန္တိစပ်ထားသည်ဟု ကြံရာ၏။ သို့မဟုတ် အောက်ပါအတိုင်းမူလည်း အနက်ယောဇနာသင့်၏။

အသံယတဿ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကိုမစောင့်သော ဒုဿီလသည်။ ယေန စိဝရပရိဘောဂ- သုခေန၊ အကြင်သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချမ်းသာဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နိရယေ၊ ၌။ ဇလိတ။ ပ။ သဋ္ဌဿော၊ ကို။ စိရံ၊ စွာ။ အနုဘဝိတဗ္ဗော၊ ခံစားအပ်၏။ ဝါ၊ ခံစားရလတုံ။ အသံယတဿ၊ သော။ တဿ၊ ၏။ တံ စိဝရပရိဘောဂသုခံ၊ သည်။ ကိံ နာမ သုခံ၊ အဘယ်မည်သော ချမ်းသာပေနည်း၊ ဝါ၊ ချမ်းသာမဟုတ် ဆင်းရဲသာတည်း။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] သီလသံကိလေသ, ဝေါဒါန (၅၄-၂၅)

၁၄၅

ပမော၊ လတ်တလောသေစေတတ်သော အဆိပ်လျှင် ဥပမာရှိ၏။ ဝါ၊ အဆိပ်နှင့်တူပေ၏။

ယံ၊ အကြင်ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို သုံးဆောင်သော ဒုဿီလရဟန်းကို။ ယံ-ယေန မဉ္ဇူပိဌပရိဘောဂေန၊ ဖြင့်။ ဇလိတအယောမဉ္ဇူပိဌာနိ၊ တို့သည်။ (နိရယော၊ ဌံ။) စိရံ၊ စွာ။ ဗာဓိဿန္တိ၊ နှိပ်စက်ကုန်လတ်။ တဿ အသီလိနော၊ ၏။ သော မဉ္ဇူပိဌပရိဘောဂေါ၊ သည်။ သုခသမ္ပတောပိ၊ သော်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏အကြောင်းသာ ဖြစ်၏။

ယေန၊ အကြင် ဒုဿီလရဟန်းသည်။ (တနည်း) ယေန၊ အကြင် ကိန်းအောင်းမွေလျော် နေပျော်ခြင်းဖြင့်။ ဇလိတေသု၊ ကုန်သော။ အယောကုမ္ဘိမဇ္ဈေသု၊ တို့၌။ နိဝသိတဗ္ဗံ၊ နေရရာ၏။ သဒ္ဓါဒေယျမ္ပိ၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ တဿ ဒုဿီလဿ၊ ၏။ သာ နိဝါသရတိ၊ ထို ကိန်းအောင်းမွေလျော် နေပျော်ခြင်းသည်။ ကာ၊ အဘယ်အကျိုးရှိလှည့် အံ့နည်း။

ယံ၊ အကြင် ဒုဿီလရဟန်းယုတ်ကို။ သင်္ကဿရသမာစာရောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း ။ပ။ အန္တောပူတီတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ နိန္ဒန္တော၊ ကဲ့ရဲ့တော် မူလျက်။ လောကဂရ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော ချစ်ရှင် ဘုရားသည်။ အာဟ၊ ပြီ။

အသညတဿ၊ သော။ အသမဏဿ၊ ရဟန်းကောင်းမဟုတ်ပဲလျက်။ သမဏဇနဝေသဓာရိဿ၊ ရဟန်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း၏ အသွင်ကို ဆောင်ယသော။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကိုပင်လျှင်။ ဟန္တဿ၊ ညည်းဆဲ တတ်သော။ (တနည်း) သမဏဇနဝေသဓာရိဿ၊ ဆောင်လျက်။ အတ္တာနံ၊ မိမိ၏အတ္တဘောကို။ ဝဟန္တဿ၊ မွေးမြူလျက်ဆောင်သော။ တဿ ဒုဿီလဿ၊ ၏။ ဥပဟတံ၊ သီလဗျသနဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော။ ခတံ၊ ကုသိုလ် မူလကို တူးဖွဲ့သဖြင့် မိမိကိုပင် တူးဖွဲ့တတ်သော။ (တနည်း) (ဂုဏသရီရေ) ကျေးဇူးအပေါင်းဟူသောကိုယ်၌။) ခတံ- ခဏိတံ၊ တူးဖွဲ့ရွှေဖဲ့၍ ရအပ်သော။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းသည်။ ဓိ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာအပ်စွာ၊ ဝါ၊ ထိုသို့အမှုကိုပြုအပ်စွာ။ (တနည်း) ဇီဝိတံ-ဇီဝိတဿ၊ အား။ ဓိ၊ သည်း၊ အတ္တံ၊ တည်း။

☞ [၅၅] ဣမ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ မဏ္ဍနကာမာ၊ တန်းဆာဆင်လိုသော လူလင်ပျိုတို့သည်။ ဂူထံ၊ ကို။ ဝိဝဇ္ဇယန္တိ ဝိယ၊ ကြည်ကုန်သကဲ့သို့။ ကုဏပံ၊ ကို။ ဝိဝဇ္ဇယန္တိ ဝိယ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်ဒုဿီလရဟန်းကို၊ ဝါ၊ အကြင်မိစ္ဆာ ဇီဝိတကို။ သီလဝဇ္ဇော၊ ကုန်သော။ သဇ္ဇော၊ တို့သည်။ ဝိဝဇ္ဇယန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုဒုဿီလရဟန်း၏။ တံ ဇီဝိတံ၊ ထိုမိစ္ဆာဇီဝိတသည်။ ကိံ၊ နည်း။

ဒုဿီလော၊ သည်။ သဗ္ဗတယေဟိ၊ အတ္တာနုပါဒစသော အလုံးစုံသော ဘေးတို့မှ။ အမုတ္တော၊ မလွတ်။ သဗ္ဗဟိ အဓိဂမသုခေဟိ၊ (ဥပစာရ စျာန်ကိုစ၍) အလုံးစုံသောအဓိဂမသုခတို့မှ။ မုတ္တော၊ လက်လွတ်၏။ သုပိ-
ဟိတသဂ္ဂဒ္ဓါရော၊ (ကျည်းသေခတ်သို့) အလွန်မြဲစွာပိတ်အပ်သော နတ်ရွာ တံခါးရှိ၏။ အပါယမဂ္ဂံ၊ သို့။ သမာရူဇ္ဇော၊ စင်စစ်တက်သွား၏။

ကာရုဏိကဇနဿ၊ ကရုဏာကြီးသောသူ၏။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ဝတ္ထု-
ဘူတော၊ အာရုံဖြစ်သော။ ဒုဿီလသမော၊ တူသော။ အညော၊ သူမှ
တပါးသော။ ကော နာမ၊ အဘယ်မည်သသူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိတော့အံ့နည်း။
နတ္ထိ၊ ပြီ။ ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒုဿီလတာယ၊ ၏၊ ဝါ၊ ၌။ ဒေါသာ၊
အပြစ်တို့သည်။ ဗဟုဝိဓော၊ ကုန်၏။

ဣတိ ဧဝမာဒိနာ၊ သော။ ပစ္စဝေက္ခဏေန၊ ဖြင့်။ သီလဝိပတ္တိယံ၊ ၌။
အာဒိနဝဒဿနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရဝိပရိတတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
အပြားမှပြန်သော (မနာပေါ ဟောတိ ဒေဝမနုဿာနံ စသော) ပကာရ
ဖြင့် ။ပ။ အာနိသံသဒဿနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အပိစ-အပရော၊
ကို။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။

ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ သီလံ၊ သည်။ သုနိဗ္ဗလံ၊ လွန်စွာ အညစ်
အကြေးကင်း၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပတ္တစီဝရဓာရဏံ၊ သပိတ် သင်္ကန်း
ကိုဆောင်ခြင်းသည်။ ပါသာဒိကံ၊ ကြည်ညိုဘွယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တဿ၊ ၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇော၊ သည်။ သဖလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အန္ဓကာရံ၊ အမှိုက်တိုက်သည်။ ရဝိံ၊ နေ၏အရောင်အလင်းသို့။ နာဝ-
ဂါဟတိ ဝိယ၊ မသက်ဝင်နိုင်သကဲ့သို့။ သုဒ္ဓသီလဿ၊ စင်ကြယ်သောသီလ
ရှိသော။ သိက္ခုနော၊ အား။ အတ္တာနုဝါဒါဒိတယံ၊ သည်။ ဟဒယံ၊
နှလုံးသို့။ နာဝဂါဟတိ၊ မသက်ဝင်နိုင်။

နိဒ္ဒေသ]

သီလသံကိလေသ, ဝေါဒါန (၅၆-၁)

၁၄၇

ပဘာသမ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ စန္ဒော၊ သည်။ ဂဂနေ၊ ၌။ သောဘတိ ဝိယ၊
ကဲ့သို့။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တပေါဝနေ၊ ခြီးခြံစွာ
ကျင့်ရာဖြစ်သော သာသနာတော်ဟူသော အင်ကြင်းတော၌။ သောဘ-
မာနေ၊ တင့်တယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သီလဝန္တဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနေ၊ ၏။ ကာယဂန္ဓောပိ၊ ကိုယ်အနှံ
သည်လည်း။ ဒေဝါနံ အပိ၊ နတ်တို့၏သော်လည်း။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ကို။
ကရောတိ၊ ပြုတုံသေး၏။ သီလဂန္ဓေ၊ ၌ကား။ ကာ ကထာဝ၊ အဘယ်
ဆိုဘွယ်ရှိအံ့နည်း။

သီလဂန္ဓော၊ သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဂန္ဓဇာတာနံ၊ တို့၏။
သမ္ပတ္တိံ၊ ကို။ အဘိဘုယျတိ၊ နှိမ်နင်းနိုင်၏။ အဝိသတိ၊ အဆီးအတား
အပိတ်အပင်မရှိမူ၍။ သဗ္ဗာ ဒိသာ၊ တို့သို့။ ပဝါယတိ၊ လှိုင်၏။

သီလဝန္တေ၊ ၌။ ကတာ၊ ကုန်သော။ ကာရာ၊ ကောင်းမှုတို့သည်။
အပ္ပကာပိ၊ အနည်းဖြစ်ကုန်လျှင်းမူလည်း။ မဟပ္ပလော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလဝါ၊ သည်။ ပူဇာသက္ကာရတာဇနံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သီလဝန္တံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊
ဝဗေန္ဓစသော ထက်ဝန်းကျင် နှိပ်စက်တတ်သော ဥပ္ပဒ္ဒဝေါတို့သည်။ န
ဗာဓန္တိ၊ ကုန်။ သီလဝါ၊ သည်။ သမ္ပရာယိကဒုက္ခာနံ၊ တို့၏။ မူလံ၊
အကြောင်းဖြစ်သောဒုဿီလျကို။ ခနတိ၊ တူးဖြိုဖျက်ဆီးနိုင်၏။

မနုဿေသု၊ တို့၌။ ယာ သမ္ပတ္တိ၊ ၎င်း။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ယာ သမ္ပဒါ
စ၊ ၎င်း။ အတ္တိ၊ ၏။ သာ၊ သည်။ ဣစ္ဆတော၊ အလိုရှိလတ်သော်။
သမ္ပန္နသီလဿ၊ အား။ ဒုလ္လဘာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

အစ္စန္တသန္တာ၊ အပိုင်းအခြားကို လွန်၍၊ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားမရှိ စင်စစ်
ငြိမ်းအေးသော။ ယာ ပန အယံ နိဗ္ဗာနသမ္ပဒါ၊ အကြင် နိဗ္ဗာန်စည်းစိမ်
သည်ကား။ အတ္တိ၊ ၏။ သမ္ပန္နသီလဿ၊ ၏။ မနေ၊ သည်။ တမေဝ၊
ထိုနိဗ္ဗာန် စည်းစိမ်သို့သာလျှင်။ အနုဓာဝတိ၊ အစဉ်ပြေးဝင်၏။

ဣတိ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ၊
မူလမှ၊ အလုံးစုံသော လောကီလောကုတ္တရာစည်းစိမ်တို့၏ မူလဖြစ်သော။

သီလမို၊ ဤ။ အနေကာကာရဝေါကာရံ၊ များစွာသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်
ပြွမ်းသော။ အာနိသံသံ၊ ကို။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြုရာ၏။ ဣတိ၊
ဤတွင် စကားတရပ် ပြီးလတ်သတည်း။

ဟိ၊ အာနိသံသပြုကျိုးကို ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။
ဝိဘာဝယတော၊ ထင်စွာပြုသော ရဟန်း၏။ မာနသံ၊ သည်။ သီလ-
ဝိပတ္တိတော၊ သီလပျက်အံ့သည်မှ။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇိတော၊ ဉာဏ်ကြာသဖြင့် ထိတ်လန့်၍။
သီလသမ္ပတ္တိနိန္န၊ သို့ညွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ-
ဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ သီလဝိပတ္တိယာ၊ ၏။ ဣမံ
အာဒိနဝဉ္စ၊ ကိုရင်း။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ ၏။ ဣမံ အာနိသံသဉ္စ၊ ကိုရင်း။
ဒိသ္မာ၊ ရှု၍၊ ဝါ၊ မြော်မြင်၍။ သဗ္ဗာဒရေန၊ အခါခပ်သိမ်းရှိသောဖြင့်။
(တနည်း) သဗ္ဗံ၊ သော။ သီလံ၊ ကို။ အာဒရေန၊ ဖြင့်။ ဝေါဒါပေတဗ္ဗံ၊
ဖြူစင်စေအပ်၏။ ဝါ၊ သုတ်သင်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေ့သော စကား
ရပ်ဖြင့် သီလနိဒ္ဒေသ အပြီးသို့ ရောက်လတ်ပြီ။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တောဝတော၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သဒ္ဓါ၊
အနက်အစဉ်ဖြင့်။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညောတိ ဣမိဿာ ဂါထာယ၊
ဟူသောဤဂါထာ၌။ သီလသမာဓိပညာမုခေန၊ ပညာကို ပဓာနပြုသဖြင့်။
ဒေသိတေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဤ။ သီလံ၊ ကို။ တာဝ၊
စွာ။ ပရိဒီပိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိ အယံ ဝစနဝစနိယက္ကမော၊ ဤဆို အပ်ပြီးသော သဒ္ဓါအစဉ်၊
အနက်အစဉ်သည်။ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ သူတော်ကောင်းအပေါင်း
တို့၏ ဝမ်းမြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကတေ၊ စီရင်အပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊
ဤ။ သီလနိဒ္ဒေသော နာမ၊ မည်သော။ ပဌမော၊ သော။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊
အခဏ်းအပိုင်းတည်း။

သီလနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ လုံးစုံမကြွင်း ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်
လတ်ပြီ။

၂-ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသ (၅၇-၈)

သဘောရဏကထာ

၁၂၇] ၂၂။ (သီလနိဒ္ဒေသ၏ အခြားမဲ့၌ ပြအပ်သော ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသ၌ အနုတ္တာနုတ္တယောဇနာကို အကျဉ်းဖြင့်သာ ရေးလတ်အံ့။) ဣဒါနိ၊ (သီလနိဒ္ဒေသကို ဆိုရာ ကာလ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော) ယခုအခါ၌။ အပ္ပိစ္ဆတသန္တုဋ္ဌိတာဒီဟိ၊ အပ္ပိစ္ဆတသန္တုဋ္ဌိတာ အစရှိကုန်သော။ (သန္တုဋ္ဌိတာ-၌ 'တာ'ကား သုတ္တတည်း) ယေဟိ ဂုဏေဟိ၊ အကြင် ကျေးဇူးတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ သီလဿ၊ ၏။ ဝေါဒါနိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေ ဂုဏေ၊ တို့ကို။ သမ္မာဒေတုံ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမာဒိန္နသီလေန၊ ဆောက်တည်အပ်ပြီးသော သီလရှိသော။ ယောဂီနာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ၌ ယှဉ်သော လုံ့လရှိသော ရဟန်းသည်။ ဓုတင်္ဂသမာဒါနိ၊ ဓုတင်္ဂကို ဆောက်တည်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုသင့်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့၊ ဝါ၊ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ဓုတင်္ဂသမာဒါနဖြစ်လတ်သော်။ အဿ ယောဂီနော၊ ၏။ အပ္ပိစ္ဆတာပ။ ဝိက္ခာလိတမလံ၊ အလိုနည်းခြင်း၊ ရောင့်ရဲခြင်း၊ ကိလေသာတို့ကို ခေါင်းပါးအောင်ပြုခြင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ နေခြင်း၊ ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးသော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိခြင်း၊ မွေးမြူလွယ်ခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတည်းဟူသော ရေဖြင့် ဆေးလျော် အပ်ပြီးသော အညစ်အကြေးရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရှိသော။ သီလဉ္စေ၊ သည်လည်း။ သုပရိသုဒ္ဓါ၊ အလွန်စင်ကြယ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လာဘ်။ ဝတာနိ ၈၊ ဓုတဓမ္မအကျင့်တို့သည်လည်း။ သမ္မုဇ္ဈိဿန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်လတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ (သီလစင်ကြယ်ခြင်း ဓုတင်ပြည့်စုံခြင်း) ဖြစ်လတ်သော်။ အနုဝဇ္ဇသီလဗ္ဗတဂုဏပရိသုဒ္ဓသဗ္ဗသမာစာရော၊ အပြစ်မရှိသော သီလ ဓုတဓမ္မအကျင့်ဟူသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် စင်ကြယ်သော အလုံးစုံသော အကျင့်ရှိသော ယောဂီသည်။ ပေါရာဏေ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော ဘုရားအစရှိသော အရှင်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ အရိယဝံသတ္တယေ၊ အရိယဝံသ အကျင့်တရား သုံးပါးအပေါင်း၌ ။ပ။ ဘာဝနာရာမတာသင်္ခါတဿ၊ သမထဝိပဿနာဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသောသူ၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ အရိယဝံသဿ ၈၊ ကိုလည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိဂမာရဟော၊ ရခြင်းငှါထိုက်သည်။

၁၅၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၅၇-၈)

[၂-ခုတင်

ဘဝိဿတိ၊ လတံ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခုတင်ကထံ၊ ကို။ အာရတိဿာမ၊
 အံ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဖရိစ္ဆတ္တလောကာမိသာနံ၊ စွန့်အပ်
 ပြီးသော လာဘသက္ကာရစသော လောကာမိသ ရှိကုန်သော ။ပ။
 အနုလောမပဋိပဒိယေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်းအား လျော်သော ဝိပဿနာ
 ဘာဝနာ အကျင့်ကိုသာလျှင်။ အာရာဇေတုကာမာနံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ
 အလိုရှိကုန်သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ တို့အား ။ပ။ ဣဒံ ဣမာနံ၊ ဤတဆယ့်
 သုံးပါးသော ခုတင်တို့သည်။ သေယျထာ-ကတမာနံ၊ ကား။ ပံသုကုလိ-
 ကင်္ဂံ၊ ပံသုကုလိကခုတင်၎င်း။ပ။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ၊ နေသဇ္ဇိကခုတင်၎င်း။
 ဣတိ ဣမာနံ၊ ဤသည်တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတဆယ့်သုံးပါးသော ခုတင်တို့၌။

အတ္ထတော စ၊ ဝစနတ္ထအားဖြင့်၎င်း။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ လက္ခဏာအစ
 ရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ သမာဒါနဝိဇာနတော၊ ဆောက်တည်ခြင်း ကျင့်အပ်
 သည်ကို စီရင်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ပဘေဒတော၊ ဥက္ကဋ္ဌ အစရှိသော
 အပြားအားဖြင့်၎င်း။ ဘေဒတော စ၊ ခုတင်တို့၏ ပျက်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။
 တဿ တဿာနိသံသတော၊ ထိုထိုခုတင်တို့၏ အကျိုးကိုပြသောအားဖြင့်
 ၎င်း။ပ။ ဓုတာဒီနံ၊ ဓုတစသည်တို့ကို။ ဝိဘာဂတော စ၊ ခွဲခြမ်း၍ ပြသော
 အားဖြင့်၎င်း။ သမာသဗျာသတော စာပိ၊ အကျဉ်းအကျယ်အားဖြင့်၎င်း၊
 ဝါ၊ ချုံးခြင်းခွဲခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ပ။

၂၃။ တတ္ထ၊ ထိုဝစနတ္ထအစရှိသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ လက္ခဏာစသည်
 တို့၏ ရှေးဦးစွာ။ အတ္ထတောတိ၊ ဟူရာ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊
 ၏။ ယံ စိဝရံ၊ သည်။ ရထိက ။ပ။ ဒီနံ၊ ရထားလမ်းမ၊ သုသာန်၊ အမှိုက်ပုံ
 အစရှိသည်တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိသော အရပ်၌။ ပံသုနံ၊
 မြေမှန်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဌိတတ္တာ၊ ပစ်စွန့်ထား၍ တည်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အဗ္ဘုဂ္ဂတဋ္ဌေန-ဥသိတဋ္ဌေန၊ လွှမ်း၍ မြင့်တက်ခြင်း
 အနက်ဖြင့်။ တေသု တေသု၊ ထိုထို အမှိုက်ပုံစသည်တို့၌။ ပံသုကုလမိဝ၊
 မြေမှန်တို့၏ အထက်၌ လွှားသကဲ့သို့ လွှမ်း၍ မြင့်တက်သကဲ့သို့။ (ဝတ္ထတိ၊
 ဖြစ်တတ်၏။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်တတ်၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ စိဝရံ၊
 သည်။ ပံသုကုလံ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ယံ စိဝရံ၊ သည်။ ပံသု ဝိယ၊
 သုသာန် အစရှိသော တည်ရာမြေကဲ့သို့။ ကုစ္ဆိတဘာဝံ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော
 အဖြစ်သို့။ ဥလတိ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပံသုကုလံ၊

နိဒ္ဒေသ]

သာဓာရဏကထာ (၅၀-၄)

၁၅၁

မည်၏။ ကုဏ္ဍိတဘာဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ လဒ္ဓနိဗ္ဗတနဿ၊ ရအပ်သော ဝိဂြိုဟ်ရှိသော။
 ပံသုကူလဿ၊ ပံသုကူသင်္ကန်းကို။ ဓာရဏံ၊ ဆောင်ခြင်း။ ပံသုကူလံ၊
 ဆောင်ခြင်း။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တံ၊ ထိုပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်
 ခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။
 သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ပံသုကူလိကော၊ မည်၏။ ပံသုကူလိကဿ၊ ၏။
 အင်္ဂံ၊ အကြောင်းတည်း။ ပ။ ကာရဏံ၊ ကို။ အင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။
 ယေန သမာဒါနေန၊ အကြင် ဆောက်တည်ကြောင်းစေတနာ ဟူသော
 ဓမ္မကြောင့်။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ပံသုကူလိကော၊ ကမည်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤပံသုကူလိကံ ဟူသော အမည်သည်။ တဿ၊
 ထိုဆောက်တည်ကြောင်း ဖြစ်သော စေတနာဟူသော ဓမ္မ၏။ အဓိဝေဒနံ၊
 အမည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျံ၊ ၏။

ဧတေနော နယေန၊ ဤသို့သော ဝစနတ္ထနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ သင်္ခာဒ္ဓိ
 ။ ပ။ သင်္ခါတံ၊ ဒုက္ခန္တံ၊ ကိုယ်ဝတ်၊ သင်းပိုင်ဟု ဆိုအပ်သော။ တိစိဝရံ၊
 သုံးထည်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ သည်။ အဿ၊
 ထိုယောဂီအား။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။
 တေစိဝရိကော၊ မည်၏။ ပ။

☞ [၅၀] ပန၊ ပါး။ ဘိက္ခဝသင်္ခါတာနံ၊ ခံအပ်သော ဆွမ်းဟု ဆိုအပ်
 ကုန်သော။ အာမိသပိဏ္ဍာနံ၊ အာမိသဖြစ်သော ဆွမ်းတို့၏။ ပါတော၊
 သပိတ်၌ကျခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပိဏ္ဍပါတော၊ မည်၏။ ပရေဟံ၊
 ဒါယကာတို့သည်။ ဒိန္နာနံ၊ လှူအပ်ကုန်သော။ ပိဏ္ဍာနံ၊ ဆွမ်းတို့၏။
 ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ နိပတနံ၊ ကျခြင်း။ ပ။ တံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ထိုပိဏ္ဍပါတကို။
 တံ တံ ကုလံ၊ ထိုထိုဒါယကာအိမ်သို့။ ဥပသင်္ကမန္တော၊ ကပ်သည်ဖြစ်၍။
 ဥဉ္စတိ ဂဝေသတိ၊ ရွာမှီးတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။
 ပိဏ္ဍပါတိကော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေဿ ဘိက္ခုနေ၊ ၏။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်း
 အလို့ငှါ။ ပတိတုံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ လှည့်လည်ခြင်းဟူသော။ ဝတံ၊
 အကျင့်ဝတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပိဏ္ဍပါတိ၊ မည်၏။ ပတိ-
 တန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ စရိတုံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှါ။ ပ။

အဝဇ္ဇောနံ၊ အိမ်စဉ်ပြတ်ခြင်းကို။ ဒါနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဒါနတော၊ အိမ်စဉ်ပြတ်ခြင်းမှ။ အပေတံ၊ ကင်းသည်တည်း။ အပဒါနံ၊ သည်။ အနဝဇ္ဇောနံ၊ အိမ်စဉ်မပြတ်ခြင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ ယံ စရဏံ၊ အကြင်လှည့်လည်ခြင်းသည်။ အပဒါနေန၊ အိမ်စဉ်မပြတ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ က။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တံ စရဏံ၊ သည်။ သပဒါနံ၊ မည်၏။ အနုသရံ၊ အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်း၌။ အဝဇ္ဇောနရဟိတံ၊ အစဉ်ပြတ်ခြင်းမှကင်းသော သွားခြင်း။ ပ။ သပဒါနံ၊ အိမ်စဉ်ပြတ်ခြင်းကင်းသည်နှင့်တကွ။ စရိတုံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ လှည့်လည်ခြင်းဟူသော။ ဣဒံ သီလံ၊ သည်။ အဿ၊ အား။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ သည်။ သပဒါနစာရီ၊ မည်၏။ ပ။

ဧကသနေ၊ တထိုင်တည်းသော ဣရိယာပုတ်၌သာ။ ဘောဇနံ၊ ဘုဉ်းပေးခြင်းတည်း။ ဧကသနံ၊ ခြင်း။ အဿ၊ ၏။ တံ၊ ထိုတထိုင်တည်း၌သာ ဘုဉ်းပေးခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ သည်။ ဧကသနိကော၊ မည်၏။ ပ။

ဒုတိယဘာဇနဿ၊ ၏။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ ဧကသ္မိံ ယေဝ ပတ္တေ၊ တလုံးတည်းသော သပိတ်၌သာလျှင်။ ပိဏ္ဏော၊ ထည့်အပ်သော ဆွမ်းတည်း။ ပတ္တပိဏ္ဏော၊ ဆွမ်း။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ ပတ္တပိဏ္ဏဂဟဏေ၊ တသပိတ်တည်း၌ ဆွမ်းကိုယူခြင်း ဘုဉ်းပေးခြင်း၌။ ပတ္တပိဏ္ဏသည်၊ ပတ္တပိဏ္ဏဟူသော အမည်ကို။ ကတော၊ ၍။ အဿ၊ အား။ ပတ္တပိဏ္ဏော၊ တသပိတ်တည်း၌ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ပတ္တပိဏ္ဏိကော၊ မည်၏။ ပ။

ခလူတိ ဧသော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဋိသေဓတ္ထေ၊ ၌။ (ပဝတ္တော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ ပဝါရိတေန၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်။ သတာ-သန္ဓေန၊ ဖြစ်သောရဟန်းသည်။ ပစ္ဆာ၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်မှ နောက်၌။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ဘတ္တံ၊ သည်။ ပစ္ဆာဘတ္တံ နာမ၊ မည်၏။ တဿ ပစ္ဆာဘတ္တဿ၊ ထို ပစ္ဆာဘတ်ကို။ ဘောဇနံ၊ ဝိနည်းကံပြု၍ စားခြင်းတည်း။ ပစ္ဆာဘတ္တဘောဇနံ၊ ခြင်း။ တသ္မိံ ပစ္ဆာဘတ္တဘောဇနေ၊ ၌။ ပစ္ဆာဘတ္တသည်၊ ပစ္ဆာဘတ္တဟူသော အမည်ကို။ ကတော၊ ၍။ အဿ၊ ၏။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်မှ နောက်၌ ရအပ်သောဘတ်ကို ဝိနည်းကံပြု၍ ဘုဉ်းပေးခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (အဿာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊

နိဇ္ဈေသ]

သမာဓာရဏကထာ (၅၉-၃)

၁၅၃

သော။ သော၊ သည်။) ပစ္စာဘတ္တိကော၊ မည်၏။ ပစ္စာဘတ္တိကော၊ ပဝါ-
ရိတ်သင့်သည်မှနောက်၌ ရအပ်သောဘတ်ကို ဝိနည်းကံပြု၍ ဘုဉ်းပေးခြင်း
အလေ့ရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ ခလုပစ္စာဘတ္တိကော၊ မဟုတ်။ ဧတံ၊ ဤ ခလု-
ပစ္စာဘတ္တိကဟူသော အမည်သည်။ သမာဒါနဝသေန၊ စုတင် ဆောက်
တည်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိက္ခိတ္တာတိရိတ္တဘောဇနဿ၊ ပယ်အပ်သော
အတိရိတ္တဘောဇဉ်ရှိသော ရဟန်း၏။ နာမံ၊ တည်း။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။
အဋ္ဌကထာယံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဧဝံ-ကား သေသ)
ခလုတိ၊ ကား။ ဧကော၊ သော။ သကုဏော၊ တည်း။ သော၊ သည်။
မုခေန၊ နှုတ်သီးဖြင့်။ ဖလံ၊ ကို။ ဂဟေတံ၊ ၍။ တသ္မိံ၊ ထိုယူသော
သစ်သီးသည်။ ပတိတေ၊ လွတ်၍ကျခဲ့သည်ရှိသော်။ ပုန၊ တဖန်။ အညံ၊
တပါးသောသစ်သီးကို။ န ခါဒတိ၊ မစား။ အယမ္ပိ၊ ဤယောဂီသည်လည်း။
တာဒိသော၊ ထိုငှက်နှင့် တူသော သဘောအလေ့ရှိ၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့သဘော
အလေ့ရှိသောကြောင့်။ ခလုပစ္စာဘတ္တိကော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း
၏။ အဂံ၊ တည်း။ ခလုပစ္စာဘတ္တိကံ၊ အကြောင်း။

အဿ၊ အား။ အရညေ၊ ၌။ နိဝါသော၊ နေခြင်းဟူသော။ သီလံ၊
အလေ့သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ သည်။ အာရညိကော၊
မည်၏။ပ။

အဗ္ဘော။ပ။ဂေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤ ရုက္ခမူလိကံ၌
ဆိုအပ်သော နည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[၅၉] ယဒေဝ၊ အကြင်ကျောင်းကိုလျှင်။ သန္တတံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ မဆွလက်မွန်
ညွှန်အပ်သည်တည်း။ ယထာသန္တတံ၊ အကြင်သို့သော မဆွလက်မွန် ညွှန်
အပ်သောကျောင်း။ ဧတံ၊ ဤ ယထာသန္တတဟူသော အမည်သည်။ ဣဒံ၊
ဤကျောင်းအိပ်ရာနေရာသည်။ တုယံ၊ အား။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဣတိ
ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဌမံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌသေနာသနဿ၊ လက်မွန်အစ ညွှန်ပြအပ်သော
ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၏။ အဝေဝနံ၊ တည်း။ တသ္မိံ ယထာသန္တတေ၊
ထိုသို့ မဆွလက်မွန် ညွှန်အပ် ရောက်စေအပ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌။
ဝိဟရိတုံ၊ ၁၄။ ဝါ၊ နေခြင်းသည်။ အဿ၊ ၏။ သီလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ သော၊ သည်။ ယထာသန္တတိကော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထို
ရဟန်း၏။ အဂံ၊ တည်း။ ပ။

အသ၊ ၏။ သယနံ၊ လျောင်းအိပ်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပိတော၊ ပယ်၍။
 နိသဇ္ဇာယ၊ ထိုင်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုင်ခြင်းလျှင် ပြဇာန်းသော ဣရိယာ-
 ပုတ်ဖြင့်။ ဝိဟရိတုံ၊ ၄၊ ဝါ၊ သီတင်းသုံးနေခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ သည်။ နေသဇ္ဇိကော၊ ၏။ တသ၊
 ထိုရဟန်း၏။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ပ။

ပန၊ အသာဓာရဏမှတစ်ပါး သာဓာရဏကိုဆိုအံ့။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံး
 စုံလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တောနိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပုံသုက္ကလိကင်္ဂစသည်
 တို့သည်။ တေန တေန သမာဒါနေန၊ ထိုထို ပုံသုက္ကလိကင်္ဂစသည်ကို
 ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်။ ဓုတကိလေသတ္တာ၊ (တဒင်္ဂပဟာန်အားဖြင့်)
 ခါအပ် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုတသ၊
 တဏှာစသော ကိလေသာကို ခါပြီးသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အင်္ဂါနိ၊
 အကြောင်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊
 ကား။ ကိလေသဓုနနတော၊ ကိလေသာကို ခါတတ် ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုတန္တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓဝေါဟာရံ၊ ရအပ်သောအမည်ရှိသော။
 ဉာဏံ၊ သည်။ ဧတေသံ၊ ထိုပုံသုက္ကလိကင်္ဂ သမာဒါနစသည်တို့၏။ အင်္ဂံ၊
 အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ မည်ကုန်၏။
 အသ ဝါ၊ ကား။ တာနိ၊ ထိုပုံသုက္ကလိကင်္ဂ သမာဒါနစသည်တို့သည်။
 ပဋိပက္ခနိဒ္ဓုနနတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို ခါတတ်
 ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုတနိ စ၊ ဓုတမည်ကုန်သည်လည်း။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိပတ္တိယာ၊ သီလစသော သမ္မာပဋိပတ်၏။ အင်္ဂါနိ စ၊
 အကြောင်းတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။
 ဓုတင်္ဂါနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 တဆဲ့သုံးပါးသောဓုတင်တို့၌။ တာဝ၊ စွာ။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊
 ကို။ ပိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သော။ တောနိ ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။
 သမာဒါနစေတနာလက္ခဏာနိ၊ ဆောက်တည်ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာ
 လျှင် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိကုန်၏။ (ပိညာတ အဝိညာတအားဖြင့်
 လက္ခဏာလက္ခဏဝန္တကိယူ) ဝါ၊ ဆောက်တည်ကြောင်းဖြစ်သောစေတနာ၏
 အဖြစ်လျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ မှတ်အပ်သောလက္ခဏာရှိကုန်၏။ ဝါ၊

နိဇ္ဈေသ]

သမာဓာရဏကထာ (၅၉-၁၄)

၁၅၅

ဆောက်တည်ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာဟူ၍ မှတ်အပ်ကုန်၏။ စ-သစ္စံ၊ ။ ယော ॥ပံ။ တံ ဝတ္ထုတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ (အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။) ဝုတ္တမ္ပိ၊ ။

[ယော၊ အကြင် ကတ္တားဖြစ်သော အနက်သဘောသည်။ သမာဒိယတိ၊ ဆောက်တည်၏။ သော၊ ထိုကတ္တားဖြစ်သော အနက်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ တည်း။ ယေန၊ အကြင် ကရိုဏ်းဖြစ်သောသမ္ပယုတ်တရားဖြင့်။ သမာဒိယတိ၊ ။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ထိုကရိုဏ်းဖြစ်သော သမ္ပယုတ်တရားတို့သည်။ စိတ္တစေတသိကာ၊ စိတ်စေတသိက်တို့တည်း။ ယာ သမာဒါနစေတနာ၊ အကြင် ဆောက်တည်ကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော စေတနာသည်။ အတ္ထိ၊ ။ တံ၊ ထိုသမာဒါနစေတနာသည်။ ဓုတင်္ဂံ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင် ကံဖြစ်သော အနက်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ တံ၊ ထိုပယ်အပ်သော ကံဖြစ်သောအနက်သည်။ ဝတ္ထု၊ တည်း။]

စ၊ တပါး။ သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သော။ တောနိ ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ လောလုပ္ပဝိဒ္ဓိသနရသာနိ၊ (ကုသိုလ်တဏှာကို လွန်စွာ လုယက်တတ်သော) လောလုပ္ပတဏှာကို ဖျက်ဆီးခြင်းကိစ္စရှိကုန်၏။

နိဇ္ဈောလုပ္ပဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ၊ လောလုပ္ပတဏှာကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ လောလုပ္ပကင်းသော အဖြစ်

၁-သမာဒိယတိ စေတနာတိ သမာဒါနံ-၌ စေတန-ကိုနည်း၍ ယေန-ဟု ငါတျာပေက္ခကေဝုစံဆိုသည်၊ တရားကိုယ်များသည်ကိုရည်၍ ဧတေ ဓမ္မာ-ဟု ခဗ္ဗာပေက္ခ ဗဟုဝုစံဆိုသည်။ (ပြည်)

၂-အတ္တနာ၊ ပရမုခေန စ ကုသလတဏှံ လုပ္ပတိ ဝိလုပ္ပတိတိ လောလုပေါ။ မိမိကိုယ်ကို အကြောင်းပြု၍ တဏှာဖြစ်သည်ကို အတ္တနာ လုပ္ပတိ ဆိုသည်။ သားယော၊ ကျေးကျွန် စသည်အတွက် တဏှာဖြစ်သည်ကို ပရမုခေန ဆိုသည်။ ရူပရူပ ပဋ္ဌာနပုဒ်တို့ကိုယ် လုပ္ပလုပ္ပ ဆိုလိုလျက် နိဇ္ဈိနည်းဖြင့် လောလုပ္ပဟုပြီးသည်။ ဤကား ဋီကာကိုဖို့၍ ပြည်နှင့်ပြဆိုသော အမှာစကားပေတည်း။ ပောဂ္ဂလ္လာန် ၅-၇၀ သုတ်၌ လုပလုပမှ လောလုပေါဟု ဂုဏ်ပြီး ပုံကိုပြထား၏။ ဤအရာ၌ လုပာလုပမှ လောလုပေါဟု ပြီးစေ၍ တဖန် ရှင်းမှ တကို ပပြု၍ လောလုပေါ ပြီးသည်ဟူ၍လည်း ငြိမ့်သင့်၏။ သို့မှ အလွန် လိုချင်ကောင်းသော လောဘတဏှာအရနှင့် သာ၍ သင့်လျော်ပေမည်။ ထို့ပြင် ဋီကာ၌ အတ္တနာ ပရမုခေန ဟုရာတွင်လည်း အတ္တနာအရ တဏှာကိုယူ၍ ပရမုခေနအရ တဏှာသွင် ဥပနိဿယရှိသော ဒေါသ၊ မာန၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယသည်တို့ကိုယူလျှင် ယုတ္တကရ ဖြစ်သည်။ တဏှာက မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးသည်။ မိမိ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သော ဒေါသ၊ မာန၊ စသည်တို့ဖြင့်လည်း ဖျက်ဆီးသည်ဟု ဟုဆို၏။ (ဆ-သံသော)

ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ အရိယဓမ္မပဒဋ္ဌာနာနိ၊ စင်ကြယ်သောသီလစသော သဒ္ဓမ္မလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိကုန်၏။^၁ ။

ဝေ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ ဓုတဇက်သု၊ တို့၌။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ သမာဒါနဝိဓာနတောတိအာဒီသု၊ ကုန်သော။ ပဉ္စသု၊ ငါးဌာနတို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သော။ ဓုတဂီနိ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ ဓရမာနေ၊ သက်တော် ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ်။ ဘဂဝတောဝ၊ သာလျှင်။ သန္တိကေ၊ ၌။ သမာဒါတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ (လိုက်) ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ နိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူပြီးလတ်သော်။ မဟာသာဝကဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ တသ္မိံ၊ ထိုမဟာသာဝကသည်။ အသတိ၊ သော်။ ပ။ ဧကသင်္ဂီတိကဿ၊ ငါးနိကာယ် တို့တွင် တပါးပါးသော နိကာယ်ကိုဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဧကာဂမဿ- ကား ဋီကာမလာ၊ အနက်တူ၏)။ ပ။ ဧတ္ထ၊ ဤမိမိအလိုလိုလည်း ဆောက်တည်ခြင်း၏ ရောက်ရာ၌။ ပ။ ဝတ္ထု၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁-ပံသုကူလိကင်္ဂကထာ

၂၄။ ။ ပ။ ဂဟပတိဒါနစီဝရံ၊ အိမ်ရှင်ဟုဆိုအပ်သော ဒါယကာလှူ အပ်သောသင်္ကန်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပယ်ပါ၏။ ပံသုကူလိကင်္ဂံ၊ ပံသုကူကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ရှိသော ရဟန်း၏အကြောင်းအင်္ဂါကို။ [၆၀] သမာဒိ-
ယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု ဒ္ဓိသု ဝစနေသု၊ ဤနှစ်ခွန်း သော စကားတို့တွင်။ အညတရေန၊ တခွန်းခွန်းသောစကားဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ ဆောက်တည်အပ်သင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤအစီရင်သည်။ ဧတ္ထ ပံသုကူလိကင်္ဂေ၊ ၌။ တာဝ၊ ဝိဓာနပဘောဒစသည်၏ရှေးဦးစွာ။ သမာဒါနံ၊ ဆောက်တည်ခြင်းအစီအရင်တည်း။

ပန၊ ပါး။ ဝေ၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နဓုတဇက်န၊ ဆောက်တည်အပ်ပြီးသော ဓုတင်ရှိသော။ တေန-ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သောသာနိကံ၊ သုသာန်၌ရအပ်

၁-အရိယဓမ္မပဒဋ္ဌာနာနိတိ ပရိသုဒ္ဓသီလာဒိသဒ္ဓမ္မပဒဋ္ဌာနာနိ- ဋီကာဖွင့်ရကား အပ္ပိစ္ဆတာဒိ ရှိသည် အပ္ပိမုတ်။ (ပြည်)

သော ပုဆိုး၎င်း၊ ဝါ၊ သုသာန်၌ တစုံတယောက်သောသူသည် ပစ်ချအပ်
သော ပုဆိုး၎င်း။ ပါပဏိကံ၊ အိမ်ဈေးတံခါး၌ရအပ်သော ပုဆိုး၎င်း။
ရထိယစောဠ၊ ရထားလမ်းမ၌ ပစ်စွန့်အပ်သော ပုဆိုး၎င်း။ သင်္ကရာဇစောဠ၊
အမှုက်ပုံ၌ပစ်အပ်သော ပုဆိုး၎င်း။ သောတ္ထိယံ၊ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေးကို
သုတ်၍ပစ်အပ်သော ပုဆိုး၎င်း။ နှာနစောဠ၊ ရေချိုးပြီးသော် စွန့်ပစ်အပ်
သော ပုဆိုး၎င်း။ တိတ္ထစောဠ၊ ရေချိုးဆိပ်၌ စွန့်ပစ်အပ်သော ပုဆိုး၎င်း။
ဂတပစ္စာဂတံ၊ သုသာန်သို့ အသွားအပြန်ဝတ်၍ စွန့်ပစ်အပ်သော ပုဆိုး၎င်း။
အဂ္ဂိဉ္စု၊ မီးလောင်ရာရှိ၍ စွန့်ပစ်အပ်သော ပုဆိုး၎င်း။ ဂေါဓါယိတံ၊ နွား
ဝါးရာရှိသော ပုဆိုး၎င်း။ ဥပစိကာဓါယိတံ၊ ခြံရာရှိသော ပုဆိုး၎င်း။
ဥန္ဒုရဓါယိတံ၊ ကြွက်ခံရာရှိသော ပုဆိုး၎င်း။ အန္တိန္ဒု၊ အနားပြတ်သော
ပုဆိုး၎င်း။ ဒသာန္တိန္ဒု၊ အဆာပြတ်သော ပုဆိုး၎င်း။ ဇောဟန္တု၊ တံခွန်အလံ
ထူသော ပုဆိုး၎င်း။ ထူပစိဝရံ၊ တောင်ပိုက်ရစ်၍ ပူဇော်အပ်သော ပုဆိုး
၎င်း။ သမဏစိဝရံ၊ ရဟန်းသည် ပစ်အပ်သော သင်္ကန်း၎င်း။ အာတိ-
သေကိကံ၊ မင်း၏အတိသိက်ခံရာအရပ်၌ စွန့်အပ်သော ပုဆိုး၎င်း။ ဣဒ္ဓိမယံ၊
ဧဟိတိက္ခသင်္ကန်း၎င်း။ ပန္နိကံ၊ ခရီး၌ကျနေသော ပုဆိုး၎င်း။ ဝါတာဟန္တု၊
လေခတ်၍ဆောင်လာသော ပုဆိုး၎င်း။ ဒေဝဒတ္တိယံ၊ နတ်တို့ပေးလှူအပ်
သော ပုဆိုး၎င်း။ သာမုဒ္ဓိယံ၊ သမုဒ္ဓရာတံပိုးတို့သည် ကြည်းသို့ပစ်တင်
အပ်သော ပုဆိုး၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတေသု၊ ဤနှစ်ဆဲ့သုံးမျိုးသော
သင်္ကန်းတို့တွင်။ အညတရံ စိဝရံ၊ တမျိုးမျိုးသော သင်္ကန်းကို။ ဂဟေတွာ၊
ကောက်၍။ ဖာလေတွာ၊ ဆုတ်၍။ ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနံ၊ ဆွေးမြည့်ရာအရပ်ကို။
ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ထိရဋ္ဌာနာနိ၊ ခိုင်ခိုင်ရာအရပ်တို့ကို။ ဧဝံ၊ တော၊
ဖွပ်လျော်၍။ စိဝရံ၊ ကတွာ၊ သင်္ကန်းချုပ်၍။ ပေါရာဏံ ဂဟပတိစိဝရံ၊
အဟောင်းဖြစ်သောဂဟပတိသင်္ကန်းကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ ပရိဘုဉ္ဇိ-
တဗ္ဗံ၊ သင့်၏။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ဆဲ့သုံးမျိုးတို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
သောသာနိကန္တိ၊ ကား။ သုသာနေ၊ ၌။ ပတိတကံ၊ တစုံတယောက်သော
သူသည် ပစ်ချအပ်သော စက်ဆုပ်ဖွယ်ပုဆိုးတည်း။ ပါပဏိကန္တိ၊ ကား။
အာပဏဒ္ဓါရေ၊ အိမ်ဈေးတံခါး၌။ ပတိတကံ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်
ပစ်ချအပ်သော စက်ဆုပ်ဖွယ်ပုဆိုး။ ရထိယစောဠန္တိ၊ ကား။ ပညတ္ထိ-

ကေဟိ၊ ကောင်းမှုကိုအလိုရှိသောသူတို့သည်။ ပါတပါနန္တရေန၊ လေသောက်
 တံခါးပေါက်ဖြင့်။ (အန္တရ-ကား ဆိဒ္ဓဟော) ရထိကာယ၊ ရထား
 လမ်းမ၌။ (ရထိကာယပင်ဆိုသော်လည်း ခရီးသာမန်ကိုယူ) ဆဒ္ဓိတ-
 စောဠကံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော စက်ဆုပ်ဖွယ်သောပုဆိုး။ သင်္ကာရစောဠန္တိ၊
 ကား။ သင်္ကာရဌာနေ၊ အမှိုက်ပုံအရပ်၌။ ဆဒ္ဓိတစောဠကံ၊ စွန့်ပစ်
 အပ်သော စက်ဆုပ်ဖွယ်သောပုဆိုး။ သောတ္တိယန္တိ၊ ကား။ ဂဗ္ဘမလံ၊
 ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေးကို။ ပုဉ္ဇူတွာ၊ သုတ်၍။ ဆဒ္ဓိတဝတ္ထံ၊ စွန့်ပစ်
 အပ်သောအဝတ်။ တိဿာမစ္စမာတာ၊ တိဿအမတ်၏မယ်တော်သည်။
 သတက္ကနကေန၊ အသပြာတရာထိုက်သော။ ဝတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဂဗ္ဘမလံ၊
 ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေးကို။ ပုဉ္ဇူပေတွာ၊ သုတ်စေ၍။ ပံသုကုလိကာ၊
 ပံသုကုဆောင်သောအရှင်တို့သည်။ ဂဏိဿန္တိ၊ ကောက်ယူကုန်လဘုံ။ ဣတိ၊
 ဤသို့လုံးသွင်း၍။ တာဠဝေဠိမဂ္ဂေ၊ တာဠဝေဠိလမ်း၌။ ဆဇ္ဇာပေသိ ကိရ၊
 စွန့်စေဘူးသတတ်။ ဘိက္ခု၊ ပံသုကုလိကရဟန်းတို့သည်။ ဗိဏ္ဏကဋ္ဌာနတ္ထ-
 မေဝ၊ မိမိသင်္ကန်း ရိနွမ်းဆွေးမြည့်ရာ၌ အိပ်မြှောင်လဲ ဗာလောက်ရုံအကျိုး
 ငှါသာ။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကောက်ကုန်၏။ (ရှေးဦးတွေ့သော အရှင် အကုန်အစင်
 မယူ၊ နောက်ရဟန်းဖို့ချန်၍ အတန်သာယူသည်ဟူလိ) နှာနစောဠန္တိ၊
 ကား။ ယံ စောဠံ၊ ကို။ ဘူတဝဇ္ဇေဟိ၊ ဘုတ်မန္တရားတတ်သသူတို့သည်။
 သသိသံ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ။ နှာပိတာ၊ ရေချိုးစေအပ်ကုန်သော သူနာ
 တို့သည်။ ကာလကဏ္ဍိကစောဠန္တိ၊ အသရေမရှိသော ပုဆိုးဟူ၍။ ဆဇ္ဇေ-
 တွာ၊ ၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ စောဠံ၊ သည်။ နှာနစောဠံ၊ မည်၏။

တိတ္ထစောဠန္တိ၊ ကား။ နှာနတိတ္ထေ၊ ရေချိုးဆိပ်၌။ ဆဒ္ဓိတပိလော-
 တိကာ၊ စွန့်ပစ်အပ်သောပုဆိုးနွမ်း။ ဂတပစ္စာဂတန္တိ၊ ကား။ ယံ ဝတ္ထံ၊
 အကြင်အဝတ်ကို။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သုသာနံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။
 ပစ္စာဂတာ၊ ပြန်ကုန်သည်ရှိသော်။ နှာတွာ၊ ၍။ ဆဇ္ဇေန္တိ၊ အမင်္ဂလာဟု
 စွန့်ပစ်ကုန်၏။ တံ ဝတ္ထံ၊ သည်။ ဂတပစ္စာဂတံ၊ မည်၏။ အဂ္ဂိဉ္စန္တိ၊ ကား။
 အဂ္ဂိနာ၊ သည်။ ဉ္စုပဒေသံ၊ လောင်အပ်သောအကွက်အပေါက်ရှိသော
 ပုဆိုး။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၍။ တံ၊ ထိုမီးလောင်ပေါက်ရှိသောပုဆိုးကို။ “မနုဿာ၊
 တို့သည်။ ဆဇ္ဇေန္တိ၊ အသရေမရှိသောပုဆိုးဟုစွန့်ကုန်၏။ ဂေါခါယိတာဒိနိ၊
 တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနေဝ၊ ထင်ရှားကုန်သလျှင်ကတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၍။

တာဒိသာနိပိ၊ ထိုသို့သော နွားဝါးရာရှိသော ပုဆိုးစသည်တို့ကိုလည်း။
မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဆဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇောဟဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ နာဝံ၊
သဘောသို့။ အာရောဟန္တာ၊ တက်ကုန်သောကုန်သည်တို့သည်။ ဇဇံ၊
တံခွန်ကို။ ဗန္ဓိတု၊ ဆိပ်၌ဖွဲ့၍။ အာရူဟန္တိ၊ တက်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုတံခွန်
ကို။ တေသံ၊ ထိုသဘောသားတို့၏။ ဒဿနာတိက္ကမေ၊ မျက်စိအမြင်ကို
လွန်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဂဟေတုံ၊ ကောက်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။
ယုဒ္ဓဘူမိယံ၊ စစ်မြေ၌။ ယံ ဇဇံ၊ အကြင်အောင်လံကို။ ဗန္ဓိတု၊ ချဲ့။
ဌပိတံ၊ ၏။ တံပိ ဇဇံ၊ ကိုလည်း။ ဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော။
သေနာနံ၊ စစ်သည်တို့၏။ ဂတကာလေ၊ ပြန်သွားသည့်အခါ၌။ ဂဟေတုံ၊
ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ထူပစီဝရန္တိ၊ ကား။ ယေန ဝတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဝမ္ပိကံ၊ တောင်ပို့ကို။
ပရိက္ခိပိတု၊ ရစ်ပတ်၍။ ဗလိကမ္ပံ၊ နတ်အားပူဇော်သောအမှုကို။ ကတံ၊
ပြုအပ်၏။ တံ ဝတ္ထံ၊ သည်။ ထူပစီဝရံ၊ မည်၏။ သမဏစီဝရန္တိ၊ ကား။
ဘိက္ခုသန္တကံ၊ ရဟန်းဥစ္စာဖြစ်သောသင်္ကန်းတည်း။ အဘိသေကိကန္တိ၊
ကား။ ရညော၊ ၏။ အဘိသေကဋ္ဌာနေ၊ အဘိသိက်ခံရာအရပ်၌။
ဆန္ဒိတစီဝရံ၊ စွန့်အပ်သောသင်္ကန်း။ ဣဒ္ဓိမယန္တိ၊ ကား။ ဟေတိက္ခုစီဝရံ၊
ဟေတိက္ခုရဟန်းတို့တန်းခိုးဖြင့်ပြီးသောသင်္ကန်း။ ပန္နိကန္တိ၊ ကား။ အန္တရာ-
မဂ္ဂေ၊ ခရီးလယ်၌။ ပတိတကံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော စက်ဆုပ်ဖွယ်ပုဆိုး၊
ဝါ၊ ကျရစ်သော စက်ဆုပ်ဖွယ်ပုဆိုး။ ပန၊ ဆက်။ ယံ၊ အကြင်
ပုဆိုးသည်။ သာမိကာနံ၊ တို့၏။ သမ္မောသေန၊ ဗေဒလျော့ခြင်းဖြင့်။
ပတိတံ၊ ကျရစ်၏။ တံ၊ ထိုကျရစ်သောပုဆိုးကို။ ထောကံ၊ အတန်ငယ်
ကာလတိုင်ရုံ။ ရက္ခိတု၊ မယူဘဲစောင့်ဆိုင်းငံ့လင့်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။
ဝါတာဟဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ဝါတေန၊ လေသည်။ ဟရိတု၊ ဆောင်၍။ ဣရေ၊
အဝေး၌။ ပါတိတံ၊ ကျစေအပ်သော ပုဆိုး။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တံ၊
ထိုလေဆောင်လာသော ပုဆိုးကို။ သာမိကေ၊ တို့ကို။ [၆၁] အပဿန္တေန၊
မမြင်သောရဟန်းသည်။ (ထောကံ၊ ငယ်။ ရက္ခိတု၊ ဆိုင်းငံ့စောင့်ဦး၍။)
ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဒေဝဒတ္တိယန္တိ၊ ကား။ ဒေနုရုဒ္ဓတ္ထေရဿ၊ အား။
ဒိန္နကံ ဝိယ၊ ဇာလိနတ်သီးလှူအပ်သကဲ့သို့။ ယံ ဝတ္ထံ၊ အကြင်အဝတ်ကို။
ဒေဝတာဟိ၊ နတ်တို့သည်။ ဒိန္နကံ၊ လှူအပ်၏။ တံ၊ ထိုအဝတ်သည်။

ဒေဝဒတ္တိယံ၊ မည်၏။ သာမုဒ္ဓိယန္တိ၊ ကား။ သမုဒ္ဓဝီစီဟိ၊ သမုဒ္ဓရာတံပိုး
တို့သည်။ ထလေ၊ ကြည်းသို့။ ဥဿာရိတံ၊ ပုတ်တင်သော ပုဆိုး။

ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ အာသင်္ကာသံသယကို ပယ်ဖျက်သောဝါကျကို
အားထုတ်အံ့။ ယံ ဝါ စီဝရံ၊ ကို။ သံဃဿ ဒေမာတိ၊ မဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။
ဒိန္နံ၊ ၏။ ယံ စီဝရံ၊ ကိုမူလည်း။ စောဠကဘိက္ခာယ၊ ပုဆိုးခံခြင်းငှါ၊ ဝါ၊
ပုဆိုးနှင့်တကွသော ဆွမ်းအလို့ငှါ။ စရမာနေဟိ၊ ကြွကုန်သော ရဟန်း
တို့သည်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။ တံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သင်္ကန်းသည်။ ပံသုကူလံ၊
သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘိက္ခုဒတ္တိယေပိ၊ ရဟန်းလှူအပ်သော
သင်္ကန်း၌လည်း။ ယံ ဝါ၊ အကြင်သင်္ကန်းကိုမူလည်း။ ဝဿဂ္ဂေန၊ ပံသုကူ-
လိကရဟန်း၏ ဝါစဉ်ဖြင့်။ ဂါဟေတွာ၊ ယူစေ၍၊ ဝါ၊ ရောက်စေ၍။ ဒီယတိ၊
၏။ ယံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ သေနာသနစီဝရံ၊ ဤကျောင်း၌ နေသော
အရှင်တို့ သုံးစေသတည်းဟု လှူအပ်သော သင်္ကန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တံ၊ ထို နှစ်ပါးသော သင်္ကန်းသည် ။ ပံသုကူလံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊
မဖြစ်။ နော ဂါဟာပေတွာ၊ ပံသုကူလိကထေရ် ဝါစဉ်အားဖြင့် မယူစေမူ၍။
ဒိန္နမေဝ၊ မိမိဝါစဉ်ဖြင့်ယူ၍ ရဟန်း၏ ပေးအပ်သောသင်္ကန်းသည်သာလျှင်။
ပံသုကူလံ၊ မည်၏။ တတြာပိ၊ ထိုဝါစဉ်အားဖြင့်မယူစေမူ၍ ရဟန်းပေးအပ်
သော သင်္ကန်း၌လည်း။ ယံ စီဝရံ၊ ကို။ ဒါယကေဟိ၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုဿ၊
၏။ ပါဒမူလေ၊ ၌။ နိက္ခိတ္တံ၊ ပစ်ချအပ်၏။ ပန၊ တဖို့စင်ကြယ် ကဲ့ရဲ့
ဖွယ်ကို ဆိုအံ့။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုသင်္ကန်းရသော ရဟန်းသည်။ ပံသု-
ကူလိကဿ၊ ၏။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဒိန္နံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဘိက္ခုဒတ္တိယ-
သင်္ကန်းသည်။ ဧကတောသုဒ္ဓိကံ နာမ၊ တပါးသောအဖို့မှ စင်ကြယ်ခြင်း
ရှိသည် မည်၏။ ယံ၊ ကို။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ဌပေတွာ၊ ၍။
ဒါယကေဟိ၊ တို့သည်။ (လိုက်) ဒိန္နံ၊ ၏။ ပန၊ တဖို့စင်ကြယ် ချီးမွမ်း
ဖွယ်ကို ဆိုအံ့။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ (လိုက်) တံ၊ ကို။ ပါဒမူလေ၊
ပံသုကူလထေရ်၏ ခြေရင်း၌။ ဌပိတံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဧကတော-
သုဒ္ဓိကံ၊ မည်၏။ ပန၊ ဧကတောသုဒ္ဓိမှတပါး ဥဘတောသုဒ္ဓိကို ဆိုအံ့။
(ပန-ကျေ) ယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပါဒမူလေ၊ ၌။ ဌပိတံ၊

၁-တံ၊ထိုနှစ်ပါးသောသင်္ကန်းသည်လည်း။ (ပိ-ကျေ)ဟု ပြည်မှ၌ ဆို၏။ ဘိက္ခုဒတ္တိယေပိ-
ဟု သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထပိ ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤအရာ၌ ပိ-လို့မည်မထင်ပေ။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

၁-ပံသုကူလိကင်္ကထာ (၆၁-၁၄)

၁၆၁

ဒါယကာတို့ ထားအပ်၏။ တေနာပိ၊ ထိုခြေရင်း၌ ထားလာသော သင်္ကန်း
 ရသော ရဟန်းသည်လည်း။ တထေဝ ဒိန္နံ၊ ထိုအတူ ပံသုကူလိကထေရ်၏
 ခြေရင်း၌ထား၍ လှူအပ်၏။ တံ၊ သည်။ ဥဘတောသုဒ္ဓိကံ၊ နှစ်ပါးသော
 အဖို့မှ စင်ကြယ်ခြင်း မည်၏။ ပန၊ ဥက္ကဋ္ဌမှတစ်ပါး အနုက္ကဋ္ဌကို ဆိုအံ့။
 (ပန-ကျေ) ဟတ္ထေ၊ ရဟန်းလက်၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဒိန္နံ၊ ဒါယကာ
 တို့ လှူအပ်သော။ (လိုက်) ယံ၊ အကြင်သင်္ကန်းကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်၏။
 တေနာပိ၊ ထိုလက်၌ ထားလာသောသင်္ကန်းရသော ရဟန်းသည်လည်း။
 ဟတ္ထေယေဝ၊ ပံသုကူလိကထေရ်၏ လက်၌ပင်လျှင်။ ဌပိတံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။
 အနုက္ကဋ္ဌစီဝရံ နာမ၊ ဥက္ကဋ္ဌမဟုတ်သော သင်္ကန်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ
 ပံသုကူလဘေဒံ၊ ဤပံသုကူအပြားကို။ ဉတ္တာ၊ ၍။ ပံသုကူလိကေန၊
 ရဟန်းသည်။ စီဝရံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤ ရွှေစကား
 တခန်းအပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထံ၊ ဤပံသုကူလိက
 စုတင်၌။ ဝိဓာနံ၊ သင့်ရာကျင့်ရာသော အစီအရင်တည်း။

ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ပဘေဒေါ၊ အပြားတည်း။
 ပံသုကူလိကာ၊ ပံသုကူဆောင်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ ဥက္ကဋ္ဌ
 ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ မဇ္ဈိမော၊ မဇ္ဈိမပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ မုဒု၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ဣတိ၊
 သို့။ တယော၊ သုံးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထံ၊ ထိုဥက္ကဋ္ဌ မဇ္ဈိ
 မုဒုသုံးပါးတို့တွင်။ သောသာနိကံယေဝ၊ သုသာန်၌ပစ်ချအပ်သော သင်္ကန်း
 ကိုသာလျှင် ။ ဂဏှန္တော၊ ကောက်သောရဟန်းသည်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ ဥက္ကဋ္ဌ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁-ပြည်မ၌ကား သောသာနိကံယေဝ၊ ကို၎င်း။ အာပဏိကာဒိကမ္ပိ စ၊ အိမ်ဈေးတံခါး၌-
 ပစ်စွန့်အပ်သော သင်္ကန်းစသည်ကို၎င်း-ဟု ပါဠိသေသနှင့်တကွ ဝေ-ကို သမုစ္ဆည်း အနက်
 ပေးပြီးလျှင် အောက်ပါအတိုင်း မိန့်မှာဆုံးဖြတ်တော်မူ၏— ဥပသဂ္ဂနိပါတာ စ၊ ပစ္စယာ စ
 ဣမေ တယော။ နေကေနေကတ္ထဝိသယာ၊ ဣတိ နေရုတ္တိကာဗြင်္ဂ-ဟူသော သဒ္ဓဗျူဟာနှင့်
 အညီ ဤ၌ ဝေ-သဒ္ဓါသမုစ္ဆည်းအနက်ကို ဟောသည်။ ယော တဿာယေဝ တဏှာယ
 အသေသဝိရာဂနိရောဓော-ဟူသောပါဌ်၌ ဤဝေ-သဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း။ ထိုစကားဆိုသင့်၏။
 ဤ ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ကိလေသ
 နိရောဓဟု ဆိုအပ်သော သဉ္ဇပါဒိသေသ နိရောဓောတ်ကို ပြအပ်သည်ဖြစ်၍ ခန္ဓနိရောဓဟု
 ဆိုအပ်သော အနုပါဒိသေသနိရောဓောတ်၏လည်း လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝေ-
 သဒ္ဓါသည် တဿာယေဝ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏၎င်း။ ဒုက္ခဿ စ၊ ဒုက္ခ၏၎င်း။ ဤသို့
 စည်းရကား သမုစ္ဆည်းအနက်ရှိသည်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း သောသာနိကန္တ ပါပ-

ပဗ္ဗဇိတော၊ တို့သည်။ ဂဏှိယန္တိ၊ ကောက်ကုန်လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဌပိတကံ၊ ကို။ ဂဏှန္တော၊ သည်။ မဇ္ဈိမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါဒမူလေ၊ ဌ။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ (သမဏေန၊ သည်။) ဒိန္နကံ၊ ကို။ ဂဏှန္တော၊ သည်။ မုဒု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပဘေဒေါ၊ တည်း။ ။

တေသု၊ ထိုဥက္ကဋ္ဌ မဇ္ဈိ မုဒုသုံးပါးတို့တွင်။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ် မဲ့ တပါးပါးအား။ အတ္တနော၊ ၏။ ရုစိယာ၊ မိမိသုံးဆောင်လိုခြင်း ဟူသော ဆန္ဒအားဖြင့်၎င်း။ ခန္တိယာ၊ ဒါယကာတို့တောင်းပန်၍ သုံးဆောင် အံ့ဟု သည်းခံခြင်းတည်းဟူသော အဓိဝါသနခန္တိအားဖြင့်၎င်း။ ဂိဟိဒိန္နကံ၊ အိမ်ရှင်ဒါယကာ ပေးအပ်သောပုဆိုးကို။ သာဒိတက္ခဏေ၊ သာယာသော ခဏ၌။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဘေဒေါ၊ တည်း။ ။

ဏိကာဒိကဉ္စ ဂဏှန္တော ဥက္ကဋ္ဌော ဟောတိ ဟု သမုစုဉ်းအနက်ဖြစ်သတည်း။ အကဟိန္တိ အဝဓာရဏအနက်ကို ယူသည်ဖြစ်အံ့။ သုသာန်၌ သင်္ကန်းကို ကောက်သောရဟန်းသာလျှင် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်၍ ပါပဏိက၊ ရထိယစောဋ္ဌ၊ သင်္ကာရစောဋ္ဌစသော နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးသော သင်္ကန်းကို ကောက်သောရဟန်းသည်ကား ဥက္ကဋ္ဌမဖြစ်၊ မဇ္ဈိ၊ မုဒုတခုခုဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်က ပါပ-ဏိကရထိယစောဋ္ဌာဒိ ဂဏှန္တော မဇ္ဈိမော-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာဆိုလေရာ၏။ ထိုသို့ကားမဆိုခဲ့။ ထို့ကြောင့် သုသာန်၌မူလည်း ရဟန်းယူလတ်ဟု ငဲ့ကွက်ပစ်စွန့်သော သင်္ကန်းကိုကောက်မူ မဇ္ဈိသတည်း။ အိမ်ဈေးတံခါး၊ ရထားလမ်း၊ တံမြက်ချေးစုရာစသည်တို့၌လည်း ငဲ့ကွက် မရှိ နိဗ္ဗာပေက္ခစွန့်သည်ကိုကောက်မူ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရဟန်းကောက်လတ်ဟု ငဲ့ကွက်လျက် စွန့်သည် ကိုကောက်မူ မဇ္ဈိ။ ဤသို့ဥက္ကဋ္ဌလည်း တေဝိသ၊ မဇ္ဈိလည်း တေဝိသရသင့်သည်ကိုရည်၍ ပဗ္ဗဇိတော ဂဏှိယတိတိ ဌပိတကံ ဂဏှန္တော မဇ္ဈိမော-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုတော်မူ သတည်း။ (ပြည်)

၁-ဣဒဉ္စ မုဒုကာနံ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ သမဏေန ဟတ္ထေ ဌပေတွာ ဒိန္နမိ ဂဏှတော မုဒု-ကောယေဝ-ဟု စုဋ္ဌဋီကာ၌၎င်း၊ ယံ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ လဒ္ဓါ ဟတ္ထယေဝ ဌပိတံ၊ တံ အနုက္ကဋ္ဌစိဝရံ နာမ-ဟု အဋ္ဌကထာ၌၎င်း ဆိုခြင်းကြောင့် လက်၌ရဟန်းချင်းထားသော်လည်း မုဒုပင်မပျက်၊ အနုက္ကဋ္ဌသည်ဖြစ်၏။ (ပြည်)

၂-ခန္တိယာတိ အဓိဝါသနခန္တိယာ ပရိဘောဂါဓိပ္ပါယော၊ ဇေတေန အတ္တနော ဓာရဏ-ပရိဘောဂရုစိယာ အဘာဝေပိ သတိ ဂိဟိနံ ပသာဒရက္ခဏတ္ထံ တေဟိ ဒိယျမာနံ အပဋိက္ခိ-ပိတွာ ပရေသံ ဒဿာမိတိ သာဒိတေန အာနန္ဒတ္ထေရေ ဒိန္နံ ဝိယ ဓုတင်္ဂဘေဒါယ န ဟောတိတိ ဒဿေတိ။ (စုဋ္ဌဋီကာ)

အတ္တနော ရုစိယာ ဂိဟိဒိန္နကန္တိ ဂဏှထ ဘန္တေ တေ မယှံနဂ္ဂဟာယာတိ ဘိက္ခုဿ ပါဒမူလေ ဌပိတံ န ဝဋ္ဋတိ။ သဗေ ပန ဒိယျမာနေ န ဂဏှိယတိတိ ဘိက္ခုဿ ပါဒမူလေ ဆဋ္ဌေတွာ နိဗ္ဗာပေက္ခာ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ (ဂဏှိ)

ပန၊ ဘေဒမ္ပတပါး အာနိသင်ကိုဆိုအံ့။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ ပံသုက္ကလစီဝရံ နိဿယာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ ဝစနတော၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာဟူသော ဘုရားစကားတော်ကြောင့်။ နိဿယာယနုပပဋိပတ္တိသဗ္ဗာဝေါ၊ ပဉ္စင်းဖြစ်စက ဝန်ခံခဲ့သော ဒုတိယနိဿယနှင့် လျော်စွာသော အကျင့်ပဋိပတ္တိ၏ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ပဌမေ အရိယဝံသေ၊ (အရိယဝံသလေးပါး တို့တွင်) ရှေးဦးစွာသော အရိယဝံသ၌။ ပတိဋ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်း၎င်း။ အာရက္ခဒုက္ခဘာဝေါ၊ သင်္ကန်းကို စောင့်ရှောက်ရခြင်းဒုက္ခ၏ မရှိခြင်း၎င်း။ အပရာယတ္တဝုတ္တိတာ၊ သူတပါးနှင့်မစပ်သော အသက်မွေးခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ စောရဘယေန၊ သူခိုးဘေးဖြင့်။ အဘယတာ၊ ဘေးမရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ပရိဘောဂတဏှာယ၊ သုံးဆောင်ရာ၌ တပ်မက်သော တဏှာ၏။ အဘာဝေါ၊ မဖြစ်ခြင်း၎င်း။ သမဏသာရပ္ပပရိက္ခာရတာ၊ ရဟန်းတို့အား လျှောက်ပတ်သော ပရိက္ခရာ(ရှိသည်၏)အဖြစ်၎င်း။ အပ္ပါနိ စေတ၊ အဖိုးလည်းနည်းကုန်၏။ သုလဘာနိ စ၊ ရလည်းရလွယ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုအပ္ပသုလဘဖြစ်သော ပံသုက္ကလတို့သည်။ အနဝဇ္ဇာနိ စ၊ အပြစ်လည်းမရှိကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံဝဏ္ဏိတပစ္စယတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ပစ္စည်း၏အဖြစ်၎င်း၊ ဝါ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ပစ္စည်းရှိသော ရဟန်း၏အဖြစ်၎င်း။ ပါသာဒိကတာ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ အပ္ပိစ္ဆတာအစရှိသည်တို့၏။ ဖလနိပ္ပတ္တိ၊ အကျိုး၏ပြီးခြင်း၎င်း။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ အထက်ဖြစ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို။ အနုဗြူဟနံ၊ ပွားစေခြင်း၎င်း။ ပစ္ဆိမာယ ဇနတာယ၊ နောင်လာနောက်ပွား တပည့်သားအပေါင်းကို။ ဒိဋ္ဌာနုဂတိအာပါဒနံ၊ မြင်ဘူးသောကျင့်စဉ်ကို အတုလိုက်ကျင့်ခြင်းသို့ ရောက်စေခြင်း၎င်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ အာနိသံသော၊ တည်း။

သန္နဒ္ဓကဝစော၊ ဖွဲ့ဝတ် ဆင်ယင်အပ်ပြီးသော ချပ်တန်းဆာရှိသော။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ ယုဒ္ဓေ၊ စစ်မြေပြင်၌။ သောဘတိ ဝိယ၊ တင့်တယ်သကဲ့သို့။ မာရသေနဝိဿာတာယ၊ မာရ်နှင့် မာရ်စစ်သည်ကို၊ ဝါ၊ ကိလေသာဟူသော မာရ်စစ်သည်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ ပံသုက္ကလဓရော၊ ပံသုက္ကကိုဆောင်သော။ ယတိ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ စောင့်စည်းသောရဟန်းသည်။ သောဘတိ၊ တင့်တယ်ပါပေ၏။ (တနည်း) ပံသုက္ကလ-

ဧရာ၊ သော။ ယတိ၊ သည်။ မာရသေနာဝိဿာတာယ၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၌။
သောဘတိ၊ ၏။

☞ [၆၂] လောကဂရုနာ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ကာသိကာဒိနိ၊ ကာသိကရာဇ် တိုင်းဖြစ်အစရှိကုန်သော။
ဝရဝတ္ထာနိ၊ မြတ်သောအဝတ်အထည်တို့ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ယံ ပံသုကူလံ၊
ကို။ ဓာရိတံ၊ ဆောင်တော်မူအပ်ပြီ။ တံ ပံသုကူလံ၊ ကို။ ကော၊
အဘယ်မည်သော မဂ်ဖိုလ်လိုလားသော ရဟန်းသည်။ န ဓာရယော၊
မဆောင်နိုင်အံ့နည်း။ (တနည်း) ယံ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကဂရုနာ၊
သည်။ ပံသုကူလံ၊ ကို။ ဓာရိတံ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ပံသုကူလံ၊ ကို။
ကော၊ သည်။ န ဓာရယော၊ နည်း။

တသ္မာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဋိညံ၊ (ပဉ္စင်းခံရာ
သိမ်အပြင်၌ အာမ ဘန္တေဟု ဆရာအမှူးရှိသော သင်္ဃာအားပေးအပ်သော)
ပဋိညာဉ်ကို။ သမနုဿရံ-သမနုဿရန္တော၊ ကောင်းစွာမပြတ် အောက်မေ့
သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယောဂါစာရာနုကူလမ္ပိ၊ ဘာဝနာကိုအားထုတ်ခြင်း၌
သက်ဝင်လျက် လေ့ကျက်သော ရဟန်းအား လျှောက်ပတ်သော။
ပံသုကူလေ၊ ၌။ ရတော၊ နှစ်သက်မေ့လျော့သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။
ဖြစ်သင့်၏၊ ဖြစ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနုသာသနီ စကားတည်း။

အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ပံသုကူလိကင်္ဂေ၊ ၌။ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပ-
ဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ၊ အာနိသင်ကိုဖွင့်ရာ ဖွင့်ကြောင်း စကားတည်း။

၂-တေစီဝရိကင်္ဂကထာ

၂၅။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တဒနန္တရံ၊ ထိုပံသုကူလုတင်၏ အခြားမဲ့၌
ဆိုအပ်သော။ တေစီဝရိကင်္ဂံ၊ ဓုတင်သည်။ စတုတ္ထကစီဝရံ၊ ဝတ်လောက်
ရုံလောက် လေးထည်မြောက်သောသင်္ကန်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ တေစီ-
ဝရိကင်္ဂံ၊ သုံးထည်သောသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ရှိသော ရဟန်း၏
အကြောင်း အင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမေသံ 'ဝစနာနံ၊
ဤနှစ်ခွန်းသော စကားတို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ တေစီဝရိကေန၊ သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။
 စီဝရဒုဿံ၊ သင်္ကန်းလျာ ပုဆိုးကို။ လဘိတွာ၊ ချီ။ ယာဝ၊ လောက်။
 အဗာသုကဘာဝေန၊ မခုံကျန်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကာတုံ ဝါ၊ ပြုခြင်းငှါ
 သော်လည်း။ န သက္ကောတံ၊ မစွမ်းနိုင်သေး။ ယာဝ၊ လောက်။ ဝိစာရကံ
 ဝါ၊ စီရင်တတ်သော သူကိုသော်လည်း။ န လဘတံ၊ သေး။ သူစိအာဒိသု၊
 အပ်အစရှိသည်တို့တွင်။ ယံ ကိဉ္စိ ဝါ၊ တစုံတခုသော အဆောက်အဦ
 သည်လည်း။ ယာဝ၊ လောက်။ န သမ္ပဇ္ဇတံ၊ မပြည့်စုံသေး။ တာဝ၊
 လောက်။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ သိုမှီးသိမ်းထားအပ်၏။ နိက္ခိတ္တပစ္စယာ၊ အကြောင်း
 ကြောင့်။ ဒေါသော၊ (နိစယသန္နိဓိဓုတင်္ဂသံကိလေသ) ဒေါသသည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ပန၊ မသိုမှီးသင့်သည်ကိုဆိုအံ့။ ရဇိတကာလတော၊ ဆိုးပြီးသော
 ကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ နိက္ခိပိတုံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတံ၊ မအပ်။ ဓုတင်္ဂစောရော
 နာမ၊ ဓုတင်ခိုးမည်သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။
 အဿ၊ ထိုတိစီဝရိကင်္ကဆောင်သော ရဟန်း၏။ ဝိဓာနံ၊ ကျင့်ရာသော
 အစီအရင်တည်း။

ပန၊ တပါး။ ပဘေဒတော၊ အားဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ ဤတေစီဝရိက
 ရဟန်းသည်လည်း။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတံ၊ ၏။ တတ္ထံ၊
 တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌေန၊ သည်။ ရဇနကာလေ၊ ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ အန္တရဝါသကံ
 ဝါ၊ သင်းပိုင်ကို သော်လည်း။ ရဇိတွာ၊ ဆိုးပြီး၍။ တံ၊ ထိုသင်းပိုင်ကို။
 နိဝါသေတွာ၊ ချီ။ ဣတရံ၊ ကိုယ်ဝတ်ကို။ ရဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဝါ၊
 ကိုမူလည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ရဇိတွာ၊ ချီ။ တံ၊ ထိုကိုယ်ဝတ်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ချီ။
 ဣတရံ၊ သင်းပိုင်ကို။ ရဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အန္တရဝါသကံ၊ ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ချီ။
 (လိုက်) တံ၊ ထိုကိုယ်ဝတ်ကို။ ပါရုပိတွာ၊ ချီ။ သဃံ၊ ချီ။ ရဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။
 ပန၊ မလျော်သည်ကိုဆိုအံ့။ သဃံ၊ ချီ။ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်ခြင်းငှါ။ န
 ဝဇ္ဇတံ၊ မသင့်။ ဣဒံ၊ ဤအကျင့်သည်ကား။ အဿ၊ ထိုတေစီဝရိက
 ရဟန်း၏။ ဂါမန္တသေနာသနေ၊ ၌။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်တည်း။ ပန၊ အထူးကား။

အာရညကော ခုဉ်။ ဒွေ၊ သင်းပိုင်ကိုယ်ဝတ် နှစ်ထည်တို့ကို။ ကေတော၊
တပေါင်းတည်း။ ခောဝိတော၊ ချ်။ ရဇိတုံ၊ သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊
ထိုသို့အပ်သော်လည်း။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ နိသိန္ဓော၊ နေလတ်
သော်။ ကဉ္စ၊ တစုံတယောက်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချ်။ ကာသာဝံ၊ ကို။ အာ-
ကဗ္ဗိတော၊ ချ်။ ဥပရိ၊ ခုဉ်။ ကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤ
အခြင်းဖြင့်။ အာသန္ဓေ၊ သင်္ကန်း၏အနီးဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ ခုဉ်။ နိသိ-
ဒိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်၏။ မဇ္ဈိမဿ ပန၊ မဇ္ဈိမရဟန်းအားကား။ (ပန-ကျေ)
ရဇနသာလာယံ၊ သင်္ကန်းဆိုးရာစရပ်၌။ ရဇနကာသာဝံ နာမ၊ သင်္ကန်း
ဆိုးခိုက်သုံးဆောင်သောသင်္ကန်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဆိုးခိုက်
သုံးဆောင်စရာ ထားသော သင်္ကန်းကို။ နိဝါသေတွာ ဝါ၊ ဝတ်၍၎င်း။
ပါရူပိတွာ ဝါ၊ ရုံ၍၎င်း။ ရဇနကမ္ပံ၊ ဆိုးရည်တပ်ခြင်းအမှုကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။
ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မုဒုကဿ၊ မုဒုရဟန်းအား။ သဘာဂတိက္ခူနံ၊ သဘောတူ
ရဟန်းတို့၏။ စိဝရာနိ၊ တို့ကို။ နိဝါသေတွာ ဝါ၊ ၍၎င်း။ ပါရူပိတွာ ဝါ၊
၍၎င်း။ ရဇနကမ္ပံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတြိဋ္ဌကပစ္စတ္ထရဏမ္ပိ၊
ထိုနေရာကျောင်း၌ (အိပ်ရာလွှမ်းအဖြစ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော မိမိ
ဥစ္စာ သူ့ဥစ္စာဖြစ်သော) အိပ်ရာလွှမ်းသည်လည်း။ တဿ၊ ထိုမုဒုပုဂ္ဂိုလ်
အား။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ပရိဟရိတုံ၊ သွားလေရာရာ
ဆောင်ခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ သဘာဂတိက္ခူနံ၊ တို့၏။ စိဝရမ္ပိ၊
ကိုလည်း။ အန္တရန္တရာ၊ ကြီးကြားကြီးကြား။ ပရိဘုဉ်တုံ၊ ငှါ။ န
ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဓုတဂ်တေစိဝရိကဿ၊ အား။
စတုတ္ထံ၊ မြောက်သည်။ ဝတ္ထမာနံ၊ အပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ဖြစ်လတ်သော်။
အံသကာသာဝမေဝ၊ အံသကိုက်သည်သာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏ ။

၁-သဘာဂတိက္ခူတို့၏ စိဝရသည် ရဇနကာလ အပ်သကဲ့သို့ ကြီးကြားအပ်မည်လော၊
စောဒနာကြောင့် သဘာဂတိက္ခူနံ စိဝရံပိ အန္တရန္တရာ ပရိဘုဉ်တုံ န ဝဇ္ဇတိ မိန့်။ ။
ဓုတဂ်ဝိနိစ္ဆယ၌ မအပ်ဟူသည်၊ စာကိုယ်၌ ဝဇ္ဇတိရှိသည်၊ ပန-မရှိ၊ ပိ-ကိုထောက်သော် န-
ရှိမှလျော်မည်ထင်သည်။ (ပြည်) ယိုးဒယားမူ၌ န-ပါသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-စတုတ္ထန္တံ နိဝါသနပါရူပနာရဟံ။ တေနာဟ အံသကာသာဝန္တိ။ ပါရူပနစိဝရေ
သေဒါဒိပလလေပနိဝါရဏတ္ထံ အံသေဝ ပဌမံ ပါရူပိတဗ္ဗံ ကာသာဝန္တိ အတ္ထော။ (စူဠဝိကာ)

နိဒ္ဒေသ]

၂-တေစီဝရိကင်္ကထာ (၆၃-၇)

၁၆၇

ခေါ၊ စင်စစ်။ တဉ္စ၊ ထိုအံသကိုက်သည်လည်း။ ဝိတ္တာရတော၊ အနံအားဖြင့်။ ဝိဒတ္တိ၊ တထွာသည်။ ဒီသတော၊ ဖြင့်။ တိဟတ္ထမေဝ၊ သာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဍမ္ပိ၊ ဤဥက္ကဋ္ဌ မဇ္ဈံ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ စတုတ္ထကစီဝရံ၊ ဝတ်လောက်ရုံလောက် လေးထည်မြောက်သင်္ကန်းကို။ သာဒိတက္ခဏေယေဝ၊ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ခြင်းငှါ သာယာသောခဏ၌ပင် လျှင်။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ တေစီဝရိကဓုတင်၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းတည်း။

[၆၃] ပန၊ တပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ တေစီဝရိကော၊ တိစီဝရိကဆောင်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာယပရိဟာရိကေန၊ (ဝါတတပ အစရှိသောဘေးရန်မှ) ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်နိုင်ကာမျှဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကိုယ် ကိုဆောင်နိုင်ကာမျှဖြစ်သော။ စီဝရေန၊ ဖြင့်။ သန္တုဠော၊ ရောင့်ရဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အယ၊ ထိုတေစီဝရိကရဟန်းအား။ ပက္ခိနေ၊ ၏။ ဂမနံ ဝိယ၊ ပျံခြင်းကဲ့သို့။ သမာဒါယေဝ၊ ယူ၍သာလျှင်။ ဂမနံ၊ သွားလို့ ရာရာသွားရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပသမာရမ္ပတာ၊ နည်းသောကိစ္စ ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝတ္ထသန္တိဓိပရိဝဇ္ဇနံ၊ အဝတ်ပုဆိုးသိုမှီးခြင်းကို ကြဉ်ရခြင်းသည်၎င်း။ သလ္လဟုကဝုတ္တိတာ၊ ပေါ့သောအသက်မွေးခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ အတိရေကစီဝရလောလုပ္ပဟာနံ၊ သုံးထည် ထက် ပိုမိုသော သင်္ကန်း၌တပ်သော တဏှာကို ပယ်ရခြင်းသည်၎င်း။ ကပ္ပိ-ယေ၊ အပ်သည်၌။ မတ္တကာရိတာယ၊ သုံးထည်အတိုင်းအရှည်မျှ ပြုလေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သလ္လေခဝုတ္တိတာ၊ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ၊ တို့၏။ ဖလနိပ္ပဋ္ဌိ၊ အကျိုး၏ ပြီးခြင်းသည်၎င်း။ ဣတိ ဧဝမာဒယော၊ ကုန်သော။ ဂုဏာ၊ အာနိသင်တို့ သည်။ သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ သည်။ အာနိသံသော၊ တည်း။

တိစီဝရဓရော၊ သော။ ဓိရော၊ သော။ ယောဂီ၊ သည်။ အတိရေကဝတ္ထ-တဏှံ၊ အတိုင်းအရှည်ထက်လွန်သော အဝတ်သင်္ကန်း၌တပ်သောတဏှာကို။

၁-ဝိတ္တာရတော ဝိဒတ္တိတိ အဓိဋ္ဌာနဿ အပ္ပဟောနကဝိတ္တာရပုပ္ဖမာဏဿနံ၊ တေန အဓိဋ္ဌာနပဟောနကဝိတ္တာရတော ဦးနကံ ဝဇ္ဇတိတိ ဉာပိတံ ဟောတိ။ တိဟတ္ထ-မေဝိတိ ပဒံ ပန ဝိယောဂပ္ပမာဏမတ္တဿနံ၊ တေန တတော ကိဉ္စိ အနိကမ္ပိ အဓိဋ္ဌာန-ပဟောနကတ္တာဘာဝိဝိရောဓော နတ္ထေဝ။ (စူဠနိကာ)

ပဟာယ၊ ဤ။ သန္တိဓိဝိဝဇ္ဇိတော၊ သိမ္ပိးသိမ်းဆည်းခြင်းကို ကြည်သည်ဖြစ်၍။ သန္တောသသုခရသည၊ ရောင့်ရဲခြင်း၌ သုခဟူသော အရသာကို သိသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သပတ္တစရဏော၊ မိမိအတောင်နှင့်တကွ သွားလိုရာရာ သွားသော။ ပက္ခိဝ၊ ငှက်ကဲ့သို့။ သစီဝရောဝ၊ ကိုယ်၌ဝတ်ရုံသော သင်္ကန်းနှင့် တကွဖြစ်၍လျှင်။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ အနုဝိစရိတုကာမော၊ ကြိုက်ရာရာ သွားခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ ယောဂီဝရော၊ ယောဂီသူမြတ်သည်။ စီဝရ- နိယမော၊ သုံးထည်မျှသောသင်္ကန်းကို ကန့်သတ်၍ အဓိဋ္ဌာန်ရာ၌။ ရတိ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ခြင်းကို။ ကယိရာ၊ ၏။ ပ။

၃-ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂကထာ

၂၆။ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အတိရေကလာဘံ၊ ပိဏ္ဍိယာလောပ ဘောဇဉ်ထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော (သင်္ခါဘတ်အစရှိသော အတိရေက) လာဘ်ကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ၊ ဆွမ်းအလိုငှါ လှည့်လည်ခြင်း ကျင့်ဝတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အကြောင်းအင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမေသံ ဝစနာနံ၊ ထို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ပိဏ္ဍပါတိကေန၊ ကဓုတင်ဆောက်တည်သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သံဃဘတ္တံ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါအား လှူအပ်သောဘတ်။ ဥဒ္ဓေသ- ဘတ္တံ၊ တပါး နှစ်ပါး သုံးပါးစသော ရဟန်းတို့ကို သံဃာမှညွှန်းစေ၍ လှူအပ် သောဘတ်။ နိမန္တနဘတ္တံ၊ ပင့်ဖိတ်၍ လှူအပ်သောဘတ်။ သလာကဘတ္တံ၊ စာရေးတံချ၍ လှူအပ်သော ဘတ်။ ပက္ခိကံ၊ လဆန်း လဆုတ် တပက္ခ၌ တနေ့လှူအပ်သော ဘတ်။ ဥပပါသထိကံ၊ ဥပုသ်နေ့၌ လှူအပ် သော ဘတ်။ ပါဠိပဒိကံ၊ အထွက်တရက်နေ့၌ လှူအပ်သော ဘတ်။ အာ- ဂန္တုကဘတ္တံ၊ အရပ်တပါးကကြွလာသော ဧည့်သည်တို့ကိုရည်၍ လှူသော ဘတ်။ ဂမိကဘတ္တံ၊ အရပ်အဝေးသို့ ကြွအံ့သော အရှင်တို့ကို ရည်၍ လှူသော ဘတ်။ ဂိလာနဘတ္တံ၊ သူနာကို ရည်၍လှူသော ဘတ်။ ဂိလာန- ပဋ္ဌာကဘတ္တံ၊ သူနာလုပ်ကျွေးသောသူကို ရည်၍လှူသော ဘတ်။ ဝိဟာရ- ဘတ္တံ၊ ကျောင်းကို ရည်၍လှူသော ဘတ်။ ဓုရဘတ္တံ၊ အဦးအစ အိမ်၌သာလျှင် တည်ထား၍ လှူအပ်သော ဘတ်။ ဝါရကဘတ္တံ၊ ရွာသူတို့

သည် အလှည့်ဖြင့်လှူအပ်သော ဘတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တောနိ စုဒ္ဒသ ဘတ္တာနိ၊ ဤတဆွဲလေးပါးသော ဘတ်တို့ကို။ န သာဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ သံဃဘတ္တံ ဂဏှထာတိအာဒိနာ၊ သံဃဘတ္တံ ဂဏှထ ဤသို့ အစရှိသော^၁။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ အဝတော၊ ဤ။ အမှာကံ ဂေဟေ သံဃောဘိက္ခံ ဂဏှာတိ၊ တုမေပိ ဘိက္ခံ ဂဏှထာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ခံဆွမ်း ဘိက္ခာပရိယာယ် (ပိဏ္ဍပရိယာယ်) ဖြင့် ဆို၍။ ဒိန္နာနိ၊ ကုန်သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ တာနိ၊ ထို ဆွမ်းတို့သည်။ သာဒိတံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သံဃတော၊ မှ။ (လဒ္ဓါ၊ ရအပ်သော။) နိရာမိသသလာကာပိ၊ ယာဝကာလိကမှ တပါးသော ဘေသဇ္ဇစသည်နှင့် ယှဉ်သော စာရေးတံသည်၎င်း။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ပက္ကဘတ္တမ္ပိ၊ ဒါယကာတို့သည် ချက်၍ လှူအပ်သော ဆွမ်းသည်၎င်း။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ထို ပိဏ္ဍပါတိကစုတင်၏။ ဝိဓာနံ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ ဤ ပိဏ္ဍပါတိကပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ ပုရတောပိ၊ မှ၎င်း။ ပစ္ဆတောပိ၊ မှ၎င်း။ အာဟရုဘိက္ခမ္ပိ၊ ဆောင်ခဲ့သော ဆွမ်းကိုလည်း။ ဂဏှတိ၊ ခံ၏။ ပတ္တဒ္ဓါရေ၊ ရောက်ဆဲအိမ်တံခါး၌^၂။ ဌတော၊ ၍။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှန္တာနမ္ပိ၊ ယူကုန်သောသူတို့အားလည်း။ ဒေတိ၊ ၏။ ပဋိက္ကမနံ၊ ဆွမ်းခံရာမှပြန်၍ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရာစရပ်သို့။ အာဟရိတော၊ ဒါယကာတို့ အိမ်က ဆောင်ခဲ့၍။ ဒိန္နဘိက္ခမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဂဏှတိ၊ ခံ၏။ တံဒိဝသံ၊ ထို နေအဖို့၌။ နိသိဒိတော၊ ဖိတ်မန်ထားသောဆွမ်း လာလိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်လျက် နေ၍။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ န ဂဏှတိ၊ မခံ။ မဇ္ဈိမော၊ သည်။ တံဒိဝသံ၊ ၌။ နိသိဒိတောပိ၊ ၍လည်း။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ (လိုက်) ဂဏှတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ သွာတနာယ-သေ့ အဒနာယ၊ နက်ဖြန် သုံးဆောင်

၁-အာဒိဖြင့် ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ဂဏှထ။ ပ။ ဝါရကဘတ္တံ ဂဏှထ-ဟူသော ခု-ပုဒ်ကို ယူအပ်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-သဒ္ဓါရေ၊ မိမိအိမ်တံခါး၌။ ဂဏှိ၌ကား-ဗဟိဒ္ဓါရေ၊ အိမ်၏အပတ်ခါး၌-ဟူ၏။ ဤသို့ နိဿယဟောင်း၌ ရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ခြင်းငှါ။ (တနည်း) သွာတနာယ-သေ့ ဘဝါယ၊ နက်ဖြန် ဖြစ်လတံ့သော
 ကောင်းမှုအကျိုးငှါ။ ဘိက္ခု၊ ဖိတ်သော ဆွမ်းကို။ (လိုက်) နာဓိဝါသေ-
 တံ၊ မသာယာ။ မုဒုကော၊ သည်။ သွာတနာယပိ၊ ငှါ၎င်း။ ပုနဒိဝသာ-
 ယာပိ၊ သံဘက်အလို့ငှါ၎င်း။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အဓိဝါသေတံ၊ ၏။ တေ ဥဘောပိ၊
 ထိုနှစ်ပါးသော မဇ္ဈိ၊ မုဒုတို့သည်လည်း။ သေရိဝိဟာရသုခံ၊ သူတပါးနှင့်
 မစပ် မိမိနှင့်သာစပ်သော နေခြင်းရှိသော သူ၏အဖြစ်ဟူသော ချမ်းသာကို။
 န လဘန္တိ၊ မရကုန်။ ဥက္ကဋ္ဌောဝ၊ သည်သာလျှင်။ သေရိဝိဟာရသုခံ၊ ကို။
 (လိုက်) လဘတံ၊ ၏။ ဧကသ္မိံ ဂါမေဉ္ဇ၊ [၆၄] အရိယဝံသော၊ အရိယဝံသ
 သုတ်နှင့်စပ်သော ဓမ္မကထာသည်။ ဟောတံ ကိရ၊ တတ်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ သည်။
 ဣတဓရ၊ မိမိမှတပါးသော မဇ္ဈိ၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အာဝုသော၊ တို့။ ဓမ္မ-
 သဝနာယ၊ ငှါ။ အာယာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တေသု၊ တို့
 တွင်။ ဧကော၊ တပါးသော မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧကေန၊
 တပါးသော။ မနုဿေန၊ ဒါယကာသည်။ နိသီဒါပိတော၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ
 ဖိတ်ခန့်၍ နေစေအပ်သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်ခဲ့၏။ ဣတံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။
 အပရော၊ တပါးသော မုဒုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မယာ၊ သည်။
 သွာတနာယ၊ ငှါ။ ဧကဿ၊ တဦးသော ဒါယကာ၏။ ဘိက္ခာ၊ ကို။ အဓိ-
 ဝါသိတာ၊ သာယာအပ်၏။ ဣတံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊
 သို့။ တေ ဥဘော၊ တို့သည်။ သေရိဝိဟာရသုခတော၊ မှ။ (လိုက်)
 (တနည်း) ဓမ္မရသတော၊ ဓမ္မနှင့်စပ်သော ပါမောဇ္ဇစသော အရသာ
 မှ။ (နောက်ဝါကျမှငင်) ပရိဟိန္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတရော၊ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ပါတောဝ၊ စောစောကလျှင်။ ပိဏ္ဏာယ၊ ငှါ။ စရိတွာ၊ ၍။ ဂန္ဓာ၊ ၍။
 ဓမ္မရသံ၊ ဓမ္မနှင့်စပ်သော ပါမောဇ္ဇစသော အရသာကို။ ပဋိသံဝေဒေသိ၊
 ခံစားရ၏။

ပန၊ ပါး။ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၏။ သံဃဘတ္တာဒိအတိရေကလာဘံ၊ ပိဏ္ဏိယာလောပဘောဇဉ်ထက်
 အပိုအလွန်ဖြစ်သော သံဃဘတ်-ဥဒ္ဓေသဘတ်အစရှိသော တဆွဲလေးပါး
 သော အတိရေကဘတ်ကို။ သာဒိတက္ခဏောဝ၊ သာယာသောဇောဉ်လျှင်။
 ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတံ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်း
 တည်း။

ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ ပိဏ္ဍိယာလောပ-
 တောဇနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ နိဿာယာနုရူပပဋိပတ္တိ-
 သဗ္ဗာဝေါ၊ ပဉ္စင်းဖြစ်စက ဝန်ခံခဲ့သော ပဌမနိဿာယနှင့် လျော်စွာသော
 အကျင့် ပဋိပတ္တိ၏ ရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဒုတိယေ အရိယဝံသေ၊ အရိယဝံသ
 လေးပါးတို့တွင် ဒုတိယအရိယဝံသ၌။ ပတိဋ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်း၎င်း။ အပရာ-
 ယတ္တုတ္တိတာ၊ သူတပါးနှင့်မစပ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်
 ၎င်း။ တာနိ၊ ထိုပစ္စည်းတို့သည်။ အပ္ပါနိ ဝေဝ၊ အဖိုးနည်းကုန်သည်
 လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုလဘာနိ စ၊ ရလွယ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ အနဝဇ္ဇာနိ စ၊ အပြစ်မရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဘဂဝတော၊ သည်။ သံဝဏ္ဏိတပစ္စယတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ပစ္စည်းရှိ
 သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ကောသဇ္ဇနိမ္မဒ္ဒနတာ၊ ဆွမ်းခံရန် ပျင်းချိခြင်းကို နှိပ်နိုင်
 သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝတာ၊ စင်ကြယ်သော အာဇီဝရှိသော
 အဖြစ်၎င်း။ သေခိယပဋိပတ္တိပူရဏံ၊ သေခိယဝတ်ပြည့်ခြင်း၎င်း။ အပရပေါ-
 သိတာ၊ သူတပါးကို မမွေးမြူရသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ပရာနုဂ္ဂဟကိရိယာ၊
 ဆွမ်းလောင်းလှူသော သူတပါးတို့အား ချီးမြှောက်ခြင်းကို ပြုရခြင်း၎င်း။
 မာနပ္ပဟာနံ၊ ယုတ်ညံ့သော အသက်မွေးခြင်း၌ တည်သဖြင့် မာန်ကိုပယ်ရ
 ခြင်း၎င်း။ ရသတဏှာနိဝါရဏံ၊ ရသတဏှာကိုပယ်နိုင်ခြင်း၎င်း။ ဂဏဘော-
 ဇနပရမ္ပရတောဇနစာရိတ္တသိက္ခာပဒေဟံ၊ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊ ပရမ္ပရ-
 တောဇနသိက္ခာပုဒ်၊ စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်။ အနာပတ္တိတာ၊ အာပတ်မ
 သင့်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ တို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊
 လျော်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သမ္မာပဋိပတ္တိဗြဟ္မာနံ၊
 ကောင်းသော ပဋိပတ္တိကို ပွားစေခြင်း၎င်း။ ပစ္ဆိမာဇနတာနုကမ္ပနံ၊
 နောင်လာနောက်ပွား အမျိုးသားအပေါင်းကို ဒိဋ္ဌာနုဂတိဖြစ်စေခြင်းငှါ
 ချီးမြှင့်ရခြင်း၎င်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။

ပိဏ္ဍိယာလောပသန္တုဋ္ဌော၊ တလုပ်တခဲ ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲလသော၊ ဝါ၊
 သားလုံးမြင်းခေါင်းအားစွမ်းဖြင့် လှည့်လည်၍ တလုပ်တလုပ်စာမျှ ရအပ်
 သော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲလသော။ အပရာယတ္တဇီဝိကော၊ သူတပါးနှင့် မစပ်
 သော အသက်မွေးခြင်းရှိလသော။ ပဟိနာဟာရလောလုပ္ပေါ၊ ပယ်အပ်ပြီး
 သော အာဟာရ လောလုပ္ပရှိလသော။ ယတိ၊ ရဟန်းသည်။ ယသ္မာ၊

ကြောင့်။ စာတုဒ္ဓိသော၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ အပိတ်အပင်ကင်း၍ အလို ရှိရာသို့သွားနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းခြင်းကိုလည်း။ ဝိနောဒယတိ၊ ဖျောက်ရ၏။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ အာဇီဝေါ၊ သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မာ ဟိ၊ သာလျှင်။ သုမေဓသော၊ ကောင်းသောပညာရှိသော ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခာစရိယံ၊ ဆွမ်းခံသောအကျင့်ကို။ နာတိမညေယျ၊ မထေမဲ့မြင် မအောက်မေ့ရာ။

ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိထသော။ သော၊ ထိုပိဏ္ဍပါတ်ကရဟန်းသည်။ လာဘသိလောကနိဿိတော၊ လာဘသပ္ပကာ အကျော်အစောကို တပ်မက်လျက်မီသည်။ နော စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ မဖြစ်တုံအံ့။ အတ္တဘရဿ၊ (အပ္ပါနဝဇ္ဇသုလဘရူပပစ္စည်းတို့ဖြင့်) ကိုယ်ကိုယ် ကိုသာ မွေးမြူထသော။ အနညပေါသိနော၊ သူတပါးကို မမွေးမြူသော။ တာဒိနော၊ ဣဋ္ဌနှင့်အနိဋ္ဌကို အတူပြု၍ ရှုနိုင်သဖြင့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ သော၊ ဝါ၊ ကာယဝစီ မနောဥပသန္တသတိ နေပက္ကနှင့် ပြည့်စုံသောသဘော ရှိထသော။ ပိဏ္ဍပါတ်ကဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဒေဝိပိ၊ သိကြား စသောနတ်တို့သည်လည်း။ ပိဟယန္တိ၊ ချစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနုသာသနီတည်း။

အယံ၊ ကား။ ပိဏ္ဍပါတ်ကင်္ဂေ၊ ၌။ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိ- သံသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၄-သပဒါနစာရိကင်္ဂကလာ

[၆၅] ၂၇။ သပဒါနစာရိကင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ လောလုပ္ပစာရံ၊ လော- လုပ္ပတဏှာဖြင့် အိမ်စဉ်ကျော်လွှား ဆွမ်းခံသွားခြင်းကို၊ ဝါ၊ လောလုပ္ပ တဏှာ၏ ကျက်စားခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ သပဒါနစာရိကင်္ဂ၊ အိမ်စဉ် မပျက် သွားခြင်းအလေ့ရှိသော ရဟန်း၏ အကြောင်း အင်္ဂါကို။ သမာဒိ- ယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ တို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ သမာဒါနစာရိကေန၊ သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဂါမဒ္ဒါရေ၊ ၌။ ဌတော၊ ၍။ ပရိဿယာဘာဝေါ၊ ဆင်၊မြင်း၊ ကျွဲ၊ ဇွားစသော ဘေးရန်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗော၊ ၏။ ယဿာ ရစ္ဆာယ ဝါ၊

၁-ဘိက္ခာစရိယာယ (ဝိသုဒ္ဓိ-စာကိုယ်) ဘိက္ခာစာရံ။ (သျှာ)

အကြင်လမ်း၌၎င်း။ ယသ္မိံ ဂါမေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ပရိဿယော၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွားစသော ဘေးရန်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိငြားအံ့။ တံ၊ ထို ဘေးရန်ရှိသောလမ်း၊ ဘေးရန်ရှိသောရွာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ အညတ္တ၊ တပါးသောလမ်း၊ တပါးသောရွာသို့။ စရိတုံ၊ သွားခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ယသ္မိံ သရဒ္ဓါရေ ဝါ၊ အကြင် အိမ်တံခါး၌၎င်း။ ယသာ ရစ္ဆာယ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ယသ္မိံ ဂါမေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကိုမျှ။ န လဘတိ၊ မရငြားအံ့။ (တံ၊ ထိုအိမ်တံခါး၊ ထိုလမ်း၊ ထိုရွာကို။) အဂါမသညံ၊ ရွာမဟုတ်ဟူသောအမှတ်ကို။ ကတု၊ ၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်အိမ်တံခါးလမ်းရွာ၌။ ကိဉ္စိ၊ ကို။ လဘတိ၊ အံ့။ တံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဂန္တု၊ သည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမိနာ၊ ဤသပဒါနစာရိကဓုတင်ဆောက်တည်သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ကာလတရံ၊ နံနက်စောစောကပင်လျှင်။ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ ဝင်သင့်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့စောစောဝင်သည်ရှိသော်။ အဖာသုကဋ္ဌာနံ၊ မချမ်းသာသောအရပ်ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အညတ္တ၊ သွားလွယ်သောအရပ်သို့။ ဂန္တု၊ ငှါ။ သက္ခိဿတိ၊ လတံ့။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဿ၊ ထိုသပဒါနစာရိ ရဟန်းအား။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေန္တာ ဝါ၊ လှူသောသူတို့သည်၎င်း။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ အာဂစ္ဆန္တာ၊ လာကုန်သော။ မနုဿာ ဝါ၊ လူတို့သည်၎င်း။ ပတ္တံ ဂဟေတွာ၊ သပိတ်ကိုယူ၍။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ သစေ ဒေန္တိ၊ အကယ်၍လှူကုန်အံ့။ (ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ငှါ။) ဝဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမိနာ၊ ဤသပဒါနစာရိ ရဟန်းသည်။ မဂ္ဂံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တေနာပိ၊ သွားစဉ်သော်လည်း။ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ၊ ဆွမ်းခံရာအခါ၌။ သမ္ပတ္တဂါမံ၊ ရောက်သောရွာကို။ အနတိက္ကမိတွာဝ၊ မူ၍သာလျှင်။ စရိတဗ္ဗံ၊ ဆွမ်းခံသွားအပ်၏။ (ဧဝ-ကား အဋ္ဌာနပယုတ်) တတ္ထ၊ ထိုရောက်သောရွာ၌။ အလဘိတွာ ဝါ၊ မရ၍၎င်း။ ထောက်၊ အနည်းငယ်။ လဘိတွာ ဝါ၊ ၍၎င်း။ ဂါမပဋိ-ပါဠိယာ၊ ရွာစဉ်ဖြင့်။ စရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေ့အပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ထိုသပဒါနစာရိရဟန်း၏။ ဝိဇာနံ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တိဝိဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ ပုရတော အာဟဋ္ဌ၊ ဘိက္ခုမ္ပိ၊ မရောက်မီ ရွှေ့အိမ်မှကြို၍ လှူလင့်သော ဆွမ်းကို၎င်း။ ပစ္ဆတော

အာဟာရဗိက္ခမ္ဘိ၊ လွန်ခဲ့ပြီးသော နောက်အိမ်မှလိုက်၍ လှူအပ်သောဆွမ်းကို၎င်း။ ပဋိက္ခမန်၊ ဆွမ်းစားစရပ်သို့။ အာဟာရိတော၊ ဆောင်၍။ ဒိယုမာနမ္ဘိ၊ ပေးလှူလာသောဆွမ်းကို၎င်း။ န ဂဏှတိ၊ မခံမယူ။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ပတ္တဒ္ဓါရေ၊ ရောက်ဆဲအိမ်တံခါး၌။ ပတ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ သပိတ်ကိုလွှတ်၏။ ဟိ၊ စ။ ဣမသ္မိံ ဓုတင်္ဂေ၊ ၌။ မဟာကဿပတ္ထေရေန၊ အရှင်မဟာကဿပမထေရ်နှင့်။ သဒိသော နာမ၊ တူသောသူမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဿပိ၊ ထိုမဟာကဿပမထေရ်အားလည်း။ ပတ္တဝိဿဌဌာနံ၊ (ယက်ကန်းသည် အယောင်ဆောင်၍ လှူသောသိကြားမင်းအား) သပိတ်ကိုလွှတ်သောအရာသည်။ ပညာယတိ ဧဝ၊ ထင်သလျှင်ကတည်း။ မဇ္ဈိမော၊ သည်။ ပုရတော ဝါ၊ မရောက်မီ ရွှေအိမ်မှသော်၎င်း။ ပစ္ဆတော ဝါ၊ လွန်ခဲ့ပြီးသော နောက်မှသော်၎င်း။ အာဟာရဗိက္ခမ္ဘိ၊ ဆောင်၍လှူသည်ကိုလည်း။ ဂဏှတိ၊ ၏။ ပဋိက္ခမန် အာဟာရဗိက္ခမ္ဘိ၊ ဆွမ်းစားစရပ်သို့ ဆောင်လာသောဆွမ်းကိုလည်း။ ဂဏှတိ၊ ခံယူ၏။ ပတ္တဒ္ဓါရေပိ၊ ၌လည်း။ ပတ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ၏။ ပန၊ မသင့်သည်ကိုဆိုအံ့။ ဘိက္ခံ အာဂမယမာနော၊ ဒါယကာတို့က ထိုနေ့အတွက် ဖိတ်မန်ထားသော ဆွမ်းကိုငုံမျှော်ဆိုင်းလင့်၍သော်ကား။ န နိသီဒတိ၊ မနေ။ ဧဝံ၊ ဤသို့မနေသဖြင့်။ သော၊ ထိုမဇ္ဈိမရဟန်းသည်။ ဥက္ကဋ္ဌပိဏ္ဍပါတိကဿ၊ အား။ အနုလောမေတိ၊ လျော်၏။ မုဒုကော၊ သည်။ တံဒိဝသံ၊ ထိုနေ့ အတွက် ဖိတ်မန်သည်ကို။ နိသီဒိတော အာဂမေတိ၊ ထိုင်၍ငုံ၏။

ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဍမ္ဘိ၊ တို့၏လည်း။ လောလုပ္ပစာရေ၊ (ဤမည်သောရွာ၊ ဤမည်သောအိမ်၊ ဤမည်သောလမ်း၌ ဆွမ်းကောင်းဟင်းကောင်း များစွာရအံ့ဟု) လျှပ်ပေါ်သော တဏှာဖြင့် အစဉ်ကိုလွန်၍ သွားခြင်းသည်။ ဥပ္ပန္နမတ္ထေ၊ ဖြစ်ကုမ္ပဉ်။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထံ၊ ၌။ ဘေဒေါ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ ကုလေသု၊ ဒါယကာတို့၌။ နိစ္စနဝကတာ၊ အမြဲလှူသစ်၏ အဖြစ်၎င်း။ စန္ဒူပမတာ၊ လလျှင်ဥပမာရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ကုလမစ္ဆေရပ္ပဟာနံ၊ ကုလမစ္ဆေရ်ကိုပယ်ခြင်း၎င်း။ သမာနုကမ္ပိတာ၊ ဒါယကာတို့၌ အတူအမျှ သနားခြင်းရှိသောသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ကုလုပကာဒိနဝါဘာဝေါ၊ ဒါယကာတို့သို့ ကပ်ခြင်း၌

ချီးမြှောက်ခြင်း၊ ရောနှောခြင်း စသော အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အဝှါနာနဘိနန္ဒနာ၊ ဖိတ်မန်သောအားဖြင့် ပင့်ခေါ်ခြင်းကိုဝန်မခံခြင်း၎င်း။ အဘိဟာရေန အနတ္တိကတာ၊ ပို့လာသော ဆွမ်းပွဲဖြင့် အလိုမရှိသော အဖြစ်၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ ထို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ လျော်သော အကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ အယံ အာနိသံသော၊ တည်း။

[၆၆] ဣဓ သာသနေ၊ ဌ။ သပဒါနစာရီ၊ အိမ်စဉ်မပြတ်သော ဆွမ်းခံ ဝတ်ကိုကျင့်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စန္ဒူပမော၊ (ခပ်သိမ်းသော အရပ်၌ မကပ်ငြိသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၊ ဖြူစင်အေးချမ်းသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်) လလျှင် ဥပမာရှိသည်၎င်း။ ကုလေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗနဝေါ၊ (အစဉ်ကျရာ အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သောသူ၏ အိမ်သို့သာ သွားသည် ဖြစ်၍) အမြဲလူသစ်ဖြစ်သည်၎င်း။ အမစ္ဆရီ၊ ဒါယကာတို့၌ ဝန်မတုံ့ခြင်း သဘောရှိသည်၎င်း။ သဗ္ဗသမာနုကမ္မော၊ လူချမ်းသာ လူဆင်းရဲ ပျမ်းမျှသော ကရုဏာရှိသည်၎င်း။ ကုလူပကာဒီနဝိပ္ပမုတ္တော၊ ဒါယကာ အိမ်၌ထိုင်၍ ဘုဉ်းပေးသော ရဟန်းတို့အား ရောက်စကောင်းသော အပြစ်မှ လွတ်သည်၎င်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘုဝိ၊ မြေအပြင်၌။ သေရိစာရံ၊ မိမိအလိုအားလျော် စွာ သွားရခြင်းကို။ အာကင်္ခမာနော၊ သော။ ဓီရော၊ သည်။ လောလုပ္ပ-စာရံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ကောင်းစွာပယ်၍။ ဩက္ခိတ္တစက္ခု၊ ချအပ်သောမျက် လွှာရှိသည်၎င်း။ ယုဂမတ္တဒဿိ၊ ရထားထမ်းပိုး တပြန်ခန့်သာ ကြည့်သော အလေ့ရှိသည်၎င်း။ ဟုတုာ၊ ၍။ သပဒါနစာရံ၊ ကို။ စရေယျ၊ ကျင့်ပေရာ၏။ ဣတိ၊ တည်း။

အယံ၊ ကား။ သပဒါနစာရိကင်္ဂေ၊ ဌ။ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိ-သံသဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၅-ကောသနိကင်္ဂကထာ

၂၀။ ကောသနိကင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နာနာသနဘောနေံ၊ အလူးလူး များစွာသော နေရာ၌ ဘုဉ်းပေးခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ ကောသနိကင်္ဂံ၊ တထိုင်ခြင်း၌သာဘုဉ်းပေးခြင်း ကျင့်ဝတ်ရှိသောသူ၏အကြောင်းအင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ ထို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ကောသနိကေန၊ သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အာသန-
သာလာယံ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရာ စရပ်၌။ နိသီဒန္တေန၊ ထိုင်သည်ရှိသော်။
ထေရာသနေ၊ ၌။ အနိသီဒိတွာ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤနေရာသည်။ မယံ၊ အား။
ပါပုဏိဿတိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့စဉ်းစား၍။ ပတိရူပံ၊ သင့်သော
သဘောရှိသော၊ ဝါ၊ သူတထူးမထစကောင်းသော။ အာသနံ၊ ကို။
သလ္လက္ခေတွာ၊ ၍။ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။
ဘောဇနေ၊ ဘုဉ်းပေးခြင်းသည်။ ဝိပွကတေ၊ မပြီးမီ။ အာစရိယော ဝါ၊
ဆရာမူလည်းဖြစ်စေ။ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ၊ ဖြစ်စေ။ သစေ အာဂစ္ဆတိ၊
အကယ်၍ ကြွလာအံ့။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဝတ္တံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊
သင့်၏။ ပန၊ ယင်းသို့ပင် ပြုသင့်သော်လည်း။ တိပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရော၊
သည်။ ကောသနိကံ၊ သော။ ဘုဉ္ဇန္တံ၊ ဆွမ်းစားဆဲသော။ (ဘိက္ခု၊
ကို။) အာသနံ ဝါ၊ နေရာသည်မူလည်း။ (ခုတက်ဘေဒတော၊ မှ။)
ရက္ခေယျ၊ စောင့်ရာ၏။ (ဆွမ်းစား၍ပြီးသည်တိုင်အောင် မထကောင်း
ဟူလို) (အဘူဦယမာနံ၊ စားအပ်ဆဲမဟုတ်သော။) ဘောဇနံ ဝါ၊ ဘော
ဇဉ်သည်မူလည်း။ ရက္ခေယျ၊ ၍။ အယဉ္ဇ၊ ဤယောဂီမူကား။ ဝိပွကတ-
ဘောဇနေ၊ မပြီးသေးသော ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဝတ္တံ၊ ကို၊ ကရေတု၊ ပြုကားပြုတော့။ ဘောဇနံ ပန၊ ကိုကား။ မာ ဘုဉ္ဇတု၊
တဖန်မဘုဉ်းပေးလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊
၏။ ဝိဓာနံ၊ တည်း။

၁။ ဆွမ်းစားဆဲရဟန်းသည် နေရာမှမသလျှင် ဆက်၍စားကောင်းသော်၊ ခုတင်မပျက်။
ထို့ကြောင့် မထသောနေရာက၊ ဝါ၊ ထိုင်မြဲထိုင်နေခြင်းက ခုတင်မပျက်အောင် စောင့်
ရှောက်သည်။ ခုတင်မပျက်စေလိုလျှင် စားပြီးမှသာ ထရမည်။ မပြီးမီ မထရ-ဟု ဆိုလို၏။
(ဆ-သံ-ဘော)

၂။ ဤပုဒ်သည် ဋီကာမှဆောင်၍ ပြသောပုဒ်ဖြစ်သည်။ စားအပ်ဆဲမဟုတ် လျှင်
ထိုဘောဇဉ်က ခုတင်မပျက်အောင် စောင့်ရှောက်နိုင်၏။ မစားသေးမီဖြစ်လျှင် ထ၍
ဝတ်ပြုသော်လည်း ခုတင်မပျက်-ဟု ဆိုလို၏။ သို့ရာတွင် ယခုပြဆိုဆဲဖြစ်သော ရဟန်းမှာ
ထိုအာသနနှင့် ဘောဇန နှစ်ပါးလုံးပင်မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ဝတ်ပြုခြင်းသည် ခုတင်ကို
မစောင့် တတ်၊ ထိုသို့ မစောင့် တတ်သောကြောင့် အယဉ္ဇ-စသောစကားရပ်ကို ဆက်၍
မိန့်ဆိုတော်မူသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃။ ဘုဉ်းပေးလျှင် ခုတင်မချွတ်ပျက်မည်-ဟု ဆိုလို၏။ (ပြည်)

ပန၊ ပါး။ ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တိဝိဓော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုတိုင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ အပ္ပံဝါ၊ နည်းသည်မှလည်း။
 ဟောတု၊ စေ။ ဗဟံ ဝါ၊ မှလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ယမ္ပိ ဘောဇနော ဌံ။ ဟတ္ထံ
 ဩတာရေတိ၊ သုံးဆောင်အံ့ဟု လက်ကိုချ၏။ တတော၊ ထိုလက်ချသော
 ဘောဇဉ်မှ။ အညံ၊ ကို။ ဂဏှိတုံ၊ ငှါ။ န လဘတိ၊ မရ။ မနုဿာ၊ ထို့သည်။
 ထေရေန၊ သည်။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုကို။ န ဘုတ္တန္တိ၊ မတုဉ်းပေးပါဟူ၍။ သပ္ပိ-
 အာဒီနိ၊ ထို့ကို။ သစေ အာဟရန္တိ၊ အကယ်၍ ကပ်ကုန်အံ့။ ဘေသဇ္ဇတ္ထမေဝ၊
 ငှါသာလျှင်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဟာရတ္ထံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ မဇ္ဈိမော၊
 သည်။ ယာဝ၊ လောက်။ ပတ္တေ၊ ဌံ။ ဘတ္တံ၊ သည်။ န ခိယတိ၊ သေး။ တာဝ၊
 လောက်။ အညံ၊ ကို။ ဂဏှိတုံ၊ ငှါ။ လဘတိ၊ ဤ။ ဟိ၊ စ။ အယံ၊ ဤ မဇ္ဈိ
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘောဇနပရိယန္တိကော နာမ၊ ဘောဇဉ်ကုန်ခြင်းအဆုံးရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ မုဒုကော၊ သည်။ ယာဝ၊ လောက်။
 အာသနာ၊ မှ။ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ သေး။ တာဝ၊ လောက်။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ လဗ္ဘတိ၊
 ဤ။ ဟိ၊ စ။ သော၊ ထိုမုဒုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယာဝ၊ လောက်။ ပတ္တဇောဝနံ၊
 သပိတ်ဆေးရေကို။ န ဂဏှတိ၊ သေး။ တာဝ၊ လောက်။ ဘုဉ္ဇနတော၊
 ကြောင့်။ ဥဒကပရိယန္တိကော ဝါ၊ သပိတ်ဆေးရေယူခြင်းအဆုံးရှိသည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ ယာဝ၊ လောက်။ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ သေး။ တာဝ၊
 လောက်။ ဘုဉ္ဇနတော၊ ကြောင့်။ အာသနပရိယန္တိကော ဝါ၊ နေရာမှ
 ထခြင်း အဆုံးရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။

[၆၇] ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ထို၏လည်း။ နာနာသနဘောဇနံ၊
 ကို။ ဘုတ္တက္ခဏေ၊ ဌံ။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဤ။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊
 ဌံ။ ဘေဒေါ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ အပ္ပါဗာတော၊
 အနာကင်းသည်၏အဖြစ်၎င်း။ အပ္ပါတင်္ဂတော၊ ကိုယ်၏ဆင်းရဲကင်းသော
 အဖြစ်၎င်း။ လဟုဋ္ဌာနံ၊ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး လျင်လျားစွာသကြွနိုင်ခြင်း၎င်း။
 ဗလံ၊ ကာယဗလပြည့်တင်းခြင်း၎င်း။ ဖာသုဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာနေရ
 ခြင်း၎င်း။ အနတိရိတ္တပစ္စယာ အနာပတ္တိ၊ အတိရိတ်မပြုသော ဘောဇဉ်ကို
 စားခြင်းကြောင့် သင့်ကောင်းသော အာပတ်လည်းမသင့်ခြင်း၎င်း။ ရသ-
 တဏှာဝိနောဒနံ၊ အကြိမ်များစွာစားအပ်သော ရသာ၌ တပ်မက်သော

တဏှာကို ဖျောက်နိုင်ခြင်း၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ တို့အား။ အနုလောမ-
ဝုတ္တိတာ၊ အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။

ကောသနဘောဇနော၊ ဦး။ ရတံ၊ မွေ့လျော်သော။ ယတိံ၊ ကို။
ဘောဇနပစ္စယာ၊ စားခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော။ ရုဇာ၊ အနာ
ရောဂါတို့သည်။ န ဝိသဟန္တိ၊ မနှိပ်စက်နိုင်ကုန်။ ရသေ၊ ဦး။ အလောလုပ္ပေါ၊
သည့်ထက် သည်မှကောင်းသည်ဟူ၍ ပြင်းစွာမက်မောခြင်း ကင်းသည်
ဖြစ်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ကမ္မံ၊ ပြုအပ်သော ရဟန်းကိစ္စကို။ န ပရိဟာပေတိ၊
မယုတ်စေ။

ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖာသုဝိဟာရကာရဏ၊ ချမ်းသာစွာနေရ
ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ သုစိသလ္လေခရတုပသေဝိတေ၊ စင်ကြယ်
သောတဏှာကို ခေါင်းပါးပြုန်းတီးစေတတ်သော အကျင့်၌ မွေ့လျော်သော
သူတော်သူမြတ်တို့သည် လွန်စွာမိုက်အပ်ထသော။ ကောသနဘောဇနော၊ ဦး။
ရတိံ၊ နှစ်သက်မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ခြင်းကို။ ဝိသုဒ္ဓိမာနသော၊ အထူးသဖြင့်
ဖြူစင်သောနှလုံးရှိသော။ ယတိ၊ သည်။ ဇနယေထ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ ဣတိ၊
တည်း။ (ဝေတာလီနှစ်ဂါယာ)

အယံ ကောသနိကဂေ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၆-ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂကဿာ

၂၉။ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဒုတိယဘာဇနံ၊ နှစ်ခုမြောက်
သောစားခွက်ကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂံ၊ တခုတည်းသောသပိတ်
၌ရှိသရွေ့ကိုသာယူ၍ ဘုဉ်းပေးခြင်းကျင့်ငတ်ရှိသော ရဟန်း၏အကြောင်း
အင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ တို့တွင်။ အညတရ-
ဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ပတ္တပိဏ္ဍိကေန၊ သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ယာဂုပါန-
ကာလေ၊ ဦး။ ဘာဇနော၊ ခွက်၌။ ဌပေတွာ၊ ထည့်၍။ ဗျဉ္ဇနေ၊ အမဲငါး
စသောဟင်းလျာကို။ လဒ္ဓေ၊ ရလတ်သော်။ ဗျဉ္ဇနံ၊ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ပဌမံ
ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ရှေးဦးစွာစားအပ်၏။ ယာဂု ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ပဌမံ ပါတဗ္ဗာ၊
ရှေးဦးစွာသောက်အပ်၏။ ပန၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ယာဂုယံ၊ ဦး။ သဓေ ပက္ခိ-
ပတိ၊ အကယ်၍ ထည့်အံ့။ ပူတိမစ္ဆကာဒိမ္ပိ ဗျဉ္ဇနေ ပက္ခိတ္တေ၊ ပုပ်သော

ငါး (ငါးပိကောင်) စသောဟင်းကို ထည့်မိခဲ့သော်။ ယာဂ၊ သည်။
 ပဋိကူလာ၊ ရွံ့ရှာဘွယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။
 အပ္ပဋိကူလမေဝ၊ ရွံ့ဘွယ်မဖြစ်သည်ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ ဘုဉ်တုံ၊ ငှါ။
 ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့ ရွံ့ဘွယ်ရှိသော။ ဗျဉ္ဇနံ၊
 ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤဗျဉ္ဇနံ ဝါ ပဌမံ စသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ယံ မဇ္ဇသက္ကရာဒိကံ၊ သည်။ အပ္ပဋိကူလံ၊ မဟုတ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ထည့်စကောင်း၏။ စ၊ ပါး။
 ဂဏှန္တေန၊ ခံသောရဟန်းသည်ကား။ ပမာဏယုတ္တမေဝ၊ ဝမ်းနှင့်ပမာဏ
 တန်ရုံကိုသာလျှင်။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ခံယူအပ်၏။ အာမကသကံ၊ သရက်ရွက်နု
 စသော ဟင်းရွက်စိမ်းကိုကား။ ဟတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ခါဒိတုံ၊
 ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့စားအပ်သော်လည်း။ တထာ အကတွာ၊ ထိုသို့
 သာရပုဗ္ဗမရှိ လက်တံကိုင်ကိုင် မပြုမူ၍။ ပတ္တယေဝ၊ သပိတ်၌သာလျှင်။
 ပက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒုတိယဘာဇနဿ၊ ၏။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊
 ကြောင့်။ အညံ၊ သော။ ရုက္ခပဏ္ဍမ္ပံ၊ ထည့်စရာသစ်ရွက်သည်လည်း။ န
 ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ၏။
 ဝိဓာနံ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ ပတေဒတော၊ ဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တိဝိဓော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌဿ၊ အား။ ဥစ္ဆူခါဒနကာလာ၊ ကြံ
 စုတ်သောကာလမှ။ အညတြ၊ တပါးသောကာလ၌။ ကစဝရမ္ပိ၊ ငါးရိုး၊
 စပါးလုံးစသော စွန့်အပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း။ ဆဇ္ဇေတုံ၊ ဒုတိယဘာဇန၌
 ထည့်၍စွန့်ခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ သြဒနပိဏ္ဍမစ္ဆမံသပူဝေပိ၊ ထမင်း
 ခဲ ငါးအမဲမုန့်တို့ကိုလည်း။ [၆၈] ဘိန္နိတွာ၊ ခဲ့ဖဲ့၍။ ခါဒိတုံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊
 မအပ်။ (ဖြတ်ခွဲဖဲ့စိတ်၍ အသီးအသီး စားခြင်း၌ နာနာရသတဏှာ ဖြစ်
 သောကြောင့်ဟူလို) မဇ္ဈိမဿ၊ အား။ ဧကေန ဟတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဘိန္နိတွာ၊
 ၍။ ခါဒိတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ သေ-ဧသော၊ ဤ မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟတ္ထ-
 ယောဂီ နာမ၊ ဟတ္ထယောဂီမည်၏။ မုဒုကော ပန၊ သည်ကား။ ပတ္တယောဂီ

၁-ဤ၌ အနိပ္ပာယ်ကား—စားရာထည့်၍ ဒုတိယဘာဇနကို မသောသာအပ်သည်သာ
 မဟုတ်သေး၊ ပစ်စရာထည့်၍မူ မသောသာကောင်း၊ ငါးရိုးဆန့်က်ကိုမူ မိမိကိုင်အပ်သော
 ဒုတိယဘာဇန၌ ထည့်၍ မပစ်ဖျော့စွန့်ကောင်း ဟူလို။ (ဆ-သ်-သော)

နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထို မုဒုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယံ၊ အကြင် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ပတ္တေ၊ ခွံ။ ပက္ခိပိတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဟတ္ထေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒန္တေဟိ ဝါ၊ သွားတို့ ဖြင့်၎င်း။ ဘိန္ဒိတှာ၊ ခွဲခြမ်းဖဲ့စိတ်၍။ ခါဒိတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဍမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဒုတိယကဘာဇနံ၊ နှစ်ခု မြောက်သော စားခွက်ကို။ သာဒိတက္ခဏေ-ပဋိဂ္ဂဟိတက္ခဏေ၊ အကပ်ခံ စွဲကိုင်သောခဏ၌။ ခုတင်၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ခွံ။ ဘေဒေါ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ နာနာရသတဏှာ-ဝိနောဒနံ၊ အထူးထူးသော အရသာ၌ တဏှာကိုပယ်ရခြင်း၎င်း။ အတြိစ္ဆ-တာယ၊ ထိုထို အသီးအသီးသောခွက်၌ တည်သော အထူးထူးသော ရသာ၌ တပ်မက်သောသူ၏ အဖြစ်ကို။ ပဟာနံ၊ ၎င်း။ အာဟာရေ၊ ခွံ။ ပယော-ဇနမတ္တဒဿိတာ၊ ဘုရားခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အကျိုးမျှကိုသာ မြင်လေ့ ရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ထာလကာဒိပရိဟရဏခေဒါဘာဝေါ၊ သပိတ်တလုံး ထက် အပိုအမို ပန်းကန်ခွက်ယောက် အစရှိသည်ကိုဆောင်ခြင်း၌ ပင်ပန်း ခြင်း၏မရှိခြင်း၎င်း။ အဝိက္ခိတ္တဘောဇိတာ၊ မပျံ့လွင့်မူ၍ သုံးဆောင်လေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ တို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။

သုဗ္ဗတော၊ ကောင်းသောကျင့်ဝတ်ရှိထသော။ သုမာနသော၊ ကောင်း သောနှလုံးရှိထသော။ ပတ္တပိဏ္ဍိကောဝ၊ ပတ္တပိဏ္ဍိကယောဂီသည်သာ။ နာနာဘာဇနဝိက္ခေပံ၊ အထူးထူးသော ဘာဇန၌ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ဟိတှာ၊ ၍။ ရသတဏှာယ၊ ၏။ မူလာနိ၊ အမြစ်တို့ကို။ ခဏန္တော ဝိယ၊ တူးဘိ သကဲ့သို့။ ဩက္ခိတ္တလောစနေ၊ သပိတ်မှတစ်ပါး ခွက်များမရှိသဖြင့် သပိတ် တလုံးတည်း၌သာ စူးစိုက်ချထားသော မျက်လွှာရှိသည်ဖြစ်၍။ သရူပံ၊ မိမိ အတ္တဘာဝဖြစ်သော ရုပ်တခုကို။ ဓာရယန္တော ဝိယ၊ ဆောင်၏သို့။ သန္တုဋ္ဌိံ၊ သပိတ်တလုံးတည်း၌ ရောင့်ရဲခြင်းကို။ ဓာရယန္တော၊ ဆောင်လျက်။ အာ-ဟာရံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ဘုဉ်းပေးခြင်းငှါ တတ်နိုင်ရာ၏။ အညော၊ သူ မှတစ်ပါးသော။ ကော၊ အသူသည်။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ တည်း။

အယံ ပတ္တပိဏ္ဍိကဂေ သမာဒါနဝိဓာနပူဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၇-ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂကထာ

၃၀။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အတိရိတ္တဘောဇနံ၊ (ပဝါရိတ်သင့်ပြီးနောင်မှ ရသည်ဖြစ်၍) ဝိနည်းကံအလျောက် အတိရိတ်ဖြစ်ပြီးသော ဆွမ်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂံ၊ ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသည်မှ နောက်၌ ရအပ်သောဆွမ်းကို ဝိနည်းကံအလျောက် အတိရိတ်ပြု၍ မဘုဉ်းပေးခြင်း ကျင့်ဝတ်ရှိသော ရဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါကို၊ ဝါ၊ ခလုမည်သော ငှက်ပမာ ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသည်မှနောက် ရအပ်သောအစာကို မဘုဉ်းပေးခြင်း ကျင့်ဝတ်ရှိသော ရဟန်း၏အင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ တို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကေန၊ သော။ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဝါရေတွာ၊ တန်ပြီဟု ဖြစ်ပြီး၍၊ ဝါ၊ ပဝါရိတ်သင့်ပြီး၍။ ပုနဘောဇနံ၊ တဖန် ဣရိယာပုထ်တပါး၌ ရပြန်သောဘောဇဉ်ကို။ ကပ္ပိယံ၊ ဘုဉ်းပေးအပ်သည်ကို။ ကာရေတွာ၊ (ဝိနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် ဝိနယဓရကို) ပြုစေ၍။ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မဘုဉ်းပေးအပ်။ ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ၏။ ဝိဓာနံ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမပိဏ္ဍေ၊ ရှေးဦးဆွမ်းလုပ်၌။ ပဝါရဏာ နာမ၊ ပဝါရိတ်သင့်သောမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ စင်စစ်။ တသ္မိံ၊ ထိုပဌမဆွမ်းလုပ်ကို။ အဇ္ဈောဟရိယမာနေ၊ မျှအပ်လတ်ပြီးသော်ကား။ အညံ၊ တပါးသောလားကို။ ပဋိက္ခိပတော၊ အား။ ပဝါရဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝါရိတော၊ ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်။ ပဌမပိဏ္ဍံ၊ ရှေးဦးစွာသောဆွမ်းလုပ်ကို။ အဇ္ဈောဟရိတွာ၊ မျှပြီး၍။ ဒုတိယပိဏ္ဍံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောဆွမ်းလုပ်ကို။ န ဘုဉ္ဇတိ၊ မဘုဉ်းပေး။ မဇ္ဈိမော၊ သည်။ ယသ္မိံ ဘောဇနော၊ ကို။ (ဘုဉ္ဇိယမာနေ၊ ဘုဉ်းပေးခိုက်။) ပဝါရိတော၊ ပဝါရိတ်သင့်၏။ တဒေဝ၊ ထို (အခိုက်သပိတ်၌ ကြွင်းသရွေ့) ဘောဇဉ်ကိုသာ။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ (အညံ၊ ကို။ န ဘုဉ္ဇတိ၊ မစားလှန်) မုဒုကော ပန၊ မုဒုပုဂ္ဂိုလ်မူကား။ ယာဝ၊ လောက်။ အာသနာ၊ မှ။ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ မထသေး။ တာဝ၊ လုံး။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ၊ တို့အား။ ပဝါရိတာနံ၊ သင့်
ကုန်သည်ဖြစ်လျက်။ (ပုနဘောဇနံ၊ ဣရိယာပုတ်တပါး၌ တဖန်ရပြန်သော
ဘောဇဉ်ကို။) ကပ္ပိယံ၊ ကို။ ကာရာပေတွာ၊ ချ်။ ဘုတ္တက္ခဏေ၊ ၌။
ခုတက်၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဘေဒေါ၊ တည်း။

[၆၉] ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ အနုတိရိတ္တ-
ဘောဇနာပတ္တိယာ၊ အတိရိတ်မဟုတ်သော ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့်
သင့်ကောင်းသောအာပတ်မှ။ ဒုရဘာဝေါ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်၎င်း။ သြဒရိ-
ကတ္တာဘာဝေါ၊ ဝမ်းပြည့်ပူတင်းအောင် စားခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။
နိရာမိသသန္နိမိတာ၊ အာမိသ၌သန္နိမိကင်းသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ပုနပရိယေ-
သနာယ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ ခြင်း၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒိနံ၊ တို့အား။ အနု-
လောမဝုတ္တိတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။

မီရော၊ သော။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကော၊ သော။ ယောဂီ၊ သည်။ ပရိ-
ယေသနာယ၊ တဖန်ဝမ်းစာရှာမှီးခြင်းကြောင့်။ ခေဒံ၊ ပင်ပန်ခြင်းသို့။
န ယာတိ၊ မရောက်။ သန္နိမိံ၊ ကိုလည်း။ န ကရောတိ၊ မပြု။ သြဒရိကတ္တံ၊
ဝမ်းပြည့်ဝမ်းရောင် တင်းအောင်စားသူ၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။
ပဇဟတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဂတပ္ပသတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ချီးမွမ်းအပ်
တသော။ သန္တောသဂုဏာဒိဝုခိသဉ္ဇနံ၊ သန္တောသဂုဏ် အစရှိသော
ကျေးဇူးတို့၏ ပွားခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ဣဒံ ခုတက်၊ ကို။ ဒေါသေ၊
မဟိစ္ဆာ စသော ဒေါသတို့ကို။ ဝိရုနိတုကာမော၊ ခါခြင်းငှါလိုသော။
ယောဂီ၊ ယောဂီသည်။ ဘဇေယျ၊ ရာ၏။ (အရိယာဂါထာ) ဣတိ၊ တည်း။

အယံ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကရံ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိသံသ-
ဝဏ္ဏနာ။

ဂ-အာရညိကင်္ဂကထာ

၃၁။ အာရညိကင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဂါမန္တသေနာသနံ၊ ဥပစာရနှင့်
တက္ခ ရွာကျောင်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ အာရညိကင်္ဂ၊ တော၌နေခြင်း
(အရုဏ်တက်စေခြင်း) ကျင့်ဝတ်ရှိသောရဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါကို။
သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ တို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊
ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အာရညိကေန၊ တောရနေသော။ တေနံသိက္ခုနာ၊ သည်။
 ဂါမန္တသေနာသနံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ချ်။ အရညေ၊ ချ်။ အရံဏံ၊ ကို။
 ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ တက်စေအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ (ဂါမန္တဉ္စ၊ ကို၎င်း။
 အရညဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗံ၊ ၏။) ဥပစာရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဂါမောယေဝ၊ သည်လျှင်။
 ဂါမန္တသေနာသနံ၊ မည်၏။ ယောကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ကေကုဋိ-
 ကော ဝါ၊ တအိမ်တည်းသာရှိသော ရွာသည်၎င်း။ အနေကကုဋိကော ဝါ၊
 တအိမ်မကများသောအိမ်ခြေရှိသော ရွာသည်၎င်း။ ပရိက္ခိတ္တော ဝါ၊ အရံ
 ရှိသော ရွာသည်၎င်း။ အပရိက္ခိတ္တော ဝါ၊ အရံမရှိသောရွာသည်၎င်း။ သမ-
 နုဿော ဝါ၊ လူရှိသောရွာသည်၎င်း။ အမနုဿော ဝါ၊ တစုံတခုသော
 အကြောင်းဖြင့် လူကင်းခိုက်ဖြစ်သော ရွာသည်၎င်း။ ဂါမော နာမ၊
 မည်၏။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ အတိရေက-
 စာတုမာသနိဝိဋ္ဌော၊ လေးလထက်လွန်၍ တည်နေသော။ ယောကောစိ၊
 သော။ သတ္တောပိ၊ ခြေကုန်သည်၊ လှည်းကုန်သည်၊ လှေကုန်သည်
 အပေါင်းသည်လည်း။ ဂါမော နာမ၊ မည်၏။ ပရိက္ခိတ္တဿ၊ အရံရှိသော။
 ဂါမဿ၊ ၏။ အနုရာဓပုရဿ၊ ၏။ ဒေ ဣန္ဒဝီလော၊ နှစ်ခုသောတံခါးခုံ
 တို့သည်။ ဟောန္တိ ဣဝ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဒေ ဣန္ဒဝီလော၊ တို့သည်။ သစေ
 ဟောန္တိ၊ ကုန်အံ့။ အဗ္ဘန္တရိမေ ဣန္ဒဝီလေ၊ အတွင်းတံခါးခုံ၌။ ဌိတဿ၊
 သော။ ထာမမဇ္ဈိမဿ၊ သော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ လေဉ္စပါတော၊ အုဋ်ခဲကျရာ
 အရပ်သည်။ ဂါမူပစာရော နာမ၊ မည်၏။ တဿ လေဉ္စပါတဿ၊ ၏။
 လက္ခဏံ၊ ကို။ တရုဏမနုဿာ၊ လုလင်ပျိုတို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဗလံ၊
 စွမ်းပကားကို။ ဒဿန္တော၊ ပြကုန်လျက်။ ဗာဟံ၊ မောင်းကို။ ပသာရေတွာ၊
 လှဲ၍။ လေဉ္စ၊ ကို။ ခိပန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ခိတ္တဿ၊
 သော။ လေဉ္စဿ၊ ၏။ ပတနဋ္ဌာနဗ္ဗန္တရန္တိ၊ ကျရာအရပ်၏ အတွင်းဟူ၍။
 ဝိနယဓရာ၊ ဝိနည်းခိုရ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆုံးဖြတ်ကုန်၏။ ပန၊ ဝါဒကဲ့ကိုဆိုအံ့။
 သုတ္တန္တိကာ၊ သုတ္တန်တတ်ဆရာတို့သည်။ ကာကနိဝါရဏနိယမေန၊ ကျိုးကို
 မောင်းနှင်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ခိတ္တဿ၊ သော။ လေဉ္စဿ၊ ၏။ ပတန-
 ဋ္ဌာနဗ္ဗန္တရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အပရိက္ခိတ္တဂါမေ၊ ချ်။ သဗ္ဗပစ္စန္တိမဿ၊
 အိမ်တကာ၏ ပြင်စုန်းဆုံး၌တည်သော။ သရဿ၊ ၏။ ဒွါရေ၊ ချ်။ ဌိတော၊

သော။ မာတုဂါမော၊ သည်။ ဘာဇနေန၊ အိုးခွက်ဖြင့်။ ယံ ဥဒကံ၊ ကို။ ဆဇ္ဈေတိ၊ ပစ်စွန့်၏။ တဿ ဥဒကဿ၊ ထိုပစ်စွန့်အပ်သောရေ၏။ ပတန-
ဌာနံ၊ သည်။ ဃရူပစာရော၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုဃရူပစာရမှ။ ဝုတ္တန-
ယေန၊ ဖြင့်။ ဧကော၊ သော။ လေဇ္ဈပါတော၊ သည်။ ဂါမော၊ မည်၏။
ဒုတိယော၊ သော။ လေဇ္ဈပါတော၊ သည်။ ဂါမူပစာရော၊ မည်၏။

ပန၊ ပါး။ အရညံ၊ တောကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိနယပရိယာယေန၊
အားဖြင့်။ (ဝါ၊ ဝိနယပရိယာယေ၊ ဌံ။) ဌပေတွာ ဂါမဉ္စ ဂါမူပစာရဉ္စ
သဗ္ဗမေတံ အရညန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ဂါမဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဂါမူပစာရဉ္စ၊
ကို၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ယံ ဌာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊
အလုံးစုံသော ဤအရပ်သည်။ အရညံ၊ မည်၏။] အဘိဓမ္မပရိယာယေန၊
အားဖြင့်။ (ဝါ၊ အဘိဓမ္မပရိယာယေ၊ ဌံ။) နိက္ခမိတွာ ဗဟိ ဣန္ဒြိလံ
သဗ္ဗမေတံ အရညန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ဣန္ဒြိလံ၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။
ဗဟိ၊ အပပြင်ဘက်ဖြစ်သော။ ယံ ဌာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊
အလုံးစုံသော ဤအရပ်သည်။ အရညံ၊ မည်၏။] [၇၀] ပန၊ အလျော်ကို
ဆိုအံ။ ဣမသ္မိံ၊ ဤအရညကင်ရတင်ပဋိပတ်အရာ၌။ သုတ္တန္တိကပရိယာ-
ယေန၊ သုတ္တန်နည်းအားဖြင့်။ အာရညကံ နာမ သေနာသနံ ပဉ္စဓနုသတိကံ
ပစ္စိမန္တိ၊ မဟူ၍။ (အာရညကသိက္ခာပဒေ၊ ဌံ။ အာရညိကံ၊ တောကျောင်း
နေသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဂတံ၊ လာသော။ ယံ ပမာဏံ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤပမာဏသည်လျှင်။ လက္ခဏံ၊ ဂဟေတဗ္ဗ
အဖြစ်ဖြင့် မှတ်အပ်သော လက္ခဏာတည်း။ (ဤသို့ပါ၌ကြွင်းနှင့်တကွ
ယောဇနာ) [ပစ္စိမံ၊ နီးစွာအဆုံး၌ဖြစ်သော။ ပဉ္စဓနုသတိကံ၊ ကုလ
လေးဘာ ငါးရာရှိသောကျောင်းသည်။ အာရညကံ နာမ သေနာသနံ၊
တောရကျောင်းမည်၏။] တံ၊ ထိုကုလလေးဘာ ငါးရာရှိသော တောရ
ကျောင်းကို။ အာရောပိတေန၊ တင်ပြီးသောညို့ရှိသော။ အာစရိယဓနုနာ၊
(မကြီးမငယ် ပမာဏပြုလောက်၍ တင်ပြီးလေးတောင်မျှသော) ဆရာ၏
လေးဖြင့်။ ပရိက္ခိတ္တဿ၊ သော။ ဂါမဿ၊ ၏။ ဣန္ဒြိလတော၊ မှ။ အ-
ပရိက္ခိတ္တဿ၊ သော။ ဂါမဿ၊ ၏။ ပဌမလေဇ္ဈပါတတော၊ ရှေးဦးစွာသော
အုဋ်ခဲကျရာမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ယာဝဝိဟာရပရိက္ခေပါ၊ ကျောင်းအရံတိုင်
အောင်။ မိနိတွာ၊ တိုင်းတာ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။

နိဗ္ဗေသ]

ဂ-အာရညိကင်္ကထာ (၇၀-၁၆)

၁၇၅

ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဝိဟာရော၊ သည်။ အပရိက္ခိတ္တော၊ သည်။ သစေ
ဟောတိ၊ အံ။ သဗ္ဗပဌမံ၊ ခပ်သိမ်းစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ယံ သေနာသနံ
ဝါ၊ သည်၎င်း။ ယာ ဘတ္တသာလာ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ယံ ဓုဝသန္နိပါတဋ္ဌာနံ
ဝါ၊ သည်၎င်း။ ယော ဗောဓိ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ယံ စေတိယံ ဝါ၊ သည်၎င်း။
သေနာသနတော၊ မှ။ ဒုရေ၊ ဝေးသောအရပ်၌။ စေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍
ဖြစ်စေကာမူ။ တံ၊ ထိုပဌမသေနာသန ဘတ္တသာလာစသော အရပ်ကို။
ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကတွာ၊ ၍။ မိနိတဗ္ဗံ၊ တိုင်းတာအပ်၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဝိနယဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ။ မဇ္ဈိမ-
ဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဂါမဿ၊ ၍။ ဥပစာရံ ဣဝ၊ (ကာကနိဝါရဏနည်းဖြင့်
ကေလေဉ္စုပါတ) ဥပစာရကဲ့သို့။ ဝိဟာရဿပိ၊ အရံမရှိသောကျောင်း၏
လည်း။ ဥပစာရံ၊ ကို။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ဥဘိန္နံ လေဉ္စုပါတာနံ၊ တို့၏။
အန္တရာ၊ အကြား၌။ မိနိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤမဇ္ဈိမ
နိကာယ်အဋ္ဌကထာ စကားသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤတောရတိုင်းတာရာ၌။
ပမာဏံ၊ တည်း။

အာသန္ဓေ၊ ၌။ ဂါမော၊ သည်။ သစေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်စေ
ကာမူ။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဌိတေဟိ၊ တည်ကုန်သော သူတို့သည်။ မာနသ-
ကာနံ၊ ရှာသုရှာသားတို့၏။ သဒ္ဓေါ၊ ကို။ သစေပိ သုယျတိ၊ အကယ်၍
ကြားအပ်သည်ဖြစ်စေကာမူ။ ပန၊ ထိုသို့နီးသော်လည်း။ ပဗ္ဗတနဒီအာဒီဟိ၊
တောင်မြစ်စသည်တို့သည်။ အန္တရိတတ္တာ၊ ခြားဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဥဇုံ၊ အဖြောင့်။ ဂန္တု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ ကောင်း။ တဿ ဂါမဿ၊
၏။ ယော ပကတိမဂ္ဂေါ၊ အကြင်ပြုကတော့လမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ၍။
နာဝါယ၊ ဖြင့်။ သဉ္စရိတဗ္ဗော၊ ကူးသွားအပ်သည်။ သစေပိ ဟောတိ၊
ကာမူ။ တေန မဂ္ဂေန၊ ထိုပြုကတော့လမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဓနသတိကံ၊ ကို။ ဂဟေ-
တဗ္ဗံ၊ ၍။ ပန၊ မလျော်မသင့်သည်ကိုဆိုအံ။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။
အာသန္ဓဂါမဿ၊ ၍။ တတော တတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းငယ်ကို။
အင်္ဂသမ္ပာဒနတ္ထံ၊ တောရအင်္ဂါတာငါးရာပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ ပိဒဟတိ၊
ပိတ်၏။ အယံ၊ ဤလမ်းပိတ်သောရဟန်းသည်။ ဇုတင်္ဂစောရော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၍။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ။ အာရညိကဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊
၏။ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ၊ သည်၎င်း။ အာစရိယော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဂိလာနော၊
သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ (ဧဝံ သန္ဓေ၊ ဤသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။) အရညေ

၌။ သပ္ပာယ်၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်အား လျောက်ပတ်သော ဆေးပစ္စည်းစသည်
ကို။ အလဘန္တေန၊ သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုတောရနေ ရဟန်း
သည်။ (ဂိလာနော၊ မကျန်းသော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်ကို။) ဂါမန္တသေနာသနံ၊
သို့။ နေတွာ၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ပြုစုအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။
ကာလဿေဝ၊ နံနက်စောစောကပင်လျှင်။ နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ အင်္ဂယုတ္တဋ္ဌာနေ၊
တောရအင်္ဂါလောက်ရာအရပ်၌။ အရုဏံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ တက်စေအပ်
၏။ အရုဏဋ္ဌာနဝေလာယံ၊ အရုဏ်တက်ချိန်အခါ၌။ တေသံ၊ ထိုဆရာ
ဥပဇ္ဈာယ်တို့၏။ အာဗာဓော၊ သည်။ သစေ ဝနုတိ၊ အကယ်၍ တိုးခဲ့သည်
ဖြစ်အံ့။ (ဝေံ သန္တေ၊ ဤသို့ အရုဏ်တက်ချိန်အခါ အနာတိုးခဲ့လတ်သော်။)
တေသံယေဝ၊ ထိုဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့၏သာလျှင်။ ကိစ္စံ၊ ဆေးဝါးပေး၍
လုပ်ကျွေးပြုစုဘွယ်ကိစ္စကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဓုတင်္ဂသုဒ္ဓိကေန၊ ဓုတင်ကို
သုတ်သင်ခြင်း၌ ကြိုးပမ်းသည်။ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်သင့်။ ဣတိ၊ ဤရွှေ
အပြီး။ ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ၏။ ဝိဓာနံ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တိဝိဓော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထံ၊ တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌေန၊ သည်။ သဗ္ဗကာလံ၊ ဂိမ္မဝဿ၊
ဟေမန္တ သဗ္ဗကာလပတ်လုံး။ အရညေ၊ ၌။ အရုဏံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
မဇ္ဈိမော၊ သည်။ စတ္တာဓရာ ဝဿိကေ မာသေ၊ မိုဗ်းလေးလတို့ပတ်လုံး။
ဂါမန္တေ၊ ၌။ ဝသိတုံ၊ ငှါ။ လဘတိ၊ ၏။ မုဒုကော၊ သည်။ ဟေမန္တိကေပိ၊
ဆောင်းလေးလတို့ ပတ်လုံးလည်း။ ဝသိတုံ၊ ငှါ။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ (ဤကား
ပဘေဒ)

ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ ယထာပရိစ္ဆိန္နေ ကာလေ၊
အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်တိုင်းသော ဥက္ကဋ္ဌအား သုံးရတု၊ မဇ္ဈိအား
နှစ်ရတု၊ မုဒုအား ဂိမ္မတရတု၌။ (ဤကား မဟာဋီကာအလို) ဝါ၊
မုဒုအားပိုင်းခြားတိုင်းသော ဂိမ္မရတု၌။ အရညတော၊ မှ။ အာဂန္နာ၊ ရှိ။

၁-ဤကား စူဠဋီကာအလို။ အကြောင်းကား ဤသို့တည်း။ ပံသုကူလ၌ တံမြက်ချေးစု
သေည်တို့၌ ယူသည်ရှိသော် ဥက္ကဋ္ဌကျ၍ မဇ္ဈိဖြစ်၏။ ဓုတင်မပျက်သေးပါ။ ပါဒမူလိကကို
ယူသည်ရှိသော် မဇ္ဈိကျ၍ မုဒုဖြစ်၏။ သည်လည်း မပျက်သေး။ မုဒုအားလည်း ပျက်
ကောင်းသော ဂဟပတိဒါန ကိုယူမှလျှင် သုံးပါး ပျက်ကောင်းသကဲ့သို့ ဤ၌ မုဒုပျက်မှ
အလျှင်းမရ၊ သေသပျက်သော်လည်း အောက်ထစ်ခံသေး၏ဟူလို။ သို့သော်လည်း မဟာ-
ဋီကာနည်းကိုသာ ဆရာကြီးတို့မိန့်သတည်း။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ဂ-အာရညိကင်္ကထာ (၇၁-၆)

၁၈၇

ဂါမန္တသေနာသနေ၊ ဌှိ။ ဓမ္မဿဝနံ၊ နာအပ်သောတရားကို။ သုဏန္တာနံ၊
 နာကုန်စဉ်။ အရုဏေ၊ သည်။ ဥဋ္ဌိတေပိ၊ တက်သော်လည်း။ ဓုတင်္ဂံ၊
 သည်။ န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ သုတော၊ နာပြီး၍။ ဂစ္ဆန္တာနံ၊ သွားကုန်စဉ်။
 အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ အရုဏေ၊ သည်။ ဥဋ္ဌိတေပိ၊ လည်း။
 ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဓမ္မကထိကေ၊
 သည်။ ဥဋ္ဌိတေပိ၊ ထပြီးသော်လည်း။ မုဟုတ္တံ၊ တရေးငယ်။ နိပဇ္ဇိတော၊ ၍။
 ဂမိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဒါယန္တာနံ၊ အိပ်ကုန်စဉ်။ အရုဏံ၊
 သည်။ သစေ ဥဋ္ဌဟတိ၊ အံ့။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၍။
 ရုစိယာ ဝါ၊ ရွာကြိုက်သော ဆန္ဒဖြင့်မူလည်း။ ဂါမန္တသေနာသနေ၊ ဌှိ။
 အရုဏံ၊ ကို။ သစေ ဥဋ္ဌပေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၍။
 ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီး။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဌှိ။ ဘေဒေါ၊ တည်း။

☞ [၇၁] ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ အာရ-
 ညိကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အရညသည်၊ အရည အမှတ်ကို။
 မနသိကရာဇန္တော၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ အလဒ္ဓံ၊ မရသေးသော။ သမာဓိံ
 ဝါ၊ သမာဓိကိုမူလည်း။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှါ။ လဒ္ဓံ၊ ရပြီးသော။ သမာဓိံ
 ဝါ၊ မူလည်း။ ရက္ခိတံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ သတ္ထာပိ၊
 ဆရာဘုရားသည်လည်း။ အဿ၊ ထိုတောရ ရဟန်းအား။ အတ္တမနေော၊ ဝမ်း
 မြောက်တော်မူသည်။ ယောတိ၊ ၍။ ယထာဟ၊ အတယ်သို့ ဟောတော်မူ
 သနည်းဟူမူကား။ တေနာဟံ ။ပ။ နာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၍။ [နာဂိတ၊
 ချစ်သား နာဂိတ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၍။ တေန အရညဝိဟာရေန၊ ထိုသို့
 တောမှာ နေပေသဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ အတ္တမနေော၊ သည်။ ဟောမိ၊ ၍။]
 ပန္နသေနာသနဝါသိနော၊ အစွန်ကျ၍ ဝေးကွာလှသော တောရ ကျောင်း၌
 ကိန်းအောင်း နေလေ့ရှိသော။ အဿ၊ ထိုတောရ ရဟန်း၏။ ဝိတ္ထံ၊ ကို။
 အသပ္ပါယရူပါဒယော စ၊ မလျှောက်ပတ်သော ရူပါရုံစသည်တို့သည်လည်း။
 န ဝိက္ခိပန္တိ၊ မပျံ့လွင့်စေနိုင်ကုန်။ ဝိဂတသန္တာသော၊ ကင်းသော ထိတ်လန့်
 ခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၍။ ဇီဝိတနိကန္တိံ၊ အသက်၌တပ်သောနိကန္တိ
 ကိုလည်း။ ဇဟတိ၊ စွန့်နိုင်၏။ ပဝိဝေကသုခရသံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ
 အရပ်၌ နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော သုခဟူသော အရသာကိုလည်း။
 အဿာဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ ပံသုကူလိကာဒိဘာဝေါပိ၊ ပံသုကူလိကစသည်

တို့၏ အဖြစ် (ဟူသော ကြွင်းသောဓုတင်တဆယ့်နှစ်ရပ်) သည်လည်း။ အဿ စ၊ ထိုအရညဝါသီ ရဟန်းအားသာလျှင်။ ပတိရူပေါ၊ တင့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။

ပဝိဝိတ္တော၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကိုယ်စိတ်ရှိထသော။ အသံသဋ္ဌော၊ လူ သူတို့နှင့် မနှောထသော။ ပန္တသေနာသနေ၊ အစွန်ကျသောတောရ ကျောင်း၌။ ရတော၊ ပျော်ထသော။ ဝနဝါသေန၊ တောရနေခြင်းဖြင့်။ နာထဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ မာနသံ၊ ရွှေနုလုံးတော်ကို။ အာရာဇယန္တော၊ နှစ်သက်စေတတ်ထသော။

ယတိ၊ ရဟန်းသည်။ အရညေ၊ တောရကျောင်း၌။ ဧကော၊ တယောက်ထီးတည်း။ နိဝသံ-နိဝသန္တော၊ နေသည်ဖြစ်၍။ ယံ သုခံ၊ အကြင်ဝိဝေကသုခကို။ လဘတေ၊ ရ၏။ တဿ၊ ထိုအရညဝါသီတောရ မှီသော ယောဂီရဟန်း၏။ တံ ရသံ၊ ထိုဝိဝေကသုခရသကို။ သဏ္ဌန္တကာ၊ သိကြားနှင့်တကွ ကုန်သော။ ဒေဝါ အပိ၊ နတ်တို့သော်လည်း။ န ဝိန္ဒန္တိ၊ မခံစားရကုန်။

(ကဝစံ၊ ချပ်တန်းဆာကို။ ဓာရယံ-ဓာရယန္တော၊ ဝတ်ဆင်လျက်။ သဝါဟနေ၊ ဆင်တပ်မြင်းတပ်နှင့်တကွ။ သင်္ဂါမဂတော၊ စစ်မြေအောင် တပ်သို့ရောက်သော။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ ဝေရံ၊ တဖက်ရန်ကို။ ဇေတုံ၊ နှိမ်ချိုးဆောလျှင် အောင်မြင်ခြင်းငှါ။ သမတ္ထော ဝိယ၊ စွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။) ပံသုကူလဉ္စ၊ ပံသုကူဟူသော ချပ်တန်းဆာကိုလည်း။ ဓာရယံ-ဓာရယန္တော၊ ဝတ်ဆင်လျက်။ (အာရညိကင်္ဂဝါဟနေ၊ အရညကင်္ဂဟူသောဆင်သင်း မြင်းသင်းရဲမက်နှင့်တကွ။) အဝသေသဓုတာယုဓော၊ ပံသုကူအရညကင်္ဂမှ ကြွင်းသောဓုတဓမ္မဟူသော အထူးထူးသော လက်နက် စွဲကိုင်လျက်။ အရညသင်္ဂါမဂတော၊ တောကျောင်းဟူသော စစ်မြေအောင်တပ်ချသော။ ဧသောဝ၊ ဤအရညဝါသီ ယောဂီရဟန်းသည်သာလျှင်။

နစိရဿေဝ၊ မကြာမီပင်လျှင်။ သဝါဟနံ၊ အနုသယဟူသော ဆင်တပ်မြင်းတပ်နှင့် တကွသော။ (မာရုံ-ဟူသော ပုလ္လိင်၏ဝိသေသန ဖြစ်၍ သဝါဟနံ-ပင်သင့်သည်) မာရုံ၊ ကိလေသာမာရ်ဟူသောရန်ကို။ ဇေတုံ၊ ငှါ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝိဿတိ၊ လတုံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရညဝါသမ္ပိ၊ တောရနေခြင်း၌။ ရတိံ၊ ကို။

နိဒ္ဒေသ]

ဇု-ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာ (၇၁-၂၄)

၁၈၉

ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသောယောဂီရဟန်းသည်။ ကယိရာထ၊ ပြုရာ၏။ ဣတိ၊ တည်း။

အယံ အာရညိကင်္ဂံ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

ဇု-ရုက္ခမူလိကင်္ဂကထာ

၃၂။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဆန္တံ၊ (အဋ္ဌအစရှိသော ငါးပါးသော အမိုးတို့ဖြင့်)။ မိုးအပ်သော အရိပ်အာဝါသကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ၊ သစ်ပင်ရင်း သစ်ပင်အောက်၌ နေခြင်းကျင့်ဝတ်ရှိသော ရဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ တို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ရုက္ခမူလိကေန၊ သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သီမန္တရိက-ရုက္ခံ၊ ပြည်ထောင်မင်းနှစ်ပါးတို့၏ နယ်ခြား၌ ရောက်သောသစ်ပင်ကို၎င်း။ စေတိယရုက္ခံ၊ ပူဇော်အပ်သော နတ်စိုးသစ်ပင်ကို၎င်း။ နိယျာသရုက္ခံ၊ (သစ်စေးပင် အစရှိသော) အစေးသုံးဆောင်သော သစ်ပင်ကို၎င်း။ ဖလရုက္ခံ၊ သရက်ပိန္နဲ အစရှိသော အသီးသစ်ပင်ကို၎င်း။ ဝဂ္ဂုလိရုက္ခံ၊ လင်းနို့သုံးစွဲသော သစ်ပင်ကို၎င်း။ သုသိရရုက္ခံ၊ (မြွေကင်းသန်း အောင်းစကောင်းသော) အခေါင်းရှိသော သစ်ပင်ကို၎င်း။ ဝိဟာရမဇ္ဈေ ဌိတရုက္ခံ၊ အမျှားကျောင်းတိုက်လယ်၌ တည်သောသစ်ပင်ကို၎င်း။ ဣတိ ဣမေ ရုက္ခေ၊ ဤသို့သောသစ်ပင်တို့ကို။ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ရှောင်၍။ ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ၊ ကျောင်း၏ အစွန်အနား၌။ ဌိတရုက္ခေ၊ တည်သောသစ်ပင်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗေ၊ ၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ၏။ ဝိဓာနံ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ ပဘေဒတော၊ အားဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ ယထာရုစိတံ၊ အကြင်အကြင် နှစ်သက်အပ်သော။ ရုက္ခံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဋိဇဂ္ဂါပေ-တံ၊ သုတ်သင်စေခြင်းငှါ။ န လဘတိ၊ မရ။ ပါဒေန၊ ဖြင့်။ ပဏ္ဏသဋ္ဌံ၊ သစ်ပင်မှ ကြွေကျသောသစ်ရွက်ကို။ အပနေတွာ၊ ၍။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မဇ္ဈိမော၊

၁-အဋ္ဌိက္ကပ္ပံ၊ ကျောက်ပြား၊ အင်္ဂတေ၊ သက်ငယ်မြက်၊ သစ်ရွက် ဤငါးမျိုးကို ငါးပါးသော အမိုးဟု ဆိုသည်။ (ဝိ ၄-၃၀၁) (ဆ-သံ-သော)

သည်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုသစ်ပင်အနီး အရပ်သို့။ သမ္ပတ္တေဟိယေဝ၊
 ရောက်လာသည့်တို့ကိုသာလျှင်။ ပဋိဇ္ဈိပေတုံ၊ ငှါ။ လတတိ၊ ၏။
 မုဒုကေန၊ သည်။ အာရာမိကသမဏုဗ္ဗေသေ၊ အရံစောင့်သာမဏေတို့ကို။
 ပက္ခောသိတု၊ ခေါ်၍။ သောဓာပေတု၊ သုတ်သင်စေ၍။ သမံ၊ အညီ
 အညွတ်။ ကာရာပေတု၊ ၍။ ဝါလုကံ၊ သဲကို။ ဩကိရာပေတု၊
 ကြဲစေ၍။ ပါကာရပရိက္ခေပံ၊ စောင်ရန်းအရံကို။ ကာရာပေတု၊ ပြုစေ၍။
 [၇၂] ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ယောဇာပေတု၊ ယှဉ်စေ၍။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်၏။
 ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ မဟဒိဝသေ၊ လူအများပူဇော်သက္ကာရပြုလာသည့်
 နေ၌။ ရုက္ခမူလိကေန၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုမိမိနေမြဲ သစ်ပင်ရင်း၌။
 အနိသိဒ္ဓိတု၊ မနေမူ၍။ အညတ္ထ၊ တပါးသော။ ပဋိစ္ဆန္နေ၊ ဖုံးလွှမ်း
 ကွယ်ဝှက်သော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ နိသိဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ (မိမိ၏ ရုက္ခမူလိက
 အဖြစ်ကို လျှို့ဝှက်ခြင်းငှါ) နေရာ၏။

ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဍမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဆန္နေ၊ အင်္ဂုတ္တရ
 စသည်ဖြင့် မိုးအပ်သော အရိပ်၌။ ဝါသံ၊ (နေလိုသော ဆန္ဒ
 အားဖြင့်ဝင်) နေခြင်းကို။ ကပ္ပိတက္ခဏေ၊ ပြုသောခဏ၌။ ရတင်၊ သည်။
 ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဇာနိတု၊ သိလျက်။ ဆန္နေ၊ ၌။ အရုဏံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌာပိတ-
 မတ္တေ၊ တက်စေကာမူ၌။ ရတင်၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 အင်္ဂုတ္တရဘာဏကာ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကို ဆောင်ကုန်သော ဆရာတို့သည်။
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဘေဒေါ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ ရုက္ခမူလသေနာ-
 သနံ နိဿယ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ နိဿယာနုဇ္ဈပပဋိပတ္တိ-
 သဗ္ဘာဝေါ၊ တတိယနိဿယအားလျော်သောအကျင့်ရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။
 တာနိ၊ ထိုသစ်ပင်ရင်းဟူသော ကျောင်းတို့သည်။ အပ္ပါနိ စေ၊ ကိစ္စ
 နည်းကုန်သည်လည်း၊ ဝါ၊ အဖိုးနည်းကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 သုလဘာနိ စ၊ ရောက်လေရာရာရလွယ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 အနဝဇ္ဇာနိ စ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတော၊
 သည်။ သံဝဏ္ဏိတပစ္စယတော၊ ပစ္စည်းရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ အဘိဏ္ဍံ၊ မပြတ်။
 တရုပဏ္ဏဝိကာရဒဿနေန၊ သစ်ပင်၏အရွက်တို့၌ ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူသော
 ခဏဘင်ကိုမြင်သဖြင့်။ အနိစ္စသညာသမုဋ္ဌာပနတော၊ အနိစ္စသညာကိုဖြစ်စေ

နိုင်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ သေနာသနမစ္ဆေရကမ္မာရာမတာနံ၊ ကျောင်း၌
ဝန်တိုသည်၏အဖြစ်၊ အမှုသစ်၌မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်တို့၏။ အဘာဝေါ၊
မရှိခြင်း၎င်း။ ဒေဝတာဟိ၊ ရုက္ခဇိုင်းနတ်တို့နှင့်။ သဟဝါသိတာ၊
ကျောင်းတူနေခြင်းအကျင့်ရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ တို့အား။
အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊
တည်း။

ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌေန၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဝဏ္ဏိတော၊ အပ္ပါနိ ခေဝ သုလ-
ဘာနိ စ အစရှိသည်ဖြင့် ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သော။ နိဿယောတိ စ
ဘာသိတော၊ မှီရာနိဿယဟူ၍လည်း ဟောတော်မူအပ်သော။ ရုက္ခမူလ-
သမော၊ ရုက္ခမူနှင့်တူသော။ ပဝိဝိတ္တဿ၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကိုအလိုရှိသော
ယောဂီ၏။ နိဝါသော၊ နေရာသည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။
(တနည်း) အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ပဝိဝိတ္တော၊ ဆိတ်ငြိမ်သော။ နိဝါသော၊
သည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ နည်း။

ဟိ၊ သင့်စွ။ အာဝါသမစ္ဆေရဟရေ၊ အာဝါသမစ္ဆေရကိုပယ်ဖျောက်ရာ
ဖြစ်သော။ ဒေဝတာပရိပါလိတေ၊ ရုက္ခဇိုင်းနတ်တို့သည် စောင့်အပ်ထ
သော။ ပဝိဝိတ္တော၊ သော။ ရုက္ခမူလမှ၊ ၌။ ဝသန္တော၊ သော။ သုဗ္ဗတော၊
ကောင်းသောအကျင့်ရှိသောယောဂီသည်။

အဘိရတ္တာနိ၊ နုသောအခါ စက်စက်နီကုန်သော။ နီလာနိ၊ ရင့်သော
အခါ စိမ်းညိုကုန်သော။ ပဏ္ဍုနိ၊ မှည့်သောအခါ ဝါရော်ကုန်သော။
ပတိတာနိ စ၊ အညွှာမှကြွေကျကုန်သော။ တရုပဏ္ဍာနိ၊ သစ်ပင်၏
အရွက်တို့ကို။ ပဿန္တော၊ မျက်ဝါးထင်ထင် ရှုမြင်ရသည်ဖြစ်၍။ နိစ္စသည်၊
မြဲ၏ဟူသောသညာကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပနုဒတိ၊ ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။

တသ္မာ ဟိ၊ ထိုကြောင့်လျှင်။ ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဇံ၊ (ဘွားတော်မူရာ၊ ပွင့်တော်
မူရာ၊ ဓမ္မစက်တရားဟောတော်မူရာ၊ နိဗ္ဗာန်ရှေ့ပြည်ဝင်တော်မူရာအခါတို့၌
မှီဝဲအပ်သော ပစ္စည်းဖြစ်၍) ဘုရားမြတ်စွာ၏ အမွေတော် ဖြစ်သော။
ဘာဝနာဘိရတာလယံ၊ ဘာဝနာ၌မွေ့လျော်သူတို့၏ နေရာဖြစ်သော။
ဝိဝိတ္တံ၊ သော။ ရုက္ခမူလံ၊ ကို။ ဝိစက္ခဏော၊ အစီးအပွားကိုမြော်မြင်သ
သူသည်။ နာတိမညေယျ၊ မတေမဲ့ပြင်မပြုရာ။ ဣတိ၊ တည်း။

အယံ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပတေဒတေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၁၀ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂကထာ

၃၃။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဆန္ဒဉ္စ၊ အမိုးကို၎င်း။ ရုက္ခမူလဉ္စ၊ သစ်ပင်ရင်းကို၎င်း။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂ၊ (တိမ်တိုက်ကောင်းကင်၏ရှေးရှုဖြစ်သော) လွင်တီးခေါင်၌နေခြင်း ကျင့်ဝတ်ရှိသောရဟန်း၏အကြောင်းအင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ တို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အဗ္ဗောကာသိကဿ၊ ဆောက်တည်သော။ ဘဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဓမ္မဿဝနာယ ဝါ၊ တရားနာခြင်းငှါ၎င်း။ ဥပေါသထတ္ထာယ ဝါ၊ ဥပုသ်ပြုခြင်းငှါ၎င်း။ ဥပေါသထာဂါရံ၊ သို့။ ပဝိသိတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ဝင်ပြီးသောရဟန်းအား။ ဒေဝေါ၊ မိုးသည်။ သစေ ဝဿတိ၊ အံ။ ဒေဝေ၊ မိုးသည်။ ဝဿမာနေ၊ ရွာစဉ်။ အနိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ ဝဿပရမေ၊ မိုးစသောအခါ၌။ နိက္ခမိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘောဇနသာလံ ဝါ၊ ဆွမ်းစားစရပ်သို့၎င်း။ အဂ္ဂိသာလံ ဝါ၊ မီးတင်းကုပ်သို့၎င်း။ ပဝိသိတွာ၊ ရှိ။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ကာဘုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘောဇနသာလာယ၊ ၌။ ထေရေ ဘိက္ခု၊၊ တို့ကို။ ဘတ္ထေန၊ ဖြင့်။ အာပုစ္ဆိတုံ၊ ဝင်၍ပန်ခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓိသန္ဓေန ဝါ၊ ပါဠိသင်ပေးသောရဟန်းသည်၎င်း။ ဥဒ္ဓိသပေန္တေန ဝါ၊ ပါဠိကိုသင်ယူသောရဟန်းသည်၎င်း။ ဆန္နံ၊ အမိုးတိုင်းသို့။ ပဝိသိတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဗဟိ၊ ၌။ ဒုန္နိက္ခိတ္တာနိ၊ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်ကုန်သော။ မဗ္ဗပိဌာဒိနိ၊ တို့ကို။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပဝေသေတုံ စ၊ သွင်းခြင်းငှါလည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တေန၊ သည်။ [၇၃] ဝုစ္ဆတရာနံ၊ သီတင်းကြီးမြတ်သသူတို့၏။ ပရိက္ခာရော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ကိုင်အပ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ ဒေဝေ၊ သည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာသည်ရှိသော်။ မဂ္ဂမဇ္ဈေ၊ ခရီးလယ်၌။ ဌိတံ၊ သော။ သာလံ၊ သို့။ ပဝိသိတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကိဉ္စ၊ ထေရ်ကြီးပရိက္ခရာ တစုံတခုကို။ ဂဟိတံ၊ ကိုင်အပ်သည်။ သစေန ဟောတိ၊ အံ။ သာလာယ၊ ၌။ ဌဿာမိ၊ ရပ်အံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဂေန၊ လျင်သောအဟုန်ဖြင့်။ ဂန္တံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ ဂန္တော၊ ရှိ။ ပဝိဋ္ဌေန၊ ဝင်ပြီး

နိဒ္ဒေသ]

၁၀-အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂကထာ (၇၃-၁၅)

၁၉၃

သောရဟန်းသည်။ ယာဝ ဝဿပရမာ၊ မိုးစဲသည်တိုင်အောင်။ ဌတော၊ ချီ။
ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီး။ ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ၏။ ဝိဓာနံ၊ တည်း။
ရုက္ခမူလိကဿာပိ၊ ရုက္ခမူဆောက်တည်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဝါ၊
အားလည်း။ ဒေသဝ နယော၊ (ဓမ္မဿဝနာယ ဝါ အစရှိသည်ဖြင့် မိန့်ပြီး
သော) ဤဝိဓာနနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တိဝိဓော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌဿ၊ အား။ ရုက္ခံ ဝါ၊ ကို၎င်း။
ပဗ္ဗတံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဂေဟံ ပါ၊ ကို၎င်း။ ဥပနိဿာယ၊ ချီ။ ဝသိတုံ၊ ငှါ။
န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ အဗ္ဘောကာသေယေဝ၊ လွင်ပြင်၌သာလျှင်။ စိဝရကုဋ္ဌိံ၊
သင်္ကန်းကုဋ္ဌိကို။ ကတော၊ ချီ။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်၏။ မဇ္ဈိမဿ၊ အား။
ရုက္ခပဗ္ဗတဂေဟာနိ၊ သစ်ပင်တောင်ကျောင်းတို့ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ချီ။
အန္တော၊ သစ်ပင်ရင်း တောင်ဝှမ်းတောင်ခေါင်းကျောင်းတွင်းသို့။ အပ္ပဝိ-
သိတော၊ သာလျှင်။ ဝသိတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မုဒုကဿ၊ အား။
အစ္ဆန္နမရိယာဒံ၊ မိုးရေမဝင်အောင် အမိုးအသွင်ဖြင့် အထက်၌ပြုအပ်သော
အပိုင်းအခြားမရှိသော။ ပဗ္ဗာရမ္ပိ၊ တောင်ဝှမ်းသည်၎င်း။ သာခါမဏ္ဍ-
ပေါပိ၊ သစ်ခက်တို့ဖြင့် ကျဲကျဲမိုးသော မဏ္ဍပ်သည်၎င်း။ ပိဌပဋ္ဌောပိ၊
တံစီးတင်သောဖယောင်းပုဆိုးသည်၎င်း။ ခေတ္တရက္ခကာဒီဟိ၊ လယ်စောင့်
တလင်းစောင့် စသည်တို့သည်။ ဆဉ္စိတော၊ စွန့်အပ်သော။ တတြဋ္ဌကကုဋ္ဌိ-
ကာပိ၊ ထိုအရပ်၌တည်သောတဲဆိုးသည်၎င်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့
အပြီးတည်း။

ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ ဝါသတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဆန္တံ ဝါ၊
သို့၎င်း။ ရုက္ခမူလံ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပဝိဋ္ဌက္ခဏေ၊ ၌။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊
၏။ ဇာနိတော၊ ယခုပင် အရုဏ်တက်အံ့ဟု သိလျက်။ တတ္ထ၊ ထို ဆန္ဒရုက္ခ-
မူလ၌။ အရုဏံ၊ ကို။ ဥဋ္ဌာပိတမတ္ထေ၊ တက်စေကာမျှ၌။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။
ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထံ၊ ၌။ ဘေဒေါ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ အာဝါသပလိဗော-
ဓုပစ္ဆေဒေါ၊ အာဝါသပလိဗော၏ ပြတ်ခြင်း၎င်း။ ထိနမိဒ္ဓပန္နဒနံ၊ ထိန-
မိဒ္ဓကိုဖျောက်ပယ်နိုင်ခြင်း၎င်း။ မိဂါ ဝိယ ဘူတာ၊ သမင်ကဲ့သို့ဖြစ်ကုန်၍။

(ဘူတာထည့်) အသင်္ဂစာရိနော၊ မဋ္ဌိသောသွားခြင်း ရှိကုန်သော။
 ဘိက္ခုဝေါ၊ တို့သည်။ အနိကေတာ၊ နေရာကျောင်းမရှိကုန်မူ၍။ ဝိဟရန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပသံသာယ၊ အား။ အနုရူပတာ၊ လျော်သည်အဖြစ်
 ၎င်း။ နိဿဂ်တာ၊ အရိပ်အာဝါသ၌ ငြိတယ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။
 စာတုဒ္ဓိသတာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ မပိတ်ပင်သောသွားခြင်းရှိသည်၏
 အဖြစ်၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ တို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ အဖြစ်၎င်း။
 ဣတိ အယံ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။

အနဂါရိယဘာဝဿ၊ (အိမ်နေလူတို့၏ အစီးအပွားဖြစ်သော လယ်လုပ်
 ခြင်းကုန်သွယ်ခြင်းစသော အမှုကင်းသော) ရဟန်းအဖြစ်အား။ အနုရူပေ၊
 သော။ အဒုလ္လဘေ၊ ရလွယ်လှစွာသော။ တာရာမဏိဝိတာနမ္ပိ၊ ကြယ်
 အပေါင်းတည်းဟူသော ပတ္တမြားဖြင့် ပြီးသောဗိတာန်ရှိသော။ စန္ဒဒီ-
 ပပ္ပဘာသိတေ၊ လမင်းတည်းဟူသော ဆီမီးခွက်ကြီးဖြင့်ထွန်းလင်းသော။

အဗ္ဗောကာသေ၊ ဟင်းလင်းပြင်၌။ မိဂဘူတေန၊ သမင်၏စိတ်ကဲ့သို့
 ဖြစ်သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကို။ ဝိနောဒေတွာ၊ ရှိ။ ဝသံ-
 ဝသန္တော၊ ထသော။ ဘာဝနာရာမတံ၊ ဘာဝနာ၌ဓမ္မလျော်ပျော်ပိုက်ခြင်း
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သိတော၊ မှီသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။

ပဝိဝေကရသဿာဒံ၊ ဝိဝေကရသတည်းဟူသော သာယာဘွယ်စျောန်မဂ်
 ဖိုလ်ကို။ နစိရဿေဝ၊ လျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိန္ဒတိ၊ ၏။ တသ္မာ ဟိ၊
 လျှင်။ သပ္ပညော၊ ပညာရှိသောအမျိုးသားသည်။ အဗ္ဗောကာသေ၊ ၌။
 ရတော၊ ဓမ္မလျော်ပျော်ပိုက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ တည်း။

အယမဗ္ဗောကာသိကဏံ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိ-

သံသဝဏ္ဏနာ။

၁၁-သောသာနိကင်္ဂကထာ

[၇၄] ၃၄။ သောသာနိကင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နသုသာနံ၊ သုသာန်
 မဟုတ်သောအရပ်ကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ သောသာနိကင်္ဂံ၊ သုသာန်၌နေခြင်း
 ကျင့်ဝတ်ရှိသောရဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ တို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ]

၁၁-သောသနိကကထာ (၇၄-၁၃)

၁၉၅

ပန၊ ပါး။ သောသနိကေန၊ သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဂါမံ၊ ရွာ
သစ်ကို။ နိဝေသန္တော၊ တည်ထောင်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ယံ
ဌာနံ၊ ကို။ ဣဒံ၊ ဤအရပ်သည်။ သုသာနန္တိ၊ သုသာန်ဟု။ ဝဝတ္ထပေန္တိ၊
မှတ်သားကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမှတ်အပ်ကာမျှသော အရပ်၌။ န ဝသိတဗ္ဗံ၊ မနေ
သင့်သေး။ ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ မတသရီရေ၊ အသေ
ကောင်ကို။ အဇ္ဈာပိတေ၊ မဖုတ်အပ်သေးသော်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုမှတ်အပ်ကာ
မျှသော အရပ်သည်။ သုသာနံ နာမ၊ သုသာန်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်
သေး။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝသိတဗ္ဗံ၊ မနေသင့်။) ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။
ဈာပိတကာလတော၊ ဖုတ်ပြီးသောကာလမှ။ ပဌာယ၊ ဤ။ ဒွါဒသ ဝဿာနိ၊
တဆဲနှစ်နှစ်တိုင်အောင်။ ဆဒ္ဓိတံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သည်။ သစေ သမာနံ၊ အကယ်
ဖြစ်စေကာမူ။ ဝေမ္ဗိ၊ ဤသို့ စွန့်ပစ်အပ်သော်လည်း။ တံ၊ သည်။ သုသာန-
မေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆိုဘွယ်အထူးကား။ တသ္မိံ၊ ထိုသုသာန်၌။
ဝသန္တေန၊ နေသောရဟန်းသည်။ စင်္ဂမမဏ္ဍပါဒီနိ၊ တို့ကို။ ကာရာပေတွာ၊
ပြုစေ၍။ မဉ္ဇပိဌံ၊ ကို။ ပညပေတွာ၊ ဤ။ ပါနီယပရိဘောဇနိယံ၊ ကို။ ဥပ-
ဌာပေတွာ၊ တည်ထားစေ၍။ ဓမ္မံ ဝါစေန္တေန၊ တရားပေစာ သင်ကြားပို့ချ
လျက်။ န ဝသိတဗ္ဗံ၊ မနေသင့်ချေ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဓုတင်္ဂံ၊
သည်။ ဂရုကံ၊ ဆောင်နိုင်ခဲ့၍ လေးလံ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နပရိယယ-
ဝိဿာတတ္ထာယ၊ ဖြစ်ရာသောဘေးရန်ကို ဖျောက်ခြင်းငှါ။ သံဃတ္ထေရံ ဝါ၊
ကို၎င်း။ ရာဇယုတ္တကံ ဝါ၊ ရှာ၌ မင်းနှင့်စပ်သသူကို၎င်း။ (အတ္တနော
သောသနိကဘာဝံ၊ မိမိ၏သုသာန်၌ နေသူ၏အဖြစ်ကို။) ဇာနာပေတွာ၊
ဤ။ အပ္ပမတ္တေန၊ မမေ့မလျော့။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စင်္ဂမဇ္ဈေန၊ စင်္ကြံကြွသော
ရဟန်းသည်။ အခုက္ခိကေန၊ ထက်ဝက်သောမျက်စိဖြင့်။ အာဠဟနံ၊ သူ
ကောင်ဖုတ်ရာကို။ ဩလောကေန္တေန၊ ငဲ့ကာကြည့်၍။ စင်္ဂမိတဗ္ဗံ၊ ၏။
သုသာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တေနာပိ၊ သွားသောရဟန်းသည်လည်း။ မဟာပထာ၊
သွားရိုးလမ်းမမှ။ ဥက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ ဥပ္ပထမဂ္ဂေန၊ သွားရိုးလမ်း မဟုတ်သော
ဖြတ်လမ်းဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ (မိမိ၏ သောသနိကအဖြစ် မထင်စိမ့်သောငှါ
လျှိုလျှိုဝှက်ဝှက်) သွားအပ်၏။ ဒိဝါယေဝ၊ နေ့ကလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ (သစ်
ငုတ် သစ်ပင် တောင်ပို့ မြို့မဲ့မဲ့ မြင်ကောင်းသော) အာရုံကို။ ဝဝတ္ထပေ-
တဗ္ဗံ၊ (ဤသည်ကား သစ်ငုတ်၊ ဤသည်ကား သစ်ပင်၊ ဤသည်ကား
တောင်ပို့၊ ဤညိုညိုကား ချုံပုတ် စသည်ဖြင့်) ပိုင်းခြား မှတ်သားလင့် အပ်

၁၉၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၇၄-၁၃)

[၂-ခုတက်

၏။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မဆွ နေကာလက မှတ်လင့်ထားသည် ရှိသော်။ တံ၊ ထိုသစ်ငုတ်စသော ဝတ္ထုသည်။ ရတ္တိံ၊ ဌှိ။ အဿ၊ ၏။ ဝါ၊ အား။ ဘယာနကံ၊ (တစ္ဆေသံဘက် မင်တက်ဥပါ ထင်စေကာဖြင့်) ကြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အာရုံသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ လတုံ။ ရတ္တိံ၊ ဌှိ။ အမနုဿာ၊ ဘီလူးဥပါတို့ကို။ ဝိရဝိတွာ ဝိရဝိတွာ၊ ဟစ်အော် ကုန်ဟစ်အော်ကုန်၍။ အာဟိဏ္ဏန္တာပိ၊ လှည့်လည်ကုန်သော်လည်း။ ဧကန-
စိ၊ တစုံတခုသော လှံကန်အုဉ်ကျောက်ဖြင့်။ န ပဟရိတဗ္ဗာ၊ မပစ်ခတ်အပ် ကုန်။ သုသာနံ၊ သို့။ ဧကဒိဝသမ္ပိ၊ တနေမျှလည်း။ အဂန္တု၊ မသွားပဲ နေခြင်းငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ သုသာနေ၊ ဌှိ။ မဇ္ဈိမယာမံ၊ ကို။ ခေ-
ပေတွာ၊ ၍။ ပစ္စိမယာမေ၊ ဌှိ။ ပဋိက္ခမိတုံ၊ သုသာန်မှ ဖဲခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကော၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကို ဆောင်ကုန် သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အမနုဿာနံ၊ ဘီလူးသံဘက်တို့သည်။ ပိယံ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော။ တိလပိဋမာသတတ္ထမစ္ဆမံသခိရတေလဂုဋ္ဌာဒိ-
ခဇ္ဇဘောဇ္ဇံ၊ ဆီထွေး နှမ်းလျော် ပဲ ထမင်း ငါး အမဲ နို့ရည် ဆီ တင်လဲ အစ ရှိသော ခဲဘွယ်စားဘွယ်ကိုလည်း။ န သေဝိတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ကုလဂေဟံ၊ ဒါ-
ယကာတို့အိမ်တွင်းသို့။ န ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီး။ ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ၏။ ဝိဓာနံ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ ပတေဒတော၊ ဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌေန၊ သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင် သုသာန်၌။ ဓုဝဋ္ဌာဟဓုဝကုဏပဓုဝရောဒနာနိ၊ မပြတ်ဖုတ်ခြင်း မပြတ် သော အပုပ်နို့ မပြတ်ငိုကြွေးသံတို့သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊ သာလျှင်။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မဇ္ဈိမဿ၊ အား။ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော ဓုဝဋ္ဌာဟ၊ဓုဝ-
ကုဏပ၊ဓုဝရောဒနတို့တွင်။ ဧကသ္မိမ္ပိ၊ တခုခုသည်လည်း။ သတိ၊ သော်။ ဝသိတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မုဒုကဿ၊ အား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သုသာန-
လက္ခဏံ၊ သို့။ ပတ္တမတ္ထေ၊ ရောက်ကာမျှသော သုသာန်၌။ ဝသိတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ န သုသာနမ္ပိ၊ ဌှိ။ ဝါသံ ကပ္ပ-
နေန၊ နေခြင်းကိုပြုသဖြင့်။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ သုသာနံ၊ သို့။

နိဒ္ဒေသ] ၁၁-သောသနိကင်္ကထာ (၇၅-၅) ၁၉၇

အဂတဒိဝသေ၊ မသ္မာဒေသေနန္တိ။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်း။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သို့။ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကော၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဘေဒေါ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ မရဏဿတိပဋိ-
လာဘော၊ (သုသာန်၌ အမြဲကာလသိဝထိကကိုရှုသဖြင့်) သေရချေအံ့၊
သေရချေအံ့ဟု အမှတ်သတိကို အဖန်တလဲလဲရခြင်း၎င်း။ အပ္ပမာဒဝိဟာ-
ရိတာ၊ (ထိုသို့သေရချေအံ့ဟု သတိရသဖြင့် ဝဋ်မှထွက်မြောက်ကြောင်း
အကျင့်၌) မမေ့မလျော့နေခြင်း အလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အသုဘ-
နိမိတ္တာဓိဂမော၊ (သုသာန်၌စွန့်ပစ်အပ်သော ပုပ်ပုပ်ညှိညှိထိဘွယ်အကောင်
ကို မြင်ရသဖြင့်) အသုဘဟု မှတ်ကြောင်း အခြင်းအရာ အာရုံကိုရခြင်း
၎င်း။ ကာမရာဂဝိနောဒနံ၊ (မတင့်တယ်ဟု မှတ်ကြောင်းအခြင်းအရာ
အာရုံကိုရသဖြင့်) ကာမဂုဏ်ဝတ္ထု၌ လိုချင်တပ်စွန်းသော ရာဂကိုပယ်နိုင်
ခြင်း၎င်း။ အဘိဏ္ဍံ ကာယသဘာဝဒဿနံ၊ (ကြိမ်ဖန်များစွာ ကိုယ်၏
အသုစိဒ္ဓဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂန္ဓအဖြစ်ကို မှတ်သဖြင့်) ကိုယ်ခန္ဓာ၏ အသုဘသဘော
ကို မပြတ်မြင်နိုင်ခြင်း၎င်း။ [၇၅] သံဝေဂဗဟုလတာ၊ (ကိုယ်၏ အသုစိ-
ဒ္ဓဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂန္ဓသဘောကိုမြင်ရခြင်း၊ မရဏဿတိကိုရခြင်း အကြောင်းနှစ်ပါး
ကြောင့်) များသောထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ အာရောဂျမဒါ-
ဒိပ္ပဟာနံ၊ (ဖျားနာ၍သေသူ၊ အိုမင်း၍သေသူတို့ကို သုသာန်၌ မြင်ရ
သဖြင့်) အာရောဂျမဒ၊ ယောဗုဒ္ဓမဒ၊ ဇီဝိတမဒကိုပယ်ရခြင်း၎င်း။
ဘယဘေရဝသဟနတာ၊ ဘေးငယ်တေးကြီးကို သည်းခံနိုင်သည်၏အဖြစ်
၎င်း။ အမနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ဂရုဘာဝနီယတာ၊ အလေးပြုအပ် ချီးမွမ်း
အပ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ တို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊
၎င်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။

ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောသနိကံ၊ သုသာန်၌နေခြင်း ကျင့်ဝတ်ရှိ
သောရဟန်းကို။ မရဏာနုဿတိပ္ပဘာဝါ၊ မရဏာနုဿတိ၏ အာနုဘော်
ကြောင့်။ နိဒ္ဒါဂတမ္ပိ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ရောက်သော်လည်း။ ပမာဒဒေါသ၊
မေ့လျော့ခြင်းဟူသောအပြစ်တို့သည်။ န ဖုသန္တိ၊ (အိပ်မက်အလိုဖြင့်) မနှိပ်
စက်နိုင်ကုန်။ ဗဟူနိ၊ ကုန်သော။ ကုဏပါနိ၊ အပုပ်ကောင်တို့ကို။ သမ္ပဿ-
တော စ၊ ကောင်းစွာမြင်သည်ဖြစ်၍လည်း။ တဿ၊ ထိုသုသာန်စောင့်သော

ရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကာမာနုဘာဝဝသဂမ္ဘိ၊ ဝတ္ထုကာမ၌ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သော တဏှာရမ္မန်နိုင်ငံသို့လိုက်သည်လည်း ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဝိပုလံ၊ ပြန့်ပြောသော။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ ဧတိ၊ ရောက်၏။ မဒံ၊ ယစ်ခြင်းသို့။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။ အထော၊ ထိုမျှ။ နိဗ္ဗုတိံ၊ မီးဆွဲတတန် ငြိမ်းရာမှန်သော နေရာဗန်မြို့ကို။ သေမာနော၊ ရှာသည်ဖြစ်၍။ သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဃဋ္ဌတိ၊ လုံ့လပြု၏။ ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အနေကဂုဏာဝဟတ္တာ၊ များစွာသောဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ရွက်ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနနိန္ဒဟဒယေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သော နှလုံးရှိသော ယောဂီသည်။ သောသာနိကင်္ဂံ၊ ကို။ နိသေဝိတဗ္ဗံ၊ မပြတ်မှီဝဲသင့်လှ၏။ ဣတိ၊ တည်း။

အယံ သောသာနိကင်္ဂံ သမာဒါနဝိဇာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၁၂-ယထာသန္တတိကင်္ဂကထာ

၃၅။ ယထာသန္တတိကင်္ဂမ္ဘိ၊ သည်လည်း။ သေနာသနလောလုပ္ပံ၊ (ကျောင်းခံရာ၌ ရဟန်းတပါးတို့ကိုသာစေ၍ခံခြင်း၊ ဤကျောင်း ကောင်း၏လော ဤကျောင်း မကောင်းသလောဟု နှိုင်းချိန်၍မေးခြင်း၊ သွား၍ကြည့်ခြင်းဟူသော) သေနာသန၌ လျှပ်ပေါ်တပ်မက်သော တဏှာကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ ယထာသန္တတိကင်္ဂံ၊ မဆွလက်မှန် ညွှန်အပ် ချထားအပ်တိုင်းသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌သာ နေခြင်းအလေ့ရှိသော ရဟန်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ တို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ယထာသန္တတိကေန၊ သော။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤကျောင်းသည်။ တုယံ၊ အရှင်အား။ ပါပုဏာတိ၊ အစဉ်ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ သေနာသနံ၊ အကြင်ကျောင်းကို။ အဿ၊ ထိုယထာသန္တတိက ရဟန်းအား။ (ဂါဟကေန၊ ဝါစဉ်အားဖြင့် ကျောင်းညွှန်သော ရဟန်းသည်။) ဂါဟိတံ၊ ညွှန်ပြမျှဝေ ခံစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနဝ၊ ထိုဝေချညွှန်ပြတိုင်းသော ကျောင်းဖြင့်သာလျှင်။ တုဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နှစ်သက်ရောင့်ရဲ

၁-ကာမာနုဘာဝဝသဂမ္ဘိ၊ ဝတ္ထုကာမ၌ အဖန်တလဲလဲ တပ်စွဲသော ရာဂ၏အလိုသို့ လိုက်သည်လည်း။ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ-မူ) ယုတ္တတရဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] ၁၂-ယထာသန္တတိကင်္ကထာ (၇၅-၂၆)

၁၉၉

သင့်၏။ အညော၊ တပါးသောရဟန်းကို။ န ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗော၊ မထစေ
ကောင်း။ (ဤကား ဂဏ္ဍိဆရာ၊ ဓုတင်္ဂဝိနိစ္ဆယဆရာတို့ အလိုတည်း)
အညော၊ တပါးသောနေရာကို။ န ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗော၊ မဖြစ်စေအပ်။
(ဤကား နိဿယဆရာအလို) ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ၏။ ဝိဓာနံ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ ပဘေဒတော၊ အားဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တိဝိဓော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ အတ္ထနေ၊ အား။
ပတ္တသေနာသနံ၊ ရောက်သောကျောင်းကို။ ဒုရေတိ ဝါ၊ ဝေးသလောဟူ၍
၎င်း။ အစ္စာသန္ဓေတိ ဝါ၊ နီးလွန်းသလောဟူ၍၎င်း။ အမနုဿဒိဃဇာတိ-
ကာဒိဟိ၊ ဘီလူး မြေ ကင်း စသည်တို့သည်။ ဥပဒ္ဓုတန္တိ ဝါ၊ နှိပ်စက်အပ်
သလောဟူ၍၎င်း။ ဥဏ္ဍန္တိ ဝါ၊ ပူသလောဟူ၍၎င်း။ သီတလန္တိ ဝါ၊ အေး
သလောဟူ၍၎င်း။ ပုစ္ဆိတုံ၊ ငှါ။ န လဘတိ၊ မရ။ မဇ္ဈိမော၊ သည်။ ပုစ္ဆိတုံ၊
ငှါ။ လဘတိ၊ ၏။ ပန၊ မလျော်မသင့်သည်ကိုဆိုအံ့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဩလော-
ကေတုံ၊ လောလုပ္ပအားဖြင့် ကြည့်ခြင်းငှါ။ န လဘတိ၊ မရ။ မုဒုကော၊
သည်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဩလောကေတွာ၊ ၍။ အဿ၊ ထိုယထာသန္တတိက
ရဟန်းအား။ တံ၊ ထိုလက်မှန်ညွှန်ပြ ချဝေတိုင်းသော ကျောင်းသည်။
(အဖာသုကဘာဝေန၊ ဝိဝေကအစရှိသည်ကိုရခြင်းငှါ မချမ်းသာသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်။) သစေ န ရုစ္စတိ၊ အကယ်၍မသတိအံ့။ အညံ၊ (စိတ္တသပ္ပာယ်နှင့်
လျော်သောသူမနေသော) တပါးကျောင်းကို။ ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ လဘတိ၊
၏။

ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ သေနာသနလောလုပ္ပေ၊
(အဝေးအနီးစသည်ကိုမေးခြင်း၊ သွား၍ကြည့်ခြင်း၊ အပြစ်အနာရောဂါ
ကင်းလျက် လက်မှန်ခံသည်ကိုစွန့်၍ တပါးကျောင်းခံခြင်းတည်းဟူသော)
သေနာသနလောလုပ္ပသည်။ ဥပ္ပန္နမတ္ထေ၊ ဥပါဒ်ကာမ္ပဖြစ်လတ်သော်။
ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီး။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ။
ဘေဒေါ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ ယံ၊ အကြင်အ
ကြောင်းကို။ လဒ္ဓံ၊ ၏။ တေန၊ ဖြင့်သာ။ တုဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နှစ်သက်ရောင့်ရဲသင့်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တောဝါဒကရဏံ၊ ဘုရားရှင်ဟောသည့် သြဝါဒကိုလိုက်နာ
ခြင်း၎င်း။ သဗြဟ္မစာရီနံ ဟိတေသိတာ၊ သိတင်းသုံးသော်ငယ်တို့ အစီး

အပွားကို လိုလားသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဟိနပဏိတဝိကပ္ပပရိစ္ဆာဒေါ၊
ယုတ်သော မြတ်သောဟု အထူးကြံခြင်းကို စွန့်ရခြင်း၎င်း။ အနုရောဓဝိ-
ရောဓပ္ပဟာနံ၊ မြတ်နိုးခြင်းတည်းဟူသော အနုရောဓ မနှစ်သက်ခြင်း
ဆန့်ကျင်ခြင်းတည်းဟူသော ဝိရောဓကို ပယ်ရခြင်း၎င်း။ အတြိစ္ဆတာယ၊
ထိုထိုကျောင်း၌တပ်သော တဏှာ၏။ ဒွါရပိဒဟာနံ၊ ဝင်ပေါက်တံခါးကို ဆွဲရ
ခြင်း၎င်း။ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနံ၊ ထို့အား။ အနုလောမဝုတ္တိတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။

[၇၆] ယံ၊ ကို။ လဒ္ဓံ၊ ၏။ တေန၊ ဖြင့်သာ။ သန္တုဋ္ဌော၊ သော။
ယထာသန္တတိကော၊ သော။ ယတိ၊ သည်။ နိဗ္ဗိကပ္ပေါ၊ ကောင်း မကောင်း
ဟု နှစ်ခု ကြံခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ တိဏသန္တရကေသုပိ၊ မြက်သစ်ရွက်
အခင်းတို့၌သော်လည်း။ သုခံ သေတိ၊ ချမ်းသာစွာနေနိုင်၏။

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သေဋ္ဌမ္ပိ၊ မြတ်သောနေရာ၌လည်း။ န ရဇ္ဇတိ၊
မမက်။ ဟိနံ လဒ္ဓံ၊ အယုတ်ကိုရသော်လည်း။ န ကုပ္ပတိ၊ စိတ်မပျက်။
သဗြဟ္မစာရိနဝကေ၊ သီတင်းသုံးတော်ငယ်တို့ကို။ ဟိတေန၊ အကျိုးစီးပွား
ဖြင့်။ အနုကမ္ပတိ၊ ချီးမြှောက်မစသည် မည်၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရိယသတာစိဏ္ဏံ၊ အရိယာသူမြတ်တို့သည် မပြတ်
လေ့ကျက်အပ်သော။ မုနိပုဂ္ဂံဝဝဏ္ဏိတံ၊ မုနိတကာတို့၏ အကြီးအမြတ်ဖြစ်
သော ဘုရားချီးမွမ်းတော် မူအပ်သော။ ယထာသန္တတရာမတံ၊ ညွှန်းချအပ်
တိုင်းသောကျောင်း၌ မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်ကို။ မေဓာဝီ၊ သည်။ အနု-
ယုဋ္ဌေထ၊ အားထုတ်ရာ၏။ ဣတိ၊ တည်း။

အယံ ယထာသန္တတိကရံ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပ-
ဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

၁၃-နေသဇ္ဇိကင်္ဂကထာ

၃၆။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သေယံ၊ (အိပ်ရာအုံး၌ ခေါင်းချ၍)
လျောင်းခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ၏။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ၊ ထိုင်နေခြင်း ကျင့်ဝတ်ရှိ
သော၊ ဝါ၊ ထိုင်ခြင်းလျှင် သိလရှိသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့်နေခြင်း ကျင့်ဝတ်
ရှိသော ရဟန်း၏အကြောင်းအင်္ဂါကို။ သမာဒိယာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ တို့တွင်။ အညတရဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမာဒိန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။

ပန၊ ပါး။ နေသဇ္ဇိကင်္ကန၊ သော။ တေန ယောဂိနာ၊ သည်။ ရတ္တိယာ၊
 ဌ်။ တီသု ယာမေသု၊ တို့တွင်။ ဧကံ ယာမံ၊ တခုသောယာမံဌ်၊ ဝါ၊
 တယာမံလုံး။ ဥဋ္ဌာယ၊ ချ်။ စက်မိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ စု။ ဣရိယာပထေသု၊
 သွားလှ၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ လျောင်းခြင်း။ ဣရိယာပုထ်တို့တွင်။ နိပဇ္ဇိတုမေဝ၊
 လျောင်းအိပ်ခြင်း။ ဣရိယာပုထ်သည်သာလျှင်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်သတည်း။
 ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ၏။ ဝိဓာနံ၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။ အယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တိဝိဓော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဥက္ကဋ္ဌဿ၊ အား။ အပဿေနံ၊ နောက်မှီတံကဲ
 ပျဉ်သည်။ နေဝ ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်သည်သာတည်း။ ဒုဿပလ္လတ္တိကာ၊ ပုဆိုးပတ်
 သည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ အာယောဂပဇ္ဇော၊ အာယောဂပဋ်သည်။ န
 ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ မဇ္ဈိမဿ၊ အား။ ဣမေသု တီသု၊ ဤသုံးပါးတို့တွင်။ ယံ-
 ကိဉ္စိ၊ တပါးပါးသည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ မုဒုကဿ၊ အား။ အပဿနမ္ပိ၊
 သည်၎င်း။ ဒုဿပလ္လတ္တိကာပိ၊ သည်၎င်း။ အာယောဂပဇ္ဇောပိ၊ သည်၎င်း။
 ဗိမ္ဗောဟနမ္ပိ၊ အုံးသည်၎င်း။ ပဉ္စဂေါပိ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော အင်းပျဉ်
 သည်၎င်း။ သတ္တဂေါပိ၊ အင်္ဂါခုနစ်ပါးရှိသော အင်းပျဉ်သည်၎င်း။ ဝဇ္ဇတိ၊
 ၏။ ပိဋ္ဌိအပဿယေန၊ နောက်မှီတံကဲနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကတော၊ ပြုအပ်
 သော (အနံထက် အတန်ငယ် အလျားရှည်သော ဖတိုင် အင်းပျဉ်ငယ်
 အင်ချပ်) အင်းပျဉ်ငယ်သည်။ ပဉ္စဂေါ နာမ၊ ပဉ္စဂ်မည်၏။ ပိဋ္ဌိအပဿ-
 ယေန စ၊ နောက်မှီတံကဲနှင့်၎င်း။ ဥဘတောပဿေသု၊ ဝဲယာ နံပါးတို့၌။
 အပဿယေဟိ စ၊ အမှီလက်ရုံးတန်းတို့နှင့်၎င်း။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကတော၊
 ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်နေရာသည်။ သတ္တဂေါ နာမ၊ သတ္တဂ်မည်၏။ တံ၊
 ထိုသို့သော သတ္တဂ်အင်းပျဉ်ကို။ မိဋ္ဌာတယတ္ထေရဿ၊ အား။ အကံသု ကိရ၊
 သတတ်။ ထေရော၊ သည်။ အနာဂါမီ ဟုတွာ၊ ချ်။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပြီ။

ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ သေယံ၊ (အိပ်ရာအုံး၌
 ခေါင်းချ၍) လျောင်းအိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပိတမဇ္ဈော၊ ဌ်။ ဇုတင်္ဂံ၊ သည်။
 ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဌ်။ ဘေဒေါ၊ တည်း။

၁- ပဉ္စဂေါ ပန-ရှိမ္ပ ပဉ္စဂေါ ပန၊ ကား။ပ။ ကတော၊ ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်ငယ်
 တည်းဟု ပေးလေ။ (ဆ-သံ-သော)

ပန၊ ပါး။ အယံ၊ ကား။ အာနိသံသော၊ တည်း။ သေယျသုခံ၊ အိပ်
ရာ၌ တစင်းစင်း လျောင်းအိပ် ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ချမ်းသာကို။ ပဿ-
သုခံ၊ ဝဲယာပြန်ပြောင်း စောင်းလှည့် လူးလည်းသဖြင့် ရသောချမ်းသာကို။
မိဒ္ဓသုခံ၊ တမိုန်းမိုန်း အိပ်မွေ့သဖြင့် ရသော ချမ်းသာကို။ အနုယုတ္တော၊
တလဲလဲယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝုတ္တဿ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ
အပ်သော။ စေတသော ဝိနိဗန္ဓဿ၊ စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ကို။ ဥပစ္ဆေဒနံ၊
ဖြတ်ကြောင်း၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂသပ္ပာယ်တော၊
ခပ်သိမ်းသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သောသူအား လျော်သည်၏ အဖြစ်
၎င်း။ ပါသဒ္ဓိကဣရိယာပထတော၊ ကြည်ညိုသောဣရိယာပုထ်ရှိသည်
၏အဖြစ်၎င်း။ ဝီရိယာရမ္ဘာနုကုလတော၊ လုံ့လအားထုတ်ခြင်းအား အစဉ်
လျော်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ သမ္မာပဋိပတ္တိယော၊ (သီလစသော) သမ္မာပဋိ
ပတ်ကို။ အနုဗြူဟနံ၊ ပွားစေခြင်း၎င်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အာနိ-
သံသော၊ တည်း။

ပလ္လက္ခံ၊ ကို။ အာဘုဇိတောန၊ ဖွဲ့၍။ တနံ ဥပရိမကာယံ၊ ကို။ ဥဇုံ၊ စွာ။
ပဏိဓာယ၊ ထား၍။ နိသီဒန္တော၊ သော။ ယတိ၊ သည်။ မာရဿ၊ ၏။
ဟဒယံ၊ စိတ်ကို။ ဝိကမ္မေတိ၊ (သူ့အလိုကို ဖျက်သည်ဖြစ်၍) တုန်လှုပ်
စေ၏။

☞ [၇၇] သေယျသုခံ၊ အိပ်ခြင်းဖြင့် ရအပ်သော သုခကို။ မိဒ္ဓသုခံ၊
တမိုန်းမိုန်း အိပ်မွေ့ ငိုက်မျည်းခြင်းဖြင့် ရအပ်သော သုခကို။ ဟိတော၊ ပစ်
လိုက်၍။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ ဝိပဿနာ၌ အားထုတ်ချိုးပင့်အပ်သော ဝီရိယ
ရှိသည်ဖြစ်၍။ နိသဇ္ဇောဘိရတော၊ နိသဇ်၌ အလွန်မွေ့ လျော်သော။ ဘိက္ခု၊
သည်။ တပေါဝနံ၊ ခြိုးခြံသောအကျင့်ကို ကျင့်ရာဖြစ်သော သာသနာတော်
တည်းဟူသော အင်ကြင်းတောကို။ သောဘယန္တော၊ တင့်တယ်စေလျက်။

နိရာမိသံ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တည်းဟူသော အာမိသကင်းသော။
ပီတိသုခံ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဇီရော၊ သည်။ နေသဇ္ဇိကံ၊ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထ်နှင့် စပ်သော။ ဝတံ-
ခုတက်။ ကို။ သမနုယုဉ္ဇေယျ၊ ကောင်းစွာယှဉ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤကား
အနုသာသနီတည်း။

အယံ နေသဇ္ဇိကဂေ သမာဒါနဝိဓာနပ္ပဘေဒဘေဒါနိသံသဝဏ္ဏနာ။

ဓုတင်္ဂပကိဏ္ဍကကထာ

၃၇။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ကုသလတ္ထိ ။ပ။ ဝိနိစ္ဆယောတိ ဣမိဿာ ဂါထာယ၊
 ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လတံ။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။
 ကုသလတ္ထိကတောတိ၊ တောဟူသောပုဒ်၌။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာ-
 တဗ္ဗော၊ အပ်၏။) ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သဗ္ဗာနေဝ၊ ကုန်သော။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။
 သေက္ခပုထုဇ္ဇနခိဏာသဝါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သိယာ၊ အချို့ကား။
 ကုသလာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အပ္ပာကတာနိ၊
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အကုသလံ၊ ဖြစ်သော။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိသင့်။ ဣတိ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ အထူးအယူကိုဆိုအံ့။ ယော၊ အကြင်အယူမညီ ဝိတဏ္ဏဝါဒီသည်။
 ပါပိစ္ဆော ။ပ။ ဟောတိတိ အာဒိဝစနတော၊ ဟောတိ ဤသို့အစရှိသော
 အင်္ဂုတ္တရ ပုဂ္ဂလပညတ် ပါဠိစကားကြောင့်။ ဓုတင်္ဂံ၊ သည်။ အကုသလမ္ပိ၊
 သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသင့်သေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။
 သော၊ ကို။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဆိုသင့်၏။ မယံ၊ တို့သည်။ အကုသလစိတ္တေန၊
 ဖြင့်။ အရညေ၊ ဌ။ န ဝသတိတိ၊ မနေဘူးဟူ၍။ န ဝဒါမ၊ မဆိုပေကုန်။
 ဟိ၊ စ။ ဝါ၊ ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ယဿ၊ အကြင်
 ရဟန်းအား။ အရညေ၊ ဌ။ နိဝါသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ထို
 တောရနေရဟန်းသည်။ အာရညိကော၊ ကမည်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။
 သော၊ ထိုတောနေရဟန်းသည်။ ပါပိစ္ဆော ဝါ၊ အလိုယုတ်သည်လည်း။
 ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ အပ္ပိစ္ဆော ဝါ၊ အလိုနည်းသည်လည်း။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။
 ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ ဣမာနိ-ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ ဣမာနိ၊
 ဤပုံသုက္ကလိကင်္ဂသမာဒါန စသည်တို့သည်။ (ဓုတင်္ဂါနိ၌စပ်၊ ဤကဲ့သို့
 သောအရာဝယ် ဝုတ္တံရှိသော်လည်း ဣတိ တိုင်အောင်ငုံ၍သာ သဒ္ဓပဒတ္တက
 မပေးနှင့်) တေန တေန သမာဒါနေန၊ ထိုထိုပုံသုက္ကလိကင်္ဂစသည်ကို
 ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်။ ဓုတင်္ဂိလေသတ္တာ၊ ချက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီးသော
 တဏှာ ဥပါဒါန်အစရှိသော ကိလေသာ ပါပဓမ္မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ဓုတဿ၊ တဏှာစသော ကိလေသာကို ခါပြီးသော။ သိက္ခုနော၊ ၏။
 အင်္ဂါနိ၊ ဓုတအဖြစ်၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊

ကြောင့်။ ခုတက်၍၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသခုနစ်တော၊ ကိလေသကို ခါတတ်ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခုတန္တိ၊ ရှိ။ လဒ္ဓဝေါဟာရံ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဧတေသံ၊ ထိုပုံသုက္ကလိကင် သမာဒါနစသည်တို့၏။ အင်္ဂံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ခုတက်၍၊ မည်ကုန်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ တာနိ၊ ထိုပုံသု- ကုလိကင်သမာဒါန စသည်တို့သည်။ ပဋိပက္ခနိဒ္ဓါနနတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော ကိလေသတို့ကို ခါတတ် ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခုတနိ စ၊ ခုတမည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိပတ္တိယာ၊ သီလစသော သမ္မာပဋိပတ်၏။ အင်္ဂါနိ စ၊ အကြောင်းတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ဤကမ္မဓာရည်းသမာသံဝစနတ်ကြောင့်လည်း။ ခုတက်၍၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ-ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝါ၊ ဣတိ-ဣဒံ လက္ခဏံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အောက်ဝစနတ္ထနိဒ္ဓေသ၌ဆိုအပ်ခဲ့ပြီ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တောနိ-သမာဒါနာနိ၊ တို့သည်။ ယဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါမည်ကုန်သည်။ ဘဝေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ သော တာဒိသော၊ ထိုသို့သော။ ကောစိ ဘိက္ခု၊ တစုံတယောက်သော ရဟန်းမျှသော်လည်း။ အကုသလေန၊ ဖြင့်။ ခုတော နာမ၊ (ကိလေသာ ပါပဓမ္မကို ခါတွက်ဖျက် တတ်သော အနက်ကြောင့်) ခုတမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်စကောင်းခဲ့။ တံ-အကုသလံ၊ သည်။ (ဉာဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။) ယေသံ-သမာဒါနာနံ၊ တို့၏။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါတည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့သော ဗဟုဗ္ဗိဟိဝစနတ္ထကိုပြု၍။ တာနိ သမာဒါနာနိ၊ တို့ကို။ ခုတက်၍နိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စေယျံ၊ ဆိုအပ် ကုန်ရာ၏။ (တနည်း။ ။ဉာဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။) တံ-ခုတံ၊ ထိုခုတမည်သော တရားသည်။ အင်္ဂံ၊ တည်း။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့ ခုတံ အင်္ဂံ ဧတေသံ ဟူသော ဝစနတ်ကို ပြု၍။ တာနိ သမာဒါနာနိ၊ တို့ကို။ ခုတက်၍နိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ အကုသလံ၊ သည်။ ကိဉ္စိ ပါပံ၊ တစုံတခုသော ပါပဓမ္မကို။ န စ ခုနာတိ၊ ဖျက်ဆီးနိုင်သည်လည်း မဟုတ်ခဲ့။ (အပ္ပဋ္ဌိ- ပက္ခတော။ ဟိတ်လာ) အကုသလံ၊ သည်။ စိဝရလောလုပ္ပါဒီနိ စေဝ၊ စိဝရလောလုပ္ပါဒအစရှိကုန်သော ပဋိပက္ခတို့ကိုလည်း။ နာပိ နိဒ္ဓါနတိ၊ ဖျက် ဆီးတတ်သည်လည်း မဟုတ်ခဲ့။ ပဋိပတ္တိယာ စ၊ ၏လည်း။ အင်္ဂံပွ၊ အကြောင်းသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်ခဲ့တကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ အကုသလံ ခုတက်န္တိ၊ ဟူသော။ (ယံ-ဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။

နိဒ္ဒေသ] စုတင်ပဏိဏ္ဍကကထာ (၇၈-၁၀)

၂၀၅

ဝုတ္တံ၊ ပြီ။) ဣဒံ-ဝစနံ၊ သည်။ သုဝုတ္တံ၊ အမြဲအမြဲ လှုံမစောက်ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ ဝါ၊ ကောင်းစွာဆိုမိသော စကားတည်း။ (ဣတိ ဝုတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိသဒ္ဓေါ အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗော။)

☞ [၇၈] ယေသံ၊ အကြင်အဘယဂိရိဝါသီဆရာတို့၏။ ဝါဒေပိ၊ ခွဲလည်း။ စုတင်၊ သည်။ ကုသလတ္ထိကဝိနိမုတ္တံ၊ လွတ်၏။ (ပညတ္တိဝါဒတ္တာ၊ စုတင် မည်သည် ပညတ်သတည်းဟု အယူရှိသောကြောင့်တည်း။) တေသံ၊ တို့၏။ ဝါဒေ၊ ခွဲ။ အတ္တတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ စုတင်မေဝ၊ စုတင် မည်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပေ။ အသန္တံ၊ သဘောအားဖြင့် မရှိ စကောင်းသော ပညတ်သည်။ ကဿ၊ အဘယ်သို့သော ကိလေသာ ပါပဓမ္မကို။ ဓုနနတော၊ ခါဖျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စုတင် နာမ၊ မည်သည်။ ဘဓိဿတိ၊ ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။ နေသံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်။ စုတ-ဂုဏေ သမာဒါယ ဝုတ္တတိတိ ဝစနဝိရောဓောပိ၊ ဝုတ္တတိဟူသော ပါဠိတော် နှင့်ဆန့်ကျင်သည်လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ-ဝစနံ၊ အဘယဂိရိဆရာတို့၏ ထိုစကားကို။ န ဂပေတဗ္ဗံ၊ မမှတ်သင့်။ ဣတိ အယံ၊ ဤဝဏ္ဏနာသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ကုသလတ္ထိကတော၊ အားဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

စုတာဒိနံ ဝိဘာဂတောတိ ဧတ္ထ၊ ခွဲ။ စုတော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပ။ စုတင် နိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ကဿ၊ အဘယ်သူအား။ စုတင်သေဝနာ၊ သည်။ သပ္ပါယာ၊ သနည်း။ ဣတိ-ဣမိဿာ ပဉ္စာယ၊ ၏။ (ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုစုတအစရှိသည်တို့တွင်။ စုတောတိ၊ ဟူ၍။ စုတကိလေသော၊ ထိုထိုစုတင်ဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော ကိလေသာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော ဝါ၊ ကို၎င်း။ (တနည်း) စုတကိလေသော၊ စုတင်သေဝနကို အရင်းမူသဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော ဝါ၊ ခဏသဝ ပုဂ္ဂိုလ်ကို၎င်း။ ကိလေသဓုနနော၊ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးတတ် ဖျက်ဆီး ကြောင်းဖြစ်သော။ ဓမ္မော ဝါ၊ (အရိယမဂ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ စုတင် စေတနာသမ္ပယုတ္တဉာဏ်ဟူသော) တရားကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ စုတဝါဒေါတိ ဧတ္ထ၊ စုတဝါဒေါဟူသောပါဌ်၌။ စုတော၊ စုတသာမည်၍။ န စုတဝါဒေါ၊ စုတဝါဒမမည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊

ရှိ၏။ န ဓုတော၊ ဓုတမမည်မူ၍။ ဓုတဝါဒေါ၊ ဓုတဝါဒသာမည်သော
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ နေဝ ဓုတော၊ လည်းမမည်မူ၍။ န ဓုတဝါဒေါ၊
လည်းမမည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဓုတော စေဝ၊ လည်းမည်၍။
ဓုတဝါဒေါ စ၊ ဓုတလည်းမည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဓုတင်္ဂေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထနော၊
၏။ ကိလေသော၊ တို့ကို။ ဓုနိ၊ ဖျက်ဆီးပြီ။ ပရံ ပန၊ သူ့ကိုကား။
ဓုတင်္ဂေန၊ ဖြင့်။ န ဩဝဒတိ၊ မဆုံးမ။ နာနုဿာသတိ၊ အဖန်တလဲလဲ
မဆုံးမ။ ကော ဝိယ၊ အဘယ်အရှင်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဗာက္ကုလတ္ထေရော
ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ အယံ၊ ဤအရှင်သည်။ ဓုတော န ဓုတဝါဒေါ၊ မည်၏။
ယထာဟ၊ ကား။ တယိဒံ၊ ပ။ ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [အာယသ္မာ၊
တရားခြောက်ဆယ် သက်တော်ကြွယ်သော။ တယိဒံ-သော အယံ
ဗာက္ကုလော၊ ထိုအရှင်ဗာကုလသည်။ ဓုတော၊ မိမိသာဓုတင်္ဂဖြင့် ကိလေ
သာကိုခါ၍။ န ဓုတဝါဒေါ၊ သူတပါးကိုကား ဓုတင်္ဂဖြင့်မဆုံးမတတ်။]
ပန၊ ပါး။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဓုတင်္ဂေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထနော၊ ၏။
ကိလေသော၊ တို့ကို။ န ဓုနိ၊ မဖျက်ဆီး။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အညော၊
သူတပါးတို့ကို။ ဓုတင်္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဩဝဒတိ၊ ၏။ အနုဿာသတိ၊ ၏။
ကော ဝိယ၊ ကား။ ဥပနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ၊ တည်း။ အယံ၊ သည်။ န ဓုတော
ဓုတဝါဒေါ၊ မည်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တယိဒံ၊ ပ။ ဒေါတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ [သကျပုတ္တော၊ သာကီဝင်မင်း၏သားဖြစ်သော။ တယိဒံ-
သော အယံ အာယသ္မာ ဥပနန္ဒော၊ ထိုအရှင်ဥပနန္ဒသည်။ န ဓုတော၊
မိမိမူကား ဓုတမဟုတ်။ ဓုတဝါဒေါ၊ သူတပါးကိုသာ ဓုတင်္ဂဖြင့် ဆုံးမ
တတ်၏။] ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ လာဠုဒါယီ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥဘယ-
ဝိပန္နော၊ နှစ်ပါးသောအင်္ဂါမှချို၏။ အယံ၊ သည်။ နေဝ ဓုတော၊ ဓုတလည်း
မမည်။ န ဓုတဝါဒေါ၊ ဓုတဝါဒလည်းမမည်။ ယထာဟ၊ ကား။ တယိဒံ၊ ပ။
ဝါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [တယိဒံ-သော အယံ အာယသ္မာ လာဠုဒါယီ၊
ထိုအရှင်လာဠုဒါယီသည်။ နေဝ ဓုတော၊ မဟုတ်။ န ဓုတဝါဒေါ၊ မဆုံးမ
တတ်။] ပန၊ ပါး။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဓမ္မသေနာပတိ ဝိယ၊ တရား
စစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာကဲ့သို့။ ဥဘယသမ္ပန္နော၊ နှစ်ပါး
သောအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံ၏။ အယံ၊ သည်။ ဓုတော စေဝ၊ ဓုတလည်းဖြစ်၍။

နိဒ္ဒေသ]

ဓုတင်္ဂပကိဏ္ဍကကထာ (၇၉-၄)

၂၀၇

ဓုတဝါဒေါ စ၊ ဓုတဝါဒလည်းမည်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တယိဒံ။ ပ။
ဝါဒေါ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [အာယသ္မာ၊ သော။ တယိဒံ-
သော အယံ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဓုတော စေတ၊ ဓုတလည်းဖြစ်ပေ၏။
ဓုတဝါဒေါ စ၊ လည်းဖြစ်ပေ၏။]

ဓုတဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ အပ္ပိစ္ဆတာ၊ အလိုနည်းသောသူ၏
အဖြစ်။ သန္တုဋ္ဌိတာ၊ ရောင့်ရဲခြင်းရှိသောသူ၏အဖြစ်။ သလ္လေခတာ၊
ကိလေသာကိုခေါင်းပါးစေတတ်သည်၏အဖြစ်။ ပဝိဝေကတာ၊ ဆိတ်ငြိမ်
သည်၏အဖြစ်။ ဣဒမတ္ထိတာ၊ ဤကုသိုလ်ဓမ္မတို့ဖြင့်အလိုရှိသောသူ၏
အဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဓုတင်္ဂစေတနာယ၊ ၏။ ပရိဝါရကာ၊ အရံဖြစ်ကုန်
သော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပ္ပိစ္ဆယေဝ နိဿာယာတိအာဒိဝစန-
တော၊ ကြောင့်။ ဓုတဓမ္မာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးတို့တွင်။
အပ္ပိစ္ဆတာ စ၊ သည်၎င်း။ သန္တုဋ္ဌိတာ စ၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထတော၊
တရားကိုယ်အားဖြင့်။) အလောဘော၊ တည်း။ သလ္လေခတာ စ၊ သည်၎င်း။
ပဝိဝေကတာ စ၊ သည်၎င်း။ အလောဘော စ၊ ဌ်၎င်း။ အမောဟေ စ၊ ဌ်၎င်း။
ဣမေသုဒ္ဓိသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ အနုပတန္တိ၊ ကျကုန်၏။ ဣဒမတ္ထိတာ၊ သည်။
ဉာဏမေဝ၊ တည်း။ [၇၉] တတ္ထ၊ ထိုအလောဘ အမောဟတို့တွင်။
အလောဘေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခေပဝတ္ထုသု၊ ထိုထိုဓုတင်ဖြင့် ပယ်အပ်သော
ဂဟပတိစိဝရအစရှိသောဝတ္ထုတို့၌။ လောဘံ၊ ကို။ ဓုနာတိ၊ ခါတွက်
ဖျက်ဆီး၏။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။ တေသ္မေဝ ပဋိက္ခေပဝတ္ထုသု၊ တို့၌
သာလျှင်။ အာဒိနဝပဋိစ္ဆာဒကံ၊ (အာရက္ခဒုက္ခ ပရာမီနဝုတ္တိ စောရတယ
စသော) အပြစ်ကိုဖုံးကွယ်တတ်သော။ မောဟံ၊ ကို။ ဓုနာတိ၊ ၏။
စ၊ တနည်း။ အလောဘေန၊ ဖြင့်။ အနုညာတာနံ၊ (နိစ္ဆန္ဒရာဂပရိဘောဂ
အစွမ်းဖြင့်) ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်သော (နူးညံ့သောအတွေ့ရှိသော အခင်း
ခြုံ့ထည်အစရှိသော) ဝတ္ထုတို့ကို။ ပဋိသေဝနမုခေန၊ မှီဝဲခြင်းကိုအကြောင်း
ပြုသဖြင့်။ ပဝတ္ထံ၊ သော။ ကာမသုခါနုယောဂံ၊ ကိလေသာကာမနှင့်
ယှဉ်သော သုခကိုခံစားခြင်းကို။ ဓုနာတိ၊ ၏။ အမောဟေန၊ ဖြင့်။
ဓုတင်္ဂေသု၊ တို့၌။ အတိသလ္လေခမုခေန၊ အလွန်အကျူး သလ္လေခပဋိပတ်ကို
အကြောင်းပြုသဖြင့်။ ပဝတ္ထံ၊ သော။ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ၊ ကိုယ်၏
ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းကိုပြုကျင့်သော အယုတ်တရားကို။ ဓုနာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊

၂၀၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၇၉-၄)

[၂-ခုတင်

ကြောင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ ဓုတဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ဓုတင်္ဂါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ပံသုကုလိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ ပ။ နေသဇ္ဇိ-
ကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေရဿ၊ ကုန်သော။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုတဆဲ့သုံးပါးသောဓုတင်္ဂါတို့ကို။ အတ္ထတော၊ စ၊
ဖြင့်၎င်း။ လက္ခဏာဒီဟိ၊ စ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တာနေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

ကဿ ဓုတင်္ဂသေဝနာ သပ္ပိယာတိ၊ ယာဟူသော ဤပုစ္ဆာ၏။ ရာဂစရိ-
တဿ စေဝ၊ ရာဂပြောသသူအား၎င်း။ မောဟစရိတဿ၊ စ၊ ၎င်း။ (ဓုတင်-
သေဝနာ၊ ဓုတင်္ဂါမှီဝဲခြင်းသည်။ သပ္ပိယာ၊ လျှောက်ပတ်၏။ ဣတိ-
ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓုတင်-
သေဝနာ၊ သည်။ ဒုက္ခာပဋိပဒါ စေဝ၊ ဆင်းရဲခြိုးခြံသော အကျင့်သည်၎င်း။
သလ္လေခဝိဟာရော၊ စ၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေသောနေခြင်းသည်၎င်း။
ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒုက္ခာပဋိပဒါ၊ ဆင်းရဲခြိုးခြံသောအကျင့်ကို။
နိဿာယ၊ ၍။ ရာဂေါ၊ (သုခဖြစ်ကြောင်း အာရုံဝတ္ထုလျှင် မှီရာရှိသော)
ရာဂသည်။ ဝုပသမ္မတိ၊ ငြိမ်း၏။ သလ္လေခံ၊ ခေါင်းခေါင်းပါးပါးကျင့်ခြင်း
ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အပ္ပမတ္တဿ၊ မမေ့မလျော့သသူအား။ မောဟော၊ ကို။
ဝါ၊ သည်။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝါ၊ ကင်း၏။ (ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
သပ္ပိယာ၊ ကုန်၏။) ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဧတေသု ဓုတင်္ဂေသု၊ တို့တွင်။ အာရညိ-
ကင်္ဂရုက္ခမူလိကင်္ဂပဋိသေဝနာ၊ သည်။ ဒေါသစရိတဿာပိ၊ အားလည်း။
သပ္ပိယာ၊ ၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ တတ္ထ အရညရုက္ခမူလေသု၊ တို့၌။
အသံသဒ္ဓိယမာနဿ၊ တစုံတယောက်နှင့် မထိခိုက်မှု၍။ ဝိဟရတော၊
နေသော။ အဿ၊ အား။ ဒေါသောပိ၊ သည်လည်း။ ဝုပသမ္မတိ၊ ၏။
ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သပ္ပိယာ၊ ၏။) အယံ၊ ကား။ ဓုတာဒီနံ၊ တို့ကို။
ဝိဘာဂတော၊ အားဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ သမာသဗျာသတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ (ဝိနိစ္ဆ-
ယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သမာသဗျာသတောတိ ပန ဟူအပ်
လျက် နေရာလွှဲသည်။ တနည်း။) သမာသဗျာသတောတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။
ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပန-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ဣမာနိ ဓုတင်္ဂါနိ၊
တို့သည်။ (အဋ္ဌေဝ ဟောန္တိ ဤစပ်) သမာသတော၊ အားဖြင့်။ သိသင်္ဂါနိ၊

နိဒ္ဒေသ]

ဓုတင်္ဂပကိဏ္ဍကကထာ (၇၉-၂၅)

၂၀၉

ခေါင်းတည်ဖြစ်သော အင်္ဂါတို့သည်။ တိဏိ၊ တို့တည်း။ အသမ္ဘိန္ဒရ်ဂါနိ၊
တပါးနှင့်မရောကုန်သော အင်္ဂါတို့သည်။ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌေဝ၊
တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသီသင်္ဂ အသမ္ဘိန္ဒရ်တို့တွင်။
သပဒါနစာရိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ ကောသနိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ တိဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ သီသင်္ဂါနိ၊ ခေါင်းတည်
ဖြစ်သော အင်္ဂါမည်ကုန်၏၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ၊ ကို။
ရက္ခန္ဓာ၊ စောင့်သောရဟန်းသည်။ ပိဏ္ဏပါတိကင်္ဂမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ရက္ခိယတိ၊
လဘုံ။ စ၊ ပါး။ ကောသနိကင်္ဂံ၊ ကို။ ရက္ခတော၊ စောင့်သောရဟန်းအား။
ပတ္တပိဏ္ဏိကင်္ဂလပစ္စာဘတ္တိကင်္ဂါနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ သုရက္ခနိယာနိ၊ လွယ်
သဖြင့် စောင့်အပ်ကုန်သည်။ ဘဝိယန္တိ၊ ကုန်လတုံ။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂံ၊
ကို။ ရက္ခန္ဓာ၊ အား။ ရက္ခမူလိကင်္ဂယထာသန္တတိကင်္ဂေသု၊ တို့၌။ ရက္ခိတဗ္ဗ
နာမ၊ စောင့်အပ်သည်မည်သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ (တသ္မာ၊
ကြောင့်။ သီသင်္ဂါနိ၊ မည်ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ တိဏိ၊ ကုန်သော။
ဣမာနိ သီသင်္ဂါနိ စ၊ တို့၎င်း။ အာရညိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ ပံသုကူလိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။
တေစိဝရိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ သောသာနိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ အသမ္ဘိန္ဒရ်ဂါနိ စ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
(ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။) အဋ္ဌေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပုန၊ ဖန်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ စိဝရပဋိသံယုတ္တာနိ၊ သင်္ကန်းနှင့်စပ်
သော ဓုတင်္ဂတို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ပိဏ္ဏပါတပဋိသံယုတ္တာနိ၊ ဆွမ်းနှင့်
စပ်သော ဓုတင်္ဂတို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ သေနာသနပဋိသံယုတ္တာနိ၊
အိပ်ရာနေရာ ကျောင်းနှင့်စပ်ကုန်သော ဓုတင်္ဂတို့၎င်း။ ကေ၊ သော။
ဝိရိယပဋိသံယုတ္တံ၊ ဝိရိယနှင့်စပ်သော ဓုတင်္ဂ၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သော
နည်းဖြင့်။ ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ (လိုက်) စတ္တာရောဝ၊ တို့သည်
သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ၊
သည်။ ဝိရိယပဋိသံယုတ္တံ၊ ဝိရိယနှင့်စပ်၏။ ဣတရာနိ၊ ဤမှ တပါးသော
စိဝရပဋိသံယုတ္တစသည်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာနေဝ၊ ထင်ရှားကုန်သည်
သာတည်း။

ခ-လတ်+ဒွံ— မှ လက်-ဟု ဖြစ်လာသည်။ သို့ကြောင့် လံယုတ်မဲ့ တ-တသုံး
တည်းသာ သင့်သည်။ (ဆ-သ်-သော)

ပုန၊ ဖန်။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော ခုတင်တို့သည်။ ပစ္စယနိဿိတာနိ၊ ပစ္စည်းကိုမှီကုန်သော။ ဒွါဒေသ၊ တို့၎င်း။ ဝီရိယနိဿိတံ၊ သော။ ကေ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဿယဝသေန၊ မှီအပ်သော နိဿယ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗဝသေနပိ၊ မှီအပ် မမှီအပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဒေယေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ဟုတ်စွ။ ခုတင်၊ ကို။ သေဝန္တဿ၊ မှီဝဲသော။ ယဿ၊ အကြင်အရှင်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝခုတိ၊ ပွား၏။ တေန၊ ထိုအရှင်သည်။ သေဝိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ သေဝတော၊ ခုတင်ကို မှီဝဲသော။ ယဿ၊ အကြင်အရှင်အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟာဟတိ၊ ယုတ်၏။ တေန၊ ထိုအရှင်သည်။ န သေဝိတဗ္ဗာနိ၊ မမှီဝဲအပ်ကုန်။ ပန၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကို ဆိုအံ့။ ယဿ၊ မဟာပုရိသဇာတိကဖြစ်သော အကြင်အရှင်အား။ သေဝတောပိ၊ ခုတင်ကိုမှီဝဲသော်၎င်း။ အသေဝတောပိ၊ သော်၎င်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝခုတော၊ တိုးသည်သာတည်း။ န ဟာယတိ၊ မယုတ်။ တေနာပိ၊ ထိုအရှင်သည်လည်း။ ပစ္ဆိမံ ဇနတံ၊ နောင်လာ လူအပေါင်းကို။ အနုကမ္မန္တေန၊ မစချီးမြှင့်သည် ဖြစ်၍။ သေဝိတဗ္ဗာနိ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်၏။ [၈၀] ယဿာပိ၊ အကြင်သူအားလည်း။ သေဝတောပိ၊ သော်၎င်း။ အသေဝတောပိ၊ သော်၎င်း။ န ဝခုတိ၊ မတိုး။ တေနာပိ၊ ထိုသူသည်လည်း။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ဝါသနတ္ထာယ၊ အလေ့အကျင့်ကောင်း ထုံခြင်းအကျိုးငှါ။ သေဝိတဗ္ဗာနိယေဝ၊ မှီဝဲအပ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤရွှေ့အပြီးတည်း။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓာနိပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ သဗ္ဗာနေဝ၊ ခုတင် တေရသအလုံးစုံတို့သည်ပင်လျှင်။ စေတနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ကေဝိဓာနိ၊ တပါးအဖို့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ဟုတ်စွ။ ခုတင်၊ သည်။ ကေမေဝ၊ တပါးသာတည်း။ သမာဒါနစေတနာ၊ နာပင်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဝိဓာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယာ စေတနာ၊ ထံ ခုတင်န္တိ ဝဒန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာယံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ပန၊ ပါး။ ဗျာသတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးပါးသော ခုတင်တို့၎င်း။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ အဋ္ဌ၊ တို့

နိဒ္ဒေသ]

ဓုတင်္ဂပင်္ကဏ္ဍကကထာ (၈၀-၁၇)

၂၁၁

၎င်း။ သာမဏေရာနံ၊ တို့အား။ ဒွါဒသ၊ တို့၎င်း။ သိက္ခမာနသာမဏေ-
 ရာနံ၊ တို့အား။ သတ္တ၊ တို့၎င်း။ ဥပါသကဥပါသိကာနံ၊ တို့အား။ ဒွေ၊
 နှစ်ပါးသော ဓုတင်္ဂတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါစတ္တာလီသ၊ လေးဆဲ့နှစ်ပါး
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝါ၊ ပန-ဝိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့အံ့။
 အဗ္ဗောကာသေ၊ ချီ။ အာရညကင်္ဂသမ္ပန္နံ သုသာနံ၊ တောကျောင်းအင်္ဂါနှင့်
 ပြည့်စုံသော သုသာန်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကော-
 ပိ၊ တယောက်တည်းသော်လည်း။ ကေပ္ပဟာရေနော၊ တချက်တည်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ ဝါ၊ တပြိုင်နက်သာလျှင်။ (ဝေ-ကျေ) သဗ္ဗဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။
 ပရိတုဉ္စိဘုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ တတ်နိုင်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဘိက္ခုနီနံ၊
 တို့အား။ အာရညကင်္ဂံ၊ အရညကင်္ဂ၎င်း။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂဉ္စ၊ ၎င်း။
 (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေပိ၊ တို့ကိုလည်း။ သိက္ခာပဒေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။
 ပဋိက္ခိတ္တာနိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ၊
 ၎င်း။ သောသာနိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ တိဏိ၊ တို့ကို။ ဒုပ္ပရိ-
 ဟာရာနိ၊ ဆောင်နိုင်ခဲ့ကုန်၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။
 ဝါ၊ အား။ ဒုတိယိကံ၊ အဖော်ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ဝသိတုံ၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊
 မအပ်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေရူပေ၊ သော။ ဌာနေ၊ ချီ။ သမာနန္တန္တာ၊
 တူသောဆန္တရှိသော။ ဒုတိယိကာ၊ ကို။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲ၏။ သစေ လတေယျ၊
 အကယ်၍ပင်ရစေကာမူ။ (ပိ-ကို ဝေ-မှာယှဉ်) ဝေမ္ပိ၊ သော်လည်း။ သံသဌ-
 ဝိဟာရတော၊ အပေါင်းအဖော်နှင့် နှီးနှော၍နေခြင်းမှ။ န မုဇ္ဈေယျ၊
 မလွတ်နိုင်ရာ။ ဝေ သတိ၊ သော်။ ယဿ၊ အကြင်ဝိဝေကဟူသော။ အတ္ထာ-
 ယ၊ ငှါ။ (ယဿ-နှင့် အတ္ထာယ-တုလျှတ်၊ သွေဝ အတ္ထောကို ထောက်)
 ဓုတင်္ဂံ၊ ကို။ သေဝေယျ၊ ရာ၏။ သွေဝ အတ္ထော၊ ထို ဝိဝေကအကျိုးသည်
 ပင်။ အဿာ ဘိက္ခုနီယာ၊ အား။ န သမ္ပဇ္ဈေယျ၊ မပြည့်စုံရာ။ ဝေ၊ သို့။
 ပရိတုဉ္စိဘုံ၊ ငှါ။ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စ၊ တို့ကို။ ဟာ-
 ပေတွာ၊ ၍။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ အဋ္ဌေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ယထာဝုတ္တေသု၊
 ဘိက္ခုတို့အား ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော တေရသဓုတင်္ဂတို့တွင်။
 တေစိဝရိကင်္ဂံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ ဒွါဒသ၊
 တို့ကို။ သာမဏေရာနံ၊ တို့အား။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ယထာဝုတ္တေသု၊
 ဘိက္ခုနီတို့အား ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော ရှစ်ပါးတို့တွင်။ (လိက်)

၂၁၂

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၈၀-၁၈)

တေစီဝရိကင်္ဂံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ချုံ။ သတ္တ၊ တို့ကို။ သိက္ခမာနသမဏေရီနံ၊
 တို့အား။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ဥပါသကဥပါသိကာနံ၊ တို့
 အား။ ကောသနိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ-
 နေဝ ဒွေ၊ ဤနှစ်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ ပတိရူပါနိ စေဝ၊ လျှောက်လည်း
 လျှောက်ပတ်ကုန်၏။ ပရိဘုဉ္ဇိတံ၊ ငှါ။ သက္ကာ စ၊ တတ်လည်းတတ်ကောင်း
 ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွေ ဓုတင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်
 ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာသတော၊ ဖြင့်။ ဒွေစတ္တာ-
 လီသ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤအဖွင့်သည်။ သမာသ-
 ဗျာသတော၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ အဖွင့်တည်း။

တ္ထောဝတာ စ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအစဉ်အားဖြင့်လျှင်။ သီလေ
 ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညောတိ ဣမိဿာ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာဖြင့်။ သီလ-
 သမာဓိပညာမုခေန၊ သီလသမာဓိပညာကို ပခာနပြုသဖြင့်။ ဒေသိတေ၊
 သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ချုံ။ ယေဟိ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာဒိဟိ ဂုဏေဟိ၊ တို့
 ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ၊ သော။ သီလဿ၊ ၏။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြုစင်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထို (သီလဖြုစင်အံ့သည်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်
 သော) အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာ စသော ကျေးဇူးတို့ကို။ သမ္မာဒနတ္ထံ၊ ပြည့်စုံ
 စေခြင်းငှါ။ သမာဒါတဗ္ဗဓုတင်္ဂကထာ၊ ဆောက်တည်အပ်သော ဓုတင်
 စကားသည်။ ဘာသိတာ၊ ဆိုပြီးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်လတ်သတည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသော နာမ ဒုတိယော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏာနိဒ္ဒေသ (၈၁-၁၀)

သမာဓိဝဏ္ဏနာ

[၈၁] ၃၈။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဓုတင်္ဂပရိဟရဏသမ္ပာဒိတေဟိ၊ ဓုတင်္ဂဆောင်ခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံစေအပ်ကုန်သော။ အပ္ပိစ္ဆတဒီဟိ၊ အပ္ပိစ္ဆတာ အစရှိကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ ကျေးဇူးတရားဟူသော ရေကြည်တို့ဖြင့်။ ပရိယောဒါတေ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဖြူစင်သော။ ဣမသ္မိံသီလေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဤစတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ၌။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ ကောင်းစွာဖြည့်ကျင့်သောအားဖြင့် တည်နေပြီးသော ယောဂီသည်။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယန္တိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ စိတ္တသီလေန၊ စိတ်ကိုပဓာနပြုသဖြင့်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ သော။ ယော သမာဓိ၊ ကိံ။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ပွားစေအပ်၏။ သော စ၊ ထိုပွားစေအပ်သော သမာဓိကိုလည်း။ အတိသင်္ခေပဒေသိတတ္တာ၊ စိတ္တံ ဘာဝယံ ဟု အလွန်အကျဉ်းမျှဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညာတုမ္ပိ၊ သိအံသောငှါလည်း။ န တာပ သုကရော၊ မလ္လယံ တုံသေး။ ဘာဝေတုံ၊ ပွားစေခြင်းငှါကား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာလွယ်တုံအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ ဝိတ္ထာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဘာဝနာနယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣဒံ ပဉ္စာကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သမာဓိ၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ သမာဓိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ အဿ၊ ထိုသမာဓိ၏။ လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာန-ပဋ္ဌာနာနိ၊ ကိုသည်။ ကာနိ၊ တို့နည်း။ သမာဓိ၊ သည်။ ကတိဝိဇော၊ သနည်း။ အဿ၊ ၏။ သံကိလေသော စ၊ ညစ်နွမ်းကြောင်းကား။ ကော၊ နည်း။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြူစင်ကြောင်းကား။ ကိံ၊ နည်း။ ကယံ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ပွားစေအပ်သနည်း။ သမာဓိ-ဘာဝနာယ၊ ၏။ အာနိသံသော၊ အာနိသင်ကား။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စာကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတြ-တသ္မိံ ပဉ္စာကမ္ပေ၊ ဌံ၊ ဝါ၊ တတြ-တဿ ပဉ္စာကမ္ပဿ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေတည်း။ ကော သမာဓိတိ၊ ကား။

သမာဓိ၊ သည်။ ဗဟုဝိဇ္ဇော၊ ကုသိုလ်စသည်အားဖြင့် များသောအပြား ရှိ၏။ နာနပ္ပကာရကော၊ (အာရုံနာနတ္ထ မနသိကာရ ဆန္ဒ ပဏိဓိ-
ဝိမောက္ခ အဘိနိဟာရ သညာနာနတ္ထစသည်အားဖြင့်) အသီးအသီးသော
ပကာရဝိသေသရှိ၏။ ဝါ၊ အမျိုးမျိုးသောအသေးစိတ်အပြားရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊
ကို။ ဝိဘာဝယိတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ အာရဗ္ဗမာနံ၊ အလှိုင်းတကြီး
အားထုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ သည်။ အဓိပ္ပေတံ၊ သော။ အတ္ထ-
ဉ္ဇေဝ၊ ကိုလည်း။ န သာဓေယျ၊ မပြီးစေနိုင်ရာ။ ဥတ္တရိ စ၊ အလွန်လည်း။
ဝိက္ခေပါယ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းငှါ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဝတ္ထေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤစိတ္တံ ဘာဝယံ ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပေတမေဝ၊
လိုရင်းသမာဓိကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရွယ်၍။ ဝဒါမ၊ ဆိုကုန်အံ့။ ကုသလ-
စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ (အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာရှိသော) ကုသိုလ် စိတ္တ-
ကဂ္ဂတာသည်။ သမာဓိ၊ မည်၏။

ကေနဋ္ဌေန သမာဓိတိ ပဉ္စေ၊ ၌။ သမာဓာနဋ္ဌေန၊ အညီအညွတ်ထား
ခြင်း၊ ကောင်းစွာထားခြင်းဟူသော သကတ်အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ အညီ
အညွတ် ကောင်းစွာထားသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ သမာဓိ၊
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒံ သမာဓာနံ နာမ၊ ဤသမာဓာနမည်သည်။ ကိံ၊
နည်း။ ကောရမ္မဏေ၊ တခုတည်းသောအာရုံ၌။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ တို့ကို။
သမံ၊ အညီအညွတ်။ အဝိသရဏဝသေန၊ ဖရိုဖရဲ မကွဲမပြား မရွေ့ရှားသည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပိဇ္ဈေန္တဿ ဝိယ၊ ရေဖြင့်နှောစပ် လုံးစုအပ်သော ကသယ်
မှုန့်ကဲ့သို့။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကား သေသ) အာဓာနံ၊ ထားခြင်းသည်။ ဝါ၊
ထားတတ်သောတရားသည်။ သမာဓာနံ နာမ၊ မည်၏။ စ၊ တနည်းကား။
သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အဝိက္ခိပနဝသေန၊ အထူးထူးသောအာရုံ၌ မပစ်
မလွှင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဤကားသေသ) အာဓာနံ၊ ထားခြင်းသည်။
သမာဓာနံ နာမ၊ မည်၏။ ဌပနံ၊ ထားခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို (သို့သမံသမ္မာအာဓာန၏ သမာဓာနမည်သည်
၏အဖြစ်၊ အာဓာန၏လည်း ဌပန၏အဖြစ်) ကြောင့်။ ယဿ ဓမ္မဿ၊ ၏။
အာနုဘာဝေန၊ (ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ဟူသော) စွမ်းအားသတ္တိဖြင့်။
ကောရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တစေတသိကာ၊ တို့သည်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။
အဝိပ္ပကိဏ္ဏာ စ၊ ဖရိုဖရဲ မကွဲမပြား မရွေ့ရှားကုန်သည်၎င်း။ စ၊ တနည်း။

နိဒ္ဒေသ]

သမာဓိဝဏ္ဏနာ (၇၂-၂)

၂၁၅

သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အဝိက္ခိပမာနာ စ၊ မလွင့်မပျံ့ကုန် ငြိမ်သက်ကုန်သည်
 ၎င်း။ ဟုတော၊ ဤ။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ (အဝိက္ခိပမာနာ၊ အဝိပ္ပကိဏ္ဏာ
 တို့ကား ပစ္စာသတ္တိနည်းအားဖြင့် ရှေ့နောက်နေသည်) ဣဒံ-သာမတ္ထံ၊
 ဤအညီအညွတ်ကောင်းစွာတည်ခြင်း အစွမ်းသတ္တိကို။ သမာဓာနန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဝေဒိတဗျံ၊ ၏။ (တနည်း) ဣဒံ-ဓမ္မဇာတံ၊ ဤအညီအညွတ်ကောင်းစွာ
 တည်ကြောင်း အစွမ်းအားသတ္တိရှိသော တရားသဘောကို။ သမာဓာနန္တိ၊
 ဟူ၍။ ဝေဒိတဗျံ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ကာနဿ လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနီတိ ဧတ္ထ ပဉ္စေ၊ ဌ။
 သမာဓိ၊ သည်။ အဝိက္ခေပလက္ခဏော၊ အထူးထူးသော အာရုံသို့ စိတ်ကို
 ပစ်လွှင့်တတ်သော ဥဒ္ဓစ္စ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာ
 ရှိ၏။ ဝါ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏ ထိုထိုအာရုံသို့ မလွင့်မပျံ့ကြောင်း၏ အဖြစ်
 တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ ဝိက္ခေပဝိဒ္ဓိသနရသော၊ စိတ်ကို ထိုထို
 အာရုံသို့ ပစ်လွှင့်တတ်သော ဥဒ္ဓစ္စကို ဖျက်ဆီးခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အဝိကမ္မနပစ္စု-
 ပဋ္ဌာနော၊ ဥဒ္ဓစ္စကြောင့် မတုန်လှုပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မတုန်လှုပ်သော တရား
 ၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်၏။ ဝါ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏ မတုန်
 လှုပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ပန၊ ပါး။ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတီတိ
 ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သုခံ၊ နိရာမိသသုခသည်။ အဿ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနံ၊
 နီးစွာသော အကြောင်းတည်း။

၃၉။ ကတိဝိဇော သမာဓိတိ ပဉ္စေ၊ ဌ။ တာဝ၊ စွာ။ အဝိက္ခေပလက္ခ-
 ဏေန၊ အားဖြင့်။ ဧကဝိဇော၊ တပါးအဖို့ရှိ၏။ ဥပစာရအပ္ပနာဝသေန၊
 ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဇော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
 လောကိယလောကုတ္တရဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ သပ္ပိတိကနိပ္ပိတိကဝသေန၊
 ဖြင့်၎င်း။ သုခသဟဂတဥပေက္ခာသဟဂတဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တထာ-
 ဒုဝိဇော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည် နှင်နှင်တည်း။ (တထာ-ကား ဒုဝိဇော-ကို
 ဝင်သည်) [၇၂] ဟိနမဇ္ဈိမပဏီတဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဇော၊ သုံးပါးအ-
 ပြားရှိ၏။ သဝိတက္ကသဝိစာရာဒိဝသေန၊ သဝိတက္ကသဝိစာရသမာဓိ၊ အဝိ-
 တက္ကဝိစာရမတ္တသမာဓိ၊ အဝိတက္ကအဝိစာရသမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။
 ပီတိသဟဂတာဒိဝသေန၊ ပီတိသဟဂတသမာဓိ၊ သုခသဟဂတသမာဓိ၊
 ဥပေက္ခာသဟဂတသမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတပ္ပမာဏ-

ဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တထာ-တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိသည် နှင်နှင်တည်း။ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္တာဘိညာဒိဝသေန၊ ဒန္တာဘိညာသမာဓိစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏာဒိဝသေန၊ ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏသမာဓိစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ စတုဗျာနဂ်-ဝသေန၊ လေးပါးကုန်သော ဖျာန်တို့၏ အင်္ဂါအဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဟာနဘာဂိယာဒိဝသေန၊ ဟာနဘာဂိယစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ကာမာဝစရာဒိဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ အဓိပတိဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တထာ-စတုဗ္ဗိဓော၊ နှင်နှင်တည်း။ ပဉ္စကနယေ၊ ဌှိ။ ပဉ္စဗျာနဂ်ဝသေန၊ ငါးပါးကုန်သော ဖျာန်တို့၏ အင်္ဂါအဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား မာတိကာတည်း။

သမာဓိကေကဒုကပဏ္ဏနာ

တတ္ထ၊ ထိုကေဝိဓကောဌာသစသည်တို့တွင်။ ကေဝိဓကောဌာသော၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ၊ ပေါ်သောအနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဒုဝိဓကောဌာသေ၊ ဌှိ။ ဆန္ဒ၊ ကုန်သော။ အနုဿတိဌာနာနံ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအစရှိကုန်သော အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏၎င်း။ မရဏဿတိယာ၊ ၏၎င်း။ ဥပသမာနုဿတိယာ၊ ၏၎င်း။ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာယ စ၊ သညာ၏၎င်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဿ၊ ဝဝတ္ထာန်၏၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ၊ ဤဆယ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ လဒ္ဓစိတ္တေ-ကဂ္ဂတာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယာ စ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်လည်း။ အပ္ပနာ-သမာဓိနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဌှိ။ ပဝတ္တာ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ(ဆယ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ရအပ်သော ကေဂ္ဂတာနှင့် အပ္ပနာသမာဓိတို့၏ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော) ကေဂ္ဂတာသည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ပဌမဿ ဖျာနဿ၊ ၏။ ပရိကမ္မံ၊ ပရိကံမည်သော ဂေါတြဘူသည်။ ပဌမဿ ဖျာနဿ၊ အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ ဝစနတော၊ ဤသို့စသော ပဋ္ဌာန်းစကားတော်ကြောင့်။ ပရိကမ္မာနန္တရာ၊ ပရိကံမည်သော ဂေါတြဘူ၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော။ ယာ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဂေါတြဘူ၏ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ကေဂ္ဂတာသည်။ အပ္ပနာသမာဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ]

သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ (၈၂-၂၈)

၂၁၇

ဒုတိယဒုကေ၊ ဌိ။ တီသု ဘူမိသု၊ တိဉ္စိ။ ကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ သည်။
လောကီယော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။
ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ လောကုတ္တရော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊
သို့။ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတိယဒုကေ၊ ဌိ။ စတုက္ကနယေ၊ စတုက္ကနည်းဌိ။ ဒွိသု ဈာနေသု၊
တိဉ္စိ။ ပဉ္စကနယေ၊ ဌိ။ တီသု ဈာနေသု၊ တိဉ္စိ။ ကေဂ္ဂတာ၊ ဖြစ်သော
ကေဂ္ဂတာသည်။ သပ္ပိတိကော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ အဝသေသေသု၊
ကုန်သော။ ဒွိသု ဈာနေသု၊ တိဉ္စိ။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ နိပ္ပိတိကော၊
သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ သိယာ၊
အချို့ကား။ သပ္ပိတိကော၊ မည်၏။ သိယာ၊ အချို့ကား။ နိပ္ပိတိကော၊
မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သပ္ပိတိကနိပ္ပိတိကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဇော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

စတုတ္ထဒုကေ၊ ဌိ။ စတုက္ကနယေ၊ ဌိ။ တီသု ဈာနေသု၊ တိဉ္စိ။ ပဉ္စက-
နယေ၊ ဌိ။ စတုသု ဈာနေသု၊ တိဉ္စိ။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ သုခသဟဂတော၊
သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ အဝသေသသ္မိံ၊ ကြွင်းသောစာန်ဌိ။ ကေဂ္ဂတာ၊
သည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။
ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ သိယာ၊ ကား။ သုခသဟဂတော၊ သည်။
သိယာ၊ ကား။ ဥပေက္ခာသဟဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊
သို့။ သုခသဟဂတဥပေက္ခာသဟဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဇော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

သမာဓိတိကဝဏ္ဏနာ

တိကေသု၊ တိတုင်။ ပဌမတ္တိကေ၊ ဌိ။ ပဋိလဒ္ဓမတ္တော၊ ရအပ်ကာမျှ
ဖြစ်သော သမာဓိသည်။ ဟိနေ၊ (မမှီဝဲအပ်သေး၊ အကြိမ် များစွာ မပြု
အပ်သေးသည်ဖြစ်၍) ယုတ်သော သမာဓိမည်၏။ နာတိသုဘာဝိတော၊
လွန်စွာ မပျိုးစေအပ်သော သမာဓိသည်။ မဇ္ဈိမော၊ မည်၏။ သုဘာ-
ဝိတော၊ လွန်စွာပျိုးစေအပ်သော။ ဝသိပ္ပတ္တော၊ ဝသီဘော်သို့ရောက်သော
သမာဓိသည်။ ပဏီတော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဟိနမဇ္ဈိမပဏီတ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

☞ [၈၃] ဒုတိယတ္ထိကေ၊ ဌိ။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ ဥပစာရသမာဓိနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ၊ သည်။ သဝိတက္ကသဝိစာရော၊ မည်၏။ ပဉ္စကနယေ၊ ဌိ။ ဒုတိယဇ္ဈာနသမာဓိ၊ သည်။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော၊ သမာဓိမည်၏။ ဟိ၊ ဟုတ်စွ။ ယော၊ အကြင်ယောဂီသည်။ ဝိတက္ကမတ္တေယော၊ ဝိတက်၌သာလျှင်။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဝိစာရေ၊ ဝိစာရ၌ကား။ အာဒိနဝံ၊ ကို။ အဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝိတက္ကပ္ပဟာနမတ္တံ၊ ဝိတက်ကိုပယ်ခြင်းမျှကို။ အာကခံမာနော၊ တောင့်တသည်ဖြစ်၍။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ကို။ အတိက္ကမတိ၊ လွန်၏။ သော၊ သည်။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တံ၊ ဝိတက်ကားမရှိ ဝိစာရမျှရှိသော။ သမာဓိံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသမာဓိကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဧတံ၊ ဤအဝိတက္ကဝိစာရမတ္တောဟူသော ဒုတိယပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ စတုက္ကနယေ၊ ဌိ။ ဒုတိယာဒိသု၊ ကုန်သော။ ပဉ္စကနယေ၊ ဌိ။ တတိယာဒိသု၊ ကုန်သော။ တီသု၊ ဈာနေသု၊ တို့၌။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ အဝိတက္ကာဝိစာရော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဝိတက္ကသဝိစာရာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတိယတ္ထိကေ၊ ဌိ။ စတုက္ကနယေ၊ ဌိ။ အာဒိတော၊ ဌိ။ ဒီသု၊ ဈာနေသု၊ တို့၌၎င်း။ ပဉ္စကနယေ၊ ဌိ။ အာဒိတော၊ ဌိ။ တီသု၊ ဈာနေသု၊ စ၊ တို့၌၎င်း။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ ပီတိသဟဂတော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ တေသ္မေဝ၊ ထိုပဉ္စကနည်း၊ စတုက္ကနည်းတို့၌ပင်လျှင်။ တတိယေ၊ စတုက္ကနည်း၌ တတိယဖြစ်သော။ ဈာနေ စ၊ ဌိ၎င်း။ (ဤ စ-သဒ္ဓါဖြင့် ပဌမဒုတိယကိုပေါင်း) စတုတ္ထေ၊ ပဉ္စကနည်း၌ စတုတ္ထဖြစ်သော။ ဈာနေ စ၊ ဌိ၎င်း။ (ဤ စ-သဒ္ဓါဖြင့် ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယကိုပေါင်း) (တနည်း) တေသ္မေဝ-တေသု စ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအစမှ နှစ်ပါးသောဈာန်၊ သုံးပါးသောဈာန်တို့၌၎င်း။ တတိယေ၊ သော။ ဈာနေ စ၊ ဌိ၎င်း။ စတုတ္ထေ၊ သော။ ဈာနေ စ၊ ဌိ၎င်း။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ သုခသဟဂတော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ အဝသာနေ၊ နည်းနှစ်ပါး၌လည်းအဆုံးဖြစ်သော

၁-ဤအလို ဧဝံ-နေရာလဲ့၍ စ-နေရာမှာ ထိုင်လာမှားသည်။ ပြည် နိဿယအဆို။ တေသ္မေဝ စ၊ ထိုပီတိသဟဂတ် ဈာန်တို့၌ပင်လျှင်၎င်း။ တတိယေ ဈာနေ စ၊ ဌိ၎င်း။ စတုတ္ထေ ဈာနေ စ၊ ဌိ၎င်း။ ဤသို့လည်း ယောဇနာသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ (၈၃-၂၃)

၂၁၉

စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမဈာန်၌။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ ဥပေက္ခာသဟဂတော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ပီတိသုခသဟဂတော ဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခာသဟဂတော ဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပီတိသဟဂတာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စတုတ္ထတ္ထိကေ၊ ၌။ ဥပစာရဘူမိယံ၊ ဥပစာရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ ပရိတ္တော၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရကုသလေ၊ ၌။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ မဟဂ္ဂတော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ အပ္ပမာဏော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတပ္ပမာဏဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ

စတုက္ကေသု၊ တို့တွင်။ ပဌမစတုက္ကေ၊ ၌။ ဒုက္ခာပဋိပဒေါ၊ ငြိငြင်သော ရောက်ကြောင်း အကျင့်ရှိသော။ ဒန္ဓာဘိညော၊ နှေးသော ဘာဝနာပညာ ထူးရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဒုက္ခာပဋိပဒေါ၊ သော။ ခိပ္ပါဘိညော၊ မြန်သော ဘာဝနာပညာထူးရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သုခါပဋိပဒေါ၊ ချမ်းသာ လွယ်ကူသော ရောက်ကြောင်း အကျင့်ရှိသော။ ဒန္ဓာဘိညော၊ သော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သုခါပဋိပဒေါ၊ သော။ ခိပ္ပါဘိညော၊ သော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမာဓိ၊ သည်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို (ဒုက္ခာပဋိပဒေါ ဒန္ဓာဘိညော အစရှိသော) ပါဠိ၌။ ပဌမသမန္ဓာဟာရတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ရှေးဦးစွာနှလုံးသွင်းသည်မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ ယာဝ၊ အကြင်ရှေ့လောက်။ တဿ တဿ ဈာနဿ၊ ထိုထိုအပ္ပနာဈာန်၏။ ဥပစာရံ၊ အနီးဖြစ်သော ကာမာဝစရဈာန်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုရှေ့လောက်။ ပဝတ္ထာ၊ သော။ သမာဓိဘာဝနာ၊ အပ္ပနာသမာဓိကို ပူးစေသော ကာမာဝစရဘာဝနာကို။ ပဋိပဒါတိ၊ ဈာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဥပစာရတော၊ ဥပစာရမှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ ယာဝ၊ လောက်။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊

၂၂၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၇၃-၂၃) [၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏ

ထိုရွေးလောက်။ ပဝတ္ထာ၊ သော။ ပညာ၊ အပ္ပနာကိုဆောင်တတ်သော
ဘာဝနာပညာကို။ အဘိညာတိ၊ ပကတိပညာမှတူးသောပညာဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သာ သော ပဋိပဒါ၊ သည်။ ဧကစ္စဿ၊
အချို့သောယောဂီအား။ ဒုက္ခာ၊ ငြိငြင်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ နိဝရဏာဒိ-
ပစ္စနိကဓမ္မသမုဒါစာရဂဟနတာယ၊ နိဝရဏအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက်
တရားတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းထူထပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဂဟန-သဒ္ဓါ
တိဏဂဟနစသည်တို့ကဲ့သို့ ထူထပ်ခြင်းကို ဟောသတတ်) ကိစ္ဆာ၊
ငြိငြင်သည်။ အသုခါသေဝနာ၊ မချမ်းသာ မလွယ်ကူသောပျိုးခြင်းရှိသည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧကစ္စဿ၊ အား။ တဒဘာဝေန၊
ထိုနိဝရဏစသော ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့၏ ဖြစ်မှုထူထပ်ခြင်းမရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သုခါ၊ ချမ်းသာလွယ်ကူသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အဘိညာပိ၊
သည်လည်း။ ဧကစ္စဿ၊ အား။ ဒန္ဓာ၊ နှေးသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ မန္ဓာ၊
နို့သည်။ အသီသပ္ပဝတ္တိ၊ မလျင်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
ဧကစ္စဿ၊ အား။ ခိပ္ပိ၊ လျင်သည်။ အမန္ဓာ၊ မနို့သည်။ သီသပ္ပဝတ္တိ၊
လျင်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညစသည် တို့၌။ ပရတော၊ ၌။ ယာနိ
သပ္ပိယာသပ္ပိယာနိ စ၊ အကြင်သပ္ပိယ အသပ္ပိယတို့ကို၎င်း။ ပလိဗောဓု-
ပစ္ဆေဒါဒီနိ စ၊ ပလိဗောဓကိုဖြတ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ယာနိ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ
စ၊ တို့ကို၎င်း။ ယာနိ အပ္ပနာကောသလ္လာနိ စ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊
ဖွင့်လတ်ကုန်အံ့။ တေသု၊ ထိုသပ္ပိယအသပ္ပိယစသည်တို့တွင်။ ယော၊
အကြင်ယောဂီသည်။ [၇၄] အသပ္ပိယသေဝိ၊ မလျောက်ပတ်သည်ကို
မှီဝဲလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တဿ၊ အား။ ဒုက္ခာ၊ သော။ ပဋိပဒါ စ၊
သည်၎င်း။ ဒန္ဓာ၊ သော။ အဘိညာ စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ သပ္ပိယ-
သေဝိနော၊ လျောက်ပတ်သည်ကို မှီဝဲလေ့ရှိသော ယောဂီအား။ သုခါ၊
သော။ ပဋိပဒါ စ၊ သည်၎င်း။ ခိပ္ပိ၊ မြန်သော။ အဘိညာ စ၊ သည်၎င်း။
ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ သုဒ္ဓမ္မတပါး မိဿကကိုဆိုအံ့။ ယော၊ သည်။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ
ဥပစာရဈာန်ကိုမရမီ ရှေးအဖို့၌။ အသပ္ပိယံ၊ ကို။ သေဝိတော၊ ၍။
အပရဘာဂေါ ဥပစာရဈာန်ကိုရသည်မှ နောက်အဖို့၌။ သပ္ပိယသေဝိ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ၌။ သပ္ပိယံ၊ ကို။

နိဒ္ဒေသ] သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ (၈၄-၁၃)

၂၂၀

သေဝိတော၊ ရှိ။ အပရတာဂေ၊ ခွံ။ အသပ္ပိယသေဝီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 တဿ၊ အား။ ဝေါမိဿကတာ၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါခိပ္ပိတိညာ၊ သုခါပဋိပဒါ
 ဒန္ဓာတိညာနှစ်ပါးရောသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ တထာ၊ ထိုမှ
 တပါး။ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒါဒိကံ၊ ပလိဗောဓကိုဖြတ်ခြင်း အစရှိသော။
 ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ အသမ္မာဒေတော၊ ရှိ။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တဿ၊ သော။
 တဿ၊ အား။ ဒုက္ခော၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝိပရိယာ-
 ယေန၊ ထိုမှပြန်သောနည်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ သမ္မာဒေတော၊ ရှိ။ ဘာဝနံ၊
 ကို။ အနုယုတ္တဿ၊ သော။ တဿ၊ အား။ သုခါ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အပ္ပနာကောသလ္လ္လာနိ၊ တို့ကို။ အသမ္မာ-
 ဒန္ဓဿ၊ မပြည့်စုံစေသော ယောဂီအား။ ဒန္ဓော၊ သော။ အဘိညာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ သမ္မာဒန္ဓဿ၊ ပြည့်စုံစေသောယောဂီအား။ ခိပ္ပိ၊ သော။
 အဘိညာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

အပိ စ၊ တနည်းဆိုအံ့။ တဏှာအဝိဇ္ဇာဝသေန စ၊ တဏှာအဝိဇ္ဇာတို့၏
 နှိပ်စက်မနှိပ်စက်သော အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သမထဝိပဿနာဓိကာရဝသေန
 စာပိ၊ သမထဝိပဿနာတို့၌ ပြုဘူးသော လေ့ကျက်ခြင်းမရှိသည် ရှိသည်၏
 အဖြစ်ဖြင့်၎င်းလည်း။ (စ-ကား ဤနယ၌ ဝိသေသနခြင်းဆည်းသည်၊
 အပိကား ရှေးနယကိုပေါင်းသည်) တောသံ၊ ထိုပဋိပဒါအဘိညာဉ်တို့၏။
 ပဘေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တဏှာဘိဘူတဿ၊
 (အခြားကိလေသာတို့ထက် လွန်သောအားဖြင့်) တဏှာနှိပ်စက်အပ်သော
 သူအား။ ဒုက္ခော၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အနဘိဘူတဿ၊
 တဏှာမနှိပ်စက်အပ်သသူအား။ သုခါ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဧ။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတဿ၊ အဝိဇ္ဇာနှိပ်စက်အပ်သသူအား။
 ဒန္ဓော၊ သော။ အဘိညာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အနဘိဘူတဿ၊ အား။ ခိပ္ပိ၊
 သော။ အဘိညာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ယော၊ သည်။
 သမထေ၊ ခွံ။ အကတာဓိကာရော၊ ရှေးဘဝ၌မပြုဘူးသော လေ့ကျက်ခြင်း
 ရှိသည်၊ ဝါ၊ ပြုဘူးသောလေ့ကျက်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တဿ၊
 အား။ ဒုက္ခော၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကတာဓိကာရဿ၊
 အား။ သုခါ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ ထိုမှတပါး။
 ယော၊ သည်။ ဝိပဿနာယ၊ ခွံ။ အကတာဓိကာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊

၂၂၂

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၈၄-၁၃) [၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏ

၏။ တဿ၊ ၏။ အဘိညာ၊ သည်။ ဒန္ဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ကတာဓိကာရဿ၊ ၏။ အဘိညာ၊ သည်။ ခိပ္ပ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ကိလေသိန္ဒြိယဝသေနာပိ၊ ထက်ကုန်နံ့ကုန်သော
 ကာမစန္ဒန္တစသောကိလေသာ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။
 တောသံ၊ ထိုပဋိပဒါအဘိညာဉ်တို့၏။ ပတေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
 ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တိဗ္ဗကိလေသဿ၊ ထက်သောကိလေသာရှိသော။ မုဒိန္ဒြိယဿ၊
 နံ့သောဣန္ဒြေရှိသောသူ၏။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 အဘိညာ စ၊ သည်လည်း။ ဒန္ဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တိဗ္ဗကိလေ-
 သဿ၊ ရှိသော။) တိက္ခိန္ဒြိယဿ ပန၊ ထက်သောဣန္ဒြေရှိသောသူ၏မူကား။
 (ပဋိပဒါ၊ သည်။ ဒုက္ခာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အဘိညာ၊ သည်။
 ခိပ္ပ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ပါး။ မန္တကိလေသဿ၊ နံ့သော
 ကိလေသာရှိသော။ မုဒိန္ဒြိယဿ၊ သူ၏။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ သုခါ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အဘိညာ စ၊ သည်လည်း။ ဒန္ဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 (မန္တကိလေသဿ၊ ရှိသော။) တိက္ခိန္ဒြိယဿ ပန၊ ၏မူကား။ (ပဋိပဒါ၊
 သည်။ သုခါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အဘိညာ၊ သည်။ ခိပ္ပ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တောသံ၊ တို့၏။ ပတေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣတိ၊ သို့။ ဣမာသု ပဋိပဒါဘိညာသု၊ တို့တွင်။ ယော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 ဒုက္ခာယ၊ သော။ ပဋိပဒါယ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒန္ဓာယ၊ သော။ အဘိညာယ စ၊
 ဖြင့်၎င်း။ သမာဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ တဿ-ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။
 သော သမာဓိံ၊ ကို။ ဒုက္ခာပဋိပဒေါ၊ သော။ ဒန္ဓာဘိညောတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သေသတ္တယေပိ၊ ကြွင်းသော ဒုက္ခာပဋိပဒါခိပ္ပိဘိညသမာဓိံ၊
 သုခါပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညသမာဓိံ၊ သုခါပဋိပဒါခိပ္ပိဘိညသမာဓိံ သုံးပါး အ
 ပေါင်း၌လည်း။ သေနယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီး
 တည်း။ ဝေံ၊ သို့။ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒုတိယစတုက္ကေ၊ ၌။ ပရိတ္တော၊ နည်းသောအာနုဘော်ရှိသော။
 ပရိတ္တာရမ္မဏော၊ မကြီးမပွားစေအပ် ကျဉ်းသောအာရုံရှိသော။ သမာဓိံ၊
 သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပရိတ္တော၊ သော။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏော၊ ကြီးပွား

နိဒ္ဒေသ]

သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ (၈၅-၂)

၂၂၃

စေအပ် ကျယ်သောအာရုံရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အပ္ပမာဏော၊ ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိသော။ ပရိတ္တာရမ္မဏော၊ သော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အပ္ပမာဏော၊ သော။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏော၊ သော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (လ္လတိ၊ သို့။ သမာဓိ၊ သည်။ စတုဗ္ဗိဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော သမာဓိတို့တွင်။ ယော သမာဓိ၊ သည်။ အပ္ပဂုဏော၊ ကျေပြန့်စွာမလေ့လာအပ်သေးသည်ဖြစ်၍။ ဥပရိဈာနဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ အယံ-သမာဓိ၊ သည်။ ပရိတ္တော၊ နည်းသောအာနုဘော်ရှိ၍ ပရိတ္တမည်၏။ ပန၊ ပါး။ ယော သမာဓိ၊ သည်။ အဝဇ္ဇိတေ၊ လက်တသစ်နှစ်သစ်မျှလည်း မပွားစေအပ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ ထင်တိုင်းမျှသောအာရုံ၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်၏။ အယံ-သမာဓိ၊ သည်။ ပရိတ္တာရမ္မဏော၊ မကြီးမပွားစေအပ်သော အာရုံရှိ၍ ပရိတ္တာရမ္မဏမည်၏။ ယော သမာဓိ၊ သည်။ ပဂုဏော၊ လေ့လာအပ်သည်။ သုဘာဝိတော၊ (ဝသီတော်သို့ရောက်အောင်)ကောင်းစွာပွားစေအပ်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ဥပရိဈာနဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ အယံ-သမာဓိ၊ သည်။ အပ္ပမာဏော၊ မနှိုင်းရှည့်အပ် များမြတ်သော အာနုဘော်ရှိသော သမာဓိမည်၏။ စ၊ ပါး။ ယော သမာဓိ၊ သည်။ ဝဇ္ဇိတေ၊ လက်တသစ်နှစ်သစ်မျှကိုလည်း ပွားစေအပ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ ပဝတ္တော၊ ၏။ အယံ-သမာဓိ၊ သည်။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏော၊ ပမာဏမရှိကျယ်သောအာရုံရှိသော သမာဓိမည်၏။ ပန၊ ပါး။ ဝုတ္တလက္ခဏဝေါမိဿတာယ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော စတုတ္ထသမာဓိတို့၏ လက္ခဏာတို့ နှောသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေါမိဿကနယော၊ (ဒုတိယ တတိယသမာဓိတို့ကို သိမ်းယူတတ်သော)နှောနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ လ္လတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိတ္တပရိတ္တာရမ္မဏာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

☞ [၈၅] တတိယစတုက္ကေ၊ ၌။ ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏာနံ၊ ခွါအပ်ပြီးသော နီဝရဏရှိကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခသမာဓိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဂီကံ၊ ငါးပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ၎င်း။ တတော၊ ထိုပဌမဈာန်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ ဝုပသန္တဝိတက္ကဝိစာရံ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော

ဝိတက်ဝိစာရရှိသော။ တိဝဂ္ဂိကံ၊ သော။ ဒုတိယံ၊ ၎င်း။ တတော၊
 ထိုဒုတိယဈာန်မှ။ ဥဒ္ဓါ၊ ဦး။ ဝိရတ္တပိတိကံ၊ စက်ဆုပ်အပ်သောပိတိရှိသော၊
 ဝါ၊ လွန်ပြီးသောပိတိရှိသော။ ဒုဝဂ္ဂိကံ၊ သော။ တတိယံ၊ ၎င်း။ တတော၊
 ထိုတတိယဈာန်မှ။ ဥဒ္ဓါ၊ ဦး။ ပဟိနသုခံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော သုခရှိသော။
 ဥပေက္ခာဝေဒနာသဟိတဿ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်သော။ သမာ-
 ဓိနေ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝဂ္ဂိကံ၊ သော။ စတုတ္ထံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ အင်္ဂဘူတာ၊ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။
 စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သမာဓိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။
 စတုဈာနဂ်ဝသေန၊ လေးပါးသော ဈာန်တို့၏ အင်္ဂါ၏ အဖြစ်၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စတုတ္ထစတုက္ကေ၊ ဦး။ ဟာနဘာဂိယော၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဖို့ရှိသော။
 သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဌိတိဘာဂိယော၊ တည်ရပ်ခြင်းအဖို့ရှိသော။
 သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝိသေသဘာဂိယော၊ တရားအထူးအဖို့ရှိ
 သော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယော၊ သစ္စာလေးပါးကို
 ထိုးထွင်းနိုင်သော အရိယမဂ်အဖို့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ပစ္စနိကသမုဒါစာရဝသေန၊ ထိုထိုဈာန်၏
 ဆန့်ကျင်ဘက် (ဖြစ်ကုန်သော နိဝရဏဝိတက်ဝိစာရ စသည်) တို့၏
 ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟာနဘာဂိယတာ စ၊ အဖြစ်ကို၎င်း။ တဒနု-
 ဓမ္မတာယ၊ ထိုရသော သမာဓိအားလျော်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ သတိယာ၊ မိစ္ဆာသတိ၏။ (သမ္မောဟဝိနောဒနီ)။ ဝါ၊ မကင်း
 သော နိကန္တိရှိ၍ ထိုထိုဈာန်ကိုဆောင်သော သတိ၏။ (ဤကားဋီကာ)။
 သဏ္ဌာနဝသေန၊ မြဲစွာတည်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဌိတိဘာဂိယတာ၊
 တည်ရပ်ခြင်း အဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဥပရိဝိသေသာဓိဂမဝသေန၊
 အထက်ဖြစ်သော တရားအထူးကို ရခြင်း၏ အကြောင်းအဖြစ်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ ဝိသေသဘာဂိယတာ၊ တရားအထူးအဖို့ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။
 နိဗ္ဗိဒါသဟဂတသညာမနသိကာရသမုဒါစာရဝသေန၊ (သင်္ခါရတို့၏ အာဒိ-
 နဝကို မြင်ခြင်းလျှင် ရွှေသွားရှိ၍) ပြီးငွေ့သော ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်
 တကွဖြစ်သော သညာမနသိကာရတို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
 နိဗ္ဗေဓဘာဂိယတာ စ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်းနိုင်သော အရိယမဂ်

နိဒ္ဒေသ]

သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ (၇၅-၁၅)

၂၂၅

အဖို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ “ပဌမဿ
ဈာနဿ လာဘိ” ။ ပ။ နိဗ္ဗေဓတာဂိနိ ပညာ” တိ၊ ပညာဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ပဌမဈာန်ကို။ လာဘိ၊ ရသောယောဂီကို။ ကာမ-
သဟဂတာ၊ (အာရုံပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) ဝတ္ထုကာမနှင့် တကွဖြစ်ကုန်
သည်၊ ဝါ၊ ဝတ္ထုကာမလျှင် အာရုံရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သညာမန-
သိကာရာ၊ တို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ-စောဒေန္တိ၊ တိုက်တွန်းကုန်၏။ ဝါ၊
သမုဒါစရန္တိ-တုဒန္တိ၊ ဆွပေးကုန်၏။ ဝါ၊ တတို့တို့ပြုကုန်၏။ (တဿ၊ ထို
ပဌမဈာနလာဘိ၏။ ကာမာနုပက္ခန္ဓာနံ၊ ဝတ္ထုကာမသို့ တတတသက်ဝင်
ပြေးသွားကုန်သော။ သညာမနသိကာရာနံ၊ တတို့တို့ တိုက်တွန်းကုန်သော
သညာမနသိကာရတို့၏။ ဝသေန-ဗလေန၊ အားကြီးသဖြင့်။) ပညာ၊
ပဌမဈာန် ပညာသည်။ (ဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။)
ဟာနတာဂိနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒနုဗ္ဗေတာ-
တဒနုရူပသဘာဝါ၊ ထိုပဌမဈာန်အား လျော်သော သဘောရှိသော။
သတိ၊ မိစ္ဆာသတိသည်။ သန္တိဌတိ၊ မြဲစွာတည်၏။ (တဿ၊ ထိုမိစ္ဆာသတိ
မြဲစွာတည်သော ပဌမဈာနလာဘိ၏။) ပညာ၊ သည်။ (နေဝ ဟာယတိ၊
မယုတ်။ န ဝစုတိ၊ မတိုး။) ဌိတိတာဂိနိ၊ ထိုဈာန်တွင်ပင် တည်ရပ်ခြင်း
အဖို့ရှိသည်။ ယောတိ၊ ၏။ အဝိတက္ကသဟဂတာ၊ (သန္တပဏီတအားဖြင့်
နှလုံးသွင်းခြင်း အာရုံပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) အဝိတက္ကဒုတိယဈာန်နှင့်
တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ငါ့အား အဝိတက္ကဒုတိယဈာန်ဖြစ်မှု ကောင်းလေ
စွဟု အဝိတက္ကဒုတိယဈာန်ကို အာရုံပြုကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊
တို့သည်။ (တံ၊ ထိုပဌမဈာနလာဘိကို။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဓိဂမာယ၊ ဈာန်ကို
ရခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ ရအောင်ကြိုးပမ်းခြင်းငှါ။) သမုဒါစရန္တိ-စောဒေန္တိ၊
တိုက်တွန်းကုန်၏။ (တုဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုပဌမဈာနလာဘိ၏။)

၁-ဝတ္ထုကာမကို မခံစားချင်သော်လည်း မနေသာ ခံစားအောင် အာရုံပြုအောင်
တိုက်တွန်းနှိုးဆော်သည်ဟူလို၊ သည်ကို ရည်၍ လောက၌ လောဘတိုက်သည် ဧဝံ
တိုက်သည်“ခေါ်စကြသည်။ (ပြည်)

၂-သညာမနသိကာရတို့က မနေသာပဲ ဝတ္ထု ဘယ်နှယ်ကောင်းသည်၊ သယ်အာရုံ
ဘယ်နှယ်ကောင်းသည်ဟု တတို့တို့ တဆူဆူ ပြသည်ဟူလို။ (ပြည်)

၃-မိစ္ဆာသတိ ဟူသည်မှာ နိကာန္တိ၊ ၎င်းနှင့် သမာရုတ်စိတ္တပြု၍တည်း။ (မူလ၌ ၂၂၁၄)

ပညာ၊ သည်။ (ဝိသေသဘူတဿ၊ သော။ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ၊ ဧ။ ဥပ္ပတ္တိ-
ပဒဋ္ဌာနတာယ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ပဒဋ္ဌာန်အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိသေသဘာဂီနီ၊
(အထက်ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်ဟူသော) တရားလူးအဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊
၏။ နိဗ္ဗိဒါသဟဂတာ၊ (သင်္ခါရတို့၏ အာဒိနဝကို မြင်ခြင်းလျှင် ရှေ့သွား
ရှိ၍) ငြီးငွေ့သော ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိရာဂူပသညိ-
တာ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်စပ်ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ တို့သည်။ (တမေဝ၊
ထိုပဌမဈာနလာဘီကိုလျှင်။ နိဗ္ဗာနသစ္စိကရဏတ္ထာယ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်
မှောက်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။) သမုဒါစရန္တိ-စောဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ (တုဒန္တိ၊
ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုပဌမဈာနလာဘီ၏။) ပညာ၊ ပဌမဈာန်ပညာသည်။
(အရိယမဂ္ဂပဋိဝေဓဿ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်းနိုင်သော အရိယမဂ်
တရား၏။ ပဒဋ္ဌာနတာယ၊ ကြောင့်။) နိဗ္ဗေဓဘာဂီနီ၊ သစ္စာလေးပါးကို
ထိုးထွင်းနိုင်သော အရိယမဂ်အဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။^၁။]

ပန၊ ထိုသို့ ပညာ၏အစွမ်းအားဖြင့် လာသော်လည်း။ တာယ ပညာယ၊
ထိုဟာနဘာဂီနီစသော လေးပါးသောပညာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်
သော။ သမာဓိပိ၊ သမာဓိတို့သည်လည်း။ စတ္တာရော၊ (ဟာနဘာဂီယ-
သမာဓိစသောအားဖြင့်) လေးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်သင့်ကုန်၏။
ဧဝံ၊ သို့။ ဟာနဘာဂီယာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

ပဉ္စမစတုက္ကေ၊ ဌ။ ကာမာဝစရော၊ သော။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ ရူပါဝစရော၊
သော။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ အရူပါဝစရော၊ သော။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ အပရိယာ-
ပနန္နာ၊ သော။ သမာဓိ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။
သမာဓိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံ
လည်းဖြစ်သော။ ဥပစာရေကဂ္ဂတာ၊ ဥပစာရဈာန်ဖြစ်သော ကေဂ္ဂတာ
သည်။ ကာမာဝစရော၊ သော။ သမာဓိ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။
ရူပါဝစရာဒိကုသလစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ တို့သည်။ ဣတရေ၊ ကာမာဝစရ
သမာဓိမှတစ်ပါးကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော (ရူပါဝစရသမာဓိ

၁-ဤဝိဘင်းပါဠိ၏ အနက်ယောဇနာ၌ သမ္မော-ဌ-ဋ္ဌိ-မှ သံဝဏ္ဏနာပါဠိ များစွာကို
ဆောင်၍ ယောဇနာထားသည်။ များလွန်းသောကြောင့် အချို့ကို နှုတ်ပယ်လိုက်သည်။
လက်သည့်ကွင်း အတွင်းရှိပါဠိအနက်များမှာ ၎င်း-ဌ-ဋ္ဌိ-တို့မှ ဖြစ်သည်။ (အဘိဋ္ဌ ၂-၄၀၀
နှင့် မူလဋီ ၂-၂၀၄)တို့ကို လည်း ကြည့်ရှုပါ။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] သမာဓိစတုက္ကဝဏ္ဏနာ (၈၆-၇)

၂၂၇

အရူပါဝစရသမာဓိ အပရိယာပန္န) သမာဓိမည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကာမာဝစရာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဆဋ္ဌစတုက္ကေ၊ ဌှံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဆန္ဒ၊ ကို။ အဓိပတိံ၊ အကြီးအမှူး ကို။ ကရိတော၊ ချီ။ သမာဓိံ၊ ကို။ စေ လတတိ၊ အံ။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ ကို။ စေ လတတိ၊ အံ။ (တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။) အယံ၊ ဤဆန္ဒကို အကြီး အကဲပြု၍ ရအပ်သော သမာဓိကို။ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဆန္ဒလျှင် အဓိပတိရှိသော သမာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိမံသံ၊ ကို။ အဓိပတိံ၊ ကို။ ကရိတော၊ ချီ။ သမာဓိံ၊ ကို။ စေ လတတိ၊ အံ။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတံ၊ ကို။ စေ လတတိ၊ အံ။ (တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။) အယံ၊ ကို။ ဝိမံသာသမာ- ဓိတိ၊ ဝိမံသလျှင် အဓိပတိရှိသော သမာဓိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိပတိဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၈၆] ပဉ္စကေ၊ ပဉ္စကဉ္စ။ စတုက္ကဘေဒေ၊ သမာဓိစတုက္က အပြားကို ပြရာဌှံ။ ယံ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ၊ ကို။ (ဘိန္ဒိတော-ဌှံ စပ်) ဝိတက္ကမတ္တာတိက္ကမေန၊ ဝိတက်မျှကို လွန်သဖြင့်။ ဒုတိယံ၊ ရအပ်သော ဒုတိယဈာန်၎င်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာတိက္ကမေန၊ ဖြင့်။ တတိယံ၊ ရအပ်သော တတိယဈာန်၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒွိဓော၊ ဖြင့်။ ဘိန္ဒိတော၊ ချီ။ ပဉ္စ ဈာ- နာနိ၊ ထို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုငါးပါးသော ဈာန်တို့၏။ အင်္ဂဘူတာ၊ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သမာဓိ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဉ္စဈာနဂံဝသေန၊ ငါးပါး သောဈာန်တို့၏ အင်္ဂါ၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပဉ္စ- ဝိဓော၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၄၀။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကော စဿ သံကိလေသော၊ ကိံ ဝေါဒါနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပုဒ်ဌှံ။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေကို။ ဝိတဂေါ၊ ဉာဏဝိဘင်းဌှံ။ ဝုတ္တ- မေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ ဟိ၊ ဟုတ်စွာ။ တတ္ထ၊ ထို ဉာဏဝိဘင်း ပါဠိတော်၌။ သံကိလေသန္တိ။ ပ။ ဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [သံကိလေ- သန္တိ၊ ကိံ။ ဟာနဘာဂိယော၊ ဆုတ်ယုတ်သော အဖို့ရှိသော။ ဓမ္မော၊ တည်း။ ဝေါဒါနန္တိ၊ ကား။ ဝိသေသဘာဂိယော၊ အသက် တရားလုံး ဟူ သော အဖို့ရှိသော။ ဓမ္မော၊ တည်း။] တတ္ထ၊ ထို နှစ်ပါးတို့တွင်။ ပဌမဿ

ဈာနဿ၊ ပဌမဈာန်ကို။ လာဘီ၊ ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာမသဟဂတာ၊
 (အာရုံပြုသောအားဖြင့်) ဝတ္ထုကာမနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟုတူ၊
 ရှိ။) သညာမနသိကာရာ၊ တို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ-စောဒေန္တိ၊ ကုန်၏။
 (တုဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုပဌမဈာနလာဘီ၏။) ပညာ၊ ပဌမဈာန်
 ပညာသည်။ ဟာနဘာဂိနီ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤပဌမဈာန်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့်။
 (ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။) ဟာနဘာဂိယဓမ္မော၊ ကို။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော၊ ၏။ အဝိတက္ကသဟဂတာ၊ (အာရုံပြုသောအားဖြင့်) အဝိတက္က-
 ဒုတိယဈာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အဝိတက္ကဒုတိယဈာန်ကို အာရုံပြု
 ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ တို့သည်။ (တံ၊ ထိုပဌမဈာနလာဘီကို။
 ဒုတိယဇ္ဈာနာဓိဂမာယ၊ ဒုတိယဈာန်ကို ရခြင်းအကျိုးငှါ။) သမုဒါစရန္တိ-
 စောဒေန္တိ၊ တိုက်တွန်းကုန်၏။ (တုဒန္တိ၊ တတို့တို့ပြုကုန်၏။ တဿ၊ ထို
 ပဌမဈာနလာဘီ၏။) ပညာ၊ ပဌမဈာန်ပညာသည်။ ဝိသေသဘာဂိနီ၊
 အထက်ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်ဟူသော အဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤပဌမဈာန်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့်။
 (ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။) ဝိသေသဘာဂိယဓမ္မော၊ ကို။ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော၊ ၏။

ဒသပလိဗောဓေဏ္ဍနာ

၄၁။ ပန၊ တသီး တခန်းဆိုအံ့။ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ၊ ဤ
 ပြဿနာ၌။ လောကိယလောကုတ္တရဝသေန ဒုဝိဇောတိအာဒိသု၊ တို့၌။
 အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော၊ သော။ ယော အယံ သမာဓိ၊ ကို။ တာဝ၊ ရှေးမဆွ
 ကပင်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုသမာဓိကို။ ဘာဝနာနယော၊ ပွားရာသော
 နည်းကို။ ပညာဘာဝနာနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတော၊ သိမ်းယူ
 အပ်ပြီ။ ဟိ၊ ဟုတ်စွာ။ ပညာယ၊ ကို။ ဘာဝိတာယ၊ ပွားစေအပ်သည်
 ရှိသော်။ သော သမာဓိ၊ သည်။ ဘာဝိတောဝ၊ ပွားစေအပ်ပြီးသာ။
 ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို(သို့သိမ်းယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်)ကြောင့်။ တံ၊
 ထို အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တသမာဓိကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဧဝံ ဘာဝေတဗ္ဗောတိ၊ ဤ
 သို့ ပွားစေအပ်၏ ဟူ၍။ ကိဉ္စ၊ စိုးစဉ်းမျှ။ ဝိသုံ၊ ပညာဘာဝနာမှ အသီး။
 (ကတော၊ ရှိ။) န ဝဒါမ၊ ကုန်အံ့။

ပန၊ ပါး။ လောကီယော၊ သော။ ယော အယံ သမာဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ သော သမာဓိ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သီလာနိ၊ တို့ကို။ ဝိသော-
ဓေတွာ၊ ချီ။ သုပရိသုဒ္ဓေ၊ ထက်ဝန်းကျင် အလွန်စင်ကြယ်သော။ သီလေ၊
၌။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်ပြီးသော ယောဂီသည်။ (ဘာဝေတဗ္ဗော-၌ စပ်)
အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ ပလိဗောဓေသု၊ တို့တွင်။
ယော ပလိဗောဓော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအနှောင့်အရှက် ပလိ-
ဗောဓကို။ ဥပစ္ဆိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတတ်
သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကလျာဏမိတ္တဆရာသို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ဆည်း
ကပ်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ စရိယာနုကူလံ၊ စရိုက်အားလျော်သော။ စတ္တာလီ-
သာယ၊ လေးဆယ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ သော။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ သင်ယူ၍။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ သမာဓိကို
ပူးစေခြင်းအား။ အနုရူပံ၊ မလျောက်ပတ်သော။ ဝိဟာရံ၊ ကို။ ပဟာယ၊
၍။ အနုရူပေ၊ လျောက်ပတ်သော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝိဟရန္တေန၊ နေသည်
ဖြစ်၍။ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒံ၊ ငယ်သောပလိဗောဓကို ပြတ်ခြင်းကို။
ကတွာ၊ ချီ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဘာဝနာဝိဓာနံ၊ ဘာဝနာအစီအရင်ကို။ အပရိ-
ဟာပေန္တေန၊ မယုတ်စေမူ၍။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤ
ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဘာဝနာအစီအရင်၌။ သင်္ခေပေါ၊
အကျဉ်းတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်တည်း။
ယှာယ။ပ။ ဥပစ္ဆိန္နိတွာတိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
ဧတ္ထ ဝစနေ၊ ၌။

အာဝါသော စ၊ ကျောင်းနေရာ၎င်း။ ကုလံ၊ ကုလ၎င်း။ လာဘော၊
လာဘ်၎င်း။ ဂဏော၊ ဂိုဏ်း၎င်း။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သော။ ကမ္မဉ္စ၊
အမှုသစ်၎င်း။ အဒ္ဓါနံ၊ ခရီးသွားခြင်း၎င်း။ ဉာတိ၊ ဆွေမျိုး၎င်း။
အာဗာဓော၊ အနာ၎င်း။ ဂန္တော၊ ကျမ်းဂန်သင်ကြားခြင်း၎င်း။ ဣန္ဒိ၊
တန်ခိုး၎င်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ဘေဒေန၊ ဖြင့်။ တေ၊ ထို (ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝ-
နာကို ဆီးတားပိတ်ပင်တတ်သော) အနှောက်အရှက်ပလိဗောဓတို့သည်။
ဒသ၊ တို့တည်း။

[၈၇] ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်ကုန်သော။) ဣမေ ဒသ၊ ဤဆယ်
 ပါးတို့သည်။ ပလိဗောဓော နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင်။
 အာဝါသောယေဝ၊ အာဝါသသည်ပင်လျှင်။ အာဝါသပလိဗောဓော၊
 မည်၏။ ကုလဒီသု၊ တို့၌။ ယေ နယော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) တတ္ထ၊
 ထို (အာဝါသောယေဝ အာဝါသပလိဗောဓော ဟူသော) စကား၌။
 ဧကောပိ သြဝရကော၊ တခုသောတိုက်ခန်းကို၎င်း။ ဧကမ္ပိ ပရိဝေဏံ၊ တခု
 သော ပရိဝုဏ်ကို၎င်း။ သကလောပိ သံဃာရာမော၊ ကို၎င်း။ အာဝါ-
 သောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သွာယံ အာဝါသော၊ သည်၊ သဗ္ဗဿေဝ၊ အလုံး
 စုံသော ယောဂီအားပင်။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်
 မဟုတ်။ ပန၊ ဖြစ်သင့်သည်ကိုဆိုအံ့။ ယော၊ အကြင်ယောဂီသည်။ ဧတ္ထ၊
 ဤအာဝါသ၌။ နဝကမ္မာဒီသု၊ အမှုသစ်စသည်တို့၌။ ဥဿုက္ကံ ဝါ၊ အားထုတ်
 ကြောင့်ကြခြင်းသို့မူလည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဗဟုဘဏ္ဍာသန္နိစယော
 ဝါ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော များစွာသောသင်္ကန်းသပိတ်စသော ဘဏ္ဍာ
 ရှိသည်၎င်း။ ယေန ဧကနစိ ကာရဏေန၊ (အရိပ် ရေနှင့် ပြည့်စုံသည်၏
 အဖြစ်၊ ရလွယ်သောဆွမ်းရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော) တစုံတခုသော
 အကြောင်းကြောင့်။ အပေက္ခဝါ၊ ငဲ့ခြင်းအာလယရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဋိ-
 ဗဒ္ဓစိတ္တော ဝါ၊ တပ်သောစိတ်ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿေဝ၊
 ထို (သို့နဝကမ္မအမှုစသည်၌ ကြောင့်ကြမကင်းသော) ယောဂီအားသာ
 လျှင်။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရဿ၊ ဤမှတပါး
 သော ယောဂီအား။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

တတြ၊ ထိုအာလယကင်းသူအား ပလိဗောဓ မဖြစ်ခြင်း၌။ ဣဒံ၊
 ဤဆိုလတံ့သော။ ဝတ္ထု၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဒွေ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။
 ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးသားတို့သည်။ အနုရာဓပုရာ၊ မြို့မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။
 အနုပုဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ ထူပါရာမေ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိံ သု ကိရ၊ ရဟန်းပြုကုန်သတတ်။
 တေသု၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဧကော၊ သည်။ ဒွေ မာတိကာ၊ တို့ကို။
 ပဂုဏာ၊ လေ့လာနှုတ်တက်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပဉ္စဝဿိကော၊
 ငါးဝါမြောက်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝါရေတွာ၊ ၍။ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိံ နာမ၊
 ပါစိနခဏ္ဍရာဇိမည်သော အရပ်သို့။ ဂတော၊ ကြွလေ၏။ ဧကော၊ သည်။
 တတ္ထေဝ၊ ထိုထူပါရုံတိုက်၌ပင်လျှင်။ ဝသတိ၊ ၏။ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိဂတော၊

နိဒ္ဒေသ] ဒသပလိမောဓဝဏ္ဏနာ (၈၇-၂၄)

၂၃၁

ပါစိနခဏ္ဍရာဇိအရပ်သို့ ကြလေသော ရဟန်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုပါစိနခဏ္ဍ-
 ရာဇိမည်သောအရပ်၌။ စိရံ ဝသိတော၊ ရှည်ကြာစွာနေ၍။ ထေရော၊
 ဆယ်ဝါပြည့်မြောက် ထေရ်ဂုဏ်ရောက်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ စိန္တေသိ၊ ၏။
 ဣဒံ ဌာနံ၊ သည်။ ပဋိသလ္လာနသာရပုံ၊ လျှောက်ပတ်၏။ ဟန္တ၊ ယခု။
 နံ ဌာနံ၊ လျှောက်ပတ်သောထိုအရပ်ကို၊ ဝါ၊ ဤအရပ်၏ ထိုသို့လျှောက်
 ပတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သဟာယကဿာပိ၊ ငါ့အဆွေအားလည်း။ အာရော-
 စေမိ၊ ကြားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအရပ်မှ။ နိက္ခ-
 မိတော၊ ထွက်ခဲ့၍။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ ထူပါရာမံ၊ သို့။ ပါဝိသိ၊ ၏။
 ပဝိသန္တိယေဝ၊ ဝင်စဉ်ပင်လျှင်။ နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ဒိသော၊ ၍။ သမာန-
 ဝသိကတ္ထေရော၊ တူသော ဝါရှိသောထေရ်သည်။ ပစ္စုဂန္ဓာ၊ ခရီးဦးကြိုဆို
 ၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတော၊ လှမ်းယူ၍။ ဝတ္တံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ၏။
 အာဂန္တုကတ္ထေရော၊ သည်။ သေနာသနံ၊ သို့။ ပဝိသိတော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ယခု။
 မေ၊ အား။ သဟာယော၊ သည်။ သပ္ပိံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဖာဏိတံ ဝါ၊ ကို၎င်း။
 ပါနကံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ပေသေသတိ၊ ပို့လတံ။ ဟိ၊ ဟုတ်၏။ အယံ၊ ဤ
 အဆွေသည်။ ဣမသ္မိံ နဂရေ၊ ၌။ စိရံ၊ စွာ။ နိဝါသိ၊ အမြဲနေလေ့ရှိ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ၏။ သော၊ ထိုညွှတ်သည် ရဟန်းသည်။ ရတ္တိံ၊ ၌။
 အလဒ္ဓါ၊ ကြံတိုင်းမှရ၍။ ပါတော၊ ၌။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ ဥပဋ္ဌာကေဟိ၊
 တို့သည်။ ဂဟိတံ၊ သော။ ယာဂုခဇ္ဇကံ၊ ကို။ ပေသေသတိ၊ လတံ။ ဣတိ၊
 သို့။ စိန္တေသိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ အဒိသော၊ ၍။ ပဟိဏန္တာ၊ ကျောင်းသို့
 ပို့လာသော ဒါယကာတို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ရှာသို့ ဆွမ်းခံသော
 ငါ့အဆွေအား။ ဒဿတိ မညေ၊ လှူလတံဟု ငါထင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။
 ပါတောဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။ တေန၊ ထိုကျောင်းနေအဆွေရဟန်းနှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဂါမံ၊ သို့။ ပါဝိသိ၊ ၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည်။ ကေ-
 ဝိတိံ၊ သို့။ စရိတော၊ ၍။ ဥဠုကံမတ္တံ၊ တမ္ပတ်မျှသော။ ယာဂံ၊ ကို။ လဘိ-
 တော၊ ၍။ အာသနသာလာယံ၊ ၌။ နိသိဒိတော၊ ၍။ ပိဝိံ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊
 ထိုမှနောက်၌။ အာဂန္တုကော၊ သည်။ နိဗ္ဗဇ္ဇယာဂု၊ အမြဲလှူသော ယာဂု
 သည်။ နတ္ထိ မညေ၊ မရှိထင်၏။ ဘတ္တကာလေ၊ ၌။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ မနုဿာ၊
 တို့သည်။ ပဏိတံ၊ မှန်မြတ်သော။ ဘတ္တံ၊ ကို။ ဒဿန္တိ၊ ကုန်လတံ။ ဣတိ၊
 သို့။ စိန္တေသိ၊ ၏။ တတော၊ ၌။ ဘတ္တကာလေပိ၊ ၌လည်း။ ပိဏ္ဏာယ၊ ငါ။
 စရိတော၊ ၍။ လဒ္ဓမေဝ၊ ရအပ်သမျှကိုသာလျှင်။ သုဂ္ဂိတော၊ ပြီး၍။ ဣတရော၊

အာဂန္တုသည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ သဗ္ဗကာလံ၊ သိမ်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤနည်း
 ဖြင့်ပင်လျှင်။ ယာပေထ ကိံ၊ မျှကုန်သလား။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။
 အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အာမ၊ ခြေျာ် ဟုတ်ပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။
 ဘန္တေ၊ ရား။ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိ၊ သည်။ ဖာသုကာ၊ (ပစ္စည်းလေးပါး မရှား
 လွယ်စွာ) ချမ်းသာလှ၏။ တတ္ထ၊ သို့။ ဂစ္ဆာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊
 ဧ။ ထေရော၊ အာဝါသိကထေရ်သည်။ နဂရတော၊ မှ။ ဒက္ခိဏဒွါရေန၊ ဖြင့်။
 နိက္ခမန္တော၊ ထွက်လတ်သော်။ ကုမ္ဘကာရဂါမမဂ္ဂံ၊ အိုးထိန်းရွာလမ်းသို့။
 ပဋိပဇ္ဇိ၊ ကြ၏။ ဣတရော၊ အာဂန္တုက ရဟန်းသည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိံ၊
 အဘယံကြောင့်။ ဣမံ မဂ္ဂံ၊ သို့။ ပဋိပန္နာ၊ ကြတော်မူကုန်သည်။ အတ္ထ ပန၊
 ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ပါစိနခဏ္ဍရာ-
 ဇိယာ၊ ဧ။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ အဘာသိ နန၊ ချီးမွမ်းသည်မဟုတ်လော။
 ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တေ၊ သော်။) ဘန္တေ၊ ရား။ တုမ္ဘာကံ၊ တို့၏။ ဧတ္တကံ
 ကာလံ၊ ဤမျှရှည်ကြာစွာကာလပတ်လုံး။ ဝသိတဋ္ဌာနေ၊ ဌှိ။ ကောစိ၊
 သော။ အတိရေကပရိက္ခရာ၊ သပိတ်တလုံး သုံးထည်သင်္ကန်းထက်
 ပိုမိုသော ပရိက္ခရာသည်။ န အတ္ထိ ကိံ ပန၊ မရှိပြီလော။ ဣတိ၊ သို့။
 အာဟ၊ ဧ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အာမ နတ္ထိ၊ ခြေျာ် မရှိပြီ။ မဉ္ဇူပိဋ္ဌံ၊
 သည်။ သံသိကံ၊ တည်း။ တံ၊ ထိုညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို။ ပဋိ-
 သာမိတမေဝ၊ သိုမှီး သိမ်းဆည်းအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ (သိုမှီး သိမ်း
 ဆည်း၍သာ ထွက်မြဲဟူလို) အညံ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်မှ တပါးသော။
 ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ပရိက္ခရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တေ၊
 သော်။) ဘန္တေ၊ ရား။ မယံ ပန၊ အကျွန်ုပ်၏မူကား။ [၈၈] ကတ္တရ-
 ဒဏ္ဍော၊ တောင်ဌေးသည်၎င်း။ တေလနာဋ္ဌိ၊ ဆီကျည်သည်၎င်း။ ဥပါ-
 ဟနတ္ထဝိကာ စ၊ ဘိနပ်အိတ်သည်၎င်း။ တတ္ထေဝ၊ ထိုကျောင်း၌ပင်လျှင်။
 အတ္ထိ၊ ရှိလေသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တယာ၊
 သည်။ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့မျှ။ ဝသိတွာ၊ ၍။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက် များ
 ပြားသော ပရိက္ခရာကို။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝုတ္တေ၊
 သော်။) ဘန္တေ၊ ရား။ အာမ ဌပိတံ၊ ခြေျာ်ထားအပ်ပေ၏။ (ဣတိ၊ သို့။
 ဝတွာ၊ ၍)။ သော၊ ထိုအာဂန္တုရဟန်းသည်။ ပသန္နစိတ္တော၊ ၍။ ထေရံ၊
 ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ တုမ္ဘာဒိသာနံ၊ အရှင်တို့ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်
 တို့အား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌။ အရညဝါသောယေဝ၊ တော၌

နေခြင်း မည်သည်သာတည်း။ ထူပါရာမော၊ သည်။ စတုန္ဒ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။
 ဓာတုနိဓာနဌာနံ၊ ခါးပန်း၊ ဓမ္မကရိုဏ် ရေသနုပတော်ဟူသော ပရိဘောဂ
 ဓာတ်နှင့် လကျောမြှုပ်ရိုးတော်ဟူသော သရီရဓာတ်ကို ထာပနာရာအရပ်
 တည်း။ လောဟပါသာဒေ၊ ဌံ။ သပ္ပာယ်၊ သော။ ဓမ္မဿဝနံ၊ ကိုဝိုင်း။ မဟာ-
 စေတိယဒဿနံ၊ ကိုဝိုင်း။ ထေရဒဿနဉ္စ၊ ကိုဝိုင်း။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓကာ-
 လော ဝိယ၊ တုရားပွင့်ရာကာလကဲ့သို့။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တုမေ၊ အရှင်တို့သည်။
 ဣဓေဝ၊ ဌံလျှင်။ ဝသထ၊ သီတင်းသုံးတော်မူကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ဆို
 ၍။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ဌံ။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သယမေဝ၊ မိမိချည်း
 သာ။ အဂမာသိ၊ သွားလေ၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ကား။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ ဤဒိသဿ၊
 ဤအရှင်ကဲ့သို့ မကပ်ငြိမိတ်ရှိသော ရဟန်းအား။ အာဝါသော၊ သည်။
 ပလိဗောဓော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။

ကုလန္တိ၊ ကား။ ဉ္ဈတိကုလံ ဝါ၊ အမျိုးဖြစ်သော ကုလသည်၎င်း။
 ဥပဌာကကုလံ ဝါ၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော ကုလသည်၎င်း။ (ကုလံ၊
 ကုလမည်၏။) ဟိ၊ ဟုတ်၏။ သုခိတေသု၊ ဒကာတို့ချမ်းသာရောက်ကုန်
 သည်ရှိသော်။ သုခိတော၊ မိမိလည်း ချမ်းသာရောက်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သံသဌဿ၊ ကျွမ်းချစ်နီးနှော
 ရောရှက်လျက်။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သော ရဟန်း
 အား။ ဥပဌာကကုလမ္ပ၊ ဥပဌာက ကုလသော်လည်း။ ပလိဗောဓော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဂိဟိသံသဌရဟန်းသည်။ ကုလမာ-
 နုဿကေဟိ၊ ကုလဖြစ်သော လူတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဓမ္မဿဝနာယ၊
 တရားနာခြင်းငှါ။ သာမန္တဝိဟာရမ္ပ၊ အနီးဖြစ်သောကျောင်းသို့လည်း။ န
 ဂစ္ဆတိ၊ မသွားနိုင်။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့ရဟန်းအား။ မာတာပိတရောပိ၊
 တို့သော်လည်း။ ပလိဗောဓော၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ကောရဏ္ဏက-
 ဝိဟာရဝါသိတ္ထေရဿ၊ ၏။ ဘာဂိနေယျဒဟရဘိက္ခုနော၊ တူတော်ဖြစ်
 သောရဟန်းငယ်အား။ ပလိဗောဓော၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ဝိယ၊
 မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။

သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ ဥဒ္ဒေသတ္ထံ၊ ပါဠိသင်ယူခြင်းအကျိုးငှါ။
 ရောဟဏံ၊ ရောဟဏဇနပုဒ်သို့။ အဂမာသိ ကိရ၊ သွားလေသတတ်။
 ထေရဘဂိနီ၊ မထေရ်၏နှမဖြစ်သော။ ဥပါသိကာပိ၊ သည်လည်း။ သဒါ၊

သိမ်း။ ထေရံ၊ ကို။ တဿ၊ ထိုသားရဟန်း၏။ ပဝတ္တိံ၊ သနစ်ကို၊
 ဝါ၊ အကြောင်းအရာကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ထေရော၊ သည်။ ကေဒိဝသံ၊
 ဌံ။ ဒဟရံ၊ ကို။ အာနေဿာမိတိ၊ ဆောင်အံ့ဟု။ ရောဟဏာဘိမုခေါ၊
 ရောဟဏဇနပုဒ်သို့ရှေးရှု။ ပါယာသံ၊ ၏။ ဒဟရေပိ၊ သည်လည်း။
 ဣမ၊ ဤရောဟဏဇနပုဒ်၌။ မေ၊ ၏။ ဝုတ္တံ၊ နေခြင်းသည်။ စိရံ၊ ကြာပြီ။
 ဒါနိ၊ ယခု။ ဥပဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ပဿိတော၊ ရှိ။ ဥပါသိကာယ၊ ဒါယိကာမ
 ကြီး၏။ ပဝတ္တိံ စ၊ ကိုလည်း။ ဥတော၊ ရှိ။ အာဂမိဿာမိတိ၊ လာအံ့ဟု။
 ရောဟဏတော၊ မှ။ နိက္ခမိ၊ ထွက်ခဲ့၏။ တေ ဥတောပိ၊ ထိုနှစ်ဦးသော
 တူဦးရီးတို့သည်လည်း။ ဂင်္ဂါတီရေ၊ ၌။ သမာဂစ္ဆိံသု၊ ဆုံမိကြကုန်၏။
 သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ အညတရသ္မိံ၊ သော။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။
 ထေရဿ၊ ဦးရီးမထေရ်အား။ ဝတ္တံ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ကုဟိံ၊ သို့။
 ယာသီတိ၊ သွားမည်နည်းဟု။ ပုစ္ဆတော၊ ဦးရီးတော်မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။
 တမတ္ထံ၊ ထိုကြံသောအကြောင်းကို။ အာရောစေသိ၊ ၏။ ထေရော၊ သည်။
 တေ၊ သည်။ သုဠ၊ စွာ။ ကတံ၊ ၏။ ဥပါသိကာပိ၊ သည်လည်း။ သဒါ၊
 သိမ်း။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဧတဒတ္ထမေဝ၊ ထိုသင့်ကို
 ဆောင်ခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ အာဂတော၊ လာခဲ့၏။ တံ၊ သည်။ ဂစ္ဆ၊
 ချေ။ အဟံ ပန၊ ငါမူကား။ ဣမေဝ၊ ဤအရပ်တွင် အမှတ်မဲ့သောကျောင်း
 ၌သာလျှင်။ ဣမံ ဝဿံ၊ ပတ်လုံး။ ဝသိဿာမိတိ၊ နေအံ့ဟု။ တံ၊ ထို
 တူရဟန်းငယ်ကို။ ဥယျောဇေသိ၊ လွတ်လိုက်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းငယ်
 သည်။ ဝဿုပနာယိကဒိဝသေယေဝ၊ ဝါကပ်ရာနေ၌သာလျှင်။ တံ ဝိဟာရံ၊
 ထိုကောရုဏ္ဏက ကျောင်းတိုက်သို့။ ပတ္တော၊ ၏။ သေနာသနမ္ပိ၊ လည်း။
 အဿ၊ ထိုရဟန်းငယ်အား။ ပိတရာ၊ သည်။ ကာရိတမေဝ၊ ဆောက်စေ
 အပ်သောကျောင်းသည်ပင်လျှင်။ ပတ္တံ၊ ရောက်၏။ အထ၊ ထိုမှနေောက်၌။
 အဿ၊ ထိုရဟန်းငယ်၏။ ပိတော၊ သည်။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ၌။ အာဂန္တော၊ ရှိ။
 ဘန္တေ၊ တို့။ အမှောက်၊ ၏။ သေနာသနံ၊ သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ရဟန်း
 အား။ ပတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တော၊ သော်။ အာဂန္တုကဿ၊
 သော။ ဒဟရဿ၊ အား။ ပတ္တံ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတော၊ ရှိ။ တံ၊
 ထိုရဟန်းငယ်သို့။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ရှိ။ ဝန္တိတော၊ ရှိ။ ဘန္တေ၊ ရား။
 အမှောက်၊ တို့၏။ သေနာသနေ၊ ၌။ ဝဿံ၊ သို့။ ဥပဂတဿ၊ ကပ်သော
 အရှင်အား။ ဝတ္တံ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဥပါသက၊

ကာ။ ကိံ ဝတ္ထံ၊ သည်။ အတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလတ်သော်။ တေ-
မာသံ၊ လုံး။ အမှာကံယေဝ၊ ငါတို့၏သာလျှင်။ စာရေ၊ ဌံ။ တိက္ခံ၊ ကို။
ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ပဝါရေတွာ၊ ရှိ။ ဂမနကာလေ၊ ဌံ။ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ သော၊ သည်။ တုဏှိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အဓိဝါ-
သေသိ၊ ၏။ ဥပါသကောပိ၊ သည်လည်း။ ဃရံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ အမှာကံ၊
တို့၏။ အာဝါသေ၊ ဌံ။ [၈၉] ဧကော၊ သော။ အာဂန္တုကော၊ သော။
အယျော၊ အရှင်ကောင်းသည်။ ဥပဂတော၊ ငါကပ်၏။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။
ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗောတိ၊ ဟု။ အာဟ၊ ၏။ ဥပါသိကာ၊ အိမ်ရှင်ဒါယိကာမသည်။
သာဓူတိ၊ ဟု။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတွာ၊ ရှိ။ ပဏိတံ၊ သော။ ခါဒနီယံ၊ ကို၎င်း။
ဘောဇနီယံ၊ ကို၎င်း။ ပဋိယာဒေသိ၊ ၏။ ဒဟရောပိ၊ သည်လည်း။ ဘတ္တ-
ကာလေ၊ ဌံ။ ဉာတိဃရံ၊ သို့။ အဂမာသိ၊ ၏။ နံ၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို။ ကောစိ၊
သည်။ န သဉ္ဇာနိ၊ မမှတ်မိ။ သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ တေမာသမ္ပိ၊ လုံး
လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုမိဘဆွေမျိုးအိမ်၌။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ ရှိ။
ဝဿံဝုတ္ထော၊ သော်။ အဟံ၊ သည်။ ဂစ္ဆာမိတိ၊ သွားတော့အံ့ဟု။ အာပုစ္ဆိ၊
၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ အား။ ဉာတကာ၊ တို့သည်။ ဘန္တေ၊ ရား။
သေ၊ နက်ဖြန်။ ဂစ္ဆထာတိ၊ ကြွတော်မူပါဟု။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ဌံ။ စာရေ-
ယေဝ၊ သာလျှင်။ ဘောဇေတွာ၊ ရှိ။ တေလနာဌိံ၊ ကို။ ပူရေတွာ၊ စေ၍။
ဧကံ၊ သော။ ဂုဠပိဏ္ဍံ၊ ကို၎င်း။ နဝဟတ္ထံ၊ ကိုးတောင်ရှိသော။ သာဓူကဉ္စ၊
ကို၎င်း။ ဒတွာ၊ ရှိ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဂစ္ဆထ၊ ကြွတော်မူလော့။ ဣတိ၊ သို့။
အာဟံသု၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ အနုမောဒနံ၊ ကို။
ကတွာ၊ ရှိ။ ရောဟဏာဘိမုခေါ၊ ရှေးရှု။ ပါယာသိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုရဟန်း
ငယ်၏။ ဥပဇ္ဈာယောပိ၊ သည်လည်း။ ပဝါရေတွာ၊ ရှိ။ ပဋိပထံ၊ ခရီး
ရင်ဆိုင်။ အာဂစ္ဆန္တော၊ လတ်သော်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌံ။ ဒိဋ္ဌဌာနေယေဝ၊ တွေရာ
အရပ်၌သာလျှင်။ တံ၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို။ အဒ္ဓသ၊ တွေလတ်၏။ သော၊
ထိုရဟန်းသည်။ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မရှိ တရသော။ ရုက္ခမူလေ၊
သစ်ပင်ရင်း၌။ ထေရဿ၊ အား။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ၏။ အထ၊ ထို
အခါ၌။ နံ၊ ထိုရဟန်းငယ်ကို။ ထေရော၊ သည်။ ဘဒ္ဒမုခ၊ ကောင်းသော
မျက်နှာရှိသော ငါ့ရှင်။ တေ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဥပါသိကာ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌာ
ကိံ၊ တွေအပ်ပြီလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းငယ်
သည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ အာမ ဒိဋ္ဌာ၊ ဪြော့တွေ့ခဲ့ပေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။

သဗ္ဗံ၊ သော။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ အာရောစေတော၊ ချီ။ တေန တေလေန၊
 ထိုမိဘလူလိုက်သောဆီဖြင့်။ ထေရဿ၊ ၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ မက္ခေတော၊
 ချီ။ တေန ဂုဠေန၊ ဖြင့်။ ပါနကံ၊ အဖျော် ယာမကာကို။ ကတော၊
 ချီ။ တမ္ပိ သာဠကံ၊ ထိုမိဘလူလိုက်သော ကိုးတောင်ပုဆိုးကိုလည်း။
 ထေရဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဒတော၊ ချီ။ ထေရံ၊ ကို။ ဝန္တိတော၊ ချီ။
 ဘန္တေ၊ ရား။ မယံ၊ အား။ ရောဟဏမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ သပ္ပါယံ၊ ၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပန်၍။ အဂမာသိ၊ ၏။ ထေရောပိ၊ သည်လည်း။
 ဝိဟာရံ၊ ကို။ အာဂန္တော၊ ချီ။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ဌ။ ကောရဏ္ဏကဂါမံ၊ သို့။
 ပါဝိသိ၊ ဝင်၏။ ဥပါသိကာပိ၊ သည်လည်း။ မယံ ဘာတာ၊ ငါ့မောင်တော်
 သည်။ မမ ပုတ္တံ၊ ငါ့သားကို။ ဂဟေတော၊ ချီ။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ အာဂစ္ဆိဿတိ၊
 လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ သဒါ၊ (ပဝါရဏာနေမှစ၍) အခါခပ်သိမ်း နေ့တိုင်း
 နေ့တိုင်း။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဩလောကယမာနာဝ၊ မျှော်လျက်သာလျှင်။
 တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုရဟန်းငယ်အမိ မထေရ်ကြီးနမသည်။ တံ၊ ထိုမထေရ်
 ကို။ ဧကကမေဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကြွလာသည်ကို။
 ဒိသော၊ ချီ။ မေ ပုတ္တော၊ ငါ့သားသည်။ မတော မညေ၊ သေပြီးဟူ၍
 ငါထင်၏။ အယံ ထေရော၊ သည်။ ဧကကောဝ၊ သာလျှင်။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ထေရဿ၊ ၏။ ပါဒမူလေ၊ ဌ။ နိပတိတော၊ ဝပ်၍။ ပရိဒေဝ-
 မာနာ၊ အထူးထူးမြည်တမ်းဖွဲ့နွဲ့လျက်။ ရောဒိ၊ ငိုကြွေး၏။ ထေရော၊ သည်။
 ဒဟရော၊ ရဟန်းငယ်သည်။ အပ္ပိစ္ဆတာယ၊ ကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။
 အဇာနာပေတောဝ၊ မသိစေမှု၍သာလျှင်။ ဂတော နုန၊ သွားလေယောင်
 တကား။ ဣတိ၊ သို့။ တံ၊ ထိုနမတော်ကို။ သမဿာသေတော၊ သက်သာ
 စေ၍။ သဗ္ဗံ ပဝတ္တိံ၊ အလုံးစုံသော အဖြစ်သနစ်ကို။ အာရောစေတော၊ ချီ။
 ပတ္တတ္ထဝိကတော၊ သပိတ်အိတ်မှ။ တံ သာဠကံ၊ ထိုရဟန်းငယ်လှူလိုက်
 သော ကိုးထောင်ပုဆိုးကို။ နိဟရိတော၊ ထုတ်၍။ ဒဿေတိ၊ နှမအားပြ၏။
 ဥပါသိကာ၊ သည်။ ပသိဒိတော၊ ကြည်ညို၍။ ပုတ္တေန၊ သည်။ ဂတ-
 ဒိသာဘိမုခါ၊ ကြွလေသောအရပ်သို့ ရွေးချွန်ဖြစ်၍။ ဥရေန၊ ဖြင့်။ နိပဇ္ဇိတော၊
 ဝပ်၍။ နမဿမာနာ၊ လျက်။ မယံ ပုတ္တသဒိသံ၊ ငါ့သားနှင့်တူသော။
 ဘိက္ခု၊ ကို။ ကာယသက္ခိ၊ ကိုယ်တော်မျက်မှောက်ကို။ ဝါ၊ နာမ-
 ကာယဖြင့် ဒေသနာတော်ကို ခံနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ဖြင့် သက်သေ
 ဖြစ်ထိုက်သောသူကို။ ဝါ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်ထိုက်သောသူကို။ ကတော၊ ချီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ရထဝိနီတပဋိပဒံ၊ ရထဝိနီတသုတ်၌လာသော အကျင့်
 ကို၎င်း။ နာဠကပဋိပဒံ၊ နာဠကမထေရ်အား ဟောအပ်သောမောနေယျ
 အကျင့်ကို၎င်း။ တုဝဇ္ဇကပဋိပဒံ၊ တုဝဇ္ဇကသုတ်၌လာသော အကျင့်ကို၎င်း။
 စတုပစ္စယသန္တောသဘာဝနာရာမတာဒီပကံ၊ စီဝရအစရှိသော စတုပစ္စယ
 တို့၌ ရောင့်ရဲခြင်းနှင့် ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်သူ၏ အဖြစ်ကိုပြတတ်သော။
 မဟာအရိယဝံသပဋိပဒေ၊ ကို၎င်း။ ဒေသေသိ ဝတ မညေ၊ ဟောတော်မူ
 ယောင်တကား၊ ဝါ၊ ဟောတော်မူသည်ဟု ငါထင်၏။ ဝိဇာတမာတုယာ၊
 မွေးသည့်မိခင်၏။ ဂေဟေ၊ ၌။ တေမာသံ၊ လုံး။ ဘုဉ္ဇမာနောပိ၊ ဘုဉ်း
 ပေးလျက်လည်း။ [၉၀] အဟံ ပုတ္တော၊ ငါကား သင့်သား။ တံ မာတာ၊
 သင်ကား ငါ့အမိ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝက္ခတိ နာမ၊ မဆိုပဲနေခဲ့တုံတိ၏။
 အဟော အစ္ဆရိယမနုဿော၊ ဩော် အံဘွယ်ယောကျ်ားမြတ်ပေ တကား။
 ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ယောကျ်ား
 မြတ်အား။ မာတာပိတရောပိ၊ တို့သော်လည်း။ ပလိဗောဓာ၊ တို့သည်။ န
 ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ပဲရှိကုန်သေး၏။ အညံ၊ အမိအဘမှတပါးသော။ ဥပဋ္ဌာက-
 ကုလံ၊ သည်။ ပဂေဝ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။

လာဘောတိ၊ ကား။ စတ္တာရော ပစ္စယာ၊ လေးပါးသောပစ္စည်းတို့
 တည်း။ တေ၊ ထိုလေးပါးသောပစ္စည်းတို့သည်။ ကထံ၊ အသို့။ ပလိဗောဓာ၊
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပုညဝန္တဿ၊ ဘုန်းတန်း
 ကြီးမားသော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဂတဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်လေရာရာ
 အရပ်၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ မဟာပရိဝါရေ၊ ပြန့်ပြောသော အခြံအရံ
 ရှိကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုဘုန်းကြီးသော
 ရဟန်းသည်။ တေသံ မနုဿာနံ၊ တို့အား။ အနုမောဒေန္တော၊ အနု-
 မောဒနာပြုရသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောရသည်ဖြစ်၍။
 သမဏဓမ္မံ၊ ကို။ ကာတံ၊ ငှါ။ ဩကာသံ၊ ကို။ န လဘတိ၊ မရ။ အရုဏဂ္ဂမနု-
 တော၊ မှ။ ယာဝ၊ လောက်။ ပဌမယာမော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊
 လောက်။ မနုဿသံသဂ္ဂေါ၊ လူတို့နှင့်ရောနှောခြင်းသည်။ န ဥပစ္စိဇ္ဇတိ၊
 မပြတ်။ ပုန၊ ဖန်။ ဗလဝပစ္စယေယေဝ၊ လင်းအားကြီး၌ပင်လျှင်။

၁-ဝိမ္ဗယအစ္ဆရိယ အနက်ကို ဟောသော နာမ-သဒ္ဒါ၏ အယဉ်ဖြစ်၍ န ဝက္ခတိ-၌
 သတိ-ဝိဘတ်သည် အတိတ်ကာလကို ဟောသတည်း။ (ပြည်)

ဗဟုလ္လိကပိဏ္ဏပါတိကာ၊ ပိဏ္ဏပါတိကဖြစ်လျက် ပစ္စည်းအများ လိုလား
 သော ရဟန်းတို့သည်။ အာဂန္တု၊ ရှိ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အသုကော၊ သော။
 ဥပါသကော၊ သည်၎င်း။ (အသုကော၊ သော။) ဥပါသိကာ၊ သည်၎င်း။
 (အသုကော၊ သော။) အမစ္စော၊ သည်၎င်း။ (အသုကော၊ သော။)
 အမစ္စဓိတာ၊ သည်၎င်း။ တုမ္ဘာကံ၊ တို့အား။ ဒဠကမာ၊ ဖူးမြင်လိုကုန်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ (ရှေးနေ့ကဆွမ်းခံစဉ်ကြားခဲ့တိုင်း) လျှောက်ကုန်၏။
 သော၊ သည်။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဂဏှ၊ ယူလော့။ ဣတိ၊
 သို့။ ဂမနသဇ္ဇော၊ သွားအံ့သောအစီအရင်ရှိသည်သာလျှင် ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိစ္စဗျာဝဇ္ဇော၊ ဒါယကာတို့ကို သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း၌
 အမြဲဗျာပါရစိုက်ရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿေ၊ ထိုသို့သောရဟန်း
 အားသာလျှင်။ တေပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ပလိဗောဓော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဂဏံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ယတ္ထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။
 န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ တတ္ထ၊ ၌။ ဧကေနေ၊ တပါးထီးတည်း။ စရိတဗ္ဗံ၊
 ကျင့်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကျင့်သည်ရှိသော်။ သော ပလိဗောဓော၊ သည်။
 ဥပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဂဏောတိ၊ ကား။ သုတ္တန္တိကဂဏော ဝါ၊ သုတ္တန်ဆောင်ဂိုဏ်းသည်၎င်း။
 အာတိဓမ္မိကဂဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။ (ဂဏော၊ မည်၏။) ယော၊ အကြင်
 ရဟန်းသည်။ တဿ ဂဏဿ၊ အား။ ဥဒ္ဓေသံ ဝါ၊ ပါဠိသင်ခြင်းကို၎င်း။
 ပရိပုစ္ဆံ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာသင်ခြင်းကို၎င်း။ ဒေန္တော၊ ပေးရသည်ဖြစ်၍။
 သမဏဓမ္မဿ၊ ရဟန်းတရားကိုပြုခြင်း၏။ သြကာသံ၊ ကို။ န လဘတိ၊
 မရ။ တဿေ၊ သာလျှင်။ ဂဏော၊ သည်။ ပလိဗောဓော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ သော ဂဏပလိဗောဓော၊ ကို။ ဧဝံ၊
 ဤဆိုလော့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဥပစ္ဆိန္နိတဗ္ဗော၊ ၏။ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊
 တို့အား။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဂဟိတံ၊ သင်ယူအပ်ပြီးသည်။ ဗဟု၊ များသည်။
 သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ အဝသိဋ္ဌံ၊ မသင်ရသေးသောအကြွင်းသည်။ အပ္ပံ၊
 သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ တံ၊ ထိုအကြွင်းကို။ နိဋ္ဌပေတွာ၊ ပြီးစေ၍။
 အရညံ၊ သို့။ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂဟိတံ၊ သည်။ အပ္ပံ၊ သည်။ သစေ ဟော-
 တိ၊ အံ့။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဗဟု၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။
 ယောဇနတော၊ မှ။ ပရံ၊ အလွန်။ အဂန္တု၊ မသွားမူ၍။ အန္တောယောဇန-
 ပရိစ္ဆေဒေ၊ တယူဇနာအပိုင်းအခြားအတွင်း၌။ အညံ၊ မိမိမှတပါးသော။

နိဒ္ဒေသ]

ဒသပလိဗောဓေဏ္ဏနာ (၉၁-၁)

၂၃၉

ဂဏဝါစကံ၊ ဂိုဏ်းအား ကျမ်းဂန်သင်ကြားပေတတ်သော ဆရာသို့။ ဥပ-
သင်္ကမိတော၊ ရှိ။ အာယသ္မာ၊ သည်။ ဣမေ၊ ဤရဟန်းတို့ကို။ ဥဒ္ဓေသ-
ဒီဟိ၊ ပါဠိသင်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ သင်္ကတု၊ ချီးမြှောက်တော်မူပါ။
ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အလတမာနေန၊ မရသောရဟန်း
သည်။ အာဝုသော၊ တို့။ ဗဟံ၊ အား။ ဧကံ၊ သော။ ကိစ္စံ၊ သမဏဓမ္မ-
ကိစ္စသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တုမေ၊ တို့သည်။ ယထာဗာသုကဋ္ဌာနာနိ၊ ချမ်း
သာရာရာအရပ်တို့သို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြလေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏံ၊ ကို။
ပဟာယ၊ ရှိ။ အတ္တနော၊ ၏။ ကမ္မံ၊ သမဏဓမ္မအမှုကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။
ဣတိ၊ တည်း။

ကမ္မန္တိ၊ ကား။ နဝကမ္မံ၊ အမှုသစ်တည်း။ တံ၊ ထိုအမှုသစ်ကို။
ကရောန္တေန၊ ပြုသောရဟန်းသည်။ ဝဇ္ဇကီအာဒီဟိ၊ လက်သမား စသည်
တို့သည်။ လဒ္ဓါလဒ္ဓံ၊ ရအပ် မရအပ်သည်ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကတာ-
ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသောအမှု မပြုအပ်သေးသောအမှု၌၊ ဝါ၊ များစွာပြုအပ်
ပြီး၊ အနည်းငယ်ပြုအပ်ပြီးသော အမှု၌။ ဥဿုက္ကံ၊ သိအောင် ကြောင့်ကြ
စိုက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ရောက်ရာ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗဒါ၊
သိမ်း။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထို နဝကမ္မ ပလိ-
ဗောဓေကိုလည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတံ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပစ္ဆိန္နိ-
တဗ္ဗော၊ ၏။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းသော အမှုသည်။ အပ္ပံ၊ သည်။ သစေ
ဟောတိ၊ အံ့။ နိဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ပြီးဆုံးစေအပ်၏။ အဝသိဋ္ဌံ၊ သည်။ ဗဟု၊
သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ နဝကမ္မံ၊ သည်။ သံသိကဉ္စေ၊ သံသာအမှု
ဖြစ်မှုကား။ သံသယ ဝါ၊ အား၎င်း။ သံသတာရဟာရကတိက္ခန္ဓနံ ဝါ၊
သံသာဝန်ကို ဆောင်ရွက်သော ရဟန်းတို့အား၎င်း။ နိယျာဒေတဗ္ဗံ၊
အပ်နှင်းအပ်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကဉ္စေ၊ ဥစ္စာဖြစ်မှုကား။ အတ္တနော၊
၏။ ဘာရဟာရကာနံ၊ ဝန်ကိုဆောင်ရွက်သော ရဟန်းတို့အား။ နိယျာဒေ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။ တာဒိသေ၊ ထိုကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်သော ရဟန်းတို့ကို။ အလ-
တန္တေန၊ မရသော ရဟန်းသည်။ သံသယ၊ အား။ ပရိစ္စေတော၊ စွန့်၍။
ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ တည်း။

☞ [၉၁] အဒ္ဓါနန္တိ၊ ကား။ မဂ္ဂဂမနံ၊ ခရီးသွားခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။
ယသ၊ အကြင်ရဟန်းအား။ ကတ္တမိ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌။ ပဗ္ဗဇာ-

ပေက္ခော ဝါ၊ ရှင်ပြုလိုသည့်သည့်မူလည်း။ ဟောတိ၊ အံ။ ကိဉ္စိ၊ သော။
 လဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ရသင့်ရထိုက်သော။ ပစ္စယဇာတံ ဝါ၊ ပစ္စည်း အပေါင်းသည်မူ
 လည်း။ ဟောတိ၊ အံ။ တံ၊ ထို ရှင်ပြုလိုသည့် ပစ္စည်းကို။ အလဘန္တော၊
 မရသည်ရှိသော်။ အဓိဝါသေတုံ၊ သည်းခံခြင်းငှါ။ သစေ န သက္ကောတိ၊
 အံ။ အရည်၊ သို့။ ပဝိသိတော၊ ရှိ။ သမဏဓမ္မံ၊ ကို။ ကရောန္တဿပိ၊ ပြုပါ
 သော်လည်း။ ဂမိကစိတ္တံ နာမ၊ ခရီးသွားလိုသော စိတ်မည်သည်။ ဒုပ္ပဋ္ဌိ-
 ဝိနောဒနီယံ၊ ဖျောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ တံ ကိစ္စံ၊ ကို။ တိရေတွာဝ၊ ပြီးစေ၍သာ
 လျှင်။ သမဏဓမ္မေ၊ ဌံ။ ဥဿုက္ကံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ တည်း။

ဉာတိတိ၊ ကား။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ အာစရိယုပဇ္ဈာယ။ပ။ စရိ-
 ယကာ၊ ဆရာ၊ ဥပဇ္ဈာယ်၊ အတူနေတပည့်၊ အတင်းနေတပည့်၊ တူသော
 ဥပဇ္ဈာယ်ရှိသူ၊ တူသောဆရာရှိသူတို့သည်။ (ဉာတိ၊ ဉာတိမည်၏။) သရေ၊
 အိမ်၌။ မာတာ၊ အမိ။ ပိတာ၊ အဘ။ ဘာတာ၊ ညီအစ်ကို။ ဣတိ ဝေ-
 မာဒိကာ၊ ဤသို့ အစရှိသောသူတို့သည်။ ဉာတိ၊ မည်၏။ တေ၊ ထိုဆရာ
 ဥပဇ္ဈာယ် စသည်တို့သည်။ ဂိလာနာ၊ နာကျန်မှုကား။ ဣမဿ၊ ဤယောဂီ
 ၏။ ပလိဗောဓော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော
 ပလိဗောဓော၊ ကို။ ဥပဋ္ဌဟိတော၊ လုပ်ကျွေးပြုစု၍။ တေသံ၊ ထို ဆရာ
 ဥပဇ္ဈာယ် စသည်တို့၏။ ပါကတိကကရဏေန၊ ပြုကတေ့ ကျန်းမာသည်ကို
 ပြုသဖြင့်။ ဥပစ္ဆိန္နိတဗ္ဗော၊ ဖြတ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆရာ ဥပဇ္ဈာယ် စသည်
 တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ဥပဇ္ဈာယော၊ သည်။ ဂိလာနေ၊ နာသည်ဖြစ်၍။
 လဟုံ၊ လျင်စွာ။ သစေ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ အကယ်၍ အနာမ္မမထအံ။ ယာဝဇီဝမ္ပိ၊
 အသက်ထက်ဆုံးလည်း။ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ လုပ်ကျွေးပြုစုအပ်၏။ တထာ၊
 ထို ဥပဇ္ဈာယ်အတူ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယော၊ သရဏဂုံပေး၍ ရှင်ပြုပေသော ဆရာ
 ကို၎င်း။ ဥပသမ္ပဒါစရိယော၊ ကမ္မဝါရွတ်၍ ရဟန်းပြုပေသော ဆရာကို၎င်း။
 သဒ္ဓိဝိဟာရိကော၊ အတူနေတပည့်ကို၎င်း။ ဥပသမ္ပာဒိတပဗ္ဗာဇိတအန္တေ-
 ဝါသိကသမာနုပဇ္ဈာယကာ စ၊ မိမိကမ္မဝါရွတ်၍ ပဉ္စင်းခံအပ်သော အန္တေ-
 ဝါသိကတပည့်၊ မိမိသရဏဂုံပေး၍ ရှင်ပြုအပ်သော အန္တေဝါသိကတပည့်၊
 မိမိနှင့်တူသော ဥပဇ္ဈာယ်ရှိသော သီတင်းသုံးတော်တို့ကို၎င်း။ ယာဝဇီဝမ္ပိ၊
 လည်း။ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ။ နိဿယာစရိယ။ပ။

နိဒ္ဒေသ]

ဒသပလိမောဓဝဏ္ဏနာ (၉၁-၂၅)

၂၄၁

သမာနာစရိယကာ၊ နိဿယည်းဆရာ၊ စာပေကျမ်းဂန်ပို့ချသောဆရာ၊ နိဿယည်းယူတပည့်၊ စာပေသင်ကြားသောတပည့်၊ မိမိနှင့်တူသော ဆရာရှိသော သီတင်းသုံးဘော်တို့ကိုကား။ ယာဝ၊ လောကံ။ နိဿယဥဒ္ဓေသ၊ နိဿယည်းယူခြင်း၊ ကျမ်းဂန်သင်ခြင်းတို့သည်။ အနုပစ္စိန္န၊ မပြတ်ကုန်သေး။ တာဝ၊ လောကံ။ ပဋိဇဉ်တဗ္ဗ၊ ကုန်၏။ ပဟောန္တေန၊ စွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်။ တတော၊ ထိုနိဿယ ဥဒ္ဓေသ ပြတ်သည်မှ။ ဥဒ္ဓမ္မိ၊ အထက် ဖြစ်သော နောက်၌လည်း။ ပဋိဇဉ်တဗ္ဗ ဝေ၊ ကုန်သည်သာတည်း။

ဥပဇ္ဈာယေ၊ ၌။ ပဋိဇဉ်တဗ္ဗံ ဝိယ၊ ၏သို့။ မာတာပိတုသု၊ တို့၌။ ပဋိဇဉ်တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ဟုတ်၏။ တေ၊ ထိုမိဘတို့သည်။ ရဇ္ဇေ၊ မင်းအဖြစ်၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သည်။ သစေပိ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်စေမူ။ ပုတ္တတော စ၊ သားထံမှလည်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ လုပ်ကျွေးခြင်းကို။ သစေ ပစ္စာသိသန္တိ၊ အကယ်၍ တောင့်တကုန်အံ့။ ကာတဗ္ဗမေဝ၊ လုပ်ကျွေးတမူ ပြုသင့်သည်သာ တည်း။ တေသံ၊ ထိုမိဘတို့အား။ ဘေသဇ္ဇံ၊ သည်။ အထ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ မရှိ ငြားအံ့။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ အသတိ၊ မိမိအားလည်း မရှိခဲ့သော်။ ဘိက္ခာစရိယာယ၊ ဆေးအလှူခံသော အကျင့်ဖြင့်။ ပရိယေသိတွာပိ၊ ရှာ၍သော်လည်း။ ဒါတဗ္ဗမေဝ၊ ပေးသင့်သည်သာတည်း။ ပန၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ ဘာတုဘဂိနိနံ၊ ညီ အစ်ကို အစ်မ နှမတို့အား။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ သန္တကမေဝ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော ဆေးကိုသာလျှင်။ ယောဇေတွာ၊ ဖော်စုနှောစပ်၍။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ တေသံ၊ ထိုဘာတုဘဂိနိတို့အား။ သစေ နတ္ထိ၊ အံ့။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ကို။ တာဝကာလိကံ၊ အခိုက် အတန်မျှ။ ဒတွာ၊ ၍။ ပစ္စာ၊ ၌။ လဘန္တေန၊ ရသောရဟန်းသည်။ ဂဏိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အလဘန္တေန၊ သည်။ (တေ၊ ထိုဘာတုဘဂိနိတို့ကို။) န စောဒေတဗ္ဗာ၊ မတောင်းအပ်ကုန်။ အညာတကဿ၊ အဆွေမတော်သော။ ဘဂိနိသာမိကဿ၊ အစ်မ၊ နှမ၏လင်အား။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ကို။ ကာတု၊ ငှါ။ နေဝ ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဒါတု၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ တုယံ၊ ၏။ သာမိကဿ၊ အား။ ဒေဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ ဘဂိနိယာ၊ အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘာတုဇာယာယပိ၊ အစ်ကို ညီတို့၏ မယား၌လည်း။ ဒေသဝ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗေ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ တေသံ၊ ထိုဘာတု ဘဂိနိတို့၏။ ပုတ္တာ၊ သားသွီးတို့သည်။ ဣမဿ၊ ဤရဟန်း၏။ ဉာတကာ

ဝေ၊ အဆွေတော်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသားသွီးတို့အား။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ဝန္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ တည်း။

အာဗာဓောတိ၊ ကား။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ရောဂေါ၊ တည်း။ သော အာဗာဓော၊ ထိုအနာသည်။ ဗာဓယမာနော၊ နှိပ်စက်လတ်သော်။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘေသဇ္ဇကရဏေန၊ ဖြင့်။ ဥပစ္ဆိန္ဒတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ကတိပါဟံ၊ နှစ်ရက်သုံးရက်၊ ဝါ၊ ရက်အနည်းငယ်မျှဖြင့်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ကို။ ကရေန္တဿပိ၊ ကုသောရဟန်းအားလည်း။ သစေ န ဝူပသမ္မတိ၊ အကယ်၍ မငြိမ်းခဲ့အံ့။ အဟံ၊ သည်။ တုယံ၊ အတ္တဘာဝ တည်းဟူသော သင်၏။ န ဒါသော၊ ကျန်လည်းမဟုတ်ခဲ့။ န ဘဋ္ဌကော၊ သူရင်းငှါးလည်းမဟုတ်ခဲ့။ [၉၂] ဟိ၊ ဟုတ်၏။ တံယေဝ၊ အတ္တဘောဟူသော သင့်ကိုသာလျှင်။ ပေါသေန္တော၊ မွေးမြူရသည်ဖြစ်၍။ အနမတဂ္ဂေ၊ ဉာဏ်ဖြင့်လျှောက်၍ လျှောက်၍ အောက်မေ့သော်လည်း အဆုံးကျအောင် မသိနိုင်သော အစရှိသော။ သံသာရဝဇ္ဇေ၊ ခွဲ။ ဒုက္ခံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ခဲ့ရလေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ဂရဟိတော၊ ၍။ သမဏဓမ္မော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဂန္တောတိ၊ ကား။ ပရိယတ္တိဟရဏံ၊ ပရိယတ်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းတည်း။ တံ၊ ထိုဆောင်ရွက်ခြင်းသည်။ သဇ္ဈာယာဒီဟိ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ နိစ္စဗျာဝဋ္ဌဿ၊ မပြတ်ကြောင့်ကြခြင်း ရှိသူအား။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရဿ၊ ကြောင့်ကြမစိုက်ရသော သူအား။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတြ၊ ထိုပလိဗောဓမဖြစ်ရာ၌။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုလတ်သည်တို့ကား။ ဝတ္ထုနိ၊ တို့တည်း။

မဇ္ဈိမဘာဏကဒေဝတ္ထေရော၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ကိုဆောင်သော ဒေဝမထေရ်သည်။ မလယဝါသိဒေဝတ္ထေရဿ၊ ထေရ်၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္တော၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ယာစိ ကိရ၊ တောင်းသတတ်။ ထေရော၊ မလယဝါသိဒေဝမထေရ်သည်။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ပရိယတ္တိယံ၊ ခွဲ။ တံ၊ သည်။ ကိဒိသော၊ အဘယ်သို့သော လေ့လာခြင်းသဘောရှိသည်။ အသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ မဇ္ဈိမော၊ ကို။ မေ၊ သည်။ ပဂုဏော၊ လေ့လာအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ဧသော မဇ္ဈိ-

မော နာမ၊ သည်။ ဒုပ္ပရိဟာရော၊ ဆောင်ခက်၏။ မူလပဏ္ဏာသံ၊ ကို။
သဇ္ဈာယန္တဿ၊ အား။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော၊ သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ နှုတ်သို့
လာတတ်၏။ တံ၊ ထိုမဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကို။ သဇ္ဈာယန္တဿ၊ အား။ ဥပရိမပဏ္ဏာ-
သကော၊ သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တုယံ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ကုတော
ဘဝိဿတိ၊ အဘယ်မှာ ဖြစ်လတ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘန္တေ၊
ရား။ တုမှာကံ၊ ထို၏။ သန္တိကေ၊ ဌ်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ လဘိတော၊ ရသည်ရှိ
သော်။ ပုန၊ ဖန်။ န ဩလောကေဿာမိ၊ ပြန်၍မကြည့်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။
(ဝတော၊ ၍။) ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ ကေနဝီသတိဝဿာနိ၊
ပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ အကတော၊ ၍။ ဝီသတိမေ ဝဿေ၊ ဌ်။ အရဟတ္ထံ၊
သို့။ ပတော၊ ၍။ သဇ္ဈာယတ္ထာယ၊ ငှါ။ အာဂတာနံ၊ ကုန်သော။
ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ အာဝုသော၊ တို့။ ပရိယတ္တိံ၊ ကို။ အနောလော-
ကန္တဿ၊ မကြည့်ရှုမဆင်ခြင်သော။ မေ၊ အား။ ဝီသတိဝဿာနိ၊
တို့သည်။ (ပုဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်ကုန်ပြီ။) အပိ စ ခေါ၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။
အဟံ၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤမဇ္ဈိမနိကာယ်၌။ ကတပရိစယော၊ ပြုအပ်ပြီးသော
လေ့လာခြင်းရှိ၏။ အာရဘထ၊ အားထုတ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။
ဝတော၊ ၍။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝပရိယောသာနာ၊ အဆုံး
တိုင်အောင်။ ဧကဗျဉ္ဇနေပိ၊ တလုံးသော အက္ခရာ၌သော်လည်း။ အဿ၊
ထိုမထေရ်အား။ ကခါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။

ကရုဋ္ဌိယဂိရိဝါသိနာဂတ္ထေရေပိ၊ သည်လည်း။ အဋ္ဌာရသဝဿာနိ၊
တိုင်အောင်။ ပရိယတ္တိံ၊ ကို။ ဆဇ္ဇေတော၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဘိက္ခူနံ၊
တို့အား။ ဓာတုကထံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိသိ၊ ပို့ချ၏။ ဂါမဝါသိကတ္ထေရေပိ၊
အနုရာဓမြို့နေ ထေရ်ကျော်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကူ။ သံသန္နေန္တိ၊ နှိုးနှော
ကုန်သော။ တေသံ - ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ဧကပဉ္စေပိ၊ သည်လည်း။
ဥပ္ပဋ္ဌိပါဋိယာ၊ အစဉ်ချတ်သဖြင့်။ အာဂတော၊ သည်။ နာဟောသိ၊
မဖြစ်။

မဟာဝိဟာရေပိ၊ ၌လည်း။ တိပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရော နာမ၊ တိပိ-
ဋကစူဠာဘယမည်သော ထေရ်ကျော်သည်။ အဋ္ဌကထံ၊ ကို။ အနုဂ္ဂဟေ-
တော၊ မသင်ယူမ၍လျှင်။ ပဉ္စနိကာယမဏ္ဍလေ၊ ငါးပါးသောနိကာယ်ကို
သင်ပြီးသောပရိသတ်၌။ ဟိ၊ ပိဋကနိ၊ တို့ကို။ ပရိဝတ္ထေဿာမိတိ၊

လည်စေအံ့၊ ဝါ၊ ဖွင့်ပေအံ့ဟူ၍။ သုဝဏ္ဏဘေရီ-သေဠဘေရီ၊ မြတ်သော
 တရားစည်ကို။ ပဟရာပေသိ၊ တီးခတ်စေ၏။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။
 ကတမာစရိယာနံ၊ အဘယ်ဆရာတို့၏။ ဥဂ္ဂဟော၊ သင်စဉ်ချစဉ်နည်း။
 အတ္တနော၊ ၏။ အာစရိယုဂ္ဂဟညေဝ၊ ဆရာ၏ သင်စဉ် ပို့ချစဉ်ကိုသာလျှင်။
 ဝဒတု၊ ဆိုလော့။ ဣတရထာ၊ တပါးသောဥဂ္ဂဟဖြင့်၊ ဝါ၊ အတ္တနောမတိ
 မျှဖြင့်။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ န ဒေမ၊ မပေးကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဝါ၊
 ဟန်ဆို၏။ ဥပဇ္ဈာယောပိ၊ ဥပဇ္ဈာယ်သည်လည်း။ အတ္တနော၊ အား။
 ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ။ အာဂတံ၊ လာသော။ နံ၊ ထိုတိပိဋက-
 စူဠာဘယထေရ်ကို။ အာဝုသော၊ ရှင်။ တံ၊ သည်။ ဘေရီ၊ ကို။
 ပဟရာပေသိ၊ ခတ်စေသလား။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။
 အာမ ပဟရာပေမိ၊ ဪခတ်စေပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။
 ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ပဟရာပေသိ၊ နည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ပရိယတ္တိံ၊ ကို။
 ပရိဝတ္တေသာမီတိ၊ ဖွင့်ပေအံ့ဟူ၍။ ပဟရာပေမိ၊ ခတ်စေ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ အာဟ၊ ၏။ အာဝုသော အဘယ၊ ငါ့ရှင် အဘယ။ အာစရိယာ၊
 တို့သည်။ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ကထံ၊ အသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ကုန်သနည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 အာဟ၊ ၏။ ထေရော၊ ဥပဇ္ဈာယ်ထေရ်သည်။ ဟန္တိ၊ ဟုန်ဟူ၍။ ပဋိဗာဟိ၊
 ပယ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ သော၊ ထိုတိပိဋကစူဠာဘယမထေရ်သည်။ အညေန
 အညေန၊ တပါးသော တပါးသော။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်ဖြင့်။ ဘန္တေ၊
 ရား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တိက္ခတ္တံ၊ ကြိမ်။ အာဟ၊ ၏။
 ထေရော၊ ဥပဇ္ဈာယ်ထေရ်သည်။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ ဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဗာဟိတွာ၊
 ၍။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် အဘယ၊ [၉၃] တယာ၊ သည်။ ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာ။
 ကထိတောဝ၊ ဆိုအပ်သော စကားသည်ပင်လျှင်။ အာစရိယမဂ္ဂေါ၊ ဆရာ
 မြတ်တို့ ဆိုရိုးအဋ္ဌကထာ အစဉ်ပင်တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ ပဌမဝါဒ အချက်ကျ
 သော်လည်း။ အာစရိယမုခတော၊ ဆရာတို့၏နှုတ်မှ။ အနုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊
 လက်ပူးလက်ကြပ် မသင်ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သာ။
 အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိတိ၊ ဟူ၍။ သဏ္ဌာတံ၊ ကြံ့ကြံ့ ကောင်းစွာ
 တည်ခြင်းငှါ။ နာသက္ခိ၊ နိုင်။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေ။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝါ၊ အား။
 (ကထေတံ၊ ငှါ။ ယုတ္တာနံ၊ သင့်ကုန်သော။) အာစရိယာနံ၊ (ပရိပရာဘတ

လက်ဆုပ်ဥပဒေ မူသေနိဿယည်း နည်းပေးကောင်းသော) ဆရာကျော်
 တို့၏။ သန္တိကေ၊ ဌ။ သုဏ္ဍာဟိ၊ နာလေဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊
 ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကုဟိ၊ သို့။ ဂစ္ဆာမိ၊ သွားရအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 အာဟ၊ ၏။ (အာဝုသော၊ ရှင်။) ဂင်္ဂါယ၊ ၏။ ပရတော၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 ရောဟဏဇနပဒေ၊ ဌ။ တုလ္လာဓာရပဗ္ဗတဝိဟာရေ၊ ဌ။ သဗ္ဗပရိယတ္တိ-
 ကော၊ အလုံးစုံသော ပိဋကတ်သုံးပုံတည်းဟူသော ပရိယတ်ရှိသော။
 မဟာဓမ္မရက္ခိတတ္ထေရော နာမ၊ မဟာဓမ္မရက္ခိတမည်သော ထေရ်သည်။
 ဝသတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထေရ်၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေ။ ဣတိ၊ သို့။
 အာဟ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ သာဓု၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ထေရံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ထေရ်
 ကို။ ဝန္တိတော၊ ရှိ။ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ က။ ထေရဿ၊
 မဟာဓမ္မရက္ခိတထေရ်၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္တော၊ ရှိ။ ဝန္တိတော၊ ရှိ။ နိသီဒိ၊
 ၏။ ထေရော၊ မဟာဓမ္မရက္ခိတထေရ်သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဂတော၊
 သည်။ အသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဓမ္မံ၊ အဋ္ဌကထာ-
 ဓမ္မကို။ သောတုံ၊ ငှါ။ အာဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။
 အာဝုသော အဘယ၊ ငါ့ရှင် အဘယ။ ဒိဃမဇ္ဈိမေသု၊ တို့၌။ မံ၊ ကို။
 ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါ ရံခါ။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝသေသံ ပန၊ (ဒိဃ-
 နိကာယ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်မှ) ကြွင်းသော နိကာယ်ကိုကား။ မေ၊ သည်။
 တံ သမတ္တာနိ ဝဿာနိ၊ အနှစ် သုံးဆယ်တို့တိုင်တိုင်။ န ဩလောကိတပုဗ္ဗံ၊
 ပြန်၍မကြည့်စဘူး။ အပိ စ၊ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ တံ၊ သည်။ ရတ္တိံ၊
 ၌။ မမ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ဌ။ ပရိဝတ္ထေဟိ၊ ပါဠိတော်ကိုပြန်လော့။ အဟံ၊
 သည်။ တေ၊ အား။ ဒိဝါ၊ ဌ။ ကထယိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊
 ၏။ သော၊ ထိုအဘယထေရ်သည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ သာဓု၊ ပြီ။ ဣတိ၊
 သို့ဝန်ခံ၍။ တထာ၊ ထိုဆရာဆိုတိုင်း။ အကာသိ၊ ၏။ ပရိဝေဏဒ္ဓါရေ၊ ပရိ-
 ဝုဏ်တံခါး၌။ မဟာမဏ္ဍပံ၊ ကို။ ကာရေတွာ၊ ရှိ။ ဂါမဝါသိနော၊ တို့သည်။
 ဒိဝေသေ ဒိဝေသေ၊ ဌ။ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ၊ ငှါ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ထေရော၊
 အဘယထေရ်သည်။ ရတ္တိံ၊ ၌။ ပရိဝတ္တိ၊ ပါဠိတော်ကိုပြန်၏။ တံ၊ ထိုည၌
 ပြန်သောပါဠိကို။ ဒိဝါ၊ နေ၌။ ကထယန္တော၊ ဖွင့်ဆိုသည်ဖြစ်၍။ အနု-
 ပုဗ္ဗနံ၊ ဖြင့်။ ဒေသနံ၊ ကို။ (ကထယိတွာ၊ ရှိ။) နိဋ္ဌပေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။
 အဘယတ္ထေရဿ၊ တပည့်ဖြစ်သူအဘယထေရ်၏။ သန္တိကေ၊ ဌ။ (ပိဋေ၊
 ၌။ နိသီန္တော၊ နေသောဆရာသည်။ တတော၊ မှ။ ဩတရိတွာ၊ ရှိ။

ဘူမိယံ၊ ဌံ။) တဋ္ဌိကာယ၊ သပေါဗျာဌံ။ နိသီဒိတော၊ ချံ။ အာဝုသော၊
 ငါရှင် အဘယ။ မယံ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေဟိ၊ ဟောပါ
 ဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ တောင်းပန်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိံ၊ တဏှာ၊
 အသ္မိဆိုကုန်သနည်း။ မယာ၊ သည်။ တုမ္မာကမေဝ၊ အရှင်တို့၏သာလျှင်။
 သန္တိကေ၊ ဌံ။ သုတံ၊ နနု၊ သင်အပ်နာအပ်သည်မဟုတ်လော။ အဟံ၊ သည်။
 တုမေဟိ၊ တို့သည်။ အညာတံ၊ မသိအပ်သော။ ကိံ၊ အဘယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။
 ကထေသာမိ၊ ဟောနိုင်ပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တတော၊
 ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုအဘယထေရ်ကို။ ထေရော၊ ဆရာဖြစ်သူမဟာဓမ္မ-
 ရက္ခိတထေရ်သည်။ အာဝုသော၊ ငါရှင် အဘယ။ ဂတကဿ၊ ပဋိပတ်
 ဟူသောသွားခြင်းဖြင့် သွားပြီးသော သူ၏။ သေ၊ မဂ္ဂေါ၊ နာမ၊ ဤ-
 ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော ဝိသုဒ္ဓိခရီးလမ်းမည်သည်။ အညော၊ (နှားကျောင်း
 သားလမ်းနှင့် တူသော ပရိယတ်ခရီးလမ်းမှ) တပါးပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 အာဟ၊ ၏။ အဘယတ္ထေရော၊ သည်။ တဒါ၊ ဌံ။ သောတာပန္နော၊ သည်။
 ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်နေသတတ်။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အထ၊ ထိုမဟာဓမ္မ-
 ရက္ခိတထေရ်အား။ သော၊ ထိုအဘယထေရ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။
 ဒတော၊ ချံ။ အာဂန္တော၊ ချံ။ လောဟပါသာဒေ၊ ဌံ။ ဓမ္မံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ
 ပါဠိကို။ ပရိဝတ္ထေန္တော၊ ဖွင့်ဆိုလျက်ရှိစဉ်။ ထေရော၊ မဟာဓမ္မရက္ခိတ-
 ထေရ်သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီဟု။ အသောသိ၊ ကြားလေ၏။
 သုတော၊ ပြီး၍။ အာဝုသော၊ တို့။ စိဝရံ၊ ကို။ အာဟရထ၊ ဆောင်ခဲ့
 ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝတော၊ ချံ။ အာစရိယဿ၊ အား။ အပစိတိ-
 ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။) စိဝရံ၊ ကို။ ပါရုပိတော၊ အဝန်းညီအောင်သပ္ပာယ်စွာရုံ၍။
 အာဝုသော၊ တို့။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အာစရိယဿ၊ အား။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊
 သည်။ အနုစ္ဆဝိကော၊ လျှောက်ပတ်လှပေ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ နော၊
 တို့၏။ အာစရိယော၊ သည်။ ဥဇု၊ စဉ်းလဲခြင်းမရှိ ဖြောင့်မတ်စွာ၏။
 အာဇာနိယော၊ (အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို ပိုင်းခြား၍
 သိသည်ဖြစ်၍) ရဟန်းအာဇာနည်ပေတည်း။ သော၊ ထိုဆရာမထေရ်သည်။
 အတ္တနော၊ ၏။ ဓမ္မန္တဝါသိကဿ၊ စာသင်တပည့်၏။ သန္တိကေ၊ ဌံ။
 တဋ္ဌိကာယ၊ ဌံ။ နိသီဒိတော၊ ချံ။ မယံ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကံထေဟိ၊
 ဟောပါဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ တောင်း၏။ အာဝုသော၊ တို့။
 ထေရဿ၊ ကျေးဇူးရှင်မဟာဓမ္မရက္ခိတထေရ်အား။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ သည်။

နိဒ္ဒေသ]

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ (၉၄-၄)

၂၄၇

အနုစ္စဝိကော၊ လျောက်ပတ်လှပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ချီးမွမ်း
မြှောက်ဆို၏။ ဝေရူပါနံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော အရှင်တို့အား။ ဂန္ဓော၊
သည်။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ တည်း။

ဣဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ပေါထုဇ္ဇနိကာ၊ ပုထုဇဉ်၌ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိ၊ တည်း။
ဟိ၊ စွ။ သာ၊ ထိုပေါထုဇ္ဇနိကတန်ခိုးသည်။ ဥတ္တာနသေယျကဒါရကော
ဝိယ၊ ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှသော သူငယ်ကဲ့သို့၎င်း။ တရုဏသဿံ
ဝိယ စ၊ ကောက်နုကဲ့သို့၎င်း။ ဒုပ္ပရိဟာရာ၊ (ဘေးရန်များသည်ဖြစ်၍)
ဆောင်ခက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပမတ္တကေနေဝ၊ အနည်းငယ်သော
အနှောင့်အရှက်ဖြင့်သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။
သာ ဣဒ္ဓိ၊ သည်။ ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
သမာဓိဿ၊ ၏။ ပလိဗောဓော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကဿ၊
နည်း။ သမာဓိံ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ပြီး၍။ ပတ္တဗ္ဗတော၊ ရောက်အပ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တဿ ဟိ၊ ထို (သို့ ဣဒ္ဓိသည်ဝိပဿနာ၏
သာပလိဗောဓဖြစ်ခြင်း၊ သမာဓိ၏ကား ပလိဗောဓမဖြစ်ခြင်း) ကြောင့်
သာလျှင်။ ဝိပဿနတ္ထိကေန၊ ဝိပဿနာကို အလိုရှိသောယောဂီသည်။
ဣဒ္ဓိပလိဗောဓောပိ၊ ကိုလည်း။ (ပိ-ကား ဂမ္ပမာန်) ဥပစိန္တိတဗ္ဗော၊
ဖြတ်အပ်၏။ ဣတရေန၊ သမာဓိကို အလိုရှိသောယောဂီသည်။ အဝသေသာ
ဝေ၊ ဣဒ္ဓိမှကြွင်းသော ကိုးပါးသောပလိဗောဓတို့ကိုသာလျှင်။ (ဝေ-ကား
လုတ္တ) ဥပစိန္တိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဣသိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။ အယံ၊ ကား။
တာဝ၊ စွာ။ ပလိဗောဓကထာယ၊ ၌။ ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ဖြစ်သော
စကားတည်း။

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ

☞ [၉၄] ၄၂။ ပန၊ ပါး။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသက်-
မိတာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤမာတိကာ၌။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အလုံးစုံ၌
အလိုရှိအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၎င်း။ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနဉ္စ၊ အမြဲဆောင်
အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဒုဝိဓံ၊ ၏။
တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဘိက္ခုသံဃာဒီသု၊ တို့၌။ မေတ္တာ စ၊ သည်၎င်း။
မေယသတိ စ၊ သည်၎င်း။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။ အသုတ-
သညာ၊ အသုတသညာသည်။ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။
ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဧကေ၊ တို့သည်။ (ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။)

၂၄၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၉၄-၅) [၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂူဟဏ

ဟိ၊ ချဲ့အံ။ ကမ္မဋ္ဌာနိကေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ယှဉ်သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ တာဝ၊ အစဉ်သင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတု၊ ပိုင်းခြား၍။ သိမဋ္ဌကဘိက္ခုသံဃေ၊ ဥပစာရသိမ်၌တည်သော ရဟန်းသံဃာ၌။ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဤကျောင်းတိုက်၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ နှလုံးမသာခြင်း စိတ်ဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမှနှောက်၌။ သိမဋ္ဌကဒေဝတာသု၊ ဥပစာရသိမ်၌ တည်သောနတ်တို့၌။ (ဣမာယ ဥပစာရသိမာယ အာရက္ခာ ဒေဝတာ သုခိတာ ဟောန္တုတိ၊ ဟူ၍။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။) တတော၊ ထိုမှနှောက်၌။ ဂေါစရဂါမမ္ပိ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌။ ဣဿရဇနေ၊ အစိုးရသောမင်း၌။ (မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။) တတော၊ ၌။ တတ္ထ၊ ထိုဂေါစရဂံရွာ၌။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ (မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ။ သော၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာနိကရဟန်းသည်။ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ မေတ္တာယ၊ ပွားစေအပ်သော မေတ္တာဖြင့်။ သဟဝါသိနံ၊ သီတင်းသုံးဘော်သံဃာတော်တို့၏။ မုဒုစိတ္တတံ၊ မိမိ၌ နူးညံ့သော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇနေတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ အဿ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာနိကရဟန်းအား။ တေ၊ ထိုသီတင်းသုံးဘော် ရဟန်းတော်တို့သည်။ သုခသံဝါသာ၊ အချင်းချင်း နှလုံးချမ်းမြေ့သော ဆက်ဆံခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်၏။ သိမဋ္ဌကဒေဝတာသု၊ တို့၌။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ မုဒုကတစိတ္တာဟိ၊ မိမိ၌ နူးညံ့အောင် ပြုအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော။ ဒေဝတာဟိ၊ တို့သည်။ ဓမ္မိကာယ၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ရက္ခာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့်။ သုသံဝိဟိတရက္ခော၊ ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော အစောင့်အရှောက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂေါစရဂါမမ္ပိ၊ ၌။ ဣဿရဇနေ၊ ၌။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ မုဒုကတစိတ္တသန္တာနေဟိ၊ စိတ်သန္တာန် ရှိကုန်သော။ ဣဿရေဟိ၊ အစိုးရသောမင်းတို့သည်။ ဓမ္မိကာယ၊ သော။ ရက္ခာယ၊ ဖြင့်။ သုရက္ခိတပရိက္ခာရော၊ ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်အပ်သော ပရိက္ခရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆွမ်းခံရွာ၌။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ပသာဒိတစိတ္တေဟိ၊ မိမိ၌ကြည်စေအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော။ တေဟိ မနုဿေဟိ၊ ထိုရွာနေလူတို့သည်။ အပရိဘူတော၊ မနှိပ်စက်

နိဒ္ဒေသ]

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ (၉၄-၂၃)

၂၄၉

အပ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ ဝိစရတိ၊ ကျင်လည်ရ၏။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။
မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်လေးမျက်နှာ အရပ်ရှစ်
မျက်နှာတို့၌။ အပ္ပဋ္ဌိဟတစာရော၊ အထိအခိုက် အနှောင့်အရှက်မရှိသော
ကျက်စားခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ မရဏသတိယာ၊
သေရအံ့သေရအံ့ဟု အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့သောသတိဖြင့်။ အဝဿ၊
မချွတ်။ မယာ၊ သည်။ မရိတဗ္ဗံ၊ သေရာလတ်။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တေ၊
ကြံအောက်မေ့သည်ဖြစ်၍။ အနေသနံ၊ မလျောက်ပတ်သောပစ္စည်း ရှာမှီး
ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ဝဇုမာနသံဝေဂေါ၊
ပွားသောထိတ်လန့်ခြင်းရှိသည်။ အနာလိနဝုတ္တိကော၊ သမ္မာပဋိပတ်မှ
မတုန်မဆုတ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အသုဘသညာ-
ပရိစိတဿ၊ အသုဘသညာ၌ လေ့လာသောစိတ်ရှိသော။ အဿ၊ ၏။
စိတ္တံ၊ ကို။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိပိ၊ အာရုံတို့သည်
သော်လည်း။ လောဘဝသေန၊ ဖြင့်။ န ပရိယာဒိယန္တိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ
မဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်။

ဝေ၊ သို့။ ဗဟူပကာရတ္တာ၊ များသောကျေးဇူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောရဟန်းကိစ္စ၌၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အား
ထုတ်ခြင်း၌။ အတ္ထယိတဗ္ဗံ-ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ (ရှေးဦးမဆွဲ မှီဝဲအပ်သည်၏အစွမ်း
ဖြင့်) လိုအပ်၏။ ဣတိ စ၊ ထိုကြောင့်၎င်း။ အဓိပ္ပေတဿ၊ လိုရင်းဖြစ်
သော။ ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ၊ ဘာပနာကိုအားထုတ်ခြင်းဟူသောအမှု
၏။ ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ထိုကြောင့်၎င်း။
သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ စတ္တာလံသာယ၊ လေးဆယ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တို့တွင်။
ယံ၊ အကြင်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်း၏။ စရိယာနုကူလံ၊
စရိုက်အားလျော်၏။ တံ၊ ထိုစရိုက်အားလျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ တဿ၊
ထိုကမ္မဋ္ဌာနိကရဟန်းသည်။ နိစ္စံ ပရိဟရိတဗ္ဗတ္တာ၊ အမြဲဆောင်အပ် အား
ထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ၊ အထက်၌ဖြစ်
သောထက်၌ဖြစ်သော။ ဘာဝနာကမ္မဿ၊ ဘာဝနာမူ၏။ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ စ၊
နီးသောအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပါရိဟာရိယကမ္မဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။

ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိံ။ ယော အာစရိယော၊ သည်။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ အယံ၊ ဤဆရာသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကော နာမ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးသောဆရာမည် ၏။ တံ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ၊ ထိုသို့ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတတ်သော။

ကလျာဏမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပိယော စ၊ (သီတင်းဖြူစင်သည်ဖြစ်၍) ချစ်ခင် အပ်သည်၎င်း။ ဂရု စ၊ ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလေးပြုအပ်သည်၎င်း၊ ဝါ၊ (လူသာမန်တို့ စင်စစ်ချီပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သော သီလ သမာဓိ သန္တောသ စသော မိမိအပေါ်၌ တင်ရွက်ထားသော ကျေးဇူးဝန်ကြီးတို့ဖြင့်) ကျောက် ထီးကဲ့သို့ လေးလံသည်၎င်း။ ဘာဝနီယော စ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၎င်း၊ ဝါ၊ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပျိုးစေအပ်သည်၎င်း။ ဝတ္တာ စ၊ သူတပါးကို ဆိုဆုံး မတတ်သည်၎င်း။ ဝစနက္ခမော စ၊ သူတပါး၏အဆိုကို ခံနိုင်သည်၎င်း။ ဂမ္ဘီရံ ကထံ၊ (သစ္စာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စသည်နှင့် စပ်သော) နက်နဲသောစကား ကို။ ကတ္တာ စ၊ ဟောပြောတတ်သည်၎င်း။ အဋ္ဌာနေ၊ မလျော်သောအရာ ၌။ နော စ နိယောဇကော၊ မတိုက်တွန်းတတ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒိဂုဏေဟိ သမန္နာဂတံ၊ ဤသို့ ပိယ ဘာဝနီယစသော ကျေးဇူးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဟိတေသိံ၊ အစီးအပွားကို ရှာလေ့ရှိသော။ ဝုဒ္ဓိပက္ခေ၊ သီလသမာဓိပညာ ကြီးပွား ခြင်းအဖို့၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကလျာဏမိတ္တဖြစ် သော ဆရာသို့။ (ဥပသင်္ကမိတွာ-၌စပ်)

[၉၅] ပန၊ ဆက်။ ဟိ၊ အကယ်မလွဲသဖြင့်။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ မမံ၊ ငါဟုဆိုအပ်သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကိံ။ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းပြု၍၊ ဝါ၊ မှီခိုကပ်ရောက်၍။ ဇာတိဓမ္မာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘောရှိကုန် သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇာတိယာ၊ မှ။ ပရိမုစ္စန္တိ၊ လွတ်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့သော တရားစကားတော်ကြောင့်။ သမ္မာ- သမ္မုဒ္ဓေါယေဝ၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဘုရားရှင်သည်သာလျှင်။ သဗ္ဗာကာရသမ္မုန္တော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာနှင့်ပြည့်စုံသော။ ကလျာဏမိတ္တော၊ ကလျာဏ- မိတ္တမည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုသမ္မာသမ္မုဒ္ဓဘုရားရှင် သည်။ သတိ၊ သော်။ တသေဝ ဘဂဝတော၊ ထိုသမ္မာသမ္မုဒ္ဓဘုရား ရှင်၏သာလျှင်။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ယူအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်း သည်။ သုဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။

ဘသ္မိံ ဘဂဝတိ၊ သညံ။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီးလတ်သော်။
 အသီတိယာ၊ ရှစ်ကျိပ်သော။ မဟာသာဝကေသု၊ တို့တွင်။ ယော၊
 အကြင်မဟာသာဝကသည်။ ဓရတိ၊ ထင်ရှားရှိသေး၏။ တဿ၊ ၏။
 သန္တိကေ၊ ဌှိ။ ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုမဟာသာဝကသည်။
 အသတိ၊ မရှိခဲ့သော်။ ယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတုကာမော၊ ယူခြင်းငှါ
 လိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿေဝ၊ ထိုယူလိုသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏သာလျှင်။
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗုတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။
 ဈာနပဒဋ္ဌာနံ၊ ဈာန်လျှင်နီးစွာသော အခြေပါဒရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။
 ဝဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ အာသဝက္ခယပ္ပတ္တဿ၊ အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်ပြီး
 သော။ ခိဏာသဝဿ၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာအရှင်၏။ သန္တိ-
 ကေ၊ ဌှိ။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ခိဏာသဝေါ၊ သည်။ အဟံ ခိဏာသဝေါတိ၊ ငါရဟန္တာဟူ၍။
 အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပကာသေတိ ကိံ ပန၊ ထင်ရှားဖော်ပြချေမည်
 လော။ ဣတိ စေ၊ မေးငြားအံ့။ ကိံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မိမိကိုယ်ကို ငါရဟန္တာဟု
 ပြုလောဟူ၍ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသင့်မည်နည်း၊ ဝါ၊ ဤမေးခွန်းကို
 ဆိုဘွယ်မေးဘွယ် အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ ဝါ၊ မေးဘွယ်မရှိသည်သာတည်း။
 ဟိ-သစ္စံ၊ ဟုတ်စွာ။ ကာရကဘာဝံ၊ ဘာဝနာအမှုကို ပြုသ၏ အဖြစ်ကို။
 ဇာနိတွာ၊ ၍။ (ပဋိပတ္တိယာ၊ ၏။ အမောဃဘာဝဒဿနေန၊
 အချည်းနှီးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းဖြင့်။ သမုတ္တေဇနာယ စ၊ စိတ်
 ထက်စေခြင်းငှါ၎င်း။ သမ္ပဟံသနာယ စ၊ စိတ်ရှင်စေခြင်းငှါ၎င်း။ အတ္တာနံ၊
 ကို။) ပကာသေတိ၊ ပြပေ၏။ အဿဂုတ္တတ္ထေရော၊ သည်။ အာရဒ္ဓ-
 ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။
 အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနကာရကော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအမှုပြုသော
 သူပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနိတွာ၊ ၍။ အာကာသေ၊ ဌှိ။ စမ္မခဏ္ဍံ၊
 သားရေပိုင်းကို။ ပညာပေတွာ၊ ခင်း၍။ တတ္ထ၊ ထိုစမ္မခဏ္ဍံ။ ပလ္လင်္ကေန၊
 တက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့်။ နိသိန္ဓော၊ နေလျက် (ပဝေဏီပါလနတ္ထံ။ အနွယ်အစဉ်
 ကို စောင့်ခြင်းငှါ။) ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေသိ နနု၊ ဟောဘူးသည်မဟုတ်
 လော။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ နည်း။

တသ္မာ၊ ထို(သို့မဆိုသင့်သော)ကြောင့်။ ခိဏာသဝံ၊ ကို။ သစေ လ-
 ဘတိ၊ အံ့။ ဣစ္စေသံ-ဣတိ ဧတံ၊ ဤသို့ရခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်းလှ

၏။ နော စေ လဘတိ၊ ငြားအံ့။ အနာဂါမိသကဒါဂါမိသောတာပန္န-
 စျာနလာဘီပုထုဇ္ဇနတိပိဋကဓရဒ္ဓိပိဋကဓရကေပိဋကဓရေသု၊ စျာနလာဘီ
 တို့နှင့် ပုထုဇ္ဇနဖြစ်လျက် ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် နှစ်ပုံဆောင် တပုံဆောင်
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေးရှေးပုဂ္ဂိုလ်၏။ သန္တိကေ၊ ခွဲ။
 ကေပိဋကဓရေပိ၊ ပိဋကတ်တပုံဆောင်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အသ-
 တိ၊ မရှိခဲ့သော်။ ယဿ၊ အား။ ကေသင်္ဂီတိပိ၊ တခုသောနိကာယ်
 မျှသည်လည်း။ အဋ္ဌကထာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပဂုဏာ၊ သေ့လာ
 ကျေပြန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယဉ္ဇ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ လဇ္ဇီ၊
 လဇ္ဇီသုတော်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ အံ့။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ သန္တိကေ၊
 ခွဲ။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ဟုတ်၏။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တန္တိဓရော၊ သုတ်ကိုဆောင်သော။ ဝံသာနုရက္ခကော၊
 ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးအနှယ်ကို စောင့်တတ်သော။ ပဝေဏီပါလ-
 ကော၊ ဆရာအစဉ်အဆက်၏ သင်ရိုးကိုဆောင်တတ်သော။ အာစရိယော၊
 သည်။ (ဟုတွာ၊ ရှိ။) အာစရိယမတိကော၊ အာစရိယဝါဒ၌အမြဲ
 ယှဉ်သည်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဆရာ၏အလိုအယူကိုသာလျှင် ပြတတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တနောမတိကော၊ မိမိအယူကိုသာ ဆိုတတ်ပြတတ်သည်။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ပေါရာဏကတ္ထေရာ၊
 ရှေးမထေရ်ကျော်တို့သည်။ လဇ္ဇီ၊ လဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရက္ခိယတိ၊ သာသနာ
 တော်ကို စောင့်ပေလတံ့။ လဇ္ဇီ၊ သည်။ ရက္ခိယတိ၊ လတံ့။ ဣတိ၊ သို့။
 တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ အာဟံသု၊ ဆိုဘူးကုန်ပြီ။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာနဒါယကကလျာဏမိတ္တတို့တွင်။ ပုဗ္ဗေ၊
 ခွဲ။ ဝုတ္တခိဏာသဝါဒယော၊ (ယံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတုကာမော ဤသို့
 စသဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသော ခိဏာသဝစသည်တို့သည်။ အတ္တနာ၊ သည်။
 အဓိဂတမဂ္ဂမေဝ၊ ရဘူးသွားသွားသော ကမ္မဋ္ဌာန်း လမ်းကြောင်းကိုသာ
 လျှင်။ အာစိက္ခန္တိ၊ ပြောကြားနိုင်ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကား။ ဗဟုသု-
 တော၊ သည်။ တံ တံ အာစရိယံ၊ ထိုထိုဆရာသို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ရှိ။
 ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာနံ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းအား ကျေးဇူးပြုတတ်သော) ပါဠိအဋ္ဌကထာ
 တို့၏။ ဝိသောဓိတတ္ထာ၊ သုတ်သင် ရှင်းလင်းအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဣတော စိတော စ၊ ငါးနိကာယ်တို့တွင် ဤနိကာယ် ဤနိကာယ်မှလည်း။

နိဒ္ဒေသ]

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ (၉၆-၆)

၂၁၃

သုတ္တဉ္စ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအား လျော်သော သုတ်ပုဒ်ကို၎င်း။ ကာရုဏဉ္စ၊ ပါဠိ သို့အစဉ်လိုက်သော ယုတ္တိကို၎င်း။ သလ္လက္ခေတ္တာ၊ မြဲစွာမှတ်၍။ သပ္ပါယာ- သပ္ပါယံ၊ လျော်သည်၊ မလျော်သည်ကို။ ယောဇေတ္တာ၊ ယှဉ်စေ၍၊ ဝါ၊ မိမိနှင့်လုံး၌ ကောင်းစွာထား၍။ ဂဟနဋ္ဌာနေ၊ ချုံစေးပျစ်ထူသောအရပ်၌။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော။ မဟာဟတ္ထိ ဝိယ၊ ဆင်ပေါက်ကြီးကဲ့သို့။ (ကမ္မ- ဋ္ဌာနဝိထိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအစဉ်ကို။) မဟာမဂ္ဂံ၊ ကျယ်စွာသောလမ်းမကဲ့သို့။ ကတာ၊ ၍။ ဒဿေန္တော၊ လျက်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေဿတိ၊ ဟော ပေလတံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သောသဘောရှိသော။ ကမ္မ- ဋ္ဌာနဒါယကံ၊ သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ သို့။ ဥပသက်မိတာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတတ်သော ကလျာဏမိတ္တဖြစ်သော ဆရာအား။ ဝတ္တပဋ္ဌိ- ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို။ ကတာ၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

[၉၆] ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတံ၊ ဤကလျာဏမိတ္တဆရာကို။ ကေ- ဝိဟာရေယေဝ၊ မိမိနှင့်တကျောင်းထည်း၌သာလျှင်။ သစေ လဘတိ၊ အံ့။ ဣစ္စေတံ-ဣတိ ဧတံ၊ ဤသို့ရခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ၏။ နော စေ လဘတိ၊ မရငြားအံ့။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ သော၊ သည်။ ဝသတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်းသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားရာ၏။ စ၊ ဆတ်၍ဆိုအံ့။ ဂစ္ဆန္တေန၊ သွားသောရဟန်းသည်။ ဓောတမက္ခိတေဟိ၊ ရေဆေးငြီး၍ ဆီပြောင် အောင်လိမ်းအပ်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ဥပါဟနာ၊ ဘိနပ် တို့ကို။ အာရူဟိတာ၊ စီး၍။ ဆတ္တံ၊ လီးကို။ ဂဟေတာ၊ တမြှောက်မြှောက် ကိုင်၍။ တေလနာဋ္ဌိမဓုဖာဏိတာဒိနိ၊ ဆီကျည်၊ ပျားရည်အိုး၊ တင်လဲအိုး စသည်တို့ကို။ ဂါဟာပေတာ၊ ကိုင်စေ၍။ အန္တေဝါသိကပရိဝုတေန၊ တပည့်တို့ခြံရံအပ်လျက်။ န ဂန္တဗ္ဗံ၊ မသွားသင့်။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ဂမိကဝတ္ထံ၊ ခရီးသွားရဟန်းတို့ ပြုအပ်သောဝတ်ကို။ ပူရေတာ၊ ပြည့်စေ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ သယမေဝ ဂဟေတာ၊ ၍။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ၌။ ယံ ယံ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိသတိ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ခပ်သိမ်းသောကျောင်း ထိုထို၌။ ဝတ္တပဋ္ဌိဝတ္တံ၊ ဝင်စဉ်ကာလ အာဂန္တုကဝတ်၊ ထွက်စဉ်ကာလ ဝေါကာဝတ်ကို။ ကုရုမာနေန၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ သလ္လဟုကပရိက္ခာရေန၊

၁-ဟရဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပါဌ၌ ဝတ္တပဋ္ဌိပတ္တိ-ဟု ရှိ၏။ ဝတ္တပဋ္ဌိဝတ္တံ-လည်း သင့်သောကြောင့် မပြင်တော့ဘဲ ရှေးနိဿယမူရင်းအတိုင်းပင်ထားသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂၅၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၉၆-၆) ပြု-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏံ

ပေါ့သောပရိက္ခရာရှိသည်။ ပရမသလ္လေခဝုတ္တိနာ၊ အလွန်ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ၏။

တံ ဝိဟာရံ၊ ထိုကလျာဏမိတ္တဆရာရှိသော ကျောင်းသို့။ ပဝိသန္တေန၊ ဝင်သောရဟန်းသည်။ အန္တရာမဂ္ဂေယေဝ၊ ဤသာလျှင်။ ဒန္တကဋ္ဌံ၊ ကို။ ကပ္ပိယံ၊ ကို။ ကာရာပေတော၊ ရှိ။ ဂဟေတော၊ ရှိ။ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ ဝင်သင့်၏။ စ၊ ဗျုတ်ရိက်ကိုဆိုအံ့။ မုဟုတ္တံ၊ တမုဟုတ်မျှ။ ဝိသမေတော၊ အပင်အပန်း ဖြေ၍။ ပါဒဓောဝနမက္ခနာဒီနိ၊ ခြေကိုရေဆေးခြင်း၊ ခြေနယ်ဆီလိမ်းခြင်း စသည်တို့ကို။ ကတော၊ ရှိ။ အာစရိယဿ၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂမိဿာမိတိ၊ ဟူ၍။ အညံ၊ သော။ ပရိဝေဏံ၊ သို့။ န ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ မဝင်သင့်။ ကသ္မာ၊ တား။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တတြ၊ ထိုအခြားပရိဝုဏ်၌။ အဿ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းယူအံ့လာသောရဟန်း၏။ အာစရိယဿ၊ ၏။ ဝိသဘာဂါ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သစေ ဘဝေယျံ၊ အကယ်၍ ရှိသည် ဖြစ်ကုန်အံ့။ တေ၊ ထိုဝိသဘာဂရဟန်းတို့သည်။ အာဂမနကာရဏံ၊ လာခြင်း၏အကြောင်းကို။ ပုစ္ဆိတော၊ ရှိ။ အာစရိယဿ၊ ၏။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကို။ ပကာသေတော၊ ရှိ။ တဿ၊ ထိုဆရာ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ သစေ အာဂတော၊ အကယ်၍လာဘိမူကား။ နဋ္ဌော၊ ပျက်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေယျံ၊ ဖြစ်စေကုန်ရာ၏။ ယေန၊ ယင်းသို့သော နှလုံး မသာယာခြင်းဖြင့်။ တတောဝ၊ ထိုအရပ်မှသာလျှင်။ ပဋိနိဝတ္တေယျ၊ ပြန်နှစ်လေရာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အာစရိယဿ၊ ဆရာ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ ရှိ။ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဆရာသီတင်းသုံးနေရာသို့သာလျှင်။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ သွားသင့်၏။

အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ ဒဟရတရော၊ သီတင်းငယ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်စေကာမူ။ ပတ္တစီဝရပဋိဂ္ဂဟဏာဒီနိ၊ သပိတ် သင်္ကန်းလှမ်းယူခြင်းစသည်တို့ကို။ န သာဒိတဗ္ဗာနိ၊ မသာယာအပ်ကုန်။ ဝုဇုတရော၊ သီတင်းကြီးသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ ဂန္ထာ၊ ရှိ။ အာစရိယံ၊ ကို။ ဝန္တိတော၊ ရှိ။ ဌာတဗ္ဗံ၊ ရပ်အပ်၏။ အာဝုသော၊ ငြိမ်း။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ နိက္ခိပ၊ ချထားဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေန၊ ဆရာက ဆိုအပ်သောရဟန်းသည်။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ချထားအပ်၏။ ပါနီယံ၊ သောက်

နိဒ္ဒေသ]

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝတ္ထနာ (၉၇-၁)

၂၅၅

ရေကို။ ပိဝ၊ သောက်ဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေန၊ သည်။ သစေ
 ဣစ္ဆတိ၊ အကယ်၍သောက်လိုအံ့။ ပါတဗ္ဗံ၊ သောက်အပ်၏။ ပါဒေ၊
 ခြေတို့ကို။ ဓောဝါဟိ၊ ဆေးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေန၊ သည်။ ပါဒါ၊
 တို့ကို။ န တာဝ ဓောဝိတဗ္ဗာ၊ အဆောတလျှင် မဆေးတည့်အပ်သေးကုန်။
 ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်သော။
 ဥဒကံ၊ သည်။ သစေ ဘဝေယျ၊ အံ့။ သာရပုံ၊ (ဆရာထမ်းသောရေကို
 ခြေဆေးခြင်းငှါ) လျှောက်ပတ်သည်။ န သိယာ၊ ရာ။ ပန၊ ဆေးသင့်
 သည်ကိုဆိုအံ့။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဓောဝါဟိ၊ ဆေးလော့။ မယာ၊
 သည်။ န အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်သောရေမဟုတ်။ အညေဟိ၊ တို့သည်။
 အာဘတံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေန၊ သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။
 (နိသိန္နံ၊ နေသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ နေသောမိမိကို။) အာစရိယော၊ သည်။ န
 ပဿာ၊ မမြင်။ ဝေရူပေ၊ သော။ ပဋိစ္ဆန္နေ၊ ဖုံးကွယ်သော။ ဩကာသေ
 ဝါ၊ အရပ်၌သော်၎င်း။ အဗ္ဘောကာသေ ဝါ၊ ဟင်းလင်းအပြင်လွင်တီး
 ခေါင်အရပ်၌သော်၎င်း။ ဝိဟာရဿာပိ၊ ကျောင်း၏လည်း။ ဧကမန္တေ
 ဝါ၊ တခုသောအစွန်း၌သော်၎င်း။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ၍။ ပါဒါ၊ တို့ကို။
 ဓောဝိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

အာစရိယော၊ သည်။ တေလနာဋ္ဌိံ၊ ဆီကျည်ကို။ သစေ အာဟရတိ၊
 အံ့။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ၊ လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့်။
 သက္ကစ္ဆံ၊ ရှိသေစွာ။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ လှမ်းယူအပ်၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။
 သစေ န ဂဏှေယျ၊ အကယ်၍ မလှမ်းယူအံ့။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။
 ဣတော၊ ဤအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သမ္ဘောဂံ၊ အတူတကွသုံးဆောင်
 ခြင်းကို။ ကောပေတိဟိ၊ ပျက်စေ၏ဟူ၍။ အာစရိယဿ၊ ၏။ အညထတ္တံ၊
 စိတ်တပါးရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဂဟေတွာ၊
 ယူပြီး၍။ အာဒိတောဝ၊ လက်ဦးစွာလျှင်။ ပါဒါ၊ တို့ကို။ န မက္ခေတဗ္ဗာ၊
 မသုတ်လိမ်းအပ်ကုန်။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ တံ၊ ထိုဆီသည်။ အာစရိယဿ၊ ၏။
 ဂတ္တဗ္ဗဉ္စနတေလံ၊ ကိုယ်တော်ကို နယ်သောဆီသည်။ သစေ ဘဝေယျ၊ အံ့။
 သာဇ္ဈပုံ၊ (ဆရာကိုယ်တော်ကို နယ်သောဆီကို တပည့်ခြေသုတ်ခြင်းငှါ)
 လျှောက်ပတ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ လိုသိုသာရပွဲမရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သိသံ၊ နဖူးဆံစကို။ [၂၇] မက္ခေတွာ၊ သုတ်လိမ်း၍။

၂၅၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၉၇-၁) [၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏ

ခန္ဓာဒိနိ၊ ပခုံးလည်ကုပ်စသည်တို့ကို။ မက္ခေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ဣဒံ၊ ဤဆီသည်။ သဗ္ဗပါရိဟာရိယတေလံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ကိုယ်အင်္ဂါတို့၏ အကျိုးငှါဆောင်အပ်သောဆီပင်တည်း။ ဝါ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သောရဟန်းတို့၏အကျိုးငှါ ဆောင်အပ်သောဆီပင်တည်း။ ပါဒေပိ၊ တို့ကိုလည်း။ မက္ခေဟိ၊ သုတ်လိမ်းလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေန ပန၊ ဆရာခွင့်ပေးအပ်သော တပည့်သည်ကား။ ထောကံ၊ အတန်ငယ်။ သိသေ၊ ဌံ။ ကတွာ၊ ဤ။ ပါဒေပိ၊ ခြေတို့ကိုလည်း။ (ပိ-ကား ဂမ္ပမာန်) မက္ခေတွာ၊ ဤ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣမံ၊ တေလနာဌိံ၊ ဤဆီကျည်ကို။ ဌပေမိ၊ ထားပါအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ခွင့်တောင်း၍။ အာစရိယေ၊ သည်။ ဂဏှန္တေ၊ သော်။ ဒါတဗ္ဗာ၊ ၏။

အာဂတဒိဝသတော၊ လာသောနေ့မှ။ ပဌာယ၊ ဤ။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေထ၊ ဟောပါကုန်။ ဣစ္စေဝံ၊ ဤသို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မလျှောက်သင့်သေး။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ဒုတိယဒိဝသတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ဤ။ အာစရိယဿ၊ အား။ ပကတိဥပဌာကော၊ ပြုကတေ အလုပ်အကျွေးသည်။ သစေ အတ္ထိ၊ အံ့။ တံ၊ ထိုရှိလင့်သော ဥပဌာကကို။ ယာစိတွာ၊ တောင်းပန်၍။ ဝတ္ထံ၊ အာစရိယဝတ်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယာစိ-တောပိ၊ တောင်းပန်ပါသော်လည်း။ သစေ န ဒေတိ၊ အကယ်၍ ခွင့်မပေးအံ့။ ဩကာသေ၊ ကို။ လဒ္ဓေယေဝ၊ ရသော်သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကရောန္တေန၊ ပြုသောရဟန်းသည်။ ခုဒ္ဒကမဇ္ဈိမမဟန္တာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဒန္တကဋ္ဌာနိ၊ တို့ကို။ ဥပနာမေတဗ္ဗာနိ၊ ကပ်အပ်ကုန်၏။ သီတံ၊ ရေချမ်း၎င်း။ ဥဏှံ၊ ရေပူ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သော။ မုခဓောဝနဥဒကဉ္စ၊ မျက်နှာသစ်ရေကို၎င်း။ နှာနောဒကဉ္စ၊ ချိုးရေကို ၎င်း။ ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ၊ စီရင်အပ်၏။ တတော၊ ထိုစီရင်သောရေမှ။ ယံ ဥဒကံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ တီဏိ ဒိဝသာနိ၊ သုံးရက်တို့ပတ်လုံး။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုသို့သော ရေကိုသာလျှင်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဥပနာမေတဗ္ဗံ၊ ကပ်အပ်၏။ နိယမံ၊ အမှတ်ကို။ အကတွာ၊ ဤ။ ယံ ဝါ တံ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသောရေကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်သောဆရာအား။ ယထာလဒ္ဓံ၊ ရရာရာရေကို။ ဥပနာမေတဗ္ဗံ၊ ကပ်အပ်၏။ ဗဟုနာ၊ များစွာ။ ဝုတ္တေန၊ ဆိုအပ်သောစကားဖြင့်။ ကိံ၊

နိဒ္ဒေသ]

ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကဝဏ္ဏနာ (၉၇-၂၁)

၂၁၇

အဘယ်မူအံ့နည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အန္တေဝါသိကေန၊ တပည့်သည်။ အာစရိယမ္ပိ၊ ဆရာ၌။ သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာကျင့်အပ်၏။ တတြ၊ ထို အာစရိယဝတ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ သမ္မာဝတ္တနာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ခြင်းတည်း။ ကာလသေဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။ ဥဌာယ၊ ထ၍။ ဥပါဟနာ၊ ဘိနပ်တို့ကို။ ဩမုဉ္ဇိတု၊ ချွတ်၍။ ဧကံသံ-ဧကသ္မိံ အံသေ၊ လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌။ ဥတ္တရာသင်္ဂံ၊ ကိုယ်ရုံကို။ ကရိတု၊ စံပယ် တင်၍။ ဒန္တကဋ္ဌံ၊ ဒန်ပူကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ မုခေါဒကံ၊ မျက်နှာသစ် ရေကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ပညပေတဗ္ဗံ၊ ခင်းအပ်၏။ ယာဂု၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ ဘာဇနံ၊ ယာဂုထည့်ယူသောခွက်ကို။ ဓောဝိတု၊ ဆေး၍။ ယာဂု၊ ကို။ ဥပနာမေတဗ္ဗာ၊ ကပ်အပ်၏။ ဣတိအာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ခန္ဓကေ၊ ၌။ ယံ သမ္မာဝတ္တံ၊ အကြင် ကောင်းစွာကျင့်ရာသောဝတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပညတ္တံ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝေ၊ သို့။ ဝတ္တသမ္ပတ္တိယာ၊ ဝတ်၏ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ဂရံ၊ ဆရာကို။ အာရာဓယမာနေန၊ နှစ်သက်စေသည်ဖြစ်၍။ သာယံ၊ ညအခါ၌။ ဝန္ဓိတု၊ ဆရာကိုရှိခိုး၍။ ယာဟိတိ၊ သွားလေတော့ဟု။ ဝိဿဇ္ဇိတေန၊ ဆရာ လွတ်အပ်သောတပည့်ရဟန်းသည်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။ သော အာစရိယော၊ သည်။ ကိဿ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အာဂတော၊ သည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ တဒါ၊ ၌။ အာဂမန- ကာရဏံ၊ လာခြင်း၏အကြောင်းကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သော-အာစရိ-ယော၊ သည်။ သစေ နေဝ ပုစ္ဆတိ၊ အံ့။ ဝတ္တံ ပန၊ ကိုကား။ သစေ သာဒိယတိ၊ အံ့။ ဒသာဟေ ဝါ၊ ဆယ်ရက်သည်၎င်း။ ပက္ခေ ဝါ၊ လခွဲသည် ၎င်း။ ဝီတိဝတ္ထေ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ ဧကဒိဝသံ၊ ၌။ (သာယံ၊ ညအခါ၌။) ဝိဿဇ္ဇိတေနပိ၊ သွားလေတော့ဟုလွတ်အပ်သော်လည်း။ အဂန္တော၊ မသွား မှ၍။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကာရေတု၊ ပြုစေ၍။ အာဂမနကာရဏံ၊ ကို။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အကာလေ၊ အခါမဟုတ်သည်၌။

၁-ဤ၌ ဂနာဂ်ဂကားနှင့်ညီအောင် အာစရိယံ-မဆိုမှ၍ ဂရံ-ဆိုသည်ကား ဂရံ အာရာဓယေ ဗုဒ္ဓော ဟူသော ပါဠိတော်ကိုမှီသည်။ (ပြည်)

ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ကိမတ္ထံ၊ ငှါ။ အာဂတော၊ သည်။ အသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌေန၊ သည်ဖြစ်၍။ (အာဂမနကာရဏံ၊ ကို။) အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သော-အာစရိယော၊ သည်။ ပါတောဝ၊ လျှင်။ အာဂစ္ဆ၊ လာခဲ့လော့။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဝဒတိ၊ အံ့။ ပါတောဝ၊ လျှင်။ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ သို့သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းခံသောတပည့်၏။ တာယ ဝေလာယ၊ ထိုနံနက်အခါ၌။ ပိတ္တာဗာဓေန ဝါ၊ သည်းခြေနာသည် မူလည်း။ ကုစ္ဆိ၊ ဝမ်းကို။ သစေ ပရိဉာယတိ၊ အကယ်၍လောင်အပ်သည် ဖြစ်အံ့။ အဂ္ဂိမန္တတာယ ဝါ၊ ဝမ်းမီး တေဇော ညံသည်၏အဖြစ်ကြောင့် မူလည်း။ ဘတ္ထံ၊ အစာသည်။ သစေ န ဇီရတိ၊ အကယ်၍မကျေခဲ့အံ့။ အညော၊ တပါးသော။ ကောစိ ရောဂေါ ဝါ၊ တစုံတခုသောရောဂါသည် မူလည်း။ သစေ ဗာဓတိ၊ အကယ်၍နှိပ်စက်ခဲ့အံ့။ တံ-အာဗာဓံ၊ ထိုထိုမိမိ၌ ဖြစ်သမျှအနာကို။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ အာဝိကတွာ၊ ရှိ။ အတ္တနော၊ အား။ သပ္ပိယဝေလံ၊ ကိုယ်စိတ်ခွဲကျန်း၍ လျှောက်ပတ်သောအခါကို။ အာရောစေတွာ၊ ရှိ။ တာယ ဝေလာယ၊ ၌။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ အသပ္ပိယဝေလာယ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနမ္ပိ၊ ဆရာကဟောအပ် ပါသော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ ဝေလာယ၊ ၌။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ပြန်) အယံ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏ-မိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝိတ္တာရော၊ တည်း။

စရိယာဝဏ္ဏနာ

[၉၀] ၄၃။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အတ္တနော စရိယာနုကူလန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ စရိယာ၊ စရိုက်တို့သည်။ ရာဂစရိယာ၊ ခန္ဓာသန္တာန်၌ ရာဂ၏ထူပြောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၎င်း၊ ဝါ၊ ရာဂ၏အဖြစ်များခြင်း၎င်း။ ပ။ ဝိတက္က-စရိယာ၊ ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စရိယာ၊ တို့သည်။ ဆ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ ကေစိတို့သည်ကား။ ရာဂါဒိနံ၊ ရာဂဒေါသ-မောဟတို့၏။ သံသဂ္ဂသန္နိပါတဝသေန၊ (သမ္ပယုတ်အားဖြင့်) ရောဇနိာ-ခြင်း၊ (ကေသန္တတိပရိယာပန္နအဖြစ်ဖြင့်) ပေါင်းဆုံခြင်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အပရာပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတသော၊ လေးပါးကုန်သောစရိုက်

နိဒ္ဒေသ]

စရိယာဝဏ္ဏနာ (၉၈-၁၀)

၂၅၉

တို့၎င်း။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ သဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓိ ဝိတက်တို့၏။ တထာ၊ တူ။ (သံသဂ္ဂသန္နိ-
ပါကဝသေန၊ ဖြင့်။ စတသော၊ လေးပါးကုန်သော စရိုက်တို့၎င်း။) လူတိ၊
သို့။ လူမာဟိ အဋ္ဌဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စုဒ္ဓသ၊ တဆဲ့လေးပါးသော
စရိုက်တို့ကို။ လူစန္ဒိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့သံသဂ္ဂ-
သန္နိပါတ၏အလိုအားဖြင့်။ ဘေဒေ၊ ကို။ ဝုစ္စမာနေ၊ သော်။ ရာဂါဒီနံ၊
တို့၏။ သဒ္ဓါဒီဟိပိ၊ တို့နှင့်လည်း။ သံသဂ္ဂံ၊ ရာဂသဒ္ဓါစရိယာ ဒေါသသဒ္ဓါ
စရိယာ-စသည်ဖြင့် ရောသည်ကို။ ကတူ၊ ရှိ။ အနေကာ၊ များစွာကုန်
သော။ စရိယာ၊ စရိုက်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
သဇ္ဇိပေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဆဋ္ဌေဝ၊ ကုန်သော။ စရိယာ၊ တို့ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ စရိယာ၊ စရိယာသဒ္ဓါ၎င်း။ ပကတိ၊ ပကတိသဒ္ဓါ
၎င်း။ ဥဿန္နတာ၊ ဥဿန္နတာသဒ္ဓါ၎င်း။ လူတိ-လူမေ၊ ဤသဒ္ဓါတို့သည်။
အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဧကာ၊ တူကုန်၏။

တာသံ၊ ထိုခြောက်ပါးကုန်သော မူလစရိုက်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်း
ဖြင့်။ ရာဂစရိတော၊ ရာဂအားဖြင့် ထိုထိုအာရုံ၌ ကျက်စားတတ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း၊ ဝါ၊ ရာဂဟူသော ပင်ကိုရင်းသဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း၊
ဝါ၊ ရာဂထူပြောအားကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ ပ။ ဝိတက္ကစရိတော၊
ပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။ လူတိ-လူမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ဆဋ္ဌေဝ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂအား
ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလပ္ပဝတ္တိသမယေ၊

၁-သံသဂ္ဂအားဖြင့် ရာဂမောဟစရိုက်၊ ဒေါသမောဟစရိုက် ဟူ၍ ၂-ပါး၊ သန္နိပါတ
အားဖြင့် ရာဂဒေါသစရိုက်၊ ရာဂဒေါသမောဟစရိုက် ဟူ၍ ၂-ပါး၊ ဤလေးပါးကို ဆို၏။
(ပြည်)

၂-သံသဂ္ဂအားဖြင့် သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိစရိုက်၊ သဒ္ဓါဝိတက်စရိုက် ဟူ၍ ၂-ပါး၊ သန္နိပါတ
အားဖြင့် ဗုဒ္ဓိဝိတက်စရိုက်၊ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓိဝိတက်စရိုက် ဟူ၍ ၂-ပါး၊ ဤလေးပါးကိုဆို၏။ (ပြည်)

၃-ပကတိဟူသောပါဌ်ဖြင့် ပဋိပက္ခဘာဝနာဖြင့် မပယ်သည်ရှိသော် ရာဂစရိတ
ပုဂ္ဂိုလ်အစရှိသော ထိုထိုသန္တာန်၌ စရိုက်သည် ပင်ကိုရင်းသဘောဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်။
ဥဿန္နဘာ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အခြားမေ့တို့ထက် ရာဂစသည်တို့က လွန်ကဲကြောင်းကို
ပြသည်။ ထို့ကြောင့် ရာဂစရိတ စသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အကြောင်း ညီညွတ်လျှင် ရာဂစ
သည်တို့သည် သိမ်သိမ်သေးသေး မဖြစ်ပဲ အပြင်းအထန်အားကြီးစွာ ဖြစ်ကုန်၏။ မပြတ်မခဲ
လည်း ဖြစ်ကုန်၏ဟု မှတ်အပ်သတည်း။ (ပြည်)

ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သောအခါ၌။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ အားကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရာဂဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ နှင့်။ အာသန္နဂုဏတ္တာ၊ နီးသောဂုဏ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ အကုသလပက္ခေ၊ ၌။ ရာဂေါ၊ သည်။ သိနိဒ္ဓေါ၊ နူးညံ့ညက်ညောသည်။ နာတိလူခေါ၊ မကျန်းတန်း မခြောက်ကပ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကုသလပက္ခေ၊ ၌။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ သိနိဒ္ဓါ၊ သည်။ နာတိလူခေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဝတ္ထုကာမေ၊ တို့ကို။ ပရိယေသတိ ယထာ၊ ရှာသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ သိလာဒိဂုဏေ၊ တို့ကို။ ပရိယေသတိ၊ ၏။ ရာဂေါ၊ သည်။ အဟိတံ၊ စီးပွားမဲ့ကို။ န ပရိစ္စဇတိ ယထာ၊ မစွန့်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဟိတံ၊ ကို။ န ပရိစ္စဇတိ၊ မစွန့်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဂစရိတဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သဒ္ဓါစရိတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဘာဂေါ၊ သဘောတူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဒေါသစရိတဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလပ္ပဝတ္တိသမယေ၊ ၌။ ပညာ၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ အားကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါသဿ၊ ၏၊ ဝါ၊ နှင့်။ အာသန္နဂုဏတ္တာ၊ တည်း။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ အကုသလပက္ခေ၊ ၌။ ဒေါသော၊ သည်။ နိဿိနေဟော၊ အဆီအစေးကင်းသည်ဖြစ်၍။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ န အလ္လိယတိ ယထာ၊ မကပ်ငြိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကုသလပက္ခေ၊ ၌။ ပညာ၊ သည်။ နိဿိနေဟော၊ ဖြစ်၍။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ န အလ္လိယတိ၊ မကပ်ငြိ။ စ၊ ပါး။ ဒေါသော၊ သည်။ အဘူတမ္ပိ၊ မမှန်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဒေါသမေဝ၊ အပြစ်ကိုသာလျှင်။ ပရိယေသတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပညာ၊ သည်။ ဘူတံ၊ မှန်သော။ ဒေါသမေဝ၊ သင်္ခါရ၏အပြစ်ကိုသာလျှင်။ ပရိယေသတိ၊ ရှာ၏။ ဒေါသော၊ သည်။ သတ္ထပရိဝဇ္ဇနာကာရေန၊ သတ္တဝါကိုကြဉ်ရှောင်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္ထတိ ယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပညာ၊ သည်။ သင်္ခါရပရိဝဇ္ဇနာကာရေန၊ သင်္ခါရကိုကြဉ်ရှောင်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေါသစရိတဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဗုဒ္ဓိစရိတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဘာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မောဟစရိတဿ၊ မောဟထူပြော အားကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သေးသော။ ကုသလာနံ၊

ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဝါယမမာနဿ၊
 လုံ့လပြုသည်ရှိသော်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ အန္တရာယကရာ၊ ကုန်သော။
 ဝိတက္ကာ၊ မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ မောဟဿ၊ ၏။ ဝါ၊ နှင့်။
 အာသန္နလက္ခဏတ္တာ၊ နီးသောလက္ခဏာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရာမိ၊ အံ။ မောဟော၊ သည်။ ပရိဗျာကုလတာယ၊
 (တွေဝေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်) ထက်ဝန်းကျင်ရှုပ်ထွေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 အနဝဋ္ဌိတော၊ မတည်တံ့သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။
 ဝိတက္ကာ၊ သည်။ နာနပ္ပကာရဝိတက္ကနတာယ၊ အထူးထူးသော အပြား
 ရှိသောအာရုံကို ကြံတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနဝဋ္ဌိတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ပါး။ မောဟော၊ သည်။ အပရိယောဂါဟနတာယ၊
 အာရုံသို့ သက်ဝင်၍ မဆုံးဖြတ်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စဉ္စလော၊
 တုန်လှုပ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ ဝိတက္ကာ၊ သည်။
 လဟုပရိကပ္ပနတာယ၊ လျင်စွာရွှေ့ပြောင်း၍ ကြံတတ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ စဉ္စလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မောဟ-
 စရိတဿ၊ အား။ ဝိတက္ကစရိတော၊ ဝိတက်ထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 သဘာဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

အပရေ၊ ငါတို့မှ တပါးသော ဆရာတို့သည်။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန၊
 ဖြင့်။ အပရာပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တိဿော၊ ကုန်သော။ စရိယာ၊
 တို့ကို။ ဝဒန္တိ၊ ပြောဟောကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို အပရေဆရာတို့၏ စကား၌၊
 ဝါ၊ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့တွင်။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ (သဘာဝတော၊ အား
 ဖြင့်။) ရာဂေါယေဝ၊ ပင်လျှင်တည်း။ မာနော စ၊ သည်လည်း။ တံသမ္ပ-
 ယုတ္တော၊ ထိုရာဂနှင့် ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ရာဂစရိယံ၊ ကို။ [၉၉] နာတိဝတ္ထတိ၊
 (သဘာဝအားဖြင့်၎င်း၊ သမ္ပယောဂအားဖြင့်၎င်း) လွန်၍မဖြစ်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊
 ၏။ မောဟနိဒါနတ္တာ စ၊ မောဟဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၎င်း။ မောဟသမ္ပယုတ္တတ္တာ စ၊ ၎င်း။ (စ-သဒ္ဒါဖြင့်ဆည်း) ဒိဋ္ဌိစရိ-
 ယာ၊ သည်။ မောဟစရိယမေဝ၊ သို့သာလျှင်။ အနုပတတိ၊ အလျော်
 ကျ၏။ ဝါ၊ ဝင်၏။

၄၄။ ပန၊ ဆက်။ တာ တော စရိယာ၊ တို့သည်။ ကိန္နိဒါနာ၊ အဘယ်
 လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သနည်း။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရာဂစရိတော၊

ရာဂစရိုက်ရှိ၏။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒေါသာဒိသု၊ တို့တွင်။ အညတရ-
စရိတော၊ တပါးပါးသောစရိုက် ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့
သော အကြောင်းဖြင့်လျှင်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ကိံစရိတဿ၊ အဘယ်
စရိုက်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သော သေနာသန
စသည်သည်။ သပ္ပာယ်၊ သင့်သနည်း။ ဣတိ-ဣဒံ ပဉ္စာကမ္မံ၊ ကို။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။

တတြ-တသ္မိံ ပဉ္စာကမ္မေ၊ ဌ။ (ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
၏။) တာဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ တိဿော၊ ကုန်သော။
စရိယာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗာစိတ္တနိဒါနာ စ၊ ရှေးဘဝ၌ လေ့ကျက်ဘူးသော
အလေ့အကျက်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သည်၎င်း။ ဓာတုဒေါသနိဒါနာ စ၊
ပထဝီစသောဓာတ် သလိပ်လေဟူသော ဒေါသလျှင် အကြောင်းရှိကုန်
သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကဇ္ဇေ၊ အချို့သော ဥပတိဿ
ထေရ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအတိတ်ဘဝ၌။ ဣဋ္ဌပ္ပယောဂ-
သုဘကမ္မဗဟုလော၊ အကောင်းအမွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အမူအရာ
များသောသူ၊ တင့်တယ်သောအမှုကို ပြုခြင်းများသော သူသည်။ ရာဂ-
စရိတော၊ ရာဂထန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဂ္ဂါ၊ မှ။ စဝိတွာ၊ ရှိ။
ဣဓ၊ ဌ။ ဥပပန္နော ဝါ၊ ဖြစ်လာသသူသည်လည်း။ ရာဂစရိတော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ ဆေဒနဝဓဗန္ဓဝေရကမ္မဗဟုလော၊ ဖြတ်ခြင်း
သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ရန်မူခြင်းအမှု များသသူသည်။ ဒေါသစရိတော၊
ဒေါသထန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိရယနာဂယောနီဟိ၊ ငရဲရွာ၊ နဂါးမျိုး
တို့မှ။ စဝိတွာ၊ ရှိ။ ဣဓ၊ ဌ။ ဥပပန္နော ဝါ၊ သည်လည်း။ ဒေါသစရိတော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ မဇ္ဇေပါနဗဟုလော၊ သေသောက်များသ
သူသည်၎င်း။ သုတပရိပုစ္ဆာဝိဟိနော စ၊ ကြားနာခြင်း၊ မေးမြန်းခြင်း
ကင်းသသူသည်၎င်း။ မောဟစရိတော၊ မောဟထူပြောသည်။ ဟောတိ၊
၏။ တိရစ္ဆာနယောနီယာ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးမှ။ စဝိတွာ၊ ရှိ။ ဣဓ၊ ဌ။ ဥပ-
ပန္နော ဝါ၊ သည်မူလည်း။ မောဟစရိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ
ဧဝံ၊ သို့။ ပုဗ္ဗာစိတ္တနိဒါနာ၊ ရှေးဘဝ၌ လေ့ကျက်ဘူးသော အလေ့အကျက်-
ဟူသော အကြောင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ ကိရ၊ ဆိုကြကုန်သတတ်။
ပန၊ ပါး။ (ပထဝီဓာတုယာ စ၊ ၏၎င်း။ အာပေါဓာတုယာ စ၊ ၏၎င်း။

နိဗ္ဗေသ]

စရိယာဝဏ္ဏနာ (၉၉-၂၁)

၂၆၃

ဣတိ၊ သို့။) ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ဥဿန္တတ္တာ၊ သတ္တိအင်အား
 များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မောဟစရိတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာသံ၊ ပထဝီအာပေါမ္မ တပါးကုန်သော။ ဒိန္နံ ဓာတုနံ၊
 နှစ်ပါးကုန်သော တေဇောဝါယောဓာတ်တို့၏။ ဥဿန္တတ္တာ၊ ကြောင့်။
 ဒေါသစရိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သဗ္ဗာသံ၊ အလုံးစုံသော
 ဓာတ်လေးပါးတို့၏။ သမတ္တာ၊ အားတူညီမျှ သမသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရာဂစရိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ပါး။ ဒေါ-
 သေသု၊ တို့တွင်။ သေမှာဓိကော၊ သလိပ်လွန်ကဲသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 ရာဂစရိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါတာဓိကော၊ ငလလွန်ကဲသော။
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မောဟစရိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။
 သေမှာဓိကော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မောဟစရိတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဝါတာဓိကော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရာဂစရိတော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဓာတုဒေါသနိဒါနာ၊ သလိပ် လေ
 ဟူသော ဒေါသလျှင်အကြောင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ ကိရ၊
 ကုန်သတတ်။

တတ္ထ၊ ထိုကေစွေ ဆရာတို့စကား၌၊ ဝါ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဣဋ္ဌပုယောဂသုဘကမ္မဗဟုလာပိ၊ အကောင်းအမွန်
 နှစ်သက်ဖွယ်သော အမှုအရာများသည့် တင့်တယ်သောအမှုကို ပြုခြင်း
 များသည့်တို့သည်၎င်း။ သဂ္ဂါ၊ မှ။ စဝိတွာ၊ ရှိ။ ဣဓ၊ ၌။ ဥပပန္နာပိ စ၊
 ဖြစ်သည့်တို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသောသို့သည်။ ရာဂစရိတာယေဝ၊
 ရာဂထူပြောကုန်သည်ချည်းသာလျှင်။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတရေ
 ဝါ၊ ဤမှတပါးသော (ဖြတ်ခြင်း၊ သတ်ခြင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း၊ ရန်မှုခြင်း
 များသည့်၊ ငရဲရွာ၊ နဂါးမြို့တို့မှ စုတေ့၍ ဤ၌ဖြစ်သ) သူတို့သည်မူလည်း။
 (သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံတို့သည်ပင်။) ဒေါသမောဟစရိတာ၊ ဒေါသမောဟ
 တူပြောကုန်သည်ချည်းသာ။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဧဝံ၊ တူ။ ဓာတုနဉ္စ၊ ဓာတ်
 တို့၏လည်း။ ယထာဝုတ္တေနေဝ၊ (ဒိန္နံ ပန ဓာတုနံ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်)
 ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဥဿဒ-
 နိယမော နာမ၊ ပြောခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ရာဂစရိက်စသည်တို့ကို မှတ်ခြင်း
 မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒေါသနိယမေ စ၊ ဒေါသ၏အစွမ်းဖြင့် ရာဂ စရိက်
 စသည်တို့ကို မှတ်ခြင်း၌လည်း။ ရာဂမောဟဒ္ဓယမေဝ၊ ရာဂမောဟနှစ်ပါး

အပေါင်းကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့၏။ တမ္ပိ စ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ ပုဗ္ဗာပရဝိရုဒ္ဓမေဝ၊ ရွှေနှင့်နောက် ဆန့်ကျင်သည်သာလျှင်တည်း။ သဒ္ဓါ-
စရိယာဒိသု စ၊ သဒ္ဓါစရိုက် စသည်တို့တွင်လည်း။ ဧကိဿာပိ၊ တခုသော
စရိုက်၏လည်း။ နိဒါနံ၊ အကြောင်းကို။ န ဝုတ္တမေဝ၊ မဆိုအပ်ခဲ့သည်သာ
တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ကေစွေဆရာတို့၏ ဤစကား
အလုံးစုံသည်။ အပရိစ္ဆိန္နဝစနံ၊ ပိုင်းပိုင်းခြားခြားမရှိသော စကားတည်း။

ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစရိုက်တို့၏နိဒါန်းကိုဆိုရာ၌။ အယံ၊
ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတော်တို့၏။
မတာနုသာရေန၊ အလိုတော်သို့ အလျော်လျှောက်သဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊
အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ဟိ၊ စူ။ ဣမေ သတ္တာ၊ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူသော။
ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဥဿဒကိတ္တနေ၊ (ဝိပါကကထာ၌ ယူအပ်သော)
ဥဿဒကိုကြားရာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗဟေတုနိယာမေန၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်သော
လောဘစသောအကြောင်းတို့၏ အသီးအသီးမြဲသော လုပ္ပနစသော
သဘောဖြင့်၊ (ဋီကာနည်း) ဝါ၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်သော လောဘစသည်
တို့တွင် တပါးပါးခြံရံအပ်သောအကြောင်း ဇနကကံ၏ မြဲခြင်းသဘောဖြင့်၊
ဝါ၊ မှတ်ခြင်းဖြင့်၊ (နောမတိ၊ ပြည်မှ နိဿယ) ဝါ၊ ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့သော
အကြောင်းဟိတ်ဟူသော သတ်မှတ်ကြောင်းနိယာမဖြင့်။ (ဆဋ္ဌသံဂီတိ
သောဓက၏အလို) လောဘုဿဒါ၊ ထူပြောသောလောဘရှိကုန်သည်၎င်း၊
ဝါ၊ လောဘထန်ကုန်သည်၎င်း။ ဒေါသုဿဒါ၊ ၎င်း။ မောဟုဿဒါ၊ ၎င်း။
အလောဘုဿဒါ၊ ၎င်း။ အဒေါသုဿဒါ၊ ၎င်း။ အမောဟုဿဒါ စ၊ ၎င်း။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

☞ [၁၀၀] ဟိ-ဝိတ္တာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ယဿ၊
အကြင်သူအား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကိုဆည်းပူးသောခဏ၌၊ ဝါ၊
ကံကိုပြုရာကာလ၌။ လောဘော၊ သည်။ ဗလဝါ၊ အားသန်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ အလောဘော၊ သည်။ မဇ္ဈော၊ နံ့သည်။ ဝါ၊ အား
နည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒေါသာမောဟာ၊ အဒေါသအမောဟ
တို့သည်။ ဗလဝဇ္ဇော၊ အားသန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေါသ-
မောဟာ၊ တို့သည်။ မဇ္ဈော၊ နံ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊

နိဒ္ဒေသ]

စရိယာဝဏ္ဏနာ (၁၀၀-၁၂)

၂၆၅

ထိုသို့သောသူအား။ မန္တော၊ နံ့သော။ အလောဘော၊ သည်။ လောဘံ၊ အားသန်သောလောဘကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ နှိမ်နင်းခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ပန၊ အထူး။ အဒေါသမောဟာ၊ ထိုသည်။ ဗလဝန္တော၊ အားသန်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဒေါသမောဟေ၊ နံ့သောဒေါသမောဟတို့ကို။ ပရိယာဒါတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထို(ဆိုအပ်ပြီးသော အားကောင်းသော အားသန်သော လောဘစသည်နှင့် ပြည့်စုံသော) ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေန ကမ္မေန၊ ထို(အားသန်သော လောဘစသည် ဥပနိဿယည်းရှိသောကုသိုလ်) ကံသည်။ ဒိန္နပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပေးအပ်သော ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ လုဒ္ဓေါ၊ လောဘကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုခသီလော၊ ချမ်းသာသော ကိုယ်နှုတ်စိတ်အလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ပြေပြစ်သည်။ (သုခသီလောတိ သခိလော၊ တမေတ္တံ အက္ကောဓနောတိ ပရိယာယေန ဝဒတိ။ ဋီကာ) အကောဓနော၊ အမျက်မထွက်ခြင်းအလေ့ရှိသည်။ ပညဝါ၊ သန်သည်။ ဝဇီရူပမဉာဏော၊ ဝဇီရ်စိန်နှင့်တူသော ဉာဏ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၁)

ပန၊ ပါး။ ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌှိ။ လောဘဒေါသော၊ ထိုသည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အလောဘဒေါသော၊ ထိုသည်။ မန္တော၊ နံ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အမောဟော စ၊ အမောဟမူကား။ ဗလဝါ၊ အားသန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မောဟော၊ သည်။ မန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ပရိမနယေနော၊ ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်။ လုဒ္ဓေါ စေဝ၊ လောဘကြီးသည်၎င်း။ ဒုဋ္ဌော စ၊ ဒေါသသည်ဖျက်ဆီးအပ်သည်၎င်း။ ဝါ၊ ဒေါသကြီးသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်ကိုဆိုအံ့။ ဒတ္တာဘယတ္ထေရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပညဝါ၊ ပညာသန်သည်။ ဝဇီရူပမဉာဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၂)

ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌှိ။ လောဘဒေါသအမောဟော၊ ထိုသည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊ အလောဘဒေါသမောဟတို့သည်။ မန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ သည်။ ပရိမနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ လုဒ္ဓေါ စေဝ၊ သည်၎င်း။ ဒန္တော စ၊ ဉာဏ်လေးသည်၎င်း။ ဝါ၊ ဉာဏ်ထိုင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန

၂၆၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၀၀-၁၃) [၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏ

ချီးမွမ်းအပ်သည်ကိုဆိုအံ့။ သီလကော-သုခသီလော၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ အက္ခောဓနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗာကုလတ္ထေရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့
တည်း။ (၃)

တထာ၊ ပါး။ ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌ်။ တယောပိ၊
ကုန်သော။ လောဘဒေါသမောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္ဓော၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အလောဘာဒယော၊ အလောဘအဒေါသအမောဟ
တို့သည်။ မန္ဒာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ သည်။ ပုရိမ-
နယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ လုဒ္ဓေါ စေတ၊ သည်၎င်း။ ဒုဋ္ဌော စ၊ သည်၎င်း။
မုဋ္ဌော စ၊ မိုက်မဲတွေပေသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (၄)

ပန၊ တပါး။ ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌ်။ အလောဘဒေါသ-
မောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္ဓော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊
လောဘအဒေါသအမောဟတို့သည်။ မန္ဒာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
သော၊ သည်။ ပုရိမနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အလုဒ္ဓေါ စေတ၊ လောဘ
မကြီးသည်၎င်း။ အပ္ပကိလေသော စ၊ ရာဂကိလေသာ နည်းသည်၎င်း။
ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗာရမ္မဏမ္ပိ၊ နတ်၌ဖြစ်သောအာရုံကိုသော်လည်း။ ဒိသ္မာ၊
၍။ နိစ္စလော၊ ရာဂဖြင့်မလွှပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ကဲ့ရဲ့လိုက်အံ့။ ဝါ၊
သို့သော်လည်း။ ဒုဋ္ဌော စ၊ သည်၎င်း။ ဒန္ဓပညော စ၊ ဉာဏ်လေးသည်
၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (၁)

ပန၊ တပါး။ ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌ်။ အလောဘာ-
ဒေါသမောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္ဓော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ဣတရေ၊ လောဘဒေါသအမောဟတို့သည်။ မန္ဒာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ သော၊ သည်။ ပုရိမနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အလုဒ္ဓေါ စေတ၊
သည်၎င်း။ အဒုဋ္ဌော စ၊ သည်ဖြစ်၍။ သီလကော စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊
၏။ ပန၊ ကဲ့ရဲ့လိုက်အံ့။ ဒန္ဓော၊ ဉာဏ်လေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၂)

တထာ၊ ပါး။ ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဌ်။ အလောဘာ-
ဒေါသမောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္ဓော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ဣတရေ၊ လောဘအဒေါသမောဟတို့သည်။ မန္ဒာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ သော၊ သည်။ ပုရိမနယေနော၊ လျှင်။ အလုဒ္ဓေါ စေတ၊ သည်၎င်း။

နိဒ္ဒေသ]

စရိယာဝဏ္ဏနာ (၁၀၁-၁၀)

၂၆၇

ပညဝါ စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ အံ။ ဒုဋ္ဌော၊ သည်။ ကော-
နေော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (၃)

☞ [၁၀၁] ပန၊ ပါး။ ယဿ၊ အား။ ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ဤ။ တယောပိ၊
ကုန်သော။ အလောဘာဒေါသာမောဟာ၊ တို့သည်။ ဗလဝန္တော၊ ကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ လောဘာဒယော၊ လောဘဒေါသာမောဟတို့
သည်။ မန္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ သည်။ ပုရိမနယေနဝ၊
သာလျှင်။ မဟာသံဃရက္ခိတတ္ထေရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အလုဒ္ဓေါ စ၊
သည်၎င်း။ အဒုဋ္ဌော စ၊ သည်၎င်း။ ပညဝါ စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊
ဧ။ (၄)]

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယော-ပုဂ္ဂလော၊ ကို။
လုဒ္ဓေါတိ၊ လောဘကြီးသသူဟူ၍။ (ဥဿဒကိတ္တနေ၊ ဤ။) ဝုတ္တော၊
ပြီ။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (ဣမ၊ ဤစရိုက်ကိုစိစစ်ရာ၌။) ရာဂစရိတော၊
တည်း။ ဒုဋ္ဌဒန္တာ၊ ဒုဋ္ဌဒန္တဟူ၍ ဆိုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒေါသ-
မောဟစရိတာ၊ တို့တည်း။ ပညဝါ၊ ပညာသန်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗုဒ္ဓိ-
စရိတော၊ တည်း။ အလုဒ္ဓအဒုဋ္ဌော၊ တို့သည်။ ပသန္နပကတိတာယ၊ ကြည်
ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓါစရိတာ၊ တို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။
အမောဟပရိဝါရေန၊ အမောဟ အခြံအရံရှိသော။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။
နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗုဒ္ဓိစရိတော၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊
၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗလပသဒ္ဓါပရိဝါရေန၊ အားသန်သောသဒ္ဓါအခြံအရံ
ရှိသော။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ သည်။ သဒ္ဓါစရိတော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ ကာမဝိတက္ကာဒိပရိဝါရေန၊ ကာမဝိတက်စသည် အခြံအရံ
ရှိသော။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ သည်။ ဝိတက္ကစရိတော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ လောဘာဒိနာ၊ လောဘမောဟ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝေါ-
မိဿပရိဝါရေန၊ (အချင်းချင်း မဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍) ရောသော အခြံ
အရံရှိသော။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တော၊ သည်။ ဝေါမိဿစရိတော၊
ရောသောစရိုက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤရွေ့လျှင် စကားတရပ်
အပြီးသတ်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤမိန့်ခဲ့ပြီးသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ လောဘာ-

၁-ဣတိ ဧဝံ ဟု မစပ်စေနှင့်။ ဧဝံ စသည်ကား နိဂမန အသီးမှတ်။ တေန ဝုတ္တံ ဝိကာယံ
“ယထာဝုတ္တမတ္ထံ နိဂမနဝသေန ဒဿေတံ ဧဝံ လောဘာဒိသုတိအာဒိ ဝုတ္တံ” န္တိ။ (ပြည်)

၂၆၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၀၁-၁၁) [၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏ

ဒိဿ၊ တို့တွင်။ အညတရညတရပရိဝါရံ၊ တပါးပါးလျှင်အခြံအရံရှိသော။
ပဋိသန္ဓိဇနကံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ စရိယာနံ၊ တို့၏။ နိဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၅။ ပန၊ တပါး။ ကထဉ္စ ဥပ။ တောတိအာဒိ၊ သော။ ယံ ဝစနံ၊
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတြ-တသ္မိံ ပုစ္ဆာဝစနေ၊ ခွံ။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်။
နယော၊ သိကြောင်းနည်းတည်း။

ဣရိယာပထတော၊ ဣရိယာပုထ်အားဖြင့်၎င်း။ ကိစ္စာ၊ ကိစ္စအားဖြင့်
၎င်း။ တောဇနာ၊ တောဇဉ်အားဖြင့်၎င်း။ ဒဿနာဒိတော၊ ကြည့်ခြင်း
စသည်အားဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိတော စေ၊ မာယာသာဓဋ္ဌယျစသော
ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ စရိယာယော၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝယေ၊
ပြရာ၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ နယော၊ တည်း။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုဣရိယာပထတောစသည်တို့တွင်။ ဣရိယာပထ-
တောတိ၊ ဟူရာ၌။ ရာဂစရိတော၊ သည်။ ပကတိဂမနေန၊ မပြုမပြင်
ပင်ကိုသဘောအတိုင်း သွားခြင်းဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော၊ သော်။ စာတုရိယေန-
စာတုရဘာဝေန၊ ယဉ်ကျေး တင့်တယ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။
သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်းညှင်းညှင်း။ ပါဒံ၊ ကို။ နိက္ခိပတိ၊ ချ၏။ သမံ၊
အညီအညာ။ နိက္ခိပတိ၊ ၏။ သမံ၊ ညာ။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ချီကြွ၏။ အဿ၊
ထိုရာဂစရိတပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဒဉ္စ၊ ခြေရာသည်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ အလယ်
မထိ အောက်အထက်၌ ခုံးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါသစရိတော၊ သည်။
ပါဒဂ္ဂေဟိ၊ ခြေဖျားတို့ဖြင့်။ ခဏန္တော ဝိယ၊ မြေကိုတူးသကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊
၏။ သဟသာ၊ အဆောတလျှင် (ကတိုက်ကရိုက်)။ ပါဒံ၊ ကို။ နိက္ခိပတိ၊
၏။ သဟသာ၊ လျှင်။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုဒေါသစရိတပုဂ္ဂိုလ်၏။
ပဒဉ္စ၊ ခြေရာသည်လည်း။ အနုကဗ္ဗိတံ၊ နောက်အဖို့အားဖြင့် ဝင်သကဲ့သို့
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မောဟစရိတော၊ သည်။ ပရိဗျာကုလာယ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှဖည်ယမ်းဖည်ယမ်းနှောင့်ရှက်သော။ ဂတိယာ၊ သွားခြင်း
ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဆမ္ဘိတော ဝိယ၊ ရွံတီးရွံ့တုံးကဲ့သို့။ ပါဒံ၊ ကို။
နိက္ခိပတိ၊ ၏။ ဆမ္ဘိတော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုမောဟ
စရိတပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဒဉ္စ၊ ခြေရာသည်လည်း။ သဟသာနုပီဋိတံ၊ အဆော-

နိဒ္ဒေသ]

စရိယာဝဏ္ဏနာ (၁၀၂-၆)

၂၆၉

တလျှင် ခြေဖျားဖဏှောင့်ဖြင့်သာ ထောက်မိနင်းမိသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ မာဂန္ဓိယသုတ္တပုတ္တိယံ၊ မာဂန္ဓိယသုတ်၏အဋ္ဌပုတ္တိ၌။
 ရတ္တဿ။ ပ။ ပဒန္တိ၊ သော။ တေ-ဝစနံ၊ ကိ။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောလည်း
 ဟောအပ်၏။

[ဟိ၊ စ။ ရတ္တဿ၊ ရာဂပြောသသူ၏။ ပဒံ၊ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊
 အလယ်မထိ ဆောင့်ကြွားရှိသည်။ တဝေ၊ ၏။ ဒုဋ္ဌဿ၊ ၏။ ပဒံ၊ သည်။
 အနုကဗ္ဗိတံ၊ နောက်အဖို့အားဖြင့် ငင်သကဲ့သို့ရှိသည်။ တဝေ၊ ၏။
 မူဠဿ၊ ၏။ ပဒံ၊ သည်။ သဟသာနုပိဋ္ဌိတံ၊ အဆောတလျှင်ခြေဖျား
 ဖဏှောင့်ဖြင့်သာ ထောက်မိနင်းမိသည်။ တဝေ၊ ၏။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့
 အညီအညွတ်ကောင်းစွာထိခြင်း သဘောရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤခြေရာသည်။
 ဝိဝဇ္ဇစ္ဆဒဿ၊ ဖွင့်လှစ်ပယ်ခွါအပ်ပြီးသောကိလေသာဟူသော အမိုးရှိသော
 အရှင်၏။ ပဒံ၊ ခြေရာတည်း။]

[၁၀၂] ရာဂစရိတဿ၊ ၏။ ဌာနမ္ပိ၊ ရပ်ခြင်းသည်လည်း။ ပါသာဒိကံ၊
 ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်။ မဇ္ဇရာကာရံ၊ (ယဉ်ကျေးတင့်တယ်
 နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်၍) ချိုမြိန်ကောင်းမွန်သော အခြင်းအရာရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါသစရိတဿ၊ ၏။ ဌာနံ၊ သည်။ ထဒ္ဒါကာရံ၊
 (သံချောင်းကိုမျှသော စပါးကြီးမြှောင်ကဲ့သို့) ကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းသော
 အခြင်းအရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မောဟစရိတဿ၊ အား။
 အာကုလာကာရံ၊ နှောင့်ရှက် ရှုပ်ထွေးသော အခြင်းအရာရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ နိသဇ္ဇာယပိ၊ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုတ်၌လည်း။ ဒေသေ
 နယော၊ ကိုလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ပါး။ ရာဂစရိတော၊ သည်။
 အတရမာနော၊ မဆောမလျှင် ဖြည်းဖြည်းသာသာ။ သမံ၊ အညီအညွတ်
 သပ်သပ်ယပ်ယပ်။ သေယျံ၊ ကို။ ပညပေတွာ၊ ၍။ သဏိကံ၊ ဖြည်းညှင်း
 သက်သာစွာ။ နိပဇ္ဇိတွာ၊ လျောင်း၍။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ၊ ထို့ကို။ သမောဓာယ၊
 ကောင်းစွာချထား၍။ ပါသာဒိကေန၊ သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။
 သယတိ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာပိယမာနော စ၊ ထစေအပ်သော်လည်း။ သိသံ၊ စွာ။
 အဝုဋ္ဌာယ၊ မထမူ၍။ သကိတော ဝိယ၊ ရှိရှာစိုးရိမ်သကဲ့သို့။ သဏိကံ၊
 သက်သာစွာ။ ပဋိဝစနံ၊ စကားတို့ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဒေါသစရိတော၊ သည်။

တရမာနော၊ အဆောတလျင်။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်
ညားညား၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း။ သေယံ၊ ကို။ ပညပေတွာ၊ ရှိ။
ပက္ခိတ္တကာယော၊ အဆောတလျင် ပစ်လည်းချအပ်သော ကိုယ်ရှိသည်
ဖြစ်၍။ ဘာကုဋိ၊ မျက်မှောင်ကြုတ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ သယတိ၊ ၏။
ဝုဋ္ဌာပိယမာနော စ၊ သော်လည်း။ သီဃံ၊ စွာ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ကုပိတော
ဝိယ၊ အမျက်ထွက်သကဲ့သို့။ ပဋိဝစနံ၊ (မချေမင်ဆတ်ဆတ်မြားမြား)
စကားတို့ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ မောဟစရိတော၊ သည်။ ဒုဿဏ္ဏာနံ၊
မလျောက်မစင်ကြယ် မတင့်တယ်သော အသွင်အပြင် ရှိသော။ သေယံ၊
ကို။ ပညပေတွာ၊ ရှိ။ ဝိက္ခိတ္တကာယော၊ ဖရိုဖရဲပစ်နှံ့အပ်သော အင်္ဂါ
ကြီးငယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗဟုလံ၊ များသောအားဖြင့်။ အဓောမုခေါ၊
မှောက်ခုံဖြစ်၍။ သယတိ၊ ၏။ ဝုဋ္ဌာပိယမာနော စ၊ သော်လည်း။
ဟုက်ာရံ၊ ဟုံးဟုံးဟင်းဟင်း သမ်းညည်းခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။
ဒန္တံ၊ လေးလေးလံလံ။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သဒ္ဓါစရိတာဒယော၊
တို့သည်။ ရာဂစရိတာဒိနံ၊ တို့နှင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဘာဂါ၊ ကုန်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ တာဒိသောဝ၊ ထိုရာဂစရိတ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် သဘောတူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣရိယာပထော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့စကားတရပ်အပြီးတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
တာဝ၊ စွာ။ ဣရိယာပထတော၊ အားဖြင့်။ စရိယာယော၊ တို့ကို။
ဝိဘာဝယော၊ ပြရာ၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ကိစ္စာတိ၊ ဟူရာ၌။ သမ္မဇ္ဇနာဒိသု၊ ကုန်သော။
ကိစ္စေသု၊ တို့၌။ ဝါ၊ တို့ကို။ (ကတ္တဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော်။)
ရာဂစရိတော၊ သည်။ သာဓုကံ၊ စွာ။ သမ္မဇ္ဇနိ၊ တံမြက်ဆုပ်ကို။
ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ အတရမာနော၊ လျင်။ ဝါလိကံ၊ ကို။ အဝိပ္ပ-
ကိရန္တော၊ ဖရိုဖရဲမကြဲမူ၍။ သိန္နုဝါရကုသုမသန္တရမိဝ၊ ရေအုန်းနှံ့ပန်းကို
ဖြန့်ခင်းသကဲ့သို့။ သန္တရန္တော၊ ဖြန့်ခင်းလျက်။ သုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်စွာ။ သမံ၊
အညီအညွတ်။ သမ္မဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒေါသစရိတော၊ သည်။ ဂါဠံ၊
တင်းတင်းကြပ်ကြပ်။ သမ္မဇ္ဇနိ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ တရမာနရူပေါ၊
အလျင်လိုသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥဘတော၊ ဝဲယာနှစ်ဖက်၌၊
ဝါ၊ သို့။ ဝါလိကံ၊ ကို။ ဥဿာရေန္တော၊ ဖယ်ရှားလျက်။ ခရေန၊

နိဒ္ဒေသ]

စရိယာဝဏ္ဏနာ (၁၀၂-၂၅)

၂၇၁

ကျန်းသော။ သဒ္ဓေန၊ အသံဖြင့်။ အသုဒ္ဓံ၊ မစင်မကြယ်။ ဝိသမံ၊ မညီမညွတ်။ သမ္မဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ မောဟစရိတော၊ သည်။ သိထိလံ၊ လျော့လျော့^၁။ (သထိလံရှိမူ ဒန္တဇထ၊ သိဌိလံရှိမူ မုဒ္ဓဇဌ၊ သဒ္ဓနီတိ ဟူ၏။) သမ္မဇ္ဇနိ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ သမ္မရိဝတ္တကံ၊ ထိုမှဤမှပြန်၍ ပြန်၍။ အာဠောလယမာနော၊ သဲအမှိုက်တို့ကို မွေနှောက်လျက်။ အသုဒ္ဓံ၊ မစင်မကြယ်။ ဝိသမံ၊ ညွတ်။ သမ္မဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။

စ၊ ထိုမှတပါး။ သမ္မဇ္ဇနေ ယထာ၊ တံမြက်လှည်းရာ၌ကဲ့သို့။ ဧဝံ-
တထာ၊ တူ။ စီဝရဓောဝနရဇနာဒီသု၊ သင်္ကန်းဖွပ်ခြင်း၊ သင်္ကန်းဆိုးခြင်း
အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကိစ္စသုပိ၊ ခပ်သိမ်းသောကိစ္စတို့၌လည်း။ ရာဂ-
စရိတော၊ သည်။ နိပုဏမဓုရသမသက္ကစ္စကာရီ၊ ကျွမ်းကျင်သပ်ရပ်
ကောင်းမြတ်ညီညာ ရှိသောစွာပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဒေါသ-
စရိတော၊ သည်။ ဂါဠထဒ္ဓဝိသမကာရီ၊ မြဲမြံတင်းစွာ မညီမညာပြုလေ့
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ မောဟစရိတော၊ သည်။ အနိပုဏဗျာကုလ-
ဝိသမာပရိစ္ဆိန္နကာရီ၊ မကျွမ်းမကျင် ထက်ဝန်းကျင်ရှုပ်စွာ မညီမညာ
မပြတ်မသားပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ စ၊ ပါး။ ရာဂစရိတဿ၊ ၎င်း။
စီဝရဓာရဏမ္ပိ၊ သင်္ကန်းကိုဝတ်ရုံခြင်းသည်လည်း။ နာတိဂါဠ နာတိသိထိလံ၊
မတင်းလွန်းမလျော့လွန်းသည်။ ပါသာဒိကံ၊ သည်။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်း
ညီသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဒေါသစရိတဿ၊ အား။ အတိဂါဠ၊ တင်းလွန်း
သည်။ အပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းမညီသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ မောဟစရိတဿ၊
အား။ သိထိလံ၊ လျော့လျည်းရှိသည်။ ပရိဗျာကုလံ၊ ရှုပ်ရှင်ထွေးထွေး
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓါစရိတာဒယော၊ တို့ကို။ တေသံယေဝ၊
ထိုရာဂစရိတစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အပြုအမူကိုသာလျှင်။ အနုသာရေန၊
ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တံသဘာဂတ္တာ၊ ထိုရာဂစရိတစသော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့နှင့် တူသောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤရှေ့

၁-ပြည့်နှံသျှ၌ 'သထိလံ ရှိမူ ဒန္တဇ-ထ၊ သိဌိလံ ရှိမူ မုဒ္ဓဇ-ဌ၊ သဒ္ဓနီတိ-ဟု အမှာ
နှင့် တကွ သိဌိလံ၊ လျော့လျော့-ဟု မိန့်ဆိုထား၏။ သို့သော်လည်း ယခုခေတ် ပါဠိ ကျမ်း
စာဟူသမျှတို့၌ မြန်မာမှုမှာ ဖြစ်စေ၊ သီဟိုဠ် ယိုးဒယား စသော နိုင်ငံခြားမှုမှာ ဖြစ်စေ၊
သိထိလံ-ဟု ဒန္တဇ-ထ နှင့်ချည်းသာ တွေ့ရသောကြောင့် ထိုမိန့်မှာချက်နောက်သို့ မလိုက်
သင့်ပြီ။ (ဆ-သံ-သော)

စရိယအပြီးတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ကိစ္စတော၊ ဖြင့်။ စရိယာယော၊ တို့ကို။
ဝိဘာဝယော၊ ၏။

ဘောဇနာတိ၊ ဟူရာ၌။ ရာဂစရိတော၊ သည်။ သိနိဒ္ဓမရရဘောဇနပို့-
ယော၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့ကောင်းမွန်ချိုမြိန်သောဘောဇဉ်ကိုကြိုက်တတ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဘုဉ္ဇမာနော စ၊ သုံးဆောင်သော်လည်း။ နာတိမဟန္တံ၊
မကြီးလွန်းသော။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းညီသော။ အာလောပံ၊ ဆွမ်းလုပ်
ကို။ ကတော၊ ရှိ။ နာနာရသပဋိသံဝေဒီ၊ အထူးထူးသော အရသာကို
ခံလျက်။ အတရမာနော၊ ဖြည်းညှင်းသက်သာ။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှ
တပါး။ ကိဉ္ဇိဒေဝ သာဒုံ၊ ကောင်းမွန်သာယာအပ်သော အရသာတစုံတခု
ကိုပင်လျှင်။ လဘိတော၊ ရှိ။ သောမနဿံ၊ သို့။ [၁၀၃] အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။
ဒေါသစရိတော၊ သည်။ လူခအဗ္ဗိလဘောဇနပို့ယော၊ ခြောက်သွေ့
ကျန်းတန်းသောဘောဇဉ် ချဉ်သောဘောဇဉ်ကို ကြိုက်နှစ်သက်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဘုဉ္ဇမာနော စ၊ သော်လည်း။ မုခပူရဏံ၊ ခံတွင်းကို
ပြည့်စေသော။ အာလောပံ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ။ အရသပဋိသံဝေဒီ၊
အရသာကိုမခံစားမှုရှိ။ တရမာနော၊ လျင်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။
ကိဉ္ဇိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အသာဒုံ၊ မကောင်းမွန်သော
အရသာကို။ လဘိတော၊ ရှိ။ ဒေါမနဿံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ မောဟ-
စရိတော၊ သည်။ အနိယတရုစိကော၊ အမှတ်မဲ့သောဘောဇဉ်ကို ကြိုက်
တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘုဉ္ဇမာနော စ၊ သော်လည်း။ အပရိမဏ္ဍလံ၊
အဝန်းမညီသော။ ပရိတ္တံ၊ သေးသော။ အာလောပံ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ။
ဘာဇနော၊ ဆွမ်းခွက်၌။ ဆဉ္ဇေန္တော၊ ဆွမ်းလုံးကိုစွန့်လျက်။ မုခံ၊ ကို။
မက္ခေန္တော၊ လူးလည်းစေလျက်။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိ
လျက်။ တံ တံ ဝိတက္ကန္တော၊ ထိုထိုအာရုံကိုကြံလျက်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။
သဒ္ဓါစရိတာဒယောပိ၊ တို့ကိုလည်း။ တေသံယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။
အနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တံသဘာဂတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။

၁-သိနိဒ္ဓန္တံ တံ မရရဘော သိနိဒ္ဓမရရံ၊ သိနိဒ္ဓမရရံ ဘောဇနံ သိနိဒ္ဓမရရ-
ဘောဇနံ၊ တံ ပိယံ ယေနာတိ သိနိဒ္ဓမရရဘောဇနပို့ယော-ဟု ဝစနတ္ထပြု။ ပြည်မှ၌ကား
သိနိဒ္ဓမရရဘောဇနံ၊ ကို။ ပိယော၊ ကြိုက်တတ်သည်-ဟု ဝါကျအနေဖြင့် ယောဇနာ
လျက် ရှိ၏။ သဒ္ဓါအနေအားဖြင့်မသင့်။

နိဒ္ဒေသ]

စရိယာဝဏ္ဏနာ (၁၀၃-၁၈)

၂၇၃

ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘောဇနတော၊ အားဖြင့်။ စရိယာယော၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝယော၊ ၏။

ဒဿနာဒိတောတိ၊ ဟူရာ၌။ ရာဂစရိတော၊ သည်။ ဤသကမ္ပိ၊ စဉ်းငယ်လည်းဖြစ်သော။ မနောရမံ၊ နှလုံးကိုမေ့လျော်စေတတ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိဿာ၊ ၍။ ဝိမ္ဗယဇာတော ဝိယ၊ အံ့ဘွယ်ဖြစ်သကဲ့သို့။ စိရံ၊ စွာ။ ဩလောကေတိ၊ ၏။ ပရိတ္တေပိ၊ သော။ ဂုဏေ၊ ကျေးဇူး၌။ သဇ္ဇတိ၊ ကပ်ငြိ၏။ ဘူတမ္ပိ၊ ဟုတ်မှန်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ထင်ရှားသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒေါသံ၊ ကို။ န ဂဏှာတိ၊ မယူ။ ပက္ကမန္တောပိ၊ သော်လည်း။ အမုဉ္ဇိတုကာမောဝ၊ မလွတ်လိုသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သာပေက္ခော၊ တင့်ကွက်ကွက်။ ပက္ကမတိ၊ ၏။ ဒေါသစရိတော၊ သည်။ ဤသကမ္ပိ၊ သော။ အမနောရမံ၊ နှလုံးကိုမေ့လျော်စေတတ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိဿာ၊ ၍။ ကိလန္တရူပေါ ဝိယ၊ ပင်ပန်းခြင်းသဘောရှိသကဲ့သို့။ စိရံ၊ စွာ။ န ဩလောကေတိ၊ မကြည့်။ ပရိတ္တေပိ၊ သော။ ဒေါသေ၊ ၌။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်၏။ ဝါ၊ အမျက်ထွက်၏။ ဘူတမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဂုဏံ၊ ကို။ န ဂဏှာတိ၊ မယူ။ ပက္ကမန္တောပိ၊ သော်လည်း။ မုဉ္ဇိတုကာမောဝ၊ လွတ်လိုသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အနပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်မရှိ။ ပက္ကမတိ၊ ၏။ မောဟစရိတော၊ သည်။ ယံကိဉ္ဇိ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိဿာ၊ ၍။ ပရပစ္စယိကော၊ သူတပါးကိုပုံ၍ယုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိန္ဒန္တံ၊ ကဲ့ရဲ့သော။ ပရံ၊ သူတပါး၏။ (ဝစနံ၊ ကို။)⁵ သုတွာ၊ ၍။ နိန္ဒတိ၊ ကဲ့ရဲ့၏။ ပသံသန္တံ၊ သော။ ပရံ၊ ၏။ (ဝစနံ၊ ကို။) သုတွာ၊ ၍။ ပသံသတိ၊ ၏။ သယမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မိမိမူကား။ အညာဏုပေက္ခာယ၊ မသိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဥပေက္ခာဖြင့်။ ဝါ၊ မသိခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဥပေက္ခာဖြင့်။ ဥပေက္ခကောဝ၊ လျစ်လျူရှုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓသဝနာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သဒ္ဓါစရိတာဒယော၊ တို့ကို။ တေသံယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ အနုသာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ တံသဘာဂတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဿနာဒိတော၊ ဖြင့်။ စရိယာယော၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝယော၊ ၏။

၁-ပရံ၊ သူတပါးကို ဟူ၍လည်း ပြန်၊ ဥပစာစကားဖြစ်သည်။ (ဆ·သံ·သော)

စ၊ ပါး။ ဓမ္မပ္ပဝတ္ထိတော စေတိတိ၊ ကား။ ရာဂစရိတဿ၊ အား။
မာယာ၊ မိမိ၌ထင်ရှားရှိသောအပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းလက္ခဏာရှိသော
လှည့်ပတ်ခြင်း၎င်း။ သာဌေယျံ၊ မိမိ၌ထင်ရှားမရှိသောဂုဏ်ကို ပြခြင်း
လက္ခဏာရှိသော စဉ်းလဲခြင်း၎င်း။ မာနော၊ တက်ကြွခြင်း၎င်း။ ပါပိစ္ဆ-
တာ၊ အလိုဆိုးရမှုက် နှိပ်စက်ခြင်း၎င်း။ မဟိစ္ဆတာ၊ အတိုင်းထက်အလွန်
ကြီးသောအလိုရှိခြင်း၎င်း။ အသန္တုဋ္ဌိတာ၊ မိမိလာဘ်ဖြင့် မရောင့်ရဲခြင်း
လက္ခဏာရှိသော အသန္တုဋ္ဌိတာ၎င်း။ သိဂ်ံ၊ ထိက စူးတတ်သည့် သားချို
သဖွယ် စံပယ်သောသူ၏အဖြစ်ဟူသော ကိလေသာ၎င်း။ စာပလံ၊ (မိမိ
ကိုယ်ကို၎င်း၊ သင်္ကန်းစသောပရိက္ခရာကို၎င်း တန်းဆာဆင်ခြင်း၏ အစွမ်း
ဖြင့်ဖြစ်သော) လျှပ်ပေါ်သောသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒယော၊
ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ပါပဓမ္မတို့သည်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။
ဒေါသစရိတဿ၊ အား။ ကောဓော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၎င်း။ ဥပနာဟော၊
ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း၎င်း။ မက္ခော၊ သူဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေခြင်း၎င်း။ ပဌာသော၊
မြင့်မြတ်သူနှင့် ဂုဏ်ရည်တူယူခြင်း ဖက်ပြိုင်ခြင်း၎င်း။ ဣဿာ၊ (သူ စည်းစိမ်
ကိုဖြူစူခြင်း) မနာလိုခြင်း၎င်း။ မစ္ဆရိယံ၊ (မိမိစည်းစိမ်ကို ဝန်တိုလျှိုဝှက်
ခြင်း) ဝန်တိုခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
ပါပဓမ္မတို့သည်။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ မောဟစရိတဿ၊ အား။
ထိနံ၊ ၎င်း။ မိဒ္ဓံ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ၎င်း။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ၎င်း။
အာဓာနဂ္ဂါဟိတာ၊ မသင့်သောအားဖြင့် မြဲစွာယူခြင်း စွဲလမ်းခြင်း၎င်း။
ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိတာ၊ မိမိစွဲလမ်းအပ်သော မိစ္ဆာအယူကို စွန့်လွှတ်နိုင်ခဲ့ခြင်း
၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ပါပဓမ္မတို့သည်။
ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သဒ္ဓါစရိတဿ၊ အား။ မုတ္တစာဂတာ၊
လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿန-
ကာမတာ၊ ဖူးမြင်လိုသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သဒ္ဓမ္မသောတုကာမတာ၊ သူ
တော်ကောင်းတရားကို နာလိုသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ပါမောဇ္ဇဗဟုလတာ၊
ဝမ်းမြောက်ခြင်း များသည်၏အဖြစ်၎င်း။ အသဌတာ၊ မစဉ်းလဲသည်၏
အဖြစ်၎င်း။ အမာယာဝိတာ၊ မလှည့်ပတ်တတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ပဿာ-
ဒနီယေယု၊ ကြည်ညိုခြင်းကိုဆောင်တတ်ကုန်သော။ ဌာနေယု၊ ဘုရား
တရားသင်္ဘာ သာယာကောင်းမြတ်သော ဝတ္ထုတို့၌။ ပဿာဒေါ၊ ကြည်ညို
ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကလျာဏ

နိဒ္ဒေသ]

စရိယာဝဏ္ဏနာ (၁၀၄-၄)

၂၇၅

ဓမ္မတို့သည်။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓိစရိတဿ၊ အား။
 သောဝစဿတာ၊ ဆိုဆုံးမလွယ်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ကလျာဏမိတ္တတာ၊
 ကောင်းသော မိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဘောဇနော၊ ဌ။ မတ္တညူတာ၊
 (ခံခြင်း သုံးဆောင်ခြင်း) အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ သတိ-
 သမ္ပဇညံ၊ သတိသမ္ပဇဉ်၎င်း။ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ နိုးချပ်ခြင်း၌ အဖန်
 တလဲလဲအားထုတ်ခြင်း၎င်း။ သံဝေဇနိယေသု၊ ထိတ်လန့်သင့်ကုန်သော။
 ဌာနေသု၊ ဇာတိဇရာမရဏ စသောအရာတို့၌။ သံဝေဂေါ၊ ထိတ်လန့်ခြင်း
 ၎င်း။ သံဝိဂ္ဂဿ၊ ထိတ်လန့်သောသူ၏။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ပဓာနံ၊
 အားထုတ်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေမာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတက္ကစရိတဿ၊ အား။
 တဿဗဟုလတာ၊ စကားပြောများသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဂဏာရာမတာ၊
 အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ကုသလာနုယောဂေါ၊
 ကုသိုလ်တရား တိုးပွားစေခြင်း၌။ အရတိ၊ မမွေ့လျော်ခြင်း၎င်း။ အနဝ-
 ဌိတကိစ္စတာ၊ အမြဲမတည်သော ကိစ္စရှိသောသူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ရတ္တိရူမာ-
 ယနာ၊ (ဤသို့ပြုအံ့-ဤသို့ပြုအံ့ဟု နက်ဖြန်မူအပ်သော ကိစ္စတို့ကို) ည၌
 အဖို့၌ ကြံခြင်းဟူသော ည၌၌ အခိုးလွှတ်ခြင်း၎င်း။ ဝါ၊ ည၌အခါ
 ည၌အခါ လျှံဝါမထွက် အခိုးတက်ခြင်း၎င်း။ [၁၀၄] ဒိဝါပဇ္ဇလနာ၊
 (ထိုထိုည၌၌ ကြံအပ်ပြီးသော ကိစ္စတို့ကို) နေ့အဖို့၌ အားထုတ်ခြင်း
 ဟူသော နေ့ခါနေ့ခါ အလျှံလွှတ်ခြင်း၎င်း။ ဟုရာဟုရံ ဇာဝနာ၊ ထိုမှ
 ဤမှ ထိုထိုအာရုံ၌ စိတ်ကို ပေါက်လွှတ်ပြေးစေခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဇေမာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ ပဝတ္တန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေတရပ် အပြီးသတ်တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိ-
 တော၊ ဖြင့်။ စရိယာယော၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝယော၊ ၏။

ပန၊ ထိုသို့ လူရိယာပထ ကိစ္စစသောအားဖြင့် ပြအပ်သော်လည်း။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ စရိယာဝိဘာဝနဝိဓာနံ၊ ဤစရိုက်ကိုထင်စွာပြသော
 အစီအရင်သည်။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ နေဝ အာဂတံ၊ မလာ
 သည်သာ။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ န အာဂတံ၊ မလာသည်သာ။ ကေဝလံ၊
 ပါဠိအဋ္ဌကထာစကားမဖက် သက်သက်။ အာစရိယမတာနုသာရေန၊
 ဆရာတို့အယူကိုအစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

၂၇၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၀၄-၅) [၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏ

သာရတော၊ အန္တုလုံးလုံးကြီးအားဖြင့်။ န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ မယုံကြည်အပ်။
 ဟိ-ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ ကား။ ရာဂစရိတဿ၊ အား။
 ဝုတ္တံ၊ ကုန်သော။ ဣရိယာပထာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဒေါသစရိတာဒယောပိ၊
 စသောသ္မုတို့သည်လည်း။ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော၊ မမေ့မပေါ့ပြုသည်ဖြစ်၍
 နေလေ့ရှိကုန်မူကား။ ကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောန္တိ၊ ကုန်၏။ သံသဋ္ဌစရိတဿ၊
 ရာဂဒေါသစသည်ရောရှက်သောစရိုက်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ စ၊ အားလည်း။
 ကေသေဝ၊ တယောက်သည်လျှင်။ (သတော၊ ဖြစ်လျက်။) (ကေစ္စသေဝ၊
 အချို့အားသာလျှင်။ နိဿယည်း) ဘိန္နုလက္ခဏာ၊ စံပယ်သဖြင့်
 ဖြည်းဖြည်းညှင်းညှင်းသွားခြင်း၊ မစံပယ်သဖြင့် အဆောတလျင်သွားခြင်း
 အစရှိသည်ဖြင့် ကွဲပြားသောသဘောရှိကုန်သော။ ဣရိယာပထာဒယော၊
 စသည်တို့သည်။ န ဥပပဇ္ဇန္တိ-န ယုဇ္ဇန္တိ၊ မသင့်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ (ယောဇနာ) ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ အဋ္ဌ-
 ကထာသု၊ တို့၌။ ယံ ဧတံ စရိယာဝိဘာဝနဝိဓာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တဒေဝ၊
 ထိုအဋ္ဌကထာတို့၌ မိန့်အပ်ပြီးသော အစီအရင်ကိုသာလျှင်။ သာရတော၊
 အားဖြင့်။ ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ စွ။ စေတော၊ ပ။ တဗ္ဗောတိ၊
 ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[စေတောပရိယဉာဏဿ၊ သူ့စိတ်ကိုသိတတ်သော အဘိညာဉ်ကို။
 လာဘီ၊ ရသော။ အာစရိယော၊ သည်။ စရိယံ၊ ကို။ ဉာဏံ၊ ၍။
 ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေသတိ၊ ဟောပေလတံ။ ဣတရေန၊ စေတောပရိယ-
 အဘိညာဉ်ကိုရသောဆရာမှ တပါးသောဆရာသည်။ အန္တေဝါသိကော၊
 ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စေတောပရိယဉာဏေန ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သော်မူလည်း။
 ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိသင့်၏။ သိကောင်း၏။ သိနိုင်၏။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ (ဓမ္မပ္ပ-
 ဝတ္တိအာဒိံ၊ ကို။) ပုစ္ဆိတွာ ဝါ၊ မေး၍သော်လည်း။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။
 (ကိံဇာနိတဗ္ဗံ၊ နည်း။) အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရာဂစရိတော၊ ၏။
 အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒေါသာဒိသု၊ တို့တွင်။ အညတရစရိတော၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၆။ ပန၊ ပါး။ ကိံစရိတဿ စ ပုဂ္ဂလဿ ကိံသပ္ပါယန္တိ ဧတ္တ၊ ဌိ။
 တာဝ၊ စွာ။ သေနာသနံ၊ ကိ။ ဝုစ္စတေ၊ ဇာ။ ရာဂစရိတဿ၊ အာ။
 အဓောတဝေဒိကဘူမဋ္ဌကအကတပဗ္ဗာရတိဏကုဋိပဏ္ဏသာလာဒီနံ၊ မစင်
 မကြယ်သော ပွတ်တိုင်ရှိသော ကျောင်း၊ မြေအပြင်၌သာတည်၍ အထက်
 အပြင်ကင်းသော ကျောင်း၊ မပြုပြင်အပ်သော နံရံမြေအမှုရှိသော
 တောင်ဝှမ်း၊ မြက်မိုးသောကုဋီ၊ သစ်ရွက်မိုးသောစရပ်ဆိုး စသည်တို့တွင်။
 အညတရံ၊ သော။ ရဇောကိဏ္ဏံ၊ မြူတို့ဖြင့်ပြွမ်းသော။ ဇတုကာသရိတံ၊
 လင်းနို့ငှက်တို့ဖြင့်ပြည့်သော။ ဩလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂ-ဆိန္ဒဘိန္ဒံ၊ ပြတ်ကျိုးပေါက်ကွဲ
 ပျက်စီးထသော။ အတိဉ္စံ ဝါ၊ အလွန်မြင့်သည်မူလည်း ဖြစ်ထသော။
 အတိနိစံ ဝါ၊ အလွန်နိမ့်သည်မူလည်းဖြစ်ထသော။ ဥဇ္ဇင်္ဂလံ-လူငုဉ္စသရံ၊
 ကျန်းသောငန်သောမြေအဖို့ရှိထသော။

သာသကံ၊ ခြင်္သေ့သစ်ကျားစသောဘေးရန်ဖြင့် ရှံရှာဘွယ်ရှိထသော။
 အသုစိဝိသမမဂ္ဂံ၊ မစင်ကြယ်မညီညွတ်သောလမ်းရှိသော။ သေနာသနံ၊
 သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ (လိုက်) ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ မဉ္ဇပိဋ္ဌမ္ပိ၊
 သည်လည်း။ မကိုဏသရိတံ၊ ကြမ်းပိုးတို့ဖြင့်ပြည့်၏။ ဒုရူပံ၊ ဇောက်ပြန်
 အိုဆိုးသော အဆင်းရှိ၏။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ မကောင်းသောပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ယံ၊
 အကြင်နေရာကို၊ ဝါ၊ အကြင်ကျောင်းကို။ ဩလောကေန္တဿေဝ၊
 ကြည့်ရုံမျှကြည့်သူအားပင်လျှင်။ ဇိဂုစ္ဆာ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ဇာ။ တာဒိသံ၊ ထိုဆိုးအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော ကျောင်းသည်။ သပ္ပါယံ၊
 လျော်၏။ အန္တစ္ဆိန္ဒံ၊ အနားပြတ်သော။ ဩလမ္ပဝိလမ္ပသုတ္တကာကိဏ္ဏံ၊
 တဲ့ရဲ့ကျသော ချည်မျှင်တို့ဖြင့်ပြွမ်းသော။ ဇာလပူဝသဒိသံ၊ ကွန်ရက်
 သဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော မှိုနှင့်တူသော။ သာဏိ ဝိယ ခရသမ္ပဿံ-သအာဏိ-
 ဖလကော ဝိယ ဒုက္ခသမ္ပဿံ၊ မယ်နရှိသော ပျဉ်ကဲ့သို့ကျန်းသော မခံ
 သာသော အတွေ့ရှိထသော။ ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်တန်သော။ ဘာရိကံ၊ နွားဝန်

၁-အချို့ဦးကာ၌ လူငုဉ္စသရံရှိသည်။ အပျက်။ ဦးသ-သဒ္ဓါ ငန်သောမြေကို ဟောသည်။
 ၃-ကား မန္တုအတ္တတည်း။ အတိဇာန်၌ ဦးသဝါ တု ဦးသရော-မိန့်၏။ လူငုဉ္စသရံ- ဖြတ်မှု
 သမာသံ၊ လူငုဉ္စ ဦးသရံ-ဖြတ်မှု ဝါကျ။ (ပြည်)

၂-သန္ဓော သံဝိဇ္ဇမာနော အာဏိ တေသ္မိံပြု၍ အညတ္ထဖလကဖြစ်ရကား သာဏိ-
 ဖလကော ဝိယ မိန့်သော်။ (ပြည်)

တင်ကဲ့သို့ လေးလံသော။ ကိစ္ဆပရိဟရဏံ၊ (လေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ စပ်ကြိစပ်ကြား မအားမလပ် ချုပ်စပ်ထေးဖာရသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း) ငြိငြင်သပြင့် ဆောင်အပ်သော။ နိဝါသနပါရူပနံ၊ သည်။ သပ္ပာယ်၊ ၏။ ပတ္တောပိ၊ သည်လည်း။ ဂရုကော၊ လေးသော။ ဒုဿဏ္ဏာနော၊ မကောင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိသော။ သီသကပါလမိဝ၊ လူ့ခေါင်းခွံကဲ့သို့။ ဇေဂုစ္ဆော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ အဆင်းမလှသော။ မတ္တိကာပတ္တော ဝါ၊ သည်၎င်း။ အာဏိဂဏ္ဌိကာဟတော၊ စို့မယ်နုဖြင့်၎င်း၊ သံပြားအဖာဖြင့်၎င်း ဖျက်ဆီးအပ်သော တင့်တယ်ခြင်းရှိသော။ အယောပတ္တော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လျော်၏။ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေါပိ၊ သည်လည်း။ အမနာပေါ၊ မနှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော။ အနာသန္နဂါမော၊ ရွာမနီးသည်။ ဝိသမော၊ မညီမညွတ်သည်။ (သမာနော၊ ဖြစ်လတ်မှု။) ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခာစာရဂါမောပိ၊ သည်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ရှာ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အပဿန္တာ ဝိယ၊ မမြင်ကုန်လေယောင်။ စရန္တိ၊ ကုန်၏။ ယတ္ထ၊ ၌။ ဧကကုလေပိ၊ တအိမ်၌သော်လည်း။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ အလဘိတုာ၊ ရှိ။ နိက္ခမန္တိ၊ ထွက်သောရဟန်းကို။ ဧဟိ သန္ဓေတိ၊ အရှင်လာခဲ့ဟု။ အာသနသလံ၊ သို့။ ပဝေသေတုာ၊ ရှိ။ ယာဂုဘတ္တံ၊ ကို။ ဒေတုာ၊ ရှိ။ ဂစ္ဆန္တာ၊ သွားကုန်သည်ရှိသော်။ ဂါဝိ၊ တို့ကို။ ဝဇေ၊ ခြံ၌။ ပဝေသေတုာ၊ ရှိ။ ဂစ္ဆန္တိ ဝိယ၊ သွားကုန်သကဲ့သို့။ အနုပလောကေန္တာ၊ ငဲ့ခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်။ (သမာနော၊ ဖြစ်မှု။) ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပရိဝိသကမနုဿာပိ၊ လုပ်ကျွေးသောသူတို့သည်လည်း။ ဒါသာ ဝါ၊ ကျွန်တို့မူလည်းဖြစ်စေ။ ကမ္မကရာ ဝါ၊ အမှုလုပ်တို့မူလည်းဖြစ်စေ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ အဆင်းသဏ္ဌာန် မလှကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဒုဒ္ဓသိကာ၊ အမြင် မကောင်းကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ကိလိဋ္ဌဝသနာ၊ ညစ်ထပ်သော အဝတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဒုဂ္ဂန္ဓာ၊ အနံ့မကောင်း ရေအိမ်ဟောင်းသို့ လှောင်းလှောင်း နံစော်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဇေဂုစ္ဆော၊ ရှံဘွယ်ဖြစ်ကုန်အံ့။ ယေ၊ အကြင် လုပ်ကျွေးသူတို့သည်။ အစိတ္တိကာရေန၊ မရှိမသေသောအမှုဖြင့်။ ယာဂုဘတ္တံ၊ ကို။ ဆဇ္ဇေန္တာ ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ပရိဝိသန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်မှု။ သပ္ပာယာ၊ ကုန်၏။ ယာဂုဘတ္တခဇ္ဇကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ လူခံ၊ ကျန်းသည်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန် မကောင်းသည်။ [၁၀၅] သာမာကကုဒြူသကကဏာဇ-

နိဗ္ဗေသ]

စရိယာဝဏ္ဏနာ (၁၀၅-၁၀)

၂၇၉

ကာဒိမယံ၊ ကြိတ်လမန်းလူးဆန်ခဲ အစရှိသည်တို့ဖြင့်ပြီးသည်။ (သမာနံ၊
 ဖြစ်မှု။) ပူတိတက္ကံ၊ ရက်တက်ပုပ်သည်၎င်း။ ဗိလင်္ဂံ၊ ပအုန်းရည်သည်၎င်း။
 ဇိဏ္ဏသာကသုပေယျံ၊ ဟင်းရွက်ကျန်းဖြင့် ချက်အပ်သောဟင်းသည်၎င်း။
 (သမာနံ၊ ဖြစ်ဘိမှု။) ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဥဒရပူရမတ္တံ၊ ဝမ်းပြည့်ရုံသာ
 ဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိဒေဝ၊ အမှတ်မရှိသော စားဘွယ်ခဲဘွယ်သောက်ဘွယ်
 သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဿ၊ အား။ ဣရိယာပထောပိ၊ သည်လည်း။
 ဌာနံ ဝါ၊ ရပ်ခြင်းသည်၎င်း။ စင်္ကမော ဝါ၊ သွားခြင်းသည်၎င်း။ ဝဇ္ဇတိ၊
 ၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ နီလာဒိသု၊ ကုန်သော။ ဝဏ္ဏကသိဏေသု၊
 တို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ၊ သော။ အပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏံ၊ မစင်ကြယ်သော အဆင်း
 ရှိသော ကသိုဏ်းဖြစ်မှု။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ စကားတရပ် အပြီး
 သတ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့သမျှ ကျောင်းစသောအလုံးစုံသည်။ ရာဂ-
 စရိတဿ၊ အား။ သပ္ပိယံ၊ ၏။

ဒေါသစရိတဿ၊ အား။ နာတိဥစ္စံ၊ မမြင့်လွန်းသော။ နာတိနိစံ၊
 မနိမ့်လွန်းသော။ ဆာယုဒကသမ္ပန္နံ၊ အရိပ်ရေနှင့်ပြည့်စုံသော။ သုဝိဘတ္တ-
 ဘိတ္တိထမ္မသောပါနံ၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်သော နံရံ သည်တိုင်
 စောင်းတန်း လှေကားရှိသော။ သုပရိနိဋ္ဌိတမာလာကမ္မလတာကမ္မ-
 နာနာဝိဓဝိတ္တကမ္မသမုဇ္ဇလသမသိနိဒ္ဓမုဒုဘူမိတလံ၊ ကောင်းစွာ ပြီးပြီး
 သော ခြူးပန်းခြူးနွယ် အထူးထူးအပြားပြား ပန်းချီမှုတို့ဖြင့် တောက်ပ
 သော ညီညွတ်ပြေပြစ် နူးညံ့သော မြေအပြင်ရှိသော။ ဗြဟ္မဝိမာနမိဝ၊
 ဗြဟ္မာမင်း၏ ဗိမာန်နှင့်တူသော။ ကုသုမဒါမဝိစိတြဝဏ္ဏစေလဝိတာနသ-
 မလင်္ကတံ၊ ပန်းဆိုင်းတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော အဆင်းရှိသော ပုဆိုးဗိတာန်
 တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆင်အပ်သော တန်းဆာရှိသော။ သုပညတ္တသုစိ-
 မနောရမတ္ထရဏမဉ္စပိဌံ၊ ကောင်းစွာခင်းအပ်သော သန့်ရှင်း စင်ကြယ်
 မွေ့လျော်ဘွယ်သော အဆင်းရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ရှိသော။
 တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သောအရပ်၌။ ဝါသတ္တာယ၊ ထိုမွေးစေခြင်းငှါ။
 နိက္ခိတ္တကုသုမဝါသဂန္ဓသုဂန္ဓံ၊ ထားအပ်သောပန်းတို့ဖြင့် ထုံအပ်သောအနံ့
 တို့ဖြင့် ကောင်းသောရနံ့ရှိသော။ ယံ သေနာသနံ၊ သည်။ ဒဿနမတ္တေ-
 နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အားကြီးသောနှစ်သက်ခြင်း၊ နှသော
 ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ ဇနယတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။

သေနာသနံ၊ သည်။ သပ္ပိယံ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ တဿ သေနာသနဿ၊ ၏။
မဂ္ဂေါပိ၊ သည်လည်း။ သဗ္ဗပရိယယဝိမုတ္တော၊ အလုံးစုံသောဘေးရန်တို့မှ
လွတ်သည်ဖြစ်မှု။ သုစိသမတလော၊ သန့်ရှင်းသော ညီညွတ်သောအပြင်
ရှိသည်ဖြစ်မှု။ အလင်္ကာတပဋိယတ္တော၊ တန်းဆာဆင်ခြင်းနှင့် စပ်သည်
သာလျှင်ဖြစ်ဘိမှု။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ကိဋ္ဌမက္ခဏဒိသဇာတိမူသိကာနံ၊
ကင်း၊ သန့်၊ ကြမ်းပိုး၊ မြေကြက်တို့၏။ နိဿယပရိစ္ဆိန္နနတ္တံ၊ မှီရာကိုဖြတ်
ခြင်းငှါ။ နာတိဗဟုကော၊ သော။ သေနာသနပရိက္ခာရောပိ၊ သည်လည်း။
ကေမဉ္စပိဌမတ္တမေဝ၊ မျှသာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ နိဝါသနပါရပနမ္ပိ၊ သည်လည်း။
အဿ၊ ထိုဒေါသစရိုက် ပြောသသူအား။ စိနပဉ္စသောမာရပဉ္စကောသေယျ-
ကပ္ပိသိကသုခုမခေါမာဒီနံ၊ စိန့် (တရုပ်) ပြည်၌ဖြစ်သောပုဆိုး၊ သောမာရ
တိုင်း၌ဖြစ်သောပုဆိုး၊ ပိုးချည်ပုဆိုး၊ သိမ်မွေ့သောဝါချည်ပုဆိုး၊ သိမ်မွေ့
သော ခေါမ (ဂရိတ်) တိုင်း၌ဖြစ်သော ပုဆိုးတို့တွင်။ ယံ ယံ၊ အကြင်
အကြင်ပုဆိုးသည်။ ပဏိတံ၊ ၏။ တေန တေန၊ ဖြင့်။ (ကတံ၊
သော။) သလ္လဟုကံ၊ ပေါ့သော။ သမဏသာရုပ္ပေန၊ ရဟန်းတို့အား
လျှောက်ပတ်သဖြင့်။ သုရတ္တံ၊ ကောင်းစွာဆိုးအပ်သော။ သုဒ္ဓဝဏ္ဏံ၊
စင်ကြယ်သောအဆင်းရှိသော။ ကေပဉ္စံ ဝါ၊ ကေစီသည်၎င်း၊ ဝါ၊
တထပ်သည်၎င်း။ ဒုပဉ္စံ ဝါ၊ ဒုကုဋ်သည်၎င်း၊ ဝါ၊ နှစ်ထပ်သည်၎င်း။
ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥဒကပုပ္ဖုဠမိဝ၊ ရေပြက်ကဲ့သို့။ သုသဏ္ဌာနော၊ ကောင်း
သောသဏ္ဌာန်ရှိသော။ မဏိ ဝိယ၊ မြကဲ့သို့။ သုမဋ္ဌော၊ ကောင်းမွန်
ပြေပြစ်သော။ နိမ္မလော၊ အညစ်အကြေးကင်းသော။ သမဏသာရုပ္ပေန၊
သဖြင့်။ သုပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏော၊ အလွန်ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သောအဆင်း
ရှိသော။ အယောမယော၊ သော။ ပတ္တော၊ သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။
ပရိယယဝိမုတ္တော၊ ဘေးရန်မှလွတ်သော။ သမော၊ ညီညွတ်သော။
မနာပေါ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်သော။ နာတိဒူရနာစွာသန္ဓဂါမော၊
မဝေးလွန်းမနီးလွန်းသော ဆွမ်းခံရွာရှိသော။ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေါ၊ သည်။
ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခာစာရဂါမောပိ၊ သည်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်ရွာ၌။
မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ အယေ၊ တို့အရှင်သည်။ အာဂ-
မိဿတိတိ၊ ကြွလာလတုံဟု။ သိတ္တသမ္ပဋ္ဌေ၊ ရေသွန်းဖျန်းအပ် တံမြက်
လှည်းအပ်သော။ ပဒေသေ၊ ဤ။ အာသနံ၊ ကို။ ပညာပေတွာ၊ ရှိ။
ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ၊ ခရီးဦးကြိုဆို၍။ ပတ္တံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ရှိ။ သရံ၊ သို့။

နိဒ္ဒေသ]

စရိယာဝဏ္ဏနာ (၁၀၆-၃)

၂၈၁

ပဝေသေတွာ၊ ရှိ။ ပညတ္တာသနေ၊ ဌ။ နိသီဒါပေတွာ၊ ရှိ။ သက္ကဏ္ဍံ၊ စွာ။
 သဟတ္တာ၊ ဖြင့်။ ပရိဝိသန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဒိသော၊ မူ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။
 ပန၊ ပါး။ အဿ၊ ထိုဒေါသစရိတပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ၊ အား။ ပရိဝေသကာ၊
 တို့သည်။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ အဘိရူပါ၊ အဆင်းလှကုန်သည်။
 ပါသာဒိကာ၊ ကုန်သည်။ သုန္ဒာတာ၊ ကောင်းစွာရေချိုးအပ်ကုန်ပြီးသည်။
 သုဝိလိတ္တာ၊ ကောင်းစွာနို့သလိမ်းကံ့အပ်ကုန်ပြီးသည်။ ဓူပဝါသကုသုမ-
 ဂန္ဓသုရတိနော၊ အခိုးအထုံပန်းရနံ့ဖြင့် ကောင်းသောအနံ့ရှိကုန်သည်။
 နာနာဝိရာဂသုစိမနုညဝတ္ထာဘရဏပဋိမဏ္ဍိတာ၊ အထူးထူးသော အဆင်း
 ရှိသော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော စင်ကြယ်နှစ်သက်ဖွယ်သော
 အဝတ်တန်းဆာတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်ကုန်သည်။ သက္ကဏ္ဍကာရိနော၊
 ရှိသေစွာလုပ်ကျွေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဒိသ၊ ထိုသို့
 သဘောရှိကုန်မှု။ သပ္ပါယာ၊ ကုန်၏။ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသသမ္ပန္တံ၊ အဆင်းအနံ့
 အရသာနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဩဇာန္တံ၊ ဩဇာရှိသော။ မနောရမံ၊ နှလုံးကို
 ပျော်မွေ့စေတတ်သော။ သဗ္ဗာကာရပဏီတံ၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာ
 အားဖြင့် မွန်မြတ်သော။ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်းမျှလောက်သော။
 ယာဂုဘတ္ထခဇ္ဇကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣရိယာပထောပိ၊
 သည်လည်း။ အဿ၊ အား။ သေယျာ ဝါ၊ သည်၎င်း။ နိသဇ္ဇာ ဝါ၊
 သည်၎င်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ နိလာဒိသု၊ ကုန်သော။
 ဝဏ္ဏကသိဏေသု၊ တို့တွင်။ ယံကိဉ္စ၊ သော။ သုပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏံ၊ ကောင်းစွာ
 ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်မှု။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 ဤရွှေစကားတရပ်အပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သမျှအလုံးစုံသည်။
 ဒေါသစရိတဿ၊ အား။ သပ္ပါယံ၊ ၏။

☞ [၁၀၆] မောဟစရိတဿ၊ အား။ ဒိသာမုခံ၊ လွင်တီးခေါင် အရပ်သို့
 ရှေးရှုသော။ အသမ္မာဓံ၊ မကျဉ်းမြောင်းသော။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း
 ဌ။ နိသိန္နဿ၊ အား။ ဝိဝဋ္ဋာ၊ ဟင်းလင်းကုန်သော။ ဒိသာ၊ တို့သည်။
 ခါယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တာဒိသံ၊ သော။ သေနာသနံ၊ သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။
 ဣရိယာပထေသု၊ တို့တွင်။ စင်္ဂမော၊ သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။
 အဿ၊ အား။ ပရိတ္တံ၊ ကျဉ်းသော။ သုပ္ပမတ္တံ ဝါ၊ မန်းငယ်အတိုင်း
 အရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သရာဓမ္မတ္တံ ဝါ၊ ဒိုးဖုံးစလောင်းကြီး

၂၇၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၀၆-၃) [၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂူဟဏ

အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ခုဒ္ဒကံ၊ ငယ်သော။ အာရမ္မဏံ၊
သည်။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာဓသ္မိံ၊ ကျဉ်းမြောင်း
သော။ သြကာသေ၊ အရပ်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဘိယျော၊ ပကတိထက်အလွန်။
သမ္မောဟံ၊ တောဝေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဝိပုလံ၊ ပြန့်ပြောသော။ မဟာကသိဏံ၊ ကြီးကျယ်သောကသိုဏ်းဝန်း
သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ ဒေါသစရိတဿ၊ အား။ ဝုတ္တသဒိသ-
မေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ တည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ မောဟစရိတဿ၊ အား။
သပ္ပိယံ၊ ၏။

သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ဒေါသစရိတမ္ပိ၊ ၌။ ဝုတ္တဝိဓာနံ၊ သည်။ သဒ္ဓါစရိတဿ၊
အား။ သပ္ပိယံ၊ ၏။ အာရမ္မဏေသု စ၊ တွင်လည်း။ အဿ၊ အား။
အနုဿတိဌာနမ္ပိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသောခြောက်ပါးသော အနုဿတိဌာန
သည်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဗုဒ္ဓိစရိတဿ၊ အား။ သေနာသနာဒိသု၊ တို့တွင်။ ဣဒံ နာမ၊
ဤမည်သောသေနာသနစသည်သည်။ အသပ္ပိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊
သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဝိတက္ကစရိတဿ၊ အား။ ဝိဝဋ္ဋံ၊ ဟင်းလင်းဖြစ်သော။ ဒိသာမုခံ၊
လွင်တီးခေါင် အရပ်သို့ရှေးရှုသော။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ နိသိန္နဿ၊
အား။ အာရာမဝနပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကာနိ၊ မွေ့လျော်တယ်ရှိကုန်
သော အရံဥယျာဉ်ရေကန်တို့သည်။ ဂါမနိဂမဇနပဒပဋိပါဋိယော၊ ရွာနိဂုံး
ဇနပုဒ်အစဉ်တို့သည်။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ နီလောဘာသ၊
စိမ်းစိမ်းညိုညို အရောင်ရှိကုန်သော။ ပဗ္ဗတာ စ၊ တို့သည်လည်း။
ပညာယန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ - တာဒိသံ၊ သော။ သေနာသနံ၊ သည်။
န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-တာဒိသံ၊ ထိုသို့
သဘောရှိသောကျောင်းသည်။ ဝိတက္ကသန္ဓာဝနသေဝ၊ ဝိတက်ပြေးသွား
ခြင်း၏သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဂမ္ဘီရေ၊ နက်သော။ ဒရီမုခေ၊ တောင်ချောက်ဝ၌။ ဝနပုဋိစ္ဆန္ဓေ၊
တောဖုံး လွှမ်းအပ်သော။ ဟတ္ထိကုစ္ဆိပဗ္ဗာရမဟိန္ဒဂူဟာသဒိသေ၊

နိဒ္ဒေသ] စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၀၆-၂၄)

၂၇၃

ဟတ္ထိကုဏ္ဍိမည်သောတောင်ဝှမ်း၌ အရှင်မဟိန္ဒမထေရ်ကျော်၏ လိုက်နှင့် တူသော။ သေနာသနေ၊ ၌။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဿ၊ အား။ ဝိပုလံ၊ ပြန့်ပြန့်ပြောပြောကြီးကျယ်မှု။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မအပ်။ ဟိ၊ စွ။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောသော သဘောရှိသောအာရုံ သည်။ ဝိတက္ကဝသေန၊ ဖြင့်။ သန္တာဝနဿ၊ စိတ်ပြေးသွားခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အလျော်ကား။ ပရိတ္တံ၊ သုပ္ပသရာဝ- မတ္တပရိတ္တအာရုံသည်။ ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ ရာဂစရိတဿ၊ အား။ ဝုတ္တသဒိသမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ ဝိတက္ကစရိတဿ၊ အား။ သပ္ပိယံ၊ ၏။

အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အကျယ်စကားသည်ကား။ အတ္တနော စရိယာနုကူလန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာဂတစရိယာနံ၊ တို့၏။ ပဘေဒနိဒါန- ဝိဘာဝနသပ္ပိယပရိစ္ဆေဒတော၊ ပဘေဒ အဆုံးအဖြတ်၊ နိဒါန်း အဆုံး အဖြတ်၊ ဝိဘာဝနာအဆုံးအဖြတ်၊ သပ္ပိယအဆုံးအဖြတ်အားဖြင့်။ ဝိတ္တာ- ရော၊ ဖွင့်ပြခဲ့ဆိုသော အစီအစဉ်တည်း။ စ၊ ထိုသို့ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် ဝိတ္တာရဖြစ်သော်လည်း။ တာဝ-တတ္ထကေန၊ ထိုမျှတည်းသောကေား အစီအစဉ်ဖြင့်။ စရိယာနုကူလံ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ န အာဝိကတံ၊ ထင်စွာမပြုအပ်သေး။ ဟိ၊ စွ။ တံ၊ ထိုစရိယာ- နုကူလကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အနန္တရဿ၊ အခြားမရှိသော။ မာတိကာပဒဿ၊ ၏။ ဝိတ္တာရော၊ ၌။ သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ အာဝိဘဝိဿတိ၊ လတံ။

စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၄၇။ တသ္မာ၊ ထို(သို့ စရိယာနုကူလကမ္မဋ္ဌာန၏ သဗ္ဗာကာရအားဖြင့် ထင်စွာမပြုအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်)ကြောင့်။ စတ္တာလီသယ ကမ္မဋ္ဌာ- နေသု အညတရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာတိ၊ ဂဟေတွာဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဧတ္ထ-ဝစနေ၊ ၌။ သင်္ခါတနိဒ္ဒေသတော စ၊ စတ္တာလီသယ ဟူ၍ သင်္ချာဖြင့် အကျဉ်းပြအပ်ကုန်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အကျယ်ပြသော အားဖြင့်၎င်း။ ဥပစာရပ္ပနာဝဟတော၊ ဥပစာရဈာန်၊ ဒေပ္ပနာဈာန်ကို ဆောင်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဈာနပ္ပဘေဒတော စ၊ ဈာန်ကိုဝေဖန်သော အားဖြင့်၎င်း။ သမတိက္ကမတော စ၊ အင်္ဂါအာရုံကိုလွန်သောအားဖြင့်၎င်း။

၂၀၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၀၆-၂၄) [၃-ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏ

ဝစုနာဝစုနတော စ၊ ပွားစေအပ် မပွားစေအပ်သောအားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မ-
ဏတော စ၊ အာရုံကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဘူမိတော စ၊ ကာမာဝစရ
စသော ဘုံကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဂဟဏတော စ၊ ယူအပ်သည်၏
အဖြစ်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယတော စ၊ (အာရပ္ပဈာန်စသည်
တို့၏ ယထာရဟ) အကြောင်းဖြစ်သောအားဖြင့်၎င်း။ စရိယာနုက္ကလ-
တော စ၊ ရာဂစရိုက်စသည်တို့အား လျော်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊
သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ဣမေဟိ ဒသဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤဆယ်ပါးသော
အဖို့အစုတို့ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

☞ [၁၀၇] တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသော မာတိကာပုဒ်တို့တွင်။ သင်္ခါတ-
နိဒ္ဒေသတောတိ ပဒဿ၊ ၏။ (အတ္ထံ၊ ကို။) ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ စတ္တာ-
လီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဣတိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတြ၊
မိန့်ခဲ့ပြီးသော စတ္တာလီသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသုဟူသော ထိုစကား၌။ ဣမာနိ၊
ဤဆိုလတုံသည်တို့ကား။ စတ္တာလီသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့တည်း။ ဒသ
ကသိဏာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ အသုဘာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ အနုဿတိယော၊
တို့၎င်း။ စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ တို့၎င်း။ စတ္တာရော အာရပ္ပ၊ တို့၎င်း။
ဧကော သညာ၊ ၎င်း။ ဧကံ ဝဝတ္ထာနံ၊ တခုသောဝဝတ္ထာန်၎င်း။ ဣတိ-
ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့တည်း။

တတ္ထ၊ ထိုလေးဆယ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ၎င်း။ ပ။
ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ၊ ဤပထဝီကသိဏစသည်
တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ကသိဏာ၊ ကသိဏ်းမည်ကုန်၏။

ဥဒ္ဓါမာကကံ၊ ၎င်း။ ပ။ အဋ္ဌိကံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ၊ ဤဥဒ္ဓါ-
မာတကစသည်တို့သည်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အသုဘာ၊ မည်ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ၎င်း။ ပ။ ဥပသမာနုဿတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ၊
တို့သည်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အနုဿတိယော၊ အနုဿတိတို့မည်ကုန်၏။

မေတ္တာ၊ ၎င်း။ ကရုဏာ၊ ၎င်း။ မုဒိတာ၊ ၎င်း။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ၊ ဤမေတ္တာစသည်တို့သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။
ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ မည်ကုန်၏။

အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနတရား၎င်း။ ဝိညာ-
ဏဉ္စာယတနံ၊ ၎င်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ၎င်း။ နေဝသညာနာသညာ-

နိဒ္ဒေသ] စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၀၇-၂၄)

၂၈၅

ယတနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ၊ ဤအာကာသာနဉာယတနစသော
တရားတို့သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာရပ္ပ၊ တို့မည်ကုန်၏။

အာဟာရေ၊ ခွံ။ ပဋိကူလသညာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်ဟူသော အမှတ်
သည်။ ကော၊ တခုသော။ သညာ၊ သညာမည်၏။

စတုဓာတုဝဏ္ဏာနံ၊ ပထဝီစသော လေးပါးသောဓာတ်တို့ကို ပိုင်းခြား
မှတ်သားခြင်းသည်။ ဧကံ၊ သော။ ဝဏ္ဏာနံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
သင်္ခါတနိဒ္ဒေသတော၊ စတ္တာလီသာယဟူ၍ သင်္ချာဖြင့် အကျဉ်းပြအပ်ကုန်
သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို အကျယ်ပြသောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။
ပေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဥပစာရပ္ပနာဝဟတောတိ ပဒဿ၊ ၏။ (အတ္တံ၊ အနက်ကို။) ဟိ-ဝိတ္ထာ-
ရေမိ၊ ချဲ့အံ့။ ကာယဂတာသတိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အာနာပါနဿတိဉ္စ၊ ကို၎င်း။
ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသာ၊ ထိုနှစ်ပါးမှ ကြွင်းကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်
သော။ အနုဿတိယော၊ တို့၎င်း။ အာဟာရေ၊ ခွံ။ ပဋိကူလသညာ၊
၎င်း။ စတုဓာတုဝဏ္ဏာနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးဆယ်သော
ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊
တို့သည်။ ဥပစာရာဝဟာနိ ဧဝ၊ ဥပစာရကိုသာလျှင် ဆောင်နိုင်ကုန်၏။
သေသာနိ၊ ဆယ်ပါးမှကြွင်းကုန်သော သုံးဆယ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။
အပ္ပနာဝဟာနိ၊ အပ္ပနာကိုဆောင်နိုင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။
ဧဝံ၊ သို့။ ဥပစာရပ္ပနာဝဟတော၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ (လိုက်)။

စ၊ ပါး။ ဈာနပ္ပတေဒတောတိ ပဒဿ၊ ၏။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။
ဝုစ္စတေ၊ ၏။) အပ္ပနာဝဟေသု၊ ကုန်သော။ ဧတ္ထ-ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ဤ
သုံးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ အာနာပါနဿတိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
ကွ။ ဒသ ကသိဏာ၊ တို့သည်။ စတုက္ကဇ္ဈာနိကာ၊ လေးပါးအပြားရှိသော
ရူပါဝစရဈာန် ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကာယဂတာသတိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဒသာသုဘာ၊ ဆယ်ပါး
သော အသုဘတို့သည်။ ပဌမဇ္ဈာနိကာ၊ ပဌမဈာန်ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ပဌမ

၁-လေးပါးအပြားရှိသော ရူပါဝစရ ဈာန်တို့၏ အာရုံဖြစ်သည် ဟူလို။ ဤကားကို
ကား စတုက္ကနည်း၏အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်သတည်း။ ပဉ္စကနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်ကိုကား ငါးပါး
အပြားရှိသော ရူပါဝစရဈာန်၏ အာရုံဖြစ်သည်မှတ်။ (ပြည်)

ဈာန်၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ တို့သည်။ တိကဇ္ဈာနိကာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ရူပါဝစရဈာန်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုတ္ထ-ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ စတုတ္ထ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရသည်၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပါ စ၊ အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်၎င်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကာ၊ စတုတ္ထဈာန်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဈာနပုဗ္ဗေဒတော၊ ဈာန်ကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သမတိက္ကမတောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော မာတိကာပုဒ်၌။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်ခြင်းတို့သည်။ အင်္ဂသမတိက္ကမော စ၊ အင်္ဂါကို လွန်ခြင်း၎င်း။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမော စ၊ အာရုံကို လွန်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ သဗ္ဗေသုပ္ပါ၊ ကုန်သော။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကေသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တိကဈာန် ရှိကုန်သော ရှေးဗြဟ္မဝိဟာရသုံး၊ စတုက္ကဈာန် ရှိကုန်သော အာနာပါနတစ်၊ ကသိုဏ်းဆယ်ပါးဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ [၁၀၈] အင်္ဂသမတိက္ကမော၊ အင်္ဂါကို လွန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ တေသ္မေဝါရမ္မဏေသု၊ ထိုဗြဟ္မဝိဟာရ၊ အာနာပါန၊ ကသိုဏ်းဟူသော မူလအာရုံတို့၌သာလျှင်။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနိ၊ တို့၏။ ပတ္တဗ္ဗတော၊ ရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ၌။ တထာ၊ တူ။ အင်္ဂသမတိက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပိ၊ ထို စတုတ္ထဝိဟာရသို့လည်း။ မေတ္တာဒီနိ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သောမနဿံ၊ ကို။ သမတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ပတ္တဗ္ဗော၊ ရောက်အပ်သင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အင်္ဂသမတိက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ စတုသု၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပေသု၊ အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ - သစ္စံ၊ စွ။ ပုရိမေသု၊ ကုန်သော။ နဝသု၊ ကသိဏေသု၊ အာကာသကသိုဏ်းသည် ကြည်အပ်ကုန်သော ကိုးပါးသော ကသိုဏ်းတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော ကသိုဏ်းကို။ သမတိက္က-

နိဒ္ဒေသ]

စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၀၈-၁၄) ၂၇၇

မိတ္တာ၊ ချီ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ စျာန်သည်။ ပတ္တဗ္ဗံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အာကာသာဒီနိ၊ ကောင်းကင်ပညတ်စသည်တို့ကို။ သမ-
 တိက္ကမိတ္တာ၊ ချီ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနာဒီနိ စ၊ စသည်တို့သည်လည်း။
 ပတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသေသု၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
 ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ အာနာပါန၊ ကသိုဏ်း၊ အာရပ္ပတို့မှကြွင်းကုန်သော ဧကဝီသ
 ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ သမတိက္ကမော၊ အင်္ဂါ၊ အာရုံကို လွန်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သမတိက္ကမတော၊ ဖြင့်။
 ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝဇုနာဝဇုနတောတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
 ဣမေသု၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ စတ္တာလီသာယ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာ-
 နေသု၊ တို့တွင်။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ ကသိဏာနေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။
 ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ ပွားစေအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ စွ။
 ယတ္ထကံ၊ သော။ ဩကာသံ၊ အရပ်သည်။ ကသိဏေန၊ ဖြင့်။ ဖရတိ၊
 နှံ့၏။ တဒဗ္ဘန္တရေ၊ ထိုမျှလောက်သော အရပ်၏အတွင်း၌။ ဒိဗ္ဗာယ
 သောတဓာတုယာ၊ ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်ဖြင့်။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ သောတုံ၊
 နာခြင်းငှါ၎င်း။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။
 ပဿိတုံ၊ မြင်ခြင်းငှါ၎င်း။ ပရသတ္တာနိ၊ တပါးသောသတ္တဝါတို့၏။ စိတ္တံ၊
 ကို။ စေတသ၊ မိမိ၏စေတောပရိယအဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ အညာဘုံ စ၊
 ပိုင်းခြား၍သိခြင်းငှါ၎င်း။ သမတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊
 ပါး။ ကာယဂတာသတိ စ၊ ကာယဂတာသတိကို၎င်း။ အသုဘာနိ စ၊
 အသုဘတို့ကို၎င်း။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ မပွားစေအပ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကား။
 ဩကာသေန၊ မိမိတည်ရာအရပ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာနိသံသာဘာဝါ စ၊ အာနိသင်မရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၎င်း။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ မပွားစေအပ်ကုန်။ စ၊ ဆက်။ နေသံ၊
 ထိုကာယဂတာသတိအသုဘတို့၏။ ဩကာသေန၊ ဖြင့်။ သာ ပရိစ္ဆိန္နတာ၊
 သည်။ ဘာဝနာနယော၊ ၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။
 ပန၊ ဆက်။ ဝါ၊ အပြစ်။ တေသု၊ ထိုအသုဘတို့ကို။ ဝစိုတေသု၊
 ပွားစေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကုဏပရာသိယေဝ၊ အကောင်ပုပ်အစသည်
 သာလျှင်။ ဝဇုတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ တစိုးတစီသော။ အာနိသံသော၊

သည်။ န အတ္တိ၊ မရိ၊ စ-သစ္စံ၊ ဇာ၊ သောပါကပဉ္စာဗျာကရဏေ၊
သောပါကသမဏေ၏ပြဿနာကို ဖြေဆိုရာ၌။ ဝိဘူတာ။ ပ။ သညာတိ၊
ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကိ၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောလည်းဟောတော်မူအပ်၏။

[ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသောဘုရား။ ရူပသညာ၊ ကသိုဏ်းရုပ်လျှင်
အာရုံရှိသော သညာသည်။ ဝိဘူတာ၊ ပြန့်ပြောသောအာရုံရှိသည်၏
အဖြစ်ဖြင့် အလွန်ထင်၏။ အဋ္ဌိကသညာ၊ သည်။ အဝိဘူတာ၊ မပွား
စေအပ်သော နိမိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပရိတ္တာရမ္မဏဖြစ်၍ မထင်။]

ဟိ၊ စ။ တကြ၊ ထိုသုတ်၌။ နိမိတ္တဝဇုနဝသေန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏
ပွားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ရူပသညာ၊ ကိ၊ ဝိဘူတာတိ၊ အလွန်ထင်၏ဟူ၍။
ဝုတ္တာ၊ ဇာ၊ အဋ္ဌိကသညာ၊ ကိ၊ အဝဇုနဝသေန၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၏
မပွားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဘူတာတိ၊ မထင်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဇာ။

ပန၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ အလုံးစုံအကြွင်းမရှိသော။ ဣမံ ပထဝီ၊ ကိ၊
အဋ္ဌိသညာယ၊ ဖြင့်။ အဖရိ၊ နံ၊ စေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ ဧတံ ဝစနံ၊
ကိ၊ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ ဝစနံ၊ ကိ၊ လာဘိဿ၊ (လွန်ကဲသော ဝသီတော်
သို့ ရောက်သော) အဋ္ဌိကသညာရ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည်။ သတော၊ ဖြစ်လတ်
သော မထေရ်အား။ ဥပဋ္ဌာနာကာရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ၊ (နိမိတ္တဿ၊
ဇာ၊ ဝဇုနေန၊ ပွားခြင်းဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူသည်မဟုတ်။)
ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ၊ ဓမ္မာသောကကာလေ၊ ထက်၌။ ကရဝိက-
သကုဏော၊ သည်။ သမန္တာ၊ မှ။ အာဒါသဘိတ္တိယု၊ ကြေးမုံကပ်သော
နံရံတို့၌။ အတ္တနော၊ ဇာ၊ ဆာယံ၊ ကိ၊ ဒိဿာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗဒိဿာယု၊
တို့၌။ ကရဝိကသညီ၊ ကရဝိတ်ငှက်ဖော်ရှိ၏ဟု အမှတ်သညာရှိသည်။
ဟုတု၊ ရှိ။ မဓုရံ၊ သာယာစွာသော။ ဂိရံ၊ အသံကို။ နိစ္ဆာရေသိ
ယထေဝ၊ ကျူးရင့်သကဲ့သို့လျှင်။ ဧဝံ၊ တူ။ ထေရောပိ၊ သည်လည်း။
အဋ္ဌိကသညာယ၊ ကိ၊ လာဘိတ္တာ၊ အလွန်အကဲရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
သဗ္ဗဒိဿာယု၊ တို့၌။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ အာရုံမူလေတိုင်း ဖွေးဖွေးထင်သော။ နိမိတ္တံ၊
အဋ္ဌိကပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်ဖြစ်၍။ ကေဝလာပိ
ပထဝီ၊ အလုံးစုံအကြွင်းမရှိသော မြေအပြင်သည်လည်း။ အဋ္ဌိကဘရိတာ-
တိ၊ အရိုးစုံသာပြည့်လတ်၏ဟု။ စိန္တေသိ၊ အောက်မေ့တော်မူ၏။ ဣတိ-
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပဋ္ဌာနာကာရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။

နိဗ္ဗေသ] စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၀၉-၁)

၂၀၉

အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကိံ။ န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ မပျိုးစေအပ်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ အသုဘဇ္ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ယာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတော၊ ကိံ။ ဝုတ္တာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏိ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတော၊ သည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့စုဒ်ထုတ်ငြားအံ။ သာ စ အပ္ပမာဏာရမ္မဏတော၊ သည်လည်း။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ဣတိ၊ ဤသို့သောနောမူရာ၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ဧကစ္စော၊ သည်။ မဟန္တေ၊ တကောင်လုံးဖြစ်၍ ကြီးပြန့်သော၊ ဝါ၊ အကောင်အထည်ကြီးမားသော။ ဥဒ္ဓုမာတကေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ အဋ္ဌိကေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ နိမိတ္တံ၊ ကိံ။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဧကစ္စော၊ သည်။ အပ္ပကေ၊ အကောင်တစိတ်သာဖြစ်၍ ငယ်သော၊ ဝါ၊ ခုဒ္ဓကသရီရဒါရကသရီရဖြစ်၍ ငယ်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ အဋ္ဌိကေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ နိမိတ္တံ၊ ကိံ။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤအကြီးအငယ် ထူးသောအကြောင်းဖြင့်။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သူအား။ ပရိတ္တာရမ္မဏံ၊ ကျဉ်းသောအာရုံရှိသော။ ဈာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကစ္စဿ၊ အား။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ၊ ကျယ်သောအာရုံရှိသော။ ဈာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ဝါ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ယောဂီသည်။ ဧတံ-အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကိံ။ ဝဇေနေ၊ ပျိုးစေခြင်း၌။ အာဒိနဝံ၊ ကုဏပရာသိယေဝ ဝဇေတိ၊ န စ ကောစိ အာနိသံသော ဟုဟောခဲ့ပြီးသော အပြစ်ကို။ အပဿန္တောဝ၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဝဇေတိ၊ ပျိုးစေ၏။ တံ၊ ထိုအပြစ်ကိုမမြင် ဆင်ကန်းတောတိုး ပျိုးစေသော ယောဂီကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ အာဒိနဝကိုမမြင်သသူကိုရည်၍ ဟောတော်မူသော်လည်း။ အာနိသံသာတာဝါ၊ အာနိသင်တစိ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ မပျိုးစေအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။

[၁၀၉] စ၊ ဆက်။ တောနိ၊ ဤအသုဘတို့ကို။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ ယထာ၊ ကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဇေယသနိပိ၊ ကြွင်းသောအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းစသည်တို့ကိုလည်း။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ မပျိုးစေအပ်ကုန်သနည်းဟူမူကား။ ဟိ၊ အသင့်အလျော်အားဖြင့် ဖော်ပြချဲ့ဆိုအံ။ ဧတသု၊ ထိုအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းစသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။

အာနာပါနနိမိတ္တံ၊ ကိံ။ ဝဇုယတော၊ ပွားစေသောယောဂီအား။ ဝါတရာ-
သိယေဝ၊ လေအစုသည်သာလျှင်။ ဝဇုတိ၊ ပွားတုံ့ခဲ့။ ဩကာသေန၊ နာသိ-
ကဂ္ဂမုခနိမိတ္တစသောအရပ်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နဉ္စ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်လည်းဖြစ်ခဲ့။
ဣတိ၊ သို့။ သာဒီနဝတ္တာ စ၊ အပြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဩကာ-
သေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ စ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ တို့သည်။ သတ္တာရမ္မဏာ၊ သတ္တဝါပညတ်
လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ ဗြဟ္မဝိဟာရာနံ၊ တို့၏။
နိမိတ္တံ၊ ကိံ။ ဝဇုယတော၊ ပွားစေသောယောဂီအား။ သတ္တရာသိယေဝ၊
သတ္တဝါအစုသည်သာလျှင်။ ဝဇေယျ၊ ပွားရာ၏။ တေန-သတ္တရာသိဝဇုနေန၊
ဖြင့်။ န စ အတ္ထော အတ္ထိ၊ ပထဝီကသိဏစသည်ကို ပွားစေခြင်း၌ကဲ့သို့ တစိုး
တစိ အကျိုးရှိသည်လည်းမဟုတ်ခဲ့။ တသ္မာ၊ ထို(သို့တစိုးတစိ အကျိုးမရှိ
သည်၏အဖြစ်)ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏ အာရုံကိုလည်း။
န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ပန၊ ဆက်။ မေတ္တာ။ပ။ ဖရိတွာတိအာဒိ၊ သော။
ယံ-ဝစနံ၊ ကိံ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ-ဝစနံ၊ ကိံ။ ပရိဂ္ဂဟဝသေနော၊ မသိမ်းဆည်းအပ်
သေးသော ဘာဝနာ၏ အာရုံကိုသိမ်းဆည်းသောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊
၏။ (န နိမိတ္တဝဇုနဝသေန ကန့်) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကောဝါသဒ္ဓိအာ-
ဝါသာဒိနာ၊ တခုသော ကျောင်းတိုက်၌နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ နှစ်ခုသော
ကျောင်းတိုက်၌နေသော ပုဂ္ဂိုလ်စသော။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်ဖြင့်။ ကေ-
သာ ဒိသာယ၊ တခုသောအရပ်၌။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊
သိမ်းဆည်း၍။ ဘာဝေန္တော၊ ပွားစေသောသူကို။ ကေ ဒိသံ ဖရိတွာတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ နိမိတ္တံ၊ ကိံ။ ဝဇေန္တော၊ ကိံ။ ကေ ဒိသံ ဖရိတွာတိ၊
ဟူ၍။ န ဝုတ္တော၊ အပ်။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ၌။ ယံ၊ အကြင်ပဋိ-
ဘာဂနိမိတ်ကို။ အယံ-ယောဂီ၊ သည်။ ဝဇေယျ၊ ရာ၏။ တံ-တာဒိသံ၊ ထိုသို့
ပွားစေရာသောသဘောရှိသော။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ န စ
အတ္ထိ၊ မရှိသည်လည်းဖြစ်ခဲ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ၌။ ပရိတ္တအပ္ပ-
မာဏာရမ္မဏတာပိ၊ ကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဟဝသေနော၊ တယောက်နှစ်ယောက်
သော သတ္တဝါကိုသိမ်းဆည်းခြင်း၊ အများသတ္တဝါကိုသိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်သာ
လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အာရုပ္ပါရမ္မဏေသုပိ၊ တို့တွင်လည်း။ အာကာသံ၊ ကိံ။
ကသိဏ္ဍဂ္ဂိမတ္တာ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါခြင်းဖြင့် ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဟိ၊ စ။ တံ၊ ထိုအာကာသကို။ ကသိဏာပဂမဝသေနော၊

နိဒ္ဒေသ] စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၀၉-၂၂)

၂၉၁

ကသိုဏ်း၏ ကင်းကွာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုကွာလေသော ကသိုဏ်းထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ ဝဗ္ဗယတော၊ သူအား။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရူပ ဝိညာဉ်ကို။ သဘာဝဓမ္မတ္တာ၊ ကြောင့်။ န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဟိ၊ စ။ သဘာဝ-ဓမ္မံ၊ ကို။ ဝဇေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းခဲ့။ ဝိညာဏာပဂမော၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်၏ကင်းခြင်း နတ္တိဘောပညတ်ကို။ ဝိညာဏဿ၊ ပဌမာရူပ-ဝိညာဉ်၏။ အဘာဝမတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ န ဝဇေတဗ္ဗာ၊ အပ်။ နေဝသညာ-နာသညာယတနာရမ္မဏံ၊ ကို။ သဘာဝဓမ္မတ္တာယေဝ၊ ကြောင့်ပင်လျှင်။ န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ သေသာနိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒီနိ ဒသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့ကို။ အနိမိတ္တတ္တာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် မဟုတ်သောကြောင့်။ န ဝဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ ဟိ၊ စ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဝဇေတဗ္ဗံ နာမ၊ ပျိုးစေအပ်သည်မည်သည်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒီနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိစသည်တို့၏ အာရုံကို။ န ဝဇေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဇနာဝဇနတော၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အာရမ္မဏတောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ စတ္တာလီသာယ၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ကမ္မဋ္ဌာ-နေသု၊ တို့တွင်။ ဒသ ကသိကာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ အသုဘာ၊ တို့၎င်း။ အာနာ-ပါနဿတိ၊ ၎င်း။ ကာယဂတာသတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဝီသတိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တာရမ္မဏာနိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်သော အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (အာနာပါန-ဿတိ-ဖြင့် သတိ၏အာရုံကိုယူ၊ ကာယဂတာသတိ-၌လည်း ယင်းနည်းတူ) သေသာနိ၊ ဗာဝီသမှ ကြွင်းသောအဋ္ဌာရသကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ န ပဋိဘာ-ဂနိမိတ္တာရမ္မဏာနိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်မဟုတ်သော အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ 'ပါး။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ အနုဿတိသု၊ တို့တွင်။ အာနာပါနဿတိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ကာယဂတာသတိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသာ၊ ထားပြီးနှစ်ပါးမှ ကြွင်းကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အနုဿတိယော၊ တို့၎င်း။ အာဟာရေ၊ ၌။ ပဋိကုလသညာ၊ ၎င်း။ စတု-

ဓာတုဝေဒနာနံ၊ ၎င်း။ ဝိညာဏဉာယတနံ၊ ၎င်း။ နေဝသညာနာသညာ-
ယတနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း
တို့သည်။ သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏာနိ၊ သဘာဝဓမ္မဖြစ်သော အာရုံတို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒသ ကသိဏာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ အသုဘာ၊ တို့၎င်း။
အာနာပါနဿတိ၊ ၎င်း။ ကာယဂတာသတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဝိသတိ၊
ကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ နိမိတ္တာရမ္မဏာနိ၊ ပဋိ-
ဘာဂနိမိတ်ဖြစ်သော အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသာနိ၊
ဆိုပြီး သုံးဆယ့်လေးပါးမှ ကြွင်းကုန်သော။ ဆ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရလေးပါး၊
အာကာသာနဉာယတန၊ အာကိဉာယတနဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဤ
ခြောက်ပါးတို့သည်။ နဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာနိ၊ သဘာဝဟူ၍လည်း မဟော
အပ်၊ နိမိတ်ဟူ၍လည်း မဟောအပ်ကုန်သော အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ တထာ၊ ပါး။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ဝိပုဗ္ဗကကမ္မဋ္ဌာန်း၎င်း။ လောဟိ-
တကံ၊ လောဟိတကမ္မဋ္ဌာန်း၎င်း။ ပုဠုဝကံ၊ ၎င်း။ အာနာပါနဿတိ၊ ၎င်း။
အာပေါကသိဏံ၊ ၎င်း။ တေဇောကသိဏံ၊ ၎င်း။ ဝါယောကသိဏံ၊ ၎င်း။
အာလောကကသိဏေ၊ ဌ။ သူရိယာဒိနံ၊ နေစသည်တို့၏။ ယဉ္ဇ ဩဘာသ-
မဏ္ဍလာရမ္မဏံ၊ အကြင် လေသောက်ပြုတင်းပေါက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဝင်
လာသော အရောင်ဝန်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤ
ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ စလိတာရမ္မဏာနိ၊ လှုပ်သောအာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ခေါ၊ စင်စစ်။ တာနိ စ၊ ထိုရှစ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်လည်း။
ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်သည်မှ ရှေးအဖို့၌သာ။ စလိတာနိ၊
လှုပ်ကုန်၏။ ။ ပဋိဘာဂဗ္ဗာ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်ကား။ သန္တိသိန္တမေဝ၊

၁-ညွတ်ကျိုးလုပ်လုပ်၊ မိရုပ်ထင်သော်။ (ရွှေဟင်္သာမင်း-ပျို)။ နှုတ်ခမ်းဘွင့်အုပ်၊
မေးလုပ်လုပ်နှင့်၊ အရုပ်မထင်။ (တံတားဦးတည်-မော်ကွန်း)ဤကဲ့သို့ သုဒ္ဓကတ္တားအရာ၌
ဟဆွဲ၍မရေးနှင့်၊ အဝင်အကွရာကို ဟဆွဲလျှင် ကာရိုက်ဖြစ်သည်။ ဝင်တို့တွင်ကား
ကျသည်-ကျက်သည်စသည်ကားသုဒ္ဓ၊ ချသည်-ချက်သည် စသည်ကား အရာအားလျော်စွာ
ကာရိုက်သော်၎င်း တကြောင်းကြောင်း ဖြစ်မြဲမှတ်။ မြန်မာတို့ အတတ်ဖြစ်သည်။ ဤ
သည်ကား ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နိဿယ၌ မှာထားသော စကားပေတည်း။ ထို
စကားသည် လှဲသည်-လဲသည်၊ လှန်သည်-လန်သည်၊ လွှင့်သည်-လွှင့်သည်၊ လွှတ်သည်-လွှတ်
သည် ဤသို့စသော စကားတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် သင့်လျော်သကဲ့သို့ ရှိပေ၏။ သို့သော်
လည်း ယခုခေတ်၌ သကမ္မကအရာ၊ အကမ္မကအရာ ၂-မျိုးစလုံးမှာပင် “သစ်ကိုင်းကို ဆွဲ၍
လှုပ်သည်-မြေငလျင်လှုပ်သည်” ဤသို့စသည်ဖြင့် ဟထိုးနှင့်သာ ရေးသား ပြောဆိုလေ့

နိဒ္ဒေသ]

စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၁၀-၆)

၂၉၃

မတုန်မလှုပ် ငြိမ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သေသာနိ၊ ရှစ်ပါးမှ ကြွင်းကုန်သော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ နစလိတာရမ္မဏာနိ၊ မလှုပ်သောအာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အာရမ္မဏတော၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

[၁၁၀] ဘူမိတောတိ၊ ပုဒ်၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ စ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ လေးဆယ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အသုဘာ၊ တို့၎င်း။ ကာယဂတာသတိ၊ ၎င်း။ အာဟာရေ၊ ဤ။ ပဋိကူလသညာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ ဒေဝေသု၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည်တို့၌။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန် ။

တာနိ ဒွါဒသ၊ ထိုတဆယ့်နှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၎င်း။ အာနာပါနဿတိ စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေရသ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အထူး။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၌။ အညံ၊ တပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ မနုဿေသု၊ လူတို့တို့၌။ သဗ္ဗာနိပိ၊ လေးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်လည်း။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဧ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘူမိတော၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။

ဂဟဏတောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (ဝိနိစ္ဆယော-၌စပ်) ဧတ္ထ၊ ဤ လေးဆယ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ ဒိဋ္ဌဗုဋ္ဌသုတဂ္ဂဟဏတောပိ၊ မြင်အပ်သော

ရှိကြသောကြောင့်၎င်း ဟထိုးမပါဘဲ “လုပ်သည်”ဟု ရေးသားပြောဆိုလျှင် “အမှုကိစ္စကို လုပ်သည်” ဟူသောစကားနှင့် ရောရှက် ရှုပ်ထွေးရာသောကြောင့်၎င်း စလိတာရမ္မဏာနိ၊ လုပ်သောအာရုံတို့သည်။ စလိတာနိ၊ လုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် မူရင်းမှ ဟထိုးမပါဘဲ ရှိသော လှုပ်ရှားဟောပုဒ်များကို ဟထိုးနှင့် ပြင်လိုက်ပါသည်။ နောက်နောက်၌လည်း နည်းတူပင် မှတ်ပါလေ။ (ဆ-သံ-သော)

၁-ဤစကားကိုကား စာတုမဟာရာဇ် တာဝတိံသာစသောဘုံ၌ ရှိသော နတ်တို့ကို ရည်၍ဆိုသတည်း။ စာတုမဟာရာဇ်အဝင် ဘူမသိတ ဝိနိပါတိက နတ်တို့၌ ရကောင်းသည် သာတည်း။ (ပြည်)

ဝတ္ထု၊ တွေ့အပ်သောဝတ္ထု၊ ကြားအပ်သောဝတ္ထုဖြင့် ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတြ၊ ထိုလေးဆယ်
 သောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ဝါယောကသိဏံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ချီ။ သေသာ၊
 ဝါယောကသိုဏ်းမှကြွင်းကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော။ ကသိဏာ၊ တို့၎င်း။
 ဒသ၊ ကုန်သော။ အသုဘာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကေုနဝိသတိ၊
 ကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်အပ်သောဝတ္ထုဖြင့်။
 ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ (မြင်အပ်သည့်အတိုင်း မနောတပ်တပ်ထင်အောင်) မှတ်
 အပ်ကုန်၏။ (မြင်သည့်အတိုင်း ဖြစ်စေအပ်သော ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ရှိကုန်၏
 ဟူလို) ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်မထင်မီ ရှေးအဖို့၌။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။
 သြလောကေတွာ သြလောကေတွာ၊ ကြည့်၍ ကြည့်၍၊ ဝါ၊ အဖန်ဖန်
 ကြည့်၍။ နေသံ၊ ထိုတဆယ့်ကိုးပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟ-
 နိမိတ်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ (မြင်သည့်အတိုင်းထင်အောင် မနောဒွါရဖြင့်) မှတ်
 အပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကာယဂတာသတိယံ၊ ၌။ တစပဉ္စကံ၊ တစ-
 ပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်အပ်သောဝတ္ထုဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။
 သေသံ၊ တစပဉ္စကမှကြွင်းသော ဝက္ကပဉ္စကစသည်ကို။ သုတေန၊ ကြားအပ်
 သော ဝတ္ထုဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တဿာ၊
 ထိုကာယဂတာသတိ၏။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌသုတေန၊ မြင်အပ်သော
 ဝတ္ထု၊ ကြားအပ်သောဝတ္ထုဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာနာပါနဿတိ၊
 ကို။ ဖုဋ္ဌေန၊ တွေ့အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါယော-
 ကသိဏံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌဖုဋ္ဌေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သေသာနိ၊ ဆိုပြီး
 နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးမှ ကြွင်းကုန်သော။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆဲ့ရှစ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်း
 တို့ကို။ သုတေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ စ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊
 ဤလေးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ ၎င်း။
 စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပါ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဉ္စ၊ ကုန်သော။)
 ဣမာနိ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ အာဒိကမ္ပိကေန၊ လက်ဦးအစ ကမ္မဋ္ဌာန်း
 စီးဖြန်းခြင်းအမှု၌ ယှဉ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ (ဘာဝနာကို
 စ၍ အားထုတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်) မယူအပ် မဖြစ်စေအပ်ကုန်။
 သေသာနိ၊ ယင်းငါးပါးမှ ကြွင်းကုန်သော။ ပဉ္စတိံသ၊ သုံးဆဲ့ငါးပါးသော
 ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ အာဒိကမ္ပိကေန၊ သည်။ ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊

နိဒ္ဒေသ] စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၁၀-၂၅)

၂၉၅

ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂဟဏတော၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ပစ္စယတောတိ၊ ပုဒ်၏။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဣမေသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ဤလေးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ အာကာသကသိဏံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသာ၊ ကုန်သော။ နဝ ကသိဏာ၊ တို့သည်။ အာရုပ္ပါနံ၊ အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒသ ကသိဏာ၊ တို့သည်။ အဘိညာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တယော၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့သည်။ စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟေဋ္ဌိမံ ဟေဋ္ဌိမံ၊ သော။ အာရုပ္ပံ၊ သည်။ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ၊ သော။ အာရုပ္ပဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ သည်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်း တို့သည်လည်း။ သုခဝိဟာရဝိပဿနာဘဝသမ္ပတ္တိနံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဉ်ချမ်းသာစွာ နေခြင်း၊ ဝိပဿနာရှုခြင်း ဘဝသမ္ပတ္တိတို့၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယတော၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

စရိယာနုကူလတောတိ၊ ပုဒ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း တို့၌။ စရိယာနံ၊ တို့အား။ အနုကူလတောပိ၊ လျော်သောအားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သေယျထိဒံ၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အသုဘာ၊ တို့၎င်း။ ကာယဂတာသတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂ ပြောသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုကူလာနိ၊ လျော်ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊ တို့၎င်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဝဏ္ဏကသိဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့သည်။ ဒေါသ- စရိတဿ၊ အား။ အနုကူလာနိ၊ ကုန်၏။ မောဟစရိတဿ၊ အား၎င်း။ ဝိတက္ကစရိတဿ စ၊ အား၎င်း။ (အနုဿတီသု၊ တို့တွင်။) ကေ၊ သော။ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အနုကူလံ၊ လျော်၏။

☰

သဒ္ဓါစရိတဿ၊ အား။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ အနုဿတိ-
ယော၊ တို့သည်။ အနုကူလာ၊ လျော်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓိစရိတဿ၊ အား။
မရဏဿတိ၊ ၎င်း။ ဥပသမာနုဿတိ၊ ၎င်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ ၎င်း။
အာဟာရေပဋိကူလသညာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ၊ တို့သည်။
အနုကူလာနိ၊ ကုန်၏။ သေသကသိဏာနိ၊ လေးပါးသော ဝဏ္ဏကသိုဏ်းမှ
ကြွင်းကုန်သော ခြောက်ပါးသော ကသိုဏ်းတို့သည်၎င်း။ စတ္တာရော၊
ကုန်သော။ အာရုပ္ပါ စ၊ တို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗစရိတာနံ၊ တို့အား။ အနု-
ကူလာနိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ပါး။ ကသိဏေသု၊ တို့တွင်။ ယံကိဉ္စ၊ သော။
ပရိတ္တံ၊ အိုးဖုံးစလောင်းကြီးမျှ စကောငယ်မျှ ဖြစ်၍ ငယ်သောကသိုဏ်း
သည်။ ဝိတက္ကစရိတဿ၊ အား။ အနုကူလံ၊ ၏။ အပ္ပမာဏံ၊ ထိုထက်
အလွန်ကောက်နယ်တလင်းခန့် စသည် ကြီးကျယ်သော ကသိုဏ်းသည်။
မောဟစရိတဿ၊ အား။ အနုကူလံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။
[၁၁၁] ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ စရိယာနု-
ကူလတော၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွေ့
စကားတရပ် အပြီးတည်း။

စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနီကဝသေန စ၊
ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အတိသပ္ပါယဝသေန စ၊
အလွန်လျောက်ပတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်
လည်း။ ရာဂါဒီနံ၊ တို့ကို။ အဝိက္ခမ္ဘိကာ၊ မခွဲတတ်သော။ သဒ္ဓါဒီနံ ဝါ၊
တို့အားမူလည်း။ အနုပကာရာ၊ ကျေးဇူးမပြုတတ်သော။ ကုသလ-
ဘာဝနာ နာမ၊ ကုသိုလ်ဘာဝနာမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ-သစ္စံ၊ ၏။
မေဿိယသုတ္တေ၊ ၌။ စတ္တာရော၊ ပ။ သမုတ္တိတာယာတိ၊ ယဟူသော။
ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောလည်းဟောတော်မူအပ်၏။

[စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ နှလုံးသွင်းအပ်သော တရားတို့ကို။
(ပဉ္စသု ဓမ္မေသု၊ သီလသမ္ပဒါ ကလျာဏမိတ္တတာ သပ္ပါယဓမ္မဿဝန ဝီရိယ
ပညာဟူသော ငါးပါးသောတရားတို့၌။ ပကိဋ္ဌာနတော၊ တည်သည်မှ။)
ဥတ္တရိ၊ အထက်၌။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ရာဂဿ၊ ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။
အသုဘာ၊ တဆဲ့တပါးသော အသုတကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊
ကုန်၏။ ဗျာပါဒဿ၊ ဒေါသကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ မေတ္တာ၊ ကို။

နိဒ္ဒေသ] စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၁၁-၁၈)

၂၉၇

ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝိတက္ကပစ္ဆေဒါယ၊ မိစ္ဆာဝိတက်တို့ကိုဖြတ်ခြင်းငှါ။ အာနာပါနဿတိ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ အသ္မိမာနသမုတ္တိတာယ၊ (ငါသာလိမ္မာ၊ ငါသာတတ်၊ ငါသာမြတ်၊ ငါသာဖြစ်၏ဟူ၍ စိတ်မြင့်သော အားဖြင့် ထောင်လွှားသော) အသ္မိမာနကို ကောင်းစွာဖြတ်ခြင်းငှါ။ အနိစ္စသညာ၊ အနိစ္စာနုပဿနာကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပွားစေအပ်၏။]

ရာဟုလသုတ္တံပိ၊ ခွဲလည်း။ မေတ္တံ ရာဟုလ ဘာဝနံ ဘာဝေဟိတိ- အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဧကေသေဝ၊ တဦးတည်းသာဖြစ်သော အရှင်ရာဟုလာအား။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝစနမတ္ထေ၊ (ဤမည်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း သည် ဤမည်သောစရိတ ပုဂ္ဂိုလ်အား အနုကူလဖြစ်၏ဟူ၍ ဤသို့ဆိုအပ် ခဲ့ပြီးသော) စကားမျှ၌။ အဘိနိဝေသံ၊ ဆိုလျှင်ဆိုတိုင်း နှိုင်းချိန်မရှိ ယူမိ ယူရာ မြဲစွာစွဲလမ်းခြင်းကို။ အကတော၊ ၍။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရာ တို့၌။ အဓိပ္ပါယော၊ လိုအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို။ ပရိယေသိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ စကားတရပ်ပြီးသတည်း။ အယံ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေ- တ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနကထာဝိနိစ္ဆယော၊ တည်း။

၄၈။ ပန၊ ပါး။ ဂဟေတ္တာတိ ဣမဿ ပဒဿ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ အတ္ထဒီပနာ၊ အနက်ကိုပြကြောင်းစကားတည်း။ တေန၊ ယောဂီနာ၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေ- နေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ (ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၌စပ်) ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ပိယော ဂရု ဘာဝနီယော စသဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြား ရှိသော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ ကပ်၍။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော။ ဗုဒ္ဓဿ ဝါ၊ ဘုရားမြတ်စွာအား၎င်း။ အာစရိယဿ ဝါ၊ အား၎င်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ နိယျာတေတော၊ အပ်နှင်း၍။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန စ၊ ပြည့်စုံသောအလိုရှိသည်၎င်း။ သမ္ပန္နာဓိမုတ္တိနာ စ၊ လျောက်ပတ်ကောင်းမြတ်သော နှလုံးသွင်းရှိသည်၎င်း။ ဟုတော၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ယာစိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတြိ၊ ထိုကိုယ်ကိုအပ်နှင်းရာ၌။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရား မြတ်စွာ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမံ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ တုမ္ဟာကံ၊ တို့အား။

ပရိစ္စဘေမိ၊ စွန့်လှူပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတော၊ သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ အား။ အတ္တာ၊ ကို။ နိယျာတေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ အနိယျာတေတွာ၊ ချ်။ ပန္နောသု၊ အစွန်းအနားဖြစ်ကုန်သော။ သေနာသနေသု၊ ထို့ဦး။ ဝိဟရန္တော၊ နေသောရဟန်းသည်။ ဘေရဝါရမ္ပဏေ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သောအာရုံသည်။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂတေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ သန္တမ္ပိတုံ၊ တုံစားခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ တည်တံ့ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ ချ်။ ဂါမန္တံ၊ ရွာနီးကျောင်းသို့။ သြသရိတွာ၊ သက်ချ်။ ဂိဟိဟိ၊ ထို့နှင့်။ သံသဋ္ဌော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ချ်။ အနေသနံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ချ်။ အနယဗျသနံ၊ အပျိုးအစီးကင်းသော ပျက်စီးခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ နိယျာတိတတ္ထဘာဝဿ၊ အပ်နှင်းအပ်သော အတ္တဘောရှိသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဘေရဝါရမ္ပဏေ၊ သည်။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂတေပိ၊ သော်လည်း။ ဘယံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အပြစ်မထိ အကျိုးရှိသည်ကိုဆိုအံ့။ ပဏ္ဍိတ၊ သုခမိန်။ တယာ၊ သည်။ ပုရိမမေဝ၊ လက်ဦးမဆွကလျှင်။ အတ္တာ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ထို့အား။ နိယျာတိတော၊ နန၊ အပ်နှင်းပြီးမဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ သောမနဿမေဝ၊ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌကရောမိ၊ အံ့။ ပုရိသဿ၊ အား။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ကာသိကဝတ္ထံ၊ ကာသိတိုင်းဖြစ် ပြေပြစ်သိမ်မွေ့သောအဝတ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအဝတ်ကို။ မူသိကာယ ဝါ၊ ကြွက်သည်၎င်း။ ကီဇ္ဇေဟိ ဝါ၊ ပိုးတို့သည်၎င်း။ ခါဒိတေ၊ ခဲအပ်သည်ရှိသော်။ တဿ ပုရိသဿ၊ အား။ [၁၁၂] ဒေါမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ တံ၊ ထိုကာသိတိုင်းဖြစ်အဝတ်ကို။ အစီဝရကဿ၊ သင်္ကန်းမကုံလုံသော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သစေ ဒဒေယျ၊ အကယ်၍ ပူဇော်လှူဒါန်းအံ့။ အထ၊ ထိုသို့လှူဒါန်းသည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုအဝတ်ကို။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုသင်္ကန်းရသော ရဟန်းသည်။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ၊ အပိုင်းအပိုင်း။ ကရိယမာနံ၊ ပြုအပ်သည်ကို။ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်သော်လည်း။ အထ၊ ထိုသင်္ကန်းဒါယကာအား။ သောမနဿမေဝ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ဤဥပမေယျ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ] စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၁၂-၁၃)

၂၉၉

အာစရိယဿ၊ အား။ နိယျာတေန္တေနာပိ၊ အပ်နှင်းသော ယောဂီ
 သည်လည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဣမံ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ တုမ္ဘာကံ၊
 တို့အား။ ပရိစ္စဇာမိ၊ စွန့်ပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ မစွန့်သော်
 အပြစ်လှစ်ဖော်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အနိယျာတိတတ္တဘာဝေါ၊
 မအပ်နှင်းအပ်သော အတ္တဘောရှိသသူသည်။ အတဇ္ဇနီယော၊ မကြိမ်း
 မောင်းအပ်သည်။ ဝါ၊ အကြိမ်းအမောင်းမခံသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဒုဗ္ဗစော ဝါ၊ ဆိုဆုံးမခက်သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အနောဝါဒကရော၊
 အဆုံးအမကို မလိုက်နာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေန ကာမဂမော ဝါ၊
 အလိုရှိရာအရပ်သို့ သွားသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာစရိယံ၊ ကို။
 အနာပုစ္ဆာဝ၊ မပန်မူ၍သာလျှင်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်သို့။ ဂန္တံ၊ ငှါ။
 ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသွားလိုရာအရပ်သို့။ ဂန္တာ၊ ထွက်သွားတတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တမေနံ၊ ထိုဆုံးမမနာ အာဏာမလိုက် ကြိုက်ရာရာသွားသ
 သူကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာမိသေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မေန ဝါ၊
 သြဝါဒါနုသာသနီဓမ္မဖြင့်၎င်း။ န သင်္ဂဏှာတိ၊ မသင်္ဂြိုဟ်မသိမ်းပိုက်။ ဂုဠံ
 ဂန္တံ၊ (သစ္စာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်-ဓာတ် အာယတန စသည်နှင့် စပ်ယှဉ်သော)
 လျှိုဝှက်နက်နဲ ခက်ခဲသော ကျမ်းဂန်ကို။ န သိက္ခာပေတိ၊ မသင်စေ။ ဒုဝိဓံ၊
 သော။ ဣမံ သင်္ဂဟံ၊ ကို။ အလဘန္တော၊ မရသော။ သော၊ ထိုသူသည်။
 သာသနေ၊ ဤ။ ပတိဋ္ဌံ၊ ကို။ န လဘတိ၊ မရ။ နစိရဿေဝ၊ မမြင့်မီ
 လျှင်။ ဒုဿိလျံ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဂိဟိဘာဝံ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။
 ပန၊ နှင်းအပ်သောအကျိုးကို ဆိုအံ့။ နိယျာတိတတ္တဘာဝေါ၊ ဆရာအား
 နှင်းအပ်သော အတ္တဘောရှိသသူသည်။ အတဇ္ဇနီယော၊ သည်။ နေဝ
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယေန ကာမဂမော၊ ကြိုက်ရာရာမပန်မကြား သွားတတ်
 သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သုဝစော၊ ဆိုဆုံးမလွယ်သည်။ အာစရိယာ-
 ယတ္ထဝုတ္တိယေဝ၊ ဆရာနှင့်စပ်သော အသက်မွေးခြင်း ရှိသည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ (ဆရာအားနှင်းအပ်သော အတ္တဘောရှိ၍ အဓိ-
 သဗ္ဗယ် ဆရာဝယ်ကပ်လျက် အပ်မအပ် ဆိုလွယ်သော) ထိုသူသည်။ အာ-
 စရိယတော၊ မှ။ ဒုဝိဓံ၊ သော။ သင်္ဂဟံ၊ ကို။ လဘန္တော၊ ၍။ သာသနေ၊
 ဤ။ ဝုဇ္ဇိံ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရုဠိံ၊ အမြစ်သက်ရောက်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊
 စည်ပင်ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဣပ္ပိဏ္ဍပါတိကတိဿတ္ထေ-
 ရဿ၊ ၏။ အန္တောဝိသိကာ ဝိယ၊ တပည့်သုံးဦးတို့ကဲ့သို့လည်း။

ထေရဿ၊ ဇာ၊ သန္တိကံ၊ သို့၊ တယော၊ ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အာဂမံသု ကိရ၊ နည်းခံလာကုန်သတတ်။ တေသု၊ တို့တွင်။ ဧကော၊ သည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ (သတပေါရိသေ၊ အသုတရာနက်သော။ ပပါတေ၊ ကမ်းပါးပြတ်၌။ ပတနေန၊ ခုန်ဆင်းသဖြင့်။) တုမှာကံ၊ တို့၏။ အတ္ထာယ-အတ္ထော၊ တစိုးတစီသော အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေနစိ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အဟံ၊ သည်။ သတပေါရိသေ၊ သော။ ပပါတေ၊ ၌။ ပတိတုံ၊ ခုန်ဆင်းခြင်းငှါ။ ဥဿဟေယံ၊ ဝံပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဇာ၊ ဒုတိယော၊ ဒုတိယရဟန်းသည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ (မနုဿကက္ကေန၊ လူမှုန်ဖြင့်။) တုမှာကံ၊ တို့၏။ အတ္ထာယ-အတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ ဣတိ၊ သို့။ ကေနစိ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အဟံ၊ သည်။ ဣမံ အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ပဏှိတော၊ ဖဏှောင့်မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ပါသာဏပိဋ္ဌေ၊ ကျောက်ပျဉ်၌။ ခံသေန္တော၊ ဆေးမြစ်ကြီး သွေး သွေး၍။ နိရဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ ခေပေတုံ၊ ကုန်စေခြင်းငှါ။ ဥဿ-ဟေယံ၊ ဝံပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဇာ၊ တတိယော၊ သည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ (မမ၊ ဇာ၊ အဿာသပဿာသနိရုန္တနေန၊ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ပိတ်သဖြင့်။) တုမှာကံ၊ တို့၏။ အတ္ထာယ-အတ္ထော၊ တစိုး တစီ ရောဂါပျောက်ခြင်း စသောအကျိုးသည်။ အတ္တိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ကေနစိ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အဟံ၊ သည်။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ဥပရုန္တိတော၊ ပိတ်၍။ ကာလံကိရိယံ၊ သေခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ဥဿဟေယံ၊ ဝံပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဇာ၊ ထေရော၊ သည်။ ဣမေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဘဗ္ဗာ၊ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့ချည်းပေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ဇာ၊ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေ-ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထိုပိဏ္ဍ-ပါတိကတိဿမထေရ်၏။ ဩဝါဒေ၊ ၌။ ဌတော၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိံသု၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ အယံ၊ ကား။ အတ္တ-နိယျာတနေ၊ ၌။ အာနိသံသော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဿ ဝါ၊ ပ။ နိယျာတေတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၄၉။ ပန၊ ပါး။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန သမ္ပန္နာဓိမုတ္တိနာ စ ဟုတွာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ တေန ယောဂိနာ၊ သည်။ အလောဘာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။

နိဒ္ဒေသ]

စတ္တာလီသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၁၃-၄)

၃၀၁

ဆဟာကာရေဟိ၊ ခြောက်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယေန၊ ပြည့်စုံလျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သော အဇ္ဈာသယရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္ပန္နဇ္ဈာသယော၊ ပြည့်စုံလျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သော အဇ္ဈာသယ ရှိသည့်သည်။ တိဿန္တံ၊ ကုန်သော။ ဗောဓိနံ၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါး ပါးသော ဗောဓိသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဆ အဇ္ဈာသယာ။ပ။ ဒေါသဒဿာဝိနောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဆ၊ ကုန်သော။ အဇ္ဈာသယာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိထိုက်ကုန်သော အလောင်းသုံးပါးတို့အား၊ ဝါ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းကုန်သော အလောင်းသုံးပါးတို့အား။ ဗောဓိပရိပါကာယ၊ ဗောဓိမည်သော မဂ်ဉာဏ်၏ ရင့်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ အလောဘဇ္ဈာသယာ စ၊ မတပ်မမက် မောလိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည် လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ လောဘေ၊ လောဘ၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ အပြစ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ [၁၁၃] ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ အဒေါသဇ္ဈာသယာ စ၊ အမျက်မထွက်လိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေါသေ၊ ဒေါသ၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ အပြစ်ဟူ၍ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ အမောဟဇ္ဈာသယာ စ၊ မတွေ့မဝေလိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မောဟေ၊ မောဟ၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယာ စ၊ ရဟန်းပြုလိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်လည်း။ ဝါ၊ ရဟန်း အဖြစ်သို့ ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းသော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဃရာဝါသေ၊ ၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တာ၊ တို့သည်။ ပဝိဝေကဇ္ဈာသယာ စ၊ တဒဂ်ဝိဝေက၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေက၊ ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေကသို့ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းသော အခြင်း အရာအားဖြင့်ဖြစ်သော အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ဂဏိကာယ၊ အခြေအရံဟူသောအပေါင်း၊ ကိလေသာဟူသော အဖက် နှင့်နှီးနှောပေါင်းဖက်ခြင်း၌။ ဒေါသဒဿာဝိနော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊

ကုန်၏။ ဗောဓိသတ္တဝါ၊ ထို့သည်။ နိဿရဏဇ္ဈာသယာ စ၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရတို့မှ ထွက်မြောက်လွတ်ကင်းသော (နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်တောင့်တသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော) အဇ္ဈာသယရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗဘဝဂတိသု၊ အလုံးစုံသောဘဝ၊ ဂတိတို့၌။ ဒေါသဒဿာဝိနေဘ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ အတိတာနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိခိဏာသဝ-ပစ္စေကဗုဒ္ဓသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ထို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုသောတာပန်။ပ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတို့သည်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟေဝ အာကာရေဟိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော အလုဗ္ဗနအစရှိသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ အတ္တနာ အတ္တနာ၊ သည်။ ပတ္တဗ္ဗဝိသေသံ၊ ရောက်အပ်သောတရားအထူးသို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမ္ဗုဒ္ဓဇ္ဈာသယေန၊ ပြည့်စုံလျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သော အဇ္ဈာသယ ရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ (ယဒတ္ထံ၊ အကြင်သမာဓိနိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ ဘာဝနာနုယော-ဂေါ၊ ဘာဝနာကိုအားထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇော စ၊ ရဟန်း အဖြစ်သည်လည်း။ ယဒတ္တာ၊ အကြင်သမာဓိနိဗ္ဗာန်ဟူသောအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တဒဓိမုတ္တတာယ၊ ထိုသမာဓိနိဗ္ဗာန်ဟူသော အကျိုးသို့ ညွတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိမုတ္တိသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ ပြည့်စုံလျောက်ပတ် ကောင်း မြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်း နှလုံးညွတ်ခြင်းရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သမာ-ဓာဓိမုတ္တေန၊ သမာဓိသို့ညွတ်သည်။ သမာဓိဂရုကေန၊ သမာဓိကိုအလေးပြု သည်။ သမာဓိပဗ္ဗာရေန၊ သမာဓိသို့ရှိင်းသည်။ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တေန၊ နိဗ္ဗာန် သို့ညွတ်သည်။ နိဗ္ဗာနဂရုကေန၊ နိဗ္ဗာန်ကိုအလေးပြုသည်။ နိဗ္ဗာနပဗ္ဗာ-ရေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရှိင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

၅၀။ ပန၊ ပါး။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ သမ္ဗုဒ္ဓဇ္ဈာသ-ယာဓိမုတ္တိနေဘ၊ ပြည့်စုံလျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သော အဇ္ဈာသယ၊ ပြည့်စုံလျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်း၊ နှလုံးညွတ်ခြင်း

နိဒ္ဒေသ]

စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၁၃-၂၃) ၃၀၃

ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိံ။ ယာစတော၊ တောင်းသော။ အဿ၊
 ထိုယောဂီ၏။ (စရိယာ-ဌိစပ်) စေတောပရိယာဉာဏလာဘိနာ၊
 စေတောပရိယာအဘိညာဉ်ကိုရသော။ အာစရိယေန၊ သည်။ စိတ္တာစာရံ၊
 စိတ်ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို။ ဩလောကေတွာ၊ ၍။ စရိယာ၊ စရိုက်
 တို့ကို။ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတရေန၊ စေတောပရိယာဉာဏလာဘိမှ
 တပါးသော ဆရာသည်။ တံ၊ အရှင်သည်။ ကိံစရိတော၊ အဘယ်စရိုက်
 ရှိသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ တေ၊ သင့်အား။ ကေ ဝါ ဓမ္မာ၊ အဘယ်
 တရားတို့သည်မူလည်း။ ဗဟုလံ၊ စွာ။ သမုဒါစရန္တိ၊ မပြတ်ဖြစ်ကုန်
 သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၍။ ကိံ ဝါ၊ အဘယ်ကိုမူလည်း။
 မနသိကရောတော၊ သော။ တေ၊ အား။ ဖာသု၊ စိတ်တည်ကြည်သဖြင့်
 ချမ်းမြေ့သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကတရသ္မိံ ဝါ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ အဘယ်
 ကမ္မဋ္ဌာန်း၌မူလည်း။ တေ၊ ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ နမတိ၊ ညွတ်သနည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒီဟိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ စရိယာ။ တို့ကို။ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော
 နည်းဖြင့်။ (စရိယာ၊ တို့ကို။) ဥတွာ၊ ၍။ စရိယာနုကူလံ၊ စရိုက်အား
 လျော်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိံ။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်၏။

စ၊ ဆက်။ ကထေန္တေန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟောသောဆရာသည်။ တိပိဓေန၊
 သုံးပါးအပြားဖြင့်။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ၍။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာ-
 နဿ၊ ယူဘူးလေ့လာဘူးသောသူအား။ ဧကံ ခန္ဓေ နိသဇ္ဇာနိ၊ တကြိမ်
 နှစ်ကြိမ် စရိုင်းနှေးရိုင်းရှိ၍ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထ်တို့ပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယံ၊
 ကိံ။ ကာရေတွာ၊ မိမိမျက်မှောက်တွင်ပြုစေ၍။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၍။ သန္တိကေ၊
 ၌။ ဝသန္တဿ၊ နေသောတပည့်အား။ အာဂတာဂတက္ခဏေ၊ လာတိုင်း
 လာတိုင်းသောခဏ၌။ ပဝတ္တိံ၊ စိတ်ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို။ (သုတွာ၊
 ၍။) ကထေတဗ္ဗံ၊ ၍။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်၍။ အညတြ၊ သို့။ ဂန္တုကာ-
 မဿ၊ သွားလိုသောတပည့်အား။ နာတိသံခိတ္တံ၊ မကျဉ်းလွန်း။ နာတိ-
 ဝိတ္တာရိကံ၊ မကျယ်လွန်းသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ၍။

တတ္ထ၊ ထိုဟောအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီ
 ကသိဏကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ တာဝ၊ စွာ။ ကထေန္တေန၊ ဟောသောဆရာသည်။
 စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ကသိဏဒေါသ၊ ကသိဏ်၏အပြစ်တို့၎င်း။ ကသိ-

ဏကရဏံ၊ ကသိုဏ်းလုပ်ခြင်း၎င်း။ ကတဿ၊ လုပ်ပြီးသောကသိုဏ်း၏။ ဘာဝနာနယော၊ ပွားရာသောနည်း၎င်း။ ဒုဝိဓံ၊ သော။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်၎င်း။ ဒုဝိဓော၊ သော။ သမာဓိ၊ ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ၎င်း။ သတ္တဝိဓံ၊ သော။ သပ္ပိယာသပ္ပိယံ၊ ၎င်း။ ဒသဝိဓံ၊ သော။ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ အပ္ပနာ၌လိမ္မာသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဝီရိယသမတော၊ ဝီရိယနှင့်သမာဓိ သမသည်၏အဖြစ်၎င်း။ အပ္ပနာဝိဓာနံ၊ အပ္ပနာအစီအရင် ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ နဝ အာကာရာ၊ ဤကိုးပါးသောအဖို့ အစိတ်တို့ကို။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ သေသကမ္မဋ္ဌာနေသုပိ၊ ပထဝီကသိဏ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ ကြွင်းသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌လည်း။ တဿ တဿ၊ ထိုထို ကမ္မဋ္ဌာန်းအား။ အနုရူပံ၊ စွာ။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုကသိဏ ဒေါသစသောအလုံးစုံသည်။ တေသံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို။ ဘာဝနာဝိဓာနေ၊ ပွားရာသောအစီအရင်၌။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ်အံ့။

ပန၊ ပါး။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ (အာစရိယေန၊ သည်။) ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ကို။ ကထိယမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ တေန ယောဂီနာ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းခံသော ယောဂီသည်။ နိမိတ္တံ၊ မှတ်အပ်သော အဖို့အစိတ် ကို။ ဂဟေတွာ၊ မှတ်သား၍။ သောတဗ္ဗံ၊ နာအပ်၏။ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ဟေဋ္ဌိမပဒံ၊ အောက်ဖြစ်သောပုဒ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်သည်။ ဥပရိမပဒံ၊ တည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုပုဒ် ၏။ [၁၁၄] အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အယံ၊ ကား။ အဿ၊ ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ ဩပမ္ပံ၊ ဥပမာတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တံ တံ အာကာရံ၊ ပဒ၊ ပဒတ္ထ၊ အဓိပ္ပါယ၊ ဩပမ္မစသော ထိုထိုအဖို့အစိတ်ကို။ ဥပနိဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့ချည်မှတ်သား၍။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မြဲစွာတင်သော သတိရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ပဒ၊ ပဒတ္ထ၊ အဓိပ္ပါယ၊ ဩပမ္မအစရှိသော ထိုထို အဖို့အစိတ်ဟူသော မှတ်အပ် သောနိမိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ စေ့စေ့စပ်စပ်မှတ်သားစွဲယူ၍။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ သုဏန္တေန၊ နာသောယောဂီသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ လုံ့မစောက် သင်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ လုံ့မ စောက်သင်အပ်သည်ရှိသော်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း ကို။ နိဿယ၊ ၍။ ဝိသေသာမိဂမော၊ တရားအထူးကိုရခြင်းသည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတရဿ၊ ထိုသို့သောအခြင်းဖြင့် စေ့စေ့စပ်စပ်

နိဗ္ဗေသ] စတ္တာလိသကမ္မဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ (၁၁၄-၁၁)

၃၀၅

ကြပ်ကြပ်တည်းတည်းမယူ လျော့လျည်းပြုသောသူအား။ ဝိသေသာဓိဂ-
မော၊ သည်။ န သမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံ။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ တခန်းအပြီးတည်း။
အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဂဟေတွာတိ ဣမဿ ပဒဿ၊ ၏။
အတ္ထပရိဒီပနာ၊ အနက်ကိုပြကြောင်းစကားတည်း။

ဧတ္တာပတာ၊ ဖြင့်။ ကလျာဏမိတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ။ပ။ ဂဟေတွာတိ၊
ဟူကုန်သော။ ဣမာနိ ပဒါနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရိတာနိ၊
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္တာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

ကမ္မဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏာနိဗ္ဗေသော နာမ

တတိယော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၄-မထဝီကသိကနိဇ္ဈေသ (၁၁၅-၁)

[၁၁၅] ၅၁။ ဣဒါနိ၊ ဌိ။ သမာဓိ ။ပ။ ဝိဟရန္တေနာတိ၊ နဟူသော။
 ယံ ဝစနံ၊ အကြင် ဥဒ္ဓေသစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဧတ္ထ-ဝစနေ၊
 ဌိ။ တာဝ၊ စွာ။ အာစရိယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကေဝိဟာရေ၊
 တခုတည်းသောကျောင်း၌။ ဝသတော၊ နေသော။ ယဿ၊ အကြင်
 ယောဂီအား။ ဖာသု၊ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ဘာဝနာအား
 လျော်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန ယောဂီနာ၊ သည်။
 တတ္ထေဝ၊ ဌိပင်လျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိသောဓေန္တေန၊ သုတ်သင်သည်
 ဖြစ်၍။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆရာနေရာကျောင်းတိုက်၌။ ဖာသု၊
 သည်။ သစေ န ဟောတိ၊ အံ။ ဂါဝုတေ ဝါ၊ တဂါဝုတ်ကွာသော
 အရပ်၌၎င်း။ အခုယောဇနေ ဝါ၊ ယူဇနာခွဲကွာသော အရပ်၌၎င်း။
 ယောဇနမတ္ထပိ ဝါ၊ တယူဇနာမူလည်း ကွာသောအရပ်၌၎င်း။ အညော၊
 ဆရာနေရာကျောင်းမှတစ်ပါးသော။ သပ္ပါယော၊ သော။ ယော-ဝိဟာရော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ရှိအံ။ တတ္ထ၊ ထိုသပ္ပါယဖြစ်ရာ တစ်ပါးသောကျောင်း၌။
 ဝသိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ။ ဝေံ၊ ဤသို့ ဂါဝုတ်စသည်ဝေးကွာ၍
 သပ္ပါယဖြစ်ရာကျောင်း၌နေသည်။ သတိ၊ သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။
 ကိသ္ဗိဉ္ဇေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ ဌိ။ သန္ဓေဟေ၊ ယုံမှား
 ခြင်းသည်။ သတိ ဝါ၊ ရှိသော်၎င်း။ သမ္မောသေ၊ မေ့ပျောက်ခြင်းသည်။
 ဇာတေ ဝါ၊ ဖြစ်သော်၎င်း။ ကာလဿေဝ၊ စောစောကလျှင်။ ဝိဟာရေ၊
 မိမိနေရာကျောင်း၌။ ဝတ္ထံ၊ သေနာသနဝတ်စသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။
 အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ စရိတွာ၊ လှည့်
 လည်၍။ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေယေဝ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စပြီးသည်၏
 အဆုံး၌သာလျှင်။ အာစရိယဿ၊ ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ သီတင်းသုံးရာ
 အရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ တံ ဒိတသံ၊ ထိုသွားသောနေ့၌။ အာစရိယဿ၊
 ၏။ သန္တိကေ၊ ဌိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ သောတေတွာ၊ သုတ်သင်၍။
 ဒုတိယဒိဝသေ၊ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။ အာစရိယံ၊ ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။
 နိက္ခမိတွာ၊ ဆရာနေရာကျောင်းမှထွက်ခဲ့၍။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ဌိ။ ပိဏ္ဏာယ၊
 ငှါ။ စရိတွာ၊ ၍။ အကိလမန္တောယေဝ၊ မပင်ပန်းသောကိုယ် ရှိသည်ဖြစ်၍

သာလျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သို့။ အာဂန္တု၊ ပြန်လှည့်ခြင်းငှါ။ သက္ခိယတိ၊ တတ်နိုင်လတ်။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ယော၊ အကြင်ယောဂီသည်။ ယောဇနပ္ပမာဏေပိ၊ တယူဇနာပမာဏ ရှိသောအရပ်၌သော်လည်း။ ဖာသုကဋ္ဌာနံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းငှါ ချမ်းသာရာ အရပ်ကို။ န လဘတိ၊ မရခဲ့အံ့။ တေန၊ ထိုမရသောယောဂီသည်။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနံ၊ ပဒတ္တအဓိပ္ပါယ်တ္တအားဖြင့် ဖြေထွင် ရှင်းလင်းနိုင်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ ထုံးဖွဲ့ရုပ်ထွေးသောဌာနကို။ ဆိန္ဒိတော၊ ဖြတ်ထွင်မကြင်း သန့်ရှင်းထင်ရှားအောင်ပြု၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သုဝိသုဒ္ဓံ၊ လွန်စွာသန့်ရှင်းသည်ကို။ အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓံ၊ (ဆင်ခြင်ကာဖြင့် သန့်ရှင်းစွာ ထင်ပေါ်လာအောင်) အာဝဇ္ဇန်းနှင့်စပ်သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဒုရမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ သမာဓိကိုပွားစေခြင်းအား။ အနန္တရူပံ၊ မလျောက်ပတ်သော။ ဝိဟာရံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အနုရူပေ၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေရာ၏။

အနန္တရူပဝိဟာရ

၅။ တတ္ထ၊ ထိုအနန္တရူပ၊ အနန္တရူပနှစ်ပါးတို့တွင်။ အဋ္ဌာရသန္တံ ဒေါသာနံ၊ ကျောင်း၏အပြစ် တဆဲ့ရှစ်တို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါး သောအပြစ်နှင့်လည်း။ (ပိ-ကျေ၊ ပဂေဝ အနေကေဟိတိ အဓိပ္ပါယော) သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံသောကျောင်းသည်။ အနန္တရူပေါ နာမ၊ မလျောက်ပတ်သောကျောင်းမည်၏။ တတြိ၊ ထိုမလျောက်ပတ်သော ကျောင်း၌။ ဣမေ၊ ဤဆိုလတ်သည်တို့ကား။ အဋ္ဌာရသ ဒေါသ၊ တဆဲ့ရှစ်ပါးသော အပြစ်တို့တည်း။ မဟတ္တံ၊ ကြီးလွန်းသောကျောင်း၏ အပြစ်၎င်း။ နဝတ္ထံ၊ ကျောင်းသစ်၏အပြစ်၎င်း။ ဇိဏ္ဏတ္ထံ၊ ဆွေးမြည် သည်၏အပြစ်၎င်း။ ပန္နနိဿိတတ္ထံ၊ လမ်းကိုမှီသည်၏အပြစ်၎င်း။ သောဏ္ဏိ၊ ကျောက်ကန်ရှိသောကျောင်း၏အပြစ်၎င်း။ ပဏ္ဏံ၊ ဟင်းရွက်တောနီးသော ကျောင်း၏ အပြစ်၎င်း။ (သောဏ္ဏိတိ သောဏ္ဏိသဟိတော ဝိဟာရော၊ သောဏ္ဏိတ္ထံ သောဏ္ဏိ၊ တထာ ပဏ္ဏန္တိအာဒိသု၊ ဋီကာ) ပုပ္ဖံ၊ ပန်းဥယျာဉ် နီးသောကျောင်း၏အပြစ်၎င်း။ ဖလံ၊ သစ်သီးဥယျာဉ်နီးသောကျောင်း၏ အပြစ်၎င်း။ ပတ္တနိယတာ၊ လူတို့သည် တောင့်တချီးမွမ်းအပ်သော ကျောင်း၏အပြစ်၎င်း။ နဂရသန္တိဿိတတာ၊ မြို့ရွာကိုမှီသောကျောင်း၏

၃၀၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၁၅-၁၈) [၄-ပထဝီကသိကာ

အဖြစ်၎င်း။ ဒါရူသန္နိဿိတတာ၊ ထင်းတောသစ်တောကို မှီသောကျောင်း
၏အဖြစ်၎င်း။ ခေတ္တသန္နိဿိတတာ၊ လယ်တောကိုမှီသော ကျောင်း၏
အဖြစ်၎င်း။ ဝိသဘာဂါနံ၊ သဘောမတူ ရန်သူဖြစ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလနံ၊
တို့၏။ အတ္ထိတာ၊ ရှိသောကျောင်း၏အဖြစ်၎င်း။ ပဇ္ဇနသန္နိဿိတတာ၊
ရေဆိပ်အပြင်ကိုမှီသောကျောင်း၏အဖြစ်၎င်း။ ပစ္စန္တသန္နိဿိတတာ၊ ပစ္စန္တ
ရစ်ကိုမှီသောကျောင်း၏အဖြစ်၎င်း။ ရဇ္ဇသိမသန္နိဿိတတာ၊ တိုင်းပြည်
အပိုင်းအခြားနယ်စပ်ကိုမှီသော ကျောင်း၏အဖြစ်၎င်း။ အသပ္ပိယတာ၊
မလျောက်ပတ်သော ကျောင်း၏အဖြစ်၎င်း။ ကလျာဏမိတ္တာနံ၊ တို့ကို။
အလာဘော၊ မရခြင်း၎င်း။ ဣတိ-ဣမေ အဋ္ဌာရသ၊ တို့တည်း။ ဣမေသံ
အဋ္ဌာရသန္တံ ဒေါသနံ၊ ဤကျောင်း၏အပြစ်တစ်ခုရှိတို့တွင်။ အညတရေန
ဒေါသေန၊ တပါးပါးသော အပြစ်နှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ သည်။
အနန္တရူပေါ နာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမလျောက်ပတ်သောကျောင်း၌။
န ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ မနေသင့်။

ကသ္မာ၊ ကား။ တာပ၊ စွာ။ မဟာဝိဟာရေ၊ ၌။ ဗဟူ၊ များစွာ
ကုန်သော။ နာနာဆန္ဒာ၊ အထူးထူးသော ဆန္ဒရှိကုန်သော ရဟန်း
တို့သည်။ သန္နိပတန္တိ၊ စုဝေးမိကုန်၏။ တေ၊ ထိုဆန္ဒကွဲပြားသောရဟန်း
တို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း။ ပဋိဝိရုဒ္ဓတာယ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဝတ္ထံ၊ ဗောဓိယဂ်ဏစသည်တို့၌ ပြုဘယ်ဝတ်ကို။ န ကရောန္တိ၊
ကုန်။ ဗောဓိယဂ်ဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ အသမ္မဋ္ဌာနေဝ၊ တံမြက်မလှည်း
ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါနီယံ၊ သောက်ရေကို၎င်း။
ပရိဘောဇနီယံ၊ သုံးဆောင်ရေကို၎င်း။ အနုပဋ္ဌာပိတံ၊ မတည်ထား
အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတြံ၊ ထိုဝတ်မပြည့်စုံသောကျောင်း၌။
အယံ - ယောဂီ၊ သည်။ ဂေါစရဂါမေ၊ ၌။ [၁၁၆] ပိဏ္ဏာယ၊ ငှါ။
စရိဿာမိတံ၊ ဟူ၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ နိက္ခန္ဓော၊ သော်။
ဝတ္ထံ၊ ဗောဓိယဂ်ဏစသည်တို့၌ ပြုအပ်သောဝတ်ကို။ အကတံ ဝါ၊
မပြုအပ်သေးသည်ကိုမူလည်း။ သစေ ပဿတိ၊ အံ။ ရိတ္တံ၊ ရေမရှိအချည်း
နီးသော။ ပါနီယဿဋ္ဌံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ သစေ ပဿတိ၊ အံ။ အယ၊
ထိုသို့မြင်သည်ရှိသော်။ အနေန - ယောဂီနာ၊ သည်။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါနီယံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊

နိဒ္ဒေသ]

အနုနုရူပဝိဟာရ (၁၁၆-၁၃)

၃၀၉

၏။ အကရောန္တော၊ ဝတ်မပြုသောရဟန်းသည်။ ဝတ္တဘေဒေ၊ ဝတ်ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကရောန္တဿ၊ ဝတ်ပြုသောရဟန်းအား။ ကာလော၊ သည်။ အတိက္ကမတိ၊ လွန်၏။ အတိဒိဝါ၊ အလွန်နေမြင့်မှ။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဆွမ်းခံဝင်သောရဟန်းသည်။ ဘိက္ခာယ၊ လောင်းလှူသောဆွမ်းသည်။ နိဋ္ဌိတာယ၊ ပြီးနှင့်ကုန်နှင့်သည်ရှိသော်။ ကိဉ္ဇိ၊ ကို။ န လဘတိ၊ မရ။ ပဋိသလ္လာနဂတောပိ၊ ကိန်းအောင်းရာသို့ကပ်သော်လည်း။ သာမဏေရဒဟရဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဥစ္စာသဒ္ဓေန၊ ကျည်ကျည်လောင်လောင် တဖောင်ဖောင်ပြောဆိုသော အသံဖြင့်၎င်း။ သံဃကမ္မေဟိ၊ စ၊ သံဃာကံတို့ဖြင့်၎င်း။ ဝိက္ခိပတိ၊ ပျံ့လွင့်၏။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်းကြီး၌။ သဗ္ဗံ ဝတ္တံ၊ သည်။ ကတမေဝ၊ ပြုပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဝသေသာပိ၊ ဝတ်မှုကြွင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ သံဃဇ္ဇနာ၊ ထိခိုက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဟာဝိဟာရေပိ၊ ကျောင်းကြီးပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသောကျောင်း၌။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေသင့်၏။

နဝိဟာရေ၊ ကျောင်းသစ်၌။ ဗဟု၊ များစွာ။ နဝကမ္မံ၊ အမှုသစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကရောန္တံ၊ မပြုသောရဟန်းကို။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့သည်။ အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာသည် အလျောက်။ သမဏဓမ္မံ၊ ကို။ ကရောတု၊ ပြုလော့။ မယံ၊ တို့သည်။ နဝကမ္မံ၊ ကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝရူပေ၊ ၌။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဇိက္ခဝိဟာရေ၊ ၌။ ဗဟု၊ စွာ။ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ၊ အသစ်ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ သေနာသနမတ္တမ္ပိ၊ အိပ်ရာနေရာမျှကိုလည်း။ အပ္ပဋိဇဂ္ဂန္တံ၊ မပြုပြင်သောရဟန်းကို။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ရဟန်းအဖျင်း ပျင်းပျင်းရိရိ ဝတ်မသိဟု ကဲ့ရဲ့တတ်ကုန်၏။ ပဋိဇဂ္ဂန္တဿ၊ ပြုပြင်သောရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခဲ့၏။

ပန္နနိဿိတေ၊ သော။ မဟာပထဝိဟာရေ၊ လမ်းမအနီးရှိသောကျောင်း၌။ ရတ္တိန္ဒိဝံ၊ ညဉ့်နေ့မစဲ။ အာဂန္တုကာ၊ တို့သည်။ သန္နိပတန္တိ၊

စည်းဝေးကုန်၏။ ဝိကာလေ၊ ဌ။ အာဂတာနံ၊ ရောက်လာကုန်သော
ညွှတ်သည်ရဟန်းတို့အား။ အတ္တနော၊ ၏။ သေနာသနံ၊ ကို။ ဒတာ၊ ချီး။
ရုက္ခမူလေ ဝါ၊ ဌ၎င်း။ ပါသာဏပိဋေ ဝါ၊ ကျောက်ဖျာဌ၎င်း။ ဝသိတဗ္ဗံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုနဒိဝသေပိ၊ တဖန်နေဌ်လည်း။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူ
ပင်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဩကာသော၊
သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ လျော်သည်ကိုဆိုအံ့။ ယတ္ထ၊ အကြင်
ကျောင်း၌။ ဝေရူပေါ၊ သော။ အာဂန္တုကသမ္မာဓော၊ ဥဒဟိုလာသော
အာဂန္တုကကြောင့် ကြပ်တည်းခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတ္ထ၊ ဌ။
ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပါသာဏပေါက္ခရဏီ၊ ကျောက်ကန် အနီးရှိသော ကျောင်းသည်။
သောဏ္ဏိ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ဌ။ ပါနီယတ္ထံ၊ ငှါ။
မဟာဇနော၊ သည်။ သမောသရတိ၊ ပျားပန်းခတ်သကဲ့သို့ စည်းဝေး၏။
နဂရဝါသီနံ၊ မြို့တော်နေဖြစ်ကုန်သော။ ရာဇကုလူပကတ္ထေရာနံ၊ မင်းဆရာ
မဟာထေရ်တို့၏။ အန္တေဝါသိကာ၊ တို့သည်။ ရဇနကမ္မတ္ထာယ၊ သင်္ကန်း
ဆိုးခြင်း အမှုအလို့ငှါ။ အာဂန္တုန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘာဇနဒါရဒေါဏိကာဒီနိ၊
ဆိုးရည်ထည့်စရာအိုးခွက်၊ သစ်သားဖြင့်ပြီးသော ဆိုးကျင်း စသည်တို့ကို။
ပုစ္ဆန္တနံ၊ မေးကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသင်္ကန်းဆိုးလာသည့်အား။
အသုကေ စ ဌာနေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌၎င်း။ အသုကေ စ ဌာနေ၊ ဌ၎င်း။
အတ္တိတိ၊ ရှိလေ၏ဟူ၍။ ဒဿတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ဝေံ၊ သို့။ သဗ္ဗကာလမ္ပိ၊ လည်း။ နိစ္စဗျာဝဋ္ဌော၊ အမြဲကြောင့်ကြစိုက်ရ
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ နာနာဝိဓံ၊ သော။ သာကပဏ္ဏံ၊ ဟင်းရွက်
တောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ဌ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတာ၊ ချီး။
ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေသန့်ရာ၌။ နိသိန္နဿာပိ၊ နေသော်လည်း။ အဿ၊
ထိုယောဂီ၏။ သန္တိကေ၊ ဌ။ သာကဟာရိကာ၊ ဟင်းရွက်ခူးကုန်သော
မိန်းမတို့သည်။ ဂါယမာနာ၊ သီကုန်လျက်။ ပဏ္ဏံ၊ ဟင်းရွက်ကို။ ဥစိနန္တိ-
ယော၊ ခူးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသဘာဝသဒ္ဓသံသန္ဓနေန၊ မာတုဂါမအသံ
ထိခိုက်ခြင်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တရာယံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။

နိဒ္ဒေသ]

အနုနုပဝိဟာရ (၁၁၇-ဂ)

၃၁၁

ပန၊ ပါး။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ နာနာဝိဓာ၊ အထူးထူး
အပြားပြားရှိကုန်သော။ မာလာဂစ္ဆာ၊ ပန်းချိုတို့သည်။ သုပုပ္ဖိတာ၊
ကောင်းစွာပွင့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတြာပိ၊ ထိုပန်းဥယျာဉ်
ရှိသော ကျောင်း၌လည်း။ တာဒိသောယေဝ၊ ထိုဟင်းရွက်တောကျောင်း၌
ကဲ့သို့ သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥပဒ္ဒဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၁၇] ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ နာနာဝိဓံ၊ သော။ အဗ္ဗဗ္ဗပန-
သာဒိဖလံ၊ သရက် သပြေ ပိန္နအစရှိသော သုံးဆောင်ဘွယ်အသီးသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ဖလတ္ထိကာ၊ အသီးကို အလိုရှိကုန်သော
သူတို့သည်။ အာဂန္တော၊ ၍။ ယာစန္တိ၊ ကုန်၏။ အဒေန္တဿ၊ မပေးသော
ရဟန်းအား။ ကုဇ္ဈန္တိ၊ အမျက်ထွက်တတ်ကုန်၏။ ဗလက္ကာရေန ဝါ၊
ဗလက္ကာရအားဖြင့်မူလည်း။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ အတင်းယူတတ်ကုန်၏။ သာယန္တ-
သမယေ၊ ၌။ ဝိဟာရမဇ္ဈေ၊ ၌။ စင်္ဂမန္တေန၊ စင်္ကြံသွားသောရဟန်း
သည်။ တေ၊ ထိုအတင်းဆွတ်ယူကုန်သောသူတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဥပါသကာ၊
တို့။ ကိံ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့အတင်းဆွတ်ယူခြင်းကို။ ကရောထ၊
ပြုကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ယထာရူစိ၊
အလိုရှိတိုင်း။ အက္ခောသန္တိ၊ ဆဲရေးကုန်၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။
အဝါသာယပိ၊ ထိုကျောင်း၌ မနေရခြင်းငှါလည်း။ ပရက္ကမန္တိ၊ လုံ့လပြု
ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ ပတ္တနီယေ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းစသည်ဖြင့် တောင့်တအပ်သော။
လောကသမ္မတေ၊ ရဟန္တာတို့၏နေရာဟူ၍ လူတို့သမုတ်အပ်သော။ ဒက္ခိဏ-
ဂိရိဟတ္ထိကုန္တိစေတီယဂိရိစိတ္တလပဗ္ဗတသဒိသေ၊ ဒက္ခိဏဂိရိကျောင်း၊ ဟတ္ထိ-
ကုန္တိကျောင်း၊ စေတီယဂိရိကျောင်း၊ စိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်းနှင့်တူသော။
ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝိဟရန္တိ၊ နေသောယောဂီကို။ အယံ၊ ဤအရှင်သည်။
အရဟာ၊ ရဟန္တာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဘာဝေတွာ၊ အကြေအညာ
များစွာချီးမွမ်းခြင်းကြောင့်။ ဝန္တိတုကာမာ၊ ရှိခိုးလိုကုန်သော။ မနုဿာ၊
တို့သည်။ သမန္တာ၊ မှ။ ဩသရန္တိ၊ (စည်ပင်သောင်းသဲ တပွဲတလမ်း)
စည်းဝေးကြကုန်၏။ တေန၊ ထိုသို့ စည်းဝေးခြင်းကြောင့်။ အဿ၊
ထိုယောဂီအား။ ဖာသု၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။
ယဿ၊ အကြင်ယောဂီအား။ တံ ဌာနံ၊ သည်။ သပ္ပါယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊

၃၁၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၁၇-၈) [၄-ပထဝီကသိဏ

၏။ တေန၊ သည်။ ဒိဝါ၊ ၌။ အညတြ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ရတ္တိံ၊ ၌။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ ၏။

နဂရသန္နိဿိတော၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ (လိုက်) ဝိသဘာဂါရမ္ပဏာနိ၊ သဘောမတူသော အာရုံတို့သည်။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက် ကုန်၏။ ကုမ္ဘဒါသိယောပိ၊ ရေခပ်ကျွန်းမတို့သည်လည်း။ သဋ္ဌေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗံသန္တိယော၊ ထိခိုက်တိုးဝှေ့ကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဩက္ကမိတွာ၊ လမ်းမှဖဲ့၍။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ န ဒေန္တိ၊ ကုန်။ ဣဿရမနုဿာပိ၊ အစိုးရသော လူတို့သည်လည်း။ ဝိဟာရမဇ္ဈေ၊ ၌။ သာဏိံ၊ တင်းတိမ်အရံကို။ ပရိက္ခိ- ပိတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ချ၍။ နိသီဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ ဒါရသန္နိဿယေ၊ သော။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ ကဋ္ဌာ- နိ စ၊ ထင်းတို့သည်၎င်း။ ဒဗ္ဗုပကရဏရုက္ခာ စ၊ သည်တိုင်၊ ထုပ်လျှောက် စသော အိမ်၏အဆောက်အဦးအား လျှောက်ပတ်သော သစ်ပင်တို့သည် ၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ-တသ္မိံ တာဒိသေ၊ သော။ ဒါရသန္နိဿယေ၊ သစ်တောဝါးတောတို့ကို မှီသောကျောင်း၌။ ကဋ္ဌဟာရိကာ၊ ထင်းခွေ မိန်းမတို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တာ သာကပုပ္ဖဟာရိကာဝိယ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဟင်းရွက်ခူးပန်းခူးမိန်းမတို့ကဲ့သို့။ အဖာသုံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ရုက္ခာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ-ရုက္ခေ၊ တို့ကို။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။ ဃရာနိ၊ တို့ကို။ ကရိဿာမာတိ၊ ပြုကုန်အံ့ဟု။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အာဂန္ဓာ၊ ၍။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သာယနုသမယံ၊ ၌။ ပဓာနဃရာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းမှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ ဝိဟာရမဇ္ဈေ၊ ၌။ စက်- မန္တော၊ စကြံသွားသော ယောဂီသည်။ တေ-မနုဿေ၊ ထို သစ်ခုတ်သော သူတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဥပါသကာ၊ တို့။ ကိံ၊ ကြောင့်။ ဝေံ၊ သို့။ ကရောထ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဝဒတိ၊ အံ့။ ယထာရုစိ၊ တိုင်း။ အက္ခောသန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿ၊ ၏။ အဝါသာယပိ၊ ငှါလည်း။ ပရက္က- မန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ ယော-ဝိဟာရော၊ သည်။ ခေတ္တသန္နိဿိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမန္တာ၊ မှ။ ခေတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိဝါရိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်ရံအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဝိဟာရမဇ္ဈေယေဝ၊ ၌လျှင်။ ခလံ၊ ကောက်နယ်တလင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။

နိဒ္ဒေသ]

အနုနုပုပ္ဖာရ (၁၁၈-၁)

၃၁၃

ဧည့်၊ ကို။ မဒ္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပမုခေသု၊ ကျောင်းဦးတို့၌။ သယန္တိ၊ ကုန်၏။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဗဟံ၊ များစွာသော။ အဖာသံ၊ မချမ်းသာသော အမှုကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယတြာပိ၊ အကြင် ကျောင်း၌လည်း။ မဟာသံဃဘောဂေါ၊ များစွာသော သံဃာ့ အသုံး အဆောင်ဖြစ်သော လယ်ချောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာရာမိကာ၊ တို့သည်။ ကုလာနံ၊ ဒါယကာတို့၏။ ဂါဝေါ၊ တို့ကို။ ရန္တန္တိ၊ ငါတို့ ကောက်ကို သင်တို့နှား စားကုန်သည်တကားဟု ပိတ်ဆို့ကုန်၏။ ဥဒက- ဝါရံ၊ လယ်တို့၌ ကောက်တို့အား ပေးသင့်သော ရေအလှည့်ကို။ ပဋိသေ- ဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဝိဟိသိသံ၊ ကောက်နှံကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ တုမ္ဘာကံ၊ တို့၏။ အာရာမိကာနံ၊ တို့၏။ ကမ္ပံ၊ ကို။ ပဿထ၊ ကြည့်ကြပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ သံဃဿ၊ အား။ ဒဿေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဃရဒ္ဓါရံ၊ သို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယမ္ပိ၊ ဤများစွာသော သံဃာ့ အသုံးအဆောင် လယ်၊ ချောင်းရှိသောကျောင်းကိုလည်း။ ခေတ္တသန္တိသိ- တေနော၊ လယ်တောကိုမှီသော ကျောင်းဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတော၊ ပေါင်း၍ယူအပ်၏။

ဝိသဘာဂါနံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထိတာတိ ဧတ္ထ၊ ဤမာတိကာပုဒ်၌။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောင်း၌။ အညမညံ၊ ချင်း။ ဝိသဘာဂဝေရီ ဘိက္ခု၊ သဘော မတူသော ရန်သူရဟန်းတို့သည်။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ (တတ္ထ၊ ၌။) ကလဟံ၊ အချင်းချင်းကဲ့ရဲ့ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်း တို့သည်။ (ဝတ္တာရော ဘဝန္တိ ခွံစပ်) ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အချင်းချင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို။ မာ ကရေထ၊ မပြုကြကုန်လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ (ကမ္မဋ္ဌာနိကေ- န၊ သော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။) ဝါရိယမာနာ၊ မြစ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တေဿ ပံသုကုလိကဿ၊ ၏။ အာဂတကာလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ နဋ္ဌာ၊ ပျက်ကုန်သည်။ အမှာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာရော၊ ဆို တတ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

☞ [၁၁၈] ယောပိ-ဝိဟာရော၊ သည်လည်း။ ဥဒကပဋ္ဌနံ ဝါ၊ မြစ်သမုဒ္ဒရာ ကိုမှီသော ဆိပ်တည်ဈေးပွဲကို၎င်း။ ထလပဋ္ဌနံ ဝါ၊ မဟာနဂရ မြို့ကြီးပြည်မ တို့၏ အခွန်ဝဖြစ်ကုန်သော တောအဝစသည်ကိုမှီသော ကြည်းကြောင်း

၃၁၄

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၁၈-၁) [၄-ပထဝီကသိဏ

ဆိပ်တည်ဈေးပွဲကို၎င်း။ နိဿိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ဌ။ အဘိဏ္ဍ၊ မပြတ်။ နာဝါဟိ စ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ သတ္တေဟိ စ၊ လည်းတို့ဖြင့်၎င်း။ အာဂတမနုဿာ၊ တို့သည်။ ဩကာသံ၊ တည်းခိုရာအရပ်ကို။ ဒေထ၊ ကုန်လော့။ ပါနီယံ၊ ကို။ ဒေထ၊ ကုန်လော့။ လောဏံ၊ ကို။ ဒေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ သဇ္ဈယန္တော၊ ထိခိုက်ကုန်လျက်။ အဖာသုံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ ပစ္စန္တသန္တိဿိတော၊ ဌ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓါဒိသ၊ တို့၌။ အပ္ပသန္တာ၊ မကြည်ညိုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ရဇ္ဇသိမသန္တိဿိတော၊ ဌ။ ရာဇဘယံ၊ မင်းဘေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြုအံ့။ တံ ပဒေသံ၊ ကို။ ဧကော၊ တဦးသော။ ရာဇာ၊ သည်။ မယံ၊ ၏။ ဝသေ၊ အာဏာ၌။ န ဝတ္တတိတိ၊ မတည်ဟူ၍။ ပဟရတိ၊ ပုတ်ခတ်၏။ ဣတရောပိ၊ တဦးသောမင်းသည်လည်း။ မယံ၊ ၏။ ဝသေ၊ ဌ။ န ဝတ္တတိတိ၊ ဟူ၍။ ပဟရတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌၊ ဝါ၊ ထိုမင်းနှစ်ဦးနိုင်ငံတို့တွင်။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကဒါစိ၊ ခါ။ ဣမဿ ရညော၊ ဤမင်း၏။ ဝိဇိတော၊ နိုင်ငံ၌။ ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်ရ၏။ ကဒါစိ၊ ခါ။ ဧတဿ-ရညော၊ ထိုမင်း၏။ ဝိဇိတော၊ ဌ။ ဝိစရတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့သွားသည်ရှိသော်။ နံ၊ ကို။ အယံ၊ ဤဦးပြည်းရှင်ယောင်သည်။ စရပုရိသော၊ သူလျှိုယောက်ျားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သော။ (ရာဇပုရိသာ၊ တို့သည်။) အနယဗျသနံ၊ သို့။ ပါပေန္တိ၊ ကုန်၏။

အသပ္ပါယတာတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ဝိသဘာဂရူပါဒိအာရမ္မဏသမောသရဏေန ဝါ၊ ဝိသဘာဂရူပါရုံစသော အာရုံတို့၏ စုဝေးပေါင်းဆုံခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ တို့၏ထိုမှဤမှသွားလာလှည့်လည်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ အမနုဿပရိဂ္ဂဟိဘတာယ ဝါ၊ ဘီလူးသိမ်းဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အသပ္ပါယတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုဘီလူးသိမ်းဆည်းအပ်သော ကျောင်း၏ မလျောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ဣဒံ၊ ကား။ ဝတ္ထု၊ တည်း။ ဧကော၊ သော။ ထေရော၊ သည်။ အရညော၊ ဌ။ ဝသတိ ကိရ၊ နေသတတ်။ အထ၊ ဌ။ အဿ၊ ထိုတောရထေရ်၏။ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ၊ ဌ။ ဌတော၊ ၍။ ဧကော၊ သော။ ယက္ခိနီ၊ သည်။ ဂါယိ၊ သီ၏။ သော၊ သည်။ နိက္ခမိတော၊ ၍။ ဒ္ဓါရေ၊ ဌ။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ သာ၊ သည်။ ဂန္တော၊ ၍။

နိဒ္ဒေသ]

အနန္တရူပဝိဟာရ (၁၁၈-၂၂)

၃၁၅

စက်မနသီသေ၊ စကြံဦး၌။ ဂါယိ၊ ဧ။ ထေရော၊ သည်။ စက်မနသီသံ၊ သို့။ အဂမာသိ၊ ဧ။ သာ၊ ထိုဘိလူးမသည်။ သတပေါရိသေ၊ အသုတရာ နက်သော။ ပပါတေ၊ ကမ်းပါးထိပ်၌။ ဌတော၊ ရှိ။ ဂါယိ၊ (သီချင်းသံဖြင့် ဤသို့လာမှု ကမ်းပါးစောက်သို့ချ၍ စားအံ့ဟု နှလုံးဆိုးဖြင့်) သီ၏။ ထေရော၊ သည်။ ပဋိနိဝတ္တိ၊ ဧ။ အထ၊ ၌။ သာ၊ ထိုဘိလူးမသည်။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ အာဂန္တော၊ ရှိ။ (ကုဟိံ ယာသီတိ၊ အဘယ်သို့သွားမည် နည်းဟူ၍။ ခန္ဓေ၊ ၌။) နံ၊ ထိုထေရ်ကို။ ဂဟေတော၊ ရှိ။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ မယာ၊ သည်။ တုမ္မာဒိသာ၊ သင်တို့ကဲ့သို့ တောနေရဟန်းတို့ကို။ ခါဒိတာ၊ စားကုန်ပြီးသည်ကား။ ဧကော၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဒွေ၊ တို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ (ဗဟူ၊ များလှလေကုန်ပြီ။) ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။

ကလျာဏမိတ္တာနံ အလာဘောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ယတ္ထ-ယသ္မိံဝိဟာရေ၊ ၌၎င်း။ (ဝိဟာရသမန္တာ ဝါ၊ ၌၎င်း။) အာစရိယံ ဝါ၊ ဆရာမူလည်းဖြစ် သော။ အာစရိယသမံ ဝါ၊ ဆရာနှင့်တူမျှသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥပဇ္ဈာယံ ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယ်လည်းဖြစ်သော။ ဥပဇ္ဈာယသမံ ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယ်နှင့် တူမျှသည် လည်းဖြစ်သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကို။ လဒ္ဓံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တတ္ထ-တသ္မိံဝိဟာရေ၊ ၌။ ကလျာဏမိတ္တာနံ၊ တို့ကို။ သော အလာဘော၊ သည်။ မဟာဒေါသောယေဝ၊ အပြစ်ကြီးရောသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ-အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။) အဋ္ဌာရသန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဒေါသာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊ နှင့်။ သမန္တာ-ဂတော၊ ပြည့်စုံသောကျောင်းကို။ အနန္တရူပေါတိ၊ မလျှောက်ပတ်သော ကျောင်းဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ စ-သစ္စံ၊ ဧ။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ မဟာဝါသံ နဝါဝါသံ။ပ။ မဂ္ဂံ သပ္ပဋ္ဌိတယံ ယထာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဧ။

[မဟာဝါသံ၊ ကြီးလွန်းသောကျောင်း၎င်း။ နဝါဝါသံ၊ အသစ်ဖြစ် သောကျောင်း၎င်း။ ဇရာဝါသဉ္စ၊ ဝါးခြမ်းအမိုး ဆွေးမြည်ကျိုးသော ကျောင်း၎င်း။ ပန္နနိံ၊ ခရီးကိုမှီသောကျောင်း၎င်း၊ ဝါ၊ ခရီး၌ဖြစ်စေ

၁-ဌာန-သဒ္ဓါကိုး၍ နပုံးလိင်နှင့်ဆိုသည်ဟု ဋီကာ၌ ပြ၏။ ထို့ကြောင့် ပြည်ဆရာ တော် ဘုရားကြီး၏ နိဿိ၌ “ကြီးလွန်းသောကျောင်းရပ်၎င်း”စသည်ဖြင့် ရုပ်-ပါလည်၍ ပြန်ထား၏။ ဤ၌ကား စကားချောစေရန် ရုပ်-ကို နှုတ်ပယ်ထားသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃၁၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၁၈-၂၃)

[၄-ပထဝီကသိဏ

အပ်သောကျောင်း၎င်း။ သောဏ္ဍိဉ္စ၊ ကျောက်ကန်ရှိသောကျောင်း၎င်း။
ပဏ္ဍိဉ္စ၊ ဟင်းရှက်တောကိုမှီသော ကျောင်း၎င်း။ ပုပ္ဖဉ္စ၊ ပန်းတောဥယျာဉ်
ကို မှီသောကျောင်း၎င်း။ ဖလဉ္စ၊ သစ်သီးတောကိုမှီသောကျောင်း၎င်း။
ပတ္တိတမေဝ စ၊ လူတို့သည်တောင့်တချီးမွမ်းအပ်သောကျောင်း၎င်း။

နဂရံ၊ မြို့ရွာကိုမှီသောကျောင်း၎င်း။ ဒါရုနာ၊ သစ်တောဝါးတောကို
မှီသောကျောင်းနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ခေတ္တံ၊ လယ်တောကိုမှီသောကျောင်း
၎င်း။ ဝိသဘာဂေန၊ ဝိသဘာဂရဟန်းတို့၏ နေရာကျောင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
ကွ။ ပဋ္ဌနံ၊ ရေကြောင်း ကြည်းကြောင်း ဆိပ်တည်ဈေးပွဲနီးသောကျောင်း
၎င်း။ ပစ္စန္ဓသီမာသပ္ပယံ၊ ပစ္စန္ဓရစ်တိုင်းကိုမှီသောကျောင်း၊ တိုင်းကြပ်ကို
မှီသောကျောင်း၊ မလျောက်ပတ်သောကျောင်း၎င်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်
ကျောင်း၌။ မိတ္တော၊ ကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တမ္ပိ၊ ထိုကလျာဏမိတ္တကို
မရရာကျောင်း၎င်း။

အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ တောနိ ဌာနာနိ၊ တို့ကို။ ဣတိ ဝိညာယ၊
သိလတ်၍။ သပ္ပဋိဘယံ၊ ဘေးရှိသော။ မဂ္ဂံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ပဏ္ဍိတော၊
သည်။ အာရကာ၊ စွာ။ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။]

အနုရူပဝိဟာရ

☞ [၁၁၉] ၅၃။ ပန၊ ပါး။ ဂေါစရဂါမတော၊ မှ။ နာတိဒ္ဓရနာစွာသန္ဓတာ-
ဒီဟိ၊ မဝေးလွန်းသည်၏အဖြစ်၊ မနီးလွန်းသည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော။
ပဉ္ဇဟိ၊ ကုန်သော။ အဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္ဓာဂတော၊ သော။ ယော- ဝိဟာ-
ရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-ဝိဟာရော၊ သည်။ အနုရူပေါ နာမ၊ ဘာဝနာ
အား လျောက်ပတ်သောကျောင်းမည်၏။ ဟိ၊ စွာ။ ကထဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ။ ပ။
ပဉ္ဇဂံသမန္ဓာဂတံဟောတိတိ၊ ဟူသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ သေနာသနံ၊ သည်။ ပဉ္ဇဂံ-
သမန္ဓာဂတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ၌။
သေနာသနံ၊ သည်။ နာတိဒ္ဓရံ၊ မဝေးလွန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာစွာသန္ဓံ၊
မနီးလွန်းသည်။ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ၊ သွားခြင်း ပြန်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်

နိဇ္ဇေသ]

အနုရုပဝိဟာရ (၁၁၉-၁၅)

၃၁၇

သည်။ ဒိဝါ။ ချိ။ အပ္ပါကိဏ္ဏံ၊ လူတို့နှင့်မပြုမ်းသည်။ ရတ္တိံ၊ ချိ။ အပ္ပသဒ္ဓါ၊ လူသံဆိတ်သည်။ အပ္ပနိဇ္ဈေသံ၊ ကြေးကြော်သံဆိတ်သည်။ အပ္ပဒုံသမကသဝါတာတပသရီသပသမ္ဘယံ၊ မှက်၊ ခြင်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြေ၊ ကင်း၊ သန်းတို့၏ ကိုက်ခြင်း ထိပါးခြင်းဟုဆိုအပ်သော အတွေ့ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ တသ္မိံ သေနာသနေ၊ ချိ။ ဝိဟရန္တဿ၊ နေသော ယောဂီအား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ မငြို့ငြင်သဖြင့်လျှင်။ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာ၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ အသက်အရံအတားဖြစ်သော ဆေးပစ္စည်းတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ခေါ၊ စစ်။ တသ္မိံ သေနာသနေ၊ ချိ။ ဗဟုဿုတာ၊ နာခံမှတ်သားအပ်ပြီးသော တရားကျမ်းဂန်များစွာရှိကုန်သော။ အာဂတာဂမာ၊ နှုတ်သို့ရုရှတက်သော အာဂုံပါဠိရှိကုန်သော။ ဓမ္မဓရာ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာကို ဆောင်ကုန်သော။ ဝိနယဓရာ၊ ကုန်သော။ မာတိကာဓရာ၊ သုံးပုံမာတိကာကို ဆောင်ကုန်သော။ ထေရာ၊ မြဲမြံသော သီလသမာဓိစသော ဂုဏ်ထူးရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ-ထေရေဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါရံခါ။ ဥပသကမိတွာ၊ ချိ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ကထံ၊ အသို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်ရမည်နည်း။ ဣမဿ၊ ဤပုဒ်၏။ ကော၊ သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိပုစ္ဆတိ၊ ထိုထိုအရာ၌ ပါဠိကိုမေးစိစစ်၏။ ပရိပဉ္စတိ၊ အနက်ကိုမေးစစ်စုံစမ်း၏။ တေ အာယသ္မန္တော၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထိုယောဂီ ရဟန်းအား။ အဝိဝဋ္ဋဉ္စေ၊ မပွင့်မလင်းသောပါဠိ၏ အနက်ကိုလည်း။ ဝိဝရန္တိ၊ ဖွင့်ပြကုန်၏။ အနုတ္တာနိကတဉ္စ၊ ပေါ်အောင်မပြုအပ်သေးသည်ကိုလည်း။ ဥတ္တာနိကရောန္တိ၊ ပေါ်အောင်ပြုကုန်၏။ အနေကဝိဟိတေသု၊ တပါးမကများသော အပြားရှိကုန်သော။ ကင်္ခဋ္ဌာနိယေသု ဓမ္မေသု၊ သံသယဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနပါဠိရပ်တို့၌။ ကင်္ခံ၊ တွေးဆယုံမှားကိုလည်း။ ပဋိဝိနောဒေန္တိ၊ ဖျောက်ကုန်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ သေနာသနံ၊ သည်။ ပဉ္စဂံသမန္နာဂတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

အယံ၊ ကား။ သမာဓိဘာဝနာယ အနုရုပံ ဝိဟာရံ ပဟာယ အနုရုပေ ဝိဟာရေ ဝိဟရန္တေနာတိ ဧတ္ထံ၊ ချိ။ ဝိတ္ထာရော၊ တည်း။

ခုဒ္ဒကပလိဗောဓ

၅၄။ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒံ ကတူတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊
 ဖြင့်။ ပတိရူပေ၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ဌ။ ဝိဟာရန္တေန၊ နေသော ယောဂီသည်။
 (ဥပစိန္တိတဗ္ဗာ-စသည်၌စပ်) အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ယေပိ တေ ခုဒ္ဒက-
 ပလိဗောဓာ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ တို့ကိုလည်း။
 ဥပစိန္တိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သေယျတိဒံ၊ ကား။ ဒီဃာနိ၊ ကုန်သော။
 ကေသနခလောမာနိ၊ တို့ကို။ ဆိန္တိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဇိဏ္ဏစီဝရေသု၊ တို့၌။
 ဒဠိကမ္ပံ ဝါ၊ (ပြင်ထပ်ပေးခြင်း၊ အလျား အနားပတ်တင်ခြင်း၊ အနံအနား
 ပတ်တင်ခြင်း စသည်ဖြင့်) မြဲမြံစွာ ထေးဖာခြင်း အမှုကို၎င်း။ တုန္တကမ္ပံ ဝါ၊
 (ယက်ကန်းသားစုတ်ရာတို့၌) ချုပ်စပ်ခြင်း အမှုကို၎င်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။
 ကိလိဋ္ဌာနိ ဝါ၊ ညစ်နွမ်းသောသင်္ကန်းတို့ကိုလည်း။ ရဇိတဗ္ဗာနိ၊ ဆိုးသအပ်
 ကုန်၏။ ပတ္တေ၊ ဌ။ မလံ၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ ပတ္တော၊ ကို။
 ပစိတဗ္ဗော၊ ၏။ မဉ္ဇူပိဋ္ဌာဒီနိ၊ တို့ကို။ သောဓေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့မှတ်အပ်၏။ အယံ၊ ကား။ ခုဒ္ဒကပလိဗောဓုပစ္ဆေဒံ ကတူတိ ဧတ္ထ၊
 ဌ။ ဝိတ္တာရော၊ တည်း။

ဘာဝနာဝိဓာန

၅၅။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ သဗ္ဗံ ဘာဝနာဝိဓာနံ အပရိဟာပေန္တေန ဘာဝေ-
 တဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းကို။ အာဒိံ ကတူ၊
 အစပြု၍။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏အစွမ်းဖြင့်။
 အယံ၊ ဤဆိုလဘုံသော။ ဝိတ္တာရကထာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လတံ။

[၁၂၀] ဟိ၊ ချဲ့အံ။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဥပစိန္တခုဒ္ဒက-
 ပလိဗောဓေန၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ပလိဗောဓငယ်ရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။
 ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှနောက်၌။ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တေန၊ ဆွမ်းသုံး
 ဆောင်ရာမှ တဖန်နစ်ခဲ့၍။ ဘတ္တသမ္ပဒံ၊ ဆွမ်းဆီယစ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဆွမ်း
 သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းကို။ ပဋိဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်
 ဖျောက်၍။ ပဝိဝိတ္တေ၊ ရဟန်းရှင်လူဆိတ်သော။ သြကာသေ၊ ဌ။ သုခ-
 နိသိန္တေန၊ (ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ဟုပြုအပ်သော

နိဒ္ဒေသ]

ဘာဝနာဝိဇာန (၁၂၀-၁၁)

၃၁၉

လက္ခဏာဖြင့်) ချမ်းသာစွာထိုင်၍။ ကတယ၊ ပြုပြင်စီရင်အပ်သော။
 ပထဝိယာ ဝါ၊ မြေဥှိုင်း။ အကတယ၊ မပြုမပြင်သက်သက်သော။
 ပထဝိယာ ဝါ၊ ကောက်နယ်တလင်းစသောမြေဥှိုင်း။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟ
 နိမိတ်ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပထဝီကသိဏံ ။ပ။ ဝိဟရတီတိ၊
 ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ (ပေါရာဏအဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟန္တော၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်အဖြစ်ဖြင့် ယူသော
 ယောဂီသည်။ (တနည်း) ပထဝီကသိဏံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဖြစ်သော ပထဝီ
 ကသိဏ်းကို။ ဥဂ္ဂဟန္တော-ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေသော ယောဂီသည်။
 ပထဝိယံ၊ ဆိုလတံ့သော ဝိသေသမြေအဝန်း၌။ နိမိတ္တံ၊ ပထဝီနိမိတ်ကို။
 ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ကတေ ဝါ၊ ဝက္ခမာနဝိဇာနဖြင့် ပြုပြင်အပ်ပြီးသည်
 မူလည်းဖြစ်သော။ အကတေ ဝါ၊ မပြုပြင်အပ် ပြုကတော့ကောက်နယ်
 တလင်း စသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သာန္တကေ၊ အပိုင်းအခြားရှိသည်သာ
 ဖြစ်သော။ နော အနန္တကေ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသည်ကားမဟုတ်သော။
 (သကောဋိယေတိအာဒိနိပိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ) သုပ္ပမတ္ထေ ဝါ၊
 မန်းငယ်ပမာဏ ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သရာဝမတ္ထေ ဝါ၊ အိုးစရည်းဖုံး
 စလောင်းပမာဏ ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ (ပထဝီမဏ္ဍလေ၊ မြေ
 အဝန်း၌။) နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။
 တံ-ပထဝီမဏ္ဍလံ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သော။ နိမိတ္တံ၊ ကို။
 (ဤကားဋီကာ။ တနည်း) တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊
 မြဲစွာယူအပ်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သုပဓာရိတံ၊ သတိဖြင့် အဖန်တလဲလဲ
 မြဲစွာမှတ်အပ်သည်ကို။ (ကတော၊ ၍။) ဥပဓာရေတိ၊ မြဲစွာမှတ်၏။
 သုဝေတ္ထိတံ၊ ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်စဉ်းစား နှလုံး၌ထားသည်ကို။ ကတော၊
 ၍။ ဝေတ္ထပေတိ၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစား နှလုံး၌ထား၏။ သော၊ ထိုယောဂီ
 သည်။ တံ-ပထဝီမဏ္ဍလံ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ သော။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂုတော၊
 ၍။ သုပဓာရိတံ၊ ကို။ ဥပဓာရေတော၊ မြဲစွာမှတ်၍။ သုဝေတ္ထိတံ၊ ကို။
 ဝေတ္ထပေတော၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစား နှလုံး၌ထား၍။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ဣမာယ
 ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဇရာမရဏမှာ၊ မှ။ မုစ္စိယာမိ၊ လွတ်နေပေအံ့။
 ဣတိ၊ သို့။ အာနိသံသဒဿာဝိ၊ အကျိုးဆက်ကို မြင်လေ့ရှိသည်။ ရတန-
 သညိ၊ အမြတ်ရတနာဟုမှတ်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ စိတ္တိကာရံ၊ အလေး

၃၂၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၂၀-၂၀) [၄-ပထဝီကသိဏ

အမြတ်ပြုခြင်းကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ချီ။ သမ္ဗိယာယမာနော၊ ကောင်းစွာ
ပြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းအာရုံ၌။ စိတ္တံ၊
ကို။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ မြဲစွာဖွဲ့၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ကာမေဟိ၊
ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသကာမတို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ဆိတ်၍သာလျှင်။ ပ။ ပဌမံ
ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ချီ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။]

တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌကထာပါဌ်၌။ ယေန-ယောဂီနာ၊ သည်။ အတိတဘဝေပိ၊
အတိတ်ဘဝ၌လည်း။ သာသနေ ဝါ၊ သာသနာတော်၌သော်၎င်း။ ဣသိ-
ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဝါ၊ ရသေ့ရဟန်း အဖြစ်၌သော်၎င်း။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ချီ။ ပထဝီ-
ကသိဏေ၊ ၌။ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ၊ စတုက္ကဈာန်၊ ပဉ္စကဈာန်တို့ကို။
နိဗ္ဗတ္တိတပုဗ္ဗာနိ၊ ဖြစ်စေအပ်ဘူးကုန်၏။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။
ပုညဝတော၊ ဘာဝနာမယပုညရှိသော။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿ၊ ထိုသို့သော
ဥပနိဿယည်းနှင့်ပြည့်စုံသော။ (တဿ၊ ထိုယောဂီအား။) အကတာယ၊
မပြုပြင်အပ်သော။ ပထဝီယာ၊ မြေ၌။ ကသိတဋ္ဌာနေ ဝါ၊ ထွန်ရာ
အရပ်၌၎င်း။ ခလမဏ္ဍလေ ဝါ၊ ကောက်နယ်တလင်း အဝန်း၌၎င်း။ နိမိတ္တံ၊
ဥဂ္ဂဟနိမိတ် သည်။ မလ္လကတ္ထေရဿ၊ အား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ သကဲ့သို့။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကသိတဋ္ဌာနံ၊ ထွန်ရာအရပ်ကို။ ဩလောကေန္တဿ၊
ကြည့်သော။ တဿ အာယသ္မတော၊ ထိုမလ္လကထေရ်အရှင်အား။ တံ-
ဋ္ဌာနပ္ပမာဏမေဝ၊ ထို ကြည့်အပ်သောအရပ် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာ
ဖြစ်သော။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ သော၊ ထိုမလ္လက
ထေရ်သည်။ တံ၊ ထိုနိမိတ်ကို။ ပဗ္ဗေတွာ၊ ပွားစေ၍။ ပဉ္စကဈာနာနိ၊
ငါးပါးသောဈာန်တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဈာနပဒဋ္ဌာနံ၊ ဈာန်လျှင်
နီးစွာသောအကြောင်းရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတွာ၊ ချီ။ အရဟတ္တံ၊
သို့။ ပါပုဏိ၊ ရောက်၏။

ပန၊ ဆက်။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အကတာ-
မိကာရော၊ ပြုဘူးသော အကြောင်းမပါသည်။ ဝါ၊ ပြုဘူးသော အလေ့
အလာမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ သည်။ အာစရိယသန္တိကေ၊
ဆရာအထံ၌။ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနဝိဓာနံ၊ ယူအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်
ကို။ အဝိရာဇေတွာ၊ မချွတ်ယွင်းစေမူ၍။ (ဝုတ္တဝိဓိနာ ဧဝ၊ ဆိုအပ်
ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့် သာလျှင်။) စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ကသိ-

နိဗ္ဗေသ]

ဘာဝနာဝိဇာန (၁၂၁-၃)

၃၂၁

ဏဒေါသေ၊ ကသိုဏ်းအပြစ်တို့ကို။ ပရိဟရန္တေန၊ ပယ်သည်ဖြစ်၍။
 ကသိဏံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နီလ။ပ။
 ဝသေန၊ ညှိဘောအဆင်း။ပ။ ဖြူသောအဆင်းရှိကုန်သော မြေတို့နှင့်
 (အသီးအသီး၎င်း၊ တပေါင်းတည်း၎င်း) ရောသောအားဖြင့်။ စတ္တာရော၊
 ကုန်သော။ ပထဝီကသိဏဒေါသ၊ ပထဝီကသိုဏ်း၏ အပြစ်တို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နီလာဒိဝဏ္ဏံ၊ အညိုအစရှိသည်
 အဆင်းရှိသော။ မတ္တိကံ၊ မြေကို။ အဂ္ဂဟေတု၊ ၍။ ဂင်္ဂါဝဟေ၊ သီဟဠ
 ဒီပဂင်္ဂါမြစ်ရေအယဉ်ဖြင့် ပြတ်ရာကမ်းအရပ်၌။ မတ္တိကာသဒိသာယ၊
 မြေနှင့်တူသော။ အရုဏဝဏ္ဏာယ၊ အရုဏ်ရောင်ကဲ့သို့သော။ မတ္တိကာယ၊
 မြေဖြင့်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုကသိုဏ်းကိုလည်း။ ခေါ၊
 စင်စစ်။ ဝိဟာရမဇ္ဈေ၊ ကျောင်းတိုက်အလယ်၌။ သာမဏေရာဒီနံ၊
 သာမဏေအစရှိသောသူတို့၏။ သဉ္ဇရဏဌာနေ၊ လှည့်ပတ်သွားလာရာ
 အရပ်၌။ န ကာတဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဝိဟာရပစ္စန္တေ၊
 ကျောင်းတိုက် အစွန်း၌။ ပဋိစ္ဆန္ဓဌာနေ၊ ဖုံးလွှမ်းလျှို့ဝှက်ရာအရပ်၌။
 ပဗ္ဗာရေ ဝါ၊ တောင်ဝှမ်း၌၎င်း။ ပဏ္ဏသာလာယ ဝါ၊ ၌၎င်း၊ သံဟာရိမံ
 ဝါ၊ ပြောင်းရွှေ့စကောင်းသည်ကိုမူလည်း။ ဝါ၊ ယူဆောင်၍သွားခြင်းငှါ
 လျှောက်ပတ်သည်ကိုမူလည်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတြဋ္ဌကံ ဝါ၊ ထိုအရပ်၌သာ
 အမြဲတည်သော ကသိုဏ်းကိုမူလည်း။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုသံဟာရိမံ၊
 တတြဋ္ဌကကသိုဏ်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ သံဟာရိမံ၊ ကို။ စတုသု ဒဏ္ဍကေသု၊
 လေးခုသောအတံတို့၌။ [၁၂၁] ပိလောတိကံ ဝါ၊ ပုဆိုးနှုန်းကို၎င်း။
 စမ္ပံ ဝါ၊ သားရေကို၎င်း။ ကဋ္ဌသာရကံ ဝါ၊ ဖျာသပေါ့ကို၎င်း။ ဗန္ဓိတု၊
 ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဖွဲ့အပ်သော ပုဆိုး၊ သားရေ၊ ဖျာသပေါ့၌။ အပနီတတိဏမူလ-
 သက္ခရာကထလိကာယ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော မြက်၊ သစ်မြစ်၊ ကျောက်စရစ်အိုး
 ခြမ်းရှိသော။ သုမဒ္ဒိတာယ၊ နပ်နပ်နောနော နယ်ပြီးသော။ မတ္တိကာယ၊
 ညက်ညောသောမြေဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊ (သုပ္ပမတ္တေ ဝါ သရာဝမတ္တေ ဝါ
 ဟူ၍) ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝဋ္ဌံ၊ ဝန်းသောသဏ္ဌာန်ကို။
 လိမ္မေတု၊ လိမ်းကျံ၍။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသံဟာရိမံပထဝီကသိုဏ်း
 ဝန်းကို။ ပရိကမ္မကာလေ၊ စတင်၍ ရှုသောကာလ၌။ ဝါ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို
 ယူခြင်းဖြင့် ပထဝီပထဝီဟု ပူးစေသောကာလ၌။ ဘူမိယံ၊ ၌။ အတ္ထရိတု၊
 ခင်း၍။ သြလောကေတဗ္ဗံ၊ စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်အပ်၏။ တတြဋ္ဌကံ၊

တဩဠက ကသိုဏ်းဝန်းကို။ ဘူမိယံ၊ ချွံ။ ပဒုမကဏ္ဍိကာကာရေန၊ ပဒုမာ
 ကြာချပ်သဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ခါဏုကေ၊ တံသင်းတို့ကို။ အာကောဋေတော၊
 စိုက်၍။ ဝလ္လီဟိ၊ နွယ်တို့ဖြင့်။ ဝိနန္ဒိတော၊ ရစ်၍။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။
 သာ မတ္တိကာ၊ အရုဏ်ရောင်နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော ထိုမြေညက်သည်။
 ယဒိ နပ္ပဟောတိ၊ အကယ်၍မလောက်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့မလောက်သည်
 ရှိသော်။ အဓော၊ အောက်၌။ အညံ၊ တပါးသောမြေညက်ကို။ ပက္ခိပိတော၊
 ထည့်၍။ ဥပရိဘာဂေ၊ အထက်အဖို့၌။ သုပရိသောဓိတာယ၊ ကောင်းစွာ
 ထက်ဝန်းကျင်သုတ်သင်အပ်သော။ အရုဏဝဏ္ဏာယ၊ သော။ မတ္တိကာယ၊
 ဖြင့်။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလဝိတ္ထာရံ၊ အချင်းတထွာ လက်လေးသစ် အတိုင်းအရှည်
 ရှိသော။ ဝဋ္ဋံ၊ ဝန်းသောသဏ္ဌာန်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ ဧတဒေဝ
 ပမာဏံ၊ ဤအချင်းတထွာ လက်လေးသစ်ပမာဏကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊
 ၍။ သုပ္ပမတ္တံ ဝါ သရာဓမ္မတ္တံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ သာန္တကေ နော အနန္တကေတိအာဒိ၊ ကို။ အဿ၊
 ထိုပထဝီကသိုဏ်းဝန်း၏။ ပရိစ္ဆေဒတ္ထာယ၊ အပိုင်းအခြား အကျိုးငှါ။
 ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၅၆။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပရိစ္ဆေဒအကျိုးငှါ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော အချင်းတထွာ လက်လေးသစ် ပမာဏ
 ကို။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကတော၊ ၍။ (တနည်း) ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ၊
 ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အချင်းတထွာ လက်လေးသစ် ပမာဏရှိသော
 ကသိုဏ်းဝန်းကို။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ သဘောမတူသောအဆင်းဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း
 ကို။ ကတော၊ ၍။ ရုက္ခပါဏိကာ၊ စန္ဒကူးစသောသစ်လက်ဝါးသည်။ ဝိသ-
 ဘာဂဝဏ္ဏံ၊ အရုဏ်အဆင်းနှင့် သဘောမတူသောအဆင်းကို။ သမုဋ္ဌပေတိ၊
 ဖြစ်စေတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစန္ဒကူးစသောသစ်လက်ဝါးကို။
 အဂ္ဂဟေတော၊ ၍။ ပါသာဏပါဏိကာယ၊ ကျောက်လက်ဝါးဖြင့်။
 ဃံသေတော၊ တိုက်ပွတ်၍။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ဘေရီတလသဒိသံ၊
 စည်ကြီးအပြင်နှင့်တူသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဝံ ဌာနံ၊ ထိုကသိုဏ်းဝန်း
 ထားရာအရပ်ကို။ သမ္ပဇ္ဇိတော၊ ၍။ နှုတော၊ ၍။ အာဂန္ဓာ၊ ၍။ ကသိဏ-
 မဏ္ဍလတော၊ မှ။ အစုတေယျဟတ္ထန္တရေ၊ နှစ်တောင့်ထွာအဘွင်းဖြစ်သော။
 ပဒေသေ၊ ချွံ။ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလပါဒကေ၊

တသ္မာ လက်လေးသစ်အခြေရှိသော။ သုအတ္ထတေ၊ နိမ့်မြင့်စောင်းတောင်း
မရှိ၊ ကောင်းစွာခင်းအပ်သော။ ပိဋေ၊ အင်းပျဉ်၌၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ထိုင်နေအပ်
၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ တတော၊ ထိုနှစ်တောင့်ထွာထက်။ ဒုရတရေ၊ ဝေး
လွန်းသောအရပ်၌။ နိသိန္ဓဿ၊ နေသောယောဂီအား။ ကသိဏံ၊ ကသိုဏ်း
ဝန်းသည်။ န ဥပဌာတိ၊ မထင်။ အာသန္နတရေ၊ နီးလွန်းသောအရပ်၌။
နိသိန္ဓဿ၊ အား။ ကသိဏဒေါသာ၊ လက်နှောင့်ရာစသော ကသိုဏ်းအပြစ်
တို့သည်။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဥစ္စတရေ၊ မြင့်လွန်းသောအင်းပျဉ်၌။
နိသိန္ဓေန၊ နေသောယောဂီသည်။ ဂီဝံ၊ လည်ကို။ ဩနမိတု၊ အောက်သို့
ညှစ်၍။ ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ ကြည့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိစတရေ၊
နိမ့်လွန်းသောအင်းပျဉ်၌။ နိသိန္ဓဿ၊ နေသောယောဂီအား။ (လိုက်)
ဇဏ္ဍကနိ၊ ပုဆစ်တို့သည်။ ရုဇ္ဇန္တိ၊ ကျင်နာကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်သော အစီအရင်ဖြင့်သာလျှင်။ နိသီဒိတု၊
ထိုင်နေ၍။ ကာမာ၊ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ အပ္ပဿာဒါ၊ မသာယာအပ်ကုန်၊
ဝါ၊ သာယာခြင်းကင်းကုန်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။
ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတု၊
ဆင်ခြင်၍။ ကာမနိဿရဏေ၊ ကာမတို့၏ထွက်ရာထွက်ကြောင်းဖြစ်သော၊
ဝါ၊ ကာမတို့မှလွတ်ကင်းသော။ သဗ္ဗဒုက္ခသမတိက္ကမုပါယဘူတေ၊ အလုံး
စုံသော ဒုက္ခမှ လွန်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နေက္ခမ္မေ၊
စျာန်၌။ ဇာတာဘိလာသေန၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော ဆန္ဒရှိသည်ဖြစ်၍။
ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏာနုဿရဏေန၊ ဘုရား တရား သံဃာတော်ဂုဏ်ကို တလုံ
လဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ ကို။ ဇနယိတု၊ ၍။ ဒါနိ၊ ယခု။
အယံ သာ ပဋိပဒါ၊ ငါအားထုတ်လတံ့သောဤအကျင့်သည်။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓ-
ပစ္စေကဗုဒ္ဓအရိယသာဝကေဟိ၊ အလုံးစုံသော ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရိယာ-
သာဝကတို့သည်။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်သုံးအပ်သော။ နေက္ခမ္မပဋိပဒါ၊ (ဥပ-
စာရနှင့်တကွသော စျာန်ဝိပဿနာမဂ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော) နေက္ခမ္မသို့ ရောက်
ကြောင်းအကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပတ္တိယာ၊ ရောက်ကြောင်း
ဖြစ်သောအကျင့်၌။ သဉ္စာတဂါရဝေန၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော ရိသေခြင်း
ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်၊ ဝါ၊ စင်စစ်။ ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဖြင့်။
ပဝိဝေကသုခရသဿ၊ စိတ္တဝိဝေကအစရှိသော ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော
သုခဟူသောအရသာ၏။ ဘာဂီ၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်လာသုံး။ ဣတိ

သို့။ ဥဿာဟံ၊ ကိ။ ဇနယိတော၊ ဤ။ သမေန အာကာရေန၊ နာတိဥမ္မိလန-
 နာတိမန္ဒာလောစနဟုဆိုအပ်သော ညီညွတ်သောအာလောစနာကာရဖြင့်။
 စက္ခုနိ၊ တို့ကို။ ဥမ္မိလေတော၊ ဖွင့်၍။ နိမိတ္တံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း၌ စက္ခုဖြင့်
 ယူအပ်သော နိမိတ်ကို။ (မနသော၊ မနောဒွါရဖြင့်။) ဂဏှန္တေန၊ မှတ်ယူ
 သည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားအပ်၏။

ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိဥမ္မိလယတော၊ လွန်စွာဖွင့်လွန်းသော
 ရဟန်းအား။ စက္ခု၊ သည်။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ မဏ္ဍလဉ္စ၊ ကသိုဏ်း
 ဝန်းသည်လည်း။ အတိဝိဘူတံ၊ အလွန်ထင်လွန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တေန၊ ထိုသို့ထင်လွန်းသောကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ နိမိတ္တံ၊
 ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ နုပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်တည့်နိုင်။ အတိမန္တံ၊ အလွန်မှေးမှေး။
 ဥမ္မိလယတော၊ ဆင်ကြည့်အတိုင်း မှိုန်းကာရှုသသူအား။ မဏ္ဍလံ၊ ကသိုဏ်း
 ဝန်းသည်။ အဝိဘူတံ၊ မထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည်
 လည်း။ လီနံ၊ တွန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဓိ၊ ဤသို့ကြည့်သော်လည်း။
 နိမိတ္တံ၊ သည်။ နုပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်တည့်နိုင်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝိသမာကာရ-
 လောစန၌ ဒေါသအပြစ်ရှုပ်မျှ ဖြစ်သောကြောင့်။ အာဒါသတလေ၊
 ကြေးမုံအပြင်၌။ မုခနိမိတ္တဒသိနာ ဝိယ၊ မျက်နှာရိပ်ကိုကြည့်သော လူလင်
 ပျိုကဲ့သို့။ သမေန၊ ညီညွတ်သော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။
 စက္ခုနိ၊ မျက်စိတို့ကို။ ဥမ္မိလေတော၊ ဖွင့်၍။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။
 ဂဏှန္တေန၊ ယူသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။ ဝဏ္ဏော၊ (ထိုပထဝီ
 ကသိုဏ်း၌တည်သော အရုဏ်အဆင်းနှင့် တူသော) အဆင်းကို။ န
 ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့် မကြံမဆင်ခြင်သင့်။ လက္ခဏံ၊ (ထို
 ကသိုဏ်းဝန်း၌ရှိသော ပထဝီဓာတ်၏) ထဒ္ဓလက္ခဏာကို။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊
 နှလုံး၌မထားအပ်။ အပိစ၊ စင်စစ်မူကား။ [၁၂၂] ဝဏ္ဏံ၊ အဆင်းကို။
 အမုဉ္ဇိတော၊ မလွှတ်မူ၍။ နိဿယံ သဝဏ္ဏံ၊ အဆင်း၏မှီရာ ပထဝီကသိုဏ်းကို
 အဆင်းနှင့်တကွ။ ကတော၊ ၍။

၁-နိဿယံ-ကား ပကတိကံ၊ သဝဏ္ဏံ-ကား ဝိကတိကံ၊ ကတော-ကား ကံနှစ်ပါး၏
 ကြိယာ၊ ဤကား နောမတိတည်း။ နိဿယသဝဏ္ဏံဟု သမာသ်ရှိမူ-ဝဏ္ဏံ၊ ကိ။ နိဿယ-
 သဝဏ္ဏံ၊ မှီရာပထဝီနှင့်တူသော အခြင်းအရာရှိသည်ကို။ ဝါ၊ မှီရာ ပထဝီနှင့် ဇာတ်တူကို။
 ဝါ၊ တူသောဇာတ်ရှိသည်ကို။ ကတော၊ ၍-ပေး။ (ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူနှင့် သီ-သျှာမူတို့၌

ဥဿဒဝသေန၊ ပထဝီဓာတ်၏ ပြောသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ သတ္တိအား
 ဖြင့် လွန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဏ္ဏတ္တိဓမ္မေ၊ (သသမ္ဘာရပထဝီ၌ ထင်သော)
 ပထဝီဟူသော လောကဝေါဟာရပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတွာ၊ ၍။
 (ပထဝီ ပထဝီတံ၊ ဟူ၍။) မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပထဝီ၊ မြေ။ မဟိ၊ မြေ။
 မေဒိနီ၊ မြေ။ ဘူမိ၊ မြေ။ ဝသုဓာ၊ မြေ။ ဝသုန္ဓရာ၊ မြေ။ ဣတိအာဒိသု၊
 ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ပထဝီနာမေသု၊ မြေ၏အမည်တို့တွင်။ ယံ၊ အကြင်
 အမည်ကို။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ ယံ နာမံ၊ သည်။ အဿ၊ ထို
 ယောဂီအား။ သညာနုကူလံ၊ ရွေး၌ယူဘူးသော အမှတ်သညာ၏ အစွမ်း
 ဖြင့်လျော်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (မှတ်ဘူးသည်များသောအားဖြင့်၎င်း၊
 လေ့လာသောအားဖြင့်၎င်း နှုတ်တက်၏ ဟူလို) တံ နာမံ၊ ကိုသာ။
 ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ၏။ အပိ စ၊ စင်စင်သော်ကား။ ပထဝီတံ ဧတဒေဝ နာမံ၊
 ပထဝီဟူသော ဤအမည်သည်သာလျှင်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ပါကဋ္ဌဝသေနေဝ၊ ထင်ရှားသောအမည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။
 ပထဝီ ပထဝီတံ၊ ဟူ၍။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကာလေန၊ ရံခါ။ စက္ခု၊ ကို။
 ဥမ္မိလေတွာ၊ ဖွင့်၍။ ကာလေန၊ ရံခါ။ စက္ခု၊ ကို။ နိမိလေတွာ၊ ၍။ အာဝဇ္ဇိ-
 တဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်-နှလုံးသွင်းအပ်၏။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်သော
 ကာလပတ်လုံး။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ သေး။ တာဝ၊ လုံး။
 ကာလသတမ္ပိ၊ ကာလအရာပတ်လုံး၎င်း။ ကာလသဟဿမ္ပိ၊ ကာလ
 အထောင်ပတ်လုံး၎င်း။ တတော၊ ထိုထက်။ ဘိယျောပိ၊ အလွန်လည်း။
 ဧတေနေဝ နယေန၊ ထိုဆိုင်ခွဲပြီးသော ဖွင့်တုံမှိတ်တုံ တလုံလဲလဲ နှလုံး
 စွဲအောင် ခဲ၍ ဆင်ခြင်သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဤအတိုင်းပင် နိဿယသဝဏ္ဏံ-ဟု ရှိပါသည်။) သ-ကား သမာန၏ ကာရိယ၊ ဝဏ္ဏ-ကား
 အာကာရတ္ထ၊ တနည်း ဝဏ္ဏ-ကား ဇာတုတ္ထ။ နိဿယေန သမာနာကာရံ၊ ယန္တိဿိတော
 သော ဝဏ္ဏော၊ တာယ ပထဝိယာ သမာနဂတိကံ ကတွာ ဝဏ္ဏေန သဟေဝ ပထဝီတံ
 မနသိကာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော-ဋီကာ။ နိဿယသဝဏ္ဏံ နိဿယေန သမာနာကာရံ၊ မိမိဒို့ရာ
 ပထဝီနှင့် တူသော အခြင်းအရာရှိသည်ကို။ သော ဝဏ္ဏော၊ ထိုအဆင်းသည်။ ယန္တိဿိ-
 တော၊ အကြင်ပထဝီကို၌၏။ (တံ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။) တာယ ပထဝိယာ၊ ထိုမိမိဒို့ရာ ပထဝီနှင့်။
 သမာနဂတိကံ၊ တူသော အလားရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝဇ္ဇန္တု၊ နှင့်။ သဟေဝ၊
 သာလျှင်။ ပထဝီတံ၊ ဟူ၍။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဂဏ္ဌိစာတို့၌ ပကာရ
 တပါးဖြင့်လာ၏။ မြန်စနိုးရာကို စွဲမြဲ၍ ပွတ်။ ပဏ္ဍိတဇာတိကေန ပန ပုနပျုန် ဝိစာရလံ
 ကတွာ ယုတ္တတရံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဣဒ္ဓိ ဒဗ္ဗိသောဓနိယဋ္ဌာန်။ (ပြည်)

၅၇။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဘာဝယတော၊ ပွားစေသော။
 တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ယဒါ၊ ဤ။ နိမိလေတော၊ မှိတ်၍။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊
 ဆင်ခြင်စဉ်။ ဥဗ္ဗိလိတကာလေ ဝိယ၊ ဤကဲ့သို့။ အာပါထံ၊ မနောဒွါရိက-
 ဇောဝိညာဉ်အား ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ကပ်လာရောက်လာ၏။ တဒါ၊
 ဤ။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဇာတံ နာမ၊ ဖြစ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တဿ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်၏။ ဇာတကာလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။
 တသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤ။ န နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ မနေသင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသနဌာနံ၊
 နေရာအရပ်သို့။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ တတ္ထ၊ ထို အရပ်၌။ နိသိန္ဓေန၊
 နေလျက်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပါဒဇောဝနပပဉ္စပရိဟာရတ္ထံ၊
 ခြေဆေးခြင်းဖြင့်ဖြစ်သော ကြာမြင့်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ။ အဿ၊ ထို
 ယောဂီသည်။ ဧကပဋ္ဌလိကုပါဟနာ စ၊ တလွှာဘိနပ်ကို၎င်း။ (ပရိဿယ-
 ဝိနောဒနတ္ထံ၊ ဘေးရန်ကိုဖျောက်ဟန့်တားမြစ်ခြင်းငှါ။) ကတ္တရဒဏ္ဍော
 စ၊ ကို၎င်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ တရုဏော၊ နုသော။ သမာဓိ၊ သည်။
 ဧကနစိဒေဝ အသပ္ပါယကာရဏေန၊ တခုခုသော မလျောက်ပတ်သော
 အကြောင်းဖြင့်။ သစေ နဿတိ၊ အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ ပျောက်ခဲ့လတ်သော်။
 အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကား အဆိုဦး၍ နေရာလွဲသည်)
 ဥပါဟနံ၊ ဘိနပ်ကို။ အာရူဟ၊ စီး၍။ ကတ္တရဒဏ္ဍံ၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ၍။
 တံ ဌာနံ၊ ထိုကသိုဏ်းဝန်းရှိရာအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ နိမိတ္တံ၊ ဖြစ်တိုင်းသော
 ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ အာဂန္ဓာ၊ ၍။ သုခနိသိန္ဓေန၊ ချမ်း
 သာစွာနေလျက်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ (နိမိတ္တံ၊ ကို။)
 သမန္ဓာဟရိတဗ္ဗံ၊ နှလုံးဖြင့်ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သမန္ဓာ-
 ဟရိတဗ္ဗံ-သမ္မာ အနု အနု အာဟရိတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာဆင့်ကာဆင့်ကာ ဆောင်
 အပ် ဖြစ်စေအပ်၏။ တက္ကာဟတံ၊ ကြံတတ်သော သမ္မာသင်္ကပ္ပဖြင့် ရှေးရှု
 ခေါက်အပ် ထက်ဝန်းကျင်မှခေါက်အပ်သည်ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ အထူး
 ကြံတတ်သော သမ္မာသင်္ကပ္ပဖြင့် ရှေးရှုခေါက်အပ် ထက်ဝန်းကျင်မှ
 ခေါက်အပ်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကရောန္တဿ၊ သော။
 တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အနုက္ကမေန၊ ဘာဝနာအစဉ်ဖြင့်။ နိဝရဏာနိ၊
 တို့သည်။ ဝိက္ခမန္တိ၊ ကွာကုန်၏။ ကိလေသာ၊ တို့သည်။ သန္နိသီဒန္တိ၊
 ကောင်းစွာနစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ငြိမ်ဝပ်ကုန်၏။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ သည်။

စိတ္တံ၊ ကိ၊ သမာဓိယတံ၊ အညီအညွတ်ကောင်းစွာထားအပ်၏။ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

တကြံ၊ ထိုသို့ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ပဋိဘာဂ-
နိမိတ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ ပုရိမဿ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဿ၊ ဥဂ္ဂဟ
နိမိတ်၏၎င်း။ ဣမဿ စ၊ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်၏၎င်း။ အယံ၊ ဤဆိုလတ်၊
သည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ ၌။ ကသိဏဒေါသော၊
လက်ချောင်းရာ လက်နှောင့်ရာ လက်ဝါးရာစသော ကသိုဏ်းအဖြစ်သည်။
ပညာယတိ၊ ၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ ထဝိကတော၊ အိတ်မှ။ နိဟတာ-
ဒါသမဏ္ဍလံ ဝိယ၊ ထုတ်အပ်သော ကြေးမုံဝန်းကဲ့သို့၎င်း။ သုဓောတ-
သခံထာလံ ဝိယ၊ ကောင်းစွာပွတ်အပ်ပြီးသော ခရုသင်းခွက်ကဲ့သို့၎င်း။
ဝလာဟကန္တရာ၊ တိမ်တိုက်ကြားမှ။ နိက္ခန္တစန္ဒမဏ္ဍလံ ဝိယ၊ ထွက်သော
လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့၎င်း။ မေဃမုခေ၊ တိမ်ညိုဝ၌။ ဗကာ ဝိယ၊ ဥဗျိုင်းတို့
ကဲ့သို့၎င်း။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကိ၊ ပဒါလေတော၊ ထွင်းဖောက်၍။ နိက္ခန္တမိဝ၊
ထွက်၏သို့။ တတော၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထက်။ သတဂုဏံ၊ အဆအရာ။
သဟဿဂုဏံ၊ အဆအထောင်။ သုပရိသုဒ္ဓံ၊ အလွန်စင်ကြယ်သည်။ ဟုတော၊
၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုသို့သောအခြင်းဖြင့်ထင်သော ပဋိ-
ဘာဂနိမိတ်သည်လည်း။ ဝဏ္ဏဝန္တံ၊ အဆင်းရှိသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်
သည်သာတည်း။ သဏ္ဌာနဝန္တံ၊ သည်။ န ပန ဟောတိ၊ တည်း။ ဟိ၊ စူ။
တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့အဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိသည်။ ယဒိ
ဘဝေယျ၊ အံ့။ စက္ခုဝိညေယျ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သိစကောင်းသည်။ သိယာ၊
ဖြစ်ကောင်း၏။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းသည်။ သမ္ပသနုပကံ၊ (အနိစ္စတာ
စသောအားဖြင့်) သုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ တိလက္ခ-
ဏဗ္ဗာဟတံ၊ ဥပါဒ်စသော လက္ခဏာသုံးပါးအပေါင်းသည် အစဉ်စုဝင်အပ်
သည်။ ဝါ၊ အနိစ္စတာစသော လက္ခဏတ္ထယဖြင့် မှတ်အပ်သည်။ သိယာ၊
ဖြစ်ကောင်းခဲ့။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ တေ၊ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။
တာဒိသံ၊ ထိုသို့စက္ခုဝိညေယျစသည်ဖြစ်၍ အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည်ရှိသည်။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်ခဲ့။ ဟိ၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။

၁-ဗလာကာ-ကား ဗျိုင်းအောက် ဗျိုင်းနှမ်းကို ဟောသည်။ ဗလာကာ ဝိသကန္တိကာ။
အဘိဓာန်-ဗကာ-ကား ဖြူသောဗျိုင်းကို ဟောသည်။ ဤ၌ ဗလာကာ-မလို့။ (ပြည်)

၃၂၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၂၂-၂၅) [၄-ပထဝီကသိဏ

ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဧတံ၊ ဤပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ သမာဓိလာဘိနေ၊ ဥပစာရသမာဓိကို ရသောယောဂီအား။ ဥပဋ္ဌာနာကာရမတ္ထံ၊ ထင်သော အခြင်းအရာမျှဖြစ်၍။ သညဇံ၊ ဘာဝနာသညာဖြင့် ဖြစ်စေအပ်၏။ လူတိ၊ ဤတွင် တရပ်ပြီး၏။

၅၈။ ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ အဿ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ ဥပ္ပန္န- ကာလတော စ၊ ဖြစ်ရာကာလမှသာလျှင်။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊ ချီအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိလေသာ၊ တဒေကဋ္ဌကိလေသာတို့သည်။ သန္တိသိန္နာဝ၊ ငြိမ်ဝပ်စွာ နေကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဟိတမေဝ၊ ကောင်းစွာထားအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ လူတိ အယံ၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။

[၁၂၃] ဟိ-သစ္စံ၊ စွ။ သမာဓိ၊ သည်။ ဥပစာရသမာဓိ စ၊ ၎င်း။ အပ္ပနာသမာဓိ စ၊ ၎င်း။ လူတိ၊ သို့။ ဒုဝိဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒွိဟာကာရေဟိ၊ (ဈာန်တရားတို့၏ ပဋိပက္ခတို့မှ ဝေးသည်၏အဖြစ် ထိရဘာဝသို့ရောက်ခြင်း) ဤနှစ်ပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဥပစာရ- ဘူမိယံ ဝါ၊ ဥပစာရအခိုက်၌၎င်း။ ပဋိလာဘဘူမိယံ ဝါ၊ ဈာန်ကိုရခြင်း အခိုက်၌၎င်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဓိယတိ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာထား အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဥပစာရဘူမိယံ၊ ၌။ နိဝရဏပ္ပဟာနေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိလာဘဘူမိယံ၊ ၌။ အင်္ဂါတုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ သမာဓိနံ၊ တို့၏။ လူဒံ၊ ဤဆိုလတ် သည်ကား။ နာနာကရဏံ၊ အသီးအသီး ကွဲပြားသည်ကို ပြုကြောင်းဖြစ် သော အထူးတည်း။ ဥပစာရေ၊ ၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ထာမဇာတာနိ၊ ဖြစ်သောအစွမ်းရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ အင်္ဂါနိ၊ တို့၏။ အထာ- မဇာတတ္တာ၊ ဖြစ်သော အစွမ်းရှိသည် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဒဟရော၊ နုသော။ ကုမာရကော၊

၁-ဘာဝနာသညာဖြင့် မှတ်အပ်ကာမျှ ဟူလို။ (ပြည်) ဤအမှာကို ထောက်လျှင် ဋီကာ၌ သညာတမတ္ထံ-အရာတွင် သညာတမတ္ထံ-ဟု ရှိသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

သုဇယံသည်။ ဥက္ခိပိတော၊ ထူမ၍။ ဌပိယမာနော၊ ထားအပ်လတ်သော်။
 (တနည်း) ဌပိယမာနော၊ ထားအပ်သော။ ဒဟရော ကုမာရကော၊
 အလွန်နုနယ်ငယ်သသူသည်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ဘူမိယံ၊ ဌှိ။ ပတတိယထာ၊
 လဲကျ၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ဥပစာရေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ကာလေန၊ ရံခါ။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကရောတိ၊ အာရုံပြု၏။
 ကာလေန၊ ရံခါ။ ဘဝဂံ၊ သို့။ ဩတရတိ၊ သက်၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။
 အပ္ပနာယံ၊ ဌှိ။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ထာမဇာတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ တေသံ အင်္ဂါနိ၊ တို့၏။ ထာမဇာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ယထာ နာမ၊
 ကား။ ဗလဝါ၊ သန်စွမ်းသောအားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ အာသနာ၊
 မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဒိဝသမ္ပိ၊ တနေ့ပတ်လုံးလည်း။ တိဋ္ဌေယျ ယထာ၊ ရပ်တည်
 နိုင်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ အပ္ပနာသမာဓိမ္ပိ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ စိတ္တံ၊
 စွာန်စိတ်သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်။ ဘဝဂံဝါရံ၊ ဘဝင်အလှည့်ကို။ ဆိန္နိတော၊
 ၍။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိံ၊ အလုံးစုံသောညဉ့်ပတ်လုံး၎င်း။ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝသံ၊
 အလုံးစုံသောနေ့ပတ်လုံး၎င်း။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်နိုင်၏။ ကုသလဇေယျပဋိ-
 ပါဋ္ဌိဝသေနေဝ၊ ကုသိုလ်ဇောစဉ်ကာစဉ်ကာ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။
 ပဝတ္တတိ၊ ၍။ ဣတိ-ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ နာနာကရဏံ၊ တည်း။

တတြ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသမာဓိတို့တွင်။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယဒေတံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ အကြင်ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊
 ၍။ တဿ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ဥပ္ပါဒနံ နာမ၊ ဖြစ်စေခြင်းမည်သည်။
 အတိဒုက္ကရံ၊ အလွန်ငြိုငြင်သဖြင့် ပြုအပ်၏။ ဝါ၊ ပြုနိုင်ခဲ၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေနေဝ ပလ္လက္ခေန၊ ထိုထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့်သာလျှင်။ တံ နိမိတ္တံ၊
 ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ဝဇေတော၊ ၍။ အပ္ပနံ၊ ကို။ အဓိဂန္တု၊ ရခြင်းငှါ။
 သစေ သက္ကောတိ၊ အံ။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်ပေမူ။ သန္တရံ၊
 ကောင်းလှ၏။ နော စေ သက္ကောတိ၊ အံ။ အထ၊ ထိုသို့မစွမ်းနိုင်ခဲ့သော်။
 အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။ အပ္ပမတ္တေန၊ မမေ့မလျော့
 ဖြစ်၍။ စက္ကဝတ္တိဂဗ္ဘော၊ စကြာမင်းလောင်းဖြစ်သောကိုယ်ဝန်ကို။ ရက္ခိ-
 တဗ္ဗော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဒုံး။ ဧဝံ၊ သို့။

နိမိတ္တံ၊ ကို။ ရက္ခတော၊ စောင့်သောယောဂီအား။ လဒ္ဓပရိဟာနိ၊
 ရပြီးသောဥပစာရဈာန်၏ယုတ်ခြင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အာရက္ခမ္ပိ၊

၃၃၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၂၃-၁၈) [၄-ပထဝီကသိဏ

အစောင့်သည်။ အသန္တမ္ပိ၊ မရှိမူ။ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ၊ ရတိုင်းရတိုင်းသောဥပစာရ
 ဈာန်သည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျောက်၏။

သတ္တသပ္ပါယ

၅၉။ တတြ၊ ထိုနိမိတ်၌၊ ဝါ၊ တတြ-တသ္မိံ နိမိတ္တရက္ခဏေ၊ ကို။
 ကတ္တဗ္ဗေ၊ သော်။ အယံ၊ ကား။ ရက္ခဏဝိမိ၊ စောင့်ခြင်းအစီအရင်တည်း။

အာဝါသော၊ ကျောင်း၎င်း။ ဂေါစရော၊ ဆွမ်းခံရွာ၎င်း။ ဘဿံ၊
 စကား၎င်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ၎င်း။ ဘောဇနံ၊ ၎င်း။ ဥတု၊ သီတုဏှဥတု၎င်း။
 ဣရိယာပထော၊ ဣရိယာပုထ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တ၊ ကုန်သော။
 အသပ္ပါယေ၊ မလျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုအာဝါသစသည်တို့ကို။
 ဝိဝဇ္ဇယေ၊ ကြဉ်ရာ၏။

သပ္ပါယေ၊ လျောက်ပတ်ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထို
 အာဝါသစသည်တို့ကို။ သေဝေထ၊ မှီဝဲရာ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊
 ဤသို့မလျောက်ပတ်သည်ကိုကြဉ်၍ လျောက်ပတ်သည်ကိုသာ မှီဝဲသဖြင့်။
 ပဋိပဇ္ဇတော၊ ကျင့်သော။ ကဿစိ၊ အချို့သောယောဂီအား။ နစိရေ-
 နေဝ ကာလေန၊ မကြာမီသောကာလ၌သာလျှင်။ အပ္ပနာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုအာဝါသစသော ခုနစ်ပါးတို့တွင်။ ယသ္မိံ အာဝါသေ၊
 အကြင်ကျောင်း၌။ ဝသန္တဿ၊ နေသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။
 အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သေးသော။ နိမိတ္တံ ဝါ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်
 မူလည်း။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ နိမိတ္တံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။
 ဝိနဿတိ၊ ပျောက်၏။ အနုပဋိတော၊ မထင်သေးသော။ သတိ စ၊ သတိ
 သည်လည်း။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ အသမာဟိတံ၊ ကောင်းစွာမတည်ကြည်
 သေးသော။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည်လည်း။ န သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာ
 မတည်ကြည်။ အယံ၊ ဤသို့သဘောရှိသောကျောင်းသည်။ အသပ္ပါယော၊
 မလျောက်ပတ်။ ယတ္ထ-ယသ္မိံ အာဝါသေ၊ ၌။ ဝသန္တဿ၊ သော။
 အဿ၊ အား။ (လိုက်) နာဂပဗ္ဗတဝါသီပဓာနိယတိသတ္တေရဿ ဝိယ၊
 ထေရ်အားကဲ့သို့။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။
 ယာဝရဉ္စ၊ မြဲမြံစွာတည်ခြင်း ရှိသည်လည်း။ [၁၂၄] ဟောတိ၊ ၏။ သတိ၊

နိဒ္ဒေသ]

သတ္တသပ္ပာယ် (၁၂၄-၁၀)

၃၃၁

သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဧ၊ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ဧ၊ အယံ၊ ဤဆိုပြီး
 သောကျောင်းသည်။ သပ္ပာယ်ော၊ လျောက်ပတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ယသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ အကြင်ကျောင်းတိုက်၌။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ အာဝါသ၊
 ကျောင်းဆောင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်းတိုက်၌။
 (တေသု အာဝါသေသု၊ ထိုများစွာသော ကျောင်းဆောင်တို့တွင်။
 ဋီကာ၌ကား တတ္ထာတိ တေသု အာဝါသေသု သာရှိ၏) ကေမေကသ္မိံ၊
 တဆောင်တဆောင်သော ကျောင်း၌။ တိဏိ တိဏိ ဒိဝသာနိ၊ လုံး။
 ဝသိတွာ၊ ရှိ။ ယတ္ထ-ယသ္မိံ အာဝါသေ၊ ၌။ အဿ၊ ဧ၊ စိတ္တံ၊
 သည်။ ကေဂုံ၊ တည်ကြည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ တတ္ထ၊ ၌။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ ဧ၊
 ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ အာဝါသသပ္ပာယ်တာယ၊ ကျောင်းလျောက်ပတ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟမ္ပပဏ္ဏိဒီပမိ၊ ၌။ စူဠနာဂလေဏေ။ စူဠနာဂ
 လိုက်၌။ ဝသန္တာ၊ နေကုန်သည်ဖြစ်၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုစူဠနာဂလိုက်၌
 ပင်လျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ပဉ္စသတ၊ ငါးရာကုန်သော။
 ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိံ သု၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။
 သောတာပန္နာဒီနဉ္စ၊ သောတာပန်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၎င်း။ အညတ္ထ၊
 တပါးသောကျောင်း၌။ အရိယဘူမိံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ တတ္ထ၊ ထို
 စူဠနာဂလိုက်၌။ အရဟတ္တပုတ္တာနဉ္စ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သော ရဟန်း
 တို့၏လည်း။ ဂဏနာ၊ အရေအတွက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။
 အညေသုပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရာဒိသု၊ စိတ္တလ-
 ပဗ္ဗတကျောင်းတိုက်စသည်တို့၌။ သောတာပန္နာဒီနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ အရ-
 ဟတ္တပုတ္တာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဂဏနာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ပန၊ ပါး။ ဂေါစရဂါမော၊ ကို။ (ဧဝံ၊ ဤဆိုလတံသောနည်းဖြင့်။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ၊) ယော ဂေါစရဂါမော၊ အကြင် ဆွမ်းခံရွာသည်။
 သေနာသနတော၊ ကျောင်းမှ။ ဥတ္တရေန ဝါ၊ မြောက်အရပ်၌၎င်း။
 ဒက္ခိဏေန ဝါ၊ တောင်အရပ်၌၎င်း။ နာတိဒူရေ၊ မဝေးလွန်းသော။
 ဒိယစုကောသဗ္ဗန္တရေ၊ တကောသခွဲအတွင်း၌။ ဟောတိ၊ ဧ၊ သုလသ-
 သမ္ပန္နဘိက္ခော၊ ရလွယ်သောပြည့်စုံသောဆွမ်းရှိ၏။ သော ဂေါစရဂါမော၊
 သည်။ သပ္ပာယ်ော၊ လျောက်ပတ်၏။ ဝိပရီတော၊ ထိုမှပြန်သော
 ကျောင်းသည်။ အသပ္ပာယ်ော၊ မလျောက်ပတ်။

၃၃၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၂၄-၁၁) [၄-ပထဝီကသိဏ

ဘဿန္တိ၊ ဧတ္ထ၊ ဌိ။ ဒုတ္တိံ သတိရစ္ဆာနကထာပရိယာပန္နံ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါး
သောသဂ္ဂမောက္ခတို့၏ ဖိလာဖြစ်သောကထာ၌ အကျုံးဝင်သော စကား
သည်။ အသပ္ပါယံ၊ မလျောက်ပတ်။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ တံ၊ ထိုသဂ္ဂ-
မောက္ခတို့၏ ဖိလာဖြစ်သောကထာ၌ အကျုံးဝင်သော စကားသည်။
အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ နိမိတ္တန္တရဓာနာယ၊ ရပြီးသောနိမိတ် ကွယ်ပျောက်
ခြင်းငှါ။ သံဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဒသကထာဝတ္ထုနိသိတံ၊ အပို့စွာကထာ အစရှိသော
ဆယ်ပါးသော ကထာတို့၏ ဝတ္ထုဖြစ်သော အပို့စွာတာ စသည်ကို မှီသော
စကားသည်။ သပ္ပါယံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုလျောက်ပတ်သော စကားကိုသော်
လည်း။ မတ္တာယ၊ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဘာသိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပုဂ္ဂလောပိ၊ သပ္ပါယအသပ္ပါယပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ (ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော၊ ၏။) ယော၊ သည် ၊ အတိရစ္ဆာနကထိကော၊ တိရစ္ဆာနကထာကို
ပြောဟောခြင်းအလေ့မရှိ။ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ သီလစသောဂုဏ်နှင့်
ပြည့်စုံ၏။ ယံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ အသမာဟိတံ၊ မတည်
ကြည်သေးသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။ သမာဟိတံ၊ ပြီးသော။
စိတ္တံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ ထိရတရံ၊ အထူးသဖြင့် မြဲမြံစွာ တည်ခြင်းရှိသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သပ္ပါယော၊
၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ကာယဒဠိဗဟုလော၊ ကိုယ်ဆူပြီး ခိုင်ခံ့အောင်
ပြုပြင် မွေးမြူခြင်း၌ လေ့လာသော။ တိရစ္ဆာနကထိကော၊ မဂ်ဖိုလ်မှ ဖိလာ
စကားကို ပြောလေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အသပ္ပါယော၊ မလျောက်ပတ်။
ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ကဒ္ဒမောဒကံ၊ ညွှန်ရေသည်။ အစ္စ ဥဒကံ၊ ကြည်သော
ရေကို။ မလီနံ၊ နောက်ကျသည်ကို။ ကရောတိ ဣဝ၊ ၏သို့။ သော၊ ထို
ကာယဒဠိဗဟုလ တိရစ္ဆာနကထိက ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ၊ ထိုယောဂီကို။
မလီနမေဝ၊ ညစ်နွမ်းသည်ကိုသာလျှင်။ ကရောတိ၊ ၏။ စ၊ အပြစ်ကို
ဆိုအံ့။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ကာယဒဠိဗဟုလ တိရစ္ဆာန-
ကထိကပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ကောဋ္ဌပဗ္ဗတဝါသီဒဟရဿ၊ အား။
သမာပတ္တိံ၊ သည်။ နဿတိ ဣဝ၊ ပျောက်၏သို့။ သမာပတ္တိပိ၊ သမာပတ်

၁-ဂေါစရဂါမော ပန ယော-ဟု ရှိသကဲ့သို့ ပုဂ္ဂလောပိ ယော-ဟု ရှိလိ၏။ မရှိသော်
ထည့်ပါ။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

သတ္တသပ္ပာယ် (၁၂၄-၂၉)

၃၃၃

သော်လည်း။ နဿတိ၊ ပျောက်တုသေး၏ရှင်။ နိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်
မူကား။ ပဂေဝ၊ စောစောကပင်လျှင်။ နဿယျ၊ ပျောက်ရာ၏။

ပန၊ ပါး။ ဘောဇနံ၊ ကို။ (ဝေ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ကဿစိ၊ အချို့
သော ယောဂီအား။ မဓုရံ၊ ချိုသော အရသာရှိသော ဘောဇဉ်သည်။
သပ္ပာယ်ံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ အဗ္ဗိလံ၊ ချဉ်သောအရသာ
ရှိသောဘောဇဉ်သည်။ သပ္ပာယ်ံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတုပိ၊ သည်လည်း။
ကဿစိ၊ အား။ သီတော၊ အေးသောရတုသည်။ ကဿစိ၊ အား။ ဥက္ခော၊
သည်။ သပ္ပာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဘောဇဉ်နှင့်
ဥတုအနိယတဖြစ်သောကြောင့်။ ယံ ဘောဇနံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ယံ ဥတု
ဝါ၊ ကို၎င်း။ သေဝန္တဿ၊ အား။ ဖာသု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
အသမာဟိတံ၊ သော။ စိတ္တံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ သမာဓိယတိ၊ ၏။
သမာဟိတံ၊ သော။ စိတ္တံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ ထိရတရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ တံ ဘောဇနံ၊ သည်။ သပ္ပာယ်ံ၊ ၏။ သော စ ဥတု၊ သည်လည်း။
သပ္ပာယော၊ ၏။ ဣတရံ၊ သပ္ပာယ်မှ တပါးသော။ ဘောဇနံ၊ သည်။
အသပ္ပာယ်ံ၊ မလျောက်ပတ်။ ဣတရော၊ သော။ ဥတု စ၊ သည်လည်း။
အသပ္ပာယော၊ မလျောက်ပတ်။ (ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။)

ဣရိယာပထေသုပိ၊ တို့တွင်လည်း။ ကဿစိ၊ အား။ စင်္ကမော၊ သည်။
သပ္ပာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ သယနဋ္ဌာနနိ-
သဇ္ဇာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရော၊ တပါးပါးသော ဣရိယာပုထ်သည်။
သပ္ပာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဣရိယာ-
ပုထ်ကို။ အာဝါသံ ဝိယ၊ ကျောင်းကိုကဲ့သို့။ တိဏိ ဒိဝသာနိ၊ တို့ပတ်လုံး။
ဥပပရိက္ခိတော၊ စုံစမ်း၍။ ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ ဌံ၊ ဝါ၊ သည်။
ဝတ္ထမာနေ၊ သော၊ ဝါ၊ ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ၊ ဌံ။ (ပဝတ္ထမာနဿ၊
ဖြစ်သောယောဂီအား။) အသမာဟိတံ၊ သော။ စိတ္တံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။
သမာဓိယတိ၊ ၏။ 'သမာဟိတံ၊ သော။ စိတ္တံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။
ထိရတရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဣရိယာပထော၊ သည်။
သပ္ပာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရော၊ သည်။ အသပ္ပာယော၊
မလျောက်ပတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၃၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၂၅-၁) [၄-ပထဝီကသိကာ

[၁၂၅] ဣတိ-ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ သတ္တဝိဓံ၊ သော။ ဣမံ အသပ္ပိယံ၊ ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ရှိ။ သပ္ပိယံ၊ ကို။ သေပိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မလျောက်ပတ်သည်ကိုကြည့်၍ လျောက်ပတ်သည်ကိုသာ မှီဝဲသဖြင့်။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်သော။ နိမိတ္တာသေဝနဗဟုလဿ၊ ပဋိဘာဂ နိမိတ်၌မှီဝဲခြင်းများသော၊ ဝါ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌ဘာဝနာမနသိကာရကို များစွာမှီဝဲသော၊ ဝါ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို ဂေါစရာသေဝန၏ အစွမ်းဖြင့် မှီဝဲခြင်းများသော။ ကဿစိ၊ အချို့သောယောဂီအား။ နစိရေနော၊ မကြာမမြင့်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကာလေန၊ ၌။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒသဝိအပ္ပနာကောသလ္လ

၆၀။ ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ အား။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇတောပိ၊ ကျင့်ပါ ငြားသော်လည်း။ (အပ္ပနာ၊ သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်ခဲ့တုံအံ့။ တေန ယောဂီနာ၊ သည်။ ဒသဝိဓံ၊ သော။ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ အပ္ပနာ၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အစီအရင်ကို၊ ဝါ၊ အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်ကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအပ္ပနာကောသလ္လဖြစ်သော ဒသဝိဓဝိဓိကို ပြည့်စုံစေခြင်း၌။ အယံ၊ ကား။ နယော၊ တည်း။ ဝတ္ထု- ဝိသဒကိရိယတော၊ ဝတ္ထုတို့၏ သန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းဖြင့်။ (အပ္ပနာကောသလ္လံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ သမ္ဗန္ဓော၊ ဧဝံ သေသေသပိ) ဣန္ဒြိယ- သမတ္တပဋိပါဒနတော၊ ဣန္ဒြေတို့၏ မျှသည်၏ အဖြစ်ကိုပြီးစေခြင်းဖြင့်။ နိမိတ္တကုသလတော၊ နိမိတ်၌ကျွမ်းကျင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ချီးမြှောက်သင့်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးမြှောက်၏။ (တတော ပဂ္ဂဏှတော၊ ထိုသို့ ချီးမြှောက်သင့်သောအခါ၌ စိတ်ကိုမြှောက်ကြွခြင်းဖြင့်။) ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နှိပ်သင့်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်၏။ (တတော နိဂ္ဂဏှတော၊ ထိုသို့နှိပ်သင့်သောအခါ၌ စိတ်ကိုနှိပ်ခြင်းဖြင့်။) ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊ ရှင်စေအပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္ပဟံသေတိ၊ ရှင်စေ၏။ (တတော သမ္ပဟံသနတော၊ ထိုသို့ ရှင်စေသင့်သောအခါ၌ စိတ်ကို ရှင်စေခြင်းဖြင့်။) ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊

နိဒ္ဒေသ] ဒသဝိဓအပ္ပနာကောသလ္လ (၁၂၅-၂၁)

၃၃၅

လျစ်လျူရှုအပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ၊ ကိ။ အဇ္ဈပေက္ခတံ၊ လျစ်လျူရှု၏။ (တတော အဇ္ဈပေက္ခနတော၊ ထိုသို့ လျစ်လျူရှုသင့်သောအခါ၌ စိတ်ကို လျစ်လျူရှုခြင်းဖြင့်။) အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတော၊ သမာဓိကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ခြင်းဖြင့်။ သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတော၊ သမာဓိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်းဖြင့်။ တဒဓိမုတ္တိတော၊ ထိုအပ္ပနာသမာဓိသို့ နှလုံး ညွတ်ခြင်းဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသဟာကာရေဟိ၊ ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ ကိ။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၁။ တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးသောအပ္ပနာကောသလ္လဝိဓိတို့တွင်။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနံ၊ အတွင်းအပဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္ထုနံ၊ ဝတ္ထုတို့၏။ ဝိသဒဘာဝကရဏံ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းသည်။ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ နာမ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ယဒါ၊ ဌံ။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ကေသနခလောမာနိ၊ တို့သည်။ ဒီဃာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သရီရံ၊ သည်။ သေဒမလဂ္ဂဟိတံ ဝါ၊ ချေး အညစ်အကြေးစွန်းငြိကပ်လိမ်းသည်မှလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထု၊ အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်သောဝတ္ထုသည်။ အဝိသဒံ၊ မသန့်ရှင်းသည်။ အပရိသုဒ္ဓံ၊ မစင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယဒါ၊ ဌံ။ အဿ၊ ၏။ စိဝရံ၊ သည်။ ဇိဏ္ဏံ၊ ဆွေးမြည့်သည်။ ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသည်။ ဒုဂ္ဂန္တံ၊ မကောင်းသောရနံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေနာသနံ ဝါ၊ မှလည်း။ ဥက္ကာပံ၊ အမှိုက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌံ။ ဗာဟိရဝတ္ထု၊ သည်။ အဝိသဒံ၊ သည်။ အပရိသုဒ္ဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေဖြစ်သော။ ဝတ္ထုမှိ၊ သည်။ အဝိသဒေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်၊ ဝါ၊ အဝိသဒေ၊ သော။ ဝတ္ထုမှိ၊ ဌံ။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကေသု၊ နိဿယာဒိပစ္စည်းဖြစ်ကုန်သော စိတ်စေတသိက်တို့ကြောင့်၊ ဝါ၊ တို့၌။ ဉာဏမှိ၊ သည်လည်း။ အပရိသုဒ္ဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကော ဝိယ၊ ကား။ အပရိသုဒ္ဓါနိ၊ မစင်ကြယ်ကုန်သော။ ဒီပကပလ္လိကဝဋ္ဋိတေလာနိ၊ ဆီမီးခွက်၊ ဆီမီးစာ၊ ဆီတို့ကို။ နိဿယ၊ ချ်။ ဥပ္ပန္နဒီပသိခါယ၊ ဖြစ်သောဆီမီးလျှံ၏။ ဩဘာသော၊ သည်။ အပရိသုဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ၏သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ အပရိသုဒ္ဓေန၊ သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ သမ္ပသတော၊ သုံးသပ်သောယောဂီအား။ သင်္ခါရာပိ၊ တို့သည်လည်း။

၃၃၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၂၅-၂၁) [၄-ပထဝီကသိကာ

အဝိဘူတာ၊ မထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သမထ-
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။

အနုယုညတော၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝုဇ္ဈိံ၊ (အင်္ဂါ
ထင်ရှားဖြစ်သောအားဖြင့်) ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရုဇ္ဈိံ၊ (လေ့လာသော
အဖြစ်ဖြင့်) စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ (အချင်းခပ်သိမ်း ဝသီဘော်သို့
ရောက်သဖြင့်) ပြန့်ပွားခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။
အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေ၊ ဖြစ်သော။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ သည်။ ဝိသဒေ၊ သည်။ သတိ၊
သော်၊ ဝါ၊ ဝိသဒေ၊ သော။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ဤ။ ဥပ္ပန္နသု၊ ကုန်သော။
စိတ္တစေတသိကေသု၊ တို့ကြောင့်၊ ဝါ၊ တို့ဥှံ။ ဉာဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝိသဒံ၊
သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကော ဝိယ၊ ကား။ ပရိသုဒ္ဓါနိ၊
ကုန်သော။ ဒီပကပလ္လိကဝဋ္ဋိတေလာနိ၊ တို့ကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ ဥပ္ပန္နဒီပ-
သိခါယ၊ ၏။ ဩဘာသော၊ သည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။
စ၊ ဆက်။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။
သမ္မသတော၊ အား။ သင်္ခါရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝိဘူတာ၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုညတော၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊
သည်လည်း။ ဝုဇ္ဈိံ၊ သို့။ ဝိရုဇ္ဈိံ၊ သို့။ ဝေပုလ္လံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

၆၂။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ သမဘာဝကရဏံ၊
ကိစ္စအားဖြင့် မယုတ်မလွန်မျှသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည်။ ဣန္ဒြိယသမတ္ထ-
ပဋိပါဒနံ နာမ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ မျှသည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း
မည်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗလဝံ၊ သည်။
သစေ ဟောတိ၊ အံ။ ဣတရာနိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေမှတစ်ပါးသော ဝီရိယိန္ဒြေသည်
တို့သည်။ မန္တာနိ၊ နဲ့ကုန်သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊ ကုန်အံ။ တတော၊
ထို့ကြောင့်။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ သည်။ [၁၂၆] ပဂ္ဂဟကိစ္စံ၊ ချီးပင့်ခြင်း။
အားပေးခြင်းကိစ္စကို။ (ကာတုံ န သက္ကောတိတိ ပစ္စေကံ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ)
သတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥပ္ပဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ အာရုံသို့ကပ်၍တည်ခြင်း၊ မလွတ်မရှေ့
ခြင်းကိစ္စကို။ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဝိက္ခေပကိစ္စံ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းကိစ္စကို။
ဝါ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏ မပျံ့လွင့်ကြောင်းကိစ္စကို။ ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။

၁-ရှေးဝါကျဖြင့် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူရကား သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ လိုသ
တည်း။ (ပြည်)

ဒဿနကိစ္စံ၊ မြင်ကြောင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ ထိုသဒ္ဓိန္ဒြေကို။ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဝါ၊
 ဓမ္မတို့၏ဟုတ်မှန်သော သဘောကိုစူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ယထာ၊
 အကြင်အခြင်းဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ ဘာဝနာကိုနှလုံးပြုသောသူအား။
 (သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။) ဗလဝံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။
 အမနသိကာရေန ဝါ၊ ဘာဝနာကို နှလုံးမသွင်းသဖြင့်၎င်း။ ဟာပေတဗ္ဗံ၊
 ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထု၊ သည်။ နိဒဿနံ၊
 ဥဒါဟရုဏ်တည်း။ ပန၊ ပါး။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဗလဝံ၊ သည်။ သစေ
 ဟောတိ၊ အံ။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိ-
 မောက္ခကိစ္စံ၊ အာရုံ၌ဝှုပ်နှံ၍ ယုံကြည်ခြင်းကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ နေဝ
 သက္ကောတိ၊ သည်သာတည်း။ ဣတရာနိ၊ သတိန္ဒြေစသည်တို့သည်။ ဣတရ-
 ကိစ္စဘေဒံ၊ ဥပဋ္ဌာနစသော ကိစ္စအထူးကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊
 ကုန်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝီရိယိန္ဒြေကို။ ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာယ၊
 ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်တို့ကို ပူး
 စေခြင်းဖြင့်။ ဟာပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတြာပိ၊ ထိုဝီရိယိန္ဒြေလွန်ရာ၌လည်း။
 သောဏတ္ထေရဝတ္ထု၊ ကို။ ဒဿေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသေသုပိ၊ သဒ္ဓါ၊
 ဝီရိယတို့မှ ကြွင်းကုန်သော သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညိန္ဒြေတို့တွင်လည်း။ ကေဿ၊
 တပါး၏။ ဗလဝဘာဝေ၊ အားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။
 ဣတရေသံ၊ နံ့သောဣန္ဒြေတို့၏။ အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ကိစ္စေသု၊
 တို့၌။ အသမတ္တတာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊
 အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့တွင်။
 သဒ္ဓါပညာနံ၊ တို့၏၎င်း။ သမာဓိဝီရိယာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ သမတံ၊ အချင်း
 ချင်း မယုတ်မလွန်သည်ဖြစ်၍ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ (အာစရိယာ၊ တို့
 သည်။) ပသံသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ယော၊ သည်။) ဗလဝ-
 သဒ္ဓေါ၊ လွန်သောသဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မန္တပညော၊ နံ့သောပညာရှိ၏။
 သော၊ သည်။ မုဒ္ဒပ္ပသန္ဓော၊ အချည်းနှီးသောပုဂ္ဂိုလ်၌ ကြည်ညိုတတ်သည်။
 ဝါ၊ အမှိုက်မှိုက်ကြည်ညိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝေစ္စပသန္ဓော၊ သက်ဝင်

၁-နောက်အနက်ကား-မုဒ္ဒေါ မုဒ္ဓေ-သဒ္ဓနီတိနှင့်အညီ—မုဒ္ဓေ၊ မုဒ္ဓသဒ္ဓါကို။ ဧတ္ထဗ္ဗေ၊
 သော်။ မုဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တနည်း။ မုဒ္ဓေ-မုဒ္ဓဿ၊ ၏။ မုဒ္ဓေါ၊ အပြုသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ သုတ်နက်။ (ပြည်)

စဉ်းစား၍ကြည်ညိုသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ (လွန်) အဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကောင်းမှုကြံရာ ယာကောင်းမဟုတ်သည်၌။ ပသီဒတိ၊ ကြည်ညိုတတ်၏။ ဗလဝပညော၊ လွန်သောပညာနှင့်ပြည့်စုံသော။ မန္တသဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါနဲ့ သဿသည်။ ကေရာဒ္ဓိကပက္ခံ၊ စဉ်းလဲသောအဖို့သို့။ ဘဇတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဘေသဇ္ဇသမုဋ္ဌိတော၊ ဆေးကြောင့်ဖြစ်သော။ ရောဂေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အတေကိစ္ဆော၊ အကုခက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဘိန္နံ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပညာ နှစ်ပါးတို့၏။ သမတာယ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထုသ္မိံယေဝ၊ ကောင်းမှုကြံရာ ယာကောင်း၌သာလျှင်။ ပသီဒတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဗလဝသမာဓိံ၊ လွန်သော သမာဓိရှိသော။ မန္တဝီရိယံ၊ နဲ့သောဝီရိယရှိသသူကို။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ကောသဇ္ဇပက္ခတ္တာ၊ ပျင်းရိခြင်းအဖို့ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကောသဇ္ဇံ၊ သည်။ အဘိဘဝတိ၊ ဘိစီးနိုင်စက်၏။ ဗလဝဝီရိယံ၊ လွန်သောဝီရိယရှိသော။ မန္တသမာဓိံ၊ နဲ့သောသမာဓိရှိသသူကို။ ဝီရိယဿ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခတ္တာ၊ ဥဒ္ဓစ္စအဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ အဘိဘဝတိ၊ ဖိစီးနိုင်စက်၏။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဝီရိယေန၊ နှင့်။ သံယောဇိတော၊ ကောင်းစွာယှဉ်အပ်သော။ သမာဓိံ၊ သည်။ ကောသဇ္ဇံ၊ ၌။ ပတိတုံ၊ ကျခြင်းငှါ။ န လဘတိ၊ အခွင့်မရ။ သမာဓိနာ၊ နှင့်။ သံယောဇိတံ၊ သော။ ဝီရိယံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စေ၊ ၌။ ပတိတုံ၊ ငှါ။ န လဘတိ၊ မရ။ တဿ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပညာနှစ်ပါး၊ ဝီရိယနှင့် သမာဓိနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ သမံ၊ တူသောကိစ္စရှိသည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဥဘယသမတာယ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပညာနှစ်ပါး၊ ဝီရိယနှင့် သမာဓိနှစ်ပါးမျှကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပိ စ၊ တနည်းသော်ကား။ သမာဓိကမ္ပိကဿ၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသသူအား။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ ဗလဝတိပိ၊ သန်မြန်သောအားရှိသော်လည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ သဒ္ဓဟန္တော၊ (ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော အစီအရင်သည် မချွတ်ပြည့်လတ် ဟု) ယုံသည်ဖြစ်၍။ ဩကပ္ပေန္တော၊ အာရုံသို့သက်ဝင်သကဲ့သို့ စုတ်စုတ်နစ်နစ်အားဖြင့် ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿတိ၊ ရောက်လတ်။ ပန၊ ပါး။ သမာဓိပညာယု၊ တို့တွင်။ သမာဓိကမ္ပိကဿ၊ အား။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ အားရှိမှု။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုး။ ဧဝံ

သန္ဓေ၊ သော်။ သော၊ ထိုသမာဓိကမ္ပိကယောဂီသည်။ အပ္ပနံ၊ သို့။
 ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဝိပဿနာကမ္ပိကဿ၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော
 ယောဂီအား။ ပညာ၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ အားရှိမှု။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဟိ၊
 အကျိုး။ ဧဝံ သန္ဓေ၊ သော်။ သော၊ ထိုဝိပဿနာကမ္ပိက ယောဂီသည်။
 လက္ခဏပ္ပတ္တိဝေဓံ၊ အနိစ္စတာစသော လက္ခဏာကိုထိုးထွင်းခြင်းသို့။ ပါပု-
 ဏာတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥဘိန္နံ၊ သမာဓိပညာနှစ်ပါးတို့၏။ သမတ-
 ယပိ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ အပ္ပနာ၊ ဤ၌လိုအပ်သော လောကီ
 အပ္ပနာသည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ပန၊ အထူးကို
 ဆိုအံ့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောသမထကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌၊
 ဝါ၊ အလုံးစုံသော လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခတို့၌။ သတိ၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ အားသန်
 မူကား။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်လှ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတိ၊ အားသန်
 သောသတိသည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စအဖို့၌ ယှဉ်ကုန်
 သော။ သဒ္ဓါဝီရိယပညာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အားသန်သဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စ-
 ပါတတော၊ ဥဒ္ဓစ္စ၌ကျခြင်းမှ။ ရက္ခတိ၊ စောင့်ပေ၏။ ကောသဇ္ဇပက္ခေန၊
 ကောသဇ္ဇအဖို့ဖြစ်သော။ သမာဓိနာ၊ ကြောင့်။ ကောသဇ္ဇပါတတော စ၊
 မှလည်း။ ရက္ခတိ၊ စောင့်နိုင်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သာ သတိ၊ ကို။
 (ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ သမ္ပန္နော) သဗ္ဗဗျဉ္ဇနေသု၊ အလုံးစုံသော ဟင်းလျာတို့၌။
 လောဏခုပနံ၊ ဆားလျောက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဆားခပ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ ဝိယ၊
 အလိုရှိအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ သဗ္ဗရာဇကိစ္စေသု၊ တို့၌။ သဗ္ဗကမ္ပိကအမစ္စော၊
 အလုံးစုံသောမင်း၏ အမှုတို့၌ ယှဉ်သော၊ ဝါ၊ သင့်လျော်သော၊ အမတ်
 ကြီးကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော ဝိယ စ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌၊
 ဝါ၊ အလုံးစုံသော လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခတို့၌။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တေန ကာရဏေန၊
 ထိုအလုံးစုံ၌ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။)
 (အာဟ-၌စပ်) ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ သတိ စ၊ ကိုသာလျှင်။ သဗ္ဗတ္ထိကာ၊
 အလုံးစုံ၌ယှဉ်၏ဟူ၍၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော လိနုဒ္ဓစ္စအဖို့ရှိသော ဗောဇ္ဈင်ကို
 ယှဉ်ခြင်းဖြင့် လိုအပ်၏ဟူ၍၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော လိနုဒ္ဓစ္စအဖို့ရှိသော ဗောဇ္ဈင်
 နှင့်တကွ လိုအပ်၏ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ကိံ ကာရဏာ၊
 အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊

ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်သည်။ သတိပဋိသရဏံ၊ သတိလျှင်ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းရာရှိ၏။^၁

သတိ စ၊ သည်လည်း။ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သည်ဖြစ်၍ ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ရှေးရှုထင်တတ်၏။ သတိယာ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟော၊ ချီးပင့်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

၆၃။ ပထဝီကသိဏာဒိကဿ၊ ပထဝီကသိုဏ်းအစရှိသော။ အကတဿ၊ မပြုအပ်သေးသော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိမိတ္တဿ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၏အကြောင်းနိမိတ်ကို။ ကရုဏကောသလ္လဉ္စ၊ ပြုပြင်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိမိတ္တဿ၊ ကို။ ဘာဝနာကောသလ္လဉ္စ၊ ပျိုးစေခြင်း၌ လိမ္မာသည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ဘာဝနာယ၊ ကသိုဏ်းနိမိတ်ကို ပျိုးစေခြင်းဖြင့်။ လဒ္ဓဿ၊ ရအပ်သော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာနိမိတ္တဿ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၏နိမိတ်ကို။ ဝါ၊ ရှေးရှေးသော စိတ္တေကဂ္ဂတာဟု ဆိုအပ်သော နောက်နောက်သော သမထ၏နိမိတ်ကို။ ရက္ခဏကောသလ္လဉ္စ၊ စောင့်ခြင်း၌လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ နိမိတ္တကောသလ္လံ နာမ၊ မည်၏။ တံ ရက္ခဏကောသလ္လံ၊ ကို။ ဣမ အပ္ပနာကောသလ္လကထာယံ၊ ၌။ (နိမိတ္တကောသလ္လန္တိ၊ ဟူ၍။) အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။

[၁၂၇] ၆၄။ ကထဉ္စ၊ အသို့လျှင်။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးပင့်သည်မည်သနည်း။ ယဒါ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်သည်။ အတိသိထိလဝီရိယတာဒိဟိ၊ အလွန်လျော့သော ဝီရိယရှိသည်၏ အဖြစ်စသည်တို့ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ လိနံ၊ တွန့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်အစရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးသော သမ္မောဇ္ဈင်တို့ကို။ အဘာဝေတွာ၊ ၍။ ဓမ္မဝိစယ-

၁-အဘယ်မှာကိုးကွယ်ရသနည်း။ အပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂမဿ အဓိဂမာယ။ မရောက်သေးသောတရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ မရသေး၊ မသိသေးသော တရားကိုရခြင်းသိခြင်းငှါ သတိကို အားပြုမှီခိုရမှ စိတ်ဖြစ်နိုင်သည်။ မိမိချည်း အစွမ်းမကောင်း ဟူလိုသတည်း။ (ပြည်)

နိဇ္ဈေသ] ဒေသဝိမာဒေသပုနာကောသလ္လ (၁၂၇-၁၄)

၃၄၁

သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပျိုးစေအံ့။
တသ္မိံသမယော၊ ဌ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီးပင့်သည်မည်၏။ (လိုက်၍
သမ္ပန်) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သေယျထာပိ။ပ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ၊ ဟူသော။
ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသော၊
သည်။ ပရိတ္တံ-အပ္ပကံ၊ သော။ အဂ္ဂိံ၊ ကို။ ဥဇ္ဇာလေတုကာမော၊
တောက်စေလိုသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။
တတ္ထ၊ ထိုအနည်းငယ်သောမီးဌ။ အလ္လာနိ၊ စုံစုတ်ကုန်သော။ တိဏာနိ
စေဝ၊ မြက်တို့ကိုမူလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ အလ္လာနိ၊ ကုန်သော။
ဂေါမယာနိ စ၊ နွားချေးတို့ကိုမူလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ၏။ အလ္လာနိ၊
ကုန်သော။ ကဋ္ဌာနိ စ၊ ထင်းတို့ကိုမူလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ၏။ ဥဒက-
ဝါတဉ္စ၊ ရေနှင့်ရောသော လေကိုမူလည်း။ ဒဒေယျ-ဥပနေယျ၊ ကပ်၍
ဆောင်ရာ၏။ ပံသုကေန စ၊ မြေမှန်ဖြင့်မူလည်း။ သြကိရေယျ၊ ကြဲလောင်း
ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ပရိတ္တံ၊ သော။ အဂ္ဂိံ၊ ကို။
ဥဇ္ဇာလေတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော နုခေါ၊ ထိုက်အံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊
မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရွှေတုန်းတော်ရှင်။ ဧတံ၊ ဤသို့ တောက်လောင်
စေခြင်းသည်။ နော ဟိ ဘဗ္ဗော၊ မထိုက်သည်သာတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ယသ္မိံသမယော၊ ဌ။ အဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ (လိုက်)
စိတ္တံ၊ သည်။ လိနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယော၊ ဌ။ ပဿဒ္ဓိ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါယ၊ ကို။ ဘာဝနာယ၊ ငှါ။ အကာလော၊ သင့်သောအခါ
မဟုတ်။ (ရုက္ခေ သာခါကဲ့သို့မှတ်၊ ဝါ၊ အတေဒူပစာရ) (တနည်း)
တသ္မိံသမယော-သော သမယော၊ သည်။ အကာလော၊ သင့်သောအခါ
မဟုတ်။ (ဝိဘတ္တိဗျတ္တယေနေတံ ဝုတ္တံ) သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါယ၊ ကို။
ဘာဝနာယ၊ ငှါ။ အကာလော၊ မဟုတ်။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါယ၊ ကို။
ဘာဝနာယ၊ ငှါ။ အကာလော၊ မဟုတ်။ တံ၊ ထိုသို့သင့်သောအခါမဟုတ်
ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူကား။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တံ၊ သည်။ လိနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို
တုန့်သောစိတ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာ
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါတရားတို့ဖြင့်။ ဒုသမုဋ္ဌာပယံ၊ လစေနိုင်ခဲ့သည်။ ဝါ၊ ထစေ

၃၄၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၂၇-၁၄) [၄-ပထဝီကသိကာ

ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ဌ။ စိတ္တံ၊ သည်။ လီနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 တသ္မိံ သမယေ၊ ဌ။ ဝါ၊ တသ္မိံ သမယေ-သော သမယော၊ သည်။ ဓမ္မ-
 ဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ကို။ ဘာဝနာယ၊ ငှါ။ ကာလော-ယုတ္တကာလော၊
 လျောက်ပတ်သောအခါပေတည်း။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ကို။ ဘာဝနာယ၊
 ငှါ။ ကာလော၊ ပေတည်း။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ကို။ ဘာဝနာယ၊ ငှါ။
 ကာလော၊ တည်း။ တံ၊ ထိုသင့်သောအခါ ဟုတ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊
 ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တံ၊ သည်။ လီနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 တံ၊ ထိုတူန့်သောစိတ်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုဓမ္မဝိစယဝီရိယ
 ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂတရားတို့ဖြင့်။ သုသမုဋ္ဌာပယံ၊ လွယ်သဖြင့် ထစေအပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပုရိသော၊ သည်။
 ပရိတ္တံ၊ သော။ အဂ္ဂိံ၊ ကို။ ဥဇ္ဇာလေတုကာမော၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။
 သော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအနည်းငယ်သော မီး၌။ သုက္ခာနိ၊ ခြောက်သွေ့
 ကုန်သော။ တိဏာနိ စေတ၊ တို့ကိုမူလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ရာ၏။ သုက္ခာနိ၊
 ကုန်သော။ ဂေါမယာနိ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ဧ။ သုက္ခာနိ၊
 ကုန်သော။ ကဋ္ဌာနိ စ၊ တို့ကိုမူလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ဧ။ မုခဝါတဉ္စ၊
 နှုတ်ဖြင့်မှုတ်သော လေကိုမူလည်း။ ဒဒေယျဥပနေယျ၊ ရာ၏။ ပံသုကေန
 စ၊ မြေမှုန့်ဖြင့်လည်း။ န ဩကိရေယျ၊ မလောင်းရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 သော ပုရိသော၊ သည်။ ပရိတ္တံ၊ သော။ အဂ္ဂိံ၊ ကို။ ဥဇ္ဇာလေတုံ၊ ငှါ။
 ဘဗ္ဗော နုခေါ၊ ထိုက်အံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ဧ။ ဘန္တေ၊
 ရား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဟောတော်မူတိုင်း တောက်စေခြင်းငှါ ထိုက်သည်
 သာတည်း။]

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌၊ ဝါ၊ ဤသို့ပူးစေရာ၌။ ယထာသက-
 မာဟာရဝသေန၊ မိမိ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အကြင် အကြင်အကြောင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်။ (တနည်း) ယထာသကံ၊ မိမိဟူသော အကြင်အကြင်
 တရား၏၊ ဝါ၊ မိမိ မိမိ၏။ အာဟာရဝသေန၊ ဖြင့် ၂။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ-

၁-သုက္ခဝါတဉ္စ-ဟု အချို့မူ၌ ရှိ၏။ ခြောက်သောလေကိုမူလည်း-ဟု သမ္ပန်။ (ဆ-သံ-
 သော)

၂-ယံ ယံ သကံ ယတာသကံ၊ အတ္တနော အတ္တနောတိ အတ္ထော၊ အာဟာရဝသေ-
 နာတိ ပစ္စယဝသေန၊ ဋီကာ။ ယင်းအလိုသော် ဝါကျ။ (ပြည်)

နိဗ္ဗေသ]

ဒသဝိမအပ္ပနာကောသလ္လ (၁၂၈-၈)

၃၄၃

ဒီနံ၊ တို့ကို။ ဘာဝနာ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ စွ။ အတ္ထိ
ဘိက္ခဝေ ။ပ။ သံဝတ္တတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကုသလာကုသလာ၊ ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ ဟိနပဏီတာ၊ ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ ကဏသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါ၊ မည်းညစ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော
ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊
ထိုကုသိုလ်စသောဓမ္မတို့၌။ ယောနိသော၊ လမ်းမှန်သောအကြောင်းဖြင့်။
မနသိကာရဗဟုလီကာရော၊ နှလုံးထားခြင်းကို များစွာပြုခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ အံ့။ အယံ၊ ဤမျှားစွာပြုခြင်းသည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေး
သော။ [၁၂၈] ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ၏လည်း။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်း
ငှါရင်း။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ၏လည်း။
ဘိယျောဘာဝါယ၊ လွန်စွာ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ခြင်းငှါရင်း။ ဝေပုလ္လာယ၊
ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်ငှါရင်း။ ဘာဝနာယ၊ ပွားခြင်းငှါရင်း။ ပါရိပူရိယာ၊
ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်ခြင်းငှါရင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အာဟာရော၊ အကြောင်းမည်၏။]

တထာ၊ တထေတုံ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာရမ္မဓာတု၊ လက်ဦးအစ အားထုတ်သောဝီရိယ
ဓာတ်သည်။ နိက္ကမဓာတု၊ ပျင်းရိခြင်းမှ တွက်မြောက်သော ဝီရိယဓာတ်
သည်။ ပရက္ကမဓာတု၊ အဆင့်ဆင့်တက်သွားသော ဝီရိယဓာတ်သည်။
အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဓာတ်သုံးပါး၌။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိကာရ-
ဗဟုလီကာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ အံ့။ အယံ၊ ဤမျှားစွာပြုခြင်းသည်။
အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ၏လည်း။
ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါရင်း။ ဥပ္ပန္နဿ၊ သော။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ၏လည်း။
ဘိယျောဘာဝါယ၊ ငှါရင်း။ ဝေပုလ္လာယ၊ ငှါရင်း။ ဘာဝနာယ၊ ငှါရင်း။
ပါရိပူရိယာ၊ ငှါရင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
အာဟာရော၊ မည်၏။]

တထာ၊ တုံ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ နိယာ၊ နောက်နောက်သော ပီတိ-
သမ္မောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ရာအကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရှေးရှေးသောပီတိ

တို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားတို့သည်။ အတ္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပီတိ-
သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဌာနိယဓမ္မတို့၌။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိကာရဗဟုလီ-
ကာရော၊သည်။ ဟောတိ၊ အံ့။ အယံ၊ ဤများစွာပြုခြင်းသည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊
သော။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ၏လည်း။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ၎င်း။ ဥပ္ပန္နဿ၊
သော။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ၏လည်း။ ဘိယျောဘာဝါယ၊ ငှါ၎င်း။
ဝေပုလ္လာယ၊ ငှါ၎င်း။ ဘာဝနာယ၊ ငှါ၎င်း။ ပါရိပူရိယာ၊ ငှါ၎င်း။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟာရော၊ အကြောင်း
မည်၏။]

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ သဘာဝသာမညလက္ခဏပ္ပဒ္ဓိဝေဓဝသေန၊ သဘာဝ-
လက္ခဏာ၊သာမညလက္ခဏာကို မဖောက်မပြန် ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ပဝတ္ထမနသိကာရော၊ ဖြစ်သောမနသိကာရသည်။ ကုသလာဒီသု၊
တို့၌။ ယောနိသော မနသိကာရော နာမ၊ မည်၏။ အာရမ္မဓာတုအာဒိနံ၊
တို့ကို။ ဥပ္ပါဒနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္ထမနသိကာ-
ရော၊သည်။ အာရမ္မဓာတုအာဒိသု၊ တို့၌။ ယောနိသော မနသိကာရော
နာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသောဓာတ်တို့တွင်။ ပဌမဝီရိယံ၊ စ၍
အားထုတ်သောဝီရိယကို။ အာရမ္မဓာတုတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကော-
သဇ္ဇတော၊ မှ။ နိက္ခန္တတ္တာ၊ ထွက်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထို
ပဌမဝီရိယထက်။ ဗလဝတရံ၊ လွန်ကဲထက်သန်သော ဝီရိယကို။ နိက္ခမဓာ-
တုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပရံ ပရံ ဌာနံ၊ ပဋ္ဌ၊ပဋ္ဌ၊တရားဒိဘာဝဟုဆိုအပ်သော
အဆင့်ဆင့်သော အရာသို့။ အက္ခမနတော၊ ဆင့်ကာဆင့်ကာ တက်ရောက်
နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတောပိ၊ ထိုနိက္ခမဓာတ်ထက်လည်း။ ဗလဝ-
တရံ၊ လွန်ကဲသန်မြန်သော ဝီရိယကို။ ပရက္ခမဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ပန၊ ပါး။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဌာနိယာ ဓမ္မာတိ ဧတံ၊ ဟူသော ဤအမည်သည်။
ပီတိယာ ဝေ၊ ရှေးရှေးပီတိ၏သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တဿာပိ၊
ထိုရှေးရှေးသောပီတိကိုလည်း။ ဥပ္ပါဒကမနသိကာရောဝ၊ ဖြစ်စေတတ်သော
မနသိကာရသည်သာလျှင်။ ယောနိသော မနသိကာရော နာမ၊ မည်၏။ ၁။

၁-တိဌတိ ပဝတ္တတိ ဧတ္တာတိ ဌာနိယာ၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဌာနိယာ ပီတိသမ္ပော-
ဇ္ဈင်္ဂဌာနိယာ၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂ၏ တည်ရာဖြစ်ရာ။ ဌာတဗ္ဗော ပဝတ္တေတဗ္ဗောတိပိ ဌာနိ-
ယော၊ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ ဌာနိယော ဧတေသုတိ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဌာနိယာ။ ဖြစ်စေအပ်
သော ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂရှိသော တရားတို့တည်း။ ကေ ပန ဧတံ ? အဆင့်ဆင့်အားဖြင့်

အပိ စ အပရော နယော၊ ကိ။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။
 ပရိပုစ္ဆကတာ၊ အနက်ကို မေးမြန်းတတ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဝတ္ထုဝိသဒ-
 ကိရိယာ၊ အဇ္ဈတ္တဝတ္ထုဗဟိဒ္ဓဝတ္ထုတို့၏ သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်း
 ၎င်း။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ မျှသည်၏
 အဖြစ်ကိုပြီးစေခြင်း၎င်း။ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ၊ ပညာနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့ကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၎င်း။ ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို
 မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း၎င်း။ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏာ၊ နက်သောဉာဏ်ရှိ
 ကုန်သော အရှင်တို့သည် ကျက်စားအပ်ကုန်သော ခန္ဓာအာယတနဓာတ်
 စသည်တို့ကို ဆင်ဆင်ခြင်း၎င်း။ ဝါ၊ နက်သောဉာဏ်ဖြင့်သာ ကျက်စား
 အပ်ကုန်သော သုတ်တို့ကိုဆင်ခြင်ခြင်း၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိုပညာသို့
 ညွတ်သော နှလုံးရှိသောသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

အပါယာဒိတယပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ အပါယဒုက္ခစသော ရှစ်ပါးသော
 ဘေးကို ဆင်ခြင်လေ့ရှိသော သူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဝီရိယာယတ္တလောကိယ-
 လောကုတ္တရဝိသေသာမိဂမာနိသံသဒဿိတာ၊ ဝီရိယနှင့်စပ်သော လောကီ
 လောကုတ္တရာတရားအထူးကို ရခြင်းဟူသော အာနိသင်ကိုရလေ့ရှိသော
 သူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓမဟာသာဝကေဟိ၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ
 မဟာသာဝကတို့သည်။ ဂတမဂ္ဂေါ၊ သွားအပ်သောခရီးကို။ မယာ၊ သည်။
 ဂန္တဗ္ဗော၊ သွားအပ်သွားသင့်၏။ သော စ၊ ထိုခရီးသည်လည်း။
 ကုသီတေန၊ ပျင်းရိသော သူသည်။ ဂန္တု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။
 ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ဂမနဝီထိပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ အရှင်မြတ်တို့ သွားအပ်
 သော ခရီးဟုဆိုအပ်သော ကျင့်စဉ်လမ်းရိုးကို ဆင်ခြင်လေ့ရှိသည်၏

ဖြစ်သော ရှေးရှေးသော ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၊ ထိုပီတိနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားတို့တည်း။
 သို့သော် လည်း ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မနှစ်ပါးတို့တွင် ရှေးရှေးပီတိသည်သာလျှင်
 ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၏ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မမှ ထူးသောအကြောင်းသည် အကြင်ကြောင့် ဖြစ်၏။
 ထိုသို့ ဝိသေသကာရဏ ဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင် ပီတိယာဝေဝတ် နာမ်-ဟု အဋ္ဌကထာ
 ကျမ်းကြီးရှင်မိန့်တုံ့သတည်း။ ပီတိတရုတည်းသာ ငေါက်ငေါက် ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်ဋ္ဌာနိယာ
 မောဉ် ကောက်ကောင်းသောကြောင့် မိန့်သည် မဟုတ်ရာဓမ္မဟု ဆရာကြီးတို့ အလိုကို
 တွေးကောင်းသတည်း။ အကြင်အခြင်းဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ဘုရား အနုပ္ပန္နပီတိ-
 သမ္မောဇ္ဈင်သည်ဖြစ်၏။ ဥပ္ပန္နသည်လည်း ပါး၏။ ထိုအခြင်းဖြင့် ဖြစ်သော အသိအမြင်
 ခြင်းသည် ဥပ္ပါဒကနာဘိကာရမည်၏ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

အဖြစ်၎င်း။ ဒါယကာနံ၊ တို့၏။ မဟပ္ပလတာဝကရဏေန၊ အကျိုးကြီး
သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းဖြင့်။ ပိဏ္ဏာပစာယနတာ၊ ဆွမ်းကို အတုံ
ပြန်၍ ပူဇော်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်သော
သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသည်။ ဝီရိယာရမ္ဘဿ၊ ဝီရိယကိုအားထုတ်ခြင်း၏။
ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ကျေးဇူးကိုဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုကျေးဇူးကို
ဆိုလေ့ရှိသော ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ အနတိက္ကမနိယ-
သာသနော၊ မလွန်ကျူးအပ်သော အဆုံးအမရှိတော်မူ၏။ အမှာကဉ္စ၊
ငါတို့အားလည်း။ ဗဟူပကာရော၊ များစွာကျေးဇူးရှိပေ၏။ ပဋိပတ္တိယာ
စ၊ အကျင့်ဖြင့်လည်း။ ပူဇိယမာနော၊ ပူဇော်အပ်သည်ရှိသော်။ ပူဇိတော-
သုပူဇိတော၊ လုံမစေ့က် ပူဇော်မိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရိယာ၊
အာမိသပူဇာဖြင့်။ ပူဇိတော-သုပူဇိတော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ
ဝေံ၊ သို့။ [၁၂၉] သတ္ထုမဟတ္ထပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ ဆရာဖြစ်သော သဗ္ဗညု
ဘုရား၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ မေ၊
ငါသည်။ သဒ္ဓမ္မသင်္ခါတံ၊ သူတော်ကောင်းတရားဟုဆိုအပ်သော။ မဟာ-
ဒါယဇ္ဇံ၊ မြတ်သောအမွေဥစ္စာကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုသူတော်ကောင်း
တရားဟုဆိုအပ်သော အမွေဥစ္စာသည်လည်း။ ကုသီတေန၊ သည်။
ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ ကောင်း။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ဒါယဇ္ဇမဟတ္ထ-
ပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ သူတော်ကောင်း တရားဟု ဆိုအပ်သောအမွေဥစ္စာ၏
မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်လေ့ရှိသော သူ၏အဖြစ်၎င်း။ အာလောက-
သညာမနသိကာရဣရိယာပထပရိဝတ္တန အဗ္ဘောကာသသေဝနာဒီဟိ၊ အာ-
လောကသညာကို နှလုံး၌ထားခြင်း၊ ဣရိယာပုသ် ပြောင်းလဲခြင်း၊
လွင်တီးခေါင်ကို မှီခိုခြင်းစသည်တို့ဖြင့်။ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနတာ၊ ထိနမိဒ္ဓကို
ချောက်လေ့ရှိသောသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ကုသီတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ ပျင်းရိ
ပေါ့ဘန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ အာရဒ္ဓဝီရိယ-
ပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ မြဲမြံမြဲမြံအားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသောသူမြတ်တို့ကို
မပြတ်မှီခိုဆည်းကပ်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သမ္ပပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏတာ၊
သမ္ပပ္ပဓာန်၏ အာနုဘော်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိုဝီရိယ-
သမ္ပာဇာန်၌ နှလုံးညွတ်ကိုင် ရှိသောသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
ကောဒသ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝီရိယသမ္ပာဇာန်ဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ။
သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၄၆

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ၎င်း။ ပ။ ဥပသမာနုဿတိ၊ ၎င်း။ လူခပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊
ဘုရားစသည်တို့၌ ပသာဒတည်းဟူသော အစေးကင်းသဖြင့် နှလုံးရုန့်ကျန်း
သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်မဲသည်၏အဖြစ်၎င်း။ သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊
ဘုရားစသည်တို့၌ ပသာဒတည်းဟူသော အစေး မခြောက်မသွေသဖြင့်
နှုံးညံ့ညက်ညောသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲလေ့ရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ပသာဒနိယ-
သုတ္တန္တပစ္စဝေက္ခဏတာ၊ ကြည်ညွတ်ခြင်းကို ဆောင်တတ်သော သုတ္တန်ကို
အဖန်ဖန် သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်ခြင်း၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိုပီတိ
သမ္မောဇ္ဈင်၌ နှလုံးညွတ်ကိုင်း ရှိုင်းသောသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
ကောဒသ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၎င်း။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ။
သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤဆိုးအပ်ကုန်
ပြီးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဧတေ ဓမ္မေ၊ ဤ(ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၌
ယောနိသော မနသိကာရ အစရှိကုန်သော၊ ဓမ္မတ္တညတာ အစရှိကုန်သော)
ဓမ္မတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေသောယောဂီသည်။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ-
ဒယော၊ တို့ကို။ ဘာဝေတိ နာမ၊ ပွားစေသည်မည်၏။ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊
ဖြင့်။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ တသ္မိံ သမယေ၊
၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဂ္ဂဏာတိ၊ ချီးပင့်သည်မည်၏။

၆၅။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊
၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဂ္ဂဏာတိ၊ နှိပ်သည်မည်သနည်း။
ယဒါ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်သည်။ အစွာရဒ္ဓ-
ဝီရိယတာဒိဟိ၊ အားထုတ်လွန်းသော ဝီရိယရှိသည်၏အဖြစ်စသည်တို့ဖြင့်။
ဥဒ္ဓတံ၊ မငြိမ်သည်။ ဝါ၊ အထက်အထက်၌တုန်လှုပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။
တဒါ၊ ၌။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ တို့ကို။
အဘာဝေတွာ၊ ၍။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ တို့ကို။ ဘာဝေတိ၊
ပွားစေအံ့။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဂ္ဂဏာတိ၊ နှိပ်သည်မည်၏။

၁-ဓမ္မတ္တညတာဒိကေ စ-ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ ပြန်ဆိုထားသည်။ သို့သော် ပြင်ဆင်
သော ဗောဇ္ဈင်ဖြစ်ကြောင်းတရားတို့တွင် ဓမ္မတ္တညတာ-ဟူ၍ မရှိခဲ့။ သတ္တ ဇောဝသည်ဖြင့်
၎င်း၊ ပရိပုစ္ဆကတာ စသည်ဖြင့်၎င်း၊ ဤသို့သာလျှင် ရှိခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌သည်း
သတ္တဓမ္မာဒိကေ စ-ဟူ၍သော်၎င်း၊ ပရိပုစ္ဆကတာဒိကေ စ-ဟူ၍သော်၎င်း ရှိသော်လည်း ဤ၌
လည်း သတ္တဓမ္မ အစရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ ပရိပုစ္ဆကတာ အစရှိကုန်သော-ဟူ၍ အနက်
ဖော်သင့်၏။ (ဆ-သ-သော)

၃၄၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၂၉-၁၅) [၄-ပထဝီကသိဏ

(လိုက်၍သမ္ပန်) ဟိ၊ စူ။ သေယျထာပိ။ ပ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ၊ ဟူသော။
ဧတံ၊ ကိ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ မဟန္တံ၊ သော။
အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ကိ။ နိဗ္ဗာပေတုကာမော၊ ငြိမ်းစေလိုသည်။ အဿ၊ ဧ။ သော၊
ထိုယောကျ်ားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုမီးပုံကြီး၌။ သုက္ခာနိ၊ ခြောက်သွေ့ကုန်သော။
တိဏာနိ စေဝ၊ မြက်တို့ကိုလည်း။ ပက္ခိပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ ပ။ ပံသုကေန စ၊
ဖြင့်လည်း။ န၊ သြကိရေယျ၊ ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ပုရိသော၊ သည်။
မဟန္တံ၊ သော။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ကိ။ နိဗ္ဗာပေတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော နုခေါ၊ လော။
ဣတိ၊ သို့။ အာဟ-အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤသို့
ငြိမ်းစေခြင်းသည်။ နော ဟိ ဘဗ္ဗော၊ မထိုက်သည်သာတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ လျှင်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓတံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊
ကိ။ ဘာဝနာယ၊ ငှါ။ အကာလော၊ သင့်သောအခါမဟုတ်။ (တနည်း)
တသ္မိံ သမယေ-သော သမယော၊ သည်။ အကာလော၊ မဟုတ်။ ပ။
ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ကိ။ ဘာဝနာယ၊ ငှါ။ အကာလော၊ မဟုတ်။
တံ၊ ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ မူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တံ၊ သည်။
ဥဒ္ဓတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုဥဒ္ဓတဖြစ်သော စိတ်ကို၊ ဝါ၊
သည်။ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုဓမ္မဝိစယဝိရိယပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂတရားတို့ဖြင့်။
ဒုဝုပသမယံ၊ ငြိမ်းစေနိုင်ခဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စ၊
စင်စစ်သော်ကား။ ယသ္မိံ ခေါ၊ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓတံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ကိ။
ဘာဝနာယ၊ ငှါ။ ကာလော၊ လျောက်ပတ်သော အခါပေတည်း။ ပ။
ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ကိ။ ဘာဝနာယ၊ ငှါ။ ကာလော၊ တည်း။
တံ၊ ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တံ၊ သည်။
ဥဒ္ဓတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုဥဒ္ဓတဖြစ်သော စိတ်သည်။
ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂတို့ဖြင့်။ သုဝုပ-
သမယံ၊ လွယ်ကူစွာငြိမ်းစေနိုင်သည်။ ဝါ၊ ငြိမ်းစေလွယ်သည်။ ဟောတိ၊
ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ မဟန္တံ၊ သော။
အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ကိ။ နိဗ္ဗာပေတုကာမော၊ သည်။ အဿ၊ ဧ။ သော၊ သည်။

[ဆွေသ]

အသင်အပွနာကောသလ္လ (၁၃၀-၁၇)

၃၄၉

တတ္ထ၊ ထိုမီးပုံကြီး၌။ အလ္လ္လနိ၊ ကုန်သော။ တိဏာနိစေဝ၊ တို့ကိုမူလည်း။
ပက္ခိပေယျ၊ ရာ၏။ပ။ [၁၃၀] ပံသုကေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဩကံရေယျ၊
ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ပုရိသော၊ သည်။ မဟန္တံ၊ သော။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊
ကို။ နိဗ္ဗာပေတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော နုခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။
ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ ဤသို့မီးပုံကြီးကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ တတ်ကောင်း၏။]

တ္ထောပိ၊ ဤပါဠိ၌လည်း။ ယထာသကံ အာဟာရဝသေန၊ အကြင်
အကြင်မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ-
ဒီနံ၊ တို့၏။ ဘာဝနာ၊ ပူးစေခြင်း ဖြစ်စေခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-
သစ္စံ၊ ၏။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သံဝတ္တတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကိုး
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာယပဿဒ္ဓိ၊ သည်။ စိတ္တပဿဒ္ဓိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိကာရဗဟုလိကာရော၊ သည်။
ဟောတိ၊ အံ။ အယံ၊ သည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ သော။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ
ဝါ၊ ကိုလည်း။ပ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
အာဟာရော၊ မည်၏။]

တထာ၊ တုံ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမထနိမိတ္တံ၊ ရှေးရှေးသော သမထဟု ဆိုအပ်
သော နိမိတ်သည်။ အဗျဂ္ဂနိမိတ္တံ၊ အထူးထူးသောအာရုံရှိသည် မဟုတ်
သော အဝိက္ခေပ ဟူသော နိမိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနိမိတ်၌။
ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိကာရဗဟုလိကာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ အံ။
အယံ၊ သည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ သော။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ကိုလည်း။ပ။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟာရော၊
မည်၏။]

တထာ၊ တုံ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿနိယာ၊ ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်၏
တည်ရာဖြစ်ရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဥပေက္ခာ သမ္မောဇ္ဈင်
ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မ၌။
ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိကာရဗဟုလိကာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ အံ။
အယံ၊ သည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ သော။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝါ၊ ကိုလည်း။ပ။

၃၅၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၃၀-၁၉) [၄-ပထဝီကသိဏ

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟာရော၊ မည်၏။]

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ယထာ-ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ အဿ ယောဂီနော၊ အား။ ပဿဒ္ဓိအာဒယော၊ ကုန်သော။ (ဓမ္မာ၊ တို့သည်။) ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ ဖြစ်ဘူးကုန်၏။ တံ အာကာရံ၊ ထိုအကြောင်းအရာကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်သား၍။ တေသံ၊ ထိုပဿဒ္ဓိ သမာဓိ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်တို့ကို။ ဥပ္ပါဒနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္ထမနသိကာရောဝ၊ ဖြစ်သော နှလုံးထားခြင်းသည်ပင်လျှင်။ တီသုပိ ပဒေသု၊ အတ္တိ ဘိက္ခဝေ ကာယ-ပဿဒ္ဓိ စသည်ဖြင့်လာသော သုံးပါးသောဝါကျတို့၌လည်း၊ ဝါ၊ သုံးပါးသော ဝါကျဖြင့် ပြအပ်သော သုံးပါးကုန်သော ဓမ္မကောဠာသတို့၌လည်း။ ယောနိသော၊ ဖြင့်။ မနသိကာရော နာမ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ သမထ-နိမိတ္တန္တိ တေ၊ ဤအမည်သည်။ သမထဿေဝ၊ ရှေးရှေးသမထ၏သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ အဗျဂ္ဂနိမိတ္တန္တိ တေဉ္စ၊ အမည်သည်လည်း။ အဝိက္ခေ-ပဋ္ဌေန၊ ဝိက္ခေပ၏ ပဋိပက္ခ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောကြောင့်။ တဿေဝ၊ ထိုအဗျဂ္ဂမည်သော သမာဓိ၏သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

အပိစ-အပရော နယော၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။) ပဏီတ-ဘောဇနသေဝနတာ၊ လျှောက်ပတ်မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်ကို မှီဝဲသုံးဆောင်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဥတုသုခသေဝနတာ၊ သင့်သောဥတုကို မှီဝဲသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣရိယာပတသုခသေဝနတာ၊ သင့်သောဣရိယာ-ပုထ်ကို မှီဝဲသည်၏အဖြစ်၎င်း။ မဇ္ဈတ္တပယောဂတာ၊ လျစ်လျူသော ကာယိကပယောဂကို ဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်၎င်း။ သာရဒ္ဓကောယပုဂ္ဂလ-ပရိဝဇ္ဇနတာ၊ ပူပန်သောကိုယ်စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြဉ်မဲသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ပဿဒ္ဓကောယပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ ငြိမ်းချမ်းသော ကိုယ်စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိုပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်သို့ ညွတ်သောနှလုံးရှိသောသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်ဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

☞ [၁၃၁] ဝတ္ထုဝိသဒတာ၊ ၎င်း။ နိမိတ္တကုသလတာ၊ ၎င်း။ ဣန္ဒြိယ-သမတ္တပဋိပါဒနတာ၊ ၎င်း။ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တဿ၊ ကို။ နိဂ္ဂဟဏတာ၊ ၎င်း။ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ပဂ္ဂဟဏတာ၊ ၎င်း။ နိရဿာဒဿ၊

နိဗ္ဗာန်သံ

ဒသဝိအပ္ပနာကောသလ္လ (၁၃၁-၁၃)

၃၅၁

သာယာဘူယံ ဥပသမသုခကင်းသော။ စိတ္တဿ၊ ကိ။ သဒ္ဓါသံဝေဂဝသေန၊
ရတနာသုံးပါး၌ယုံကြည်သောသဒ္ဓါ၊ ဇာတိစသည်ကိုစွဲ၍ ထိတ်လန့်ခြင်း
တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပဟံသနတာ၊ ရှင်စေနှစ်သိမ့်စေသည်၏အဖြစ်၎င်း။
သမ္မာပဝတ္တဿ၊ အညီအညွတ်ကောင်းစွာဖြစ်သော။ စိတ္တဿ၊ ဘာဝနာ
စိတ်ကို။ (လိုက်) အဇ္ဈပေက္ခနတာ၊ လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်၎င်း။
အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ၊ သမာဓိကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြဉ်ဖဲသည်
၏အဖြစ်၎င်း။ သမာဟိတပုဂ္ဂလသေဝနတာ၊ ဥပစာရသမာဓိအပ္ပနာသမာဓိ
နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဈာနဝိမောက္ခပစ္စု-
ဝေက္ခဏတာ၊ ပဌမဈာန်အစရှိကုန်သော ဝိမောက္ခတို့ကို အသီးအသီး
သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိုသမာဓိသို့ညွတ်
သော နှလုံးရှိသောသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဒသ ဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ၊ ပိယဋ္ဌာနီယသတ္တတို့၌သော်လည်း လျစ်လျူရှု
သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သင်္ခါရမဇ္ဈတ္တတာ၊ အတွင်းအပ သင်္ခါရတို့၌
လျစ်လျူရှုသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇ-
နတာ၊ သတ္တဝါသင်္ခါရတို့ကို ငါ့လူငါ့ဟာ ငါ့ဥစ္စာဟု ကပ်ငြိစွဲလမ်းကြီး
သသူကို ကြဉ်ဖဲ ရှေ့ခွါသည်၏အဖြစ်၎င်း။ သတ္တသင်္ခါရမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလသေဝ-
နတာ၊ သတ္တဝါသင်္ခါရတို့၌ လျစ်လျူရှုသူကို မှီဝဲပေါင်းဖက်သည်၏
အဖြစ်၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတာ၊ ထိုဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်သို့ညွတ်သော နှလုံးရှိ
သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်-
ဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ အာကာ-
ရေဟိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဧတေ ဓမ္မေ၊ ထိုပဿဒ္ဓိ-
စသော ဓမ္မတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေသောယောဂီသည်။ ပဿဒ္ဓိ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော၊ တို့ကို။ ဘာဝေတိ နာမ၊ ပွားစေသည်မည်၏။
ဝေ-ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊
နှိပ်သင့်၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ နိဂ္ဂဟာတိ၊ နှိပ်သည်မည်၏။

၆၆။ ကထံ၊ လျှင်။ ယသ္မိံသမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊
ရှင်စေနှစ်သိမ့်စေသင့်၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကိ။ သမ္ပဟံသေတိ၊
ရှင်စေနှစ်သိမ့်စေသည်မည်သနည်း။ ယဒါ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။

ပညာပယောဂမန္တတယ ဝါ၊ ပညာဗျာပါရ၏ နည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 ၎င်း။ ဥပသမသုခါနဓိဂမေန ဝါ၊ ငြိမ်သက်သော ချမ်းသာကိုမရခြင်း
 ကြောင့်၎င်း။ နိရဿာဒံ၊ သာယာတတ်သော အဘိရူစိကင်းသော၊
 ဝါ၊ သာယာအပ် သာယာနှစ်သက်စေတတ်သော ဥပသမသုခကင်းသော။
 စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌံ။ နံ စိတ္တံ၊ ကို။ အဋ္ဌသံဝေဂဝတ္ထုပစ္စု-
 ဝေက္ခဏဝသေန၊ ရှစ်ပါးသော သံဝေဂဝတ္ထုကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
 သံဝေဇဇတိ၊ ထိတ်လန့်စေရ၏။ သံဝေဂဝတ္ထုနိ နာမ၊ ထိတ်လန့်စေ
 တတ်သော အကြောင်းတို့မည်သည်။ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏာနိ၊ ပဋိသန္ဓေ
 နေခြင်း၊ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ၊
 လေးပါးတို့၎င်း။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သော။ အပါယဒုက္ခံ၊ အပါယ်ဆင်းရဲ
 ၎င်း။ အတိတေ၊ အတိတ်၌။ ဝဇ္ဇမူလကံ၊ ဝဋ်လျှင်အရင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ၊
 ၎င်း။ အနာဂတေ၊ ဌံ။ ဝဇ္ဇမူလကံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဌံ။
 အာဟာရပရိယေဋ္ဌိမူလကံ၊ အာဟာရကို ရွာမှီးခြင်းလျှင် အကြောင်း
 ရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃာ-
 ဂုဏာနုဿရဏေန စ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃာကျေးဇူးဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲအောက်
 မေ့ခြင်းဖြင့်လည်း။ အဿ၊ ထိုစိတ်၏။ ပသာဒံ၊ ကြည်ခြင်းကို။ ဇနေတိ၊
 ဖြစ်စေရ၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မိံသမယေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ၊ ကို။
 သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊ ရှင်စေသင့်၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္ပဟံ-
 သေတိ၊ ရှင်စေသည်မည်၏။

ကထံ၊ လျှင်။ ယသ္မိံသမယေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊
 လျစ်လျူရှုသင့်၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊
 လျစ်လျူရှုသည် မည်သနည်း။ ယဒါ၊ ဌံ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇတော၊
 သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အလီနံ၊ မတုန်သော။ အနုဒ္ဓတံ၊
 မတုန်လှုပ်သော။ အနိရဿာဒံ၊ သာယာဘွယ် ကင်းသည် မဟုတ်သော။
 အာရမ္မဏေ၊ ဌံ။ သမပ္ပဝတ္တံ၊ အညီအမျှဖြစ်သော။ သမထဝီထိပဋိပန္နံ၊
 သမထလမ်းမှန်သွားသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌံ။
 အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု၊ ချီးပင့်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်း၊
 ရှင်စေခြင်းတို့၌။ ဗျာပါရံ၊ ကြောင့်ကြတခုအမှုစိုက်ခြင်းသို့။ န အာပဇ္ဇတိ၊
 မရောက်။ သာရထိ၊ သည်။ သမပ္ပဝတ္တေသု၊ အညီအမျှဖြစ်ကုန်သော။

နိဒ္ဒေသ]

ဒသဝိမ္မအပ္ပနာကောသလ္လ (၁၃၂-၇)

၃၅၃

အသေသု၊ မြင်းတို့၌။ ဗျာပါရံ၊ သို့။ န အာပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။
 ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊
 မည်၏။

နေက္ခမ္မပဋိပဒံ၊ ဈာန်ရကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ဟူသောခရီးသို့။
 အနာရုဠပဗ္ဗာနံ၊ မတက်ဘူးမသွားဘူးကုန်သော။ အနေကကိစ္စပသုတာနံ၊
 တပါးမက များသောကိစ္စ၌ အားထုတ်ကုန်သော။ ဝိက္ခိတ္တဟဒယာနံ၊
 ပျံ့လွင့်သော နှလုံးရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အာရကာ၊
 ဝေးစွာ။ ပရိစ္စာဂေါ၊ စွန့်ပစ်ဖို့ခွင့်ခြင်းသည်။ အသမာဟိတပုဂ္ဂလပရိ-
 ဝဇ္ဇနတာ နာမ၊ မည်၏။

နေက္ခမ္မပဋိပဒံ၊ သို့။ ပဋိပန္နာနံ၊ ကျင့်သွားကုန်သော။ သမာဓိ-
 လာဘီနံ၊ ဥပစာရသမာဓိအပ္ပနာသမာဓိကိုရကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့သို့။
 ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါရံခါ။ ဥပသင်္ကမနံ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းသည်။ သမာ-
 ဟိတပုဂ္ဂလသေဝနာ နာမ၊ မည်၏။

☞ [၁၃၂] သမာဓိအဓိမုတ္တတာ၊ ဈာန်သမာဓိသို့ ညွတ်သည်၏အဖြစ်
 သည်။ ဝါ၊ ဈာန်သမာဓိကို ဖြစ်စေခြင်း၌ အလျဉ်မစဲ အားထုတ်သည်၏
 အဖြစ်သည်။ တဒဓိမုတ္တတာ နာမ၊ ထိုသမာဓိသို့ ညွတ်သည်၏အဖြစ်
 မည်၏။ သမာဓိဂရုသမာဓိနိန္နသမာဓိပေါဏသမာဓိပဗ္ဗာရတာ၊ သမာဓိကို
 အလေးပြုသည်၏အဖြစ်၊ သမာဓိသို့ညွတ်သည်၏အဖြစ်၊ သမာဓိသို့ကိုင်းသည်
 ၏အဖြစ်၊ သမာဓိသို့ရှိုင်းသည်၏အဖြစ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။

ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒသဝိမ္မံ၊ သော။ ဧတံ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊
 ကို။ သမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။

၆၇။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ပဋိလဒ္ဓေ၊ ရအပ်ပြီးသော။ နိမိတ္တသ္မိံ၊
 ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောပကာရဖြင့်။ ဣမံ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊
 ကို။ သမ္မာဒယဇော၊ ပြည့်စုံစေသောသူအား။ အပ္ပနာ၊ သည်။
 သမ္ပဝတ္တတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပဋိပန္နဿ၊ အား။ သာ အပ္ပနာ၊ သည်။
 သစေ နပ္ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍မဖြစ်နိုင်ခဲ့အံ့။ တထာပိ၊ ထိုသို့မဖြစ်သေး

၃၅၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၃၂-၇) [၄-ပထဝီကသိဏ

သော်လည်း။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ ယောဂံ၊ လုံ့လကို။ န ဇဟေ၊ မလျော့ရာ။ ဝါယမေထေဝ၊ အားထုတ်မြဲအားထုတ်ရာသည်သာတည်း။

သမ္မဝါယာမံ၊ ကို။ (သမ္မ-ကားရဿ) ဟိတွာ၊ လျော့၍။ ပရိတ္တမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဝိသေသံ နာမ၊ မည်သည်ကို။ မာဏဝေါ၊ သတ္တဝါသည်။ အဓိဂစ္ဆေ၊ ရရာ၏။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တပ္ပဝတ္တိအာကာရံ၊ ဘာဝနာစိတ်၏ လီနုဒ္ဓတ စသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ သလ္လက္ခယံ-သလ္လက္ခ-ယန္တော၊ စူးစမ်း၍။ ဗုဓော၊ သည်။ ဝီရိယဿ၊ ၏။ သမတံယေဝ၊ သမာဓိ နှင့်မျှသောကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ယောဇယေထ၊ ယှဉ်စေရာ၏။

ဤသကမ္ပိ၊ စဉ်းငယ်မျှလည်း။ လယံ၊ တွန့်သောအဖြစ်သို့။ ယန္တံ၊ ရောက်သော။ မာနသံ၊ ကို။ (သမဘာဝါယ၊ မျှသည်၏အဖြစ်အလို့ငှါ။) ပဂ္ဂဏှေထေဝ၊ ချီးပင့်ရာသာလျှင်ကတည်း။ အစ္စ္ဓာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်လွန်းသော စိတ်ကို။ နိသေဓေတွာ၊ ၍။ သမမေဝ၊ အမျှသာလျှင်။ ပဝတ္ထယေ၊ ရာ၏။

ရေဏုမ္ပိ၊ ဝတ်ပန်းဝတ်မှု၌၎င်း။ ဥပ္ပလဒလေ၊ ကြာရွက်အပြင်၌၎င်း။ သုတ္တေ၊ ပင့်ကူမျှင်၌၎င်း။ နာဝါယ၊ လျှော့၌၎င်း။ နာဠိယာ၊ ဆီကျည်၌၎င်း။ မဓုကရာဒီနံ၊ ပျားအစရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်သောအခြင်း အရာကို။ (ဥပမာဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။) သမ္မဝဏ္ဏိတာ ယထာ၊ သို့။

ဝေ၊ တူ။ လီနုဥဒ္ဓတဘာဝေဟိ၊ တို့မှ။ သဗ္ဗသော၊ သိမ်း။ မောစ- ယိတွာန၊ ၍။ (ဝီရိယသမတာယောဇနေန၊ ဖြင့်။) နိမိတ္တာဘိမုခံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သို့ရှေးရှု။ မာနသံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ပဋိပါဒယေ၊ စိုင်းနှင်ရာ၏။ ဝါ၊ ပြီးစေရာ၏။ (ဣတိသဒ္ဓေါ ပရိသမာပနေ)

နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒန

၆၈။ တတြ၊ ထိုရေဏုမ္ပိစသည်ဖြင့်ဆိုအပ်သော ဂါထာဒွယ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ အတ္ထဒီပနာ၊ ဥပမာဥပမေယျအနက်ကိုထင်စွာ

နိဒ္ဒေသ]

နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒနံ (၁၃၃-၅)

၃၅၅

ပြခြင်းတည်း။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ အဆေကော၊ ဉာဏ်ဖြင့်
မဆုံးဖြတ်နိုင်သော၊ ဝါ၊ မကျွမ်းကျင်မလိမ္မာသော။ မဓုကရော၊
ပျားသည်။ အသုကသ္မိံ၊ ဤမည်သော။ ရုက္ခေ၊ ခွံ။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းသည်။
ပုပ္ဖိတံ၊ ပွင့်လတ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတု၊ ချီ။ တိက္ခေန၊ ထက်သော။
ဝေဂေန၊ အဟုန်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓော၊ ပုံပြေးလတ်သော်။ တံ၊ ထိုအပွင့်ရှိသော
သစ်ပင်ကို။ အတိက္ကမိတု၊ ချီ။ ပဋိနိဝတ္တေန္တော၊ နောက်သို့ ပြန်ရပြန်
သော်။ ရေဏုမ္ပိ၊ ပန်းရက်သည်။ ခိဏေ၊ ကုန်ပြီးသော်၊ ဝါ၊ ကုန်ပြီးမှ။
သမ္မာပုဏ္ဏာတိ၊ ရောက်၏။ အပရော၊ သော။ အဆေကော၊ သော။
မဓုကရော၊ သည်။ (လိုက်) မန္တေန၊ နံ့သော။ ဇဝေန၊ ပျံသွားခြင်းဖြင့်။
ပက္ခန္ဓော၊ သော်။ ရေဏုမ္ပိ၊ သည်။ (လိုက်) ခိဏေယေဝ၊ ကုန်ပြီးသော်
သာလျှင်။ သမ္မာပုဏ္ဏာတိ၊ ၏။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ဆေကော၊ သော။
မဓုကရော၊ သည်။ သမေန၊ မျှသော၊ ဝါ၊ မလျင်လွန်း မနှေးလွန်းသော။
ဇဝေန၊ ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓော၊ သော်။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ပုပ္ဖရာသိံ၊
ပန်းအစုသို့။ သမ္ပတု၊ ချီ။ ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ရေဏု၊
ပန်းရက်ကို။ အာဒါယ၊ ချီ။ မဓံ၊ ပျားရည်ကို။ သမ္မာဒေတု၊ ပြည့်စုံစေချီ။
မဓုရသံ၊ ပျားအရသာကို။ အနုဘဝတိ ယထာ၊ ခံစားရသကဲ့သို့၎င်း။

☞ [၁၃၃] စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သလ္လကတ္တအန္တေဝါသိကေသု၊ ခွဲစိပ်ကုတတ်
သော ဆေးဆရာ၏ တပည့်တို့သည်။ ဥဒကထာလဂတေ၊ ရေခွက်၌
လားအပ်သော။ ဥပ္ပလပတ္တေ၊ ကြာရွက်၌။ သတ္တကမ္ပံ၊ ဓားငယ်ဖြင့်
လှီးဖောက်ခြင်းအတတ်ကို။ သိက္ခန္တေသု၊ ကုန်သော်။ ဧကော၊ သော။
အဆေကော၊ သော။ အန္တေဝါသိကော၊ သည်။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။
သတ္တံ၊ ဓားငယ်ကို။ ပါတေန္တော၊ ချလတ်သော်။ ဥပ္ပလပတ္တံ၊ ကြာရွက်ကို။
ဒွိဓာ ဝါ၊ နှစ်ခြမ်းမူလည်း။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။ ဥဒကေ ဝါ၊
ရေ၌မူလည်း။ ပဝေသေတိ၊ ဝင်စေတတ်၏။ ဝါ၊ နှစ်စေတတ်၏။ အပရော၊
သော။ အဆေကော၊ သော။ အန္တေဝါသိကော၊ သည်။ ဆိဇ္ဇနပဝေ-
သနဘယာ၊ နှစ်ခြမ်းဖြတ်ခြင်း၊ ရေ၌နှစ်ခြမ်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။
သတ္တကေန၊ ဖြင့်။ (ဥပ္ပလပတ္တံ၊ ကို။) ဖုသိတုမ္ပိ၊ ငှါလည်း။ န
ဝိသဟတိ၊ မဝံ။ ပန၊ အသင့်ကား။ ဆေကော၊ သော။ အန္တေဝါသိကော၊
သည်။ သမေန၊ မပြင်းမနုန့်ညီမျှသော။ ပယောဂေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ

၃၅၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၃၃-၅) [၄-ပထဝီကသိဏ

ဥပ္ပလပတ္တေ၊ ချိ။ သတ္တပဒံ၊ ဓားငယ်ရာကို။ (ဂဏ္ဌိ) သတ္တပဟာရံ၊ ဓားငယ်
ဖြင့် ဖောက်ခြင်းကို။ ဒဿေတော၊ ချိ။ ပရိယောဒါတသိပေါ၊ ကုန်စင်သော
အတတ်ရှိသည်။ ဝါ၊ အပြီးတိုင်သောအတတ်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ချိ။ တထာ-
ရူပေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ကမ္မံ၊ သွေးကြော
ဖောက်ခြင်း စသော အမှုကို။ ကတော၊ ချိ။ လာဘံ၊ ကို။ လဘတိ
ယထာ၊ ရသကဲ့သို့၎င်း။

စ၊ ပါး။ ယော၊ သည်။ စတုဗျာမပ္ပမာဏံ၊ လေးလံပမာဏရှိသော။
မက္ကဋကသုတ္တံ၊ ပင့်ကူချည်ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်နိုင်အံ့။ သော၊ သည်။
စတ္တာရိသဟဿာနိ၊ သပြာလေးထောင်တို့ကို။ လဘတိ၊ ချိ။ ဣတိ၊ သို့။
ရညာ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဧကော၊ သော။ အဆေကပုရိသော၊
သည်။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ မက္ကဋကသုတ္တံ၊ ကို။ အာကဗုန္နေ၊ ငင်လတ်
သော်။ တဟိံ တဟိံ၊ ချိ။ ဆိန္ဒတိယေဝ၊ ပြတ်သည်သာတည်း။ အပရော၊
သော။ အဆေကော၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဆေဒနဘယာ၊ ကြောင့်။
ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ မက္ကဋကသုတ္တံ၊ ကို။ ဖုသိတုမ္ပိ၊ ငှါလည်း။ န ဝိသဟတိ၊
မဝံ။ ပန၊ အသင့်ကား၊ ဆေကော၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ကောဋ္ဌိ-
တော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ချိ။ သမေန၊ သော။ ပယောဂေန၊ ဖြင့်။
ဒဏ္ဍကေ၊ အတံ၌။ (မက္ကဋကသုတ္တံ၊ ကို။) ဝေဌေတော၊ ရစ်၍။ အာဟ-
ရိတော၊ ချိ။ လာဘံ၊ ကို။ လဘတိ ယထာ၊ သို့၎င်း။

စ၊ ပါး။ အဆေကော၊ သော။ နိယာမကော၊ လှေကိုအုပ်ထိန်းသော
လှေသူကြီးသည်။ ဝါ၊ သင်္ဘောကိုအုပ်ထိန်းသောမာလိန်သည်။ ဗလဝ-
ဝါတေ၊ အားရှိသောလေ၌၊ ဝါ၊ သည်။ (အာဂတေ၊ လာသည်
ဖြစ်လျက်။) လင်္ကာရံ၊ ရွက်ကို။ ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေလျက်။ နာဝံ၊ ကို။
ဝိဒေသံ၊ အရပ်တပါးသို့။ ပက္ခန္ဓာပေတိ၊ ပြေးသွားစေ၏။ အပရော၊
သော။ အဆေကော၊ သော။ နိယာမကော၊ သည်။ မန္ဒဝါတေ၊ ချိ။
ဝါ၊ သည်။ (အာဂတေ၊ လာသည်ဖြစ်လျက်။) လင်္ကာရံ၊ ကို။
ဩရောပေန္တော၊ ချလတ်၍။ နာဝံ၊ ကို။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌လျှင်။
ဌပေတိ၊ ထား၏။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဆေကော၊ သော။
နိယာမကော၊ သည်။ မန္ဒဝါတေ၊ သည်။ အာဂတေ၊ သော်။ လင်္ကာ-
ရံ၊ ရွက်ကုန်ကို။ ပူရေတော၊ ချိ။ ဗလဝဝါတေ၊ သည်။ အာဂတေ၊ သော်။

နိဒ္ဒေသ] နိမိတ္တာဘိမုခပဋိပါဒန (၁၃၃-၂၀)

၃၅၇

အစုလင်္ကာရံ၊ ကို။ ကတော၊ ချီ။ သောတ္ထိနာ၊ ဖြင့်။ ဣစ္စိတဋ္ဌာနံ၊ သို့။
ပါပုဏာတိ ယထာ၊ သို့၎င်း။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ယော၊ သည်။ တေလေန၊ (ခွက်ငယ်စသည်၌ တည်
သော) ဆီဖြင့်။ အဆဇ္ဈန္တော၊ မဖိတ်မလျှံစေမှု၍။ နာဠိ၊ သိမ်မွေ့သော
အပေါက်ရှိသောဆီကျည်ကို။ ပူရေတိ၊ အံ့။ သော၊ သည်။ လာဘံ၊ ကို။
လာဘတိတိ၊ ရ၏ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ အန္တေဝါသိကာနံ၊ တို့အား။
ဝုတ္တော၊ သော်။ အဆေကော၊ သော။ လာဘလုဒ္ဓေါ၊ လာဘကိုမက်မော
သော။ ဧကော၊ သည်။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေလတ်သော်။
တေလံ၊ ကို။ ဆဇ္ဈတိ၊ ဖိတ်စေ၏။ အဆေကော၊ သော။ အပရော၊
သည်။ တေလဆဉ္စနာယာ၊ ဆီဖိတ်အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်။
တေလံ၊ ကို။ (လိုက်) အာသိဉ္စိတုမ္ပိ၊ ရွတ်ရွတ်လောင်းခြင်းငှါလည်း။ န
ဝိသဟတိ၊ မဝံ့။ ပန၊ အသင့်ကို ဆိုအံ့။ ဆေကော၊ သော။ အန္တေဝါ-
သိကော၊ သည်။ သမေန၊ သော။ ပယောဂေန၊ ဖြင့်။ တေလေန၊ ဖြင့်။
နာဠိ၊ ကို။ (လိုက်)။ ပူရေတော၊ ချီ။ လာဘံ၊ ကို။ လာဘတိ ယထာ၊
သို့၎င်း။

ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဧကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နိမိတ္တော၊ ပဋိဘာဂ
နိမိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော်။ သီဃမေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။ အပ္ပနံ၊ သို့။
ပါပုဏိဿာမိတိ၊ ရောက်အံ့ဟူ၍။ ဂါဠံ၊ ပြင်းစွာ။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ကရောတိ၊
အံ့။ တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အစွာရဒ္ဓဝီရိယတ္တာ၊ လွန်စွာအားထုတ်
အပ်သော ဝီရိယရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စော၊ ၌။ ပတတိ၊ ၏။
သော၊ သည်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။
ဧကော၊ သည်။ အစွာရဒ္ဓဝီရိယတာယ၊ ၌။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချီ။
ဒါနိ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်ပြီး ယခုအခါ၌။ မေ၊ အား။ အပ္ပနာယ၊ ဖြင့်။
ကံ၊ အဘယ်မှုအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ဟာပေတိ၊ လျော့၏။
တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အတိလိနဝီရိယတ္တာ၊ အလွန်တုန့်သော ဝီရိယ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကောသဇ္ဇော၊ ၌။ ပတတိ၊ ၏။ သောပိ၊ သည်
လည်း။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ပန၊ အသင့်ကို
ဆိုအံ့။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဤသကမ္ပိ၊ စဉ်းငယ်မျှလည်း။ လိနံ၊ တုန့်
သော ဘာဝနာစိတ်ကို။ လိနဘာဝတော၊ တုန့်သည်၏အဖြစ်မှ။ ဥဒ္ဓတံ၊

တုန်လှုပ်တက်ကြွသော ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥဒ္ဓစ္စတော၊ မှ။ မောစေတော၊ လွတ်စေ၍။ သမေန၊ သော။ [၁၃၄] ပယောဂေန၊ ဖြင့်။ (စိတ္တံ၊ မတွန့် မလှုပ်သော ဘာဝနာစိတ်ကို။) နိမိတ္တာဘိမုခံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သို့ ရှေးရှု။ ပဝတ္ထေတိ၊ ၏။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ တာဒိသေန၊ ထိုအပ္ပနာကိုဖြစ်စေနိုင်သော ရဟန်းနှင့်တူသည်။ ဘဝိတဗျံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣမမတ္တံ၊ ဤဖွင့်ဆိုပြီးသောအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ရေ-ဏုမိ၊ ပ။ ပဋိပါဒယေတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပဌမဇ္ဈာနကထာ

၆၉။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝါ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣတိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ဝီရိယနှင့်သမာဓိ မျှသည်၏အဖြစ်ကို ယှဉ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဝိထိပဋိပန္နံ၊ ဘာဝနာလမ်းမှန် ကျသွားသော။) မာနသံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ နိမိတ္တာဘိမုခံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သို့ ရှေးရှု။ ပဋိပါဒယတော၊ နှင်သော။ အဿ ယောဂိနေ၊ အား။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဣဇ္ဈိယတိ-သမိဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံလတ်။ ဝါ၊ ဖြစ်လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တပ္ပဇေနဝါရေ၊ ဆိုသင့်သောစောတို့၏ ဝါရဌံ။ ဘဝဂံ၊ ကို။ ဥပစ္စိန္တိတော၊ ဖြတ်၍။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊ ဟူ၍။ အနုယောဂဝသေန၊ ပွားစေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ဘာဝနာစိတ်သို့ ကပ်၍ထင်လာသော။ တဒေဝ ပထဝီကသိဏံ၊ ထိုပထဝီကသိဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပင်လျှင်။ အာရမ္မဏံ ကတော၊ ၍။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းမှ။ (ပရံ၊ ဌံ။) တသ္မိံယေဝ အာရမ္မဏေ၊ ထိုပထဝီကသိဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ် အာရုံ၌ပင်လျှင်။ စတ္တာရိ ဝါ၊ လေးကြိမ်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ ဝါ၊ ငါးကြိမ်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဇေနာနိ၊ တို့သည်။ ဇေနိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုလေးကြိမ် ငါးကြိမ်သော စောတို့တွင်။ အဝသာနေ၊ ဌံ။ ဧကံ၊ တခုသောစောသည်။ ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရစောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာနိ၊ အကြင်စောတို့ကို။ အပ္ပနာယ၊ ကို။ ပရိကမ္မတ္တာ၊ ပြုပြင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိကမ္မာနိတိပိ၊ တို့ဟူ၍၎င်း။ ဂါမာဒီနံ၊ တို့၏။ အာသန္နပဒေသော၊ အနီးဖြစ်သောအရပ်ကို။ ဂါမုပစာရော နဂရူပစာရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ အပ္ပနာယ၊ ၏။ ဝါ၊ မှ။ အာသန္နတ္တာ၊ နီးသည်၏

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမဇ္ဈာနကထာ (၁၃၄-၁၈)

၃၅၉

အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ သမိပစာရတ္ထာ၊ အနီးအပါး၌ ကျင်လည်
တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစာရာနိတိပိ၊ တို့ဟူ၍၎င်း။ ဣတော၊ ဤ
ကောဝဇ္ဇနဝိထိမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဖြစ်သော နာနာဝဇ္ဇနဝိထိ၌။ ပရိကမ္မာနံ၊
တို့အား၎င်း။ ဥပရိအပ္ပနာယ စ၊ အထက်အပ္ပနာအား၎င်း။ အနုလောမ-
တော၊ ကြောင့်။ အနုလောမာနိတိပိ၊ တို့ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊
ဤပရိကမ္မ၊ ဥပစာရ၊ အနုလောမဟု မှတ်အပ်ကုန်သော စိတ်တို့တွင်။
သဗ္ဗန္တိမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ နောက်၌ဖြစ်သော။ ယံ စိတ္တံ၊ အကြင် တတိယ
စတုတ္ထစိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ကိုတား။ ပရိတ္တဂေါတ္တာဘိဘဝန-
ဟော၊ ကာမာဝစရအနွယ်ကို လွှမ်းမိုးကျော်လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ မဟဂ္ဂတဂေါတ္တာဘဝနတော စ၊ မဟဂ္ဂုတ်အနွယ်ကို ပွားစေတတ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဂေါတြဘူတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ငုစ္စတိ၊ ၏။
(တာနိ တာဒိသာနိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။) သေသာနိ၊ အဆုံး ဇော
တခုမှကြွင်းကုန်သော သုံးကြိမ်လေးကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ ပကတိ-
စိတ္တေဟိ၊ ပြကတေသော ကာမာဝစရစိတ်တို့ထက်။ ဗလဝတရဝိတက္က-
ဝိစာရပီတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာနိ၊ အထူးအားရှိသော ဝိတက်ဝိစာရပီတိသုခ
စိတ္တေကဂ္ဂတာရှိကုန်သော။ ကာမာဝစရာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၁-ဂံ တာယတိတိ ဟိ ဂေါတ္တံ။ပ။ မဟဂ္ဂတဂေါတ္တပိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ ဋီကာစာအုပ်၌ ကြည့်ပါ။ ၎င်း၏အနက်ကား-ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဂံ၊
အမည်ဖြစ်သောသဒ္ဓါအသိဉာဏ်ကို။ တာယတိ၊ စောင့်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဂေါတ္တံ၊ မည်၏။ ပရိတ္တန္တိ၊ ပရိတ္တ ဟူ၍။ ပဝတ္ထမာနံ၊ ဖြစ်သော။ အဘိဓာနဉ္စ၊ အမည်ဖြစ်
သော သဒ္ဓါကို၎င်း။ ဗုဒ္ဓိဉ္စ၊ ပရိတ္တတရားဟူ၍ သိသောဉာဏ်ကို၎င်း။ (အဘိဓာနဗုဒ္ဓိနံ၊
သဒ္ဓါအသိဉာဏ်နှစ်ပါးတို့၏။) ဧကံသိကဝိသယတာယ၊ စင်စစ်အားဖြင့် မိမိလျှင် အရာ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရက္ခတိ၊ စောင့်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိတ္တဂေါတ္တံ၊
မည်၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဗုဒ္ဓိ၊ အသိဉာဏ်သည်။ အာရမ္မဏဘူတေန၊ အာရုံ
ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နပ္ပဝတ္တတိ ယထာ၊ မဖြစ်၏သို့။ ဝေ၊ ဘူ။
အဘိဓာနံ၊ အမည်ဖြစ်သောသဒ္ဓါသည်လည်း။ အဘိဓေယျဘူတေန၊ မိမိဟောအပ်သည်
ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ သဒ္ဓါနှင့်အသိ
ဉာဏ်နှစ်ပါးတို့၏ အနက်နှင့်ကင်း၍ မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော အဝတ္ထော၊ ထို့
ဝိသယဖြစ်သောအနက်သည်။ တာနိ၊ ထိုသဒ္ဓါအသိဉာဏ် နှစ်ပါးတို့ကို။ တာယတိ ရက္ခတိ၊
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တံ ပရိတ္တဂေါတ္တံ၊ ထိုပရိတ္တဂေါတ္တကို။
မဟဂ္ဂတာနုတ္တရဝိရုံ၊ မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာတို့မှ ဆန့်ကျင်သော။ ကာမတဏှာယ၊ ၏။
ဂေါစရဘူတံ၊ အာရုံ၏ အဖြစ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကာမာဝစရဓမ္မာနံ၊ ကာမာဝစရ တရား

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးသောစိတ် လေးပါးသော စိတ်
တို့တွင်။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေးသည်ကိုသာယူသဖြင့်၊ ဝါ၊
ယူအပ်ပြီးသည်ကိုမယူသဖြင့်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးသောစောစိတ်သည်။ ပရိကမ္မံ၊
မည်သည်။ ဒုတိယံ၊ သည်။ ဥပစာရံ၊ မည်သည်။ တတိယံ၊ သည်။
အနုလောမံ၊ မည်သည်။ စတုတ္ထံ၊ သည်။ ဂေါတြဘု၊ မည်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဌမံ၊ သည်။ ဥပစာရံ၊ မည်သည်။ ဒုတိယံ၊
သည်။ အနုလောမံ၊ မည်သည်။ တတိယံ၊ သည်။ ဂေါတြဘု၊ မည်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ စတုတ္ထံ၊ သည်။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ပဉ္စမံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ အပ္ပနာစိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ စူ။
စတုတ္ထမေဝ ဝါ၊ လေးကြိမ်မြောက်သော စိတ်သည်သာလျှင်မူလည်း။
ပဉ္စမံ ဝါ၊ ငါးကြိမ်မြောက်သော စိတ်သည်သာလျှင်မူလည်း။ အပ္ပေတိ
အပ္ပနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဉ္စ ခေါ၊ လေးကြိမ်မြောက်မူလည်း၊ ငါး
ကြိမ်မြောက်မူလည်း အနိယမအားဖြင့် ထိုအပ္ပနာဖြစ်ခြင်းကိုလည်း။ ခိပ္ပါ-
ဘိညဒန္တာဘိညဝသေန၊ ခိပ္ပါဘိညပုဂ္ဂိုလ် ဒန္တာဘိညပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုငါးကြိမ်မြောက်မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဇေနံ၊ ဆဋ္ဌသတ္တမ
စောသည်။ ပတတိ-ပတန္တံ ဝိယ ဟောတိ၊ ကျသကဲ့သို့ ယိုသကဲ့သို့ဖြစ်၏။
(ပရိက္ခိဏဇေတိ၊ အစွမ်းအဟုန် ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။)
ဘဝဂံယ၊ ၏။ ဝါရော၊ အလှည့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ မတူမတီး အယူသီးကိုဆိုအံ့။ အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တတ္ထေရော၊
သည်။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ ဣမံ သုတ္တံ၊ ဤပဋ္ဌာန်းပါဠိကို။
ဝတှာ၊ ရွတ်၍။ အာသေဝနပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္ဆိမော ပစ္ဆိမော ဓမ္မော၊

တို့၏။ အာဝေဏိကံ၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာမှ အသီးဖြစ်သော။ ရူပံ၊ သဘောဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
၏။ မဟဂ္ဂတဂေါတ္ထပိ၊ ၌လည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
ဂေါဂေါဏေ စိန္တိယေ ဘူမံ၊ ဝစနေ စေဝ ဗုဒ္ဓိယံ။ အာဒိစ္စေ ရံသိယဉ္ဇေဝ၊ ပါနိယေပိ
စ ဝတ္တတေ-ဟုသဒ္ဓနီတိ ပဒမာလာ ၃၁၈-၌ မိန့်အပ်သော ဂေါသဒ္ဓါ၏ နွား၊ ဣန္ဒြေ၊ မြေ၊
သဒ္ဓါ၊ ပညာ၊ နေ၊ အရောင်၊ ရေ-ဟူသော အနက်တို့တွင် ဤ၌ ဝစနအနက် ဗုဒ္ဓိအနက်၌
ဖြစ်ရကား ဂဝံ တာယတိ-ဟု ရှိသင့်သည်။ စာအမျှားပင် ဂံ ကာယတိ-ဟူ၍သာ ရှိခဲ့၏။
ဆင်ခြင်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမဇ္ဈာနကထာ (၁၃၅-ဂ)

၃၆၁

နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ဓမ္မသည်။ ဗလဝါ၊ အားရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌေပိ၊ ဆဋ္ဌဇောအရာ၌၎င်း။ သတ္တမေပိ၊ ၌၎င်း။
 အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝစနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တံ ထေ-
 ရဿ ဝစနံ၊ ကို။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ထေရဿ၊ အာဘိဓမ္မိကဂေါဒတ္တ-
 ထေရ်၏။ ဧတံ ဝစနံ၊ သည်။ အတ္တနောမတိမတ္တန္တိ၊ သုတ္တ၊ သုတ္တာနုလောမ၊
 အာစရိယဝါဒဟူသော အထောက်အကူမရ သူ့အကြိုက်မျှသာတည်းဟူ-
 ခ်။ ဝတု၊ ရှိ။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ အသင့်အလျော်ယုတ္တိပြု၍ စကား
 လက်စသိမ်းချုပ်အံ့။ စတုတ္ထပဉ္စမေသုယေဝ၊ စတုတ္ထပဉ္စမတို့၌သာလျှင်။
 အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရတော၊ ပဉ္စမ၏နောက်၌။ ဇဝနံ၊
 ဆဋ္ဌဇော၊ သတ္တမဇောသည်။ ပတိတံ နာမ၊ ကျသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဘဝဂံဿ၊ ၏။ အာသန္နတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ (အဋ္ဌကထာသု-ကို ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ဝုတ္တံနှစ်ပါး၌ပင်စပ်)
 [၁၃၅] ဝံ ဝစနံ၊ ထိုစတုတ္ထပဉ္စမေသုယေဝ စသောစကားကို။ ဧဝံ၊ သို့။
 ဝိစာရေတွာ၊ စိစစ်၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။
 န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ့။ ပုရိသော၊
 သည်။ ဆိန္နပပါတာဘိမုခေါ၊ ကမ်းပါးပြတ်သို့ရှေးရှု။ ဓာဝန္တော၊ ပြေး
 လတ်သော်။ ဌာတုကာမောပိ၊ ရပ်လိုသော်လည်း။ ပရိယန္တေ၊ ပြတ်သော
 ကမ်းပါးအစွန်းအနား၌။ ပါဒံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ထား၍။ ဌာတုံ၊ ငှါ။
 န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ပပါတေဝ၊ ကမ်းပါးပြတ်၌သာလျှင်။ ပတတိ ယထာ၊
 ကျ၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဆဋ္ဌေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ သတ္တမေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ဘဝဂံဿ၊ ၏။
 အာသန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပေတုံ-အပ္ပနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ န
 သက္ကောတိ၊ နိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုတ္ထပဉ္စမေသုယေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။
 အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

သာ စ ပန အပ္ပနာ၊ သည်လည်း။ ကေစိတ္တက္ခဏိကာယေဝ၊ တခုသော
 စိတ္တက္ခဏာရှိသည်သာတည်း။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ သင့်စွာ။ ပဌမပ္ပနာယံ၊ လက်ဦးရစ
 ဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်အပ္ပနာ၌၎င်း။ လောကိယာဘိညာသု၊ တို့၌၎င်း။
 စတုသု မဂ္ဂေသု၊ တို့၌၎င်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖလေ၊ ၌၎င်း။ ရူပါရူပသာဝေသု၊
 တို့၌။ ဘဝဂံဇ္ဈာနေ၊ ဘဝင်ဖြစ်သော ဈာန်စိတ်၌၎င်း။ (ဘဝဂံဇ္ဈာနေ
 ဟူ၍လည်းရှိ၏။ သင့်သည်ချည်း။ ဘဝင်အရာ၌၎င်း။ ပေး) နိရောဓ-

ဿ၊ အား။ ပစ္စယေ၊ သော။ နေဝသညာနာသညာယတနေ၊ ဇောဋ္ဌိ၎င်း။
 နိရောဓာ၊ မှ။ ဝုဠဟန္တဿ၊ ထသောအနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဖလ-
 သမာပတ္တိယံ၊ ဋ္ဌိ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊
 တို့၌။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေါ နာမ၊ ကာလအပိုင်းအခြားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 တွေ၊ ဤခုနစ်ဌာနတို့တွင်။ မဂ္ဂါနန္တရဖလံ၊ သည်။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးကြိမ်တို့
 ထက်၊ ဝါ၊ တို့၏။ ဥပရိ၊ အလွန်၊ ဝါ၊ အထက်၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
 နိရောဓဿ၊ နိရောဓသမာပတ်အား။ ပစ္စယော၊ သော။ နေဝသညာ-
 နာသညာယတနံ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ကြိမ်တို့ထက်။ ဥပရိ၊ အလွန်။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရူပါရူပေသု၊ ဘုံတို့၌။ ဘဝဂံဿ၊ ၏။ ပရိမာဏံ၊
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သေသဌာနေသု၊ ဆိုခဲ့ပြီးသောသုံးဌာနမှ ကြွင်းကုန်
 သော ပဌမအပ္ပနာ၊ လောကီအဘိညာဉ်၊ မဂ်ဉာဏ်လေးခု၊ နိရောဓသမာ-
 ပတ်မှထသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဖလက္ခဏဟူသော လေးဌာနတို့၌။ ဧကမေဝ စိတ္တံ၊
 သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ-တခုပရိသမာပန) ဣတိ-တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အပ္ပနာ၊ လက်မှန်အပ္ပနာသည်။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာယေဝ၊
 သာတည်း။ တတော၊ ထိုအပ္ပနာဇောတကြိမ်ဖြစ်သည်မှ။ ပရံ၊ ၌။
 ဘဝဂံပါတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဘဝဂံ၊ ကို။
 ဝေါစ္ဆန္တိတု၊ ဤ။ ဈာနပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ၊ ငါ။ အာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဈာနပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ဈာန်ကိုဆင်ခြင်
 သော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့စကား
 တရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တွေ့ဘဝတာ စ-တွေ့ကေန ဘာဝနာက္ခမေန၊ ဖြင့်။
 သေ-သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ အသီး
 အခြားဖြစ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့မှ။
 ဝိဝိဇ္ဇ-ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ အသီးအခြားဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကင်းဆိတ်၍သာ
 လျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွ
 ဖြစ်သော။ ဝိဝေကဇံ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခ
 ရှိသော၊ ဝါ၊ ဝိဝေကဇံပီတိသုခံ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခ
 ရှိသော။ ပဌမံ ဈာနံ၊ သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။
 ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။ ဧဝံ ဝိဟရတော၊ ဤသို့ပဌမ

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမဇ္ဈာနကထာ (၁၃၅-၂၅)

၃၆၃

ဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍နေသော။ အနေန ယောဂါဝစရေန၊ သည်။ ပဉ္စဂ်-
ဝိပ္ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်သော ငါးပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ ပဉ္စဂ်သမန္နာဂတံ၊
ငါးပါးသောအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော။ တိဝိဓကလျာဏံ၊ သုံးပါးသောကောင်း
ခြင်းရှိသော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ ဆယ်ပါးသောလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော။
ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းလျှင်အာရုံရှိသော။ ပဌမံ ဈာန်၊ ပဌမဈာန်
သည်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၇၀။ တတ္ထ·တသ္မိံ ဈာနပါဌေ၊ ဌံ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတံ၊ ကား။
ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇိတု၊ အသီးအခြားဖြစ်၍။ ဝိနာ၊ မငြိမတုယ်
မရှက်မစပ် ကင်းကွာလွပ်လပ်သည်။ ဟုတု၊ ၍။ အပက္ကမိတု၊ စွန့်
ပယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ဖဲခွါဆုတ်နစ်ခဲ့၍။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊
ဤဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိအစရှိသောဝါကျ၌။ ယော အယံ ဧဝကာရော၊ ကို။
ဝုတ္တော၊ ပြီ။ သော ဧဝကာရော၊ ထိုဧဝသဒ္ဒါကို။ နိယမတ္ထောတိ၊ စင်စစ်
မြဲခြင်း မှတ်ခြင်းအနက်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝကာရော၊ သည်။ (လိုက်) နိယမတ္ထော၊ နိယမအနက်
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဧဝသဒ္ဒါ၏ နိယမအနက်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ တသ္မိံ ပဌမဇ္ဈာနမူပသမ္ပဇ္ဇဝိဟရဏသမယေ၊ ထိုပဌမ
ဈာန်ကိုပြည့်စုံစေ၍ နေသောအခါ၌။ အဝိဇ္ဇမာနာနမ္ပိ၊ ထင်ရှားမရှိကုန်
သော်လည်း။ ကာမာနံ၊ တို့၏။ တဿ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခ-
ဘာဝဉ္စ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ်ကို၎င်း။ ကာမပရိစ္စာဂေနေဝ၊ ကာမတို့ကို
စွန့်ခွါရှောင်လွှဲ ဖဲကြဉ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ အဿ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ကို။
အဓိဂမဉ္စ၊ ရခြင်းကို၎င်း။ (ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။) ဘဂဝါ၊
သည်။ ဒီပေတိ၊ ပြတော်မူ၏။

ကထံ ဒီပေတိ၊ ကား။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။
ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ မငြိမတုယ် အသီးအခြားဖြစ်၍သာလျှင်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
နိယမေ၊ မှတ်ခြင်းကို။ ကရိယမာနေ၊ သော်။ ဣဒံ ပယောဇနံ၊ သည်။
ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ အန္တကာရေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ပဒီပေါ-
ဘာသော၊ ဆီမီးရောင်သည်။ နပ္ပဝတ္ထတိ ဝိယ၊ မဖြစ်၏သို့။ ယေသု
ကာမေသု၊ တို့သည်။ သတိ-သန္တေသု၊ ကုန်လတ်သော်။ ဣဒံ ဈာန်၊

သည်။ နပွဝတ္ထတိ၊ မဖြစ်။ တေ ကာမာ၊ တို့သည်။ ဣမဿ ဈာနဿ၊ ၏။ နန္တ၊ စင်စစ်။ ပဋိပက္ခဘူတာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဩရိမတီရပရိစ္စာဂေန၊ ဤမှဘက်ကမ်းကို စွန့်ခြင်းဖြင့်။ ပါရိမတီရဿ၊ ထိုမှဘက်ကမ်းကို။ အဓိဂမော ဣဝ၊ ရခြင်းကဲ့သို့။ တေသံ ကာမာနံ၊ တို့ကို။ ပရိစ္စာဂေနော၊ သာလျှင်။ [၁၃၆] အဿ ဈာနဿ၊ ကို။ အဓိဂမော၊ ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဣဒံ ပယောဇနံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ (ဣတိ-လောပ) တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ နိယမံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိအစရှိသောပါဌ်၌။ စောဒကဿ၊ ၏။ ဣတိ စောဒနာ၊ ဤသို့သောစောဒနာသည်။ သိယာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေ-ဇေသော ဝေကာရော၊ ကို။ ပုဗ္ဗပဒေယေဝ၊ ရှေးပုဒ်၌သာလျှင်။ ဝုတ္တော ပန၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဥတ္တရပဒေ၊ ၌။ န ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ အကုသလေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ နိဝရဏတရားတို့မှ။ အဝိဝိစ္စာပိ၊ အသီးအခြားမဟုတ်မူ၍လည်း။ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရေယျ ကိံ၊ နေရာသလော။ ဣတိ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ တေ၊ ဤရှေးပုဒ်၌သာလျှင် ဝေသဒ္ဓါကိုဆိုခြင်းကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စောဒကဆရာဆိုသော အခြင်းအရာဖြင့်။ န ခေါ ပန ဒဠဗ္ဗံ၊ အပ်။ (ကာမေဟိ ဝေတိ၊ ဟူ၍။ အဝဓာရဏဿ၊ ၏။ အကတတ္တာ၊ တည်း။) ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ တံနိဿရဏတော၊ ထိုကာမတို့၏ ထွက်မြောက်ရာထွက်မြောက်ကြောင်း၊ ကင်းပျောက်ရာ ကင်းပျောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယေ-ဇေသော ဝေကာရော၊ ကို။ ပုဗ္ဗပဒေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ။ ကာမဓာတုသမတိက္ကမနတော စ၊ ခပ်သိမ်းသော ကာမဘဝကို လွန်နိုင်ကြောင်း အကျင့်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကာမရာဂပဋိပက္ခတော စ၊ ဆိုလတံ့သောအပြားရှိသော ကိလေသ ကာမ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣဒံ ဈာနံ၊ သည်။ ကာမာနမေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ နိဿရဏံ၊ ဝိသေသအားဖြင့် ကင်းကြောင်း ပျောက်ကြောင်း၊ ကင်းရာ ပျောက်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဗျာပါဒါဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ နိဿရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။) ယထာဟ၊ ကား။ ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ နေက္ခမံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမဇ္ဈာနကထာ (၁၃၆-၁၇)

၃၆၅

တေံ နေက္ခမ္မံ၊ ထိုဈာန်သည်။ ကာမာနံ၊ တို့၏။ နိဿရဏံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ထိုရှေ့ပုဒ်၌
 သာဟောတော်မူအပ်သော်လည်း။ ဥတ္တရပဒေပိ၊ ၌လည်း။ (ဝတ္ထဗ္ဗောတိ
 သမ္ပန္နော) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဣဓေ၊ ဤငါတုရား သာသနာတော်၌
 သာလျှင်။ (ပဌမော၊ သော။) သမဏော၊ သောတာပန်ရဟန်းကို။
 လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣဓ-ဣဓေ၊ ၌သာလျှင်။ ဒုတိယော၊ သော။ သမဏော၊
 သကဒါဂါမ်ရဟန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝေကာရော၊
 ကို။ အာနေတွာ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာနေတွာ၊ ၍။
 ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတော၊ ဤကာမစ္ဆန္ဒမှ။
 အညေဟိပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ နိဝရဏသင်္ခါတေဟိ၊ ကုန်သော။
 အကုသလဓမ္မေဟိ၊ တို့မှ။ အဝိဝိစ္စ၊ အသီးအခြားမဖြစ်မှ၍။ ဈာနံ၊ ကို။
 ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ (ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။) တသ္မာ၊ ထို (သို့ အတ္ထသမ္ဘဝအားဖြင့်
 နောက်ပုဒ်သို့လည်းဆောင်၍ ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်) ကြောင့်။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ။ပ။
 ဓမ္မေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဒဒ္ဒယေပိ၊ ၌လည်း။ သေ-ဧသော
 နိယမော၊ ဤနိယမအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ပဒဒ္ဒယေပိ၊
 ၌လည်း။ ဝိဝိစ္စာတိ ဣမိနာ သာဓာရဏဝစနေန၊ ဝိဝိစ္စဟူသော အလုံးစုံ
 သော ဝိဝေကတို့အား ဆက်ဆံသောသဒ္ဓါဖြင့်။ တဒဂံဝိဝေကာဒယော စ၊
 တဒဂံ ဝိက္ခမ္ဘန သမုဇ္ဈေဒ ပဋိပဿဒ္ဓိ နိဿရဏဝိဝေကလည်း ဖြစ်ကုန်
 သော။ ကာယဝိဝေကာဒယော စ၊ ကာယ စိတ္တ ဥပဓိဝိဝေကလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဝေကာ၊
 တို့သည်။ သင်္ဂဟံ၊ ပေါင်း၍ယူခြင်းသို့။ ကိဉ္ဇာပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အကယ်၍ကား
 ရောက်ကုန်၏ရှင်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ ကာယဝိဝေကော၊ ၎င်း။
 စိတ္တဝိဝေကော၊ ၎င်း။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော
 ဝေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤဈာနကထာ၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ (သမု-
 ဇ္ဈေဒဝိဝေကာဒိနံ၊ တို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊ တည်း။)

ပန၊ ပါး။ ကာမေဟိတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသေ၊ မဟာ-
 နိဒ္ဒေသ၌။ ကတမေ ဝတ္ထုကာမာ မနာပါ ပိယရူပိတိအာဒိနာ၊ သော။
 နယေန၊ ဖြင့်။ ယေ စ ဝတ္ထုကာမာ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။

၃၆၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၃၆-၁၇) [၄-ပထဝီကသိကာ

တစ္ဆေဝ၊ ထိုမဟာနိဒ္ဒေသဉ္စိသာ၎င်း။ ဝိဘဏ် ၈၊ စျာနဝိဘင်းဉ္စိ၎င်း။
 ဆန္ဒော၊ လိုလားခြင်းသည်။ ဝါ၊ တောင့်တသောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော
 အားနည်းသောလောဘသည်။ ကာမော၊ မည်၏။ ရာဂေါ၊ တပ်မက်
 ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ထိုဆန္ဒထက်အားကြီးသော တပ်စွန်းသောလောဘသည်။
 ကာမော၊ မည်၏။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ လိုလားတပ်မက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ထိုထက်
 အားကြီးသော ထူထပ်သောရာဂသည်။ ကာမော၊ မည်၏။ သင်္ကပ္ပေါ၊
 နိမိတ္တအနုပျဉ္စနတို့ကို ကြံခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကြံကြောင်းဖြစ်သော လောဘ
 သည်။ ကာမော၊ မည်၏။ ရာဂေါ၊ သင်္ကပ္ပထက်အားကြီးစွာ တပ်စွန်း
 သော ရာဂသည်။ ကာမော၊ မည်၏။ သင်္ကပ္ပရာဂေါ၊ ကြံစည်တပ်မက်
 ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ထိုထက်အလွန်အားကြီးသော သင်္ကပ္ပန၏အစွမ်းအားဖြင့်
 ဖြစ်သောရာဂသည်။ ကာမော၊ မည်၏။ ဣမေ၊ ဤဆန္ဒစသည်တို့ကို။
 ကာမာတိ၊ လိုချင်တောင့်တတတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ လိုချင်တောင့်တ
 ကြောင်းဖြစ်၍ ကိလေသကာမတို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။
 ယေ ၈ ကိလေသကာမာ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တော၊ ကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေပိ၊
 ထိုအလုံးစုံသော ဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမ တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတာ
 ဣစ္ဆေဝ၊ သာလျှင်။ ဒဠဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 နှစ်ပါးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော ကာမတို့ကို ပေါင်းယူခြင်းသည်။ သတိ၊
 သော်။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝတ္ထုကာမေဟိ၊ တို့မှ။
 ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ အသီးအခြားဖြစ်၍သာလျှင်။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ သည်လည်း။
 ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန ဝတ္ထုကာမဝိဝေကေန၊ ထိုဝတ္ထုကာမတို့မှကင်း၍
 ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ကာယဝိဝေကော၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 (ကသ္မော၊ ကား။ ပုတ္တဒါရာဒိပရိဂ္ဂဟဝိဝေကဒိပနတော၊ သားမယား
 စသည်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းမှကင်းခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း။) ဝိဝိဇ္ဇ
 အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ၊ ဓမ္မေဟိဟူသောပုဒ်၏။ ကိလေသကာမေဟိ၊
 တို့မှ။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗာကုသလေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇ၊ သာလျှင်။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေန ကိလေသကာမဝိဝေကေန၊
 ဖြင့်။ (တနည်း) တေန သဗ္ဗာကုသလဝိဝေကေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တဝိဝေကော၊
 သည်။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊
 ဤဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိဟူသော ပဒဒ္ဒယဉ္စိ။
 ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိဟူသောပဒဖြင့်။ (တနည်း)

ဧတ္ထ၊ ဤဝိဝေကနှစ်ပါးအပေါင်း၌။ ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော ကာယ-
 ဝိဝေကဖြင့်။ ဝတ္ထုကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝေကဝစနတော ဝေ၊ ကင်းခြင်းကို
 ဟောတော်မူသောကြောင့်ပင်လျှင်။ ကာမသုခပရိစ္စာဂေါ၊ ဝတ္ထုကာမကို
 ခံစားသော သုခကိုစွန့်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာပြုအပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယေန၊ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိဟူသော ဒုတိယ
 ပဒဖြင့်၊ ဝါ၊ ဒုတိယဖြစ်သောစိတ္တဝိဝေကဖြင့်။ ကိလေသကာမေဟိ၊
 တို့မှ။ ဝိဝေကဝစနတော၊ ကြောင့်။ နေက္ခမ္မသုခပရိဂ္ဂဟော၊ ဈာန်
 ချမ်းသာကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေ၊ ဘို့။ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမဝိဝေကဝစန-
 တောယေဝ၊ ဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမတို့မှ ကင်းခြင်းကို ဟောတော်
 မူခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဧတေသံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ပဌ-
 မေန၊ ရှေးပုဒ်ဖြင့်။ သံကိလေသဝတ္ထုပ္ပဟာနံ၊ တဏှာသံကိလေသ စသည်
 တို့၏အကြောင်းကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိ-
 ယေန၊ ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်။ သံကိလေသပ္ပဟာနံ၊ တဏှာစသော သံကိလေသကို
 ပယ်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမေန၊ ပဌမပုဒ်ဖြင့်။
 လောလတာဝဿ၊ လျှပ်ပေါ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဟေတုပရိစ္စာဂေါ၊
 အကြောင်း(ဖြစ်သော ဝတ္ထုကာမ)ကို စွန့်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယေန၊ ဖြင့်။ ဗာလတာဝဿ၊ မိုက်သည်၏ အဖြစ်
 ဟူသော အဝိဇ္ဇာ၏။ ဝါ၊ ဒုစိန္တတစိန္တတာ-အစရှိသည်၏။ ဟေတု-
 ပရိစ္စာဂေါ၊ အကြောင်း(ဖြစ်သော အယောနိသောမနသိကာရ၊ အလုံးစုံ
 သော အကုသလဓမ္မ)ကို စွန့်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ စ၊ တပါး။ ပဌမေန၊ ဖြင့်။ [၁၃၇] ပယောဂသုဒ္ဓိ၊ ကာယပယောဂ
 စသည်မှ စင်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယေန၊
 ဖြင့်။ အာသယပေါသနံ၊ အဇ္ဈာသယကို စင်ကြယ်စေလျက် ပွားစေခြင်းကို။
 ဝိဘာဝိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။ သေ-
 ဧသော၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်တား။ တာဝ၊ စွာ။ ကာမေဟိတိ ဧတ္ထ၊
 ဤပုဒ်၌။ ဝတ္ထုကာမေသု၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကာမနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝတ္ထု-
 ကာမပက္ခေ၊ ဝတ္ထုကာမအဖို့၌။ နယော၊ နည်းတည်း။

ပန၊ ပါး။ ကိလေသကာမပက္ခေ၊ ၌။ ဆန္ဒောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။
 ရာဂေါတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝေမာဒိဟိ၊ ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။

၃၆၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၃၇-၄)

[၄-ပထဝီကသိက

အနေကဘေဒေါ၊ (ကမာသဝကမရာဂသံယောဇဉ်စသည် ရူပတဏှာ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်) များသောအပြားရှိသော။ ကာမစ္ဆန္ဒောယေဝ၊ ကာမသဘော ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော ဆန္ဒကို။ ကာမောတိ၊ ဟူ၍။ အခိပေတော၊ လိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ သော ကာမစ္ဆန္ဒော၊ ကို။ အကုသလ-
ပရိယာပန္နော၊ အကုသိုလ်၌ အတွင်းဝင်သည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်မှုလည်း။
တတ္ထ ကတမေ၊ ကာမေ၊ ဆန္ဒော ကာမောတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊
ဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဈာနပဋိပက္ခတော၊ ဈာန်၏ပဋိပက္ခ၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဝိသုံ၊ သီးသန့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကိလေသကာမတ္တာ၊ ကြောင့်။
ပုရိမပဒေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အကုသလပရိယာပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယ-
ပဒေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုကာမ၏။ အနေကဘေဒ-
တော၊ များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမတောတိ၊ ဟူ၍။
အဝတ္တာ၊ ၍။ ကာမေဟိတိ၊ ဟူ၍။ (ဗဟုဝစနံ၊ ကို။) ဝုတ္တံ၊ ၏။

အညေသံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသော နိဝရဏမှတစ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊
ဒိဋ္ဌိမာနအဟိရိကအနောတ္တပ္ပအစရှိကုန်သော တရားတို့၏။ အကုသလ-
ဘာဝေ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ သော်လည်း။ တတ္ထ ကတမေ။ပ။ ဣန္ဒော-
တိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဥပရိဈာနင်္ဂါနံ၊
အထက်၌ ဟောအပ်လက်ကုန်သော ဈာနင်္ဂတို့၏။ ပစ္စနိကပဋိပက္ခဘာဝ-
ဒဿနတော၊ မိမိ၏ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏတို့၏ ပဟာယကပဋိပက္ခ၏
အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ပစ္စနိက။ပ။ ဒဿနတော ဒဿနာယ၊
ပြခြင်းငှါ။ နိဝရဏာနေဝ၊ ဈာနင်္ဂ၏ ပစ္စနိကဖြစ်သော နိဝရဏတို့ကို
သာလျှင်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ စ။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဈာနင်္ဂ-
ပစ္စနိကာနိ၊ ဈာနင်္ဂတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်၏။ (တေသံ၊ ထိုဈာနင်-
တို့၏။ ပဝတ္တိနိဝရဏတော၊ ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။) တေသံ၊ ထိုပစ္စနိကဖြစ်သော နိဝရဏတို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။
ဈာနင်္ဂါနေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ပဋိပက္ခာနိ၊ ပဟာယကပဋိပက္ခ ဖြစ်ကုန်
၏။ ဝိဒ္ဓသကာနိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။ ဝိဿာတကာနိ၊ သတ်ညဉ်းတတ်
ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။
ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သမာဓိ၊ သည်။ ကာမစ္ဆန္ဒဿ၊ ၏။ ပဋိပက္ခော၊ ပဟာ-
ယကပဋိပက္ခသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပီတိ၊ သည်။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမဇ္ဈာနကထာ (၁၃၇-၂၉)

၃၆၉

ပဋိပက္ခာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတက္ခော၊ သည်။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ၏။
 ပဋိပက္ခော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုခံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ၊ ၏။
 ပဋိပက္ခံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိစာရော၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ၏။
 ပဋိပက္ခော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေဋကေ၊ နေတ္ထိကျမ်း၌၊
 ဝါ၊ ပေဋကောပဒေသကျမ်း၌။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေ-
 ဟိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဓဿ၊ ၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ ခွါသော
 အားဖြင့် ကင်းခြင်းကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ၊ ကုန်သော။ နိဝရ-
 ဏာနံ၊ တို့၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ပန၊ ပါး။ အဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေးသည်ကိုသာယူသဖြင့်။
 ပဌမေန၊ ပဌမပုဒ်ဖြင့်။ ကာမစ္ဆန္ဓဿ၊ ၏။ ဒုတိယေန၊ ဖြင့်။ သေသ-
 နိဝရဏာနံ၊ တို့၏။ တထာ၊ ပါး။ ပဌမေန၊ ဖြင့်။ တီသု၊ ကုန်သော။
 အကုသလမူလေသု၊ တို့တွင်။ ပဉ္စကာမဂုဏဘေဒဝိသယဿ၊ ငါးပါးသော
 ကာမဂုဏ်အထူးလျှင် အာရုံရှိသော။ လောဘဿ၊ ၏။ ဒုတိယေန၊ ဖြင့်။
 အာဇာတဝတ္ထုဘေဒါဒိဝိသယာနံ၊ ကိုးပါးသော ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း၏ အ
 ကြောင်းထူးစသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ဒေါသမောဟာနံ၊ တို့၏။
 ဝါ၊ ကား။ ဩဃာဒီသု၊ ဩဃယောဂအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။
 ပဌမေန၊ ဖြင့်။ ကာမောဃပ။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ဒုတိယေန၊ ဖြင့်။
 အဝသေသပ။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ စ၊ တနည်း။ ပဌမေန၊ ဖြင့်။
 တဏှာယ၊ ၏၎င်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ၊ ထိုတဏှာနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော
 အကုသိုလ်တရားတို့၏၎င်း။ ဒုတိယေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏၎င်း။
 တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်တရား
 တို့၏၎င်း။ အပိစ၊ တနည်း။ ပဌမေန၊ ဖြင့်။ လောဘသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ကုန်
 သော။ အဋ္ဌန္နံ၊ ကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ တို့၏။ ဒုတိယေန၊ ဖြင့်။
 သေသာနံ၊ ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ တို့၏။
 ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော၊ 'သည်။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝပ။ ဓမ္မေ-
 ဟိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အတ္ထပ္ပကာသနာ၊ အနက်ကိုပြခြင်းတည်း။ ဝါ၊ အနက်ကို
 ပြကြောင်းကထာတည်း။

၃၇၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၃၈-၁) [၄-ပထဝီကသိဏ

[၁၃၈] ၇၁။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဖြင့်။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ၏။ ပဟာနဂံ၊ ကို။ ဒဿေတော၊ ချီ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ သမ္ပယောဂဂံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ သဝိတက္ကံ သဝိစာရန္တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ပါဌဉ္စ၊ ဝိတက္ကနံ၊ ကြံခြင်း။ ဝိတက္ကော၊ ကြံခြင်း။ ဥိဟနံ၊ ကြံခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သွာယံ-သော အယံ ဝိတက္ကော၊ သည်။ အာရမ္မဏေ၊ ဤ။ စိတ္တဿ၊ ကို။ အဘိနိရောပနလက္ခဏော၊ ရှေးရှုတင်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အာဟနနပရိယာဟနနရသော၊ အာရုံကို အစဉ်ခေါက် ခြင်း၊ ရှေးရှုခေါက်ခြင်း၊ ထက်ဝန်းကျင်ခေါက်ခြင်း၊ လှည့်လည်၍ခေါက် ခြင်း၊ ပြန်လှန်၍ခေါက်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏ ။

တဏှာ ဟိ-တတော ဝေ၊ ထိုသို့ အာဟနနပရိယာဟနနကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ တေန၊ ထိုသို့ရှေးရှုခေါက်ခြင်း၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ခေါက်ခြင်းကိစ္စရှိသော။ (ဤဝိသေသနကို ဝိတက္ကာဟတံဝယ် ဝိတက္ကဉ္စ စပ်၊ ယထာရူပေ အဒိန္နာဒါနေ-ကဲ့သို့တည်း။) (တနည်း) တေန၊ ကိစ္စ ရှိသောဝိတက်ဖြင့်။ (တေန-ကား ဝိသေသ၊ ဝိတက္က-ကား သာမည၊ ဝိနယဿ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္တံ-ကဲ့သို့တည်း) ယောဂါဝစရော၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် ရှေးရှုခေါက်သည်ကို။ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ခေါက်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏေ၊ ဤ။ ဝါ၊ သို့။ စိတ္တဿ၊ ကို။ အာနယနပစ္စုပဋ္ဌာ- နော၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်း ဆွဲငင်ခြင်းလျှင်ထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏။ ဝါ၊ ရှေးရှုဆောင်တတ် ဆွဲငင်တတ်သော တရားဟု ယောဂီ၏ဉာဏ်အား ထင်၏။

ဝိစရဏံ၊ အာရုံ၌ ထိုမှဤမှ သွားလာခြင်း၊ ဝါ၊ ထိုမှဤမှ လှည့်လည် ခြင်း၊ ဝါ၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်း။ ဝိစာရော၊ ခြင်း။ အနုသဉ္ဇရဏံ၊ အာရုံ၌ အစဉ်မပြတ် သွားလာခြင်း၊ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ လျှောက်ခြင်း၊ လှည့်ခြင်း၊ ဝါ၊ နောက်၌ အဖန်တလဲတလဲ ကျက်စားခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သွာယံ-သော အယံ ဝိစာရော၊ သည်။ အာရမ္မဏာနုမဇ္ဇန-

၁-ရူပံ ရူပံ-ပထဝီ ပထဝီ ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ရိုက်နှက်တီးခေါက်ဘိသကဲ့သို့ စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို အာဟနန ပရိယာဟနန-ဟူ၍ သိအပ်၏။ (ပြည်)

လက္ခဏော၊ အာရုံကို အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်ခြင်းလျှင် မှတ်ကြောင်း
လက္ခဏာ၊ မှတ်အပ်သော လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ အာရုံ၌ စိတ်၏သုံးသပ်
ခြင်းလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ သဟဇာတာ-
နုယောဇနရသော၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို ယှဉ်စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ စိတ္တဿ၊
ကို။ အနုပ္ပဗန္ဓနပစ္စုပဋ္ဌာနေ၊ အာရုံ၌ အစဉ်မပြတ်ဖွဲ့ခြင်းလျှင် ထင်သော
အခြင်းအရာရှိ၏။ (တနည်း) စိတ္တဿ၊ ၏။ အနုပ္ပဗန္ဓနပစ္စုပဋ္ဌာနေ၊
အာရုံ၌ အစဉ်မပြတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းလျှင် ထင်သောအခြင်းအရာရှိ၏။

စ၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ ကတ္ထဝိ၊ အချို့ကုန်သော
ပဌမဈာန်နှင့်ကာမစိတ်တို့၌။ အဝိပ္ပယောဂေါ၊ မကွေမကွာဟု၍ခြင်းသည်။
သန္တေပိ၊ သော်လည်း။ စေတသော၊ ၏။ ပဌမာဘိနိပါတော၊ ရှေးဦးစွာ
အာရုံ၌ ကျခြင်းသဘောဖြစ်သော။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ ဩဋ္ဌာရိကဋ္ဌေန၊
ဝိစာရထက် ရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန စ၊ ဝိစာရ၏
ရှေ့သွား၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သဏ္ဌာဘိဿာတော ဝိယ၊ ထိုးအပ်သော
ခေါင်းလောင်း၏ ရှေးဦးစွာမြည်သောအသံနှင့်တူသည်။ ဝါ၊ ခေါင်းလောင်း
ကိုထိုးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောအသံနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုပ္ပဗန္ဓော၊
စိတ်ကိုအာရုံ၌ အစဉ်မပြတ် ဖွဲ့တတ်သော။ ဝါ၊ အာရုံ၌ စိတ်၏အစဉ်မပြတ်
သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဝိစာရော၊ သည်။ သုခုမဋ္ဌေန၊ ဝိတက်
အောက် သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနုမဇ္ဇနသဘာဝေန စ၊
အာရုံကို အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ သဏ္ဌာနုရပေါ ဝိယ၊ ခေါင်းလောင်း၏ နောက်ဆင့်၍မြည်
သောအသံနှင့်တူသည်။ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲမြည်သောအသံနှင့်တူသည်။ ဝါ၊
ဟိန်းသောအသံနှင့်တူသည်။ ဝါ၊ ညည်းသောအသံနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊
၏။ (ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ အယံ ဝိသေသော၊ ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) စ၊ တပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိတက်ဝိစာရတို့တွင်။ ဝိတက္ကော၊
သည်။ ဝိပ္ပါရဝါ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည်။ ပဌမုပ္ပတ္တိကာလေ၊ လက်မှန်ဖြစ်ရာ
ကာလ၌။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ပရိပ္ပန္နနဘူတော၊ တုန်လှုပ်ခြင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။
ဝါ၊ တုန်လှုပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။
အာကာသေ၊ ၌။ ဥပ္ပတိတုကာမဿ၊ ပျံတက်ခြင်းငှါလိုသော။ ပက္ခိနေ၊
ငှက်ကြီး၏။ ပက္ခဝိက္ခေပေါ ဝိယ စ၊ အတောင်ကိုခတ်ခြင်းကဲ့သို့၎င်း။ ဝါ၊
အတောင်ကို ခတ်သည်နှင့် တူသည်၎င်း။ ဂန္ဓာနုဗန္ဓစေတသော၊ အနံ့သို့

၃၇၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၃၈-၁၅) [၄-ပထဝီကသိက

အစဉ်လိုက်သော၊ ဝါ၊ အနံဖြင့်ဖွဲ့အပ်သောစိတ်ရှိသော။ ဘမရဿ၊ ပိတုန်း
၏။ ပဒုမာဘိမုခပါတော ဝိယ စ၊ ပဒုမာကြာတောသို့ ရွေးရှုကျခြင်းကဲ့သို့
၎င်း၊ ဝါ၊ ကျခြင်းနှင့်တူသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိစာရော၊ သည်။
သန္တဝုတ္တိ၊ ငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။
နာတိပရိပ္ပန္နနဘာဝေါ၊ မတုန်လှုပ်လွန်းသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ မတုန်
မလှုပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ အာ-
ကာယေ၊ ခွံ။ ဥပ္ပတိတဿ၊ ပျံ့တက်ပြီးသော။ ပက္ခိနေ၊ ၏။ ပက္ခပ္ပသာရဏံ
ဝိယ စ၊ အတောင်ကို တန်းခြင်းကဲ့သို့၎င်း၊ ဝါ၊ အတောင်ကိုတန်းသည်နှင့်
တူသည်၎င်း။ ပဒုမာဘိမုခပတိတဿ၊ ပဒုမာကြာတောသို့ ရွေးရှုကျ
ပြီးသော။ ဘမရဿ၊ ၏။ ပဒုမဿ၊ ၏။ ဥပရိဘာဂေ၊ အထက်အဖို့၌။
ပရိတ္တမနံ ဝိယ စ၊ ဘေးရန်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို စုံစမ်းခြင်းငှါ ဝဲရစ်ခြင်းကဲ့သို့
၎င်း၊ ဝါ၊ ဝဲရစ်သည်နှင့် တူသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ သို့။ နေသံ၊
တို့၏။ အယမ္ပိ ဝိသေသော၊ ဤသို့သောအထူးကိုလည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။)
ပန၊ ဝါဒထူးကိုဆိုအံ့။ ဒုကနိပါတဋ္ဌကထာယံ၊ ခွံ။ အာကာယေ၊ ခွံ။
ဂစ္ဆတော၊ သွားသော။ မဟာသကုဏဿ၊ ငှက်ကြီး၏။ ဥဘောဟိပက္ခေဟိ၊
တို့ဖြင့်။ ဝါတံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူပြီး၍။ ပက္ခေ၊ တို့ကို။ သန္နိသီဒါပေတွာ၊
နစ်စေ၍။ ဝါ၊ ငြိမ်သက်စွာနေစေ၍။ ဂမနံ ဝိယ၊ ပျံ့ခြင်းကဲ့သို့။ အာရမ္မ-
ဏေ၊ ခွံ။ စေတသော၊ ကို။ အဘိနိရောပနဘာဝေန၊ ရွေးရှုတက်စေသည်
၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ သော။ ဝိတက္ကော၊ ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။) ဝါတဂ္ဂ-
ဟဏတ္ထံ၊ လေကိုယူခြင်းငှါ။ ပက္ခေ၊ တို့ကို။ ဖန္ဒာပယမာနဿ၊ တုန်လှုပ်
စေလျက်။ ဝါ၊ ခတ်လျက်။ ဂမနံ ဝိယ၊ သွားခြင်းကဲ့သို့။ အနုမဇ္ဇနသဘာ-
ဝေန၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းသဘောဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ သော။ ဝိစာရော၊
ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ အနုပ္ပဗန္ဓေန၊
ဥပစာရ၌၎င်း၊ အပ္ပနာ၌၎င်း ရှေ့နောက်အစဉ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ၊ မပြတ်
ဖြစ်ရာ၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့၏။ သော
ဝိသေသော၊ သည်။ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနေသု၊ တို့၌။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ မလဂ္ဂဟိတံ၊ အညစ်အကြေး ကင်းသော။
ကံသဘာဇနံ၊ ကြေးခွက်ကို။ ဧကေန ဟတ္ထေန၊ လက်တဖက်ဖြင့်။ ဒဋ္ဌံ

ဂဟေတွာ၊ မြဲစွာကိုင်၍။ ဣတရေန ဟတ္ထေန၊ ဤမှတပါးသောလက်ဖြင့်။ စုဏ္ဏတေလဝါလဏ္ဍုပကေန၊ ဆပ်ပြာမှန် ဆီ (ဆုတ်တစ်အပ်သော ဆိတ်မွှေးစသည်ဖြင့်ပြီးသော) သားမြီးတံပွတ်ဖြင့်။ ပရိမဇ္ဇန္တဿ၊ ပွတ်သသူ၏။ ဒဠ္ဋဂဟဏဟတ္ထော ဝိယ၊ မြဲစွာကိုင်သောလက်ကဲ့သို့။ ဝိတက္ကော၊ ကို။ ဒဠ္ဋဗ္ဗော၊ ၏။ (တနည်းကား) ဝိတက္ကော၊ သည်။ ဒဠ္ဋဂဟဏဟတ္ထော၊ မြဲစွာကိုင်သောလက်နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိမဇ္ဇန္တဟတ္ထော ဝိယ၊ ပွတ်သောလက်ကဲ့သို့။ ဝိစာရော၊ ကို။ ဒဠ္ဋဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဒဏ္ဍပူဟာရေန၊ တုတ်ခတ်သဖြင့်။ စက္ကံ၊ ကို။ ဘမယိတွာ၊ လည်စေ၍။ ဘာဇနံ၊ အိုးကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသော။ ကုမ္ဘကာရဿ၊ အိုးထိန်း၏။ ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထော ဝိယ၊ မြေစိုက်ကိုနှိပ်သောလက်ကဲ့သို့။ ဝိဟက္ကော၊ ကို။ ဒဠ္ဋဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း။ သဉ္ဇရဏဟတ္ထော ဝိယ၊ မြေစိုက်ကိုလှည့်လည် သုံးသပ်သောလက်ကဲ့သို့။ ဝိစာရော၊ ကို။ ဒဠ္ဋဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ ပါး။ မဏ္ဍလံ၊ တစုံတခုသော အရေးအဝန်းကို။ ကရောန္တဿ၊ ၏။ [၁၃၉] မဇ္ဈေ၊ ဌ။ သန္နိရုမ္မိတွာ၊ စိုက်နှက်၍။ ဌိတကဏ္ဍကော ဝိယ၊ တည်သောတံသင်းကဲ့သို့။ အဘိနိရောပနော၊ စိတ်ကို အာရုံသို့ ရွေးရှုဘင်တတ်သော။ ဝိတက္ကော၊ ကို။ ဒဠ္ဋဗ္ဗော၊ ၏။ ဗဟိ၊ ဌ။ ပရိဗ္ဘမနကဏ္ဍကော ဝိယ၊ ပတ်ပတ်လည်သောတံသင်းကဲ့သို့။ အနုမဇ္ဇန္တော၊ အာရုံကိုသုံးသပ်တတ်သော။ ဝိစာရော၊ ကို။ ဒဠ္ဋဗ္ဗော၊ ၏။ ရုက္ခော၊ သည်။ ပုပ္ဖေန စ၊ အပွင့်နှင့်၎င်း။ ဖလေန စ၊ အသီးနှင့်၎င်း။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတိ ဝိယ၊ ဖြစ်၏သို့။ ယံ ဈာနံ၊ အကြင်ဈာန်သည်။ ဣတိ ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဝိတက်နှင့်၎င်း။ ဣတိ ဣမိနာ စ ဝိစာရေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဝိစာရနှင့်၎င်း။ သဟ၊ ကွ။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဈာနံ၊ ကို။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟူ၍။ သဝိစာရန္တိ၊ ဝိစာရနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ပုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဌ။ ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်၎င်း။ ဣမိနာ စ ဝိစာရေန၊ နှင့်၎င်း။ ဥပေတော၊ ပြည့်စုံသည်။ သမုပေတော၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာရှိသော။ ဒေသနာ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဌ။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာ၊ သော။ ဒေသနာ၊ ကို။ ယဒိပိ ကတာ၊ အကယ်၍ကား

ပြုတော်မူအပ်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဣဓ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ၏သို့။) တတြာပိ၊ ထိုဝိဘင်း၌လည်း။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဝိဝေကဇန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဝိဝိတ္တိ၊ နိဝရဏတို့မှကင်းခြင်း ဆိတ်ခြင်း။ ဝိဝေကော၊ ကင်းခြင်း ဆိတ်ခြင်း။ နိဝရဏဝိဂမော၊ နိဝရဏတို့မှကင်းခြင်း ဆိတ်ခြင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ (ဘာဝသာဓ်) ဝါ၊ ကား။ ဝိဝိတ္တော ဝိနာဘူတော၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းတတ်ဆိတ်တတ်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဝေကော၊ မည်၏။ (ကတ္ထုသာဓ်။ တနည်း) ဝိဝိတ္တော ဝိဝေစိတော၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းစေအပ် သီးသန့်ခြားနားစေအပ်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဝေကော၊ မည်၏။ (ကမ္မသာဓ်) နိဝရဏဝိဝိတ္တော၊ နိဝရဏတို့မှကင်းလွတ်ခြားနားတတ်သော၊ ဝါ၊ တို့မှကင်းစေအပ် သီးသန့် ခြားနားစေအပ်သော။ ဈာနသမ္ပယုတ္တဓမ္မရာသိ၊ ဈာန်နှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သောတရားအစုရ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအဘိဓေယျတ္ထ။ တသ္မာ ဝိဝေကော၊ ထိုသို့ နိဝရဏတို့မှကင်းလွတ်ရှင်းစင်ခြင်းကြောင့်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဝေကဇံ၊ မည်၏။ (ဘာဝ-သာဓ်ကို ရည်၍ ဝိဝေကောဆိုသည်) ဝါ၊ ကား။ တသ္မိံ ဝိဝေကော၊ ထို-နိဝရဏမှ ကင်းလွတ်ခြားနားတတ်သော၊ ဝါ၊ ထိုမှ ကင်းစေအပ်သီးသန့် ခြားနားစေအပ်သော ဈာနသမ္ပယုတ္တဓမ္မအစု၌။ ဇာတံ၊ တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဝေကဇံ၊ မည်၏။ (ကတ္ထုသာဓ်၊ ကမ္မသာဓ်ကိုရည်၍ ဝိဝေကောဆိုသည်။)

၇၂။ ပီတိသုခန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ (ဝေ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပီဏယတိ တပေတိ၊ နှစ်သက်တတ်၏။ ဝါ၊ ပီဏယတိ ဝဇေတိ၊ ပွားစေတတ်၏။ ဣတိ - တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပီတိ၊ မည်၏။ သာ၊ ထိုပီတိသည်။ သမ္ပိယာယနလက္ခဏာ၊ နှစ်သက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ကာယစိတ္တပီဏနရသာ၊ ကိုယ်စိတ်ကိုပွားစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဖရဏရသာ၊ မွန်မြတ်သောစိတ္တဇရုပ်တို့ဖြင့် ကာယကိုနွဲ့ စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ သြဒဂျပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်၏အဖြစ်ဟူ၍ ဉာဏ်အားရေးရှ

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမဇ္ဈိမနက္ခယ (၁၃၉-၂၄)

၃၇၅

ထင်တတ်၏။ ပန၊ လက္ခဏာစသည်မှတစ်ပါး ဘေဒကိုဆိုအံ့။ သာ သော
 ပီတိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာစသည်နှင့်ပြည့်စုံသော ဤပီတိသည်။
 ခုဒ္ဒိကာပီတိ၊ ၎င်း။ ခဏိကာပီတိ၊ ၎င်း။ သြက္ကန္တိကာပီတိ၊ ၎င်း။ ဥဗ္ဗေဂါ-
 ပီတိ၊ ၎င်း။ ဖရဏာပီတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ပတေဒေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓာ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ခုဒ္ဒိကာပီတိ၊ သည်။ သရီရေ၊ ၌။
 လောမဟံသမတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကာတုံ၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။
 (ပုန၊ ဖနံ။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ခဏိကာပီတိကဲ့သို့ အကြိမ်ကြိမ်မဖြစ်။)
 ခဏိကာပီတိ၊ သည်။ ခဏေ ခဏေ၊ ၌။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒသဒိသာ၊ လျှပ်စစ်
 ပြက်သည်နှင့်တူသည်ဖြစ်၍။ (ဗဟုလံ၊ အဖန်များစွာ။) ဟောတိ၊ ၏။
 သြက္ကန္တိကာပီတိ၊ သည်။ ဝီစိ၊ လှိုင်းတံပိုးသည်။ သမုဒ္ဒတီရံ၊ သမုဒ္ဒရာ
 ကမ်းသို့။ သြက္ကမိတ္တာ သြက္ကမိတ္တာ၊ သက်၍ သက်၍။ ဘိဇ္ဇတိ ဝိယ၊
 ပျက်၏သို့။ ကာယံ၊ သို့။ သြက္ကမိတ္တာ သြက္ကမိတ္တာ၊ ၍။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။
 ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ သည်။ ဗလဝတိ၊ သန်သောအားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ကာယံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓဂ္ဂံ၊ အထက်သို့ပျံတက်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အာကာသေ၊
 ၌။ လသံပနပ္ပမာဏပ္ပတ္တာ၊ လေခတ်သော ဂွမ်းပုံကဲ့သို့ ခုန်လွှားပျံတက်
 စေခြင်း အတိုင်းအရှည်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊
 သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပုဏ္ဏဝလ္လိကဝါသီမဟာတိသ္မတ္တရော၊ သည်။
 ပုဏ္ဏမဒိဝသေ၊ ၌။ သာယံ၊ ၌။ စေတိယင်္ဂဏံ၊ ပုဏ္ဏဝလ္လိကကျောင်းရှိ
 စေတီအပြင်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ စန္ဒာလောကံ၊ လရောင်အလင်းကို။ ဒိသွာ၊
 ၍။ မဟာစေတိယာဘိမုခေါ၊ မဟာစေတီသို့ရှေးရှုသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။
 ဣမာယ ဝေလာယ၊ ၌။ စတသော၊ ကုန်သော။ ပရိသာ၊ တို့သည်။
 မဟာစေတိယံ၊ ကို။ ဝန္တန္တိ ဝတ၊ ရှိခိုးကုန်လိမ့်တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ
 အောက်မေ့၍။ ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာရမ္မဏဝသေန၊ ပြကတေအားဖြင့် ရှေး
 ကာလက မဟာစေတီ၌ မြင်ဘူးယူဘူးသော အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါ-
 ရမ္မဏံ၊ ဘုရားလျှင်အာရုံရှိသော။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။
 သုဓာတလေ၊ နရပတေကံသောစေတီပြင်၌။ ပဟသစိတြဂေဏ္ဍကော
 ဝိယ၊ ပေါက်သည်ဖြစ်၍ ညက်ညက်ငြိမ်ငြိမ်လိမ့်သွားသော ဆန်းကြယ်
 သော အိမ်ကျင်ကဲ့သို့။ အာကာသေ၊ ၌။ ဥပ္ပတိတွာ၊ ပျံတက်၍။
 မဟာစေတိယင်္ဂဏေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ၏။ တထာ၊ ပါး။
 ဝိရိကဏ္ဍကဝိဟာရဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယေ၊ မှီရာဆွမ်းလှူရာဖြစ်သော။

ဝတ္ထကာလကဂါမေ၊ ဌှိ။ ကော၊ သော။ ကုလဓိတာပိ၊ အမျိုးသွီး
သည်လည်း။ ဗလဝဗုဒ္ဓါရမ္မဏာယ၊ အားရှိသောဘုရားဂုဏ်လျှင် အာရုံ
ရှိသော။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိယာ၊ ဖြင့်။ အာကာသေ၊ ဌှိ။ လစော်သိ၊
ပျံသွားဘူးပြီ။

တဿာ၊ ထိုအမျိုးသွီး၏။ မာတာပိတရော၊ တို့သည်။ သာယံ၊ ဌှိ။
ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားကုန်လတ်သော်။
အမ္မ၊ ချစ်သွီး။ တံ၊ သည်။ ဂရုဘာရာ၊ ကိုယ်မအားသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊
လေးသော ကိုယ်ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အကာလေ၊ အခါမဟုတ်သည်ဌှိ။
ဝိစရိတံ၊ သွားလာခြင်းငှါ။ န သက္ကောသိ၊ မတတ်ကောင်း။ မယံ၊
တို့သည်။ တုယံ၊ ၏။ ပတ္တိံ၊ အဖို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သောဿာမ၊
နာခဲကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့မှာ၍။ အဂမံသု ကိရ၊ သွားလေကုန်သတတ်။
သ၊ ထိုအိမ်စောင့်သွီးငယ်သည်။ ဂန္တုကာမာပိ၊ သွားလိုသော်လည်း။
တေသံ၊ ထိုမိဘတို့၏။ ဝစနံ၊ ကို။ [၁၄၀] ပဋိဗာဟိတံ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။
အသက္ကောန္တိ၊ မတတ်ကောင်းရကား။ စာရေ၊ ဌှိ။ ဩဟိယိတွာ၊
ကျန်ရစ်၍။ သရာဇိရေ၊ အိမ်မျက်နှာစာကြမ်းပြင်ဌှိ။ ဌတွာ၊ ရပ်လျက်။
စန္ဒာလောကေန၊ လရောင်ဖြင့်။ ဝိရိကဏ္ဍကေ၊ ကျောင်းဌှိ။ အာကာသ-
စေတိယဂံဏံ၊ တောင်ထွဋ်၌တည်သောစေတီပြင်ကို။ ဩလောကေန္တိ၊
စိုက်စိုက်ကြည့်လတ်သော်။ စေတိယဿ၊ အား။ ဒီပပူဇံ၊ ဆီးမီးပူဇော်
သည်ကို။ အဒ္ဓသ၊ ၏။ စတသော၊ ကုန်သော။ ပရိသာ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊
တို့သည်။ မာလာဂန္ဓာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စေတိယပူဇံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။
ပဒကိဏ္ဍံ၊ ကို။ ကရောန္တိယော စ၊ ပြုသည်တို့ကိုလည်း။ အဒ္ဓသ၊ ၏။
ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ၏။ ဂဏသဇ္ဈာယသဒ္ဓုဉ္စ၊ အပေါင်းလိုက် သရဇ္ဈာယ်သံကို
လည်း။ အသောသိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုရောကာလ ထိုခဏဌှိ။ ယေ မနုဿာ၊
တို့သည်။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ဂန္တော၊ ၍။ ဧဝရူပေ၊ သော။ စေတိယဂံဏေ၊
ဌှိ။ အနုသဉ္စရိတံ စ၊ လကျော်ရစ်လှည့်ခြင်းငှါ၎င်း။ ဧဝရူပံ၊ သော။ မဓုရ-
ဓမ္မကထံ၊ သာယာသောတရားစကားကို။ သောတံ စ၊ ငှါ၎င်း။ လဘန္တိ၊
ရပေကုန်၏။ ဣမေ၊ ဤသို့သောသူတို့သည်။ ခညာ ဝတ၊ ဘုန်းရှိပေ
ကုန်စွတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြည်ညိုဆွတ်ဆွတ် နှလုံးညွတ်၍။ မုတ္တရာသိ-
သဒိသံ၊ ပုလဲပုံစံနှင့်တူသော။ စေတိယံ၊ ကို။ ပဿန္တိယာ ဧဝ၊ ကြည့်စဉ်

ပင်လျှင်။ အသ္မာ၊ ထိုသတို့သွီးငယ်အား။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ဖြစ်လတ်သတည်း။ သာ၊ ထိုသတို့သွီးငယ်သည်။ အာကာသေ၊ ဌ။
 လဃိတော၊ ပျံ့တက်၍။ မာတာပိတုနံ၊ တို့၏။ ပုရိမတရံယေဝ၊ ရှေးဦးစွာ
 ပင်လျှင်။ အာကာသတော၊ မှ။ စေတိယင်္ဂဏေ၊ ဌ။ ဩရုယှ၊ သက်၍။
 စေတိယံ၊ ကို။ ဝန္တိတော၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏမာနာ၊ လျက်။ အဋ္ဌာသိ၊
 ၏။ အထ၊ ထို့နောက်မှ။ နံ၊ ထိုသွီးငယ်ကို။ မာတာပိတရော၊ တို့သည်။
 အာဂန္တော၊ ၍။ အမ္မ၊ ချစ်သွီး။ တံ၊ သည်။ ကတရေန မဂ္ဂေန၊ အဘယ်
 ခရီးဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ပုစ္ဆိံသု၊ ကုန်၏။ သာ၊ သည်။ (အမ္မ တာတာ၊ အိုမိခင်ဘခင်တို့။)
 အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာသည်။ အမှိ၊ ၏။
 မဂ္ဂေန၊ မြေခရီးဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာသည်။ န အမှိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝတော၊ ပြန်ကြားလတ်သော်။ အမ္မ၊ သွီး။ အာကာသေန နာမ၊
 ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် မည်သည်။ ခိဏာသဝါ၊ ရဟန္တာအရှင်တို့သည်သာ
 လျှင်။ သဉ္ဇရန္တိ၊ သွားလာနိုင်ကုန်၏။ တံ၊ သည်။ ကထံ၊ သို့။ အာဂတာ၊
 ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် လာနိုင်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ မိဘတို့က
 ဆိုအပ်လတ်သော်။ စန္ဒာလောကေန၊ လရောင်ဖြင့်။ စေတိယံ၊ ကို။
 အာလောကေန္တိယာ၊ ကြည့်လျက်။ ဌိတာယ၊ ရပ်စဉ်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်
 အား။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏာ၊ သော။ ဗလဝပီတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်လတ်
 သတည်း။ အထ၊ ထိုသို့ ပီတိဖြစ်လတ်သော်။ အဟံ၊ သည်။ အတ္တနော၊
 ၏။ ဌိတဘာဝံ၊ ကို။ နေဝ အညာသိံ၊ မသိလိုက်။ နိသိန္နဘာဝံ၊ ထိုင်
 သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ န အညာသိံ၊ မသိလိုက်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။
 ဂဟိတနိမိတ္တေနော၊ (စေတိတော်ကို ရှိခိုးခြင်း၊ တရားတော်နာခြင်းကို
 ရည်၍ ခညာ ဝတိမေ-စသည်ဖြင့်) ယူအပ်ပြီးသော ကုသိုလ်နိမိတ်ကြောင့်
 သာလျှင်၊ ဝါ၊ ယူအပ်ပြီးသော ကုသိုလ်နိမိတ် ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။
 စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အာကာသေ၊ ဌ။ လဃိတော၊ ၍။ စေတိ-
 ယင်္ဂဏေ၊ ဌ။ ပတိဌိတာ၊ သည်။ အမှိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ သည်။ အာကာသေ၊ ဌ။ လဃိတောပနပ္ပမာဏာ၊
 လေခတ်သောဂွမ်းပုံကဲ့သို့ ခုန်လွှားပျံ့တက်စေခြင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဖရဏာပီတိယာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော်။

သကလသရီရံ၊ သည်။ ဓမ္မိတွာ၊ မှတ်၍။ ပုရိတဝတ္ထိ ဝိယ၊ လေဖြင့်ပြည့်စေ
အပ်သော စည်ဖောင်းကဲ့သို့၎င်း။ မဟတာ၊ သည်းစွာသော။ ဥဒကော-
ဆေန၊ တောင်ကျချောင်းရေအယဉ်သည်။ ပက္ခန္ဓပဗ္ဗတက္ခန္ဓိ ဝိယ စ၊
စီးဝင်သော တောင်ဝှမ်းကဲ့သို့၎င်း။ အနုပရိပ္ပုဋ္ဌံ၊ အစဉ်မပြတ် ထက်ဝန်း
ကျင်မှ တွေ့နံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ပဉ္စဝိဓာ၊ သော။ သာ သော ပီတိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော
သဘောရှိသော ဤပီတိသည်။ ဂဗ္ဘံ၊ ပဿဒ္ဓိ၏တည်ရာတိုက်ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊
ယူလျက်။ ပရိပါကံ၊ ရင့်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်လျက်။ (တနည်း)
ပဿဒ္ဓိယာ၊ ၏။ နိမိတ္တဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဂဗ္ဘံ၊ ပဿဒ္ဓိ-ဟူသော ကိုယ်ဝန်
ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူသည်ဖြစ်၍။ ပရိပါစနဝသေန၊ ရင့်စေသည်၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ ပရိပါကံ၊ ကိုယ်ဝန်ရင့်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်လတ်သော်။ ကာယ-
ပဿဒ္ဓိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ စိတ္တပဿဒ္ဓိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒုဝိဓံ၊ သော။ ပဿဒ္ဓိံ၊ ကို။
ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ (ပဿဒ္ဓိ-ဟူသော သားဖွားသည်ဟူလို) ပဿဒ္ဓိံ၊
သည်။ ဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်ဝန်ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ၍။ ပရိပါကံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သော်။
ကာယိကဉ္စ၊ ကာယိကလည်းဖြစ်သော။ စေတသိကဉ္စ၊ စေတသိကလည်း
ဖြစ်သော။ ဒုဝိဓဉ္စ၊ သော။ သုခံ၊ ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ၏။ (ပဿဒ္ဓိ-ဟူသော
မိခင်က သုခ-ဟူသော သားဖွားပြန်သည် ဟူလို) သုခံ၊ သည်။ ဂဗ္ဘံ၊ ကို။
ဂဏ္ဍန္တိ၊ ဖြစ်၍။ ပရိပါကံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သော်။ ခဏိကသမာဓိံ၊ ခဏိက
သမာဓိလည်း ဖြစ်သော။ ဥပစာရသမာဓိံ၊ ဥပစာရသမာဓိလည်း ဖြစ်
သော။ အပ္ပနာသမာဓိံ၊ အပ္ပနာသမာဓိလည်း ဖြစ်သော။ ဣတိ၊ သို့။
တိဝိဓံ၊ သော။ သမာဓိံ၊ ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ၏။ (ပီတိ၏ သားကား
ပဿဒ္ဓိံ၊ ပဿဒ္ဓိ၏ သားကား သုခ၊ သုခ၏ သားကား သမာဓိဖြစ်၍ ဖြစ်
ရပြီ ဟူလို) တာသု၊ ထိုငါးပါးသောပီတိတို့တွင်။ အပ္ပနာသမာဓိဿ၊ ၏။
မူလံ၊ အမြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ နှင့်။
သမ္ပယုတ္တာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ (အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။) ဝဇုမာနာ၊ ပွားသည်
ရှိသော်။ သမာဓိသမ္ပယောဂံ၊ အပ္ပနာသမာဓိနှင့်ယှဉ်ခြင်းသို့။ ဂတာ၊
ရောက်သော။ ယာ ဖရဏာပီတိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ အပ္ပနာ-
သမာဓိသမ္ပယုတ္တဖရဏာပီတိကို။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ပီတိသုခံ-ဟူသော ဤ
အရာ၌။ ပီတိတိ၊ ပီတိ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။

၇၃။ ပန၊ အပ္ပိတပါးကို ဆိုအံ့။ ဣတရံ၊ ပီတိမှတပါး သုခဟူသော ပုဒ်ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ သုခနံ၊ ချမ်းသာခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ကာယစိတ္တာဗာဓံ၊ ကိုယ်၏ ကျင်နာခြင်း စိတ်၏ကျင်နာခြင်းကို။ ဝါ၊ ကိုယ်၏အနာ စိတ်၏အနာကို။ သုဠ၊ စွာ။ ခါဒတိ၊ စားတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သုခံ၊ မည်၏။ စ၊ တနည်း။ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ကာယစိတ္တာဗာဓံ၊ ကို။ ခနတိ၊ တူးဖြိုတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သုခံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုသုခသည်။ သာတလက္ခဏံ၊ သမင်္ဂီပုဂ္ဂလ သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို မိမိ၌ သာယာစေတတ်သော တရားလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ သာယာစေတတ်သည်၏အဖြစ်လျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။ (ဘာဝပဓာနကတ္ထုသာဓနယူ) ဝါ၊ သာယာစေတတ်သော တရားဟု မှတ်အပ်၏။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ဥပဗြဟ္မာနရသံ၊ ပူးစေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အနုဂ္ဂဟပစ္စုပ္ပန်၊ အာရုံကို အဖန်ဖန်ယူခြင်းလျှင် ထင်သောအခြင်းအရာရှိ၏။ ဝါ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်လျှင် ထင်သောအခြင်းအရာရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထိုပီတိသုခတို့၏။ ကတ္ထစိပဌမဇ္ဈာနာဒိကော၊ ၌။ အဝိပ္ပယောဂေါ၊ သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏပဋိလဘတုဋ္ဌိ၊ ဣဋ္ဌာရုံကိုရခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ပီတိ၊ မည်၏။ ပဋိလဒ္ဓယ၊ ရအပ်ပြီးသော အာရုံ (၏အရသာ)ကို။ အနုဘဝနံ၊ ခံစားခြင်းသည်။ သုခံ၊ မည်၏။ (ဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့် သဘောအားဖြင့် ပီတိသုခတို့ကို ဝေဖန်၍ပြသတည်း။) ယတ္ထ၊ အကြင်စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ပီတိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပီတိရှိသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ သုခံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ဤပါဌ်ဖြင့် ပီတိ၏ သုခနှင့် အစွန္တသံယောဂကို ဆို၏) ယတ္ထ၊ ၌။ သုခံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ နိယမတော၊ ဖြင့်။ ပီတိ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ ရှိသည်မဟုတ်။ (ဤပါဌ်ဖြင့် သုခ၏ ပီတိနှင့် အနုစွန္တသံယောဂကိုဆိုသတည်း။ ထို့ကြောင့် အစွန္တနုစွန္တသံယောဂိတာဖြင့် ပီတိသုခတို့၏ ဝိသေသကို ပြသတည်း။) ပီတိကို။ သင်္ခါရက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ သုခံ၊ ကို။ ဝေဒနာက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ [၁၄၁] (ဂိမ္မကာလေ၊ နေ့လ၌။) ကန္တာရဝိနယ၊ သမီးခံသို့သွားခြင်းကြောင့် ပင်ပန်းသသူအား။ ဝနန္တုဒကဒယနုသဝနေသု၊ တောအုပ်အရိပ်

ရှိ၏ ရေရှိ၏ဟူသော စကားကို မြင်သောအခါ၊ ကြားသောအခါတို့၌။
 ပီတိ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏပဋိလာဘကာလေ၊ ၌။ ဒဠဗ္ဗာ၊
 ၏။ ဝနစ္ဆာယာပဝေသနဥဒကပရိဘောဂေသု၊ တောအရိပ်သို့ဝင်သော
 အခါ၊ ရေကိုသုံးဆောင်သောအခါတို့၌။ သုခံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။
 ပဋိလဒ္ဓရသာနုဘဝနကာလေ၊ ၌။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နေသံ၊ တို့၏။
 ဝိသေသော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ (ဣတိ-စသည်သေသ) စ၊ ဆက်။
 တသ္မိံတသ္မိံသမယေ၊ (ဣဋ္ဌာရမ္မဏပဋိလာဘသမယ၊ ပဋိလဒ္ဓရသာနုဘဝ-
 နသမယ၊ ဝနစ္ဆာယာဒိဒဿနသဝနသမယ၊ ပရိဘောဂသမယ ဟူသော)
 ထိုထိုသမယ၌။ ပါကဋဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤဣဋ္ဌာရမ္မဏ-
 ပဋိလာဘတို့ပီတိစသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယဉ္စ ပီတိ၊ ဤပီတိသည်၎င်း။ ဣဒဉ္စ သုခံ၊ ဤသုခသည်
 ၎င်း။ အဿ ဈာနဿ၊ ထိုဈာန်အား၊ ဝါ၊ အသ္မိံဈာနေ၊ ၌။ အတ္ထိ၊ ၏။
 ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဈာနံ၊ ကို။ ပီတိသုခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အယ ဝါ၊ ကား။ ပီတိ စ၊ ပီတိလည်း။ သုခဉ္စ၊ သုခလည်း။ ပီတိသုခံ၊
 ပီတိသုခ။ ဓမ္မဝိနယာဒယော ဝိယ၊ ဓမ္မဝိနယ-သဒ္ဓါအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။
 ဝိဝေကဇံ၊ သော။ ပီတိသုခံ၊ သည်။ အဿ ဈာနဿ၊ အား။ ဝါ၊ ကား။
 အသ္မိံ ဈာနေ၊ ၌။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေမ္ဗိ၊ ဤသို့ အညာဒတ္တသမာသ်
 အနက်အားဖြင့်လည်း။ ဣဒံ ဈာနံ၊ သည်။ (လိုက်) ဝိဝေကဇံပီတိသုခံ၊
 မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဈာနံ၊ ဈာန်သည်။
 ဝိဝေကဇံ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊ ဖြစ်၏သို့လျှင်။
 ဧဝံ၊ တူ။ ဧတ္ထ၊ ဤဈာန်၌။ ပီတိသုခမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝိဝေကဇမေဝ၊
 ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုဝိဝေကကြောင့်
 ဖြစ်သော ပီတိသုခသည်လည်း။ အဿ ဈာနဿ၊ အား။ အတ္ထိ၊ ၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေပဒေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဝေကဇံပီတိသုခန္တိပိ၊
 ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ငှါ။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။

၁-ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ဟူသော ပုဒ်၌ ရှေးဝိကပ်၌ ဝိဝေကဇံ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့် ဈာန်ကို
 ဟောအပ်၏။ အတ္ထိ-ဟူသော အတ္ထဝိသေသရှိသော ပီတိသုခ-သဒ္ဓါနောက်မှလည်း အဿ
 ဈာနဿ၊ အသ္မိံဈာနေ ဟူသော အနက်၌ အ-ပစ္စည်းကို မှတ်အပ်၏။ အဿသ္မိတဒ္ဓိတ်
 ဟူလို။ ဒုတိယဝိကပ်၌ ပီတိသုခသည်လျှင် ဝိဝေကဇ-မည်၏။ ဝိဝေကဇံပီတိသုခံ

နိဇ္ဇေသ]

ပဌမဇ္ဈာနကထာ (၁၄၁-၁၇)

၃၈၁

ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဌံ။ ဣဒံ သုခံ ဣမာယ ပီတိယာ သဟဂတန္တိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ သော်လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ တတ္ထာပိ၊ ထိုဝိဘင်း၌လည်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်အပ်သည်နှင့်တူစွာသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ပဌမံ ဈာနန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ပရတော၊ ဌံ။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။ ဥပသမ္ပဇာတိ၊ ကား။ ဥပဂန္တော၊ ရောက်၍။ ပါပု-
ဏိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥပ-
သမ္ပာဒယိတော၊ ပြီးစေ၍။ နိပ္ပါဒေတောတိ၊ နိပ္ပါဒေတောဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ အထူး။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဌံ။ ဥပသမ္ပဇာတိ၊ ကား။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊
ကို။ လာဘော၊ ရခြင်း။ ပဋိလာဘော၊ ရခြင်း။ ပတ္တိ၊ ရောက်ခြင်း။
သမ္ပတ္တိ၊ ကောင်းစွာရောက်ခြင်း။ ဗုဿနာ၊ တွေ့လိခြင်း။ သန္တိကိရိယာ၊
မျက်မှောက်ပြုခြင်း။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံစေခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
တဿာပိ၊ ထိုဝိဘင်း၏လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝိဟရတိတိ၊ ကား။ တဒနုရူပေန၊ ထိုဈာန်အားလျော်သော။
ဣရိယာပထဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဣတိဝုတ္တပ္ပကာရဈာနသမင်္ဂိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်
ပြီးသောဈာန်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ အတ္တဘာဝဿ၊ ၏။
ဝါ၊ ကို။ ဣရိယံ-ကိရိယံ၊ အမှုကို၊ ဝါ၊ ကိစ္စကို။ ဝုတ္တံ၊ သုံးခြင်းကို၊ ဝါ၊
ဖြစ်ခြင်းကို။ ပါလနံ၊ တခုသောဣရိယာပုထ်ဖြင့် ကျင်နာသည်ကို တခုသော
ဣရိယာပုထ်ဖြင့်ဖြတ်၍ စောင့်ခြင်းကို။ ယပနံ ယာပနံ၊ မျှခြင်းကို၊ ဝါ၊
ရှည်မြင့်စွာကာလတိုင်အောင်ရောက်စေခြင်းကို။ စာရံ၊ ကျက်စားခြင်းကို။

ဟူသော ပုဒ်သည်လည်း အညပဒတ္တ သမာသ်တည်း။ ပဌမာဝိဘတ်၏လည်း မကျေခြင်း
ကို မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

၁-ဣ ဂတိယံ၊ ယေသံ ဓာတုနံ ဂတိအတ္ထော၊ ဗုဒ္ဓိပိ တေသံ အတ္ထော။ ပဝတ္တိပါပုဏနာနိပိ
ဟု သဒ္ဓနီတိ(ဓာတု၊ ၁) ဟူရကား ဂတိအနက်ရှိသော ပဒ-ဓာတ်၏ ပါပုဏနအနက်ရှိသည်
လည်း ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ပါပုဏိတော-ဆိုသည်နှင့် တူသည်ဟူလို၊ ဥပဂန္တော-ဟူသော
ပုဒ်ကိုလည်း ကပ်၍ဟု အနက်ယောဇနာသော် ဥပ-သဒ္ဓါအနက်ရှိသည်မည်ရကား ချောက်၍
ဟုသာအနက်ပေး။ (ပြည်)

၂-ဥပ-သဒ္ဓါ သံ-သဒ္ဓါတို့သည် အနုကူလမဟုတ် အင်္ဂုသဖြစ်ရကား ဂတိအနက်ရှိသော
ပဒ-ဓာတ်သည် နိပ္ပါဒနာသာဓနအနက်ကို ဟောသည်ဟူလို။ (ပြည်)

၃၀၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၄၁-၁၇) [၄-ပထဝီကသိက

ဝိဟာရံ၊ တခုသောဣရိယာပုထ်ဖြင့် ကျင်နာခြင်းကို တခုသောဣရိယာ-
ပုထ်ဖြင့်ဖြတ်၍ဆောင်ခြင်းကို။ အဘိနိပ္ပါဒေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
ဝိတင်္ဂေ၊ ဌ။ ဝိဟရတီတိ ။ပ။ ဝိဟရတီဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
[ဝိဟရတီတိ၊ ကား။ ဣရိယတိ၊ အတ္တဘော၏ အမှုကိစ္စကိုပြီးစေ၏။
ဝုတ္တတိ၊ အမှုကိုဖြစ်စေ၏။ ဝါ၊ အတ္တဘောကို ဖြစ်စေ၏။ ပါလေတိ၊
အတ္တဘောကို စောင့်၏။ ယပေတိ ယာပေတိ၊ အတ္တဘောကို မျှစေ၏။
ဝါ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလတိုင်အောင် အတ္တဘောကို ရောက်စေ၏။
စရတိ၊ ကျက်စား၏။ ဝိဟရတိ၊ တခုသောဣရိယာပုထ်ဖြင့် ကျင်နာသည်
ကို တခုသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့်ဖြတ်၍ အတ္တဘောကိုဆောင်၏။ တေန၊
ကြောင့်။ ဝိဟရတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနာဒိ

၇၄။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနံ ပဉ္စဂ်သမန္နာဂတန္တိ၊ ဟူ၍။
ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ဌ။ ကာမတ္ထန္တော၊ ၎င်း။ ဗျာပါဒေါ၊
၎င်း။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒ နိဝရဏာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနတာ၊
ပယ်အပ်ပြီး အင်္ဂါငါးပါး ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ဝိတက်စသော ငါးပါး
သောအင်္ဂါတို့ဖြင့် နိဝရဏကို ပယ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။
ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေသု၊ ထိုကာမတ္ထန္တစသော
ငါးပါးသော နိဝရဏတို့ကို။ အပ္ပဟိနေသု၊ မပယ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။
ဈာနံ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ ကြောင့်။ တောနိ၊ တို့ကို။
အယ ဈာနယ၊ ၏။ ပဟာနဂ်နီတိ၊ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊
ကုန်၏။ ဟိ၊ ဆက်။ ဈာနက္ခဏေ၊ ဌ။ အညေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ၊
နိဝရဏမှတပါးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုလည်း။ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။
ကိဉ္ဇာပိ ပဟိယန္တိ၊ အကယ်၍ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ အကယ်၍ကင်းပျောက်
ကုန်၏။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ တောနေဝ၊ ထိုကာမတ္ထန္တစသော
ငါးပါးသော နိဝရဏတို့သည်သာလျှင်။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဈာနန္တရာယ-
ကရာနိ၊ ဈာန၏အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနတာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဤဝါကျ၌
ဈာနက္ခဏေ ဟူသောစကားကို အဘယ်ကြောင့် ဆိုအပ်သနည်း) ဟိ-

နိဇ္ဈိသ]

ပဉ္စင်ဝိပုဟိနာဒိ (၁၄၂-၇)

၃၀၃

ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ။ ကာမတ္ထန္တေန၊ သည်။ နာနာဝိသယပ္ပလောဘိတံ၊
 အထူးထူးသောအာရုံဖြင့် ဖြားယောင်းအပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကေတ္တာ-
 ရမ္မဏေ၊ ပထဝီကသိုဏ်းစသောအားဖြင့် တခုသောသဘောရှိသောအာရုံ
 ဌံ၊ ဝါ၊ ကေဂ္ဂတာဟု ဆိုအပ်သော ကေတ္တုကို ဆောင်တတ်သော အာရုံဌံ။
 န သမာဓိယတံ၊ ကောင်းစွာမတည်။ ဝါ၊ ကား။ ကာမတ္ထန္တာဘိဘူတံ၊
 သော။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုအထူးထူးသောဝိသယဖြင့် ဖြားယောင်းအပ်သော
 စိတ်သည်။ ကာမဓာတုပ္ပဟာနာယ၊ ကာမဓာတ်ကိုလွန်ခြင်းငှါ။ ပဋိပဒံ၊
 အကျင့်ဖြစ်သော ဈာန်ကို။ န ပဋိပဇ္ဇတိ၊ မကျင့်နိုင်။ ဗျာပါဒေန စ၊
 သည်လည်း။ အာရမ္မဏေ၊ ဌံ။ ပဋိဟညမာနံ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ စိတ္တံ၊
 စိတ်သည်။ နိရန္တရံ၊ ဝိက္ခေပဖြင့်မခြားမူ၍။ (သမာဟိတန္တိ အတ္ထော)
 [၁၄၂] နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတံ၊ ထိနမိဒ္ဓသည် နှိပ်စက်
 အပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အကမ္မညံ၊ ဘာဝနာအမှုအားမလျှောက်
 ပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပရေတံ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စသည်
 နှိပ်စက်အပ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဂ္ဂပသန္တမေဝ၊ မငြိမ်သက်သည်သာ
 လျှင်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပရိဗ္ဗမတိ၊ အမြဲမတည် လှည့်လည်လေလွင့်၏။
 ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ သည်။ ဥပဟတံ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။
 ဈာနာဓိဂမသာဓိကံ၊ ဈာန်ရခြင်းကို ပြီးစေတတ်သော။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်
 လမ်းရိုးသို့။ နာရောဟတိ၊ မတက်လို့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသေသေန၊ တပါး
 သော အကုသိုလ်တို့မှထူးသောအားဖြင့်။ (ဥဇုဝိပစ္စနီကာတာယ၊ ဖြောင့်
 ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။) ဈာနန္တရာယကရတ္တာ၊ ဈာန်ရခြင်း
 ၏ အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တောနေဝ၊ ထိုကာမတ္ထန္တ
 စသော ငါးပါးသော နိဝရဏတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပဟာနဂ်္ဂီနီတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ အလျော်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ အာရမ္မ-
 ဏေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိရောပေတိ၊ ရှေးရှုတင်၏။ ဝိစာရော၊ သည်။
 အာရမ္မဏေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ၊ ကို။ (လိက်) အနုပ္ပဗန္ဓတိ၊ အစဉ်မပြတ်ဖွဲ့တတ်၏။
 တေဟိ၊ ဈာန်ရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့ဖြင့်။
 အဝိက္ခေပါယ၊ မပျံ့လွင့်ခြင်းငှါ။ သမ္မာဒိတပ္ပယောဂဿ၊ ပြီးစေအပ်သော
 ဘာဝနာပယောဂရှိသော။ စေတသော၊ ၏။ (ပီဏနံ ဥပဗြူဟနံ ကရောတီတိ
 သမ္မန္တော) ပယောဂသမ္ပတ္တိသမ္ဘဝါ၊ ဘာဝနာပယောဂပြည့်စုံခြင်းကြောင့်

၃၈၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၄၂-၇) [၄-ပထဝီကသိဏ

ဖြစ်သော။ ပီတိ၊ သည်။ ပီဏနံ၊ ရောင့်ရဲနှစ်သက်ခြင်းကို။ သုခဉ္စ၊
သည်လည်း။ ဥပဗြူဟနံ၊ ပွားခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့
ပြုလတ်သော်။ သသေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ၊ ဝိတက်ဝိစာရပီတိသုခမှကြွင်းသော
ဇယစသောသမ္ပယုတ်တရားနှင့်တကွသော။ နံ စိတ္တံ၊ ကို။ (သမံ သမ္မာ စ
အာဓိယတိတိ သမ္ပန္နော) ဧတေဟိ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရပီတိသုခတို့သည်။
အဘိနိရောပနာနုပ္ပဗန္ဓနပီဏနာနုပဗြူဟနေဟိ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်ခြင်း၊
အာရုံ၌အစဉ်မပြတ်ဖွဲ့ခြင်း၊ ရောင့်ရဲနှစ်သက်ခြင်း၊ ပွားစေခြင်းတို့ဖြင့်။
အနုဂ္ဂဟိတာ၊ ချီးပင့်အပ်သော။ ကေဂ္ဂတာ၊ သည်။ ကေတ္တာရမ္မဏေ၊
ပထဝီကသိုဏ်းစသောအားဖြင့် တခုသောသဘောရှိသောအာရုံ၌။ သမံ၊
ဣန္ဒြိယသမတာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အညီအညွတ်။ သမ္မာ စ၊ (ပဋိပက္ခတို့၏
ဝေးသည်၏ အဖြစ်၊ လိနုဒ္ဓစ္စတို့၏ကင်းခြင်းဖြင့်) ကောင်းစွာလည်း။
အာဓိယတိ ဌပေတိ၊ ထား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကော၊ ၎င်း။
ဝိစာရော၊ ၎င်း။ ပီတိ၊ ၎င်း။ သုခံ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
သို့။ ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ၊ ဤငါးပါးသောတရားတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း
၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စဂံသမန္နာဂတတာ၊ ငါးပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ
သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတေသု ပဉ္စသု၊
ထိုဝိတက်စသော ငါးပါးသောတရားတို့သည်။ ဥပ္ပန္နသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်
သော်။ ဈာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ နာမ၊ ဖြစ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တေန၊ ကြောင့်။ အဿ ဈာနဿ၊ ၏။ တောနိ ပဉ္စ၊ ထိုဝိတက်စသော
ငါးပါးသောတရားတို့ကို။ သမန္နာဂတင်္ဂါနီတိ၊ ပြည့်စုံသောအင်္ဂါတို့ဟူ၍။
ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေဟိ၊ ထိုဝိတက်စသောငါးပါးသော
တရားတို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ သော။ အညဒေဝ၊ ဝိတက်စသည်မှ တပါး
သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဈာနံ နာမ၊ မည်သည်။ အတ္တိတိ၊ ရှိသေး၏ဟူ၍။
န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူသင့်ပြီ။ ပန-ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ အင်္ဂမတ္ထဝသေနော၊
အင်္ဂါမျှ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ စတုရင်္ဂီနိ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော။ သေနာ
စ၊ စစ်သည်ဟူ၍၎င်း။ ပဉ္စင်္ဂိကံ၊ သော။ တူရိယံ၊ ဟူ၍၎င်း။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊
သော။ မဂ္ဂေါတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ၏သို့။ ‘ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ၊
ဤဈာန်ကိုလည်း။ အင်္ဂမတ္ထဝသေနော၊ အင်္ဂါမျှ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။
ပဉ္စင်္ဂိကန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပဉ္စဂံသမန္နာဂတန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

နိဗ္ဗေသ]

ပဉ္စဂိပ္ပဟိနာဒိ (၁၄၂-၂၆)

၃၈၅

စ၊ ဆက်။ တောနိ ပဉ္စဂါနိ၊ တို့သည်။ ဥပစာရက္ခဏေပိ၊ ခြံလည်း။ ကိဉ္ဇာပိ အတ္ထိ၊ ကုန်၏ရှင်။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ရှိကုန်သော်လည်း။ ဥပစာရေ ခြံ။ ပကတိစိတ္တတော၊ ပြကတေသောကာမာဝစရစိတ်ထက်။ ဗလဝတရာနိ၊ အားကြီးမြတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူး။ ဣဓ၊ ဤစျာန်စိတ် ခြံ။ ဥပစာရတောပိ၊ ထက်လည်း။ ဗလဝတရာနိ၊ အားကြီးမြတ်ကုန်သည်။ ရူပါဝစရလက္ခဏပုတ္တာနိ၊ ရူပါဝစရလက္ခဏာသို့ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤစျာန်ခြံ၊ ဝါ၊ ငါးပါးသောစျာန်အင်္ဂါတို့ တွင်။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ သုဝိသဒေန၊ အလွန်သန်ရှင်းသော၊ ဝါ၊ အလွန်ထင်ရှားသော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ခြံ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အတိနိရောပယမာနေ၊ တက်စေလျက်၊ ဝါ၊ တင်လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိစာရော၊ သည်။ အတိဝိယ၊ (ပညာပတိရူပကဖြစ်၍) အလွန်လျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အနုမဇ္ဇမာနေ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်လျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိနှင့်သုခသည်။ သဗ္ဗာဝန္တမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော အစိတ်ရှိသည် လည်းဖြစ်သော။ ကာယံ၊ ကို။ ဖရမာနံ၊ ပျံ့နှံ့လျက်၊ ဝါ၊ ပြည့်စေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တေနော၊ ကြောင့်လျှင်။ နာဿ၊ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

[အဿ၊ ထိုစျာန်လောဘီပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံ အစိတ်ရှိ သော။ ကာယဿ၊ ၏။ ဝိဝေကဇေန၊ သော။ ပီတိသုခေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပုဋ္ဌံ၊ မတွေ့မထိအပ်သော။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသောအရပ်အစိတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။]

ဟေဋ္ဌိမမ္ပိ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလေ၊ အောက်ဖြစ်သော အုပ်မအပြင်ခြံ။ ဥပရိမံ သမုဂ္ဂပဋ္ဌလံ၊ အထက်ဖြစ်သော အုပ်ဖုံးအပြင်သည်။ သုဗ္ဗသိတံ ဝိယ၊ ကောင်းစွာ အစေ့အစပ် မလပ်မလစ်ထိသကဲ့သို့။ စိတ္တေကဂ္ဂတာပိ၊ စိတ္တေ ကဂ္ဂတာသည်လည်း။ အာရမ္မဏေ၊ ခြံ။ သုဗ္ဗသိတာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာထိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ဧတေသံ၊ ထိုရူပါဝစရလက္ခဏာသို့ ရောက်ကုန်သော အင်္ဂါငါးပါးတို့၏။ ဣတရေဟိ၊ ဥပစာရအခိုက်၌ဖြစ်သော အင်္ဂါငါးပါးတို့မှ။ ဝိသေသော၊ ထူးသည်၏အဖြစ်တည်း။ တတ္ထ တေသု စျာနဂေသု၊ တို့၌၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ကို။ သဝိတက္ကံ သဝိစာရန္တိ ဣမသ္မိံ ပါဌေ၊ ခြံ။ ကိဉ္ဇာပိ

န နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အကယ်၍ကား သရုပ်အားဖြင့် မပြအပ်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ သရုပ်အားဖြင့် မပြအပ်သော်သည်း။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဌ။ ဈာနန္တိ ဝိတက္ကော ဝိစာရော ပီတိ သုခံ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သရုပ်အားဖြင့် သာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ သည်။ (လိုက်) အင်္ဂ-မေဝ၊ ဈာန်အင်္ဂါမည်သည်သာတည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။ ယေန အဓိပ္ပါယေန၊ အကြင်(ဝိတက်စသည်တို့နှင့် တကွဖြစ်သောဓမ္မကို ပြလိုသော) ဆန္ဒတော် ဖြင့်။ (သဝိတဏှံ သဝိစာရန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။) ဥဒ္ဓေသော၊ အကျဉ်း ဥဒ္ဓေသကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကတော၊ ဤ။ သောယေဝ အဓိပ္ပါယော၊ ကိုပင်လျှင်။ တေန ဘဂဝတာ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဌ။ ပကာသိတော၊ ဤ။ ဣတိ၊ ဤ။

တိဝိကေလျာဏ

☞ [၁၄၃] ၇၅။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တိဝိကေလျာဏံ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နန္တိ တ္ထေ၊ ဌ။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန၊ ဈာန်၏ အစအလယ် အဆုံး၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိကေလျာဏတာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ကောင်းခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ တေသံယေဝ စ အာဒိမဇ္ဈပရိယော-သာနာနံ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော ဈာန်၏ အစ အလယ် အဆုံး တို့၏ သာလျှင်။ လက္ခဏဝသေန၊ အပ္ပနာ၌မှတ်အပ်သော အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နတာ စ၊ ဆယ်ပါးသောလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ် ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။

တတြ၊ ထိုအရာ၌၊ ဝါ၊ ထိုကလျာဏအဖြစ် လက္ခဏာအဖြစ်တို့ကို ထင်စွာပြခြင်း၌။ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ၊ တည်း။

ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ဤ။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ဈာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်၏ စင်ခြင်းသည်။ အာဒိ၊ အစမည်၏။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၏ ပူးခြင်းသည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်မည်၏။ သမ္ပဟံ-သနာ၊ ရှင်ခြင်း ကြည်လင်ခြင်းသည်။ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးမည်၏။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ဤ။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ အာဒိ၊ အစမည်၏။ အာဒိဿ၊ အစ၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ကတိ၊ အတိမျှတို့နည်း။ အာဒိဿ၊ ဤ။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ တိဏိ၊ သုံးပါးတို့တည်း။ တဿ၊ ထိုပဌမဈာန်၏။ ယော ပရိဗန္ဓော၊ အကြင်နိဝရဏဟူသောဘေးရန်သည်။

နိဒ္ဒေသ]

တိဝိဓကလျာဏ (၁၄၃-၂၀)

၃၈၇

အတ္တိ၊ ဧ၊။ တတော ပရိဗန္ဓတော၊ မှ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်
 ဧ၊။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ အလယ်ဖြစ်သော။ သမထ-
 နိမိတ္တံ၊ သမာဓိဟူသော ဥပရိဝိသေသ၏ကာရဏကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။
 ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ သမထနိမိတ္တေ၊ ဌ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခန္ဓတိ၊
 ပြေးဝင်၏။ (တနည်း) တတ္ထ၊ ထိုကေတ္တာရမ္မဏဖြစ်သော အပ္ပနာဂေါစရ
 ဌ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခန္ဓတိ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍တည်၏။ ပရိဗန္ဓတော၊ မှ။
 စိတ္တံ၊ သည်။ ယဉ္စ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ အကြင်စင်လည်း စင်ကြယ်၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊
 ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ သော။ သမထနိမိတ္တံ၊ ကို။ ယဉ္စ
 ပဋိပဇ္ဇတိ၊ အကြင်ကျင့်လည်း ကျင့်၏။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ
 သမထနိမိတ္တေ၊ ဌ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ယဉ္စ ပက္ခန္ဓတိ၊ အကြင်ပြေးလည်း
 ပြေးဝင်၏။ ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ဧ၊။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ အာဒိ၊
 မည်၏။ အာဒိဿ၊ ဧ၊။ ဣမာနိ တိဏိ၊ (ပရိဗန္ဓမှ စိတ်၏ စင်ကြယ်သော
 အခြင်းအရာ၊ မဇ္ဈိမသမထနိမိတ်ကို ကျင့်သော အခြင်းအရာ၊ သမထနိမိတ်
 ၌ ပြေးဝင်သော အခြင်းအရာဟူသော) ဤသုံးပါးတို့သည်။ လက္ခဏာနိ၊
 (အပ္ပနာသို့ ရောက်ခြင်း၏ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်ခြင်း၌
 မှတ်အပ်သော) လက္ခဏာ မည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဌမံ ဈာနံ၊
 သည်။ ဝါ၊ ကို။ အာဒိကလျာဏဉ္စေ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ၊။
 တိလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ၊။ (ဣတိ၊ သို့။) ဝုစ္စတိ၊
 ဧ၊။

ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ဧ၊။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ သည်။ မဇ္ဈေ၊ တည်း။
 မဇ္ဈဿ၊ ဧ၊။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ကတိ၊ တို့နည်း။ မဇ္ဈဿ၊ ဧ၊။
 လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ တိဏိ၊ သုံးပါးတို့တည်း။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။
 အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ဧ၊။ သမထပဋိပန္နံ၊ သမထဟူသော ခရီးမှန်သွားသော။
 စိတ္တံ၊ ကို။ (လိုက်) အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ဧ၊။ ဧကတ္ထုပဋ္ဌာနံ၊ ကိလေသသံသဂ္ဂကို
 ပယ်၍ အဖော်မရှိတခုတည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်တည်သော အပ္ပနာစိတ်ကို။
 ဝါ၊ တခုတည်းသောသဘောရှိသောအာရုံ၌ မြဲစွာကပ်၍တည်သောစိတ်ကို။
 အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ဧ၊။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ယဉ္စ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ အကြင်
 လျစ်လျူမူလည်းရှိ၏။ သမထပဋိပန္နံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ယဉ္စ အဇ္ဈုပေက္ခ-
 တိ၊ ဧ၊။ ဧကတ္ထုပဋ္ဌာနံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ယဉ္စ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ ဧ၊။
 ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ဧ၊။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ သည်။ မဇ္ဈေ၊ တည်း။

၃၈၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၄၃-၂၀) [၄-ပထဝိကသိက္ခာ

မဇ္ဈိယ၊ ဤ။ ဣမာနိ တိဏိ၊ ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တကိုလျစ်လျူရှုခြင်း၊ သမထပဋိပန္န
စိတ္တကိုလျစ်လျူရှုခြင်း၊ ကေတ္ထုပဋ္ဌာနစိတ္တကို လျစ်လျူရှုခြင်းဟူသော
ဤသုံးပါးသော အခြင်းအရာတို့သည်။ လက္ခဏာနိ၊ မှတ်အပ်သော
လက္ခဏာ၊ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာမည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဌမံ
ဈာနံ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ မဇ္ဈိကလျာဏဉ္စေတိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
တိလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ သို့။) ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ၏။ သမ္ပဟံသနာ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ မည်၏။
ပရိယောသာနဿ၊ ၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ ကတိ၊ နည်း။ ပရိယော-
သာနဿ၊ ၏။ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊
ထိုဈာန်စိတ်၌။ ဇာတာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန၊
အချင်းချင်းမလွန်သောအဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်ခြင်း ကြည်လင်ခြင်း
ပြီးပြီးပြန်ထွန်းလင်းခြင်း၎င်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏။
ကေရသဋ္ဌေန၊ တူသော ကိစ္စရှိသောအဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ၎င်း။
တဒုပဂဝီရိယဝါဟနဋ္ဌေန၊ ထိုဣန္ဒြေတို့အားလျော်သော ဝီရိယကိုဆောင်
သောသဘောဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ၎င်း။ အာသေဝနဋ္ဌေန၊ (ထိုခဏ၌
ယထာဝုတ္တဓမ္မတို့ကို) မှီဝဲသောသဘောဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ၊ ၎င်း။ ပဌမ-
ဿ ဈာနဿ၊ ၏။ သမ္ပဟံသနာ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ မည်၏။ ပရိ-
ယောသာနဿ၊ ၏။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ တို့သည်။ လက္ခဏာနိ၊ မည်ကုန်၏။
တေန၊ ကြောင့်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ ပရိယောသာနကလျာ-
ဏဉ္စေတိ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ စတုလက္ခဏသမ္ပန္နဉ္စ၊ သည်လည်း။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

[၁၄၄] တတြ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ သသမ္ဘာရိကော၊ ဈာန်ကိုကောင်းစွာ
မွေးမြူကြောင်း ဈာန်၏ဖြစ်ကြောင်း သမ္ဘာရ နာနာဝဇ္ဇနပရိကံနှင့် တက္ခ
သော။ ဥပစာရော၊ ကောဝဇ္ဇနုပစာရသည်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ မည်၏။
အပ္ပနာ၊ သည်။ ဥပေက္ခာနုပ္ပဟနာ နာမ၊ ဥပေက္ခာနုပ္ပဟနာမည်၏။
ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ သည်။ သမ္ပဟံသနာ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကေ၊
အဘယဂိရိဝါသီဧကေဆရာတို့သည်။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဧကေ
ဆရာတို့ အတ္တနောမတိဖြင့် ဖွင့်ဆိုသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေတ္ထု-
ဂတံ၊ တခုသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ ဝါ၊ တခုသော

နိဒ္ဒေသ]

တိဝိဓကလျာဏ (၁၄၄-၁၂)

၃၈၉

အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ စိတ္တံ၊ အပ္ပနာအဖြစ်သို့ရောက်သော စိတ်သည်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိပက္ခန္ဓဉ္စေ၊ သည်၎င်း။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟိ-
တဉ္စ၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာကို ပွားစေတတ်သည်၎င်း။ ဉာဏေန၊ သည်။
သမ္ပဟံသိတဉ္စ၊ ရှင်စေအပ် ကြည်စေအပ် လင်းစေအပ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဠိယံ၊ ခွဲ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသို့ဟောတော်မူအပ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တောပ္ပနာယမေဝ၊ အပ္ပနာ၏ အတွင်း၌
သာလျှင်။ အာဂမနဝသေန၊ ပရိကံဟူသော အာဂမန၏ အစွမ်းဖြင့်။
ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာယ၊ ၏။ ကိစ္စ-
ဝသေန၊ ကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။
ဓမ္မာနံ၊ သမာဓိပညာဟုဆိုအပ်ကုန်သောဓမ္မတို့၏။ အနတိဝတ္တနာဒိဘာဝ-
သာဓနေန၊ အနတိဝတ္တနစသည်တို့၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းဖြင့်။ ပရိယော-
ဒါပကဿ၊ သုတ်သင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သော။ ဉာဏဿ၊ ၏။ ကိစ္စ-
နိပ္ပတ္တိဝသေန၊ ကိစ္စပြီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပဟံသနာ စ၊ ကိုလည်း။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယသ္မိံ ဝါရေ၊ အကြင်ဇောဝါရ၌။
အပ္ပနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မိံ ဝါရေ၊ ထိုအပ္ပနာဇောဝါရ၌။
နိဝရဏသင်္ခါတော၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ယော ကိလေသဂဏော၊ အကြင်
ကိလေသာအပေါင်းသည်။ တဿ ဈာနဿ၊ ၏။ ပရိဗန္ဓော၊ ဘေးရန်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော ပရိဗန္ဓတော၊ ထိုနိဝရဏဟု ဆိုအပ်သော
ဈာန်၏ဘေးရန်မှ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်။
အာဝရဏဝိရဟိတံ၊ ပိတ်ကွယ် ဖုံးလွှမ်းတတ်သော နိဝရဏ ကင်းသည်။
ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ (ထိုနိဝရဏကို ပယ်ခွါ၍ဟူလို) မဇ္ဈိမံ၊ သော။ သမထနိမိတ္တံ၊
ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သမပ္ပဝတ္ထော၊ (လိနုဒ္ဓစ္စသို့ မကပ်သဖြင့်) အညီ
အညွတ်ဖြစ်သော။ အပ္ပနာသမာဓိယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ မဇ္ဈိမံ (လိနုဒ္ဓစ္စ
ဟုဆိုအပ်သော အစွန်းနှစ်ဖက်တို့ကို မကပ်သဖြင့်) အလယ်လမ်းမှန်ဖြစ်
သော။ သမထနိမိတ္တံ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ တဒနန္တရံ၊ ထိုအပ္ပနာ
စိတ်အား အနန္တရပစ္စည်းပြုသော။ ပရိမေတ္တံ၊ ရှေးဖြစ်သောဂေါတြံဘူမိတ်
သည်။ ဧကသန္တတိပရိဏာမနယေန၊ တခုတည်းသောသန္တာန်၌ ညွတ်စေ
သော၊ ဝါ၊ ပြောင်းလဲသော ဧကတ္တနည်းအားဖြင့်။ တလတ္တံ-တထာဘာဝံ

အပ္ပနာသမာဓိဝသေန သမာဟိတဘာဝံ၊ မှန်သောအဖြစ်၊ အပ္ပနာသမာဓိ၏ အစွမ်းသတ္တိဖြင့် ကောင်းစွာ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်သို့^၁။ ဥပဂစ္ဆမာနံ၊ ကပ်သည်ဖြစ်၍။ မဇ္ဈိမသမထနိမိတ္တံ၊ အလယ်ဖြစ်သော သမထနိမိတ်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ နာမ၊ ကျင့်သည်မည်၏။ ဝါ၊ ရောက်သည်မည်၏။ ဧဝံ ပဋိ- ပန္နတ္တာ၊ ဤသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထတ္ထုပဂမနေန၊ မှန်သော အဖြစ်သို့ ထိုအပ္ပနာသမာဓိ၏ အခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ကပ်သဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသမထနိမိတ်၌။ ပက္ခန္ဓတိ နာမ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ပုရိမစိတ္တေ၊ ရှေးဖြစ်သော ဂေါတြဘူ စိတ်၌။ ဝိဇ္ဇမာနာကာရနိပ္ပါဒိကာ၊ ထင်ရှားရှိသော ပရိဗန္ဓဝိသုဒ္ဓိ၊ မဇ္ဈိမ သမထ၊ ပဋိပတ္တိပက္ခန္ဓနာကာရတို့ကိုပြီးစေတတ်သော။ (ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ-၌စပ်) ပဌမဿ ဈာနဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယော၊ ဥပါဒ်ခဏ၌သာလျှင်။ အာဂမနဝသေန၊ လာခဲ့ရာအကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိသုဒ္ဓဿ၊ စင်ကြယ်ပြီးသော။ တဿ စိတ္တဿ၊ ၏။ ပန၊ ဖန်။ ဝိသောဇေတဗ္ဗာဘာဝတော၊ သုတ်သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိသောဓနေ၊ ၌။ ဗျာပါရံ၊ ကို။ အကရောဇ္ဈော၊ မပြု မူ၍။ ဝါ၊ မပြုသောယောဂီသည်။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ၊ မည်၏။ သမထဘာဝုပဂမနေန၊ သမထအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ သမထပဋိပန္နဿ၊ သမထလမ်းရိုးမှန်သွားသော။ (စိတ္တဿ၊ ကို။) ပန၊ ဖန်။ သမာဓာနေ၊ အညီအညွတ်ကောင်းစွာထားခြင်း၌။ ဗျာပါရံ၊ ကို။ အက- ရောဇ္ဈော၊ မပြုသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မပြုသောသူသည်။ သမထပဋိပန္နံ၊ သမထ လမ်းရိုးမှန်သွားသောစိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ၊ မည်၏။ စ၊ ပါး။ သမထပဋိပန္နဘာဝတော ဧဝ၊ သမထလမ်းရိုးမှန် သွားသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်သာလျှင်။ ကိလေသသံသဂ္ဂံ၊ ကိလေသာနှင့် ပေါင်းဖက်ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဧကတ္ထေန၊ ကိလေသာအဖော်မရှိ တဦးတည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတဿ၊ တည်ပြီးသော။ အဿ စိတ္တဿ၊ ထိုအပ္ပနာစိတ်၏။ ပန၊ ဖန်။ ဧကတ္ထုပဋ္ဌာနေ၊ ကိလေသာအဖော်အဖက်ကင်း၍ တဦးတည်း၏အဖြစ်ဖြင့် တည်ခြင်း၌။ ဝါ၊ တခုတည်းသောသဘောရှိသောအာရုံ၌ မြဲစွာတည်ခြင်း၌။

၁-တထတ္ထု-တထာဘာဝံ၊ ထိုအပ္ပနာသမာဓိ၏ အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသို့-ဟူ၍ လည်း အနက်ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

တိဝိကေလျာဏ (၁၄၅-၃)

၃၉၁

ဗျာပါရုံ၊ ကို။ အကရောဇ္ဈော၊ ချိ၊ ဝါ၊ လည်။ ကေတ္ထုပဋ္ဌာနံ၊ ကိလေသာ
အဖော်အဖက်ကင်း၍ တဦးတည်း၏အဖြစ်ဖြင့် ဟည်ခြင်းရှိသောစိတ်ကို။
အဇ္ဈုပေက္ခတိ နာမ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ၊ ၏။
ကိစ္စဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပေက္ခာနုဗြူဟိတေ၊ ဥပေက္ခာသည်ပွားစေ
အပ်သော။ တတ္ထ-တသ္မိံ ဈာနစိတ္တေ၊ ဌ။ ဇာတာ၊ ကုန်သော။ သမာဓိ-
ပညာသင်္ခါတာ၊ ကုန်သော။ ယေ ဇေတ ယုဂနဒ္ဒဓမ္မာ၊ အကြင် (အညမည-
မနတိဝတ္တန၏အစွမ်းဖြင့် ကိစ္စကိုပြုခြင်းကြောင့် ထမ်းပိုး၌ ဖွဲ့အပ်သော
နှားနှင့်တူကုန်၍) ရှင်းစုံဖွဲ့အပ်သော တရားတို့သည်။ အညမညမနတိ-
ဝတ္တမာနာ၊ အချင်းချင်းမလွန်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ချိ။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်
၏။ စ၊ ပါး။ သဒ္ဓါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။
နာနာကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိရသေန၊
ကိလေသာမှလွတ်ခြင်းဟူသော ကိစ္စအားဖြင့်။ ကေရသာနိ၊ တူသောကိစ္စ
ရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ချိ။ ပဝတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ပါး။ သေ ယောဂီ၊
သည်။ တဒုပဂံ၊ လိုအနတိဝတ္တန ကေရသအဖြစ်တို့အားလျော်သော။
ယံ ဝီရိယံ၊ ကို။ ဝါဟယတိ ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အဿ ဈာနစိတ္တဿ၊
၏။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုတင်ခဏ၌။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ယာ စ အာသေဝနာ၊
အကြင်မှီဝဲခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ
အာကာရာ၊ ထိုအညမညမနတိဝတ္တန အစရှိကုန်သော (ဈာန်စိတ်၌ဖြစ်
ကုန်သောသမာဓိပညာစသော တရားတို့၏ဖြစ်သော) အာကာရတို့သည်။
(နိပ္ပန္နာဝ-၌စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံကိလေသဝေါဒါနေသု၊ တို့၌။ တံ တံ
အာဒိနဝဉ္စ၊ ကိုရင်း။ [၁၄၅] တံ တံ အာနိသံသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ (ပုရေတရံ၊
မဆွက။) ဉာဏေန၊ ပါရိဟာရိယဉာဏ်ဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ချိ။ ယထာ ယထာ၊
ဖြင့်။ အညမညမနတိဝတ္တနာဒယော၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)
တထာ တထာ၊ ဖြင့်။ (ဘာဝနာယ၊ ၏။) သမ္ပဟံသိတတ္တာ၊ ရှင်စေ
အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တေနော ဉာဏေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။)
ဝိသောဓိတတ္တာ၊ သုတ်သင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယောဒါပိ-
တတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ဖြူစင်စေအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိပ္ပန္နာဝ၊
ပြီးကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနံ၊ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ၊

၃၉၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၄၅-၄) [၄-ပထဝီကသိဏ

ဟူ၍။ (လက္ခဏသံဝဏ္ဏနာယ၊ ဧ၊ အာဒိမ္မိ၊ ဌံ၊ မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

တတ္ထ-တသ္မိံ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ ဌံ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ယတာဟ၊ ကား။ တထာ။ပ။ ဘာဝနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

[(ယထာ၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂယုမာနံ၊ သော်၊ ဝါ၊ သော။ ဘာဝနာစိတ္တံ၊ သည်။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ၊ ဌံ။ န ပတတိ၊ မကျ။) တထာ၊ ဖြင့်။ (ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဌာနိယာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဗဟုလီကာရဝသေန၊ ဖြင့်။) ပဂ္ဂဟိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ (ပဂ္ဂဏန္ဓနာပိ၊ သော်လည်း။ သမာဓိဿ၊ ဧ၊ ဝီရိယသမတယောဇနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။) သာဓုကံ၊ စွာ။ (ဥပေက္ခာဝသေန၊ ဖြင့်။) ၁ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ ဧ။ ဥပေက္ခာဝသေန၊ (လိုက်ဦး) ဥပေက္ခာ၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း ၂။ ပညာဝသေန၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ပါရိဟာရိယပညာ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပညိန္ဒြိယံ၊ အပ္ပနာပညိန္ဒြိယသည်။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (တဿ ပညိန္ဒြိယဿ၊ ဧ။ အဓိမတ္တတ္တာ ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အဇ္ဈပေက္ခန္တဿေဝ၊ လျစ်လျူရှုသသူအားသာလျှင်။) ဥပေက္ခာဝသေန၊ ဖြင့်။ နာနတ္ထကိလေသေဟိ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိကုန်သော နိဝရဏအမှူးရှိသောကိလေသာတို့မှ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။ ဝိမောက္ခပသေန၊ လွတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပညာဝသေန၊ ဖြင့်။ ပညိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အဓိမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုသဒ္ဓါ ပညာ သမာဓိ ဝီရိယရှိသော တရားတို့သည်။ ဧကရသ၊ တူမျှသော ကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဝေ၊ သို့။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။) ဧကရသဌေန၊ တူသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝနာ၊ သည် ၃။ ဟောတိ၊ ဧ။]

၁-မူရင်းအတိုင်းပင်၊ သို့သော် ဤပုဒ်ကို အဇ္ဈပေက္ခတိ-၌ ဖတ်သင့်ဟုဆင်၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်ရင်း၌ ကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဤပုဒ်လည်း ပါဠိရင်းအလိုအားဖြင့် လိုက်ပုဒ်မဟုတ်၊ ဌာနပယောဂပင် ဖြစ်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ဧကရသဌေန ဘာဝနာ-ဟူသော ဤပါဠိသည် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်တွင် ဤအဆင့်မရှိ၊ ဧကရသဌေန ဘာဝနာဝသေန ဟု သျှာ-က-မူကွဲမျှသာရှိ၏။ ၎င်းလည်း ဤ၌မလို။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

စိရဋ္ဌိတိသမ္မာဒန (၁၄၅-၁၉)

၃၉၃

တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဥပေက္ခာ၏ အားအစွမ်းဖြင့် ဉာဏ်၏ ထင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏ်ကိစ္စတူတော၊ အပ္ပနာပညာ၏ ကိစ္စဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္ပဟံသနာ၊ ရှင်ပျစေခြင်းကို။ ပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ။ ပဌမဇ္ဈာနမဓိဂတံ ဟောတိ ပထဝီကသိဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ - ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယ၊ ရေတွက်ခြင်း အစဉ်အားဖြင့် ရှေးဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမံ၊ မည်၏။ (တနည်း) ပဌမန္တိ ဣဒံ၊ ပဌမံ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ-ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာမတ္ထံ၊ ရေတွက်ခြင်း အစဉ်အားဖြင့် ရှေးဖြစ်သည်၏ အဖြစ်မျှကို ပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ ဈာနံ၊ သည်။ ပဌမံ၊ မဆွလက်မုန့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ပဌမံ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏုပနိဇ္ဈာနတော၊ ပထဝီကသိုဏ်းဟု ဆိုအပ်သော မိမိ၏အာရုံကို ကပ်၍ ရှုတတ်သောကြောင့်။ ဈာနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စနိကဈာပနတော၊ နိဝရဏအစရှိကုန်သော ပစ္စနိကဓမ္မတို့ကိုလောင်တတ်သောကြောင့်။ ဈာနံ၊ မည်၏။ ပထဝီမဏ္ဍလံ၊ မြေအဝန်းကို။ သကလဋ္ဌေန၊ အလုံးစုံ အကြွင်းမဲ့ကို အာရုံပြုအပ်သောအနက်ကြောင့်။ ပထဝီကသိဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ ပထဝီမဏ္ဍလံ၊ ထိုမြေအဝန်းကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဋိလဒ္ဓနိမိတ္တမ္ပိ၊ ရအပ်သောပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုလည်း။ ပထဝီကသိဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပထဝီကသိဏနိမိတ္တေ၊ ပထဝီကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ပဋိလဒ္ဓဈာနမ္ပိ၊ ရအပ်သောဈာန်ကိုလည်း။ ပထဝီကသိဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တကြ၊ ထိုပထဝီမဏ္ဍလ ပဋိဘာဂနိမိတ္တ ဈာနတို့တွင်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ပဌမံ ဈာနမဓိဂတံ ဟောတိ ပထဝီကသိဏ်ဟူသော ဤအရာ၌။ ဈာနံ၊ ကို။ ပထဝီကသိဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဈာန်၏ ပထဝီကသိဏမည်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဌမံ၊ ပ။ ကသိဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

စိရဋ္ဌိတိသမ္မာဒန

၇၆။ ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ သို့။ တေသ္မိံ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ကို။ အဓိဂတေ၊ ရအပ်ပြီးသော်။ တေန ယောဂီနာ၊ သည်။ ဝါလဝေဓိနာ ဝိယ စ၊ သားမြီးဖျားကိုမှန်အောင်ပစ်နိုင်သောလေးသမားကဲ့သို့၎င်း။ သူဇေန ဝိယ စ၊ မင်း၏ စားတော်ကဲ့ ကဲ့သို့၎င်း။ အာကာရာ၊ ထို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊

သိမ်းဆည်းမှတ်သားအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သုကုသလော၊ အလွန်
 လိမ်မာသော။ ခနုဂ္ဂဟော၊ လေးသမားသည်။ ဝါလဝေဓာယ၊ သားမြီး
 စွန်းကို ပစ်ခြင်းငှါ။ ကမ္မံ၊ သင့်လျော်သောအမှုကို။ ကုရုမာနေ၊ ပြုသည်
 ရှိသော်။ ယသ္မိံ ဝါရေ၊ အကြင်အကြိမ်၌။ ဝါလံ၊ သားမြီးစွန်းကို။
 ဝိဇ္ဈတိ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ထိုးပစ်မိ၏။ တသ္မိံ ဝါရေ၊ ထိုမှန်သောအကြိမ်၌။
 ဝါ၊ မှန်သောအချက်၌။ အက္ကန္တပဒါနဉ္စ၊ ပစ်လွှတ်သောအခါ နင်းသောခြေ
 တို့၏၎င်း။ ခနုဒဏ္ဍဿ စ၊ လေးကိုင်း၏၎င်း။ ဇိယာယ စ၊ ညှို့၏၎င်း။
 သရဿ စ၊ မြား၏၎င်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဌိတေန၊ တည်သော။ မေ၊ ငါသည်။
 ဧဝံ၊ သို့။ ခနုဒဏ္ဍံ၊ လေးကိုင်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဇိယံ၊
 ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝါလော၊
 သားမြီးကို။ ဝိဇ္ဇေါ၊ မှန်အောင်ပစ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အာကာရံ၊
 လေးကိုင်း ကြိုး မြားတို့ကို ယူဟန်ကိုင်ဟန်အခြင်းအရာကို။ ပရိဂ္ဂဏေယျ
 ယထာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းမှတ်သားရာ၏သို့။ သော ခနုဂ္ဂဟော၊ သည်။
 တတော၊ ထိုမှန်သောအချက်မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ တထေဝ၊ ထိုရှေးက
 မှတ်သားသောအတိုင်းသာလျှင်။ တေ အာကာရေ၊ ထိုယူဟန်ကိုင်ဟန်
 အခြင်းအရာတို့ကို။ သမ္ပာဒေန္တော၊ ပြည့်စုံစေလျက်။ အဝိရာဓေတွာ၊
 မချွတ်ယွင်းစေမူ၍။ ဝါလံ၊ ကို။ ဝိဇ္ဈေယျ ယထာ၊ မှန်အောင်ပစ်၏သို့။
 ဧဝမေဝ၊ တူ။ ယောဂိနာပိ၊ သည်လည်း။ မေ၊ သည်။ ဣမံ နာမ ဘောဇနံ၊
 ကို။ ဘုဉ်တော၊ ၍။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။
 သေဝမာနေန၊ မှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ ဧဝှူပေ၊ သော။ သေနာသနေ၊ ၌။
 ဣမိနာ နာမ ဣရိယာပထေန၊ ဖြင့်။ ဣမသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ ဣဒံ၊ ဤပဌမ
 စာန်ကို။ အဓိဂတံ၊ ရဘူးပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘောဇနသပ္ပိယာဒယော၊
 လျှောက်ပတ်သောဘောဇဉ်အစရှိကုန်သော။ ဧတေ အာကာရေ၊ တို့ကို။
 ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဆင်ခြင်မှတ်သားအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊
 ဤသို့ဆင်ခြင်မှတ်သား နှလုံးထားသည်ရှိသော်။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။

[၁၄၆] တသ္မိံ တရုဏေ သမာဓိမိ၊ သည်။ နဋ္ဌေ ဝါ၊ ပျောက်သော်လည်း။
 တေ အာကာရေ၊ ထိုဘောဇနသပ္ပိယစသောအာကာရတို့ကို။ သမ္ပာ-
 ဒေတွာ၊ ရှေးအတိုင်းပြည့်စုံစေ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဥပ္ပါဒေတံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။
 သက္ခိယတိ၊ တတ်နိုင်လတ်။ အပ္ပဂုဏံ ဝါ၊ ကျေပြန့်စွာမလေ့လာအပ်

နိဒ္ဒေသ]

စိရဋ္ဌိတိသမ္မာဒန (၁၄၆-၁၀)

၃၉၅

သော သမာဓိကိုလည်း။ ပဂုဏ်၊ ကျေပြန်စွာ လေ့လာအပ်သည်ကို။
ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ပုနပုနံ၊ ဖန်။ အပ္ပေတုံ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ။
သက္ခိယတိ၊ လတ်။

စ၊ တပါး။ ကုသလော၊ သော။ သူဒေါ၊ သည်။ ဘတ္တာရံ၊ ထမင်း
ရိက္ခာစသည်ဖြင့် မွေးပေတတ်သော အရှင်သခင်ကို။ ပရိဝိသန္တော၊
ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးသည်ရှိသော်။ ဘတ္တာ၊ အရှင်သည်။ ယံ ယံ ဘောဇနံ၊
ကို။ ရုစိယာ၊ မြိန်မြိန်ရှက်ရှက် နှစ်သက်သဖြင့်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ တံ တံ
ဘောဇနံ၊ ကို။ သလ္လက္ခေတ္တာ၊ ၍။ တတော ပဋ္ဌာယ၊ ထိုနေ့မှစ၍။
တာဒိသမေဝ၊ ထိုသခင်မြိန်နိုးထင်သော ဘောဇဉ်ကိုသာလျှင်။ ဥပနာ-
မေန္တော၊ ပွဲတော်တည်သည်ဖြစ်၍။ လာဘဿ၊ ဆုလာဘ်၏။ ဘာဂီ၊
အဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဝေ၊ တူ။ အယမ္ပိ ယောဂီ၊
သည်လည်း။ အဓိဂတက္ခဏေ၊ ရှေးဈာန်ကို ရသော အခိုက်၌။ ဘောဇနာ-
ဒယော၊ ဘောဇဉ်စသည်၌ တည်ကုန်သော။ (ဘောဇနဖြင့် ဘောဇန-
ဂတကိုယူ) အာကာရေ၊ ကိစ္စသကေ၊ အာကာရတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်
သိမ်းဆည်းမှတ်သား၍။ တေ အာကာရေ၊ တို့ကို။ သမ္မာဒေန္တော၊ ပြည့်စုံ
စေလျက်။ (သမာဓိမ္ပိ၊ သည်။) နဋ္ဌေ နဋ္ဌေ၊ တိုင်း။ ပုနပုနံ၊ ဖန်။
အပ္ပနာယ၊ ကို။ လာဘီ၊ ရခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေန ယောဂိနာ၊ သည်။ ဝါလဝေခိနာ ဝိယ၊ သားမြီးဖျားကို မှန်အောင်
ပစ်နိုင်သော လေးသမားကဲ့သို့၎င်း။ သူဒေန ဝိယ စ၊ စားတော်ကဲ့
ကဲ့သို့၎င်း။ အာကာရာ၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။
သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ မဂ္ဂဏှာတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။
ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောလည်း ဟောတော်မူအပ်၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပဏ္ဍိတော၊ စားတော်ကဲ့
အတတ်၌ လေ့လာ လက်လည်သောပညာရှိသော။ ဗျတ္တော၊ စားတော်ကဲ့
အတတ်၌ သန့်ရှင်းသောဉာဏ်ရှိသော။ ကုသလော၊ အရာရာ၌ လိမ္မာ
ကျမ်းကျင် ဆင်ခြင်တတ်သော။ သူဒေါ၊ သည်။ ရာဇာနံ ဝါ၊ ကို၎င်း။
ရာဇမဟာမတ္ထံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ နာနစ္စယေဟံ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိကုန်

သော၊ ဝါ၊ အထူးထူးသော အရသာရှိကုန်သော။ သူပေဟိ-ဗျဉ္ဇနေဟိ၊
 တို့ဖြင့်။ ပစ္စုပဋိတော၊ လုပ်ကျွေးသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အဗ္ဗိလဂ္ဂေဟိပိ၊
 ချဉ်သောအရသာ အဖို့အစုရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ချဉ်သော
 အရသာရှိသည်ဖြစ်၍ အမြတ်အထွတ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တိတ္ထကဂ္ဂ-
 ဟိပိ၊ ခါးသောအရသာ အဖို့အစုရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ခါးသော
 အရသာရှိသည်ဖြစ်၍ အထွတ်အမြတ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကဠုကဂ္ဂ-
 ဟိပိ၊ စပ်သောအရသာ အဖို့အစုရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊
 ကုန်သော။ မဇ္ဈဂ္ဂေဟိပိ၊ ချိုသောအရသာ အဖို့အစုရှိသည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ကုန်သော။ ခါရိကေဟိပိ၊ ငန်သောအရသာရှိသော
 ခရမ်းသီးအညွှောက်စသည်နှင့် ရောသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။^၁ အခါရိ-
 ကေဟိပိ၊ ငန်သောအရသာရှိသော ခရမ်းသီးအညွှောက်စသည်နှင့် မရော
 သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ လောဏိကေဟိပိ၊ ဆားငန်သည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ အလောဏိကေဟိပိ၊ ဆားပေါ့ပျက်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်
 သော။ သူပေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စုပဋိတော၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ဗျတ္တော၊ သော။ ကုသလော၊ သော။
 သော ဒေသော သူဒေါ၊ သည်^၂။ (သကဿ-၌ သော ဝေ သကော၊ တဿ
 သကဿ အတ္တနောတိ အတ္တော ဟုသင့်ရကား) သကဿ၊ မိမိ၏။
 ဘတ္တု၊ အရှင်သခင်၏။ နိမိတ္တံ၊ မြန်မြန်ရှက်ရှက် နှစ်သက်သဖြင့် စားတော်
 ခေါ်သော အခြင်းအရာနိမိတ်ကို။ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ နှလုံးပိုက်၏။ အဇ္ဇေ၊ နေ့။
 မေ၊ ၏။ ဘတ္တု၊ အား။ ဣဒံ ဝါ သူပေယျံ၊ ဤမည်သောအမဲဟင်းလျာ
 သည်။ ဓူစတိ-ရစိ^၃ ဥပ္ပါဒေတိ၊ မြန်ရှက်နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ ဣမဿ
 သူပေယျဿ၊ ဟူသော။ (အတ္ထာယ ဝါ၊ အကျိုးငှါမူလည်း။ အဇ္ဇေ၊ နေ့။
 ဟတ္ထံ၊ ကို။) အဘိဟရတိ၊ ရွေးရှုဆောင်၏။ ဣမဿ ဝါ သူပေယျဿ၊
 ကိုမူလည်း။ ဗဟံ၊ စွာ။ ဂဏှာတိ၊ နှိုက်၏။ ဣမဿ ဝါ သူပေယျဿ၊
 ၏မူလည်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ အဗ္ဗိလဂ္ဂံ၊ ချဉ်သောအရသာ
 ရှိသည်ဖြစ်၍ အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော။ သူပေယျံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။

၁-ခါရိကေဟိတိ ဝါတိဂံဏကဋ္ဌိရာဒိမိဿေဟိ—ဋီကာ၌ ဝါတိဂံဏ၊ ခရမ်းသီး။
 ကဋ္ဌိရာ၊ မျှစ်၊ မုန်လာညွှောက် စသည်ကိုလူ။ (ပြည်)

၂-သ ခေါ် သော-ကို သော ခေါ် သော-ဟု ပဒစ္စေဒပြု။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

စိရဋ္ဌိတိသမ္ပာဒန (၁၄၆-၂၆)

၃၉၇

အဇ္ဇ၊ နေ။ မေ၊ ဧ။ ဘတ္တ၊ အား။ ရုစတိ-ရစိ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဧ။ အဓိလဂ္ဂဿ
 သူပေယျဿ၊ ဟူသော။ အတ္ထာယ ဝါ၊ မူလည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ။ ဟတ္ထံ၊ ကို။
 အဘိဟရတိ၊ ဧ။ အဓိလဂ္ဂဿ ဝါ သူပေယျဿ၊ ကိုမူလည်း။ ဗဟံ၊ စွာ။
 ဂဏှာတိ၊ နှိုက်၏။ အဓိလဂ္ဂဿ ဝါ သူပေယျဿ၊ ၏မူလည်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။
 ဘာသတိ၊ ၏။ပ။ အလောဏိကဿ၊ ဆားပေါ်ပျက်ရှိသော။ သူပေယျဿ
 ဝါ၊ ၏မူလည်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘတ္တ၊ ၏။ နိမိတ္တံ၊
 ကို။ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ဗျတ္တော၊
 သော။ ကုသလော၊ သော။ သော ဒေသော သူဒေါ၊ သည်။ အစ္ဆာဒနဿ၊
 အဝတ်အစား ဆုတော်လာဘ်တော်ကို။ လာဘီ စေဝ၊ ရသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဝေတနဿ၊ ထမင်းရိက္ခာကို။ လာဘီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 အဘိဟာရာနံ၊ မင်းသို့ရှေးရှုဆောင်ခဲ့သော လက်ဆောင်တော်တို့ကို၊ ဝါ၊
 မင်း၏မျက်မှောက်၌ ဝေပုံချီကာ ဆောင်ယူအပ်ကုန်သော လက်ဆောင်
 တော်တို့ကို။ လာဘီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသို့ရခြင်းသည်။
 ကိဿ ဟေတု၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ဗျတ္တော၊
 သော။ ကုသလော၊ သော။ သော သူဒေါ၊ သည်။ သကဿ၊ မိမိ၏။
 ဘတ္တ၊ ၏။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ၊
 ထိုကြောင့်လျှင်။ လာဘီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ
 ခေါ၊ ဤအတူလျှင်။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကေစ္စော၊ သော။
 ပဏ္ဍိတော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအတတ်၌ လေ့လာလက်လည်သော ပညာရှိသော။
 ဗျတ္တော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအတတ်၌ သန့်ရှင်းသောဉာဏ်ရှိသော။ ကုသလော၊
 အရာရာ၌ချက်ချောသောဉာဏ်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာတာပီ၊ ကိလေ-
 သာကို ပူပန်စေတတ်သော ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပ-
 ဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍။
 သတိမာ၊ အောက်မေ့တတ်သော သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ လောကေ၊ ဥပါဒါ-
 နက္ခန္ဓာ ဟူသောဇီလာက၌။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ရမ္မက်အဘိဇ္ဈာ နှလုံး
 မသာသော ဒေါမနဿကို။ ဝိနေယျ၊ ဖျောက်၍။ ကာယေ၊ ရူပကာယ၌။
 ကာယာနုပဿိ၊ ရူပကာယဟု အဖန်တလဲလဲရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊
 နေ၏။ ဝေဒနာသု၊ တို့၌။ ဝေဒနာနုပဿိ၊ ဖြစ်၍။ စိတ္တေ၊ ၌။ စိတ္တာနုပဿိ၊

ဖြစ်၍။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဓမ္မာနုပဿိ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဓမ္မေသု၊
 တို့၌။ ဓမ္မာနုပဿိ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ သော။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။
 စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ ဥပက္ကိလေသ၊ စိတ်ကိုညစ်ညူး
 စေတတ်သော ကိလေသတို့သည်။ ပဟိယန္တိ၊ ပျောက်ကင်းကုန်၏။ သော
 ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုစိတ်တည်ကြည်ကြောင်း၊ ဥပက္ကိလေသ
 ပျောက်ကင်းကြောင်းဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော
 အာကာရဖြင့်။ မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဟိတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ မေ၊ အား။ ဥပက္ကိလေသ၊ တို့သည်။ ပဟိယိံသု၊ ကုန်ပြီ။
 ဣတိ၊ သို့။ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ ကောင်းစွာမှတ်သား နှလုံးထား၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ဗျတ္တော၊ သော။ ကုသလော၊ သော။ သော ဇေယော
 ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ကဖြစ်၌
 ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းဖြစ်သော ခဏိကသမာဓိ၊ ဥပစာရသမာဓိ၊
 အပ္ပနာသမာဓိဟူသော သုံးပါးသောသမာဓိတို့ကို။ လာဘီ စေတ၊ ရသည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သတိသမ္ပဗညဿ၊ သတိသမ္ပဗည်ကို။ လာဘီ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသို့ရခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ ကား။ [၁၄၇]
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ဗျတ္တော၊ သော။ ကုသလော၊ သော။
 သော ဘိက္ခု၊ သည်။ သကဿ၊ မိမိ၏။ ဝါ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ စိတ္တဿ၊
 ၏။ နိမိတ္တံ၊ တည်ကြည်ကြောင်း၊ ဥပက္ကိလေသ ကင်းကြောင်းဖြစ်သော
 အခြင်းအရာကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တဿ ဟိ၊ ထို
 ကြောင့်လျှင်။ လာဘီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

စ၊ ဆက်။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏေန၊ အခြင်းအရာနိမိတ်ကို မှတ်သားခြင်း
 ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ တေ အာကာရေ၊ တို့ကို။ သမ္မာဒယတော၊
 ပြည့်စုံစေသော။ အဿ ယောဂိနော၊ အား။ အပ္ပနာမတ္တမေတ၊ အပ္ပနာမျှ
 သည်သာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ စိရဋ္ဌာနံ၊ မြင့်ရှည်စွာတည်ခြင်းမူကား။
 န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်စုံသေး။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ သမာဓိပရိဗန္ဓာနံ၊
 သမာဓိ၏ ဘေးရန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ကာမစ္ဆန္ဒ အစရှိသော နိဝရဏ
 တရားတို့၏။ သုဝိသောဓိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ စိရဋ္ဌာနံ၊ မြင့်ရှည်စွာတည်
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာမာ-
 ဒိနဝပစ္စဝေက္ခဏာဒီဟိ၊ ကာမ၌ အပြစ်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။

နိဒ္ဒေသ]

စိရဋ္ဌိတိသမ္ပာဒန (၁၄၇-၁၆)

၃၉၉

ကာမစ္ဆန္တံ၊ ကိ။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ န ဝိက္ခမေတော၊ မခါမူ၍။ ကာယ-
 ပဿဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယဒုဠလ္လ-ကာယဒရထံ၊ ကိုယ်၏ပူပန်ခြင်းကို။
 သုပ္ပဋိပဿဒ္ဓိ၊ ကောင်းစွာငြိမ်းသည်ကို။ န ကတော၊ မပြုမူ၍။ အာရမ္မ-
 ဓာတုမနသိကာရာဒိဝသေန၊ အာရမ္မဓာတ်ကိုနှလုံး၌ထားခြင်းစသည်တို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကိ။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ န ပဋိဝိနောဒေတော၊
 မဖျောက်မူ၍။ သမထနိမိတ္တမနသိကာရာဒိဝသေန၊ သမထနိမိတ်ကိုနှလုံး၌
 ထားခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ကိ။ သုသမ္မဟတံ၊
 ကောင်းစွာ နုတ်အပ် ပယ်အပ်သည်ကို။ န ကတော၊ မပြုမူ၍။ အညေပိ၊
 ကာမစ္ဆန္တစသည်မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သမာဓိပရိဗန္ဓေ၊ သမာဓိ၏
 ဘေးရန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဌာနီယ မဒ မာနစသောတရား
 တို့ကို။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ န ဝိသောဓေတော၊ မသုတ်သင်မူ၍။ ဈာနံ၊ ကိ။
 သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စားအံ့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အဝိသောဓိတံ၊ မသုတ်သင်
 အပ်သော။ အာသယံ၊ မိမိတို့ကိန်းအောင်းရာဝါးခေါင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌဘမရော
 ဝိယ၊ ဝင်သောပိတုန်းကဲ့သို့၎င်း။ အဝိသုဒ္ဓိ၊ ဘေးရန်ကိုမသုတ်သင်အပ်
 သော။ ဥယျာနံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌရာဇာ ဝိယ စ၊ ဝင်သော မင်းကဲ့သို့၎င်း။
 ခိပ္ပမေဝ၊ ရှောင်တခင်သာလျှင်။ နိက္ခမတိ၊ ဈာန်မှထွက်၏။ ပန၊ အလျော်
 ကိုဆိုအံ့။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ သမာဓိပရိဗန္ဓေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊
 နိဝရဏတရားတို့ကို။ သုဠ၊ စွာ။ ဝိသောဓေတော၊ ၍။ ဈာနံ၊ ကိ။
 သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စားအံ့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ သုဝိသောဓိတံ၊ ကောင်း
 စွာသုတ်သင်အပ်သော။ အာသယံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌဘမရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့၎င်း။
 သုပရိသုဒ္ဓိ၊ ရွံရှာအပ်သော ရန်မရှိသဖြင့် ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော။
 ဥယျာနံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌရာဇာ ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ သကလမ္ပိ ဒိဝသဘာဂံ၊
 အလုံးစုံသော နေအဖို့ ပတ်လုံးသော်လည်း။ အန္တောသမာပတ္တိယံယေဝ၊
 သမာပတ်အတွင်း၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊
 တို့သည်။ ကာမေသု။ပ။ ရမေတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[သုဒ္ဓန္တဂတော၊ အချင်းခပ်သိမ်းစင်ကြယ်သော အထောင့်အစွန်း

၁-သုဠ၊ ဟူသော ကြိယာဝိသေသနသည် သမ္ပန္တစိန္တာ သရာသလိုသော် ခုတိလန္တ၊
 ကစ္စည်းအလိုသော် ပဌပန္တ၊ လဟုမေသတိကိုလောက်။ (ပြည်)

၄၀၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၄၇-၁၆) [၄-ပထဝီကသိဏ

ရှိသော ဥယျာဉ်သို့ရောက်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ တဟိံ၊ ထိုဥယျာဉ်တော်
၌။ ရမေ ဣဝ၊ နေပတ်လုံးမွေ့လျော်၏သို့။ (တထာ၊ တူ။ ဈာန်ကိဋ္ဌံ၊
ဈာန်ကစားခြင်းကို။ ကိဋ္ဌိတုကာမော၊ ကစားမြူးတူးလိုသော။ ယောဂီ၊
သည်။) ကာမေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒံ၊ ကို၎င်း။ ပဋိဿံ၊ ဗျာပါဒကို၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စကို၎င်း။ မိဒ္ဓံ၊ ထိန်မိဒ္ဓကို၎င်း။ ပဉ္စမံ၊ သော။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊
ကို၎င်း။ (နိဂ္ဂဟိတိကျေ) ဝိနောဒယော၊ ဖျောက်ရာ၏။ (ဝိနောဒေတွာ၊
၍။) ဝိဝေကပါမောဇ္ဇကရေန၊ နိဝရဏတို့မှဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော
ပါမောဇ္ဇကိုပြုတတ်သော။ စေတသ၊ ဖြင့်။ တဟိံ၊ ဈာနေ၊ ၌။ ရမေ၊
ပျော်ရာ၏။]

တဿ၊ ထို (သို့သမာဓိ၏ ပရိဗန္ဓဖြစ်သောတရားတို့ကို ကောင်းစွာ
သုတ်သင်ပြီးမှ စိရဋ္ဌာနဖြစ်သော) ကြောင့်။ စိရဋ္ဌိတိကာမေန၊ မြင့်စွာ
တည်ခြင်းကို အလိုရှိသောယောဂီသည်။ ပရိဗန္ဓကဓမ္မေ၊ ဈာန်၏ဘေးရန်
ဖြစ်သောနိဝရဏတရားတို့ကို။ ဝိသောဓေတွာ၊ ၍။ ဈာနံ၊ ကို။ သမာ-
ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စိတ္တဘာဝနာဝေပုလ္လတ္တံ၊ သမာဓိဘာဝနာ၏ပြန့်ပြောသည်၏
အဖြစ်အကျိုးငှါ။ ယထာလဒ္ဓံ၊ ရအပ်တိုင်းသော။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ကို။
ဝဇေတဗ္ဗဉ္စ၊ ပွားလည်းပွားအပ်၏။ တဿ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ ဝဇေနာ-
ဘူမိယော၊ ပွားရာဘုံတို့သည်။ ဥပစာရံ ဝါ၊ ၎င်း။ အပ္ပနံ ဝါ၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ ဟိ၊ စွ။ ဥပစာရံ၊ သို့။ ပတွာပိ၊
ရောက်၍လည်း။ တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ဝဇေတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။
အပ္ပနံ၊ သို့။ ပတွာပိ၊ ရောက်၍လည်း။ ဝဇေတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊
အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ဧကသ္မိံဌာနေ၊ တခုခုသောအရာ၌။ အဝဿံ၊ မချွတ်။
ဝဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာလဒ္ဓံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ဝဇေတဗ္ဗန္တိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

နိမိတ္တဝဇနနယ

၇၇။ တတြ-တဿ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၏။ အယံ၊ ကား။ ဝဇနနယော၊
ပွားရာသောနည်းတည်း။ တေန ယောဂီနာ၊ သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။
ပတ္ထံပ။ ယောဂေန၊ သပိတ်ခွက်ယောက်ကို ပွားစေသောနည်း၊ မုန့်ကို
ပွားစေသောနည်း၊ ထမင်းကိုပွားစေသောနည်း၊ နွယ်ကိုပွားစေသောနည်း၊

နိဒ္ဒေသ]

နိမိတ္တဝဇ္ဇနနယ (၁၄၈-၁၂)

၄၀၁

၂

ပုဆိုးကိုပွားစေသောနည်းဖြင့်။ အဝဇ္ဇေတွာ၊ မပွားစေမူ၍။ ယထာ နာမ၊
ဥပမာမည်သည်ကား။ ကဿကော၊ လယ်ထွန်ယောက်ျားသည်။ [၁၄၈]
ကသိတဗ္ဗဌာနံ၊ ထွန်အပ်သောအရပ်ကို။ နဂံလေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။
ပရိစ္ဆေဒဗန္ဓရေ၊ ဌ်။ ကသတိ ယထာ၊ ထွန်၏သို့။ ဝါ ပန၊ တနည်း။
သီမံ၊ ကို။ ဗန္ဓန္တာ၊ ဖွဲ့ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။
နိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ဗန္ဓန္တိ ယထာ၊
ဖွဲ့ကုန်၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ယထာလဒ္ဓဿ၊ ရအပ်တိုင်းသော။
တဿ နိမိတ္တဿ၊ ၏။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ကေဂုံလ၊ ပ။ မတ္တံ၊
လက်တသစ် နှစ်သစ် သုံးသစ် လေးသစ်အတိုင်းအရှည်ကို။ မနသ၊ ဖြင့်။
ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။ ယထာပရိစ္ဆေဒံ၊ ပိုင်းခြားတိုင်းသော၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြား
သောအရပ်တိုင်အောင်။ (နိမိတ္တံ၊ ကို။) ဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊
ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ န ဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊ အပ်။
ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ တတော၊ ထိုလက်လေးသစ်သက်။ ဝိဒတ္တိ၊ ပ။
သီမာနံ၊ တထွာတတောင် ကျောင်းဦးပရိဝုဏ် ကျောင်းဦးသိမ်တို့၏၎င်း။
ဂါမ၊ ပ။ သီမာနဉ္စ၊ ဂါမသိမ်၊ နိဂမသိမ်၊ ဇနပဒသိမ်၊ ရဇ္ဇသိမ်၊ သမုဒ္ဒသိမ်
တို့၏၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝဇ္ဇယန္တေန၊ ပွားစေသဖြင့်။ စက္ကဝါဠ-
ပရိစ္ဆေဒေန ဝါ၊ စကြဝဠာ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၎င်း။ တတော၊
ထိုစကြဝဠာထက်။ ဥတ္တရိ ဝါပိ၊ အလွန်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ၍။
ဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ ဟံသပေါတကာ၊ ဇဝနဟသံသယံ
တို့သည်။ ပက္ခာနံ၊ အတောင်တို့၏။ ဥဠိတကာလတော၊ ပေါက်သော
ကာလမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ပရိတ္တံ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော။
ပဒေသံ၊ ကောင်းကင်အရပ်သို့။ ဥပ္ပတန္တာ၊ ပျံတက်ကုန်လျက်။ ပရိစယံ၊
လေ့လာခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ စန္ဒိမသုရိယသန္တိကံ၊
သို့။ ဂစ္ဆန္တိ ယထာ၊ ပျံသွားနိုင်ကုန်၏သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဘိက္ခု၊
သည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ပိုင်းခြား၍။
ဝဇ္ဇေန္တော၊ ပွားစေလျက်။ ယာဝ စက္ကဝါဠပရိစ္ဆေဒါ၊ စကြဝဠာ အပိုင်း
အခြားတိုင်အောင်။ ဝဇ္ဇေတိ၊ ပွားစေ၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဥတ္တရိ ဝါ၊
အလွန်မူလည်း။ ဝဇ္ဇေတိ၊ ပွားစေ၏။ အထ၊ ထိုသို့ပွားစေသောအခါ၌။
အဿ-ယောဂိနော၊ ၏။ တံ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဝဇ္ဇိတဝဇ္ဇိတဌာနေ၊ ပွားစေရာ

၄၀၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၄၈-၁၂) [၄-ပထဝီကသိကာ

ပွားစေရာအရပ်၌။ ပထဝီယာ၊ ဤ။ ဥက္ကဋ္ဌလဝိကူလနဒီဝိဒုဂ္ဂပဗ္ဗတဝိသ-
မေသု၊ မြင့်ရာဌာန၊ နိမ့်ဝှမ်းရာဌာန၊ မြစ်ရေအယဉ်သည် ထွင်းအပ်သော
မညီမညွတ် အသွားခက်သောချောက်၊ မညီမညွတ်သော အခြင်းအရာဖြင့်
တည်သော တောင်အရပ်တို့၌။ သင်္ကသတသမဗ္ဗာဟတံ၊ တံသင်းအရာ
နှက်၍ ကြက်အပ်သော။ ဥသဘစမ္ပံ ဝိယ၊ နွားကြီးရေကဲ့သို့။ ဟောတိ၊
ထင်၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ ပတ္တပဌမ-
ဇ္ဈာနေန၊ ရောက်အပ်ရအပ်သော ပဌမဈာန်ရှိသော။ အာဒိကမ္ပိကေန၊
သည်။ သမာပဇ္ဇနဗဟုလေန၊ ဝင်စားခြင်းများသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။
ပစ္စဝေက္ခဏဗဟုလေန၊ ဆင်ခြင်ခြင်းများသည်။ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ။ ဟိ၊
အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ပစ္စဝေက္ခဏဗဟုလဿ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းများသော သူအား။
ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ထူလာနိ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သည်။ ဟုတော၊ ချီ။ ဥပဌဟန္တိ၊
ကုန်၏။ ဒုဗ္ဗလာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ချီ။ ဥပဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ၊
ထိုသို့ထင်လတ်သော်။ အထ၊ ထိုယောဂီအား။ တာနိ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။
ဧဝံ ဥပဋ္ဌတတ္တာ၊ ဤသို့ ထူလဒုဗ္ဗလအားဖြင့် ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဥပရိဉာယုက္ကနာယ၊ အထက်သို့တက်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ဘာဝနာဖြင့် အထက်
ဈာန်သို့ တက်ခြင်းငှါ။ ပစ္စယတံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ နာပဇ္ဇန္တိ၊
မရောက်ကုန်။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဈာနေ၊ ဈာန်ကို။ အပ္ပဂုဏေ၊
မပွားစေအပ် မလေ့လာအပ်သည်ရှိသော်။ ဥဿုက္ကမာနောပိ၊ အထက်
ဈာန်ကိုရစိမ့်သောငှါ အားထုတ်ပါသော်လည်း။ ပတ္တပဌမဇ္ဈာနာ စ၊
မှလည်း။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်တတ်၏။ ဒုတိယံ၊ သို့။ ပါပုဏိတုံ စ၊
ငှါလည်း။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။
သေယျထာပိ။ ပ။ ဝိစရိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတေယျာ၊ တောင်၌
များစွာကျက်စားလေ့ရှိသော။ ဗာလာ၊ မိုက်သော။ အပ္ပတ္တာ၊ တောင်ကို
တက်ခြင်း၌ ထက်မြက်သန်ရှင်းသော ဉာဏ်မရှိသော။ အခေတ္တညှ၊ ကျက်
စားရာခေတ်ကို မသိသော။ ဂါဝီ၊ နွားမသည်။ ဝိသမေ ပဗ္ဗတေ၊ မညီ
မညွတ်သော တောင်၌။ စရိတုံ၊ ကျက်စားခြင်းငှါ။ အကုသလာ၊ သင့်
မသင့်ကို ဆုံးဖြတ်တတ်သော ဉာဏ်ကင်း၍မလိမ်မာခဲ့။ တဿာ၊ ထို နွားမ

နိဒ္ဒေသ]

နိမိတ္တဝဇ္ဇနနယ (၁၄၉-၅)

၄၀၃

အား။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အဟံ၊ သည်။
ယံနုန-ယဒိ ပန၊ အကယ်၍။ အဂတပုဗ္ဗံ၊ မရောက်ဘူးသော။ ဒိသံ စေတ၊
အရပ်သို့မူလည်း။ ဂစ္ဆေယျံ၊ ရောက်အံ့။ အခါဒိတပုဗ္ဗာနိ၊ မစားစဘူး
ကုန်သော။ တိဏာနိ စ၊ မြက်တို့ကိုလည်း။ ခါဒေယျံ၊ စားအံ့။ အပီတ-
ပုဗ္ဗာနိ၊ မသောက်ဘူးကုန်သော။ ပါနီယာနိ စ၊ ရေတို့ကိုလည်း။
ပိဝေယျံ၊ သောက်အံ့။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။
အဿ၊ ၏။ သာ ဂါဝီ၊ ထိုကျက်စားရာကို မသိသော နွားမသည်။
ပုရိမံ ပါဒံ၊ ရှေ့ခြေကို။ သုပတိဋ္ဌိတံ၊ မြဲစွာတည်သည်ကို။ (ကတွာ၊ ၍။)
န ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ မတည်စေမူ၍။ ပစ္ဆိမံ ပါဒံ၊ နောက်ခြေကို။
ဥဒ္ဓရေယျ၊ ကြွငြားအံ့။ သာ ဂါဝီ၊ ထိုနွားမသည်။ အဂတပုဗ္ဗံ၊ မရောက်
စဘူးသော။ ဒိသံ စေတ၊ အရပ်သို့လည်း။ န ဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်နိုင်ရာ။
အခါဒိတပုဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တိဏာနိ စ၊ တို့ကိုလည်း။ န ခါဒေယျ၊
မစားရရာ။ အပီတပုဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ပါနီယာနိ စ၊ တို့ကိုလည်း။
န ပိဝေယျ၊ မသောက်ရရာ။ စ၊ ထိုပြင်လည်း။ ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင်
အရပ်၌။ ဌိတာယ၊ တည်သော။ အဿ၊ ထိုနွားမအား။ ဧဝံ၊ သည်။
အဿ၊ ရာ၏။ အဟံ၊ သည်။ ယံနုန-ယဒိ ပန၊ ၍။ အဂတပုဗ္ဗံ၊ သော။
ဒိသံ စေတ၊ အရပ်သို့မူလည်း။ ဂစ္ဆေယျံ၊ အံ့။ ပ။ ပိဝေယျံ၊ အံ့။ သာဓု၊
၏။ ဣတိ၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ တဉ္စ ပဒေသံ၊ ထိုအကြံဖြစ်ရာ မိမိနေရင်း
အရပ်သို့လည်း။ သောတ္တိနာ၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ န ပစ္စာဂစ္ဆေယျ၊ တဖန်
မပြန်နိုင်ရာ။ တံ၊ ထိုသို့ မပြန်နိုင်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ ကား။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဗ္ဗတေယျာ၊ သော။ ဗာလော၊ သော။ အဗျတ္တာ၊ သော။
အခေတ္တည၊ သော။ သာ ဂါဝီ၊ သည်။ ဝိသမေ၊ သော။ ပဗ္ဗတေ၊ ၌။
စရိတံ၊ ဌာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကုသလော၊ မလိမ်မာခဲ့။ တထာ ဟိ၊
ထိုကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ လျှင်။ ဣဓ၊ ၌။
ကေစ္စော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဗာလော၊ သမာဓိတေးရန်ကို
သုတ်သင်ခြင်းငှါ မသိမကျွမ်းခဲ့။ အဗျတ္တာ၊ ဈာန်ကိုလေ့လာအပ်သည်၏
အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းငှါ မတတ်၍ အဗျတ္တဖြစ်ခဲ့၏။ အခေတ္တည၊
အထက်ဖျား၏ ပဒဋ္ဌာန်အဖြစ်ဟူသောခေတ်ကို မသိခဲ့။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။
ဝိဝိစ္စေဝ၊ ၍သာလျှင်။ ပ။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိတံ၊
ငှါ။ အကုသလော၊ မကျွမ်းကျင်ခဲ့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။

၄၀၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၄၉-၅) [၄-ပထဝီကသိဏ

နာသေဝတိ၊ မဗ္ဗိဝံ။ န ဘာဝေတိ၊ မပ္ပါးစေ။ န ဗဟုလိကရေတိ၊ အကြိမ်
 များစွာမပြု။ သွာဓိဋ္ဌိတံ၊ ပြုစွာတည်အောင်။ န အဓိဋ္ဌာတိ၊ မဆောက်
 တည်။ တဿ၊ ထိုဘိက္ခု၏။ ဝါ၊ အား။ အဟံ၊ သည်။ ယံနန္ဒ-ယဒိ ပန၊
 ၍။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ ဝုပသမာ၊ ကြောင့်။ ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ကို။
 ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရေယံ၊ နေရမှုကား။ သာဓု၊ ၍။ ဣတိ ဧဝံ၊
 ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ သော၊ ထိုဘိက္ခုသည်။ ဝိတက္က-
 ဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ ဝုပသမာ၊ ကြောင့်။ ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊
 ၍။ ဝိဟရိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ တဿ၊ ထိုဘိက္ခု၏။ ဝါ၊ အား။
 အဟံ၊ သည်။ ယံနန္ဒ-ယဒိ ပန၊ ၍။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ကင်း၍
 သာလျှင်။ ပ။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရေယံ၊ မူကား။
 သာဓု၊ ကောင်းလေစွ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊
 ၍။ သော၊ ထိုဘိက္ခုသည်။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ လျှင်။ ပ။
 ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ဘိက္ခု၊ (အထက်ဈာန်သို့လည်း မတက်နိုင်
 အောက်ဈာန်လည်းပျောက်ခဲ့၍ နိမိတ်မျှမထင်သော) ဤရဟန်းကို။
 ဥဘတော၊ နှစ်ပါးစုံသောဈာန်မှ။ ဘဌော၊ လျှောက်ပျက်စီးသော
 ရဟန်းဟူ၍။ ဥဘတော၊ မှ။ ပရိဟိနေ၊ ဆုတ်ယုတ်သောရဟန်းဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ၍။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတေယျာ၊ သော။
 ဗာလာ၊ သော။ အဗျတ္တာ၊ သော။ အဓေတ္တည၊ သော။ ဝိသမေ
 ပဗ္ဗတေ၊ ဌ။ စရိတုံ၊ ငှါ။ အကုသလာ၊ သော။ သာ ဂါဝီ ယထာ၊
 ထိုဥပမာဖြစ်သော နွားမကဲ့သို့ပင်တည်း။]

တသ္မာ၊ ထို(သို့ရရင်းဈာန်ကို ကျေပြန်အောင် မလေ့လာဦးဘဲ
 အထက်ဈာန်သို့တက်ခြင်းငှါ အားထုတ်သော်လည်း ရရင်းဈာန်မှလည်း
 ယုတ်၊ အထက်ဈာန်သို့ရောက်ခြင်းငှါလည်း မတတ်ကောင်းသည်၏
 အဖြစ်)ကြောင့်။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ တာဝ၊ စွာ။ တသ္မိယေဝ
 ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ထိုရရင်းလက်ရှိပဌမဈာန်၌သာလျှင်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။
 အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စိဏ္ဏဝသိနာ၊ လေ့ကျင့်အပ် မှီဝဲအပ်ပြီးသော
 လေ့လာခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ ကျင့်အပ်သင်အပ်ပြီးသော နိုင်နင်းခြင်းရှိသည်။
 ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။

ပဉ္စဝသီကထာ

၇၈။ တတြ၊ ထိုပဉ္စဟာကာရေဟိအစရှိသောပါဌ်၌။ ဝသီယော၊ လေ့လာခြင်းတို့သည်။ ဝါ၊ အလိုအားလျော်စွာဖြစ်ခြင်း နိုင်နင်းခြင်းတို့သည်။ ဝါ၊ အလိုအားလျော်စွာ ဖြစ်စေနိုင်သော သတ္တိတို့သည်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ ဝသီ၎င်း။ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ ၎င်း။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ ၎င်း။ ဝုဋ္ဌာနဝသီ၊ ၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ (တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးတို့တွင်။) ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိရာအရပ်၌။ ယဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိတိုင်းသောဈာနံကို။ ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ အကြင်အလိုရှိသမျှကာလပတ်လုံး။ အာဝဇ္ဇတိ၊ ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ ဝါ၊ အာဝဇ္ဇန်းဖြစ်ခြင်း၏။ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ၊ နှေးဖြည်းသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိအံ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့တတ်နိုင်လတ်သော်။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ မည်၏။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ယတ္ထိစ္ဆကံ၊ ၌။ ယဒိစ္ဆကံ၊ ကို။ ယာဝဒိစ္ဆကံ၊ လုံး။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စားနိုင်၏။ သမာပဇ္ဇနာယ၊ ဝင်စားခြင်း၏။ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ၊ နှေးဖြည်းသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိအံ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့တတ်နိုင်လတ်သော်။ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသာပိ၊ ကြွင်းသောအဓိဋ္ဌာန၊ ဝုဋ္ဌာန၊ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီတို့ကိုလည်း။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာ၊ ချဲ့အပ်ကုန်၏။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ်သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဝသီငါးပါးတို့၌။ အတ္ထပ္ပကာသနာ၊ လိုအပ်သောအနက်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ပဌမဇ္ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝိတက္ကံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇယတော၊ ဆင်ခြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘဝဂံ၊ ကို။ ဥပစိန္တိတော၊ ဖြတ်၍။ ဥပ္ပန္နာဝဇ္ဇနာနန္တရံ၊ ဖြစ်သောအာဝဇ္ဇန်း၏အခြားမဲ့၌။ ဝိတက္ကာရမ္မဏာနေဝ၊ ဝိတက်လျှင်အာရုံရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရိ ဝါ ဇဝနာနိ၊ တိက္ခိန္ဒိယအား လေးကြိမ်သော ဇောတို့သည်မူလည်း။ ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ၊ နာတိတိက္ခိန္ဒိယအား ငါးကြိမ်သော ဇောတို့သည်မူလည်း။ ဇဝန္တိ၊ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုလေးကြိမ် ငါးကြိမ်သောဇောမှ။ (ပရံ၊ ၌။) ဒေ ဘဝဂံ၊ နှစ်ပါးသောဘဝဂံစလန၊ ဘဝဂံပစ္စေဒတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဘဝဂံပစ္စေဒမှ။ (ပရံ၊ ၌။) ပုန၊ ဖန်။ ဝိစာရာရမ္မဏံ၊ ဝိစာရလျှင်အာရုံရှိသော။ အာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၍။

၂

ဝုတ္တနယာနေဝ၊ ထိုဝိတက်ကိုဆင်ခြင်ရာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဇဝနာနိ၊ လေးကြိမ် ငါးကြိမ်သောဇောတို့သည်။ ဇဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ပဉ္စသု ဈာနဓိသု၊ တို့၌။ ယဒါ၊ ၌။ နိရန္တရံ၊ ဝိသဘာဝတို့ဖြင့် အခြားမရှိသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပေသေတုံ၊ စေလွှတ်ခြင်းငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မတ္တကပ္ပတ္တာ၊ အထွတ်သို့ရောက်သော။ အယံ ပန ဝသီ၊ (ဘဝင်နှစ်ကြိမ် ခြားခြင်းရှိသော လေးကြိမ်သော ဇောရှိသော) ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အာဝဇ္ဇနဝသီကိုကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ယမကပါဠိဟာရိယေ၊ ၌။ [၁၅၀] လဗ္ဘတိ၊ ၏။ အညေသံ ဝါ၊ ဘုရားမှတပါးသောအရှင်သာရိပုတ္တရာ စသည်တို့အားမူလည်း။ ဧဝရူပေ ကာလေ၊ ဤသို့သဘောရှိသောကာလ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတော၊ (ဘဝင်နှစ်ကြိမ်ခြားခြင်းရှိသော လေးကြိမ်သော ဇောရှိသော) ဤဆိုအပ်ပြီးသော အာဝဇ္ဇနဝသီထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ သီသတရာ၊ အထူးသဖြင့်လျှင်မြန်သော။ အာဝဇ္ဇနဝသီ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ပန၊ ပါး။ အာယသ္မတော၊ သက်တော်ရှည်သော။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာ- နယ၊ ၏။ နန္ဒောပနန္ဒနာဂရာဇဒမနေ ဝိယ၊ နန္ဒောပနန္ဒ နဂါးမင်းကို ဆုံးမရာ၌ကဲ့သို့။ သီသသမာပဇ္ဇနသမတ္တတာ၊ (ဝင်စားခြင်းငှါလိုသော ဆန္ဒဖြစ်သည်၏အခြားမဲ့၌ နှစ်ချက်သော ဘဝင်ဖြစ်ကုန်လတ်သော် ဘဝင် ကိုဖြတ်၍ဖြစ်သော အာဝဇ္ဇနန်း၏အခြားမဲ့၌) လျင်စွာဝင်စားခြင်းငှါ စွမ်း နိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ သမာပဇ္ဇနဝသီ နာမ၊ မည်၏။

အစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ ခဏံ၊ လက်ဖျစ် တတွက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ခဏပတ်လုံး၎င်း။ ဒသစ္ဆရာမတ္တံ ဝါ ခဏံ၊ လက်ဖျစ်ဆယ်တွက် အတိုင်း အရှည်ရှိသော ခဏပတ်လုံး၎င်း။ (ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။) ဌပေတုံ၊ ငှါ။ သမတ္တတာ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သည်။ အဓိဋ္ဌာနဝသီ နာမ၊ မည်၏။ တထေဝ၊ ထိုအတူပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ထိုအစ္ဆရာမတ္တံ၊ ဒသစ္ဆရာမတ္တံခဏပတ်လုံး။ (ဈာနသမဂီ၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဈာနတော၊ မှ။) လဟုံ၊ လျင်စွာ။ ဝုဠာတုံ၊ ငှါ။ သမတ္တတာ၊ သည်။ ဝုဠာနဝသီ နာမ၊

မည်၏။ တဒုဘယဒဿနတ္ထံ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန ဝုဋ္ဌာနဝသီနှစ်ပါးကိုပြခြင်းငှါ။
ဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿ၊ ၏။ ဝတ္ထု၊ ကို။ ကထေတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သော အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင်သည်။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ပဉ္စင်း
ခံသည်မှ။ အဋ္ဌဝသိကော၊ ရှစ်ဝါရသည်။ ဟုတွာ၊ ချ်။ ထေရမ္ပတ္တလေ၊
မဟာမဟိန္ဒမထေရ်တို့ သက်ကျရာသရက်ပင်ရောက်သောကုန်း၌။ မဟာ-
ရောဟဏဂုတ္တတ္ထေရဿ၊ အား။ ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ၊ သူနာပြုစုခြင်းငှါ။ အာဂ-
တာနံ၊ ကုန်သော။ တိံဘမတ္တာနံ၊ ဣဒ္ဓိမန္တသဟဿာနံ၊ သုံးသောင်းကုန်
သော တန်ခိုးရှိသောအရှင်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နိသိန္ဓော၊ နေလျက်။
ထေရဿ၊ အား။ ယာဂုံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂါဟယမာနံ၊ ကပ်သော။ ဥပဋ္ဌာက-
နာဂရာဇာနံ၊ အလုပ်အကျွေးနဂါးမင်းကို။ ဂဟေဿာမိတိ၊ သုတ်ယူအံ့
ဟူ၍။ အာကာသတော၊ မှ။ ပက္ခန္ဓန္တံ၊ ပျံ့ပြေးလာသော။ သုပဏ္ဏရာဇာနံ၊
ဂဠုန်မင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ချ်။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌လျှင်။ ပဗ္ဗတံ၊ ကို။
နိမ္မိနိတွာ၊ ချ်။ နာဂရာဇာနံ၊ ကို။ ဗာဟာယံ၊ မောင်း၌။ ဂဟေတွာ၊ ချ်။
တတ္ထ၊ ထိုဖန်ဆင်းသောတောင်ခေါင်းသို့။ ပါဝိသိ၊ ၏။ သုပဏ္ဏရာဇာ၊
သည်။ ပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ပဟာရံ၊ ရင်ဖြင့်ခတ်ခြင်းကို။ ဒတွာ၊ ချ်။ ပလာယိ၊
ပြေးလေ၏။ မဟာထေရော၊ သည်။ အာဝုသော၊ တို့။ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော၊
သည်။ သစေ နာဘဝိဿ၊ အကယ်၍မရှိအံ့။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်သော။ မယံ၊
တို့သည်။ ဂါရယှာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သည်။ အဿာမ၊ ဖြစ်ရကုန်အံ့။ ဣတိ၊
သို့။ အာဟ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇနဝသီယာ ဝေ၊ ၌သာလျှင်၊
ဝါ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို
အာဝဇ္ဇနဝသီ၌။ ယာနိ၊ အကြင်ဇောတို့သည်။ အာဝဇ္ဇနာနန္တရာနိ၊
အာဝဇ္ဇန်း၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုဇောတို့သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏ-
ဇဝနာနေဝ၊ ရှုဆင်ခြင်တတ်သောဇောတို့သည်ပင်တည်း။ ဝါ၊ ဇောသို့
သည်ပင်မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ

၇၉။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝါ၊ တပါး။ ဣမာသု ပဉ္စသု ဝသီသု၊
တို့၌။ စိဏ္ဏဝသိနာ၊ လေ့လာပြီးဝသီရှိသောယောဂီသည်။ ပဂုဏပဌမ-
ဇ္ဈာနတော၊ လေ့လာအပ်ပြီးသောပဌမဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ချ်။ အယံ

၄၀၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၅၀-၂၀) [၄-ပထဝီကသိဏ

သမာပတ္တိ၊ ဤပဌမဈာန်သမာပတ်သည်။ အာသန္နနိဝရဏပစ္စတ္တိက၊
 နီးသောနိဝရဏဟူသောရန်သူရှိ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့၎င်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊
 တို့၏။ ဩဠာရိကတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အင်္ဂဒုဗ္ဗလ၊
 အင်္ဂါအားဖြင့်အားနည်း၏။ ဝါ၊ အားနည်းသောအင်္ဂါရှိ၏။ ဣတိ စ၊
 ဤသို့၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမဈာန်၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။
 ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောတရားဟူ၍။
 မနသိကတော၊ နှလုံး၌ထား၍၊ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ၌။ နိကန္တိံ၊ လိုချင်ငဲ့ကွက်
 တသက်သက်ရှိခြင်းကို။ ပရိယာဒါယ၊ ကုန်စေ၍။ ဒုတိယာဓိဂမာယ၊
 ငှါ။ ယောဂေါ၊ ဘာဝနာ၌အားထုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ အပ်၏။
 အထ၊ ထိုသို့အားထုတ်လတ်သော်။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ယဒါ၊ ၌။
 ပဌမဇ္ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ရှိ။ သတဿ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။
 သမ္ပဇာနဿ၊ သမ္ပဇ်နှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ ဝိတက်စသောဈာန်
 အင်္ဂါတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ရှေးရှုဉာဏ်ဖြင့်သက်၍ဆင်ခြင်စဉ်။ ဝိတက္က-
 ဝိစာရာ၊ ထိုသည်။ ဩဠာရိကတော၊ ရုန့်ရင်းသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊
 ထင်ကုန်၏။ ပီတိသုခဉ္စေတ၊ ပီတိသုခသည်၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊
 သည်၎င်း။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။
 တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဩဠာရိကင်္ဂပဟာနာယ၊ ရုန့်ရင်းသောအင်္ဂါကို
 ပယ်ခြင်းငှါ၎င်း။ သန္တအင်္ဂပဋိလာဘာယ စ၊ ငြိမ်သက်သောအင်္ဂါကိုရခြင်း
 ငှါ၎င်း။ တဒေဝ နိမိတ္တံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပင်လျှင်။
 ပထဝီ ပထဝီတိ၊ ဟူ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ ဖန်။ မနသိကရောတော၊ သော။
 အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ၊
 ဖြစ်လတ်ဟူ။ (ဝတ္ထဗ္ဗဇေနဝါရေ၊ ဆိုအပ်သင့်သောဇောဝါရ၌။) ဘဝင်္ဂံ၊
 ကို။ ဥပဇ္ဈိန္ဒိတော၊ ရှိ။ တဒေဝ ပထဝီကသိဏံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းပဋိဘာဂ
 နိမိတ်ကိုပင်လျှင်။ အာရမ္မဏံ ကတော၊ ရှိ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။
 [၁၅၁] ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းဖြစ်သည်မှ။ (ပရံ၊
 ၌။) တသ္မိယေဝါရမ္မဏေ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း ပဋိဘာဂနိမိတ်အာရုံ၌
 ပင်လျှင်။ စတ္တာရိ ဝါ၊ လေးကြိမ်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ ဝါ၊
 ငါးကြိမ်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇေနာနိ၊ တို့သည်။ ဇေန္တိ၊ ကုန်၏။ ။

၁-“စတ္တာရိ ပဉ္စာတိ ဝါ-သဒ္ဓေါ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော” ဋီကာမိန့်ရကား ရှေးမူရင်း ဝါ-မရှိ။
 ဣတိ-သဒ္ဓေါ ပရိသမာပနေ။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ (၁၅၁-ဂ)

၄၀၉

ယေသံ၊ ယင်းလေးကြိမ်၊ ငါးကြိမ်သောဇောတို့၏၊ ဝါ၊ တို့တွင်။ အဝ-
သာနေ၊ ဌ။ ကေ၊ တခုသော စတုတ္ထဇော ပဉ္စမဇောသည်။ ဒုတိယဇ္ဈာနိကံ၊
ဒုတိယဈာန်ရှိသော။ ရူပါဝစရံ၊ ဇောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသာနိ၊
အဆုံးဇောမှ ကြွင်းကုန်သော သုံးကြိမ် လေးကြိမ်သော ဇောတို့သည်။
ဝုတ္တပ္ပကာရာနေဝ၊ ပဌမဈာန်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်
ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပရိကံ ဥပစာရ အနုလုံ ဂေါတြဘူ
ဟူသော အမည်ထူးရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာဝစရာနိ၊
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေစကားတရပ် အမြီးသတ်တည်း။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ-ဧတ္တကေန ဘာဝနာက္ကမေန၊ ဖြင့်။
သေ-ဇောသော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ (ဒုတိယံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရ-
တီတိ သမ္ပန္နော) ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ ဝူပသမာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။
အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကြည်သော။ (တနည်း)
စေတသော၊ စိတ်ကို။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကြည်စေတတ်သော။ စေတသော၊
စိတ်၏။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော သမာဓိကို ပွားစေ
တတ်သော။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသော။ အဝိစာရံ၊ ဝိစာရမရှိသော။
သမာဓိဇံ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ သမ္ပယုတ်သမာဓိ
ကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခရှိသော။ (တနည်း) သမာဓိဇံ-
ပီတိသုခံ၊ သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော။ ဒုတိယံ ဈာန်၊
ဒုတိယဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အနေန၊
ဤယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒွင်္ဂဝိပုဟိနံ၊ ပယ်အပ်သော နှစ်ပါးသော
အင်္ဂါရှိသော။ တိဝင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ သုံးပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော။
တိဝိဓကလျာဏံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ကောင်းခြင်းရှိသော။ ဒသ-
လက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ ဆယ်ပါးသောလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပထဝီကသိဏံ၊
ပထဝီကသိုဏ်းဖြစ်သော။ (ဥပစာရတ္ထ) ဝါ၊ ပထဝီကသိုဏ်းလျှင် အာရုံ
ရှိသော။ (မုချတ္ထ) ဒုတိယံ ဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်ကို၊ ဝါ၊ သည်။ အဓိ-
ဂတံ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဂဝ။ တတ္ထ-တသ္မိံ ဈာနပါဌေ၊ ဌ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာတိ၊
ကား။ ဝိတက္ကဿ စ၊ ၏၎င်း၊ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဝိစာရဿ စ၊ ၏၎င်း၊ ဝါ၊ ကို၎င်း။

၄၁၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၅၁-၈) [၄-ပထဝိကသိက္ခ

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသံ ဒိန္နံ၊ တို့၏၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝုပသမာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်၊
ဝါ၊ ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်ခြင်းကြောင့် ။ ဒုတိ-
ယဇ္ဈာနက္ခဏေ၊ ဌ။ အပါတုဘာဝါ၊ ထင်ရှားမဖြစ်ခြင်းကြောင့် ။
ဒုတိယအတ္ထဇာတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁-ငြိမ်းစေခြင်း ဟူသည်လည်း ပဟာန်ကို ဤ၌လိုအပ်၏။ သန္တိလက္ခဏာရှိသော ငြိမ်
သက်ခြင်းကိုကား မလိုအပ်။ ထိုပဟာန်သည်လည်း ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို လွန်ခြင်းပင်တည်း
ဟု သိစေခြင်းငှါ “သမတိက္ကမာ” မိန့်သတည်း။ အတ္ထအားဖြင့်ကား ဒုတိယဇ္ဈာန်ခဏ၌
မဖြစ်ခြင်းဟု ဒေသကအလိုတော်ကို ဖော်လို၍ “ဒုတိယဇ္ဈာနက္ခဏေ” စသည်ကို ညွှန်းလိုက်
ပြန်သတည်း။ (ပြည်)

၂-အံ့မှ ပျားပျစ် လပျို့ညစ်သို့ ခက်ဆစ်ကျမ်းဆီ လိုတော်ညီအောင် ထုတ်ဆောင်
ဖော်ပြ ပေတတ်သော အဋ္ဌကထာဆရာ ရှင်မြတ်စွာ၊ ဒုတိယဇ္ဈာန်၌ ပဌမဇ္ဈာနဓမ္မတို့သည်
မရှိသည်ချည်းဖြစ်၍ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ တံသဟဂတာနဉ္စ ဝုပသမာ” ဟု သာမညဟောသင့်
လျက် “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ” ဟု ဝိသေသဟောခြင်းသည် အဗျာပိတဒေါသ၊ အည-
မညဝိရောဓိဒေါသသင့်ယောင်တကားဟု စောဒနာခွင့်ရှိသောကြောင့် စောဒကအာတော်
ကိုပြုလျက်၊ သာမညဟောသင့်သော်လည်း တစ်စုံတစ် အကျိုးထူးရှိသည်ကို ပြခြင်းငှါ
ဝိသေသဟောသည်ဖြစ်၍ တင်ပြမလိမ့်၊ အသန့်ငြိမ်းသည်ဩ၊ ဟောရင်းဒေသက အလို
တော်ကျအောင် ဖော်ပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် ကိဉ္ဇာပိ-ကသည် ဝိတက္ကဝိစာရာနံ
ဝုပသမာတိ ဝေ ဝုတ္တံ-တိုင်အောင်သောစကားကို မိန့်သတည်း။

ထိုစကား၌ဆစ်သော် ဒုတိယဇ္ဈာနေ။ပ။ န သန္တိ-ကား ကိဉ္ဇာပိ-နှင့်ယှဉ်ခိုက် ပရိဟာရ
စကား၊ နနု-နှင့်ယှဉ်မှု စောဒကစကား။ ယင်းပါဌ်ဖြင့် ဒုတိယဇ္ဈာန်၌ ဝိတက် ဝိစာရသာ
မရှိသည်မဟုတ်၊ အလုံးစုံသောပဌမဇ္ဈာန ဓမ္မတို့သည်လည်း မရှိသည်ချည်း မဟုတ်လောဟု
စောဒကအာတော်ကိုပြသည်။ ထိုသို့ ဒုတိယဇ္ဈာန်၌ ဝိတက် ဝိစာရသာ မရှိသည်မဟုတ်၊
အလုံးစုံသောပဌမဇ္ဈာန ဓမ္မတို့သည်လည်း မရှိသည်ချည်းဖြစ်သောကြောင့်ဟု ဟိတ်ဆောင်
၍ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ” ဟု ဝိသေသဟောသင့်၊ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ တံသဟဂတာ-
နဉ္စ ဝုပသမာ” ဟု သာမညဟောသင့်သည် တမ္မဟု စုစုထုတ်။ “ကိဉ္ဇာပိ-၊ ပါဌ်တိုင်ရုံကား၊
တင်တုံအပြစ်၊ စိစစ်စောဒက၊ ပြသည် အနေ၊ အာတော်ပေ။ ယဒိ ကိဉ္ဇာ၊ ဆိုက်ရာ
တိုင်အောင်၊ ဟိတ် ပါဌ်ဆောင်၍၊ တက်ခေါင်ဝံ့စွာ၊ အပြစ်ထုတ်သည် ပုံသေ”ဟူသော
ကဝေဆရာတို့နည်းနှင့် လျော်စေသည်။

အညေယေဝ ဟိ-စသည်ကား အန္တောနိတစောဒနာကို ချေအံ့သောငှါ ဆိုအပ်သော
စကားချည်းတည်း။ ဝိတက် ဝိစာရသာ မရှိသည်မဟုတ်၊ အလုံးစုံသော ပဌမဇ္ဈာနဓမ္မ
သည်လည်း မရှိသည်ချည်း ဆရာဆို၏။ ဝိတက် ဝိစာရမရှိ ဟူသော စကားသင့်စေ၊ ယင်းမှ
တပါး ဖဿ စသော တရားတို့သည် မချို့ဖြစ်၍ မရှိမဆိုသင့်ဟု ဆစ်ဖုရာသောကြောင့်
“အညေယေဝ ဟိ” စသောစကားကို ချပ်သတည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား—ပဌမဇ္ဈာန်က ဖဿ
စသော ဓမ္မသည် ဒုတိယဇ္ဈာန်သို့လာ၍ ရှိလာသည်မဟုတ်၊ ပဌမဇ္ဈာန် ဖဿစသည်လည်း
အသီးအခြား၊ ဤဒုတိယဇ္ဈာန်၌ ဖဿ စသည်လည်း အသီးအခြား၊ အမည်သာတူ၍

နိဒ္ဒေသ]

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ (၁၅၁-၁၇)

၄၁၁

တတ္ထ-တသ္မိံ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ဌိ။ သဗ္ဗေပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။
 ပဌမဇ္ဈာနဓမ္မာ၊ ပဌမဈာန်တရားတို့သည်။ ကိဉ္ဇာပိ န သန္တိ၊ အကယ်၍ကား
 မရှိကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ဌိ။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿစသော
 တရားတို့သည်။ အညေယေဝ၊ ဒုတိယဈာန်ဖဿစသည်တို့မှ တပါးတို့
 သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဓ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌။ ဖဿာဒယော၊
 တို့သည်။ အညေယေဝ၊ ပဌမဈာန်ဖဿစသည်တို့မှ တပါးတို့သည်သာ
 လျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့မရှိသော်လည်း။ ဩဠာရိကဿ
 ဩဠာရိကဿ၊ ရုန့်ရင်း ရုန့်ရင်းသော။ အင်္ဂဿ၊ ကို။ သမတိက္ကမာ၊
 လွန်ခြင်းကြောင့်။ ပဌမဇ္ဈာနတော၊ မှ။ ပရေသံ၊ တပါးကုန်သော။
 ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ၊ တို့ကို။ အဓိဂမော၊ ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ
 ဣမဿ အတ္တဿ၊ ကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာတိ၊
 ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (ဝိတက္ကဝိစာရာနံ တံသဟ-
 ဂတာနဉ္စ ဝုပသမာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ န ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်။
 ကန်။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣဓ၊ ဤဈာနကထာ၌။ နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ နိယကဇ္ဈတ္တံကို။ အဇ္ဈတ္တန္တိ၊
 ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ (အဇ္ဈတ္တအဇ္ဈတ္တာဒိ၊ အဇ္ဈတ္တအဇ္ဈတ္တစသည်ကို။
 န အဓိပ္ပေတံ၊ မလိုအပ်။ ကန်။) ပန-ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝိဘင်္ဂေပိ၊
 ၌လည်း။ (အပိ-ကျေ) အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ တွေ့ကမေဝ၊ ကိုသာ
 လျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဋီကာ။) စ၊ ဆက်။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အတ္တနိ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သော။ အတ္တနော သန္တာနေ၊ မိမိသန္တာန်၌။ နိဗ္ဗတ္တံ၊
 သော။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ တွေ့၊ ဤအဇ္ဈတ္တဟူသောပုဒ်၌။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သမ္ပသာဒနန္တိ တွေ့၊ ၌။ သဒ္ဓါ၊ ကို။ သမ္ပသာဒနံ၊ ဟူ၍။

တရားကိုယ်ကဲ့သောကြောင့် စကားမလွဲသင့်ဟူလိုသည်။ ဩဠာရိကဿ-မှ ဒီပနတ္ထံ-တိုင်
 ကိစ္စ အတ္ထဝိသေသကို ပြသောစကားတည်း။ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ”
 ကား ကသ္မာ စ ဟိတံနှင့်စပ်သော် စောဒကစကားတည်း။ မစပ်သော် ပရိဟာရံ စကား
 တည်း။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ကား ပရိဟာရံစကား စင်စစ်တည်း။ (ပြည်)

၁-ပန-သဒ္ဓါ ဟိ-သဒ္ဓတ္တံ၌ ဖြစ်၍ ဒဋ္ဌိ၊ ဉာဏ နှစ်ချက်သင့်၊ သာရုတ္တဒီပနီ၌ကား
 “ပနသဒ္ဓေါ အပိသဒ္ဓတ္ထော၊ ဝိဘင်္ဂေပိ အတ္ထော၊ အယမေဝ ဝိ ပါဠော”ဟူ၏။ (ပြည်)

၄၁၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၅၁-၁၈) [၄-ပထဝီကသိကာ

ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊ သမ္ပဿဒနယောဂတော၊ သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဈာနမ္ပိ၊
ကိုလည်း။ သမ္ပဿဒနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ၊ ကိမိဝ၊ ကား။ နီလဝဏ္ဏယော-
ဂတော၊ ညှိသောအဆင်းနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ နီလဝတ္ထံ၊ ညှိသောအဝတ်
ကို။ ဝုစ္စတိ ဝိယံ၊ နီလံဟုဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ တံ ဈာနံ၊ ထိုဒုတိယဈာန်သည်။ သမ္ပဿဒနသမန္နာဂတတ္ထာ၊
သမ္ပဿဒနဟု ဆိုအပ်သောသဒ္ဓါနှင့် အညီအညွတ် တကွတစပ်တည်းဖြစ်
ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘဝုပသမနေန စ၊ မငြိမ်မသက်
သော ဝိတက် ဝိစာရကိုငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်၎င်း။ စေတသော၊ စိတ်ကို။
သမ္ပဿဒယတိ၊ ကြည်စေတတ်၏။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သမ္ပဿဒ-
နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ စ၊ စာစပ်ထူးဟုန်ကိုဆိုအံ့။ ဣမသ္မိံ အတ္ထဝိကပေ၊
စေတသော သမ္ပဿဒယတိ-ဟူသော ဤဒုတိယအတ္ထဝိကပ်၌။ စေတသော၊
ကို။ သမ္ပဿဒနံ၊ ကြည်စေတတ်သော။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ကမ္မ၊ ကမ္မီ
အဖြစ်ဖြင့်။ ပဒသမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ၊ ပန၊ ရှေးဝိကပ်၌
ယောဇနာကိုပြန်၍ဆိုအံ့။ ပုရိမသ္မိံ၊ သမ္ပဿဒနယောဂတော ဈာနံ သမ္ပ-
ဿဒနံဟူ၍ ရှေး၌ဆိုခဲ့သော။ အတ္ထဝိကပေ၊ ၌။ စေတသောတိ ဧတံ၊ ကို။
ဧကောဒိဘာဝေန၊ ဧကောဒိဘာဝ-သဒ္ဓါနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊
သာမီ၊ သံ အဖြစ်ဖြင့် ယှဉ်အပ်၏။

တတြ၊ ထိုစေတသော ဧကောဒိဘာဝ ဟူသော ဝါကျ၌။ အယံ၊
ကား။ အတ္ထယောဇနာ၊ ဧကောဒိဘာဝ-ဟူသောပုဒ်၏ အတ္ထနှင့် စေတ-
သော-ဟူသောပုဒ်ကို ဧကောဒိဘာဝ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းတည်း။ ဧကော၊
မြတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥဒေတိ၊ သူ့ထက်ကဲတတ် တက်တတ် ဖြစ်
တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကောဒိ၊ မည်၏။ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊
တို့သည်။ အနုဇ္ဈာရူဇ္ဈတ္တာ၊ မလွှမ်းမိုး မနှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အဂ္ဂေါ သေဋ္ဌော၊ မြတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥဒေတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။
ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ၊ လောကေ၊ ၌။ (ယာဝ
ပရေ ဧကောဟံ တေ ကရောမိတိအာဒိသု၊ တို့၌။) သေဋ္ဌောပိ၊ ကိုလည်း။

၁-အတ္ထော စ ယောဇနာ စ အတ္ထယောဇနာ၊ သမာဟာရဒ္ဒန္တပိ ကတ္ထမိ ဣတ္ထိလိဂ်-
မိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ (၁၅၂-၄)

၄၁၃

ကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧ။ ဝါ၊ ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရဝိရဟတော၊
 ဝိတက်ဝိစာရမှကင်းခြင်းကြောင့်။ ကော - အသဟာယော၊ အဖော်မဲ့
 သည်။ ဟုတော၊ ဤ။ ဥဒေတိ၊ ဧ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကောဒိ၊
 မည်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ငါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧ။ အထ ဝါ၊
 ကား။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥဒါယတိ၊ ထစေတတ် ဖြစ်စေတတ်၏။
 ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒိ၊ မည်၏။ ဥဋ္ဌာပေတိ၊ ထစေတတ် ဖြစ်စေ
 တတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သော သဘာဝေါ၊ သည်။ သေဋ္ဌဋ္ဌေန၊
 မြတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သကတ်အနက်ကြောင့်။ ကော စ၊ ကေလည်း
 မည်၏။ ဥဒိ စ၊ (သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့ကို ထစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
 သကတ်အနက်ကြောင့်) ဥဒိလည်းမည်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော
 သဘာဝေါ၊ သည်။ ကောဒိ၊ မည်၏။ [၁၅၂] တေ၊ ဤကောဒိဟူသော
 အမည်သည်။ သမာဓိဿ၊ ဧ။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊
 ဤသို့ဝစနဒ္ဒယဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အာကာရရှိသော။ ဣမံ ကောဒိံ၊
 ဤကောဒိမည်သောသမာဓိကို။ ဘာဝေတိ ဝဇ္ဇတိ၊ ပွားစေတတ်၏။
 ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ကောဒိဘာဝံ၊
 မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ သော အယံ ကောဒိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအာကာရ
 ရှိသော ဤသည့်ကောဒိသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စေတသော၊ ဧ။
 ကောဒိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သတ္တဿ၊ ဝေါဟာရမျှဖြစ်သောသတ္တ၏။
 န ကောဒိ၊ ကောဒိမဟုတ်။ ဇီဝဿ၊ မိစ္ဆာဝါဒီတို့သည် ကြံဆအပ်သော
 ဇီဝ၏။ န ကောဒိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ စေတသော
 ကောဒိဘာဝန္တိ၊ ဤသို့ ပါဠိလာတိုင်းသာ စေတသော ကောဒိဘာဝံ
 ဟူ၍ ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (န၊ ပါဠိလာသည်မှတလေ့ သတ္တဿ ကောဒိဘာဝံ၊
 ဇီဝဿ ကောဒိဘာဝံဟူ၍ မဟောသင့်ပြီ။)

နနံ စ စောဒေမိ၊ အံ။ အယံ သဒ္ဓါ၊ သည်။ ပဌမဇ္ဈာနေပိ၊ ခွဲလည်း။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏မဟုတ်လော။ ကောဒိနာမကော၊ ကောဒိအမည်ရှိသော။

၁-နိဿယည်းဋ္ဌ်ကား “တေ ဒုတိယဇ္ဈာနံ” ဟုသမ္ပန်၏။ ဤကား ပြည်ဆရာတော်တို့ဆုံး
 ကြီး၏ အမှာစကားတည်း။ ယခုဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်နှင့် အဋ္ဌသာလိနီပါဠိတို့၌ “တေ” ဟူ၍
 ပင်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ရှေးနိဿယနှင့်အညီ “တေ၊ ဤဒုတိယဇ္ဈာန်ကို။ စေတသော ကောဒိ-
 ဘာဝန္တိ၊ ဝံဟူ၍” ဤသို့အနက်ပေးမှ စာကိုယ်ပါဠိနှင့် ညီညွတ်ပေမည်။ (ဆ-သံ-သော)

အယဉ္ဇ သမာဓိ၊ သည်လည်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏မဟုတ်လော။ အထ၊ ထိုသို့ ရှိလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒမေဝ၊ ဤဒုတိယဈာန်ကို သာလျှင်။ သမ္ပသာဒနန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ စေတသော ဧကောဒိဘာဝန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဒံ ပဌမဇ္ဈာန်၊ ဤပဌမဈာန်သည်။ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘေန၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ လောက်လက်ခတ်ခြင်းကြောင့်။ ဝီစိတရဂ်သမာကုလံ၊ တံပိုးငယ် တံပိုးကြီးတို့ဖြင့်ပြွမ်းသော။ ဇလံ ဣဝ၊ သို့။ သုပ္ပသန္တံ၊ ကောင်းစွာကြည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါယ၊ သည်။ သတိယာပိ၊ ရှိသော်လည်း။ သမ္ပသာဒနန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ န သုပ္ပသန္တတ္တာယေဝ စ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာဖြစ်သော ကောင်းစွာမကြည်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း။ (ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘေန စ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာဖြစ်သော ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ လောက်လက်ခတ်ခြင်း၊ ချောက်ချားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း။) (ဣန္ဒြိယသမတ္တေ၊ သဒ္ဓါန္တေ၊ ပညိန္တေတို့၏ မျှသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ စ၊ သော်၎င်း။ ဝီရိယသမတာယ၊ ဝီရိယ၏သမာဓိနှင့် မျှသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိယာ စ၊ သော်၎င်း။)။

ဧတ္ထ၊ ဤပဌမဈာန်၌။ သမာဓိပိ၊ သည်လည်း။ (ဗဟလေ၊ ပျစ်ချဲ့သော။ ဇလေ၊ ၌။ မစ္ဆော ဝိယ၊ သို့။)။ သမာဓိပိ၊ သည်လည်း။ သုဠ၊ စွာ။ ပါကဇ္ဇော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကောဒိဘာဝန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ။ ဣမသ္မိံ ဈာနေ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌။ ဝိတက္ကဝိစာရပလိဗောဓာတာဝေန၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏

၁-န သုပ္ပသန္တတ္တာယေဝ စ-၌ ဝေ-သဒ္ဓါဖြင့် တသ္မာ ဟူ၍ ဆိုခဲ့ပြီးသော သုပ္ပသာဒါဘာဝသည်ပင် အကြောင်းပြု၏၊ မဆိုရသေး အသစ်စက်စက် အကြောင်းမဟုတ်ဟုပြု၏။ စ-သဒ္ဓါဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အဟောင်းဖြစ်သော ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘဟိတ်ကို ဆည်းသတည်း။ ဝေလည်းဆို၊ စလည်းဆို၊ ကုန်းအိုဖျာယက်နည်း။ (ပြည်)

၂-ဤပုဒ်တို့ကိုကား ရှေးဝါကျ၌ သတိယာပိ သဒ္ဓါယ-ကို အတုခိုး၍ ဋီကာနှင့် အညီ ထည့်သည်။ (ပြည်)

၃-ဤဥပမာကား ဝီစိတရဂ်သမာကုလမိဝ ဇလံ-ကို အတုခိုး၍ ထည့်သည်၊ ဋီကာနှင့် အညီပင်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ (၁၅၂-၂၀)

၄၁၅

ထက်ဝန်းကျင်မှ နှောင့်ရှက်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ လဒ္ဓေါကာသ၊ အခွင့်ရသည်ဖြစ်၍။ ဗလဝတိ၊ အားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗလဝသဒ္ဓါသဟာယပဋိလာဘေနေဝ၊ အားရှိသောသဒ္ဓါဟူသောသဟဲကိုရခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ သမာဓိပိ၊ သည်လည်း။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒမေဝ၊ ဤဒုတိယဇ္ဈာန်ကိုသာလျှင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သမ္ပသာဒနံ စေတသော ကောဒိဘာဝံဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဌံ။ သမ္ပသာဒနန္တိ ယာ သဒ္ဓါ သဒ္ဓဟနာ ဩကပ္ပနာ အဘိပ္ပသာဒေါ။ စေတသော ကောဒိဘာဝန္တိ ယာ စိတ္တဿ ဌိတိံ။ ပ။ သမ္မာသမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ဟောသော်လည်း။ ဧဝံ ဝုတ္တေန၊ ဤသို့ဟောအပ်သော။ တေန၊ ထိုဝိဘင်းပါဌိတော်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သမ္ပသာဒနယောဂတောစသော ဤအနက်အဖွင့်သည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ န ဝိရဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်။ သံသန္ဓတိ စေဝ၊ နှိုးလည်းနှိုးနှော၏။ သမေတိ စ၊ ညီလည်းညီ၏။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၈၁။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ၊ ကား။ ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ ပဟိနတ္တာ၊ ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတသ္မိံ ဈာနေ၊ ဌံ။ ဝါ၊ ကား။ ဧတဿ ဈာနဿ၊ အား။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဈာနံ၊ သည်။ အဝိတက္ကံ၊ မည်၏။ ဣမိနာဝ နယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အဝိစာရံ၊ မည်၏။ ဝိဘင်္ဂေပိ၊ ဌ်လည်း။ ဣတိ အယဉ္ဇ။ ပ။ ဝိစာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။

[အယဉ္ဇ ဝိတက္ကော၊ သည်၎င်း။ အယဉ္ဇ ဝိစာရော၊ သည်၎င်း။ သန္တာ၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သမိတာ၊ ငြိမ်းစေအပ်ကုန်သည်။ ဝုပသန္တာ၊ လွန်စွာငြိမ်းကုန်သည်။ အတ္တဂံတာ၊ ပျက်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်။ အဗ္ဘတ္တဂံတာ၊ လွန်စွာပျက်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်။ အပ္ပိတာ၊ ပျက်ခြင်းသို့ရောက်စေအပ်ကုန်သည်။ ဗျပ္ပိတာ၊ အထူးသဖြင့်ပျက်ခြင်းသို့ရောက်စေအပ်ကုန်သည်။ သောသိတာ၊ ခြောက်သွေ့ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သည်။ ဝိသောသိတာ၊ ကုန်သည်။ ဗျန္တိကတာ၊ အစွန်းမျှမကျန်ရအောင်

၄၁၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၅၂-၂၀) [၄-ပထဝီကသိဏ

ကင်းသည်ကို ပြုအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

ဧတ္ထ ဌာနေ၊ ဌံ။ ဌတော၊ တန့်၍။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ (အဓမ္မော ဘဒ္ဒိမုခ၊ ကောင်းသောမျက်နှာရှိသော အိုဆရာ။ ဘဝန္တိ၊ အရှင်ကို။) နန္တ စ စောဒေမိ၊ စောဒနာအံ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာတိ ဣမိနာပိ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်လည်း။ အယံ အတ္ထော၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ မရှိခြင်း ဟူသော ဤအနက်သည်။ သိဒ္ဓေါ နန္တ၊ ပြီးကောင်းပြီမဟုတ်လော။ အထ၊ ထိုသို့ပြီးပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ ဣဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။ ဧတံ-ဧတေန၊ ဤဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့စောဒကဆရာဆိုတိုင်း။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးပေသလျှင်ကတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပြီးကောင်းသော်လည်း။ ဧတံ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာဟူသော ဤစကားသည်။ တဒတ္ထဒီပကံ၊ (ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ အဘာဝမျှဟုဆိုအပ်သော) ထိုအနက်ကိုပြတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ သြဋ္ဌာရိကဿ ပန။ပ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဝုတ္တံဟူသောစကားကို။ ဟေဌာ၊ ဌံ။ မယံ၊ တို့သည်။ အဝေါစုမ္ဘာ နန္တ၊ လော။

အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့ကို။ ဝုပသမာ၊ ငြိမ်း စေခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ သမ္မသဒနံ၊ ကြည်သည်၊ ဝါ၊ စိတ်ကိုကြည်စေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိလေသကာလုဿိယဿ၊ ဥပစာရခဏ၌ ကဲ့သို့ နီဝရဏကိလေသာဟူသော နောက်ကျိခြင်းကို။ ဝုပသမာ၊ ကြောင့်။ သမ္မသဒနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ထိုပြင် လည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ ဝုပသမာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သောသမာဓိကို ပူးစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပစာရဇ္ဈာနမိဝ။ ဥပစာရဇ္ဈာနံကဲ့သို့။ [၁၅၃] နီဝရဏပ္ပဟာနာ စ၊ နီဝရဏကိုပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပဌမဇ္ဈာန-

၁-“ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုတိုင်းပင် မှန်ပေ၏။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်သာလျှင်တည်း”ဟူ၍လည်း အနက်ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ငြိမ်းစေ၏ ဟူသည်မှာလည်း ဝိတက်ဝိစာရတို့၌ တဏှာကိုပယ်ခြင်းပင်တည်း။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ (၁၅၃-၉)

၄၁၇

မိဝ၊ ကဲ့သို့။ အင်္ဂပါတုဘဝါ စ၊ ဈာန်အင်္ဂါထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
 ဧကောဒိဘာဝံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒံ ဝစနံ၊
 ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာဟူသော ဤစကားသည်။ သမ္ပသာဒနဧကော-
 ဒိဘာဝါနံ၊ သမ္ပသာဒနနှင့်ဧကောဒိဘာဝတို့၏။ ဟေတုပရိဒီပကံ၊
 အကြောင်းကိုပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝိတက္က-
 ဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ ဝူပသမာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ အဝိတက္ကံ၊
 ဝိတက်မရှိသည်။ အဝိစာရံ၊ ဝိစာရလည်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ ဝိယ စ၊ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်တို့ကဲ့သို့၎င်း။
 စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ ဝိယ စ၊ စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့ကဲ့သို့၎င်း။ အဘာဝါ၊
 ပင်ကိုသဘောအားဖြင့် မရှိခြင်းကြောင့်။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသည်။
 အဝိစာရံ၊ ဝိစာရလည်းမရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
 အဝိတက္ကအဝိစာရဘာဝဿ၊ ဝိတက်မရှိ ဝိစာရလည်း မရှိသည်၏အဖြစ်
 ၏။ ဟေတုပရိဒီပကဉ္စ၊ အကြောင်းကိုပြတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝမတ္ထပရိဒီပကံ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ မရှိခြင်းမျှကို
 ပြတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ ဣဒံ ဝစနံ ပန၊
 သည်ကား။ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝမတ္ထပရိဒီပကမေဝ၊ ဝိတက် ဝိစာရတို့၏
 မရှိခြင်းမျှကိုသာ ပြတတ်ရှာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ်သော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာဟူသောစကားကို။ ဝတှာပိ၊
 ဆိုပြီး၍လည်း။ (ပစ္စိမံ၊ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ-ဟူသော နောက်စကားကို။)
 ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုသင့်သည်သာတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊
 တည်း။

သမာဓိဇ္ဇန္တိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိတော၊ ပဌမဈာန် သမာဓိ
 ကြောင့်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သမ္ပယုတ္တသမာဓိတော၊
 သမ္ပယုတ်သမာဓိကြောင့်။ ဇာတံ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား
 အနက်။ တတ္ထ-တသ္မိံ ဈာနပါဌေ၊ ထိုဈာန်ပါဌ၌။ (တနည်း) တတ္ထ၊
 ထိုနှစ်ပါးသော ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်တို့တွင်။ ပဌမဓိ၊ ပဌမဈာန်
 သည်လည်း။ သမ္ပယုတ္တသမာဓိတော၊ ကြောင့်။ ကိဉ္စာပိ ဇာတံ၊ အကယ်
 ၍ကား ဖြစ်၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ အယမေဝ သမာဓိ၊
 ဤဒုတိယဈာန် သမာဓိသည်သာလျှင်။ သမာဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊

ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အရဟတံ၊ ထိုက်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝိတက္က-
ဝိစာရက္ခောဘဝိရဟေန၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ချောက်ချားခြင်းကင်းသဖြင့်၊
ဝါ၊ ချောက်ချားတတ်သော ဝိတက် ဝိစာရကင်းသဖြင့်။ အတိဝိယ၊
အလွန်လျှင်။ အစလတ္တာ စ၊ လှုပ်ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
သုပ္ပသန္တတ္တာ စ၊ ကောင်းစွာကြည်လင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။
တသ္မာ၊ ထို(သို့ ဒုတိယဈာန် သမာဓိ၏သာလျှင် သမာဓိဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ
ထိုက်သည်၏ အဖြစ်)ကြောင့်။ ဣမဿ ဈာနဿ၊ ဤဒုတိယဈာန်၏။
ဝဏ္ဏတဏှနတ္ထံ၊ ကျေးဇူးကိုချီးမွမ်းခြင်းငှါ။ ဣဒမေဝ၊ ဤဒုတိယဈာန်ကို
သာလျှင်။ သမာဓိဇ္ဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပီတိသုခန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော
ဤပုဒ်သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်သာတည်း။

ဒုတိယန္တိ၊ ကား။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ-ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယ၊ အရေအတွက်
အစဉ်အားဖြင့် ဒုတိယဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတိယံ၊ မည်၏။
ဣဒံ ဈာနံ၊ ကို။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စားအပ်၏။
ဣတိပိ၊ ဤသို့သောအနက်ကြောင့်လည်း။ ဒုတိယံ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှ
တပါး။ ဒွင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ တိဝင်္ဂသမန္နာဂတန္တိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်
စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ခွဲ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့ကို။
ပဟာနဝသေန၊ ပယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒွင်္ဂဝိပ္ပဟိနတာ၊ ပယ်အပ်သော
နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။
ပဌမဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ ဥပစာရက္ခန္ဓေ၊ ခွဲ။ နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ
ယထာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣမဿ ဈာနဿ၊ ဤဒုတိယ
ဈာန်၏။ ဥပစာရက္ခန္ဓေ၊ ခွဲ။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့ကို။ န ပဟိယန္တိ၊ ကုန်။
ကသ္မာ၊ ကား။ အသံကိလိဋ္ဌသဘာဝတ္တာ စ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ သံကိ-
လိဋ္ဌသဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဥပစာရဘာဝနာယ စ၊
၏လည်း။ တေ၊ ထိုဝိတက် ဝိစာရတို့ကို။ ပဟာတုံ၊ ငှါ။ အသမတ္ထ-
ဘာဝတော စ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။) စ၊ ဆက်၍
ဆိုအံ့။ (ပန-ကား ပဒါလင်္ကာရ) (တနည်း) ပန၊ စင်စစ်ကေန အဟုတ်
အမှန်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အလျော်အသင့်အားဖြင့်။ အပ္ပနာက္ခန္ဓေယေဝ၊
ဤသာလျှင်။ ဧတံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဧတဟိ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့နှင့်။
ဝိနာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဧတန၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။

နိဒ္ဒေသ]

တတိယဇ္ဈာနကထာ (၁၅၃-၂၇)

၄၁၉

အဿ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၏။ ပဟာနဂ်န္တိ၊ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပီတိ၊ ၎င်း။ သုခံ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ၊ ဤသုံးပါးသောတရားတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တိဝဂ်သမန္ဓာဂတတာ၊ သုံးပါးသော ဤအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဈာနန္တိ သမ္ပသာဒေါ ပီတိ သုခံ စိတ္တဿ ကေဂ္ဂတာတိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ ဝိဘင်္ဂဝစနံ၊ ကို။ သပရိက္ခာရံ၊ တန်းသာနှင့်တကွသော။ ဝါ၊ အခြံအရံနှင့်တကွသော။ ဈာနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပရိယာယေန၊ ဥပစာရအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူအပ်သော်လည်း။ သမ္ပသာဒနံ၊ သဒ္ဓါကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဥပနိဇ္ဈာနလက္ခဏပ္ပတ္တာနံ၊ ဥပနိဇ္ဈာနလက္ခဏာသို့ရောက်ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ ဈာနံ၊ ဤဒုတိယဈာန်သည်။ တိဝဂ်ကမေဝ၊ သုံးပါးသောအင်္ဂါသာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ အဘယ်သို့ဟောတော်မူသနည်း။ ကတမံ၊ ပ။ ကေဂ္ဂတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်သည်။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာတည်း။

တတိယဇ္ဈာနကထာ

၇၂။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧဝံ ဣမိနာ ဘာဝနာက္ကမေန၊ ဤသို့သော ဘာဝနာအစဉ်ဖြင့်။ တသ္မိမ္မိ၊ ထိုဒုတိယဈာန်ကိုလည်း။ အဓိဂတေ၊ ရအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စိတ္တဝသိနာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဂုဏဒုတိယဇ္ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ၍။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤဒုတိယဈာန် သမာပတ်သည်။ အာသန္နဝိတက္ကဝိစာရပစ္စတ္တိကာ၊ နီးသောဝိတက်ဝိစာရဟူသော ရန်ရှိ၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ ယဒေဝ တတ္ထ၊ ပ။ အက္ခာယတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာယ၊ သော။ ပီတိယာ၊ ၏။ သြဠာရိကတ္တာ၊ ကြောင့်။ အင်္ဂုဗ္ဗလာ၊ အားနည်းသော အင်္ဂါရှိ၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယဈာန် သမာပတ်၌။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။

[တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယဈာန်သမာပတ်၌။ စေတသော၊ ၏။ ဥပ္ပိလာဝိတံ၊ လောက်လက်ပေါ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ ဝါ၊ ပေါ်လွင်သော အခြင်း

အရာဖြင့် ဖြစ်သော။ ယံ ပီတိဂတံ၊ အကြင်ပီတိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ဂတ-
 သဒ္ဓါ တဗ္ဗော) [၁၅၄] ဧတေနော၊ ဤစိတ်၏ လောက်လက်ပေါ်သည်၏
 အဖြစ်ဟူသော ပီတိကြောင့်သာလျှင်။ ဧတံ၊ ဤဒုတိယဈာန်ကို။ ဩဠာ-
 ရိကံ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ၏။]

တတိယဈာန်၊ ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ မနသိ-
 ကရိတွာ၊ ၍။ ဒုတိယဈာန်၊ ၌။ နိကန္တိံ၊ တွယ်တာဝံ့ကွက်ခြင်းကို။ ပ။
 ပဟာနာယ စ၊ ငှါ၎င်း။ သန္တအင်္ဂပဋိလာဘာယ စ၊ ငြိမ်သက်သော အင်္ဂါ
 ရှိသော တတိယဈာန်ကို ရခြင်းငှါ၎င်း။ တဒေဝ နိမိတ္တံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း
 ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုပင်လျှင်။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊ ဟူ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။
 မနသိကရောတော၊ သော။ အဿ၊ ထိုဒုတိယဈာန်လာဘီ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တတိယဈာန်၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗဇေနဝါရေ၊ ဆိုသင့်သော ဇောဝါရ၌။ ဘဝင်္ဂံ၊ ကို။
 ဥပစ္စိန္တိတွာ၊ ၍။ တဒေဝ ပထဝီကသိဏံ၊ ကိုပင်လျှင်။ အာရမ္မဏံကတွာ၊
 ၍။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမနောဒွါရာ-
 ဝဇ္ဇန်းစိတ်ဖြစ်သည်မှ။ (ပရံ၊ ၌။) တသ္မိယေဝ အာရမ္မဏေ၊ ၌ပင်လျှင်။
 စတ္တာရိ ဝါ၊ လေးကြိမ်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ ဝါ၊ ငါးကြိမ်မူလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဇေနာနိ၊ တို့သည်။ ဇေန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေသံ၊ ယင်းလေး
 ကြိမ်သောဇော၊ ငါးကြိမ်သောဇောတို့၏။ ဝါ၊ တို့တွင်။ အဝသာနေ၊ ၌။
 ဧကံ၊ ဇောသည်။ တတိယဈာန်ကံ၊ တတိယဈာန်ရှိသော။ ရူပါဝစရံ၊
 ရူပါဝစရဇောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသာနိ၊ အဆုံးဇောမှ ကြွင်းကုန်
 သော သုံးကြိမ်၊ လေးကြိမ်သောဇောတို့သည်။ ဝုတ္တနယေနော၊ ပဌမဈာန်၌
 ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ကာမာဝစရေနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေစကားတရပ်အပြီးတည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္တာဝတာ၊
 ဤမျှသောဘာဝနာအစဉ်ဖြင့်။ (ပန-ကား ပဒါလင်္ကာရ) သေ-သော၊
 ဤယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပီတိယာ၊ ကို။ ဝိရာဂါ စ၊ စက်ဆုပ်ခြင်း
 ကြောင့်၎င်း။ ဝူပသမာ စ၊ ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဝါ၊ ပယ်ခြင်း
 ကြောင့်၎င်း။ (တနည်း) ပီတိယာ၊ ကို။ ဝိရာဂါ စ၊ လွန်ခြင်းကြောင့်
 ၎င်း။ (ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့ကို။ ဝူပသမာ စ၊ ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့်၎င်း။)
 ဥပေက္ခကော စ၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သတော

နိဇ္ဈိသ]

တတိယဇ္ဈာနကလာ (၁၅၄-၂၃)

၄၂၁

စ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၎င်း။ သမ္ပဇာနော စ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍၎င်း။ သုခဉ္စ၊ ကာယိကသုခ စေတသိကသုခကိုလည်း။ ကာယေန၊ ရူပကာယနာမကာယဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ယံတတိယဇ္ဈာန-ဟေတု၊ အကြင်တတိယဈာန်ဟူယော အကြောင်းကြောင့်။ တံ-တတိ-ယဇ္ဈာနသမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အရိယာ၊ ဘုရားစသော အရိယာအရှင်တို့ သည်။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုပေသသူ။ သတိမာ၊ သတိကောင်းပေ သသူ။ သုခဝိဟာရီ၊ ချမ်းသာစွာနေပေသသူ။ ဣတိ၊ သို့။ အာစိက္ခန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ တံ တတိယံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အနေန၊ ဤယောဂါဝစရသည်။ ကေဂံဝိပ္ပဟိနံ၊ သော။ ဒုဂံသမန္နာဂတံ၊ သော။ တိဝိကေလျာဏံ၊ သော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ သော။ ပထဝီကသိဏံ၊ သော။ တတိယံ ဈာနံ၊ သည်။ အဓိဂတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၈၃။ တတ္ထ-တသ္မိံ ဈာနပါဌေ၊ ၌။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါတိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ ယဒေဝ တတ္ထ ပီတိစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရရှိ သော။ ပီတိယာ၊ ကို။ ဇိဂုစ္ဆနံ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းသည်၎င်း။ သမတိက္က-မော ဝါ၊ ကျော်လွန်ခြင်းသည်၎င်း။ ဝိရာဂေါ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ဝါ၊ ဆက်။ ဥဘိန္နံ၊ ပီတိနှင့်ဝိရာဂဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌၊ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ သမ္ပိဏ္ဏနအနက်ရှိ၏။ သော စ-သဒ္ဓေါ၊ သည်။ (ပါရာဇိကဏံ အဋ္ဌကထာ၌ သော ဟိ-ဟူရှိ၏။ ဟိ-သစ္စံ မှန်၏။) ဝုပသမံ ဝါ၊ ပီတိကိုငြိမ်းစေခြင်းကိုမူလည်း။ သမ္ပိဏ္ဏေတိ၊ ပေါင်း၏။ ဝိတက္က-ဝိစာရာနံ၊ တို့ကို။ ဝုပသမံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ သမ္ပိဏ္ဏေတိ၊ ပေါင်း၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သမ္ပိဏ္ဏနတို့တွင်။ ယဒါ၊ ၌။ ဝုပသမမေဝ၊ ဝုပသမကြိယာ ကိုသာလျှင်။ သမ္ပိဏ္ဏေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ပီတိယာ၊ ကို။ ဝိရာဂါ စ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဘိယျော၊ ထိုထက်အလွန်ဆိုဘွယ်သည်။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ပီတိယာ၊ ကို။ (လိက်) ဝုပသမာ စ၊ ငြိမ်းစေခြင်းကြောင့် ၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဣမိဿာ ယောဇနာယ၊ ၌။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂသဒ္ဓါသည်။ ဇိဂုစ္ဆနတ္ထော၊ ဇိဂုစ္ဆနအနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပီတိယာ၊ ကို။ ဇိဂုစ္ဆနာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဝုပသမာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ အယ် အတ္ထော၊

၄၂၂

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၅၄-၂၃)

[၄-ပထဝီကသိဏ

ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ ပန၊ ပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမံ၊ ကို။ သမ္ပိဇ္ဈေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဌ။ ပီတိယာ၊ ကို။ ဝိရာဂါ စ၊ ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့် ၎င်း။ ဘိယျော၊ သည်။ ကိဉ္စ၊ နည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရနံ၊ တို့ကို။ ဝူပသမာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ စ၊ ဆက်။ ဣမိဿာ ယောဇနာယ၊ ဌ။ ဝိရာဂေါ၊ ဝိရာဂသဒ္ဓါသည်။ သမတိက္ကမနတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပီတိယာ၊ ကို။ သမတိက္ကမာ စ၊ ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိတက္ကဝိစာရနံ၊ တို့ကို။ ဝူပသမာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။

ဧတေ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့သည်။ ဒုတိယဇ္ဈာနေယေဝ၊ ဌှပ်လျှင်။ ကာမဉ္စ ဝူပသန္တာ၊ အကယ်၍ကားငြိမ်းကုန်၏။ ပန-တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဣမဿ ဈာနဿ၊ ဤတတိယဈာန်၏။ မဂ္ဂပရိဒီပနတ္ထဉ္စ၊ အကြောင်း ဥပါယ်ကို ပြခြင်းငှါ၎င်း။ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထဉ္စ၊ ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းခြင်းငှါ ၎င်း။ ဧတံ၊ ဤဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဝူပသမာ-ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဝူပသမာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမော၊ ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်း သည်။ ဝါ၊ တို့ကိုငြိမ်းစေခြင်းသည်။ ဣမဿ ဈာနဿ၊ ဧ။ နူန၊ စင်စစ်။ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းပေတည်း။ [၁၅၅] ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ စ၊ လိုမှတပါး။ တတိယေ အရိယမဂ္ဂေ၊ ဌှပ်။ အပ္ပဟိ- နာနမ္ပိ၊ မပယ်အပ်ကုန်သော်လည်း။ သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒီနံ၊ တို့ကို။ ပဉ္စန္ဒ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သညောဇနာနံ ပဟာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝဏ္ဏဘဏနံ၊ ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တဒေဝိကမာယ၊ ထိုတတိယမဂ်ကိုရခြင်းငှါ။ ဥဿုက္ကာနံ၊ အားထုတ်ပေကုန်သသူတို့၏။ ဥဿာဟ- ဇနကံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဣမ၊ ဤတတိယဈာန်၌။ အဝူပသန္တာနမ္ပိ၊ မငြိမ်းကုန် သော်လည်း။ ဝိတက္ကဝိစာရနံ၊ တို့၏။ ဝူပသမော၊ ကို။ ဝုစ္စမာနော၊ သော်။ ဝဏ္ဏဘဏနံ၊ ကျေးဇူးကိုချီးမွမ်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ ပီတိယာ စ သမတိက္ကမာ ဝိတက္ကဝိစာရာနဉ္စ ဝူပသမာတိ၊ ဟူသော။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

နိဇ္ဇေသ]

တတိယဇျာနကထာ (၁၅၅-၁၈)

၄၂၃

၈၄။ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတီတိ ဧတ္ထ၊ ချံ။ ဥပပတ္တိတော၊ အသင့်
အားဖြင့်။ ဣက္ခတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။
သမံ၊ အညီအညွတ်။ ပဿတိ၊ ရှုတတ်၏။ အပက္ခပတိတာ၊ သုခဒုက္ခဟူသော
အဖို့၌မကျသည်။ ဟုတ္တာ၊ ချီ။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား
အနက်။ ဝိသဒါယ၊ (သံကိလေသကင်းသဖြင့်) သန့်ရှင်းသော။ ဝိပုလာယ၊
(သတိသယမဟဂ္ဂတအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်) ပြန့်ပြောကြီးမားသော။
ထာမဂတာယ၊ (ပီတိကင်းခြင်းကြောင့်) မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်၏ အဖြစ်သို့
ရောက်သော။ တာယ ဥပေက္ခာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။
တတိယဇျာနသမင်္ဂီ၊ တတိယဇျာန်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပေက္ခ-
ကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ဆဠှု-
ပေက္ခာ၊ ၎င်း။ ပ။ ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသဝိဓော၊ ဆယ်ပါး
အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင်။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ခိဏာသဝေါ၊
သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချီ။ သုမနော၊
ဝမ်းမြောက်သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒုမ္မနော၊ နှလုံးမသာသည်။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သတော၊ သတိပြည့်စုံသည်။ ဝါ၊ အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍။
သမ္မဇာနော၊ ပညာပြည့်စုံသည်။ ဝါ၊ မှန်စွာသိသည်ဖြစ်၍။ ဥပေက္ခကော စ
ဥပေက္ခကော ဝေ၊ လျစ်လျူရှုကာသာလျှင်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။
အာဂတာ၊ လာသော။ ခိဏာသဝဿ၊ အား။ ဆသု ဒွါရေသု၊ တို့၌။
ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဆဋ္ဌာရမ္မဏာပါဓေ၊ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌဖြစ်သော အာရုံခြောက်ပါး ထင်
လတ်သော်။ ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါဝိဇယနာကာရဘူတာ၊ ထက်ဝန်းကျင်
စင်ကြယ်သော ပြကတေသဘောကိုမစွန့်သော အခြင်းအရာ ဖြစ်သော။
ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥပေက္ခာ
သည်။ ဆဠှုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။

၁-နန္တ စေတ္တ ဥပေက္ခာဝေဒနာဝ န သမ္ဘဝတိ၊ အသ ကသ္မာ ဥပေက္ခာယ သမန္နာ-
ဂတတ္တာ တတိယဇျာနသမင်္ဂီ ဥပေက္ခကောတိ ဝုစ္စတိတိ ဝဒန္တိ စောဒနာယံ သတိ န
ကေဝလံ ဥပေက္ခာဝေဒနာဝ ဥပေက္ခာတိ ဝုစ္စတိ၊ အထ ခေါ အညာပိ ဥပေက္ခာ ဝိဇ္ဇန္တိတိ
ဒသေန္တော အာဟ ဥပေက္ခာ ဝနာတိအာဒိ* သာရုတ္တဒီပနိ* (၁-၃၆၉) နိဿာယ
ဝုတ္တမိဒံ။ (ပြည်)

၄၂၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၅၅-၁၉) [၄-ပထဝီကသိဏ

ပန၊ ပါး။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသ၊ ဧဝံ ဖရိတွာ
ဝိဟရတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာသော။ သတ္တေသု၊ တို့၌။
မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ၊ အလတ်သဘောရှိသောအခြင်းအရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။
ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ဗြဟ္မဝိဟာရ-
ပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ (လိုက်) (ယာ ပန ရှိမူ သုန္ဒရတရ)
ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။
အာဂတာ၊ သော။ သဟဇာတဓမ္မာနံ၊ တို့တွင်။ (နိဒ္ဒါရဏေ သာမိဝစနံ။
ဋီကာ) ဝါ၊ တို့၌။ မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ၊ အလတ်သဘောရှိသော အခြင်း
အရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊
သည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။

[၁၅၆] ပန၊ ပါး။ ကာလေန ကာလံ၊ ရံခါ ရံခါ။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊
အလတ်သဘောရှိသော ရှေးဝီရိယဟူသော ဥပေက္ခာနိမိတ်ကို။ မနသိ၊
နှလုံး၌။ ကရောတိ၊ ထား၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာသော။
အနတ္တာရဒ္ဓနာတိသိထိလဝီရိယသင်္ခါတာ၊ မတင်းလွန်းမလျော့လွန်းသော
ဝီရိယဟုဆိုအပ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊
သည်။ ဝီရိယပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။

ပန၊ ပါး။ (လိုက်)ကတိ သင်္ခါရပေက္ခာ။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။
အာဂတာ၊ သော။ နိဝရဏာဒိပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌနာ၊ နိဝရဏစသည်တို့ကို
(ပဟာတဗ္ဗဘာဝတည်းဟူသော သဘောအားဖြင့်) စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍
(ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့်) လျစ်လျူတည်သော။ (တနည်း)

၁-ဤ အာဓာရအနက်ကား “သတ္တေသု မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ”ဟူသော အဋ္ဌကထာ
ကို၎င်း၊ “သမပ္ပဝတ္တိယာ ဘာဝနာယ ဝိထိပဋိပန္နာယ အလိနာနုဒ္ဓတာနိရဿာဒတာယ
ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု ဗျာပါရာဘာဝတော သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ
ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ”ဟူသော ဋီကာကို၎င်း ထောက်၍ကြံသည်။ သမပ္ပဝတ္တိယာ၊ အညီအမျှ
ဖြစ်သော။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ဝိထိပဋိပန္နာယ၊ ခရီးလမ်းမှန်သွားသည်ရှိသော်။ အလိနာ-
နုဒ္ဓတာနိရဿာဒတာယ၊ မတူနဲ့သည်၊ မပျံ့လွင့်သည်၊ အဿာဒမ္ပ ကင်းသည်မဟုတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု၊ ချီပင့်ခြင်း၊ နှိပ်ခြင်း၊ ရှင်စေခြင်းတို့၌။
ဗျာပါရာဘာဝတော၊ ကြောင့်ကြမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု၊ တို့၌။
မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ၊ လျစ်လျူသောအခြင်းအရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ (တတြိမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၊
သည်။) ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ၊ မည်၏။ ဋီကာနက်။ (ပြည်)

နိဇ္ဇေသ]

တတိယဇ္ဈာနကထာ (၁၅၆-၁၆)

၄၂၅

နိဝရဏာဒိပဋိသင်္ခါ၊ နိဝရဏစသည်တို့ကို ပဟာတဗ္ဗအားဖြင့် သိမ်းဆည်း၍။ သန္တိဋ္ဌနာ၊ ပယ်ခြင်း၌ လျစ်လျူ တုံ့တုံ့အားဖြင့်တည်သော။ ဂဟဏေ၊ ထို နိဝရဏစသည်တို့ကို ယူခြင်း ဖြစ်စေခြင်း၌။ မဇ္ဈတ္တဘူတာ၊ လျစ်လျူဖြစ် သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သင်္ခါရုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။

ပန၊ ပါး။ ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ဥပေက္ခာသဟဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ သော။ အဒုက္ခမသုခ- သညိတာ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဝေဒနာဟုမှတ်အပ် သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ဝေဒနုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။

ပန၊ ပါး။ (လိုက်) ယံ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္ထယံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယံ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ သည်။ ဘူတံ၊ ပစ္စည်းတို့ကြောင့်ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုခန္ဓပဉ္စက ကို။ (မုစ္စိတုကမုတာညဏေန၊ ဖြင့်။) ပဇဟတိ၊ ၏။ (တထာဘူတော စ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပေသသူသည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာပဉ္စက၌။) ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ သော။ ဝိစိနုနေ၊ အနိစ္စစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် သုံးသပ် စိစစ်ခြင်း၌သော်လည်း။ (ပိ- ဂမုမာန်) မဇ္ဈတ္တဘူတာ၊ အလတ်သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ အကြင်ဝိပဿနာ ပညာဟူသော ဥပေက္ခာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ဝိပဿနုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။

ပန၊ ပါး။ ဆန္ဒာဒီသု၊ ကုန်သော။ ယေဝါပနကေသု၊ ယေ ဝါ ပန သဒ္ဓါဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သောတရားတို့၌။ အာဂတာ၊ သော။ သဟ- ဇာတာနံ၊ တို့ကို။ သမဝါဟိတဘူတာ၊ အမျှဆောင်တတ်သည်ဖြစ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ တဩမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။

ပန၊ ပါး။ (လိုက်) ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ သော။ အဂ္ဂသုခေ၊ မြတ်သောသုခသည်။ သမာနေပိ၊ ဖြစ် သော်လည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုတတိယဈာန်သုခ၌။ အပက္ခပါတနေနိ၊ တဖက်သို့ ကျခြင်း၊ တဖက်သတ်လိုက်ခြင်းကို မဖြစ်စေကတ်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ ဈာနုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။

ပန၊ ပါး။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ သော။ သဗ္ဗပစ္စနီကပရိသုဒ္ဓါ၊ နိဝရဏဝိတက်ဝိစာရစသော အလုံးစုံသော ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ လွတ်ရှင်းစင်သန့်သော။ ပစ္စနီက-
ဝူပသမနေပိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကိုငြိမ်းစေခြင်း၌လည်း။ အဗျာပါရ-
ဘူတာ၊ ကြောင့်ကြကင်းသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ နာမ၊
မည်၏။

တတြ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ဥပေက္ခာတို့တွင်။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ စ၊ သည်
၎င်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ စ၊ သည်၎င်း။ ဗောဇ္ဈဂုံပေက္ခာ စ၊ သည်၎င်း။
တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ စ၊ သည်၎င်း။ ဈာနပေက္ခာ စ၊ သည်၎င်း။
ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ စ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဧကော၊
တူ၏။ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာဝ၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ စေတသိက်သည်
သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့အတ္ထအားဖြင့် တူသော်လည်း။
တေန တေန အဝတ္ထာတေဒေန၊ ထိုထိုသို့သော အခိုက်အတံ့အထူးဖြင့်။
အဿာ၊ ထိုတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၏။ အယံ ဘေဒေါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော
ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာစသော အထူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။
ဧကဿ၊ တယောက်တည်းသည်။ သတောပိ၊ ဖြစ်မှုလည်း။ သတ္တဿ၊
တဦးတည်းသောသတ္တဝါ၏။ ကုမာရယုဝထေရသေနာပတိရာဇာဒိဝသေန၊
သုဇယံ၊ လုလင်ပျို၊ ထေရ်ကြီး၊ စစ်သူကြီး၊ မင်းစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။
ဘေဒေါ ဝိယ၊ ပြားခြင်းကဲ့သို့တည်း။ တဿာ၊ ထိုသို့ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာစသည်
တို့၏တပေါင်းတည်းမဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့် မပြားငြား
သော်လည်း အကြောင်းထူးသောအားဖြင့် တပေါင်းတည်းမဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်၊ ဝါ၊ အခိုက်အတံ့အထူးအားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ တာသု၊
ထိုဥပေက္ခာတို့တွင်။ ယတ္ထ၊ အကြင်စိတ္တပွား၌။ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တပွား၌။ ဗောဇ္ဈဂုံပေက္ခာဒယော၊ ဗောဇ္ဈ-
ဂုံပေက္ခာစသည်တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။
ယတ္ထ၊ အကြင်စိတ္တပွား၌။ ဗောဇ္ဈဂုံပေက္ခာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ လိုစိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာဒယော၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။
ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။

☞ [၁၅၇] စ၊ ဆက်။ တောသံ၊ ထိုဆ၊ ဗြ၊ ဗော၊ တ၊ ဈာနဋ္ဌိပတိ၏။
အတ္ထတော၊ သရူပတ္ထအားဖြင့်။ ဧကီဘာဝေါ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။^၂
ဟောတိ ယထာ၊ ဤသို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သင်္ခါရုပေက္ခာဝိပဿနုပေက္ခာနမ္ပိ၊
တို့၏လည်း။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဧကီဘာဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။
ဟိ-သစ္စံ၊ ဤ။ သာ၊ ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနုပေက္ခာသည်။ ပညာ ဝေ၊
ပညာပင်တည်း။ (ပန၊ သော်လည်း။) ၃ ကိစ္စဝသေန၊ ကိစ္စ၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ ဒိဓာ၊ နှစ်ဖို့အားဖြင့်။ ဘိန္နာ၊ ပြား၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ သာယံ၊
ညချမ်းအခါ၌။ ဂေဟံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဝင်သော။ သပ္ပံ၊ မြေကို။ အဇပဒ-
ဒဏ္ဍံ၊ ဆိတ်ခါသဏ္ဌာန်အခြေရှိသော တောင်တုံးကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။
ပရိယေသမာနဿ၊ ရှာလတ်သော်။ တံ၊ ထိုမြေကို။ ထုသကောဠကေ၊
ဖွဲ့တိုက်၌။ နိပန္နံ၊ အိပ်နေသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သပ္ပေါ နုခေါ၊ မြေဆိုး
လေလော။ နော၊ မြေဆိုးမဟုတ်လေလော။ ဣတိ၊ သို့။ အဝလော-
ကေန္တဿ၊ စုံစမ်းကြည့်ရှုစဉ်။ သောတ္တိကတ္တယံ၊ လည်ရေးသုံးဆင့်ကို။
ဒိသ္မာ၊ ၍။ နိဗ္ဗေမတိကဿ၊ ယုံမှားကင်းသော။ ပုရိသဿ၊ မြေရှာ
ယောက်ျား၏။ သပ္ပေါ၊ လော။ န သပ္ပေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိစိနနေ၊
စိစစ်စုံစမ်းခြင်း၌။ မဇ္ဈတ္တတာ၊ လျစ်လျူ၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊
ဤသို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ အားထုတ်အပ်သော
ဝိပဿနာရှိသော ယောဂီအား။ ဝိပဿနာညဏေန၊ ဖြင့်။ လက္ခဏတ္တယေ၊
ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သည်ရှိသော်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အနိစ္စဘာဝါဒိ-
ဝိစိနနေ၊ အနိစ္စအဖြစ်စသည်ကို စုံစမ်းစိစစ်ခြင်း၌။ ယာ မဇ္ဈတ္တတာ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။ ဝိပဿနုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။
ပန၊ ပါး။ တဿ ပုရိသဿ၊ အား။ အဇပဒဒဏ္ဍေန၊ ဖြင့်။ ဂါဠံ၊ မြဲမြံ

၁-ရှေး ၂-နက်ကား ဇီကာကိုမှီ၍ ပြန်သော နိဿယဟောင်းအနက် ဖြစ်သည်။
နောက်ဆုံးအနက်ကား “အဝတ္ထာဘေဒေန ပနဿာယံ ဘေဒေါ” ဟူသော အဋ္ဌကလာ
ရေးဝါကျကို မှီ၍ဖြည့်စွက်လိုက်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဧကီဘာဝေါ-၌ ဤ-ကား အဘူတတဗ္ဗော၌ ဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ဤ ပန-ကို ကျေသည်ဟု ဆို၍ ထုတ်ဖော်ထားသည်။ လိုမည်မလင်။ (ဆ-သံ-သော)

၄၂၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၅၇-၉) [၄-ပထဝီကသိက

ကြပ်ကြပ်။ သပ္ပံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ကိန္တိ၊ အသို့လျှင်။ အဟံ၊ သည်။
ဣမံ သပ္ပံ၊ ကို။ အဝိဟေဌေန္တော၊ မညဉ်းဆဲမူ၍။ အတ္တာနဉ္စ၊ ငါ့ကိုယ်
ကိုလည်း။ ဣမိနာ၊ ဤမြေသည်။ အသုံသာပေန္တော၊ မကိုက်စေမူ၍။
မုဉ္ဇေယျံ၊ လွှတ်ရအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မုဉ္ဇနာကာရမေဝ၊ လွှတ်ရအံ့သော
အကြောင်းကိုသာလျှင်။ ပရိယေသတော၊ ရှာသည်ရှိသော်။ ဂဟဏေ၊
၌။ မဇ္ဈတ္တတာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ၏သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။
(သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။) လက္ခဏတ္တယဿ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ တယော ဘဝေ၊ ဘဝသုံးပါးတို့ကို။ အာဒိတ္ထေ ဝိယ၊
အလျှံပြောင်ပြောင် မီးလောင်သောအိမ်တို့ကိုကဲ့သို့။ ပဿတော၊ ရှုသော
ယောဂီအား။ သင်္ခါရဂ္ဂဟဏေ၊ သင်္ခါရတို့ကို တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် စွဲလမ်း
ခြင်း၌။ ယာ မဇ္ဈတ္တတာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဥပေက္ခာသည်။
သင်္ခါရုပေက္ခာ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝိပဿနု-
ပေက္ခာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ ပြီးလတ်သော်။ သင်္ခါရုပေက္ခာပိ၊ သည်လည်း။
သိဒ္ဓါဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ နိဂုံးစကားချုပ်ကိုဆိုအံ့။
ဝါ၊ သော်လည်း။ သော ပညာ၊ ဤပညာသည်။ ဝိစိနနဂ္ဂဟဏေသု၊
စိစစ်စုံစမ်းခြင်း စွဲလမ်းခြင်းတို့၌။ မဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေန၊ လျစ်လျူရှုခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော။ ဣမိနာ ကိစ္စေန၊ ဤကိစ္စဖြင့်။ ဒိဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိန္နာ၊
ပြားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။ ပန၊ ပါး။
ဝီရိယုပေက္ခာ စ၊ သည်၎င်း။ ဝေဒနုပေက္ခာ စ၊ သည်၎င်း။ အညမညဉ္စ၊
အချင်းချင်း၎င်း။ အဝသေသာဟိ စ၊ ကြွင်းသော ဥပေက္ခာ ရှစ်ပါးတို့နှင့်
၎င်း။ အတ္ထတော၊ သဗ္ဗပတ္တအားဖြင့်။ ဘိန္နာ ဝေ၊ ကဲ့ပြားသည်သာ
တည်း။ ဣတိ၊ ဤလည်း စကားတရပ်တည်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာသု ဥပေက္ခာသု၊ ဤဆယ်ပါးသော ဥပေက္ခာ
တို့တွင်။ ဈာနုပေက္ခာ၊ ကို။ ဣမ၊ ဤဥပေက္ခာကော စ ဝိဟရတိ-ဟူသော
ပါဌ်၌။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ သာ၊ ထိုဈာနုပေက္ခာသည်။ မဇ္ဈတ္တ-
လက္ခဏာ၊ အလတ်ဖြစ်သောသဘောလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။

၁-ဝိပဿနု၊ သင်္ခါရု၊ သိမ္ပပညာတာ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဝီရိယ-ဥ၊ ဝေဒနု၊ မှတ်ရှုသီးခြားသာ။ (ဆ-သံ-သော)

အနာဘောဂရသာ၊ အလွန်မွန်မြတ်သော တတိယဈာန်သုခ၌သော်လည်း
 နှလုံးမသွင်းခြင်း ကိစ္စ၏^၁။ အဗျာပါရပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ (သုခအထွတ်သို့
 ရောက်သော တတိယဈာန်သုခ၌သော်လည်း ခံစားရန်) အားထုတ်ခြင်း
 ကင်းသည်ဟု ယောဂီဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ သမ္ပယုတ် တရား
 တို့၏ ထိုသုခ၌ ဗျာပါရကင်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ပီတိဝိရာဂပဒဋ္ဌာနာ၊
 ပီတိကို စက်ဆုပ်ခြင်းလျှင် နိုးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မှတ်အပ်၏။ ဧတ္ထ ဌာနေ၊ ၌။ ဌတော၊ တန်၍။ စောဒကော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ နန္တ စ စောဒေမိ၊ အံ့။ အယံ ဈာနပေက္ခာ၊ သည်။
 အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ နန္တ၊
 ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ သာ စ၊ ထိုတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည်လည်း။
 ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသည်မဟုတ်လော။ တသ္မာ၊
 ထိုသို့ရှိသည် ဖြစ်သောကြောင့်။ တတြာပိ၊ ထိုပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်
 တို့၌လည်း။ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အယံ၊ ဤ
 တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဟောသင့်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ကောင်း
 ၏။ သာ၊ ထိုတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တာ၊ မဟော
 အပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ အပရိဗျတ္တကိစ္စတော၊ မထင်သော
 ကိစ္စ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ဝုတ္တာ၊ အပ်။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဝိတက္ကဒီဟိ၊
 ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိတို့သည်။ အဘိဘူတတ္တာ၊ လွှမ်းမိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်တို့၌။ တဿာ၊ ထိုတတြမဇ္ဈတ္တ-
 တာ၏။ ကိစ္စံ၊ သည်။ အပရိဗျတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။
 ဣဓ၊ ဤတတိယဈာန်၌။ အယံ၊ ဤတတြမဇ္ဈတ္တတာသည်။ ဝိတက္ကဝိစာရ-
 ပီတိဟိ၊ တို့သည်။ အနဘိဘူတတ္တာ၊ မလွှမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဥက္ခိတ္တသိရာ ဝိယ၊ ထောင်သောဦးခေါင်း ရှိသကဲ့သို့။ ဟုတော၊ ၍။ ပရိ-
 ဗျတ္တကိစ္စာ၊ ထင်သောကိစ္စ ရှိသည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။

ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတီတိ ဧတဿ၊ ဤဝါကျ၏။ အတ္ထဝံဏ္ဏနာ၊
 သည်။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသောအဖို့အားဖြင့်။ နိဋ္ဌိတာ၊ အပြီးရောက်ပြီ။

၁-အလွန်မွန်မြတ်သော သုခဖြစ်သော်လည်း ထိုတတိယဈာန်သုခ၌ နှစ်သက်သော
 အားဖြင့် ညွတ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိစ္စရှိ၏ဟုလိုသည်။ (ပြည်)

၄၃၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၅၇-၂၇) [၄-ပထဝီကသိကာ

၈၅။ ဣဒါနိ၊ ဌိ။ သတော စ သမ္ပဇာနောတိ ဧတ္ထ၊ ဌိ။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊
 ကိ။ ဝုစ္ဆတေ၊ အံ။ သရတိ၊ ကြံတတ်အောက်မေ့တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သတော၊ မည်၏။ သမ္ပဇာနောတိ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်
 သိတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဇာနော၊ မည်၏။ ပုဂ္ဂလေန၊
 ဖြင့်။ သတိ စ၊ ကိုရင်း။ သမ္ပဇညဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို့တွင်။
 သတိ၊ သည်။ သရဏလက္ခဏာ၊ အောက်မေ့ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ အသမ္ပဿ-
 နရသာ၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ မမေ့ခြင်း
 ကိစ္စ ရှိ၏။ အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ကိလေသာတို့မှ စောင့်တတ်သော တရား
 ဟု ဉာဏ်အား ရွေးရှုထင်၏။ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှ စောင့်ခြင်းကို ဖြစ်စေ
 တတ်၏။ သမ္ပဇညံ၊ သည်။ အသမ္ပောဟလက္ခဏံ၊ မတွေ့မဝေ ကောင်းစွာ
 သိခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ ဝါ၊ တွေ့ဝေခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော လက္ခ-
 ဏာ ရှိ၏။ တိရဏရသံ၊ ကူးခပ်ခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ ဝါ၊ မူအပ်သောကိစ္စ၏ အဆုံး
 ကမ်းသို့ ခပ်နိုင်ရောက်နိုင်သော ကိစ္စရှိ၏။ ပဝိစယပစ္စုပ္ပန်၊ စိစစ်စူးစမ်း
 တတ်သောတရားဟူ၍ ရွေးရှုထင်၏။

☞ [၁၅၈] တတ္ထ၊ ထိုစျာန်တို့တွင်။ ဣဒံ သတိသမ္ပဇညံ၊ သည်။ ပုရိ-
 မဇ္ဈာနေသုပိ၊ ရွေးဖြစ်သော ပဌမဇ္ဈာန်ဒုတိယဇ္ဈာန်တို့၌လည်း။ ကိဉ္ဇာပိ
 အတ္တိ၊ အကယ်၍ကား ရှိ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မုဋ္ဌသတိဿ၊ လွတ်သော သတိ
 ရှိသော။ အသမ္ပဇာနဿ၊ သမ္ပဇဉ်ကင်းသသူအား။ ဥပစာရမတ္တမ္ဘိ၊ ဥပ-
 စာရဇ္ဈာန်မျှသည်သော်လည်း။ န သမ္ပဇတိ၊ မပြည့်စုံသေးချေ။ အပ္ပနာ၊
 နာသည်။ ပဂေဝ-ပဌမမေဝ၊ လက်ဦးပင်လျှင်။ န သမ္ပဇတိ၊ မပြည့်စုံနိုင်
 ရာ။ ပန၊ ထိုသို့ရွေးဖြစ်သော ပဌမဇ္ဈာန်ဒုတိယဇ္ဈာန်တို့၌ ရှိသော်လည်း။
 တေသံ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဩဠာရိကတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဂတိ၊ အလားသည်။ ဝါ၊ သွားခြင်း
 သည်။ သုခါ၊ လွယ်သည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ သို့။ (တတ္ထ ဈာနေသု၊ ထို
 ပဌမဇ္ဈာန် ဒုတိယဇ္ဈာန်တို့၌။) စိတ္တဿ၊ ၏။ ဂတိ၊ အလားသည်။ သုခါ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ ဈာနေသု၊ ထို့၌။ သတိသမ္ပဇညကိစ္စံ၊ သည်။
 အဗျတ္တံ၊ မထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ဝါ၊ စင်စစ်။
 ဩဠာရိကဂ်ပ္ပဟာနေန၊ ရုန့်ရင်းသောအင်္ဂါကို ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဣမဿ
 ဈာနဿ၊ ဤတတိယဇ္ဈာန်၏။ သုခမတ္တာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

နိဒ္ဒေသ]

တတိယဇ္ဈာနကထာ (၁၅၈-၁၄)

၄၃၁

ပုရိသဿ၊ ဧ၊ ခုရဓာရာယံ၊ သင်ဓုန်းသွားအပေါ်၌။ သတိသမ္ပဇည-
 ကိစ္စပရိဂ္ဂဟိတာ၊ သတိသမ္ပဇညကိစ္စဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သော။ ဂတိ၊
 အလားကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ ဝိယ၊ အလိုရှိအပ်သကဲ့သို့။ သတိသမ္ပဇညကိစ္စ-
 ပရိဂ္ဂဟိတာ ဧဝံ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တဿ၊ ဧ၊ ဂတိ၊ အလားကို။
 ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ဧ၊ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓေ၊ ဤတတိယဈာန်၌
 သာလျှင်။ ဣဒံ၊ ဤသတော၊ သမ္ပဇောနော-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။
 ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ဘိယျော၊ ထိုထက်အလွန် ဆိုးဘွယ်သည်။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်
 နည်း။ ဓေနုပဂေါ၊ နှိုမကွာသေးသော။ ဝစ္ဆော၊ နွားသားငယ်သည်။
 ဓေနုတော၊ အမိနွားမမှ။ အပနီတော၊ ဖဲခွါထားအပ်သည် ရှိသော်။
 အရက္ခိယမာနော၊ မစောင့်ရှောက်အပ်မှု။ ပုနဒေဝ၊ တဖန်လျှင်။ ဓေနံ၊
 အမိနွားမသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ကပ်၏သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဣဒံ-
 တတိယဇ္ဈာနသုခံ၊ သည်။ ပီတိတော၊ မှ။ အပနီတံ၊ ဖဲခွါစေအပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ၊ တံ၊ ထိုတတိယဈာန်သုခသည်။ သတိသမ္ပဇညာရက္ခေန၊
 သတိသမ္ပဇညဟူသော အစောင့်အရှောက်ဖြင့်။ အရက္ခိယမာနံ၊ မစောင့်
 ရှောက်အပ်မှု။ ပုနဒေဝ၊ လျှင်၊ ပီတိံ၊ သို့။ ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ကပ်ရာ၏။
 ပီတိသမ္ပယုတ္တမေဝ၊ ပီတိနှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်။ သိယာ၊ ဧ၊ ဝါ၊ ကား။
 သုခေပိ၊ ခွဲလည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သာရဇ္ဇန္တိ၊ လွန်စွာတပ်တတ်
 ကုန်၏။ ဣဒဉ္စ သုခံ၊ ဤတတိယဈာန် သုခသည်လည်း။ အတိမဓုရံ၊
 အလွန်ကောင်းမြတ်သော။ သုခံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ (ကသ္မာ၊ ကား။)
 တတော၊ ထိုတတိယဈာန်သုခထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ သုခါဘာဝါ၊
 သုခ၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့၊ ဝါ၊ စင်စစ်။ သတိ-
 သမ္ပဇညာနုတာဝေန၊ သတိသမ္ပဇည၏ အာနုဘော်ဖြင့်။ ဧတ္ထ သုခေ၊ ဤ
 တတိယဈာန်သုခ၌။ အသာရဇ္ဇနာ၊ တေပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ အသာရဇ္ဇနာ၊ သည်။ နော
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမ္ပိ အတ္ထဝိသေသံ၊ ဤသို့သော အနက်
 အထူးကိုလည်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဣဒံ၊ ဤသတော သမ္ပဇောနော ဟူသော
 ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ ဣဓေ၊ ဤတတိယဈာန်၌သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိတိဇ္ဈေ၊ ဤ။ တတိယဇ္ဈာန-
 သမဂ္ဂိနော၊ ဧ။ သုခပဋိသံဝေဒနာဘောဂေါ၊ သုခကိုခံစားအံ့ဟု နှလုံး

၄၃၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၅၈-၁၄) [၄-ပထဝီကသိက

သွင်းခြင်းသည်။ ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ၊ အကယ်၍ကား မရှိပေ။ ဧဝံ သန္တေပိ၊
ဤသို့မရှိသည်ဖြစ်သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ တတိယဇ္ဈာန-
သမင်္ဂီနော၊ ၏။ နာမကာယေန၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ယံ သုခံ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ သုခံ၊ ကို။ သော တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂီ၊ သည်။
ပဋိသံဝေဒေယျ၊ ၏။ ဝါ-အထဝါ၊ ကား။ ယံ တံ နာမကာယသမ္ပယုတ္တံ သုခံ၊
ဆိုအပ်ပြီးသော (ပကာရရှိသော နာမကာယသမ္ပယုတ်ဖြစ်သော) အကြင်
သုခသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံသမုဋ္ဌာနေန၊ ထိုသုခကြောင့်ဖြစ်သော။ အတိ-
ပဏီတေန၊ သော။ ရူပေန၊ စိတ္တဇရုပ်ဖြင့်။ အဿ ဈာနသမင်္ဂီနော၊ ၏။
ရူပကာယော၊ တိဇကာယသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖုဋ္ဌော၊ နံ။ ၏။ ယဿ
ရူပကာယဿ၊ ၏။ ဖုဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတောပိ၊ သော်
လည်း။ (ဈာနသမင်္ဂီ၊ သည်။) တံ ကာယိကံ သုခံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေယျ၊
၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ စေတသိကကာယိကသုခပဋိသံဝေဒနသင်္ခါတံ
အတ္ထိ၊ ကို။ ဒေယေန္တော၊ ၍။ သုခဉ္စ၊ ပ။ ဒေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၈၆။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ယန္တံ၊ ပ။ ဝိဟာရီတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ယံဈာနဟေတု-
ယံဈာနကာရဏာ၊ အကြင်တတိယဈာန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
တံ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂီပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ကုန်သော။ အရိယာ၊
တို့သည်။ အာစိက္ခန္တိ၊ ကြားကုန်၏။ ဒေသေန္တိ၊ ဟောတော်မူကုန်၏။
ပညပေန္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေကုန်၏။ ပဋ္ဌပေန္တိ၊ ထားကုန်၏။ ဝိဝရန္တိ၊
ဖွင့်ကုန်၏။ ဝိဘဇန္တိ၊ ဝေဖန်ကုန်၏။ ဥတ္တာနိကဓောန္တိ၊ ပေါ်လွင်အောင်
ပြုကုန်၏။ ပကာသေန္တိ၊ ပြစားကုန်၏။ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းမြှောက်စား
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်အလိုတော်တည်း ။

၁-အာစိက္ခန္တိ ဟူသည်လည်း ပေါ်ပေါ်စားစား ပြောကြားသည်မဟုတ်၊ တတိယဈာန-
လာဘီ ကျေးဇူးကို ဒေသနာအစဉ်သို့တင်၍ ဓမ္မဂရုအားဖြင့် ဟောတော်မူသည်-ဟူလို
ရကား ဒေသေန္တိ-မိန့်။ ဟောတော်မူသည်လည်း အပြားအားဖြင့် သိစေလို၍-ဟု ပညပေန္တိ-
မိန့်။ ဟတ္ထဝိကာရ စသည်ဖြင့် သိစကောင်းသော်လည်း အစဉ်လွန်းရစ်အောင် နှုတ်တော်
တံဆိပ်ထားလို၍ ဟောတော်မူခဲ့သည်-ဟု ပဋ္ဌပေန္တိ-မိန့်။ ထားတော်မူသည်လည်း သိသိ
သာသာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဖွင့်တော်မူသည်-ဟု ဝိဝရန္တိ-မိန့်၏။ ဖွင့်၏ဟူသည်လည်း
ခြားခြားနားနား ကွဲပြားအောင် ဝေဖန်သည်ပင်-ဟူလိုရကား ဝိဘဇန္တိ-မိန့်။ ဖွင့်ပြဝေဖန်
သည်လည်း မြေ၌မြုပ်သောရွှေအိုးကို ဖော်၏သို့ ပေါ်လွင်အောင် ပြုလို၍-ဟု ဥတ္တာနိ
ကဓောန္တိ-မိန့်။ ပေါ်အောင်ပြုခြင်းသည်လည်း ထူးမြတ်သောရတနာကို အများအပြား

နိဒ္ဒေသ]

တတိယဇ္ဈာနကသာ (၁၅၉ ခ)

၄၃၃

(တနည်း) ကိန္တိ၊ အသို့လျှင်။ ပသံသန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုနိုင်ပေသသူ။ သတိမာ၊ သတိကောင်းပေသသူ။ သုခဝိဟာရီ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိပေသသူ။ ဣတိ၊ သို့။ ပသံသန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ တတိယံ ဈာနံ၊ ထိုတတိယဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ချ်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါကျ၌။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ တေ ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ထိုဘုရားစသော အရိယာတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီဟူ၍။ ပသံသန္တိ ပန၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ပသံသာရဟတော၊ ချီးမွမ်းခြင်းငှါ ထိုက်ပေသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ပသံသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အယံ၊ ဤတတိယဈာနသမင်္ဂိ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိမဓရသုခေ၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သော သုခရှိသော။ သုခပါရမိပ္ပတ္တေ၊ သုခ၏ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော။ တတိယဇ္ဈာနေပိ၊ တတိယဈာန်၌လည်း။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုနိုင်ပေ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယဈာန်၌။ သုခါဘိသင်္ဂေန၊ သုခနှင့် ကပ်ငြိသော တဏှာသည်။ န အာကမ္ပိယတိ၊ မဆွဲငင်အပ်။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ပီတိ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ တထာ၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတသတိတာယ၊ ထင်သောသတိရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတိမာ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံပေ၏။ စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရိယကန္တံ၊ အရိယာ တို့သည် နှစ်သက်အပ်သော။ အရိယဇနသေဝိတမေဝ စ၊ အရိယာသူတော် ကောင်းတို့သည်သာ မှီဝဲထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော။ အသံကိလိဋ္ဌံ၊ မညစ် နွမ်းသော။ သုခံ၊ စေတသိကသုခကို။ နာမကာယေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေ- တိ၊ ခံစား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပသံသာရဟတော၊ ချီးမွမ်းခြင်းငှါ ထိုက် ပေသည်။ [၁၅၉] ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပသံသာရဟတော၊ ကြောင့်။ နံ တတိယဇ္ဈာနသမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အရိယာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပသံသာ- ဟေတုဘူတေ၊ ချီးမွမ်းခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တေဂုဏေ၊

၂၅

သိစေလို၍ ပြစား၏သို့ တတိယဇ္ဈာနလာဘိ ကျေးဇူးစကားကို ကြားကြားသမျှသိကြတို့မှ လိုချင်လှပေမည်ဟု လိုလိုချင်ချင်ရှိအောင် ပြစားတော်မူလို၍ဟု ပကာသေန္တိ-မိန့်။ ဤ အလုံးစုံသည် မနေနိုင် စောင်းတီးစကားစပ်၍သာ ဆိုမိဆိုရာ ဆိုသည်မဟုတ်၊ ကဲ့ရဲ့သလိုဟု နှိပ်နယ်လို၍ ဆိုသည်လည်းမဟုတ်၊ ချီးမွမ်းမြှောက်စားလို၍-ဟု ဒေသကအလိုဖော်လိုရကား ပသံသန္တိတံ အဓိပ္ပါယ်-မိန့်။

၄၇၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၅၉-၁) [၄-ပတဝိကသိက္ခ

ထိုကျေးဇူးတို့ကို။ ပကာသေန္တော၊ ပြစားလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပေက္ခာ-
ကော။ပ။ ဝိဟာရိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပသံသာန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတိယန္တိ၊ ကား။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ-ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယ၊ ကြောင့်။
တတိယံ၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤစျာန်ကို။ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်။ သမာ-
ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ တတိယံ၊ မည်၏။
ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကေဂိပ္ပဟိနံ ဒုဝဂ်သမန္နာဂတန္တိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဧတ္ထ ဝစနေ၊ ဌ။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ပဟာနဝသေန၊
ပယ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကေဂိပ္ပဟိနတာ၊ ပယ်အပ်သောတပါးသော
အင်္ဂါရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ သာ သော၊
ထိုပီတိကို။ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ အပ္ပနာက္ခဏေ၊ အပ္ပနာခဏ၌။ ဝိတက္က-
ဝိစာရာ၊ တို့ကို။ ပဟိယန္တိ ဝိယ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏သို့။ အပ္ပနာက္ခဏေယေဝ၊
၌သာလျှင်။ ပဟိယတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုပီတိကို။ အဿ၊
ထိုတတိယစျာန်၏။ ပဟာနဂ်န္တိ၊ ပယ်အပ်သောအင်္ဂါဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ပန၊ ထိုမှတပါး။ သုခံ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ
ဒိန္နံ၊ ဤနှစ်ပါးသောတရားတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။
ဒုဝဂ်သမန္နာဂတတာ၊ နှစ်ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့တတိယစျာန်၏ ဒုဝဂ်သာဖြစ်သောကြောင့်။
ဝိဘဂေ၊ ဌ။ စျာနန္တိ ဥပေက္ခာ သတိ သမ္ပဇညံ သုခံ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာတိ၊
ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ သပရိက္ခာရံ၊ တန်းဆာနှင့်
တက္ခသော၊ ဝါ၊ အခြံအရံနှင့်တက္ခသော။ စျာနံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။
ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဥပေက္ခာသတိသမ္ပ-
ဇညာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဥပနိဇ္ဈာနလက္ခ-
ဏပ္ပတ္တာနံ၊ ကပ်၍ရှိခြင်းလက္ခဏာသို့ ရောက်ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊ တို့၏။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤတတိယစျာန်သည်။ ဒုဝဂ်ကမေဝ၊ နှစ်ပါးသော
အင်္ဂါရှိသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ကတမံ တသ္မိံ
သမယေ ဒုဝဂ်ကံ စျာနံ ဟောတိ၊ သုခံ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားသည်။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယ-
မေဝ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။

စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ

၈၇။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧဝံ-ဣမိနာ ဘာဝနာက္ကမေန၊ ဤသို့သော
 ဘာဝနာအစဉ်ဖြင့်။ တသ္မိမ္ပိ၊ ထိုတတိယဈာန်ကိုလည်း။ အဓိဂတေ၊
 ရအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။
 အာကာရေဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ စိတ္တဝသိနာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ချ်။ ပဂုဏတတိယဇ္ဈာ-
 နတော၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ချ်။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤတတိယဈာန် သမာပတ်
 သည်။ အာသန္နပီတိပစ္စတ္တိကာ၊ ပီတိဟူသော နီးသောရန်ရှိ၏။ ဣတိ စ၊
 ဤသို့၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယဈာန်၌။ ယံ၊ အကြင် အင်္ဂါကို။ သုခမိတိ၊
 ဟူ၍။ စေတသော၊ ၏။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 ဧတေနဝ၊ ဤသုခဖြင့်သာလျှင်။ တံ၊ ထိုတတိယဈာန်ကို။ ဩဠာရိကံ၊
 ရုန့်ရင်း၏ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တဿ၊
 သော။ သုခဿ၊ ၏။ ဩဠာရိကတ္တာ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အင်္ဂဒုဗ္ဗလာ၊ အားနည်းသော အင်္ဂါရှိ၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ တတ္ထ၊
 ထိုတတိယဈာန်၌။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချ်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။
 သန္တတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရိတွာ၊ ချ်။ တတိယဇ္ဈာနေ၊ ၌။ နိကန္တိံ၊
 ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ချ်။ စတုတ္ထာဓိဂမာယ၊ ငှါ။ ယောဂေါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊
 ၏။ အထ၊ ထိုသို့အပတ်တကုတ် အားထုတ်လတ်သော်။ ယဒါ၊ ၌။
 တတိယဇ္ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ချ်။ သတဿ၊ ချ်။ သမ္ပဇာနဿ၊ သမ္ပဇေ
 နှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ ထို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်သော။
 အဿ၊ ထိုဈာန်ရအား။ စေတသိကသောမနဿသင်္ခါတံ၊ သော။ သုခံ၊
 သည်။ ဩဠာရိကတော၊ အားဖြင့်။ ဥပဠာတိ၊ ထင်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ
 စေ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်သာလျှင်၎င်း။ (ဧဝံ-ဖြင့် သုခကိုကန်၊ စ-ဖြင့်
 ကေဂ္ဂတာကိုဆည်း) စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ၊ သည်၎င်း။ သန္တတော၊ ဖြင့်။
 ဥပဠာတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဩဠာရိကင်္ဂပဟာနာယ၊ ငှါ၎င်း။ သန္တအင်္ဂ-
 ပဋိလာဘာယ စ၊ ငှါ၎င်း။ တဒေဝ နိမိတ္တံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊
 ပထဝီ ပထဝီဟူ၍။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ မနသိကရောတော၊ သော။ အဿ၊
 အား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ၊ ဟု။ ဝုတ္တဗ္ဗဝေန-
 ဝါရေ၊ ဆိုအပ်သင့်သောဇောဝါရ၌။ ဘဝင်္ဂံ၊ ကို။ ဥပဇ္ဇိန္နိတွာ၊ ချ်။
 တဒေဝ ပထဝီကသိဏံ၊ ကိုပင်။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ချ်။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊

သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ။ တသ္မိံ၊ ယေဝါရမ္မဏေ၊ ပင်လျှင်။ စတ္တာရိ၊ ဝါ၊ လေးကြိမ်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ဝါ၊ ငါးကြိမ်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဇဝနာနိ၊ တို့သည်။ [၁၆၀] ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေသံ၊ တို့တွင်။ အဝသာနေ၊ ဌ။ ဧကံ၊ တခုသော စတုတ္ထဇော ပဉ္စမဇောသည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ၊ စတုတ္ထဈာန်ရှိသော။ ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရဇောသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ယေသာနိ၊ အဆုံးဇောမှ ကြွင်းကုန်သော သုံးကြိမ်သော၊ လေးကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာနေဝ၊ ပဌမဈာန်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာဝစရာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ပန၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုခဝေဒနာ၊ သည်။ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ၊ အား။ အာသေဝနပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စတုတ္ထဈာနေ စ၊ ဌလည်း။ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်သာဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ တာနိ၊ အပ္ပနာဝီထိ၌ဖြစ်သော ထိုလေးကြိမ် ငါးကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးကြိမ် ငါးကြိမ်သောဇောတို့၌။ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တတ္ထာယေဝ စ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း။ (ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးမဆွံ့ တတိယဈာန်ခဏ၌ ပင်လျှင်။ ပဟိနတ္တာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။) ပီတိပိ၊ သည်လည်း။ ပရိဟာယတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ဘာဝနာအစဉ်ဖြင့်။ သေ-ဇေသော၊ ဤယောဂီသည်။ သုခဿ စ၊ သုခိန္ဒြေကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ စ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးမဆွံ့ ဥပစာရဈာန်ခဏ၌လျှင်။ သောမနဿဒေါမနဿာနံ၊ သောမနဿိန္ဒြေဒေါမနဿိန္ဒြေတို့၏။ အတ္တင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ အဒုက္ခမသုခဟုဆိုအပ်သော။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်စေအပ်သော သတိ၏စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော။ စတုတ္ထံ၊ ဈာန်၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ဤ။ ဧဝံ၊ သို့။ အနေန၊ ဤယောဂီသည်။ ဧကင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အင်္ဂါတပါးရှိသော။ ဒုဝင်္ဂသမန္နာဂတံ၊ နှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော။ တိဝိကေလျာဏံ၊ သော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊

သော။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ သည်။ အဓိဂတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၈၈။ တတ္ထ၊ ထိုဈာန်ပါဠိ၌။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာတိ၊ ကား။ ကာယိကသုခဿ စ၊ ကာယိကသုခကို၎င်း။ ကာယိကဒုက္ခဿ စ၊ ကာယိကဒုက္ခကို၎င်း။ ပဟာနာယ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေဝါတိ၊ ကား။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုပယ်ခြင်းသည်လည်း။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးမဆွ၌လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတုတ္ထဇ္ဈာနက္ခဏေ၊ ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တဂံမာတိ၊ ကား။ စေတသိကသုခဿ စ၊ စေတသိကသုခ၏၎င်း။ စေတသိကဒုက္ခဿ စ၊ ၏၎င်း။ ဣတိ ဣမေသံ ဒိန္နမ္ပိ၊ ဤနှစ်ပါးတို့၏လည်း။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးမဆွ၌လျှင်။ အတ္တဂံမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပဟာနာ၊ ကြောင့်။ ဣစ္စေဝ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ နေသံ၊ ထိုသုခဒုက္ခသောမနဿဒေါမနဿတို့ကို။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ ပန၊ နည်း။ ဣတိ စောဒနာယံ၊ ဤသို့သောစောဒနာသည်။ သတိ၊ သော်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဥပစာရက္ခဏေ၊ ၌။ ပဟာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သောမနဿံ၊ ကို။ စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ ပဟိယတိ၊ ၏။ ဒုက္ခဒေါမနဿသုခါနိ၊ တို့ကို။ ပဌမဒုတိယတတိယဇ္ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဥပစာရက္ခဏေသု၊ တို့၌။ ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဟာနက္ကမေန၊ ပဟာယကဓမ္မတို့၏ ဖြစ်စဉ်အားဖြင့်။ အဝုတ္တာနမ္ပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ (တနည်း) ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ဣန္ဒြိယဝိဘဂေဝိ၊ ဝိဘင်း၌၎င်း။ ဣဓာပိ၊ ဤဈာန်ပါဠိ၌၎င်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဥဒ္ဓေသက္ကမေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ သုခဒုက္ခသောမနဿဒေါမနဿာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တောနိ၊ ထိုသုခဒုက္ခသောမနဿဒေါမနဿတို့ကို။ တဿ တဿ ဈာနဿ၊ ၏။ ဥပစာရက္ခဏေယေဝ၊ ၌ပင်လျှင်။ ယဒိ ပန ပဟိယန္တိ၊ အကယ်၍ကား ပယ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ (အထ ကသ္မာ ဈာနေသ္မေဝ နိရောဓေဝ ဝုတ္တာတိ သမ္ပန္နော) ဥပ္ပန္နံ၊ မိမိအကြောင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကတ္ထံ၊

၄၃၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ. (၁၆၀-၂၃) [၄-ပထဝီကသိဏ

အဘယ်ဈာန်ကြောင့်လျှင်၊ ဝါ၊ အဘယ်ဌာန၌လျှင်။ အပရိသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ သာလျှင်။ ပ။ ပဌမဈာန်၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဧတ္ထ စ၊ ဤပဌမဈာန်ကြောင့်လျှင်၊ ဝါ၊ ၌လျှင်။ အပရိသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ မိမိအကြောင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ သည်။ သုခိန္ဒြိယံ၊ သည်။ သောမနဿိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကတ္ထ စ၊ ကြောင့်လျှင်၊ ဝါ၊ ၌လျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုဓဿ စ၊ ကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ကြောင့်။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာန်၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ သောမနဿိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဧတ္ထ စ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်ကြောင့်လျှင်၊ ဝါ၊ ၌လျှင်။ အပရိသေသံ၊ မဲ့။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဈာနေသ္မေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆံ၊ တည်း။ အတိသယနိရောဓတ္တော၊ အလွန်အကဲအားဖြင့် ချုပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဈာနေသ္မေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ နိရောဓော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ နေသံ၊ ထိုသုခဒုက္ခသောမနဿ ဒေါမနဿတို့၏။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု၊ တို့၌။ အတိသယနိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိရောဓောယေဝ၊ ချုပ်ဆန်းကာသာလျှင်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဥပစာရက္ခဏေ၊ ၌။ နိရောဓောယေဝ၊ ချုပ်ဆန်းကာသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတိသယနိရောဓော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။

[၁၆၁] တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နာနာဝဇ္ဇေန၊ အထူးထူးသောအာဝဇ္ဇန်းရှိသော။ ပဌမဇ္ဈာနုပစာရေ၊ ၌။ နိရုဒ္ဓဿာပိ၊ ချုပ်သော်လည်း။ ဒုက္ခိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ဥသမကသာဒိသမ္ပယောန ဝါ၊ မှက်ခြင်စသည်တို့၏ ကိုက်ခဲထိပါးခြင်းအတွေ့ကြောင့်၎င်း။ ဝိသမာသနုပတာပေန ဝါ၊ မညီညွတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပင်ပန်းပူဆာခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ၏။ အန္တော-အပ္ပနာယံ၊ အပ္ပနာ၏အတွင်း၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ န တွေဝ သိယာ၊ မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ ဝါ၊ ကား။-ဥပစာရေ၊ နာနာဝဇ္ဇေနုပစာရ၌။ (တနည်း) ကောဝဇ္ဇေနုပစာရ၌။ (ဂဏ္ဍိ) နိရုဒ္ဓမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဧတံ၊ ဤဒုက္ခိန္ဒြိယသည်။

ပဋိပက္ခေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားသည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ အဝိဟတတ္တာ၊ မပယ်
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ နိရုဒ္ဓံ၊ သည်။ န
 ဟောတိ။ မဖြစ်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အန္တောအပ္ပနာယံ၊ ၌။
 ပီတိဖရဏေန၊ ပီတိ၏နဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ပီတိကြောင့်ဖြစ်သော မှန်မြတ်
 သော ရုပ်တို့၏ကာယကိုနဲ့ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗော ကာယော၊ သည်။
 သုခေါက္ကန္တော၊ သက်သောသုခရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ စ၊ ဆက်။
 သုခေါက္ကန္တကာယဿ၊ သုခသက်ဝင်သောကိုယ်ရှိသသူအား။ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊
 သည်။ ပဋိပက္ခေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဝိဟတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုဠ၊ စွာ။
 နိရုဒ္ဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ စ၊ ပါး၊ နာနာဝဇ္ဇနေယေဝ၊ အပ္ပနာဝီထိမှ
 ကွဲပြားသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ၊
 ၌။ ပဟိနဿာပိ၊ ပယ်အပ်ပြီးငြားသော်လည်း။ ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿ၊ ။
 (ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊ ။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤဒေါမ-
 နဿိန္ဒြိယသည်။ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေ၊ ဝိတက်ဝိစာရလျှင်အထောက်အပံ့
 အကြောင်းရှိသော။ (ဤပုဒ်က အပိ-ကို ပဟိနဿာပိ-၌ယှဉ်) ကာယ-
 ကိလမထေ စ၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းသည်၎င်း။ စိတ္တုပဿာတေ စ၊ စိတ်၏
 ပင်ပန်းခြင်းသည်၎င်း။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ စ၊ ဆက်။ ဝိတက္က-
 ဝိစာရာဘာဝေ၊ ဝိတက်ဝိစာရမရှိသော်ကား။ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။
 ယတ္ထ ပန၊ အကြင်စိတ်၌ကား။ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။
 တတ္ထ၊ ထိုစိတ်၌။ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝေ၊ ဝိတက်ဝိစာရရှိခြင်းကြောင့်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ စ၊ ဆက်။ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ၊ ၌။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့ကို။
 အပ္ပဟိနာ ဝေ၊ ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို
 ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရ၌။ အဿ ဒေါမနဿဿ၊ ။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။
 သိယာ၊ ။ (တနည်း) ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿ၊ ကို။ ပဟိနဿာပိ၊
 ပယ်အပ်သော်လည်း။ (လက္ခဏတ္ထဆဉ္စိ၊ တနည်း။) ပဟိနဿာပိ၊
 သော်လည်း။ အဿ ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿ၊ ။ တတ္ထ၊ ၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။

၁-ဝိတက္ကဝိစာရာတိတိ ဧတ္ထေ ဣတိ-သဒ္ဓေါ တသ္မာတိ ဧတဿ အတ္ထေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယသ္မာ
 စ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ ဝိတက္ကဝိစာရာ အပ္ပဟိနာ ဝေ၊ ဣတိ-တသ္မာ တတ္ထ ဒုတိယ-
 ဇ္ဈာနပစာရေ ဒေါမနဿဿ ဥပ္ပတ္တိ သိယာတိ ယောဇနာ။ အချို့တို့၌ တဏှဿ-အရာတွင်
 အဿ-ကျနေတတ်သည်။ တဏှဿ-ဟု အဿ-ပါရှိမှ ငြိကနှင့် ညီမည်။ (ပြည်)

သိယာ၊ ဧ၊ ဗုတိယဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ ပဟိနပစ္စယတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပတ္တိ၊
 သည်။ န တွေဝ သိယာ၊ မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ တထာ၊ ပါး။ တတိယ-
 ဇ္ဈာနပစာရေ၊ ဌ။ ပဟိနဿာပိ၊ သော်လည်း။ သုခိန္ဒြိယဿ၊ ဧ။ ပီတိ-
 သမုဋ္ဌာနပဏိတရူပဖုဋ္ဌကာယဿ၊ ပီတိကြောင့်ဖြစ်သော မှန်မြတ်သော
 ရုပ်ဖြင့် နှံ့သောကိုယ်ရှိသောသူအား။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊ ဧ။
 တတိယဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ န တွေဝ သိယာ၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊
 ဧ။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတိယဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ သုခဿ၊ ဧ။
 ပစ္စယဘူတာ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။
 နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ပြီ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န တွေဝ သိယာ၊ တည်း။ တထာ၊
 ပါး။ စတုတ္ထဇ္ဈာနပစာရေ၊ ဌ။ ပဟိနဿာပိ၊ သော်လည်း။ သောမန-
 သိန္ဒြိယဿ၊ ဧ။ အာသန္နတ္တာ၊ ပီတိကဲ့သို့မဝေး၊ နီးသေးသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပနာပ္ပတ္တာယ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သော။ ဥပေက္ခာယ၊
 ဧ။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အနတိက္ကန္တတ္တာ
 စ၊ မလွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ သိယာ၊
 ဧ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ န တွေဝ သိယာ၊ တည်း။
 တသ္မာ ဝေ စ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ (စ-ကား
 ပဒါလင်္ကာရ) ဧတ္ထပုဉ္စံ။ ပ။ နိရုဇ္ဈတီတိ၊ ဟူ၍။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို
 အရာ၌။ အပရိသေသဂ္ဂဟဏံ၊ အပရိသေသသဒ္ဓါကို။ ကတံ၊ ဧ။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။

ဧတ္ထ ဌာနေ၊ ဌ။ ဌတွာ၊ ၍။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။
 အထ၊ ထိုမျိုး။ ၂။

ဧဝံ၊ သို့။ တဿ တဿ စျာနဿ၊ ဧ။ ဥပစာရေ၊ ဌ။ ပဟိနာပိ၊
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တော ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဣမ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။

၁-ဤနောက်ဆုံးနည်း၌ အဿ-ပုဒ်ကို ရှေး ဒေါမနသိန္ဒြိယဿ-နှင့် ယှဉ်တွဲ၍ တဝါကျ
 တည်း ယောနောသည်။ သဒ္ဓါနေဝေးသော်လည်း အစပ်သည်သာ ပမာနတည်း။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ
 တို့လည်း “ယေန ယဿ ဟိ သမ္ပန္နော၊ ဒုရဋ္ဌမ္ပိ စ တဿ တံ။ အတ္ထတော ဟူသမာ-
 နာနံ၊ အာသန္နတ္တမကာရဏံ”ဟု မိန့်လကား။ (ပြည်)

၂-အထေဝံ-၌ အထ-ကား အခိုကာရေ မဂ်လေ စ-စသည်ဖြင့် လာလောအနက်တို့တွင်
 မဂ်လာတည်း။ မဂ်လာ ဟူသည်လည်း ပဒါလင်္ကာရပင်တည်း။ အထ၊ ထိုမျိုး။ မြန်မာဆို။

ကသွာ၊ ကြောင့်။ သမာဟဋ္ဌာ၊ ပေါင်း၍ ဆောင်အပ်ကုန်သနည်း။
(တနည်း) သမာဟဋ္ဌာ အထ သမာဟဋ္ဌာ န၊ စု၍ ဆိုအပ်ကုန်သနည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။

သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ယူလွယ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ သမာဟဋ္ဌာ၊ ပေါင်း၍
ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အဒုက္ခမသုခန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ယာ အယံ
အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဤ။ သာ၊ သည်။ သုခမာ၊ သိမ်မွေ့
စွာ၏။ ဒုဝိညေယျာ၊ သိနိုင်ခဲ၏။ သုခေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတုံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်
ဖမ်းခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ နာမ၊
ကား။ ဒုဋ္ဌဿ၊ ပျက်သောပယောဂရှိသော၊ ဝါ၊ ဆုံးမခက်သော။
ယထာ တထာ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားဖြင့်။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ချဉ်းကပ်၍။
ဂဟေတုံ၊ ဖမ်းခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျဿ၊ မတတ်နိုင်သော။ ဂေါဏဿ၊
ကို။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ငှါ။ ဂေါပေါ၊ နွားထိန်းသည်။ ဧကသ္မိံ ဝဇေ၊
တခုသောခြံ၌။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဂါဝေါ၊ တို့ကို။ သမာဟရတိ၊ စုသွင်း၏။
အထ၊ ထိုနောက်မှ။ ဧကေကံ၊ တကောင် တကောင်သော နွားကို။
နိဟရန္တော၊ ထုတ်လတ်သော်။ ပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊ သော။
(တမ္ဗိ-၌ စပ်) အယံ၊ ဤသည်မားမား လာသောနွားသည်။ သော၊
ဖမ်းခြင်းငှါလိုအပ်သော ပျက်ချော်သောနွားပင်တည်း။

နံ၊ ထိုပျက်ချော်သောနွားကို။ ဂဏှထ၊ ဖမ်းကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။
တမ္ဗိ၊ ထိုပျက်ချော်သောနွားကိုလည်း။ ဂါဟယတိ ယထာ၊ ဖမ်းစေ
၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ငှါ။ သဗ္ဗာ၊
ကုန်သော။ တော၊ ထိုဝေဒနာတို့ကို။ သမာဟရိ၊ စု၍ဆောင်တော်မူ၏။
ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ သမာဟဋ္ဌာ၊ စု၍ဆောင်အပ်ကုန်သော။
တော၊ ထိုဝေဒနာတို့ကို။ ဒသောတော၊ ပြပြီး၍။ ယံ၊ အကြင်သတော

၁-ဤအလိုသော် အထ-သည် န-အနက်ရှိ၏။ ကသွာ-ရှိပြီးလျှင် န-အနက်ရှိသော
အလ-သဒ္ဒါကို မဆိုသင့်ဟူမူ ကာယ နုတ္ထ-ရှိသကားဖြေ။ (ပြည်)

၂-အနီးသို့ လာသည်ကို မျက်မှောက်မြင်ရကား အာသန္တ ပစ္စုက္ခကို ရည်၍ အယံ-
ဟူသည်။ မမြင်ခင် မဆွဲက ပျက်ချော်သော မည်သည့် နွားကို ဖမ်းကုန်အံ့ဟု ဆိုလိုက်ရကား
ပရမ္ပုဒဒရကို ရည်၍ သော-ဟူသည်။ အယံ နယော အညေသပိ ဤသို့သောလူ ဌာနေသ
သုဋ္ဌ၊ မနုဿိ ကာတဗျော။ ထို့ကြောင့် “ယကောမုဒီသု ပေဋ္ဌနာမေဝ၊ ယုပမေ ပဋ္ဌာနံ”
ဟူသည် ဟောဘုဿာ။ (ပြည်)

၄၄၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၆၁-၂၇) [၄-ပထဝီကသိဏ

တရားသည်။ နေဝ သုခံ၊ သုခလည်းမဟုတ်။ န ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ်။ န သောမနဿံ၊ မဟုတ်။ န ဒေါမနဿံ၊ မဟုတ်။ အယံ၊ သည်။ အဒုက္ခမသုခါဝေဒနာ၊ ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သော၊ ဤအဒုက္ခမသုခ ဝေဒနာကို။ ဂါဟယိတုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။^၁

အပိစ၊ တနည်းလည်း။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စိတ်၏ ပဋိပက္ခမှ လွတ်ကြောင်းဖြစ်သော စတုတ္ထဈာန် သမာပတ်၏။ ပစ္စယဒဿနတ္ထဉ္စာပိ၊ ရခြင်း၏အကြောင်း ဥပါယကို ပြခြင်းငှါလည်း။ တော၊ ထို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယော၊ ဒုက္ခိန္ဒြေကိုပယ်တတ်သော ဈာန်စသည်တို့သည်။ တဿာ၊ ထိုအဒုက္ခမသုခဖြစ်သော စေတောဝိမုတ္တိ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ [၁၆၂] စတ္တာရော၊ ပ။ ပတ္တိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[အာဝုသော၊ ရှင်။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ သော။ သမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ အာဝုသော၊ ရှင်။ ဣဓ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုဿ စ၊ ကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ကြောင့်။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာန်၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ သော။ သမာပတ္တိယာ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။]

ဝါ၊ ကား။ အညတ္တ၊ တပါးသောအောက်မဂ်တို့၌။ ပဟိနာပိ၊ ကုန်ပြီးသော်လည်း။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒယော၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအစရှိသည်တို့ကို။ တတိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ၊ ကျေးဇူးကိုချီးမွမ်းခြင်းငှါ။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယမဂ်၌။ ပဟိနာတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏ဟူ၍^၂။ ဝုတ္တာ ယထာ၊

၁-တပါးကို ပယ်ခြင်း မြစ်ခြင်းဟူသော အညပေါဟနနည်းဖြင့် ယူခြင်းငှါ တတ်ကောင်း၏ဟူလို။ (ပြည်)

၂-ပဟိနာ-ကား ပါဠိရှိမဟုတ်၊ ပဉ္စန္ဒ ဩရုမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ-ကား ဝုတ္တာကာရါဋ္ဌိရှိတည်း။ (ပြည်)

ကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တေဿ ဈာနဿ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၏။ ဝတ္ထဘဏနတ္ထမ္ပိ၊
ငါလည်း။ ဣမ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ တော၊ ထိုဝေဒနာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊
ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဝါ၊ ကား။ ပစ္စယဿာတေန၊ အကြောင်းကိုပယ်သဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ
စတုတ္ထဈာန်၌။ ရာဂဒေါသာနံ၊ တို့၏။ အတိဒ္ဓရဘာဝံ၊ အလွန်ဝေးသည်၏
အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုမ္ပိ၊ ငါလည်း။ တော၊ ထိုသုခစသော ဝေဒနာတို့ကို။
ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တောသု၊
တို့တွင်။ သုခံ၊ သည်။ သောမနဿဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောမနဿံ၊ သည်။ ရာဂဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊
သည်။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဒေါမနဿဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဒေါ-
မနဿံ၊ သည်။ ဒေါသဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
စ၊ ဆက်။ သုခါဒိဿာတေန၊ သုခစသည်ကို ပယ်သဖြင့်။ အဿ၊ ထို
စတုတ္ထဈာန်သည်။ သပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။
ရာဂဒေါသ၊ တို့ကို။ ဟတာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိဒ္ဓရေ၊ အလွန်ဝေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။

အဒုက္ခမသုခန္တိ၊ ကား။ ဒုက္ခဘာဝေန၊ ဒုက္ခအဖြစ် မရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အဒုက္ခံ၊ မည်၏။ သုခါဘာဝေန၊ သုခ၏အဖြစ်မရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အသုခံ၊ မည်၏။ ဧတေန ဒုက္ခသုခပဋိက္ခေပဝစနေ၊ ဤ
ဒုက္ခသုခအဖြစ်ကို ပယ်သောစကားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ ဒုက္ခ-
သုခပဋိပက္ခဘူတံ၊ သော။ တတိယဝေဒနံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဒုက္ခ-
သုခါဘာဝမတ္ထံ၊ ဒုက္ခသုခအဖြစ်၏ မရှိသည်၏အဖြစ်မျှကို။ န ဒီပေတိ၊
ပြသည်မဟုတ်။ တတိယဝေဒနာ နာမ၊ မည်သည်။ အဒုက္ခမသုခါ၊ ပင်
တည်း။ ဥပေက္ခာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သာ၊ ထို အဒုက္ခမ-
သုခဝေဒနာသည်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရိတာနုဘဝနလက္ခဏာ၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံ
တို့၏အပြန်ဖြစ်သော မဇ္ဈတ္တာရုံကို။ ဝါ၊ အတိဣဋ္ဌ အတိအနိဋ္ဌတို့၏ အပြန်
ဖြစ်သော မဇ္ဈတ္တာရုံကိုခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ ဣဋ္ဌအခြင်းအရာ
အနိဋ္ဌအခြင်းအရာတို့၏ အပြန်ဖြစ်သော မဇ္ဈတ္တအခြင်းအရာဖြင့် ခံစားခြင်း
လက္ခဏာ ရှိ၏။ မဇ္ဈတ္တရသာ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ ဝါ၊ အလတ်

၄၄၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၆၂-၁၅) [၄-ပထဝီကသိဏ

သဘောဟူသောဂုဏ် ရှိ၏။ အဝိသုတပစ္စုပ္ပန်နာ၊ သုခဒုက္ခတို့ကဲ့သို့ မထင်ရှားသော အခြင်းအရာရှိ၏။ သုခနိရောဓပဒဋ္ဌာနာ၊ သုခ၏ချုပ်ရာ စတုတ္ထဈာနုပစာရလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၈၉။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္တိ၊ ကား။ ဥပေက္ခာယ၊ သည်။ ဇနိတသတိပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ဖြစ်စေအပ်သောသတိ၏ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ သတိ၊ သတိသည်။ သုပရိသုဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တဿာ သတိယာ၊ ၏။ ယာ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ အကြင်ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ဥပေက္ခာယ၊ သည်။ ကတာ၊ ၏။ အညေန၊ သည်။ န ကတာ၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်ကို။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝိဘင်္ဂေပိ၊ ၌လည်း။ အယံ သတိပ။ သုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[အယံ သတိ၊ သည်။ ဣမာယ ဥပေက္ခာယ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဝိသဒါ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သည်။ ပရိယောဒါတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြီးပြီးပြန်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

စ၊ ဆက်။ ယာယ ဥပေက္ခာယ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ စတုတ္ထဈာနေ၊ ၌။ သတိယာ၊ ၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ တတြမဇ္ဈတ္တတာ၊ တာစေတသိက်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ တာယ ဥပေက္ခာယ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ သတိယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ အပိ စ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ သတိသိသေန၊ သတိကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

တတ္ထ၊ တိုလေးပါးသော ဈာန်တို့တွင်။ အယံ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တိသု၊ ကုန်သော။ ဈာနေသုပိ၊ ထို့၌လည်း။ ကိဉ္ဇာပိ ဝိဇ္ဇတိ၊

အကယ်၍ကား ရှိ၏။ ပန-တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဒိဝါ၊ နေ၌။ သူရိယ-
ပွတာဘိဘဝါ စ၊ နေ၏အရောင်သည် နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ သောမ္မတာဝေန ဝါ၊ ချမ်းအေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အတ္တနော၊
မိမိအား။ ဥပကာရကတ္တေန ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။
(စ-သဒ္ဓါကို ဟိတ်နှစ်ပါး၌ယှဉ်။ ဝါ-သဒ္ဓါကို ဝိသေသန နှစ်ချက်၌ယှဉ်)
[၁၆၃] သဘာဂါယ၊ တူသောအဖို့ရှိသော။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်ဟူသော သဟ
ကို။ အလာဘာ စ၊ မရခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဒိဝါ၊ ၌။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ ထင်ရှား
ရှိသော်လည်း။ စန္ဒလေခါ၊ လရေးသည်။ အပရိသုဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကျင်
မစင်ကြယ်သည်။ အပရိယောဒါတာ၊ ပြီးပြီးပြန်မရှိသည်။ ဟောတိ
ယထာ၊ ၏သို့။ ဝေ-တထာ၊ တူ။ အယမ္ပိ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာစန္ဒ-
လေခါ၊ ဤတတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာဟူသော လရေးသည်လည်း။ ဝိတက္ကာဒိ-
ပစ္စနိကဓမ္မတေဘိဘဝါ စ၊ ဝိတက်အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့၏
အာနုဘော်သည် နှိပ်စက်လွှမ်းမိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သဘာ-
ဂါယ၊ သော။ ဥပေက္ခာဝေဒနာရတ္တိယာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဟူသော ညဉ့်
ကို။ အပ္ပဋ္ဌိလာဘာ စ၊ မရခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ သော်လည်း။
ပဌမာဒိဇ္ဈာနဘေဒေသု၊ ပဌမဈာန် စသော ဈာန်သုံးပါးအထူးတို့၌။
အပရိသုဒ္ဓါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အပရိသုဒ္ဓါယ၊ သော။
တဿာ၊ ထိုဥပေက္ခာ၏။ ဒိဝါ၊ ၌။ အပရိသုဒ္ဓစန္ဒလေခါယ၊ ထက်ဝန်းကျင်
မစင်ကြယ်သော လရေး၏။ ပဘာ ဝိယ၊ အရောင်ကဲ့သို့။ သဟဇာတာ၊
သဟဇာတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သတိအာဒယောပိ၊ သတိအစရှိသည်တို့သည်
လည်း။ အပရိသုဒ္ဓါဝ၊ ကုန်သည့်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုပဌမဈာန်စသော ဈာန်သုံးပါးအထူးတို့တွင်။ ဧကမ္ပိ၊
တခုသောဈာန်ကိုမျှလည်း။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊
အပ်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ စင်စစ်။ ဣဓ၊ ဤစတုတ္ထဈာန်၌။ ဝိတက္ကာ-
ဒိပစ္စနိကဓမ္မတေဘိဘဝါဘာဝါ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ သဘာဂါယ၊ သော။
ဥပေက္ခာဝေဒနာရတ္တိယာ၊ ညဉ့်ကို။ ပဋ္ဌိလာဘာ စ၊ ရခြင်းကြောင့်၎င်း။
အယံ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာစန္ဒလေခါ၊ လရေးသည်။ အတိဝိယ-အတိဝေ၊
လျှင်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿာ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ၊
ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓစန္ဒလေခါပဘာ ဝိယ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော
လရေး၏ အရောင်ကဲ့သို့။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ သတိအာဒယောပိ၊

၄၄၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၆၃-၁၀) [၄-ပထဝီကသိကာ

တို့သည်လည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်။ ပရိယောဒါတာ၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒမေဝ၊ ဤ စတုတ္ထဈာန်ကိုသာ
လျှင်။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
၏။

စတုတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ-ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယ၊ ဖြင့်။ စတုတ္ထံ၊
မည်၏။ ဣဒံ၊ ကို။ စတုတ္ထံ၊ မြောက်။ သမာပဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ ဣတိပိ၊
ကြောင့်လည်း။ စတုတ္ထံ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧကင်္ဂဝိပ္ပဟိနံ ဒုဝင်္ဂ-
သမန္နာဂတန္တိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ ဝစနေ၊ ဌံ။
သောမနဿယ၊ ပဟာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကင်္ဂဝိပ္ပဟိနတာ၊ ကို။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့၊ ဝါ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ တဉ္စ သောမနဿံ၊
ကိုလည်း။ ဧကဝီထိယံ၊ ဌံ။ ပုရိမဇဝနေသုယေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ပဟိယတိ၊
၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသောမနဿကို။ အယ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်
၏။ ပဟာနင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊
၎င်း။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဂ္ဂတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ ဒိန္တံ၊ တို့၏။
ဥပုတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝင်္ဂသမန္နာဂတတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သေသံ၊
သည်။ ပဌမဈာနေ၊ ဌံ။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။ ဒေ-ဒေသော၊ ကား။
တာဝ၊ စွာ။ စတုက္ကဈာနေ၊ စတုက္ကနည်း၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော
ချာနစတုက္ကဌံ။ နယော၊ တည်း။

ပဉ္စကဈာနကထာ

၉၀။ ပန၊ ပါး။ ပဉ္စကဈာနံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေန္တေန၊ ဖြစ်စေလိုသော
ယောဂီသည်။ ပဂုဏပဌမဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ အယံ သမာပတ္တိံ၊
ဤပဌမဈာန်သမာပတ်သည်။ အာသန္နနိဝရဏပစ္စတ္တိကာ၊ နီးသောနိဝရဏ
ဟူသော ရန်သူရှိ၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ ဝိတက္ကဿ၊ ၏။ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ၊
ကြောင့်။ အင်္ဂဒုဗ္ဗလာ၊ အင်္ဂါအားဖြင့် အားနည်း၏။ ဝါ၊ အားနည်းသော
အင်္ဂါရှိ၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမဈာန်၌။ ဒေါသံ၊ ကို။
ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဒုတိယဈာနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိ ကရိတော၊ ၍။
ပဌမဈာနေ၊ ဌံ။ နိကန္တံ၊ ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ၍။ ဒုတိယာဓိဂမာယ၊ ငှါ။
ယောဂေါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့အားထုတ်လတ်သော်။

နိဒ္ဒေသ]

ပဉ္စကဋ္ဌာနကထာ (၁၆၄-၈)

၄၄၇

အဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယဒါ၊ ဌ။ ပဌမဇ္ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ချ်။ သတဿ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနဿ၊ သမ္ပဇာန်နှင့်ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ ဈာနဂီနိ၊ ဝိတက်စသော ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ရှေးရှုဉာဏ်ဖြင့်သက်၍ဆင်ခြင်စဉ်။ ဝိတက္ကမတ္တံ၊ ဝိတက်မျှသည်။ ဩဠာရိကတော၊ ဖြင့်။ ဥပဠာတိ၊ ဧ။ ဝိစာရာဒယော၊ ထို့သည်။ သန္တတော၊ ဖြင့်။ ဥပဠာဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါ၊ ဌ။ ဩဠာရိကင်္ဂပဟာနာယ၊ ရန်ရင်း သောအင်္ဂါကို ပယ်ခြင်းငှါ၎င်း။ သန္တအင်္ဂပဋိလာဘာယ စ၊ ငြိမ်သက်သော အင်္ဂါကိုရခြင်းငှါ၎င်း။ တဒေဝ နိမိတ္တံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ပထဝီ ပထဝီတိ၊ ဟူ၍။ ပုနပျုနံ၊ ဖန်။ မနသိကရောတော၊ သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ တဿ၊ ထိုပဌမဈာန်၏။ ဝိတက္ကမတ္တမေဝ၊ မျှသည်သာလျှင်။ ပဟာနဂံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဝိစာရာဒီနိ၊ ထို့သည်။ သမန္တာဂတင်္ဂါနိ၊ ထို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသံ၊ သည်။ ဝုတ္တပူကာရမေဝ၊ တည်း။

☞ [၁၆၄] ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧဝံ ဣမိနာ ဘာဝနာက္ကမေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုပဌမဈာန်ကို။ အဓိဂတေပိ၊ ရအပ်ပြီးသော်လည်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ စိတ္တဝသိနာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ချ်။ ပဂုဏဒုတိယဇ္ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ချ်။ အယံ သမာပတ္တိ၊ သည်။ အာသန္တဝိတက္ကပစ္စတ္တိကာ၊ ဝိတက်ဟူသော နီးသော ရန်သူရှိ၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ ဝိစာရဿ၊ ဧ။ ဩဠာရိကတ္တာ၊ ကြောင့်။ အင်္ဂဒုဗ္ဗလာ၊ အင်္ဂါအားဖြင့် အားနည်း၏။ ဝါ၊ အားနည်းသောအင်္ဂါရှိ၏။ ဣတိ စ၊ သို့၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၌။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချ်။ တတိယဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရိတွာ၊ ချ်။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ၌။ နိကန္တိံ၊ ကို။ ပရိဟာဒါယ၊ ချ်။ တတိယာဓိဂမာယ၊ ငှါ။ ယောဂေါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ဧ။ အထ၊ ထိုသို့အားထုတ်လတ်သော်။ ယဒါ၊ ဌ။ ဒုတိယဇ္ဈာနတော၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ချ်။ သတဿ၊ ချ်။ သမ္ပဇာနဿ၊ ချ်။ ဈာနဂီနိ၊ ထို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ သော။ အဿ၊ အား။ ဝိစာရမတ္တံ၊ သည်။ ဩဠာရိကတော၊ ဖြင့်။ ဥပဠာတိ၊ ဧ။ ပိတိအာဒီနိ၊ ထို့သည်။ သန္တတော၊ ဖြင့်။ ဥပဠာဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါ၊ ဌ။ ဩဠာရိကင်္ဂပဟာနာယ၊

ငှါ၎င်း။ သန္တင်္ဂပဋိလာဘာယ စ၊ ငှါ၎င်း။ တဒေဝ နိမိတ္တံ၊ ကိုပင်လျှင်။
ပထဝီ ပထဝီတိ၊ ဟူ၍။ ပုနပုနံ၊ လဲ၊ မနသိကရောတော၊ သော။
အဿ၊ အား။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တတိယဇ္ဈာနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ တဿ၊ ထိုတတိယဈာန်၏။ ဝိစာရမတ္တမေဝ၊ သာလျှင်။ ပဟာနဂံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတုက္ကနယဿ၊ ၏။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဝိယ၊ ခွဲကဲ့သို့။
ပီတိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ၊ သုံးပါးသောအင်္ဂါတို့သည်။ သမန္တာ-
ဂတင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသံ၊ သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ၊
တည်း။

ဣတိ၊ သို့။ စတုက္ကနယေ၊ ခွဲ။ ယံ ဒုတိယံ၊ အကြင်ဒုတိယ
ဈာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုစတုက္ကနယဒုတိယဈာန်ကို။ (အဝိတက္ကံ
ဝိစာရမတ္တန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဧဝံ၊
သို့။) ဒွိဓာ၊ ဖြင့်။ ဘိန္ဒိတော၊ ၍။ ပဉ္စကနယေ၊ ခွဲ။ ဒုတိယဉ္စေဝ၊
ဈာန်သည်၎င်း။ တတိယဉ္စ၊ ဈာန်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။
တတ္ထ၊ ထိုစတုက္ကနည်း၌။ ယာနိ တတိယစတုတ္ထာနိ၊ အကြင်တတိယဈာန်
စတုတ္ထဈာန်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ စ၊ ထိုတတိယဈာန် စတုတ္ထ
ဈာန်တို့သည်လည်း။ (ဣဓ၊ ဤပဉ္စကနည်း၌။) စတုတ္ထပဉ္စမာနိ၊ ဈာန်တို့
သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဌမံ၊ ဈာန်သည်။ ပဌမမေဝ၊ မည်သည်
သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤရွှေတရပ်အပြီးတည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္တာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

ပထဝီကသိကာနိဋ္ဌေသော နာမ

စတုတ္ထော ပရိစ္ဆေဒေါ။

ဤ-သေသကသိဏနိဇ္ဈေသ

အာပေါကသိဏကထာ

☞ [၁၆၅] ၉၁။ ဣဒါနိ၊ ဌှိ။ ပထဝီကသိဏာနန္တရေ၊ ဌှိဟောအပ်သော။ အာပေါကသိဏေ၊ ဌှိ။ ဝိတ္တာရကထာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လတံ။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ဆိုသင့်စွာ။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကိ။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ ယထေဝ၊ ချဲ့အပ်သကဲ့သို့လျှင်။ ဧဝံ၊ တူ။ အာပေါကသိဏမ္ပိ၊ အာပေါကသိုဏ်းစျာန်ကိုလည်း။ ဝါ၊ အာပေါကသိုဏ်းကမ္မဋ္ဌာန်းကိုလည်း။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွားစေလိုသော ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုခနိသိန္ဓေန၊ ချမ်းသာစွာ နေလျက်။ အာပသ္မိံ၊ ရေဌှိ။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ မှတ် သားထုတ်ယူအပ်၏။ ကတေ ဝါ အကတေ ဝါတိ၊ ကတေ ဝါ အကတေ ဝါ ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ ကိ။ (ပထဝီကသိဏကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌှိ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။) ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤအာပေါကသိုဏ်းဌှိ။ (ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။) ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ ယထာ စ၊ သကဲ့သို့လည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော တေဇောကသိုဏ်းစသည်တို့ဌှိ။ (ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤအာပေါကသိုဏ်းမှ။ ပရံ၊ ဌှိ။ ဧတ္တကမ္ပိ၊ ကတေ။ ပ။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ-ဟူ၍ ဤမျှသော စကားကို လည်း။ အဝတွာ၊ ၍။ ဝိသေသမတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝက္ခာမ၊ ကုန်အံ့။

ဣဓာပိ၊ ဌှိလည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌှိ။ ကတာဓိကာရဿ၊ သော။ ပုညဝတော၊ ဘာဝနာကုသိုလ်ရှိသော ယောဂါဝစရအား။ အကတေ၊ သော။ အာပသ္မိံ၊ ဌှိ။ ပေါက္ခရဏိယာ ဝါ၊ ဌှိ၎င်း။ တဋ္ဌာကေ ဝါ၊ ဌှိ၎င်း။ လောဏိယံ ဝါ၊ သမုဒ္ဒရာမှတက်သော ဆားငံရေဖြင့်ပြည့်သော ဆားကျင်းဌှိ၎င်း။ ဝါ၊ ဒီချောင်းဌှိ၎င်း။ သမုဒ္ဒေ ဝါ၊ ဌှိ၎င်း။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂ နိမိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စူဠသိဝတ္ထေရဿ၊ အား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ သကဲ့ သို့တည်း။ လာဘသက္ကာရံ၊ ကိ။ ပဟာယ၊ ၍။ ဝိဝိတ္တဝါသံ၊ ဆိတ်ငြိမ် သော နေခြင်းကို။ ဝသိဿာမိတိ၊ နေအံ့ဟူ။ မဟာတိတ္ထေ၊ မဟာတိတ္ထ မည်သော သဘောဆိပ်ဌှိ။ နာဝံ၊ သဘောသို့။ အာရူဟိတွာ၊ ၍။ ဓမ္မဒိပံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတော၊ ကူးလတ်သော်။ အန္တရာ၊ ဌှိ။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ ကိ။ ဩလောကယတော၊ ကြည့်စဉ်၊ ဝါ၊ ကြည့်သော။ တဿ အာယသ္မတော၊

၄၅၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၆၅-၁၂) [၅-သေသကသိဏ

ထိုအသျှင်စူဠသီဝထေရ်အား။ တပုဋိဘာဂံ၊ ထိုကြည့်ရာအရပ်နှင့်တူသော အဖို့ရှိသော။ ကသိဏနိမိတ္တံ၊ ကသိုဏ်းပဋိဘာဂနိမိတ်သည်လည်း။ ဥဒပါဒိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။

အကတာဓိကာရေန၊ ပြုဘူးသော အဓိကာရမရှိသော ယောဂါဝစရ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ကသိဏဒေါသေ၊ တို့ကို။ ပရိဟရန္တေန၊ ရှောင်လွှဲ၍။ နီလ ပီတ လောဟိတောဒါတဝဏ္ဏာနံ၊ အညို အရွှေ အနီ အဖြူ အဆင်းတို့တွင်။ အညတရဝဏ္ဏံ၊ တပါးပါးသော အဆင်းရှိသော။ အာပံ၊ ရေကို။ အဂ္ဂဟေတုာ၊ ၍။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဘူမိံ၊ မြေသို့။ အာမုတ္တမေဝ၊ မရောက်မီသာလျှင်။ အာကာသေ၊ ၌။ သုဒ္ဓဝတ္ထေန၊ စင်ကြယ်သောအဝတ်ဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ခံယူအပ်သော။ ယံ ဥဒကံ၊ အကြင် ရေသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အညံ၊ မြေသို့ရောက်သော။ တထာရူပံ၊ ကောင်း ကင်ကျရေနှင့် အလားတူသော။ ဝိပ္ပသန္တံ၊ ကြည်လင်သော။ အနာဝိလံ၊ မနောက်ကျသော။ ယံ ဝါ ဥဒကံ၊ အကြင်ရေသည်မူလည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသို့သော ရေဖြင့်။ ပတ္တံ ဝါ၊ သပိတ်ခွက်ယောက်ကို၎င်း။ ကုဏ္ဍိကံ ဝါ၊ ကရားကို၎င်း။ သမတိတ္ထိကံ၊ အနားအရေးနှင့်အမျှ။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ၊ ကျောင်းစွန်း၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ ပထဝီကသိဏ- ကထာ၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြားရှိသော။ ပဋိစ္ဆန္ဓေ၊ သော။ သြကာသေ၊ ၌။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သုခနိသိန္ဓေန၊ ချမ်းသာစွာနေသည် ဖြစ်၍။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းကို။ န ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗေ၊ အပ်။ လက္ခဏံ၊ အာပေါဓာတ်၏ ပဉ္စရဏ လက္ခဏာကို။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ နိဿယံ၊ အဆင်း၏မီရာ အာပေါ ကသိုဏ်းကို။ သဝဏ္ဏမေဝ၊ အဆင်းနှင့်တကွကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ ဥဿဒဝသေန၊ အာပေါဓာတ်ပြောသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဏ္ဏတ္တိဓမ္မေ၊ အာပေါဟူသော လောကဝေါဟာရ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဗ္ဗု ဥဒကံ ဝါရိ သလိလန္တိအာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ အာပေါနာမေသု၊ ရေ၏အမည်တို့တွင်။ ပါကဋ္ဌနာမဝသေနေဝ၊ ထင်ရှားသော အမည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အာပေါ အာပေါတိ၊ ဟူ၍။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပူးစေ အပ်၏။

ဝေ၊ သို့။ ဘာဝယတော၊ သော။ တဿ၊ ထို ယောဂါဝစရအား။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တနုယေနေဝ၊ ပထဝီကသိဏဘာဝနာ၌ ဆိုအပ်

နိဒ္ဒေသ]

တေဇောကသိဏကထာ (၁၆၆-ဂ)

၄၅၁

ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ နိမိတ္တဒွယံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ် နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဣမ၊ ဤအာပေါ ကသိုဏ်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ စလမာနံ ဝိယ၊ လှုပ်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကမိဿံ၊ ရေမြှုပ်ရေပြက်နှင့်ရောသော။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ရေသည်သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကသိဏဒေါသော၊ (တံပိုးထခြင်း ရေမြှုပ်ရေပြက်နှင့် ရောသည်၏အဖြစ် အစရှိသော) ကသိုဏ်းအဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ နိပ္ပရိ- နိပ္ပန္နံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဌပိတမဏိတာလဝဏ္ဏံ ဝိယ၊ ထားအပ်သော မြယပ်ဝန်းကဲ့သို့၎င်း။ မဏိ- မယာဒါသမဏ္ဍလမိဝ စ၊ မြကြေးမုံဝန်းကဲ့သို့၎င်း။ ဟုတု၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ တဿ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာ- နေန၊ ထင်သည်နှင့်။ သဟေဝ၊ တကွသာလျှင်။ [၁၆၆] ဥပစာရဇ္ဈာနဉ္စ၊ သို့၎င်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ စ၊ ထို့သို့ ၎င်း။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေစကားတရပ် အပြီးသတ် တည်း။ ။အာပေါကသိဏံ။

တေဇောကသိဏကထာ

၉၂။ တေဇောကသိဏံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေနာပိ၊ သည်လည်း။ တေဇသ္မိံ၊ မီး၌။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတေဇောကသိုဏ်း၌။ အကတေ၊ မပြုမပြင် သက်သက်သောမီး၌။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှန္တဿ၊ သော။ ကတာမိကာရဿ၊ သော။ ပုညဝတော၊ သူအား။ ဒီပသိခါယ ဝါ၊ ဆီမီးတောက် ဆီမီးလျှံ၌၎င်း။ ဥဒ္ဓနေ ဝါ၊ ချက်ပြုတ်စရာ စဖို၌၎င်း။ ပတ္တပစနဋ္ဌာနေ ဝါ၊ သပိတ်ဖုတ်ရာအရပ်၌၎င်း။ ဒပဒါဟေ ဝါ၊ တောမီးလောင်ရာ၌၎င်း။ ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ အမှတ်မရှိသောအရပ်၌။ အဂ္ဂိ- ဇာလံ၊ မီးသျှံကို။ ဩလောကေန္တဿ၊ ကြည့်ရှုစဉ်။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိ- ဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စိတ္တဂုတ္တတ္ထေရဿ၊ အား။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တဿ အာယသ္မတော၊ ထို စိတ္တဂုတ္တထေရ်အသျှင်အား။ ဓမ္မဿဝနဒီဝသေ၊ တရားနာရာနေ၌။ ဥပေါသတာဂါရံ၊ ဥပုသ်အိမ်သို့။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ဝင်၍။ ဒီပသိခံ၊ ဆီမီးတောက်

ဆီမီးလျှံကို။ သြလောကေန္တသေဝ၊ ကြည့်စဉ်လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ၏။

ဣတရေန ပန၊ အကတာမိကာရယောဂါဝစရသည်ကား။ တေဇော-
ကသိဏံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ တတြ၊ ထိုတေဇောကသိဏ်း၌။ ဣဒံ၊
ကား။ ကရဏဝိဓာနံ၊ ပြုရာသော အစီအရင်တည်း။ သိနိဒ္ဓါနိ၊ အစေး
ရှိကုန်သော။ သာရဒါရူနိ၊ အနှစ်ရှိသောထင်းတို့ကို။ ဖာလေတွာ၊ ခဲ့၍။
သုက္ခာပေတွာ၊ သွေ့ခြောက်စေ၍။ ဃဋ္ဌိကံ ဃဋ္ဌိကံ၊ အပိုင်းအပိုင်း။
ကတွာ၊ ၍။ ပတိရူပံ၊ တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော။ ရုက္ခမူလံ ဝါ၊ သစ်ပင်
ရင်းသို့၎င်း။ မဏ္ဍပံ ဝါ၊ မဏ္ဍပ်သို့၎င်း။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပတ္တပစနာကာရေန၊
သပိတ်ဖုတ်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ရာသိံ ကတွာ၊ အစုပြု၍။ အာလိမ္မေ-
တွာ၊ မီးညှိ၍။ ကဋ္ဌသာရကေ ဝါ၊ ဖျာသင်ဖြူး၌၎င်း။ စမ္မေ ဝါ၊ သားရေ
၌၎င်း။ ပဋ္ဌေ ဝါ၊ ပုဆိုး၌၎င်း။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလပ္ပမာဏံ၊ တထွာလေးသစ်
အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဆိဒ္ဓံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထို အပေါက်
ရှိသော ဖျာ၊ သင်ဖြူး၊ သားရေပုဆိုးကို။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဌပေတွာ၊
၍။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။
တိဏကဋ္ဌံ ဝါ၊ မြက်ထင်းကို၎င်း။ ဥပရိ၊ ၌။ ဓူမသိခံ ဝါ၊ အခိုးညွန့်ကို၎င်း။
အမနသိကရိတွာ၊ ၍။ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဃနဇာလာယ၊ မကျဲမှု၍
တခဲနက်အားဖြင့်ဖြစ်သော မီးလျှံ၌။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်
ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ နိလန္တိ ဝါ၊ အညိုဟူ၍၎င်း။ ပီတန္တိ ဝါ၊ အရွှေ
ဟူ၍၎င်း။ ဣတိအာဒိဝသေန၊ ဤသို့ အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဏ္ဏော၊
အဆင်းကို။ န ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ အပ်။ ဥဏ္ဍတ္တဝသေန၊ ပူသည်၏ အဖြစ်
တည်းဟူသော အစွမ်းဖြင့်။ လက္ခဏံ၊ ကို။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။
နိဿယံ၊ အဆင်း၏မှီရာမီးကို။ သဝဏ္ဏမေဝ၊ အဆင်းနှင့်တကွကိုသာလျှင်။
ကတွာ၊ ၍။ ဥဿဒဝသေန၊ တေဇောဓာတ် ပြောသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
ပဏ္ဏတ္တိဓမ္မေ၊ တေဇောဟူသော လောကဝေါဟာရ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊
၍။ ပါဝကော ကဏ္ဍဝတ္တနီ ဇာတဝေဒေါ ဟုတာသနောတိအာဒိယု၊ ဤသို့
အစရှိကုန်သော။ အဂ္ဂိနာမေယု၊ တို့တွင်။ ပါကဋ္ဌနာမဝသေနော၊ ထင်
ရှားသောအမည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ တေဇော တေဇောတိ၊ ဟူ၍။
ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပူးစေအပ်၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ဘာဝယတော၊ သော။ တဿ ယောဂါဝစရဿ၊ အား။
 အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ နိမိတ္တဒယံ၊ ဥဂ္ဂဟ
 နိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ် နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါး
 တို့တွင်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဇာလံ၊ မီးလျှံသည်။ ဆိဇ္ဇိတှာ ဆိဇ္ဇိတှာ၊
 ၍။ ပတနသဒိသံ၊ ကျသည်နှင့်တူသည်။ ဟုတှာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။
 အကတေ၊ မပြုမပြင်အပ် သက်သက်သောမီး၌။ ဂဏ္ဍန္တဿ ပန၊ ယူသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အားကား။ ကသိဏဒေါသော၊ ကသိုဏ်း၏အပြစ်သည်။ ပညာ-
 ယတိ၊ ၏။ အလာတခဏှံ ဝါ၊ မီးအပိုင်းသည်၎င်း။ အင်္ဂါရပိဏှော ဝါ၊
 မီးကျိုးစုသည်၎င်း။ ဆာရိကာ ဝါ၊ ပြာသည်၎င်း။ ဓူမော ဝါ၊ မီးခိုးသည်
 ၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ နိစ္စလံ၊ မတုန်လှုပ်သည်
 ဖြစ်၍။ အာကာသေ၊ ၌။ ဌပိတရတ္တကမ္မလခဏှံ ဝိယ၊ ထားအပ်သော
 နိမြန်းသောကမ္မလာပိုင်းကဲ့သို့၎င်း။ သုဝဏ္ဏတာလဝဏှံ ဝိယ စ၊ ရွှေယပ်ဝန်း
 ကဲ့သို့၎င်း။ ကဉ္စနတ္ထမ္ဘော ဝိယ စ၊ ရွှေသည်တိုင်ကဲ့သို့၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။
 သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ တဿ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနေန၊
 ထင်သည်နှင့်။ သဟေဝ၊ လျှင်။ ဥပစာရဇ္ဈာနဉ္စ၊ သို့၎င်း။ ဝုတ္တနယေနော၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ စ၊ တို့သို့၎င်း။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ အပြီးသတ်တည်း။ ။တေဇောကသိဏံ။

ဝါယောကသိဏကထာ

☞ [၁၆၇] ၉၃။ ဝါယောကသိဏံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေနာပိ၊ သည်
 လည်း။ ဝါယုသ္မိံ၊ လေ၌။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ တဉ္စ ခေါ၊
 ထိုဝါယောကသိုဏ်း နိမိတ်ကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌဝသေန ဝါ၊ အမြင်၏ အစွမ်း
 အားဖြင့်၎င်း။ ဖုဋ္ဌဝသေန ဝါ၊ အတွေ့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝါယော။ပ။ လက္ခေ-
 တိတိ၊ ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်ပြီ။

[ဝါယောကသိဏံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟန္တော၊ ယူသောယောဂါဝစရသည်။
 ဝါယုသ္မိံ၊ လေ၌။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဧရိတံ၊ လေခတ်၍ လှုပ်လှုပ်
 ယိမ်းသော။ သမေရိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင် အချင်းခပ်သိမ်း လှုပ်လှုပ်
 ယိမ်းသော။ ဥစ္ဆဂ္ဂံ ဝါ၊ ကြံခင်း၌ တည်တိုင်းသော ကြံပင်တို့၏ အညွန့်ကို

မူလည်း။ ဥပလက္ခေတိ၊ မှတ်၏။ ဧရိတံ၊ သော။ သမေရိတံ၊ သော။
 ဝေဠုဂ္ဂံ ဝါ၊ ဝါးပင်တို့၏ အညွန့်ကိုမူလည်း။ ရုက္ခဂ္ဂံ ဝါ၊ သစ်ပင်တို့၏
 အညွန့်ကိုမူလည်း။ ကေသဂ္ဂံ ဝါ၊ ဦးခေါင်း၌တည်တိုင်းသော ဆံဖျား
 ကိုမူလည်း။ ဥပလက္ခေတိ၊ ၏။ ကာယသ္မိံ ဝါ၊ ကိုယ်၌မူလည်း။ ဗုဒ္ဓံ၊
 ထိလာခတ်လာသော လေကိုမူလည်း။ ဥပလက္ခေတိ၊ မှတ်၏။]

တသ္မာ၊ ထိုသို့ အဋ္ဌကထာတို့၌ မိန့်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သမသိသဋ္ဌိတံ၊ အခက်အရှက်ဦးခေါင်းနှင့်အမျှ ဖြစ်၍တည်သော။ ဃန-
 ပတ္တံ၊ တခဲနက်သော အရှက်ရှိသော။ ဥစ္ဆိ ပါ၊ ကြံပင်ကို၎င်း။ ဝေဠု ဝါ၊
 ဝါးပင်ကို၎င်း။ ဃနပတ္တံ၊ သော။ ရုက္ခံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ စတုရဂ္ဂံလပ္ပမာဏံ၊
 လက်လေးသစ်ပမာဏရှိသော။ ဃနကေသဿ ပုရိသဿ၊ တခဲနက်ထူသော
 ဆံရှိသောယောက်ျား၏။ သီသံ ဝါ၊ ဦးခေါင်းကို၎င်း။ ဝါတေန၊ သည်။
 ပဟရိယမာနံ၊ ခတ်အပ်သည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အယံ ဝါတော၊ သည်။
 တေသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ ပဟရတိ၊ ခတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သတိံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊
 ထား၍၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဝါ ပန၊ ကား။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ကာယပ္ပ-
 ဒေသံ၊ ကိုယ်အစိတ်ကို။ ဝါတပါနန္တရိကာယ ဝါ၊ လေသောက်ပြုတင်း
 အကြားဖြင့်၎င်း။ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓေန ဝါ၊ နံရံပေါက်ဖြင့်၎င်း။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။
 ဝါတော၊ သည်။ ပဟရတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေအစု၌။ သတိံ၊ ကို။
 ဌပေတွာ၊ ၍။ ဝါတမာလုတအနိလာဒီသု၊ ကုန်သော။ ဝါယုနာမေသု၊
 တို့တွင်။ ပါကဋ္ဌနာမဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါတော ဝါတောတိ၊
 ဟူ၍။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမ၊ ၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓနတော၊
 ခုံလောက်မှ။ ဩတာရိတမတ္တဿ၊ ချအပ်ကာမျှဖြစ်သော။ ပါယာသဿ၊
 နို့ဃနာဆွမ်း၏။ ဥသုမဝဋ္ဋိသဒိသံ၊ အငွေ့လုံးနှင့်အတူ။ စလံ၊ တုန်လှုပ်
 သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ သန္နိသိန္နံ၊
 ငြိမ်သက်သော အနေအထိုင်ရှိသည်။ နိစ္စလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသံ၊
 ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီး
 တည်း။ ။ဝါယောကသိဏံ။

၁-ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ဦးကာ၌ သပိဂ္ဂဟတံ-ပုဒ်ကို “အထည်ကိုယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊
 အတုရုပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို” ဟု သမ္မုန်လေ။ (ပြည်)

နိလကသိဏကထာ

၉၄။ ပန၊ ပါး။ တဒနန္တရံ၊ ထိုဝါယောကသိုဏ်း၏အခြားမဲ့၌။ နိလ-
ကသိဏံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှန္တော၊ ယူသောယောဂါဝစရသည်။ နိလကသ္မိံ၊
ညိုသောအဆင်းရှိသော။ ပုပ္ဖသ္မိံ ဝါ၊ ပန်းပွင့်၌၎င်း။ ဝတ္ထသ္မိံ ဝါ၊ အဝတ်၌
၎င်း။ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ၊ ညိုသောအဆင်းရှိသော မျက်စဉ်းအစရှိသော
ကျောက်ဓာတ်၌၎င်း။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့
ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ကတာမိကာရဿ၊ သော။ ပုညဝတော၊ အား။
တာဝ၊ စွာ။ တထာရူပံ၊ ညိုသောအဆင်းရှိသောပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်
သော သဘောရှိသော။ မာလာဂစ္ဆံ ဝါ၊ ပန်းချုံပန်းပင်ငယ်ကို၎င်း။ ပူဇာ-
ဌာနေသု၊ စေတီပူဇော်ရာအရပ်တို့၌။ ပုပ္ဖသန္တရံ ဝါ၊ ပန်းအခင်းကို၎င်း။
နိလဝတ္ထမဏိနံ၊ ညိုသောအဆင်းရှိသော အဝတ်၊ ညိုသောအဆင်းရှိသော
ပတ္တမြားတို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဒိသ္မာဝ၊ ရှိလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတရေန၊ အကတာမိကာရယောဂါဝစရသည်။ နိလုပ္ပလ-
ဂီရိကဏ္ဍိကာဒီနိ၊ ကြာညိုပွင့်၊ အောက်မည်းညိုပွင့်အစရှိကုန်သော။ ပုပ္ဖါနိ၊
တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ကေသရံ ဝါ၊ ဝတ်ဆံ
သည်၎င်း။ ဝဏ္ဏံ ဝါ၊ အညာသည်၎င်း။ န ပညာယတိ၊ မထင်။ ဧဝံ တထာ၊
ဖြင့်။ စင်္ကောဋ္ဌကံ ဝါ၊ ပန်းတောင်းကို၎င်း။ ကရဏ္ဏကပဋ္ဌလံ ဝါ၊ ကြွတ်ဖုံး
ပန်းကပ်ဖုံးကို၎င်း။ ပတ္တေဟိယေဝ၊ ဝတ်ဆံအညာတို့ကိုပယ်၍ သက်သက်
သော ပန်းရွက်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ သမတိတ္တိကံ၊ အနားအရေးနှင့်အမျှ။
ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ သန္တရိတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာခင်းကျင်းအပ်၏။ နိလ-
ဝဏ္ဏေန၊ သော။ ဝတ္ထေန ဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ ဘဏ္ဍိကံ၊ အလုပ်ကို။ ဗန္ဓိတွာ၊
ဖွဲ့၍။ (ယထာ၊ ဖြင့်။ နိလမဏ္ဍလံ၊ ညိုသောအဝန်းသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။
ပညာယတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ စင်္ကောဋ္ဌကံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ကရဏ္ဏကပဋ္ဌလံ
ဝါ၊ ကို၎င်း။) ပူရေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဿ ဝါ၊ ထိုပန်းတောင်း၊ ကြွတ်ဖုံး၏မူလည်း။
မုခဝဋ္ဋိယံ၊ မျက်နှာဝ၌။ ဘေရိတလမိဝ၊ စည်မျက်နှာကဲ့သို့။ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။
ကံသနိလပလာသံနိလအဉ္ဇနနိလာနံ၊ ကြေးညိုညို၊ သစ်ရွက်ညို၊ မျက်စဉ်း
ညိုတို့တွင်။ အညတရေန၊ သော။ ဓာတုနာ ဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ ပထဝီက-
သိဏော၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သံဟာရိမံ၊ ပြောင်းရွှေ့ဆောင်ယူသွားစ
ကောင်းသော။ ကသိဏမဏ္ဍလံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဘိတ္တိယံယေဝ၊ နံရံ၌ပင်လျှင်။

၄၅၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၆၇-၂၅) [၅-သေသကသိဏ

ကသိဏမဏ္ဍလံ ဝါ၊ မပြောင်းမရွှေ့စကောင်းသော ကသိုဏ်းဝန်းကို၎င်း။ ကတော၊ ချီ။ ဝိသဘာဝဝဏ္ဏေန၊ သဘောမတူသော အဆင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒတဗ္ဗံ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ တတော၊ ထိုမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ပထဝီကသိဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နီလံ နီလန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဓာပိ၊ ဤနီလကသိုဏ်း၌လည်း။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ ၌။ ကသိဏဒေါသော၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ကေသရဒဏ္ဍကပတ္တန္တရိကာဒိနိ၊ ဝတ်ဆံအရိုး အရွက်အကြားအစရှိသည်တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ ကသိဏမဏ္ဍလတော၊ ကသိုဏ်းဝန်းမှ။ မုစ္စိတော၊ လွှတ်၍။ (ဒိဝါဒိဂိုဏ်း မုစ္စိတောလိုသည်၊ ရူဇာဒိဂိုဏ်း မုစ္စိတောမလို) [၁၆၈] အာကာသေ၊ ၌။ မဏိတာလဝဏ္ဏသဒိသံ၊ ဣန္ဒြိယာပတ္တမြားဖြင့်ပြီးသော ယပ်ဝန်းအတူ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ သေသံ၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။ ။ နီလကသိဏံ။

ပီတကသိဏကထာ

၉၅။ ပီတကသိဏေပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဆိုပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပီတကသိဏံ။ပ။ ယာဝါတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ (လိုက်) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ပီတကသိဏံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှန္တော၊ သည်။ ပီတကသ္မိံ၊ ရွှေသောအဆင်းရှိသော။ ပုပ္ဖသ္မိံ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ဝတ္ထသ္မိံ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ပဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ၊ ရွှေသောအဆင်းရှိသော ဆေးဒန်းမြင်းသီလာအစရှိသော ကျောက်ဓာတ်၌၎င်း။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ၌လည်း။ ကတာဓိကာရဿ၊ သော။ ပုညဝတော၊ အား။ တထာရူပံ၊ ရွှေသောအဆင်းရှိသော ပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သဘောရှိသော။ မာလာဂစ္ဆံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ပုပ္ဖသန္တရံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ပီတဝတ္ထဓာတုနံ၊ ရွှေသော အဆင်းရှိသောအဝတ်၊ ရွှေသော အဆင်းရှိသော ကျောက်ဓာတ်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဒိသ္မာဝ၊

မြင်လျှင်ပင်။ နိမိတ္တံ၊ သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စိတ္တဂုတ္တတ္ထေရဿ၊ အား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ၏သို့တည်း။ တဿ အာယသ္မတော၊ အား။ စိတ္တလ-
ပဗ္ဗတေ၊ ဌိ။ ပတ္တင်္ဂပုပ္ဖေဟိ၊ ပတ္တင်္ဂမည်သောပန်းပင်ငယ်၏ ရွှေသောအဆင်း
ရှိသော ပန်းပွင့်တို့ဖြင့်။ ကတံ၊ သော။ အာသနပူဇံ၊ စေတီပြင်၌ပူဇော်
သော ပန်းအခင်းကို။ ပဿတော၊ ကြည့်စဉ်။ ဒဿနေန၊ နှင့်။ သဒဟဝ၊
လျှင်။ အာသနပုမာဏံ၊ သော။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။
ဣတရေန၊ သည်။ ကဏိကာရပုပ္ဖါဒိနာ ဝါ၊ မဟာလောကားပွင့် အစရှိ
သည်ဖြင့်၎င်း။ ပီတဝတ္ထေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဓာတုနာ ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။
နီလကသိဏေ၊ ဌိ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကသိဏံ၊ ကို။
ကတွာ၊ ရှိ။ ပီတကံ ပီတကန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေ-
တဗ္ဗော၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ တာဒိသမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီး
တည်း။ ။ပီတကသိဏံ။

လောဟိတကသိဏကထာ

၉၆။ လောဟိတကသိဏေပိ၊ ဌိလည်း။ ဒေသေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဟိတကသိဏံ။ ပ။
ယာဝါတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဣဓာပိ၊ ဌိလည်း။ ကတာဓိကာရဿ၊ သော။ ပုညဝတော၊ အား။
တထာရူပံ၊ သော။ ဗန္ဓုဇီဝကာဒိမာလာဂစ္ဆံ ဝါ၊ မိုဃ်းဆွေအစရှိသော
ပန်းချို၊ ပန်းပင်ကို၎င်း။ ပုပ္ဖသန္ဓရံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ လောဟိတကဝတ္ထမဏိ-
ဓာတုနံ၊ နီသောအဆင်းရှိသော ပုဆိုး၊ ပတ္တမြားနီစသော နီသောအဆင်း
ရှိသော ကျောက် ရွှေဆုန်း ဟယ်ပဒါး အစရှိသော နီသောအဆင်းရှိသော
ဓာတ် အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဒိသ္မာဝ၊ လျှင်။ နိမိတ္တံ၊
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတရေန၊ သည်။ ဇယသုမနဗန္ဓုဇီဝကရတ္တကော-
ရဏ္ဏကာဒိပုပ္ဖေဟိ ဝါ၊ လယ်ခေါင်ရန်းပွင့်၊ မိုဃ်းဆွေပွင့်၊ လိပ်ဆူးနီပွင့်
အစရှိကုန်သော ပန်းတို့ဖြင့်၎င်း။ (လိပ်သရွှေနီပွင့်လည်းဟူ၏) ရတ္တဝတ္ထေန
ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဓာတုနာ ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ နီလကသိဏေ၊ ဌိ။ ဝုတ္တနယေနော၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ လောဟိတကံ လောဟိတကန္တိ၊
ဟူ၍။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။
တာဒိသမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။ ။လောဟိတကသိဏံ။

ဩဒါတကသိဏကထာ

၉၇။ ဩဒါတကသိဏေပိ၊ ဌိလည်း။ ဩဒါတကသိဏ။ ပ။ ယာဝါတိ
 ဝစနတော၊ ကြောင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ကတာဓိကာရဿ၊ သော။ ပုညဝတော၊
 အား။ ကထာရူပံ၊ သော။ မာလာဂစ္ဆံ ဝါ၊ ဇလပ်အစရှိသော ပန်းပင်
 ငယ်ကို၎င်း။ ဝဿိကသုမနာဒိပုပ္ဖသန္တရံ ဝါ၊ ဝဿိကမည်သော မြတ်လေး
 ပွင့် အစရှိသော ပန်းအခင်းကို၎င်း။ (ဝဿိကပုပ္ဖန္တိ သုမနပုပ္ဖံ-ဟု ဇာတ်
 ဋီကာ ဖွင့်ရကား ဝဿိကနှင့် သုမနကို ပရိယာယ်တူမှတ်) ကုမုဒပဒုမ-
 ရာသိံ ဝါ၊ ကုမုဒရာကြာ၊ ပဒုမာကြာဖြူပွင့်အစုကို၎င်း။ ဩဒါတဝတ္ထု-
 ဓာတုနံ၊ ဖြူသောအဆင်းရှိသော အဝတ်၊ ဖြူသောအဆင်းရှိသောကျောက်
 ဓာတ်တို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဒိသ္မာင၊ လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တိပုမဏ္ဍလရဇတမဏ္ဍလစန္ဒမဏ္ဍလေသုပိ၊ သလွဲပြားဝန်း၊
 ငွေပြားဝန်း၊ လဝန်းတို့၌လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ၊ သာတည်း။ [၁၆၉]
 ဣတရေန၊ သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေဟိ၊ ကုန်သော။ ဩဒါတပုပ္ဖေဟိ ဝါ၊
 တို့ဖြင့်၎င်း။ ဩဒါတဝတ္ထေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဓာတုနာ ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။
 နိလကသိဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ သာလျှင်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။
 ဩဒါတံ ဩဒါတန္တိ၊ ဟူ၍။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။
 သေသံ၊ သည်။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုနိလကသိဏ်းနှင့်သဘောတူသာတည်း။
 ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။ ။ဩဒါတကသိဏံ။

အာလောကကသိဏကထာ

၉၈။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့၊ ဝါ၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ အာလောက-
 ကသိဏေ၊ ၌။ အာလောကကသိဏံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏန္တော၊ သည်။
 ဘိတ္တိဆိဒ္ဓော ဝါ၊ နံရံပေါက်ဖြင့်၎င်း။ တာလစ္ဆိဒ္ဓော ဝါ၊ သံကောက်ပေါက်
 ဖြင့်၎င်း။ (ကရဏတ္တ၌ ဘုမ္မဝစန) ဝါတပါနန္တရိကာယ ဝါ၊ လေသောက်
 တံခါးပေါက်ဖြင့်၎င်း။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ ပညာယမာနေ၊ ထင်သော။
 (၃-ပုဒ်ထည့်) အာလောကသ္မိံ၊ လရောင်နေရောင်အဝန်း၌။ နိမိတ္တံ၊ ကို။
 ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ကတာဓိကာရဿ၊
 သော။ ပုညဝတော၊ အား။ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓါဒီနံ၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊ ဖြင့်။
 သူရိယာလောကော ဝါ၊ သည်၎င်း။ စန္ဒာလောကော ဝါ၊ သည်၎င်း။

နိဒ္ဒေသ]

အာလောကကသိဏကထာ (၁၆၉-၁၇)

၄၅၉

ပဝိသိတော၊ ချီ။ ဘိတ္တိယံ ဝါ၊ ဌိ၎င်း။ ဘူမိယံ ဝါ၊ ဌိ၎င်း။ ယံ မဏ္ဍလံ၊ အကြင်အရောင်အဝန်းကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ (တံ ဒိသ္မာဝ နိမိတ္တ-မုပ္ပဇ္ဇတီတံ သမ္ပန္နော) သနပဏ္ဏရက္ခသခန္တရေန ဝါ၊ တခဲနက်ထူသော အရွက်ရှိသော သစ်ပင်၏ အခက်ကြားဖြင့်၎င်း။ သနသခါမဏ္ဍပန္တရေန ဝါ၊ တခဲနက်ထူသော သစ်ခက်မဏ္ဍပ်ကြားဖြင့်၎င်း။ နိက္ခမိတော၊ ချီ။ ဘူမိယမေဝ၊ ဌိသလျှင်။ (ဝေ-ဖြင့် ဘိတ္တိ-ကိုကန့်) ယံ မဏ္ဍလံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၏။ တံ မဏ္ဍလံ၊ ထိုအရောင်ဝန်းကို။ ဒိသ္မာဝ၊ မြင်တည့် လျှင်ပင်။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဣတရေနာပိ၊ သည်လည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ တဒေဝ ဩဘာသ-မဏ္ဍလံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော နေရောင်ဝန်း လရောင်ဝန်းကိုပင်လျှင်။ ဩဘာသော ဩဘာသောတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ အာလောကော အာလော-ကောတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုသူရိယာလောက စသည်ကို ပွားစေသော ပကာရဖြင့်။ (နိမိတ္တုပ္ပါဒနံ၊ နိမိတ်ထင်ခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။) အသက္ခောန္တေန၊ မတတ်နိုင်သော ယောဂါဝစရသည်။ (တနည်း) တထာ၊ ထို(သူရိယာလောကစသည်ဖြင့် ဩဘာသနိမိတ္တုပ္ပါဒန ကို) မိန့်အပ်ခဲ့တိုင်းသော အစီအရင်ဖြင့်။ (မနသိကရောန္တေန၊ နှလုံးသွင်း ပါလျက်။ နိမိတ္တုပ္ပါဒနံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။) အသက္ခောန္တေန၊ သည်။ ဃဇ္ဇေ၊ ဌိ။ ဒီပံ၊ ကို။ ဇာလေတော၊ ချီ။ ဃဇ္ဇမုခံ၊ ကို။ ပိဒဟိတော၊ ချီ။ ဃဇ္ဇေ၊ ဌိ။ ဆိဒ္ဓံ၊ ကို။ ကတော၊ ချီ။ ဘိတ္တိမုခံ-ဘိတ္တိအဘိမုခံ၊ နံရံသို့ ရှေးရှု။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန ဆိဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဒီပါလောကော၊ သည်။ နိက္ခမိတော၊ ချီ။ ဘိတ္တိယံ၊ ဌိ။ ယံ မဏ္ဍလံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ တံ မဏ္ဍလံ၊ ထို ဆီမီးရောင်ဝန်းကို။ အာလောကော အာလောကောတိ၊ ဟူ၍။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆီမီးရောင်ဝန်းသည်။ ဣတရေဟိ၊ နေရောင်ဝန်း လရောင်ဝန်းတို့ထက်။ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ရှည်မြင့်စွာတည်ခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤ အာလောကကသိုဏ်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဘိတ္တိယံ ဝါ၊ ဌိ၎င်း။ ဘူမိယံ ဝါ၊ ဌိ၎င်း။ ဥဋ္ဌိတမဏ္ဍလသဒိသမေဝ၊ ထင်သောပါကတိက အရောင်ဝန်းနှင့် အတူပင်လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။

၁-ဝေ-သဒ္ဓါဖြင့် “မြင်တည့်လျှင်ပင် နိမိတ်ထင်သည်၊ ရှည်ကြာစွာ နှလုံးသွင်းမှ မဟုတ်” ဟူသော အတ္ထကိုပြသည်။ သေ နယော ဤဒိသေယု ပုဗ္ဗပရေတု နေတဗ္ဗော။ (မြည်)

၄၆၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၆၉-၁၇) [၅-သေသကသိဏ

သနဝိပ္ပသန္တအာလောကပုဉ္ဇသဒိသံ၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ တလံမျှလောက်
သော ရောင်ခြည်တော်ဝန်းကဲ့သို့) တခဲနက်ဖြစ်၍ ကြည်လင်စွာသော
အရောင်အစုနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသံ၊ သည်။ တာဒိသမေဝ၊
တည်း။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။ ။အာလောကကသိဏံ။

ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏကထာ

၉၉။ ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏေပိ၊ ပရိစ္ဆိန္ဒအာကာသ ကသိုဏ်း၌
လည်း။ အာကာသကသိဏံ။ပ။ ယာဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။
တာဝ၊ စွာ။ ကတာဓိကာရဿ၊ သော။ ပုညဝတော၊ အား။ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓါ-
ဒီသု၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ ကို။ ဒိသ္မာဝ၊ လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ ဣတရေန၊ သည်။ သုစ္ဆန္ဒမဏ္ဍပေ ဝါ၊ နေပြောက်မထိုး ကောင်းစွာ
မိုးအပ်သော မဏ္ဍပ်၌၎င်း။ စမ္ပကဋ္ဌသာရကာဒိနံ၊ သားရေ ဖျာ စသည်တို့
တွင်။ အညတရသ္မိံ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ဝိဒတ္ထိစတုရဂုံလပ္ပမာဏံ၊ တထွာ လက်
လေးသစ် ပမာဏရှိသော။ ဆိဒ္ဓ္ဓံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ တဒေဝ ဆိဒ္ဓ္ဓံ ဝါ၊
ထို ပြုလုပ်အပ်သော အပေါက်ကိုသာလျှင်၎င်း။ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓါဒိတေဒံ၊ နံရံ
ပေါက်စသည် အပြားရှိသော။ ဆိဒ္ဓ္ဓံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ အာကာသော အာကာ-
သောတိ၊ ဟူ၍။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤအာကာသကသိုဏ်း၌။ ဥဂ္ဂဟ-
နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဘိတ္တိပရိယန္တာဒိဟိ၊ နံရံအပေါက် စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
ကွ။ ဆိဒ္ဓ္ဓသဒိသမေဝ၊ ထိုနံရံစသည်တို့၏ အပေါက်နှင့် တူသည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဝစိုယမာနမ္ပိ၊ ပွားစေအပ်သော်လည်း။ န ဝစုတိ၊ မပွားနိုင်။
(ဘာဝနာယ၊ ၏။ ဒုဗ္ဗလတ္တာ၊ တည်း။) ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ အာ-
ကာသမဏ္ဍလမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ (နံရံစွန်း
စသည် မထင်ပြီ၊ ကောင်းကင်အဝန်း သက်သက်သာ ထင်တော့သည်
ဟူလိုသော်။) ဝစိုယမာနဉ္စ၊ သော်လည်း။ ဝစုတိ၊ ၏။ (ဘာဝနာယ
ထိရတ္တာ။) သေသံ၊ ကို။ ပထဝီကသိဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။ ။ပရိစ္ဆိန္ဒာကာသကသိဏံ။

[၁၇၀] ဣတိ-ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ရူပါဝစရမ္ပိ၊ ရူပါဝစရဈာန်၌။
စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနဟေတုနိ၊ ၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။
ယာနိကသိဏာနိ၊ တို့ကို။ သဗ္ဗဓမ္မဒေသော၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သစ္စာဥေယျ
ဓမ္မတို့ကို မြင်တော်မူနိုင်သော။ ဒသဗလော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ]

ပကိဏ္ဍကကထာ (၁၇၀-၁၆)

၄၆၁

တာနိ စ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ကသိုဏ်းတို့ကို၎င်း။ တေသံ၊ တို့၏။ ဣမံ
ဘာဝနာနယဉ္စ၊ ဤပွားရာသော နည်းကို၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အစီ
အစဉ်ဖြင့်။ ဝိဒိတူာန၊ ပြီး၍။ တေသ္မေဝ ကသိဏေသု၊ တို့၌သာလျှင်။
ဘိယျော၊ စွာ။ အယံ ပကိဏ္ဍကကထာပိ၊ ဤပကိဏ္ဍကကထာကိုလည်း။
ဝိညေယျာ၊ ၏။ (ဤနှစ်ဂါထာ အရိယာ။)

ပကိဏ္ဍကကထာ

၁၀၀။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣမေသု ကသိဏေသု၊ တို့တွင်။ ပထဝီကသိဏ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတိတိအာဒိဘာဝေါ စ၊
ဤသို့အစရှိသော ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ အာကာသေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ဥဒကေ
ဝါ၊ ၌၎င်း။ ပထဝီ၊ ကို။ နိမ္မိတူာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ပဒသ၊ ခြေဖြင့်။
ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်၎င်း။ (အာကာသေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ဥဒကေ ဝါ၊
၌၎င်း။) ဌာနနိသဇ္ဇာဒိကပ္ပနံ ဝါ၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းစသော ဣရိယာပုထ်
ကို ပြုခြင်းသည်၎င်း။ ပရိတ္တအပ္ပမာဏနယေန၊ မပွားခြင်း၊ ပွားခြင်းနည်းဖြင့်
သာလျှင်။ အဘိဘာယတနပဋိလာဘော၊ အဘိဘာယတနကို ရခြင်းသည်
၎င်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိနိ၊ ဤသို့စသော အကျိုးတို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြည့်စုံ
ကုန်၏။

အာပေါကသိဏဝသေန၊ ပြင့်။ ပထဝီယံ၊ ၌။ ဥမ္မုဇ္ဇနနိမ္မုဇ္ဇနံ၊ ငုပ်ခြင်း
ပေါ်ခြင်း၎င်း။ ဥဒကဝုဋ္ဌိသမုပ္ပါဒနံ၊ မိုဃ်းရေမိုဃ်းပေါက်ကို ဖြစ်စေခြင်း
၎င်း။ နဒီသမုဒ္ဒါဒိနိမ္မာနံ၊ မြစ်သမုဒ္ဒရာစသည်ကို ဖန်ဆင်းခြင်း၎င်း။ ပထဝီ-
ပဗ္ဗတပါသာဒါဒိနံ၊ မြေတောင် ပြာသာဒ် စသည်တို့ကို။ ကမ္မနံ၊ လှုပ်စေ
ခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဧဝမာဒိနိ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

တေဇောကသိဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓူမာယနာပဇ္ဇလနာအင်္ဂါရဝုဋ္ဌိသမုပ္ပါ-
ဒနံ၊ အခိုးလွှတ်ခြင်း၊ အလျှံလွှတ်ခြင်း၊ မီးကျီးမိုဃ်းရွာခြင်းကို ဖြစ်စေ
ခြင်း၎င်း။ တေဇသာ၊ မိမိအရှိန်ဖြင့်။ တေဇပရိယာဒါနံ၊ သူ့အရှိန်ကို
နှိပ်နင်းကုန်ခန်းစေနိုင်ခြင်း၎င်း။ (ဗဟူသု ကပ္ပိသပိစုသာရဒါရုအာဒိသု၊
တို့သည်။ ဧကဇ္ဈံ၊ တစုတပုံတည်း။ ရာသိဘူတေသု၊ အစုဖြစ်ကုန်လတ်
သော်။) ယဒေဝ၊ အကြင်အကြင် ဝါဂွမ်းစု သစ်သားနှစ်စသည်တို့ကိုသာ
လျှင်။ သော၊ ထိုတန်ခိုးပြသော သခင်သည်။ ဣစ္ဆတိ၊ လောင်စေလို၏။

၄၆၂ . ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၇၀-၁၆) [၅-သေသကသိဏ

တဿ၊ ထိုတန်ခိုးရှင် လောင်စေလိုသည်ကိုသာလျှင်။ သုဟနသမတ္တတာ၊ လောင်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပဒဿနတ္ထာယ၊ ငှါ။ အာလောကကရဏံ၊ အလင်းကိုပြုခြင်း၎င်း။ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ၊ ဌှိ။ တေဇောဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ သရီရဇ္ဈာပနံ၊ ကိုယ်ကို လောင်စေခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝါယောကသိဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝါယုဂတိဂမနံ၊ လေ၏ အလားဖြင့် လျင်လျားစွာ သွားနိုင်ခြင်း၎င်း။ ဝါတဝုဋ္ဌိသမပ္ပါဒနံ၊ လေအဟုန်လေအစု ကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

နီလကသိဏဝသေန၊ ဖြင့်။ နီလရူပနိမ္မာနံ၊ ညိုသောအဆင်းကို ဖန်ဆင်း ခြင်း၎င်း။ အန္ဓကာရကရဏံ၊ အမှိုက်မှောင်ကိုပြုခြင်း၎င်း။ သုဝဏ္ဏဒဗ္ဗဏ္ဏ-နယေန၊ စင်ကြယ်သောအဆင်း၊ မစင်ကြယ်သောအဆင်းရှိသောနည်းဖြင့်။ အဘိဘာယတနပဋိလာဘော၊ အဘိဘာယတနကို ရခြင်း၎င်း။ သုဘ-ဝိမောက္ခာဓိဂမော၊ သုဘဝိမောက္ခကို ရခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

ပီတကသိဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ပီတကရူပနိမ္မာနံ၊ ရွှေသောအဆင်းကို ဖန်ဆင်းခြင်း၎င်း။ သုဝဏ္ဏန္တိ အဓိမုစ္စနာ၊ ရွှေဖြစ်စေဟုမိဋ္ဌာန်ခြင်း၎င်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော သုဝဏ္ဏဒဗ္ဗဏ္ဏနည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ အဘိ-ဘာယတနပဋိလာဘော စ၊ အဘိဘာယတနကို ရခြင်း၎င်း။ သုဘ-ဝိမောက္ခာဓိဂမော စ၊ သုဘဝိမောက္ခကို ရခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

လောဟိတကသိဏဝသေန၊ ဖြင့်။ လောဟိတကရူပနိမ္မာနံ၊ နီသော အဆင်းကို ဖန်ဆင်းခြင်း၎င်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ အဘိဘာ-ယတနပဋိလာဘော၊ ၎င်း။ သုဘဝိမောက္ခာဓိဂမော၊ ၎င်း။ ဣတိ ဝေ-မာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

☞ [၁၇၁] ဩဒါတကသိဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဩဒါတရူပနိမ္မာနံ၊ ဖြူသော အဆင်းကို ဖန်ဆင်းခြင်း၎င်း။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဒုရဘာဝကရဏံ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်း၎င်း။ အန္ဓကာရဝိမေဓနံ၊ အမှိုက်မှောင်ကို လွှင့်ဖျောက်ခြင်း၎င်း။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပဒဿနတ္ထာယ၊ ငှါ။ အာလောကကရဏံ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

နိဒ္ဒေသ]

ပကိဏ္ဍကကထာ (၁၇၁-၁၃)

၄၆၃

အာလောကကသိဏဝသေန၊ ဖြင့်။ သပ္ပတာရူပနိမ္မာနံ၊ အရောင်နှင့် တကွသော အဆင်းကို ဖန်ဆင်းခြင်း၎င်း။ ထိနမိဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဒုရဘာဝ- ကရဏံ၊ ၎င်း။ အန္ဓကာရဝိဓမနံ၊ ၎င်း။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပဒဿ- နတ္ထံ၊ ငှါ။ အာလောကကရဏံ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒိနိ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

အာကာသကသိဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္နာနံ၊ ဖုံးလွှမ်းကွယ်ကာအပ် သော ဝတ္ထုတို့ကို။ ဝိဝဋ္ဋကရဏံ၊ ဟင်းလင်းဖွင့်သည်ကို ပြုခြင်း၎င်း။ အန္တောပထဝီပဗ္ဗတာဒီသုပိ၊ မြေ၏အတွင်း တောင်၏အတွင်းစသည်တို့၌ လည်း။ အာကာသံ၊ ကို။ နိမ္မိနိတွာ၊ ၍။ ဣရိယာပထကပ္ပနံ၊ ဣရိယာ- ပုထ်ကို ပြုခြင်း၎င်း။ တိရောကုဋ္ဌာဒီသု၊ နံရံတဖက်စသည်တို့၌။ အသဇ္ဇ- မာနဂမနံ၊ မငြိမတွယ်မှု၍ လျှောက်သွားခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဝေမာဒိနိ၊ တို့သည်။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

သဗ္ဗာနေဝ ဒသ ကသိဏာနိ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော ဆယ်ပါး သော ကသိုဏ်းတို့သည်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ကောင်းကင်သို့ ရှေးရှု။ (သဉ္ဇာ- နာတိ၊ ဘာဝနာသညာဖြင့် မှတ်၏။) အဓော၊ အောက်မြေအပြင်သို့ ရှေးရှု။ (သဉ္ဇာနာတိ၊ ၏။) တိရိယံ၊ ဖိလာထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြား အပ်သော။ အဒ္ဓယံ၊ နှစ်ပါးမဟုတ်သော။ အပ္ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိ နှံ့စေအပ်သော။ (ဤဝိသေသနတို့ကို ပထဝီကသိဏံစသော ဝိသေသ၌ စပ်) ဣတိ ဣမံ ပဘေဒံ၊ ဤစုနစသော အထူးကို။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧကော-ဧကစွော၊ သည်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ကောင်းကင်အပြင် သို့ ရှေးရှု။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ သဉ္ဇာနာတိ၊ ဘာဝနာသညာဖြင့် ကောင်းစွာမှတ်၏။ အဓော၊ အောက်အပြင်သို့ရှေးရှု။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ သဉ္ဇာနာတိ၊ ၏။ တိရိယံ၊ လယ်အဝန်းကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြားအပ် သော။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ သဉ္ဇာနာတိ၊ ၏။ အဒ္ဓယံ၊ သော။ အပ္ပမာဏံ၊ အပ်သော။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ သဉ္ဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊ သော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ဥဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ဥပရိဂဂနတလာဘိမုခံ၊ အထက်ကောင်း ကင် အပြင်သို့ရှေးရှု။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ ဧကော၊ သည်။ သဉ္ဇာနာတိ၊ ၏။ အဓောတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာဘူမိတလာဘိမုခံ၊ အောက်မြေအပြင်သို့

ရှေးရှု။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ ဧကော၊ သည်။ သဉ္ဇာနာတိ၊ ၏။ တိရိယန္တိ၊
 ကား။ ခေတ္တမဏ္ဍလမိဝ၊ လယ်အဝန်းကဲ့သို့။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။
 ပရိစ္ဆိန္ဒိတံ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ ပထဝီကသိဏံ၊ ကို။ ဧကော၊ သည်။ သဉ္ဇာ-
 နာတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧကေစ္စော၊ သည်။ ဥဒ္ဓမေဝ၊ အထက်သို့သာလျှင်။
 ကသိဏံ၊ ကို။ ဝဇေတိ၊ ပွားစေ၏။ ဧကေစ္စော၊ သည်။ အဓော၊ အောက်သို့
 သာလျှင်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ဝဇေတိ၊ ပွားစေ၏။ ဧကေစ္စော၊ သည်။ သမန္တ-
 တော၊ ထက်ဝန်းကျင်အဖို့အားဖြင့်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ဝဇေတိ၊ ပွားစေ၏။
 တေန တေန ကာရဏေန ဝါ၊ ထိုထိုအကြောင်းဖြင့်မူလည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 သော အပြားဖြင့်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ပသာရေတိ၊ ပြန့်စေ၏။ (ယထာ ကံ၊
 ကား။) ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပဒဿနကာမော၊ ရူပါရုံကိုမြင်ခြင်းငှါ
 လိုသော တန်ခိုးရှင်သည်။ အာလောကံ၊ ကို။ ပသာရေတိ ဣဝ၊ သို့။
 ဧဝံ၊ တူ။ အယံ၊ ဤယောဂါပစရသည်။ ဥဒ္ဓံ၊ သို့၎င်း။ အဓော၊ သို့၎င်း။
 တိရိယံ၊ သို့၎င်း။ ကသိဏံ၊ ကို။ ပသာရေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 ဥဒ္ဓမဓော တိရိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အဒ္ဓယန္တိ ဣဒံ၊ ကို။
 ဧကဿ၊ ပထဝီကသိုဏ်းစသည်တို့တွင် တခုခုသောကသိုဏ်း၏။ အည-
 ဘာဝါနုပဂမနတ္ထံ၊ တပါးသော ကသိုဏ်း၏အဖြစ်သို့ မရောက်ခြင်းကို
 ပြခြင်းငှါ။ (ဒီပန-ကျေ) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဥဒကံ၊
 သို့။ ပဝိဋ္ဌဿ၊ ဝင်သသူအား။ သဗ္ဗဒိသာသု၊ ထိုမှထက်ဝန်းကျင် အလုံး
 စုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဥဒကမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊
 သကဲ့သို့။ အညံ၊ ရေမှတပါးသော ပထဝီစသည်သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊
 မဖြစ်၏သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူ။ ပထဝီကသိဏံ၊ သည်။ ပထဝီကသိဏမေဝ၊
 သည်ပင်လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်း၏။ အညော
 ကသိဏသမ္ဘေဒေါ၊ တပါးသော အာပေါကသိုဏ်းစသည်နှင့် ရောရှက်
 ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော
 အာပေါကသိုဏ်းအစရှိသော ကြွင်းသောကသိုဏ်းတို့၌။ ဧသေဝ နယော၊
 ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အပ္ပမာဏန္တိ ဣဒံ၊ ကို။ တဿ၊ ထိုပထဝီ
 ကသိုဏ်း၏။ ဖရဏအပ္ပမာဏဝသေန၊ နှ့်ခြင်းပမာဏမရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။

၁-တစိတ်၌ မတည်မူ၍ အကြွင်းမဲ့သော ကသိုဏ်းအရပ်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့်
 ဘာဝနာစိတ်၏ အာရုံပြုရာဖြစ်သော ပမာဏကို မယူခြင်းကြောင့် နှံ့ခြင်း၏ ပမာဏမရှိ

ဟိ၊ ဣ၊ တံ၊ ထိပထဝီကသိုဏ်းကို။ စေတသံ၊ ဘာဝနာစိတ်ဖြင့်။
 ဖရန္တော၊ စီးဖြန်းသောယောဂီသည်။ ဝါ၊ အာရုံပြုသောယောဂီသည်။
 သကလမေဝ၊ အစွန်းအနားမျှ မကြွင်းမကျန်စေမူ၍ ကုန်အောင်စုံသော
 အရပ်ကိုသာလျှင်။ ဖရတိ၊ စီးဖြန်း၏။ ဝါ၊ အာရုံပြု၏။ အယံ၊ ဤသည်
 ကား။ အသ၊ ထိုကသိုဏ်း၏။ အာဒိ၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ မဇ္ဈံ၊ တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ပမာဏံ၊ ကို။ န ဂဏှာတိ၊ မယူ။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

၁၀၁။ စ၊ ဆက်။ ယေ တေ သတ္တာ၊ တို့ကို။ (ဝုတ္တာ-၌စပ်) ကမ္မာ-
 ဝရဏေန ဝါ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို တားမြစ်တတ်သော ကံနှင့်မူလည်း။
 သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ကိလေသာဝရဏေန ဝါ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို
 တားမြစ်တတ်သော ကိလေသာနှင့်မူလည်း။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။
 ဝိပါကာဝရဏေန ဝါ၊ နှင့်မူလည်း။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ အသဒ္ဓါ၊
 ဘုရားအစရှိသည်တို့၌ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားကင်းကုန်၏။ အစ္ဆန္ဒိကာ၊
 သမ္မာဆန္ဒကင်းကုန်၏။ ဒုပ္ပညာ၊ ပညာမဲ့ကုန်၏။ ယေ သတ္တာ၊ တို့သည်။
 ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကဓမ္မတို့၌။ နိယာမံ၊ နိယာမဟု
 ဆိုအပ်သော။ သမ္မတ္တံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော သဘောရှိသည်ဟုဆိုအပ်
 သော။ (အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်သို့။) ဩက္ကမိတုံ၊ သက်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊
 မထိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုဟောတော်
 မူအပ်သော သတ္တဝါတို့တွင်။ ဧကဿာပိ၊ တယောက်ယောက်သော
 သူအားလည်း။ ဧကကသိဏေပိ၊ တခုခုသောကသိုဏ်း၌လည်း။ ဘာဝနာ၊
 သည်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်စုံ။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ ကမ္မာဝရဏေန
 သမန္နာဂတာတိ၊ ကား။ အာနန္တရိယကမ္မသမဂ္ဂိနော၊ ငါးပါးကုန်သော
 အာနန္တရိယကံတို့တွင် တပါးပါးသောကံနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။
 ကိလေသာဝရဏေန သမန္နာဂတာတိ၊ ကား။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ စေဝ၊
 (အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အကိရိယဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိဟူသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီး သုံးပါး
 တို့တွင် တပါးပါးသော) နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံသသူတို့သည်၎င်း။

ဟူသတည်း။ ထိုသို့ ဘာဝနာစိတ်သည် မကြွင်းမကျန် ကုန်အောင်စုံကို အနံ့ အပြား အာရုံ
 ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိပထဝီမဏ္ဍလစသည်တို့၏ ကသိဏဟူသော အမည်ဖြစ်လတ်
 သတည်း။ (ပြည်)

ဥဘတောဗျဉ္ဇနကပဏ္ဏကာ စ၊ ဥဘတောဗျည်း ပဏ္ဏုက်တို့သည်၎င်း
 တည်း။ ဝိပါကာဝရဏေန သမန္တာဂတာတိ၊ ကား။ အဟေတုက-
 ဒ္ဓိဟေတုကပဋိသန္ဓိကာ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ၊ ဒ္ဓိဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့တည်း။ အသဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါဒိသု၊ တို့၌။ သဒ္ဓါဝိရဟိတာ၊ ယုံကြည်
 သောသဒ္ဓါကင်းသသူတို့တည်း။ အစ္ဆန္ဓိကာတိ၊ ကား။ အပစ္စနိကပဋိပဒါယံ၊
 မဂ်အားလျော်သောအကျင့် သစ္စာနုလောမိက ဝိပဿနာ၌။ [၁၇၂] ဆန္ဒ-
 ဝိရဟိတာ၊ သမာဆန္ဒကင်းသသူတို့တည်း။ ဒုပ္ပညာတိ၊ ကား။ လော-
 ကိယလောကုတ္တရသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ မှ။ ဝိရဟိတာ၊ ကင်းသသူတို့တည်း။
 (ဒုပ္ပညာတိ ဘဝဂံပညာယ ပရိဟိနာ၊ ဋီကာ။ သပညော-နှင့်လျော်ပေစွ)
 အဘဗ္ဗာနိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တန္တိ၊ ကား။
 ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ အနဝဇ္ဇေသုခဝိပါကဓမ္မတို့၌။ နိယာမသင်္ခါတံ၊ မှတ်
 တတ်မြဲစေတတ်သည်ဟု ဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ သမ္မတ္တသင်္ခါတဉ္စ၊
 မဖောက်မပြန် မှန်သောသဘောရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။
 အရိယမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဩက္ကမိတုံ-အဓိဂန္တု၊ ရခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ ကုန်။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကသိဏေ-
 ယေဝ၊ ကသိဏကမ္မဋ္ဌာန်း၌သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အညေသု၊
 ကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧတေသံ၊ ကမ္မာဝရဏသမန္တာ-
 ဂတအစရှိကုန်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဧကဿပိ၊ တယောက်ယောက်
 အားလည်း။ ဘာဝနာ၊ သည်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ စုံ။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဧတေ ဝိပါကန္တရာယာဒယော၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထဇာနိကရာ၊
 အကျိုး၏ရှုံးခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်၏။ အနတ္တဟေတုဘူတာ စ၊ အကျိုးမဲ့၏
 အကြောင်းလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အနိယတ်ဖော်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဂတ-
 ဝိပါကာဝရဏေနပိ၊ ဝိပါကာဝရဏကင်းသော်လည်း။ ကုလပုတ္တေန၊ သည်။
 ကမ္မာဝရဏဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ကိလေသာဝရဏဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အာရကာ၊ ဝေးစွာ။
 ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်ရှောင်၍။ သဒ္ဓမ္မဿဝနသပ္ပုရိသုပနိဿယာဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 သဒ္ဓဉ္စ၊ သဒ္ဓါကို၎င်း။ ဆန္ဒဉ္စ၊ ဘာဝနာကိုအားထုတ်ခြင်း၌ ထက်သော
 ကတ္တုကမ္ပတာ ကုသိုလ်ဆန္ဒကို၎င်း။ ပညဉ္စ၊ ပါရိဟာရိယ ပညာကို၎င်း။
 ဝဇ္ဇေတွာ၊ ပွားစေ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေ၊ ၌။ ယောဂေါ၊ အသည်း

နိဒ္ဒေသ]

ပဏိဏ္ဍကကထာ (၁၇၂-၈)

၄၆၇

အသန် ခြိုးခြံသောလုံ့လကို။ ကရုဏီယော၊ ပြုအပ် ပြုသင့်ပြုထိုက်လှ၏။
ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

သေသကသိကာနိဒ္ဒေသော နာမ

ပဉ္စမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဇ္ဈေသ

ဥဒ္ဓုမာတကာဒိပဒတ္တဝဏ္ဏနာ

☞ [၁၇၃] ၁၀၂။ ပန၊ တခန်းအပိုင်းကိုဆိုအံ။ ကသိဏာနန္တရံ၊ ခွံ။
 (ဥဒ္ဓိဋ္ဌေသု၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီးသော။) ဥဒ္ဓုမာတကံ။ပ။ အဋ္ဌိကန္တိ၊
 ဟူကုန်သော။ ဝါ၊ အဋ္ဌိကန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဥဒ္ဓိဋ္ဌေသု၊ ကုန်သော။) ဒေသသု၊
 ကုန်သော။ အဝိညာဏကာသုဘေသု၊ အဝိညာဏကာအသုဘတို့၌။ (ဝိတ္ထာ-
 ရော၊ ကို။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဘတ္ထာ၊ သားရေအိတ်သည်။
 ဝါယုနာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မာတံ ဝိယ၊ ဖူးဖူးရောင်သကဲ့သို့။ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ၊
 အသက်ကုန်သည်မှ။ ဥဒ္ဓု၊ အထက်ဖြစ်သောနောက်ကာလ၌။ ယထာနုက္ကမံ၊
 အစဉ်အတိုင်း။ သမုဂ္ဂတေန၊ ဖူးရောင်ကြွတက်သော။ သုနဘာဝေန၊
 အကောင်ပုပ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဓမ္မာတတ္တာ၊ ကြွတက်ဖူးရောင်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဥဒ္ဓုမာတံ၊ မည်၏။ ဥဒ္ဓုမာတမေဝ၊ ဥဒ္ဓုမာတသည်ပင်လျှင်။
 ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ မည်၏။

ဝါ၊ ကား။ ပဋိကူလတ္တာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ကုစ္ဆိတံ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိသော။ ဥဒ္ဓုမာဟံ၊
 လေဖြင့်ပြည့်သောသားရေအိတ်ကဲ့သို့သေသည်မှ အထက်ဖြစ်သော နောက်
 ကာလ၌ အစဉ်အတိုင်းဖူးရောင်ကြွတက်သော အကောင်ပုပ်။ ဣတိ-
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ မည်၏။

၁-ဥဒ္ဓု မာတတ္တာ ဥဒ္ဓုမာတံ-ကား လိုရင်း။ ဥဒ္ဓု အပါဒါန်ကို ဇီဝိတပရိယာဒါနာ
 ဖော်သည်။ အသားအရေ ကြည်လင်ဆူဖွိုး တိုးတက်သည်ကို စင်စေလို၍ သုနဘာဝေန၊
 မ-ရသည်။ ဓမ္မာတ၏ ကြွတက်ဖူးရောင်သောအနက်ပေါ်အောင် သမုဂ္ဂတေန ကုရသည်။
 အသက်ကုန်လျှင်ပင် ချက်တဖြုတ် ရောင်တည့်သည်မဟုတ်၊ ညှိငေါက်ပုပ်သိုးသဖြင့် တစ
 တစ ကြွရောင်သည်ဟု ယထာနုက္ကမံ ပြသည်။ ဥဒ္ဓုမာတတ္တာတိ ဥဒ္ဓု ဓမ္မာတတ္တာ
 သုနတ္တာ-ဟု ခြိုကာရှိုသော်လည်း သဘောကို စိစစ်သင့်သည်။ ပီတကံ၊ လောဟိတကံ
 ကဲ့သို့ အနန္တရ-က-ဖြင့် ပဒဝစေနပြုသည်ဟု ဥဒ္ဓုမာတမေဝ ဥဒ္ဓုမာတကံ-မိန့်။ (ပြည်)
 ၂-ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ-ကဲ့သို့ ယဒနုပပန္နာ စသောသုတ်ဖြင့် ကုစ္ဆိ-
 တတ္ထံ၌ က-ကိုဆောက်တည်သော် သင့်သေးသည်ပင်ဟု ပဋိကူလတ္တာ ဝါ စသည်ကိုမိန့်။
 တဒ္ဓိတပစ္စည်းတို့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် ဝါသိဋ္ဌော၊ နာဝိကော- စသည်တို့၌ ဝိသေသု
 အနက်ကို ဟောသည်။ အပုကအားဖြင့် ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ ဝိနိလကံ- စသည်၌ ဝိသေသန
 အနက်ကိုဟောသည်။ သတိရှိစေ။ (ပြည်)

နိဗ္ဗေသ] ဥဒ္ဓုမာတကာဒိပတ္တဝေဏ္ဏနာ (၁၇၃-၁၆)

၄၆၉

တေံ၊ ဤဥဒ္ဓုမာတကဟူသော အမည်သည်။ တထာရူပဿ၊ ဘတ္ထာဝိယ ဝါယုနာ စသည်ဖြင့် ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော။ ဆဝသရီရဿ၊ သူသေကောင်၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

ဝိပရိဘိန္ဒနီလဝဏ္ဏံ၊ အဖြူအနီနှင့်ရောသော များသောအားဖြင့် ညိုညိုမည်းမည်းအဆင်းရှိသော အကောင်ကို။ ဝိနီလံ၊ ဝိနီလဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (တနည်း) ဝိပရိဘိန္ဒနီလဝဏ္ဏံ၊ ရှေးအဆင်းမှ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၍ညိုမည်းသော အဆင်းရှိသော အကောင်ကို။ ဝိနီလံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝိနီလမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဝိနီလကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိကူလတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ၊ သော။ ဝိနီလံ၊ အဖြူအနီတို့နှင့် ရောသော များသော အားဖြင့် ညိုညိုမည်းမည်းအဆင်းရှိသောအကောင်၊ ဝါ၊ ရှေးအဆင်းမှ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၍ ညိုမည်းသော အဆင်းရှိသောအကောင်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိနီလကံ၊ မည်၏။ တေံ၊ ဤဝိနီလကဟူသောအမည်သည်။ မံသုဿဒဋ္ဌာနေသု၊ အသားများသောအရပ်တို့၌။ ရတ္တဝဏ္ဏဿ၊ နီသောအဆင်းရှိသော။ ပုဗ္ဗသန္တိဝယဋ္ဌာနေသု၊ ပြည်စုသောအရပ်တို့၌။ သေတဝဏ္ဏဿ၊ ဖြူသောအဆင်းရှိသော။ နီလဋ္ဌာနေ၊ ညိုသောအရာ၌။ နီလသာဋကပါရုတဿ ဣဝ၊ ညိုသောအဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်လွှမ်းခြုံသကဲ့သို့။ ယေဘုယျေန စ၊ များသောအားဖြင့်၎င်း။ နီလဝဏ္ဏဿ၊ ညိုသောအဆင်းရှိသော။ ဆဝသရီရဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

ပရိဘိန္ဒဋ္ဌာနေသု၊ ကျီးစွန်စသည်တို့ထိုးဆွဲဆိတ်နုတ်သဖြင့် စုတ်ပြတ်သောအရာတို့၌။ ဝိဿန္ဓမာနပုဗ္ဗံ၊ ယိုစီးသော ပြည်ရှိသော အကောင်ကို။ ဝိပုဗ္ဗံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (လိုက်) ဝိပုဗ္ဗမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိကူလတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ၊ သော။ ဝိပုဗ္ဗံ၊ စုတ်ပြတ်သောအရာတို့၌ ယိုစီးသော ပြည်ရှိသောအကောင်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ မည်၏။ တေံ၊ သည်။ တထာရူပဿ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော။ ဆဝသရီရဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

ဒိဓာ ဆိန္ဒုနေန၊ ဓားလက်နက်ဖြင့် နှစ်ပိုင်းဖြတ်သဖြင့်။ အပဓာရိတံ၊ ဖွင့်အပ်ခွါအပ်သော အကောင်ကို။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိကူလတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓံ၊ နှစ်ပိုင်းဖြတ်အပ်သော

၄၇၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၇၃-၁၆) [၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာန

အကောင်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိစ္စိဒ္ဓကံ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ သည်။ ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဆိန္ဓဿ၊ ဓားလက်နက်ဖြင့်ဖြတ်အပ်သော။ ဆဝသရီရဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

ဣတော စ၊ ဤမှ၎င်း။ ဧတ္ထော စ၊ ထိုမှ၎င်း။ ဝိဝိဓာကာရေန၊ အထူးထူးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သောဏသိင်္ဂါလာဒီဟိ၊ အိမ်ခွေး၊ မြေခွေးစသည်တို့သည်။ ခါဒိတံ၊ ခဲအပ်စားအပ်သော အကောင်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခာယိတံ၊ မည်၏။ ဝိက္ခာယိတမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဝိက္ခာယိတကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိကူလတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ၊ သော။ ဝိက္ခာယိတံ၊ အထူးထူးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အိမ်ခွေး၊ မြေခွေးစသည်တို့သည် ခဲအပ်စားအပ်သော အကောင်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခာယိတကံ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ သည်။ တထာရူပဿ၊ ထိုဆုံအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော။ ဆဝသရီရဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးသော အရပ်ထိုထိုသို့။ ခိတ္တံ၊ (သောဏသိင်္ဂါလ စသည်တို့သည်အသီးပြု၍ စားသဖြင့်သူသေကောင်တုံးမှနှုတ်၍) စွန့်ပစ်အပ်သည်တည်း။ (ဣတိ - တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဝိက္ခိတ္တံ၊ မည်၏။ ဝိက္ခိတ္တမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိကူလတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ၊ သော။ ဝိက္ခိတ္တံ၊ ပစ်အပ်သော အကောင်တည်း။ ဣတိ - တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ သည်။ အညေန၊ တပါးသောအရပ်ဖြင့်။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ အညေန၊ ဖြင့်။ ပါဒံ၊ ကို။ အညေန၊ ဖြင့်။ သီသံ၊ ကို။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တတော တတော၊ ထိုထို အရပ်သို့။ ခိတ္တဿ၊ သူသေကောင်တုံးမှ နှုတ်၍စွန့်ပစ်အပ်သော။ ဆဝသရီရဿ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

တံ၊ ထိုသူသေကိုယ်အကောင်သည်။ ဟတဉ္စ၊ ဝေရီဖြစ်သူတို့သည် ဓားသန်လျက်ဖြင့်မြင်းအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ဝိဝိဓံ ခိတ္တံစသည်ဖြင့်ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝိက္ခိတ္တကဉ္စ၊ အထူး

၁-ခေ ခါဒနသတ္တာသု၊ ခါယတိ၊ ဥန္တုရာ ခါယန္တိ။ ဝိက္ခာယိတကံ၊ ဂေါဓိယိတကံ၊ ခေတ်ကျမ်းလာရကား ခေ-ခေတ်မှတ်။

နိဒ္ဒေသ] ဥဒ္ဓုမာတကာဒိပဒတ္တဝဏ္ဏနာ (၁၇၄-၇)

၄၇၁

ထူးသော ထိုထိုအရပ်သို့ စွန့်ပစ်အပ်သော အကောင်ပုပ် သည်လည်း။
ဟောတံ၊ ဧ၊ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ၊ မည်၏။ ဧတံ၊
သည်။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေသု၊ တို့၌။ သတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကာကပဒါကာရေန၊
ကျီးခြေ သဏ္ဌာန်အားဖြင့်။ ဟနိတု၊ ဝေရီဖြစ်သူတို့သည် မြင်းလှီး၍။
(အမျှင်အမျှင် အမြောင်းအမြောင်း လှီးသည်ကိုယူ) ဝုတ္တနယေန၊
အညေန ဟတ္ထံ-အစရှိသည်ဖြင့် ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဝိက္ခိတ္တဿ၊
ထိုထိုအရပ်သို့ စွန့်ပစ်အပ်သော။ ဆဝသရီရဿ၊ ဧ၊ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

[၁၇၄] လောဟိတံ၊ ကို။ ကိရတံ ဝိက္ခိပတံ၊ ကြဲဖြန့်သွန်းလောင်းသကဲ့
သို့ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတော စ၊ မှ၎င်း။ ဣတော စ၊ မှ၎င်း။ ပဉ္စရတံ၊
ယိုတတ်ထွက်စေတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဟိတကံ၊ မည်၏။
ဧတံ၊ သည်။ ပဉ္စရိတလောဟိတမက္ခိတဿ၊ မိမိမှယိုထွက်သောသွေးဖြင့်
လိမ်းကျံလူးလည်းသော။ ဆဝသရီရဿ၊ ဧ၊ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

ကိမိယော၊ ပိုးလောက်တို့ကို။ ပုဠဝါ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။
ပုဠဝေ၊ ပိုးလောက်တို့ကို။ ကိရတံ၊ ယိုတတ်ထွက်စေတတ်၏။ ဣတိ-
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဠဝကံ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ သည်။ ကိမိပရိပုဏ္ဏဿ၊
ပိုးလောက်တို့ဖြင့် ပြည့်သော။ ဆဝသရီရဿ၊ ဧ၊ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

အဋ္ဌိယေဝ၊ အရိုးသည်သာလျှင်။ အဋ္ဌိကံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိ-
ကူလတ္တာ၊ ရွံရှာဖွယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတံ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။
အဋ္ဌိ၊ အရိုးတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌိကံ၊ မည်၏။ ဧတံ၊
သည်။ အဋ္ဌိသင်္ခလိကာယပိ၊ သံခြေကျင်းကဲ့သို့စပ်ရှက်၍ အဆက်မပြတ်
သော အရိုး၏၎င်း။ ဧကဋ္ဌိကဿပိ၊ အဆက်ပြတ်ပြီးသော တခုသော
အရိုး၏၎င်း။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမာနိ ဥဒ္ဓုမာ-
တကာဒိနိ စ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အဝိညာဏက အသုဘ ဥဒ္ဓုမာတက
အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ (စ-သဒ္ဓါဖြင့် သဝိညာဏက အသုဘကို ပေါင်း
သတည်း) နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝါ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပန္နနိမိတ္တာနမ္ပိ၊ ဖြစ်
သော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်တို့၏၎င်း။ နိမိတ္တေသု၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်
တို့၌။ ပဋိလဒ္ဓဇ္ဈာနာနမ္ပိ၊ ရအပ်သော ဈာန်တို့၏၎င်း။ ဧတာနေဝ၊ ဤ
ဥဒ္ဓုမာတက အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်။ နာမာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။

၄၇၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၇၄-၈) [၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာန

ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန

၁၀၃။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဓါမာတကသရီရစသည်တို့တွင်။ ဥဒ္ဓါမာတကသရီ-
 ရော ဌှိ။ ဥဒ္ဓါမာတကနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ချ်။ ဥဒ္ဓါမာတကသင်္ခါတံ၊
 က-ဟု ဆိုအပ်သော။ စျာနံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ဖြစ်စေလိုသော။
 ယောဂီနာ၊ သည်။ ပထဝီကသိဏေ၊ ဌှိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ အာစရိယံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချ်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
 ကို။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နည်းကျအောင်သင်အပ်၏။ အဿ ယောဂီနော၊ အား။
 ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေန္တေန၊ ဟောသော။ တေန အာစရိယေန၊ သည်။
 အသုဘနိမိတ္တတ္ထာယ၊ အသုဘနိမိတ်ကိုယူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ၊ အသုဘ၏
 (မနောဒွါရဖြင့်ခွါယူအပ်သောအရပ် အတုအရိပ်အယောင်အကောင်ပကတိ
 ထင်လာသော) နိမိတ်အကျိုးငှါ။ ဂမနဝိဓာနံ၊ သွားခြင်း၏ အစီအရင်
 ၎င်း။ သမန္တာ၊ မှ။ နိမိတ္တုပလက္ခဏံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကိုမှတ်ခြင်း၎င်း။
 ကောဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ နိမိတ်ကိုယူခြင်း၎င်း။ ဂတာဂတ-
 မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏံ၊ အသွားလမ်းအလာလမ်းကိုဆင်ခြင်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊
 ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အပ္ပနာဝိဓာနပရိယောသာနံ၊ အပ္ပနာအစီအရင်
 အဆုံးရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အစီအရင်ကို။ ကထေတဗ္ဗံ၊ ၏။
 တေနာပိ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းယူသော ယောဂီသည်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ ဆရာသင်တိုင်း
 မကြွင်းမကျန် အလုံးစုံကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းမွန်စွာ။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊
 ကျကျနန လက်ထပ်ရအောင် သင်ခဲ့၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌှိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။
 သေနာသနံ၊ သို့။ ဥပဂန္တာ၊ ချ်။ ဥဒ္ဓါမာတကနိမိတ္တံ၊ ကို။ ပရိယေ-
 သန္တေန၊ ရှာလျက်။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေရာ၏။

၁၀၄။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အသုဘနိမိတ်ကို ရှာလျက်။
 ဝိဟရန္တေန၊ နေသောယောဂီသည်။ အသုကသ္မိံ နာမ၊ ဤမည်သော။
 ဂါမဒွါရေ ဝါ၊ ဌှိ၎င်း။ အဋ္ဌဝိမုခေ ဝါ၊ တောအုပ်ဝဋ်၎င်း။ ပန္တေ ဝါ၊ ခရီး
 မဌ်၎င်း။ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝါ၊ ဌှိ၎င်း။ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊ ဌှိ၎င်း။ သုသာနေ ဝါ၊
 ဌှိ၎င်း။ ဥဒ္ဓါမာတကသရီရံ၊ ဥဒ္ဓါမာတကအကောင်ကို။ နိက္ခိတ္တန္တိ၊ စွန့်ပစ်
 အပ်၏ဟု။ ကထေန္တာနံ၊ ပြောကုန်သသူတို့၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတွာပိ၊
 ကြားသော်လည်း။ တာဝဒေဝ၊ ထိုကြားသောခဏ၌လျှင်။ အတိတ္ထေန၊
 ဆိပ်ကမ်းမဟုတ်သော အရပ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓန္တေန ဝိယ၊ အဆာတလျှင် သက်

ဆင်းသကဲ့သို့။ န ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ရှောင်တခင် မသွားအပ်သေး။ ကသ္မာ၊ ကား။
 ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ အသုဘံ နာမ၊ ဤအသုဘမည်သည်။ ပါဠိ-
 မိဂါဓိဋ္ဌိတမ္ပိ၊ သားရဲစောင့်ရှောက်သည်၎င်း။ အမနုဿာဓိဋ္ဌိတမ္ပိ၊ ဘီလူး
 စောင့်ရှောက်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တတြ၊ ထိုဘီလူး
 သားရဲတို့ စောင့်ရှောက်သော အသုဘ၌။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဇီဝိ-
 တန္တရာယောပိ၊ သည်လည်း။ သိယာ၊ ၏။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ ဧတ္ထ၊
 ဤအကောင်ရှိရာသို့။ ဂမနမဂ္ဂေါ၊ သွားရာခရီးသည်။ ဂါမဒ္ဒါရေန ဝါ၊
 ဖြင့်၎င်း။ နဟာနတိတ္ထေန ဝါ၊ ရေချိုးဆိပ်ဖြင့်၎င်း။ ကေဒါရကောဋ္ဌိယာ
 ဝါ၊ လယ်ကန်သင်းဖြင့်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုရွာတံခါး အစရှိ
 သည်၌။ ဝိသဘာဂရူပံ၊ ဈေးသည်မ၊ ရေခပ်ကျွန်မ၊ လယ်စောင့်မစသော
 ဝိသဘာဂဝတ္ထုရူပါရှိသည်။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဒေဝ ဝါ
 သရီရံ၊ ထိုအသုဘရူအံ့သော အကောင်သည်သာလျှင်မူလည်း။ ဝိသဘာဂံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ တတ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပုရိသဿ၊ အား။ ဣတ္ထိသရီရံ၊
 သည်။ ဣတ္ထိယာ စ၊ အားလည်း။ ပုရိသသရီရံ၊ သည်။ ဝိသဘာဂံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဓနာမတံ၊ ယခုသေသစ်ဖြစ် (၍ ဥဒ္ဓါမာတက
 အဖြစ်သို့ မရောက်သေး) သော။ တဒေတံ၊ ထိုဝိသဘာဂအကောင်သည်။
 သုဘတောပိ၊ သုဘအားဖြင့်လည်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်တတ်၏။ တေန၊
 ထိုသို့သုဘထင်ခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယောပိ၊
 သည်လည်း။ သိယာ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂန္ထဗ္ဗံ၊ အပ်။) ပန၊
 ဆက်။ ဣဒံ၊ ဤဥဒ္ဓါမာတကအဖြစ်သို့ မရောက်သေးသော ဝိသဘာဂ
 အကောင်သည်။ မာဒိသဿ၊ ငါကဲ့သို့ သတိပြည့်ဝသော ယောဂီအား။
 န ဘာရိယံ၊ (ရာဂဘေးမဖြစ်ရအောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ) ဝန်လေး
 သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သစေ တက္ကယတိ၊ အကယ်၍
 ချီးမြှောက်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဝါ၊ ကြိမ်းပသည်ဖြစ်အံ့၊ ဝါ၊ အားကိုးသည်
 ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ တက္ကယမာနေန၊ ကိုယ်ရှင်ကိုယ် ချီးမြှောက်သော
 ရဟန်းသည်။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ၏။

[၁၇၅] ၁၀၅။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဂစ္ဆန္တေန၊ သွားသောယောဂီ
 သည်။ သံဃတ္ထေရဿ ဝါ၊ အား၎င်း။ အညဿ၊ သော။ အဘိညာတဿ၊ ထင်
 ရှားသော။ ဘိက္ခုနော ဝါ၊ အား၎င်း။ ကထေတွာ၊ ပန်၍။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ၏။

ကသွာ၊ ကား။ ဟိ-ယသွာ၊ ကြောင့်။ သုသာနေ၊ ဌှိ။ အမနုဿသိဟ-
ဗျုတ္တိဒိနံ၊ ထို့၏။ ရူပသဒ္ဓါဒိအနိဋ္ဌာရမ္မဏာဘိဘူတဿ၊ ရူပါရုံ သဒ္ဓါရုံ
အစရှိသော အနိဋ္ဌာရုံတို့သည် နှိပ်စက်အပ်သော။ အဿ၊ ၏။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ
ဝါ၊ တို့သည်မူလည်း။ သစေ ပဝေဓေန္တိ၊ အကယ်၍ တုန်လှုပ်ခဲ့ကုန်အံ့။
ဘုတ္တံ ဝါ၊ စားပြီးသော အစာသည်မူလည်း။ သစေ န ပရိသဏ္ဌာတိ၊
အကယ်၍ အာသယဌိမတည် အန်ထွက်ချေအံ့။ အညော၊ ဝုတ္တပ္ပကာရမ္မ
တပါးသော။ အာဗာဓော ဝါ၊ သည်မူလည်း။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍
ဖြစ်ခဲ့တုံအံ့။ အထ၊ ထိုသို့အန္တရာယ် တစိုးတစိရှိလတ်ဘိမူ။ သော၊ ထိုပန်
ကြားအပ်သော သံဃတ္ထေရအဘိညာတဘိက္ခုသည်။ အဿ၊ ထိုအန္တရာယ်
ရောက်သော ယောဂီ၏။ ဝိဟာရေ၊ ဌှိ။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ သုရက္ခိတံ၊
ကောင်းစွာစောင့်အပ်သည်ကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုပေလတံ။ ဒဟရေ ဝါ၊
ပဉ္စင်းငယ်တို့ကို၎င်း။ သာမဏေရေ ဝါ၊ သာမဏေတို့ကို၎င်း။ ပဟိဏိတော၊
၍။ တံ ဘိက္ခု၊ ကို။ ပဋိဇဂ္ဂိဿတိ၊ ကုစားပေလတံ။ အပိ စ၊ ဆိုဖွယ်
ရှိသေး၏။ သုသာနံ နာမ၊ မည်သည်။ နိရာသင်္ကဋ္ဌာနံ၊ ရှိရှာခြင်းကင်းရာ
အရပ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သော။ ကတကမ္မာပိ၊
ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အကတကမ္မာပိ၊ ခိုးမှုကို
ပြုလိုသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စောရာ၊ တို့သည်။ သမောသရန္တိ၊
စုတတ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိသောလက်သည်တို့သည်။
မနုဿေဟိ၊ ဥစ္စာရှင်တို့သည်။ အနုဗဒ္ဓါ၊ အစဉ်လိုက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။
ဘိက္ခုဿ၊ ၏။ သမိပေ၊ ဌှိ။ ဘဏ္ဍကံ၊ ဥစ္စာထုပ်ကို။ ဆဇ္ဇေတောပိ၊
၍လည်း။ ပလာယန္တိ၊ ပြေးတတ်ကုန်၏။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သဟောဇုံ၊
ခိုးထုပ်ဥစ္စာနှင့်တကွသော။ စောရံ၊ ကို။ အဒ္ဓသမာ၊ တွေ့ကြရပေပြီ။
ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ဖမ်း၍။ ဝိဟေဌေန္တိ၊ ညှဉ်းဆဲ
တတ်ချေကုန်၏။ အထ၊ ထိုသို့အန္တရာယ်ရှိလတ်သော်။ သော၊ ထိုပန်
ကြားအပ်ခဲ့သော သံဃတ္ထေရ အဘိညာတဘိက္ခုသည်။ ဣမံ ဘိက္ခု၊ ကို။
(တုမေ၊ သင်ဒကာတို့သည်။) မာ ဝိဟေဌယိတ္ထ၊ မညှဉ်းဆဲကြကုန်လင့်။
အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ မမ၊ အား။ ကထေတော၊ ၍။ ဣမိနာ နာမ ကမ္မေန၊
ဤမည်သောအမှုကြောင့်။ ဂတော၊ သွားပေသည်တကား။ ဣတိ၊ သို့။
တေ မနုဿေ၊ တို့ကို။ သညာပေတော၊ ၍။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။
သောတ္ထိဘာဝံ၊ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်ကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုပေလတံ။

ကထေတွာ၊ ချီ။ ဂမနေ၊ သွားခြင်း၌။ အယံ အာနိသံသော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ (ဟိ-ယသွာ ဟောတိ၊ တသွာတိ သမ္ပန္နော) တသွာ၊
 ကြောင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ကထေတွာ၊ ချီ။
 အသုဘနိမိတ္တဒဿနေ၊ ၌။ သဉ္ဇာတာဘိလာသေန၊ လွန်စွာဖြစ်သော
 အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ခတ္ထိယော၊ သည်။
 အဘိသေကဋ္ဌာနံ၊ အဘိသိက်သွန်းရာအရပ်သို့။ ယဇမာနေ၊ ယဇ်ပူဇော်
 အပ်သော ယဇ်ရှင်သည်။ ယညသာလံ၊ ယဇ်တင်းကုပ်သို့။ ဝါ ပန၊ တထေ
 ကား။ အမနေ၊ ဥစ္စာမဲ့သော သူဆင်းရဲသည်။ နိဓိဋ္ဌာနံ၊ ဥစ္စာအိုးမြုပ်ရာ
 အရပ်သို့။ ပီတိသောမနဿဇာတော၊ ဖြစ်သောနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း
 ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ (ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ၊
 ဤအသုတရူသောအကျင့်ဖြင့်။ ဇရာမရဏတော၊ မှ။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ မုစ္စိ-
 သာမိတိ၊ လွတ်ရပေတော့အံ့ဟူ၍။) ပီတိသောမနဿံ၊ နှစ်သက်ဝမ်း
 မြောက်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ချီ။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တေန၊ သော။
 ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ဥဒ္ဓါမာတကံ။ပ။ ဝတ္ထုန္တိ၊
 ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ ဖြစ်သော။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏန္တော၊ ယူလို
 သောကြောင့်။ ဧကော အဒုတိယော၊ အဖော်မရှိမူ၍။ ဥပဋ္ဌိတာယ၊
 အာရုံသို့ကပ်၍တည်သော၊ ဝါ၊ ထင်သော။ အသမ္ပုဋ္ဌာယ၊ မမေ့မလစ်သော။
 သတိယာ၊ ဖြင့်။ အန္တောဂတေဟိ၊ အတွင်း၌တည်ကုန်သော။ လုနိ-
 ယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဗဟိဂတေန၊ အပသို့မကျက်စားသော။ မာနသေန၊
 ဖြင့်။ (ဥပလက္ခိတော၊ မှတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။) ဂတာဂတမဂ္ဂံ၊ သွားသော
 ခရီး၊ လာသောခရီးကို။ ပစ္စဝေက္ခမာနေ၊ ဆင်ခြင်လျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။
 ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ သော။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်း
 နိက္ခိတ္တံ၊ ချထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တသ္မိံ ပဒေသေ၊ ၌။ (ဌိတံ၊
 သော။) ပါသာဏံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ဝဗ္ဗိကံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ရုက္ခံ ဝါ၊ ကိုရင်း။

၁-ဤပုဒ်တို့၌ တတိယာဝိဘတ်သည် ဣတ္ထမ္မုတလက္ခဏအနက်၌ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်
 သတိယာ၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ ဤ သို့သည်ဖြင့်လည်း အနက်ပြန်အပ်
 ၏။ သို့ပြန်လျှင် ပါဌသောသ မလိုကော့ပြီ။ (ဆ-သ-သော)

၄၇၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်, နိဿယ (၁၇၅-၂၁) [၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာန

ဂစ္ဆံ ဝါ၊ ချုပုတ်ကိုရင်း။ လတံ ဝါ၊ နွယ်ကိုရင်း။ သနိမိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓုမာတက
အသုဘနိမိတ်နှင့်တကွ။ ကရောတိ၊ ၏။ သာရမ္မဏံ၊ အသုဘအာရုံနှင့်
တကွ။ ကရောတိ၊ ၏။ သနိမိတ္တံ၊ တကွ။ ကတွာ၊ ချုံ။ သာရမ္မဏံ၊ တကွ။
ကတွာ၊ ချုံ။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ သော။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို။ သဘာဝဘာဝ-
တော၊ (သေသည်မှ နောက်ကာလ၌ ဖူးရောင် ကြွတက်သည်၏ အဖြစ်
ဟူသော) မိမိ၏ ပင်ကိုယ်ရင်း သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် ။ ဥပလက္ခေတိ၊
မှတ်၏။ ဝဏ္ဏတောပိ၊ အမည်းအဖြူစသော အဆင်းအားဖြင့်ရင်း။ လိင်္ဂ-
တောပိ၊ အရွယ်အားဖြင့်ရင်း။ သဏ္ဌာနတောပိ၊ သဏ္ဌာန်အားဖြင့်ရင်း။
ဒိသတောပိ၊ အရပ်အားဖြင့်ရင်း။ ဩကာသတောပိ၊ တည်ရာအားဖြင့်ရင်း။
ပရိစ္ဆေဒတောပိ၊ ခြေဖျား လက်ဖျားစသော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ရင်း ။
သန္တိတော၊ လက်ဆစ် ခြေဆစ် စသော အဆစ်အားဖြင့်။ ဝိဝရတော၊
လက်ကြား ခြေကြားအစရှိသော ဟင်းလင်း အကြားအားဖြင့်။ နိန္ဒတော၊
မျက်တုင်း၊ ခံတုင်း၊ လည်ချိုင်းစသော နိမ့်ရှိုင်းသောဌာနအားဖြင့်။ ထလ-
တော၊ ပုဆစ်၊ ရင်ဝှန်းဖူးပြင်စသော မြင့်မိုသောဌာနအားဖြင့်။ သမန္တတော၊
အကောင်၏ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့်။ ဥပလက္ခေတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂီ
သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်
သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သူပဓာရိတံ၊ ကောင်းစွာမှတ်အပ်သည်ကို။
(ကတွာ၊ ချုံ။) ဥပဓာရေတိ၊ မှတ်၏။ သုဝဏ္ဏိတံ၊ ကောင်းစွာ ပိုင်းခြား
အပ်သည်ကို။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ပိုင်းခြား၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ
နိမိတ္တံ၊ ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ချုံ။ သူပဓာရိတံ၊ ကို။ ဥပဓာရေတွာ၊
ချုံ။ သုဝဏ္ဏိတံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ချုံ။ ဧကော-အဒုတိယော၊ အဖော်
မပါတယောက်ထည်းသာ။ ဥပဋ္ဌိတာယ၊ သော။ အသမ္မုဋ္ဌာယ၊ သော။

၁-ဘာဝကား လက္ခဏာဟော။ ထိုလက္ခဏာကား သဘာဝလက္ခဏာ သာမည
လက္ခဏာဟူ၍ နှစ်ထွေရှိ၏။ ထိုတွင် သာမညလက္ခဏာကို လျဉ်းပါးမည်ကြောင့် ဘာဝနှင့်
မတန်၊ သဘာဝကပြန်သတည်း။ (ပြည်)

၂-ဝဏ္ဏစသည်အားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းကို အသုံးစဉ် အလိုရှိအပ်သောကြောင့် ကော်သ
အားဖြင့် တပေါင်းတစုတည်း လိုအပ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ သန္တိစသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းကို
ကော်သအားဖြင့် တပေါင်းတစုတည်း အလိုရှိအပ်သည်မဟုတ်ဟု ပြခြင်းငှါ ဝဏ္ဏတောပိ
စသော - ဆဌာနတို့၌ - သမ္မုဋ္ဌာနအနက်ရှိသော ပိ-သဒ္ဓါကိုယူအပ်၏။ သန္တိတော စသော
ဝါးဌာနတို့၌ကား ပိ-သဒ္ဓါမရှိသင့်ဖြစ်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] ဥဒ္ဓုမာတကမ္မဋ္ဌာန (၁၇၆-၁၃) ၄၇၇

[၁၇၆] သတိယာ၊ ဖြင့်။ အန္တောဂတေဟိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အပဟိဂတေန၊ သော။ မာနသေန၊ ဖြင့်။ (ဥပလက္ခိတော၊ ချ်။) ဂတာဂတမဂ္ဂံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ လျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ မိမိ၏ဝသနဌာနသို့ စိုက်စိုက်ပြန်သွား၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ စင်္ဂမန္တောပိ၊ သော်လည်း။ တဗ္ဘာဂိယံယေဝ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်လျှင် အဖို့ရှိသည်သာဖြစ်သော။ စင်္ဂမံ၊ ကြွခြင်းကို။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။ နိသီဒန္တောပိ၊ ထိုင်သော်လည်း။ တဗ္ဘာဂိယညေဝ၊ သော။ အာသနံ-နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်းကို။ ပညပေတိ-ကပေတိ၊ ပြု၏။

သမန္တာ၊ ဥဒ္ဓုမာတက၏ထက်ဝန်းကျင်မှ။ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ၊ ကျောက် စသောနိမိတ်ကိုမှတ်ခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယာ၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ကိမာနိသံသာ၊ အဘယ်အာနိသင်ရှိသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ သမန္တာ၊ မှ။ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ၊ သည်။ အသမ္မောဟတ္ထာ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ထင်လတ်ပြီးသော် ဖြစ်စကောင်းသော သမ္မောဟ၏ ကင်း ပျောက်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ အသမ္မောဟာနိသံသာ၊ ကင်းပျောက်ခြင်း အာနိသင်ရှိ၏။ ကောဒသဝိဓေန၊ ဝဏ္ဏစသောကောဒသအပြားအားဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ ဥဒ္ဓုမာတက နိမိတ်ကိုယူခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယော၊ နည်း။ ကိမာနိသံသော၊ နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ကောဒသ-ဝိဓေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ သည်။ ဥပနိဗန္ဓနုတ္တော၊ အသုဘအာရုံ၌ စိတ်ကိုဆောင်၍ ဖွဲ့ချည်ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဥပနိဗန္ဓနာနိသံသော၊ ၏။ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ၊ သည်။ ကိမတ္ထိယာ၊ နည်း။ ကိမာနိသံသာ၊ နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ၊ သည်။ ဝီထိသမ္ပုပ္ပါဒနတ္ထာ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းအစဉ်တည်းဟူသော) ခရီးလမ်းရိုး မှန်သို့ ဖြောင့်မတ် ကောင်းမွန်စွာ (ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရ၏) တက်ခြင်း သွားခြင်းဟူသောအကျိုးရှိ၏။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအစဉ်ကို ကောင်းစွာပြီးစေ ခြင်းဟူသော အကျိုးရှိ၏။ ဝီထိသမ္ပုပ္ပါဒနာနိသံသာ၊ အာနိသင်ရှိ၏။

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ အာနိသံသဒဿာဝီ၊ အာနိသင်ကိုမြင်လေ့ ရှိသည်။ ရတနသညီ၊ မွန်မြတ်သောရတနာဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ချ်။ စိတ္တိကာရံ၊ အလေးအမြတ်ပြုခြင်းကို။ ဥပဋ္ဌပေတော၊ ဖြစ်စေ၍။ သမ္ပိ-

ယာယမာနော၊ ကောင်းစွာမြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍။ ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဇရာမရဏမှာ၊ မှ။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ပရိမုစ္စိဿာမီတိ၊ လွတ်ရ ပေတော့အံ့ဟု။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ထိုအသုဘအာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ မြဲစွာဖွဲ့ချည်၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ သာလျှင်။ ပ။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုယောဂီသည်။ ရူပါဝစရံ၊ သော။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ အဓိဂတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗော စ ဝိဟာရော၊ သည်လည်း။ အဓိဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနာမယဉ္စ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ကိုလည်း။ အဓိဂတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

၁၀၆။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အဋ္ဌကထာတို့၌ မိန့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တနည်း) တသ္မာ၊ ထိုသို့ဥဒ္ဓုမာတကအသုဘနိမိတ်ကိုသင်ခြင်းသည် ပဌမ ဈာန်ကိုရခြင်း၏ ဥပါယဖြစ်သောကြောင့်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ စိတ္တ- သညတ္တတ္ထာယ၊ မိမိစိတ်ကို သရီရသဘာဝ၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်ဆင်ခြင်မှတ်သိ စေခြင်းအကျိုးငှါ။ သိဝထိကဒဿနံ၊ သုသာန်ရူခြင်းငှါ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဃဏ္ဍိံ၊ ခေါင်းလောင်းကျောက်စည်ကို။ ပဟရိတော၊ ၍။ ဂဏံ၊ ဂိုဏ်းသင်္ဃာကို။ သန္နိပါတေတွာပိ၊ လည်း။ ဂစ္ဆတု၊ အုတ်အာ သောင်းသဲသွားပစေ။ ပန၊ ထိုသို့သောသူကိုမတုတ်၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန၊ ဦးခေါင်းသဖွယ်ဖြစ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို ပဓာနပြု၍။^၂

ဂစ္ဆန္တေန၊ သွားသောယောဂီသည်။ ကေကေန-အဒုတိယေန၊ တကိုယ် ထီးထီးအဖော်မပါဘဲ။ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ၊ မိမိနှလုံးသွင်းနေကျမူလကမ္မဋ္ဌာန်း

၁-စိတ္တသညတတ္ထာယ-ဟု ဝိသညောက-တ-နှင့်ရှိမှု ကိလေသာ၏ အစွမ်းအာနုဘော်ဖြင့် လျှပ်ပေါ်ကြော့ကျည်း မစောင့်စည်းသောစိတ်ကို ဆွဲပိတ်စောင့်စည်း ကွပ်တည်းဆုံးမနဲ့ အကျိုးငှါသာသွားသည်။ ဥဂ္ဂဟ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ထင်၍ ဈာန် သမာပတ်ရလောက်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကြီးအကျိုးငှါ သွားသည့်အဟုတ်ဟူလို့။ (ပြည်)

၂-တတိယာကို တွာဖြင့် ဖွင့်သင့်သည်။ ထို့ကြောင့် တံ ဥတ္တမဂ်* ပဓာနံ ကာရဏံ ကတွာ-ဟု ဋီကာမိန့်။ ဤအလိုသော် ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန-ကမ္မဋ္ဌာနံ သီသံ ဥတ္တမဂ်* ပဓာနံ ကာရဏံ ကတွာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မြတ်သောအင်္ဂါဖြစ်သော ဦးခေါင်းသဖွယ် ပြဇာန်းသော အကြောင်းပြု၍ပေး။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန

(၁၇၇.၁)

၄၇၆

ကို။ အဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ မလ္လုတ်မူ၍ ။ တံ၊ ထိုမူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ မနသိ
ကရာဇန္တေနော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ သုသာနေ၊ ခွံ။ သော-
ဏာဒိပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ၊ မြေခွေးအစရှိသော ဘေးရန်ကိုဖျောက်ခြင်း
အကျိုးငှါ။ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဝါ၊ သူအိုဆောင်တောင်ဝှေးကို၎င်း။ ယဋ္ဌိံ ဝါ၊
နှင်တံကို၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်စွဲ၍။ သူပဋ္ဌိတဘာဝသမ္မာဒနေန၊
မူလကမ္မဋ္ဌာန်း၌ မြဲမြံစွာကပ်၍ ထင်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေသဖြင့်။
အသမ္မုဋ္ဌံ၊ မမေ့မလစ်သော။ သတိံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ မနစ္ဆဋ္ဌာနံ၊
မနိန္ဒြေလျှင် ခြောက်ခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။
အန္တောဂတဘာဝသမ္မာဒနတော၊ အတွင်း၌တည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေ
ခြင်းကြောင့်။ အဗဟိဂတမနေန၊ အပသို့မကျက်စားသောစိတ်ရှိသည်။
ဟုတွာ၊ ၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၍။

ဝိဟာရတော၊ မှ။ နိက္ခမန္တေနော၊ ထွက်တည့်လျှင်ပင်။ အသုက-
ဒိသာယ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ အသုကဒွါရေန၊ ဤမည်သောတံခါးဖြင့်။
နိက္ခမန္တော၊ ငါထွက်သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါရံ၊ ကို။ သလ္လ-
က္ခေတဗ္ဗံ၊ ၍။ တတော၊ ထိုတံခါးကိုမှတ်သည်မှ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။
ယေန မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ သော မဂ္ဂေါ၊ ကို။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ သည်။
ပါစိနဒိသာဘိမုခေါ၊ အရှေ့အရပ်သို့ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့
၎င်း။ ပစ္စိမ ဥတ္တရဒက္ခိဏဒိသာဘိမုခေါ၊ အနောက်အရပ်၊ မြောက်အရပ်၊
တောင်အရပ်သို့ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဝိဒိသာဘိ-
မုခေါ၊ အထောင့်အရပ်သို့ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ မှတ်သားအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ခွံ။
ဝါမတော၊ ဝဲဘက်အားဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ခွံ။ ဒက္ခိဏ-
တော၊ ယာဘက်အားဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၍။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အဿ မဂ္ဂဿ၊
၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ခွံ။ [၁၇၇] ပါသာဏော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊
ခွံ။ ဝမ္ပိကော၊ တောင်ပိုသည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ခွံ။ ရုက္ခော၊ သည်။

၁-ပြုကတော့အားဖြင့် ရံခါရံခါ မိမိဆောင်အပ် နှလုံးသွင်းအပ်သော ဗုဒ္ဓါနုဿတိ
စသောသဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် မူလကမ္မဋ္ဌာန်းမည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနသီသဖြင့် ငါသွားသည်
တမို့ -ဟု ထိုမူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို မလ္လုတ်သင့်ဟူလို။ (ပြည်)

ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌိ။ ဂစ္ဆေ၊ ချုံပုတ်သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌိ။ လတံ၊ နှယ်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗေ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂမနမဂ္ဂံ၊ သွားရာခရီးကို။ ဝဝတ္ထပေန္တေန၊ မှတ်သားသည်ဖြစ်၍။ နိမိတ္တဌာနံ၊ အသုဘနိမိတ်ကို ယူရာအရပ်သို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ပဋိဝါတံ၊ အသုဘနိမိတ်မှလာသောလေ၏ ရှေးရှု လေကြေအရပ်ဖြင့်။ နော ခေါ် ဂန္တဗ္ဗံ၊ မသွားအပ်သလျှင်ကတည်း။ ဟိ၊ အပြစ်ကို ဆိုအံ့။ ပဋိဝါတံ၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသောယောဂီ၏။ ဃာနံ၊ ကို။ ကုဏပဂန္တေ၊ အကောင်ပုပ်နံသည်။ ပဟရိတွာ၊ ခိုက်၍။ မတ္ထလုဂံ ဝါ၊ ဦးနှောက်ကိုမူလည်း။ သင်္ခေါဘေယျ၊ ချောက်ချား လှုပ်ရှားစေရာ၏။ အာဟာရံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ဆဇ္ဈာပေယျ၊ စွန့်အန်စေရာ၏။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကုဏပဌာနံ၊ အကောင်ပုပ်ရှိရာအရပ်သို့။ အာဂတော၊ လာမိသည်။ အမှိ နာမ၊ ဖြစ်ရလေခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပ္ပဋိသရံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ဇနေယျ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဝါတံ၊ ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ အနုဝါတံ၊ လေ၏ နောက်အရပ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ လေညာအရပ်ဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၏။

အနုဝါတမဂ္ဂေန၊ လေညာခရီးဖြင့်။ ဂန္တု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ပဗ္ဗတော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပပါတော ဝါ၊ ကမ်းပါးပြတ်သည်၎င်း။ ပါသာဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဝတိ ဝါ၊ စည်းစောင်းရန်းသည်၎င်း။ ကဏ္ဍကဌာနံ ဝါ၊ ဆူးရှိသော ချုံနှယ်သည်၎င်း။ ဥဒကံ ဝါ၊ သည်၎င်း။ စိက္ခလ္လံ ဝါ၊ တံစီးညွှန်သည်၎င်း။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ စိဝရကဏ္ဍေန၊ သင်္ကန်းနားဖြင့်။ နာသံ၊ နှာကို။ ပိဒဟိတွာ၊ ၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ကား။ အဿ၊ ထိုအသုဘရှိသော ရဟန်း၏။ ဂမနဝတ္ထံ၊ အသွားကျင့်ရာဝတ်တည်း။

၁၀၇။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဂတေန၊ သွားသောယောဂီသည်။ တာဝ၊ စွာ။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို။ န ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ မကြည့်အပ်သေး။

၁-ဓာတ်ကျမ်းတို့၌ ဆဒ္ဒ ငမနေ-ဟု ရှိသောကြောင့် ဆဒ္ဒါပေယျ-ဟု မူလပါဌ်ရင်း ဖြစ်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဝါတဿ အနု ပစ္စာ အနုဝါတံ- ပြု၍ ပဒါဝတ္ထိကန္တ အခိုက် သ-ကို၊ အံရေးသည်။ ဝါကျာဝတ္ထိကန္တ အခိုက် တတိယာ နာ-ကို အံ-ရေးသည်။ တေန ဝက္ခတိ အနုဝါတမဂ္ဂေန ဘတိ။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန (၁၇၇-၂၁)

၄၈၁

ဒိသာ၊ တို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ကေသ္မိံ
 ဒိသာဘာဂေ၊ အချို့သောအရပ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောယောဂီအား။
 အာရမ္မဏဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဝိဘူတံ၊ ပြက်ပြက် ထင်ရှားသည်။ ဟုတု၊ ဤ။
 န ခါယတိ၊ မထင်။ စိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ ကမ္မနိယံ၊ တာဝနာမူ ပြုခြင်းငှါ
 ခံသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသို့သော
 အရပ်ကို။ ဝဇ္ဇေတု၊ ဤ။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဌိတဿ၊ အား။
 အာရမ္မဏဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ခါယတိ၊ ၏။
 စိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ ကမ္မနိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ဌာတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ပဋိဝါတာနုဝါတဉ္စ၊ လေကြေလေညာအရပ်ကိုလည်း။ ပဟာတဗ္ဗံ၊
 ပယ်ရာ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကို ဆိုအံ့။ ပဋိဝါတေ၊ လေကြေ၌။ ဌိတဿ၊
 တည်သည်ဖြစ်၍။ ကုဏပဂန္ဓေန၊ သည်။ ဥဗ္ဗာဠဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သသူ
 အား၊ ဝါ၊ သသူ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ အနုဝါတေ၊
 လေညာ၌။ ဌိတဿ၊ တည်သသူအား။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘကောင်၌။ အဓိ-
 ဝတ္ထာ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်သော။ အမနုဿာ၊ တို့သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊
 ကုန်အံ့။ တေ၊ ထိုဘီလူး၊ တုတ်၊ ပြိတ်တို့သည်။ ကုဇ္ဈိတု၊ ဤ။ အနတ္တံ၊
 အကျိုးမဲ့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဤသကံ၊
 စဉ်းငယ်။ ဥက္ကမ္မ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်သော ပဋိဝါတအနုဝါတမှ ဖဲ၍။ နာတိ-
 အနုဝါတေ၊ လေကြေမတည့်လွန်းသော အရပ်၌။ ဌာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤ
 သို့သောနည်းဖြင့်။ တိဋ္ဌမာနေနာပိ၊ တည်သော ယောဂီသည်လည်း။
 နာတိဒုရေ၊ မဝေးလွန်းသော။ နာစွာသန္ဓေ၊ မနီးလွန်းသော။ နာနုပါဒံ၊
 ခြေ၏ အနီးမဟုတ်သော၊ ဝါ၊ ခြေရင်းတူရူမဟုတ်သော။ နာနုသီသံ၊
 ဦးခေါင်း၏ အနီးမဟုတ်သော၊ ဝါ၊ ဦးခေါင်းရင်း တူရူမဟုတ်သော အရပ်
 ၌။ ဌာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ အတိဒုရေ၊ ၌။ ဌိတဿ၊ အား။
 အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အဝိဘူတံ၊ မထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အစွာ-
 သန္ဓေ၊ ၌။ ဌိတဿ၊ အား။ (လိုက်) ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ဖြစ်တတ်၏။ အနုပါဒံ ဝါ၊ ၌၎င်း။ အနုသီသံ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ဌိတဿ၊ အား။
 သဗ္ဗံ၊ သော။ အသုဘံ၊ သည်။ သမံ၊ အမျှ။ န ပညာယတိ၊ မထင်။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ နာတိဒုရေ၊ မဝေးလွန်းသော။ နာစွာသန္ဓေ၊ မနီးလွန်းသော။
 ဩလောကေန္တဿ၊ ကြည့်သသူအား။ ဖာသုကဋ္ဌာနေ၊ ချမ်းသာရာ အရပ်

၄၀၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၇၇-၂၁) [၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာန

ဖြစ်သော။ သရီရဝေမဇ္ဈဘာဂေ၊ ကိုယ်၏အလယ်အဖို့အရပ်၌။ ဌာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၀၈။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဌိတေန၊ တည်သော ရဟန်းသည်။ တသ္မိံ ပဒေသေ ပါသာဏံ ဝါ။ပ။ လတံ ဝါ သနိမိတ္တံ ကရော-
တီတံ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။
နိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဥပလက္ခေတဗ္ဗာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ တတြ-တေသု
နိမိတ္တေသု၊ တို့၌။ ဣဒံ၊ ကား။ ဥပလက္ခဏဝိဓာနံ၊ မှတ်ရာသော အစီ
အရင်တည်း။ တဿ နိမိတ္တဿ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်၏။ သမန္တာ၊ အနီး၌။
စက္ခုပထေ၊ မျက်စိလမ်း၌။ ပါသာဏော၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။
သော ပါသာဏော၊ ကို။ (ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော-၌စပ်) အယံ ပါသာဏော၊
သည်။ ဥစ္စော ဝါ၊ မြင့်၏ဟူ၍၎င်း။ နီစော ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ [၁၇၈]
ခုဒ္ဒကော ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ မဟန္တာ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ တဗ္ဗော ဝါ၊ ဟူ၍
၎င်း။ ကာဠော ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ သေတော ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဒီဃော ဝါ၊
ဟူ၍၎င်း။ ပရိမဏ္ဍလော ဝါ၊ အဝန်းဟူ၍၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေ-
တဗ္ဗော၊ ၏။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ၊ ဤမည်
သောအရပ်၌။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပါသာဏော၊ ကျောက်တည်း။
ဣဒံ၊ ဤစင်းစင်းကြီး မြင်ရသည်ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်
တည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ တည်း။ အယံ၊ ကား။ ပါသာဏော၊
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာမှတ်အပ်၏။ ဝမ္ပိကော၊
တောင်ပို့သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ သောပိ၊ ကိုလည်း။ ဥစ္စော ဝါ၊
မြင့်၏ဟူ၍၎င်း။ နီစော ဝါ၊ ၎င်း။ ခုဒ္ဒကော ဝါ၊ ၎င်း။ မဟန္တာ
ဝါ၊ ၎င်း။ တဗ္ဗော ဝါ၊ ၎င်း။ ကာဠော ဝါ၊ ၎င်း။ သေတော ဝါ၊
၎င်း။ ဒီဃော ဝါ၊ ၎င်း။ ပရိမဏ္ဍလော ဝါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ၊ ၌။ အယံ၊
ဤခွံ့ခွံ့စုံစုံမြင်ရသည်ကား။ ဝမ္ပိကော၊ တောင်ပို့တည်း။ ဣဒံ၊ ဤစင်းစင်း
ကြီး မြင်ရသည်ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊
၏။ ရုက္ခော၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ သောပိ၊ ကိုလည်း။ အဿတ္ထော

၀-“ပုန သမန္တာတိ သာမန္တာ သမိပေ”ဋီကာ မိန့်ရကား သမန္တ-သည် ဤ၌ သာမန္တ
သမိပဉ် ဖြစ်သည်မှတ်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ဥဒ္ဓါမာတာကမ္မဋ္ဌာန (၁၇၈-၁၆)

၄၈၃

ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ နိဗ္ဗောဓော ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ကစ္ဆကော ဝါ၊ ဖအောင်းနက်
 ဟူ၍၎င်း။ ကပိတနော ဝါ၊ ညောင်ချဉ်ပင်ဟူ၍၎င်း။ ဥစ္စော ဝါ၊ ၎င်း။
 နိစော ဝါ၊ ၎င်း။ ခုဒ္ဒကော ဝါ၊ ၎င်း။ မဟန္တော ဝါ၊ ၎င်း။ ကာဠော ဝါ၊
 ၎င်း။ သေတော ဝါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ တတော၊
 ထိုမှနောက်၌။ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ၊ ၌။ အယံ၊ ကား။ ရက္ခော၊ တည်း။
 ဣဒံ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။
 ဂစ္ဆော၊ ချုံသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ သောပိ၊ ကိုလည်း။ သိန္နိ ဝါ၊
 သင်ပေါင်းငယ်ဟူ၍၎င်း။ ကရမန္တော ဝါ၊ ခံချုံဟူ၍၎င်း။ ကဏဝီရော ဝါ၊
 ကလားဇလပ်ဟူ၍၎င်း။ ကုရုဏ္ဏကော ဝါ၊ လိပ်သရွှေဟူ၍၎င်း။ ပ။ ဝဝတ္ထ-
 ပေတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ တတော၊ ၌။ ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ၊ ၌။ အယံ၊
 ကား။ ဂစ္ဆော၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ လတာ၊ နွယ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ သောပိ၊
 ကိုလည်း။ လာဗု ဝါ၊ ပူးနွယ်ဟူ၍၎င်း။ ကုမ္ဘန္တိ ဝါ၊ ဖရုံနွယ်ဟူ၍၎င်း။
 သာမာ ဝါ၊ နွယ်ရွှေဟူ၍၎င်း။ (ဥပါသကာနွယ်လည်းဟူ၏။) ကာဠဝလ္လိ
 ဝါ၊ နွယ်နက်ဟူ၍၎င်း။ (တိကျစွာ၊ နွယ်ငန်း ကြိုက်ရာသုံး) ပူတိလတာ ဝါ၊
 ဆင်သမနွယ်ဟူ၍၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား
 အပ်၏။ တတော၊ ၌။ ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ၊ ဤအရပ်၌။ အယံ၊
 ဤသည်ကား။ လတာ၊ နွယ်တည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ တည်း။
 ဣဒံ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ တည်း။ အယံ၊ ကား။ လတာ၊ တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

၁၀၉။ ပန၊ ဆက်။ ယံ သနိမိတ္တကရဏာဒိ၊ အကြင်သနိမိတ္တကရဏ
 စသည်ကို။ သနိမိတ္တံ ကရောတိ သာရမ္မဏံ ကရောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီး
 တံ သနိမိတ္တကရဏာဒိ၊ ထိုသနိမိတ္တကရဏစသည်သည်။ ဣဝေဝ-ယထာ-
 ဝုတ္တံ ပါသာဏာဒိနိမိတ္တကရဏေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ အန္တောဂဓံ၊ ဝင်၏။
 ဟိ၊ စ။ ပုနပျုနံ၊ ဖန်။ ဝဝတ္ထပေန္တော၊ မှတ်သောယောဂီသည်။ သနိမိတ္တံ၊
 အသုဘနိမိတ်နှင့်တကွကို။ ကရောတိ နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ (ပါသာဏံ-
 စသည်ကား ပကတိကံ၊ သနိမိတ္တံ-ကားဝိကတိကံ။) (တနည်း) အသုဘံ၊
 ကို။ သနိမိတ္တံ၊ ကျောက်စသော နိမိတ်နှင့်တကွဖြစ်သည်ကို။ ကရောတိ
 နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဝါ၊ မှတ်သည်မည်၏။ (ဤအလိုသော် သနိမိတ္တံ

၄၈၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၇၈-၁၉) [၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာန

ကား ဗဟုဗ္ဗိဟိ။) (တနည်း) အသုဘံ၊ ကိ။ သနိမိတ္တံ၊ ကျောက်စသော
 နိမိတ်နှင့်တကွ။ ကရောတိ နာမ၊ မည်၏။ (ဤအလိုသော် နိမိတ္တေန
 သဟ သနိမိတ္တံ ပြု၍ အဗျယိဘောမှတ်) အယံ၊ ဤမှိုမှိုမဲ့မဲ့မြင်ရသည်ကား။
 ပါသာဏော၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ဤစင်းစင်းကြီးမြင်ရသည်ကား။ အသုဘ-
 နိမိတ္တံ၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ တည်း။ အယံ၊ ကား။
 ပါသာဏော၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒွေ ဒွေ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော
 ပါသာဏနှင့် အသုဘနိမိတ်တို့ကို။ သမာသေတော သမာသေတော၊ ပေါင်း၍
 ပေါင်း၍။ ဝဝတ္ထပေန္တော၊ မှတ်သောယောဂီသည်။ သာရမ္မဏံ၊ အသုဘနှင့်
 တူသောအာရုံကို၊ ဝါ၊ အသုဘအာရုံနှင့် တချက်တည်းကို။ ကရောတိ နာမ၊
 မည်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သနိမိတ္တံ၊ ကျောက်
 စသောနိမိတ်နှင့်တကွကို၎င်း။ သာရမ္မဏဉ္စ၊ အသုဘအာရုံနှင့်တချက်တည်း
 ကို၎င်း။ ကတော၊ ပြုပြီး၍။ သဘာဝဘာဝတော ဝဝတ္ထပေတီတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဥဒ္ဓုမာတကအသုဘ၏။ သဘာဝဘာဝေါ၊
 သဘာဝလက္ခဏာဖြစ်သော။ အနညသာဓာရဏော၊ တပါးနှင့်မဆက်ဆံ
 သော။ အတ္တနိယော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ယော ဥဒ္ဓုမာတကဘာဝေါ၊
 အကြင် သေသည်မှ နောက်ကာလ၌ ဖူးရောင်ကြွတက် စက်ဆုပ်ဖွယ်
 အကောင်ပုပ်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန သဘာဝဘာဝေန၊ ထို
 သဘာဝလက္ခဏာဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။ ဝဏိတံ၊ အိုင်း
 အမာကဲ့သို့ကြွတက်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ (သေသည်မှနောက်၌) ဖူးရောင်
 ကြွတက်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်အကောင်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဘာဝေန
 သရသေန၊ ဥဒ္ဓုမာတက၏အဖြစ်ဟူသော မိမိ၏အသီးလက္ခဏာဖြင့်။
 ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

၁-သဘာဝနှင့် ရသ အနက်တို့၊ ကိစ္စဟောရသ မဟုတ်။ သကော ဘာဝေါ သဘာဝေါ၊
 သဿ ဘာဝေါ သဘာဝေါ-ပြု။ သေ နယော သရသပဒေပိ။ သဘာဝေါ ဧဝံ ဝါ တထာ
 နိပ္ပဇ္ဇနတော ရသောကံ ဝုတ္တော။ ဋီကာ။ ဘေဒတ္တမဟုတ် တုလျတ္ထဖြစ်၍ သေဒနိဿိတ
 စ-သဒ္ဓါကိုမထည့်သတည်း။ ဤကား ပြည်မှန်သျှ၌ အမှာစကားတည်း။ သဘာဝေန စ
 သရသေန စ ဟု စ-သဒ္ဓါမထည့်ဘဲ သဘာဝေန သရသေန-ဟူ၍သာလျှင် ဆိုသည်ဟူလို။
 သို့သော် ဋီကာ၌မူ သရသေန-ပုဒ်ကို ကိစ္စဟောလည်း ပဌမနည်း ဖွင့်ပြသေး၏။ ၎င်း
 အဖွင့်ကို ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက နှစ်သက်ဟန်မတူပေ။ (ဆ-သံ-သော)

၁၁၀။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတု၊ ချီ။ ဝဏ္ဏတောပိ၊ ဖြင့်၎င်း။ လိင်္ဂ-
 တောပိ၊ အရွယ်အားဖြင့်၎င်း။ သဏ္ဌာနတောပိ၊ ၎င်း။ ဒိသတောပိ၊ ၎င်း။
 ဩကာသတောပိ၊ ၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒတောပိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆဗ္ဗိဓေန၊
 ခြောက်ပါးသော ပကာရဖြင့်။ (တာဝ၊ စွာ။) နိမိတ္တံ၊ အသုတနိမိတ်ကို။
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တေန ယောဂိနာ၊
 သည်။ ဣဒံ သရီရံ၊ ဤအကောင်သည်။ ကာဠဿ၊ လူညို၏။ သရီရံ၊ တည်း။
 ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဩဒါတဿ၊ ၏။ ပ။ မဂ္ဂရစ္ဆဝိနေ၊ ကြမ်းပိုးကျောက်
 ကုန်း အနှုန်းရှိသောသူ၏။ သရီရံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဝဏ္ဏတော၊
 ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ လိင်္ဂတော၊ ဖြင့်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ၊ ဣတ္ထိလိင်
 ရှိသော။ သရီရံ၊ အကောင်တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပုရိသလိင်္ဂံ၊ ပုရိသ
 လိင်္ဂရှိသော။ သရီရံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ အဝဝတ္ထပေတု၊ မမှတ်
 မှု၍။ ဣဒံ သရီရံ၊ သည်။ ပဌမဝယေ၊ ဌံ။ ဌိတဿ၊ သော။ သတ္တဿ၊ ၏။
 သရီရံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ မဇ္ဈိမဝယေ၊ ဌံ။ ဌိတဿ၊ သော။
 သတ္တဿ၊ ၏။ သရီရံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပစ္ဆိမဝယေ၊ ဌံ။ ဌိတဿ၊
 သော။ သတ္တဿ၊ ၏။ သရီရံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
 သဏ္ဌာနတော၊ အားဖြင့်။ [၁၇၉]ဥဒ္ဓါမာတကဿ၊ ၏။ သဏ္ဌာနဝသေနေဝ၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ (န ပါကတိကသဏ္ဌာနဝသေန-လုနံ) အဿ၊ ထိုအသုတ
 ကောင်၏။ သိသသဏ္ဌာနံ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤသို့တည်း။ ဂီဝါသဏ္ဌာနံ၊ သည်။
 ဣဒံ၊ ဤသို့တည်း။ ဟတ္ထသဏ္ဌာနံ၊ သည်။ ဣဒံ၊ တည်း။ ဥဒရသဏ္ဌာနံ၊
 သည်။ ဣဒံ၊ တည်း။ နာဘိသဏ္ဌာနံ၊ သည်။ ဣဒံ၊ တည်း။ ကဋ္ဌိသဏ္ဌာနံ၊
 သည်။ ဣဒံ၊ တည်း။ ဥရသဏ္ဌာနံ၊ သည်။ ဣဒံ၊ တည်း။ ဇမံသဏ္ဌာနံ၊ သည်။
 ဣဒံ၊ တည်း။ ပါဒသဏ္ဌာနံ၊ သည်။ ဣဒံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊
 ၏။ ပန၊ ပါး။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဌံ။ ဒိသ၊ တို့သည်။
 နာဘိယာ၊ မှ။ အဓော၊ အောက်အဖို့သည်။ ဟေဋ္ဌိမဒိသ၊ မည်၏။ ဥဒ္ဓံ၊
 သည်။ ဥပရိမဒိသ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ ဣမိဿာ ဒိသဿ၊
 ဤမည်သော ဝဲယာရွှေနေောက်အရပ်၌။ ဌိတော၊ ၏။ အသုတနိမိတ္တံ၊
 သည်။ ဣမိဿာ ဒိသဿ၊ ဌံ။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
 ပန၊ ပါး။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဣမသ္မိံ နာမ ဩကာသေ၊ ဤမည်သော
 မြေအရပ်၌။ (ဣမဿ ကဠေဝရဿ၊ ၏။) ဟတ္ထာ၊ တို့သည်။ ဌိတာ၊

ကုန်၏။ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ၊ ဌံ။ ပါဒါ၊ တုံသည်။ ဌိတ၊ ကုန်၏။
 ဣမသ္မိံ ဩကာသေ၊ ဌံ။ သီသံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ
 ဩကာသေ၊ ဌံ။ မဇ္ဈိမကာယော၊ သည်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ
 ဩကာသေ၊ ဌံ။ ဌိတော၊ ၏။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ
 ဩကာသေ၊ ဌံ။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊
 ဖြင့်။ ဣဒံ သရီရံ၊ ကို။ အဓော၊ ချက်မှအောက်၌။ ပါဒတလေန၊ ဖြင့်။
 ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ ဥပရိ၊ ချက်မှအထက်၌။ ကေသမတ္ထကေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။
 တိရိယံ၊ ဖီလာ၌။ တစေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ ယထာပရိစ္ဆိန္နေ၊ ပိုင်းခြား
 တိုင်းသော။ ဌာနေ၊ ဌံ။ ဒုတ္တိံ သကုဏပတရိတမေဝ၊ သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော
 အပုပ်အစုဖြင့် ပြည့်သည်သာတည်း။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊
 ၏။ (စ-ကား သမ္ပိဏ္ဍန၊ ပရိစ္ဆိန္နန္တိ စ-ဟုပေါင်း) အထ ဝါ၊ ကား။ အယံ၊
 ဤအောက်၌ လက်ညှိုးဖျား၊ အထက်၌ ပခုံးစွန်းအစပ်၊ ဖီလာ၌ အရေအဆုံး
 ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်သည်။ အဿ၊ ထိုအကောင်၏။ ဟတ္ထ-
 ပရိစ္ဆေဒေါ၊ လက်အပိုင်းအခြားတည်း။ အယံ၊ ဤအောက်၌ ခြေတဝါး
 အပြင်၊ အထက်၌ပုဆစ်ဒူး၊ ဖီလာ၌အရေအဆုံးဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော
 အရပ်သည်။ ပါဒပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ အယံ၊ ဤအောက်၌လည်၊
 အထက်၌ဆံဖျား၊ ဖီလာ၌အရေအဆုံးဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်သည်။
 သီသပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ အယံ၊ ဤလက်ခြေဦးခေါင်းမှ တပါးသော
 အပိုင်းအခြားသည်။ မဇ္ဈိမကာယပရိစ္ဆေဒေါ၊ အလယ်သားဖြစ်သော
 ကိုယ်အပိုင်းအခြားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန
 (တစိတ်သာဥဒ္ဓုမာတဖြစ်၍ တကိုယ်လုံးကို သိမ်းဆည်းခြင်းငှါ မတတ်နိုင်
 ရာ၌ ပိုင်းခြားပုံကို) ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယတ္ထကံ၊ အကြင်ရွှေ့လောက်သော။
 ဌာနံ ဝါ၊ ဥဒ္ဓုမာတဖြစ်သော ကိုယ်အစိတ်အရပ်ကိုမူလည်း။ (ဥဒ္ဓုမာတက-
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။) ဂဏှာတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းဆည်း
 ၏။ တတ္ထကမေဝ ဝါ၊ ထိုရွှေ့လောက်သိမ်းဆည်းအပ်တိုင်းသောကိုယ် အရပ်
 ကိုသာလျှင်မူလည်း။ ဣဒံ ဟတ္ထာဒိကံ၊ ဤလက်စသည်ကား။ ဤဒိသံ-
 ဝေဓကာရံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ ဖူးဖူး
 ရောင်သော စက်ဆုပ်ဖွယ်အကောင်ပုပ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာ-
 သဘာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိ-

နိဒ္ဒေသ] ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန (၁၇၉-၂၂)

၄၈၇

ရိုက်ကိုဆိုအံ့။ ပုရိသဿ၊ အား။ ဣတ္ထိသရီရံ၊ မိန်းမအကောင်သည်။
ဣတ္ထိယာ ဝါ၊ မိန်းမအားမူလည်း။ ပုရိသသရီရံ၊ ယောက်ျားအကောင်သည်။
န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဝိသဘာဂေ၊ ဝိသဘာဂကိုယ်၌။ အာရမ္မဏံ၊ စက်ဆုပ်
ဖွယ်ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံသည်။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ (သုဘတော၊ ဖြင့်။
ဥပဋ္ဌဟေယျ၊ ထင်ရာ၏။ လှန်) ဝိပ္ပန္နနဿေဝ၊ ကိလေသာတုန်လှုပ်ခြင်း၏
သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
ဥဒ္ဓါဋ္ဌိတာ၊ ဥဒ္ဓါမာတကအဖြစ်သို့ရောက်ပြီးသည်။ ဝါ၊ အချင်းခပ်သိမ်း
ကျိုက်ကျိုက်ဆူသော ကိုယ်ရှိသည်။ ဝါ၊ ခွါအပ်သောအသွင်ရှိသည်။
သမာနာပိ၊ ဖြစ်စေကာမူ။ ဣတ္ထိ၊ သည်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။
ပရိယာဒါယ၊ ထက်ဝန်းကျင်ယူကျုံး၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဇ္ဈိမ-
ဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဘာဂသရီရေယေဝ၊
သဘာဂဖြစ်သောအကောင်၌သာလျှင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း
ဖြင့်။ ဆဗ္ဗိဓေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၁၁။ ပန၊ အထူးပုဂ္ဂိုလ်ကိုဆိုအံ့။ ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ၊ ရှေးဘုရားရှင်
တို့၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ အာသေဝိတကမ္မဋ္ဌာနော၊ မှီဝဲလေ့ကျက်ဘူးသော
အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော။ ပရိဟတရုတင်္ဂေါ၊ သောသာနိကင်္ဂစသည်တို့၏
အစွမ်းဖြင့် ဆောင်ဘူးသော ရုတင်ရှိသော။ ပရိမဒ္ဓိတမဟာဘူတော၊
စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်အားဖြင့် နှိပ်နင်းနယ်ချေဘူးသော မဟာဘုတ်ရှိသော။
ပရိဂ္ဂဟိတသင်္ခါရော၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်ဘူးသော
သင်္ခါရရှိသော။ ဝဝတ္ထာပိတနာမရူပေါ၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြင့်မှတ်သား
ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသော နာမ်ရုပ်ရှိသော။ ဥဒ္ဓါဋ္ဌိတသတ္တသညော၊ သုည-
တာနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့် ခွါအပ်ပြီးသောသတ္တသညာရှိသော။ ကတ-
သမဏဓမ္မော၊ (ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသို့ ရောက်စေသဖြင့်) ပြုအပ်
ပြီးသောရဟန်းတရားရှိသော။ ဝါသိတဝါသနော၊ (အချင်းခပ်သိမ်းကုသိုလ်
ဝါသနာ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်) ထုံအပ်သော ဝါသနာရှိသော။ ဘာဝိတ-
ဘာဝနော၊ (ကုသိုလ်ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်) ပွားစေအပ်ပြီးသော
ဘာဝနာရှိသော။ သဗ္ဗိဇော၊ ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယ ကုသိုလ်မျိုးစေ့သန်သော။
ဉာဏုတ္တရော၊ ရင့်မာသန်စွမ်းသဖြင့် ထက်သောဉာဏ်ရှိသော။ အပ္ပကိလေ-
သော၊ ပါးလွှာသိမ်ဖျင်းသော ကိလေသာရှိသော။ ယော၊ ကုလပုတ္တော၊

၄၈၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၇၉-၂၃) [၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာန

အကြင်အမျိုးကောင်းသားဝိသေသသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပေသည်ပင်။ တဿ
ကုလပုတ္တဿ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသ ကုလပုတ္တအား။
ဩလောကိတောလောကိတဋ္ဌာနေယေဝ၊ ဥဒ္ဓုမာတကစသော အသုဘ၏
ကြည့်အပ် ကြည့်အပ်တိုင်းသော အရပ်၌ပင်လျှင်။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော ပုရိသဝိသေသအားထင်သကဲ့သို့။
ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ နော စေ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အံ။ အထ၊ ထိုသို့မထင်ခဲ့သော်။
ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အာကာရဖြင့်။ ဆဗ္ဗိဓေန၊ ဝဏ္ဏစသော
ခြောက်ပါးအပြားဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှတော၊ အား။ ဥပဋ္ဌာတိ၊
၏။ ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ အား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆဗ္ဗိဓဖြင့်နိမိတ်ယူပါ
သော်လည်း။ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်ခဲ့အံ။ တေန၊ သည်။ သန္နိတော၊
အားဖြင့်၎င်း။ ဝိဝရတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ နိန္နတော၊ အားဖြင့်၎င်း။
ထလတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ သမန္နတော၊ အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုနပိ၊
တဖန်လည်း။ ပဉ္စဝိဓေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၁၂။ တတ္ထ၊ ထိုသန္နိအစရှိသည်တို့တွင်၊ ဝါ၊ သန္နိတော-အစရှိသော
ပါဌ်၌။ သန္နိတောတိ၊ ကား။ အသီတိသတသန္နိတော၊ တရားရှစ်ဆယ်သော
အစပ်အဆက်အားဖြင့်။ ပန၊ ထိုသို့ အသီတိသတသန္နိဖြင့် ရှုသင့်သော်
လည်း။ ဥဒ္ဓုမာတကေ၊ ၌။ အသီတိသတသန္နိယော၊ တို့ကို။ ကလံ ဝဝတ္ထု-
ပေဿတိ၊ အတယ်မှာ မှတ်နိုင်လတံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မမှတ်နိုင်သည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနေန၊ သည်။ တယော ဒက္ခိဏဟတ္ထသန္နိ၊ (ပခုံး၊
တတောင်၊ လက်ကောက်ဝတ်အားဖြင့်) လကျါလက်ဆစ် သုံးခုတို့၎င်း။
တယော ဝါမဟတ္ထသန္နိ၊ လက်ဝဲလက်ဆစ် သုံးခုတို့၎င်း။ တယော ဒက္ခိဏ-
ပါဒသန္နိ၊ (ကဋိ၊ ဇဏ္ဍု၊ ဂေါပုက-အားဖြင့်) လကျါခြေဆစ် သုံးခုတို့၎င်း။
တယော ဝါမပါဒသန္နိ၊ လက်ဝဲခြေဆစ်သုံးခုတို့၎င်း။ [၁၈၀] ဧကော ဂီဝ-
သန္နိ၊ လည်ဆစ်တစ်ခု၎င်း။ ဧကော ကဋိသန္နိ၊ ခါးဆစ်တစ်ခု၎င်း။ ဣတိ
ဧဝံ၊ နည်းဖြင့်။ စုဒ္ဓသမဟာသန္နိဝသေန၊ တဆဲ့လေးပါး ကြီးမားသော
အဆစ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သန္နိတော၊ အဆစ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထုပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
ဝိဝရတောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝိဝရံ နာမ၊ အကြားမည်သည်ကား။ ဝါ၊ ကို။
ဟတ္ထန္တရံ၊ လက်နှစ်ဖက်တို့၏ အကြား။ ပါဒန္တရံ၊ ခြေနှစ်ဖက်တို့၏
အကြား။ ဥဒရန္တရံ၊ နာဘိဌာနဟု မှတ်အပ်သော ဝမ်းလယ်၊ ဝါ၊ ဝမ်း၏

နိဒ္ဒေသ]

ဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာန (၁၈၀-၁၃)

၄၈၉

အတွင်း။ ကဏ္ဍန္တရံ၊ နားတွင်းနားပေါက်။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဧဝံ
 အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဝရတော၊ အကြားအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
 အက္ခိနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ နိမိလိတဘာဝေါ ဝါ၊ မှိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။
 ဥမ္ပိလိတဘာဝေါ ဝါ၊ ပွင့်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ၏။
 မုခဿ စ၊ ၏လည်း။ ပိဟိတဘာဝေါ ဝါ၊ ပိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။
 ဝိဝဋ္ဌဘာဝေါ ဝါ၊ ပွင့်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ၏။ နိန္ဒ-
 တောတိ၊ ကား။ သရီရေ၊ ခြံ။ ယံ နိန္ဒဌာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 အက္ခိကူပေါ ဝါ၊ မျက်တွင်းသည်၎င်း။ အန္တောမုခံ ဝါ၊ ခံတွင်းသည်၎င်း။
 ဂလဝါဋ္ဌကော ဝါ၊ ရေမျိုသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ နိန္ဒဌာနံ၊ ကို။
 ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။ နိန္ဒေ၊ နိမ့်ရာ၌။
 ဌိတော၊ ၏။ သရီရံ၊ သည်။ ဥန္တတေ၊ မြင့်ရာ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ထလတောတိ၊ ကား။ သရီရေ၊ ခြံ။ ယံ
 ဥန္တတဌာနံ၊ အကြင်မြင့်ရာအရပ်သည်။ ဇဏ္ဍုကံ ဝါ၊ ပုဆစ်သည်၎င်း။
 ဥရော ဝါ၊ ရင်သည်၎င်း။ နလာဋ္ဌံ ဝါ၊ နဖူးသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။
 တံ ဥန္တတဌာနံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဟံ၊ သည်။
 ထလေ၊ မြင့်မို့ရာ၌။ ဌိတော၊ ၏။ သရီရံ၊ သည်။ နိန္ဒေ၊ နိမ့်ငှမ်းရာ၌။
 ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သမန္တတောတိ၊ ကား။
 သဗ္ဗံ၊ သော။ သရီရံ၊ ကို။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့်။
 ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သကလသရီရေ၊ ခြံ။ ဉာဏံ၊ ကို။ စာရေတွာ၊
 စိုင်းပြင်း၍၊ ဝါ၊ လှည့်လည်စေ၍။ (တသ္မိံ သရီရေ၊ ခြံ။) ယံ ဌာနံ-
 ယော ပဒေသော၊ အကြင်အရပ်အကွက်သည်။ ဝိဘူတံ ဟုတွာ၊ ဥဒ္ဓု-
 မာတကာကာရအားဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုထင်လာသော အရပ်အကွက်၌။ ဥဒ္ဓုမာတကံ ဥဒ္ဓုမာတကန္တိ၊ ဟူ၍။
 စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နှလုံးထားသော်လည်း။ သစေ
 န ဥပဋ္ဌာတိ၊ အံ။ ဥဒရပရိယောသာနံ၊ ဝမ်းအဆုံးရှိသော အထက်ကိုယ်
 သည်။ အတိရေကဥဒ္ဓုမာတကံ၊ တပါးအရပ်အကွက်ထက် သာလွန်၍
 ဖူးရောင်ကြွတက် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထို အထက်ကိုယ်၌။ ဥဒ္ဓုမာတကံ ဥဒ္ဓုမာတကန္တိ၊ ဟူ၍။ စိတ္တံ၊ ကို။
 ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၉၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၈၀-၁၄) [၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာန

၁၁၃။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ သော တံ နိမိတ္တံ သုဂ္ဂဟိတံ ကရောတိတိအာဒိသု၊
တို့ဌ။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ သော။ ဝိနိစ္ဆယကထာ၊ ဝိနိစ္ဆယနှင့် တကွသော
အတ္ထဝဏ္ဏနာ စကားသည်။ ဟေဿတိ၊ လတံ။

တေန ယောဂီနာ၊ သည်။ တသ္မိံ သရီရေ၊ ဌ။ ယထာပုတ္တနိမိတ္တဂ္ဂါ-
ဟဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဥဒ္ဓုမာတကနိမိတ်ကို ယူသည်၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ သုဠ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ထင်လွယ်အောင် ကောင်းမွန်သေချာစွာ။
နိမိတ္တံ၊ အသုဘကောင် အရုပ်အတု နိမိတ်ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ စက္ခုဒွါရဖြင့်
ကြည့်ပြီး၍ မနောဒွါရဖြင့် မှတ်ယူအပ်၏။ သတိံ၊ ကို။ သူပဋိတံ၊
လုံမစောက် မြဲမြံစွာ ထင်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊
ဤသို့ ကောင်းစွာ သတိထား၍ ဆင်ခြင်ခြင်းကို။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန်
အလီ အလီ။ ကရောန္တေန၊ သည်ဖြစ်၍။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ၊
ဝါ၊ အလေးပြု၍၊ ဥပဓာရေတဗ္ဗဉ္ဇေ၊ သတိဖြင့် မှတ်လည်းမှတ်အပ်၏။
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗဉ္ဇေ၊ ပညာဖြင့်ဆုံးဖြတ်လည်း ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ (တနည်း)
ဥပဓာရေတဗ္ဗဉ္ဇေ၊ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမ ပညာဖြင့် မှတ်လည်းမှတ်အပ်၏။ ဝဝတ္ထ-
ပေတဗ္ဗဉ္ဇေ၊ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမသတိဖြင့် ဆုံးဖြတ်လည်းဆုံးဖြတ်အပ်၏။ သရီ-
ရတော၊ မှ။ နာတိဒူရေ၊ သော။ နာစွာသန္ဓေ၊ သော။ ပဒေသေ၊ ဌ။
ဌိတေန ဝါ၊ ရပ်လျက်၎င်း။ နိသိန္ဓေန ဝါ၊ တိုင်လျက်၎င်း။ စက္ခု၊ ကို။
ဥမ္မိလေတွာ၊ ဖွင့်၍။ ဩလောကေတွာ၊ ၍။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ၏။
ဥဒ္ဓုမာတကပဋိကူလံ ဥဒ္ဓုမာတကပဋိကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ သတက္ခတ္တံ၊ အကြိမ်
တရာ၎င်း။ သဟဿက္ခတ္တံ၊ အကြိမ်တထောင်၎င်း။ ဥမ္မိလေတွာ၊ ၍။
ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ ၏။ နိမိလေတွာ၊ မှတ်၍။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်
၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်မှုကို။ ပုနပုနံ၊ ထပ်ကာထပ်ကာ။ ကရောန္တဿ၊
အား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ (ဥဒ္ဓုမာတကမူလအကောင်၌ စိတ်ဖြင့်ခွါ၍ မှတ်ယူ
အပ်သော) အရုပ်အတုနိမိတ်သည်။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ မြဲမြံစွာယူအပ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ကဒါ၊ ဌ။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ယဒါ၊ ဌ။
ဥမ္မိလေတွာ၊ ၍။ ဩလောကေန္တဿ စ၊ အား၎င်း။ နိမိလေတွာ၊ ၍။
အာဝဇ္ဇန္တဿ စ၊ အား၎င်း။ ကေသဒိသံ၊ တခုတည်းကဲ့သို့တူသည်။ ဝါ၊
ကေသဒိသံ-သမာနသဒိသံ၊ အတူတူ။ ဟုတွာ၊ ၍။ အာပါယံ၊ သို့။

နိဒ္ဒေသ]

ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန (၁၈၁-၈)

၄၉၁

အာဂစ္ဆတိ၊ ဧ၊ တဒါ၊ ဤ။ သုဂ္ဂဟိတံ နာမ၊ မြဲမြံစွာယူအပ်သည်မည်သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။

သော၊ သည်၊ တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သုဂ္ဂဟိတံ၊
မြဲမြံစွာယူအပ်သည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ သူပဓာရိတံ၊ ကောင်းစွာမှတ်အပ်
သည်ကို။ ဥပဓာရေတော၊ မှတ်၍။ သုဝဏ္ဏိတံ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်
သည်ကို။ ဝဏ္ဏပေတော၊ ဆုံးဖြတ်၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုသုသာန်၌ပင်လျှင်။
ဘာဝနာပရိယောသာနံ၊ တာဝနာကိစ္စပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ပတ္တံ၊ ၄။ သဓေ န
သက္ကောတိ၊ အံ။ အထ၊ ထိုသို့မတတ်နိုင်ခဲ့သော်။ အနေန၊ သည်။ အာဂမန-
ကာလေ၊ ကျောင်းမှသုသာန်သို့လာသကာလ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာ
လျှင်။ ဧကေနေ အဒုတိယေန၊ တကိုယ်ထည်းသာအဖော်မပါဘဲ။ တဒေဝ
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ထိုယူခဲ့သော ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပင်လျှင်။ မနသိ
ကရောန္တေန၊ ထားလျက်။ သူပဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာထင်သော။ သတိံ၊ ကို။
ကတော၊ ရှိ။ [၁၈၁] အန္တောဂတေဟိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
အဗဟိဂတေန၊ သော။ မာနသေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ဧ၊ သေနာသန-
မေဝ၊ သို့သာလျှင်။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ဧ။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သုသာနာ၊ မှ။ နိက္ခမန္တေနေဝ၊ ထွက်တည့်လျှင်ပင်။
အာဂမနမဂ္ဂေါ၊ လာရာခရီးကို။ ဝဏ္ဏပေတဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ယေန
မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ နိက္ခန္တော၊ ထွက်သည်။ အသ္မိ၊ ဧ၊ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤထွက်
ရာခရီးသည်။ ပါစီနဒိသာဘိမုခေါ၊ အရှေ့အရပ်သို့ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။
ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပစ္စိမဥတ္တရဒက္ခိဏဒိသာဘိမုခေါ၊ သို့ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ၊
ဧ။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဝိဒိသာဘိမုခေါ၊ သို့ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။
ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤ။ ဝါမတော၊
ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤ။ ဒက္ခိဏတော၊
ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ အဿ၊ ထိုခရီး၏။ ဣမသ္မိံ ဝံဌာနေ၊
ဤအရပ်၌ကား။ ပါသာဏော၊ ကျောက်သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤ။
ဝမ္ပိကော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤ။ ရုက္ခော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊
ဤ။ ဂစ္ဆော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤ။ လတာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။
ဣတိ၊ သို့။ ဝဏ္ဏပေတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဂမနမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏ-
ပေတော၊ ရှိ။ အာဂတေန၊ လာခဲ့ပြီးသော ယောဂီသည်။ စက်မန္တေနာပိ

၄၉၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၈၁-၈) [၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာန

စင်္ကြံသွားသော်လည်း။ တဗ္ဘာဂိယောဝ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်အဖို့ ရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ စင်္ကြံကို။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ဆောက်တည် အပ်၏။ အသုဘနိမိတ္တဒိသာဘိမုခေ၊ အသုဘနိမိတ်သို့ ရှေးရှုသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဘူမိပ္ပဒေသေ၊ မြေအရပ်၌။ စင်္ကြံမိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နိဿိဒန္တေန၊ ထိုင်သောယောဂီသည်။ အာသနမ္ပိ၊ နေရာကိုလည်း။ တဗ္ဘာဂိယမေဝ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်အဖို့ ရှိသည်ကိုပြု၍ သာလျှင်။ ပညပေတဗ္ဗံ၊ ခင်းအပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တဿံ ဒိသာယံ၊ ထို အသုဘနိမိတ်သို့ ရှေးရှုဖြစ်သောအရပ်၌။ သောဗ္ဗော ဝါ၊ ထုံးအိုင်သည် ၎င်း။ ပပါတော ဝါ၊ ကမ်းပါးပြတ်သည်၎င်း။ ရုက္ခော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဝတိ ဝါ၊ စည်းစောင်းရန်းသည်၎င်း။ ကလလံ ဝါ၊ ညှန်သည်၎င်း။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ တံဒိသာဘိမုခေ၊ ထိုအသုဘနိမိတ် ရှိရာအရပ်သို့ ရှေးရှုဖြစ်သော။ ဘူမိပ္ပဒေသေ၊ ၌။ စင်္ကြံမိတံ၊ ငှါ။ သစေ န သက္ကာ၊ အကယ်၍ မတတ်ကောင်းခဲ့အံ့။ အာသနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ အနောကာသတ္တာ၊ ခင်းရာမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပညပေတံ၊ ငှါ။ သစေ န သက္ကာ၊ အံ့။ (ဝေ၊ ဤသို့မတတ်နိုင်ခဲ့သော်။) တံ ဒိသံ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်ရှိရာအရပ် ကို။ အနုပလောကေန္တနာပိ၊ မကြည့်မူ၍လည်း။ ဩကာသာနုရူပေ၊ အခွင့်လျော်သော။ ဌာနေ၊ ၌။ စင်္ကြံမိတဗ္ဗုဉ္ဇေဝ၊ စင်္ကြံလည်း ကြွသင့်၏။ နိဿိဒိတဗ္ဗုဉ္ဇေ၊ ထိုင်လည်း ထိုင်သင့်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ တံဒိသာဘိမုခံယေဝ၊ ထိုအသုဘနိမိတ်ရှိရာအရပ်သို့ ရှေးရှုကိုသာလျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၁၄။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သမန္တာ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ ကိမတ္ထိယာတိအာဒိ- ပဉ္စာနံ၊ ဤသို့စသော မြဿနာတို့၏။ အသမ္မောဟတ္တာတိအာဒိဝိဿဇ္ဇနေ၊ ဤသို့အစရှိသော အဖြေ၌။ အယံ၊ သော။ အဓိပ္ပာယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယဿ၊ အကြင်ယောဂီအား။ အဝေလယံ၊ (ဆည်းဈာ အခါအစရှိသော) မလျောက်ပတ်သောအခါ၌။ ဥဒ္ဓုမာတကနိမိတ္တဌာနံ၊ ဥဒ္ဓုမာတကနိမိတ်ရှိရာအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ။ နိမိတ္တုပလက္ခဏံ၊ ကျောက်စသောနိမိတ်ကို မှတ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြု၍။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကိုယူခြင်းငှါ။ စက္ခု၊ ကို။ ဥမ္မိလေတော၊ ၍။ ဩလောကေန္တသေဝ၊ ကြည့်စဉ်လျှင်။ တံ မတသရီရံ၊ ထိုအလောင်း

ကောင်သည်။ ဥဋ္ဌဟိတော၊ ထ၍။ ဌိတံ ဝိယ၊ မားမားရပ်သကဲ့သို့၎င်း။ အဇ္ဈောတ္ထရမာနံ ဝိယ၊ လွှမ်းမိုးလာသကဲ့သို့၎င်း။ အနုဗန္ဓမာနံ ဝိယ စ၊ လိုက်သကဲ့သို့၎င်း။ ဟုတော၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်အံ့။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဗိဘန္တံ-ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်သော၊ ဝါ၊ အရပ်ဆိုးသော။ တံ ဘေရဝါရမ္မဏံ၊ ထိုကြောက်လန့်ဖွယ်အာရုံကို။ ဒိသော၊ ၍။ ဝိက္ခိက္ခဝိတ္တော၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥမ္မတ္တကော ဝိယ၊ နတ်ရူးကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်ချေ၏။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ ဆမ္ဘိတတ္ထံ၊ မေးပါးခိုင်လျက် ခက်ထန်တောင့်မာသည်၏အဖြစ်သို့။ လောမဟံသံ၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်တတ်ချေ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ဌံ။ ဝိဘတ္တအဋ္ဌတိံ သာရမ္မဏေသု၊ ဝေဖန်အပ်သော သုံးဆဲ့ရှစ်ပါးသောအာရုံတို့တွင်။ အညံ၊ ဤဥဒ္ဓါမာတကအာရုံမှတစ်ပါးသော။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဘေရဝါရမ္မဏံ နာမ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌံ။ ဈာနဝိဗ္ဗန္ဓကော နာမ၊ ဈာန်မှရွှေ့လျောသော သူမည်သည်။ ဝါ၊ ဈာန်မှထွက်ပြေးသောသူ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်ချေ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကောင်၏။ အတိဘေရဝတ္တော၊ အလွန်ကြောက်မက်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေန ယောဂီနာ၊ သည်။ သန္တမ္မေတော၊ ကောင်းစွာ တည်တံ့ခိုင်ခံ့စေ၍။ (ဖြစ်သော လိတ်လန့်ခြင်းကို ငြိမ်းစေသဖြင့် မတုန်လှုပ်မူ၍ဟူလို) သတိံ၊ ကို။ သူပဋ္ဌိတံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ မတသရီရံ၊ သူသေကောင်သည်။ ဥဋ္ဌဟိတော၊ ထ၍။ အနုဗန္ဓနကံ နာမ၊ လိုက်သောမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကောင်းခဲ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတဿ၊ ထိုသူသေကောင်၏။ သမိပေ၊ ဌံ။ ဌိတော၊ သော။ သော ပါသာဏော ဝါ၊ ထိုကျောက်သည်၎င်း။ သာ လတာ ဝါ၊ သည်၎င်း။ သစေ အာဂစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍လာငြားအံ့။ သရီရမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ ပန၊ စင်စစ်။ သော ပါသာဏော ဝါ၊ သည်၎င်း။ သာ လတာ ဝါ၊ သည်၎င်း။ နာဂစ္ဆတိ ယထာ၊ မလာတတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သရီရမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နာဂစ္ဆတိ၊ မလာတတ်ခဲ။ ပန၊ ထိုသို့ပါလျက်။ တယံ၊ သင့်အား။ အယံ ဥပဋ္ဌာနာကာရော၊ ဤသို့ထ၍ မားမားရပ်သကဲ့သို့ စသည်ဖြင့်ထင်သော အခြင်းအရာသည်။ သညဇော၊ ဘာဝနာပရိကမ္မသညာကြောင့် ဖြစ်၍။ သညာသမ္ဘဝေါ၊ သညာမျှလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏။ [၁၈၂] ဧတ၊ အား။

အဇ္ဇ၊ ယခု၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ထင်လတ်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ သံသရာ
ဘေးကိုရှုသသူ။ မာ ဘာယံ၊ လင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တာသံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို။
ဝိနောဒေတွာ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရဖြင့်ဖျောက်၍၊ ဝါ၊ ငြိမ်းစေ၍။ ဟာသံ၊
(ယခုမှ သင်၏ပင်ပန်းကျိုးလာလတ်ပြီဟု) ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။
ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုဥဂ္ဂဟနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။
သဉ္စာရာပေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဘာဝနာစိတ်ကိုဖြစ်စေသည်
ရှိသော်။ ဝိသေသံ၊ တရားအထူးကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ ဣဒံ၊ ဤ
(သစေ ဟိ သော စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော) အကျိုးကိုလျှင်။ သန္ဓာယ၊
၍။ သမန္တာ နိမိတ္တုပလက္ခဏာ အသမ္မောဟတ္ထာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ
ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၍။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧကောဒသဝိနော၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟံ၊ အရုပ်အတု
အမှတ်နိမိတ်ကို။ သမ္ပာဒေန္တော၊ ပြီးစေသည်ဖြစ်၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဘာဝနာ
ကို။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနိမိတ်၌ ဆောင်၍ဖွဲ့၏။ (တနည်း)
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ယောဂကမ္မ၏ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဖြစ်သော အကြင်အကြင် ရှေးရှု
ထင်လာသော နိမိတ်ကို။ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ ဘာဝနာစိတ်၌ ရှေးရှုဆောင်၍
ဖွဲ့၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဝါ၊
ထို ဥဒ္ဓုမာတကအသုဘကို။ (ဩလောကန-၌ စပ်) ဝါ၊ အသုဘ၏။
(ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ-၌ စပ်) စက္ခုနိ၊ ထို့ကို။ ဥမ္ဗိလေတွာ၊ ၍။ ဩလောက-
နပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၍။ တသ္မိံ ဥဂ္ဂဟ-
နိမိတ္တေ၊ ၌။ မာနသံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ စာရေန္တဿ၊ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ
ဖြစ်စေသော ယောဂီအား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၍။ တတ္ထ
တသ္မိံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ၌။ မာနသံ၊ ကို။ စာရေန္တော၊ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ
ဖြစ်စေသော ယောဂီသည်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၍။ အပ္ပနာယံ၊
၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝစေန္တော၊ ဖြစ်၍။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ သစ္စိ-
ကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧကောဒသဝိနောပ။
တ္ထောတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၍။

၁၁၅။ ပန၊ တခန်းဆိုအံ့။ ဂတာဂတပ။ ဣတိ တေ၊ ၌။ ဂတ-
မဂ္ဂဿ စ၊ သွားသောခရီးကို၎င်း။ အာဂတမဂ္ဂဿ စ၊ လာသော
ခရီးကို၎င်း။ ယာ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ အကြင်ဆင်ခြင်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။

နိဒ္ဒေသ]

ဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန (၁၈၂-၂၃)

၄၉၅

သာ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဝီထိယာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
 အစဉ်တည်းဟူသော ခရီးလမ်းရိုးမှန်သို့။ သမ္ပုပ္ပါဒနတ္တာ၊ ဖြောင့်မတ်
 ကောင်းမွန်စွာ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရ၏ တက်ခြင်း၊ သွားခြင်း၊ စိတ်ကို
 နှင်ခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။
 ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ချဲ့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာသော။ ဣမံ ဘိက္ခု၊
 ကို။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ချဲ့။ ကေစ၊ တစုံတယောက်သောသူတို့သည်။ ဘန္တေ၊
 အရှင်ဘုရား။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ကတိမိ၊ ဘယ်နှစ်ငှက်မြောက်နည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒိဝသံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ သစေ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ပဉ္စ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။
 သစေ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ပဋိသန္ဓာရံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ သစေ ကရေန္တိ၊
 ကုန်အံ့။ အဟံ ကမ္မဋ္ဌာနိကောတိ၊ ငါ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုသူဟု နှလုံးပြု၍။
 တုဏှိဘူတေန၊ တုဏှိဘောဖြစ်၍။ ဂန္တု၊ ငှါ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဒိဝသော၊
 ကို။ ကထေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဉ္စော၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ သစေ န ဇာနာ-
 တိ၊ အံ့။ န ဇာနာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဓမ္မိကော၊ တရားနှင့်လျော်သော။
 ပဋိသန္ဓာရော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နေ့ရက်ကို ပြောဆို
 ခြင်း စသည်ကို။ ကရေန္တဿ၊ ပြုစဉ်။ တဿ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော
 ရဟန်းအား။ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီးသော။ တရုဏနိမိတ္တံ၊ နှုသော ဥဂ္ဂဟ
 နိမိတ်သည်။ နဿတိ၊ ပျောက်ခဲ့အံ့။ တသ္မိံ၊ ထိုတရုဏ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။
 နဿန္တေပိ၊ ပျောက်သော်လည်း။ ဒိဝသံ၊ ကို။ ပုဠေန၊ မေးအပ်သော
 ရဟန်းသည်။ ကထေတဗ္ဗမေဝ၊ ဖြေအပ်သည်သာတည်း။ ပဉ္စံ၊ ကို။
 အဇာနန္တေန၊ မသိသောရဟန်းသည်။ န ဇာနာမိတိ၊ ငါမသိဟု။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊
 ၏။ ဇာနန္တေန၊ ရဟန်းသည်။ ကေဒေသေန၊ တစိတ်တပိုင်းအားဖြင့်။
 ကထေတုမ္ပိ၊ ငှါလည်း။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓာရေပိ၊ ကိုလည်း။
 ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အာဂန္တုကံ၊ သော။ ဘိက္ခု၊
 ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ အာဂန္တုကပဋိသန္ဓာရော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊
 သာတည်း။ အဝသေသာနိ၊ အာဂန္တုကဝတ်မှ ကြွင်းကုန်သော။ စေတိ-
 ယဂံဏ။ပ။ ဂမိကဝတ္တာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓကဝတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပူဇရတဗ္ဗာနေဝ၊ ဖြည့်အပ်ကုန်
 သည်သာတည်း။ တာနိ၊ ထိုစေတိယဂံဏဝတ် စသည်တို့ကို။ ပူရေန္တဿာပိ၊
 ဖြည့်စဉ်လည်း။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ တံ တရုဏနိမိတ္တံ၊ သည်။ နဿတိ၊
 ပျောက်ခဲ့အံ့။ ပုန၊ ဖန်။ ဂန္တော၊ သုသာန်သို့သွား၍။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်

ကို။ ဂဏှိယာမိတံ၊ ယုဒ္ဓံဟု။ ဂန္တုကာမဿာပိ၊ သွားလိုပါသော်လည်း။ အမနုဿေဟိ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ဝါဠုမိဂေဟိ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ၊ စောင့်ရှောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုသာနမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ဂန္တု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်ချေ၏။ နိမိတ္တံ ဝါ၊ သုသာန်၌တည်သော အသုဘနိမိတ်သည်မူလည်း။ အန္တရဓာယတိ၊ ဥဒ္ဓါမာတကအဖြစ်မှ ကင်းကွယ်နှင့်တတ်ချေ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓါမာတကံ၊ သည်။ ဧကမေဝ ဝါ ဒီဝသံ၊ တနေပတ်လုံးသာလျှင်၎င်း။ ဒေ ဝါ ဒီဝသေ၊ နှစ်ရက်တို့ ပတ်လုံးသာလျှင်၎င်း။ ဌတော၊ ဤ။ ဝိနီလကာဒိဘာဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်ချေ၏။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ တို့တွင်။ ဧတေန၊ ဤဥဒ္ဓါမာတကကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်။ သမံ၊ တူသော။ ဒုလ္လဘကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၏အတိဒုလ္လဘ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ နိမိတ္တေ၊ ထင်ပြီးသော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ နဋ္ဌေ၊ ပျောက်လတ်သော်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ရတ္တိဋ္ဌာနေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ဒိဝါဋ္ဌာနေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ နိသီဒိတော၊ ဤ။ (ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗောတိ သမ္ပန္နော) အဟံ၊ သည်။ ဣမိနာ နာမ ဒွါရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟာရာ၊ မှ။ နိက္ခမိတော၊ ဤ။ အသုကဒိသာဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ မဂ္ဂံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇိတော၊ ဤ။ [၁၈၃] အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ၊ ၌။ ဝါမံ၊ ဝဲလမ်းကို။ ဂဏှိ၊ ပြီ။ အသုကသ္မိံ၊ ၌။ ဒက္ခိဏံ၊ ယာလမ်းကို။ ဂဏှိ၊ ပြီ။ တဿ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ အသုကသ္မိံ ဌာနေ၊ ၌။ ပါသာဏော၊ ကျောက်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အသုကသ္မိံ၊ ၌။ ဝဗ္ဗိကရုက္ခဂစ္ဆလတာနံ၊ တောင်ပို့ သစ်ပင်ချုံနှယ်တို့တွင်။ အညတရံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော အဟံ၊ သည်။ တေန မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဂန္တော၊ ဤ။ အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ၊ ၌။ အသုဘံ၊ ကို။ အဒ္ဓသံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအသုဘရှုရာ၌။ အသုကဒိသာဘိမုခေါ၊ ရှေးရှု။ ဌတော၊ ဤ။ ဝေဠု ဝေဠု၊ ဤသို့ ဤသို့လည်း။ သမန္တော၊ မှ။ နိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ သလ္လက္ခေတော၊ ဤ။ ဧဝံ၊ သို့။ အသုဘနိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတော၊ ဤ။ အသုကဒိသာယ၊ ၌။ သုသာနတော၊ မှ။ နိက္ခမိတော၊ ဤ။ ဝေရူပေန နာမ၊ ဤမည်သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိဒဉ္စ၊ ဤကိစ္စ ဤကိစ္စကိုလည်း။ ကရောန္တော၊ လျက်။ အာဂန္တော၊ ဤ။ ဣမ၊ ဤအရပ်၌။ နိသီန္တော၊ နေ၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့။ ယာဝ၊ အကြင်ရှေ့ယောက်။ ပလ္လက္ခံ၊ ထက်ဝယ်ပလ္လင်ကို။ အာဘုဇိတော၊ ခွေ၍။ နိသီန္တဌာနံ၊ နေရာအရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊

နိဗ္ဗေသ]

ဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာန (၁၈၃-၁၈)

၄၉၇

ထိုရွှေလောက်။ ဂတာဂတမဂ္ဂေါ၊ သွားသောခရီး လာသောခရီးကို။
 ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခတော၊ ဆင်ခြင်
 သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုဥဒ္ဓုမာတကဥဂ္ဂဟနိမိတ်
 သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုရတော၊ ရွှေ၌။ နိက္ခိတ္တံ
 ဝိယ၊ ချထားလာသကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိ-
 ကာရသည်။ ပုရိမာကာရေနော၊ ရွေး၌ဖြစ်သော အခြင်းအရာဖြင့်သာ
 လျှင်။ ဝီထိံ၊ ဘာဝနာလမ်းရိုးမှန်သို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရွေးရွတ်နိုင်၏။
 တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဂတာဂတမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိသမ္ပုဋ္ဌိပါဒနတ္ထာတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၁၁၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အာနိသံသဒဿဝီ။ပ။ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိတိ ဧတ္ထ၊
 ၌။ သဝိနိစ္ဆယော၊ အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွသော။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဝုစ္စတေ၊
 ဆိုအပ်လတ်။) ဥဒ္ဓုမာတကပဋိကူလေ၊ ဥဒ္ဓုမာတကဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်
 သော အကောင်၌။ မာနသံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ စာရေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။
 ဈာနံ၊ ကို။ နိဗ္ဗုတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဈာနပဒဋ္ဌာနံ၊ ဈာန်လျှင်နီးစွာသော
 အကြောင်းရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေန္တေန၊ ပူးစေလိုသော ရဟန်း
 သည်။ ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်။ ဇရာမရဏမှ၊ အိုခြင်းသေခြင်း
 မှ။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ပရိမုစ္စိဿာမိ၊ လွတ်ရပေတော့အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံး
 ပိုက်၍။ ဧဝံ-ဧဝမေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရေနော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာ
 ဖြင့်သာလျှင်။ အာနိသံသဒဿာဝိနာ၊ အကျိုးအာနိသင်ကိုမြင်လေ့ရှိသည်။
 ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။

ပန-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ ဒုဂ္ဂတော၊ (ကြွေးမြီမလွတ် ဝတ်စားမဲ့မဲ့)
 ဆင်းရဲစွာသော။ ပုရိသော၊ သည်။ မဟန္တံ၊ အဖိုးများစွာထိုက်သော။
 မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ မေ၊ သည်။ ဒုလ္လဘံ၊
 ရဲခဲစွာသော ပတ္တမြားရတနာကို။ လဒ္ဓံ ဝတ၊ ရအပ်ပေပြီတကား။ ဣတိ၊
 ဤသို့ကြံ၍။ တဿိံ၊ ထိုပတ္တမြား၌။ ရတနသည်၊ အမြတ်ရတနာဟု
 အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဂါရဝံ၊ ရိုသေခြင်းကို။ ဇနေတွာ၊ ၍။
 ဝိပုလေန၊ ပြန့်ပြောသော။ ပေမေန၊ မြတ်နိုးခြင်းဖြင့်။ သမ္ပိယာယမာနေ၊
 အလွန်မြတ်နိုးအပ်သည်ကိုပြုလျက်။ တံ မဏိရတနံ၊ ကို။ ရက္ခေယျ

၁-သမ္ပိယ-ပုဒ်နောင် အာယ-ပစ္စည်း၊ သမ္ပိယာယ-နောင် မာန-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်။
 (ဆ-သံ-သော)

၄၉၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၈၃-၁၈) [၆-အသုဘကမ္မဋ္ဌာန

ယထာ၊ ဧ၊ သိ။ ဝေမေဝ၊ တူပင်။ မေ၊ သည်။ ဒုလ္လဘံ၊ ရဲခဲလှစွာသော။
 ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပေ၏။ ဒုဂ္ဂတဿ၊ သူဆင်းရဲ၏။ မဟဉ္စ-
 မဏိရတနသဒိသံ၊ အဖိုးများစွာထိုက်သော ပတ္တမြားရတနာကို ရသည်နှင့်
 တူ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ဒုလ္လဘံ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ-ဟူသင့်စွ။ စတုဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိ-
 ကော၊ လေးပါးသောဓာတ်ဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသသည်။ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
 ၌ ယှဉ်သသည်။ အတ္တနော၊ ဧ၊ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတေ၊
 တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ သိမ်းဆည်း၏။ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ သည်။
 အတ္တနော၊ ဧ၊ နာသိကဝါတံ၊ နှာခေါင်းလေကို။ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ဧ၊ ကသိဏ-
 ကမ္မဋ္ဌာနိကော၊ သည်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ကတော၊ ချ်။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာ
 သည်အလျောက်။ ဘာဝေတိ၊ ဧ၊ ဧဝံ၊ တူ။ ဣတရာနိ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်မှ
 တပါးကုန်သော အနုဿတိဗြဟ္မဝိဟာရအစရှိကုန်သော။ (တနည်း) ဧဝံ၊
 သို့။ ဣတရာနိ၊ ဤဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာန်းမှတပါးကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊
 တို့သည်။ သုလဘာနိ၊ ရလွယ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
 ဤဥဒ္ဓုမာတက ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဧကမေဝ ဝါ ဒီဝသံ၊ တရက် ပတ်လုံး
 သာလျှင်၎င်း။ ဒေ ဝါ ဒီဝသေ၊ နှစ်ရက်တို့ပတ်လုံးသာလျှင်၎င်း။ တိဋ္ဌတိ၊
 ဧ၊ တတော၊ ထိုတရက် နှစ်ရက်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဝိနီလကာဒိဘာဝံ၊
 ဝိနီလကစသည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဣတော၊ ဤဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာန်းထက်။ ဒုလ္လဘတရံ၊ အထူး
 သဖြင့် ရဲခဲသောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပိုက်၍။
 တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုရအပ်ပြီးသော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၌။ ရတနသညိနာ၊ ရတနာ
 အမြတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ချ်။ (ရက္ခိတဗ္ဗံ-ဟူသော ပဓာနအပရ-
 ကာလကြိယာကိုငဲ့၍ သညိနာ ဆိုသည်) စိတ္တိကာရံ၊ အလေးအမြတ်ပြုခြင်း
 ကို၊ ဝါ၊ မိမိစိတ်မဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကဲ့သို့ပြုခြင်းကို။ ဥပဋ္ဌပေတော၊
 ဖြစ်စေ၍။ သမ္ပိယာယမာနေန၊ အလွန် မြတ်နိုး နှစ်သက် အပ်သည်ကို

၁-ပြည်မှန်သျှဉ်-မဟဉ္စမဏိရတနသဒိသံ၊ အဖိုးများစွာထိုက်သော ပတ္တမြားရတနာကို
 စောင့်ရှောက်သည်နှင့် အတူ-ဟု သမ္ပန်ပြီးလျှင် ရက္ခာသဒိသံ-ဆိုလိုလျက် ရက္ခာ-ကို
 ချေသည်။ နိမိတ္တံ ရက္ခိတဗ္ဗံ-၌ စပ်-ဟု မှာထားတော်မူ၏။ ယောဂီ၏ နှလုံးသွင်းပုံဖြစ်၍
 သင့်မည်မထင်၊ ထိုကြောင့် လဒ္ဓု-ပုဒ် အကြေကြံ၍ အနက်ကို ပြင်လိုက်သည်။ တနည်း
 သော်ကား- “မဟဉ္စမဏိရတနသဒိသံ၊ ရတနာနှင့် တူသော။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ လဒ္ဓံ၊
 ရအပ်ပေ၏-”ဟု သမ္ပန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

ဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာန (၁၈၄-၄)

၄၉၉

ပြုလျက်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုရအပ်တိုင်းသော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။
 ရတ္တိဋ္ဌာနေ စ၊ ခြံ၎င်း။ ဒိဝါဌာနေ စ၊ ခြံ၎င်း။ ဥဒ္ဓုမာတကပဋိကူလံ
 ဥဒ္ဓုမာတကပဋိကူလန္တိ၊ ဥဒ္ဓုမာတကဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသောအကောင်
 ပုပ်ဟူ။ တတ္ထ၊ ထိုရအပ်တိုင်းသော ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ဟူသောတိုင်၌။ ပုနပ္ပနံ၊
 လဲ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနိဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ သတိဟူသောကြီးဖြင့် မြဲစွာဖွဲ့ချည်အပ်၏။
 ပုနပ္ပနံ၊ လဲ။ တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊
 နှလုံး၌ထားအပ်၏။ တက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့်ခေါက်အပ်သည်ကို။ ဝိတက္ကာ-
 ဟတံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ (တက္ကော၊ ဝိတက္ကော-ကား ပရိယာယ်)

☰

၁၁၇။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်စဉ်းစား နှလုံးထားလျက် ဝိတက်ဖြင့် အဖန်
 ဖန် ခေါက်အပ်သည်ကို။ ကရောတော၊ ပြုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရ
 ရဟန်းအား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတြ-တသ္မိံ
 ဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ်သည်ကား။ နိမိတ္တဒ္ဓယဿ၊
 ဥဂ္ဂဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်နှစ်ပါး၏။ နာနာကရဏံ၊ အသီးအသီး
 အခြားအခြား ကွဲပြားသည်ကိုပြုကြောင်းဖြစ်သော အထူးတည်း။ ဥဂ္ဂဟ-
 နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်သည်။ ဗီဇန္တံ၊ အရုပ်ဆိုးသည်။
 ဘေရဝဒဿနံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်သောအမြင်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။
 [၁၈၄] ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန၊ သည်ကား။ ယာဝဒတ္ထံ၊
 အလိုအတိုင်း။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိပဇ္ဇော၊ လျောင်းအိပ်သော။ ထူလင်္ဂပစ္စင်္ဂ-
 ပုရိသော ဝိယ၊ ဆူဖြိုးသော အင်္ဂါကြီးငယ်ရှိသော ယောက်ျားကဲ့သို့။
 ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရရဟန်းအား။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တ-
 ပဋိလဘာသမကာလမေဝ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကိုရသည်နှင့် မျှသောကာလ၌
 သာလျှင်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော ဂေါစရဇ္ဈတ္တမှ အပ၌။ ကာမာနံ၊
 တို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၏ပင်လျှင် မရှိခြင်းကြောင့်။
 (တနည်း) နှလုံးသွင်းကြောင်းဖြစ်သော ကာမသညာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 အသုဘသညာကြောင့်။ ဝိက္ခမ္မနဝသေန၊ ပယ်ခွါတတ်သော သမာဓိ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ကာမတ္ထဇ္ဇော၊ သည်။ ပဟိယတိ၊ ကင်းပျောက်၏။ စ၊ တပါး။
 အနုနယပ္ပဟာနေနေဝ၊ အာရုံကိုချစ်တတ်သော ကာမတ္ထဇ္ဇကို ပယ်သဖြင့်
 သာလျှင်။ အဿ၊ ထိုယောဂီသည်။ လောဟိတပ္ပဟာနေန၊ သွေးကို
 ပယ်သဖြင့်။ ပုဗ္ဗော၊ ပြည်ကို။ ပဟိယတိ ဝိယ၊ ပယ်အပ်သကဲ့သို့။

ဗျာပါဒေါပိ၊ ကိုလည်း။ ပဟိယတိ၊ ၏။ တထာ အာရဒ္ဓဝီရိယတာယ၊
 (အကြင်အခြင်းဖြင့် ဥပစာရဈာန်သည်ဖြစ်၏) ထိုအခြင်းဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း
 ကို နှလုံးသွင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ချီပင့်အားပေးအပ်သော ဝီရိယရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကို။ ပဟိယတိ၊ ၏။ အဝိပ္ပဋ္ဌိသာရကရသန္တ-
 မ္မောနုယောဂဝသေန၊ နှလုံး၌ ငြိမ်းအေးချမ်းမြေ့သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်
 သော ငြိမ်သက်ချမ်းမြေ့သော သဘောရှိသော သီလပီတိပဿဒ္ဓိသုခသည်
 ကို ယှဉ်စေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ပဟိယတိ၊ ၏။ အဓိဂတ-
 ဝိသေသဿ၊ ရအပ်သော ဘာဝနာအထူး၏။ ပစ္စက္ခတာယ၊ ကျင့်သော
 ယောဂီသည် မျက်မှောက် တွေ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပတ္တိဒေသ-
 ကေ၊ ပဋိပတ်ကိုဘောတတ်သော။ သတ္တရိ၊ ၌၎င်း။ ပဋိပတ္တိယံ၊ ကျင့်အပ်
 သော ဈာနပဋိပတ်၌၎င်း။ ပဋိပတ္တိဖလေ စ၊ ထိုပဋိပတ်၏ (လောကီ
 လောကုတ္တရာ) အကျိုး၌၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ပဟိယတိ၊ ကင်း၏။
 (တနည်း) ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ကို။ ပဟိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ပဉ္စ နိဝရဏာနိ၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသော ငါးပါးသော နိဝရဏတို့ကို။ ပဟိယန္တိ၊
 ပယ်အပ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တသ္မိညေဝ နိမိတ္တေ၊ ထိုပဋိဘာဂ
 နိမိတ်၌သာလျှင်။ စေတသော၊ မိမိနှင့် သမ္ပယုတ်စိတ်ကို။ အဘိနိရောပန-
 လက္ခဏော၊ အာရုံသို့ရှေးရှုတင်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်
 ၎င်း။ နိမိတ္တာနုမဇ္ဇနကိစ္စံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌ အဖန်ဖန်သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း
 ကိစ္စကို။ သာဓယမာနေဘ၊ ပြီးစေသော။ ဝိစာရော၊ ၎င်း။ ပဋိလဒ္ဓဝိသေ-
 သာဓိဂမပစ္စယာ၊ ရအပ်သော ဘာဝနာအထူးကို ရခြင်းလျှင် အကြောင်း
 ရှိသော။ ပီတိ၊ ၎င်း။ ပီတိမနဿ၊ ပီတိနှင့်တကွသော စိတ်ရှိသောသူအား။
 ပဿဒ္ဓိသမ္ဘဝတော၊ ကာယပဿဒ္ဓိ စိတ္တပဿဒ္ဓိဖြစ်သင့်သောကြောင့်။
 ပဿဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ တံနိမိတ္တံ၊ ထိုပဿဒ္ဓိလျှင် အကြောင်းရှိသော။ သုခံ၊ ၎င်း။
 သုခိတဿ၊ သုခသို့ရောက်သော။ ဝါ၊ ဖြစ်သော သုခရှိသသူအား။ စိတ္တ-
 သမာဓိသမ္ဘဝတော၊ စိတ်သမာဓိ၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ သုခနိမိတ္တာ၊
 သုခလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ကေဂ္ဂတာ စ၊ ၎င်း။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။
 ဈာနဂီ၊ ငါးပါးသောဈာန်တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။

၁။ ဋီကာနှင့်အညီ ပြန်ထားသောအနက်ဖြစ်သည်။ တထာ၊ ထိုအတူ-ဟု အနက်ပေး၍
 ပဟိယတိ-၌ စပ်လျှင်လည်း သင့်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာန (၁၈၄-၂၃)

၅၀၁

အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တခံဏညေဝ-ပဋိဘာဂနိမိတ္တပဋိလာဘသမ-
ကာလမေဝ၊ ခွံသာလျှင်။ ပဌမဇ္ဈာနပဋိဗိမ္ဗဘူတံ၊ ပဌမဈာန်၏ အတုအရိပ်
ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဥပစာရဈာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ ဣတော၊
ဤဥပစာရဈာန်ဖြစ်သည်မှ။ ပရံ၊ ခွံ။ ယာဝ၊ လောက်။ ပဌမဇ္ဈာနဿ၊
၏။ အပ္ပနာ စေဝ၊ သည်၎င်း။ ဝသိပ္ပတ္တိံ စ၊ ဝသိဘော်သို့ ရောက်ခြင်း
သည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ လောက်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောစကား
ရပ်ကို။ ပထဝီကသိဏေ၊ ခွံ။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
အပ်၏။

ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာန

၁၁၈။ ပန၊ တခန်းဆိုအံ့။ ဣတော၊ ဤဥဒ္ဓုမာတကကမ္မဋ္ဌာန်းမှ။
ပရေသု၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနိလကာဒိသုပိ၊ ဝိနိလကကမ္မဋ္ဌာန်းစသည်
တို့၌လည်း။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ ပ။ သတိယာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊
ဖြင့်။ ဂမနံ၊ နိမိတ်ယူခြင်းငှါ သုသာန်သို့ သွားခြင်းကို။ အာဒိံ ကတော၊
အစပြု၍။ ယံ တံ လက္ခဏံ၊ အကြင်နိမိတ်ယူခြင်း၏ လက္ခဏာကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
ဝိနိလကံ အသုဘနိမိတ္တမဂ္ဂဏန္တော ဝိပုဗ္ဗကံ အသုဘနိမိတ္တမဂ္ဂဏန္တောတိ၊
မဂ္ဂဏန္တော အစရှိသော။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ တဿ တဿ၊ ထိုထို
အသုဘ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဝိနိလကအသုဘ
စသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဒ္ဓုမာတကပဒမတ္တံ၊ ဥဒ္ဓုမာတက ဟူသော
ပုဒ်မျှကို။ ပရိဝတ္ထေတွာ၊ လဲလှယ်၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဥဒ္ဓုမာတက၌
ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ သဝိနိစ္ဆယာဓိပ္ပာယ်၊ ဝိနိစ္ဆယနှင့် တကွ
အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွသော။ တံ သဗ္ဗလက္ခဏံ၊ ထိုအလုံးစုံသော နိမိတ်ယူခြင်း၏
လက္ခဏာကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ သည်ကား။ ဝိသေသော၊
တည်း။ ဝိနိလကေ၊ ဝိနိလကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဝိနိလကပဋိကူလံ ဝိနိလက-
ပဋိကူလန္တိ၊ (အဖြူအနီ စသည်တို့နှင့်ရောလျက် များသောအားဖြင့် ညို့သော
အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော) ဝိနိလကပဋိကူလံ ဝိနိလက-
ပဋိကူလဟု။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ စ၊
ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိနိလကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ကဗရ-
ကဗရဝဏ္ဏံ၊ များသောအားဖြင့် ပြောက်ကျားပြောက်ကျားသော အဆင်း

ရှိသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပဋိဘာဂ-
နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥဿဒဝသေန၊ ရတ္တသေတနီလဝဏ္ဏတို့တွင် များသောဝဏ္ဏ၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။

ဝိပုဗ္ဗကေ၊ ဝိပုဗ္ဗကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဝိပုဗ္ဗကပဋိကူလံ ဝိပုဗ္ဗကပဋိကူလန္တိ၊
(ယိုစီးသော ပြည်ရှိသည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော) ဝိပုဗ္ဗကပဋိကူလ
ဝိပုဗ္ဗကပဋိကူလဟု။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။
တ္ထေ၊ ဤဝိပုဗ္ဗကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ပဉ္စရန္တမိဝ၊ တတွေတွေ
ယိုစီးသကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။
နိစ္စလံ၊ မလှုပ်သည်ဖြစ်၍။ သန္နိသိန္နံ၊ ငြိမ်သက်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။

ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ယုဒ္ဓမဏ္ဍလေ ဝါ၊ စစ်ထိုးရာ မြေ
အပြင်၌၎င်း၊ ဝါ၊ စစ်တလင်း၌၎င်း။ စောရာဋ္ဌဝိယံ ဝါ၊ ခိုးသူ လူသရမ်း
သောင်းကျန်းထကြွသော တောအုပ်၌၎င်း။ ယတ္ထ အာသာတနေ
သုသာနေ၊ အကြင်ခိုးသူကို ကွပ်မျက်သုတ်သင်ရာ သုသာန်၌။ [၁၈၅]
ရာဇာနေ၊ မင်းတို့သည်။ စောရေ၊ တို့ကို။ ဆိန္ဒုပေန္တိ၊ ဖြတ်စေကုန်၏။
တာဒိသေ သုသာနေ ဝါ၊ ထိုသို့ ခိုးသူ ကွပ်မျက်သုတ်သင်ရာ သုသာန်၌၎င်း။
လဗ္ဘတိ၊ အပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့မရသောသော်။ အရညေ၊ ၌။ သီဟဗျဠေဟိ၊
တို့သည်။ ဆိန္ဒုပုရိသဋ္ဌာနေ ဝါ၊ ကိုက်ဖြတ်အပ်သော လူကောင်ရှိရာ ဌာန၌
မူလည်း ၁။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကရသင့်သော သဘော
ရှိသော။ ဌာနံ၊ အရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ (သရီရဿ ခဏ္ဍဒယံ၊
ကိုယ်ကောင်၏ အပိုင်းနှစ်ခုသည်။) နာနာဒိသာယံ၊ အသီးအသီးအရပ်၌။
ပတိတမ္ပိ၊ ကျသော်လည်း။ ကောဝဇ္ဇနေန၊ တချက်တည်းသော နှလုံး

၁-ဆိန္ဒုပုရိသော ဧတ္ထာတိ ဆိန္ဒုပုရိသံ-ပြု၍ ဆိန္ဒုပုရိသဝန္တဌာနကိုရ သတည်း။
ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်သည် အဿတ္တိအနက်ကို မလွန်သောကြောင့် ဝုတ္တရူပါ-ကို ဝုတ္တရူပဝန္တော-
ဖွင့်သကဲ့သို့ ဆိန္ဒုပုရိသဋ္ဌာနေတိ ဆိန္ဒုပုရိသဝန္တေ ဌာနေ-ဟု ဋီကာ သံဝဏ္ဏနာမူသည်။ ။
လဟုကံ မတ္တံ လဟုမတ္တံ၊ လဟုမတ္တံ ဧတေသံ အတ္တိတံ လဟုမတ္တာ-ဟူသကဲ့သို့ ဆိန္ဒု
ပုရိသော ဆိန္ဒုပုရိသော၊ ဆိန္ဒုပုရိသော ဧတ္ထ အတ္တိတံ ဆိန္ဒုပုရိသံ-ဟု အဿတ္တိတဒ္ဓိတ်လည်း
မူသင့်၏။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာန (၁၈၅-၁၃)

၅၀၃

သွင်းခြင်းဖြင့်။ အာပါထံ၊ တကွထင်ခြင်းသို့။ သစေ အာဂစ္ဆတိ၊ အံ။
 ဣစ္ဆေတံ၊ ဤသို့တကွနက်ထင်ခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ အာပါထံ၊
 သို့။ နော စေ အာဂစ္ဆတိ၊ အံ။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဟတ္တေန၊ ဖြင့်။
 န ပရာမသိတဗ္ဗံ၊ မသုံးသပ် မကိုင်တွယ်အပ်။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ပရာမ-
 သန္တော၊ သုံးသပ်သောရဟန်းသည်။ ဝိဿာသံ၊ အကျွမ်းဝင်၍ မစက်ဆုပ်
 သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရာမိ-
 ကေန ဝါ၊ အရံစောင့်ကို၎င်း။ သမဏုဒ္ဓေသေန ဝါ၊ သာမဏေကို၎င်း။
 အညေန၊ တပါးသော။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သော သူကို၎င်း။
 ကေဠာနေ၊ တခုသောအရပ်၌။ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုစေအပ်၏။ ဝါ၊ စုစေအပ်၏။
 အလတန္တေန၊ စေခိုင်းစရာ အာရာမိကစသည်ကို မရသောရဟန်းသည်။
 ကတ္တရယဋ္ဌိယာ ဝါ၊ သွားရာဆောင်သော တောင်ဌေးဖြင့်၎င်း။ ဒဏ္ဍကေန
 ဝါ၊ တစုံတခုသောတုတ်ဖြင့်၎င်း။ ကေဂုံလန္တရံ၊ လက်တသစ်ခြားကို။
 ကတွာ၊ ၍။ ဥပနာမေတဗ္ဗံ-ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ကပ်ချဉ်းအပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။
 ဥပနာမေတွာ၊ ကပ်ချဉ်း၍။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကပဋိကူလံ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကပဋိကူလန္တံ၊ အလယ်၌
 နှစ်ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ဝိစ္ဆိဒ္ဓကပဋိကူလ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကပဋိကူလဟု။ မနသိကာ-
 ရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဝိစ္ဆိဒ္ဓက ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိ-
 မိတ္တံ၊ သည်။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဆိဒ္ဓံ ဝိယ၊ ဖြတ်အပ်သောအကောင်ကဲ့သို့။
 ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၍။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန၊ သည်ကား။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ အပြည့်အစုံ။
 ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၍။

ဝိက္ခာယိတကေ၊ ၌။ ဝိက္ခာယိတကပဋိကူလံ ဝိက္ခာယိတကပဋိကူလန္တံ၊
 (ခွေး၊ မြေခွေး စသည်တို့သည် အထူးထူး အပြားပြား ခဲအပ်သည်ဖြစ်၍
 စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော) ဝိက္ခာယိတကပဋိကူလ ဝိက္ခာယိတကပဋိကူလဟု။
 မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၍။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိက္ခာယိတက အသုဘ၌။
 ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပန၊ သည်ကား။ တဟိံ တဟိံ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ခါယိတသဒိ-
 သမေဝ၊ ခဲအပ်သော အသုဘနှင့်တူစွာသာလျှင်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၍။ ပဋိ-
 ဘာဂနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်မှုကား။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ အပြည့်အစုံသာလျှင်။
 ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၍။

ဝိက္ခိတ္တကမ္ပိ၊ ဝိက္ခိတ္တက အသုဘကိုလည်း။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေ-
 နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူးသောအရပ်သို့။ ခိတ္တံ၊ ပစ်အပ်

သော။ သရီရာဝယဝံ၊ ကိုယ်အစိတ်ကို။) အင်္ဂုလင်္ဂုလန္တရံ၊ လက်တသစ်ခြား
 လက်တသစ်ခြားကို။ ကာရေတွာ ဝါ၊ အာရာမိကစသည်ကို ပြုစေ၍၎င်း။
 ကတွာ ဝါ၊ ကတ္တရယဋ္ဌိဒဏ္ဍကဖြင့် ကိုယ်တိုင်ပင်ပြု၍၎င်း။ ဝိက္ခိတ္တက-
 ပဋိကူလံ ဝိက္ခိတ္တကပဋိကူလန္တိ၊ (အထူးထူးသောအရပ်သို့ စွန့်ပစ်အပ်သည်
 ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော) ဝိက္ခိတ္တက။ပ။ ပဋိကူလဟု။ မနသိကာရော၊
 ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိက္ခိတ္တက အသုဘ၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊
 သည်။ ပါကဋန္တရံ၊ ထင်မြင်သောအကြားရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊
 ၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန၊ မူကား။ ပရိပုဏ္ဏံဝ၊ သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။
 ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။

ဟတဝိက္ခိတ္တကမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကေ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရေသုယေဝ၊
 ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ ယုဒ္ဓ-
 မဏ္ဍလစသော အရပ်တို့၌။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို
 ယုဒ္ဓမဏ္ဍလစသော အရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
 အင်္ဂုလင်္ဂုလန္တရံ၊ ကို။ ကာရေတွာ ဝါ၊ ၍၎င်း။ ကတွာ ဝါ၊ ၍၎င်း။ ဟတ-
 ဝိက္ခိတ္တကပဋိကူလံ ဟတဝိက္ခိတ္တကပဋိကူလန္တိ၊ (ကျိုးခြေသဏ္ဌာန်ဓားလက်
 နက်စသည်တို့ဖြင့် ဖြတ်၍ အထူးထူးသော အရပ်သို့ စွန့်ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍
 စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော) ဟတဝိက္ခိတ္တက။ပ။ ပဋိကူလဟု။ မနသိကာရော၊
 ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဟတဝိက္ခိတ္တကအသုဘ၌။ ဥဂ္ဂဟ-
 နိမိတ္တံ ပန၊ သည်ကား။ ပညာယမာနံ၊ ထင်သော။ ပဟာရမုခံ ဝိယ၊
 လက်နက်ဒဏ်ချက်ထိရာ အမာဝကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊
 မူကား။ ပရိပုဏ္ဏမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။

လောဟိတကံ၊ လောဟိတက အသုဘကို။ ယုဒ္ဓမဏ္ဍလာဒီသု၊ စစ်ထိုး
 ရာမြေအပြင် စသည်တို့၌။ လဒ္ဓပ္ပဟာရာနံ၊ ရအပ်သော လက်နက်ဒဏ်ရာ
 ရှိကုန်သော ကိုယ်အရပ်တို့၏။ (မုခတော-၌စပ်။ ဋီကာ။) (တနည်း)ရအပ်
 သော လက်နက်ဒဏ်ရာရှိကုန်သော စစ်သည်တို့၏။ ဟတ္ထပါဒါဒီသု၊ လက်
 ခြေ စသည်တို့သည်။ ဆိန္ဓေသု ဝါ၊ ပြတ်ကုန်သော်၎င်း။ ဘိန္နဂဏ္ဍပိဋ္ဌ-
 ကာဒီနံ ဝါ၊ ပေါက်ပြဲသော အိုင်းအမာ ထွတ်မြင်းနာ အစရှိသည်တို့၏

၁-ပညာယမာနပဟာရမုခံ ဝိယ၊ ထင်ရှားသော ထိုးခုတ်ရာ အမာဝရှိသကဲ့သို့-ဟု
 ရှိသော သိမှုသည် ယုတ္တတရ ဖြစ်ပေ၏။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာန (၁၈၆-၅)

၅၀၅

မူလည်း။ မုခတော-ပဟာရာဒိမုခတော၊ လက်နက်ဒဏ်ရာ အစရှိသော အမာဝမှ။ ပဏ္ဍရမာနကာလေ။ သွေးဖျင်ဖျင်ယိုသော ကာလ၌။ လဗ္ဘတိ၊ ရ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသွေးယိုထွက်သော အကောင်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ လောဟိတကပဋိကူလံ လောဟိတကပဋိကူလန္တိ၊ (ယိုသောသွေးရှိသည် ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော) လောဟိတကပဋိကူလ လောဟိတကပဋိကူလ ဟူ၍။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤလောဟိတက အသုဘ၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။ ဝါတပ္ပဟတာ၊ လေခတ်အပ်သော။ ရတ္တ- ပဋ္ဌာကာ ဝိယ၊ နိသောတံခွန်ကဲ့သို့။ စလမာနာကာရံ၊ လှုပ်သော အခြင်း အရာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန၊ ပဋိဘာဂ နိမိတ်မှုကား။ သန္နိသိန္နံ၊ ငြိမ်သက်သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။

ပုဋ္ဌဝကံ၊ ပုဋ္ဌဝက အသုဘသည်။ ဒွိဟတိဟစ္စယေန၊ ၌။ ကုဏပဿ၊ သူသေ ကောင်၏။ နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ၊ ကိုးပါးသော အမာဝတို့မှ။ ကိမိရာသိ- ပဏ္ဍရမာနကာလေ၊ ပိုးလောက် အစယိုထွက်သောကာလ၌။ ဟောတိ၊ ၏။ အပိစ၊ ဆိုဖွယ်အထူးကိုဆိုအံ့။ တံ ပုဋ္ဌဝကံ၊ ထိုပုဋ္ဌဝက အသုဘသည်။ သောဏသိင်္ဂါလမနုဿဂေါမဟိံ သဟတ္ထိအဿအဇဂရာဒိနံ၊ အိမ်ခွေး၊ မြေ ခွေး၊ လူ၊ နွား၊ ကျွဲ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ စပါးကြီးမြေ စသည်တို့၏။ သရီရပ္ပမာဏ- မေဝ၊ ကိုယ်ကောင်ပမာဏ ရှိသည်သာလျှင်။ ဟုတု၊ ရှိ။ သာလိဘတ္တရာသိ ဝိယ၊ သလေးထမင်းအစကဲ့သို့။ [၁၈၆] တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုအိမ်ခွေး၊ မြေခွေး စသည်တို့၏ ကိုယ်တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါး သော ကိုယ်ကောင်၌။ ပုဋ္ဌဝကပဋိကူလံ ပုဋ္ဌဝကပဋိကူလန္တိ၊ (ယိုသော ပိုးလောက်ရှိသည်ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော) ပုဋ္ဌဝက စက်ဆုပ်ဖွယ်သော ပုဋ္ဌဝက ဟူ၍။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ သင့်စွ။ စူဠပိဏ္ဍပါတိကတိဿတ္ထေရဿ၊ အား။ ကာဠဒီဃဝါပိယာ၊ ကာလ- ဒီဃဝါပိမည်သောအိုင်၏။ အန္တော၊ ၌။ ဟတ္ထိကုဏပေ၊ ဆင်သေကောင် ၌။ နိမိတ္တံ၊ ဘည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဋ္ဌဝက အသုဘ၌။ ဥဂ္ဂဟ- နိမိတ္တံ ပန၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်မှုကား။ စလမာနံ ဝိယ၊ လှုပ်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ နိမိတ်မှုကား။ သာလိဘတ္တပိဏ္ဍော ဝိယ၊ သလေး ထမင်းအစိုင်ကဲ့သို့။ သန္နိသိန္နံ၊ ငြိမ်သက်သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။

အဋ္ဌိကံ၊ အဋ္ဌိကအသုဘကို။ (နာနပ္ပကာရတော ဝုတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။) (သော၊ ထိုရဟန်းသည်။) သိဝထိကာယ၊ သုသာန်၌။ ဆဒ္ဓိတံ၊ စွန့်အပ်သော။ အဋ္ဌိသင်္ခလိကံ၊ အရိုးဆက်မပြတ်သေးသော။ သမံသလောဟိတံ၊ အသားအသွေးနှင့် တကွဖြစ်သော။ နဟာရသမ္ပန္နံ၊ အကြောသည် ဖွဲ့ချည်အပ်သော။ သရီရံ၊ သူသေကောင်ကို။ ပဿေယျ သေယျထာပိ၊ မြင်ရာသကဲ့သို့။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နာနပ္ပကာရတော၊ အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို အဋ္ဌိက အသုဘ၌။ (နိမိတ္တမဂ္ဂဟေတုဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော) ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ တံ၊ ထိုအဋ္ဌိကအသုဘကို။ နိက္ခိတ္တံ၊ ပစ်ချအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌိက အသုဘရှိရာသို့။ ပုရိမ-နယေနော၊ ရှေးဥဒ္ဓါမာတက၌ ဝုတ္တနယဖြင့်သာလျှင်။ (ပုရေ ဇာတော ပုရိမော-ဟု မပြုလင့်။ ပုရေ ဝုတ္တော ပုရိမော-ဟု ပြု) ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ပါသာဏာဒီနံ၊ ကျောက်စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သနိမိတ္တံ၊ မှတ်ကြောင်းနိမိတ်နှင့်တကွကို။ သာရမ္ပဏံ၊ အာရုံနှင့်တကွကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဣဒံ သရီရံ၊ ဤအကောင်သည်။ အဋ္ဌိကံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော အရိုးစုတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဘာဝဘာဝတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သော သဘောလက္ခဏာအားဖြင့်။ ဥပလက္ခေတော၊ မြဲစွာမှတ်၍။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန၊ အဆင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကောဒသဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၁၉။ ပန၊ အထူးကား။ တံ အဋ္ဌိကံ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတန္တိ၊ ဖြူသည်ဟူ၍။ ဩလောကေန္တဿ၊ ကြည့်သသူအား။ (သဘာဝတော၊ ပဋိက္ခလသဘောအားဖြင့်။) န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မလင်။ ဩဒါတကသိဏသမ္ဘေဒေါ၊ ဩဒါတကသိုဏ်းနှင့် ရောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခလဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဩလောကေတဗ္ဗံ၊ ၏။ လိင်္ဂန္တိ၊ လိင်္ဂ-ဟူသော အမည်သည်။ ဣဓ၊ ဤအဋ္ဌိကအသုဘ၌။ ဟတ္ထာဒီနံ၊ လက်စသည်တို့၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟတ္ထ ပါဒ သီသ ဥရ ဗာဟု ကဋ္ဌိ ဥရူ ဇဗ္ဗာနံ၊ လက်၊ ခြေ၊ ဦးခေါင်း၊ ရင်၊ မောင်း၊ ခါး၊ ပေါင်၊ မြင်းခေါင်းတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ လိင်္ဂတော၊ လိင်္ဂအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒီဃရဿဝဇ္ဇ-စတုရဿ ခုဒ္ဒက မဟန္တဝသေန၊ အရှည်၊ အတို၊ အလုံး၊ လေးထောင့်၊

နိဒ္ဒေသ]

ဝိနိလကဒိကမ္မဋ္ဌာန (၁၈၆-၂၇)

၅၀၇

အငယ်၊ အကြီးတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒိသောကာသာ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တနယာ ဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း ရှိကုန်သည်သာတည်း။ တဿ တဿ အဋ္ဌိနော၊ ထိုထို အရိုး၏။ ပရိယန္တဝသေန၊ အဆုံး၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတော၊ မှတ်သား၍။ ဧတ္ထ၊ ဤ အရိုးအပေါင်းတို့တွင်။ ယဒေဝ၊ အကြင် အရိုးသည်သာလျှင်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတံ၊ ထင်၏။ တံ၊ ထို ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍ ထင်သောအရိုးကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ အပ္ပနာ၊ သို့။ ပါပုဏိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တဿ တဿ အဋ္ဌိနော၊ ထိုထိုအရိုး၏။ နိန္ဒဋ္ဌာနထလဋ္ဌာနဝသေန၊ နိမ့်ချိုင်း ရာအရပ်၊ မြင့်မိုရာအရပ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိန္ဒတော စ၊ နိမ့်ချိုင်းသော အားဖြင့်၎င်း။ ထလတော စ၊ မြင့်မိုသောအားဖြင့်၎င်း။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဒေသဝသေနာပိ၊ အရပ်၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ နိန္ဒေ၊ နိမ့် ဝှမ်းသောအရပ်၌။ ဌိတော၊ တည်၏။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးသည်။ ထလေ၊ မြင့်မို သော ကုန်းကြည်း၌။ ဌိတံ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ထလေ၊ ၌။ ဌိတော၊ ၏။ အဋ္ဌိ၊ အရိုးသည်။ နိန္ဒေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒိန္ဒံ အဋ္ဌိကာနံ၊ နှစ်ခုသော အရိုးတို့၏။ ဃဋ္ဌိတဃဋ္ဌိတဋ္ဌာနပသေန၊ အချင်းချင်း စပ်ယှက် ငြိတုယ်ရာဌာန၏ အစွမ်းဖြင့်။ သန္ဓိတော၊ အစပ်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဋ္ဌိကာ- နံယေဝ၊ အရိုးတို့၏သာလျှင်။ အန္တရဝသေန၊ အချင်းချင်း၏ စပ်ကြား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ အခေါင်း အပေါက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဝရတော၊ အကြား အပေါက်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သဗ္ဗတ္ထေဝ၊ အလုံးစုံသော အဆက်မပြတ်သော အရိုးအပေါင်း၌သာလျှင်။ ဝါ၊ အလုံးစုံ အကြွင်းမရှိသော အဋ္ဌိက၌သာလျှင်။ ဉာဏံ၊ ကို။ စာရေတော၊ ကျက်စား စေ၍။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ ဣဒံ အဋ္ဌိကံ၊ ဤအရိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့်။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့မှတ်သားသော်လည်း။ နိမိတ္တေ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊ မထင်သည်ရှိသော်။ နလဝဋ္ဌဋ္ဌိမ္ပိ၊ နဖူးရိုး၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၂၀။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌိကအသုဘ၌။ ဧကောဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ ဤဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကိုယူခြင်းကို။ ယုဇ္ဇမာနဝသေန၊

☞

ရသင့်သော ပကာရ၏အစွမ်းဖြင့်။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ ယထာ၊ မှတ်အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣတော၊ ဤအဋ္ဌိကအသုဘမှ။ ပုရိမေသု၊ ရှေး၌ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ပုဋ္ဌဝကာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ယုဇ္ဇမာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ၊ မှတ်သင့်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒဉ္စ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤအဋ္ဌိကအသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းသည်လည်း။ သကလာယ၊ အကြွင်းမဲ့သော အဖို့ရှိသော၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသောအစိတ်ရှိသော။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာယပိ၊ အဆက်မပြတ်သေးသော အရိုး၌၎င်း။ ဧကသ္မိမ္ပိ အဋ္ဌိကေ၊ တချောင်းသောအရိုး၌၎င်း။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ နိမိတ်ထင်သောအားဖြင့် ပြည့်စုံ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုအဋ္ဌိကသင်္ခလိက ဧကအဋ္ဌိကတို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိ တခုခု၌။ ဧကာဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတော၊ ၍။ အဋ္ဌိကပဋိကူလံ အဋ္ဌိကပဋိကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ [၁၈၇] မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၍။ ဣဓ၊ ဤအဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ ဧကသဒိသမေဝ၊ တခုတည်းကဲ့သို့ မကွဲမပြားတူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ (အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။) ဝုတ္တံ၊ ၍။ တံ၊ ထိုဧကသဒိသမေဝ ဟူသောစကားသည်။ ဧကသ္မိံ၊ သော။ အဋ္ဌိကေ၊ အရိုး၌။ ယုတ္တံ၊ ၍။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာယ ပန၊ သံခြေကျင်းအဆက်ကဲ့သို့ အဆက်မပြတ်သော အရိုးစဉ်ကား။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေ၊ ၌။ ပညာယမာနဝိဝရတာ၊ ထင်မြင်ကောင်းသော အကြားအပေါက်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၍။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ၊ ၌။ ပရိပုဏ္ဏဘာဝေါ၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၍။ စ၊ ဆက်အံ့။ ဧကဋ္ဌိကေပိ၊ တခုသောအရိုး၌လည်း။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တေန၊ သည်။ ဗိဘဇ္ဈေန၊ အဆင်းမလှသည်။ ဘယာနကေန၊ ပြကတေ့သော သူတို့အား ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေန၊ သည်။ ပီတိသောမနုဿဇနကေန၊ ပီတိသောမနုဿကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဥပစာရာဝဟတ္တာ၊ ဥပစာရဈာန်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဟိ၊ စ။ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ၊ ဤဥဂ္ဂဟနိမိတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်နှစ်ပါးတို့ကို ဆိုသောအရာ၌။ အဋ္ဌကထာသု၊ အဋ္ဌကထာတို့၌။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဒွါရံ ဒဏ္ဍာဝ၊ နိမိတ်နှစ်ပါးကို

နိဒ္ဒေသ]

ဝိနိလကာဒိကမ္မဋ္ဌာန (၁၈၇-၁၆)

၅၀၉

ခွဲခြမ်းခြင်း၏အပေါက် အရာ သပ်ကြောင်း ပေး၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ
 တို့၌။ စတုသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့၌၎င်း။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ အသုဘေ-
 သု စ၊ တို့၌၎င်း။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ ဟိ၊ စ။ ဗြဟ္မ-
 ဝိဟာရေသု၊ တို့၌။ သီမသမ္ဘေဒေါယေဝ၊ လေးဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အပိုင်း
 အခြားအကွဲအပြားတို့၏ ပျက်ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ အသုဘေသု စ၊ တို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိကပုံ၊ ကို။
 ကတော၊ ၍။ ပဋိကူလဘာဝေယေဝ၊ သာလျှင်။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သည်ရှိ
 သော်။ နိမိတ္တံ နာမ၊ နိမိတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတောပိ၊
 ဆိုပြီးလျက်လည်း။ (ဧတ္ထကေ ဝေ၊ ဤမျှသောစကား၌သာလျှင်။ အဋ္ဌတော၊
 မတန်မူ၍။) ပုန၊ တဖန်။ အနန္တရမေဝ၊ ဤစကား၏ အခြားမဲ့၌လျှင်။
 ဣဓ၊ ဤအသုဘ၌။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ၎င်း။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ သည်။
 ဝိရူပံ ဗိဘန္တံ၊ အဆင်းမလှသည်။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကား ပရိယာယ်။ အဘယံ
 ကြောင့်နည်း။ ဗိဘန္တေန ဝိရူပေန-ဟု ဋီကာဖွင့်သောကြောင့်တည်း။)
 ဘယာနကံ၊ ကြောက်ခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်။ ဝါ၊ ကြောက်ဖွယ်
 ကောင်းသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစ
 ရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိစာရေတော၊ စိစစ်
 ဆင်ခြင်၍။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစုမှာ၊ ငါတို့ဆိုကုန်ပြီ။ ဣဒမေဝ၊
 ဤငါတို့စကားသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤနိမိတ်ကိုဆိုသောအရာ၌။ ယုတ္တံ၊ ၏။

အပိစ၊ ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ မဟာတိဿတ္ထေရဿ၊ အား။ ဒန္တဋီက-
 မတ္တာဝလောကနေန၊ ရယ်သောမိန်းမ၏ သွားအရိုးမျှကို ကြည့်ခြင်းဖြင့်
 သာလျှင်။ သကလိတ္ထိသရီရဿ၊ အလုံးစုံသော မိန်းမကိုယ်ကောင်၏။
 အဋ္ဌိသဃံတဘာဝေန၊ အရိုးစု၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနာဒီနိ စ၊ ထင်ခြင်း
 အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌိကကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ နိဒဿနာနိ၊
 ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဂနိမိတ် နှစ်ပါးတို့၏အထူးကို ထင်စွာပြကြောင်း ဥဒါဟရဏံ
 တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤရွှေစကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣတိ-ဣမိနာ ဝစနက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဒသသတလောစနေန၊ တထိုင်
 တည်းဖြင့် တထောင်သော အစီးအပွားတို့ကို ဆင်ခြင်မြော်မြင်နိုင်သော

သိကြားမင်းသည်။ ထုတကိတ္တိ၊ ကောင်းချီးပေးအပ် ချီးမွမ်းအပ်သော
ကျော်စောသံရှိသော။ သုဘဂုဏော၊ တင့်တယ်သော ကျေးဇူးရှိတော်
မူသော။ ဒသဗလော၊ ဆယ်ပါးသော ဉာဏဗလ ကာယဗလရှိတော်မူသော
သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧကေကဇ္ဈာနဟေတုနိ၊ တခုတခုသောဈာန်၏
အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိ အသုဘာနိ၊ အကြင် ဆယ်ထွေသော
အသုဘတို့ကို။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။

ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ တာနိ စ၊ ထိုဆယ်ပါးသော
အသုဘတို့ကို၎င်း။ တေသံ၊ ထိုဆယ်ပါးသောအသုဘတို့၏။ ဣမံ ဘာဝနာ-
နယဉ္စ၊ ဤဘာဝနာနည်းကို၎င်း။ ဝိဒိတုာန၊ သိပြီး၍။ တေသ္မေဝ၊
ထိုဆယ်ပါးသောအသုဘတို့၌ပင်လျှင်။ ဘိယျော၊ ဆိုပြီးသည်ထက်အလွန်။
အယံ ပကိဏ္ဍကကထာပိ၊ ဤပကိဏ္ဍက ကထာကိုလည်း။ ဝိညေယျာ၊
အပ်၏။

ပကိဏ္ဍကကထာ

၁၂၁။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧတေသု၊ ထိုဆယ်ထွေသော အသုဘတို့တွင်။
ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသော အသုဘ၌။ အဓိဂတဇ္ဈာနော၊
ရအပ်ပြီးသောဈာန်ရှိသောယောဂီသည်။ သုဝိက္ခမ္ဘိတရာဂတ္တာ၊ ဥဇုပဋိပက္ခ
အားဖြင့် ကောင်းစွာခွါအပ်ပြီးသော ရာဂရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိတ-
ရာဂေါ ဝိယ၊ ရာဂကင်းပြီးသောရဟန္တာကဲ့သို့။ နိလ္လောလုပ္ပစာရော၊
လျှပ်ပေါ်လော်လည်သော အမှုကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊
သော်လည်း။ ယွာယံ-ယော အယံ အသုဘပ္ပဘေဒေါ၊ အကြင်ဥဒ္ဓုမာတက
အစရှိသော အသုဘအကဲ့အပြားကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်ပြီ။ သော
အသုဘပ္ပဘေဒေါ၊ ကို။ သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိဝသေန စ၊ ဆဝသရီရ၏
မိမိသဘောသို့ရောက်သော အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ရာဂစရိတဘေဒဝသေန စ၊
ရာဂစရိက်အကဲ့အပြား၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဆဝသရီရံ၊ သူသေကောင်၏
ကိုယ်သည်။ ပဋိကူလဘာဝံ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်အဖြစ်သို့။ 'အာပဇ္ဇမာနံ၊
ရောက်သည်ရှိသော်။ ဥဒ္ဓုမာတကသဘာဝပ္ပတ္တိံ ဝါ၊ ဥဒ္ဓုမာတက သဘော
သို့ ရောက်သည်မူလည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝိနီလကာဒီနံ၊ တို့တွင်။ အည-
တရသဘာဝပ္ပတ္တိံ ဝါ၊ တပါးပါးသောသဘောသို့ ရောက်သည်မူလည်း။

နိဒ္ဒေသ]

ပကိဏ္ဍကကထာ (၁၈၈-၆)

၅၁၁

သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ယာဒိသံ ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့ အကြင်သို့သဘောရှိသော ဆဝသရီရကို။ လဒ္ဓု၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဒိသေ တာဒိသေ၊ ထိုသို့ ထိုသို့သဘောရှိသော ဆဝသရီရ၌။ ဥဒ္ဓုမာတကပဋိကူလံ ဝိနီလကပဋိကူလန္တိ၊ ပဋိကူလဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို။ ဂဏိတဗ္ဗ-မေဝ၊ ယူအပ်သည်သာတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရီရသဘာဝပ္ပတ္တိ-ဝသေန၊ ဆဝသရီရ၏ မိမိသဘောသို့ရောက်သော အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒသဓာ၊ ဆယ်ပါးအပြားတို့ဖြင့်။ အသုဘပ္ပဘေဒေါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၈၈] စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤဆယ်ပါးသော အသုဘတို့တွင်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ ဥဒ္ဓုမာတက အသုဘ သည်။ သရီရသဏ္ဌာနဝိပတ္တိပ္ပကာသနတော၊ ကိုယ်သဏ္ဌာန်၏ ပျက်စီး ခြင်းကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဏ္ဌာနရာဂိနော၊ သဏ္ဌာန် ပြည့်စုံခြင်း၌ တပ်သောရာဂရှိသသူအား။ သပ္ပာယ်၊ လျှောက်ပတ် (သော ရာဂငြိမ်းဆေးဖြစ်) ၏။ ဝိနီလကံ၊ ဝိနီလကအသုဘသည်။ ဆဝိရာဂ-ဝိပတ္တိပ္ပကာသနတော၊ တင့်တယ်လှပသော အရေအဆင်း၏ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်းကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရဝဏ္ဏရာဂိနော၊ ကိုယ်၏အရောင်အဆင်း၌တပ်သောရာဂရှိသသူအား။ သပ္ပာယ်၊ ၏။ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ဝိပုဗ္ဗက အသုဘသည်။ ကာယဝဏ္ဏပဋိဗဒ္ဓဿ၊ ကိုယ်ဟူသော အိုင်းအမာ ကြီး၌ စပ်မှီသော။ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝဿ၊ ပုပ်ဟောင်း လှောင်းလှောင်း အနံ့ မကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပကာသနတော၊ ပြတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ မာလာဂန္ဓာဒိဝသေန၊ ပန်းနံ့သာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမုဋ္ဌာပိတသရီရဂန္ဓရာဂိနော၊ ဖြစ်စေအပ်သော ကိုယ်အနံ့၌ တပ်သော ရာဂရှိသသူအား။ သပ္ပာယ်၊ ၏။ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊ သည်။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ သုသိရဘာဝပ္ပကာသနတော၊ အခေါင်း အပေါက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ သရီရေ၊ ၌။ သနဘာဝရာဂိနော၊ တခဲနက်အဖြစ်၌ တပ်သောရာဂရှိသသူအား။ ဝါ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အပေါက်အခေါင်းမရှိ တလုံးတခဲတည်းဟူ၍ စွဲမှတ်၍တပ်သော ရာဂရှိသသူအား။ သပ္ပာယ်၊ ၏။ ဝိက္ခာယိတကံ၊ သည်။ ဖိသုပစယသမ္ပတ္တိဝိနာသပ္ပကာသနတော၊ အသားစု

အသားစိုင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ပျက်စီးခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်။ ထနာဒီသု၊ သားမြတ်အစရှိကုန်သော။ သရီရပ္ပဒေသေသု၊ ကိုယ်အရပ်တို့၌။ မံသု- ပစယရာဂိနော၊ (စုံ့စုံ့မို့မို့ နှစ်လို့စလိ အိအိစက်စက် ချောညက်သည်ဟု အမှတ်ပြုသည့်) အသားစု အသားစိုင့်၌ တပ်သော ရာဂရှိသသူအား။ သပ္ပိယံ၊ ၏။ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ သည်။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏။ ဝိက္ခေပပ္ပကာသနတော၊ (သောဏသိင်္ဂါလ စသည်တို့သည်) ထိုမှဤမှ ပစ်ကြဲအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂလီလာရာဂိနော၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်း၌တပ်သော ရာဂရှိသသူအား။ သပ္ပိယံ၊ ၏။ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ၊ သည်။ သရီရသင်္ခာတဘေဒဝိကာရပ္ပကာ- သနတော၊ ကိုယ်၏ပြေပြစ်ချောမွေ့သော အဆက်အစပ်ရှိသော အဖြစ်၏ ပျက်ခြင်းဟူသော ဝိကာရကို ပြခြင်းကြောင့်။ သရီရသင်္ခာတသမ္ပတ္တိ- ရာဂိနော၊ ကိုယ်၏ချောမောပြေပြစ် အဆစ်အစပ် လျောက်ပတ်ပြည့်စုံခြင်း၌ တပ်သော ရာဂရှိသသူအား။ သပ္ပိယံ၊ ၏။ လောဟိတကံ၊ သည်။ လောဟိတမက္ခိတပဋိကူလဘာဝပ္ပကာသနတော၊ သွေးလိမ်းကျံအပ်သည် ဖြစ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းကြောင့်။ အလင်္ကာရဇနိ- တသောဘရာဂိနော၊ တန်းဆာသည် ဖြစ်စေအပ်သော တင့်တယ်သော အရောင်အဆင်း၌တပ်သော ရာဂရှိသသူအား။ သပ္ပိယံ၊ ၏။ ပုဋ္ဌဝကံ၊ သည်။ ကာယဿ၊ ၏။ အနေကကိမိကူလသာဓာရဏဘာဝပ္ပကာသန- တော၊ တပါးမက များစွာသော ပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်တို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းကြောင့်။ ကာယေ၊ ၌။ မမတ္တရာဂိနော၊ ငါ့ကိုယ်ဟု ဖြစ်သောရာဂရှိသသူအား။ သပ္ပိယံ၊ ၏။ အဋ္ဌိကံ၊ သည်။ သရီရဋ္ဌိနံ၊ ကိုယ်၌ရှိသောအရိုးတို့၏။ ပဋိကူလဘာဝပ္ပကာသနတော၊ စက်ဆုပ် ရှိရာ ဖွယ်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ ဒန္တသမ္ပတ္တိရာဂိနော၊ သွား၏ပြည့်စုံ လျောက်ပတ်ခြင်း၌ ကြိုက်လေ့ရှိသသူအား။ သပ္ပိယံ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ရာဂစရိတဘေဒဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဒသဓာ၊ ဖြင့်။ အသုဘပ္ပဘေဒေါ၊ အသုဘအကွဲအပြားကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒသဝိဓေပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ တေသ္မိံ အသုဘေ၊ ၌။ သေယျထာပိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ အပရိသဏ္ဌိတ- ဇလာယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ မတည်တံ့သော ရေရှိသော။ သီဃသော-

နိဒ္ဒေသ]

ပဏိစ္ဆကကထာ (၁၈၈-၂၇)

၅၁၃

တာယ၊ အစီးသန်သော ရေအယဉ်ရှိသော။ နဒိယ၊ ဌ။ အရိတ္တဗလေ-
 နေဝ၊ ထိုးဝါး၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ နာဝါ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ ယထာ၊
 ကဲ့သို့။ အရိတ္တေန၊ ထိုးဝါးနှင့်။ ဝိနာ၊ ရှိ။ ဌပေတုံ-သဏ္ဌာတုံ၊ တည်ခြင်းငှါ။
 န သက္ကာယထာ၊ မတတ်ကောင်းသကဲ့သို့။ ဇေမေဝ၊ လျှင်။ အာရမ္မဏဿ၊
 ၏။ ဒုဗ္ဗလတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဗလေနေဝ၊ ဝိတက်၏အစွမ်းဖြင့်
 သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကေဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်။ ဝါ၊
 တည်ကြည်သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဝိတက္ကေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ရှိ။
 (သရသတော၊ မိမိသတောအားဖြင့်။) စိတ္တံ၊ သည်။ ဌပေတုံ-သဏ္ဌာတုံ၊
 တည်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 ဆယ်ပါးသော အသုဘဌ်။ (သဝိတက္ကံ၊ သော။) ပဌမဇ္ဈာနမေဝ၊ သည်
 သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝိတက္ကရဟိတာနိ၊ ကုန်သော။) ဒုတိယဒီနိ၊
 တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။

စ၊ ဆက်။ ပဋိကူလေ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်သည်။ သန္တေပိ၊ သော်လည်း။
 တေသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ထိုဥဒ္ဓါမာတက စသော အာရုံ၌။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။
 ဣမာယ ပဋိပဒါယ၊ ဖြင့်။ ဇရာမရဏမှာ၊ မှ။ ပရိမုစ္စိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ
 ဧဝံ၊ သို့။ အာနိသံသဒဿာဝိတာယ စေဝ၊ အာနိသင်ကို မြင်လေ့ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နိဝရဏသန္တာပပ္ပဟာနေန စ၊ နိဝရဏတည်းဟူသော
 ပူပန်စေတတ်သော တရားကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပီတိသောမနဿံ၊
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ဒါနိ၊ ယခု။ ဗဟံ၊ စွာ။ ဝေတနံ၊
 အခကို။ လဘိဿာမိ၊ ရပေတော့အံ။ ဣတိ၊ သို့။ အာနိသံသဒဿာဝိနေ၊
 အာနိသင်ကို မြင်လေ့ရှိသော။ ပုပ္ဖဆဉ္စကဿ၊ ပန်းမျက်သွန်အား။ ဂူထရာ-
 သိမ္မိ၊ ဘင်စု၌။ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ သကဲ့သို့၎င်း။
 ဥဿန္တဗျာဓိဒုက္ခဿ၊ သည်းထန်စွာ ဗျာဓိဒုက္ခရောက်သော။ ရောဂိနေ၊
 အနာသည်အား။ ဝမနဝိရေစနပ္ပဝတ္တိယံ၊ ပျိုအန် ဝမ်းကျ ဖြစ်ရာ၌။ ပီတိ-
 သောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ စ၊ ၎င်းတည်း။

၁၂၂။ စ၊ ဆက်။ ဒသဝိဓေ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။
 တေ အသုဘံ၊ သည်။ လက္ခဏတော၊ အားဖြင့်။ ကေမေဝ၊ တပါးအဖို့
 ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စွာ။ ဒသဝိဓေ၊ ဆယ်ပါး
 အပြားရှိသည် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ တေဿ အသုဘဿ၊ ၏။ အသုစိ-

ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂုစ္ဆပဋိကူလဘာဝေါ ဝေ၊ မစင်ကြယ် အနံ မကောင်းလျက် စက်ဆုပ် ရှုံရှာဖွယ်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာတည်း။ တဒေတံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဤအသုဘသည်။ ဣမိနာ လက္ခဏေန၊ ဖြင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ မတသရီရေ၊ သူသေကောင်၌သာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်သည်။ န၊ မဟုတ်သေး။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ဒန္တဋ္ဌိကဒဿာ-ဝိနော၊ ရယ်သော မာတုဂါမ၏ သွားရိုးကိုမြင်သော။ စေတိယပဗ္ဗတဝါ-သိနော၊ စေတိယတောင်၌ သီတင်းသုံးသော။ မဟာတိဿတ္ထေရဿ၊ အား။ ဥပဋ္ဌာတိ ဝိယ၊ ထင်သကဲ့သို့၎င်း။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတံ၊ ဆင်ကျောက် ကုန်း၌ တည်သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ သြလောကေန္တဿ၊ ကြည့်သော။ သဃံရက္ခိတတ္ထေရူပဋ္ဌာကသာမဏေရဿ၊ သဃံရက္ခိတထေရ်၏ အလုပ်အ ကျွေးဖြစ်သော သာမဏေအား။ ဥပဋ္ဌာတိ ဝိယ စ၊ ထင်သကဲ့သို့၎င်း။

[၁၈၉] ဇီဝမာနကသရီရေပိ၊ အသက်ရှင်သောသူ၏ ကိုယ်၌လည်း။ ဥပ-ဋ္ဌာတိ၊ ထင်သည်သာတည်း။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စွ။ မတသရီရံ၊ သည်။ အသုဘံ ယထေဝ၊ အသုဘသာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဇီဝမာနကမ္ပိ၊ အသက် ရှိသော အကောင်သည်လည်း။ အသုဘမေဝ၊ အသုဘစင်းစင်းသာလျှင် တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ အသုဘစင်းစင်းဖြစ်သော်လည်း။ ဧတ္ထ-တေသ္မိံ ဇီဝမာနကသရီရေ၊ ၌။ အာဂန္တုကေန၊ သော။ အလင်္ကာရေန၊ (နံသာ ရေမိုး ချိုးလိမ်းသုတ်သင် ပြုပြင်ခြင်း ရှေးရှိသော) တန်းဆာဆင်ခြင်းဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္တတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသုဘလက္ခဏံ၊ သည်။ (ပစုရဇနဿ၊ အမျှားသော လူအပေါင်းအား။) န ပညာယတိ၊ မထင် နိုင်။ ပန၊ အသုဘလက္ခဏာကို ထင်စွာဆိုပေအံ့။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ ဣဒံ သရီရံ နာမ၊ ဤကိုယ်မည်သည်ကား။ အတိရေကတိသတအဋ္ဌိကသမုဿယံ၊ သွားရိုးအလွန်ရှိသော သုံးရာသောအရိုးတို့ဖြင့် စိုက်ထောင်အပ်၏။ အသီတိ-သတသန္တိသံဃဋ္ဌိတံ၊ တရားရှစ်ဆယ်သော အဆက်အစပ်တို့ဖြင့် ဆက်စပ် အပ်၏။ နဝနာရသတနိဗန္ဓနံ၊ ကိုးရာသော အကြော (ဟူသော ကြိမ်နှယ်) တို့ဖြင့် ဖွဲ့ချည် တုပ်နှောင်အပ်၏။ နဝမံသပေသိသတာနုလိတ္တံ၊ ကိုးရာသော သားတစ်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံမွမ်းမံအပ်၏။ အလ္လစမ္ပပရိယောနန္တံ၊ စိုသော အရေတို့ဖြင့် မွေးရှက်အပ်၏။ ဆဝိယာ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ အရေးပါးဖြင့် လွှမ်းခြုံ အပ်၏။ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ၊ တောင်ပို့ကဲ့သို့ ငယ်သောအပေါက်၊ အလွန်ငယ်သော အပေါက်ရှိ၏။ မေဒကထာလိကာ ဝိယ၊ အဆီပြည့်ဖို့သော အိုးခွက်ကဲ့သို့။

နိစ္စုပ္ပန်ရိတပဉ္စရိတံ၊ အမြဲတမ်း အထက်သို့၎င်း၊ အောက်သို့၎င်း စိမ့်ထွက်
ယိုစီး၏။ ကိမိသံသနိသေဝိတံ၊ ပိုးမျိုးအပေါင်းတို့၏ခိုမှီရာဖြစ်၏။ ရောဂါနံ၊
အနာအပေါင်းတို့၏။ အာယတနံ၊ စွဲရာခေတ်လည်းဖြစ်၏။ ဒုက္ခဓမ္မာနံ၊
ဆင်းရဲတရားတို့၏။ ဝတ္ထု၊ ပေါက်ပွားရာ ယာခင်းကြီးသဖွယ်လည်းဖြစ်၏။
ပရိဘိန္နပုရာဏဂဏ္ဍော ဝိယ၊ ပေါက်ပြဲရင့်မာသော အိုင်းအမာကဲ့သို့။
နဝဟိ ဝဏမုခေဟိ၊ ကိုးပါးသော အမာဝတို့မှ။ သတတဝိဿန္တနံ၊ မပြတ်
ယိုစီးထွက်၏။ ယဿ သရီရဿ၊ ၏။ ဥဘောဟိ အက္ခိဟိ၊ နှစ်ဖက်သော
မျက်လုံးတို့မှ။ အက္ခိဂူထကော၊ မျက်ခွေးမျက်ဝတ်သည်။ ပဉ္စရတိ၊
ယိုထွက်၏။ ကဏ္ဍဗိလေဟိ၊ နှစ်ဖက်သောနားတွင်းတို့မှ၊ ကဏ္ဍဂူထကော၊
နဖာခွေးသည်။ ပဉ္စရတိ၊ ၏။ နာသပုဋ္ဌေဟိ၊ နှစ်ဖက်သော နှာခေါင်း
ဖုတို့မှ။ သိဃံာဏိကာ၊ နှပ်သည်။ ပဉ္စရတိ၊ ၏။ မုခတော၊ ခံတွင်းမှ။
အာဟာရပိတ္တသေမှရဓိရာနိ၊ မျှအပ်သောအာဟာရ၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊
သွေးတို့သည်။ ပဉ္စရန္တိ၊ ကုန်၏။ အဓောဒ္ဓါရေဟိ၊ နှစ်ပေါက်သော
အောက်ဒွါရတို့မှ။ ဥစ္စာရပဿာဝါ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်တို့သည်။ ပဉ္စရန္တိ၊
ကုန်၏။ နဝနုတိယာ လောမကူပသဟဿေဟိ၊ ကိုးသောင်းကိုးထောင်
ကုန်သော မွေးတွင်းတို့မှ။ အသုစိသေဒယူသော၊ မစင်ကြယ် စက်ဆုပ်
ဖွယ်သော ချေးအစေးအရည်သည်။ ပဉ္စရတိ၊ ၏။ နီလမက္ခိကာဒယော၊
ယင်မမဲရိုင်း စသည်တို့သည်။ သမ္ပရိဝါရေန္တိ၊ ဝန်းရံကုန်၏။ ယံ သရီရံ၊
ကို။ ဒန္တကဋ္ဌမုခဓောဝနသီသမက္ခနနဟာနနိဝါသနပါရုပနာဒီဟိ၊ ဒန်ပူ
သုံးဆောင်ခြင်း၊ မျက်နှာသစ်ခြင်း၊ ဦးခေါင်းကို ဆီလိမ်းခြင်း၊ ရေချိုးခြင်း၊
ဝတ်ခြင်း၊ ရံခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ အပ္ပဋ္ဌိဇဂ္ဂိတော၊ မသုတ်သင် မပြုပြင်မှု၍။
ယထာဇာတောဝ၊ မိမွေးတိုင်း ဝတ်စားမဖုံး ကိုယ်ဘိုးလုံးသာလျှင်။
ဖရုသဝိပ္ပကိဏ္ဍကေသော၊ ရုန့်ကျန်းသော အမွေးဖွားဖွား ဆံဖားရား
ရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဂါမေန၊ ရွာတခုမှ။ ဂါမံ၊ ရွာတခုသို့။ ဝိစရန္တော၊
လှည့်ပတ်မှုကား။ ရာဇာပိ၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်၎င်း။ ပုပ္ဖဆန္ဒကစဏ္ဍာလာ-
ဒီသု၊ ပန်းမှိုက်သွန်ဒွန်းစဏ္ဍား စသည်တို့တွင်။ အညတရောပိ၊ တယောက်

၁-ဥဘောဟိ-ဟူသော ဝိသေသနသည် မုခတော-ကိုရှောင်၍ ဤဝါကုတိုင်အောင်
လိုက်သည်။ (ပြည်)

၂-ဝိပ္ပကိဏ္ဍဖရုသဝိပ္ပကိဏ္ဍကေသော-ဟူလိုလျက် ဝိပ္ပကိဏ္ဍ-သရတည်းသည်ပင်လျှင်
ဂေါဠကနည်းအားဖြင့် နှစ်ဖက်ကို အထူးပြုသည်။ (ပြည်)

ယောက်သည်၎င်း။ သမသရီရပဋိကူလတာယ၊ အတူ အမျှ စက်ဆုပ်ဖွယ်
သော ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗိသေသော၊ အထူးမရှိသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အသုစိဒ္ဓန္တဇေယျပဋိကူလတာယ၊ မစင်
မကြယ် အနံမကောင်းလျက် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
ရညော ဝါ၊ ၏၎င်း။ စဏ္ဍာလဿ ဝါ၊ ၏၎င်း။ သရီရေ၊ ၌။ ဝေမတ္တံ-
နာနတ္ထံ နာမ၊ ထူးသော အဖြစ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုသို့ မကွဲ
ပြားသော်လည်း။ ဧတ္ထ-ဧတသ္မိံ ဇီဝမာနကသရီရေ၊ ၌။ ဒန္တကဋ္ဌမုခဇေ-
ဝနာဒီဟိ၊ ဒန်ပူသုံးဆောင်ခြင်း၊ မျက်နှာသစ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ ဒန္တ-
မလာဒီနိ၊ သွားချေးစသည်တို့ကို။ ပမဇ္ဇိတော၊ သုတ်သင်၍။ နာနာဝတ္ထေဟိ၊
အထူးထူးသော အဆင်းရှိသော အဝတ်တို့ဖြင့်။ (ဝဏ္ဏ-ကျေသည်) ဟိရိ-
ကောပီနံ၊ အရှက်အကြောက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို။
ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ နာနာဝဏ္ဏေန၊ အထူးထူးသော အဆင်းရှိ
သော။ သုရဘိဝိလေပနေန၊ ရနံကောင်းသော နံသာပျောင်းဖြင့်။
ပိလိမ္ပိတွာ၊ လိမ်းကျံ၍။ ပုပ္ဖါဘရဏာဒီဟိ၊ ပန်းတန်းဆာ စသည်တို့ဖြင့်။
အလင်္ကာရိတွာ၊ ပြုပြင်ဆင်ယင်၍။ “အဟံ၊ ဝါ။ မမ သန္တကံ၊ ဝါ၏ ဥစ္စာ။”
ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗာကာရပုတ္တံ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာသို့
ရောက်သည်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့ပြုပြင်ခြင်းကြောင့်။
အာဂန္တုကေန၊ သော။ ဣမိနာ အလင်္ကာရေန၊ ဤတန်းဆာဖြင့်။
ပဋိစ္ဆန္တတ္တာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ သရီဿ၊ ၏။
ယာတာဝသရသံ၊ ဟုတ်တိုင်းသော မိမိသဘောဖြစ်သော။ (ယာတာ-
ဝတော ရသိယတိ ဉာယတိတိ ရသော၊ သဘာဝေါ။) တံ အသုဘလက္ခဏံ၊
ကို။ အသဉ္ဇာနန္တော၊ ကောင်းစွာနားမလည်နိုင် မသိနိုင်ကုန်သော။ ပုရိသော၊
တို့သည်။ ဣတ္ထိသု၊ တို့၌။ ဣတ္ထိယော စ၊ တို့သည်လည်း။ ပုရိသေသု၊ တို့၌။
ရတိံ-အဘိရတိံ အဘိရုစိံ၊ အလွန်မွေ့လျော် ရှင်ပျော်စုံမက် ကြိုက်နှစ်
သက်ခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ သရီရေ၊
၌။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ရဇ္ဇိတဗ္ဗကယုတ္တဋ္ဌာနံ နာမ၊ တပ်ခြင်း
ငှါ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အရပ်မည်သည်။ ဝါ၊ တပ်မက်ကောင်း
သော အရပ်၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်သော အရပ်မည်သည်။ အဏုမတ္တမ္ပိ၊
အဏုမြူမျှသော်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-ယုတ္တံ၊
၏။ ကေသလောမနခဒန္တခေဋ္ဌသိဃံ၊ ကဉ္စာရပဿာဝါဒီသု၊ တို့တွင်။

ကေကောဠာသမ္ပိ၊ တခုသော ကောဠာသကိမ္ပုသော်လည်း။ သရီရတော၊
 ကိုယ်မှ။ ဗဟိ၊ အပသို့။ ပတိတံ၊ ကျလတ်သော်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။
 ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ ဆုပိတုမ္ပိ၊ တို့ခြင်းငှါလည်း။ န ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုမရှိကုန်။
 (တေန ကောဠာသေန၊ ကိုယ်မှကျပြီးသောထိုကောဠာသဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။)
 အဇ္ဈိယန္တိ၊ အနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ ဆင်းရဲကုန်၏။ ဝါ၊ ပြီးငွေ့ကုန်၏။
 ဟရာယန္တိ၊ ရှက်ကုန်၏။ ဇိဂ္ဂုစ္ဆန္တိ၊ စက်ဆုပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ
 သရီရေ၊ ဤ။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် ကေသ လောမ စသော ကောဠာသ
 သည်။ အဝသေသံ၊ ကိုယ်မှအပ စင်ကျသည်မှ ကြွင်းကျန်ရစ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တံ တံ၊ ထိုထိုကိုယ်၌ တည်သော ကေသ လောမ စသော
 ကောဠာသသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤကိုယ်မှအပစင်ကျသော ကောဠာသနှင့်
 အတူ။ ပဋိကူလံ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်သည်။ သမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်လျှင်းမှုလည်း။
 အဝိဇ္ဇန္တကာရပရိယောနဒ္ဓါ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်သည်
 မွေးရစ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (လိုက်) အတ္တသိ-
 နေဟရာဂရတ္တာ၊ ကိုယ်၌ချစ်ခြင်းဟူသောရာဂဖြင့် တပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
 ဣဉ္ဇံ၊ အလိုရှိအပ် ရှာမှီးအပ်၏။ ကန္တံ၊ နှစ်လိုစုံမက်အပ်၏။ နိစ္စံ၊ မြ၏။ သုခံ၊
 ချမ်းသာ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ စုံလမ်းကုန်၏။
 တေ၊ ထိုရာဂဖြင့် တပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဣဉ္ဇ ကန္တ
 နိစ္စ သုခ အတ္တဟူ၍။ ဂဏ္ဍန္တာ၊ စုံလမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈဝိယံ၊
 တောအုပ်၌။ ကိံ သုကရုက္ခံ၊ ကသစ်ပင်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ရုက္ခတော၊ မှ။
 အပတိတံ၊ မကြွေကျသေးသော။ ပုပ္ဖံ၊ အပွင့်ကို။ အယံ၊ ဤသစ်ပင်
 ထက်၌ တွဲလွဲ နီနီရဲရဲသည်ကား။ မံသပေသိ၊ အသားတစ်တည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့ ထင်မှားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်။ ဝိဟညမာနေန၊ နှိပ်စက်အပ် ပင်ပန်း
 စေအပ်သော၊ ဝါ၊ အနှိပ်စက်ခံရ၍ ပင်ပန်းခြင်းသို့ရောက်သော။ ဇေ-
 သိင်္ဂါလေန၊ မြေခွေးအိုနှင့်။ သမာနဘံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

၁-အနု+ဤယ+အန္တိ-ဖြင့် ပြီးသည်၊ ပြည်မှန်သော၌ “သကေန ကာယေန၊ မိမိဥစ္စာ
 ဖြစ်သောကိုယ်သည်။ အနု၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ တတော ဝေ၊ ထိုသို့နှိပ်စက်ခြင်း
 ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ခိတာ၊ ဆင်းရဲရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။” ဤသို့ပေး၍ “နာမ-
 ဇာတ်၊ ဣယ-ပစ္စည်း၊ အန္တိ-ဝိဘတ်၊ ဤယူပမာနာ စ သုတ်၌ စ-သဒ္ဓါဖြင့် ပြီးသည်” ဟု
 မှတ်တမ်းလေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

☞ [၁၉၀] သိင်္ဂါလော၊ သည်။ ဝနေ၊ ဌ။ ပုပ္ဖိတံ၊ ပွင့်သော။ ကိံသုကံ၊ ကသစ်ပင်ကို။ ဒိဿ၊ ရှိ။ မယာ၊ သည်။ မံသရူက္ခော၊ သားတစ်ပင်ကို။ လဗ္ဗေ၊ ရအပ်ပေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဝမ်းသာရွှင်မြူးလျက်။ ဝေဂသ၊ အလျင်တဆော။ ဂန္ဓာန၊ ရှိ။

ပတိတံ ပတိတံ၊ ကြွတိုင်း ကြွတိုင်းသော။ ပုပ္ဖံ၊ အပွင့်ကို။ အတိ-
လောလုပေါ၊ အလွန်လျှပ်ပေါ်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အလွန်
ငန်းငန်းတက် မက်မောသည်ဖြစ်၍။ ခုသိတွာ၊ ကိုက်ဟပ်တည့်၍။ ဣဒံ၊
ဤယခု ငါကိုက်အပ်သောဝတ္ထုကား။ န မံသံ၊ သားတစ်ဟုတ်သေး။
ရုက္ခသ္မိံ၊ ဌ။ ယံ၊ အကြင်နီတျာရဲရဲ အဆုပ်အခဲသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
အဒ္ဓံ၊ ထိုသည့်နီတျာရဲရဲ အဆုပ်အခဲသည်ကား။ မံသံ၊ တည်း။ ဣတိ၊
သို့။ ဂဏှတိ ယထာပိ၊ ယူသကဲ့သို့။

တထာ၊ တူ။ ဗုဓော၊ သည်။ ပတိတံယေဝ ကောဋ္ဌာသံ၊ မြေ၌
ကျသော ဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသကိုသာလျှင်။ အသုဘန္တိ၊ ဟူ၍။
အဂ္ဂဟေတွာန၊ မယူမူ၍။ သရီရဌံ၊ ကိုယ်၌တည်သော။ နမ္ပိ၊ ထိုဆံ အစ
ရှိသော ကောဋ္ဌာသကိုလည်း။ တထာ၊ ထိုမြေ၌ကျသော ဆံအစရှိသော
ကောဋ္ဌာသအတူ။ အသုဘန္တိ၊ ရှိ။ ဂဏှယျ၊ ယူရာ၏။

ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမံ ကာယံ၊ (အပုပ်အတိ တင်းကျမ်းပြည့်သည့်
ရေအိမ်ပမာ အိုင်းအနာမခြား ရှုစားစရာမရ အသုဘအတိဖြစ်သော)
ဤသည့်ကိုယ်ကို။ သုဘတော၊ သုဘအားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ စွဲလမ်း၍။
တတ္ထံ၊ ထိုကိုယ်၌။ မုစ္ဆိတာ-မောဟိတာ၊ မောဟသည် မိုက်စေအပ်ကုန်
သည်ဖြစ်၍။ (တနည်း) မုစ္ဆိတာ၊ မိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်
ဖြစ်၍။ ဗာလော၊ တို့သည်။ ပါပါနိ၊ တို့ကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်ရကား။
ဒုက္ခော၊ မှ။ န ပရိမုစ္စရေ၊ မလွတ်ကုန်။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေဓာဝီ၊ သည်။ ဇီဝတော ဝါ၊ အသက်ရှင်သည်
မူလည်းဖြစ်စေ။ မတဿ ဝါ၊ သေသည်မူလည်းဖြစ်စေ။ ပူတိကာယဿ၊
အပုပ်အတိဖြစ်သော အကောင်၏။ သုဘဘာဝေန၊ တင့်တယ်သည်၏

နိဒ္ဒေသ]

ပကိဏ္ဍကကထာ (၁၉၀-၁၈)

၅၁၉

အဖြစ်သည်။ ဝဇ္ဇိတံ၊ ကြဉ်အပ်သော။ သဘာဝံ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော သဘောကို။ ပဿေယျ၊ ရှုရာ၏။ (ဝုတ္တဉ္ဇေတံ၊ ထင်ပြီ)။

ယော ကာယော၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော ကောဠာသတ္တိ၏ အစုမျှသာ ဖြစ်သော အကြင်ကာယသည်။ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊ ညှိဟောင်နိပုပ် စက်ဆုပ်ဖွယ် သော အနံ့ရှိ၏။ အသုစိ၊ ကြိမ်ကြိမ်ဆေးလည်း စေးမစင်နိုင် လူးလည်း သော အညစ်အကြေးထူထပ်၏။ ကုဏပေါ၊ ခွေးကောင်ပုပ်၊ မြွေကောင် ပုပ်နှင့်တူ၏။ ဥက္ကဋ္ဌပမော-ဥစ္စာရပဿာဝဋ္ဌာနသမော၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် သွားရာအရပ်လျှင် တူသောဥပမာရှိ၏။ ဝါ၊ ဥက္ကဋ္ဌပမော-ဝစ္စကူပသမော၊ ကျင်ကြီးတွင်းနှင့် တူ၏။ စက္ခုဘူတေဟိ၊ ပညာမျက်စိရောက်ကုန်သော အရိယာအရှင်မြတ်တို့သည်။ ဝါ၊ ရောက်အပ်ရအပ်သော ပညာမျက်စိ ရှိသော အရိယာအရှင်မြတ်တို့သည်။ ဝါ၊ သတ္တလောက၏ စက္ခုသဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော အရိယာအရှင်မြတ်တို့သည်။ နိန္ဒိတော၊ ကဲ့ရဲ့အပ်၏။ သော ကာယော၊ အရိယာအရှင်မြတ်တို့သည် ဒုဂ္ဂန္ဓ အသုစိ စသည်ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပါသော ထိုကာယကို။ ဗာလာဘိနန္ဒိတော၊ ပညာမဲ့သူ လူအပေါင်း သည်မူကား မွေးမွေးကြိုင်ကြိုင် စသည်ထင်မှတ်၍ အလွန်နှစ်လိုအပ်ခဲ့။

သော ကာယော၊ ထိုပညာမဲ့သူလူအပေါင်းတို့ နှစ်လိုအပ်သော ကာယ သည်ကား။ အလ္လစမ္ပပဋိစ္စန္ဓော၊ စိုသောအရေဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၏။ နဝဒ္ဓါရော၊ ကိုးပါးသော အပေါက်အခေါင်းဟောင်းလောင်းရှိ၏။ မဟာဝဏော၊ အိုင်း အမာကြီးနှင့်လည်းတူ၏။ အသုစိပူတိဂန္ဓိယော၊ မစင်မကြယ် ရှံဖွယ်ပုပ် လှောင်း မကောင်းသောအနံ့ရှိသော ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စသည်တို့ကို။ သမန္တတော၊ မှ။ ပဉ္စရတိ၊ တဖျင်ဖျင်ယိုထွက်စေ၏။

ဣမဿ ကာယဿ၊ ၏။ အန္တော၊ အတွင်းသားသည်။ သစေ ဗာဟိရ- ကော သိယာ၊ အကယ်၍ ပြင်ပ၌နေငြားအံ့။ ဒဏ္ဍံ ဂဟေတွာန၊ တုတ်ကို ကိုင်၍။ ကာကေ သောဏေ၊ ကျီးခွေးတို့ကို၊ နှုန၊ စင်စစ်။ နိဝါရယေ၊ ချောက်မောင်းရလေရာ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဗ္ဗဇာတိကေန၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကိုရခြင်းငှါ ထိုက် သော သဘောရှိသော၊ ဝါ၊ ပညာရှိသဘောရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။

ဇီဝမာနကသရီရံ ဝါ၊ အသက်ရှိသော အကောင်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊
 ဖြစ်စေ။ မတသရီရံ ဝါ၊ မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ (ယတ္ထ ယတ္ထ သရီရေ၊
 ဌံ၊ ဝါ၊ သရီရဿ၊ ဧ။) ယတ္ထ ယတ္ထ ကောဋ္ဌာသေ၊ ဌံ။ အသု-
 ဘာကာရော၊ အသုဘအစုသည်၊ ဝါ၊ အသုဘအခြင်းအရာသည်။ ပညာ-
 ယတိ၊ ဧ။ တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ ဌိသာလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ အသုဘနိမိတ်ကို။ ဂဟေ-
 တ္တာ၊ ရှိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပေတဗ္ဗံ၊
 ရောက်စေအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤတိုင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိတာဝနာဓိကာရေ

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနနိဗ္ဗေသော နာမ

ဆဋ္ဌော ပရိစ္ဆေဒေါ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ ပဌမတွဲ ပြီး၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ

အက္ခရာစဉ် ပါဠိအနက်

(အောက်၌ ပြထားသောအနက်သည် မူလထုတ်ရင်းပုဒ်၏ အနက်ဖြစ်သည်။
အခြားအရာ၌မူ သည်-ကို-အား-၏စသော ဝိဘတ်နက်များသည်၎င်း သဗ္ဗနာမ်၏
စွဲနက်များသည်၎င်း တမျိုးတမည် ပြောင်းလဲနိုင်သေး၏။)

[အ]

အင်္ဂါရုံ၊ အိမ်ကို (နှာ ၁၀၁-မှ)
အင်္ဂေါပိတမေဝ၊ မလုံခြုံစေအပ်
သည်သာလျှင်

အဇ္ဈတ္တိကာယတနဗျာဟိရာယတ-
နေသု စ၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတန
ဗျာဟိရာယတနတို့၌လည်း

အဇ္ဈာစာရေ ဝါ၊ လွန်ကျူးခြင်း၌
၎င်း

အညတရာ၊ တယောက်သော
အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါး (သော သိက္ခာပုဒ်)
တို့ကို

အတ္တနိ၊ မိမိ၌

အတ္တနော၊ မိမိ၏

အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ

အတ္ထိ၊ ရှိ၏

အဗ္ဗနိယံ၊ အရှည်ခံသည်

အဓိပ္ပေတဿ၊ အလိုရှိအပ်သော

အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း

အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိသီလသိက္ခာ
ကို

[အ]

အနဘိဇ္ဈာဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိဓမ္မာ၊

အနဘိဇ္ဈာ အဗျာပါဒ သမ္မာ-
ဒိဋ္ဌိတရားတို့သည်

အနဝဇ္ဇတာ စ၊ အပြစ်မရှိသည်၏
အဖြစ်သည်၎င်း

အနာစာရော၊ မပြုသင့်သော အ
ကျင့် (အကျင့်ယုတ်)သည်
အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားမှု၍

အနုဇာနန္တိ၊ ခွင့်ပြု (သဘောတူ)
ကုန်၏

အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာယ၊ အစဉ်အတိုင်း
သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်နှင့်

အနုရာဓပုရံ၊ အနုရာဓမြို့သို့

အနေကာ၊ များစွာကုန်သော

အနေကေသံ၊ များစွာကုန်သော

အန္တရသရံ၊ ရွာတွင်းသို့

အန္တရဝါသကာဒိသု၊ ခါးဝတ်သင်း
ပိုင်စသည်တို့တွင်

အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးမဆုံးသေးမီ
လမ်းခုလတ်၌

[အ]

အန္တောနဂရေ၊ မြို့တွင်း၌
အပရိဂ္ဂဟိတဓုတင်္ဂဿ၊ ဓုတင်မ
ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား

အပိစ-အပရော နယော၊ တပါး
သောနည်းကို

အပိစ္ဆတာဒိဂုဏေယေဝ၊ အလို
နည်းသည်၏ အဖြစ်စသော
ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုသာလျှင်
အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်
အဘိဇ္ဈာဒယော၊ အဘိဇ္ဈာအစရှိ
ကုန်သော

အဘုတ္တာ၊ မစားမူ၍
အယံ၊ ဤ (ဆိုလတ်) သည်ကား
(၈၁-မ)

အယဉ္ဇ ဒေယျဓမ္မော၊ ဤလှူဘွယ်
ဝတ္ထုသည်လည်း

အရက္ခိတံ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်
သည်

အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် (ရဟန္တာ
အဖြစ်) သို့

အရဟတ္တဖလသမ္ပယုတ္တံ၊ အရဟတ္တ
ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော

အရဟာ ပန၊ ရဟန္တာကိုကား
အရိယမဂ္ဂေဟိ၊ အရိယာမဂ်တို့နှင့်
၎င်း

အဝသေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော
(ပဲနောက်)တို့သည်

[အ]

အဝိရတိသီလံ၊ အဝိရတိသီလမည်
၏

အသ္မိ၊ ဖြစ်၏

အဿ-အနာစာရဿ၊ ဤ မပြုသင့်
သော အကျင့်၏

အဿ-ဒေဝပုတ္တဿ၊ ထိုနတ်သား
အား

အဿ-နရဿ၊ ထိုလူအား
အဿာ၊ ထို (မိန်းမ) ၏ (၅၇-မ)
အဿာ-ကုလသုက္ကာယ၊ ထိုအမျိုး
ချွေးမ၏

[အ]

အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်
အာဂစ္ဆာမိ၊ လာခဲ့အံ့

အာဂတနယေနေဝ၊ လာသောနည်း
ဖြင့်သာလျှင်

အာဂတာ၊ လာ၏ (၁၀-မ)

အာဂတေ၊ လာကုန်သော (၇၂-မ)

အာဂတော၊ လာသော (၂၀-မ)

အာစာရော၊ ပြုသင့်သော အကျင့်
ကောင်းသည်

အာဒိကလျာဏတာ၊ အစ၏
ကောင်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်
ကို

အာနိသံသာ၊ အကျိုး အာနိသင်
တို့သည်

[အ]

အာပတ္တိံ၊ အာပတ်သို့
 အာပတ္တိယာ ဝါ၊ အာပတ်၌၎င်း
 အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့
 အာဗာဓံ၊ အနာကို (နှိပ်စက်
 ခြင်းကို)

အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ ပြင်းစွာ အား
 ထုတ်သော လုံ့လရှိသည်
 အာရမ္မဏေသု၊ အာရုံတို့၌
 အာရောစေတော၊ ပြောကြား၍
 အာလပတိ၊ ခေါ်လျက် ပြောဆို
 ၏ (၄-မ)

အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း (အာ
 ဝဇ္ဇန်း)ကိစ္စကို
 အာဝိကတော၊ ထင်စွာပြု၍
 အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ (၅-မ)
 ဂါရဝစကား)

အာဟ၊ ဆို၏(အများသုံး)
 အာဟု၊ ဆိုကုန်၏

[ဣ]

ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏
 ဣတိ-အတ္တံ၊ ဤအနက်ကို
 ဣတိ-အယံ၊ ဤသို့သော (၄-မ)
 ဣတိ-အယံ၊ ဤသည်ကား(အများ
 သုံး)

ဣတိအာဒိနာ နယေန၊ ဤသို့ အစ
 ရှိသောနည်းဖြင့်
 ဣတိ-ဣဒံ ပဉ္စာကမ္ပံ၊ ဤမေးခြင်း
 အမှုသည်

[ဣ]

ဣတိ-ဣတ္တံ ဟောတိ၊ ဤသို့ ဆိုလို
 သည် ဖြစ်၏

ဣဒံ-သစ္စဝစနံ၊ ဤသစ္စာစကားကို
 ဣဝ၊ ဤလောက၌ (ဤသာသနာ
 ၌)

ဣမံ ဇဉ်၊ ဤတဏှာအရှုပ်အထွေး
 ကို

ဣမသ္မိံ ပဉ္စာပကရဏေ၊ ဤပြဿ
 နာကို ဖြေသောဂါထာ၌

ဣမဿ၊ ဤ (သု)၏ (၇၀-မ)
 ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း

ဣမေသံ ပါပဓမ္မာနံ၊ ဤယုတ်မာ
 သော အကုသိုလ်တရားတို့၏

ဣရိယာပထသန္နိသိတံ၊ ဣရိယာ
 ပုထ်ကိုမှီသော

[ဥ]

ဥက္ကာစနာ၊ မြောက်ပင်၍ ပြခြင်း
 သည်

ဥက္ခိပိတော၊ မြောက်၍
 ဥဇ္ဇေ စက်မေ၊ မြင့်သောစင်္ကြံ၌

ဥစ္ဆ၊ ကြံသည်
 ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ

ဥဒ္ဓိသတိ၊ ပြ၏

ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့

ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍ အကြောင်းပြု၍
 ဥပါဟနံ၊ ဘိနပ်ကို

[၉]

ဥပေါသထင်္ဂဝသေန၊ ဥပုသ်အင်္ဂါ၏
အလိုအားဖြင့်
ဥပဇ္ဇိတော၊ ဖြစ်ပြီး၍

[၁၀]

ကေစ္စော၊ အချို့သောသူသည်
တေ၊ ဤ(စကား)ကို (၃၄-မှ)
တေ ကုလံ၊ ဤအမျိုး(အိမ်ထောင်
စု)သည်

တေဒေဝ အတ္တဒွယံ၊ ဤအနက်
နှစ်ခုအပေါင်းကိုသာလျှင်
တေဿ ကာယဿ၊ ဤကိုယ်၏
နေ-ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို
ဝေ သန္တေသု၊ ဤသို့ ဖြစ်ကုန်လတ်
သော်

ဝေရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏
သေ-သော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိ
မဂ်ကို

ဩက္ကန္တော၊ သက်ရောက်သည်
ဩက္ခိတ္တစက္ခု၊ ချအပ်သော မျက်
လွှာရှိသည်

[၁၁]

ကထံ၊ အဘယ်သို့
ကထိတာယ၊ ဟောအပ်သော
ကထေတိ၊ ပြောဆို၏
ကမ္မာဒိဝသေန၊ ကံ စသည်တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့်
ကရေယျ၊ ပြုကုန်ရာ၏

[၁၂]

ကလျာဏော၊ ကောင်းသော
ကနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း
ကာယကမ္မာဒိနိ၊ ကာယကံစသည်
တို့၏

ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကြိုးကို
ကာရဏဉ္စ၊ အကြောင်းကို၎င်း
ကာလံ ကတော၊ ပျံလွန်တော်မူလေ
၍ (၉၈-မှ)

ကာလသေဝ၊ စောစောကလျှင်
ကိံ ခါဒိဿာမ၊ အဘယ်ကို ခဲကုန်
ရအံ့နည်း၊

ကိံ ဘုဒ္ဓိဿာမ၊ အဘယ်ကို စား
ကုန်ရအံ့နည်း

ကိံ သီလန္တိ ပဉ္စာကမ္မဿ၊ ကိံ သီလံ
ဟူသော မေးခွန်းပြဿနာ၏
ကိဉ္ဇာပိ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား
ဖြစ်ပေကုန်၏

ကိမတ္ထာယ၊ အဘယ်ကျိုးငှါ
ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား
ကိရိယမနောဓာတု၊ (ပဉ္စဒွါရာ
ဝဇ္ဇန်းဟူသော) ကိရိယာ
မနောဓာတ်သည်

ကုမာရိံ ဝါ၊ မိန်းမပျိုကို၎င်း
ကုလဒါရကေ၊ အမျိုး(အိမ်ထောင်
စု)၏ သူငယ်တို့ကို
ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးကောင်းသား
သည်

ကော၊ အဘယ်သူသည်

[ခ-ဂ-ဃ]

ခါဒနိယံ အတ္ထိ၊ ခဲဘွယ်ရှိသလော
ခါဒိတွာ၊ ခဲကုန်စုတ်ကုန်လတ်သော်
(၇၃-မ)

ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏ (၂၁-မ)
ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို

ဂဟပတိကာ၊ သူကြွယ်တို့သည်
ဃရာဒယော၊ အိမ်စသည်တို့သည်
ဃာယိတွာ၊ နမ်းရှုပြီး၍

[စ-ဆ-ဇ]

စက္ခုန္တိယံ၊ စက္ခုန္တေကို
စက်မံ၊ စကြံသို့

စတသော၊ လေးပါးကုန်သော
စတုတ္ထရိယာပထဿ၊ လေးပါး
သော ဣရိယာပုထ်ကို

စတုဗ္ဗိမံ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်
စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊
လေးလုပ် ငါးလုပ်တို့ကို

စိန္တေသိ၊ ကြံစည်၏
စိဝရပဋိသေဝနေ၊ သင်္ကန်းကို မှီဝဲ
သုံးဆောင်ခြင်း၌

စိဝရာဒိဟိ၊ သင်္ကန်းစသည်တို့ဖြင့်
စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်
ဆအဘိညာ၊ ၆-ပါးသော အဘိ
ညာဉ်တို့သို့

ဆဟိ ဓမ္မဟိ၊ ၆-ပါးကုန်သော
တရားတို့နှင့်
ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏

[ဇ-ည]

ဇနေ၊ လူအပေါင်းသည်
ဇဝတိ၊ လျင်စွာဖြစ်၏၊ စော၏
(၅၈-မ)

ဇဝနံ၊ ဇောသည်
ဇဝနေ၊ ဇော၌
ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏၊ အသိအမှတ်
ပြုကုန်၏

ဇာယတေ၊ ဖြစ်၏
ဇိနဿသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏
သာသနာတော်၌

ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။
(ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။)

ဇီဝိတဟေတုပိ၊ အသက်ဟူသော
အကြောင်းကြောင့်လည်း
ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ၊ သားကြီး၏
ဉာတိဃရံ၊ မိဘဆွေမျိုးအိမ်သို့

[ဋ-ဓ]

ဋတု၊ တည်၍
ဋိတံ၊ တည်သော
တံ နဝဉ္စ ဝေဒနံ၊ ထိုဝေဒနာအသစ်
ကိုလည်း

တဏှာယ၊ တဏှာ၏ (၃-မ)
တတ္ထ၊ ထို (၃-မျိုးသော ပညာ)
တို့တွင် (၁၀-မ)

တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌သာလျှင်
တဩ-တသ္မိံ ပဉ္စာကမ္မေ၊ ထို
မေးခြင်းအမှု၌၊ ထိုမေးခွန်း
ပြဿနာ၌

[တ]

တဩ-တိဿံ ဂါထာယံ၊ ထိုဂါထာ၌
တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ကုန်သော်
လည်း

တထာရူပါနိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်
သော

တယိဒံ-သီလံ၊ ထိုသီလသည်

တသ္မိံ ဣန္ဒြိယသံဝရေ၊ ထိုဣန္ဒြိယ
သံဝရသီလကို

တဿာ၊ ထို(မိန်းမ)၏ (၅၇-မ)

တဿာ ပုရာဏဝေဒနာယ၊ ထို
ဝေဒနာဟောင်း၏

တဒိသေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်
သော

တယ တဏှာဇဇ္ဇာယ၊ ထိုတဏှာ
အရှုပ်အထွေးသည်

တိဝိကေလျာဏံ၊ သုံးပါးသော
ကောင်းခြင်းရှိသော

တိဝိဓာယ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော
တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော

တိဟာကာရေဟိ၊ သုံးပါးသော
အခြင်းအရာတို့ဖြင့်

တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်

တေလမဓုဗာဏိတာဒိ၊ သီ ပျားတင်
လဲအစရှိသော

တေဝိဇ္ဇတာဒိနံ၊ တေဝိဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ်
အဖြစ် စသည်တို့၏

တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုထို
သတ္တဝါတို့၏

[တ-ဒ-ဓ-န]

တေသံ ယောဂီနံ၊ ထိုယောဂီတို့၏
တေသံ သောတာနံ၊ ထိုအယဉ်တို့ကို
ဒန္တဋ္ဌိကံ၊ သွားရှိုးကို

ဒသသီလာနိ၊ ဆယ် ပါး သော
(သိက္ခာပုဒ်) သီလတို့သည်

ဒဿေတု၊ ပြခြင်းငှါ

ဒိသာဝိဒိသံ၊ တူရူအရပ် အထောင့်
အရပ်ကို

ဒိပိတော၊ ပြအပ်သည်

ဒေသိတော၊ ဟောအပ်၏

ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို

ဓုတင်္ဂသမာဒါနံ၊ ဓုတင်္ဂကို ဆောက်
တည်ခြင်းသည်

န အဓော ဩလောကေန္တော၊
အောက်သို့မကြည့်မှု၍

န အဿံ၊ မြင်းကိုမကြည့်မှု၍

န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ မဖြစ်စေအံ့

န ဥလ္လောကေန္တော၊ မော်မကြည့်
မှု၍

န ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေ

နဂရဒ္ဓါရေန၊ မြို့တံခါးဖြင့်

နဂရေ၊ မြို့၌

န ပတ္တိံ၊ ခြေသည်တပ်ကို မကြည့်
မှု၍

န ပေက္ခမာနော၊ မကြည့်မှု၍

န သုဇ္ဈန္တိ၊ မစင်ကြယ်ကုန်

နာဂရက္ခေ၊ ကန်ကော်ပင်၌

[၃၀]

နာတိက္ကမတိ ယထာ၊ မလွန်သကဲ့သို့
နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍
နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ညွှန်ပြအပ်၏

နိပဇ္ဇာပေသုံ၊ အိပ်နေစေကုန်၏
နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်လေပြီ
နိမန္တိတုံ၊ ပင့်ဖိတ်ခြင်းငှါ
နိမိတ္တောဘာသပရိကထာဝိညတ္တိ-
ယော၊ နိမိတ် သြဘာ ပရိ
ကထာ ဝိညတ်တို့သည်

နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏
နိရုဇ္ဈော၊ ချုပ်ပြီးလတ်သော်
နိဿာယ၊ မှီ၍
နိစေ စက်မေ၊ နိမ့်သောစင်္ကြံ၌
နေပက္ကံ၊ နေပက္ကဟူ၍
နာယတိ၊ ရေချိုး၏
ပကာသိတာ၊ ပြအပ်ကုန်သည်
ပက္ခိပတိ၊ ထည့်၏
ပစ္စယပဋိသေဝနသင်္ခါတံ၊ ပစ္စည်းကို
သုံးဆောင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်
သော

ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဉာဏ်၏

ပစ္စေတဗ္ဗော၊ ယုံကြည်အပ်၏
ပဇာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို
ပညတ္တာနံ၊ ပညတ်အပ်ကုန်သော
ပညာ၊ ပညာကို
ပဋိဂ္ဂဟဏေန စ၊ ခံယူခြင်းဖြင့်၎င်း

[၃၁]

ပဋိပက္ခော၊ ဆန့်ကျင့်ဘက်တည်း
ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏
ပဋိယာဒိယိံသု၊ စီရင်ကုန်၏

ပဋိလဘိတော၊ ရ၍
ပဋိသင်္ခါ၊ ဆင်ခြင်၍
ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏

ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်
ပတိဋ္ဌဟိတော၊ တည်၍
ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို
ပထဝိယံ၊ မြေ၌

ပန၊ ထိုမှတပါး (၂၁-မှ)

ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို
ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေ၏
ပရိပူရဏေန၊ ဖြည့်ကျင့်ခြင်းဖြင့်
ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးသည်

ပရိယောသာနကလျာဏတာ၊ အ
ဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသည်၏
အဖြစ်ကို

ပဝိဋ္ဌောပိ၊ ဝင်လတ်သော်လည်း
ပဝိသတိ၊ ဝင်၏

ပဝိသိတော၊ ဝင်ကုန်၍
ပသန္နာနံ၊ ကြည်ညိုကုန်သော

ပဿထ အပိ၊ တွေ့မြင်ပါကုန်သ
လော

ပဟာယ၊ ပယ်၍
ပါဋ္ဌော၊ ပါဌ်သည်

[၁]

ပါဏာတိပါတာဒိဟိ၊ ပါဏာတိပါ-
 တ စသည်တို့မှ
 ပါတိ ရက္ခတိ၊ စောင့်တတ်၏
 ပါပဓမ္မာနံ၊ ယုတ်ညံ့သော အကု
 သိုလ်တရားတို့၏
 ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏
 ပါပုဏိ၊ ရောက်လေ၏
 ပါပုဏိတော၊ ရောက်ပြီး၍
 ပါရိဟာရိကပညာဟတ္ထေန၊ ပါရိ-
 ဟာရိကပညာဟူသော လက်
 ဖြင့်
 ပါရုပိတော၊ ရံ၍
 ပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်၌
 ပိဏ္ဏစာရတ္ထာယ၊ ဆွမ်းခံခြင်း အ
 ကျိုးငှါ
 ပိဏ္ဏပါတံ၊ ဆွမ်းကို
 ပိဒဟနတ္ထာယ၊ ပိတ်ခြင်း အကျိုး
 ငှါ
 ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်လေ၏
 ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို
 ပုတ္တမံသံ၊ သား၏ အသားကို
 ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ
 ပုပ္ဖိတဘာဝံ၊ ပန်းပွင့်သည်၏ အဖြစ်
 ကို
 ပုရတောပိ၊ ရွှေမှလည်း
 ပူရေတော၊ ပြည့်စေ၍၊ အပြည့်ထည့်
 ၍

[၁-၁-၁-၁]

ဗုသိတော၊ ထိ၍
 ဗောဓိသတ္တမာတု၊ ဘုရားအလောင်း
 မယ်တော်၏
 ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်း
 သည်
 ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်
 ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို
 ဘဏတိ၊ ပြောဆို၏
 ဘဏ္ဏံ၊ ဥစ္စာသည်
 ဘတ္တံ အတ္တိ၊ ထမင်းရှိသလော
 ဘဝဂေ၊ ဘဝင်သည် (၅၈-မှ)
 ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့
 ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ပွားစေအပ်ကုန်၏
 ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းအဖြစ်တည်း
 ဘာသိဿာမိ၊ ဟောပေအံ့
 ဘိက္ခံ၊ ဆွမ်းကို
 ဘိသက္ကဿ၊ ဆေးဆရာ၏
 ဘိသက္ကာနုညာတံ၊ ဆေးဆရာသည်
 ခွင့်ပြုအပ်သော
 ဘုဉ္ဇိတော၊ သုံးဆောင်ကုန်၍
 ဘေသဉ္ဇံ၊ ဆေးကို
 မံ၊ ငါ့ကို
 မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ဇာန်၌
 မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တံ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော
 မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏
 မစ္စာ၊ လူတို့သည်-သတ္တဝါတို့သည်

[မ-ယ]

မဇ္ဈိမာ စ ပဋိပဒါ၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါကို
၎င်း

မဏ္ဍပေ၊ မဏ္ဍပ်၌

မနုဿေ၊ လူတို့ကို

မယံ၊ ငါ၌

မဟံ၊ ငါအား

မရဏာ၊ သေသည်မှ

မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော

မဟာကဿပါဒီနံ၊ အရှင်မဟာ-
ကဿပ အစရှိကုန်သော

မဟာဟသိတံ၊ သည်းစွာရယ်ခြင်း
ကို

မဟေသက္ခော၊ တန်ခိုးကြီး၏

မာတုက္ကစ္ဆိံ၊ အမိဝမ်းသို့

မာနသံ၊ စိတ်သည်

မိဂေါဝိယ၊ သမင်ကဲ့သို့

မေ၊ ငါ၏

ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိတစုံတခုသော

ယတ္ထ-ယေသု သတိပဋ္ဌာနေသု၊

အကြင်သတိပဋ္ဌာန်တို့၌

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌

ယာနိ တာနိ ကုလာနိ၊ အကြင်
အမျိုးတို့သည်

ယော-ယောဂါဝစရော၊ အကြင်

ယောဂါဝစရ(ယောဂီ)ပုဂ္ဂိုလ်

သည်

ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်

[ယ-ရ-လ-ဝ]

ယံ သိက္ခာပဒံ၊ အကြင်သိက္ခာပုဒ်ကို

ယောနိသော၊ သင့်သော အ

ကြောင်းအားဖြင့်

ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင် အကြင်သို့

သော (၉၁-မှ)

ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ ပယောဇနံ၊ အကြင်

အကျိုးသည်

ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်၏

ရက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်
၏

ရတ္တိဘာဂေ၊ ည၌အဖို့၌ (၁၀၅-မှ)

ရာဇာနော၊ ပြည့်ရှင်မင်းတို့သည်

ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌

လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာန ပဒဋ္ဌာနာနိ၊

လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒ-

ဋ္ဌာန်တို့သည်

လဒ္ဓဝေါဟာရံ၊ ရအပ်သော အ

မည်ရှိသော

လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏

လောကိယံ၊ လောကီ သိလမည်၏

(၉၅-မှ)

ဝစနတ္ထော၊ (သဒ္ဓါနက်ပြ)ဝစနတ္ထ
တည်း

ဝဇေတုာ၊ ပူးစေ၍

ဝတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှါ

ဝတ္ထုမိ ဝါ၊ အာပတ်သင့်ကြောင်း

ဝတ္ထု၌၎င်း

[၀-သ]

ဝနေ၊ တော၌
 ဝရံ၊ ကောင်းမြတ်သေး၏
 ဝါစံ၊ စကားကို
 ဝိညာယ၊ သိ၍
 ဝိညဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်
 ဝိညေယျံ၊ သိအပ်၏
 ဝိတ္တာရံ၊ အကျယ်ကို
 ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာနိ၊ ချွဲအပ်ကုန်၏
 ဝိနယဓရာ၊ ဝိနည်းခိုရ်တို့သည်
 ဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍
 ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို
 ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာကို
 ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိသီလမည်၏
 ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဖြေအပ်၏
 ဝိဟရတိ၊ နေ၏
 ဝိဟရန္တံ၊ နေသော
 ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့
 ဝိတိက္ကမဿ၊ လွန်ကျူးခြင်း၏
 ဝိမံသာယ၊ ပညာဖြင့်
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏
 ဝုတ္တပ္ပကာရဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
 အပြားရှိသော
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏
 ဝုတ္တံ ပန၊ ဆိုအပ်သနည်း
 ဝုပသန္တေ၊ ငြိမ်းလတ်သော်
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏
 သံဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏
 သံသာရေ၊ သံသာရာ၌

[-သ]

သခေပတ္တော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော
 အနက်ကို
 သခေပဝတ္ထနာ၊ အကျဉ်းဖြစ်သော
 အပွင့်တည်း
 သဃံ၊ ဝိ၊ စပ်သက်န်းကို
 သစ္စိကိရိယာယ၊ မျက်မှောက်ပြု
 ခြင်းငှါ
 သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း
 သတိသမ္ပဇညေန၊ သတိသမ္ပဇဉ်နှင့်
 သတိပဋ္ဌာနာဒိဝသေန၊ သတိ-
 ပဋ္ဌာန်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်
 သတ္တဒိဝသာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး
 သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏
 သတ္တာဟာတိက္ကမေ၊ ခုနစ်ရက်
 လွန်လတ်သော်
 သပ္ပုရိသ၊ သူတော်ကောင်း
 သဗ္ဗတောဘာဂေန၊ ခပ်သိမ်းသော
 အဖို့အားဖြင့်
 သဗ္ဗမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော
 သဗြဟ္မစာရိနော၊ သီတင်းသုံး
 ဘော်တို့သည်
 သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော
 သမာဒိန္နသီလံ၊ ဆောက်တည်အပ်
 သော သီလသည်
 သမာဒိယိတွာ၊ ဆောက်တည်ပြီး၍
 သမာဓိ၊ သမာဓိကို

[သ]

သမုပေတော၊ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ
သည်

သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏

သမ္ပာပနာ၊ ကောင်းစွာ ရောက်စေ
ခြင်းသည်

သမ္ပပ္ပဓာနာဒိသုပိ၊ သမ္ပပ္ပဓာန်
စသည်တို့၌လည်း

သရီရေ၊ ကိုယ်၌

သဟသ၊ အဆောတလျှင်

သာ-တဏှာ၊ ထိုတဏှာကို (၃-မှ)

သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ

သာမညဗလေဟိ စ၊ သာမညဖိုလ်
တို့နှင့်၎င်း

သာယနသမယေ၊ ညနေချမ်း၌

သာဝကာနံ၊ တပည့်သာဝကတို့
အား

သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏

သီလပထဝိယံ၊ သီလဟူသောမြေ၌

သီလဝန္ဓေ၊ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့ကို

သီလသမာဓိပညာမုခေန၊ သီလ
သမာဓိ ပညာကို ပဓာနပြု
သဖြင့်

သီလသမ္ပန္နော၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ
သည်

[သ-ဟ]

သီလာဒိဝသေန၊ သီလစသည်တို့၏
အစွမ်းဖြင့်

သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို

သုတ္တန္တိကာ ပန၊ သုတ္တန်ဆောင်
ဆရာတို့သည်ကား

သုပရိသုဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်
သည်

သုရက္ခိတံ၊ ကောင်းစွာ စောင့်
ရှောက်အပ်သည်

သုသာနာ ဝါ၊ သုသာန်မှ၎င်း

သေက္ခာသေက္ခာနံ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်
အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏

သေယျံ၊ အိပ်ခြင်းကို

သေဝတိ ဘဇတိ ပယိရုပါသတိ၊
မှီဝဲ ချဉ်းကပ် ဆည်းကပ်၏

သော အယံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ ထိုဆိုအပ်
ခဲ့ပြီးသော ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို

သောတာပန္နာဒိဘာဝဿ၊ သော-
တာပန်စသည်ဖြစ်ခြင်း၏

သော နရော၊ ထိုလူသည်

ဟတ္ထိံ၊ ဆင်ကို-ဆင်တပ်ကို

ဟရတိ၊ ဆောင်၏

ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း
ဟူမူကား

ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ထိုစကား
ကို ထင်စွာပြုအံ့-ထင်စွာပြုအံ့

၅၃၂

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ

[၈]

ဟိ-ဝိတ္ထာဓေမိ၊ ချဲဦးအံ့

ဟိ-ဝိဘာဂံ ကဓေမိ၊ ဝေဘန်ခြင်း

ကိုပြုအံ့၊ ဝေဘန်ဦးအံ့

ဟိ-သစ္စံ၊ (ထိုစကား)မှန်၏

[၈]

ဟိနံ၊ ယုတ်သော (ဟိန) သီလ

မည်၏

ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍

ဟောတိ၊ ဖြစ်၏

ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ
အမည် အက္ခရာစဉ်

အမည်	စာမျက်နှာ	အမည်	စာမျက်နှာ
[အ-အာ-ဥ]		[က-ခ-ဂ]	
အစိရဝတီ	၂၇	ကောရဏ္ဍကရွာ	၂၃၆
အနုရာဇမြို့	၅၆၊ ၂၃၀	ကောရဏ္ဍကဝိဟာရဝါသီ	
အနုရုဒ္ဓထေရ်	၁၅၉	ထေရ်	၂၃၃
အဘယထေရ်	၂၄၅၊ ၂၄၆	ကြံပင်	၄၅၄
အဘယထေရ်၊ ဒီဃဘာဏက	၉၈	ကြာညိုပွင့်	၄၅၅
အဿဂုတ္တထေရ်	၂၅၁	ကြေးပြာသင်္ခ	၂၃၃၊ ၂၄၆
အာကာသစေတီ	၃၇၆	ခံချို	၄၈၃
အာနန္ဒာ	၂၅၊ ၄၂၊ ၁၀၂၊ ၂၅၀	ဂင်္ဂါမြစ်	၂၇၊ ၂၃၄
ဥတ္တရကုရု	၄၂	ဂဠုန်မင်း	၄၀၇
ဥပနန္ဒ	၂၀၆	ဂိရိကဏ္ဍကကျောင်း	၃၇၅၊ ၃၇၆
ဥပရိပဏ္ဏာသ	၂၄၃	ဂေါတမ	၃၊ ၄၊ ၆
အောက်မည်းညိုပွင့်	၄၅၅	ဂေါဒတ္တထေရ်၊ အာဘိဓမ္မိက	၃၆၀၊ ၃၆၁
အိုင်းနာ	၁၀၇		
အိုးထိန်းရွာလမ်း	၂၃၂	[စ]	
[က]		စတုမရ	၁၀၈၊ ၁၀၉
ကံ့ကော်ပင်	၁၀၄	စမရီမည်သောသား	၉၇
ကရဝိက်ငှက်	၂၈၈	စိတ္တဂုတ္တထေရ်	၁၀၃၊ ၁၀၅၊ ၄၅၁
ကရုဠိယဂိရိဝါသီနာဂထေရ်	၂၄၃	စိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်း	၃၁၁၊ ၃၃၁
ကုမုဒ္ဒရာကြာ	၄၅၈	စူဠနာဂလိုဏ်	၃၃၁
ကုရဏ္ဍကလိုဏ်	၁၀၃၊ ၁၀၅	စူဠသံဃာရက္ခိတထေရ်	၁၂၄
ကုလားဇလပ်	၄၈၃	စူဠသီဝထေရ်	၄၄၉
ကောဠပဗ္ဗတဝါသီရဟန်းငယ်	၃၃၂	စူဠဘာယထေရ်၊ တိပိဋက	၂၄၃-၄

၅၃၄

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ

အမည် စာမျက်နှာ

[ဆ-စ-ဇ-ည]

စေတီယဂိရိကျောင်း	၃၁၁
စေတီယတောင်	၅၆
ဆင်သမန္တယ်	၉၈၊ ၄၈၃
ဆိပ်အိုင်းနာ	၁၀၆
ဇလပ်	၄၅၈
ဇာလိနတ်သမီး	၁၅၉
ညောင်ချဉ်ပင်	၄၈၃

[တ-ထ]

တာဠဝေဠိလမ်း	၁၅၈
တိတိတူးငှက်	၉၇
တိဗက်ယက်နွား	၉၇
တိဿအမတ်	၁၅၈
တိဿထေရ်၊ ကုဋုမ္ပိယပုတ္တ	၁၂၇
တိဿထေရ်၊ ဓူဠပိဏ္ဍပါတိက	၂၉၉
တုလဝေရပဗ္ဗတကျောင်း	၂၄၅
တေလကန္တရိကဝတ္ထု	၇၄
ထူပါရုံကျောင်း	၂၃၀၊ ၂၃၁၊ ၂၃၃

[ဒ-ဓ]

ဒက္ခိဏဂိရိကျောင်း	၃၁၁
ဒတ္တဘယထေရ်	၂၆၅
ဒေဝထေရ်၊ မဇ္ဈိမဘာဏက	၂၄၂
ဒေဝထေရ်၊ မလယဝါသီ	၂၄၂
ဓမ္မာသောကမင်း	၂၈၈
ဓမ္မသင်္ဂဏီ	၂၈၉

[န]

နန္ဒောပနန္ဒနဂါး	၄၀၆
-----------------	-----

အမည် စာမျက်နှာ

[န]

နာဠကထေရ်	၂၃၇
နိန္ဒဂါမြစ်	၂၇
နွယ်နက်(တိကျစ်, နွယ်ငန်း)	၄၈၃
နွယ်ငန်း	၉၈
နွယ်ရွှေ(ဥပါသကာနွယ်)	၄၈၃
နွယ်အိုင်းနာ	၁၀၆

[ပ-ဖ-ဗ]

ပဒုမာကြာဖြူပွင့်	၄၅၈
ပဓာနိယတိဿထေရ်၊ နာဂပဗ္ဗတ- ဝါသီ	၃၃၀
ပါမိနုခဏ္ဍရာဇိမည်သော အရပ်	၂၃၀-၂
ပိဏ္ဍပါတိကတိဿမထေရ်	၃၀၀
ပုဏ္ဏဝလ္လိကကျောင်း	၃၇၅
ဖအောင်းနက်ပင်	၄၈၃
ဖရုံနွယ်	၄၈၃
ဖန်ခါးသီး	၁၀၈၊ ၁၀၉
ဗာကုလထေရ်	၂၀၆၊ ၂၆၆
ဗုဒ္ဓရက္ခိတထေရ်	၄၀၇
ဗူးနွယ်	၄၈၃

[မ]

မဇ္ဈိမနိကာယ်	၂၄၃
မဇ္ဈိမပဏ္ဍာသ	၂၄၃
မလ္လကထေရ်	၃၂၀
မဟာကဿပထေရ်	၄၂၊ ၁၇၄
မဟာဂါမ	၁၀၄၊ ၁၀၅

အမည် အက္ခရာစဉ်

၅၃၅

အမည်
[ဗ]

မဟာစေတီ	၂၃၃၊ ၃၇၅
မဟာတိတ္ထသင်္ဘောဆိပ်	၄၄၉
မဟာတိဿထေရ်၊ စိရုဗ္ဗဝါသိက- အဗ္ဗခါဒက	၁၁၄၊ ၁၂၃
မဟာတိဿထေရ်၊ စေတိယပဗ္ဗတ- ဝါသိ	၅၆
မဟာတိဿထေရ်၊ ပုဏ္ဏဝလ္လိက- ဝါသိ	၃၇၅
မဟာဓမ္မရက္ခိတထေရ်	၂၄၅၊ ၂၄၆
မဟာနဒီ	၂၇
မဟာမဟိန္ဒထေရ်	၄၀၇
မဟာမိတ္တထေရ်၊ စောရက- မဟာဝိဟာရဝါသိ	၁၀၆၊ ၁၀၇
မဟာမောဂ္ဂလ္လာန	၁၁၁-၂-၃၊ ၄၀၆
မဟာရောဟနဂုတ္တထေရ်	၄၀၇
မဟာဝိဟာရကျောင်း	၆၊ ၂၄၃
မဟာလှေကားပွင့်	၄၅၇
မဟိန္ဒထေရ်	၂၇၃
မိဋ္ဌာဘယထေရ်	၂၀၁
မူလပဏ္ဏာသ	၂၄၃
မေတ္တယျဘုရားရှင်	၁၂၅
မြေပွေး၊ မြေဟောက်	၁၀၈
မြတ်လေးပွင့်	၄၅၈
မှိုမ်းစေ့ပွင့်	၄၅၇

အမည်
[ယ-ရ-လ]

ယမုနာမြစ်	၂၇
ရာဟုလသုတ်	၂၉၇
ရာဟုလာ	၂၉၇
ရောဟဏဇနပုဗ္ဗ	၂၃၄-၅၊ ၂၄၅
လာဠုဒါယီ	၂၀၆
လယ်ခေါင်ရမ်းပွင့်	၄၅၇
လိပ်ဆူးနီပွင့်	၄၅၇
လိပ်သရွှေခီပွင့်	၄၅၇၊ ၄၈၃

[ဝ]

ဝက္ကလိထေရ်	၃၃၇
ဝင်္ဂီသထေရ်	၁၀၂၊ ၁၀၃
ဝိဉ္ဇု၊ ဌဝိတောအုပ်	၉၈
ဝါးပင်	၄၅၄

[သ]

သံသရက္ခိတသာမဏေ	၁၂၀၊ ၁၂၁
သရဘူမြစ်	၂၇
သာရိပုတ္တရာထေရ်	၁၁၁-၂၊ ၂၀၆၊ ၄၀၆
သီဟိုဠ်ကျွန်း	၉၈၊ ၃၃၁
သုတသောမမင်း	၁၂၃
သောဏထေရ်	၃၃၇
သောပါကသာမဏေ	၂၈၈
သင်ပေါင်းငယ်နွယ်	၄၈၃

[ဟ]

ဟတ္ထိကုစ္ဆိကျောင်း	၃၁၁
ဟိမဝန္တာတောအုပ်	၉၈

ဝိသုဒ္ဓိပင်္ကနိဿယ၌ ပြင်မတ်ရန်

နာ	ကြောင်း	မှား	မှန်
၂၀	၆	ခန္တိဟူသော	ခန္ဓာဟူသော ခန္တိ
။	၇	ကာမဝိဘက် စသည်တို့ကို	ကာမဝိတက် စသည်တို့ကို
၃၇	၂	သုတထူးတိ	သုတထူးတို့
။	၄	ဆောက်တည်	ဆောက်တည်
၄၁	၁၁	မဂ်အဖို့ရှိသည်	မဂ်အဖို့ရှိသည်
၆၄	၁၃	ဆက်၍ ဆီအံ့	ဆက်၍ ဆီအံ့
၆၅	၄	ထိဝိဘင်း	ထိုဝိဘင်း
။	၁၅	ငါတိသည်	ငါတို့သည်
၆၇	၁၉	ဤဂေါမုတ်	ဤဂေါမုတ်
။	။	ဖန်းခါး	ဖန်းခါး
၇၂	၁၆	ဝိဟာရံ၊ သိ။	ဝိဟာရံ၊ သို့။
၇၃	၂၅	ဣတိ၊ သိ။	ဣတိ၊ သို့။
၇၆	၁၀	အိမ်သိ။	အိမ်သို့။
၈၀	၂၀	ဣတ္ထိပုရိသတိ	ဣတ္ထိပုရိသတို့
၈၇	၂၇	ထွက်မြောက်လိသော	ထွက်မြောက်လို့သော
၁၀၀	၆	မစီရင်အပ်သော	စီရင်အပ်သော
၁၁၃	၂၉	သုတော်သုမြတ်တိ	သုတော်သုမြတ်တို့
၁၈၈	၂၅	သဝါဟနံ	သဝါဟနိ
၁၈၈	၂၅-၂၆	(မာရ်-ဟူသော ပုလ္လိင်၏ ဝိသေသန ဖြစ်၍ သဝါဟနံပင် သင့်သည်)	(ဝါဟနိသဒ္ဓါသာလျှင် စစ်တပ်ကို ဟောသော ကြောင့် သဝါဟနိ သာ သင့်သည်)
၁၂၀	၈	ဆောင်ရာ၏	သုံးဆောင်ရာ၏
၁၂၅	၂၁	သေခါနီး၌	ဤသေခါနီး၌

၅၃၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယသွ၌ ပြင်ဖတ်ရန်

နာ	ကြောင်း	မှား	မှန်
၁၂၈	၅	ထိဝေဒနာ	ထိုဝေဒနာ
။	၁၈	သတ္တဝါတိသည်	သတ္တဝါတို့သည်
၁၃၈	၂၉	(ဆ-သံ-သော)	(ပြည်)
၁၃၉	၂၉	(ဆ-သံ-သော)	(ပြည်)
၁၈၂	၁၃	ပင်ပန်းခြင်းသို့	ပင်ပန်းခြင်းသို့
၂၇၂	၂၉	မသင့်။	မသင့်။ (ဆ-သံ-သော)
၂၉၃	၂၇	နတ်တိကို	နတ်တို့ကို
၃၂၅	၂၇	(တံ ဝဏ္ဏံ၊ ကု။)	(တံ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။)
၃၉၈	၁၁	ကိုယ်၏ကဖြစ်၌	ကိုယ်၏အဖြစ်၌
၄၂၃	၂၈	ပနာတိအာဒိ	ပနာတိအာဒိ။ (ပြည်)
။	၂၉	(ပြည်)	(ဆ-သံ-သော)

နာ ၄၂၇-၌ ၁-မှတ်ချက်သည် နာ ၄၂၆၊ ကြောင်း ၂၃-တွင် “အနိက်အတန် အထူးအားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကြောင့်” ဟူသောအနက်နှင့် ဆိုင်၏။

လူတော်လူကောင်းဖြစ်အောင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ

တော်လှန်ရေးအစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

မြန်မာပြန် ပိဋကတ်များကို ဖတ်ပါ

ပိဋကတ်ပါဠိတော် ၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ကြပြီ

မြန်မာပြန်ကျမ်းများ

၁။ ဒီဃနိကာယ် (သုတ္တန်)	ပါ ခု၊ တ	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၃။ သံယုတ္တနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၅-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၁၁-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ် (ကျမ်း-၃၀) မှ		ဝိနည်း (၅-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အဘိဓမ္မာ (၄-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အခြားသုတ္တန် (၁၄-ကျမ်း)	၇-အုပ်

တိပိဋကပါဠိ-မြန်မာ အဘိဓာန်ကြီး

၃-ပွဲ ထွက်ပြီ

မဟာဗုဒ္ဓဝင်

ပ-တွဲ ၂-အုပ်။ ခု-တွဲ ၁-အုပ်။ တ-တွဲ ၁-အုပ်။ စ-တွဲ ၁-အုပ်။

ပဉ္စမတွဲနှင့် ဆဋ္ဌမတွဲ မကြာမီ ထွက်တော့မည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌
(ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ဝန်ဆောင်သံဃာအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီးသည့်အတိုင်း)
အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ်) ဦးလှမောင် M.A., M.S., B.L.
(မှတ်ပုံတင်အမှတ်—၀၈၇၉/၀၅၂၂) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။